

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Almueliv i Nørre Jylland
paa
Frederik den 6tes, Christian den 8des og Frederik den 7des Tid
Kulturhistoriske Skildringer
efter
Dagbogsoptegnelser af Gaardejer Peder Knudsen, Staulund
Haderup Sogn i Ringkøbing Amt

Oversættelse af Peder Knudsens Dagbog

Jeg levet har på denne Jord
 I Tre Ti nu henrundne Aar
 Ved Guds Forsyn og Naade
 Skjønt Vejen stundom slibrig er
 Jeg dog dig takker Fader Kjær
 Som for min Fjed mon raade

At jeg eg mangled dagligt Brød
 Ej heller stedtes udi Nød
 Men meer end jeg fortjente
 Jeg daglig haver mærket at,
 Du mig har ledet Dag og Nat
 Jeg ej det Ondet hentet

Mens jeg endnu skal leve her
 Jeg ydmyg beder, Fader kjær
 Ved Christ din Søn min Broder
 Lad lede mig ved Forsyn din
 At jeg kan sikres hver min Trin
 Og agte paa dine love.

P. Knudsen

Juni 1829

Pinsedag den 7de Juni 1829 kørte jeg til Haderup med Moder til Kirke. Jeppe i Vistorp kørte med. Karen var her.

8de Var Mette, Anders og Ane til Kirke.

9de Var jeg ved Smeden og fik 10 Legener slagne, Søm til 3 Par Træsko, 2 Par Krammer og en del mere endnu. Jeg gav ham 1 Mark 6 Skilling for dette, og for at faa Sko lagt om under Hestene samt for 2 Grebe han har sat sammen og for Staalstangen som var skilt ad. Niels var ved Kirkegaardsdigets Istandsættelse. Vi fik i dag toet og klippet 21 Faar. Jeg og Niels savede et stykke Fjel, til Formen til at afstryge Sten udi, om Aftenen bar vi Vand paa, og æltede Leeret bag Laden med 4 Stude.

10de Toede vi 22 Faar, og æltede Leeret færdig ved at trække Studene om i det. Kvinderne klippede Faarene og jeg og Niels strøg 200 Sten.

11te Red jeg til Skive paa den Brune Hest; jeg var paa Markedet med ham, men blev ej buden mere end 50 Rigsbdl. for ham. Mette og Niels strøg 800 Sten af det sidste Ler.

12te I denne Nat logerede jeg i Skive hos C. Hald, hvor min Hest havde en god Staldkvarter. Jeg købte 5 Gjev Foder og 5/8 Skp Havre, det kostede 20 Skilling. Jeg var igen paa Markedet med Hesten, men blev ej buden mere end de 50 Rigsdaler, og da en yngre var noget nær lige saa dyr, syntes jeg ej det kunde hjælpe mig noget at sælge ham. Jeg red hjem om Aftenen.

13de Grov vi Klynetørv og fik et Læs Strølyng hjem.

Juni 1829

14de Var Niels og Moder til Kirke.

15de og 16de Kørte vi Hedetørv hjem 23 Læs. Jeg og Sognefogden var i Lille Graasand i Grove, og forkyndte en Stævning for J. Poulsen i Nedre Feldborg samt Hr. Plantør Nerendz.

17de Peder kørte paa mine Vegne, med min Vogn og Hest og en af hans Heste, til "Vium" efter et Læs Brotømmer til Hagebro. Om Eftermiddagen Regnvejrr, vi lagde noget Reb 40 Favns 9 Lag 4 Favns 6 Lag.

18de og 19de kørte vi Hedetørv 24 Læs, hvormed denne Stak var afgjort, og der er begyndt paa en lille Stak.

20de Kjørte vi og Tørv 11 Læs, hvormed denne lille Stak er afgjort. Jeg harvede Kartofflerne.

21de Var Moder til Kirke, Niels i Dauberg.

22de Begyndte vi at blande en Markmødding og fik ogsaa sat Grønkaalsplanter.

23de og 24de kørte vi Træk og blandede Markmødding.

25de Kjørte jeg Tørv for Præsten. Niels kastede Leer til Simmelkjerboerne, som jeg igaar lovede. De skal betale 3 Skilling pr. Læs for at kaste. Jeg solgte 5 Potter Brendevin til Præsten a 15 Skilling Potten, hans Dreng fulgte med og hentede det. Vi skruede 60 Læs Træk.

26de Skruede vi Skudtørv.

27de Kørte vi Digejord til at blande i Markmøddingen, Mette, Anders og Ane var til Skrifte.

28de Jeg var til Kirke, og Anders, Mette og Ane som var til Alters. Jeg betalte til T. Barslund Kirkeskat og Kirkereperationspenge, I alt 1 Rigsbdl 4 Mark 2 Skl. L. Pallesen betalte mig de Penge som han var mig skyldig, med 1 Rigsbdl 3 Mark og 9 Skilling. M. Bak betalte mig for ½ Tønde Rug – 11 Skilling.

29de Gik Broder Niels til Holstebro til Marked, og vi kørte det sidste Digejord i Møddingen.

30te Kørte vi Digejord paa Kaalgaarden.

Julius 1829

1ste Kørte jeg til Mølle med 2 Tdr og 5 Skpr Rug, Simon fulgte med. Jeg betalte Mølleren 8 Skilling som jeg var ham skyldig, og fik Rugen malet om Aftenen.

2den Jeg kørte hjem fra Mølle, jeg kørte ad Hvolbæk.

3die Vi kjørte Jord og Træk til Møddingen og gjorde den af.

4de Kjørte vi Træk hjem af øster Hede med 3 Vogne 23 Læs.

5te Var Niels til Kirke.

6te Kørte vi atter Træk hjem. Egelund Beboerne hentede Leer, hvorfor de vilde gøre Arbejde om Høsten, som forhen har været Skik.

7de Kørte vi igen Træk og begyndte at sætte nye Diger, vi begyndte ved Feldborg Vej.

8de, 9de og 10de lukkede vi ogsaa Dige.

11te Kørte vi de sidste Træk hjem af øster Hede 12 Læs, nogle blev lagt i Gaarden og nogle paa Kaalgaardsdiget og den gamle Dige, samt et Læs Soj som jeg grov norden Agrene.

12te Var ingen til Kirke. Jeg var i Vistorp hos Faster, jeg betalte hende Renterne af de 40 Rigsbankdaler Sedler som jeg er hende skyldig, med 1 Rigsbdl 3 Mark 10 Skill.

13de Jeg reparable ved Stalddøren og satte ny Dørtærskel i Hakkelsehusdøren. Kvinderne begyndte at kline Husene.

14de Niels grov Træk og kørte hjem deraf. Kvinderne klinede.

15de Vi kjørte Træk hjem, Niels var til Smedie. Jeg solgte en sort Stud til Jens Knudsen for 12 1/5 Specie, at levere ham den 2den August imod Contant Betaling.

16de Niels og Mette slog og plukkede noget Lyng, som vi hentede hjem, og vi gjorde Leerne i Stand.

17de Vi begyndte at slaa ved Bækken paa øster Land og søndre Holme.

18de Slog vi det sidste ved Bækken, og lukkede et lidet stykke Dige ved Kaalgaarden

19de Var jeg og Moder i Haderup til Kirke.

20de Slog vi Nederskiftet til sønden Damstedet.

21de Var det Regnvejr så vi slog ikke, men fik hyppet noget Kartoffler.

22de Mette og Niels hyppede Kartoffler, jeg reparable ved Kalvehusdøren, og begyndte at fælde nogle Agre under Bakken med Studene.

Juli 1829

23de Begyndte vi at blande en Markmødding ved Overenden af Agrene af Træk og noget Jord af "Ulvehøj". Jeg fæstede en Dreng som er Confirmeret i Aar, af en Kone fra Kjelsmarkhus for 4

Rigsbdl og 1 Pund Uld i Løn og som sædvanlig ved Flytning til 1ste Novbr, om Eftermid. stakkede vi Hø.

24de Slog vi det sidste af Nederskifte til Kl 10, og kørte 3 Læs hjem.

25de Slog vi Græsset af paa Kilden undtagen lidet, vi kørte et Læs hjem, men det blev Tordenvejrr og Regn. Vi tog det vaade af Læsset og kom det ind som syntes tørt, men noget Vand var løbet helt gennem Læsset og Vognen var vaad i Bunden.

26de Var Anders til Kirke. Jens Knudsen betalte mig 16 Rigsbdl på Studen. Jeg fæstede Søster Ane og gav hende en Mark i Fæste.

27de Slog vi i Kilen og Gaarkrog, vi havde Laust Hadderis til at slaa for nogle Læs Tørv, som han har gravet i min Hede; vi fik 2 Læs Hø hjem.

28de Var jeg ved Smeden og fik Skolagt under Hestene, jeg gav Smeden 10 Skilling for dette Arbejde. Vi slog i "Egekrog" og lidet af store "Elkrog."

29de Slog vi store Elkrog af, og kørte sidste Hø hjem af Nederskifte og stakkede i "Gaardkrog" og "Kilholmene."

30te Vi stakkede i Egekrog og store Elkrog og fik det næppe afgjort før det begyndte at regne.

31te Slog vi Jtorp Eng, og kørte Hø fra Gaardkrog og K. Holmene.

August 1829

1ste Fællede vi med Studene ved Damstederne. Niels slog det sidste Eng, og vi kørte Hø hjem fra Egekrog og store Elkrog. Jeg leverede J. Knudsen den sorte Stud, og fik de sidste Penge for ham.

2den Var Mette til Kirke.

3die Kørte vi Hø hjem af Jtorp Eng.

4de Red jeg til Holstebro på den sorte Hest, hvor jeg betalte min Skat, og købte noget lidet til Niels og mig selv; jeg red hjem om Aftenen.

5te Var jeg Moder og Niels i Haderup, L. Pallesen købte 2 Pot Brendev. a 14 Skill. 1½ L.Pund Brød 2 Mark 4 Skill. 6½ Pund Smør 4 Mark 14 Skilling. Anders Stenholm købte af mig 8 ¾ Pund Flæsk a 1 Mark Pundet. I alt 1 Rigsbdaler 2 Mark 12 Skilling.

Der mangler indførsler mellem 5. og 19. August.

19. Lukkede vi det Stykke Skeldige af, som jeg havde borttaget. Simon Snedker kom og vilde arbejde for mig. Jeg kørte til Mølle med 2 Tdr. 2 Skpr Rug. 3 Skpr Byg der var tørret, blev gjort i Gryn. Jeg havde noget Byg med af Chr. Nielsens og en Tønde Rug fra Møllen til L. Pallesen.

20de Niels hjalp Snedkeren og jeg jevnede Grøften ved Kaalgaarden, om Eftermidd. gjorde jeg Maltstøb.

21de Vi jevnede det sidste af Grøften og lagde Sten foran Stalddøren, kørte noget Jord i et Aasted, og Niels lukkede det Stykke Dige af ved Kaalgaarden, som vi lagde Grundvold til d. 18 f. m.

22de Jeg pløjede lidt med Hestene, Niels hjalp Snedkeren, vi begyndte at høste Rug ved Gaarden 1 15/20 Trave. Byg i L. Krog 1 15/20 Trave. Byg paa Marken 1 13/20 Trave.

23de I Dag gik Broder Anders til Salling at begynde Høsttjeneste.

24de Kjørte vi noget Møg på Staldmøgdyngen, og Jord der ovenpaa. Jeg solgte en Td. Rug a 3 Rigsdaler 2 Mark. 1 Td. Byg a 1 Specie, til Simon Snedker. Jeg købte nogle Fjel af ham, som han havde haft med hertil fra Feldborg a 3 Mark, og da han nu er færdig med Arbejdet for mig for denne Gang, hvorfor han vilde have 1 Rigsdl. 4 Mark 3 Skill, for disse Stykker 2 Rigsdlr 1 Mark. Kornet betalte han med 5 Rigsbankdaler 2 Mark ½ Pot Brendev. 8 Skilling – men de øvrige af mine hos ham fra f. Aar tilgodehavende 3 Rigsbd. 9 Skilling ønskede han henstand med til han om en Maanedstid kom her igen. Jeg kjørte ham og Kornet til hans Hjem i ”Skræ”.

25de Jeg købte en Grebskaft af Simon S. og solgte 1½ L.Pund Uld til hans Kone a 1 Mark 13 Skill Pundet, og kjørte hjem. Vi kørte 8 Læs Jord i Markmøddingen.

26de Jeg pløjede og Niels jevnede ved Aastedet.

27de Kastede vi 6 Favne Grøft i Bløden. Mette og Moder ruskede det sidste Hør.

28de Jeg pløjede et Stykke Hede og vi kastede 9 Favne Grøft, høstede noget Rug bag Laden og noget ved Stenhøj.

August 1829

29de Høstede vi og Rug og skruede nog Skudtørv, som var nedfaldne.

30te Var jeg til Kirke. Hyrderne fandt et sort Lam som igaar var løbet fra Faarene i Heden, de fandt den i Heden ved "Elkjerrund" (en Dal).

31te Vi Høstede 3die Kjerv Rug, og havde J. Christensens Karl og Pige til at høste. Jeg solgte 3 Tdr Rug til en Mand fra Salling, at levere i "Flye" inden Søndag 8 Dage.

September 1829

1ste Vi havde Chr. Larsens Karl og Pige til at høste, noget af 2den Kjerv og et Stykke Gjøderug.

2den Havde vi Th. Christensens Karl og Pige, de høstede 2den Kjerv Rug. Vi kjørte hjem af 3die Kjerv 7 2/20 Trave.

3die Havde vi Simons Kone og Karl at høste Gjøderug og noget 2en Kjerv.

4de Høstede vi sidste Rug. I alt 55 – 11/22 Trave Rug d. Aar.

5te Vi kørte Rug hjem, og høstede Byg og Boghvede.

6te Var Mette til Kirke.

7de Høstede vi Byg neden Vejen, og Hyrden var i Resen, ved Chr. Bertelsens med den sortbrogede Kvie Ko til Tyr.

8de Kjørte vi Rug hjem, det blev Regnvejr og det som var bundet i Tvillinger, maatte vi rejse op igen. Vi rev noget Stub.

9de Rev vi Rug og Bygstub.

10de Rev vi Stub og høstede det sidste Byg.

11te Jeg kørte til ”Flye” med 3 Tdr. Rug som jeg den 31te f. M. solgte til Laust Larsen Gølbye, efter Aftale leverede jeg det til N. Mortensen, som betalte mig Pengene 10 Rigsdl. 3 Mark. Niels høstede Boghvede og Kvinderne sankede Bygaks.

12te Sankede vi Aks, og begyndte at høste Havre.

13de Kørte jeg til Kirke med Moder, jeg betalte Jens Poulsen 10 Skilling for et Par Træsko.

14de Høstede vi Havre, og kørte Rug hjem.

15de Vi kastede et Stykke Grøft i Bløden, den rødbrøgede Stud blev syg og kan ej lade Vandet.

16de M. B. Jensdatter var her med noget Skorpion Olie, som de laante os, vi gav den syge Stud 21 Draaber deraf.

17de Vi sankede nogle Aks, og jeg begyndte at pløje til Rug med Hestene, 9 Omfurer. Vi kjørte Rivning hjem.

18de Jeg pløjede et Bed og vi kørte Byg og Bygrivning hjem, samt et Læs Boghvede.

19de Begyndte Niels at tærse Sæderug. Mette og Charlotte sankede Aks, jeg pløjede, det blev Regnvejr.

September 1829

20de Var jeg Niels og Mette til Kirke til Høstprædiken. J. Kølvræe betalte mig 1 Mark 15 Skilling som han var mig skyldig + 1 Skilling, den vilde jeg flyet ham tilbage, men han vilde ej bie og tage den. Jeg fæstede Chr. Iversen af Neder Feldborg for et Aar fra 1. Novbr d. Aa. undtagen at han skal

September 1829

være fri 2 Dage i hver anden Uge, det er omtrent $\frac{1}{7}$ af Aaret. Jeg gav ham 10 Skilling Couraret og 3 Rigsbskilling i Fæste og lovede ham 11 Rigsbdaler i Løn.

21de Jeg pløjede, Pigerne sankede de sidste Aks paa Marken, jeg lukkede et Stykke Dige som var nedfalden ved siden af Laden.

22de Jeg pløjede om Morgenens, og senere paa Dagen blev Kornet tørt og vi fik Rivning og Boghvede hjem. Niels tærskede Rug.

23de Kørte vi Havre hjem, kom 11 Traver paa Staldloftet og $18\frac{1}{2}$ i Havregulv.

24de Saaede jeg $1\frac{1}{2}$ Td. Rug. Niels gik til Marked, vi fik revet Havrestub, og om Aftenen kastede jeg Rug af 4 Traver.

25de Vi fik saaet og harvet Rug af paa det Stykke, og kørte Havrerivning hjem.

26de Kjørte jeg til Sønder Mølle i Sevel med 14 Skpr. Rug. N. pløjede med Studene og vi fik slaet noget Foderlyng.

27de Var Moder til Kirke.

28de Jeg laante 2 Skpr. Kul af P. Jakobsen, og kørte til Smedie, fik Sko lagt om under Hestene. Beslag slagen til 2 Døre i Aftægtshuset. Smeden fik 20 Skilling for det. Vi fik pløjet med Studene og fik Rug rensset af $2\frac{1}{2}$ Tr. 1Td. 7 Skrp.

29de Kjørte jeg til Skive med dette Rug og $5\frac{1}{2}$ Skp som var paa Loftet, samt Moder og begge mine Søstre. Jeg fik ikke Rugen solgt. Vi købte 1 Skæppe Salt i Vridsted om Aftenen a 3 Mark 8 Skilling.

31te Saaede jeg 4 Skpr Rug og harvede det. N. tærskede.

Oktober 1829

1ste Jeg saaede 12 Skpr. Rug i det sidst pløjede, N. tærskede.

2den Jeg harvede Rugen, det blev Regnvejrr. Jeg maalte det Rug som var paa Loftet fra f. Aar. 4 Tdr. 2 Skpr.

3die Jeg saaede 6 Skpr Rug i de 2 sidst pløjede Agre og harvede dette af.

4de Var Mette og Niels til Kirke.

5te Kjørte jeg til "Dosberg" (Dauberg) efter 200 Teglsten, de 20 var kuns halvbrændte, jeg betalte for dem 1 Rigsbdl. 5 Mark.

6te Vi pløjede Rugstubbjord, og jeg var i Feldborg, at forkynde en Dom for Chr. Sællænde, vi toede Lammene og klippede dem.

7de Vi pløjede Bygstub. Jeg var i "Sjørup" til Marked med en rødbrøget Stud og en sort Ko men fik dem ej solgt, der var ikke synderlig Handel i dette Marked.

8de Vi pløjede med baade Heste og Stude.

9de Vi pløjede og saaede 1 Td 5 Skpr Rug, Mette tog nogle Kartoffler op.

10de Vi harvede og saaede 6 Skpr Rug. Hyrderne var i Feldborg med den brogede Kvie til Tyr; vi fik 10 Skpr Kartoffler og 5 Skpr igaar. I alt 15, jeg fik Rug af Loen af 6 $\frac{8}{30}$ Trave 4 Td $3\frac{1}{2}$ Skp.

11de Jeg var til Kirke, jeg lovede Thomas Hvolbæk mine Faareskind. Niels var i Høstrup ang. nogle Bier, som han og de øvrige Søskende fik til Arv efter deres Fader.

12de Vi pløjede og fik nogle Kartoffler op I alt 8 Skpr.

13de Jeg saaede $7\frac{1}{2}$ Skp Rug paa det sidst pløjede af vestre Agre, og harvede det af med Hestene.

14de Snegfog! I dag kan Kreaturerne ej komme ud. Niels og Anders gik til Holstebro Kl. 6 i Morges, for at møde for Sessionen, jeg maatte laane Anders mine Støvler.

15de I Nat har det frosset, vi havde Kreaturerne ude en Tur fra Kl 1 til hen mod Aften, der ligger Sne baade paa Mark og Hede, saa de fik kun lidet, men vilde dog nødig hjem. Mine Brødre kom ikke hjem før Kl. 12. Niels købte en Almanak til mig for 10 Skilling.

16de Idag er det Tøvejrr, jeg pløjede lidt men der var vel meget Sne. Der kom et Lam bort fra Flokken, jeg maatte med Hyrden ud i Heden og lede ved Aftenstid, men vi fandt det ikke.

17de Idag fik vi Lammet igen, det var med Plantørens Fads. Jeg pløjede noget, og vi fik Rug af Loen af 3 Tr. 2 Td $3\frac{3}{4}$ Skp. I Aften fik vi vor "Opskjør" (Høstgilde) vi fik ej bud til Faster og Ane da Vejrliget ej var, saa at nogen godt kunde gaa derover. Jens, Simon og J. Pedersdatter var her, denne sidste var lidt hos os i Høst. Broder Anders var også hjemme.

Oktober 1829

18de Var Niels og Mette til Kirke, kom ej til Alters da Præsten var syg, og H.P. Bregenholt prædikede.

19de Pløjede jeg det sidste stykke af Drivejorden og saaede der 2 Skpr Rug, og harvede det af. Folkene tog 2 Tdr Kartoffler op.

20de Jeg pløjede et Stykke ved Bakken og saaede deri $2\frac{3}{4}$ Skp Rug, og harvede det, vi fik 1 Td 6 Skpr Kartoffler op.

21de Vi fik de sidste Kartoffler op og jeg saaede 4 Skpr Rug og harvede det.

22de Vi toede de sidste Faar idag. Vejrliget har været saa koldt den sidste Tid saa vi ej har turdet klippe. Jeg maatte køre i Kongeægt til "Seerup" Skov efter Brotømmer som jeg skulde køre til Haderis. Jeg var i Følge m A. Ginderskov, og vi gav Hestene Foder i "Raunholt" og lagde et Foder der til næste Dag. Vi kom ej længere om Aftenen end til "Vinderslev", hvor vi logerede hos S. Madsen og kørte til Skoven om Morgenens og fik Læs 8 Stkr 8 Alen lange Egetræer.

23de Vi kørte hjemad, Jens Bredvig og Jørgen Hvidberg kørte med noget af Tiden til Egelund. De hjemme slagtede Faar og Niels pløjede med Studene.

24de Kørte jeg til Haderis med Tømmeret, og saaede $4\frac{3}{4}$ Skp Rug og harvede det.

25de Var Niels og Mette til Kirke til Alters.

26de Pløjede vi med Heste og Stude og saaede $3\frac{3}{4}$ Skp Rug og harvede det.

27de Vi pløjede og jeg saaede $2\frac{1}{4}$ Skp. Rug ved Laden og harvede det. Mette var i "Trandum" og Moder i "Løvig".

28de Vi gødede og pløjede Lange Agre og saaede 4 Skpr Rug og harvede det af.

29de Kjørte vi Møg paa Fællejorden.

30de Afgjødede vi dette Stykke.

31te De pløjede det gjødede Jord med Studene, jeg kørte til Mølle med 13 Skpr. ny Rug.

November 1829

1ste Flyttede Mette til Egelund til at tjene J. Christensen. Niels rejste til "Dauberg", jeg kørte til "Vistorp" efter Søster Ane og hendes Tøj og et Faar, da hun har lovet at tjene mig fra dato til 1ste Novbr næste Aar.

2den Jeg beslog mine Træske som jeg den 31te f. M. købte for 10 Skilling Courant i Bjørnkjær, vi kom 4 Tdr Spisekartofler i Graven 1 Td kom ind i Kammeret til de 4 Td som var der før, omtr. 1½ Td smaa kom i Graven. Nogle Glarmestre kom her, de satte 2 Ruder i Vinduerne og logerede her om Natten.

3die Trak jeg til Holstebro til Marked med den rødbrøgede Stud og fik Logie hos L. Lund. Jeg byttede med J. Hald fra Sevel, han skal give mig 4 Tdr 6 Skpr Havre, som jeg skal afhente 1ste April, og jeg skal derfor give ham 2 Tdr Rug, som han skal afhente hos mig St. Mikkelsdag 1830. Jeg gav Værten 8 Skilling for Logie og for Foder til Studen 2 Gjev Byghalm og 1 Gjev Havrerivning, trak paa Markedet med ham og holdt der til hen ved Solens Nedgang, men blev ej buden 1 Skilling for ham. Jeg satte mit Uhr ind til Uhrmager Boyhus, at han skulde rengjøre den. Jeg købte 1 Skp Humle a 1 Mark 8 Skilling Courant, og trak til "Mejrup" hvor jeg solgte Studen til en Mand Nflig Hans fra Trabjerg, men fik kuns 5 Rigsbdl. 1 Mark Courant for ham. Jeg gik derfra til "Ska-ve" og fik Logie hos A. Hessel.

5te Fik jeg Befordring med J. Madsen fra "Vinderslef" hjem. Jeg solgte 1 Td Byg til Knud Hendrik fra Fruelund a 2 Rigsbdl. Leverede en Td Rug til Simon Snedker og til Hustruen 1½ Lispd Uld a 29 Skilling Pundet i alt 7 Rigsbdl 3 Mark 5 Skill. Jeg kørte til Over Feldborg efter Chr. Iversen, som skal tjene mig fra 1ste Novbr, men havde forlangt sig fri til efter Holstebro Marked. Niels var her efter hans Tøj og Moder fulgte med til Resen.

6te Jeg pløjede og kørte noget Strølyng hjem, Chr. begyndte at tærskede Byg.

7de Jeg pløjede og Chr. tærskede Byg.

8de Var jeg og Moder til Kirke og til Alters. Jeg betalte L. Viftrup, Fattigskat 2 Mark Sølv. Betalte Tyge Barslund Kirkeskat 2 Mark 15 Skill.

9de En Bisekræmmer kaldet Harboøre Skræderen kom her, vi købte 3 1/3 Pund Gjordestavl af ham, samt 1 Brev Knapnaale til Mette og en Syring til Moder og et Stykke Baand. Det kostede i alt 11 Skilling. Endvidere købte jeg en Snedkerbore Od a 1 Lybsk Skill og et Blaatoilet Klæde a 5 Lybsk Skilling. Jeg satte noget Skillium op ved Kørerne og Kalvehuset, Chr. jevnede ved en Markvej, det gav Snefog, og vi maatte have Faarene drevet hjem fra Heden.

10de I dag bandt jeg Kalvene ved Krybben for 1ste Gang, vi kørte et Lag Møg og et Lag Jord paa Markmøddingen.

11te Snefog i dag igen, Faarene kunde ej komme ud, om Eftermd gik jeg til Haderup til Sognefogden og Præsten med Drengens Skudsmaalsbog, efter Dateringen fra Borbjerg skulde den have været tilmeldt før, men jeg havde ikke faaet den tilsendt inden 5te Novbr. saa Ansaret maa paalægges Faderen eller forrige Husbonde.

12te Stræng Frost, i dag er Faarene ude, jeg hængte Dør for lille Faaresti Chr. tærskede Rug.

November 1829

13de Fik vi Rug af Loen 7 5/12 Skp. jeg betalte Ane Marie de 4 Skpr som jeg laante til Simon Snedker den 5te d.M. vi kom Byg i Loen.

14de Tærskede vi Byg.

15de Var ingen til Kirke da det var Snefog.

16de Tærskede Chr. Byg, der er kommen en Del Issalg saa at Faarene ikke kan komme paa Heden.

17de Jeg red til Holstebro paa sorte Hest, jeg fik mit Uhr hos Uhrmager Boyhus, som havde gjort reen for 2 Mark Courant. Jeg fik mit Messing Signet fra Gjørtleren A. Møller som havde stukket mit Navn i den, det kostede 4 Skilling. Jeg betalte min Skat for det sidste halve Aar 11 Rigsbdl 2 Mark 15 Skilling Sølv. Jeg satte 5½ Pund Tøj ind til Farveren til ægte Mørkeblaa, jeg købte 1 Par Karter for 3 Mark, og red hjem ved Aftenstide.

18de Chr. tærskede Byg.

19de kjørnede og kastede vi Byg.

20de Fik vi af Loen 3 Tdr 1 Skp af det bedste 7 Skpr kom i Karret til Malt, 2 Tdr 2 Skp kom paa Loftet, 3 Skpr af det bageste og skumningen kom ind til Hestene, om Eftermiddagen kjørte vi noget Møg og Digejord paa Møddingen.

21de Var min Karl, Pige og Dreng og Broder Anders til Skrifte. Jeg købte en sort Tyrekalv af Lars Sørensen for ½ Specie, den var 16 Dage gl.

22de Var Folkene og Broder Anders i Kirke og til Alters.

23de Vi flyttede Rughalm op over Fæet 132 Brojer (Knipper) og Byghalm 40 Stkr. Jeg satte Krybbe for Lammene, og kjørte til Feldborg efter Kalven jeg købte af L. Sørensen, vi havde Knud Nielsen, han Chr. og Ane slog Lyng.

24de De slog Lyng i østre Hede, og kørte nogle Læs hjem, noget til Strølung og noget til Foderlyng, samt et Læs norden for Stingsdal, noget blev lagt over Møddingen, og vi begyndte en Stak.

25de Chr. og Knud Nielsen slog Lyng, og vi kjørte hjem og fik Lyngstakken afgjort.

26de Kjørte vi ogsaa Lyng og satte et Læs der var nogenlunde tørt ind til Brændelyng.

27de Knud Nielsen kaldet Abelon, der gaar paa Omgang i Sognet gik i dag til Haderis, og vi hjørte noget Lyng paa en Markmødding til dækning mod Frostene, og lagde et Læs ved Fæhuset.

28de Vi hentede det sidste af det slagne Lyng, og lagde noget over Kartoffelgraven og i Gaarden, hvor vi trækker med Hestene til Vand, og vi satte Skrav og Leirer (Høkarm) ind, vi hentede et Læs Gulvsand paa Hauge Vognen.

29de Kjørte jeg med Moder til Kirke. Naboen kjørte med.

November 1829

30te Chr. var i Feldborg hele Dagen at slaa Lyng for hans Moder. Jens var i Vistorp ved FASTER, med den Otting. som jeg havde kjøbt til hende a 3 Mark 8 Skilling, han var og ved Smeden og fik Stævne til næste Løverdage.

December 1829

1ste L. Pallesen logerede her i Nat, jeg fulgte med ham til Plantøren og talte med ham om den Tøn-
de Rug, som J. Brandstrup fik den 2den September d. Aar, men han foregav ikke at vide noget der-
om. Jeg solgte 1½ Pund graa Lød (Sommeruld) til P. Tygesen fra "Kalballe" a 3 Mark og 10½ Skill
Pundet.

2den Tærskede Chr. Rivning og vi satte Møgvognene ind, 1 i Laden og en i Vognporten.

3die Aabnede vi for Kulgraven med stor Besværlighed da Frosten har været stærk. Vi tog Kul op og
kom Hauge (Kasse) Vognen ret fuld, og kørte den ind i Vognporten. T. Hvolbæk var her og fik mi-
ne Faareskind, Chr. fulgte med ham til Høisgaard. Jeg var ovre ved Simons, med den Julebrendevin
som vi har brendt for dem 9 Potter.

4de Satte vi stolper i ved Fæhusdøren.

5te Kjørte jeg til Smedie, fik Sko slagne og lagt under Hestene, og fik Langjern og Skjere til Ploven
gjort i stand, fik noget Træskobeslag m.v. Smeden tog 24 Skilling for Arbejdet.

6te Var Chr. og Ane til Kirke.

7de Fik vi Rug af Loen 1 Td 3¾ Skp.

8de Kjørte jeg til Sønder Mølle med 3 Tdr Rug af forrige Aars Avl, og 1 Td 5 Skpr ny Rug og 7
Skpr Byg. Jeg betalte Tomas Forpagter i Møllen 4 Mark som han havde betalt for 3 Skind hos Felt-
berederen fra Skive. Samt 4 Rigsbdl. 3 Mark 1 Lybsk Skill for Naboen for noget Rug og en Kalv.

9de Kjørte jeg hjem, jeg havde 10 Pund Hør med fra Østergaard til Peders Pige Ellen. Chr. tærskede
Boghvede.

10de Jeg fodrede Kreaturerne og Chr. tærskede Boghvede.

11te Fik vi Boghvede af Loen 2 Tdr 5½ Skp.

12te Gik jeg til Grove til Smeden fik noget Beslag for 8 Skilling, om Eftermiddagen gik jeg og Pe-
der til Feldbort til Planteur Nerendzt for der at træffe L. Pallesen m. fl. men de kom ikke. Chr. var
ved Sognefogden med et Brev for Simon.

13de Gik vi igen til Feldborg for at træffe disse Personer men kom for sildig. L. Pallesen mødte os
ved Byen og den Thomas Rotvig som J. Bruus har sagt der skulde betale mig Ruget, ventede jeg
efter hele Dagen, men han kom ikke.

14de Chr. tærskede Rug, jeg gjorde en Ballie i stand der var gaaet en Staver af, og et Kar men det
gik sammen.

15de Fik Karret sat sammen og fik et Ben sat i en Stol. Kvinderne vaskede Garn.

16de Chr. tærskede Rug.

December 1829

17de De var jeg ved Aaen at fiske, vi fangede omtrent 9 Pund Ørred, men vi vare 5 Mand om disse, og det blev 1 $\frac{4}{5}$ Pund til hver. Jeg fik $3\frac{1}{2}$ Pund og gav 8 Skilling for det som var mere end min

Part. Peder fik $5\frac{1}{2}$ Pund og gav 1 Mark. Jeg modtog et Lod Indigo som Johanne Iversdatter havde købt til mig i Skive a 14 Skilling.

18de Chr. Iversens Moder skar Kalvene. Jens skar nogle Ris i Ulvegraven. Chr. tærskede Rug.

19de Vi bagede Grov og Smaabrød til Julen, og jeg hentede Plov og Harve hjem af Marken. Jeg vilde haft noget mere pløjet, men Frosten vedvarer.

20de Var jeg i Feldborg ved Planteuren, han betalte mig de 3 Rigsbdl. 2 Mark – 2 Skilling, som jeg ej fik af Mangel paa Smaapenge, for den Tønde Rug, som jeg leverede Jens Christensen Bruus den 2den Septb d. Aar da Thomas Borvig havde leveret ham Pengene til mig. Jeg solgte noget Brendevin til L. Melgaard a 14 Skilling Potten, at afhente paa førstkommende Onsdag.

21de Chr. tærskede Rug og kastede det.

22de Fik vi Rug af Loen 1 Td $6\frac{1}{2}$ Skp som kom paa Loftet. Det bageste kom ind i Kassen til Hestene. Vi kom Byg i Loen 1 $\frac{2}{5}$ Trave Chr. tærskede det.

23de Kjørnede han Bygget og vi fik det af Loen 1 Td $1\frac{1}{2}$ Skp og en $\frac{1}{2}$ Skp til Hestene.

24 Vi kom 1 Trave Havre i Loen og tærskede noget deraf.

25de Var jeg og Ane til Kirke. Jens gik hjem til sine Forældre.

26de Var Christen til Kirke. Anders og Ane gik til Egelund til Leegstue. Karen kom her i Aften.

27de Var ingen til Kirke, de kom hjem fra Egelund, vi var hos Simons om Aftenen.

28de Chr. var i Præstegaarden at besørge et Brev, Peder var her i Julebesøg og om Aftenen hans Folk og Simons og hans Folk og var hos os.

29de Gik jeg til Holstebro, jeg gik ad Præstegaarden og tog et Brev med. Jeg lejede N. Christian Skarbye til at sidde Stokkemand (Retsvidne) for Hadderup Sogn i Aaret 1830 og skal han derfor have 4 Specier, som skal betales ham den 20de N. M. 1830. Jeg fik mit tøj ved Farveren Allerup $5\frac{1}{2}$ Pund kostende 10 Mark 8 Skilling. Tøjet er Mørkeblaa. Jeg købte en Kardus Tobak a 9 Skill Courant 1 Elfenbens Kam 12 Skilling 1 ditto af Horn 5 Skilling Sjellak 4 Skilling Courant. Jeg gik hjem om Aftenen.

30te Mette kom hjem, Moder gik til Haderup. N. Lausen kom her, jeg betalte ham de 3 Rigsbdl. som han endnu havde til gode. Jeg har haft dem $\frac{3}{4}$ Aar men han vilde skjenke mig Renterne. Jeg betalte Mette det resterende af hendes Løn – 14 Skilling som jeg skrev til forrige Regning. A. Stenholm var her. Mette gik til Egelund, jeg gik med hende.

December 1829

31te Jeg gjorde Klokken ren. Chr. skar Hakkelse. Jeg betalte Planteurens Karl Jens Ole Jensen 1 Rigsbdl. 1 Mark 8 Skilling, som han havde betalt Guldsmed M. Muldvad i Viborg for at omstøbe Sølvbeslaget paa min Merskumspibehoved.

Avlen var Aar 1829 55 Traver Rug 20 Traver Byg 29½ Trave Havre 1 Læs Boghvede.

Januarius 1830

1ste Nytaarsdag kjørte jeg til Haderis med Moder og Søster Ane, hvor vi satte Hestene og Vognen og gik derfra til Kirken. Jeg leverede S. Haderis det Brev som jeg var i Holstebro med, angaaende dette som Sognet skulle afgive til Stokkemand. Chr. gik til Feldborg han har noget Værk i en Finger, saa han ikke kan sove derfor om Natten.

2den Gjorde jeg noget ved en Karte. Chr. Bertelsens Børn F. og M. Katrine kom her i Besøg.

3die M. Bertelsen var her, jeg betalte Moder 4 Skilling som hun laante til, jeg ved ikke hvortil.

4de Begyndte jeg at tærskede Havre. P. Raunholt kom her og blev om Natten.

5te Tærskede jeg lidt Havre.

6te Kastede jeg Havre, om Eftermd. var jeg og S. Haderis hos Smed Chr. Knudsen at forkynde en Stævning for ham, angaaende at han skulde have gjort Overfald paa Harboøre Skrædderen i dennes Bolig. Skrædderen betalte os 2 Mark og 4 Skilling for denne Forkyndelse. Jeg betalte Søren Haderis 12 Skilling Courant i Stokkepenge.

7de Fik vi Havre af Loen af en Trave, i alt $3\frac{1}{2}$ Skp som kom paa Staldloftet og jeg formoder der var $1\frac{1}{2}$ Skp bagest som kom ned til Hestene. i alt 5 Skp. Jeg begyndte at tærskede Byg, da jeg nødvendig skal have tærsket, at Fæet kan faa Byghalm til 4de Gjev, vi har ej det mindste.

8de. Tærskede jeg Byg. Thomas Gindeskov og Karl og Pige var her i Aften. Jeg skrev på en Skudsmaal for ham af hans forrige Pige Ane Marie Poulsdatter.

9de Tærskede jeg og lidt Byg, og fodrede daglig Kreatuerne.

10de Var jeg ved L. Torp og blev aareladt paa min venstre Arm, da jeg syntes jeg var lidt upasselig for en Dags Tid siden. Jeg og Ane var til Kirke. J. var i Ginderskov om Aftenen og Chr. Pedersen var her i Besøg.

11te Tærskede jeg og Byg. J. var ved P. Christensen at faa Besked om en Kalv, som han igaar talte om at hans Fader havde, jeg kunde godt faa den fals, men den var rødbrøget, hvorfor jeg ej vilde købe den.

12te Kjørnte jeg Byg og kastede det, Ane rensede det, mens jeg tærskede $\frac{1}{4}$ Trave Rug, da jeg ikke havde Rughalm til sidste Foder til Fæet, eller til næste Morgen.

13de Tærskede jeg Rug, Ane rensende det sidste Byg, vi fik det af Loen af $1\frac{1}{3}$ Trave $9\frac{1}{4}$ Skp $\frac{1}{4}$ Skp til Høns. J. var i Haderup efter en snes Æg.

14de Tærskede jeg og Rug. Peder Jacobsen laante $3\frac{1}{4}$ Pund Flæsk god Vægt, det var saltet og tørret siden 10de Januari f. Aar, da det blev afslagtet.

15de Tærskede jeg og Rug, om Aftenen var jeg i Vistorp ved FASTER. Ane var med til Gindeskov. Thomas fulgte med mig til Vistorp. J. var ved Smeden og fik nogle Brøjer slagne.

Januar 1830

16de Tærskede jeg og Rug. Peder hjalp mig at slaa Broj Søm i Hestens Sko. Jeg hjalp ham at slaa Søm i Bagskoene paa hans Hoppe, da Chr. ej turde. Jeg solgte et Læs Tørv til J. Abildgaard for 6 Skilling Snesen.

17de Var vi til Barsel hos Naboen. Jeg kørte til Kirken med Barnet og dem som bar det. Søster Ane og Simons Hustrue og jeg var Faddere. Jeg ofrede Præsten 1 Mark Degnen 5 Skilling, kjørte hjem igen og Broder Anders fulgte med, vi var alle hos Naboens til om Aftenen Kl. 10, jeg laante Ane 2 Lybske Skilling.

18de Var jeg og Søster Ane og Moder som tillavede Maden, igen hos Naboens til Kl. 1½. Om Eftermd. kjørte jeg til Haderis med et Læs Tørv, og tærskede 6 Rugtvillinger, da jeg manglede Halm til sidste Foder til Fæer.

19de tærskede jeg Rug.

20de

21de

22de Ligesaa.

23de Tærskede jeg og Rug. Om Eftermd. var jeg og Jørgen Vestergaard hos Chr. Sællænder eller Hustrue, at forkynde en Indstævning til den Kongelige Landsoverret i Viborg, angaaende de mod nogle af Toldvæsenets Betjente fra Holstebro og Ringkjøbing, ved Markedet i Gjelleruplund 1825 udøvede Fornærmelse.

24de Om Morgen var Jens ved Sognefogden med Stævningen eller Dommen. I Dag kom Chr. igen, han har været hjemme siden Nytaar, i Anledning af en Finger som var noget daarlig.

25de

26de Tærskede vi Rug.

27de Kastede Chr. Rugen, vi fik af Loen af 6½ Trave 3 Tdr 3½ Skp. ¼ Skp bagest kom til Rivningsrug, som ligger paa Loftet. Jens gik til Vistorp.

28de Kom vi Byg i Loen, Chr. tærskede, jeg gjorde en Bøile og satte paa Loriven. J. kom igen som var ved Faster med 1½ Lispumd Uld fra Peder og i Simmelkjær. Jeg fik nogle Penge 2 Rigsdl 1 Mark og 8 Skill. fra Karen til Moder for noget Tøj.

29de. Tærskede og kjørnede vi Byg.

30te Kjørnede og kastede vi Bygget, og fik af Loen 2 Tdr. 2¾ Skp. kom Rug i Loen og tærskede noget deraf for at have Halm at fodre med om Søndagen.

Januar 1830

31te Var mig og Ane til Kirke, der blev et Liig jordet. Jeg betalte P. Dahl de 12 Skill. for den Snes Æg, som vi købte til Peders Barselsgilde.

Februarius 1830

1ste Chr. tærskede Rug, jeg satte Fjæl i Skillerummene mellem Køerne, flyttede Havretvilliger over i Høgulv ved søndre Side hvor Høet er tager. Der var i alt $9\frac{1}{2}$ Trave.

2den Gjorde jeg noget ved en Helde til Plejlen, jeg foldede og syede den om, og af mangel paa Læderrem brugte jeg noget smaat Reb.

3die Tærskede jeg Havre. Chr. Rug.

4de ligesaa.

5te Var Jens i Feldborg til Tyr med den graabrogede Ko. Vi nedslog Isen i Kjørestedet over Aaen, da det var lagt helt sammen, vi tærskede.

6te Tærskede vi ogsaa.

7de Var ingen til Kirke, det blæste saa Vejene formedelst Sneens Lethed var ufarbare. Jeg laante noget Tobak af Peder. Det var vor Bestemmelse at have gaaet til Hvolbæk med noget Garn.

8de Var det endnu stærk Blæst og Snefog, saa at det var næsten det strængeste Vejrlig som det har været de sidste 2 eller 3 Aar. Da det ved Middagstid blev Tøvejr kastede vi Sne fra Dørene, flere Steder laa det helt op til Taget.

9de Satte jeg et Baand sammen som var sprunget om det store Kar de i Dag skulle bruge. Vi fik Kartofler af Graven, omtrent 2 Tdr smaa og 3 Tdr 1 Skp Spisekartofler bred Maal.

10de Skovlede jeg lidt Sne af Vognporten. Chr. kastede Ruget af 8te Traver.

11te Rensede vi Ruget og bar det af Loen 4 Tdr god Maal. Om Eftermd. kom vi Byg i Loen.

12te Chr. tærskede Byg. Jeg og Peder gik til Hvolbæk med Garn, jeg havde af min egen $12\frac{3}{4}$ Pund og af Moders $7\frac{1}{4}$ Pund i alt 20 Pund. Prisen var 3 Mark 11 Skill. Pundet i alt 12 Rigsdaler 1 Mark 12 Skilling. Han betalte mig de 2 Rdl 1 Mark 12 Skill og lovede mig de 10 Rdl i det seneste til Foraarsskatten. Det var en stræng Gang over Heden da Sneen var saa haard og dyb.

13de Tærskede jeg Havre og Chr. tærskede Byg.

14de Var jeg og Ane og Christen til Kirke.

15de Tærskede jeg Havre og Chr. Byg.

16de Chr. kørnede og kastede Byg.

17de Rensede vi Byg af 3 Traver, 2 Tdr 7 Skp. vi kastede Sne af Bigaarden og bag ved Hakkelsehuset, da det nu er Tøvejr og vi frygter at Vandet skal gaa ind i Husene. L. Østerager var her og fik 2 Potter Brendevin a 14 Skill. Aaen er saa stor at Vandet gaar over venste Ende af Broen, vi bandt et Stykke Reb om den og Hammertræet, da det har slaget den løs.

Februar 1830

18de og

19de tærskede vi.

20de Tog vi det sidste Havre af Loftet i alt 9½ Trave.

21de Var Jens til Kirke Chr. i Feldborg. Snefog i Dag.

22de Tærskede vi, Chr. Laursen og Karl var her.

23de Vi tærskede. Jens er syg i Dag.

24de Tærskede jeg det sidste Havre. Jens gik hjem.

25de Jeg satte noget Halm for Døren i Havregulv da Vinden er saa haardt paa hver Dag.

26de Kastede jeg det sidste Havre. Chr. kastede Ruget af 8 Traver, vi rensede det men fik det ej af Loen da det blev for sildig.

27de Vi rensede det sidste og bar det af Loen 3 Tdr 7 Skpr 3 Fdk og kom Byg i Loen. Ane rensede det fremmeste Havre 5 Tdr 1 Skp. Vandet eller rettere Isen slog Broen ned. Jeg tog den, den var kommen og var strandet i Lille Elkrog. Den blev liggende i Vadkrog, hvor jeg og Chr. Pedersen trak den op paa Havrestubben.

28de Var ingen til Kirke da vi ej mente at kunde komme over Aaen ved Hadderis.

Martius 1830

1ste Chr. tærskede, Anders kom hjem, som i Nat har Logeret hos Simon, da han ej i Aftes kunde komme over Aaen, da han kom fra Bjørnkjær. I dag vadede han over, da ingen blev vaer at han stod der, eller hørte at han raabte. Det har fosset lidt i Nat. Jeg og Peder og jeg var nede ved Aaen at lede efter noget bortsejlet Bromateriale, vi fandt noget af det ved Kiilsanden.

2den Kjørte jeg med min sorte Hest og Peders brune Hoppe, Peder var med, med var vor Tienderug 4 Tdr 2 Skpr. Jeg var ovre i Kjeldsmarkshus og fæstede en Hyrdepige af Jens hans Moder. Pigen hedder Mariane, og jeg skal modtage hende paa Midfaste Søndag den 21 Marti. Jeg lovede hende 1 Rigsbankdaler og 3 Mark i Løn. 1 Pund Uld 1 Ost og Kage til 1ste November. Peder fæstede hendes Søster Ane Johanne for 2 Rgsdl 2 Pund Uld Træsko Ost og Kage, vi kørte hjem om Aftenen.

3die I dag kom Faarene atter paa Græs eller paa Heden, jeg vilde gaa ud paa Havegærdet og se efter dem, men faldt paa noget Is og slog min Axel meget. Gud bedre det! nu kan jeg ej fodre Kreaturerne uden med megen Møje. Jeg kan ikke godt fodre uden det spildes, da Axlen hindrer mig i forskellige Haandgreb, som fordres for at samle foderet rigtigt sammen, og det er skørt og smaat som Følge af det vaade Vejrlig vi havde i Høstens Tid. Da Foderet er lidet i Forhold til Besætningens Antal, og tillige af Ærefrygt for det højeste Væsen som lod det vokse, bør der med Omhu undgaaes at noget gaar til spilde. Fik Byg af Loen af 2 Traver 1 Td $5\frac{3}{4}$ Skp. M. Bertelsen var her.

4de Chr. tærskede Rug, og vi bar Havre paa Staldloftet $4\frac{1}{2}$ Skp $\frac{3}{4}$ Skp bagest. Gudskelov jeg kan endda for det meste fodre Kreaturerne, og kan dog ikke uden Møje skjære Hakkelse til Hestene.

5te Moder var til Kirke, hun gav Mdm. Lauerberg 2 Snese Æg og 1 Pund Smør efter Sædvane som Tiende af Smaarædsel. L. Meldgaard lod mig vide at jeg maatte hente en Kalv hos Plantør Nerendz straks. Jeg kjørte efter den, men han var ikke hjemme, jeg fik dog Kalven med hans Madame hendes Forlov, uden at faa at vide hvad den skulde koste. Peder var med og min brune Hest tabte en Sko.

6te Gik J. til Feldborg, fik Skoen som Skolemesteren havde fundet mig, han fik lidt Kamfer ved Md. Nerendz, til at smøre min Axel udi, som jeg den 3die d. M. faldt og stødte paa Isen. Nu er den Gud være lovet bedre. Ane slog noget Lyng som vi kjørte hjem ved Aftenstide.

7de Var jeg og Moder til Kirke. Ane gik til Smeden i Hømosehus og fik Stævne til næste Tirsdag. Chr. var i Feldborg.

8de Chr. tærskede Rug, jeg samlede sammen til Smeden og kom Kul i Vognen. Mikkel Askeberg fra Simelkjær var her.

9de Kjørte jeg og Chr. til Smedie. Thyge Barslund fik 2 Skpr Kul et par Hjul med for dem til Smeden. Vi fik en ny Greb gjort, en ny Akseljern, en gl. repareret, en ny Flytte til en Hammelstok, 4 Træskoplader, nogle Søm og Hesteskosøm og Sko lagt under Hestene, som jeg havde inde i L. Grou hans Vognport. Jeg gav Smeden 1 Mark og 8 Skilling og 12 Skill. for 22 Søm, som han slog til Broen der er under Reparation. Jeg fæstede Christen til at tjene mig til næste Aar, a 11 Rigsbdl. i Løn som i Aar, et Faar i Foder og Græs, Træsko og 1 Pund Uld ved Flyttetid.

Marts 1830

10de Tærskede Chr. Rug, jeg gjorde et Skaf og satte paa den nye Greb, satte og en anden Greb paa Skaft.

11te Kastede Chr. Ruget af 5 Traver. Jeg slog noget Jern paa et par gamle Hjul, og satte ny Aksejern i en Vognrade. Om Eftermd. begyndte vi at køre Gødning, Møgdyngen var endnu frossen i Kanten.

12te Fik vi Rug af Loen af 5 Traver 2 Tdr 6 Skpr 3 Skpr 1 Fdk bagest.

13de Var vi ved Broen, fik den lagt over Aaen og paa Hammerbjælkerne. Jeg og Chr. og Peders Karl og Peder og Anders Stenholm hjalp hinanden dermed. I Dag er os født, siden Faarene kom ind, en dejlig hvid Aalam.

14de Var Chr. og Ane til Kirke. Ane gik først til Løvig med 6¼ Pund Garn til et Stykke Tosel. Baa-de denne og hin gav jeg Fæstepenge, Pigen gav jeg 13 Skilling. Lønningen er som f. Aar ikke anderledes bestemt end som mest almindelig. Og Karlen 1 Mark 4 Skill. Lønningen bestemt den 9de d. M. 11 Rigsdl. 1 Faar i Foder Træsko og Uld som ommeldt. Han er pligtig efter Aftale at arbejde for mig 12 Dage af hver 14 Dage, som er 6/7 af Tiden, ligesom aftalt den 20de Septbr. forrige Aar. I Dag kom Anders hjem.

15de Kjørte jeg til Sønder Mølle med 6 Skpr Rug 4 Skpr. Byg til Mel, 3 Skpr Malt til Grutning og 4 Skpr. til Svin. 2 Sække fulde af Peders og 2 Skpr. af Simon hans. Jeg fik 2 Skpr Gryn hjem fra Møllen af mine.

16de og

17de kjørte vi Gødning.

18de Ligesaa, L. Østerager var her for Plantør Nerendz, at vi i Morgen skulde hente et Læs Havre i Holstebro.

19de Kjørte jeg til Holstebro. Kjørte paa Vejen hjem igen, men da nogle af Feldborgboerne væltede, og nogle havde forlæst sig, saa Hestene ej kunde drage det, maatte vi holde saa længe efter dem i Mejrup, at det blev Aften. Nu kjørte vi, mig og Planteurens Karl og Knud Pedersen, men nogle blev tilbage, og da det nykastede Vej var saa stræng at kjøre paa, kørte vi tidlig nok fra dem, dog ej for tidlig. Nu blev Knud hans ene Hest træt, og han spændte fra og red foran mine Heste, og vi kom igennem et lidet Vand, hvor Vejen ikke var saa lidet moradsig. Jeg kjørte Gud ske Lov! igennem, men Planteurens Heste kunde ikke drage Vognen derfra. Nu forlangte de, om jeg vilde spænde mine Heste foran dem, hvilket jeg nødig vilde, men dog formaaede de mig til af denne Grund at køre derud i Vandet. Men nu prøbte vi først 3 Karle at lette Vognen, men da hans Heste slet ikke formaaede at rykke paa den, syntes Ole ej det kunde hjælpe at spænde mine foran. Nu spændte de deres fra og red en paa hver af dem. Jeg kjørte endnu omtrent en Fjerdingsvej, nu tænkte nogle af os, at vi var paa urigtig Vej, og af den Aarsag og for ikke at komme i mere Omstændighed eller flere Moradser, spændte vi og mine Heste fra og red til den nykastede Vej og tagende en bestemt beliggende Vej derfra og hjem om Aftenen.

Marts 1830

20de Red jeg til Feldborg og ud at hente Vognen, som dog stod paa den rigtige Vej. Nu kom vi til Plantør Nerendz med de 2 12/30 Havretvillinger. Hestene kom ind udi Vognporten og blev fodret godt, vi fik Havren ind og blev der til det blev mørkt, og var som til Gilde hos ham efter hans forlangende.

21de Var jeg og Moder til Kirke, jeg solgte et Læs Tørv til Madam Bregenholm, og betalte Degnen en Skp Rug god Maal som Smaaredsel.

22de

23de

24de kjørte vi Gødning.

25de Ligesaa

26de Ligesaa, Jens i Vridsted og fik en Pot Tjære a 5 Skilling Courant. Chr. ved Smeden med Staalstangen.

27de var Chr. hjemme, vi begyndte at pløje, jeg fældede lidt med Hestene neden Vejen. Jeg solgte et Læs Tørv 2 Mark 8 Skill og ½ Td Byg a 5 Mark og 1 Dags Arbejde i Slet, til J. Abildgaard. 1 Td Rug 3 Rgsdl. 2 Mark 8 Skill ½ Td Byg 5 Mark til M. Bach, at betale i det seneste til førstkommende Snapsting.

28de Var Ane til Kirke. Jeg kjørte til Haderis med de 160 Tørv og det Rug og Byg som jeg solgte til Mads Bach.

29de Fældede jeg og pløjede noget om til Kartoffler, Chr. og Ane spredte Møg. Om Eftermd. pløjede vi det med Studene, vi vænnede de smaa Stude til at gaa for Ploven foran de store, Mariane til Skole.

30te Pløjede vi og med baade Heste og Stude.

31te Spredte de Møg og jeg pløjede med Hestene. Moder var i Feldborg ved Plantør Nerendz med den Krukke, hvori jeg fik lidt Kamfer til at smøre min stødte Axel udi. Madam Nerendz vilde intet have for det. Moder forærede hende saa en Snes Æg.

Aprilis 1830

1ste Jens var i Feldborg med en Pose til Salt som Planteuren har lovet at tage hjem fra Viborg. Vi kørte Møg fra Markmøddingen, noget var frossen saa vi ej kunde tage det med Grebene.

2den kørte vi Gødning paa Agrene ved Egelund Vej.

3die I Dag er det stærk Snefog og Blæst som ej fremmer Markarbejdet. Jeg og Chr. var ved Planteurens og fik en Skp Salt, som hans Karl Ole havde købt i Viborg. 1 Lis Pund og 6 Pund Hør til Moder og Ane a 3 Rgsdl. 3 Mark Lispundet, og en del Farvevare til Søster Ane. Drengen J. leverede Ole 6 Rgbde. den 1ste d. M, de 3 var Moders, de 2 var Søsters, den ene Rbd var min. Planteuren havde betalt de 7 Skill. som Produkterne har kostet mere end de 6 Rbdl. For de 16 Potter Brendevin a 14 Skill Potten betalte han mig en Specie, denne og de 7 Skill. som han havde betalt er 2 Rigbdl. og 13 Skill. igen resterer 1 Mark 3 Skill. som Planteuren endnu er mig skyldig. Saltet var i Planteurens pose, de havde glemt vores Pose hjemme. Af Hørret fik Moder Lis Pundet, Ane de 6 Pund. Moder var ved Peders at slagte et Sviin. Vi kunde ej køre Møg for Sne som ligger paa Jorden, om Aftenen var det Tøvejr.

4de Kjørte jeg til Sevel, fik 4 Tdr og 6 Skpr Havre for hvilket jeg skal give 2 Tdr Sæderug, som han hos mig skal afhente næste Søndag før St. Mikkels Dag. Jeg tog 1 Td og 2 Skpr. Havre med for Jørgen Vestergaard, laante ham 10 Skill Courant. Jeg maatte logere i Møllen om Natten, da det Grutning og de 2 Skpr Byg jeg lagde der ej var malet. Jeg lagde et stykke Tøj der til at stampe, Md. Koldbye lovede mig det om en Maaned fra Dato. Jeg fik noget Sager, 6 Skpr Mel fra S. Haderis af P. Pot hans, han logerede her om Natten.

5te og

6te og

7de Vi pløjede med Hestene og kørte Møg ud med Studene, og de spredte noget.

8de Var jeg til Kirke. Jeg leverede Fattig Korn 1 Skp Rug $\frac{1}{2}$ Skp Byg, vi var ordret til om Formd. Kl. 9 men der kom ingen at modtage dette, saa vi maatte bie til efter Tjenesten.

9de Lars Løvig fik et Læs Tørv, han betalte for de 180 Stkr Tørv 3 Mark 6 Skill. Jeg fik Penge af Simon for den Pot Brendevin han forleden købte.

10de Pløjede jeg med Hestene det sidste som skal følges nu i dette Foraar. De kørte Møg med Studene. L. Meldgaard betalte mig 1 Rigbdl. Nu har han faaet 12 Potter Brendevin.

11te Paaskedag kjørte jeg til Kirke med Moder. Jeg betalte Væveløn for et Stykke Tosell. Broder Niels kom hjem, FASTER kom her.

12te Kjørte jeg til Vistorp med FASTER. Morbroder Chr. Bertelsen var her, jeg betalte ham 12 Skill. for to Køer som har været ved hans Tyr, og 20 Skill for et par Træsko. Niels gik igen til Dauberg.

13de Regnvejr, jeg flyttede Havre $4\frac{1}{2}$ Trave. Jeg syede ved nogle Puder til Hestene. Regnvejr hele Dagen. Kreaturerne var ikke paa Græs.

April 1830

14de og

15de og

16de kjørte vi Møg, om Middagen satte vi nogle og 60 Stkr Pilekviste i den nye Kaalgaard, de har siden den 3die Marti lagt i Fæmøgdyngen.

17de Lagde vi Reb til Hammelrebe af Dravgræs.

18de Var jeg Ane og Chr. til Kirke og Konfirmation, jeg kjørte med L. Grou Hjem, han tog nogle Kul med til Smeden i Hømosehus. Jeg betalte Chr. Vormstrup 12 Skill Courant, som han har betalt for mit Uhr ved Uhrmager Boyhuus som havde repareret det. L. Meldgaard fik 2½ Pot Brendevin, nu har han i alt faaet 25 Potter, derpaa er betalt 1 Rgsbdl.

19de Var jeg ved Smeden og fik Ploven gjort istand, om Eftermd. kjørte vi Gjødning.

20de Skovlede vi opskyllet Sand af Engene og om Eftermd. kjørte vi Sand i store Elkrog og i Aastedet.

21de kjørte vi Gødning. Chr. var hjemme.

22de Slagtede vi et Sviin, vog 7 Lispund 1½ Pund. Om Eftermiddagen kjørte jeg til Mølle med 1 Td 4 Skpr Rug 4 Skpr gl til Grutning og 2 Skpr Boghvede, 5 Skpr Byg til Meel, og 4 Skpr Rug af Simon hans. Anders kjørte med, han var i Sevel, at forhøre om der var kommen Bud fra P. Damgaard til hvem han var fæstet for 10 Rigsdl. til næste Jul. Jeg solgte 1 Td. 6 Skpr. Byg til Knud Henriks Broder. 1 Td 7 Skpr til Anders Rydedal a 1 Rigsbdl. 4 Mark Td.

23de Chr. og jeg kjørte Sand af Engen. Om Eftermiddagen kjørte Chr. og Ane Møg med Studene, jeg satte en anden Muldfjæl i Ploven.

24de Begyndte vi at pløje til Havre, jeg solgte 4 Skpr Byg til samme Pris som det foranførte. Chr. kastede Sand af Engen i Vadkrog, hvor jeg pløjede.

25de Det regnede. Om Eftemid. var vi til Liigbegængelse hos Naboens, jeg og Moder var til Kirke, og vi var og hos ham at nyde Spise efter Tjenesten.

26de Pløjede jeg af i Vadkrog og begyndte at pløje Laustes Krog. Chr. skovlede Sand og grov nogle Soj ved Brinken i lille Elkrog.

27de Pløjede jeg af i L. Krog, om Eftermid. saaede jeg 13 Skpr Havre i Vadkrog. Chr. slog Bankerot til Mureren Andreas Vaker, som i Dag igen er begyndt at reparere Skorstenen i Aftægtshuset.

28de Saaede jeg Havre i L. Krog 13 Skpr. Om Eftermid. begyndte jeg at pløje paa Holmen, som for en del er belagt med Sand fra Aaens Overskyllelse i Vinter. Chr. slog Bankerot. J. var i Vridsted, fik der en Pot Tjære 9 Skill 50 Lofte Søm 1 Mark 25 Lægte Søm 12 Skill ½ Fdk Salt til Andreas 8 Skill i alt 2 Mark 13 Skill.

April 1830

29de og

30te Jeg pløjede og Chr. passede Mureren op.

Majus 1830

1ste Pløjede vi i J. Torps Eng med Heste og Stude, Ane kjørte. Andreas og Chr. arbejdede i Aftægtshuset, nu er Skorstenen Ovnen og Stuen afgjort. For disse 5 Dage betalte jeg ham 5 Mark, han har faaet 1 Lis Pund 7 Pund Brød a 1½ Skill Pundet 1 Pund Flæsk 9 Skill. 8 Skill for Saltet, 2 Mark 3 Skilling var han mig skyldig fra f. Aar i alt 5 Mark 8 Skill. Han fik endnu et Brød, vog 1 1½ Pund 1 Mark 1 Skill. altsaa er ham mig endnu skyldig 1 Mark 10 Skill.

2den Ane til Kirke. Moder leverede mig de 10 Rigsbdl. som jeg havde til gode hos Th. Hvolbæk. Ane Brødbæk havde leveret hende dem fra ham. Jeg solgte en Kalveskind til Chr. Groue a 2 Mark. Jeg betalte Chr. Iversen 2 Mark for de 8 Dage som han var her mere end han var tilfalden, og 2 Dage nu i April skulde Højtidsopret være Betaling for, hvormed han var tilfreds.

3die Var mig og Jørgen Vestergaard i Feldborg, at forkynde en Dom som er afsagt eller dømt ved en Kommission i Viborg. 1 for Chr. Nielsen 2 for Lars Sørensen 3 for L. Meldgaard og i Hesselund 4 for Chr. Nielsen 5 for P. Jensen ibidem. og i Faarbæk 6 for Chr. Pedersen 7 for J. Jensen og i Haderup 8 for Degnen Møller 9 for Simon Staulund 10 for mig. Angaaende dette Stykke Eng som min Fader har kjøbt fra Feldborg. Disse 8te førstbenævnte som pligtige at fyldestgjøre Enkekassen sin Fordring i deres Ejendomme, men derimod 9.10 ere i bemeldte Dom frikjendte for Chreditors videre Tiltale i denne Sag, hvortil en Panteattest som fra Retten skal være fremlagt har givet Anledning. Chr. kjørte Møg.

Den 4de Pløjede vi af i J. Torps Eng med Heste og Stude. Chr. spredte Møg til Kartoffler. Jeg saaede 2 Skpr Havre, Ane kjørte Faaremøg paa Kartoffeljorden. Chr. magede det ud af Faarestien.

5te Satte vi Kartoffler i en Ager fra sorte Knot til Egelund Vej. Jeg pløjede Mariane lagde Kartofflerne. Chr. og Ane lagde Møg ved dem.

6te Harvede jeg Havren af og vi satte Kartoffler, kjørte nogle Soj hjem som var gravet ved Aastedbrinken, og begyndte dermed et Stykke Dige langs ned norden for Stuehuset.

7de Almindelig Bededag. Jeg og Moder var til Kirke, jeg solgte et Læs Tørv til Planteur Nerendz 2 Mark 8 Skill. kjøbte 2 Stykker Træ af ham til Dørtærskeler a 2 Mark, han forærede mig et Stykke oven i Købet.

8de Satte vi sidste Kartoffler og pløjede til Havre i Lille Elkrog med Heste og Stude.

9de Ane til Kirke, først i Løvig med noget Blaargarn.

10de Pløjede jeg og i L. Elkrog. Chr. kastede Leer til Palle i Simmelkjær, om Eftermd. jævned vi nogle Brinker ved Aastederne. Moder og Ane maledede Malt.

11te Saaede jeg Havre i Nederskifte og i Egekrog i alt 4 Skpr. i Elkrog saaede jeg 1 Td. 5 Skpr. I Dag begyndte Chr. at grave Tørv.

12te Pløjede jeg til Byg i Egekrog og saaede omtrent 4 Skpr Havre. Jeg har nu saaet 14 Skpr af det kjøbte.

Maj 1830

13de Pløjede jeg og saaede 6 Skpr. Havre i J.Torps Eng.

14de Pløjede vi til Byg ved Damstederne.

15de Ligesaa, saaede 4 Skpr Byg.

16de Var jeg til Kirke.

17de Pløjede vi med Studene og harvede med Hestene, jeg saaede 4 Skpr. Havre og 2 Skpr. Byg ved Damstederne.

18de Pløjede vi og jeg saaede 3 Skpr Byg neden Vradten. Chr. grov sidste Tørv 70 Læs.

19de Kjørte jeg til Mølle med 1½ Td Rug, om Eftermiddagen saaede jeg 2 Skpr. Byg, og kjørte det sidste af Markmøddingen ud.

20de Var jeg hos Planteuren, og fik de Penge han var mig skyldig. Jeg fik 5 Rigsbdl. og betalte Peder 2 Rigsbdaler 9 Skilling som han havde tilgode. Ane og Moder var til Kirke i Dag Kristi Himselfartsdag.

21de Chr. hjemme, vi pløjede, jeg saaede Byg 4 Skpr. Ane rejste sidste Tørv. Andreas Vaker bad mig om at laane ham en Specie, men jeg turde ikke.

22de Gik jeg til Skræ for at tale med Simon Snedker om den Skab, som han sidste Sommer lovede at gjøre mig, men den var ej færdig, men han lovede at den skulde blive det med det første. Han vilde saa bringe den til mit Hjem, tillige med de Penge han er mig skyldig. Jeg traf Morbroder i Karup Mølle, hvor jeg talte med ham om dette, som jeg havde tænkt paa efter Pinsefesten, at vilde have Vandet stemt ved Vadkrog, for at vande Engen dermed, men da han ej var rask og ej heller var ret forvissat om, at kunde skaffe mig dette i rigtig Gang, og jeg ej heller kunde indse at Tiden kunde slaa til til dette foruden ordinaire Arbejder, lod vi det bero til mere belejlig Tid. Chr. Pedersen fulgte med til Karup.

23de Søndag, der var Sidsttjeneste.

24de Pløjede vi og saaede Byg i Møddingsstedet i Marken. Saaede Boghvede, og om Eftermid. kjørte vi Faaremøg, og fik rejst og skruet nogle Tørv.

25de Pløjede jeg Havrestub og kørte Møg ud til Byg.

26de Pløjede jeg og til Byg og saaede det sidste Byg. Eftermd. pløjede jeg til Boghvede, Chr. grov Træk.

27de Harvede jeg Byg og neden og ved Bakken saaede og harvede jeg Boghvede 3 Skpr. Chr. var ved Landevejen til Holstebro.

Maj 1830

28de Pløjede vi til Boghvede med Heste og Stude over Vejen, jeg saaede 2 Skpr og harvede det, Chr. grov Træk.

29de Saaede jeg i det Stykke over Vejen, er nu saaet i alt 1 Td Boghvede, om Eftermid. slæbte jeg Bygget og Boghveden. Chr. grov Træk i øster Hede 30 Læs.

30te Pinsedag var jeg og Moder til Kirke. Jeg fik Kvitteringsbøgerne hjem, min og Naboens hans. Niels Pedersen fra Høstrup havde den 24de d. M. betalt vore Skatter Januari og April Cvartaler. Jeg betalte ham Rentepengene til FASTER, som han er Formynder for 1 Rigsbdl. 3 Mark 10 Skill. Renterne af de 40 Rigsbdl pr 4 Procent blev i alt 1 Rigsbdl 3 Mark og 9 3/5 Skill. min Skat 17 Rigsdl 4 Mark 3 Skil. Naboens 16 Rigsbdl 4 Mark 7 Skil. I alt 34 Rigsbdl. 2 Mark 10 Skilling.

31te Var Ane og Chr. til Kirke, Moder i Resen. Laust Meldgaard fik 2 Potter Brendevin betalte 1 Rigsbdl. er igen 1 Rigsbdl 3 Mark 10 Skilling. Mette kom hjem.

Junius 1830

1ste Regnvejr den hele Dag, jeg var i nørre Hede efter Faarene, om Eftermiddg. satte jeg Skillerum for de to vestre Fæstader i Fæhuset, hvor vi lader de 3 Ungnødder gaa løse som er i 2det Aar. De 4 i 3die Aar gaar nu i Rystehuset løse.

2den pPøjede jeg til Boghvede med Hestene ved Nederskift. Chr. og Ane slog Strølyng. I Dag er Hestene paa Græs.

3die Chr. grov Træk i øster Hede ved Egelund Vej. Jeg slæbte Byg neden Lokken, saaede 1 Skp Boghvede ved Nederskift og harvede dette og Kartofflerne. I Dag har de toet og klippet 24 Faar.

4de Regnvejr, jeg gjorde noget ved et Hjul som var brøstfædig, om Eftermd. blandede vi Gødning. Chr. hjemme.

5te Blandede vi ogsaa. Jeg var i Over Feldborg og købte en Galt Gris af Knud Pedersen a 1 Rigsdl. 2 Mark. De toede og klippede 21 Faar.

6te Var jeg og Moder til Alters. Chr. Bertelsen, Chr. og Maren Groue kørte med hjem.

7de Kørte Peders Karl Tørv for L. Torp af vor Hede. Chr. kastede Leer for Simmelkjærboerne.

8de Blandede vi og Jord til Markmødding og hentede noget Lyng til Brændsel og Strøelse.

9de Kørte vi Digejord paa Møddingen. Mariane til Skole. Jeg laante Chr. Jepsen min "Arithmetricha Tyronicha" og jeg laante igen af ham "Authors Cologvium Arithmetricham".

10de og

11te kørte vi Digejord . Andreas Vaker fik 1½ Pot Brendevin a 14 Skill. paa Chredit.

12te Kørte vi og Dige, om Eftermd. var Anders, Chr. Ane og Jens til Skrifte. Jens i Feldborg med den graa Kvie til Tyr.

13de Var disse 4 til Alters. Jeg passede Kreaturerne. Jeg solgte 3 Pund sort Lødul til Chr. Knudsen Smed a 2 Mark 2 Skill Pundet, og solgte det hvide jeg vil undvære til Chr. Andreasen fra Simmelkjær for samme Pris. Han fik et Læs Leer og Chr. Nielsen ibidem 1 Læs. Jeg laante Chr. 3 Mark.

14de Kørte jeg et Læs Tørv til Høstrup for Niels Pedersen, som han m. fl. har gravet i min Hede. Peder kørte ogsaa med et Læs. Chr. og Ane slog Lyng til at lægge i de sandede Steder paa Egelund Vej.

15de Kørte vi Digejord i Markmødding. Moder var i Haderup, at vilde have talt med Md. Bregenholt, men denne var død i Gaar Eftermd. Kl. 5 Slet, om Eftermd. kørte vi Træk i Møddingen med Stude.

16de grov vi Klynetørv, havde Simons Kone til hjælp til at bære ud, men Regnen blev saa meget om Eftermiddagen at vi maatte holde op Kl. 5. Jens var i Feldborg med den røde Ko til Tyr.

Juni 1830

17de Grov vi og Klynetørv, vi havde Kristiane til at bære ud i dag igen. Vi grov i neder Enden af Mosen, baade for at prøve hvordan Tørvebunden var der, og for at faa dem lagt paa Heden, hvor de bedre kan tørres end i Mosen, hvor vi plejer at lægge dem.

18de I Nat har den hjælmet Ko kælvet uden at vi vidste deraf, en dejlig sortbroget hjælmet Kviekalv. I Dag fik vi den store Markmødding afgjort, i denne er kjørt omtr. 340 Læs Træk 250 Læs Dige og 150 Læs Fæ og Hestemøg. Summa 740 Læs, de fleste deraf har været skikkelig store, da baade Hestene og Studene ere kraftfulde.

19de Regnvejr, vi lagde et Stykke Reb af Hestehaar 4 Favne.

20de Var jeg og Moder til Kirke, kørte med Peder hjem.

21de Kjørte vi 16 Læs Træk i Bunden af Staldmøddingen 10 Læs Digejord er kjørt deri i Forvejen, om Eftermiddag. kørte vi 1 Læs Faaremøg i Kaalgaarden, og satte nogle Kaalplanter, vi hentede 1 Læs Strølyng i øster Hede. M. Askebjerg fra Simmelkjær hentede 2 Læs Leer for Chr. Nielsen 1 for ham selv. Chr. Andreasen 1 Læs Chr. Foldager 2 Læs, disse sidste betalte – 1 Skill.

22de Gik Moder til Hadderup Md. Bregenholt skulde begraves, og Moder skulde hjælpe ved Mandens Tillavning. Vi kørte 9 Læs Træk i Staldmøddingen og kørte Soj til Diget og nogle Læs Grønjord til denne. Jeg maalte Rugen paa Loftet 7 Tdr. god Maal. 4 – 5 Skpr gl. maalte jeg ikke. Vi kørte 2 Læs Grus som vi lagde for Vognporten, og 1 Læs Træk som vi lagde for Fæhusdøren. Chr. gik til Feldborg.

23de Jeg solgte 1½ Td Rug til Naboen a 1 Rigsbdl. 4 Mark 8 Skill. paa Chredit til Efteraars Knudstrup Marked. Vi vejede Løuld 1 Lispund 15½ Pund og omtrent 1 Pund afløstet, det og hint er efter vor egen Formening god af 33 Faar. Disse og 3 sorte er mine, 6 af Moders, 2 af Søster Anes, 1 af Broder Anders og 1 af Søster Mette hendes. I alt 46 som alle i Efteraaret blev sat paa Vinterfoder. Gud være Lovet! at Tallet endnu er fuldt, da kun faa i Egnen kan sige dette. Chr. grov Soj ved Damstederne, jeg og Ane kørte Asketørv, de sidste af dem som vi grov den 17de Juli f. Aar. Vi begyndte paa en Mødding ved Egelund Vej. Chr. Foldager betalte 1 Mark 10 Skill. for 6 Læs Leer, 1 for ham selv og 5 for Chr. Nielsen af Simmelkjær.

24de Kjørte vi Soj til at begynde et Stykke Dige, vi lukkede et lidet Stykke til vestre Ende af det som vi 10de Juli f. Aar ej kunde lukke længere for Ruget.

25de Ane rejste Tørv og plukkede 2½ Trave Lyng til at lægge i Sengene under Halmen, vi kørte Soj og lukkede Dige.

26de Kjørte vi og Soj fra Damstederne, jeg fik ½ Td Byg af Simon, men han vilde helst laane mig det til næste Aar, det tog jeg imod, da jeg har solgt mere af min egen, end jeg godt kan undvære. Simon betalte mig 2 Rigsbdl 14 Skill. for noget Flæsk, ½ Td Havre og noget Brendevin. Chr. Andreasen var her og fik det Løuld som har kjøbt 1 Lispund 15 Pund a 2 Mark 2 Skill Pundet, Summa 10 Rigsbdl 5 Mark 14 Skill at betale inden 4 Juli d. Aa. De bagede og ryddede Sengene, og rystede Tag og lagde oven paa Lyngen.

Juni 1830

27de Jeg laante Peder 5 Rigsbdlr. og skrev et Brev til Broder Niels og sendte med Peder. Jeg Ane og Chr. var til Kirke. Der blev i Dag holdt en Jubilæums Tale over en Tekst som findes beskrevet hos Evangelisten Matheus 10de Capitel 32te Vers som lyder saa: Hvo som bekjender mig for Menneskene, dem vil jeg og bekjende for min himmelske Fader, og det modsatte i følgende Vers. I den Anledning at de 300 Aar nu ere forløbne siden den Augsburgske Confession eller den Kristelige Troes offentlig Bekjendelse i disse Riger og Lande. Broder Anders og Morbroder Peder kom her.

28de Var jeg og Chr. med Morbroder ved Hadderis at skulde hjælpe ham at tage Oddere, men dette slog fejl. Om Eftermd. kørte Chr. Leer, jeg og Ane kørte Soj og lagde paa Diget og fik denne afgjort. De satte det sidste af Kaalgaarden af med Kaalplanter 10 Rækker.

29de Vi kørte 6 Læs Sand paa det hjemkørte Leer, om Eftermd. æltde vi dette med de 4 toaarige Ungnødder. Chr. hentede et Læs Træk til at dække over Leeret. I Dag toede og klippede de Lamme 26 Stkr. Jeg købte af J. Rask 2 Axelstokke 1 Rigsbdl 1 Mark, 1 Kjepstok 3 Mark, 1 Hulskovl 1 Mark 4 Skill. 1 Grebskaft 4 Skill. 2 Vognkjeppes 8 Skill. 1 Skovlsblad og Skaft af N. Dybjergs, for 2 Rigsdl 1 Mark i alt.

30te kørte vi 6 Læs Leer hjem og lagde det uden for Aftægtshusets Dør, hvor det for Størstedelen skal bruges, vi kørte 2 Læs Sand deri. Jeg købte af M. Morsing 1 Par Vognhjul 3 Rigsdl. 2 Plovhjul 2 Rigsdl i alt 5 Rigsbdlr. Moder og Ane klinede i Dag, om Eftermd. jevnede jeg og Chr. Gulvet i Aftægtshuset og savede et Stykke Træ til Dørstolpe til Bryggersdøren.

Julius 1830

1ste Klinede de, jeg og Chr. flyttede Døren ved Aftægtshuset og satte Stolpe og Løsholter i den gamle Dørs Plads.

2den Dannede jeg Dørstolper til, til at sætte mellem Kjøkkenet og Bryggerset, Chr. hug Huller i Dørtærsklen dertil. Vi vandede og æltede det den 30te f. M. hjemkørte Leer og Sand med de 4 toaarige Ungnødder. Vi blev buden til Liigfærd af Chr. Bertelsens Søn til førstkm. Tirsdag.

3die Kjørte vi et Læs Digejord i Markmøddingen og tog et Læs Strølyng med hjem. Vi satte førømmeldte Dørstolper fast, og hængte Døren for Siden af Huset. Moder og Ane klinede Væggene.

4de Gik Moder til Resen. Chr. til Høgild og jeg til Kirke. Morbroder Peder var her. Jeg modtog de 11 Rigsbdl fra Chr. Andreasen af Simmelkjær som jeg siden 26 f. M. har haft tilgode. Jeg fik ogsaa de sidste som J. Abildgaard var mig skyldig.

5te Kjørte vi nogle Læs Fæmøg og Jord i Markmøddingen. Ane klinede og Chr. og Jens plukkede noget Dravgræs.

6te Red jeg paa den sorte Hest til Resen.

Her kommer et stort spring i dagbogen, den fortsætter først i december 1832

December 1832

5te Til Udskillelse ved Herreds ??? er indleveret af Peder Knudsen Staulund i Haderup en Obligation paa 40 Rigd Sedler hvorfor betalt 29 Skill Sølv. Herredskontoret i Holstebro den 8 November 1832.

6te Karlen og Ane slog Lyng, jeg og Ole tærskede Rug. H. Lausen var her fik mine Faareskind, han beregnede til ??? i det mindste lovede 23 Skil. for Stk. men betalte dem ikke.

7de Tærskede vi Rug. Jeg gik til Smeden Lauge fik Sko slagen til sorte Hest og Søm til begge Hestene Beslag til Mettes Træsko.

8de Tærskede vi Rug. Smeden var her at beslaa begge mine Heste foran. Jeg kastede Ruget og rensedede lidt deraf.

9de Ingen til Kirke.

10de Kjørte jeg til Mølle, havde 4 $\frac{3}{4}$ Skpr Rug som har ligget paa Loftet nogen Tid. 6 Skpr Byg af Nabos til Meel fik det malet om Aftenen samt 1 Td Rug af Broder Nielses. Jeg kom hjem om Natten mellen 1 og 2 Slet med dette og 6 Skpr Rugmel af J. Hørbys.

11te Fælgede vi paa Marken med Stude.

12te Kjørte jeg til Broder Niels med den Td Mel, som jeg havde faaet malet. De slog Lyng jeg hentede et Læs til Mødingen.

13de Tærskede Byg vi hentede 2 Læs Lyng.

14de Tærskede Byg. Regnvejr.

15de Var jeg i Haderup til Skolekommision med de øvrige Medlemmer og 4 Ligningsmænd, Ligningen blev affattet til næste Aar. Da det fra denne Aars Udgifter kun var 17 Rigd. Sølv omtrent i Kassen, blev 6 Rigsd Sølv paalagt paa hver Td Hartkorn og nogle faae af ?????????? ??? mente blev paalignet lidt mere efter Formue nogen mindre. Jeg gik hjem om Aftenen og jeg blev af Sognefogdens Hustrue leveret Obligationen 40 Rigsd. Sedler, som han har taget mig hjem fra Herredskriveren i Holstebro, hvor den den 9de November er læst til Udslettelse efter Overformynderriet og Amtets dertil erholdte Samtykke.

16de Var jeg til Kirke. J. Lund i Haderup betalte en Autionregninger $\frac{1}{2}$ Specie, som han lovede at betale mig paa førstkommende Juledag. Jeg fik min Dørnøgle hjem som L. Haderis her repareret.

17de Karlen tærskede Byg. Snevejr.

18de Kjørte jeg med L. Haderis hjem med nogle Kul som han havde ved Simon, tog et Læs Sand hjem fra Kielsanden, begge Karle mødte mig der. Om Aftenen fyllede vi ??? og B??? der igen blev ??? af Bærmen.

19de

December 1832

20de De tærskede Byg. Jeg hængte et Gab for nye Rughus og klinede ved denne. Vi hentede et Læs Lyng til Møddingen.

21de Kastede Byg af 3 12/30 Trave, vi rensede dette. Vi lagde Skrav og Lejere ind over Svinene, satte Redskaberne samlet ind i Vognporten samt Møgvognen.

22de De bagede grov og smaa Brød. Karlen begyndte at kaste Skumning og Baggest, vi fik af Loen 2 Td 4 Skp ??? 3 6/15 Trave. Harboøre Skræderen her at sy til Karlen.

23de Ingen til Kirke. Skræderen var her ogsaa i Dag at sy til Karlen.

24de Karlen tærskede Boghvede, jeg satte ved Aftenstid noget paa Døren Faar og Rughuset, satte Lukke paa vester Portdøren.

25de Juledag var jeg Ane, Mette og Karlen til Kirke, kørte med Peders, min brune Hest og hans sorte Hoppe var spændt for hans Vogn.

26de Karlen til Kirke.

27de Som sædvanlig.

28de Begyndte jeg at skrive Regnskaberne for Skolevæsenet som en Duplo skal indsendes til Amtsskoledirektionen.

29de Skrev jeg disse Regnskaber.

30te Var jeg og Karlen til Kirke. Jeg leverede Villads Pedersen Kvitering for de mig af 25 d.M. betalte Kirkepenge. Jeg leverede Hr. Pastor Laurberg Regnskabet for den almindelige Skolekasse. Haderup Sogn en Duplo til at revidere attestere og indsende til Skoledirektionen

31te Som sædvanlig.

Anmærkninger for 1832

1: Den 27 Novembre kom Fæet til Bestandighed paa Foder, fra den Tid til d. 25 December er det fodret saaledes 1ste Foder Rughalm 2den Rugrivning 3die Rughalm 4 Byghalm 5te sidste Foder Rughalm.

2: Køer som har kalvet Rug og Bygrivning og Høe.

3: Siden sidstnævnte Dato har de faaet en Rughalmknip en Byghalmbrøng en Bæring Høe og en Bæring Rivning daglig.

5: Det øvrige Fæ som forhen men i Steder for Rivning Høe til andern Foder. Kalvene til Jul for det meste Rugrivning, stundom lidt Bygrivning siden er Foderet som det øvrige Fæ.

6: De to brogede Ungnødder som de andre til 5te Foder.

7: Faarene 1 Rughalm 2 Rugrivning 3 Høe 4 Rughalm da de de fleste Dage har været paa Marken, Lammene 2 Foder Rug og 1 Foder Bygrivning 1 Foder Høe men siden 25 December intet Bygrivning Rugrivning mest Høe.

December 1832

8: Den 15 Oktober kom Hestene til Bestandighed paa Foder, fra den Tid til den 28 December har de faaet 3 Havre og en Bygtvilling og noget Haverivning, siden 4 Havretvillinger 2 smaa Foder Høe. Studene Rug og Byghalm og 2 Foder Rivning før Vanding.

Er Indhøstet 74 Traver Rug 32 Traver Byg 35 Traver Havre 12 Læs Høe 1½ Læs Faarelyng 1 Læs Boghvede.

Staulund 9 Januari 1833
Peder Knudsen

Januarius 1833

1ste Var jeg og Karlen til Kirke. Jeg leverede Præsten Ligningen til Skoleregisteren for det begyndte Aar, som i 8 Dage har ligget hos mig til Eftersyn efter Bekendtgørelse, men ingen meldte sig at protestere noget dermed.

2den Karlen tærskede Boghvede, jeg satte Skillerum imellem de 2 brogede Køer for at den fremmede skal fodres bedre eftersom det stunder mod Tiden, som hun er lovet mig at kælte.

3die Rensede vi Boghvede og fik det af Loen 5½ Skp.

4de og

5de tærskede begge Karle Byg.

6te Gik jeg til Sjørup kørte med L. Meldgaard fra Haderup. Jeg gik med Espersen til Laanum at 902208 i 19 + 130 140 1822 22 ??? 2228821 5021018 af ?? hver 9013T02T1813 Jeg gik hjem om Aftenen.

7de Tærskede vi og Byg. Vi var hos Simon i Julebesøg.

8de Fik vi Byg af Loen af 1 2/5 Trave.

9de

10de Tærskede de Rug.

11de Ligesaa

12de Tærskede Rug. Jeg og Søster Ane gik til Høgild at besøge vor Moder. Logerede der om Natten.

13de Gik Søster hjem. Jeg gik derfra og til Haderup, hvor der i Skolen skulde have været holdt Skolekommision m. m. men da Præsten ikke er frisk blev det ikke holdt.

14de Tærskede de Rug. Jeg gjorde i Stand ved Døren i Lammehuset.

15de Tærskede de Rug. M. Lausen betalte mig 5 Mark 4 Skill. sidste for Faareskindene.

16de De Tærskede Rug. Nabo Gildede en sort Kalv for mig nogle og Tredivede Dage gl. L. Madsen Bissekræmmer logerede her i Nat, jeg købte en stor rød Klæde af ham 2 Mark 12 rik Skilling, jeg betalte 4 Mark og 3 Skilling for Søster Ane til en Forklæde.

17de

18de Tærskede de Rug.

Januar 1833

19de Kastede jeg Rug af 7 1/6 Trave maalte 4 Td og bar paa Loftet. Stiftmoder og hendes Mand kom her om Aftenen at besøge os.

20de Kørte jeg til Mølle N. Knudsen fulgte med, jeg kørte dem hjem.

21de Vi fik Rug af Loen. Jeg solgte 14 Pund Uld til N. Knudsen Høgild.

22de Tærskede de Havre. Vi aabnede Kulgraven, vi læssede 3 Td 1 Skp Tørvekul paa min Vogn. I Dag kom Skrædderen M. K. Albertsen.

23de Var Ole i Faarbæk til Tyr med graa Ko. Jeg var ved Broder Niels med disse Hjul, hvor der var en Fælle, som var for kort, men som han selv har hugget til. Efterm. kørte jeg til Vistorphus med disse Kul, fik Stævne til næste Løverdage.

24de Fik vi Havre af Loen 2 Traver 1 Td 6 Skpr. som kom paa Staldloftet 3 Skpr Baggest. De begyndte at tærskes Rug.

25de Tærskede Rug.

26de Gik jeg og Ole til Broder Niels og tog disse Hjul med til Smeden i Vistorphuset, fik Søm slagen til dem og Skinnerne lagt paa dem, gik hjem om Aftenen.

27de Gik jeg og Ane til Kirke. Jeg var hos Jens Lund men Børnene sagde han ikke var hjemme, skøndt jeg var overbevist om at han var nærværende da en bekendt Pige mødte mig tæt uden for Huset, hun sagde at Manden var hjemme. – Jeg gik igen til Haderup hvor ??? traf 19713018 som jeg den 6 d. M. først har for mine ???+180 jeg 23016230 med 14018110 om et og andet i den 170-1813 men 137021622230 og om en føje Tid men 727A11 hvortil 14 Δ 18 23BB11B sig meget 24+1616+13 $\square$ 1311B 3230 i Dag B1213+ 2123 eller B1223B1623 at sige jeg gik til mit Hjem de som 14 18 til 14B1811022

28de Sne og Haglbyger jeg red paa brune Hest til 16B018 Δ 17 for at tale med ommeldte 9+13022 14 $\square$ 21Æ61121B $\square$ 711B18 18B24+1323+13022B13 og traf mig til ?? Pigen hjemme hos sine kære Forældre i Anledning af Bevistheden om min komme dertil. Jeg red hjem om Aftenen.

29de Kørte jeg til Smeden efter de førrommeldte Hjul, der var af Smeden gjort færdig. Han havde lagt næppe 1 Pund Jern derpå af hans nye Forsyning. Jeg fik Skoene lagt om under brune Hest.

30te Kastede Rug af Loen af 2 1/2 Trave 14 1/2 Skp. Rug som med 2 1/2 Skp af Loftet blev opmaalt til Præstetiende. Snefog af den Aarsag kom vi ikke til Skive efter vor Bestemmelse og Præstens Ordre, da vi ej turde vove os udenfor.

31de Stærk Snefog og Blæst, fik Byg af Loen af 1 Trave 6 7/8 Skp. Kom Rug i Loen.

Februarius 1833

1ste Tærskede Rug, nogenlunde stille Vejrligt men stræng Frost.

2den Igen nogen Blæst saa det faldne Sne var ikke saa lidt urolig. 18+18 15+B21B 2223B med sine Forældre og Husbond som kørte med dem at 9022 13B mig for at bese tilstanden her, da jeg snart og troer om Gud det behager at indlade mig i 5B1323B22150 9016+13 Forbindelige med hende. De kørte hjem om Aftenen skønt mod min Villie for Vejrligets Skyld, hendes Fader fik 5 Pot Brædv. for 1 Rigsdl Sedler.

3die Var jeg til Kirke og Skolekommission.

4de Regn og Tøvejr. De tærskede Rug. Jeg slog nogle manglende Søm i de beslagne Hjul.

5te Kørte jeg med Broder og Naboen til Haderup hvor C. Espersen kom til og ved Hougaard Søster Mette, vi kørte til Laanum efter Bestemmelsen til hendes Forældre der, hvor vi offentlig i Søkende og Venners Paahør gav hinanden Troskabsløftet med Haand i Haand med flere deres paalagte. Jeg gav hende 10 Rigsd Sølv i Fæstepenge. Om Efterm. var jeg, hendes Fader min Broder hos Præsten i Daubjerg og ombad ham at han førstkommende Søndag at give Tillysning fra Prædikestolen hvilke han lovede. Jeg leverede ham Beviser for fra Præsten at ingen offentlig Ægteskabsforbindelse af mig er indgaaet før og min Kopattest og Vandelsesattest. Vi gik til Laanum hvor vi logerede om Natten. Om Morgen efter at have spist et godt Frokost kjørte vi hjem.

7de Fik vi Rug af Loen af 3 Traver 3 Td 2 Skp.

8de Kørte jeg til Skive med Præstetiende 17 Skp Rug og 1 Td Rug til som vi solgte til H. Købmand Ring hvor jeg leverede Tundet a 4 Rigid 4 Skill ?????? Varer jeg købte 2 Lispund 2½ Pund Jern. 1½ Pund Staal 6½ Pund Hør 1 Pund Sukker 1 Pund Kaffeboenner. De tærskede Byg.

9de Karlen syg.

10de Ingen til Kirke.

11te Broder N. begyndte at arbejde paa noget Træ til en Vognsæde. De tærskede Byg. Regnvejr.

12te De tærskede Byg.

13de Tærskede de Byg. Ole var ved Smeden med et stykke til Brønden, men fik det ej slaæet, men fik Stævne til næste Fredag og Løverdage.

15de Var jeg i Feldborg til Skolebesøg og befandt alt i god Orden. Emd. kom vi Kul af Graven 2 Td i Vognen til Smeden, 2½ Td blev lagt ind i Huggehuset, en Del er endnu i Graven. Kørte til Smedie til Lauge i Vistorphuset, begyndte at slaa en Vognrade. Karlen red hjem med Hestene, jeg gik hjem om Aftenen.

16de Gik jeg igen til Smeden beslog samme Vognrade men fik den ikke afgjort.

17de Var jeg til Kirke. 17118 15+021022230 15 Δ1714B21 25-9B225 130 17+13

Februar 1833

18de Karlen tærskede Rug. Jeg 14 Δ 1613 med 15+B21Æ 2233B til Haderup.

19de Karlen tærskede Rug.

20de Kørte jeg med Søster Ane og Broder Niels til Vallebæk i Karup Sogn, hvor vi i Forening Slægtninge og gode Venner at ledsage vor afdøde Morbroder P. Pedersens afsjælede Legeme til hans sidste Hvilested paa Karup Kirkegaard. Hr. Pastor Caster holdt en Ligtale over Liget i Coret hvor Liget ?????? stod. Vi kørte hjem igen til Vallerbæk hvor vi med de øvrige Gæster blev om Natten.

21de Kørte vi derfra ved Middagstid og hjem.

22de Var jeg igen til Smedie og beslog paa bemeldte Vognrade i Dag fik vi den neppelig afgjort.

23de Kom jeg sidste Kul af Graven og kom 2½ Td i Vognen som jeg kørte til Smeden. Betalte ham 4 Rigsd Sølv for et Par Kobbel Lænker. Ved Afregningen forrige Aften var jeg ham 3 Rigsd 1 Mark skyldig for 2 Mark daglig 4 Dage. Efmd. red jeg til Laanum paa brune Hest.

24de Var jeg tillige med min Kæreste nu Gæster ved Herren Nadver i Smollerup Kirke, vi gik igen til Laanum og red derfra og hjem om Aftenen. Det var Snefog og Blæst den hele Dag.

25de Fik vi Rug af Loen af 3 Traver 2 Td 1¼ Skp. ¾ Skp til sorte Hest. De 17 Skp blev maalt i Sække til Kongetiende, Karlen gik til Egebjerg at byde til Bryllup.

26de Havde jeg M. Bak til at tærske Havre. Karlen kom hjem.

27de Kørte jeg og Naboen til Resen med min og hans Kongetiende som vi leverede til P. C???? Jeg kørte til Høgild og bød Moder, vi kørte til Hvolbæk, leverede Tomas 7¼ Pund Garn a 4 Mark 10 Skill Pundet.

28de Som Erstatning for dette at jeg kørte Nabos Tiende til Resen, kørte han i Dag til Mølle med 10 Skp Rug til Brød ¾ Skp Rug ¼ Skp Malt ½ Skp Baggest til Grutning 2½ Skp Byg til Mel 3 Skp Rug af Broder Niels hans og noget af han egen. De rensende Havre.

Martius 1833

1ste Jeg betalte M. Bak 1 Mark 8 Skil for de 3 Dages Tærskning. Gik jeg til Smeden men fik ej smedet, da en anden var til Smedie. Jeg fik et Par Kobbelt Lænker, jeg har betalt ham 1 Rigsd. for dem. Jeg gik hjem igen, kastede Havren og fik det af Loen af 6 Traver 7 Td eller 69 bredfulde Skæpper, de 49 blev maalt for sig selv, som jeg har solgt til C. Christensen fra Laanum, og 20 Skp til, og 1 Td Baggest med Løst Maal. Karlen var i Resen at byde Chr. Bertelsen. Vi kom Byg i Loen.

2den Jeg gik igen til Smedie fik et Par Lundstykker slagen og en Del Træskobeslag.

3die Smeden lagde Skoene om under den sorte Hest og fæstnede dem under den brune. Jeg gik til Kirke der holdtes Skolekommision i Haderup Skole, akoderede med Skolelærerne fra 1 April til 1 November a 11 Rigsd Sølv i Løn, hver af de to ældre. Den yngre P. Nielsen 5 Rigd Sølv for 2 Dage Ugentlig, og saa akoderedes med dem som skulde give Skolelærerne Kost og Logi a 12 Skil Sølv daglig i forbemeldte Tid, dog ikke med Præstens gode Villie, da han den halve Tid skal give C. Espersen sin Kost og Logi.

4de M. Bak og Karlen tærskede Rug.

5te Ligesaa.

6te Kørte jeg til Laanum med Foræriner til Bryllupshuset. Kørte hjem om Aftenen, kørte noget Halm fra Haderup til J. Hørbye.

7de Kastede jeg Rug, vi fik det af Loen af 6Traver 4 Td 6 2/3 Skp. N. Sørensen, P. Ravnholt kom her i Aften.

8 Martius 1833 Kørte jeg med Broder og Naboer og Hustruer og Søster Ane m.f. til Laanum til min Bryllupsfest.

(Bedstefader har skrevet det saa fint om sin Bryllup i sin Dagbog, at jeg ikke kan læse det i sammenhæng, hvorfor jeg vil skrive det med mine egne Ord.)

Peder Knudsen Staulund blev viet i Smollerup Kirke d. 8de Martius 1833 til Pigen Karen Espers-Datter af Laanum i Overværelse af Slægtninger Venner og Naboer, Bryllupsfesten stod i Bruden Hjem efter Datidens Skik og Brug i 2 Dage.

10de Martius 1833 Fader giv os din Hjælp og Bistand til at vi maa holde de Løfter vi i dit Tempel har givet i Overværelse af Slægt og Venner Gud! lad det ske.

P. Lundemole fulgte med os hjem om Natten.

11te Var jeg i N. Feldborg til Skolebesøg fandt alt i god Orden.

12te Kørte jeg med min Hustru til Laanum efter hendes Gods nemlig en Dragkiste og en Del Sengeklæder m. m. Jeg modtog paa min Hustrus Vegne de 100 Rigsd Sedler af hendes Fader J. Espersen imod at jeg lovede at meddele Kvitering derfor.

13de

14de Karlen tærskede Byg jeg fodrede Fæet.

Marts 1833

15de Kørte jeg til sønder Mølle med 10 Skp Rug til Brød 6 Skp Rug og 3 Skp Malt til Grutning 6 Skp Byg til Svin, jeg fik Gryn hjem af de 4 Skp Byg som den 10 d. M. blev sendt dertil med Simon. Jeg betalte Præsten 1 Rigsd Seddel for en Vandelsattest han har skrevet for mig, og dermed var han tilfres.

16de Fik vi Byg af Loen 5 Traver 3 Td 4 Skp. De 2 Td blev lagt lige over Trappen af det forreste til Sædebyg 1½ Td kom til Dyngen.

17de Kørte jeg med min Hustru og Peder og Hustru til Haderup, vi var til Alters jeg og min Karen kørte fra Haderup og til Laanum, hvor vi hos hendes Fader logerede om Natten.

18de Kørte vi derfra og hjem med 2 Faar hvoraf hendes Fader forærede hende den ene og noget mere. Broder Niels var her at gøre mig et Par Vognfjæl.

19de M. Bak og Karlen tærskede.

20de Ligesaa, nu kan Faarene ikke komme paa Marken for Frost og Sne.

21de Ogsaa noget Snefog og stærk Blæst. Jeg fik et Brev fra Broder Anders i København 24 Skil Postopræven.

22de Ligesaa.

23de Fik vi Rug af Loen af 9 Traver 7 Td 1 Skp.

24de Var Karen og Ane til Kirke. Jeg var i Feldborg at indkræve Skolepenge men fik kuns faa.

25de Karlen og M. B. tærskede Rug. Jeg kørte Møgvognen ud og noget mere.

26de I Dag begyndte vi at køre Møg 29 Læs, de tærskede Rug.

27de Ligesaa 19 Læs.

28de Ligesaa 45 Læs.

29de Ligesaa. Jeg kørte med min Vogn og en Hest og en Hoppe af Naboens og Nabo med vores Fattigkorn som vi leverede paa Kirkeloftet. Jeg 1 Skp 2 Fdk Rug 3 Fdk Byg Naboen 2 Skp Rug 1 Skp Byg.

30te Kørte vi Gødning 34 Læs. De tærskede sidste Rug. Jeg betalte M. Bak 7 Rigsd for 12 Dages Tærskning men de 3 Dage skal være først i næste Uge. Vi fik Rug af Loen af 10 8/30 Trave 8 Td 2 Fdk. Jeg laante Jørgen Vestergaard i Haderup 5 Rigsbd Sedler at betale igen i det seneste til første kommende 1 Kvart. Skat.

31te Jeg kørte til Sevel hvor jeg af J. Hald modtog 6 Td. Havre hvorfor jeg skal give ham 2 Td Sæderug son han skal afhente næste Søndag jbr Mikkelsdag d. Aar.

April 1833

1ste M. B. tærskede Byg, Karlen var i Gaar til Ligbegængelse med en af hans Søsters Børn i Sunds og kom ikke før i Dag Kl. 2 Slet. Vi kørte Gødning 51 Læs.

2den Regnvejrr vi kørte Gødning 34 Læs.

3die Ligesaa.

4de Skærtorsdag. Var jeg Karen og Ane til Kirke.

5te Lavede et Overslag over hvad Broder Niels har faaet af mig baade Varer og Penge. Beløber sig til 30 Rigsd 5 Mark $1\frac{3}{4}$ Skill, men han har arbejdet for mig i mange Dage, som jeg formoder han selv vil give Regning paa, thi jeg erindrer ikke rigtig antallet paa Dagene. Jeg Fæstede Søster Ane til at tjene mig et Aar at regne fra 1ste November d. Aar til s. D. følgende Aar. 1 Mark 8 Skill gav jeg hende i Fæste og 9 Rigsd Sedler lovede jeg hende i Løn, som de forrige Aar 2 Faar fordret og græsset. I 14 Dage forlangte hun at arbejde for sig selv mellem Jul og Kyndelsmisse, hvilket jeg tilstod hende.

6te Kørte vi Gødning 4 Læs, Karlen tærskede Byg. Jeg kørte til Simon og tog der noget af en gl. Hækkesæt, som Broder Niels har købt, og som jeg har lovet at tage med, da jeg kørte derned med Søster Mette samt min Vognrade. Karen var med der ogsaa. Jeg tog en Lid hjem med, som Broder Niels har gjort for mig. Han forærede mig et Stykke Træ til en Dørtærskel. Emd. gik jeg til Haderup hvor der i Dag holdtes Skole Eksamen over Confirmanderne 14 i Tallet, som fremviste værdige Prøver især paa Religionens Kundskaber. Niels Mikkelsen betalte mig de af ham indkrævede Penge i hans Distrikt 24 Rigsd 4 Mark Sølv. Eksamensprotokollen blev underskrevet. Der holdtes Skolekommission, hvor jeg paatog mig at anskaffe 13 Blækkrukker. Og dermed sluttede Mødet Kl. 10 Slet.

7de Paaskedag Var jeg og Karen til Kirke, vi kørte Jørgen Hørgaard betalte mig 10 Rigsd Sølv af de indsamlede Penge i hans Distrikt.

8de Anden Paaskedag Var Ane og Karlen til Kirke.

9de Kørte vi Gødning 42 Læs, Karlen tærskede Byg.

10de Kørte og Gødning 40 Læs. Emd. begyndte jeg at gøde til Havre. Karlen tærskede sidste Byg.

11te Kørte Gødning 35 Læs, Regn og Haggelbyger indfandt sig stundom. Vi slagtede en ung Glat Svin, vog – Siderne 7 Lispund Ryg $12\frac{1}{2}$ Pund. Eftmd hentede jeg 6 Skp Kartoffler hos Søren Haderis a 1 Rigsd.

12te Pløjede jeg til Havre Grønjord. De kørte Gødning med Stude 37 Læs. Regnvejrr.

13de Pløjede jeg sidster Grønjord der. J. Vestergaard eller hans Hustru betalte mig de 5 Rigsdaler som jeg den 30 f.M. laante ham.

14de Var Karen Ane og Karlen til Kirke.

April 1833

15de Pløjede jeg til Havre i J.Torp Eng. Eftmd pløjede Havrestub i Egekrog, kørte Gødning 28 Læs.

16de

17de Ligesaa, satte tidlig Kartoffler 7/8 Skp i 6 Furer eller 6 Rader $\frac{3}{4}$ Skp af dem som jeg fik hos Søren Haderis. I Dag kunde 6 Ungfæ gaa paa Græs. Karlen gravede Soj oven over ved Klyne Tørvemosen.

18de Var jeg til Skoleeksamen i Faarbæk hvor østre og neder Sognets Skolepligtige Børn blev Eksaminerede, jeg leverede C. Uhre Pengene til Christen Kølvråa for Skolelærer Peder Nielsen Kost og Logi og til Leje af Skolestuen sidste halve Aar imod Kvitering, han betalte mig de af ham indkræve Penge i hans Distrikt i dette Foraar 1 Rigsdaler 24 Skil Sølv som han foregav at have til gode hos C. Christensen og L. Bæk, som han lovede at sende mig hurtigst mulig. De kørte sidste Digejord paa Gødningsstedet, kørte Gødning ad Marken 50 Læs.

19de Kørte Gødning 55 Læs, Eftmd kastede Karen og Ane Sand af Engen.

20de Kørte Gødning om Formd. sidste af store Møgdyng 25 Læs. Emd. kørte vi Soj til Digen ved Peders vester Hus, Karlen grov det.

21de Var jeg Karen og Ole til Kirke. Jeg fæstede en Karl Christen Mølgaard kaldet.

22de Kastede vi Sand ved Vadkrogsande og lidt i Elkrog. 3die Var ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg fæstede en Pige AM, Anemarie til at tjene mig fra 1ste November d. Aar til Novbr. 1845 om Herren vil og vi lever og forunder Helsen! Jeg gav hende 1 Rbm i Fæste, lovede hende 8 Rbd i Løn, 2 Faar fodret og græsset, Træsko og Klæder syet samt noget Fritid om Vinteren til hendes fornødne Spinding samt Højtidsoffer og Beslag til hendes Træsko.

.

23de Var jeg til Skoleeksamen i Haderup Skole, hvor Enegaardenes Børn eksamineredes.

Her er et spring i Dagbogen og næste indførsel er den 7. maj 1833.

Maj 1833

7de Drengen pløjede med Stude. Jeg saaede omtrent 5 Skp Byg. Karlen gravede de sidste Tørv. Vi lagde de sidste Kartoffler ved gl Staulund.

8de og

9de Pløjede og saaede Byg.

10de Ligesaa.

11te Brogede Ko kalvede en dejlig sortbroget Tyrekalv. Ane harvede Havre i Torps Eng. De rejste Tørv og Chr. Rosgaard hans med.

12te Ingen til Kirke. Jeg var i Høstrup, jeg betalte i Dag Niels Pedersen i Høstrup de 20 Rigsdl Sedler, som jeg var ham skyldig fra den Tid, da jeg den 8 Juni 1827 købte Gaaren af Stiftmoder, hvorfor han ikke forlangte eller fik nogen Bevis, men dette blev dog anført paa Skiftebrevet efter min Fader, han har faaet nogle Tørv i min Hede til Renter af dem, jeg ved næppe hvor mange det er. Jeg leverede ham 16 Rigsdl Sedler til at betale min Skat Januar og April Kvartal paa Holstebro Amtstue, han formodede den 23 d. M. Naboen betalte mig 6 Skil af de 11 Skill som Jørgen Skrædder i Kølvråa forlangte for Drengen, som vi havde at hjælp os ved Vejen ved Korshuset 1831. Endnu er denne mig 1 Mark skyldig. Den 21de f. M. fæstede jeg i Haderup en Karl C. Mølgaard kaldet, han tjener for Tiden i Egelund, han skal tjene mig fra 1 November d. Aae og til d. D. 1834 om Gud vil og vi lever denne Tid, og 17 Rigsd i Løn og 2321B 14B2115 – et Faar i Foder 1 Pund Uld til Flytte-tid ellers som sædvanlig.

13de Karlen paa Kirkearbejde ved Kirken Fmd. Regnvej. Vi Pløjede til Byg i lille Elkrog Ane skakharvede paa Bygget paa Marken med Heste.

14de Pløjede vi og til Byg i l. Krog og i l. Elkrog. Ane skakharvede paa Bygget om Formiddagen. I Dag lod vi Studene gaa paa Græs i Engen, da vi spændte dem fra Ploven om Middagen. (11te I Dag var Fæet først i Stinge Dals Mose ikke mere paa Engen) 14de Eftmd saaede jeg i dette Stykke under Aastederne og i L Krog 3 Skp Byg, Ane harvede. Jeg hentede lidt Strølyng, Karlen har slagen Lyng i Dag.

15de Saaede harvede Byg.

16de Christihfdag. Var mig og Karen til Kirke. Om Eftmd skrev jeg Brev til Broder Andes og sendte 5 Rigsd.

17de Saaede Byg.

18de Saaede i 1833 8 Td 3 Skp Havre. Broder leverede 1 Pund Brød mere end han laante.

19de Var Karlen til Kirke, det var Regnvej.

20de Kørte vi gl Tørv i Møddingstedet. Karlen var hos Peder at kaste Grøft. Eftmd var jeg ved Smeden, fik Sko slagne til brune Hest og omlagt under den anden. Torden Lynild med Regn.

Maj 1833

21de Gjorde vi Eng ren og rev ind ved Havre og Byg i Engen.

22de Var jeg ved Broder at pløje til Boghvede med Heste. Karlen grov Træk. Jeg betalte J. Christensen Egelund Kirkeværge 1 Rigsdl 2 Mark 3 Skil til Kirkeskat m.m.

23de Kvinderne klippede Faar, og bagede smaa Brød, og farvede blaa Ulden, et Stykke Tosild Tøj 8 Alen vog 5½ Pund, Farven kostede 3 Mark 1 Skil til 5 Pund købt af Broder Niels i Viborg d 18 i d. Maaned.

24de Toede de sidste Faar og klippede dem, undtagen de 3 sorte Lam og Moderen. Jeg flyttede Rughalm, 55 Stk Byghalm i Byggulvet, 10 Stk. Havrebrøjer i Ruggulvet. Havre i Havregulvet 40 Stk

25de Vi vog Lød(Uld) 2 Lispund og 5 Pund. Moder var her at klippe hendes Faar 6 i Tallet, og hendes Mand kom her om Eftmd fra Smeden af, jeg gav nemlig Niels Knudsen fra Høgild Moders Aftægt for det halve af Aaret nemlig fra 1 Maj til 1 November d. Aa. 1 Td 4 Skp Rug 3 Skp Byg. De 3 Skp Kartoffler og 1 Lispund Flæsk beholdt jeg denne gang som Vederlag for Bryllupet. Karlen grov Træk, nu er gravet 57 Læs Træk jeg formoder 70 Læs Tørv.

26de Pinsedag Var mig og Karen til Kirke.

27de Anden Pinsedag, kørte jeg og Karen til Laanum for at besøge hendes Forældre. Jeg betalte 2 Skp Kalk som Svoger havde bragt mig, til sig a 1 Rigsdl Skp.

28de Vi slog skinnerne af gl beslagne Hjul. Niels begyndte at fæste nyt Træ paa dem. Vi skruede Tørv, Ane og Karlen om Formd, mig og Karen med om Eftmd, de var næppe tørre.

29de Syede jeg Læder paa Reb til Tømme, lagde et Stykke Reb til Liner m.m. Rejste de Tørv. Emd. slog de Strølyng Ane og Karlen. Niels arbejdede paa Hjul.

30te Kørte jeg til sønder Mølle med 1½ Td Rug 1 Td til Broder 3 Skp Byg til Gryn. Noget af Naboens. I dette Melleumrum kørte jeg 3 Læs Tørv for de fattige i Haderup. Jeg kørte hjem om Aftenen. Havde nogle Gryn til Tomas Gindeskov og J. Engedal. Karlen grov Træk.

31te Vi lukkede Digen af for L Krog, og Kalvene kom derover, ryddede noget i Aaen. Emd. begyndte vi at lukke Dige ved vester Side af Kaaljord, hentede et Læs Strølyng.

Junius 1833

1ste Kørte jeg til Smedie, fik Skinner lagt paa et Par Hjul, noget gjort ved en Vognrade, lidt mere smaat. Jeg betalte ham for i Dag --

2den Var jeg til Kirke. Der holdtes Skolekommision, nogle blev ulovlige Skoleforsømmelser i Feldborg Distrikt. N. Laursen, L. Østergaard, Albert.

3die Kørte jeg til Høstrup med et Læs Tørv for N. Pedersen. Karlen gravede Klynetørv.

4de Gik jeg til Høstrup, jeg købte en sort 8aarig Ko, som skal have kalvet ved Majdagstid a 16 Rigsdl 4 Mark 8 Skil og en Galt Gris 1 Rigsdl 2 Mark. Jeg fulgte med ham til Sjørup til Marked, og hjem igen. Jeg tog Koen og Grisen med hjem. Karlen grov Klynetørv Ane bar ud.

5te De bagede. Vi kørte noget Jord paa Møgdyngen fra Tørvestakkene. Eftmd begyndte vi at køre Tørv 4 Læs.

6te

7de

8de Ligesaa Eftmd var jeg hos Præsten efter hans Forlangende at underskrive nogle Skudsmaalsbøger til Confirmanderne m.m. Den første Tørvestak afgjort.

9de Karlen til Kirke. Hørbye betalte mig 1 Rigsdl 4 Mark 4 Skil som blev tilbage af 19de f. M.

10de Kørte jeg til Haderup at køre Tørv for Præsten med Heste, kørte 3 Læs og en for Jomfru Eggers da jeg tog af hendes i steder for at tage af Præstens. Præsten var ikke dermed tilfreds, men da denne ingen retsmæssig Fordring har paa denne Tørvekørsel, var han nødt til at lade sig dermed nøjes.

10de

11te

12te Kørte vi Tørv 10 Læs. Regnvejr.

13de Lagde de Stakken af med de hjemkørte Tørv. De satte Kaalplanter omtrent 1000 Stk. I Dag kom Hestene første Gang paa Græs denne Aar. Vi lagde 11 Favne Reb.

14de Blandede vi Møg, der kom eller faldt megen Regn.

15de Var Karlen, Drengen og Pigen til Skrifte. Eftmd blandede vi med Stude, jeg kastede noget Leer.

16de Var de 3 til Alters og til Kirke.

Juni 1833

17de I Dag gik Karlen til Landevejen ved Hagebro at kaste eller rydde i Grøften. Vi blandede Gødning. Vi flyttede Rughalm ned af Ladden i sønder Ende af Laden i Høgulvet 72 Knipper, L. Grov betalte 24 Skil for 4 Læs Leer som han har hentet i Dag. C. F. hentede 2 Læs, nu 10 Læs.

18de Blandede vi Gødning. Egelundboerne kastede og hentede Leer. J. Christensen og Jens Betzer 4 Læs hver, som de betalte. C. Madsen 4 Læs C. Lajer 9 Læs betalt.

19de 20de Blandede Gødning.

21de Kørte vi Dynd paa Møddingen af det som er kastet af Grøften i Bløden med Heste og Stude 20 Læs. Eftmd Regnvej. Kvinderne satte nogle Kaalplanter. Jeg var i Haderup at i Forening med J. Vestergaard at forkynde en Indkaldelse for Peder Jensen Dahl eller hans Hustru, da han ikke var hjemme, angaaende hans Svigermoders Aftægt, som han har vægret sig ved at erlægge i rette Tid. Han betalte os begge 1 Rigsmark Sølv. Jeg solgte 1 Lispund og 1 Pund Lødul til en Pige fra Ikast a 2 Mark 12 Skil Pundet imod Contant Betaling.

22de Kørte vi Dynd paa Møddingen 50. Jeg solgte 11 Pund Lød til M. Laustsen af Feldborg a 2 Mark 10 Skil Pundet med Løfte om mere, 3 Pund af Broder Anders hans.

23de Kørte jeg og Hustru og Svoger til Lille Bredvig i Ørre at besøge deres Farbroder Peder Landmaaler kaldet, efter Løfte af 11te Marts d.Aar.

24de Blandede vi Gødning.

25de Den 23 modtog Kr. Lausen af Simmelkær af mig 1 Td Rug a 4 Rigsd 3 Mark at betale i det seneste til førstkommende Lundmarked.

26de Blandede vi Gødning, Dynger gjort af, begyndte at kaste op om den. Begyndte at køre Træk 4 Læs.

27de Kjørte vi Træk 12 Læs. Hr. Plantør Nerentz har hentet 8 Læs Leer i Aar.

28de Kørte Træk 12 Læs. Jeg solgte 1 Td Rug til Knud Pedersen Feldborg 4 Rigsd 4 Mark.

29de Kørte Træk 11 Læs 1 Læs Strølyng. Knud Pedersen modtog Ruger mod Contant Betaling betalte ogsaa Skoleløn.

30te Kom vi ikke til Kirke skøndt vi var paaklædte, da Svigerforældre kom for at besøge os. De havde tilligemed deres Datter Ane, hendes Datter og deres Datter Anemarie og deres Nabo.

31te Kørte jeg og Naboen med hans Vogn min og hans brune Heste, 3 Folk af mine og 2 af hans til Vejen ved Wrou, hvor vi opkastede den os f. Aar tildelte Vejlod, som vi da forsømte i Anledning af vores trykkende Omstændigheder. Vi kørte hjem om Aftenen.

Julius 1833

1ste Karlen grov Træk i nørre Hede. Jeg og Karen kørte til Hvolbæk hvor vi til Tomas solgte 1 Lispund 6 $\frac{3}{4}$ Pund Smør a 12 Skil Pundet, han betalte mig 2 Mark 8 Skil for en forhen tilsendt Kalveskind 1 Rigsd 2 Mark 14 Skil for eller paa Kohuden, som i Maj d. Aar blev ham tilsendt men vidste ikke, hvad han kunde love mig for den, da han ikke vidste hvad den kunde koste. I samme Regning betalte jeg og ham paa den almindelige Skolekasses Vegne for 12 Blækkrukker, som han har forskaffet mig til Sognets Skoler 2 Mark 4 Skil. Indleveret af mig ved Skolekommisionen d 2den Juni sidste. Vi kørte Vejen ad Høgild for at gøre et lidet Besøg hos Moder, og til Skræ hvor jeg nu først erlangede denne, den 25 August 1829 betingede og den 5te November f. Aar betalte Hængeskab, denne manglede endnu lidt.

2 Juli 1833. Vi kørte til Ravnholdt hvor vi logerede om Natten.

3die Var vi til Marked i Knudstrup. Købte 3 $\frac{3}{4}$ Pund Reb 13 Skil Pundet 19 Pund tør Fisk 1 Rigsd, 1 Par Træsko 1 Mark 2 Skil. noget rød Leerkar. Vi kørte hjem om Aftenen.

4de Karlen grov Træk. Eftmd kørte vi Træk af øster Hede. Kvinderne klinede.

5te Jeg og Karen kørte 2 Læs Leer til Broder Niels, tog Træk med hjem af øster Hede. Karlen og Ane Skruede Klynetørv. Eftm kørte jeg og Karlen 2 Læs Leer derop. Jeg tog et læs Træk hjem, Ole kørte 14 Læs Sand paa Leeret.

6te Kørte vi dette Træk hjem som Karlen har gravet i nørre Hede i 3 $\frac{1}{2}$ Dag.

7de Skrev jeg et Brev til Broder Anders i København, som blev sendt med Rekrutten P. Pedersen fra Faarbæk med lidt Fødevarer og 1 Par korte Strømper. Jeg og Karen var til Kirke. NB det var næste f. Søndag jeg skrev Brevet.

8de Slog vi store Elkrog af den Aarsag at vi har mangel paa Græs til Kreaturerne.

9de Kørte vi Træk hjem, begyndte Grøften ved Kirkevejen.

10de Kjørte vi og Træk om Formiddagen. Den sorte Hest fik desværre den højre Bagfod forstuvet. Om Middagen kom der meget Regn. Eftmd hentede Karlen og Ane Lyng. Jeg gik til Haderis og til Løvig til Jens Høvedsgaard, som lovede at komme næste Morgen og se til den syge Hests Fod som muligt er gaaet lidt af Led.

11te Var denne her, vi gjorde lidt ved den syge Fod. Peder kørte Kongeægt fra N. Feldborg til Skave for mig. Jeg gjorde noget ved Leeren.

12te De plukkede Lyng. Vi stakkede og hentede Høet i store Elkrog. Hentede 4 Læs Pluklyng.

13de Kørte vi 2 Læs hjem i alt 18 $\frac{1}{2}$ Læs Hø af store Elkrog.

14de Kørte jeg til Mølle med 1 $\frac{1}{2}$ Td Rug. 4 Skp til Broder Niels 4 Skp Byg til Meel og 4 Skp til Gryn. Tog et Lag Tække af en Del af nørre Huset da vi ventede L. Nielsen at tække i Morgen, men desværre fik jeg et Brev fra ham, at han var falden ned og stødt sig saa han umulig kunde komme.

Juli 1833

15de Red jeg paa brune Hest til Haderis og betingede Jens Lund til at komme til mig at tække paa Onsdag førstkommende. Karlen og Ane slog Brændelyng.

16de Karlen slog Lyng. Jeg og Ole kørte Klynetørv til Graven med Heste og Stude 4 Læs. Jeg kastede disse i Graven hvor de brændte til Kul fra Kl. 6 til Kl. 1½ næste Morgen. Karen vaagede med mig og hjalp mig med dette om Natten. De ryddede Sengene om Dagen.

17de Karlen slog Brændlyng. Emd. kørte vi 3 Læs hjem. Jens Lund kom ikke efter løfte.

18de Hentede vi nok et Læs Brændelyng og dermed blev den Stak afgjort. Eftmd begyndte vi at slaa i Nedreskifte, slog den neden Aastedet med tilhørende Aasted.

19de Regnvejr, vi slog i Nederskifte til oven Dammen.

20de Slog vi Nederskifte af og slog Kiel af.

21de Var Ane og Karlen til Kirke. C. Espersen var her.

22de Slog vi Holmen, stakkede Høet i Nederskifte lidt i Kiel.

23de Slog vi Gaardkrog Kielholm og Engkrog og Elkrogholm af, havde L. Torp at slaa for Tørveskær i min Hede 5 Læs.

24de Slog JTorps Eng, kørte Høet hjem af Nederskifte 3 store Læs som kom ind til Faarene.

25. Slog nu Ulvegravene, stakkede Høet paa Gutturp og Kielholm Engkrog og paa H??? af Elkrogholm.

26de Slog vi det sidste i Torpeng. Ole begyndte at slaa Nedergaard, kørte 4 Læs Hø af Kiel den 1. kom paa Ladden til Fæet d. 2den kom ind til Faarene.

27de Slog vi Nedergaard Bløden med m. kørte 1 Læs hjem af Gaardkrog 1 Læs af Kielholm, Egekrog.

28de Var jeg Karen og Karlen til Kirke. Røde Stude kom bissende hjem fra Broder, som jeg laante der i Gaar til Tørvekørsel. Peder fik 2 Pot Brændv 18 Skil Potten.

29de Slog vi Aasted, kørte hjem af Ulvegrav og Itorp Eng, 1 Læs kom ind til Faarene ¾ Læs blev staaende paa Vognen, da det ej har været stakket.

30te Kørte Hø hjem af Bløden 1 Læs kom ind til Fæet 2/3 Læs til Faarene.

31te. Slog vi Faarelyng, kørte 2 Læs Høe hjem af Aasted.

Augustus 1833

1ste Slog vi Faarelyng kørte 2 Læs hjem, dem med de 2 i Gaar kom paa Ladden over Faarene, den sidste kom i Lille Hus. Kørte sidste Høe hjem af Hougaard $\frac{3}{4}$ Læs som kom ind til Hestene i Havregulvet. Knud Pedersen O. Feldborg afhentede hos mig 1 Td Rug som var tinget af hans Hustru, at betale til Mikkelsdag med 5 Rigsd Sedler. Jeg laante Jørgen Vestergaard 1 Rigsd Seddel at betale om 3 Uger.

2den Begyndte vi at tække paa søndre Side af nørre Hus. L. Mikkelsen fra Kølvråa begyndte, Karlen stak op, Ane hentede $\frac{1}{2}$ Læs Strølyng.

3die Tæggede vi ogsaa.

4de Var jeg til Kirke. Der afholdtes Skolekommision. Jeg betalte Skolelærerne C. Espersen og P. Andersen 3 Rigsd Sølv for Reparation paa nogle Læse, Skrive og Geografi Taveller som var blevet beskadigede. Kvitering for disse. Der akoderedes med disse benævnte Skolelærere fra 1ste Novembr d. Aar til 1ste April følgende Aar at holde Skole som sædvanlig hver 12 Rigsd Sølv i bemeldte Tid, Peder Nielsen i østre Sognet bemeldte Tid hver anden Uge 6 Rigsd Sølv.

5te Tæggede vi, Peder Jakobsen tækkede med om Eftmd som Vederlag for at han 1 Dag i Foraaret havde Karlen at rydde i hans Grøft.

6te Tækkede vi dette Stykke af, nemlig fra midt paa østre Ende til paa Gavl ved Vognporten. NB det blev tækket i 2 Stykker. Dertil brugt omtrent 12 Traver Tag, 20 Traver Lyng, 1 god Læs som Fyldelyng.

7de Gjorde L. Tægget af til Kl 7. Jeg betalte ham 5 Rigsmark for de 4 Dages Tækning. De ryddede gl Tække fra Huset. Jeg reparable lidt ved Tækken som Blæsten eller rettere Vinden havde Beskadiget.

8de og

9de Slog vi Faarelyng kørte 2 Læs hjem.

10de Slog Lyng kørte et Læs hjem. Karen og Karlen strøg nogle Sten omtrent 300. Eftmd lukkede jeg og Karlen Digen neden Kaaljord.

11te Gik jeg til Haderup, jeg var hos Præsten ang. min Svoger E. Espersen som agter at indtræde i Ægteskabelig Forbindelse med Pigen Dorte Katrine EspersDatter, Løvig, her i Sognet i hvilket Tilfælde mig og Pigens Fader underskrive som Forlovere til at gøre rede for Slægtskabets Beskaffenhed, men Præsten fordrede ikke noget af os.

12de Kørte jeg til sønder Mølle med $1\frac{1}{2}$ Td Rug og 2 Skp som Broder Niels vil købe, og 2 Skp til Simon, som han vil laane og betale med ny Rug, og 4 Skp Byg af Simons. Eftmd begyndte vi at mønne paa det nørre Hus.

13de Mønnede vi Huset af, jeg var ved Smeden fik Skoene lagt om under begge Hestene. Smeden har til gode for dette og første Gang omlagt 18 Junide d. Aar.

August 1833

14de I Dag begyndte vi at høste Byg paa Marken Kl 11 slet.

15de Høstede vi og Byg havde Broder Niels Eftmd. Vi rev den Bygstub.

16de Høstede vi Byg paa Marken til Kl 11. Eftm høstede vi Rug norden Egelund Vej, omtrent 7 Traver.

17de Høstede vi og Rug til sorte Knot.

18de Ane og Karlen til Kirke. 203 Sidstafvigte Søndag den 11te August blev Udstyknings Kortet over min Gaards Jorder mig leveret af Sognefogeden Søren Jakobsen eller i hans Fraværelse af hans Hustru, hvormed fulgte et Brev saaledes lydenden som følgen: Amtet har under 1ste dennes tilskrevet mig saaledes: Det Kongelige Rentekammer har under 27de forrige Maaned tilskrevet mig saaledes: Paa Grund af Omstandighederne approberes herved Udstykningen af Peder Knudsens Gaards Jorder, Staulund kaldet i Haderup Sogn: af Hartkorn 3 Tdr 7 Skp 2 Fdk. 1 1/6 Alb. 2 Parseller No 1 Hovedparcellen, som Peder Knudsen beholder 3 Tdr 5 Skp 2 Fdk 1 1/6 Alb. No 2 Solgt til Niels Knudsen og bliver ---- at bebygge inden 2 Aar – 2 Skp --- Hvilket herved tjenstlig tilmelder Hr. Amtmanden til Behagelig Efterretning og Bekendtgørelse for Vedkommende. Det ene af de hertil indsendte Korte følger hoslagt tilbage. Hvilket herved tjenstelig Overleveres Deres Velbyrdighed til behagelig Efterretning og Bekendtgørelse for Vedkommende saa derpaa maatte overlevere det ommeldte og hermed følgende Kort. Forestaaende meddeles herved Sognefogden til Bekendtgørelse og Efterretning for indbemeldte Peder Knudsen og Niels Knudsen førstnævnte maa derfor overleveres vedfølgende Kort.

Herredskontoret i Holstebro d. 2 August 1833

Til Sognefogden i Haderup

18de August 1833.

Nellman

19de Høstede vi Rug 2den +3die Kjerv østen sorte Knot. Svoger C. Espersen var her at høste med.

20de Kørte Byg hjem, satte Vindtørre Sten ind i Huggehuset omtrent 300, da det saa ud til Regn. Vi høstede dette Stykke af, begyndte ved Damstederne.

21de Høstede vi Rugen neden Vejen, om Middagen var Karlen i Feldborg til Tyr med sorte fremmede Ko. Eftmd kørte vi Rug hjem 2den Kerv 9 Traver.

22de Vi bagede i Dag. Vi høstede Rug og Byg i Lille Elkrog, i Lille Krog var det ikke moden endnu. Det var stærk Blæst og stundom Regnbyger.

23de Høstede vi Gøderug, Vejrliget som i Gaar. I Aften gik Knud Nielsen da han har været her siden Mandag Aften.

24de Høstede vi Ruget af paa Marken.

25de Kørte jeg til Trandum Kirkegaard med Søster Ane ang. at hendes ene Knæ har i sidste Uge været saa ophovnet, at hun ikke de 4 sidste Dage har formaaet at gaa i Marken. Eftmd kørte vi sidste

August 1833

Byg hjem af Marken 14 1/5 Trave. Jeg bekom et Brev fra Broder Anders i København, kostede 39 Skil han lever vel og ønsker os samme.

26de Kørte vi sidste Rug hjem fra Marken 44 Traver 14 Læs. Vi havde Broder Niels at hjælpe da Svoger var gaaet til Vistorp, han var her sidste Uge og jeg skylder ham derfor 1 Rigsd Seddel. J. Katballes Hustru betalte mig 3 RM til Mult for hendes Hyrde.

27de Høstede vi Ruget i Hougaard sidste Byg i Elkrog.

28de Høstede de Ruget ved Bæksmunde, V??? Nederskifte, paa Langeager

29de Rev vi Rugstub over Vejen, Eftmd Regnevejrligt.

30te Rev i Rugstub næsten af paa Marken.

31te Rev Bygstub af paa Marken. Broder Niels var her og gjorde en Svinetrug af hele Brædder, slog en Ring an Baandjern om Enden derpaa lidt paa Siden af Truget.

September 1833

1ste Var jeg og Karen til Kirke. Der holdtes Skolekommision. Skolestuerne lejedes fra 1 November d Aar. 4 Rigsd Sølv for hver Stue med det fornødne Varme til Børnene. Der akorderedes med Pastor Lauerberg, N. Mikkelsen, E. Kølvråa, Tygge Baslund, L. Meldgaard om Kost til Skolelærerne i bemeldte Tid fra 1 Novmb d. Aar til d.D. 1834.

2den Gik jeg og Broder Niels til Mejrup hvor vi logerede om Natten hos J. Kirkegaard.

3die Gik vi derfra til Holstebro, hvor jeg meddelte Broder Niels Skøde paa Parsellen No. 2 af min Gaard som ved den paa ?? 203 anføres i Appobrition er tilfaldt Harkornet paa benævnte Parsel en bestemt til 2 Skp Kirketiende af bemeldte Harkorn følger i Købet, skøndt jeg ikke havde lovet ham denne ved Købets Slutning. Købesummen 150 Rigsdaler Sølv har han fyldestgjort mig ved derved at kvitere sin Arv. Jeg betalte for Papiret til Skødet 1 Rigsd 2 Mark og for Attest, denne vedhæftet 12 Skil Sølv, for Skrivning 1 Rigsd til C. Ragrd. Vi kom hjem ved Aftenstid. De har kørt Rugrivning hjem af 2den og 3die Kjærv. 3 smaa eller 2 store Læs som kom ind til Fæet i Rughuset. Kørte sidste Rug og Bygrivning hjem fra Marken, Ruget af Jtorp Eng.

5te Plukkede vi sidste Boghvede, og høstede Græsset paa Ager og Havre ved Damstedet, kørte Rug hjem fra Nederskifte og Engbyg af Elkrog og Kiel.

6te Kørte jeg til Smedie, fik en Del repareret ved Plovjern. Eftmd høstede Havre i Torp Eng havde Broder Niels.

7de Høstede vi Havre ved Langager og paa Holmen og et Stykke ved Aaen i neder Hougaard.

8de Var Ane i Høgild, Ole til Kirke.

9de Formd slog vi det sidste ved Aastederne og Elkrog, Eftmd slog Ole i Hougaard, jeg begyndte at fælde ved Leergraven.

10de Slog Ole af i Hougaard, jeg fælgede der, Karen og Ane rev Havrestup, Eftmd begyndte vi at pløje til Rug.

11te Pløjede vi til Rug med Heste og Stude, Ole bandt Havre i Torp Eng, Eftmd kørte vi Havre hjem af Torp Eng og Elkrog som kom ind i Høladen, og skal røstes mellem noget Rughalm.

12de Pløjede vi til Rug med Heste og Stude, rev de sidste Stub, om Eftmd tærskede Karlen Rug, det første af dette Aars Avl.

13de Pløjede vi og Karlen tærskede.

14de Pløjede vi og tærskede og kastede Ruget af 1½ Trave 1 Td 5 Skp.

15de Gik jeg med Svoger til Tastum, hvor vi maatte forblive om Natten.

16de Forblev jeg der til ved Middagstid, gik derefter og hjem. Vi kørte Havre hjem af Marken som stod i Hougaard og det ved Aaen sønden Bløden, havde N. at tærske.

September 1833

17de Begyndte jeg at saa Rug saaede 1 Td omtrent N. og Karlen tærskede Rug. De pløjede med Stude.

18de Saaede jeg og Rug 3 Skp. Eftmd kørte vi Havre hjem neden Vadkrogsanden og ved Bløden og Rivning begge Steder, og Hugget af Hougaard som kom ind i Hakkelsehuset.

19de Saaede jeg og Rug. De pløjede med Stude.

20de Saaede jeg 3die Kjev af med 2 Skp. 2 Td 6 Skp. saet i 3de Kjerv og 3 Skp i østre Ende af 2den Kjerv.

21 Saaede jeg og Rug 10 Skp.

22de Gik jeg igen til Tastum med Svoger C. Espersen, da han da modtog Huset og Ejendommen, som han den 16de d.M. købte nedenstaaende af Mogen Christensen eller hans Moder Johanne JohannesDatter og betalte derpaa 100 Rigsd Sedler imod Kvitering med Forpligtelse at betale de øvrige 250 Rigsd. Sedler. Jeg fulgte med til Laanum til Svigerfader hvor jeg logerede om Natten. Om Mandagen meddelte jeg min Svigerfader Jesper Christensen Afhold for 100 Rigsd Sedler som jeg den 12 Martius sidste modtog af ham paa min Hustrus Vegne. Af Indhold at jeg med disse Penge er fornøjet baade for Fædrenes og Mødernes Arv og skal der af mig eller mine Arvinger fødte eller ufødte ingen videre Arveret paastaaes, men frasiger mig al Arve Preffation og saaledes at Boet til øvrige Arvinger regne Rodefold. Svoger C kom lignende Afhold for 150 Rigsd Sedler, Svoger Keld for 100 Rigsd Sedler paa hans Hustrus Vegne Ane JespersDatter.

23de Var dette af det skete. Jeg kom hjem Kl 3, om Eftmd pløjede vi 2den Kjerv af, vi fik Rug af 4 Traver 4 Td 3 Skp. de 2¼ Skp var baggest.

24de Saaede Rug.

25de Saaede 2 Skp Rug og harvede dette, Eftmd kørte jeg til Mølle med 7 Skp gl Rug og 6 Skp ny, 5 Skp til Malt, 6 Skp Rug af Peder Jakobsens 2½ Skp af Broders som jeg glemte i Møllen om Aftenen. De pløjede med Stude Niels og Karlen.

26de Saaede jeg 7 Skp Rug og harvede det. Jeg kastede Rug, fik af Loen af 5 Traver 5 Td. 1 Skp. 1 Td 4 Skp kom paa Loftet. 3 Td 5 Skp til ligemed 2½ Skp som jeg fik f Simon for de 2 Skp som jeg laante ham nylig før Høsten nemlig 12te August sidste Aar.

27de Kørte jeg og Hustru til Skive med disse 3 Td og 7½ Skp Rug, vi solgte dette for 3 Rigsd 2 Mark Td. Dette udgjorde 4 Td. undtagen omtrent 1 Alb. som Tomas Gindeskov af sin Godhed uden Forlangende laante mig, da han havde lidt tilovers. Jeg købte af Hr. Løbmand Bierg 1 Tylt 12 Fods Brædder 4 Rigsd 2 Mark. 1 Lispund Hør 4 Rigsd, Spenserier for 1 Rigsd 5 Mark 12 Skil. 4 Skp Salt 2 Rigsd 2 Mark 8 Skil. 1 Stang Jern vog 2 Lispund 4 Pund 2 Rigsd 1 Mark 14 Skil. Betalt 15 Rigsd 2 Skil eller 151 Mark 9 Skil efter Regningerne. Af Spenserier var en Del Farvesorter ½ Lod Soltønne til Søster Ane 18 Skil. ½ Lod til Simon, 1 Lod til Broder Niels, Rødløg 4 Skil. Den af de formeldte 4 Skp Salt fik Simon en Del. Vi solgte 14½ Pund Smør til Klausen 12 Skil Pundet.

September 1833

28de Pløjede vi Emd saaede jeg lidt Rug, Jeg solgte de 2 rødbrøgede Stude til Jørgen Høigaard for 41 Rigsd og 2 Rigsd til om han kan sælge disse Stude til større Priser til Efteraaret. N. tærskede med om Eftmd.

29de Karlen trak med Studene til Høigaard.

30te Pløjede vi Bygstub. Vi vænnede 2 – 2 Aarige sortbrøgede Stude. Pløjede med Heste om Middagen. De tog Kartoffler op ved gl Staulund, Niels og Karlen tærskede Rug, vi fik af Loen om Aften af 2½ Trave 2 Td 5½ Skp, af Loftet 1 Td 2½ Skp – 4 Tønder.

Oktober 1833

1ste Kørte jeg og min Hustru til Skive med de 4 Tønder Rug og solgte uden 1 Tdr Brd. 4+4B3T13'+6B. Vi købte af Hr. Købmand Ring 1 Par Karter – 3 Mark 4 Skil. 5 Pund Hør til Ane 24 Skil Punder 1 Par Spølskaaler til hende 1 Mark, 2 Par Tekopper 1 Mark 8 Skil, 1 folde Kniv 1 Mark, ½ Pund skraa Tobak til N. 1 Mark, ½ Pund til mig selv 1Mark, 1 Kardus 1 Mark, 1 Pund Sæbe 14 Skil, 5 Lod Messigtraad 1 Mark. 1 Skp Salt hos Esmand 4 Mark til Niels, 1 Par Træsko til Ane 1 Hakkelseskniv 1 Rigsd 1 Hat til mig 1 Rigsd 4 Skil. 1 Grydeske 5 Skil 1 Skp Gullerødder 12 Skil. Vi kørte ad Tastum med noget for Svoger C. Espersen, og derfra til Laanum, hvor vi logerede om Natten hos Svigerforældre. Fik Hestene Skoet.

2den Kørte vi til Sjørup til Marked, vi købte der 2 Pund Humle 1 Rigsd. Jørgen Høigaard betalte mig 21 Rigsd. paa Studene, de var og i Sjørup, men han var ikke buden paa dem, nu gav jeg ham fri med de 21 Rigsd til eller den halve Vilkaar – men han tilstod mig ikke uden de 3 Mark som han tilbød mig, disse resterende Penge har han lovet at betale mig, naar jeg forlanger dem, og give ham 8 Dages Varsel. Vi kørte derfra og hjem. Nu har de pløjet af med Studene paa Marken og det halve af lange Ager.

3die Pløjede de lang Ager af, begyndte i Hougaard. Studene løb 16 ? 922150 med Ploven desværre. Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 2 Td. Jeg saaede Rug om Eftmd.

4de Pløjede jeg Bygstub af paa Marken. De pløjede i Hougaard med Stude.

5te Saaede jeg i Langager 1¾ Skp.

6te Var jeg til Kirke og til Skolekommision.

7de Saaede jeg neden i Hougaard. Vi pløjede for Broder Niels med Heste og Stude og harvede.

8de Kørte jeg og min Hustru og P. Landmaaler til Løvig for at bevaane Bryllupsfest med min Hustrus Broder C. og D. K. Jespersdatter. Hestene stod i Hørgaard da vi kom fra Kirken.

9de Var vi der til sildig Aften Kl. 7 omtrent og da kjørte vi hjem.

10de De toede Faar. Kørte jeg igen til Broder Niels og pløjede for ham til Rug og harvede det. Saaede 6¼ Skp Rug i det Drengen har pløjet i Gaar og i Forgaars med disse 5 Beed regner jeg for 1 Rigsd 4 Mark, som skal være betaling for de 10½ Dages Tærskning, som han har tærsket for mig d. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, ½ 28, 30 September. Jeg laante ham 6 Rigsd Sedler.

11te Toede Faar og klippede, Svoger C. og Hustru var her. Tog Kartoffler op om Eftmd jeg Karlen Drengen og Mariane.

12te Toede de sidste Faar og klippede, kørte jeg 4 Læs Møg op paa det opbrudte ved Ulvehøj, pløjede og saaede der 7/8 Skp Rug. De klippede sidste Faar 37 gl af min igen, og 11 Lam. Af Moders 6, af Søster Anes 2, af Broder Anders hans 2. De 3 vil Niels have det halve, af Søster Mette 1. Eftmd tog vi og Kartoffler op 1 Td. Moder var her at klippe sine Faar.

13de Kørte jeg til Tastum med et Flyttelæs for Svoger C. Espersen og kørte hjem om Aftenen.

Oktober 1833

14de Regnvej, vi hentede lidt Strølyng vog Lod 6 Pund Uld.

15de Gik jeg til Haderup hvor der holdtes Skolekommision for Enestegaardenes skolepligtige Børn. Jeg log mig og Hustru og Søster Ane tegne til Alters hos Degnen.

16de Tog vi Kartoffler op ved Nederskifte 18 Skp store og omtrent 7 Skp smaa.

17de Fælgede vi med Stude om Formd. De tog nogle Kartoffler op 10 Skp store, det var Regnevejr-
ligt, meget især om Eftermiddagen.

18de Var jeg i Faarbæk Skole, hvor øster Sognets børn og Nedersognets Børn Eksamineredes i alt
34 og 5 syge af øster Sognet som var hjemme.

19de Fælgede vi med Stude. Eftmd var jeg til Skolekommision i Haderup Skole.

20de Var jeg og Hustru og Søster Ane til Kirke og til Alters. Ole og til Kirke.

21de Fælgede vi med Stude. Jeg kørte op til Broder Niels og pløjede Hede for ham og Naboen.

22de Var jeg i Haderup til Skoleeksamen for Feldborg og Haderup Skolers Skolepligtige Børn ek-
samineredes. I Gaar kom Broder Anders hjem fra København, og jeg leverede i Dag hans permisi-
ons Pas til Sognefogden eller til hans Søn, tillige med Jeppe Jensens. Vi fælgede.

23de Fælgede. Eftmd pløjede vi Kartoffeljord ved Nederskifte med Heste. Ole samlede Kartoffler
efter Ploven omtren 3 Skp. dette skal nu ligge til Foraar til Havre, da det synes mig for vaad til Rug.

24de Om aftenen holdt vi Høstgilde, Gæsterne Svoger C. Søster Mette alle mine Søskende og N.
Hustru og Barn. Karlen var i Dag ved Vejen ved Bjørnkjær.

25de Pløjede vi og Broder N. reparerede ved Hestekrybberne. N. Pedersen leverede mig min Kvite-
ringsbog afskreven for Juli og Oktob Kvartal, vi hentede et Læs Strølyng om Aftenen.

26de Var ingen af Husets folk til Kirke. Sidste Søndag den 20 d. M. betalte Peder Sørensen mig de
paa ?? 196 anførte 14 Læs Leer, hvoraf han selv har ladet de 10 kaste ½ Specie Contant.

27de Regnede. Jeg og Broder Niels igen ved Heste og Stude Krybberne og Standerne. Karlen be-
gyndte at mugge Faaresti, Ane kørte Møg med Hestene 7 Læs.

28de Fælgede vi, Ane kørte Fladtørv i Sanden med Heste, Karlen grov. Den graa Ko kalvede i He-
den oven Stingsdahl mod Formodning en sort Kviekalv, vi kørte denne hjem.

29de Fælgede vi, om Eftm reparerede jeg ved Stald og Fæhuset. I Aften kom Studene i Stalden og
det øvrige fik 1 Foder i dette Efteraar.

Oktober 1833

30te Ane kørte Møg med Heste. Karlen muggede sidste Møg af Faarestien. Jeg var i Feldborg at indkræve Skolepenge, men fik dem kun af P. Meldgaard, Mads Hansen og Simon, de øvrige lovede at betale førstkommende Søndag.

November 1833

1ste Regnvejr om Formd. Jeg betalte Søster Ane hendes hos mig Tilgodehavende eller fortjente Løn for sidst forløbne Aar med 9 Rigsd Sedeler ÷ 2 Rigsd 4 Mark 8 Skil. som hun har modtaget i Forvejen. Og Ole Vestergaard sin akoderede Løn 11 Rigsd. Og Ole Poulsen sin opsparede Løn 4 Rigsd undtagen 4 Mark 8 Skil for 4 Alen Lærred, 1 Mark 7 Skil til Naboen, 3 Mark 4 Skil til M. Lausen som denne kviterede --- Og sine 6 Rigsd eller 3, til C. Espersen 1 Rigsd 4 Skil som han har faaet. Han rejste i Dag Eftmd.

2den Stærk Blæst. Jeg kørte Møg. Ole Vestergaard rejste i Dag.

3die Var jeg til Kirke og til Skolekommision, Kristen Kusk og Knud Pedersen betalte mig deres Skolebedrag.

4de Lars Feldborg betalte eller sendte mig 2 Mark Corant ved C. Sovgaard. Vi fælgede med Stude. Ane kørte.

5te Fælgede vi af paa Marken med Stude.

6te Regnvejr.

7de Kørte jeg Møg med Heste, Chr. Mølgaard kom her i Aften først i Tjeneste. C. Ravnholt logerede her.

8de Chr. tærskede Byg. Emd. kørte han Møg med Heste paa det udkastede. Jeg satte Skillerum i Krybberne mellem Hestene, slog noget tynde Baandjern paa Krybbebunden. Kvinderne slagtede Faar.

10de Leverede jeg Stiftmoder hendes til 1ste November sidste tilfalden Kvantum Kornvare i naturalier 1 Td 4 Skp Rug 3 Skp Byg, de 6 Skp Kartoffler lovede jeg at levere Søster Mette.

11te Kjørte jeg til sønder Mølle med 2 Skp ny Rug 6½ Skp gl Rug, jeg kørte derfra og til Estvadgaard, hvor jeg afhentede en Kiste for Jakob Dahlgaard og tog Kornet hjem med fra Møllen om Aftenen og kørte Kisten til Simon hvor han skal tjene. Jeg havde 3¾ Skp Byg til Møllen til Gryn. Chr. tærskede Byg.

12te Kørte jeg til Broder Niels og hentede ham og Høvlebænken hertil, han skildte Sengen ad ved Bordenden, da jeg vil have denne til at vende med siden til Bordenden for at faa bedre Plads ved Bordenden til en Bænk. Chr. kjørnede, kastede og rensede Byg af 2 Traver.

13de Maalte vi dette Byg og fik det af Loen 1 Td 6 Skp god Maal. De 7 Skp blev lagt til det forrige til Hestene. De 10 Skp kom paa Loftet til at bruge til Malt. Jeg kørte Møg med Heste. Chr. fyllede Ane slog Strølyng, jeg hentede dette.

14de Kørte Møg. Chr. kastede ud og fyllede.

15de Ligesaa.

November 1833

16de Chr. Ane slog Lyng jeg hentede et Læs. Niels arbejder daglig ved bemeldte Seng og noget til at sætte under Vinduerne og for den anden Bordende.

18de Var ingen til Kirke, ingen Prædikant, Regnevejr.

19de Kjørte Chr. Møg.

20de Kørte Chr. Hestemøg paa de indlagte paa Marken. Nu er alt Fæ, Svin, og Askemøg kørt ad Marken og slog til godt.

21de Kørte vi et Læs Grønjord, som vi tog bag Fæhuset paa Staldmøddingen 12 Læs. Ane fyllede.

22de Kørte vi nok et Lag derpaa som vi tog i nørre Side.

23de Kørte jeg Broder N. hjem med Høvlebænken. Nu har han arbejdet for mig i 9 Dage, og er nu færdig med Sengene og dette under Vinduerne og for vores Bordende, jeg lod ham føre Daglønnen til Regningen indtil videre. Hentede lidt Strølyng hjem, og fik min Vugge hjem som har været der, og leverede Søster Mette de Kartoffler, som Stiftmoder anmodede mig om af hendes tilfaldende Aftægt. Fik Rug af Loen af 2 Traver 2 Td 2 5/8 Skp. Regn og Hagelbyger, samtidig med hæftige Vindstød.

24de Var jeg og Karen til Kirke.

25de Kørte vi nok et Læs Jord paa Mødingen af nørre Led 12 Læs. Hestemøget bliver kastet derpaa, nu er denne færdig, kastede denne Møgdyngge op.

26de Chr. tærskede Byg. Kalvene kom til Bestandighed paa Foder. I Dag stærke Regn og Hagelbyger.

27de Karen og Ane sankede 1 Td Liggekartofler af de mest mellemste af Størrelse af dem i Stuen i Aftægtshuset, de øvrige 3 Td 7 Skp kom i Sengestedet ved Bordenden. Liggekartoflerne den 1 Td Tyske 4 Skp Dronningekartofler og 1½ Skp Stedmoders, blev lagt i Graven sønden for Lille Huset, og denne tildækket.

28de I Dag kom alt Fæet først til Bestandighed paa Foder i dette Efteraar. Ane gik til Høgild med 11 Pund Smør, som Moder har lovet Karen at hjælpe med at sælge i Viborg paa Løverdage. Chr. slog Lyng, jeg hentede et Læs til Møgdyngen.

29de Chr. tærskede Byg, Eftmd lagde vi nogle Mønnetørv paa Fæhuset og ved Skorstenen paa Stuehuset.

30te Chr. tærskede Byg, Emd. fik vi Byg af Loen af 2 Traver 2 Td 3 Skp foruden Baggest og Skumring som blev omtrent 1½ Skp.

December 1833

1ste Jeg var til Kirke. Der holdtes Skolekommision.

2den Chr. hjemme hos sin Hustru i Djeld, han kom først igen i Dag Kl. 2 slet og medtog da et Faar, som jeg ved Aftalen 12 Maj d.Aa. har lovet at fodre og græsse den Tid han er her i min Tjeneste. Jeg var hos Broder Niels, som er Ejer af Pasellen No. 2 af min Gaard. Vil kaste Skel mellem os, paa Enden paa den, som kommer op fra Engen, og til østre Side af min Hede, hvor den løber mod Skellen, mellem mig og Peder Jakobsens østre Hedelod. Dette af os i Dag opkastede Stykke er efter Kortet udviser 1000 Al. lang. Jeg fik Kortet hjem med som Broder havde laant.

3die C. tærskede Rug. Jeg flyttede Boghylden fra den nordre Bjælke i Stuen til søndre over søndre Bordende.

4de C. tærskede. Et stykke Reb 12 Lag til 2 Hamlereb, et Stykke 6 Lag og et Stykke 3 Lag. Skal ved almindelig Rebslagning omkring til den forkerte Side eller mod Solen, og den i Vognen?, modsat, eller med Solen, naar det er kuns enkelt, eller til 3 Lag Reb da modsat naar det er tvundet Averom.

5te Fik Rug af Loen 2 Td $2\frac{1}{4}$ Skp. 4 Skp blev maalt til Søster Mette og 4 Skp til C. Mølgaard, som de har bøbt a 2 Mark 10 Skil Skp. De $4\frac{1}{2}$ Skp kom paa Loftet $5\frac{3}{4}$ Skp blev opmaalt til at males til os selv, Jeg kørte til sønder Mølle med dette undtagen de $4\frac{1}{2}$ Skp. som kom paa Loftet og 1 Td og $1\frac{1}{2}$ Skp gl Rug, 1 Td $1\frac{1}{2}$ Skp som har lagt paa Loftet siden 23 f. M. og $3\frac{1}{2}$ Skp Rug, $3\frac{1}{2}$ Skp Malt til Grutning og 4 Skp Byg, som jeg og har solgt til C. Mølgaard a 1 Rigsd Seddel. C. Mølgaards 4 Skp Rug og 4 Skp Byg satte jeg i Møllen at afhentes af hans Kone, som sidder til Huse i Djelde Bye.

6te Kørte jeg hjem. Chr. tærskede.

7de Tærskede.

8de Ane til Kirke.

9de

10de

11te Ligesaa.

12de Byg af Loen 3 Traver 3 Td 7 Skp $1\frac{1}{2}$ Skp Baggest som kom til Hestene.

13de C. tærskede Rug, jeg var i Feldborg til Skolebesøg, jeg fandt alt i god Orden og Virksomhed. Eftmd red jeg paa brune Hest at bese Broen ved Baaslund, hvorpaa var klaget og befandt Klagen at være Grundet, jeg havde de 2 Skp Rugmel med til Søster Mette der er hos Broder Niels.

14de Var jeg i Haderup Skole til Skolekommision hvor Ligningen blev lagt til næste Aar omtrent som denne Aar. Omtrent 5 Mark blev taget fra Jørgen Vestergaard og ???stedgaarden i Haderup, som nu har en ny Beboer, hvilke Penge blev lagt paa 5 Beboere i Sognet 1 W. Andersen 2 Chr. Larsen 3 A. Sørensen 4 Tygge Baaslund 5 P, Mølgaard, hver 1 Mark Sølv. Jeg betalte Jørgen Høigaard

December 1833

1 Rigsd Sølv for Reparation paa Baaslund Bro med Kvitering og Løfte om at rette Manglerne. Jeg paatog mig at reparere Staulund Bro. J. Knudsen lovede at levere en Lægte dertil for 22 Skil.

15de Var jeg til Kirke.

16de Tærskede Rug.

17de Var jeg til Smedie fik nye Sko slagne til begge mine Heste, 2 Ringe til mine Træsko, 1 Plade.

18de og

19de C. Tærskede.

20de C. tærskede Rug. Jeg red paa brune Hest til Præstegaarden, at levere Præsten Beregningen en Dubliat af Regnskabet for den almindelige Skolekasse for Haderup Sogn for Aaret 1833 samt at Underskrive Dubliaterne for den forløbne Skoleaar. Skøndt Præsten har Beholdningen 13 Rigsdaler Sølv.

21de Da var det at det sidenmeldte skete.

22de Ingen til Kirke

23de Var jeg i Feldborg hos Hr. Forstplantør Nerendz efter hans Begering at bese hans Heste. Eftmd var jeg i Feldborg Skole og siden hos Præsten ang. Drengen Jens Krogsgaard, som jeg i 2 Aar har haft i min Tjeneste, da det er bragt i For???ning at dennes Skudsmaalsbog skulde være forfalsket efter nu fra Ryde Præsten kommen Medelese til Præsten.

24de Fik vi Rug af Loen af 7 Traver 5 Td 6 Skp og 1½ Skp Bagg.

25de Juledag. Jeg kørte til Haderup med Karen, Broder N. og Simons Datter. Jeg leverede Præsten Ligningen, som siden d. 16 d.M. har lagt til Beboernes Eftersyn men ingen meldte sig hos mig desangaaend. Hjelmede Ko kalvet en sort Tyrekalv om Morgen.

26de Var jeg og Karen og Broder Anders hos Broder Niels i Julebesøg.

27de Var vores Bestemmelse at køre til Høgild at besøge Moder men Vejrliget forskrækkede os, da det var meget Blæst og Snefog lod vi dette bero, skønt vi var paaklædt og Vognen færdig. Chr. gik hjem til sin Hustru i Diede (Djeld?).

28de Kørte jeg til Høgild at besøge Moder, og Karen og Ane og Anders fulgte med fra Egelund.

30te Kørte vi hjem derfra men maatte køre ad Hagebro, da Aaen var bleven saa stor at jeg ikke turde køre denne Vej. Jørgen Høigaard betalte mig 9 Rigsd paa Studene, nu har jeg faaet 30 Rigsd, jeg formoder 12 tilbage. Broder N. Hustru og Datter var her i Julebesøg og Niels Pedersen fra Høstrup, jeg skrev en Obligation paa 100 Rigsd Sedler, som denne har laant Broder N. hvorfor blev Pantsat hans Hus og Ejendom og Besætning. Naboens Folk var her om Aftenen til Julebesøg.

December 1833

31te C. kom igen hjem. Jeg skrev det sidste Dubliat af for den almindelige Skolekasse. Beholdningen 20 Rigsd 51 Mark Sølv.

Til ende Aaret haster
har jeg anvendt det vel,
har jeg forsaget Laster,
og sørget for min Sjeell

Staulund d. 31 December 1833. Peder Knudsen

Anmærkninger for Aaret 1833.

Den 28de November kom alt Fæet til Bestandighed paa Foder. Fra den Tid til d. 28de December er det fodret som de f. Aar. 1 Foder Rughalm 2den Rugrivning 3 Rughalm 4de Byghalm 5te sidste Foder Rughalm.

2den

De 2 Køer som har kalvet Rug og Bygrivning og lidt Høe derudi.

3die

Siden 15de December har de 2 Køer ?? Rughalm og en Byghalm, en Bæring Høe og en Bæring Rugrivning stundom lidt Rugrivning. De øvrige Fæ siden 28de f. M. som foran, men i Stedet for Rivning 2den Foder noget Høe og Gl Halm som er rystet i Laden.

5

Kalvene til den 28de December Rugrivning men Byghalm til 4de Foder. 3de Rugrivning af det som er rystet til de 2 Køer.

6

Den hjelmede Ko har kalvet den 26de December, siden Kalvningen Rivning og Høe.

7

Den hvide Stud og graa Ungnød Oprivning til 5te Foder.

8

Faarene, naar de har været paa Marken noget af Dagen, første og sidste Foder Rughalm eller hver anden Dag Rugrivning til 1ste Foder Stundom ellers Bygrivning og en eller 2 Foder Høe efter Vejrligets Bestandighed. Lammene 1ste Foder Rug 2den Bygrivning (Lidet) sidste Foder. Rugrivning stundom Høe, naar Vejrliget har været stræng, naar de ikke har kundet komme paa Marken 1 Lyng 2 Rughalm 3 – 4 Høe 5 Lyng. Lammene 3 Foder Høe og hver anden Dag Halm i stedet for Lyng.

9

Den 20de Oktober kom Hestene til Bestandighed paa Foder, siden den Tid har faaet 2 Havretvillinger 3 ??? Byghalm noget bagg? Byg omtrent 1 Skp Ugentlig, men Havrerivning om Dagen til den 31 December, siden 3 – 4 Havretvillinger og lidt Høe. Studene Rug og Byghalm 1 Foder Rugrivning før Vanding. Er indhøstet

64 Traver Rug
30 Traver Byg
33 Traver Havre
14 Læs Høe
10 Læs Faarelyng
1 Lag Boghvede

Staulund den 5te Januar 1834, Peder Knudsen

Januaris 1834

1ste Nytaarsdag. Var jeg og Karen til Kirke vi kørte med Naboens. Jeg leverede Præsten Dubliaterne af Regnskabet for den almindelig Skolekasse for Haderup Sogn for Aaret 1833. Kviteringerne leverede jeg ham den 21de December f. Aar med denne Dubliat, hvilken sidste jeg revideret fik igen tilbage paa Juledag sidst for at skrive den anden efter, men han beholte hans.

2den. Præsten lod Regningerne hente fra eller for 1833 da han mente, at de skulde indsendes med Regnskaberne.

3die og

4de C. tærskede Rug.

5te Ingen til Kirke.

6te og

7de og

8de og

9de C. tærskede Rug. Jeg reparerede noget ved Fæhusdøren især Køernes.

10de Jeg hængte Laagerne for Ruggulvet. Eftmd kørte vi Kaalene af Kaalgaard og i Bigaard, som delvis i Anledning af den vaade Vejrlig i December Maaned og delvis af Efterladdenhed ej før er blevet samlede, da de kuns var smaa blev de skænket mindre Opmærksomhed, men nu har Harerne afbidt Bladene undtagen nogle faa af de midterste paa hver.

11te C. tærskede

12te Ingen til Kirke. Jeg leverede Broder Niels min Kviteringsbog, for at han paa Holstebro Amtstue skal faa Hartkornet adskildt eller skrevet af min Bog, som jeg har solgt og tilskødet ham. Han leverede mig 10 Rigsd Sedler, af 3 Rigsd d. 30te December f. Aar, eller 5 imod at betale N. Pedersen 2 Rigsd, igen 3 og de 10 i Dag er 13 Rigsd Sedler fra de 19 Rigsd Sedler nemlig de 19 Pagina 193 anførte bliver igen 6 Rigsd Sedler, dertil 6 Rigsd vide Pagina 210 den 10de Oktober f. Aar i alt 12 Rigsdaler Sedler er Broder Niels mig skyldig tilligemed Afgifterne af det ham solgte Hartkorn fra 1ste Juli 1832 til Dato. 1 Rigsd 2 Mark, som jeg skal betale mere til Omkostningerne, de 4 Mark har jeg betalt for 1 Skp Salt i Skive de 4 Mark fra de 12 Rigsd igen 11 Rigsd 2 Mark. Skatten 3 Rigsdaler, Kirkeskat 1 Mark, Skoleløn 1 Mark 8 Skilling. Dertil disse 11 Rigsd 2 Mark Summa 14 Rigd 4 Mark 8 Skil. blev Broder Niels mig skyldig ved Afregningen d. 16de Januar d. Aa. for hvad han har arbejdet for mig sidste Efteraar vilde han ikke give mig Regning paa, jeg lod ham derfor være fri for Afgift til Konge og Præstetiende som var 3 Skp Rug. Han leverede mig min Kviteringsbog, som han har haft med paa Holstebro Amtstue, hvor Hartkornet de 2 Skp som tilfalder hans Parsel No. 2 af min Gaard er nu først bleven fradraget min Parselles Hartkorn igen 3 Td 5 Skp 16 Album – ogsaa har han nu afskreven ogsaa den i Overformynderriet nævned Obligation eller kviteret for de 150 Rigsd Sølv, som han havde til gode hos mig efter bemeldte Obligations Lyde hvilke med er ham betalt med Renter og alle Omkostningerne ved at han nu er Selvejer af bemeldte

Januar 1834

Parsel. No. 2, hvilke jeg underhaanden solgte ham den 9de December 1830 ogsaa har jeg opfyldt de Vildkaar, som jeg da forpligtede mig til undtagen det meste af dette Stykke afbrændte Hede at pløje, dette har jeg ikke opfyldt, derimod har jeg betalt det hele Udstyknings Omkostninger, hvorom jeg talte om ikke at betale uden det halve, hvilket nemlig det hele efter min Beregning, har beløbet sig til baade med Arbejde Kørsel og Kost til Arbejderne.

Papir til Ansøgninger 2 Mark 11 Skil.

Skrivning 1 Rigsdaler

Postpenge 24 Mark

Betaling til Inspektion 18 Rigsd

Taksationsmændene 2 Rigsd 1 Mark 8 Skil

Papir og Udskiften 2 Rigsd 4 Mark 6 Skil

Betaling til Landmaaler 18 Rigsd

D og Løn til Arbejderne 2 Rigsd 2 Mark

Disse er betalt i rede Penge 45 Rigsd 10 Skil

2 Rejser til Holstebro 1 Rigsd 4 Mark

Kørsel med Inspektøren 3 Rigsd

For hans Kost og Logi samt Taksationsmændene 1 Rigsd

For Kørsel med Taksationsmændene 1 Rigsd 4 Mark

Kørsel med Landmaaler 3 Rigsd

hans Kost i 7 Dage 2 Rigsd

Kost til 4 Folk i de 7 Dage 3 Rigsd 3 Mark.

Kørsel med derfra og hjem 1 Rigsd 3 Mark

Summa 59 Rigsd 5 Mark 10 Skilling

For Skøde til Broder 3 Rigsd 2 Mark

16de Jeg gjorde Afregning med Broder N. som ovennævnt er og fik Kviteringsbogen

Her er et spring i dagbogen næste dato er 11. april 1834

April 1834

Første indførsel i april.

11te Var jeg til Skoleeksamen i Haderup Skole hvor Enegaard og Feldborgs Skoles Børn eksamineredes. Jeg betalte Peder Haderup til A. Nielsen 1 Specie til Leje af Graasand Skolestue, imod Kvitering.

12te Kørte jeg til sønder Mølle med 1½ Td Rug 3 Skp Byg til Meel. Jeg tog min og Naboens Gryn hjem med. Eftmd var jeg til Skoleeksamen i Haderup Skole, hvor Haderup Skoles Børn eksamineredes samt nogle faa af Feldborg Hede som ej var mødt i Gaar. Hestene stod i Præstegaarden imedens jeg bevaanede denne Eksamen. Jeg kørte hjem om Aftenen. De kørte Gødning.

13de Ingen til Kirke. Broder Anders har syet mig en Stortrøje.

14de Begyndte jeg at pløje først lidt Hede norden Agrene for at Plovjernen der kunde løbe jevne. Emd. pløjede jeg det Kartoffeljord ved Egekrog.

15de Harvede jeg dette Kartoffeljord med Heste. 6 Ungfæ paa Græs d. Aar. Pløjede jeg et Stykke Rugstub til havre ved Nederskifte Emd pløjede jeg Bygstub i Kiel. De kørte sidste blandede Gødning ad Marken.

16de Jeg pløjede i Kiel, begyndte lidt i Elkrog.

17de I Dag blev jeg desværre syg. De slagtede Svin Galten. Siden vog 10 Lispund. L. Haderup aareladede mig. C. tærskede Byg.

18de Saaede Chr. 6½ Skp Havre oven Nederskifte og harvede dette med Heste. Ane kørte Svine-møg paa Kartoffeljord ved Egekrog. Emd kørte de Tørvefylding i stor Møddingsted.

19de Chr. gravede eller kastede en Vej vesten Aen fra Kørestedet. Ane kørte i Møddingsted med Stude. Naboen kørte med min og Broders Præstetiende og min brune Hest og hans Præstetiende, skøndt han havde lovet ham denne. Mit Tienderug som har lagt paa Loftet over Aftægtshuset i 6 Maaneder, kunde dog gøre Maalet fuldt.

20de Vi kørte Broder og Hustru og jeg og Hustru til Haderup, hvor vi var i Kirke og til Alters. Efterdi jeg var ikke lidet syg formaaede jeg Præsten til at forrette baade Skriftemaalet og Communionen før Tjenesten, og vi kørte da straks hjem igen, som var mig mest passende, nemlig Sengene.

21de Chr. gravede Vejen af. Ane kørte Møg, Broder Niels pløjede til Havre med Heste. Emd Ane i Faarbæk til Tyr med hjelmet Ko. Chr. møgede Faaresti i Laden, kørte 7 Læs til Itorp Eng med Stude.

22de N. pløjede, Ane kørte Faaremøg, C. begyndte i Dag at grave Tørv i sønder Hede. 3 Køer paa Græs.

23de N. saaede 6½ Skp Havre i Kiel. Chr. harvede med Heste, N. og Ane pløjede med 4 Stude i Elkrog. Emd saaede han 5 Skp Havre paa L.Holm. De pløjede af i Elkrog til Havre.

April 1834

24de I Dag Gud være Lovet! igen været i Marken til Arbejde. O Gud!! Lad det vedvare at jeg kan bedres daglig, da vil jeg love og takke dig O Gud!! derfor af yderste Formue baade nu og ellers Altid. Jeg saaede i lille Krog sønden for, Niels og Ane pløjede til Kartoffler med 4 Stude ved Egekrog. Karen og M. Katrine lagde Kartofflerne, som vi i Dag Morgen tog af Graven 1 Td af vor egen 2 Skp Dronninger.

25de Var Ane til Kirke: Almindelig Bededag.

26de Saaede jeg Gud være Lovet! at jeg igen er bleven saa mægtig 2 Td 1 Skp Havre i dette langs med lange Ager. C. harvede dette med Heste. Andres Vaker var her, og flyttede Væggen lidt imellem Kammeret og nørre Stue.

27de Ingen til Kirke. Jeg og Broder Anders satte Kakkellovnen op i Kammeret, som har staaet i nørre Stue.

28de Vi satte Kartoffler 2 Skp Dronninger 10 Rader 3 i vester og 7 i øster Holm, 5 Rader tidlig modne 9 Rader i vester Halve, undtagen 10 Kartoffler ved nørre Ende af de vi fik i Høgild, de øvrige af Mettes som er røde. Jeg pløjede med 2 Stude. C. muggede Faaresti, Ane kørte Faaremøg ad Itorp Eng mellem Aastederne med Heste.

29de Ane kørte Møg med Stude, jeg pløjede af til Havre der. Emd pløjede jeg i Nederhougaard. Karen samlede omtrent 1 Skp Kartoffler der ved Aaen, hvor de har vokset f. Aa. men var ikke beskadiget af Frosten. C. kørte Møg ad Marken med smaa Stude.

30te Jeg pløjede af til Havre. C. tærskede Byg, kørte Møg om Middagen. Kvinderne Vaskede.

Majus 1834

1ste I Dag begyndte vi at pløje til Byg paa Marken. C. saaede i Itorp Eng mellem Aastederne 7½ Skp Havre og harvede dette med Heste.

2den Pløjede vi og til Byg med 4 Stude, jeg saaede i østre Ager 3½ Skp Byg.

3die Pløjede vi og til Byg. C. saaede i midterste Ager 3½ Skp Byg, harvede dette med 4 Stude. Jeg red til Hagebro med mine Heste og disse var spændt for Hr. Oberst Casstonie hans Vogn, jeg kørte derfra og til Skiv i 1¼ Time.

4de Var jeg til Kirke og til Skolekommision, hvor Husmand Niels Jepsen var sat under Tiltale for ikke at have ladet sin Søn møde hos Præsten.

5te Pløjede vi og til Byg. C. grov Tørv, jeg saaede i Nederhougaard ved Aaen og ved Træet 7 Skp Havre.

6te Pløjede vi og til Byg i vester Ager. C. grov Tørv. Ane harvede Havre af i Nederhovgaard.

7de Pløjede vi til Byg i vester Ager. C grov Tørv.

8de Jeg kørte til Mølle med 1½ Td Rug 3 Skp Byg til Meel til Høgild, kørte ad Broder og tog noget med for ham til Mølle. Jeg leverede Moder hendes til 1ste Maj d. Aar forfaldne Aftægt i hendes Hus 1½ Td Rug 3 Skp Byg 1 Lispund Flæsk og 2½ Pund til, da Vægten ikke blev jevnet, hun modtog dette. Jeg kørte til Broders hjem igen.

9de Pløjede vi til Byg med Stude, men paa en god Stenkast fra Vejen og til sønder Ende i Vendingen, blev de bange og løb fra Pigen M. Katrine men de 2 smaa, som jeg havde Tømmerne paa, maatte tvinges i denne, saa de store stødte alle Rebene, skøndt Ploven ikke var i Jorden og løb en 10 Al. omtrent fra de fireaars og stod ganske stille, men den ene af de smaa var kommen forviklende om i Tøjret og faaet det ene Horn af og ????? brækker, jeg fik noget om og hjem, vi fik det viklet sammen og Hornet sat paa, Gud være Lovet! det gik ikke værre til, jeg spændte Hestene for Ploven og pløjede af til Byg paa Marken. Jeg havde Andreas Vaker her at mure i Kammeret, ved Afregningen om Aftenen blev det lige mellem os. Havde og Broder N. i Dag saavel som de 3 første Dage i Ugen at snedkerere ved Seng og Kammeret.

10de Ane harvede med Hestene paa Marken, jeg saaede sidste Byg, omtrent 2 Td 6 Skp er saaet paa Marken.

11te Kørte jeg til Høstrup at hente en Væverpige med hendes Gods, som skal sidde til Leje i Aftægtshuset et Aar for 2 Specier.

12te C. grov Tørv. Ane harvede Byg af paa Marken, jeg slæbte paa Bygget med Stude. Emd. saaede jeg 4¾ Skp Byg i Itorp Eng.

13de Ane harvede dette med Heste, jeg slæbte Bygget af paa Marken med Stude. C. grov sidst Tørv. 7de Dag Eftmd pløjede jeg noget vesten Aaen med Heste, Ane jevnede Muldvarpeskud i Vadkrog.

Maj 1834

14de Kørte vi Jord og Sand i Vejen ved Aaen for at Vandet ikke skal gaa derop.

15de Kørte vi Jord med Heste og Stude der til Aaen ???? Emd gjorde vi alle 4 Eng ren, skovlede ind ved Havren alt sammen.

16de Fmd kørte vi Jord med Heste og Stude. Emd. harvede Ane Eng Byg, jeg og C. huggede Riis i Ulvegrav.

17de. Huggede vi og Ris, bar dem og kørte dem ad L. Krog. De Bagede. Emd kastede C. og Ane Sand fra Grøften. Jeg kørte 4 Læs Sten derfra i L. Krog. D. 13de betalte jeg Chr. Hustru de Pagina 731 anførte 3 Rigsd Seddel.

18de Pinsedag. Var jeg til Kirke. Svoger Keld og Hustru fra Laanum kom her med en Væv 38 Al. Dynevaar. Jeg betalte ham derfor 7 Skil pr. Alen 2 Rigsd. 4 Mark 10 Skil Seddel. Et Stykke Lærred som vor Indsidder har vævet 24½ Alen a 1½ Skil pr Alen, som hun ej vil have Penge for men Fødevarer.

19de Var jeg hos Søren Haderis til Ligfølge da hans Datter blev jordet, jeg kørte hjem igen, Ane med som gik i Kirke. Vi satte først 3 Kalve paa Græs i dette Aar.

20de Havde vi Daglejere begge mine Brødre N. og Anders og J. Pallesen vi kastede Flyvesand af Grøfter. Ane og Mette Katrine var i Faarbæk med hjelmmede Ko til Tyr. 2den Gang.

21de Kastede vi Grøften til Aaen, begyndte at kaste Sand i Aaen og dæmme denne.

22de Kastede vi Jord og Sand i Aaen, nedkastede alt det pløjede oven Bakken.

23de Ane rejste nogle Tørv J. Pallesen gik i Dag, nu har han arbejdet for mig i 3 Dage, jeg tilbød eller spurgte ham om hans Dagløn, men han sagde mig det ikke. Jeg N. og C. kørte og hentede et Læs Ege Ris i L. Mølgaard Krat, en Del var hugget i Foraaret vi huggede nogle dertil. Vi kastede Jord og Sand i Aaen. Emd kørte Ane og Chr. Jord med Stude fra østre Dige af det grønne til Aaen, jeg kastede og satte Ris i Aaen, N. og Anders kastede fra østre Side, de kastede i Grøften et Kvarter af i Bunden til Kirkedal. Vandet kan nu løbe i denne Sidst. Jeg og Chr. vaagede ved Dæmningen til Kl 2 slet næste Morgen, N. og Anders til Dag.

24de Havde jeg Naboens Karl til at grave Jord og læsse med vi tog ?? Red ned af Digen midt for L. Krog og tog Hede ovenfor, jeg kørte med Heste Ane med Stude Jord over til Dæmningen den hele Dag, undtagen fra Kl 1 til 3 da vi spiste Middagsmad. Studene gik i L. Krog paa Græs først d. Aar. C. og N. Pedersen gravede en 1½ Al Grøft af Gl Aargang i L. Krog i Aaen ??? fra for at lede Vandet i Kørestedet.

25de Var ingen til Kirke.

26de Toede vi 21 Faar, de klippede dem om Eftermd. De rejste de sidste Tørv vi muggede Kalvene.

Maj 1834

27de Toede vi 37 Faar, C. grov Træk. Jeg hentede en Galt Gris hos J. Knudsen i Høstrup 1 Rigsd 3 Mark, 1 Par Træsko til Karen 1 Mark. Eftmd skruede C. og Ane Tørv.

28de Klippede de sidste Faar. Moder var her at klippe hendes. Hendes Mand leverede mig de 2 Traver Tag som jeg laante ham i Efteraaret, fik et Læs Leer hjem med. Jeg saaede $\frac{3}{4}$ Skp Boghvede og harvede med Heste. Emd skruede de Tørv.

29de Var Chr. ved Holstebro Landevej. Ane skruede sidste Tørv. Emd. vogtede hun Faar med Pigen for Kulden og disses Nøgenheds Skyld.

30te Ryddede vi Sand fra Grøften. Emd kastede vi Sand op af Bunden af denne.

31te Grov Chr. Klynetørv Ane bar ud, jeg gjorde et lidet Bord at staa i Kammeret, ad Aften hentede jeg Gjordemoderen.

Junius 1834

1ste I Dag kl. 12 slet blev min inderlig elskede Hustru forløst med (Gud være Lovet!) en velskabt Drengbarn. Jeg kørte Gjordemoderen Hjem Aften, jeg betalte hende 64 Skil Sølv ved at kvitere 4 Mark af ½ Specie som hendes Mand endnu er skyldig.

2den Grov de Klynnetørv, Svigermoder var her, kom i Aftes med Chr. som var i Laanum.

3die C. og Ane slog Lyng, og C. kørte og lagde dette paa vor Lod paa Landevejen, han ryddede Sand af Grøften paa Lyngen. Jeg kørte til Mølle med 6 Skp Rug 4 Skp Byg til Meel.

4de Jeg bekom med min Dreng Hængsler til en Vindue som jeg hængte for Kammeret. Ane kørte til Broder med de 2 Skp Rug og 4 Skp Bygmeel, tog noget Strølyng hjem som Chr. samlede. Jeg trak til Sjørup Marked med de 2 – 3 Aarige Stude, solgte den ene til J. Kvelby a 16 Rigsd 4 Mark 8 Skil mod Contant Betaling. 2 a 3 Lispund Lod (Uld) lovede jeg P. Chr. Rørgaard med 3 Rigd at skaffe ham til Sjørup inden St. Hansdag førstkommende. Jeg købte 2 Par Træsko 2 Mark 4 Skil til Ane og Drengen, trak hjem om Emd. med den hvide Stud. De Ryddede i Grøften om Efmnd.

5te Ryddede vi og Grøft fik Vandet gennem denne, og et lidet Spor til N.Ø. Hjørne af Ruget.

6te Kastede vi ved nordre Ende af Ruget, vi dæmmede i det lave i store Elkrog og kastede for Vandet.

7de Ryddede vi nogle Render, kastede nogle for dets Udløb.

8de Jeg kørte 2 Læs Tørv for Katrine. J. Knudsen fik 4 Traver Halm til Laans, at betale til næste Aar.

9de Begyndte vi at køre Tørv, kørte 10 Læs.

10de Kørte vi og Tørv 10 Læs. Ved aftenstid kørte jeg til Laanum med Svigermoder.

Her ses igen et stort spring i dagbogen, de næste indførsler starter først i 1840

Januarius 1840

1ste Ingen af Husets Folk til Kirke, da der faldt noget Sne og Vinden foraarsagede at dette forudroligende hvorved Passage imellem By og By faldt noget besværlig og vanskelig.

2den Var vi jeg, Karen, Knud og Esper hos Naboen som til Julebesøg kaldet.

3die De tærskede Blandkorn. Eftmd begyndte Iv. at binde en Brile kaldet til at fiske med, hvortil vi laante 1 Pund tvundet Hampegarn af Broder Anders.

4de P. L. tærskede Iv. band af Brilen og bandt denne af.

5.te Gik jeg til Haderup, jeg leverede Præsten Regnskabet for den almindelige Skolekasse en Duplo, han lovede mig igen den men at beholde i 14 Dage fra Dato til Conte???? Eftersyn efter i Dag sket Bekendtgørelse fra Prædikestolen. En Duplo hvilken han nemlig Præsten har skrevet, fordi han har forbeholdt sig Beholdningen i bemeldte Kasse, men deraf har jeg oppebaaret Lysepengene for de sidste 5 Aar, en Summa 16 Rd 5 Mark 4 Skill, det øvrige 4 Rd. Jeg gik til Løvig men faldt paa Vejen og stødte min venstre Axel Haardt. ??? da jeg gled om paa Isen, som var dækket med det lidt nylig faldne Snee blev Faldet saa hurtigt, at Kravebenet blev beskadiget, mere efter min Formodning end Axelen (Skulder) kort jeg kan ikke taale med den venstre Arm at gøre Bevægelser som til de fleste Slags Arbejde udfordres. Jeg gik da hjem om Aftenen og kom ikke til Sjørup efter Bestemmelsen.

6te Først i Dag kørte jeg til Haderup efter Ordre, hvor jeg ved Smeden fik nogle Søm slagne til at skjærpe min brune Hest og en Hoppe af Sognefogdens med hvem jeg kørte med derfra ?? og den Vogn til Holstebro i Kongsægte. Dennes Søn og ?? fra Hessellund kørte med. Vi fik Logi vestlig paa eller hos en Mand nf. Cr. Væver.

7de Kørte vi dog først om Eftm (da J. Sørensen ikke kunde blive færdig før) til Skave Kro, hvor vi logerede om Natten.

8de Kjørte vi hjem mig og Sognefoge, men dennes Søn som vi i Gaar tøvede efter løb bort om Aftenen og kom ikke til os igen i Dag. Sognefogden tilbød og fandt det billigt at godtgøre mig for Tur og Retur 4de Ægte ?, dette at hans Hoppe gik med at have eller godtgøre mig den Ægt, som jeg den 18 Juni 1836 fandt ikke at være Kviteret. I Gaar kom Blandkorn af Loen 13 Skp.

9de L. P. tærskede Rug.

10de L. P., Iv tærskede Rug.

11te Legesaa. Vi ringede Svin, fik Rug af Loen af 3 Traver 14¼ Skp.

12te Ingen til Kirke af Husets Folk. A. Joh. i Høstrup fik et Par Træsko 1 Rd.

13de P. L. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne God være Lovet!

14de Ligesaa. I Gaar fik Præstens Dreng til ham 6 Pund Smør a 14 Skill paa dette og 3¼ Pund forhen er betalt 1 Rbd 2 Skill. Rs 1 Mark

15de PL. tærskede Rug.

Januar 1840

16de Ligesaa, Jeg var til Kirke da der holdtes Prædiken i Anledning af Hs. Mejt. Kong Frederik den Sjettes Jordefærd, over Tekst Salomon Ordsprog 20 Kp. 28 Vers.

17de Iv. tærskede Havre, vi fik Byg af Loen af 2 $\frac{8}{30}$ Trave, $5\frac{3}{4}$ Skp til Sædebyg, og 1 Td af det øvrige.

18de Iv. tærskede Mark Havre af $1\frac{1}{2}$ Trave, fik det af Loen 4 Skp fremmest. P.L. tærskede Rug.

19de Søndag. Var jeg, Karen og Knud til Kirke. Jeg til Løvig og vilde købt en Kalv af Villads der men traf ham ikke hjemme. Jeg maatte tøve i Høigaard for Vejrligets Skyld til om Aftenen, kom hjem Kl. 8.

20de Kjørte jeg til Moesgaard med N. Pedersen der, jeg købte en ung sort Tyr Kalv af ham a 7 Rbm betalt contant. Kalven tog jeg med, jeg lovede ham 8 Skill til eller $\frac{1}{2}$ Pot Bdv. Broder Anders som fulgte med og gik til Høstrup, hvor han købte til mig $3\frac{1}{2}$ Pund Baandjern a 10 Skil Pundet. Nabo kørte til Mølle, jeg sendte 4 Skp Rug, 6 Skp til Grutning med ham, jeg betalte ham 3 Rbd som Broder Anders leverede mig fra J. Knudsen. I Nat har Vandet gjort Udbrud østlig ved Dæmning i Grøftens Udløb, hvor det har gjort Hul i det løse Sand. Vi fik Kartoffler af Graven i Ruggulv, men nogle ved nordre og vestre Side var lidt Frossen.

21de P.L. tærskede Rug og satte Krybber for spæde Kalve.

22 Ligesaa. A.Joh.i Faarbæk ved Tyren med den yngre graa Ko. N. var her fik 3 Pund Uld a 3 Mark Pundet paa Credit, en Ballie m. m. begge mine Sønner.

23 Jeg kørte til Broder N. med nogle gl Stave.

24de Ligesaa. Iv tærskede Havre i Hakkelseloen.

25de Ligesaa.

26de Ingen af Husets Folk til Kirke A. Joh. i Laanum.

27de P.L. tærskede Rug.

28de Ligesaa

29de Ligesaa. Jeg kastede Havre i Hakkelseloen rensede dette og lagde paa Staldloftet fremmest 10 Skp. Baggest 2 Skp.

30te A.Joh.i Faarbæk ved Tyren med den graa Ko. Jeg kastede Baggest Havre, P.L. kastede Rug, bar det af Loen 1 Tdr 1 Skp af 3 Traver 3die Kjerv, tærskede og 2 Traver toppet til Hestene.

31te Karlene tærskede Byg.

Februarius 1840

1ste De tærskede Byg og kastede, vi fik det af Loen af 2 Traver $6\frac{3}{4}$ Skp til Sædebyg og $4\frac{1}{2}$ til Malt.

2den Ingen til Kirke af Husets Folk formedels det meget Snefog.

3die P.L. tærskede Rug. Vore 3 Børn blev syge af de saakaldte Mæslinger.

4de Ligesaa.

5te og

6te Ligesaa.

7de Tærskede de begge Rug.

8de Ligesaa, vi kastede og fik af Loen af 5 Traver 3 Tdr $7\frac{1}{2}$ Skp. Om Aftenen Kl. $10\frac{1}{2}$ Behagede det Forsynet ved en stille og rolig Død fra dette til et bedre Liv at bortkalde vor Ælste og eneste Datter Edel efter 6 Dages Sygeleje, i hvilken Tid hun stedse var saa rolig og stille, hun sov mest men naar hun vaagnede, laa hun dog rolig og man hørte hende sjelden Græde og saaledes hendøde hun rolig i Moderens Arme, denne mest men jeg tillige kunde ikke uden med Taarer i Øjnene sige hende det sidste Farvel, men vi har Lov til med Job at udraabe Herren gav Herren tog Herrens Navn være Lovet! Gud giv os Din Aand og Naade til! baade os og vore, at føre vort Vandel saaledes, at vi ved disse Dages Ende igen maa se hende med forklarede Øjne, der hvor ingen Død mere adskiller os!

Dette Barns Alder 1 Aar 4 Maaneder 20 Dage.

9de Var jeg til Kirke. Jeg bad S. Haderis til Ligfølge med Barnet paa førstkommende Søndag. Jeg modtog af Præsten til Søster Mette en Leveattest for hendes Datter, som han Gratis gav hende samt Resulotionen, hvilket jeg om Aftenen skrev et Brev til Herredsfogden og lagde begge Dele Derudi, nok et Brev modtog jeg af ham ved at tøve derefter og af S. Haderis 5 Rbd 40 Skill til Skat af Gjordemoderhusets Ejendomme m. m. 2 Rbd en Mult som Christoffer af Hvolbæk er dikteret for Udeblivelse fra Sessionen i Holstebro.

10de Gik P.L. til Holstebro med disse Penge og disse Breve for Broder Anders, han meldte tillige Barnets Dødsfald for Skifteforvalteren for hvilket Anmeldelse han erholdte Attest. Jeg kørte til Høgild Mølle med 1 Td Rug noget Malt og Grutning til Svin. Jeg kørte til Broder Niels, med nogle Stykker og en hel Brædde, af hvike han lovede mig at gøre en Kiste til vort Barns Liig. Jeg sendte et Brev til Svoger N. Pedersen og bad ham til Ligbegængelse. Jeg laante $5\frac{1}{2}$ Pund saltet Flæsk af Stiftmoder. P.L. tærskede Rug.

11te P.L. tærskede Rug. jeg skrev et Brev til Præsten ang. om han vil holde en kort Tale ved Graven. Attesten fra Skifteforvalteren lagde jeg i den og leverede dette til N. Hornstrup om Aftenen, da jeg gik til Løvig og bad Svoger der til Ligfølge med Barnets Liig, gav S. Degn underretning om Gravens Længde 7 Kvarter. Jeg sendte et Brev til Svigerfader i Laanum.

12te P.L. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne. Jeg bad Naboen og Børn til Ligbegængelse m. m.

13de Ligesaa. Jeg hentede Kisten om Aftenen hos Broder N. og bad ham at komme til vor Hjem Søndag. Den 12. synede de Liget, jeg gav dem derfor 8 Rbd hver af de to Mænd.

Februar 1840

14de Tærskede P.L. og Iv. Rug. De lagde Liget i Kisten.

15de Ligesaa, de kastede Rug vi fik Rug af Loen af 3 Traver 2 Tdr, jeg skrev en Gravskrift og satte paa bemeldte Kiste og klippede Hestene lidt.

16de Kjørte jeg til Haderup med Liget, hvor det i Kirkegaarden blev nedsat i Jorden. Præsten holdt efter hans Jords Paakastelse en kort Tale derover. Folkene som var til Ligfølge tildækkede Kisten med Jord, hvilke vare Broder N. og A. Svoger J. Espersen og N. Pedersen, Naboen S. Haderis, P. Jakobsen, den sidste og Brødrene og Svogere fulgte med hjem. Disse samt Naboens Børn lod jeg opvarte. De spiste et Tarveligt Maaltid, Tygge Baslund og Hustru var her og med til om Aftenen Kl. 9 Slet.

17de Kjørte jeg Stiftmoder til Egelund, Broder Anders fulgte med.

18de Kjørte jeg med Svigermoder til Laanum, jeg leverede Svoger Kjeld der noget 13½ Pund ulden Garn til at være til Tosild, Karen kørte med til Løvig, hvor hun forblev til jeg kom tilbage, vi kørte hjem til om Aftenen Kl. 10½.

19de P.L. tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

20de Ligsaa, vi fik Byg af Loen af 3 Traver, 1 Td til Sædebyg, 1 Td ½ Skp af det øvrige.

21de Var jeg og J. Vestergaard i Faarbæk at forkynde en Indkaldelse for Niels Mikkelsen der boende ang. en Handel med Jakob Haderis om en Stud. P.L. var i Feldborg med lille graa Ko til Tyr 2den Gang, men 1ste Gang var han i Faarbæk ved en Tyr. De tærskede Rug.

22de De tærskede jeg fodrede Kreaturerne.

23de Var jeg og Karen til Kirke. Jomfru Eggers betalte mig 7 Mark 17 for en ½ Td Byg og 1 Pund Smør, jeg betalte hende 20 Rbs for en Faareskind af Faaret, som hun købte af mig i Efteraaret.

24de P.L. tærskede Rug.

25de Ligesaa.

26de Ligesaa P.L. var i Feldborg til Tyr med den røde Ko.

27de Ligesaa. Vi kørte 6 Læs Dynd paa denne Ager norden Gaarden, hentede et lidet Læs Lyng i nørre Hede til Strøelse.

28de De tærskede Rug. Jeg var i Faarbæk, Høstrup, Løvig, Haderup at forkynde i Forening med Jørgen Vestergaard en Stævning ang. en Handel med en Stud af Jakob Haderis solgt til Niels Mikkelsen.

29de Fik de Rug af Loen af 5 26/30 Trave 4 Tdr 4½ Skp. Jeg kørte til Egelund med min og Naboens Kongetiende, hvor vi leverede denne 17 Skp Rug hver. Vi kørte ad Broder N. fik hans Tiende. Fik med hjem 2 smaa Ballier en Skovl, 2 Stripper og 2 mindre Stripper har vi faaet i Forvejen, som han har gjort af gl. Staver.

Martius 1840

1ste Var jeg A.Joh. til Kirke, jeg betalte Niels Mikkelsen af Faarbæk 3 Rbd 3 Mark for en gl Sadel, som jeg har købt at ham og som jeg i Gaar modtog hos Cr. Larsen i Egelund.

2den P.L. tærskede Rug, jeg reparerede ved Vognhjul.

3die Ligesaa I Dag begyndte vi at køre Møg 9 Læs.

4de Kjørte vi Møg 18 Læs.

5te Ligesaa 18 Læs.

6te Ligesaa 20 Læs. Fik sidste Rug af Loen 20³/₄ Skp af 3 Traver.

7de Ligesaa 20 Læs.

8de Var jeg og Karen til Kirke, vi kørte med Naboen, han kørte og min Præstetiende, som jeg i Dag leverede Præsten 17 Skp Rug. Der holdtes Skolekommision i Degneboligen. Skolelærer P. Nielsen blev fæstet til at holde Skole i 3 af Sognets Skoler fra 1ste April til 1ste Novbr. d Aar. 3 Ugers Ferie i Høe og 3 Uger i Kornhøsten. 8 Dage en anden Tid i Sommeren. 14 Rbd 3 Mark i Løn for ovenmeldte Tid.

9de. Kørte Gødning 20 Læs.

10de Ligesaa. Jeg var i Sjørup hvortil Nabo kjørte med sine Heste og min Vogn. Jeg købte af Østborerne 1 Agestol ? 3 Mark, 2 Skovlsblade 12 Skilling Corant 2 Skafter og en Grebskaft 12 Rbs, 2 Plejleslader 4 Skill 2 Hornskeer ? 4 Skill Coarent, 1 Skovl til Søster Mette 2 Mark 8 T??

12te Kørte vi Gødning 18 Læs.

13de Kørte vi ikke da det var streng Blæst (Iver tærskede og kastede sidste Byg d.Aar, men om Lørverdagen var det)

14de Kjørte vi Gødning 22 Læs, nu 185 Læs omtrent kørt med Heste og Stude.

15de Ingen af Husets Folk til Kirke, jeg betalte J. Knudsen af Høstrup 3 Mark 13 Skill. som jeg var ham skyldig forhen. D. 8de d. M. betalte J. Dueholm mig Skolebidraget det resterende for f. Aar samt 23 Skill for d. Aar, jeg ved ikke om dette er tilstrækkelig til det halve eller ikke.

16de Kjørte jeg til Høgild Mølle med 2 Tdr Rug, 4 Skp Malt, noget til Svin, noget af Broder Anders hans, noget af Søsters. Jeg fik 2 Stk. Tosild med hjem fra Stampning, betalte for et Stykke 33 Skilling. 1½ Skill pr. Alen, og for et Stykke 10 Skill. T???. Jeg betalte til Mølleren 20 Rbd Sedler for Iver, de 15 Rbd har han leveret min Kone, og jeg lagde til efter Anmodning. I Gaar Aften hentede jeg Præsten til at berette Broder A. hans Svigermoder. Christiane som var meget Syg. Jeg kjørte ham og hjem. De kjørte Gødning med Stude 10 Læs.

17de Kjørte Gødning 22 Læs.

18de Ligesaa 24 Læs.

Marts 1840

19de Ligesaa 24 Læs.

20en Ligesaa kuns 11 Læs, da det var saa streng Blæst. Karlen slog lidt Lyng vi kørte dette hjem.

21de Ligesaa 22 Læs – 113 298 Vi slagtede en ung Galt Svin af den Aarsag, at den ikke vilde fortære noget til Føde. Siderne vog 7 Lispund 11 Pund, Ryg 10½ Pund Hoved 15 Pund.

22de Var jeg Karen P.L. til Kirke.

23de Kjørte vi Gødning 20 Læs.

24de Ligesaa 24 Læs.

25de Ligesaa 17 Læs 298 – 359 Læs nu er der sat paa det udkastede og nogle 6 a 7 Læs sydlig læsset af i hver. Vi kørte 7 Læs for Mette ogsaa østre Ager nordre Ende sønden Vej.

26de Kjørte 17 Læs for Mette paa samme Ager, 2 Rader 12 i hver Rade er 24 og 5 Læs af vor egen paa næste Ager.

27de Kjørte jeg til Smeden i Vistophus, fik lidt gjort ved en Spaade, Beslag paa 3 Skovle, lidt mere, og blev Smeden for dette 1 Rbm skyldig. PL: tog Vognen hjem straks og kjørte Gødning med Stude Eftmd 7 Læs. Fmd. slog ham og Iver Strølyng og A.Jh Eftmd. Jeg kjørte Gødning 1 Læs, hentede et Læs Strølyng og tog hjem med.

28de Kjørte vi Gødning 21 Læs. Jeg hentede 2 Læs Strølyng paa Møgvogn Iver og AJh slog Skud?. Eftmd klappede Iv Møg sammen.

29de Var A.Jh til Kirke. Jeg gav P.L. 1 Rbm i Fæstepenge 34/390 til at tjene mig næste Aar fra 1ste November d. Aar. til 1ste Novbr. 1841 efter Aftale af 10 d. M. at jeg har lovet at give ham 1 Rbd mere end det paa P 377 findes Anført for d. Aar.

30te Kjørte de Gødning 16 Læs. Jeg var noget syg saa jeg maatte være inde.

31te Kjørte Gødning Fmd. sidste f Møgdynge, 12 Læs – 28 Læs – 393 Læs – 421 Læs. Eftmd kjørte de Tørvesmul i Møddingsted. Jeg var i Feldborg hvor M. Hansen aareladede mig, han leverede mig 2 Karduser a 9 Skilling 18 Skill.

31te Kjørte vi af det f. Aa. pløjede Hede ind paa Ager sydlig ved Vejen 10 Læs og endnu sydligere paa Bakken 18 Læs, aflasset i 2.

Aprilis 1840

2den Kjørte vi Møg paa detindkjørte Jord og læssede Aske og Svinemøg af et Læs i 2 Str. – der derpaa Aske og Svinemøg 20 Læs.

3die Kjørte vi nok et Læs Møg, Askemøg 8 Læs, et Læs Strølyng som Iver rev sammen, nu er afgjødte paa østre Mark til Byg 815 Læs de 700 er udkast for Askegødning 28 Læs – 843 Læs de 24 er Søsters Gødning. Eftmd skrellede vi Sand af Engen til Bækmunden neden for.

4de Kastede vi lidt i Kielsanden, da det paa Engen var for sent, vi skulde af Engen ved Middagstid til Egekrog. Eftm. kjørte vi Sand af Grøften med Heste ved ??? i Vejen vestlig mod Aaen kaste noget af Grøften.

5te Var jeg og Karen Iver og Ane til Kirke.

6te Mandag.

7de Tirsdag.

8de Var jeg i Haderup Skole hvor der holdtes Eksamen for Enestedgaardene Feldborg og Haderup Skoles skolepligtige Børn.

9de Torsdag.

10de Kørte vi Gødning paa L. Holm, de spredede dette som var Staldmøg, jeg pløjede dette til Havre, de kørte lidt Sand af Grøften i Kørested. Eftmd skovlede de Sand af Engen. Karen var i Laanum med noget Blaargarns Vævegarn. 1 Lispund Smør havde hun med som hun solgte i Egebjerg a 14 Skill. Pundet mod Contant Betaling.

11te De ryddede i Grøften. I Anmelding af en af Amtet af 5 d. M. sket Udmeldelse maatte jeg følge med Hr. Branddirektør Wisum til Bording for i Forening med ham og Niels Pedersen af Munklinde at holde den i Policen af 27de Nobr. f. Aar befalede Forretning. Jeg gik til Munklinde om Aftenen.

12te Søndag. Var jeg der i Munklinde og morede mig mest ved Læsning.

13de Gik vi mig og Niels Pedersen igen til Bording, hvorfra vi med Branddiriktøren kørte til Munklinde, jeg til Egelund hvor vi gjorde Bedømmelse for Haderup Sogn, N. Pedersen red hjem, jeg kørte med ved Høstrup og til mit Hjem om Aftenen, hvor vi alle logerede om Natten, Branddiriktøren og Sognefogden og Kusken og Hestene, denne sidste betalte mig 2 Rbm for ½ Skp Rug ½ Skp Havre til Hestene. Cr. Frandsen fra Sevel var her, og denne og Sognefogden J. Hallerup ? takserede min Gaards Bygninger for 910 Rbd Sølv efter Begæring af mig for at asureres til denne Sum i Brødkorn som, da de kuns var forhen assureret for 500 Rbd Sølv, hvortil de var nedsat efter min Sal. Faders Anmodning i Aaret 1823. Branddiriktøren lod sit tilfaldende Gebyr bortfalde 8 Mark, Sognefogden sit 2 Mark, men Cr. Frandsen betalte jeg 2 Mark, dog lod jeg ogsaa denne erholde frit Logie.

14de Jeg fulgte med til Overfeldborg og til Hodsager Sogn hvor vi i Forening med flere Mænd der gjorde Bedømmelse i Gl Hodsager kaldet. Jeg gik hjem om Aftenen, jeg betalte M. Hansen 16 Skill. Corant for 2 Karduser.

April 1840

15de Saaede jeg i Vadkrog $3\frac{3}{4}$ Skp Havre, jeg kørte først et Læs Faarmøg til Bækmunde, hvor de kørte Jord med Stude af Grøften. Eftmd saaede jeg i L. Holm 5 Skp Havre, de kastede.

16de Skjærtorsdag. Kjørte jeg Karen og begge Børnene til Høgild for at besøge Stiftmoder, og Søster Ane, hvortil N. Knudsen kørte med sine Heste og min Vogn. Vi kom hjem Kl. 11 om Aftenen.

17de Var jeg og Ane til Kirke. Søster Mette betalte Husleje til 1ste Maj d. Aar 4 Rbd Sedler – for et Aar.

18de Fmd. saaede jeg Havre paa Lille Krog 3 Skp og harvede dette. P.L. kjørte Jord ved Bækmunde med Stude A.Jh og Iv ryddede Grøft sydlig. Eftmd ryddede vi Grøft til den svinger over Kielsanden.

19de Paaskedag. Var Karen og A.Jh til Kirke. Jeg og Karen gik til Løvig Eftmd at besøge Svoger J. Espersen der boende.

20de 2den Paaskedag. Var P.L. til Kirke. Jeg og Karen gik til Graasand at besøge Cr. Sand den yngre efter Anmodning. Vi var og i Lille Graasand og hos Broder N. paa Tour og Retuer.

21de Kjørte jeg og P.L. til L. Melgaard, hvor vi i hans Krat huggede nogle Ris som vi kørte med til Dæmning i L. Krog. A.Jh trak til Mejrup med ----- Ko. Jeg pløjede dette i Hovgaard ved Rugsiden og lagde i Overenden 1 Skp Kartofler tidlig modne. P.L. kørte Jord ved Bækmunde.

22de Kørte jeg og Karen til Holstebro. A.Jh som logerede med bemeldte Ko i Mejrup trak denne til Holstebro. Jeg var paa Markedet med Koen fra 10 til 2 Slet men var ikke gjort noget antageligt Bud, hvorfor jeg lod Pigen trække med hende paa Hjemvejen. Jeg modtog en Obligation af Nielsen som denne for A. Nielsen Graasand efter Anmodning har udbetalt til den Almindelige Enkekasse i København og tillige besørget samme udslettet af Pantebogen. Jeg betalte ham saavel for dette som for hvad han i denne Anledning har udlagt, samt for sin Ulejlighed 2 Rbd imod Kvitering. Hvilke 2 Rbd til samme Brug d.18de d, M. var mig leveret af A. Nielsen Graasand. Jeg betalte for 3 Skind 24 Skill. corant og 1 Dito betalt 10 Skill. corant for Cr. Sand og 28 skilling som han var skyldig forhen. Jeg købte 4 Pund Hampereb til Broder Anders a 1 Mark Pundet, 6 Pund selv til samme Pris, Sum 1 Rbd 4 Mark. 4 Torsk a 14 Skill. corant 3 Mark 8 Skil corant 3 Ol Sild a 24 Skil corant 4 Mark 8 Skil. 1 Skudsmaalbog til J. Abildgaards Datter 1 Mark 4 Skill corant betalt. $\frac{1}{2}$ Pot Terpentiniolie til L. Mølgaard 6 Skill. corant. Paa Returen kørte Feldborg Østergaards Kone med og J. Lund. Jeg solgte ham den ommeldte Ko i Skave Kro uden videre Bestemmelse end denne som jeg overlod ham den for i Holstebro nemlig 13 Rbd cor. om han kan tjene mere end en Rbd. naar han sælger denne eller kuns 12 Rbd cor som han bød mig, og altsaa lod jeg mig nøje med det 13 paa Vilkaar. Han fulgte med hjem, han gav mig 1 Specie i Fæste paa Koen, men jeg skal beholde hende nogen Tid. (Jeg leverede Ane $\frac{1}{2}$ Specie til Præsten)

23de Fmd ryddede jeg og P.L. i Grøften ved Kielsanden. A.Jh vogtede Faarene. Eftmd kørte de noget Jord til Dæmning i L.Krog med Stude.

24de I Dag kom det unge Fæ og 3 Køer først paa Marken. Vi begyndte at dæmme Udløbet som Vandet sidste Vinter har gjort norligt ved Dæmning og dæmmede dette til, saa Vandet igen gaar over den gl. Dæmning og i Grøften.

April 1840

25de Slog de lidt Lyng paa Sojbakken. Vi kørte 2 Læs paa Møgvogn paa Bakken ved Vadkrogsanden, hvor vi siden kastede dette ned og lagde i Dæmningen og kørte Sand derpaa med Boere (Trillebør) vore og L. Melgaards med, hvilke Karlene og kørte Jord ned skraa fra Bakken. Jeg pløjede noget om Middagen med Heste paa Bagsiden til Dæmning, hvilket de kørte i og oven paa Dæmning.

26de Var jeg Iv. A.Jh og Ane til Kirke, der holdtes Konfirmation og denne sidste blev Eksamineret i sin Daabspagt.

27de P.L. kørte over Enden af det pløjede ved Bækmunden ned paa det øvrige. Jeg pløjede Grøn-jord til Havre i Lille Elkrog, og saaede i dette 4 Skp Havre.

28de Pløjede jeg til Havre under Svinehovgaard. P.L. ryddede i Grøften. A.Jh vogtede Kreaturerne Fmd. Eftmd pløjede jeg ved Bækmunden med Stude til Kartoffler lagde 4 Skp.

29de Pløjede jeg og der til Kartoffler med 3 Stude, lagde 11½ Skp Kartoffler og 4 Skp er 15½ Skp.

30te Kjørte jeg 4 store Læs Møg paa Hedeager med Heste. Vi pløjede til Kartoffler der med Stude, lagde 15 Skp Kartoffler. 3 Skp af Søster Mettes i 6 Rader østlig i øster Ager. Pløjede L. Krog Morgen til Havre med Heste.

Majus 1840

1ste Iv. grov Tørv. P.L. Eftmd. Vi pløjede af til Kartoffler der, lagde 8½ Skp i alt 23½ Skp. Eftmd. saaede jeg neden Svinehovgaard 7 Skp Havre, i L. Krog 3 Skp i det som jeg d. 30te pløjede. A.Jh. kørte Staldmøg med Stude sydlig paa Ager ved Damstedet (Præsten sendte mig 13 Rbd 8 Skilling Bidrag)

2den Kørte og Møg derop i alt 10 Læs. Jeg pløjede en Ager til Havre med Heste i det Lave fra det fældede og til Damstederne. Eftmd. saaede jeg der 4 Skp Havre. Iv. grov Tørv. P.L. kjørte af det norlig ved Ager i Efteraaret pløjede Jord ind paa Ager til at brænde til Aske.

3die Var Ane til Kirke og til Alters 1ste Gang.

4de Jeg sendte med Iv. i et Brev indlagt 20 Rbd samt 5 Rbd 2 Mark, som blev mig sendt fra J. Poulsen af Graasand til J. Hellerup at betale vore ? og April Cvartaler Skatter paa Holstebro Amtstue efter Anmodning. Vi begyndte i Dag at pløje til Byg norlig paa østre Mark med 3 Stude, saaede lidt Byg. Drengen Peder Knudsen som nu er Confirmeret, og var i Gaar første Gang nu Gest ved Herrens Bord i Sevel Kirke, kom til mig i Dag at begynde Tjeneste uden egenlig at være fæstet, uden saaledes at Faderen Knud Pedersen sidste 1ste Novbr. da Drengen rejste af min eller sin Tjeneste, lovede mig igen d. Aar at faa Drengen enten han blev Confirmeret eller ikke, men ingen Akort om Lønnen.

5te Pløjede jeg og til Byg, jeg tog den eneste Hjul af Ploven, spændte den ene Stud fra og pløjede med 2 Stude, hvormed jeg fandt mig bedre fornøjet.

6te Jeg pløjede nu det af oven Vrodt pløjede neden Vrodt, nu satte jeg Gaffelen omvendt og ved blev at pløje med 2 Stude.

7de Pløjede vi af oven Egelund Vej, er saaet derudi 7 Skp Byg, Eftmd pløjede vi sønden Vejen.

8de Pløjede jeg og til Byg med Stude, Hestene harvede, Hestene kørte daglig en del af det pløjede Hede norlig ved Ager, som formedels det meget og lange Tørvejlige kan brænde til Aske.

9de Pløjede jeg og til Byg sønden Vej. Jeg solgte en Stud til Morten Christensen fra Dueholm. Graa i 5te Aar siden Gregorie Dag a 35 Rbd. 24 Skill. Courant at levere i Dueholm Fredag den 15de d. M. I Dag grov Karlene sidste Tørv og 10 Læs i alt 90 Læs.

10de Var jeg til Kirke. Jeg leverede Præsten Drengens Skudsmaalsbog. Den konstituerede Sognefoged J. Andersen Høstrup leverede mig min Kviteringsbog kviteret for sidste udløben ½ Aars Skatter som den 4de Maj sidste er betalt med 17 Rbd 2 Mark 8 Skilling Tegn, han betalte mig igen 2 Rbd 3 Mark 8 Skill af de 20 Rbd. Jeg betalte ham 6 Skill for hans Ulejlighed. Jeg kørte hjem med Naboen, jeg fik mit Uhr hjem fra N. Hornstrup, som jeg d. 1ste d. M. sendte ham, jeg ved ikke hvad der manglede, paa Spørgsmaalet, hvad bliver jeg dig skyldig for din anvendte Reparation blev Svaret ½ Speicie, men ikke at betale før jeg engang fik dem tilovers.

11te I Dag har Vor Herre velsignet os med noget Regn. Jeg pløjede sidste Ager til Byg paa Marken, saaede i denne 2 Skp. da det var noget Blæst i alt 13½ Skp saaet. A.Jh. harvede Kartoffler paa Hedeager med Heste.

Maj 1840

12te pløjede jeg et lidet Stykke Grønjord sydlig ved Agre til Havre og saaede 3 Fdk Havre. P.L. grov Træk. A.Jh og Karen muggede Faaresti ved Høladen. Eftmd kørte vi Møj paa Havrestub i L. Krog 4 Læs Staldmøg med Stude. 5 Læs Faaremøg med Heste.

13de kørte vi 4 Læs Staldmøg med Stude 7 Læs Faaremøg og 2 Læs Staldmøg med Heste. Stude pløjede lille Ager ved Ruget, Heste en Del af den Lange. A.Jh spredede Møg der.

14de Pløjede jeg store Ager af med Heste, lille østlig med Stude, saaede i det hele $4\frac{3}{4}$ Skp Byg og harvede dette samt Kartofflerne ved Bækmunden . I Dag kom de 2 sorte Stude paa Græs. P.L. og A.Jh. rejste Tørv Eftmd. Fmd. grov P.L.Træk nu 35 Læs norlig.

15de Almindelig Bededag. Jeg betalte A.Jh. 1 Rbd af d. Aar Løn, hun er skyldig 3 Mark for 1 Klede ÷ 14 Skill. og 4 Skill som hun laante mig Paaskedag sidste, igen 1 Mark 14 Skill. I alt 1 Rbd 1 Mark 14 Skill. P.L. skyldig 1 Rbd 2 Mark 8 Skill. for Sæderugen? ? Jeg trak til Dueholm med den graa Stud og leverede ham der imod contant Betaling 35 Rbd Sølv og 4 Skill. courant. Jeg betalte Kirkesanger Andersen 8 Rbd 3 Mark 3 Skill. Kostpenge 10 Rbd. Kirkesangerpende efter Paragraf af 22 Maj f. Aar, for hvilke mig i Forvejen er meddelt Kviteringer.

16de Kjørte jeg til Mølle med 2 Tdr Rug 4 Skp. Malt. P.L. var ved Præste at grave Tørv. Iv. grov Klyne. Jeg maalte Ruget paa Loftet Eftmd 5 Td 4 Skp, 1 Skp vog 1 Lispund $10\frac{1}{2}$ Pund. 1 Skp. Byg vog 1 Lispund 6 Pund, jeg maalte 2 Skp som jeg har lovet J. Espersen at bytte ham til Sydebyg.

17de Jeg og Karen til Kirke vi var til Alters. Havde de 2 Skp Byg med og fik 2 Skp igen tilbage hjem, der var god Maal og Vægt 22 Pund pr. Skp.

18de Kjørte vi Jord til et Udløb paa Nederskifte Ager for ved Hjælp af en eller to .... Dæmninger at vande et tørt Sted paa Ager sydøstlig ved Kiel. P.L. kastede en liden Grøft neden Aasted.

19de P.L. kastede 3 Læs Leer som jeg kørte hjem i Leerhullet, et Læs til Smeden alt blev lagt i vor egne nye Grav, da Adkomsten der var bedst. Vi gjorde Udløbet paa Kiel noget længere ud til Gaardkrog, A.Jh. gjorde Eng ren noget i Egekrog og Elkrog, kørte et Læs Sten til Dæmning.

20de Vi dæmmede et Udløb midt paa Nederskifteager, ryddede i Udløbet paa Engen der. Eftmd gjorde vi smaa Udløb paa Holmen mellem Kiel og Gaardkrog. Dæmmede Grøften af ved Enden, da Dæmningen som vi der lagde i Gaar var bortskyllet af Vandet, noget Regnevejr. Ane i Kirkegaard ang. hendes svage Helbred.

21de I Dag begyndte vi at kaste Grøft ved Bækmunde omtrent 3 Favne 6 Alen over 11 Kvarter i Bunden 2 Alen dyb. Vi kørte Sand i, 3 Læs Sand i de 3 Læs Leer, om Middagen æltede dette og det gl. som var i Hullet før med 4 Stude. Eftmd muggede P.L. Svinesti. A.Jh grov Kaaljord.

22de Kastede vi i vestre Grøft. Iv. paatog sig $6\frac{1}{2}$ Favne, da det øverste var grovlet og bortskyllet. PL. 6 Favne ligesaa. Jeg og $6\frac{1}{2}$ Favne. A.Jh $3\frac{1}{2}$ som nu gik i paa Agre, hvor Furerne var afkørt men Bunden noget højere.

23de Iv. gjorde sine $6\frac{1}{2}$ Favne færdig, da Grøften er 6 Alen vrendt? og omtrent 3 underste at fra hver Favne Jord eller af disse er udkastet omtrent 1 Cubik Favne eller 9 Læs a 3 Cubik Alen. I P.L.

Maj 1840

hans $6\frac{1}{2}$ Favne mangler første kuns $\frac{1}{4}$ af det hele eller $14\frac{5}{8}$ Læs. I min mangler omtrent $7\frac{5}{8}$ eller $36\frac{9}{16}$ Læs. Ligesaa i A.Jh.hendes $18\frac{4}{32}$ Læs.

24de Var A.Jh til Kirke og til Alters. Kalvene kom i Dag først paa Græs. Den sorte Plag sin venstre Forben er opsvulmet saa den ikke godt kan gaa, jeg ved ikke Aarsagen, Gud ved om det .. vil bortafvinde.

25de Fmd. Regnevej. Jeg slog Plader paa Træsko. Eftmd gjorde vi noget ved Udløbene i Engen, sidste Timer kastede vi i vestre Grøft.

26de P.L. kastede i vestre Grøft, jeg 2 Timer før Aften. Vi satte Væg for Svinesti af Leer og *Kvigsten*.

27de P.L. til Skrifte. Kastede vi i Grøften, jeg kastede dette Stykke af $6\frac{1}{2}$ Favne, som jeg sidste Fredag begyndte.

28de Christihimmefartsdag. Jeg og PL. til Kirke. PL. til Alters.

29de Kastede vi i Grøften ved Bakken da Vinden foruroligede Sæden paa Agre, saa vi ikke godt kunde være der.

30te Dette antegnede passerede i Dag, men i Gaar var vi ved Landevejen ved Hagebro, tog lidt Lyng med hvorpaa vi kørte Sand jeg og Naboen, begge Brødrene var med at arbejde ved dette.

31te Var Karen og Ane til Kirke. Jeg gik til Hvolbæk hvor jeg købte 1 Par Karter a 4 Rbm og til Høgild, hvor jeg købte en Galt Gris, som var betinget. Jeg betalte for denne 1 Rbd 1 Mark 10.

Junius 1840

1ste Red jeg paa brune Hest til Sevel, hvor jeg var beordret at møde for i Anledning af bemeldte ? Udnævnelse, at tage Del i at bedømme, hvilke Bygninger i Sevel Sogn der kunne egne sig til Om-taksation paa Grund af Lov ? af 27de Novbr f. Aar ? ang Brandvæsenet. De kastede Grøft. A.Jh. gik til Skive.

2den Jeg og PL. kastede Grøft. A.Jh. kom hjem men fik ikke dette Tosild Tøj som hun gik efter.

3die Toende vi omtrent 30 Stk Faar, de klippede dem om Eftmd. Vi kastede vestre Grøft.

4de Da bagede, vi kastede i Grøften.

5te Vi kastede Grøft, PL. kastede 9 Favne heel Grøft og 6 Favne $\frac{1}{2}$ Grob, da Iv. har kastet omtrent det halve af, som han har foretaget sig at kaste i denne Uge.

6te Kørte vi igen til Landevejen ved Hagebro, jeg PL. Nabo begge Brødre fulgte med. Vi havde lidt Lyng hver, som vi lagde paa Vejen og kørte Sand derpaa. Iv. og A.Jh. kastede Grøft. Jeg fik Sko lagt om under Plagen ved Smeden i Haderis, han forlangte kuns 5 Rbm. for dette, jeg gav ham 5 Skille courant.

7de Pinsedag. Var jeg og Karen til Kirke, jeg betalte Kirkeværgen J. Betser 5 Rbm til Kirkeskat for mig og Broder N. 20 Skill pr. Tdr. Hartkorn. P. Melgaard betalte mig Bidraget af Feldborg Skoledistrikt minus N. Lausen og dem som jeg selv har indkrævet med 1 Rbd 3 Mark 5 Skill. 7 Rd 4 Mark som hans Tilgodehavende 7 Rd 4 Mark. 9 Rd 1 Mark 5. 1 Rd 4 Mark 8 P. Jensen. 1 Mark 2 Skill Broder Anders, 1 Rd 2 Mark 3 Skill min, 2 Rd 6 N. Lausen, 1 Rd 1 Mark 15 Skil J. Vad. 15 Rb 5 Mark 7 Skilling det hele Bidrag af Distriktet.

8de Pinsedag var A.Jh til Kirke. Jeg og Karen og begge børnene kjørte til Laanum, dels for at besøge Svigerforældre, og Svoger dels for at modtage et Par Hjul som Jeppe derboende har gjort til mig. Jeg betalte AMR. Karens Søster 17 Rbs som hun f. Aar havde betalt for Prisen af noget Tøj i Skive, men som hel var blevet forglemt. Svoger Kjeld 44 Skill for eller til Væveløn af 29 Alen Blaagarns Lærred. Jeg modtog paa Returen de ommeldte Hjul alt og til Beslag og betalte Jeppe Andersen 4 Rbd 3 Mark og dem efter Anornet. Vi kom hjem ved Midnat.

9de Kørte vi Markmøg paa øster Mark til Boghvede omtrent 90 Læs.

10de Ligesaa, vi denne Ager gødet. A.Jh syg. N. Værd kastede Grøft for mig vestlig.

11te Kørte jeg og Drengen P. Knudsen til vor Vejlod ved Hagebro for i Forening med Naboen at køre Grene paa denne efter Ordre.

12te De rejste nogle 3 Læs Træk og spredede Møg til Boghvede. PL. ved Smeden og fik lidt gjort ved en Skjere. Iv. ved Kirkegaardsdigen, jeg pløjede til Boghvede med Heste og stundom med 2 Stude saaede omtrent $2\frac{1}{2}$ Skp Boghvede og harvede dette. A.Jh. slog Lyng Eftmd. PL. kastede Grøft.

13de Ane og Drengen var i Haderup Skole ved Provste Visitat som sidste Aars Konfirmander. Vi kastede Grøft.

Juni 1840

14de Ingen af Husets folk til Kirke, vi kørte Tørv for Søster Mette 6 Læs mig A.Jh. med Heste og Stude.

15de Jeg slæbte Boghvede, pløjede lidt Hede norlig ved Ager til Blandingjord.

16de Skruede nogle Tørv.

17de Jeg PL. kastede Grøft.

18de Kastede vi og Grøft.

19de Kastede vi og jeg pløjede lidt paa Hedeager.

20de Ligesaa, vi havde N. Albretsen at kaste Grøft.

21de Var jeg Karen til Kirke, jeg gik til Vormstrup og vilde betale Renter, men traf ikke Manden hjemme. Jeg betalte J. Kaalhaug for 3 Køer ved hans Tyr 12 Skill Cour. Chr. Boel for 2,8 Skill. Jeg gik til Høstrup betalte J. Knudsen der det jeg var ham skyldig 29 Skill. Jeg købte 2 Stk Brædder a 2 Mark 1 Rbd. 75 smaa og 25 store Søm 31 Skill i alt 1 Rbd 31 Skill til Degneboligen alt.

22de Fmd kjørte jeg til Haderup og kørte 2 Læs Tørv 24 Snese for de fattige. Eftmd. kastede vi Grøft. Fmd satte de Kaalplanter. Regnevejr.

23de kastede vi den Grøft af og dæmmede saa Vandet gik deri ,men vi maatte desaarsag vaage en Del af Natten, da vi var bange for at Vandet skulde gøre Udbrud.

24de Vi dæmmede Vandet helt af og alt gik i den nye Grøft. PL ryddede i denne norlig, Eftm kørte vi paa Dæmning med Vogn.

25de Jeg pløjede paa Hedeager. De kørte Jord paa Møgdyng i Gaarden med Stude. Jeg kørte til Høgild Mølle med 15 Skp Rug 3 Skp Blandkorn meget Malt, noget Grotning.

26de Jeg pløjede paa Hedeager. Iv. PL. plukkede Lyng. Eftmd kørte jeg et Læs Leer til N. Albredt den yngre.

27de Ligesaa, N. var her at tilrettegøre en Vogn Agestok ? til Brug.

28de Jeg var i Egeberg i Vridsted, jeg kørte med Nabo, og leverede J. Jensen den 1 Lispund 2½ Pund Smør a 1 Mark. 2 Lispund Uld a 2 Mark 8 Skill imod Contant Betaling. Jeg købte 12¼ Pund Stangjern af A. Nielsen Graasand a 7 Skill. 5 Mark 3 Skill. betalt contant. Karens Søster Mette var her.

29de Kjørte vi 20 Traver Tækkelyng hjem. PL. og Knud Nielsen plukkede 4 Traver. A.Jh. kørte Træk med Stude.

30te De slog Lyng ved Gravmose til Dæmning, men da de fandt saa meget uforholden, kørte vi dette hjem. Eftmd slog de lidt dertil, og lidt til Fyldelyng, som vi kørte hjem. Vi jævned Mosen for at faa Overkørsel med Tørv. Pigerne kørte lidt Sand derpaa med Stude.

Julius 1840

1ste Kjørte jeg til Smeden i Vestorpus, Drengen red Hestene hjem, de blandede Gødning med Stuedene.

2den Red jeg igen til Smedie der med Hestne, jeg fik et Par nye Vogn Hjul ringen bøsset og beslæaaet med nye Søm og gl Skinner nye Akselp ? i en Agestol ? der til med lidt mere, jeg betalte ham for dette 3 Mark, for noget forhen 1 Mark Sum 4 Rbm.

3die Vi begyndte at tække paa Stuehuset Cr. Jepsen tækkede paa 8 Fag paa vestre Side fra nørre Ende, det regnede om Morgen.

4de Ligesaa, A.Jh. syg. Præsten betalte mig 1 Rbd 9 Skilling for 7 Pund Smør.

5te Gik jeg til Hvolbæk hvor jeg af Th. Andersen der boende købte en Høle a 7 Mark cour. som jeg betalte ham, eller rettere han havde købt denne til mig i Holstebro efter Anmodning.

6te Fmd kjørte vi Træk. Eftmd tækkede Cr. Jepsen. Vi tækkede disse 8 Fag af. Vi kastede det gamle Tække norden af Kaalhaven, hentede 2 Læs Træk. Ane gik hjem.

8de Fmd kørte vi Sand paa førømmeldte Dæmning i Gromose. Eftmd kørte vi Tørv 6 Læs.

9de Kjørte vi Tørv 8 Læs.

10de Ligesaa. Iv. grov Asketørv ved Egelund Vej.

11te Ligesaa, Iv. grov og Asketørv den Fmd. Eftmd kørte han Tørv, da jeg i Forening med J. Hellestrup forkyndte en Stevning for Chr. Jepsen og Chr. Grov ang. nogle ærekrænkende Beskyldninger som den første skal have gjort mod P. Pallesen af Hodsager, og en Indkaldelse for Jakob Simonsen paa Over Feldborg Hede. Jeg fik for den første 2 Mark 4 Skill og for den sidste 8 Rbd Sølv.

12te Var ingen af Husets folk til Kirke. Jeg betalte A.Jh 1 Mark 14 Skill til 2 Rd 4 Mark 2 Skill forhen Sum 3 Rbd. Søster Mette leverede mig 6 Rbd Sedler at gemme og 1 Specie forhen er 8 Rbd Sedler. Jeg og Karen gik til Barslund Eftmd til Besøg. Jeg akoderede med Hr. Kirkesanger Andersen om at gøre Murearbejdet færdig ved Degneboligen og Skolestuen men for 1 Specie 2 Rbd.

13de Kjørte vi og Tørv. Jeg betalte J. Vad 17 Rbd og 9 Rbm forhen og ham en ½ Skolebidrag 1, 1, 15 Skill. Sum 3 Rbd til Leje af en Skolestue for sidste Vinter.

14de Kjørte vi og Tørv.

15de

16de Ligesaa.

17de Kjørte vi sidste Tørv hjem undtagen disse jeg formoder omtrent 10 Læs ere blevne alt for vaa-de af Regnen hvilke ere udesatte for at tørre. Nu er begge Stakkene afgjort 36 Kørelæs i den nordre og 6 a 27 Læs i den søndre 1 a 2 Læs ved Enden, 3 Læs er hentet i Forvejen og brændt, i alt 67 Kørelæs, som jeg formoder at være omtrent 78 tal Læs 33 Hestelæs a 10 til 11 Snese a omtrent 8 Snese? Eftmd begyndte vi at mønne paa Stuehuset.

Juli 1840

18de Mønnede vi Huset af og kørte sidste Træk hjem af østre Hede.

Af Alder min et Leveaar
igen er lagt tilbage
Afvekslende er vores Kaar
men somme dog behager.
I Fyrretyve Aar og To,
jeg boede her med Fred og Ro,
O Gudske Tak og Ære!
Gid og de Aar jeg leve skal!
maa med forsvunden Dages Tak!
til Velbehag dig være!
O und mig Lykke Mod og Kraft,
ved Aanden Din at have lagt,
paa Sjels og Legems Evner.
At jeg dem saa anvende maa,
at jeg med Glæde frem kan staa,
naar for Din Dom Du stevner!

19de Kjørte jeg et Læs Tørv af min nørre Hede til Jomfru Eggers, hun betalte mig 3 Rbm for 10 Læs Tørv nogle 2 Mark 8 Skill for 1 Pund Vinteruld, men de 2 Mark cveteret for Spinding af noget Hørgarn. Jeg Karen og PL. var til Kirke. Eftmd kørte jeg til Smeden Lauge med et Læs Leer, jeg fik en Hest 28 Søm slog han sidste Søndag 6 Skill. forhen 6 Skill for Leeret var med til Betaling for det hele. Jeg betalte PL. 3 Mark 8 Skill af dette Aars Løn og 8 Mark og 8 Skill paa ..... er 2 Rbd Sølv.

20de Red jeg til Hagebro med brune Hest for efter Ordre til Brug ved hans Majestæt Kong Christian den Ottende Befordring, jeg forblev og satte Hesten i Høigaard og sløffede vor Vejlod. Jørgen Høigaard leverede mig det sidste Stykke $9\frac{3}{4}$ Alen blaa Tøj, for hvilket han har betalt Farve og Pres-seløn 14 Mark + 10 Skill forsaavelsom for det første $4\frac{1}{2}$ Alen 4 Mark 8 Skill. er 3 1 Mark 2. han betalte mig contant 5 Mark 8 Skill. Sum 4 Rd 10 Skill som efter Formodning er det resterende af det af ham for det 1ste $\frac{1}{2}$ Aar indkrævede Bidrag til Skolevæsenet. PL. kørte Træk af nørre Hede og grov samme.

21de Vi kørte Træk med Heste og Stude. PL. Grov, Eftmd var jeg i Forening med S. Haderis i Over Feldborg at forkynde en Stævning for Ungkarl Christen Lausen der, ang. anførte Voldsomhed som der foregives at han har bevist mod J. Pedersen Kaalhaug ibdu og som Vidner den førstes Broder N. Christian og Gaardmand Peder Jensen Meldgaard, Gebyr blev erlagt af J.P. Hustru med 1 Rbd 12 Skill.

22de Vi kørte Træk.

23de Ligesaa.

24de Red jeg til Hagebro paa brune Hest for tilligemed Naboens brune Hoppe og et Par af P. Møl-gaards at udgøre et Spand til Befordring af Majestættens Følge, vi blev hver tilsagt at befordre. No. 12 men maatte tøve i 7 Timer, da dennes Vogn kom allersidst nemlig Kl. 1 Eftmd og var den 2den næst Hans Majestæt Kongen. Til Vanheld brast en Sele Træ af Naboens, da vi begyndte at køre hvorved vi maatte tøve men kom dog Gud være Lovet! Lykkelig til Skave dermed Hestene uskadte.

Juli 1840

Jeg kom hjem ved Aftenstid, tog nogle Gryn af Naboens hjem fra Feldborg. Broder Anders kørte med min Vogn og sorte 3 Aarige Hoppe og Naboens sorte Hoppe Gjordemoderen fra Haderup til hans Kone. Denne blev om Aftenen Kl. mellem 9 og 10 Slet forløst med en velskabt Drengbarn. Broder kørte selv med mine Heste og Vogn Gjordemoderen til sin Bopæl om Natten, da jeg var lagt mig at sove paa min Seng, og de fik mig ikke rigtig vaagen. P.L. slog Trindmose Iv. grov Asketørv. Broder N. gjorde et Par Lejere for mig af 2 Brædder.

25de PL. kørte noget Træk med Stude samt noget Sand og nogle Sten, hvormed vi nu brolagde Hjørnet ved Stalddør. Vi slev nye Hølee. Vi begyndte at slaa paa Nederskift Ager. Vi fik en Væderlam af Iver for en Gimmerlam.

26de PL. hos hans Fader at slaa Eng. A.Jh til Kirke. Jeg slog et Stykke Jern paa Skolebroen her som jeg har ladet reparere f. Aar og førte til Regning for 1838 formoder jeg.

Til de paa Pg. 434 anførte 3 Rbd som A.Jh har oppebaaret af d. Aars Løn kommer en Tosild Forklæde a 3 Mark 8 Skill Tegn til 3 Rbd bliver Sum 3 Rbd 3 Mark 8 Skill.

27de Slog vi paa Brinkerne og Agrene ved Nederskifte til store Udløb midt paa Ager. Vi kørte Høet hjem af Trindmose 2 Læs.

28de Slog vi Engen neden Aasted noget oven for, stakkede lidt Hø, kørte ½ Læs hjem til Fæet.

29de Slog vi Nederskifte af til Middag. Eftmd slog vi paa Ager sønden Udløbet, stakkede Høet nedenfor.

30te Slog vi disse Agre af og Brinkene denne vestlig og sydlig, vi stakkede Høet i Nederskifte kørte hjem af Ager ½ og 2/3 Læs.

31te Iv. syg og maatte blive ved Sengen. Vi slog Kiel norden Udløb Holmen østen for. Eftmd kørte jeg til Mølle med 15 Skp Rug 2 Skp Byg til Gryn 2 Skp Rug og 2 Skp Boghvede 2 Skp Malt til Grutning og til Svin. Jeg gav Mølleren ½ Specie til Hjælp til Kørebroen som han har vedligeholdt.

Augustus 1840

1ste Slog vi paa Holmen og det meste af Gaardkrog. Stakkede Høet i Kiel, kørte hjem af Nederskifte 3 Læs 2 til Lam og 1 i Laden til Faar. 1 Læs af Ager sydlig sønden Udløbet til Fæet.

2den Ingen af Husets Folk var til Kirke af den Aarsag, at der ikke holdtes Prædiken da Præsten prædikede i Sevel for Præsten der.

3die Slog vi Gaardkrog og Holmen af, stakkede Høet nordlig paa disse, kørte 2/3 Læs hjem af Kiel til Fæet 5/6 Læs til Faar.

4de Slog vi Kiel af, noget af Holmen, kørte et Læs Hø hjem af Gaardkrog til Faar.

5te Kørte jeg og Karen til Skive til Marked, vi kørte først til Tastum at besøge Svoger Chr. Espersen og derfra og til Skive. 1. en Kaffekværn, 2 nogle Spenserier, 3 en Tobakksdaase og 1 Skp Salt i alt 2 Rbd 4 Mark. ½ Lispund Jern 3 Mark 8 Skill. 2 Stk Brædder 2 Mark, noget tør Fisk 1 Rbd. fersk Ditto 9 Skill og endnu m. Vi solgte paa Touren 14 Pund Smør i Vridsted a 1 Mark Pundet.

6te Slog vi lidt norlig i Egekrog og i store Elkrog sønden Udløbet, kørte sidste Hø hjem af Gaardkrog og Holmen. 2 Læs til Faar, stakkede i Kiel og lidt paa Holmen.

7de Slog vi store Elkrog af undtagen Bløden, lidt paa Holmen, Eftmd stakkede vi lidt Hø i Elkrog og sydlig i store Elkrog.

8de. Slog vi Elkrog af kørte Høet hjem af Kiel og Holm og nordre Egekrog, 2 Læs til Faar, af Kiel Ager ½ Læs til Fæet, vi stakkede Høet i Store Elkrog østen og norden Ager.

9de Var jeg til Kirke, det holdtes Skolekommision i Haderup Skole hvor intet blev afgjort uden at jeg betalte Degnen eller Kirkesangeren 2 Rbd for anvendt Reparation paa Degneboligen imod Cvi-tering.

10de Var jeg S. Jensen ? hos S. Dyemose og N. Albertsen at forkynde en Stævning for disse for forsømt Vejarbejde. Vi stakkede Høet i store Elkrog og Egekrog. De slog Nederskifte Aasted.

11te Slog Pl. Egekrog Aasted m.m. Vi kørte Høet hjem af store Elkrog 5 Læs til Heste.

12te Slog vi ved Havre paa L. Holm og Lille Elkrog og Buskene i Lille Elkrog. Jeg reparaede ved Græsbaaren?

13de Slog P.L. store Elkrog Bløde. Jeg og S. Jensen var i Overfeldborg at forkynde en Stevning for Ungkarle Chr. Lausen og N. C. Lausen ang. et Stød som J. Pedersen der i Byen har faaet hvorved han har faaet i Ansigtet revet et Stykke løs. Vi stakkede Høet ved Nederskifte Aasted begyndte at slaa i Jtorp Eng.

14de Slog vi Jtorp Eng kørte 5/6 Læs Hø hjem af Holmen til Lammene ¾ Læs af Egekrog til Fæet, stakkede Høet paa Egekrog Aasted. Regnevej Eftmd meget, og streng Blæst om Natten.

15de Slog vi Jtorp Eng af og saa det meste i L. Krog, men Vandet er af den megen Regn vokset til en saadan Højde at Græsset næppe kan holmes? Jeg betalte Skrædder J Olesen ½ Specie for Syning en FrakkeVest og Bukser til mig Ligesaa til Knud. Vest og Bukser til Esper 7 Dage.

August 1840

16de Var jeg til Kirke, jeg modtog af J. Andersen Sogfgd. 3 Rbm ÷ 2 Skill som var ham lovet for hans Ulejlighed med at bringe og cvitere for dem. Jeg betalte Naboe 23 Skill. eller 21 Skill af disse, da de var sendt fra hans Majestæt Kongen til som den eller Dueein (deres?)Penge til Kuskerne som kørte med den Klg. Sviter.

17de Slog vi L. Krog af hvervede J Torp Eng og stakkede og ved Egekrog Aasted. Hvervede vi i L. Krog.

19de Kjørte vi Høet hjem af Egekrog og Jtorp Eng. Slog Bløden i Nedrehovgaard, stakkede Høet i L. Krog mig og Karen.

20de Slog vi Aasted i Hovgaard m. m.

21de Slog vi Vadkrog, kørte sidste Hø hjem af L. Krog 2/3 Læs som kom ind til Hestene, det øvrige 1/3 omtrent kom ind til Fæet.

22de Kørte jeg med Kirkesanger P. Andersen til Naboen og Feldborg og samlede Høet som Beboerne var pligtige at levere ham efter Skoleloven 4/5 Læs, med hvilket jeg kørte til Haderup Degnebolig. Med Jørgen Vestergaards Tilladelse tog jeg nu af de mindre Brandsager som han vormoder at skal tilhøre Skolen og lagde denne om til Skolen. Af en Legat som er givet til Sognet forærede Præsten mig en nye indbunden nye Lestomentur? De stakkede Høet ved Aasted i Hovgaard. Fmd kørte selv Jord til Dæmning med Stude. Karen fulgte med til Feldborg at aarelades.

23de Gik jeg til Graasand ang. en Ko som jeg vilde købe, men de vilde ikke sælge nogen. Eftmd var Svigerforældre, Svoger A. Jepsen og J. Espersen her for at besøge os til ved Aftens Tid.

24de PL. hentede lidt Strølyng. I Dag begyndte vi at høste Rug 3die Kjerv fra sønder Ende og mod Stenhøj.

25de Høstede vi Rug havde L. Torp og Hustru, vi høstede Kilen og de 4 Agre ved Gaarden af til Spisetid om Middagen. Eftmd høstede vi østlig paa 3 Kjerv 2½ Skaar som vi lod staa om Mandagen da det ikke var rigtig modent.

26de Høstede vi 3die Kjerv af til Spisetid om Middagen, havde og L. Torp. Eftmd høstede vi Byg norlig disse 2 eller 4 Dags Arbejde skalvære til Vederlag for 5 Læs Tørv, som han har gravet i min Hede norlig og betinget nogle til næste Aar om Herren vil og vi Lever.

27de Høstede vi Bygget af norden Vej 13 Traver, Eftmd høstede vi sønden Vej paa Bakken hvor det var mest udsat for Fare af Vinden som noget forhen har beskadiget dette som Følge af dets meget Længde og høje Beliggenhed.

28de Høstede vi lidt ved nordre Ende, men da det ikke var tør formodentlig Regnen som faldt, lod vi være at høste og gik hjem. Eftem rev vi 3die Kjerv Stub af.

29de Høstede vi Rug norden Vej 8 Traver. Gjørnings Byg sønden Vej neden Bakken 5 Traver forhen 7 og 12.

August 1840

30te Var jeg og Karen til Kirke. Jeg var hos W. Højgaard at se en Ko. Eftmd byttede jeg med L. Melgaard med den lille Graa Ko og fik igen en graa Ko han bød mig 5 Rbd 4 Mark i skifte.

31te Drengen trak den lille graa Ko til L. Meldgaard og leverede ham denne, da jeg i Aftes tog en med hjem, denne har ikke været ved Tyr siden den kalvede. Vi høstede sidste Gjøderug norden Vej 5½ Trave, vi kørte Rug hjem østen Gaarden 20 Trave 3die Kjerv.

September 1840

1ste Høstede vi Gøderup sønden Vej 3 Agre 8 Traver. Eftmd høstede vi paa Trindemosestykket. Vi kørte 3die Kjerv Rivning hjem som kom ind i Rystehuset.

2den kjørte vi Gjødrugget hjem norden Vej 13½ Trave, høstede lidt sønden Vej. Eftmd høstede vi Engbyg i Laustkrog 7 Traver, Rug der 3¾ Trave.

3die Havde vi S. Dahl at høste, vi høstede 2den Kjerv af paa østre Mark 5 Traver i alt dog ½ Trave paa den korte Stykke Hedejord 1½ Trave. 3die Kjerv paa det korte 3 Traver, høstede i det Indlukte norlig ved Gaarden omtrent 7 Traver 2den Kjerv.

4de Høstede vi og 2 Kjerv der.

5te Høstede vi sidste 2de Kjerv i det Indelukte 18 12/20 Trave Gjøderup der 2 Traver. Vi høstede Havre paa L. Holm 3 13/20 Trave.

6te Ingen til Kirke da Præsten var i Sevel. PL. i Skive, Karen leverede ham 5 Rbd. Sedler. A.Jh i Dilde(Djeld?)

7de Vi kørte Rug hjem af øster Mark 18 Traver. Jeg kørte til Høgild Mølle med 1 Td Rug, Knud var med.

8de Kjørte vi Rivning hjem norden Vej, Rug af Indelukke 2den Kjerv 17 Traver. Byg norden Vej 13 Læs.

9de Rev vi Rugstub sønden Vej. Regnevej Eftmd.

10de Rev i Indelukke, kørte noget Rivning hjem derfra.

11te Kjørte jeg til Broen ved Løvig med et Læs smaa Sten PL. blev der hele Dagen. De rev Rug og Bygstub i L. Krog, jeg kørte 4 Læs Sten til Dæmning. Eftmd høstede vi Havre i L. Krog, 1 Trave i Lille Elkrog og Lille Krog 3 Traver, vi tog Rugrivning i L. Krog med hjem, og Havre derfra og satte i Hovgaard.

12te Vi lukkede ved Kaalgaardsdigen og Digen østlig ved Indlukke. Eftmd høstede vi Havre i Vadkrog 2 Traver lidt ved Svinehovgaard og Boghvede sidst, de Regnebyger blødte Havren formeget.

13de Var jeg til Kirke der holdtes Skolekommision. Skolestuer og Kost lejedes som f. Aar. 2 Skolelærere fæstedes P. Nielsen for 11½ Rbd og A. Jessen ? for 7½ Rbd i .... hans Skole. De samlede Rugrivning sønden Vejen Bygrivning norlig. P. Landmaalers Søn var her at Logere.

14de PL. tærskede Rug, jeg fældede Ager af mellem Vej og Dige, begyndte at pløje til Rug i Indlukke.

15de Ligesaa. PL. høstede lidt Havre i Hovgaard, i Gaar kjørte vi Rugrivning hjem sønden Vej.

16de Ligesaa. Vi kjørte sidste Byg hjem af Marken, Rivning norden Vej, Engbyg som kom ind i Havregulv da Byggulvet er fyldt og et Læs paa Havregulv sidste Rug af Svinehovgaard og Vadkrog.

September 1840

17de Jeg pløjede P.L. tærskede.

18de Ligesaa. Mette i Pigens Sted jevnede en Brink ved gl. Feldborg Vej.

19de Pløjede jeg paa Vadkrogbakken Eftmd. kjørte vi sidste Havre op i Indlukke af Elkrog og Laustholm og af Marken 2 2/20 Trave som PL. har høstet i Dag, og Bygrivning som vi stakkede paa det grønne sønden Vejen ved Gaarden. Iv. kastede vi fik Rug af Loen af 3 Traver 17½ Skp. fremmest 2½ Skp bagest. Kom paa Loftet.

20de Kjørte jeg Karen og Knud ..... til Broder Anders, jeg kjørte disse o. f. samt hans Barn til Kirke hvor dens Daab blev publiceret dens Navn Simon Andersen, og hjem dertil igen, mig og alle mine Folk var der om Aftenen til Barselgilde.

21de Var jeg Karen og Børnene der igen Fmd. Eftmd hentede jeg et Læs Klynetørv, og kjørte til Grøften i Kirkedahl, pløjede lidt.

22de Kom vi Engbygrivning som laa derved ind i Havregulv, det fra sønden Vej i Loenforgulv, Havre hjem af Vadkrog, og det af Elkrog og Holm og Laustkrog.

23de Pløjede jeg af i Vadkrog. Eftmd. pløjede A.Jh. paa øster Mark med Stude. Vi kjørte det meste Havre hjem ved Svinehougaard, østlig i Indelukke 2½ Ager og noget mere og en Del Havrerivning.

24de Pløjede vi Gødestub østlig neden Vej. Fik Rug af Loen af 3 Traver 1 Toppet 20 2/3 Skp. fremmest 2 5/8 Skp bagest som blev maalt i Sække med noget paa Loftet i alt 4 Tdr til at sælge i Skive.

25de PL. pløjede lidt med Stude. De tærskede. Jeg kjørte til Skive med de 4 Tdr. Rug som jeg der solgte de 3 Tdr a 26½ Mark og den sidste Td 25 Mark. Karen og A.Jh. med. Vi købte en Jern Gryde hos Torup a 8 Mark vog 11¾ Pund. Betalte ham for Broder Anders 11 Mark 4 Skill Tgn, hos Degin 3½ Skp Salt 1 til Anders ½ til Mette 2 Skp til os selv. En Stang Jern vog 2 Lispund 8½ Pund a 1 Rbd 12 Skil pr. Lispund.

26de Jeg købte eller Karen købte 2 Sække hver til 6 Skp Rug a 1 Rbd 4 Skill pr. Sæk, 1 Par Hestegrimer 2 Rbm. PL. Iv. tærskede Rug vi pløjede.

27de Var Ane til Kirke J. Simonsen var her at besøge, da han nu nylig er hjemkommen fra København, hvor han siden hans Bortrejse den 2den Juli 1837 har været i Krigstjeneste.

28de Pløjede vi og vi vænnede foran de større 1 Graa og en sortbroget 2 Aarig Ungnød. PL. tærskede, vi brændte Kultørv om Aftenen ved Grøften.

29de Ligesaa. Vi vænnede nu paa lignende Maade 2 sorte Ungnødder 1 – 2 Aarig og 1 – 1 Aarig. Rug af Loen af 4 5/6 Trave 3 Tdr 6 Skp fremmest og 2½ Skp baggest.

30te Kjørte jeg og Karen med de 3 Tdr 6 Skp Rug til Skive, som vi solgte a 4 Rbd 24 Skill pr. Td. 1 Td Baggest tog vi til Trøvad Mølle at males til Brød. Jeg købte en Gang Skauler 4 Mark 8 Skill. en Gang Sveltræ korte 1 Mark 8 Skill. 1 Par Vandkobler ? 1 Rd 2 Mark 1 Par Rygstykker 1 Rbd. 3 Par

September 1840

Pranneseler 3 Mark hos Sadelmager Tomasen. 1 Lispund 7 Pund Hør hos Torup a 4 Rd 2 Mark pr.	
Lispund. Lidt mere alt til Beløb	7 Rbd 2 Mark 6 Skilling betalt.
Den 29de blev mig betalt de 5 Rbd 4 Mark	3 Rbd 5 Mark
fra L. Melgaard paa Kvien	<hr/> 11 Rbd 1 Mark
Betalt A.Jh 2 Rbd 3 forhen er 5 Rbd af d. Aar Løn.	

Oktober 1840

1ste Vi pløjede paa Hedejord sønden Vejen med de 4 smaa Stude og Kartoffeljord for f. Aar og saaede der i korte Ager 2 Skp Rug. PL. tærskede Rug.

2den Pløjede den østre Rugstub og saaede 1½ Skp. begyndte paa Trindmosestykket med 2 Stude.

3die Pløjede vi igen med de 4 smaa A.Jh Eftmd da jeg pløjede for L. Melgaard med Heste. A.Jh gik til Laanum om Aftenen.

4de Var jeg og PL. til Kirke. Smeden lagde mig Eftmd en Sko under brune Hest.

5te Pløjede vi, og PL. tærskede.

6te Pløjede og sønden Vej, jeg i Feldborg Aften.

7de Pløjede og saaede en Rugstubager sydlig. Vi købte 3 Røde Klæder a 22 Rb? Stk, 4 Mark 2 Skill.

8de Pløjede vi sidste Rugstub sønden Vej, saaede i 2den Kjerv sønden Vej 4½ Skp, i den vester Rugstubager 2½ Skp i disse 3 og 1 Td.

9de Pløjede jeg Bygstub sønden Vejen med Stude og kørte Havre og Rivning hjem af Hovgaard 3 Traver som blev sat paa Staldloftet og kørte Boghvede hjem, som kom ind over Faarene i Laden da det neden var groet i foderet. Saaede i Rugstub norden Vej 3 Ager omtrent 9 Skp A.Jh harvede med Heste, PL. tærskede og Christian Fisker kaldet, som Iver har lejet for sig til 1ste Novbr pløjede Bygstub med Stude, saaede i det sidste Rugstub norden Vej 3½ Skp, og i 2 Bygstubagre sydlig 4 Skp.

11te Drengen til Kirke. Jeg vi i Feldborg og hentede 4 Tærskeslaver som J. Simonsen har købt til mig 4 Skill. cor Stk. købte og en Uhrnøgle lid Lænke.

12te Saaede jeg i det Indlukte 13 Skp Rug, A.Jh harvede med Heste, Drengen med Stude. Rug af Loen af 3 5/6 Trave 20 Skp 3½ Skp Baggest.

13de Saaede jeg i det vestlig 3 Skp Rug og harvede det og Svinehovgaard og Bakken af. De tog Kartoffler op på Hedejord omtrent 4 Tdr. Eftmd pløjede jeg lidt Bygstub med Stude.

14de Pløjede jeg Bygstub af sønden Vej, saaede i vester Ager og den lille sydlig 3 Skp Rug. De tog Kartoffler op 2 Td som kom i nørre Stue med de 4 Tdr i Gaar. – Jeg solgte 1 Lispund 5 Pund Uld a 2 Mark 12 Skill Pundet til en Ungkarl Nf. Søren Jensen fra Wallerbæk imod cont Betaling 9 Rd 3 Mark 2 Skill.

15de Pløjede jeg Bygstub norden Vej Omfart 13 med Heste 15 med Stude, saaede i 2 Agre fra vestre Side 2 Skp Rug. Hestene harvede dette. Det tog Kartoffler op østlig omtrent 4 Tdr som kom ind i Laden. Vi blev tilsagt pr. 8 Skp ? Hartkorn at levere et Læs Sten til en Bro ved Rotvig. Nabo betalte mig 2 Rbdm+ for i Morgen at levere disse.

16de Kørte jeg til bemeldte Rotvig Bro med et Læs smaa Sten eller efter Ordre store Brolægningsten som vi sankede eller bad op paa nordre Indelukke i Kirkedahl. Jeg købte 12 brændte Mursten af

Oktober 1840

Jørgen Brogaards Hustru a 4 Skill cour. De tog Kartoffler op østlig 4 Tdr som kom ind i Laden i Ruggulv ad et Hul som vi i Aften gjorde paa Væggen ved Lovæg.

17de Kjørte jeg til Høgild Mølle med 6½ Skp baggest Rug 2 Skp fremmest 3 Skp Malt. Jeg købte 1 Par Træsko af J. Ottesen a 24 Skill. 1¾ Pot Bdv. af N. Kr.sen a 28 Skill. De tog Kartoffler op sidste der 5 Tdr. de 4 Tdr 2 Skp kom ind i Ruggulv de 6 Skp kom ind i nørre Stue. Vi pløjede øster Ager og Kilen af, saaede der 3½ Skp Rug som rensede nu af Loen.

18de Var ingen af Husets Folk til Kirke.

19de Pløjede jeg Byg og Boghvedestub nordlig. PL. tærskede.

20de Pløjede jeg Boghvede og Bygstub af norden Vejen, saaede i de 2 vestre Agre 7½ Skp Rug, i Kilen og det halve af øster Ager norden Bakken 1 Skp. som var meget vaad og tung da det regnede Mandag Nat.

21de Var jeg i Haderup Skole da der holdtes Eksamen for Enestegaardene, Feldborg og Haderup Skolers skolepligtige Børn. Jørgen Høigaard betalte mig af det af ham indsamlede Bidrag til Skolevæsenet 10 Rbd. Resten 4 Rbd 10 Skill Sølv. Jeg betalte Kirkesanger P. Andersen i Græsningspenge 10 Rbd. I Kostpenge for Feldborg 10 Rbd. 15 Skill Sølv. De tog Kartoffler op ved Bakmunde 4 Tdr. som kom ind i Laden.

22de Gik jeg til Haderup Gjordemoderbolig. Gjordemoderen fulgte efter Forlangende med, da Karen var noget syg, hun blev af hin aareladt. PL. og A.Jh kørte noget Aske paa Kartoffelstub østlig og nørre Ende 6 Rader med 3 Læs i hver Rade i alt 18 Læs, da ej flere af Tørvene brændte for deres Vaadheds Skyld, fik de 2 Agre ej mere Gødning end det Faaremøg, som er lagt ved Kartofflerne, undtagen et Læs Staldmøg som blev sat paa den vestre Side i Syd fra Asken. Vi pløjede i øster Ager Kartoffelstub med begge Plove. Det var Frostvejrs sidste Nat.

23de Pløjede vi disse Kartoffelstub af, Drengen sankede Kartoffler. Vi saaede i disse to Agre omtrent 2 ¼ Skp Rug og harvede dette. De tog Kartoffler op ved Bækmunde 4 Tdr som kom ind i Laden, vi kom nu de som der er inde, for det meste i Hullet for Frostens Skyld, nu omtrent 20 Tdr.

24de Begge Karle slog Strølyng østlig ved Trindmose, jeg kørte dette hjem. Eftmd. pløjede jeg korte Agere til Rug i L. Krog, saaede i disse ¾ Skp Rug og harvede dette. De tog Kartoffler op 2 Tdr som kom ind i nørre Stue.

25de Gik jeg og Ane Johanne til Kirke men kom for sildig. Betalte min Skat Juli og Oktober Cvar-taler til Sognefogden J. Hellerup 20 Rbd. 18 Rbd Sølv og 2 Rbd Sedler, han lovede at betale disse Skatte deraf paa Holstebro Amtstue samt Brandpengene af Skolehuset. I Dag Formd. byttede jeg med C. Nielsen Kusk med en graa Ko som jeg den 30 August sidst fik af L. Meldgaard kaldet, som er uden Kalv, imod at jeg fik en Kvie derfor som er købt af J. Pallesen Kongenshave i Resen Sogn, og skal kalve i Førstningen af Maj 1841 ..... Jeg betalte ham ½ Specie i Skifte og modtog Kvien, den ommeldte graa Ko skal jeg beholde til Slutningen af Novbr. Maaned d. Aar. for Mælkens Skyld. J. Peter Bregenholt var her og bad om nogle Fødevarer, jeg gav ham eller lod ham give 2 Skp Kartoffler.

Oktober 1840

26de Jeg hentede et Læs Klyne i Stingsdahl som kom ind paa Brøgersloftet. Jeg pløjede de 2 sidste Rugagre i L. Krog og saaede i disse $2\frac{3}{4}$ Skp Rug og harvede dette noget. De tog Kartoffler op 2 Tdr. som kom ind i nørre Stue.

27de Harvede jeg dette af. De tog de sidste Kartoffler ved Bækmunde 4 Tdr. Jeg kørte 3 Læs Staldmøg derud.

28de Kjørte vi 8 Læs Møg paa disse Agre, og pløjede de 2 vestre og saaede deri $1\frac{3}{4}$ Skp Rug.

29de Kørte vi efter Ordre fra Sandflugtkommision Esman Fladtørv i Sandene, hvorved vi betænkte de fleste Steder. Eftmd pløjede vi Kartoffelstub af til Rug ved Bækmundingen, saaede omtrent 2 Skp Rug og harvede dette af. Nu Ruget saaet dette Aar 1840

9 Tdr $7\frac{1}{4}$ Skp. saaet 1840

I det Indlukte	$3\frac{1}{4}$ Skp	den 23/9	
Sammesteds	2 Skp	den 14/10	
I opbrudt Rugstub	$3\frac{1}{2}$ Skp	den 2/10	
Sammesteds	$2\frac{1}{4}$ Skp	den 28/10	i Kartoffelstub
3die Kjerv østlig	$4\frac{1}{2}$ Skp	den 8/10	Havrejord 1 Skp
I 2den Kjerv sydlig	1 Td	den 7/10	
Bygstub sydlig	1 Td 5 Skp	den 14/10	Provsttiende Rug som er
2den Kjerv norlig	1 Td $4\frac{1}{2}$ Skp	den 10/10	saaet i sønder Ende af 5te Ager
Bygstub norlig	1 Td 5 Skp	den 19/10	fra østre Side i Indlukke
I L. Krog	$3\frac{1}{2}$ Skp	den 26/10	omtrent lige norlig mod
ved Bækmunde	$3\frac{3}{4}$ Skp	den 28/10	Endevej om nørre Hus

30te Gik jeg til Faarbæk hvor jeg forblev hele Dagen, da der holdtes Eksamen for Kølvraa og Faarbæk Skoles skolepligtige Børn. Skoleforstander Peder Nielsen betalte mig det af hans indkrævede Bidrag til Skolevæsenet ÷ 1. 4.. 11... som Enken, der var i Kølvraa skal erlægge. Jeg købte og fik 2 Pot Bdv. a 18 Skill. 2 Mark 4 Skill af Niels Mikkelsen. Karlene plukkede Tækkelyng i Stingsdahl vestlig.

31te Var PL. ved Haderis Smed med en Plovskjerre som var Brækket, vi kørte Tækkelyng hjem $5\frac{3}{4}$ Trave, samlede nogle Kaal jeg begyndte at fælde lidt med Stude paa Driverjorden. A.Jh Ane og PL. til Skrifte.

November 1840

1ste Var disse 3 som i Gaar var til Skrifte til Kirke og til Alters. Jeg betalte P. Laugesen det beholdende af hendes Løn med 2 Rbd (vide Pg. 377)

I Forvejen har han faaet 7 Rbd er 9 Rbd. Jeg betalte ligeledes Ane Johanne JensDatter det beholdende af hendes Løn --- med 2 Rbd (vide Pg 374) I Forvejen har hun faaet 5 Rbd er 7 Rbd. Pigen Ane NielsDatter rejste i Dag af Tjeneste hos mig, hendes Løn er betalt i Forvejen heelt Summen.

2den Fældede jeg sønden Egelund Vej med Stude lidt med Heste.

3die Pløjede jeg øster Ager af. Jeg tærskede 13/30 Trave Byg, af dette 1½ Skp. Jeg kørte til Mølle med dette til Gryn og 13 Skp. Rug som vi fik af Loen i Dag.

4de Jeg fældede, P.L. og A.Jh plukkede Tækkelyng 2 13/20 Trave vestlig i Stingsdal.

5te Kvinderne bagede. Jeg fældede med 3 Stude, vi kørte lidt Møg med Heste sidste af Lammehuset deraf 5 Læs.

6te Fældede jeg af sønden Vejen. De slagtede. A.Jh syg.

7de Fældede jeg norden Vej 14 Omfart. Smed Lauge var her, han lagde Skoene om under begge mine Heste, Søm har han selv slagne. Fik Byg af Loen af 1 1/3 Trave 5½ Skp.

8de Var jeg og Karen og PL. til Kirke og til Alters, vi kørte. N. Musxlsen lod mig ved hans Søn M. Chr mig tilsende det af ham indkrævede Bidrag til Skolevæsenet 27 (her er noget i Bogen ulæselig KJ) ved at meddele Kvitering for Skole? Sommerløn 14 Rbd 3 Mark for en Skolestue 2 Rbd for 78½ Dages Kost 9 Rbd 4 Mark 14 Skill. Betalt contant 4 Mark 4 Skill Summa 27 Rbd 2 Skill. Jeg leverede 4 Skp Byg til Jomfru Eggers. Jeg betingede en Hakkelsekniv af Smeden N. Christensen i Haderis a 7 Rbm at levere i Dag 14 Dage. J. Dueholm betalte mig hans Skolebidrag ÷ 1 Skil Tegn af Mangel paa Smaapenge, C. Jeppesen rester 1 Skill Tegn. Jeg betalte Thygge Baaslunds Hustru 6 Rbd 24 Rbs for en Skolelærers Kost 50 Dage a 12 Skill daglig uden Kvitering, som hun lovede at sende om en kort Tid. J. Hellerup betalte mig 48 Rbs. og 6 Rbs vilde han have for sin Ulejlighed af de 20 Rbd Sølv, som jeg leverede ham til at betale Juli og Oktb. Kvartal Skatter.

9de Vi havde Cr. Jeppesen at takke paa Stuehuset søndre 5 Fag paa vestre Side og ½ søndre Side.

10de Ligesaa, om Morgenen fældede jeg lidt med Heste paa Driverjorden.

11te Ligesaa, vi takkede dette Stykke af undtagen et Baand Lyng øverst ved Mønningen. Red med K. Jeppesen til Gindeskov.

12te Tækkede jeg denne sidste Lyngbaand og flettede noget ind, flyttede det gl Tække fra Huset og ad Gaarden.

13de Jeg reparerede ved Faarehækken i Lammehuset. De kørte Jord paa Staldmødding af det sidste Tirsdag sammenkastede fra Vognportebro? til Brønden omtrent 20 Læs med Stude.

14de Fældede jeg lidt med Stude paa øster Mark, de kørte 4 Læs Faaremøg med Heste paa det som A.Jh udkastede i norden lave sønden Vej. I disse Faaresti paa Boren (Trillebør) 11 Læs 5 af Lammehuset.

November 1840

15de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg gjorde Stue Uret reen.

16de Var jeg i Forening med Jørgen Vestergaard i Haderis at forkynde en Stævning for J. Laustsen (igen ulæselig) og i Hadrup ang. at denne beskyldes for at have ..... Højgaard i Hagebro-----

17de (ulæselig)

18de Grimet Ko kalvede en sort Kvie Kalv som gik i Fæhuset om Morgen.

19de Jeg fældede af østen sorte Knot. Eftmd. mønnede vi en Del paa Stuehuset fra søndre Ende hvor der nylig er tækket paa vestre Side.

20de Frostvejr. Drengen var i Høstrup med en Skp Rug som han leverede Sognefogden? Chr. Pedersen som Dommerkorn. Jeg reparerede noget ved Forstuedøren.

21de Jeg fældede med Stude paa Driverjorden. PL. tærskede Byg fik af Loen af 2 Traver 6½ Skp. Den 18de kom Rug af Loen af 2½ Trave 2 Tdr.

22 Var ingen af Huset Folk til Kirke. PL. i Gunderuphus ? ved en Skræder efter noget Klæde. Frostvejr lidt Snefog. Fæet var ikke paa Marken.

23de Ligesaa Frostvejr jeg betalte Fattigforstander T. Gindeskov 3 Mark 8 Sølv til Fattigvæsenet for det løbende Aar. Kornet 2 Skp Rug 1 Skp Byg er betalt i Forvejen. Broder Niels var her at reparere ved en Vognrade og noget ved Vandtruget, han betalte 8 Rbd Sedler af de Penge 18 Rbd 1 Mark 10 Skilling Sølv, som var mig skyldig efter Afregning af 20de Maj 1839, hvilket findes anført paa et Sidet Blad der findes mellem Pg. 316 og 317 og bliver endnu til Rest 10 Rbd 1 Mark 10 Skill. Sølv. Men han har paa sin egen Kost samlet for mig 2 smaa Ballier, 2 smaa Stripper, 2 mindre Stripper, dernæst et Stykke .... og sat paa en Kjõe.. ? og gjort en Baare eller Størte kaldet, en liden Plovhjul maaske mere ..... og paa min Kost 1 Par Lejere, en lang Stige en Bagvognrade og i Dag samlet den gl Rade og repareret ved Vandtruget, alt dette har han ikke givet mig Regning. Vi blev i Dag af S. Haderis buden til hans Søns Bryllup til i Morgen 8te Dage i Vistorp.

24de Det var noget Blæst om Morgen Eftmd fældede jeg paa Driverjorden med Stude. A.Jh kastede ud der. Niels Knudsen af Høgild med hans Hustru min Stedmoder var her. Jeg leverede ham den hende til November d. Aar tilfaldende Aftægt med 1 Td Rug og 3 Skp Byg, de 6 Skp Kartoffler lod han være mig til et Honorarium.

25de af de 18 Rbd Sedler som jeg var Broder Anders skyldig betalte jeg ham 8 Rbd 1 Mark, han har paa min Regning faaet 11 Pot Bdv. 11 Mark er 10 Rbd, igen 8 Rbd Sedler. Frostvejr. De klinede ved Rommene hvor der er tækket paa Stuehuset ved Gangdøren ved Faaresti ved Laagen for ....gulv ? vi fik af Loen af 1 2/3 Trave 1½ Td.

26de Jeg fældede af paa Driverjorden. PL. jevnede ved en Vej som er pløjet tværs over Agre gennem Gl. Staulund.

27de Jeg reparerede ved et Hjul, vi kørte Hedejord ned paa det fældede og med samme begyndte en Møgdyngge 24 Læs, vi tog lidt Lyng hjem.

November 1840

28de Snefog. Vi kørte 30 Læs Jord 4 Læs Fæmøg, vi kastede de 6 Læs Staldmøg paa som var kørt dertil sidste Sommer og noget Aske.

29de Jeg betalte Jens Vad 4 Rbm til de 7 Mark 15 Skill som har er skyldig til Skolevæsenet er 2 Rbd ÷ 1 Skilling som rester nemlig 1 Skill af mangel paa Smaapenge og 3 Rbd i Sommeren er 5 Rbd. til Leje af en Skolestue, hvorfor han skal meddele Kvitering. Jeg og Karen var til Kirke vi kørte. I Aften betalte jeg Peder Laugesen 3 RM og en Tørklæde til 3 Mark er 1 Rbd af d. Aars Løn fra 1ste November at regne. Han gik med flere til leg i Gindeskov denne Aften. Karen og jeg var til Kirke vi kørte. Jeg undertegnede en Ansøgning ang. Vejen No. 14 som er bestemt til at opkastes igennem Haderup Sogn.

30te Kjørte jeg til Haderis Bro med et Læs smaa Sten som blev lagt i Aaen neden Broen, jeg kørte til Høstrup. Leverede J. Knudsen 20 Stk Faareskind imod contant Betaling 20 Rbs Stk 2 af Søster Mettes. Jeg købte ½ Tylt 7 Alen Brædder a 2 Rbd 12 Skill ½ Tylt 4 Alen Dito 1 Rbd 6 Skill. ½ Pund Kaffe ½ Pund Sukker 2 Mark, 1 Kardus 1 Mark, en Træ til en Stjert 1 Mark 8 Skilling.

December 1840

1ste Vi kørte nogle Læs Møg 3 Læs og Jord 5 Læs men da det regnede spredte vi fra Vognen.

2den Blandede vi Gødning. Jeg gik til Peiter paa Løvig Mark og i Forening med J. Vestergaard forkyndte en Stevning for ham ang. at han den 4 dennes skal møde i Holstbro for en ekstra Politiforhør ang. nogle Tyvesager.

3die Var jeg i Forening med samme Jørgen Vestergaard i Over Feldbog at forkynde en Stevning for Gaardmand Jens Pedersen der boende for Christen Lausen ..... Kongelige Landsoverret for ..... (igen noget som ikke kan læses) skal møde paa Domhuset? Mandagen d. 11 Januar 1841 samt Underdommerne C.N. Petersen af Dannebrog ? og By og Herredsfogden i Holstebro angaaende nogle ... ???erier hvorfor Cr. Lausen er Docent ? ved en Politiret for at have forøvet Voldsomhed imod bemeldte J. Pedersen. Andreas Vaker var her at sætte Solde.

4de Vi kørte Møg med Heste og Jord med Stude paa Markmødding Andreas reparerede ved Skorstens Arnen i Køkkenet. Røde Ko kalvede en sort Tyrekalv.

5te Murede han denne Arne og lagde en Plade deri. Indretning derunder til en Skuffe, for resten arbejdede han paa Soldene.

6te Andreas Vaker 1 Mark 8 Skill for de 2 Soldebunder som han satte.

7de Jeg leverede Anders Stenholms Datter en graa Ko til Niels Kusk eller Christen. A.Jh til Kirke. Jeg lod ved hende Sognefogden tilsende den ommeldte Stevning med vedlagt Pantregning? samt den vedhæftede Op...ning ? Cr. Larsen til at erholde Brans???? som er ham meddelt. Jeg betalte Kirkeværgen N. Lausen 3 Mark 12 Skill. til Kirkeskat, han betalte mig hans Skolepenge 2 Rbd 6 Skill Tegn. Frostvej. PL slog Lyng til Brændsel, jeg hentede et Læs, kørte 2 Læs Fæmøg paa Møgdyng. A.Jh var ved Vejlodden ved Hagebro.

8de Vi fik Rug af Loen af 3 Traver 2 Td ÷ 1 Fdk. De slog Brændelyng. Jeg kørte til Høgild Mølle med 3 Tdr Rug til Meel 4 Skp Rug 2 Skp Malt til Grutning. 1 a 2 Skp Malt 2 Skp Rug af Søster Mette hendes. Fæet alt sammen paa Foder.

9de (Her er Bogen igen saa medtaget af Ælde at noget er ulæselig) De slog Lyng og jeg hentede .....

10de Jeg kørte nogle Kul .....brændt ved Vandgrøften i Kirkedahl. Jeg hentede et Læs Lyng.

11te De slog Lyng jeg hentede 2 Læs.

12 te Vi forkede 2 Læs Lyng op paa Ladden over Faaresti i Laden, et Læs op over Lammene i Fæhuset, hentede et Læs som vi lagde i Gaarden vestlig ved Stenbroen.

13de Var jeg til Kirke. Jeg leverede Degnens Pige Bodil Mariearie et Tegn paa noget Garn i Skive, 1 Rbd Seddel til at betale dette, og til at købe ½ Pund Ægte ½ blaa Tvist. Jeg købte en Hakkelsekniv af Smeden N. Christian paa Haderis Mark, betalte ham for denne 7 Rbm, jeg betalte Sognefogden Brandpenge af Haderup Skolefund 1 Mark 13 Skill Tegn imod Cvitering fra Amtstuen.

December 1840

14de Den Graa Ko kalvede en Tyr Kalv jeg formoder at den er sort. De slog Lyng, jeg hentede et Læs som vi lagde ved Mødding. Noget Snefog.

15de PL. tærskede Byg. Vi hentede 2 Læs Lyng som vi lagde ved Møgdyng og hyllede denne dermed for Frosten.

16de PL. tærskede Byg.

17de Ligesaa. Jeg betalte Søren Jensen Dymos 2 Rbd af de Penge som han til næste 1ste April faar til gode for en Skolelærers Kost og Logi m.m. Han meddelte mig Kvitering for disse Penge. Svoger A. Jepsen fra Laanum var her og bad os til Barselfærd paa førstkommende 1ste Juledag, vi lovede ham det ikke, da Omstændighederne ikke tillader os sligt at Bevaane.

18de PL. tærskede Byg.

19de Ligesaa. PL. slog Strølyng, vi hentede et Læs, dette og noget som var slagen forhen. Kvinderne bagede Smaabrød tilligemed.

20de Var ingen af Husets Folk til Kirke.

21de Gik jeg til Haderup Skole hvor der holdtes Skolekommision hvor Ligningen blev lagt til næste Aar 1841. Ligningen for dette Aar blev uforandret undtagen for Rasmus i Kølvraa og N. Kusk i Feldborg. Ligningssummen 169 Rbd 1 Mark 14 Skill Sølv. Jeg betalte J. Poulsen 1 Mark for Reparation paa Graasand Skoles Jern..... ? S. Haderis 8 Skill. for 2 Læs Leer. A.Jh slog Strølyng.

22de Pl. tærskede Byg.

23de Vi hentede et Læs Sand i Kielsanden.

24de Vi fik Byg af Loen af 6 Traver 2 Tdr 5 Skp.

25de Juledag var jeg til Kirke. Naboens Børn var her Aften.

26de Anden Juledag var PL. A.Jh til Kirke. Naboen og Hustru var til Julebesøg med deres 3 mindste Børn.

27de Var Drengen til Kirke. Jeg sendte ved ham et Brev til Sognefogden ang. at mig og Naboen ønskede ved den nye Forslag til Ægtfordelingen at blive sammen som forhen til en Ægt, da Rygtet fortæller det modsatte, og min Lejlighed ikke har tilladt mig at se Forslaget. Jeg Karen og Børnene var hos Nabo og vore Folk om Aftenen, og de var ikke hos Søster Mette.

28de Fmd. Kl. mellem 12 og 1 Slet kørte jeg til Haderup, hvor jeg hentede Gjordemoderen og Kl. 3 Fmd blev min elskede Hustru Gud være Lovet! forløst med en velskabt Pigebarn. Om Fmd Kl. 10 kjørte jeg Gjordemoderen hjem. Jeg betalte hende 4 Rbmark en grov og en fien Brød en Faarelaar og en Pølse til Overpris. Jeg lagde 2 Skp Byg til Stine Smed der. Drengen gik til Laanum.

29de Jeg skrev Dublioterne af Regnskabet for den almindelige Skolekasse, Beholdning blev 21 Rbd 80 Rbs Sølv ÷ 30 Skill. Karens Søster Anne kom her i Dag efter Anmodning.

December 1840

30te Var jeg og Børnene hos Broder Anders til Julebesøg.

31te Jeg betalte Rasmus Andersens Karl 7 Rbd 2 Mark 10 Skilling for Kost og Logi til en Skolelærer samt til Leje af en Stue 2 Rbd imod Kvitering derfor, Betalte 5 Mark for min Karl P. Laugesen for Pibe Byt?

Nota: for 1840

Den 7de December kom alt Fæet til Bestandighed paa Foder. Kalvene den 17de November. Køerne som Kalvene fik Byg, 2den Foder Hø det øvrige Fæ en Foder Ruggrivning til midt i Decemb fra 1ste Novhr og siden de kom paa Foder 3 Foder Rughalm og 1 Foder Byghalm. Lammene 1 Foder Rug og 1 Foder Bygrivning fra 1steNovembet til midten af Decmb og siden 1 Foder Bygrivning til Aarets Udgang og Hø. De ældre Faar 2 Foder Rughalm til midten af Decembr. stundom lidt Rug eller Bygrivning siden Halm og Hø. De 2 Stude var ikke synderlig paa Græs siden 1ste Novemb. i November Maaned fik Ungstudene Ruggrivning, og siden fodrede som det øvrige Fæ. Den 26de Oktober kom Hestene først for Bestandighed paa Foder og fik til Aarets Udgang 2 Havretvillinger 2 Bygtvillinger og 1 Rugtvilling alt i Hakkelse.

Er indhøstet

75½ Trave Rug
32 Traver Byg
17 Traver Havre
½ Læs Boghvede
28 Læs Hø
40 Tdr Kartoffler.

Til Vinterhold

2 Heste (ulæselig paa Grund af Ælde) 53 Stk Faar de 20 ere Lam

O Gud hvor var din Godhed stor
saavel i det forløbne Aar
som flere Aar vi mindes
Derfor vi takker af Hjertet dig
for din Naade og Velsignelse rig
ved Goder vi daglig erkendte!
Vi beder o Herre hør vor Bøn!
Ved Chist vor Broder Din enbaarne Søn
at Aaret som nu tilstunder
for os til Legeme og til Sjel
maa rinde bort med lignend Held
om du os Liv forunder
vi vilde da med Lov og Pris
Lovprise dig som er vor Ven
med Hjerte Mund og Tunge.

P. Knudsen

Januarius 1841

1ste Nytaarsdag var jeg og PL. til Kirke. Jeg betalte J. Hellerup 2 Rbm til Gjordemoderhuset 9 Skilling til en Vejantagning. 6 Skilling til en Anm....Støtte?

2den PL. tærskede Rug. Broder Anders og Hustru var her at besøge os. Vore Folk gik til Leg hos Naboe, jeg betalte PL. min Karl 4 Rbm 8 Rbs af d. Aar Løn og 2 Rbd 4 Mark 8 Skilling forhen er Summa 3 Rbd 3 Mark.

3die I Dag er der falden noget Sne. PL. var i Haderup ved Præsten ang. at jeg ved ikke hvorledes eller hvorfor han havde anført Kirkebypengene til den Almindelige Skolekasses Indtægter; men Præsten har dog forandret det ved at rette dette ved delvis Udstregninger i Tallenes Omskrivning i Indtægter og Beholdningen. Ingen var til Kirke og der var ingen Prædiken da Vinden noget foruro-ligede Sneen.

4de PL. tærskede Rug. Ligesaa Sne og Blæst.

5te Ligesaa, men mindre Snefog og Vinden mindre kraftig.

6te Ligesaa. A.Jh hendes Søster Kirsten gik først hjem i Dag for Vejrligets Skyld.

7de Ligesaa, i Dag gik Karens Søster Amr. Hjem, som har været her siden den 29de December f. Aar.

8de Ligesaa, ingen noget Snefog og lidt Blæst.

9de Vi fik Rug af Loen af 3 Traver 2 Tdr. 4 Skp.

10de Ingen af Husets Folk til Kirke for Vejrligets Skyld.

11te PL. tærskede Byg.

12te Ligesaa, jeg og Drengen fodrede Kreaturerne.

13de Ligesaa.

14de Ligesaa. Nabo skar 2 sorte Tyr Kalve den ene 4 Uger den anden 6 Uger gl.

15de Ligesaa.

16de Vi fik Byg af Loen af 4 Traver 14½ Skp og 1 Skp Baggest.

17de Gik jeg til Haderup, Jomfru Eggers betalte mig 1 Rbd 2 Mark for 4 Skp. Byg som f. Aar er hende leveret, jeg gik til Laanum med 14 Pund Vævegarn til Tosild, jeg gik til Svigerforældre hvor jeg logerede om Natten.

18de Gik jeg hjem, jeg leverede N. Hornstrup et Lomme Uhr for P. Jeppesen i Laanum til Reparation. Frostvejr. PL. var ved Hovedlandevejen at kaste Snee efter Ordre.

Januar 1841

19de PL. tærskede Rug, vi fodrede Kreaturerne.

20de Ligesaa K.... A.... her om Aftenen.

21de

22de Ligesaa.

23de Vi fik Rug af Loen af 4 Traver 2 Tdr 4 Skp. Drengen i Faarbæk ved en Tyr med Grimet Ko.

24de Var A.Jh. til Kirke.

25de Kjørte jeg til Høgild Mølle med 2 Tdr Rug til Brød, 3½ Skp Rug og 3 Skp Malt til Grutning. (Bad Svoger og Stiftmoder til Barsel den 7de Februar).

26de Var jeg og PL. til Smedie, vi fik nye Sko Slagne til Hestene og Søm dertil, lidt mere ubetydeligt.

27de Jeg sendte Præsten den sidste Dubliat af Regnskabet for den almindelige Skolekasse for Aaret 1840. Udgift var 161 Rbd 80 Skilling Sølv for 1840. Smeden lagde Skoene under Hestene.

28de PL. tærskede Rug, vi fodrede Kreaturerne.

29de Red jeg til Skive, købte 1 Lispund 4½ Pund Kød a 8 Skilling Pundet Spenserier for 20 Mark 15 Skilling, sendte ved S. Nielsen øster Børsting Brev til Cr. Espersen og til Kjeld Espersen i Laanum ang. Indbydelse til vort Barns Daab. Frostvejrlig.

30te Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 11 Skp.

31te Var jeg til Kirke, jeg leverede Sognefogden 8 Skil. til at ..... ?

Februarius 1841

1ste LP. tærskede Byg.

2den PL. var til Smedie fik nogen Smaating slagne gl. Hestesko skærpet.

3die PL. tærskede Byg.

4de PL. tærskede Byg, Smeden var her og lagde de gl. Sko bag under Hestene, jeg betalte ham for sidste Timer 24 Skil. for forrige og forhen 2 Mark. Svigermoder kom her i Dag gaaende efter Anmodning.

5te Vi fik Byg af Loen af 3 Traver 6 1/4 Skp. fremmest 4 Skp af det øvrige.

6te PL. tærskede Rug, jeg forlængede Faarehækken ved at tilsætte 2 Brædder.

7de Kjørte jeg til Haderup med Karen og vor Datter. Søster Mette som holdt denne, Broder Anders og Hustru, Naboen og Datter, vi var alle til Kirke hvor vor Datter blev døbt og kaldet Edel Pedersdatter. Søster Mette hold denne over Daaben og Faddere Nabos Datter, Svoger J. Espersen, A. Jepsen, P. Jepsen. Vi kørte hjem og disse opvartedes som Gester af fik et tarveligt Maaltid. De forblev til ved Aftenstid, da gik hver hjem til sit. Svigermoder kjørte med J. Espersen og Hustru til Løvig.

8de

9de PL. tærskede Rug vi fodrede Kreaturerne.

10de Ligesaa. Jeg red til Høgild paa brune Hest med 21 Alen Tosild til at Stampe, tog nogle Gryn hjem fra Møllen og 3 Skp Byg. A.Jh gik til Laanum.

11te Ligesaa. Vi bar nogle Kartoffler ind 5 Skp.

12te Ligesaa.

13de Fik vi Rug af Loen af 4 4/5 Trave 3 Tdr. Drengen var i Faarbæk med grimet Ko til Tyr 2den Gang.

14de Var ingen af Husets Folk til Kirke, Karen hos Broder Anders. Vi satte nogle Pæle i nye Dæmning ved J Torp Eng.

15de PL. tærskede Rug. Den 10de d. M. betalte jeg Ane Johanne 1 Specie eller 2 Rbd Sølv af d. Aar Løn.

16de Ligesaa.

17de Ligesaa. Jeg tærskede lidt Havre i Hakkelseloen.

18de Ligesaa.

Februar 1841

19de Ligesaa.

20de Vi fik Rug af Loen af 5 2/5 Trave 3 Tdr. 4 Skp. nu er den nordre Gulv tom.

21de Var Karen til Kirke. Jeg kørte for Naboe til Egeberg i Vridsted med 3 Tdr. Rug noget Smør og noget Smør af vores 1 Lispund 14 Pund som jeg solgte a 17 RSkill. Pundet 5½ Pund til Chr. Rosgaards Hustru, det øvrige fik Jakob Egeberg. M. Hansen var med med noget Smør.

22de PL. tærskede. Jeg var i Forening med Søren Haderis i Feldborg at forkynde en Stævning for J. Kaalhaug, og Tomas Uhre som Vidne ang. at han ikke har betalt sin Tjenestekarl Otto Pedersen sin Løn for sin Tjenestetid.

23de PL. tærskede Byg.

24de En Høg slog 3 Vindueruder sønden for Dagligstuen, der der satte sig paa en Due, hvilke han tog og fløj over Aaen med denne, men PL. han løb efter ham, jog ham fra Duen og denne fløj nu tilbage og ind i vor Byggulv, hvor mine Folk fangede denne, men Høgen fløj oven over Huset med hans lange Næb og Tomme Kloe.

25de Var jeg og J. Vestergaard i Gindeskov at forkynde en Stævning for Tjenestekarl Bent Andersen ang. at han af Fruentimmeret Maren PedersDatter (nu gift med Tomas Jensen) er udlagt som Barnefader til en den 21de December født endnu udøbt Drengbarn, i hvilken hun havde ham indstævnet at vedgaa eller fralægge sig samme ved Ed. (Siden i December f. Aa. har vore Faar i Dag først været paa Marken.

26de PL. kom Byg af Loen 7¼ Skp fremmest 3½ Skp af det øvrige kom i Karret af Sækken at gøres til Malt. PL. tærskede Rug jeg maalte Korn i Sække.

27de Kørte jeg til Høgild Mølle med 2 Td Rug til Brød, 1 Skp solgte jeg til Mette a 3 Mark paa Credit, samme tog jeg med til Møllen. 3 Skp Rug 1 Skp Byg 2 Skp Malt til Grutning 2 ¾ Skp Baggest Korn til Svin. 5 Skp Rug for Anders Vaker, 7 Skp Rug for Naboe, 4 Skp. Rug for Broder Anders. (Jeg betingede en Galt Gris af Niels Knudsen i Høgild)

28de Kjørte jeg hjem, da jeg fik ej fik malet før i Nat, jeg kørte ad Nabo med hans Rug. Jeg betalte PL. 1 Rbd Sølv af d. Aa Løn. Pg. 448 anført 3 Rbd 3 Mark er Summa 4 Rbd 3 Mark. Jeg gik til Haderup og var til Kirke samt S.Jh. denne leverede mig 24 Skill fra Jakob Jeppesen af Simmelkjær for 4 Læs Leer. Der holdes et Slags Skolekommission, hvor der blev bestemt at Skolelærer P. Nielsen har at undervise i 3 af Sognets Skoler, skal efter forlangende nyde i Løn 16 Rbd. Sølv – Drengen var i Faarbæk til Tyr med den røde Ko.

Martius 1841

1ste PL. tærskede Rug.

2den Ligesaa. Jeg var i Nederfeldborg til Skolebesøg, de fleste af de skolepligtige Børn var der tilstede, hvilke jeg befandt i god Orden, god Fremgang sporedes i det Hele og i øvrig var intet at erindre. Jeg laante en Tabel med Tallister og med Bogstaver ?? ?? r n f hj ?? i til Knud at skrive efter til en Begyndelse.

3die PL. tærskede Rug. Jeg slog Isen ned ved Kørestedet ved Aaen da Mads Hansen (Her er 5 Linier hvor det halve er ulæselig)

4de PL. tærskede Rug og T. Uhre.

5te Kjørte jeg til Skive med ..... som jeg efter ..... saavel som 4 Skp for Naboe .... jeg solgte a 3 Mark Skp. til Hr. Købmand P. Lund i Skive, for de 4 Skp fik jeg 1 Jernpande vog 3 Pund 5 Mark, 6 Pot Tjære 3 Mark, ½ Skp Salt til L. Meldgaard 2 Mark, 2 Lod T.... 6 Skill, ½ Pund Pudder 10 Skill. 1 Kandis 1 Mark. Et Stk firekant Stangjern 2 Alen lang hos Hr Købmand Esman vog 1 Lispund 12 Pund 2 Rbd 5 Mark.

6te Fik vi Rug af Loen af 9 Traver 6 Tdr og ½ Skp baggest, som blev lagt for sig selv.

7de I dag er ny Sne på Jorden. A.Jh. gik til Laanum for i Morgen at bivaane hendes Søsters Ligfærd. Var ingen af Husets folk til Kirke.

8de PL. og T. Uhre tærskede Rug.

9de

10de og

11te Ligesaa.

12te Ligesaa. I Dag tærskede de sidste Rug undtagen 48 Tvillinger som er sat til Hestene. Jeg betalte Tomas Uhre for 7 Dages Tærskning 4 Mark 6 Skilling Tegn. 10 Skill. daglig.

13de Fik vi Rug af Loen af 8 3/5 Trave 5 Tdr 5½ Skp og 3 Skp Baggest samt af det sammenfejede i Gulvet.

14de En Ræv kom her forbi forjaget af en Hund A.Jh. var til Kirke. Jeg gik til Sjørup, hvor jeg af Østerboerne købte (Her er igen det halve af 4 Linier ulæselig) kørte paa Tur og Retur med N. Hornstrup og fra Haderup paa Retur med Naboen, denne solgte for os 7 Pund Smør til J. Egeberg a 17 Skill. Pundet.

15de Pl. tærskede Byg, Jeg leverede efter Anmodning Fattigkorn for d. Aar 2 Skp Rug til A. Wachter, ½ Skp Byg, som jeg har leveret N.Abb (Nabo?) Jeg kørte den første til sit Hjem med dette Rug og noget mere 2 Skp. som han har faaet hos Naboe.

Marts 1841

16de PL. tærskede Byg. I Aften gik han til Smeden.

17de. PL. tærskede Havre i Hakkelseloen noget i Sække af 2 Traver 10½ Skp 1½ Skp Baggest.

18de og

19de Ligesaa.

20de I dag begyndte vi at køre Møg 1 Læs paa Markmødding 10 Læs på Hedejord.

21de Maalte jeg 17 Skp Rug til Præstetienden 1 Skp til Degnen. Jeg kørte med dette til Haderup og leverede Præsten de 17 Skp Rug. Karen leverede ham 1 Pund Smør 2 Snese Æg som sædvanlig som Tiende af Smaarædsel. Degnen 1 Skp Rug samt en Ost, noget Halm til hans Kreaturer. Vi var begge til Kirke. Jeg leverede T. Dahl omtrent 8 Pot Brv. a 17 Skill paa Credit.

22de Kjørte vi noget Hedejord paa Øster Ager ind paa noget udkastet sønden Egelund Vej paa det mest sandede.

23de Kjørte vi og Jord derpaa, jeg pløjede lidt mere til Byg.

24de kjørte vi Askemøg derpaa og aflæssede Heste i 3 Rader, Stude i 2 Rader.

25de Kjørte PL. nogle Læs Askemøg med Stude, de moggede Faaresti ved Høgulv som ej blev møgget i Efteraaret, jeg kørte 13 Læs ad Marken 2 ad Hovgaard.

26de Kjørte vi de sidste 3 Læs ad Marken, de 16 Læs er sat paa det vester af Driverjorden og norlig oven Bakken, vi kørte Fæmøg paa det øvrige udkastede.

27de Kjørte vi og Fæmøg og noget Aske paa noget Hedejord norden Vejen sydlig. Eftmd kørte vi noget Hedejord paa Driverjorden. J. Espersen har lovet mig 1 Tdr Havre. A.Jh gik til Laanum med noget Blaargarn til at væve.

28de PL og Drengen til Kirke.

29de I Dag begyndte vi at køre blandet Gødning paa Driverjorden 40 Læs.

30te Ligesaa men kuns 30 Læs.

31te Ligesaa, 23 Læs paa Driverjorden 5 Læs neden sorte Knot.

Aprilis 1841

1ste Kjørte jeg til Neder Feldborg til Bjerget kaldet, jeg kørte for Cr. Nielsen der boende et Læs af hans Gods til Nautrup i Sevel Sogn, hvortil han flytter. Jeg havde 6 Skp til Grutning 2 Skp Byg til Gryn med til Sønder Mølle, Grutningen fik jeg malet og fik med. Bygget blev liggende. Jeg kørte ad Løvig, hvor jeg sendte Bud med Svoger J. Espersen om noget Tøj 12 Alen lang, som vi har hos Faveren Skjøring i Skive og om at købe 1 Skp Salt, jeg leverede ham til det Betaling 2 Rbd 5 Mark Sølv. Jeg laante 4 $\frac{3}{4}$ Pund Saltet Flæsk afslaget for 9 Uger siden. Drengen kørte Gødning med Stude 11 Læs. PL. tærskede Byg i Dag sidste.

2den Kjørte jeg og begge mine Sønner til Broder N. og derfra til Haderup med Liget af hans et Aar Gl. Søn Jesper Nielsen. Børnene blev hjemme Karen fulgte med til Ligbegængelse. Vi var til Kirke da der i Dag holdtes Fasteprediken. Vi kørte hjem og satte Hestene og Vognen. Vi gik mig Karen og Knud til Broder, hvor vi forblev med flere Gæster til om Aftenen. PL. kørte Gødning 11 Læs.

3die Gik vi igen til Broder N. mig Karen og Esper, hvor vi efter Ønske forblev til Kl. 3 Eftmd. Vi kørte Gødning 23 Læs med Heste og Stude.

4de Ingen af Husets Folk til Kirke. PL. i Feldborg formoder jeg. Den 1ste d. M. fæstede jeg Drengen Peder Knudsen af hans Fader, lovede ham 5 Rbd i Løn et Faar i Foder og Græs, 1 Par Træsko og Beslag til dem. Jeg gav Drengen selv Fæstepengene den 2den 1 Rbm. Hans skal tjene mig fra 1. Novbr d. Aa til d. d. 1842 om Herren giver Helsen, som Hyrde og ellers forrette hvad han kan og Tiden tillader.

5te Kørte vi Gødning.

6te Ligesaa.

7de Ligesaa. Eftmd var jeg i Haderup Skole, hvor der holdtes Eksamen for hele Sognets Skolepligtige Confirmanter (Eksamineredes)

8de Skjærtorsdag Var jeg A.Jh, PL. til Kirke.

9de Langfredag, var ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg red paa brune Hest til Holstebro med Broder Anders ang. Mageskifte, som han har gjort med Christian Christensens Kusk, men dennes Skøde havde nogle Bemærkninger i Tinglæsningen som ikke var g.....tige, hvorfor vi måtte rejse hjem med uforrettet Sag.

10de kørte vi Gødning af nedre Ende af Møgdyngen for Brøndens Skyld, som skal opkastes. Jeg betalte J. Chr. Vad 3 Rbd for hans Skolestue for Vinteren, hans Skolebidrag 7 Mark 15 Skill iberegnet.

11te Paaskedag. Var jeg til Kirke.

12te Var LP. til Kirke. Jeg kørte med Karen og Børnene til Løvig til Besøg. Jeg købte 1Td. 12 Skp. Havre af J. Espersen og betalte ham derfor 1 Sp. 1 Skp Salt 4 Mark. 1 Sp. til noget Tosild 11 $\frac{1}{4}$ Alen i Skive 2 Mark, som jeg havde lovet. Jeg betalte Svoger Kjeld 3 Mark for noget til Væverløn.

April 1841

13de Vi tog en Del af Brønden op som var Brøstfældig.

14de Havde vi Broder N. som begyndte at lave Brønden igen som nu er optaget. Jeg kørte til Høgild Mølle med 17 Skp Rug og noget til Grutning.

15de Kjørte jeg efter Tilsigelse Sognekørsel med en Cr. Larsen Strande kaldet, hvilke Kørsel Naboe og J. Lausen Haderis skal for Deres Del godtgøre mig fra Høstrup til Sognefogden i Borbjerg i He-debaard boende. Broder lagde sidste Sten i Brønden og reparerede Rammen.

16de De kørte Gødning. Jeg fulgte med Broder Anders og Hustru til Huset Halkjærhuse kaldet i Hodsager, som han efter Aftale skulde ved Mageskifte blive i Besiddelse af. Conditionernes Bestmmelser angaaende de Gl deres Underholdning paa Levetid m.m. Fulgte jeg med bemeldte Broder Anders til Holstebro hvor Dokumenterne desangaaende skulde oprettes, men N. Cr. Kusk havde ikke endnu faaet hans Dokumenter berigtigede, hvorfor vi igen maatte rejse hjem med ufor-rettet Sag og anse Handelen som hævet, jeg red paa brune Hest. Jeg betalte Broder Anders 8 Rbd Sølv de sidste af hans Arv.

17de

18de Var jeg PL. og A.Jh til Kirke Confirmation.

19de

20de

21de

22de Vi kørte Gødning paa Ager ved Vejen og lagde deri 6 Skp. hvide Kartoffler af dem jeg i Dag hentede hos Naboe a ½ Specie. Vi lagde samme Dag østlig 4½ Skp.

23de

24de Var jeg i Haderis til Smedie, hvor jeg fik en ny Langjern og en ny Skjerre gjort, en Gaffel til Ploven. Søm til at fæste Skoene, de 4under Hestene, lagt paa en Spade, lidt mere smaat gjort. De kørte Gødning paa Drivejorden.

25de Var PL. til Kirke. Jeg leverede M. Hansen 2 Tdr Kartoffler imod contant Betaling ½ Specie Tønden. Jeg red til smeden i Haderis med Hestene og fik de førsagte Sko lagt om, jeg betalte ham for dette 2 Skill corant, for i Gaar 2 Rbm.

26de Slagtede vi Svin, Galten vog en Side 4 Lispund 12 Pund, Ryg 1 Lispund 1 Pund 1 Pund, Ho-ved 14 Pund, ¼ af Ister 3 2/8 Pund. Vi mig og PL. kørte Sand af Vandgrøften i Feldborg Vej med Stude, Eftmd hentede vi nogle Riis i L. Meldgaards Krat til Dæmningen.

27de Var jeg i Haderup Skole, der holdte Eksamen for Egd. Fb. Haderup.

April 1841

28de Kørte vi Jord til Dæmning hentede nogle Læs Riis Eftmd.

29de Lagde vi Dæmning for Vandet ved Vadkrogssanden. Vi hentede Hedejord oven Bakken vestlig. Brogede Kvie kalvede en broget Kviekalv.

30te Var jeg igen i Haderup Skole, hvor østre og Nedersognets Børn eksamineredes. Jeg betalte Degnens Korn 8 Rd 3 Mark 3 Skill. 10 Rd d. 27de Cviteret mig forhen meddelt, nu har han faaet hvad af Skolekassen tilkommer. S. Dymos har faaet 12 Skill. corant og 12 Rbs til gode, men J. Højgaard skylder 3 Rd 10 Skill. P. Melgaard 2 Rd 5 Mark 6 Skill. J. Poulsen 1 Rbd 2 Mark 7 Skilling.

Majus 1841

1ste I Dag begyndte jeg at pløje til Havre paa L. Holm. PL. ryddede i Grøften.

2den Kjørte jeg til L. Melgaard og kørte et Læs Gods for J. Abildgaard eller J. Hellerup til et Hus som den sidste har bygget paa sin Hede.

3die Vi lagde Kartoffler i Hedejord østlig. Mette har gjødet og lagt sine Kartoffler i de 9 Rader fra østre Side. Eftmd. kørte vi Gødning, vi ryddede lidt i vestre Grøft.

4de Drengen var ved Smeden i Haderis med 2 Skjerrer at forkorte, og paa Turen i Høstrup fik et Par Træske til sig selv a 18 betalt siden. Jeg pløjede til Havre og Byg paa Lille Krog med Stude, kørte Møg.

5te Kjørte jeg til N. C. Melgaard med de 2 Tdr Kartoffler som jeg har solgt til ham, de er betalte. Jeg kørte ad Krattet og tog et Læs Riis med til vester Dæmning. Eftmd kørte de Jord til denne, jeg pløjede til Byg paa lille Krog til Havre i Laust Krog.

6te Kjørte vi Jord til og lagde Riis i sidstmeldte Dæmning vestlig, vi ryddede lidt i Grøften. Eftmd kørte vi Jord til af norden Ende af Lange Ager med Heste og Stude.

7de Almindelig Bededag. Var jeg og PL. til Kirke.

8de Pløjede jeg af i L. Krog til Havre og Byg, begyndte i Vadkrog. De kørte Jord til Dæmning med Stude.

Den 9de Var jeg og Karen til Kirke og til Alters, vi kørte. Vi laante en Gangvogn til Barnet af N. Hornstrup.

10de Pløjede jeg til Havre i Vadkrog og Svinehovgaard. Eftmd begyndte jeg at pløje til Byg paa Driverjorden med Stude. Jeg saaede 5 Skp Havre i L. Holm, 3 Skp i Lille Elkrog, Mette harvede med Heste, PL. og A.Jh spredede Møg.

11te Pløjede jeg af til Byg med Stude, de kørte Markmøg med Heste. Jeg pløjede af til Byg paa Driverjorden.

12te Saaede jeg sidste Byg der, 5 Skp er der saaet, jeg saaede nok 4 Skp Havre i Lille Elkrog og 1 3/4 Skp Byg i Lille Krog, 1 1/8 Skp i L. Krog og harvede det. De kørte Markmøg med Stude.

13de Jeg saaede 9 Skp Havre i Bygstub i L. Krog (som var den tynde fra Løvig) og harvede dette, 3 Skp i Vadkrog og 5 Skp neden Svinehovgaard.

14de De kørte Markmøg med Stude. PL. ved Præsten at grave Tørv. Jeg pløjede til Byg paa øster Mark, saaede 2 Skp.

15de Var A.Jh til Kirke. Jeg var i Høgild og købte en Galt Gris af Niels Knudsen der boende. Jeg betalte ham for denne 9 Rm og 1 Mark paa Vilkaar, det vilde han have sat om de blev dyrere i Almindelighed.

Maj 1841

16de Pløjede jeg af neden Vrodt, saaede 1 Skp Byg. Eftmd. pløjede jeg oven Vrodt.

17de PL. begyndte at grave Tørv, jeg pløjede af oven Vrodt, saaede der $2\frac{1}{4}$ Skp Byg, kørte sidste Markmøg 17 Læs, A.Jh syg, Mette kørte sidste af hendes Møg lidt over 40 Læs, vi spredte det alt oven Vej. Jeg har købt hendes det hele, for det halve skulde hun erstatte mig 1 Rbd ved at arbejde for mig, som hun har gjort, jeg formoder 14 Dage foruden Kartoffellægningen og Svineslagtningen.

18de Pløjede jeg af oven Vej, saaede dette af og saaede $5\frac{1}{2}$ Skp den $\frac{3}{8}$ Skp af Mettes, pløjede en Ager sønden Vej og saaede der $1\frac{1}{2}$ Skp.

19de Var ingen til Kirke af Huset. A.Hj var i Haderup men kom for sildig til Skrifte for at kunde komme til Alters.

20de Pløjede vi midterste Ager sønden Vej, begyndte paa den vestre. Jeg harvede om Middagen Havre og Engbyg en Dræt neden Vadkrog Sanden.

21de Harvede jeg Havre i Vadkrog, og Hovgaard en Dræt, pløjede det fælgede af til Byg om Formiddagen og saaede i de 2 Agre 3 Skp Byg. Eftmd harvede jeg paa skraa sønden Vejen. PL. grov Tørv daglig.

22de Var A.Jh til Kirke og til Alters. Jeg til Kirke, jeg var efter Tjenestetid hos Gjordemoderen og blev aareladt paa min højre Arm. Præsten betalte mig Bidraget til Skolevæsenet for de nedlagte Gaarde af N. Feldborg 13 Rd 8 Skill. Tomas Dahl 9 Mark for $8\frac{1}{2}$ Pot Bdr.

23de Vi mig og Karen muggede Faaresti i Ladehuset. A.Jh kørte blandet Gødning og det Faaremøg for en Del paa Havrestub ved Damsteder. LP gravede Tørv. Mig og Drengen dæmmede ved Udløbet af Vandgrøften ved Leergrav om Middagen.

24de Pløjede vi disse Havrestub til Byg og saaede deri $1\frac{1}{2}$ Skp Byg og harvede dette for en Del, jeg hentede et lidet Læs Strølyng Aften. A.Jh kørte Staldmøg paa det grønne Jord med Stude og harvede lidt.

25de Pløjede jeg det grønne Jord 2 Agre ved Damsteder til Havre med Heste, saaede der $4\frac{1}{2}$ Skp Havre og harvede noget derpaa med Heste.

26de. Kjørte jeg til Høgild Mølle med 2 Tdr Rug 2 Skp Byg til Meel. 3 Skp Malt, 1 Td Rug for Naboer lidt Malt, jeg fik nogle 1 Skp Gryn hjem fra Møllen. PL. gravede sidste Tørv. Jeg leverede Stiftmoder 1 Lispund Flæsk til Aftægt for det løbende Aar. Jeg købte 1 Pot Bræv. der 17 Skill betalt. Moder fulgte med at klippe hendes Faar. De toede Faarene, de sidste ved Aaen, da Brønden ikke er vandrig nok.

27de Harvede jeg Havre af og Byg ved Damstederne, harvede Kartoffler ved Gaarden nordlig, hentede lidt Lyng til Bagning A.Jh gjorde Eng ren. PL. til Bryllup.

28de Pl. rejste sidste Tørv, jeg hentede et Læs, jeg harvede Kartoffler østlig. Eftmd skovlede Sand af Engen. De bagede i Dag.

Maj 1841

29de Var jeg og Karen til Kirke, vi kørte med Naboe paa Returen. N. L.sen betalte sit Skolebidrag for første $\frac{1}{2}$ Aar. Jeg betalte ham til Kirken 1 Rbd 14 Skill. Jeg glemte 1 Rm som jeg laante ham forleden Søndag. Jeg fæstede en Nf. Peder Andreasen en Søn af Andreas Vakier i Høstrup til at tjene mig fra 1ste Novebr. d. Aa. til 1ste Novbr 1842 for Arbejdskarl, jeg gav ham 14 Skill. corant i Fæste, lovede ham 14 Rbd i Løn og 15 om han blev mig til Fornøjelse, et Faar i Foder og Græs, Træsko og Klæder syet.

30te Kjørte jeg med Karen og 3 Børn til Laanum at besøge Svigerforældre og Svogre, vi kom hjem om Aftenen Kl. 11 $\frac{1}{2}$. A.Jh var og i Laanum og kørte med.

Junius 1841

1ste De skruede Tørv, jeg og Mette om Eftmd. I Dag kom Hestene først paa Græs d. Aa.

2den Vi kørte noget Tørvesmuld i Møddingstedet. Eftmd. kørte vi Møg af Staldmødding paa Driverjorden til Boghvede sydøstlig.

3die Pløjede jeg til Boghvede med Stude, saaede 1 Skp Boghvede og harvede dette med Heste. Jeg leverede Broder N. 46 Rbd. til at betale min og Svoger J. Espersens Skat paa Holstebro Amtstue.

4de De grov Klynetørv.

5te Vi kørte Sand på Dæmningen ved Jtorp Eng med Stude.

6te Var PL. og Drengen PK. til Kirke og til Alters. A.Jh vogtede Kreaturerne.

7de Var jeg ved Simmelkjær Kjær angaaende en Vej som skal opkastes $\frac{1}{2}$ Miil paa Heden 10 Favne pr. Tdr Hartkorn. S. Dahl paatog sig at opkaste vores og de fleste Lodder imod at erholde 50 Rbs pr. Td. Hartkorn. PL. og A.Jh plukkede Tækkelyng, jeg kjørte $5\frac{1}{4}$ Trave hjem Eftmd.

8de Vi kørte sidste Tørvesmuld i Møddingstedet Eftmd. A.Jh slog Lyng vi kørte lidt i Egelund Vej, jeg skakharvede Kartoffler østlig.

9de Begyndte vi at køre Tørv 4 Læs.

10de Kørte vi Tørv 8 Læs. LP. grov Træk Eftmd.

11te Ligesaa 8 Læs. PL. grov Træk.

12te Ligesaa 10 Læs, PL. grov Træk

13de Var jeg til Kirke, jeg fik .....? hos Præsten til No. 82, leverede ham den forrige til 68. Var ved Landevejen ved Hagebro for at modtage Ordre. Jeg gik til Vormstrup jeg betalte C. Jensen der boende 9 Rbd til Rente 4 Procente for et Aar til Dato af de 225 Rbd. Sølv, som jeg er ham skyldig efter Obligation af 20de Juni 1837.

14de Kjørte vi og Tørv 8 Læs. PL. hos Broder N.

15de Ligesaa.

16de PL. grov Træk, jeg modtog af Svoger A. Jeppesen 4 Skp Kalk a 13 Skill Skp. 3 Mark 4 Skilling betalt. 4 Skp som han har leveret til Haderup Degnebolig a 18 Skill. 4 Mark 8 Skill. Vi kørte Tørv 7 Læs.

17de Var Cr. Jepsen her at takke paa søndre Side af de 3 vestre Fag paa nørre Hus, han kom i Aften og tog gl Tække af. Vi havde Søster Mette.

Juni 1841

18de De kørte 5 Læs Tørv, A.Jh plukkede Lyng Eftmd til Landevejen. Jeg kørte til Landevejen ved Hagebro med 2½ Trave Lyng som blev lagt, samt 2 Traver af Naboens i det Lave hvorpaa vi kørte Grus, som vi tog ved Brohuset.

19de Cr. Jepsen tækkede lidt Eftmd. PL. plukkede Lyng. A.Jh kørte sidste Tørv med Stude 2 Læs. Vi tækkede det sidste Stykke Hus af. PL. kastede Leer til Cr. Jepsen A.Jh skruede Klynetørv. Eftmd rejste PL. Træk til at afgøre Stakkene.

20de Var Karen til Kirke. Jeg kørte et Læs Tørv til Kr. Hinge i Hagebrogaard.

21de

22de

23de

24de PL. skruede Træk Fmd. Vi sendte 1 Td Rug og 2 Skp Byg til Gryn med Nabo til Sønder Mølle samt et Par Hjul uden Fælle og en Plove ??del N. Martinus. Jeg fulgte med til Haderup til Degneboligen, hvor der i Dag er eller var Arbejdsfolk. Jeg gik til Faarbæk for at bevaane et Møde, som der er berammet af L. T. Hr Raependorph ang. at denne vilde indfri paa egen Regning for Sognets Beboere den paa Ejendommene hvilende Behæftelse, uden derfor af Beboerne at erholde nogen som helst Vederlag. Eftmd. skruede A.Jh og PL. Træk jeg gik til dem, da de vare ved Egelund Vej. Ved Aftenstid dæmmede vi Vandet af Grøften over nye Dæmning.

25de De satte Kaalplanter, jeg kørte et Læs Tørv for Jomfru Eggers af nørre Hede. S. Degn hentede et Læs Klyne med mine Heste, mens jeg var ved Degneboligen. Jeg tog et Læs Klynetørv hjem med af vor Mose.

26de De blandede Gødning i Gaarde med Stude. Jeg kørte Kultørvene op paa Væggildbakken 2 Læs, dog smaa. Jeg betalte A.Jh 1 Specie af denne Aars Løn. I Dag Regnvejr.

27de Jeg til Kirke, en Brodersøn af Præsten som var her for at besøge ham prædikede. Der holdtes Skolekommision, hvor det bestemtes at Høstferien skal begynde d. 12 d.M. og vedvare i 3 Uger. Henrik betalte 3 Læs Leer med 1 Rbm.

28de Vi kørte Jord og Møg paa en Møgdyngge østlig ved Gl Staulund, hvor Hedejord var fra i denne omtrent 60 Læs.

29de Ligesaa, vi kørte nogle Læs ovenpaa af Gl Staulund, kørte noget Hedejord til en anden Møgdyngge norlig.

30te De blandede Gødning, jeg pløjede norlig ved Ager med Heste.

Julius 1841

1ste Fmd pløjede jeg og der. Eftmd kastede jeg Kultørv i Graven, hvor de brændte og vi dækkede dem med Sand nemlig Kullene.

2den De muggede Kalvehuset og Høgulv østlig i Fæhuset, hvor Kalvene har gaet. Eftmd kørte de Jord og Møg paa Møgdyng. Jeg kørte 5 Læs Jord paa Leeren, jeg formoder 4 Læs, da vi lagde noget bort af de 7 Læs. Vandede Leeret og æltede lidt i samme med de 4 Ungnødder.

3die Æltede vi Leeret af og strøg af samme omtrent 1000 Sten.

4de PL. til Kirke. Jeg var i Feldborg, jeg akoderede med J. Vad om at forskaffe Skolestue fra 1ste Novbr. d. Aar til 1ste Novbr 1942 imod at han derfor erholder 5 Rbd og det ½ af Bidraget til Skolevæsenet, som er ham paalignet d. Aar.

5te Kørte vi Dige paa Mødding med Stude, nu denne afgjort, jeg formoder at der er kørt 400 Læs. PL. plukkede Lyng til Landevejen ved Hagebro. Eftmd Regnevej.

6te Kjørte jeg til vor Vejlod ved Hagebro med 1 4/5 Trave Lyng og Naboen Søn ligesaa, hvilket vi lagde i det lave som Vandet om Vinteren har bortskyllet. Vi kørte et Lag Leer derpaa og noget Grus fra bag Brohuset.

7de Fmd. Regnevej. Eftmd kørte PL. Jord paa Markmødding 2 Lag skønt den 1ste ej er udsat men for at holde Møgget. Jeg pløjede 2 Agre af til Blandejord til næste Aar.

8de Kørte vi 2 Læs Leer hjem til de forrige jeg formoder 3 Læs og derpaa 5 Læs Sand. Eftmd. som for i Gaar anført.

9de Æltede vi Leeret med disse Ungnødder. Kørte 10 Læs Træk hjem. Aften kørte jeg Gjordemoderen til Haderis Bro. PL. kastede Leer sammen.

10de Kjørte vi Træk 10 Læs, strøg Sten 300 om Middagen.

11te Var jeg og A.Jh til Kirke. Jeg betalte Degnen 1 Specie for Reparationer som han har ladet udføre paa Skole og Degneboligen d. Aar. J Vestergaard 24 Rbs for 1 Dags Arbejde ved bemeldte Degnebolig, hvortil han blev Lejet d. 25de f.M. for Husmand Peder Kragelund kaldet, som ej efter Tilsigelse gav Møde. Jeg kørte med Nabo paa Returen, fik nogle Gryn hjem med.

12te Kjørte vi sidste Træk hjem af østre Hede.

13de Jeg reparerede ved Væggene paa Fæhuset, satte en Dørtærskel i Faarestidøren i Laden.

14de Kjørte vi noget Sand til bemeldte Dør og derfra i nord. Eftmd kørte vi Træk af nørre Hede.

15de Kjørte jeg og Træk med Heste og Stude, PL. grov og læssede. A.Jh og Mette klinede.

16de Kjørte mig og A.Jh Træk med Heste og Stude, PL. grov.

Juli 1841

17de Kjørte jeg til Høgild Mølle med 2 Tdr. Rug og noget Malt. Karen maalte det øvrige Rug 4 Tdr 1 $\frac{3}{4}$ Skp. PL. A.Jh slog Lyng østlig.

18de Var jeg med J. Haderis hos Hr. Forst Planteur Nerendtz at forkynde en Stævning for en Nf. Cr. Nielsen der tjenende.

19de Kjørte jeg Jomfru Eggers hjem som i Aften blev opholdt af Regnevejret, da hun var her for at besøge os, hun betalte 3 Rbm for i Dags graven Tørv i min Hede ved at cvitere disse for en rød ulden Klædes Farveløn. A.Jh kjørte noget Jord paa Staldmødding. PL. syg. Eftmd begyndte jeg at mure paa et Sted at indrette til Studehus i Havregulv.

20de Var jeg med S. Haderis hos L. Meldgaard, Poul Lille Graasand, J. Abildgaard i Præstegaarden tjenende at forkynde en Stævning for disse ang. ....? med den første og sin Karl Villads Christensen af Graasand. De kørte lidt Jord paa Staldmøddingen 2 Lag Dige og Grønjord. Middag var vi ved nye Dæmning at stoppe Jord og Lyng i et Overløb i Anledning af de høje Vande. Jeg begyndte at pløje paa Hedeager østlig. PL. murede lidt.

21de Jeg pløjede 2 Agre af og lidt med Heste, lidt med Stude. PL. slog Trindmose i Regn stundom.

22de Dannede vi Udløb til Vandet i Grøftens nørre Ende. Eftmd begyndte vi at slaa pa Nederskifte Ager.

23de Slog vi paa disse Agre.

24de Vi opvartede A. Vaker, som vi havde at mure en Side Gavl paa Stueloft og noget i Havregulv. A.Jh rev det slagne af paa Ager. Vi kørte Høet hjem af Trindmose 43 Læs.

25de Var jeg og Karen til Kirke J. Simonsen prædikede.

26de Slog vi lidt til Grøften til Kirkevej. Kjørte 1 $\frac{2}{3}$ Læs Hø hjem af Nederskifte som vi tilligemed $\frac{1}{3}$ Læs af Trindmose røstede mellem Rughalm i Logulv?

27de Slog vi Nederskifte til Midten omtrent undtagen Aastedet.

28de Slog vi Nederskifte af og Kiel norden Udløb, begyndte paa Holmen.

29de Slog vi Holmen af og Gaardkrog undtagen lidet.

30te Slog vi Gaardkrog af slog Kiel af og Holmen neden Kielsanden undtagen lidt.

31te Slog vi denne af, slog i Lille Elkrog Buskene paa det aftørrede og Lille Krog omkring ved Bygget og Aasted og en Del af L. Holm. Kjørte nogle Sten til Dæmningen ved Vadkroganden.

Augustus 1841

1ste Var PL. til Kirke. Vi stakkede lidt Hø i Nederskifte ved Aftenstid.

2den Vi stakkede Hø i Nederskifte oven Aasted og i Kiel norden Udløb op paa Holmen, kørte et Læs hjem fra nedden Aasted og sydlig paa Ager til Faar. Jeg laante Tomas Christensen Dahl 2 Specier at betale igen senest til 1ste Novbr. d. Aar Contant.

3die Kørte vi Høet hjem af Nedreskifte oven Aasted 3 Læs, 2 til Fæet for det meste i øster Høgulv, 1 til Faar i Laden.

4de Kørte jeg og Karen til Skive til Marked. Jeg købte af Hr. Købmand Dige 8 Pot Brændevin og nogle Spenserier til Beløb 2 Rbd 4 Mark 14 Skill. 11 Stk. Brædde 2 Rbd 14 Skill. 3 Dito 4 Mark. 4 – 14 Fods Træer 2 Rbd 2 Mark Summa 7 Rbd 5 Mark 12 Skill. Paa Torvet Fisk for 5 Mark 14 Skil, 3 Par Træsko 3 mark 6 Skil. en Kardus 1 Mark. Lidt mere smaa 9 Rbd 4 Mark. PL. og Mette var hos Broder Anders.

5te Vi havde i deres Sted Broder Anders og Hustru, slog Lille Elkrog af og store Elkrog Ager.

6te Vi slog Store Elkrog af og lidt af Egekrog østen Udløbet.

7de Vi slog Egekrog af og Jtorp Eng fra Dæmning til søndre Aasted undtagen lidet.

8de Var jeg og Karen til Kirke.

9de Slog vi lidt i Jtorp Eng, Vandet steg saa højt at vi ikke kunde godt Skaar for samme paa Engene. Eftmd ryddede Pl. Grøf Brinkene fra Vest til Øst. Mette skovlede eller kastede Sand i Grøften nordlig.

10de Kørte vi Høet hjem af Kiel, Graadkrog og Holmen 4½ Læs, 1 til Lammene, 1 til Fæet sydlig i samme Gulv, 1 kom ind til Faar, 1½ Læs lagt paa Agrene østen Laden og splittet der, men kom ikke ind.

11te Kørte jeg til Hale i Sevel for Søster Mette og hende med, hvor hun fik et Læs Hø, som jeg kørte hende til min Gaard hvor det blev lagt paa Engen. De stakkede Hø i Elkrog.

12te Slog vi Jtorp Eng af undtagen Aasteder. A.Jh plukkede Lyng vesten nye Grøft. Vi hentede en ..... Planke hos S. Dahl, som denne har optaget, da den var sejlet med i Aaen formedels Vandets Højde, og lagde over Grøften, hvorpaa vi bar Lyng over og paa Dæmning. Eftmd kjørte vi lidt Sand paa denne med Stude. Kvinderne plukkede Lyng.

13de Kjørte vi Sand og lidt Grønjord paa samme Dæmning, vi plukkede nok noget Lyng.

14de Kørte jeg med Hr. Kirkesanger og Skl. Andersen gennem Staulund og Feldborg i hvilken Distrikt han erholdt de ham tilfaldende Hø med hvilket jeg kørte til Haderup Degnebolig, et lidt Læs. PL. slog Bløden, i Kiel og Aasted i Nederskiftet.

August 1841

15de Var A.Jh til Kirke. Jeg betalte til Naboe af 3 Skp 1Fdk 4/60 Alb. som af mit Hartkorn er delt til No. 23 for Simmelkjær Vejs Opkastning 21 Skil. og for Kørsel d. 5 dennes med Doktoren efter Ordre 2 Mark 8 Skill.

16de Kjørte vi Høet hjem af Store Elkrog og Holmen og Lille Elkrog og disse Holme derved. De 3 Læs af Elkrog Agre kom ind til Hestene, 1 Læs af Holm og nordre Ager til Faar, 1 4/5 Læs af Lille Elkrog og de af Holmen til Fæet vestlig 4/5 Læs, Østlig i store Elkrog blev kørt til Laden at tørre til Faar. Vi stakkede i Egekrog og noget i JTorp Eng.

17de Kørte vi Hø hjem af Egekrog 4/5 Læs til Faar 4/5 til Hestene, af JTorp Eng 1 Læs mellem Aasterne til Hestene 1 Læs sydlig til Faar.

18de Slog vi Holm i L. Krog, Egekrog Aasted nederste Aasted i JTorp Eng, kørte Høet hjem fra Nedreskift Aasted og Kiel Bløden 1 Læs til Fæ. Broder N. var her at arbejde. Vi satte en ny Gulv midt i Stalden, et Stykke i Aftægtshuset, fæstede nogle Spærrer som var sunket lidt, hentede et Læs Hø norlig i JTorp Eng til Lam.

19de Vi slog L. Krog af og Ulvegrav, søndre Aasted JTorp Eng Aasted i Hovgaard, kørte Høet hjem fra Egekrog Aasted og det vaade i Store Elkrog, 1 Læs til Fæ vestlig lagt til at tørre i Morgen. Jeg kørte til Haderup med Karen og de tvende mindste Børn, som der af Læge Jensen blev vakseneret, samt Naboes Hustru og Børn med, og Broder Anders hans Hustru og Søn.

20de I Dag begyndte vi at høste Rug 3die Kjerv lige ved Gaarden. Stakkede Hø i L. Krog, kørte hjem fra Aastederne i JTorp Eng 1/2 Læs til Faar.

21de Høstede vi og Rug, de kørte Hø hjem af L. Krog 1 Læs til Heste, 1/2 Læs af Aasted i Hovgaard til Faar lagt ved Laden.

22de Var PL. til Kirke. Jeg var ved Smeden Lauge og fik Sko lagt om under Hestene og Søm slagne til Skoene, jeg betalte ham derfor 12 Rbm.

23de Jeg kørte til Sønder Mølle med 17 Skp Rug og lidt Malt. PL. høstede Trinmosestykket. Eftmd høstede vi Svinehovgaard og Vadkrog undtagen Lidet. Jeg var i Naustrup men fik ikke Ploven som af N. Martinus var lovet.

24de Fmd. Regnevej. Eftmd kørte vi Grønjord paa nye Dæmning med Heste og Stude.

25de Høstede vi Rug paa Hedejord 3 1/2 Trave. Eftmd høstede vi lidt oven Vejen sydøstlig.

26de Fmd. høstede vi Rug norden Vejen. Karen Esper og Edel kørte med Naboen til Haderup Skole hvor disse tvende smaa sidste Torsdag blev vaksineret med Kopper, disse blev i Dag kendt Gyldige. Eftmd høstede vi Eng Byg paa Lille Krog 2 7/9 Trave og i L. Krog 2 3/20 Trave, vi rev lidt ved Aftenstid øster Hedeager. Regnvej.

27de Høstede vi 2de Kjerv og Gøderup af oven Vejen. Havde Broder Anders og Svigermoder som efter egen Tilskyndelse er kommen til os.

August 1841

28de Høstede vi 2de Kjerv og Gøderug af sønden Vejen og i L. Krog 2 Traver, og ved Bækmunde 3 9/20 Trave, havde og Broder og dennes Hustru.

29de Var jeg og Karen til Kirke. Eftmd kørte vi 2 Læs Rug hjem af det Indlukte.

30te Kjørte det sidste Rug hjem i alt 45 a 46 Traver, Gjøderuget 11 13/20 og lidt af 2den Kjerv neden Bakken og de 2 Traver Gøderug af Hedeager. Omtrent 15 Traver kom ind til Sæderug, 3die Kjerv oven Bakken af Indlukte og af østre Mark og 1 Læs 2 Kjerv omtrent 13 Traver kom i 3die Kjerv Gulv, det øvrige omtrent 16 Traver kom i inderste Gulv. Lidt Rugrivning af det Indlukte i Havregulv. Broget Kvie Kalv til Tyr.

31te Rev vi Rugstub østlig norden Vejen og kørte Rivning hjem 3die Kjerv og 3die Kjerv og Hedeager til Fæet.

September 1841

1ste Rev vi Rugstub af og kørte Rugen hjem neden Vejen og af Svinehovgaard, kom ind paa nordre Gulv. Vi kørte Eftmd Byg hjem, Mette, A.Jh begyndte at slaa Lyng.

2den Vi slog lidt om Morgenen i Vadkrog. Eftmd slog vi i Faarelyng, kørte 3 Læs hjem som kom ind over Fæet.

3die Slog og Faarelyng, kørte 3 Læs ind over Faar.

4de Slog vi og Faarelyng kørte 3 Læs hjem, de 2 kom ind over Faar, den 3die over Lammene paa denne Høgulv. Karen stakkede Hø i Vadkrog.

5te PL. til Kirke. Jeg trak til Dueholm med et Par Stude, som jeg d. 2den d.M. solgte til Morten Christensen der boende at levere disse i Dag imod contant Betaling 68 Rbd Sølv 1 Specie at paa Vilkaar, om han kan faa 72 for tilfalder mig 1 Specie. Jeg betalte N. Marinus 5? for en Plov Aksel? og Sule? som han har sat i sin gl Høndel? og bragt til Haderup.

6te Vi begyndte at høste Byg paa Marken paa Driverjorden 8½ Trave. PL. slog Vandet og Bløderne i Vadkrog og Nederhougaard.

7de Vi høstede Bygget oven Vejen 8½ Trave. Lidt norden Vej.

8de Høstede vi lidt Byg paa søndre Ende og det øvrige ved Aftenstid. Vi slog Buskene af i Hovgaard og rev ellers Bygstub. Regnevej, høstede Boghvede.

9de Vi høstede Bygget af sønden Vej i alt 10 Traver, Eftmd høstede vi Havre i L. Krog 7½ Trave samt paa L. Holm og Lille Elkrog. Havde Andreas Vakier at udrappe? Skorstenen.

10de Pl. høstede lidt Havre Formd. Eftmd. var han ved Landevejen ved Hagebro. Jeg begyndte at fælde ved Damstedet med Heste. Eftmd høstede jeg sidste Havre i Vadkrog og Hovgaard kørte det hjem af Lille Elkrog.

11te Vi kørte Havre hjem af L. Holm og satte i Lukke. Vi slog nogle Buske i Lille Elkrog. Jeg fældede lidt. De rev Bygstub kørte Byg hjem af Drivejord og norden Vej i alt 17 Traver.

12te Var jeg A.Jh til Kirke, det holdtes Skolekommision i Haderup Præstegaard, da Skoleforstanderen ej mødte. Der lejedes Skolestuer 2 – 4 Rbd Sølv 1 – 5 Rbd Sølv og en i Feldborg 6 Rbd 1 Mark 15 Skill. Der fæstedes Skolelærer P. Nielsen 12 Rbd Sølv P. Jepsen 8½ Rbd.

13de Jeg fældede lidt, vi kørte Bygrivning hjem neden Vejen. De begyndte at samle Aks. Vendte Havren, rev Havrestub i Elkrog og Holmen, hvervede det lidet Hø der, og kørte samme Rivning og Hø hjem og Byg sønden Vej 10 Traver, nu er Byggulv paa det nærmeste fyldt af Byg.

14de Fældede jeg af neden Bakken, kjørte Bygrivning hjem sønden Vejen og af Driverjorden det meste af Havren, det hjemkørte og af L. Krog, noget af Vadkrog og neden Hovgaard som kom ind imellem hinanden.

September 1841

15de De sankede Aks, jeg begyndte i Dag at pløje til Rug paa Hedemark med Heste, kom lidt Havre ind.

16de Jeg var til Smedie i Vistorphuset, fik den den 5te d.M. omtalte Plov beslagen og betalte Smeden derfor 2 Rbm. Drengen red Hestene hjem. De kørte 3 Læs Leer 4 Læs Sand i Leerhullet og æltede dette med Stude. Kørte Boghvede hjem og sidste Havre af det Indlukte, slog lidt Faarelyng PL. tærskede Aks.

17de Pløjede vi paa Hedeager med 3 - 3Aaringe Stude, som alle har før været under Trækketøj ej d. Aa men lidt i Fjor ved denne Aarstid et Par Dage. Kørte 2 Læs Faarelyng hjem, som kom ind i Vognportens østre Fag.

18de Pløjede vi og til til Rug med Stude og med Heste med nye Plov og Drengen med Heste paa Hedeager. PL. slog lidt Strølyng som vi tog med hjem. A.Jh og Mette slog Faarelyng, vi kørte 3 Læs hjem, de 2 i Vognporten en i gl Stald. Broder N. var her at gøre Dør til Staldhuset.

19de Var jeg og Karen til Kirke. Jeg fæstede en Pige der tjener i Vormstrup Maren NielsDatter til at tjene mig for Arbejdspige fra 1ste November d.Aa. til d.D. 1842 om Herren giver Helsen. Hun fik 10 Skil corant i Fæste, lovede hende 8 Rbd 3 Mark i Løn, Højtidsoffer samt de fornødne Træsko, et Faar i Foder, jeg formoder og i Græs og maaske efter hendes Valg et Lam i Stedet for de anførte 3 Mark ovenmeldt. Jeg betalte Søster Mette 2 Specier for 8 Uger som hun har arbejdet for mig i Hø og Kornhøsten efter anordt 8 Rbs daglig. Jeg købte en Væderlam af P Simonsen for 4 Mark 8 Skill Credit af Mangel på Smaapenge.

20de Vi pløjede til Rug med Heste og Stude de 4 Hedeagre af, begyndte paa 3die Kjerv sønden Vejen. PL. tærskede Boghvede fik det af Loen 3 Skp. Byg af Aksene før var tærsket 3 Skp.

21de Pløjede vi og sønden Vejen. PL. tærskede Rug. Provsti Rug 2/3 Trave 3 Skp.

22de Pløjede vi 3die Kjerv af sønden Vej, pløjede Lange? Stykke og øster Ager norden Vejen.

23de Hentede vi et Læs Brændelyng norden Ulvehøj. Regnevejr. Vi pløjede 3 Agre fra østre Side. Fik Rug af Loen af 2 Traver 10¼ Skp, 6 Skp af dette og 2 Skp af Provstiruget? kørte jeg til Sønder Mølle med om Eftmd. og de 3 Skp Byg til Gryn lidt Malt. Kom hjem Kl. 12 om Natten. A.Jh gik til Marked i Skive som holdes i Morgen. A.Jh fik 1 Rbd til Markedet. 7 Rbd betalt af d.Aa. Løn.

24de Pløjede vi 2 Agre. PL. tærskede Rug.

25de Vi pløjede 4 Agre fra østre Side undtagen lidet da det regnede ved Aftenstid. Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 8½ Skp, den ene Skp var Baggest.

26de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Drengen var hjemme i Mundbjerg.

27de Pløjede vi 3die Kjerv af og noget af 2den Kjerv norden Vejen. Drengen i Høstrup efter Bdv.

September 1841

28de Pløjede vi og 2den Kjerv. A.Jh i Feldborg laante 2 Potter Bdv. af Md. Nerentz til Høstgilde, som vi fik i Dag Aften Gjester Broder Anders og hans Folk.

29de Vi pløjede af oven Vejen. Drengen var i Høstrup med 1 Skp Rug som han der leverede til Herredsfogden.

30te Pløjede vi 2 Kjerv sønden Vejen. Vi begyndte i Dag at saa Rug 1 Ager sønden Vej. Rug af Loen af 5 Traver 3 Skp 2 Skp Baggest.

Oktober 1841

1ste Vi pløjede sønden Vejen Rugstub af, og saaede 2 Agre der vestlig.

2den Pløjede vi Bygstub sønden Vejen øster og vester Ager og saaede disse med 6 Skp Rug.

3die Var jeg til Kirke, jeg kørte paa Turen med Naboe. Jeg laante 2 Potter Bdv. af Præsten da N. Hornstrup ej fik det i Skive efter Løfte førhen, jeg gik til Feldborg med dette og leverede for det af 28 f.M. laante. Betalte J. Simonsen 4 Mark 8 for en Lam som er her.

4de Saaede jeg i østre 2den Kjerv Ager sønden Vej og 3die Kjerv sønden Vej 8 Skp. Pløjede midterste Bygstubager med Stude og saaede de 2 Skp. 1 Skp Provstirug i sønder Ende af vester Halve til 10 Alen norden Havrestub. A.Jh slog Lyng ved Damsteder.

5te Pløjede lidt men formedels Regnevejrliget maatte vi spende fra igen, dog fældede vi lidt.

6te Kørte jeg Karen, Knud, Drengen til Sjørup, vi var først i Laanum fik noget Leerkar, som Svoger Kjeld hans Hustru har bragt dertil, betalte ham derfor 3 Mark 8 Skill. 1 Par Pudefletninger som Svoger A. har købt til mig a 2 Mark 2 Skill. Vi kørte dernæst til Sjørup, hvor vi paa Markedet købte 2 Pund Humle 4 Mark 8 Skill. lidt kjøkken Frugter, vi kjørte hjem til Aften. Svoger J. Espersens Hustru kjørte med fra Hagebro paa Tur og Retur.

7de Pløjede vi en Ager norden Vej og saaede og harvede denne.

8de Pløjede vi 2 Agre og saaede disse og harvede. 1 Skp Rug i det som M. har gødet.

9de Pløjede vi og saaede sidste Ager paa dette Stykke og saaede og harvede, saaet der omtrent 9 Skp Rug. Eftmd kjørte jeg til Simmelkjær Vejel? med et Læs Sten af Ægten No. 24.

10de Var PL. P. Knudsen, A.Jh til Kirke, den sidste var og til Alters.

11te Var jeg til Smedie hos Lauge, fik Sko lagt om under Hestene og lidt mindre betydelig. Eftmd Regnevejr.

12te Pløjede vi i Vadkrog....midterste 4de Kjerv og saaede 2½ Skp Rug. Byg af 2 Traver Engbyg gav ½ ?

13de Saaede jeg den Skp Rug. Vi pløjede Rugstub i L. Krog og saaede der 3 Skp Rug.

14de Fmd kastede vi en Del Sand i Grøften for Rugstub ved Bækmunde. Eftmd pløjede vi disse Rugstub og saaede der 3 Skp. Rug. PL. ryddede i Grøften.

15de Var jeg i Haderup Skole hvor der holdtes Eksamen for Enestegaardens, Feldborg og Haderup Skolers Skolepligtige Børn, mine Folk kørte Gødning paa Boghvedestub.

16de Kjørte vi det sidste af en Markmødding derpaa samt nogle Læs Aske og Svinemøg i det Lave og østen Brinken. Almissem K. Nielsen gik i Aften, i 4 Dage var han her i Omgang. Pløjede jeg dette og saaede og harvede dette.

Oktober 1841

17de PL. til Kirke. Jeg kjørte til Høstrup, jeg fik en højre Træsko byttet, købte $9\frac{3}{4}$ Pund Jern, 1 Kardus og 1 forhen paa Credit. Drengen hjemme til Barselgilde.

18de Pløjede jeg paa Driverjord med Heste. Eftmd faldt ualmindelig stærke Regnbyger med kraftige Vinde i Forvejen.

19de Pløjede vi Driverjorden af saaede og harvede der, saaet $8\frac{1}{2}$ Skp Rug. I Dag tog de Kartoffler op paa Hedejord 3 Folk og Drengen lidt Eftmd.

20de Tog de og Kartoffler op der 6 Folk der N. Albrect og Kristiane var her, jeg pløjede Hedejord østlig med Heste.

21de Kjørte jeg til sønder Mølle med $8\frac{3}{4}$ Skp ny Rug, 5 Skp gl Rug, 5 Skp Byg til Meel, der faldt stærke Regnbyger midt paa Dagen.

22de Tog vi Kartoffler op, 5 Folk. A.Jh syg, men vi havde Christiane.

23de Tog vi og Kartoffler op 5 Folk.

24de Var jeg og Karen til Kirke og til Alters. S. Haderis betalte mig 2 Mark 1 Skill. for St....? Jeg betalte Sognefogden 2 Mark for Sognekørsel. 19 Rbd 3 Mark 15 Skill. Sølv til Skat at betale paa Tirsdag. 6 Skill for at levere disse. S. Dyrmos sit Tilgodehavende.

25de Tog de sidste Kartoffler op paa Hedejord 4 Folk omtrent, 26 Tdr Spisekartofler som kom ind i Ruggulv, og 5 Tdr. smaa, som kom i Bryggerset er vokset paa 2 Agre, der er lagt 3 Tdr. Ved Gaarden var lagt 1 Td, jeg formoder at der blev 10 Tdr. omtrent, hvoraf de $\frac{1}{2}$ er allerede spiste. Vi pløjede dette Stykke Kartoffelstub med Stude for det meste, saaede $1\frac{1}{2}$ Skp Rug og harvede dette med Broders Harve. Vi tærskede om Aftenen $\frac{5}{6}$ Trave.

26de Vi fik af Loen 3 Traver 1 Td 5 Skp fremmest. Eftmd saaede vi østlig i 3die Kjerv 7 Skp Rug i de 2 korte og $2\frac{1}{2}$ i de lange Agre, vi gav det først én Dræt af Broders Harve med Stude.

27de Saaede vi 14 Skp Rug i det øvrige $2\frac{1}{2}$ i 3die Kjerv Ager og 3die Kjerv Ager oven Vejen og harvede det før Saaningen med Stude og liden med Heste.

28de Vi fik Rug af Loen af 1 Trave 4 Skp fremmest, hvilke vi saaede i de 4 Agre 2den og 3die Kjerv i Hedeager, kørte 18 Læs Aske paa øster Ager Kartoffelstub ved nørre Ende pløjede det Halve af denne med Stude medens Hestene harvede. Drengen harvede lidt med Stude før Saaningen medens jeg kørte Aske med Heste. Karen betalte Christen Boel 12 Skill. for 2 Køer ved hans Tyr.

29de Pløjede jeg den Ager af med Heste og saaede $1\frac{1}{2}$ Skp Rug. Jeg gik til Faarbæk og bevaanede Eksamen, som holdtes for østre og Nedersognets Skolepligtige Børn. Chr. Christensen neder Uhre Skoleforstander betalte mig det af ham indkrævede Bidrag af østre Sognet med 9 Rbd 3 Mark 5 Skil. Jeg betalte ham igen Pengene til Rasmus Andersen for en Skolelærers Kost og Logi i 41 Dage a 12 Rbs Sølv daglig 5 Rbd 12 Skill. og til Leje af en Skolestue for Sommeren 2 Rbd Sølv alt mod

Oktober 1841

Cvitering. N. Mikkelsen leverede mig Cvitering for 10 Rd 3 Skill for 84 Dages Kost og Logi og for 2 M. for Skolestue. P. Nielsen for sin Løn 16 Rbd.

30te Pløjede vi nok en Ager Kartoffelstue paa Hedeager med Stude, saaede i denne 1½ Skp Rug og harvede med Heste. PL. kørte nogle Læs Fladtørv i Sanden med Hestene sydlig ved Agre. Regnevej.

31te I Dag var ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg betalte A.Jh hendes Tilgodehavende af Lønnen for sidste Aar med 2 Mark ÷ 9 Skill. og 4 Mark for et Lam, som jeg har købt af hende og 1 Specie for et Faar for Andreas Vaker, hvilket denne har købt. Faaret bliver hos mig i Foder som akoderet i Sønnen Løn og desaarsag har han formaaet mig til at beholde det for ham indtil videre. A.Jh rejste i Dag, jeg paategnede hendes Skudsmaalbog Fredag – godt.

November 1841

Jeg betalte PL. hans Tilgodehavende af sidste Aars Løn med 3 Rbm og 4 Mark for Foder til et Faar som jeg havde lovet ham. 12 Skilling for noget Leer med 15 Skill. for nogle Drikkevarer, et Par Træsko mangler, han rejste i Dag. Jeg betalte Drengen sit Tilgodehavende af d. Aars Løn eller sidst Aars (rettere sagt) med 1 Specie og 2 Skill corant. Jeg lovede Andreas Vaker at fodre et Faar for ham for 1 Rbd. Faaret er her hvilken tilhører J. Simonsen. Jeg kørte til Vormstrup og hentede Pigen Maren NielsDatter. Jeg kom ikke med hende og hendes Gods før om Aftenen Kl. 10, da jeg opholdte mig noget for Regnen og for nogle Givtenykker som hun var beladt med.

2den Var Broder N. her og dannede Brædder til Studekrybberne nye.

3die Jeg og Drengen lagde nogle Sten bag i Studestederne. Eftmd kørte vi 2 Læs til Dæmning. Karlen Peder Andreasen kom i Dag at begynde Tjenesten ved Middagstid han tærskede Byg Eftmd. I Dag kom Hestene til Bestandighed paa Foder.

4de Var Broder N. igen, vi gjorde disse Krybber fast til Væggene. PA tærskede Byg. PK lagde Sten i Huset.

5te Vi fik Byg af Loen af 1 1/5 Trave Byg 5 Skp. PA tærskede Byg. PK lagde Brolægning i Græbningen. Jeg fældede lidt med Heste. Eftmd, kørte vi 3 Læs Leer og Sand fra Bakken ved Svinehovgaard til Stene nye Dør til at kaste .....?

6te PA tærskede Byg. Jeg pløjede Hede for N. Albertsen den yngre. Drengen til Skrifte. Sidste Tirsdag Aften betalte Skoleforstander Cr. Sand af det af ham indkrævede Bidrag i Enestedgaardene til Skolevæsenet 8 Rbd minus 2 Skil. Rester for C. Jepsen, J. Jensen, A. Nielsen og N. Knudsen disses Bidrag – den sidste har betalt de 9 Skill.

7de Drengen til Kirke og til Alters. Karen i Løvig i Anledning af hendes Søster er i Barslseng.

8de Jeg fældede med Stude norden Vej, fældede øster Ager af før den Vej med Heste, begyndte ved vester lange Ager. PA tærskede.

9de Ligesaa.

10de Jeg fældede neden sorte Knot med Stude, paa vester Ager med Heste. M. i Trandum angaaende Giftespørgsmaals??gen.

11te Fældede jeg ogsaa.

12 Jeg fældede vester Ager af, tærskede Rug Aften.

13de Vi tærskede Rug, kastede og fik af Loen af 3 Traver 3die Kjerv 1 Td 4 Skp. som blev maalt i Sække til Aftægt. Nogle Trandumboere var her angaaende det ommeldte Giftespørgsmaal. (Frostvejrligt) Vi kastede Kartoffler i Grovkulen ? 26 Td.

14de Kørte efter Anmodning til L. Melgaard og kørte derpaa og til Haderup med nogle Folk af hans Ligfølge, med et Barn som jordedes. J. Høigaard tilsendte mig Skolebidraget – 4 Mark, som Rester

November 1841

for Jørgen Vestergaard. Jeg sendte N. Mikkelsen 18 Mark 14 Skill for en Skolelærers Kost og Logi som restede. Præsten gav mig 8 Rbs tilbage paa 2 Mark og 8 Skill. som jeg sendte ham for de 2 Potte Bdv. d. 3die f.M. han laante mig et Eksemplar af Anor..... om Lande..... nogle Aviser.

14de Alt Fæet til Bestandighed paa Foder paa Grund af Frostvejret.

15de I Nat er der falden noget Sne, hvoraf noget af Vinden er blæst ind i Husene, vi arbejdede dette ud igen. Eftmd kastede vi Byg i Loen.

16de PA tærskede Byg, jeg og Drengen fodrede Kreaturerne.

17de og

18de og

19de Ligesaa.

20de Ligesaa vi møggede Kalvehuset.

21de Var PA. PK. til Kirke. Jeg betalt Tygge Baslund 5 Rbd 5 Mark 4 Skill for 47 Dages Kost til en Skolelærer imod Cvitering.

22de Vi fik Byg af Loen af 2 Traver 1 Td $7 \frac{5}{8}$ Skp. $\frac{3}{4}$ Skp Baggest, vi kom Rugrivning i Loen. De støbte Lys $17 \frac{1}{2}$ Pund Talg.

23de PA tærskede Rugrivning. Jeg satte noget Mur ved Siderne inden Hakkelselo Døren.

24de Murede vi dette af. I Dag var Faarene igen paa Marken, da de siden d.14de er fodret i Huset. Eftm fældede vi med 4 Stude. De kastede lidt ud.

25de Kørte vi noget Sand i Feldborg Vej mellem Grøften og Aaen som af Vandenes Højde var bortskyllet. Vi fældede lidt med Hestene og siden med 3 Stude korte Ager af.

26de Lørdag, jeg fældede i den østre Lange Ager med Stude 10 Omfort. Eftmd kørte jeg 3 Læs Faaremøg med Heste norlig paa Ager oven Bakken. Vi kastede ud. PA møggede Faaresti.

27de Fældede jeg og i den lange Ager 9 Omfort. PA møggede Faaresti, vi kastede ud. Heste kørte Møg 7 Læs, da Drengen kørte Formd 9 Læs i den søndre Faaresti.

28de Var jeg til Kirke, jeg betalte Sognefogden 1 Mark 13 Rbs til Brandpenge af Skolehuset mod Cvitering, da han har betalt disse 1 Mark 8 Skill. til N.C. Kølvråa for at levere et Læs smaa Sten til Karup Bro paa Tirsdag. L. Mikkelsen lejedes til at forrette en Dags Arbejde der samme Dag. Jeg betalte Degnen 11 Rbd 1 Mark 3 Skill. til Kostpenge for de Dage han har undervist i N. Feldborg Skole 10 Rbd 3 Mark 6 Skill. 4 Mark for Vurderingens Indberetning. Jeg hentede noget Vævergarn til Smedens Enke og leverede T. Dahl – Frostvejret.

November 1841

29de Regnevejr. Vi forandrede Døren paa Væderhuset og murede den gl. op med Leer.

30te Regnevejr Formd. Eftmd fældede jeg af med Stude, PA pløjede, Mr. kastede lidt ud og fyldte nemlig ovn?

Nota ved sluttet Skifte 1833 den 11te April er i Skifteretten Etrof? anført Peder Pedersens 3 Børn Peder, Ane og Anemarie tillagt i Arv efter deres Moder 99 Rbd 3 Mark 2½ Skill. Sølv og ved den ommeldte Dag sluttede Skiftet efter deres Fader. – Peder en Broderlod 55 Rd 1 Mark 13 1/5 Skill. Datteren Ane --- 27 Rd 3 Mark 14 3/5 Skill. Datteren Anemarie 27 Rd 3 Mark 14 3/5 Skilling. Datteren Mette 27 Rd 3 Mark 14 3/5 Skill. 1833 var Sønnen Peder 9 Aar, Ane 14 Aar, Anemarie 12 Aar Mette 5 Aar.

December 1841

1ste PA og Mr. muggede nordre Faaresti i Laden, jeg kørte 6 Læs ad Marken norlig, PK nogle af disse. Stedmoder og hendes Mand var her, jeg leverede dem af hendes Aftægt 1 Td 4 Skp Rug 3 Skp Byg 6 Skp Kartoffler. De 6 Skp Rug tog vi af Loen, som var af Rivningen, de 6 af Loftet hvor dette har lagt en Tid siden d. 13de f.M.

2den Kørte jeg 7 Læs Faaremøg og satte norlig ved Egelund Vej, PA kastede ud. Eftmd kørte jeg til sønder Mølle med 10 Skp gl Rug $9\frac{1}{2}$ Skp ny Rug 1 Td Byg til Meel og noget Malt, noget af Søster M. hendes, noget fik jeg med for Dorte Haderis og noget for Tomas Dahl, hvor jeg modtog et Stykke Tosils Tøj $9\frac{3}{4}$ Alen, som de har vævet. Jeg betalte N. Martinus 1 Rdb Sølv for nogle Hjul af reparere.

3die Kjørte jeg ad Løvig og modtog disse 2 Hjul, ad Haderis og betalte J. Dahl for Vævningen 18 Rbs. Jeg leverede Ane LarsDatter Skiftebrevet af 1833 den 11te April efter Anmodning fra Cr. Larsen af Vallerbæk, modtageren lovede at være mig Skiftebrevet ansvarlig og bringe samt tilstede de Umyndiges Arvelodder for hvilke jeg er beskikket som Formynder, fire der Anført paa næst foranstaaende Side Pag. 469 – PA og Mr. fylede Møg og kastede ud sydlig nedden Bakken.

4de Kjørte jeg Faaremøg derpaa 6 Læs de 5 af Lammehuset, PA moggede. Jeg betalte PL 24 Skill. til et Par Træsko som jeg var ham skyldig.

5te Var Mr. til Kirke. Jeg købte 2 trykte Tørklæder af en Bissekræmmer L. Christian for 3 Mark 8 Rbs.

6te Gik jeg til Haderup, hvor jeg tilligemed de øvrige Valgberettigede Sognemænd mødte i Skolen og under Valgbestyrelsens Vejledning meldte 6 Personer hver, fordi der er bestemt at være 6 Sogneforstandere i Haderup Sogn foruden Præsten som efter Anmodning des angaaende indtræder uden Valg. Jeg meldte 6 nemlig T. Baslund, P. Storgaard, T. Hvolbæk, J. Knudsen, Cr. Vormstrup og N. Mikkelsen, men de fleste Stemmer faldt paa mig. Chr Vormstrup, J. Knudsen, T. Hvolbæk, P. Storgaard og S. Degn. PA, Mr. slog Lyng.

7de Regnevejr. Vi kom $\frac{2}{3}$ Trave Byg i Loen. Eftmd kastede vi noget Møg og Jord paa Staldmøddingen.

8de Kjørte vi noget Dige paa Staldmødding med Stude og Heste af Skeldigen.

9de Vi hentede lidt Lyng og lagde i Leden sydøstlig ved Gaarden. Eftmd kørte vi Fæmøg med Heste paa Markmødding pløjet Hedejord derpaa med Stude.

10de Regnevejr og Snefog, vi hentede et Læs Sand i Kiel Sanden.

11te Hentede jeg en Dejnetrug hos Broder N. som han har gjort for mig af Lys Binder? samt en Garnvinder. Jeg var hos Naboe at kvitere for ham paa en Obligation for 100 Rbd Sølv. PA kørte Hedejord paa Markmødding med sorte Stude, som i Dag først blev vænnede i Vogn eller for, kørte Fæmøg med Heste, de kastede nogle Aske paa denne Møgdyng.

December 1841

12te Var jeg til Kirke, jeg betalte Fattigpenge til Fattigforstander T. Gindeskov hans Karl 3 Mark 8 Skill. A. Vaker betalte mig 2 Mark 8 Skill. af 8 Mark.

13de Kørte PA Jord med Stude 2 Læs Fmd og 2 Eftmd. 7 Læs Fæmøg med Heste.

14de PA kørte Jord med 2 Stude, Mr. slog Lyng. Jeg kjørte Gjordemoderen fra Broder N. hans Bopæl til Gjordemoderboligen, jeg meldte Præsten at Barnet en Søn var født. Jeg tog lidt Lyng hjem med fra Stingsdahl.

15de Var jeg i Haderup Skole, hvor der holdtes Skolekommision hvorved Ligningen som til dels blev lagt til det kommende Aar, men den for dette Aar blev uforandret lagt til Grund for det kommende. Jeg betalte Chr. Uhre 2 Rbm for anvendt Reparation paa en Skolebord samt en Skoleskammel. Jeg leverede Præsten et Andragende til Amtet ang. nogle Restanser til Skolekassen. Jeg laante Tomas Dahl 3 Rbd at betale til Kyndelmisse, lovede han paa Søndag. Mr. kørte 7 Læs Møg paa Markmødding. PA kørte Jord PK kastede nogle Aske paa, nu denne afgjort 140 Læs.

16de Kastede PA denne Mødding op. Jeg satte Baand om store Øltønde. Karen var hos Broder N. angaaende hans Hustru.

17de Jeg reparable noget ve Tækken paa Stuehuset og paa Laden. PA kastede Træk sammen.

18de Var jeg til Smedie fik Sko slagne til Hestenes Forfødder, Staal forpaa op i Hagerne, de gl som vi tog fra om Morgen blev repareret til Bagfødderne. PA fulgte med og kom de ½ Kul til Smeden, han grov Sten op vester Ager til Dæmning. Eftmd Kvinderne bryggede Øl.

19de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Smeden Lauge var her at beslaa Hestene for og bag. Jeg betalte ham derfor 2 Rbm, nemlig baade for i Dag og i Gaar. Sidste Søndag den 12te denne Maaned var Mr. i Høstrup med 6¾ Pund Smør a 14 Skill Pundet forhen 1 Lispund 3¾ Pund, faaet 1 Kardus, 50 Lægtesøm 100 Sto??en. Hun fik et Par Træsko a 1 Mark 6 Skill. 1 Pund Kaffe 1 Mark 12 Skil. 1 Pund Sukker brun 1 Mark 14 Skil. 1 Pund hvid Sukker 1 Mark, ¼ Pund Puddersukker 5 Skill. 2¾ Pund Baandjern 1 Mark 8 Skill. 2 Lod Te? 8 Skill. Allehaande 4 Skill .....4 Skil. ....8 Skill.

20de Kørte vi Sten til Dæmning 5 Læs.

21de Kørte vi og nogle Sten og nogle Læs Hedejord i Brinken norvestlig og nogen Lyng, som vi slog vestlig.

22de Snefog. PA gik til Høgild hvor han fik 11 Potter Brv. a 18 Skill Potten, men de 3 Potter som var i Broders Munk, da denne undervejs faldt mod Jorden paa Grund af .....? hvorved denne nevnte gik tabt paa Heden. Jeg var hos Nabo efter Anmodning ang. en Obligation som han erholdt for 100 Rbd Sølv som han i Dag laante Chr. Christensen Tørve Groghus eller rettere Herrup, hvor denne skal flytte ved Mageskifte med hans iboende Sted.

23de PA tærskede lidt Byg, Aften var PA og Drengen i Høstrup med Faareskind 11 Stk. men kun antoges for 9 paa Grund af deres Fugtighed pa visse Steder.

December 1841

24de Vi fik Byg af Loen af 2/3 Trave 5 Skp. Drengen P. Knudsen gik til Hodsager med et Brev, hvor var en Liste, som af 18de d.M. er autoriseret af Amtet angaaende nogle Skolestuer hvoraf en Del hviler paa Cr. Fisker Nielsen Kusk, som det muligt er en Nødvendighed at inddrive ved Udpantning paa hvilken Grund jeg under dette til Sognefogden i Hodsager imod Ombedning at foretage Forretningen i Mangel af mulig Betaling.

25de Var jeg til Kirke, jeg ofrede Juleoffer til Præsten, til Degnen 8 Skill corant.

26de 2den Juledag kørte jeg Karen og Børnene til Løvig til Svoger J. Espersen, og hans Barns Daab blev i Dag i Kirken publiceret. Jeg kørte med hans Kone til Haderup, da min blev hjemme i Løvig, jeg kørte igen med flere dertil, og forblev der om Natten til Barselgilde. Jeg var i Vormstrup Retur.

27de Kørte vi hjem derfra ved Aftenstid. Jeg betalte A. Jepsen for et Par Klodser til Karen 2 Mark 8 Skill. Svigerfader forærede mig samt hver af sine Døtres Mænd 1 Rbd Seddel.

28de Søster Ane var her i Julebesøg og Nabo og Hustru og Børn. Vore Folk var der Aften. Vi hos Søster Mette.

29de N. Mikkelsen var her og skar 2 sortbrogede Tyre Kalve. Vi var hos Naboen til Julebesøg.

30te Var jeg i Haderup Degnebolig med de øvrige valgte Skoleforstandere, samt Præsten. Jeg blev der i Dag enstemmig valgt til Formand for Sogneforstanderskabet og tillige bestemt senere, at jeg skal vedblive Skolepatron akte Forretninger, samt P. Nielsen og F. Andersen at være Skoleforstandere. Cr. Jensen, J. Knudsen og Søren Frandsen blev valgt eller bestemt til efter Overenskomst at være Fattigforstandere i Sognet. Jeg var i Kirken hvor der i Dag blev holdt en Brudevielse, Peder Iversen blev viet til Pigen Maren PovlsDatter.

31te Jeg skrev det sidste af Dubliaterne af Regnskabet for den Almindelige Skolekasse. Indtægterne var til Beløb Suma = 191 Rd 14 Skil. Udgifterne Summe = 158. 2 Mark 7 Skill. Altsaa Beholdning = 32 Rd 4 Mark 7 Skill. hvilke 32 Rd 71 Skill ere indbetalt ÷ 1 Rd 4 Mark som er til Rest for Cr. Nielsen Kusk. NB og 24 Skill hos Peder Skrædder, som er lagde til Udgift, men som formoder til næste Aar tilligemed Beholdningen at bringes til Indtægt.

Anmærkninger

Den 14de November kom alt Fæet til Bestandighed paa Foder, til 1ste Decbr fik 1 Foder Rugrivning 2 Foder Rughalm 1 Foder Byghalm og stundom en Foder Lyng, til 5 Foder og gl Rughalm og Hø til 6 Foder. Ovele? holdet siden Køerne kalvede, 2den Siden denne Tid 1ste Foder Rughalm, 2den gl Halm og Hø, 3die Rughalm, 4de Byghalm, 5te hver anden Aften Lyng og hver anden Rughalm, og 6te Foder gl Halm og Hø røstet. 3die Lammene til først i December 1 Foder Rug og 1 Foder Bygrivning og ellers Hø og stundom lidt Lyng. 4de De gamle Faar, naar de er paa Marken 2 Foder Rivningshalm, Stundom et Foder Hø, og naar de ikke er paa Marken 1 Lyng 2 Halm 3 og 4 Hø og 5 Lyng. 5te De 4 Køer har faaet Hø og Halm røstet og de 2 Borene? Bygrivning, - 6 Studene Rug og stundom Byghalm, stundom lidt røstet. 7de Den 3 Novbr kom Hestene til Bestandighed paa Foder, uden til 11 Decbr fik de 1 Havre og 2 Bygtvillinger siden 2 Havretvillinger noget Rughalm 1 Rugtvilling 1 Bygbrøj stundom lidt Hø.

December 1841

Til Vinterhold:

15 Fækreaturer 51 Faar de 16 Lam 2 Heste. –

Er indhøstet

46 Traver Rug
 32 Traver Byg
 18 Traver Havre
 Et Lag Boghvede, blev Korn 3 Skp.
 28 Læs Hø
 14 Læs Faarelyng.

Staulund den 8de Januar 1842
 P. Knudsen

Tak være Dig O Fader god!
 For Aaret Du hensvinde lod
 I Fred for mig og mine
 Jeg priser Dig af Sjel og Aand
 Lad og din Almagts Fader Haand
 I dette Aar over os blive!
 Din Aand os lede ved vor Daad!
 Saa mangler vi ej Trøst og Raad
 Hvor vi end her skal være
 Mens vi paa Jorden Leve.

Januarius 1842

1ste Nytaarsdag. Var jeg og Mr. til Kirke. Jeg betalte N. Martinus 3 Rbm til 1 Rbd forhen er 9 Mark for et Par Hjul som han har sløvet for mig i Efteraaret. N. Lausen af O. Feldborg betalte mig det resterende af hans Bidrag til Skolevæsenet 10 Mark 2 ? ½ af Kirkebysangeren. Jeg leverede Præsten et Dubliat af Regnskabet for den Almindelige Skolekasse for Aaret 1841.

2den Kørte jeg og Karen til Broder N. og derfra og til Haderup hvor Karen holdt Barnet for Daaben, denne blev i Dag døbt i Kirken og kaldet Jesper Nielsen, hun ofrede til Præsten 4 Mark til Degnen 2 Mark. Vi kørte igen til Broder N. hvor vi med flere spiste et Maaltid efter Behag og kørte hjem om Aftenen Kl. 8 Slet.

3die Var Knud og Esper igen hos Broder. PA begyndte i Dag at tærskede Rug. Degnen og Hustru var her Aften og Børn.

4de PA tærskede Rug. Jeg kørte Degnen hjem ved Aftenstid.

5te PA tærskede Rug.

6te PA tærskede Rug. Jeg Karen og Børnene var hos Broder Anders til Julebesøg.

7de PA tærskede Rug. Jeg var i N. Feldborg Skole hvor jeg befandt L. saavel som Børnene i Orden, jeg antegnede ikke mit Besøg i Skolen, Skolestuen var maadelig opvarmet. Jeg lod Præsten ved Degnen tilsende Ligningen over Skolevæsenets Udgifter i d.Aar.

8de PA tærskede Rug. Vi hentede lidt Lyng i vores Hede som vi lagde i Gaarden.

9de Var ingen til Kirke af Husets Folk. Jeg modtog fra Sognefogden i Hodsager de hos Cr. Kusk indestaaende Resterende Bidrag til Skolevæsenet det forløbne Aar 1 Rbd 64 Rbs Sølv. Jeg sendte Listen til Sognefogden i Haderup ang. de 24 Skill hos P. Skræder. N. Larsen betalte mig 8 Mark af Lejepengene, endnu rester 2 Mark 2 Skill. M. Hansen var her, han aareladede mig.

10de PA tærskede Rug.

11te Vi fik Rug af Loen af 3 8/30 Trave og 1/3 toppet 7 Td 6½ Skp.

12te PA tærskede Byg.

13de

14de Ligesaa.

15de Vi fik Byg af Loen af 1½ Trave 1 Td 3 Skp. Bar Kartofler ind i nørre Stue omtrent 2 Tdr og 2 Tdr forhen nu omtrent 4 Tdr, igen omtrent 22 Tdr. i Graven.

16de Var PA til Kirke. Jeg lod Præsten tilsende den sidste af Dubliaterne af Regnskabet for den almindelig Skolekasse. – Efter Folketællingen 1 Febr. 1840.

I Danmark – 1283027 – I Slesvig og Holsten 801208

I Luneburg

45342

Hertugdømmerne

Januar 1842

den 2 Febr. 1835

Paa Island – 56035. Paa Grønland 6928 anf. 1834

Paa de Vestindiske Øer 43178. Dertil et Antal paa Færøerne som jeg ej fik antegnet. men Summa Folkemængde 2.290.000 Vide Viborg Stifttidende No. 204 Aar 1841

17de PA tærskede Rug.

18de

19de

20de Ligesaa.

21de Ligesaa. Jeg tærskede med, vi toppede 23 Tvillinger til Hestene. Nu er det sidste i Loen af nørre Gulv.

22de Ligesaa. Jeg kastede Havre ned fra over Studene i Hakkelseloen for at flytte dette for Musenes Skyld. Folkene gik til Leeg Aften i Haderup hos C. Sovgaard.

23de Ingen af Husets Folk til Kirke.

24de PA tærskede Rug.

25de Fik vi Rug af Loen af 4½ Trave 23 Tvillinger toppet til Hestene. 2 Tdr 5 Skp (3die Kjerv)

26de Anders Christensen Graasand var her at tærske. De tærskede Byg.

27de Ligesaa. Jeg modtog fra Sognefogden de 24 Skill Sølv fra Peder Christensen Skræder for en Dags Arbejde som han har forsømt. Jeg sendte mit Uhr med Niels Stephen at levere Sognefogden at medtage til Holstebro i Morgen til at rengøres.

28de Ligesaa. Vi sankede igen Havre op over Studene. Flyttede Vognredskab i Vognporten. De tog 2 Fisk om Aftenen.

29de Ligesaa. Jeg betalte denne Anders 2 Rbm for de 4 Dages Tærskning, da han ikke vilde have mere.

30te Var jeg og Mr. til Kirke. Jeg forblev hos Degnen til om Natten Kl. 2 Slet, jeg fik nogle Skrive-tabeller.

31te PA tærskede Bygget af 7½ Trave.

Februarius 1842

1ste Fik vi Byg af Loen af 7½ Trave 6 Tdr 1 Skp 4 Skp Baggest.

2den PA tærskede Rug. Jeg skrev en Bekendtgørelse ang. Sogneforstanderskabet at møde den 16de d.M. i Haderup Skole og sendte samme til Degne m. Mr. Drengen var i Haderup Vestergaard til Tyr med hjelmet Ko.

3die Var samme Dreng sammesteds til Tyr med graa Ko. Vi fik Rug af Loen af 3 2/5 Trave Kartoffelrug fra Bækmunde 2 Tdr 4 Skp. Vi bar Kartoffler ind af Graven, og lagde i nørre Stue omtrent 2 Tdr. igen 20 Tdr. Vi begyndte i Dag at tærskede Havre i Hakkelseoen.

5te Var ingen af Husets Folk til Kirke. Jens Simonsen var her, jeg fæstede ham til at tjene mig fra 1ste November d.Aa til 1ste Novbr 1843. Jeg gav ham 14 Skil. courant i Fæste, lovede ham 18 Rbd i Løn, 2 Faar i Foder og Græs, Offer et Par Træsko og Klæder syet.

6te Vi tærskede Havre i Hakkelseoen.

7de Ligesaa. Vi slog nogle 8te Brøjsøm i 8te Hestefødder.

9de Ligesaa. Snefog i Dag.

10de Kjørte jeg til Sønder Mølle med 5 Skp Rug, 6 Skp Byg til Meel. 4 Skp til Gryn, 4 Skp Baggest Byg til Svin, noget .....? med lidt Korn imellem. Anders Christensen fra Graasand tærskede Havre og min Karl.

11te PA tærskede Havre. A. Sand kastede Dynd ved Vadkrog. Jeg flyttede Rug 5 Traver og 2 i Loen er 7 Traver.

12te Ligesaa, nu er det hele Havre tærsket eller toppet i alt 12 Traver, men Musene havde i Forvejen tilføjet samme ikke ubetydelig Skade.

13de Var jeg til Kirke. Ved Solens Nedgang kørte jeg og Søster Mette til Mejrup hvor vi logerede om Natten.

14de Kørte vi om Morgenen til Holstebro, jeg købte 1 Bog Skrivepapir 15 Skill. cour, 1 Skrivetavle 6 Skill. Blæk 4 Skill. 1 Par Karter hos Nødskov 2 Mark 8 Skill. Jeg kørte til N. Feldborg med Doktoren for Sognekørsel hvorfor L. Sørensen her og Nabo og S. Haderis skal betale mig 3 Rbm hver, da vi 4 skal gøre denne Kørsel ang. en Tjenestepige hos L. Johansen som mangler noget. PA tærskede Rug.

15de PA tærskede Rug, vi flyttede Havrebrøjer.

16de Gik jeg til Haderup hvor der i Skolen sammesteds var berammet Møde Kl 10 Fmd paa Grund af Anorningen af 13de August 1841 ang. Landkommunevæsenet, hvor Medlemmerne af Sogneforstanderskabet for Haderup Sogn mødte efter Tilsigelse, som er sket ved at lade samme Bekendtgørelse 2 Søndage paa Kirkestævnen nemlig at Mødet var Berammet og at Medlemmerne vilde behæge til samme Tid og Sted at give Møde. Der blev fremlagt i Mødet Lister fra Skolelærerne over de ulovlige Skoleforsømmelser, som har fundet Sted i Sognets Skoler i de sidste afvigte Maaneder, de

Februar 1842

Forsømmelser som i d. Aar har fundet Sted, bleve antegnede for Mult 3 Skill Sølv daglig undtagen 1 Dag i Maaneden som blev dem skjenket.

- 2 Blev en Ansøgning fremlagt fra Kirkesangeren om Fritagelse for Enkepen...? og Tillæg af nogle faa Tønder Byg hvad enstemmig blev erklæret at Enkepenge...? fandt Sted anordningsmæssigt at denne burde udrede af Kommunerne med hvad det Tillæg angaar, da kunde dette paa en Maade anføres for Ret og billigt, og skønt Sognets Skoleudgifter ikke er ubetydelig, kunde dog et Par Tønder Byg ikke virke betydelige til kendelig at forøge Udgifterne.
- 3 Blev forebragt af Sognefogden af Beboerne med det mindre Hartkorn dog maatte som Gaardmænd og paa Grund deraf forrette Sognekørsel med de store Lodsejere ? i Sognet som fandt sig ved denne Fremgangmaade fornærmede og blev da bestemt, at naar den nu begyndte Omgang er til Ende skal i 1ste Omgang efter samme overskyde de med kuns 1 Td eller mindre end 2 Tdr. Hartkorn i den næste Omgang de under 3 Tdr. og saa fremdeles; men Beboerne med det mindre Hartkorn under 1 Td skulde gøre Gangdage saaledes, de fra 1 til 4 Skp 1 Gangdag, og de fra 4 Skp til 1 Td 2 Gangdage, og Meningen er at der i lige Forhold skal udredes Gangdage af Gaardmændenes overskydende Hartkorn mellem 1-2-3-4 og 5 Tdr.
- 4 J. Knudsen blev valgt af vores Midte til at tage Del i Valget af Medlemmerne til Aamtsraadet og at være Ligsynsmand i forening med Sognefogden indtil videre. Nogle Bestemmelser blev gjort ang. Fattig og Skolevæsenet, som af Præsten blev antegnet i Skole og Fattigvæsenets Forhandlingsprotokoller.

17de Mr. og PA slog sidste Lyng i nørre Hede. Vi kørte lidt til nye Dæmning hvor de høje Vande har gjort Overløb og et Hul. Vi stoppede Overløbet med Lyng og noget Jord som vi gravede norden Vadestedet kaldet.

18de Kørte vi noget Lyng deri og noget Jord sammesteds fra. Jeg gik til Høstrup med 2½ Pund Garn, som jeg leverede J. Knudsens Kone, hun lovede mig 4 Mark 12 Rbs for Pundet. Jeg fik en Kardus som jeg betalte.

19de Jeg forkyndte i Forening med J. Vestergaard en Resoletion ang. Opre.....bidrag ? J. Christensen i Høvesgaard saavel som for A. Jensen, for hvem han er at arbejde. Eftmd var jeg hos Sognefogden at se nogle Anordninger.

20de Var jeg Karen og Knud til Kirke. J. Haderis betalte mig 3 Mark for Sognekørslen til Holstebro. Jeg leverede J. Vad 2 Mark cour. til at hjemtage mig mit Lomme Uhr. Jeg betalte Præsten 11 Rbd 2 Mark for hans Tienderug 17 Skp for d. Aar efter anornet d. 16de d.M.

21de Hentede vi et Læs Lyng af det i Efteraaret slagen, som vi lagde i Gaarden til Strøelse. De slog lidt som vi om Eftmd kørte til Dæmningen og noget Jord derpaa.

22de Jeg red til Haderis paa brune Hest efter nogle Gryn, opdagede en Væder hos S. Haderis. PA og Pk slog lidt Lyng som vi om Eftmd kørte i Dæmningen og lidt Jord derpaa, som vi tog i Jtorp Eng.

23de Vi mig og PA og PK ryddede Brinkarm ? fra vestre Side af Grøften vestlig til østre Side samt Sandet, saa Vandet kan gaa til Brinken.

Februar 1842

24de Var vi Haderup Præstegaard ang. en Liste over de Valgbare til Amtraadet i Ringkøbing Amt, og Spørgsmaal om nogen var udkaaret dertil af vores Sogneforstanderskab. Jeg skrev et lidet Brev til Svar at J. Knudsen af Høstrup var valgt dertil, hvilken blev overleveret Listen til Eftersyn og er ved samme varslet at møde paa Ringkøbing Raadhus Løverdag d. 19de Marts d. Aar. Vi ryddede i Grøften, havde A. Christensen Graasand.

25de PK til Kirke. PA tærskede Byg. A. Sand syg. Jeg kørte til Høstrup købte af J. Knudsen 1 Fyr ? Planke 1 Rbd. 6½ Pot Tjære 3 Mark 4 Skill. ½ Pund Baandjern 8 Skill. ½ Skp Ærter 3 Mark ,1 Pund Sæbe 1 Mark, 1/8 Skp Ærter 12 Skill. C. trouble? 3 gt? 1 Mark 8 Skill. ½ Pund Sukker, ½ Pund Kaffe, 2 Cikorie 2 Mark 1 Skill. 2 Lod T.. 8 Skilling, ½ Pund Puddersukker, 1/8 Pund Anis 13 Skill. 3 Rbd 1 Mark 7 Skilling. 12 1/8 Pund Garn 9. 3.. 9 Skill. 1 Lispund ½ Pund Smør 2.. 6

Tilgodehavende ÷ 5 efter J. Knudsens Regning

11 – 3 – 15

4   6

7 – 3 – 9

4 Mark 15 Skill forhen.

26de PA tærskede Byg. J. C. Sand gik hjem i Dag, han var syg i Gaar og er ogsaa miselig i Dag. Jeg betalte ham 12 Rbs for den Dags Arbejde ved Grøften eller ½ Fdk. Ærter, som jeg købte til ham i Høstrup. Vi begyndte i Dag at køre Dynd paa en Ager østlig i det Indlukte hvor der har været Rug de sidste 3 Aar.

27de Var Mr. til Kirke. Jeg var i Feldborg om Aftenen ang. mit Uhr men J. Vad var ikke kommet hjem fra Holstebro.

28de Vi kørte lidt Dynd.

Martius 1842

1ste Kørte vi lidt Dynd.

2den Noget Blæst og Regnevejr. PA har i 3 Dage haft Udslet paa en Haandled eller Arm saa han ikke har kundet tærskede.

3die PA og A. Vaker tærskede Byg vi kørte Dynd.

4de Ligesaa. En Stenhugger Laust Lund fra Idom var her Fmd og hug Huller i en Sten, men lod det derved bero paa grund af hans slette Redskaber. Vi kørte Dynd Eftmd.

5te Jeg skal levere 2 Skp Rug $\frac{1}{2}$ Skp Byg til Fattigvæsenet St. Hans Dag 3 Mark 8 Skill i Penge.

6te Var jeg og Karen til Kirke. Det blev bekendtgjort at Kviteringsbøgerne skal indleveres til Amtstuen inden d.M. Udgang. Skattene efter nærmere Opgivelse at betale sammesteder den 10de Maj formentlig om Eftmd Kl. 5. Eftmd. hæftede jeg min daglige Houdleve? (dagbog?) Bog sammen for 3 Aar.

7de Vi kørte Dynd. PA kastede det rensede. Vi bar Byg af Loen 2 Tdr $7\frac{7}{8}$ Skp fremmest til Sædebyg. 1Td $6\frac{3}{4}$ Skp af det øvrige Baggest 5 Skp.

8de PA tærskede Byg, vi kørte lidt Dynd.

9de Ligesaa.

10de Kjørte vi Leer paa samme Ager med 4Stude for 2 Vogne.

11te Ligesaa, vi kørte Leer med Heste, noget med Studene Eftmd Mr. i Høgild.

12te PA tærskede Byg. Jeg kastede Havre i Hakkelseloen. Vi bar paa Loftet over Hestene 2 Tdr $1\frac{1}{2}$ Skp Fremmest 5 Skp dernest ved. Det var streng Blæst i Dag.

13de Kørte jeg Karen og Knud samt Broders og Hustru til Høgild, hvor vi tilligemed de øvrige Slægtninge ledsagede Stiftmoders Mand N. Knudsens afsjelede Legeme til Jorden at gemmes paa Resen Kirkegaard. Vi var der til Kirke, kørte igen til Høgild hvor vi forblev om Natten.

14de Var der til Kl. 2 Eftmd. Stiftmoder lod os opvarte med Spise og Drikkevarer. Jeg købte 2 Potter Brv. a 1 Mark Potten betalte cont.

15de Vi fik Byg af Loen af 3 $1\frac{1}{6}$ Trave $6\frac{7}{8}$ Skp fremmest, $6\frac{1}{2}$ Skp dernæst ved, 1 Skp Baggest allersidste, 2 Tdr $6\frac{3}{8}$ Skp af 3 $1\frac{1}{6}$ Trave.

16de PA tærskede Rug, jeg kørte til Smedie i Vistorphuset hvor jeg fik en ny Greb slagen 2 gl reparerede, en Hammelstok beslagen til daglig Brug, den forhen store hvortil jeg fik et Par nye Svingeltræer af Broder Anders. Jeg betalte Smeden for dette 1 Mark 8 Skill. 1 Mark for det forrige Hestebeslag og lidt Smaating + 8 Skill.

17de PA tærskede Rug. Eftmd kørte vi Leer op paa Agren i Indlukte.

Marts 1842

18de Regnevej, PA tærskede Rug, jeg kastede baggest Havre i Hakkelseoen, kørte 10 Læs Leer med Heste.

19de Kørte jeg til Sønder Mølle med 10 Skp Rug 7 Skp Byg til Meel $2 \frac{7}{8}$ til Gryn lidt Malt 4 Skp Rug af Smeden Lauges. Jeg hentede et Hjul i Nautrup som N. Martinus har sløvet for mig og bar denne til Møllen. Regnevej hele Dagen.

20de Jeg skrev en Erklæring for Naboen paa en Ansøgning ang. en bortkommen Obligation denne tilhørende, men foregiver at være bortkommen for Debitor Cr. Pedersen Blastig? Jeg gik til Haderup men kom for sildig til Kirke, da Tjenesten var begyndt forend sædvanlig. Capitaltakst paa Afgrøden af 1841 vide Viborg Stiftstidende No. 21 for Ringkjøbing Amt: Rug 5 Rbd 5 Mark 4 Skill. Byg 3 Rbd 3 Skilling. Havre 1 Rbd 5 Mark 2 Skill. Boghvede 3 Rbd 3 Mark 9 Skil pr Td. Tør Flæsk 1 Rbd 4Mark 13 Skill, Smør 2 Rbd 2 Mark 6 Skill pr. Lispund. Honning 1 Mark 3 Skill Potten alt Sølv. – Jeg sammenpakkede til Bortsendelse i Morgen Aviser fra No. 16 til 32 – 70te Aar-gang.

21de PA tærskede Rug. I Dag begyndte vi at køre Gødning ad Marken, jeg kørte 2 Læs Hestemøg sydlig paa Ager. 5 Læs af Møgdyng med Heste, derpaa 6 Læs med graa og broget Stude, Eftmd norden Vejen.

22de Kørte jeg til Vistorphus til Smeden, jeg leverede Smeden Melet af hans Rug som jeg havde med til Mølle for ham. Jeg fik et Stykke Støbtlangjern? af Broder Anders, vog 13 Pund, jeg lod de 8 Pund hugge fra, hvoraf Smeden dannede en Mulplade til Ploven, en Haandtag og til Ploven, lidt gjort ved 2 Skjerrer og en Hjul til Vognen, lidt mere, jeg betalte Smeden for dette 1 Mark 3 Skilling forhen er 24 Rbs.

23de Vi fik sidste Rug af Loen af $3 \frac{2}{3}$ Trave $14 \frac{1}{4}$ Skp dertil $2 \frac{3}{4}$ Skp af Loftet er med dette og en Qvantum af Naboes kørte jeg til Skave med min Hest og Vogn og Naboes 3aarige Hoppe og Naboe, hvor vi leverede denne vor Kongetiende til C. Qvisgaard eller retter til en anden, til hvem samme var solgt i Forvejen. Overmaalet beholdte vi selv blev $1 \frac{1}{2}$ Fdk.

24de Skjærtorsdag, var Karen og PA til Kirke. Broder Anders kom her Aften med en Ke...? som han har forfærdiget til Knud. Jeg betalte ham 5 Mark 8 Skill. for 8 Pund Støbelangjern, som jeg fik til en Mulplade 12 Skill for et Par Svingeltræer.

25de Langfredag, var jeg og Mr. til Kirke. Eftmd var jeg Karen og Børnene hos Naboen, jeg skrev lidt for ham ang. et Stykke Jord som hans Debitor A.F. Jensen i Nautrup agter at bortfæste eller bortleje, som skal ligge særskilt. Mr. fik 1 Pund Sukker i Høstrup Aften.

26de Anemarie, Karens Søster fra Laanum kom her Aften. Vejliget var kold med Blæst og Regn og Hagelbyger. Jeg kørte til Overfeldborg hvor jeg modtog 2 Tdr Havre løst Maal, jeg betalte ham 8 Mark courant, jeg lagde dette Havre paa Staldloftet Jeg rensede det for det baggeste i Hakkelseoen, og lagde paa Loftet der. Jeg flyttede ved Brøjer i Ruggulv. 85 Stk. PA tærskede Byg.

27de Paaskedag. Karen var til Kirke. Jeg sendte Præsteoffer 24 Skill. Degneoffer 8 Skill cour. Jeg leverede PA som fik 2 Mark 10 Rbs til 3 Mark 6 Skil. som han har faaet forhen er 1 Rbd. Karen fik først den ommeldte Pund Sukker i Dag.

Marts 1842

28de Anden Paaskedag. Mr. til Kirke. Jeg leverede hende $\frac{1}{2}$ Specie af Lønnen formoder jeg. Sendte $\frac{1}{2}$ Skp Bug med Naboens Sønner at levere S. Degn.

29de Jeg var i Haderup Skole hvor jeg i Forening med det øvrige Sogneforstanderskab overværede Eksamen, som der holdtes for d. Aar. Confimantere 14 i Tallet alle blev udskrevet af Skolen. Spe...? P. Nielsen betalte mig Skolebidrag 24 Rbd 4 Mark 12 Skill. Rest 8 Rbd 3 Mark 7 Skil. Sum = 33 Rbd 2 Mark 2 Skil.

Jeg betalte Povl Jensen til C. Christensens Enke 13 Rbd 1 Mark 7 Skill. ÷ 6 Rbd 4 Mark 8 Skill. til P. Mølgaard 11 Rbd 1 Mark 4 Skill. P. Nielsens Søkende? til Rasmus 2 Rbd 4 Mark 8 Skil. P. Jensen til Jens Povlsen 27 Rbd 1 Mark 3 ÷ 6 – 4 + 8 Skill. til P. Melgaard 5 Mark 4 til P. Nielsen for en Skoleskammel 28 Mark 7 Skill. ÷ 6 Mark 8 Skill 22 Rd 2 Mark 15 Skill.

Min Karl kom af sin Rejse hjem i Dag, dog han rejste 1ste Paaskedag. Broder N. var her i Dag og havde et Par Møggrebe med m.

30te Vi begyndte i Dag igen at køre Møg med Heste og 4 Stude, 24 Læs 2 Læs Staldmøg sydlig. Et Læs Lyng til Vejen og Strøning.

31te Ligesaa, 17 Læs 2 Læs Staldmøg. Jeg betalte J. Dahls Datter 2 Rbd 4 Mark 7 Skilling for min og J. Lausen Haderis hans Vejlod, 5 Skilling pr. Favn.

Aprilis 1842

1ste Kørte vi og Gødning, Fmd 17 Læs. Eftmd kørte vi Leer af Svinehovgaard og Bakken paa Ager i det Indlukte østlig 3 Læs Dynd.

2den Kjørte vi Gødning 33 Læs 10 Læs.

3die Var jeg til Kirke, der holdtes Konfirmation. Der blev mig fra T. Hvolbæk ved hans Karl Jakob af Skolebidraget tilsendt 10 Rbd Sølv og 30 Rbd Sedler. Sum = 40 Rbd. Jeg betalte N. Martinus 4 Mark 8 Skill. for et Hjul som han har sløvet med Elletræ 5 nye ...? Jeg?ere S. Degn Fattigskat for Drengen 4 Skill. Poul Jensen Skolelærer 1 Mark Ch. Salling Enke, som han foregav at være forsynet. Tomas Dahl betalte mig 1 Specie som jeg den 15 Decbr f. Aar lovede ham igen ½ Sp. Rester.

4de Kjørte de Gødning med Stude 24 Læs af Møgdyng, jeg Staldmøg med Heste 12 Læs i det lave sydlig paa det fældede.

5te Ligesaa. Betalt J. Vad 15 Mark 8 Skill + 1 Rbd 1 Mark 15 Skill.

6te Kørte de 2 Læs af denne Mødding, 2 Læs af Staldmødding med Heste, 8 af denne paa det mest høje sydlig og 4 med Heste norlig paa det udkastede 10 med Stude norden sort Knot.

7de Jeg kørte 12 Læs af Staldmøgdyng norlig med Stude, 24 og norlig som ?eldt er. Jeg betalte Kristen Baaslund 9 Rbd 2 Mark 14 for Kost til en Skolelærer i 70 Dage, dette skete d 4de d.M. imod Qvitering + 3.2...

8de Ligesaa, men 13 med Heste og 26 med Stude.

9de Ligesaa, 12 med Heste og 24 med Stude.

10de Var Drengen til Kirke. Jeg betalte P. Melgaard de 6 Rbd 4 Mark 8 Skill som Cr. Sallings Enke var ham skyldig for 1Td Rug og 1 Td Kartoffler, hvilke jeg har tilbageholdt af Kostpengene. Eftmd gik jeg til Høstrup, solgte til J. Knudsen 5¼ Pund Smør a 13 Skil Pundet, 1 1/8 Pund Garn a 4 Mark 12 Skil Pundet. Jeg købte 1 Pund Hør 26 Skill. 1 Kardus 16 Skill. 1 Par Træsko 1 Mark 6 Skill. Han betalte mig mit Tilgodehavende 8 Rbd 1 Mark 6 Skill. Jeg var i Forening med flere hos Sognefogden for at underhandle om den Kørsel, som vi den 24de Juli 1840 gjorde med den Kongelige Svite, hvorfor var os tilstaaet 2 Ægter pr Hest, men ved forandret Inddeling af Ægtevæsnet har hver kuns faaet godtgjort 2 Ægter, skøndt vor Hensigt var desangaaende at underrette Amtsmanden, blev de flestes Bestemmelse og Ønske, at det maatte godtgøres dem i Sognekørsel, nemlig Sognefogden samtykte at vilde paatage sig Ulejligheden – og skulde for hver tilgodehavende Ægt godtgøre 2 Sognekørsler nemlig L. P.sen 4, W. A.sen 4, F. A.sen 2, T. Christensen 2, Cr. Sand 6, T. M.sen 4, N. L.sen 2, N. C.sen 2, P. H.sen 4, M. H.sen 4, P. Jensen 2, P. K.sen 2, Summa = 38 S?

11te Kjørte vi Gødning 36 Læs, med Heste 12 Læs. Hestemøg sydlig paa det Lave.

12te Ligesaa, 8 Læs Hestemøg 16 Læs af Staldmøg, Dynd sydlig.

13de Pløjede jeg Hede norlig ved Agre for at rense de nye Jern og Muldplade. De kørte Markmøg om Fmd med Stude. Eftmd nær Gaarden 12 Læs.

April 1842

14de Pløjede jeg til Havre norden for sorte Knot, kørte Gødning 24 Læs.

15de Pløjede af til Havre den 1ste Ager og Kilen saaede deri 5½ Skp Havre og harvede dette. Eftm begyndte jeg at fælde til Boghvede sydlig. Stude kørte Gødning.

16de Var jeg i Haderup, hvor der efter forudsket Bestemmelse holdtes et Sogneforstandeskabs Møde i Haderup Skole, hvor der af Præsten blev foredraget et ulovlig Brændevinsalg paa sine Steder i Sognet fandt Sted, saavel som Lege Spille og Drikkeselskaber, hvorfor det enstemmigen blev vedtaget at Sligt for Fremtiden skal aldeles være ophævende og forbudte under Mult efter Love og Anorningerne. Ligesom der af samme blev foredraget at ulovlig Betlerier og Løsgangeri burde afskaffes, som og blev vedtaget af Sogneforstanderne i Særdeleshed og enhver af Sognets Beboere i Almindelighed skal være pligtig at optage fremmede Betlere og Løsgængere, og bringe disse til Sognefogden, hvortil de omkringliggende Beboere paa Opfordring skal være dem behjælpelige om samme maatte anses nødvendig. Kirkesanger P. Andersen lovede at opskrive det Besluttede og bekendtgøre samme i Morgen paa Kirkestævnen, at det kan komme til almindelig Kundskab. De kørte Gødning med Heste og Stude 36 Læs.

17de Var jeg og Karen til Kirke og til Alters, vi kjørte. Jeg betalte N. Mikkelsen for Kost og Logi til en Skolelærer 11 Rbd ÷ 3 og 2 Rbd for Skolestue. Sum 13 Rbd 3 Skill. Jeg underskrev Obligationer paa .....? for mig Naboe og Brødre.

18de Pløjede jeg Grønjord om til Havre i Hovgaard, nu med Stude kørt Gødning 28 Læs.

19de Ligesaa. Jeg pløjede til Havre i L. Krog.

20de Var jeg i Haderup Skole hvor der holdtes Eksamen for sønden, vester og nørre Skoles Børn. Jeg betalte Skolelærer P. Nielsen 12 Rbd. De kørte Gødning 42 Læs sidste af denne Møgdyngge. Jeg afgav vor Betænkning til Amtet ang. Forholdet med Retsvidneren. Indholdet blev af vi ikke kendte de Anorninger, som bestemmer hvem der egentlig skal forrette samme ej heller disses Pligter men vide at der forhen til Retsvidne er lejet en Mand i Holstebro for Sognet visse Aar, hvilket om sligt for Fremtiden maatte tillades, Befinder at være bekvemmeste og mindst Byrdefulde Fremgangsmaade, da Vejen er længere fra Haderup til Holstebro ved som man for en forholdt billig eller ubetydelig Betaling kan formaa nogen til at paatage sig samme til en hver Tid som samme maatte anse Nødvendig.

21de Saaede jeg i det opbrudte i Hovgaard 4 Skp af det købte Havre. I Stykket eller Ageren som blev gødet 3 Skp af det tærskede af vor egen Avl. Eftmd pløjede jeg af til Havre i L. Krog kørte Gødning 14 Læs af Møgdyngge Fmd. Ligesaa Askemøg Eftmd 3 Læs paa Ageren ved Egelund Vej. I Dag kom 11 Fækreatureur først paa Marken paa Græs d. Aar. Jeg betalte Skolelærer P. Jensen 9 Rbd. for Vinteren efter Akort.

22de Almindelig Bededag. Var Mr. til Kirke og til Alters. Jeg betalte J. Vad de 8 Skill. som resterede.

23de Jeg leverede J. Vad han Pige 4 Lispund 14½ Pund gl Tag, som jeg i Aftes lovede ham at laane at betale mig igen senest inden Høst næstkommende. Jeg pløjede L. Krog med Heste. Eftmd saaede

April 1842

jeg i L. krog 5½ Skp af det købte Havre, da der af samme kuns blev 15 Skp i Steder for 2 Tdr, men den ene Skp har P. Melgaard ved sin ....? tilmaalt mig for forlidt. Dette saaede jeg i den brede Ager eller sydlig og vestre halve af den smallere Ager fra nørre Ende til hvor Aaen løber til eller mod denne 9½ Skp der, og 2 Skp norden Vejen af egne Avl. Stude kørte Askemøg 28 Læs ved Egelund Vej.

24de Mr. til Kirke. Mads Hansen betalte Peder Jensen Skolebidrag 1 Rbd 1 Mark 11 Skill. Jeg leverede PA 2 Mark 8 Courant at betale C. Vormstrup for en Skp Salt som han skulde hente der, han betalte dette med 3 Mark 12 Rbs og kom med dette ved Aftenstid.

25de Jeg pløjede i lille Elkrog, ved Aftenstid kørte jeg 4 Læs Faaremøg paa Havrestub mellem Hullet og Aaen i Vadkrog. Stude kørte Møg, PA slog lidt Strølyng Formd. muggede Faar Eftmd.

26de Pløjede jeg Rug og Havrestub i Vadkrog, ved Aftenstid saaede jeg 4 Skp Havre i lille Krog og lidt i Elkrog og harvede dette. De kørte Markmøg med Stude omtrent 70 Læs højeste vesten sorte Knot og omkring Møgdyngen.

27de Fmd kørte de sidste af Markmødding paa Agre omtrent 120 Læs. 30 Læs forhen til Havre. Jeg pløjede til Havre ved Damsteder med Heste og brækkede en Ager sydlig derved. Eftmd kørte vi 13 Læs Fæmøg paa østre Ager i det Indlukte og spredte dette over den hele Ager, 5 Læs Faaremøg som skal ligge ved Kartofflerne, vi begyndte at pløje der med Stude og lagde 3 Skp Kartoffler.

28de Pløjede vi dette af og lagde da der omtrent 5 Skp Kartoffler. Mette kørte 3 Læs af hendes Møg med Heste paa Hedejord østlig. Eftmd kørte de 2 Læs Faaremøg, vi pløjede til Kartoffler, Søster Mette lagde i 8 Rader eller Furer østlig hendes Kartoffler og Møg undtagen det meste af den vestre af disse, hvor de lagde Faaremøg af vores.

29de Pløjede vi og til Kartoffler der med 4 Stude, som vi skiftede 2 og 2 medens vi tøjrede de 2 paa Heden De kørte 4 Læs Møg som med de 4 i Gaar blev lagt ved i alt 2 Tdr 3 Skp Kartoffler, om Middagen saaede jeg sidste Havre i Lille Elkrog 3 Skp og harvede dette.

30te Kjørte vi Møg for Søster Mette 42 Læs. Om Middagen saaede jeg 3 Skp Havre i Vadkrog, det sidste Fremmet 17 Skp og 15 som jeg i Steder for 2 Tdr fik af P. Melgaard er 4 Tdr.

Majus 1842

1ste Andreas Vaker betalte mig de 5 Mark 8 Skill som han fra Efteraaret var mig skyldig for noget Uld, for et Brød vog 11 Pund. Cviterede for Daglønnen for de 3 Dages tærskning. Jeg betalte ham igen paa hans Søn Peters Regning 1 Rbd og 4 Pund Uld fik han a 2 Mark 13 Skill Pundet, er 1 Rbd 5 Mark 4 Skill. og 1 Rbd af d. Aa. Løn i Forvejen er Suma = 3 Rbd 5 Mark 4 Skill. Jeg var til Kirke, jeg lovede Sognefogden at betale paa Holstebro Amtstue Jv. og Apr. Qvartal Skatter 18 Rbd 9 Skil. 1 Mark 13 Skil Brandpenge af Skolehuset og 6 Skill for at levere disse paa Amtstuen imod Cvitering. Søster Mette betalte mig Husleje for det sidst forløbne Aar 4 Rbd. 1 Rbd for de 3 Berd? eller det halve af hendes Møg at køre paa Agrene, og hun foregav at have betalt 2 Mark for P. Knudsen for noget Lærred, men hun har faaet 1 Pund Smør a 13 Skill og bliver skyldig for det halve af det ikke bortkørte af hendes Gødning 1 Mark Rest 3 Skill. betalt forhen for Drengen af d. Aars Løn, faaet 3 Bedeskind a 20 Skill. Stk og betalt 4 Mark og disse 2 Mark bliver i alt = Summa 1 Rbd = 3 Mark 12 Skill.

2den Kørte vi af det pløjede Hedejord ned paa Agrene med 3 Vogne, hvor det brændte til Aske. Havde Almissem K. Nielsen. Ved Aftenstid begyndte de at sprede Gødning til Byg norlig paa Agre vesten sorte Knot. Jeg pløjede til Havre ved Damstederne.

3die I Dag begyndte jeg at pløje til Byg der, og saaede lidt $1\frac{3}{4}$ Skp. De kørte lidt Jord ned til Aske om Fmd. Eftmd spredte de Gødning. Jeg og PA var om Middagen ved Grøften at reparere lidt og lagde et Læs Sten paa Dæmning.

4de Pløjede jeg af til Byg norden sorte Knot saaede 3 Skp i vester Ager og harvede dette. Eftmd. pløjede jeg en Ager og harvede dette Eftmd pløjede jeg en Ager østlig neden Knot, hvor Søster Mette hendes Gødning er lagt, saaede der omtrent $\frac{7}{8}$ Skp Byg den vester halve med hendes Byg. PA tærskede sidste Byg, denne og Drengen var i Dag til Skrifte i Haderup Kirke. Eftmd. slog Maren Strølyng østlig, om Middagen pløjede jeg af til Havre ved Damstederne. K. N. gik i Aften.

5te Christi Himmelfartsdag. I Dag var Karlen og Drengen til Kirke og til Alters.

6te Pløjede jeg Ager vesten sorte Knot til Egelund Vej og Ager østen for den første, saaede $1\frac{1}{2}$ Skp Byg af det paa Loftet 5 oven Knot er $6\frac{1}{2}$ og i det sidste $1\frac{3}{4}$ Skp af Loen af det sidst tærskede.

7de I Dag mødte vor ældste Søn Knud for 1ste Gang i Feldborg Skole for af Kirkesanger og Skolelærer P. Andersen at nyde Undervisning og blev antaget, hans Moder fulgte med ham til Skolen da han var ubekendt saavel med Skolen som med Vejen dertil. Jeg pløjede vester Ager norden Vejen, saaede i denne omtrent 3 Skp Byg. Regnevej Eftmd. Vi har nu haft en 5 Ugers tør Vejrligt. I Dag begyndte PA at grave Tørv.

8de I Dag var ingen af Husets Folk til Kirke.

9de pløjede vi til Byg sønden Vejen 2 Agre. PA grov Tørv.

10de Pløjede og den 2den Ager undtagen lidt og saaede og harvede. PA grov Tørv.

11te Pløjede jeg dette sidste lidet og saaede og Havrestubager tværs for det øvrige og en Rugager. Eftmd kjørte vi noget sandig Muld paa det Lave Bygjord, fik Byg af Loen sidste Fremmost $15\frac{1}{2}$

Maj 1842

Skp 2den 5½ Skp. Baggest 2½ Skp. kastede baggest Havre og fik 4 Skp fremmest derfra, som jeg om Eftmd saaede i 2 Agre ved Damstederne og harvede dette. 1 Skp baggest derfra.

12te Kørte jeg til Sønder Mølle med 1 Td Rug 1½ Td Byg til Meel, 4 Skp til Gryn, 3 Skp Malt af Naboen 10 Skp Rug, 7 Skp Grotning 2 Skp Malt, 4 Skp Rug til N. Braner. Eftmd pløjede jeg til Engbyg med Stude i Vadkrog.

13de Jeg fældede Grønjord til Havre ved Damstederne med 4 Stude Maren kørte. Jeg harvede med Heste paa Bygget.

14de Jeg harvede paa Byg sønden og norden Vejen, saaede i Vadkrog omtrent 1 Skp Byg, i alt saaet 21¾ Skp. Havre 4 Tdr 4 Skp 2 Stude paa Græs.

15de Pinsedag. Var jeg og Karen til Kirke. Jeg betalte Kirkeværgen N. Lausen Kirkepenge 28 Skill pr. Tdr 1 Rigsdaler 8 Skill, han betalte mig hans Skolebidrag samt de 2 Mark 2 som var til Rest for f. Aar imod Cvitering. T. Dahl betalte mig 1 Rigsbd endnu 4 Mark skyldig. De andre 2 Stude paa Græs.

16de 2den Pinsedag. Jeg kørte med Karen og Børnene til Laanum at besøge Svigerforældre og de derboende Svogere. Broder Anders og Hustru kørte med til Hagebro. Vi kørte hjem Aften.

17de Kørte vi Sten til Dæmning fra Leergrav og nørre Hede og lagde disse derpaa, vi ryddede lidt i Grøften. Eftmd grov PA Træk østlig. Mr. slog Strølyng hele Dagen. Jeg kørte et lidet Læs hjem om aftenen, da jeg om Eftmd havde harvet paa det fældede ved Damstederne hvor jeg saaede ½ Skp Havre sydøstlig 1 Skp baggest dito nordøstlig. En ½ Skp Boghvede vestlig.

19de Kørte vi 4 Læs Leer fra Ulvegrav Leergrav til Mads Hansens tilstundende Bopæl. Mr. slog Lyng ved Ulvegrav. Eftmd begyndte vi at gøre Eng reen, kastede Sand af samme hvor det var nødvendigt. PA ryddede i Vanløbene fra det Lave. – Hestene kom i Dag paa Græs.

20de Skovlede vi og Sand og gjorde Eng ren. Jeg harvede af ved Damstederne.

21de Jevnede vi Brinken i Engkrog ved Aastedet.

22de Var jeg og Maren til Kirke. J. Lausen i Haderis betalte mig de 8 Rm som han var mig skyldig for 2 Sten kørsler og Simmelkjær Vejens Opkastning, som jeg har betalt for ham + 2 Mark 4 Skill. paa 2 Stenkørsler, hvoraf vi hver skulde gøre en, de blev hver anført til 1 Specie og Søren betalte 8 Mark 4 Skill. til samme af hans Part.

Jeg gik til Høstrup, jeg købte et Par Træsko 14 Skill. til Esper, 1Kardus 1 Mark lidt mere, jeg var hos Sognefogden.

23de Skruede vi Tørv jeg og Maren, PA. syg.

24de Skruede vi de sidste Tørv, PA lå i Sengen hele Dagen. Eftmd kørte vi af det pløjede Jord norlig ved Agre som vi lod brænde til Aske.

Maj 1842

25de Kørte vi og Jord paa Agre, PA grov Træk østlig.

26de Kjørte jeg til Lundgaard ved Aulum og havde derfra og til Neder Simmelkjær Befordring med nogle et Læs fuge Sten for Konge Ægte efter Ordre. Jeg gik til Høgild om Aftenen, PA grov Træk. Mr. slog Lyng.

27de Kjørte jeg med Stiftmoder til Viborg, hvor jeg efter Løfte lod mig antegne som hendes Lauværge, da Skiftet efter hendes afdøde Mand N. Knudsen blev afholdt. Jeg købte en .....?
22 Skill. en liden Bog til Karen 8 Skill. en anden dito 12 Skil. et Par Ha? 1Mark, et Par smaa Ruller Skraa pr Stk 5 Skil. Jeg gik hjem fra Høgild om Aftenen.

28de Kørte vi noget Gødning paa de sandede Agre ved Egelund Vej med 3 Vogne. Eftmd. pløjede jeg disse Agre og saaede 1¼ Skp Boghvede, hentede et Læs Tørv for Søster Mette.

29de Ingen til Kirke af Husets Folk, da Præsten var i Sevel Kirke, hentede 4 Læs Tørv for Mette.

30te Kjørte jeg til Smedie i Vistorphuset, jeg fik nogle Baand lagt om Fællerne paa nogle Hjul nogle Stødejern paa yderste Enderne af gl Hovvognraden.

31te PA. grov Træk Fmd. Eftmd hug han nogle Riis i ...gaard? Krat som vi kørte i L. Krog? Jeg harvede Kartoffler østlig. Vi kørte lidt Lyng i de sandede Steder i Egelund Vej, et Læs Lyng hjem, begyndte at køre Tørv 3 Læs.

Junius 1842

1ste Vi kørte Tørv 8 Læs. Jeg var i Feldborg hvor et Stykke af Vejen No. 11 fra Hammerum Herred til Skive 2000 Favne blev bortlejet og noget Fylding paa det f. Aa. opkastede Vejstykke. Jeg fik nogle Gryn med hjem fra Møllen som var lagt i Feldborg, vi kørte noget Jord paa nogle Riis ved Brinken neden Dæmning i L. Krog.

2den Kørte vi Tørv 4 Læs, 2 med Heste, et med hver Par Stude, da jeg til Fmd Kl 10 reparerede ved den brækkede Vognrade. Eftmd streng Blæst og Regnbyger.

3de Kjørte vi og Tørv 12 Læs med Heste og 4 med Stude.

4de Ligesaa 15 Læs. Jeg betalte Naboe til 2 Kongeægter af de $3\frac{1}{4}$ Skp og lidt som er tillagt No 23 – $19\frac{1}{2}$ Skill. 1 Specie pr. Ægt. 11 Skill. Cour for noget stampet Tosild Tøj som han paa Onsdag bragte hjem, han havde med af vores 1 Td Rug 6 Skp tørret Byg.

5te Var jeg og Karen til Kirke. Jeg betalte Maren 1 Rbd af d.Aa. Løn 1 Rbd dertil som hun har faaet i Forvejen 8 Mark for en Klæde som hun fik er 2 Rbd.

6te Jeg kørte et Læs Tørv af min nørre Hede til Haderup for Jomfru Eggers. Eftmd kørte vi Tørv 6 Læs, 4 Fmd. Denne Stak afgjort 56 Læs deri.

7de Kørte vi sidste Tørv hjem, nogle 5 Læs Træk oven paa lille Stak, nu denne afgjort.

8de Vi kørte Jord i Mødding med Stude sidste, i første Lag i denne 70 Læs omtrent. Om Middagen ryddede vi af det opkastede fra Vandløbene i Engen. Eftmd kørte vi Træk 6 Læs.

9de Kørte vi af det pløjede norden Ager ned paa Agre af brænde til Aske, men 3 Vogne.

10de Var jeg i Haderup Skole hvor der holdtes et Møde af Sogneforstanderskabet og blev forhandlet ang. Bivejene, ufornoden Helligdagsarejde, om Betleri m. m. PA og Maren grov Klynetørv. Jeg kørte om Eftmd et Læs Leer til N. Værds Hus.

11te Kjørte vi lidt Jord ned til Aske. Kvinderne bagede i Dag. Eftmd ryddede vi af det opkastede fra Udløbene, Maren plukkede Lyng som jeg hentede til Sengene.

12te Maren til Kirke. Jeg skrev et Brev til Herredsfogden ang. Bivejene i Sognet. Eftmd var jeg ved Holstebro Landevej at modtage Ordre og sætte Pæle ved Vejstykket der.

13de PA og Mr. grov nogle Klynetørv Fmd. Eftmd var PA ved Hedebrunde?(hedeopdyrkning?) vestlig i Sognet. Jeg gjorde nogle Truge til Vandløbene i Engen og satte en i i Egekrog.

14de PA. igen ved samme Hedebrunde efter Ordre, vi kørte noget Jord paa Møgdyng og kastede noget, omtrent alt 50 Læs. Jeg satte et Trug i Nederskifte, 1 i Egekrog.

15de Var jeg og PA ved Landevejen ved Hagebro med 2 14/20 Trave Lyng, kørte derpaa i Forening med Nabo som lagde noget Lyng, 24 Læs Leer lidt Grus. Drengen ved Hedebrunde. Eftmd Blæst.

Juni 1842

16de Vi satte Nagler i Brøndhulen m.m.

17de PA vogtede Kreaturerne, Knud i Hadrup ved Provstevistat Fmd. Eftmd rettede vi lidt ved en Brink i JT. Eng. Vi kørte lidt Jord paa Mødding men først noget Møg. Vi kørte noget Træk hjem 2 Læs af øster Hede, Resten af nørre Hede. Stiftmoder var her fik et Læs Leer samt 1 Td Byg, som jeg havde solgt hende uden bestemt Pris 1 Lispund Flæsk for Aftægt for d.Aa. 1. Maj.

18de Kørte vi lidt Møg paa Møgdyngge med smaa Stude, nogle Træk med de andre og Hestene. Eftmd var jeg i Faarbæk ang. et urigtig Tilsigelse om at hente en Gris, jeg ved ikke hvorfra den var kommen. Svoger A. Jepsen kom her Aften med Kalk.

19de Kjørte jeg med mine Heste og dennes Vogn og Kalk til Gindeskov, og M. Hansen og hjem igen. Jeg købte 4 Skp Kalk a 12 Skill. Skp. Jeg tog og betalte 1 Skp til L. Melgaard a 18 Skill Skp. 1 Skp til Broder Anders a 18 Skill. Jeg betalte ham 3 Rbd for 2 Tdr som han har leveret paa Hr. Forst Planteur Nerentz hans Bopæl, da denne ikke var hjemme ved Leveransen.

20de Kjørte vi Træk hjem af nørre Hede. PA grov disse.

21de Kjørte jeg til Haderup Degnebolig med Tørv til Skolen og Kirkesangeren, Jeg køret 4 Læs Tørv for Præsten. Om Morgenen kørte de noget paa Møgdyngge med Stude. PA slog det vaade Eng sønden Grøft i Hovgaard. De skruede Klynetørv ved Aftenstid.

22de I Nat og i Dag har vor Herre velsignet os med Regn hvilket med Længsel er ventet. De satte Kaalplanter. Eftmd var jeg i Faarbæk og fik en Galt Gris af N. Mikkelsen a 7 Rbm, jeg betalte ham disse og 2 Mark for 2 Par Træsko, som jeg fik paa Løverdags sidste, i Alt 1 Rbd 3 Rbm.

23de Vi kørte af det pløjede Hedejord nordlig ved Ager, ned til Egelund med hvilket vi der begyndte en Mødding. Eftmd kørte vi 6 Læs Møg derpaa og nok 20 Læs Jord.

24de Ligesaa. Drengen gik i Enestegaardene og tilsagde Hus og Boelsmænd til at forrette Gangdage ved Degneboligens Reparation af gl Jord Huse. Grove, Baslund, Graasand, øster Vistorp og en af vester Vistorp nemlig J. Dueholm. T. Baaslund og Cr. Sand til den første at køre, den sidste at ælte Leer. (Jeg var ved Præsten ang. intet)

25de Vi kastede lidt i Damstederne sydlig ved Agre af en Formodning, som hos mig er bragt til saadan Grad, at der fordum maa have været en Mose, hvilke Formodning stadfæstedes, da der under omtrent 3 Cvarter Sand fandtes 3 Cvarter Dynd, som vi i et lidet Stykke opkastede. Vi kørte 16 Læs Aske paa den ommeldte Møgdyngge nu 91 Læs i denne.

26de Var jeg til Kirke jeg kørte med Naboe. N. Hornstrup lovede at gjøre Tømmerarbejde ved Skolen og Degneboligen.

27de Vi blandede Gødning med Stude.

28de Ligesaa.

Juni 1842

29de Ligesaa, nu denne Møgdyngge afblandet 4 a 500 Læs i denne. Eftmd kørte vi Jord i Møghullet af Kirkedahl.

30te Vi kørte Træk af nørre Hede.

Julius 1842

1ste Vi kørte Træk Fmd, Eftmd lagde vi ny Dæmning til Planken i Aaen, der faldt megen Regn.

2den PA kastede, vi kørte 6 Læs Leer. Jeg 6 Læs Sand med Heste medens de vandede. Vi æltede dette med 4 Stude.

3die Var jeg og Karen til Kirke. Karen købte paa en Aktion et Forklæde 20 Skill. en Kappe 7 Skill at betale inden en Maaned.

4de Kjørte jeg Karen og vores 2 mindste Børn til Høgild samt Broder Anders hans Hustru for at besøge Stiftmoder og Svoger N. Pedersen paa dennes Mark. Vi havde 6 Skp Rug 6 Skp Byg med til Mølle, samt 2 Skp Malt, 2 Skp Byg til Broder Anders, han har faaet 2 Skp Byg og 4 Skp Rug i Forvejen. Altsaa 4 Skp Rug 4 Skp Byg. Prisen formoder jeg at bestemme efter den almindelige Middeavgift. Ruget 2 Rd cour. Bygget 1 Rd = 12 Skill cour. PA. Mr. slog Lyng sydøstlig.

5te PA kastede Leer Fmd. Eftmd kørte vi Træk hjem af nørre Hede, om Middagen var jeg i Haderup ang. Degnens Sengested.

6te Vi kørte Træk.

7de Ligesaa.

8de Ligesaa, Fmd kørte det sidste i Gaarden. Eftmd kørte vi Kultørv hjem 2 Læs med Heste, 4 Læs Klyne med Stude.

9de De klinede udvendig i Husene. Sorte Kvie til Tyr i Haderup Vestergaard.

10de Var PA og Maren til Kirke, Svoger A. Jepsen og Hustru og Børn, Svoger Kjeld, Hustru og Søn og Svigermoder var her for at besøge os. Noget Regn om Middagen.

11te I Dag begyndte vi at slaa neden Aasted i Nederskifte. Kvinderne plukkede lidt Lyng som vi tog hjem med Aften.

12te Fmd slog PA og Mr. Lyng, jeg var til Smedie i Vistorphus, fik Skoene lagt om under Hestene og lidt mere, jeg betalte Smeden derfor 1 Rbm. Eftmd plukkede PA. Mr. Karen og Drengen Lyng til C. Espersen. Jeg stakkede Høet neden Aasted.

13de Hentede jeg et Læs Strølyng. Eftmd kørte jeg til Laanum med det plukkede Tækkelyng 5 Traver meget smaa. Peder slog paa Nederskifteageren.

14de Slog vi Nederskifte til norden Dammen. Vi kørte Høet hjem fra neden Aasted 4/5 Læs som kom ind i Fæhuset til Lammene.

15de Slog vi Nederskifte af og Aasted. Vi stakkede Høet sydlig i Nederskifte.

16de Vi hentede 2 Læs gl Tørv i nørre Hede, som vi kørte i Staldmøddingstedet samt noget fra Tørvestak og Leerhullet. Eftmd stakkede vi Høet paa Nederskifte undtagen af Aasted.

Juli 1842

17de Var jeg Karen og Knud til Kirke. Jeg betalte Degnen 1 Specie for Murearbejdet som han har ladet udføre paa Skolen og Degneboligen. Den 9de d. M. kjørte jeg til Høstrup, jeg solgte til Jens Knudsen 1 Lispund $1\frac{3}{4}$ Pund Smør a 14 Skill 2 Rd 3 Mark 8 $\frac{1}{8}$ Skill. 2 Kalveskind a 3 Mark – 1 Rd. 1 Lispund $13\frac{1}{2}$ Pund Vinteruld a 2 Mark 6 Skill. 12 Rd 2 Mark 13 Skill. Sum = 16 Rd $5\frac{1}{2}$ Skill. Købte $\frac{1}{2}$ Pund Sukker, $\frac{1}{2}$ Pund Kaffe 1 Mark 10 Skill. $\frac{1}{4}$ Pund Pudder 1 Lod T.. ?10 Skill. $\frac{1}{2}$ Pund Sæbe 7 Skill, 1 Kardus 1 Mark, $3\frac{1}{2}$ Pot Tjære 1 Mark 12 Skill. 25 – 4Tom. Søm 10 Skill. $12\frac{1}{2}$ Pund Stangjern a 7 Skill. 5 Mark 8 Skill. 1 Rd 5 Mark 9 Skill. - 16 Rbd $5\frac{1}{2}$ Skill = Sum 14 Rbd $12\frac{1}{2}$ Skill.

18de Slog vi i Kiel norden Vandløb samt det nordre af Holmen, kørte Høet hjem af Nederskifte 1 Læs til Lammene $1\frac{3}{4}$ til Faar. Stakkede Høet af Aasted.

19de Slog vi Holmen af og det meste af Gaardkrog, kørte Høet hjem af nordre Aasted $\frac{4}{5}$ Læs til Fæet, stakkede i Kiel lidt paa Holmen.

20 Vi slog Gaardkrog af, det søndre af Kiel, kørte et Læs Hø hjem af Kiel til Faar, stakkede det søndre paa Holm og Gaardkrog. Vi hyppede Kartoffler i det Indlukte med graa Stud, og N. Hornstrups Kartoffelplov som vi havde laant.

21de Vi slog Kiel af og Kielholm, kørte et Læs Hø af Gaardkrog og Holm til Heste, stakkede sidste i Gaardkrog.

22de Slog sydlig paa Nederskifte Ager og Kiel Bløden, et Læs Hø af Gaardkrog til Faar.

23de Slog vi Nederskifte Ager af $\frac{4}{5}$ Læs Hø af Kiel til Faar, vi stakkede sidste paa Kiel og paa Kielholm, lidt paa Agre. Eftmd slog de Brændelyng, jeg hentede et lidet Læs om Aftenen.

24de Var jeg til Kirke, jeg modtog Cvitering af Degnen for en Specie for Murearbejde betalt. Smeden Christen Christensen 3 Mark for noget Beslag til et Sengested og en Dør imod Cvitering. Betalte Degnen 24 Skill. for 1 Dags Haandlangerarbejde for Johan Georg Pedersen uden Cvitering. Jeg skrev et Andragende til den fant...? Amtmand ang. 3 Skp Rug som rester af Byeng Korn.

25de Kjørte jeg til Mølle med 10 Skp Rug 4 Skp Byg til Meel, 4 Skp til Gryn, noget af N. Hornstrup hans, noget af T. Dahl hans, hvis Hustru jeg betalte 16 Skill for 1 Dags Arbejde ved Leervandingen ved Degneboligen, hvortil han var lejet for C. Lausen Indsieder i store Graasand uden Kvitering, hun betalte mig de 5 Skill. som de var mig skyldig fra f.Aars Laan. De slog Lyng om Fmd. Eftmd slog de Aasted i Hovgaard, de stakkede Høet paa Nederskifte Ager, jeg hentede et Læs af Kielholm og Nederskiftager til Fæet. Drengen hentede $3\frac{1}{2}$ Pund Reb hos Stiftmoder som hun købte i Knustrup Marked.

26de Slog vi i store Elkrog, kørte i et Læs Hø hjem sidste af Kiel og Nederskiftager til Fæet. De smaa Stude igen tossede.

27de Slog vi i store Elkrog stakkede lidt der og i Hovgaard.

28de Slog vi store Elkrog af og Holmen lidt i Egekrog.

Juli 1842

29de Slog vi Egekrog af begyndte i J.Torp Eng. Der faldt nogle Regn og Hagelbyger om Middagen især.

30te Slog vi lidt i J.Torp Engen Morgen, men i Anledning af de stærke Regnbyger gik vi hjem Kl. 10. Vi gjorde reen i Loen, gjorde Tag af nogle 26 Brøjer 20 Tagnege.

31te Var Maren og PA til Kirke. Eftmd var mig Karen og Esper hos Broder N. for at se hans Avl og besøge ham.

Augustus 1842

1ste Vi slog lidt i J.Torp Eng. Stakkede Hø i store Elkrog og Egekrog, lidt i J.Torp Eng, et Læs hjem af Elkrog til Heste.

2den Slog vi og lidt i J.Torp Eng, kørte Høet hjem af Elkrog og Egekrog 4 Læs, 3 til Heste 1 til Faar, stakkede lidt i J. Torp Eng.

3die Vi slog sidste i J.Torp Eng, kørte et Læs hjem derfra og stakkede lidt der. Jeg kørte lidt Lyng til Dæmning derved.

4de Vi slog i L. Krog, stakkede sidste i J.Torp Eng. Jeg kørte til Kærren Simmelkjær kaldet, hvorfra jeg hjemkørte et Læs Hø for Søster Mette, hun betalte mig derfor ½ Specie.

5te Kørte jeg til Feldborg med Hr. Kirkesanger og Skolelærer P. Andersen, hvor vi hos Beboerne i Byerne der saavel som i Staulund blev leveret det ham tilkommende Hø et Læs med hvilket jeg kørte til Haderup. De Folkene stakkede Hø i J.Torp Eng.

6te Kørte jeg sidste Hø hjem af J.Torp Eng. 2 Læs til Faar, 4/5 Læs af L. Krog til Heste. Eftmd slog vi lidt. Brændte Kul. Kørte Høet hjem af Egekrog, Aasted og Elkrog Bløde ¾ Læs til Fæet, hele sydlig. PA syg og gik hjem.

7de Var jeg Karen og Esper til Kirke. Den af mig berammede Møde til et Sogneforstanderskabsmøde næste Tirsdag blev efter Præstens Anmodning forandret til d. 25 d.M. Jeg betalte Jørgen Vestergaard for røde Ko og sorte Kvie ved hans Tyr 8 Skill for den første 1ste Maj, 6 Skill for den sidste 10de Juli.

8de Karen i Løvig at besøge hendes Søster, jeg slog i Vadkrog. PA blev hjemme. Vi kom Høet ind til Hestene af L. Krog, til Fæet af Aasted og Elkrogbløde.

9de Slog jeg det i Vadkrog som Vandet ved sin Stemning stod paa, vi stakkede det jeg slog i Gaar, kørte dette hjem fra Aasted i Lille Elkrog ¼ Læs. Vi høstede lidt Rug i Vadkrog. PA kom ved Middag.

10de Vi begyndte i Dag at høste Rug paa øster Mark. Gøderug norden Vej. Eftemd 3die og lidt 2den Kjerv Sønden Vejen. Kjørte Høet hjem af Vadkrog et Læs til Fæet.

11te Høstede vi noget sønden Vej, noget norlig norden Vejen. Kørte sidst Hø hjem af Vadkrog ½ Læs til Fæet samt nogle Siver (Siv) og Fleg.

12te Vi høstede Gøderup af norden Vej samt dette paa Driverjorden, lidt 3die Kjerv norden Vejen.

13de Vi høstede Kartoffelrug norden Gaarden, 3die Kjerv norden Vej, havde Broder Anders og Hustru at høste, som kom af egen Tilskyndelse.

14de Var ingen af Husets folk til Kirke. Jeg solgte en sortbroget 3Aarig Kvie Ko til Christen Jensen Vormstrup a 17 Rbd (Nota, om bemeldte Ko viser Tegn til at bedækkes inden en Maaned fra Dato, og i Mangel deraf kuns 16 Rbd at betale d. 25 d. M)

August 1842

15de Vi høstede 2den Kjerv norden Vej. Kjørte Gøderug hjem oven Vej. 4 Traver 1ste og 2den Kjerv neden Vej, samt Ruget paa Driverjorden 4½ Trave.

16de Høstede vi 2den Kjerv af norden Vejen en Del af Hedemarkrug

17de Vi høstede Ruget af paa Hedejord 3½ Trave, 2den Kjer og Gjøderug sønden Vej 5 Traver. L. Krog 1 Trave, ved Bækmunde 2 Traver, Vadkrog sidste havde Broder Anders og Hustru at høste.

18de Vi begyndte i Dag at høste Byg norlig.

19de Vi høstede sidste norden Vej undtagen Agrene paa .....?

20de Vi kørte sidste Rug hjem, Byg norden Vejen 12 Traver, 3½ Trave sønden Vejen. Høstede Havre norlig ved sorte Knot.

21de Var jeg til Kirke. L. Pilgaard betalte mig for 4 Læs Leer 24 Skill, jeg laante T. Dahl 64 Skill. PA i Høstrup med noget Smør.

22de Vi rev Rugstub norden Vejen, lidt sønden Vejen kørte dette Rivning hjem af 3die Kjerv som kom ind til Fæet i Rystehuset.

23de Rev vi og Rugstub norden Vejen, høstede sidste Byg ved Damstederne og Engbyg i Vadkrog og Grønjords Havre i Hovgaard, kørte Byg hjem fra neden Bakken sydlig 4½ Trave, 2den Kjervs Rivning norlig til Stude.

24de Rev vi sidste Rugstub norden Vej, Gjødestub sydlig, og Havrestub norlig, hvilket Havre 4 Traver vi kørte hjem, samt Rivning som blev sat nord vestlig paa Staldloftet og Gøderugrivning kom i Ruggulv til Tærskning.

25de Var jeg i Haderup Skole hvor der blev afholdt et Sogneforstanderskabs Møde. Medlemmerne gav Møde hver især. Der afholdtes Lisitation over den saakaldte Studenterkone Anemarie Peders-Datter, da intet andet Bud skete blev denne tilslagen Aftægtsmand Laurs Jensen Meldgaard for 24 Rbd Sølv fra 8de September d. Aa. til d. D. f.? Aar. Skolestuer lejes paa samme Steder og for samme Pris som f. Aar formodes men samt Kost til Skolelærerne ligeledes som f. Aa. Skønt ingen af Vedkommende mødte uden J. Poulsen, kunde samme dog vare Tvivl underkastet om disse imod Bestemmelsen gøre Indvending. Skolelærer P. Nielsen lejes til at give Undervisning i samme Tidsrum og samme Distrikter som forrige Vinter og for samme Løn nemlig 12 Rbd. paa hvis Vegne jeg efter Anmodning tillod mig at fremstaa Poul Jensen for hvem hans Fader fremstod, lejes til ligeledes at undervise som f. Aa. i samme Tid, og samme Distrikter for 10 Rbd. Et Brev ang. Jagtstykket paa det indkastede i Haderup Sogn øster Vistorp Hede, det vedtoges at samme Jagtret retligt bortlejes paa visse Aar, og da intet videre blev foredraget til Forhandling sluttede Mødet. Eftmd høstede vi Havre i Lille Elkrog og Lille Krog 4 Traver, hentede lidt Strølyng østlig, begyndte at rive paa Hedejord, kjørte 2den Kjerv Rivning hjem sønden Vej til Tærskning i Ruggulv.

26de Vi rev Hederugstub af kørte Rivning hjem som kom i Loen til Tærskning, høstede Havre i Vadkrog 2 Traver og det forhen høstede ½ Trave, rev lidt Bygstub ved Aftenstid.

August 1842

27de Vi rev Bygstub kørte Rivning hjem nord fra til sorte Knot som kom ind til Fæet. Høstede Byg ved Damsteder sidste 13/20 Trave, Engbyg 1 4/20 Trave, Havre i Hovgaard af den grønne pløjede Jord 2 Traver, som kom ind over Hakkelseloen. Sankede nogle Aks norlig.

28de Var Mr. og PA til Kirke, jeg lod Præsten tilsende Brevet ang. Svar paa Spørgsmaalet, hvorledes rettest skal forholdes med den Hs. Majestæt Kongen tilhørende Jagtret paa det indkastede paa Vistorp Hede. Jeg betalte PA min Karl 3 Mark af d.Aa. Løn.

29de Vi høstede lidt Boghvede rev Bygstub af norden Vejen og Rivning hjem. Middag var jeg i Haderup hos Præsten ang. et Brev fra Præsten i Sevel ang. et Fruentimmer Kirsten AndersDatter kaldet, som i bemeldte Sogn har født et Barn.

30te Vi høstede sidste Boghvede, Havre ved Damstedet omtrent 2 Traver. Eftmd kørte vi Bygrivning hjem af J. Torp Eng, sidste af L Krog, Elkrog, Vadkrog og Havrerivning af L. Krog, Havre af Vadkrog og Hovgaard og Rivning, og Bygrivning af Vadkrog (Nota. I Gaar kørte vi Havre hjem af L. Krog 5½ Trave af Elkrog 4 Traver. 6½ Trave kom paa Staldloftet, det blev lagt over Studene.

31te Vi rev Byg og Havrestub sønden Egelund Vej, sankede nogle Aks neden Bakken, samt rev Boghvede sammen, som blev kuns lidet dog mest Spergel.

September 1842

1ste Vi sankede Aks norden Egelund Vej, kørte Havre hjem i Lukken samt Rivning og Boghvede. Kørte Bygrivning hjem sønden Vejen, det neden Bakken i Hakkelseloen, det oven for i Smøgen ved Stude. Naboe lod uden Anmodning sin Pige Karen VilladsDatter sanke Aks med mine Folk for mig. Jeg sendte med ham til Mølle sidste gl. Rug 5 Skp. 3 Skp Byg til Meel.

2den Vi begyndte i Dag at slaa Faarelyng norden Stingsdahl, kørte et Læs hjem, som kom ind i Ladden paa Høet. Eftmd lidt Regn.

3die Vi slog Lyng Fmd. PA Eftmd. Vi sankede Aks sønden Egelund Vej de sidste. Vi hentede lidt Strølyng hjem Aften.

4de Var jeg til Kirke, jeg leverede min Kviteringsbog til S. Degn. Jeg blev tilsagt at møde i Lundgaard næste Fredag og befordre Provsten til en Vej østlig i Sognet sønden Kølvraa, J. Larsen paatog sig at forrette bemeldte Kjørsel for mig, og S. Jensen betalte ham for vor Andel 24 Skill. pr Td. Hartkorn, skøndt jeg tilbød for en saadan Sum at forrette Kjørselen lovede vi ham dog mere om Kjørselen kostede mere i Almindelighed.

5te Slog vi og Faarelyng, kjørte to Læs hjem som kom ind over Fæet.

6te Regnevej. Ane Johanne var her i Gaar at besøge os, og blev i Dag opholdt af Regnen. Peter tærskede Rivning.

7de Jeg slog Hug i Gaardkrog Buskene i L. Krog, noget ved Siden af Havrestub under Sanderne og Ulvegrav.

8de Vi slog Buskene paa det aftørrede i Elkrog og Holmen. M. Bak tærskede.

9de PA slog nogle Buske i Hovgaard, slog lidt Lyng norlig. Eftmd kastede han Dyng i Vadkrog. M. Bak tærskede Rug. Eftmd begyndte vi mig og Drengen at pløje til Rug med Heste og 2 Stude med begge Plove paa Hedeageren.

10de M. Bak tærskede Rug, vi pløjede, om Middagen kørte vi Hugget af Gaardkrog hjem i Lukke skønt det langtfra var tørt. Mr. slog Lyng Eftmd. Kvinderne bagede i Dag Fmd.

11te Var PA til Kirke. Jeg betalte Mads Bak 30 Skill for 3 Dages Tærskning. Nota vide Pag. 485 og 495 betalt Peter Andreasen af d. Aa. Løn 4 Rbd 2 Mark 4 Skill. for ½ Pund Uld 1 Mark 6 Skil Pag. 485 P. Knudsen 1 Rbd 3 Mark 12 Skil. Pag. 486 Maren NielsDatter 3 Rbd 2 Mark.

12te Fmd pløjede vi Rugstub af paa Hedejerd, Eftmd pløjede 3de Kjervstub norøstlig paa Agre, PA tærskede lidt Rug.

13de Pløjede vi med Stude lidt med Heste 3die Kjervstub. Jeg begyndte i Dag at saa Rug d. Aa. saaede lidt Fmd østlig Eftmd paa Hedeager.

14de Jeg solgte en 4de Aarig Graa noget broget Stud til Hr. Propiretær J. Boserup til Stubbegaard at levere den 4de Oktober næstkommende om Eftmd i sønder Mølle imod Contant Betaling 24 Rbd Sølv eller Sedler.

September 1842

Jeg saaede Hedemark Rugstub af omtrent 5 Skp og i 3die Kjervstub omtrent 4 Skp. Ruget af Hedemarkrivning, som i Gaar kom af Loen $4\frac{3}{4}$ Skp fremmest, samt af 4 Traver som M. Bak for det meste tærskede 22 Skp fremmest 1 Skp baggest. PA var i Høstrup med 1 Skp Rug til Herredsfogden nemlig i Gaar Eftmd. Vi pløjede med 4 Stude 2 for hver Plov. PA i Haderis Aften ang. en Stenkørsel i Morgen.

15de Vi pløjede med Stude. Jeg kørte paa Landevejen herfra til Simmelkjær med nogle Smaasten at lægge ved en Stenkiste anslagen til 5 Rbm pr. Læs pr. Kongeægt. Peter tærskede nogle Aks af Byg, deraf $4\frac{1}{4}$ Skp Byg.

16de Pløjede vi og saaede 3die Kjervstub af og noget af 2den Kjervstub. PA ved bemeldte Stenkiste.

17de Pløjede vi 2den Kjervstub af norden Vej lidt af 1ste Kjervstub og saaede og harvede dette.

18de Var jeg Karen og Peter til Kirke (Høstprædiken) Sven Pallesen betalte mig 5 Læs Leer med 30 Skill. Jeg betalte Maren Hale kaldet, nemlig den gl Degneenke 7 Rbd som skal hendes tilfaldne Pension saavel for det som f. Aa. uden Kvitering, hvilken Pension saavel som det Cquantum Korn 6 Skp Rug Haderup Kommune ifølge .....? Resolution af 7de April d. Aa. er pligtig at erlægge fra 1ste Juli 1839 men blev af Kirkesangeren ? for det allerede præsterede frigivet. Vi kørte med Naboen.

19de Kjørte jeg til Viborg med Præsten efter Anmodning af f. Dag. Drengen pløjede Rugstub nordnorden Vejen. PA og Mr og K. slog Smaalyng. Jeg købte et Stykke Jern, noget Hamp, 3 Skp Salt nogle Spenserier, en Almanak noget mere smaat, en Hat 1 Rbd 8 Skill.

20de Vi pløjede med Stude Fmd. Eftmd kørte vi 3 Læs Faarelyng, 2 kom ind paa Ladden over Fæet, den 3die i Vognporten.

21de Vi hentede lidt Lyng norlig ved Sojbakken og pløjede sønden Vejen med Stude Fmd. et Par og Heste Eftmd. Jeg pløjede tvers Ager for sønder Ende. .... ? var her.

22de Pløjede vi og sønden Vej, saaede Rugstub af norden Vejen, noget sønden (Jeg berammede et ekstraordinær Møde d. 28de) Vejen pløjede med Stude, Mr. harvede.

23de Pløjede vi Rugstub sønden Vejen, og saaede og harvede disse af. Den 21de fik vi Rug af Loen af 1 Trave $6\frac{1}{2}$ Skp nu saaet $34\frac{5}{8}$ Skp Drengen ved Smeden.

24de Var jeg hos Smeden og fik Sko lagt om under Hestene. De fik Rug af Loen af 2 Traver $10\frac{7}{8}$ Skp og $1\frac{5}{8}$ som vi tog i Gaar er $12\frac{1}{2}$ Skp. Vi pløjede Havrestub norlig og saaede i disse Agre $3\frac{3}{4}$ Skp som Mr. harvede med Hestene. PA tærskede Eftmd. Broget Ko til Tyr.

25de Var Mr. til Kirke.

26de Kjørte jeg til sønder Mølle med 1 Td ny Rug for første Gang 3 Skp Byg til Meel 4 til Gryn, noget af Naboen. Jeg fik 4 Skind i Møllen, som de har ladet berede i Skive for 5 Mark betalt, 3 af Drengens 4 Mark betalt, 2 af Broder Anders hans 2 Mark 12 Skill Betalt. 1 Rbd 5 Mark 12 Skill be

September 1842

betalt. Drengen pløjede de 2 Ager neden sorte Knot med Stude. Jeg saaede disse 3 Skp Rug og harvede disse med Heste, fik Rug af Loen af ..... (8¼ Pot Bdv. a 22 Skill fra Sevel)

27de Pløjede vi i Bygstub vester Ager norlig med Stude sønden Vejen, med Heste hentede et Læs Strølyng, Eftmd slog vi Faarelyng.

28de Pløjede vi 2 øster Ager af sønden Vejen, saaede der 3½ Skp Rug og harvede dette. Eftmd var jeg i Haderup, hvor der efter Præstens Begæring med Hensyn til Fattigvæsenet ifølge Land.....? Pg. 21 blev afholdt et ekstraordinær Sogneforstanderskabs Møde for at afholde Licitation over 2 Almisse Lemmer, men da ikke indfandt sig Liebehavere, som gjorde noget antagelig Bud, blev ifølge Pluraliteten af Medlemmerne ..... bestemt i denne Anledning at afholde et Møde Søndag den 9de Oktober næstkommende efter fuldendt Gudstjeneste. Noget Regn.

29de Pløjede vi vestre Ager af norden Vejen med Stude. Kørte 3 Læs Faarelyng, 2 i Laden 1 i Vognporten, 1 Læs for Søster Mette.

30te Pløjede Bygstub af oven Vejen med Stude, saaede i vestre Ager 5½ Skp i 2den 3 Skp og harvede disse. Peter tærsker daglig. Mr. slog Faarelyng.

Oktober 1842

1ste Pløjede jeg vester Ager sønden Vej og saaede der $1\frac{3}{4}$ Skp Rug og harvede denne, hentede et Læs Brændelyng ved Gromose, 1 Læs Faarelyng ved Nederskifte som kom ind i Fæhuset. Saaede 3 Skp Rug paa Driverjorden, hvor Studene har pløjet hele Dagen.

2den Var jeg og PA til Kirke.

3die Saaede jeg i Driverjorden 3 Skp Rug, jeg pløjede det først af med Stude, jeg harvede dette med Heste og pløjede, saaede og harvede sidste Ager sønden Vejen. Mr. PA. og Drengen slog Faarelyng.

4de Fmd Ligesaa, Eftmd kørte vi 3 Læs Lyng hjem norvestlig fra, de 2 Læs kom ind i Laden over Faaresti, 1 Læs i Vognport. Maren trak til sønder Mølle og leverede en mørk Graa Stud som jeg d. 13de f. M solgte til Hr. Properitær J. Boserup mod contant Betaling 12 Specier.

5te PA trak til Sjørup med en sortbroget 4de Aarig Stud, men denne blev ej solgt da der i mindste intet antagelig Bud skete paa ham. Jeg kørte til Sjørup med Karen, Naboe og Hustru og Datter. Broder Anders tog Studen hjem om Aftenen. Jeg tog et Lam hjem fra Pindhus for Ane Johanne og betalte for hende derfor 5 Mark.

6te Pløjede jeg Rugstubager østen Lukkedigen, saaede deri 1 Skp Rug og harvede dette. PA og Mr. slog Brændelyng.

7de Kjørte vi noget til Brinken i nye Grøft, pløjede Rugstub ved Bækmunde, og saaede i dette $2\frac{1}{2}$ Skp Rug og harvede dette noget.

8de Begyndte vi at tage Kartoffler op paa Hedeager, vi havde Søster Mette, jeg pløjede lidt Hede med Stude, harvede af ved Bækmunde med Heste og begyndte at fælde lidt sønden Egelund Vej.

9de Var jeg til Kirke, jeg var i Haderup Skole, hvor der afholdtes et Møde af Sogneforstanderskabet, hvor der blev afholdt Licitation over et Fruentimmer Kirsten AndersDatter, der formodes at være Forsørgelsesberettiget i Haderup Sogn, denne har i Sevel Sogn født et uægte Barn. Hun blev tilslagen Sognefogden for 5 Mark ugentlig. Barnet følger med i samme Køb til Nytaar.

10de De tog Kartoffler op østlig 4 Folk. 20 Skp formoder jeg, jeg pløjede lidt paa Hedeager med Stude. Jeg solgte en 4de Aarig sortbroget Stud til en Mand fra Kolding Egnen Nf. Jørgen Bundsgaard at levere paa førstkommende Onsdag i Knudestrup Kro (da der bemeldte Dag holdes Marked) mod contant Betaling 15 Rbd. 3 Rbm. Jeg fældede lidt Eftmd med Heste.

11te Disse 4 Søster Mette, PA, Mr. og Drengen tog Kartoffler op østlig. Eftmd kørte jeg 2 Læs Brændelyng hjem fra nordre Ager. Jeg pløjede Hedejord med Stude Fmd. Kartoffler 3 Tdr.

12te Knud i Haderup ved Degnen ang. om at formaa denne til at modtage Pengene i Morgen for Studen i Knudstrup. Drengen P. Knudsen trak til Knudstrup og leverede Studen imod contant Betaling som Kirkesanger Andersen modtog efter Anmodning paa mine Vegne. Jeg pløjede de 2 Hedeagre af med disse 2 sorte Stude. Vi tog sidste Kartoffler op østlig paa Hedejord. Eftmd begyndte vi at harve og pløje af dette Kartoffeljord. Vi hentede et lidet Læs Strølyng sydlig.

Oktober 1842

13de Pløjede vi dette Kartoffeljord med Studene og Fmd. og Heste Eftmd. Saaede i dette omtrent 2 Skp Rug og harvede dette, og det i Fjor nye opbrudte Hede.

14de Kjørte vi Markmødding paa Boghvedestub ved Egelund Vej vestlig ved Damstederne. De spredte dette omtrent 85 Læs. Stiftmoder kom her om Aftenen.

15de Pløjede vi disse Boghvedestub med Heste og Stude og saaede i dette 2 Skp Rug omtrent. Eftmd tog de Kartoffler op østlig i det Indlukte norden Gaarden. Af 5te d.M. betalte jeg Peter 1 Specie af Lønnen. D. 11te d.M betalte jeg hans Fader 1½ Specie deraf. Han betalt 3 Mark for 10 Læs Tørv i min Hede. D. 12te d.M. betalte jeg P. Knudsen 1 Specie.

16de Var jeg og Karen til Kirke og til Alters, vi kørte, Knud var og til Kirke.

17de De toede 24 Faar. Vi øste Brønden. Eftmd kjørte vi Fladtørv i Sanden med Stude og Heste 11 Læs de fleste ved Væggildbakken.

18de Formd. PA og Drengen tog de sidste Kartoffler op norlig. Kvinderne klippede Faar. Eftmd pløjede vi Kartoffelstrib norlig i Lukke med Heste, og saaede i denne Ager 1 Skp Rug. Det sidste d. Aar. Gud være Lovet! som gav Helbred og Kræfter til at fuldføre dette vigtige Arbejde med meget Betimelig Vejrligt er Sæden d.Aa. lagt.

19de Var jeg i Haderup, hvor der i Dag blev afholdt et Ekstraordinær Sogneforstanderskabs Møde efter Præstens Begæring med Hensyn til Fattigvæsenet, skøndt det sidste Søndag bekendtgjordes paa Kirkestævne, mødte af de valgte Forstandere kuns S. Degn, P. Nielsen meldte lovlig Forfald og da der ej mødte Antallet som efter Kommunallovordningen Pg. 13 udfordres til at tage en Beslutning og Sagen ikke kunde opsættes, tillod vi os dog at afholde Lisitationen over et hertil ankommen Fruentimmer og Barn som blev tilslagen N. Stephansen til 1ste Januar næste Aar for 3 Mark 9 Skill Ugentlig. Kvinderne toede sidste Faar og alle de fremmede. PA lukkede ved Digen nordøstlig, Eftmd tærskede han. Vi kørte et Læs Leer paa Staldmøddingen.

20de Mig og PA tærskede Rug, kastede og rensede og maalte 10 Skp op, og 1Td er tagen til Sæd i Forvejen af 2½ Trave og ½ Skp baggest. Mr. kørte Dynd paa Staldmødding.

21de Kjørte jeg til Sønder Mølle med disse 10 Skp Rug, 5 Skp Byg til Meel, noget af Naboens, lidt af Broders, lidt af Søsters. PA tærskede Byg, Drengen kørte Dyndlaget fuld paa Staldmøddingen. De klippede Faar.

22de Var jeg i Haderup Skole hvor der holdtes Eksamen for Enestegaardenes, Feldborg og Haderup Skolers skolepligtige Børn.

23de Var PA. Mr. og Peder til Kirke og til Alters. Ved Overslag over den Almindelige Skolekasses Udgifter d. Aa. til Dato befandtes disse at være 108 Rbd 8 Skill Sølv. Indtægt 90 Rbd 4 Mark 11 Skill. Forskel = 17 Rbd 1 Mark 13 Skill. Restanse 1 Rbd 3 Mark 15 Skill – 18 Rbd 5 Mark 12 Skill. der til Indtægt 24 Skill. Restanse for P. Kragelund = Udgift 24 Skill for Husmand Cr. Laursen men Udgift 6 Skill for et Brev til Amtet.

Oktober 1842

24de I Dag kom Hestene først til Bestandighed paa Foder d. Aa. Jeg kørte et Lag Leer paa Staldmødding af Vadkrogbakken. PA kastede Sandet oven af og læssede med. Drengen kørte Hedejord ned paa .....? med Stude og begyndte dermed en Markmødding lidt vesten sorte Knot der hvor Askedyngen ligger. Maren var i Høstrup og fik nogle Varer hos Jens Knudsen til Beløb 3 Mark 7 Skill. fra 5 Rd 4 Mark bliver = Sum 5 Rbd 9 Skill. som han endnu er skyldig.

25de Kørte Mr. Jord paa denne Markmødding med Stude. Jeg kørte Fæmøg med Heste, nogle Læs Jord lidt Rivning Lyng hjem med om Aftenen. Vi fik Byg af Loen af 2 Traver mest Engbyg, $10\frac{1}{4}$ Skp. 6 Skp kom i Ovn, 2 Skp blev bestemt til at gøres til Malt, $2\frac{1}{4}$ Skp til Hestene det allefremmeste.

26de PA gik til Holstebro for i Morgen at møde for Sessionen der. Jeg betalte ham 1 Specie af Lønnen igen 2 Rd 2 Mark 2 Skill. Mr. kørte og Jord med Stude. Drengen kastede Aske paa. Eftmd Regnevej.

27de Ligesaa, jeg pløjede lidt bag nørre Hus, kørte et Læs Møg, Eftmd Regnevej og som følge deraf fik alt Fæet og Faarene først Foder dette Efteraar. Broget Ko og Kalvene først i Gaar.

28de Jeg red paa brune Hest til Ravnholdt i Torning, hvor jeg logerede om Natten. PA og Drengen lagde lidt oven paa nørre Digen nordøstlig i Lukken. Det Vanheld indtraf at den gl. graa Ko straks efter min Bortrejse fik det ene Horn af, formodentlig ved at stanges med Naboens Fæ medens mine Folk spiste Middagsmad. Gud være Lovet! at hendes Skade ikke blev større.

29de Jeg red til Dalsgaard ang. Værgemaalet, hvortil jeg er beskikket for Sl afdøde Morbroder Peder Pedersens 4 umyndige Børn. Peder, Ane, Anemarie og Mette, og da den første nemlig Sønnen nu har opnaaet Minderaarighedsalderen, og som Følge deraf er tilsagt at møde for at meddele Overfomynderiet Afhold med, som det hedder i Tilsigelsen fra beskikkede Kurator, og da der ingen saadan var beskikket formodede at det maatte være den beskikkede Værges dermed mente, men da det modsatte fandt Sted i saadan Grad, at jeg ikke engang da jeg var Værges kunde antages som Kurator, og da en mig ubekendt Mand Nf Shmidt fra Bøggildgaard var tilstede, formaaedes denne til at paatage sig samme indtil videre og de 2 af de øvrige i min Beskikkelse saavel som foranført, benævnte Myndliger ere gifte og formoder at være fyldestgjorte for saavel Fædrene som Mødrene Arv, er den sidste nemlig Mette nu med flere beskikket en anden Værges i Anledning af Moderens Død, ved hvilke Skifte hun som Mødrenearv er tillagt 44Rbd og lidt mere. Saa formoder jeg saavel paa Grund af Stiftforvalterens Yttring, som af anførte Omstændigheder ikke at staa til videre Ansvar for bemeldte Myndliger Arve Præstationer for den tilkommende Tid. Karen betalte Peter 1 Specie af Lønnen, igen 2 Mark 2 Skill.

30te Var jeg til Kirke, jeg betalte Jomfru Eggers 22 Skill for Farvningen af noget Garn. Jeg modtog min Kviteringsbog af Sognefogden, hvor der er kvitteret for dette $\frac{1}{2}$ Aars Skatter, som denne har modtaget af Hr. Kirkesanger Andersen til Beløb 18 Rbd 7 Skill. Brandpenge af Haderup Skole og Degnebolig 1 Mark 13 Skill ved Godtgørelse, den beregnede Bankrente tilbagebetalte han mig 1 Mark 5 Skill. Jeg har leveret Kirkesanger Andersen 5 Rbd. og 15 Rbd 3 Mark modtog han i Knudstrup for Studen bliver = Sum 20 Rbd 3 Mark ÷ 18 Rbd 2 Mark 10 Skill. bliver = Sum 2 Rbd 6 Skill. Nota, Sognefogden saa har betalt 6 Skill for Leveranse af Skatterne. Søster Mette leverede mig 1 Skp Rug for hendes Andel, det halve af Sæden i hendes Gødning.

Oktober 1842

31te Vi blandede Gødning i Marken, Maren slog lidt Strølyng nordlig.

November 1842

1ste Kjørte jeg til Feldborggaard hvor jeg hentede J. Simonsens Gods, som jeg har fæstet et Aar fra Dato, han kom ikke med men kom ved Middagstid (Fæstet 5te Fbr. D. Aar)

Jeg modtog til at underskrive med en anden Sogneforstander pro forma af Hr. Forstplanteur Narendtz en af Amt venbetjent? Stilling optaget Synsforvaltning, som denne har foretaget sig uden at lade os det vide, men den lyder dog som om at de af os var forfattet og af ham undertegnet. Jeg kjørte til Laanum med Smedens Datter, som er fæstet til Svoger Anders Jeppesen. Pigens Moder fulgte med. Jeg leverede noget Vævergarn til Svoger Kjeld. Svoger E. Espersen satte mig lidt paa en Høle over et Hul som var bleven i Midten, uden Betaling. Jeg kørte paa Retour med Pigen A. Jh. Jensdatter, som jeg har fæstet til at tjene mig fra Dato et Aar og hendes Gods. (Fæstet 16de Maj d. Aa. Løn 8 Rbd 1 Faar i Foder Træsko m.m.) samt en Pige som skal tjene L. Johansen N. Feldborg Mark. Jeg leverede disse to Pigers Skudsmaalsbøger til Præsten eller til hans Pige, som gik ind med disse, modtog der en Skrin af Drengens P. Chr. Nielsen, som skal tjene Broder Anders. Jeg fik et Stykke eller rettere 2 Stykker blaafarvet Tosild, som Svoger A. Jeppesen har besørget betalt derfor eller er betalt 1 Rbd 5 Mark 8 Skill. jeg betalte hos J. Espersen 1 Rd 5 Mark 6 Skill. eller jeg skal betale min Pige A. Jh. 1 Rd 4 Mark 14 Skill. jeg har betalt for hende for et Lam 5 Mark igen 5 Mark 14 Skill.

2den J. og hende kjørte Hedejord paa Markmødding og kastede Aske derpaa, jeg kørte Fæmøg med Hestene.

3die Ligesaa.

4de Ligesaa, de muggede Kalvehuset A. Jh passede Faarene, Jeg kørte sidste Fæmøg ad Marken paa Markmødding. J. kørte af de pløjede Hedejord med Stude, jeg kørte nogle Læs, vi kastede Aske paa Møgget. Jeg har af 31te f.M. lovet Cr. Sallings Enke eller Datter at forskaffe hende 1½ Td Rug malt til Meel. Forskud paa Skolekasse Regning og bringe samme til deres Bolig.

5te Kørte vi 2 Læs Møg paa Markmødding, kastede sidste Aske derpaa, og nogle Læs Jord, nu denne afgjort, omtrent 300 Læs i denne formoder jeg. Vi kørte nogle Læs Sand fra Grøften i Damsteder paa Havrestub, nogle Læs Dynd derfra, som blev sat vestlig ved den sandige Rugager for at spredes over denne til Beskyttelse for Vindens Anstød ang. Flyvesandet derpaa.

6te Var J. og A. Jh til Kirke J. S. leverede mig af sidste ½ Aars Bidrag til Skolevæsenet fra T. Hvolbæk 25 Rbd. fra P. Nielsen 6 Rbd 5 Mark 13 Skill. 31 Rbd 5 Mark 13 Skill.

7de J. tærskede Byg. Eftmd kørte vi nogle Læs Jord paa de sandede Steder Agre, noget til Digen.

8de Ligesaa, Vi kørte nogle Læs Jord til nye Dæmning. Eftmd Regnevej. Vi fik Byg af Loen af 2 Traver 3 1/8 Skp Fremmet til Hestene 9 7/8 Skp dernæst 5/6 Skp Baggest 13 7/12 Skp. De 4 blev gjort til Malt det øvrige kom paa Loftet.

9de Pløjede jeg Ageren af bag nørre Huset med de 2 sorte Stude og en sortbroget 3 Aars, som vi vænnede først i Dag. Grimet Ko kælvede en sort Kvie Kalv. J. tærskede Rug. Eftmd begyndte jeg at fælde i Marken med Heste. Den 7de d.M. lagde vi Kartofler i Graven i Ruggulv. Vi sankede Lægge Kartofler fra og lagde disse i vestre Ende 22 Skp, af de øvrige bar vi 10 Skp ind i nørre Stue til Spi-sekartofler, samt et Par Skp store.

November 1842

10de Fmd Regnevej. Eftmd fældede jeg igen med Heste. J. tærskede Rug.

11te Jeg fældede med disse 3 Stude Fmd. Eftmd med Heste. J. tærskede. A.Jh slog Strølyng ved Damsteder. R. Andersen er betalt for Kost og Stue for Sommeren imod Kvitering. J. Vad er betalt for Skolestue + 1 Mark, J. Poulsen er betalt for Skolestue og Skolebord begge imod Kvitering.

12te Jeg fældede. Vi vænnede den anden sortbrogede Ungnød K?? kaldet. J. kastede Rug, de rensede og fik dette af Loen af 2½ Trave og ½ Trave toppet 15 Skp god Maal.

13de Var jeg til Kirke. Jeg maatte paa Retouren vende tilbage for at tale med Villads Løvig ang. et Spille og Drikkeselskab, som denne foregives at have afholdt Natten imellem den 10de og 11te dennes, hvorved en Pibe skal være bleven pantsat for nogle resterende Penge, som ved Kortspil skal være tabt af N. Chr. Jensen. Jeg lod tilsige Gaardmænd P. Melgaard, P. Bjørnkjær og J. Vad til at jævne en Dæmning ved en Skolesti til Graasand Skole fra Elkjærhuus, jeg var hos Broder N. om Aftenen ang. dette.

14de Jeg fældede øster Ager af, J.tærskede Rug.

15de J. møggede Lammefaaresti. A.Jh kørte dette ad Marken 6 Læs. Eftmd pløjede jeg med Stude, Frostvej. Graa Ko kælvede en sort Tyr Kalv.

16de I Nat er der falden en liden Lag Sne saa at Fæet ikke kan komme paa Marken. Stiftmoder var her, jeg leverede hende den, den 1ste Novbr. d. Aar forfalden Aftægt med 1½ Tdr. Rug, 3 Skp Byg, 5 Skp Kartoffler, den 6te Skp gav hun mig efter samt 3 Skp Rug af det resterende fra Foraaret, mere havde vi ikke undtagen lidt baggest fra Sæderug.

17de J. tærskede. Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 11 10/12 Skp omtrent ½ Skp baggest. De slagtede sidste Faar d. Aar 3 Stk.

18de Kvinderne bagede, jeg repererede ved Mellestræerne i Studehuset samt Krybben, smaa Stude blev sat der i Aften, da det unge Fæ siden Middag har været paa Marken. J. var ved en Bro eller Stenkiste mellem Kølvrå og Korshuset at læsse Sand formoder jeg efter Tilsigelsen.

19de J. tærskede Rug.

20de Var ingen af Husets Folk til Kirke. A.Jh i Vroue til Barselgilde. Eftmd var jeg efter Anmodning i Haderup hos Præsten ang. Mads Lund hans Huus er brændt. Jeg kørte paa Returen med Naboen.

21de J. tærskede Byg, han var hos Smeden om Aftenen.

22de J. og A.Jh slog Lyng, jeg kørte et Læs hjem paa Mødding.

23de Vi tog Kul af Graven, de slog Lyng vi kørte 2 Læs hjem.

November 1842

24de Var J. og jeg hos Smeden i Vistorphuset. Hestene stod i Gindeskov, vi fik 4 nye Sko slagne og lagt foran under disse. Lidt mere, disse Sko som laa under Forfødderne blev lagt under Bagfødderne.

25de Gik jeg til Feldborg ef. Ordre fra Branddirektøren, men han mødte ikke, der er falden noget Sne, som Vinden har drevet sammen i Driver. J. tærskede Byg.

26de J. tærskede Byg. Jeg betalte A.Jh $\frac{1}{2}$ Specie for Svoger A. Jepsen, hun har betalt mig de 5 Mark som jeg den 5te Oktober betalte for hende for et Lam.

27de Gik jeg til Høstrup købte af J. Knudsen et Par Træsko til mig 20 Skill. et Par til Knud 14 Skill. $\frac{1}{2}$ Pund Sukker. Regningen for Materialerne til Degneboligen blev 3 Rbd 1 Mark 6 Skill. Jeg og Karen til Kirke, jeg købte en Td Rug af Tomas Dahl a 5 Rbd 5 Mark at modtage i næste Uge. Jeg betalte N. Hornstrup 1 Specie for anvendt Arbejde ved en Sengested, en Dør samt en Stige til Haderup Degnebolig. Jeg betalte min Karl J. for et Lam 3 Mark 8 Skill. Søster Mette 4 Mark for et Lam, begge er købt om Høsten, men af Mangel paa Smaapenge ej før er betalt.

28de Smeden Lauge var her, han lagde de gl. Sko bag under Hestene. Jeg betalte ham for dette for hans Arbejde for mig sidste Torsdag samt for at have lagt 5 Sko under Hestene forhen 2 Rbmark. Nielsen O. Feldborg betalte mig sit Bidrag til Skolevæsenet 2 Rd 6 Skilling. Jeg betalte ham min Kirkeskat en M? i alt 3 Mark 12 Skill. 16 Skill pr.Td Hartkorn. J. kastede, de rensede og fik Byg af Loen af 2 Traver $4\frac{1}{4}$ Skp fremmest, dernæst 10 Skp, samt $1\frac{1}{4}$ Skp baggest.

29de Jeg kørte til Holstebro, Cr. Larsen af Vallerbæk kjørte med, denne har anmodet mig om at køre, da jeg vilde have redet. Jeg var efter hans Moders Anmodning ham behjælpelig at formaa Cr. Raepedorph til at skrive 2 Opsigelser, den 1ste for denne og sine tvende Brødre samt deres yngste Søsters Fædrearv til Beløb 110 Rbd 5 Mark $10\frac{1}{2}$ Skil. Den 2den for disses Moder 369 Rbd 1 Mark 5 Skil = 480 Rbd $15\frac{1}{2}$ Skil. hvilke disse har tilgode hos Svigersønnen Lars Andersen med 3die Prioritets Pant i hans Gaard og øvrige Ejendele efter Obligation af 6te Oktober ? 1833 som anført. 369 Rbd 1 Mark 5 Skill.

Jeg købte 1 Par Pudefletninger 20 Skill contant, noget Fisk ialt til Beløb 46 Skill. 1 Bog Skrivepapir 16 Skill. Jeg betalte Ole Nyboe 4 Skill. for noget Foder til en Hest 17de April f. Aar. Vi kørte hjem til om Aftenen Kl. 8. Han betalte mig for Tour og Retour 1 Rbd efter eget Tilbud.

30te Jeg gik til N. Feldborg, hvorfra jeg kørte med Branddirektøren til Haderup Lundhus. Broder Anders, L. Meldgaard, M. Hansen til Hesselund, Egelund, Hvolbæk, Høstrup, Haderisgaard, Haderis eller Stenagerhus for ifølge Anordningen ang. Landkommunevæsenet, paa Sogneforstanderskabets Vegne at overtydige mig om Taksitionerne over de Bygninger, som paa anførte Steder blev forsikrede i Brandkassen. Som Branddirektør Cr. Borgdorff. Taksessionsmænd Sognefogden og en kaldt N. Boeslund. Jeg lod Enken Ane Katrine i Over Uhre ved Rasendorph tilsende hendes mig leverede Policer en summen? J. tærskede Rug.

December 1842

1ste Om Emd. begyndte jeg igen at fælde med Stude de kastede ud.

2den Jeg fældede Fmd med Heste Eftmd med Stude. De muggede noget af nordre Faaresti, kørte 3 Læs ad Marken. D. 27 f.M. betalte J. mig for $11\frac{1}{2}$ Faareskind som han har leveret P. Nielsen a 20 Skill pr. Stk.

3die J. tærskede Rug og muggede sidste ud af mellemste Faaresti. Vi kørte 3 Læs ad Marken. Jeg fældede der med Stude. Eftmd med Heste.

4de A.Jh. var til Kirke. Jeg undertegnede en Opsigelse for Enken Ane Katrine OlseDatter af O. Uhre som Lauværge for hende. Opsigelsen lyder paa 369 Rbd 1 Mark 5 Skill. som hun efter Summa har til gode hos Lars Andersen, nok en Opsigelse paa 110 Rbd 5 Mark $10\frac{1}{2}$ Skill som samme Lars Andersen er skyldig til Enkens 3 Sønner og Datteren Ane efter Obligation af 6te Oktober 1833, denne er ikke kommen for Lyset. Af Andraget til Skolevæsenet er Dags Dato til Rest 4 Mark 8 Skilling hos L. Grov for Lille Graasand. For et Aar 2 Rd 2 Mark 14 Skill for Cr. Jepsen Vistorp betalt for $\frac{1}{2}$ Aae 1 Rd 4 Mark 8 Skill for J. Pedersen Kaalhaug for et Aar 5 Mark, hos Cr. Nielsen Kusk for et Aar 2 Mark 4 Skilling, hos Broder Anders for $\frac{1}{2}$ Aar 6 Rbd 1 Mark 5 Skill i T. Hvolbæks Distrikt betalt 2 Rd 2 Mark 7 Skill.

5te Vi fik Rug af Loen af $2\frac{1}{2}$ Trave $\frac{2}{3}$ toppet $14\frac{1}{2}$ Skp. de 4 blev maalt i Sækken til Cr. Sallings Enke, 10 Skp. blev maalt i 2 Sække til Mølle, $\frac{1}{2}$ kom paa Loftet, 11 Skp blev maalt i Sække paa Loftet til Mølle. Jeg kørte til Haderup, hvor jeg modtog 1 Td Rug som jeg den 27 f.M. har købt af T. Dahl der boende. Jeg betalte ham derfor efter Anord. 5 Rbd 5 Mark ÷ 1 Mark 8 Skill til Broder Niels. Jeg kørte til Sønder Mølle, hvor dette og det øvrige ommeldte samt 4 Skp Malt 11 Skp tørret Byg til Meel 2 Skp til Gryn 3 Skp Rug og 2 Skp Byg af Søster Mette hendes, 4 Skp Rug for T. Dahl. Jeg leverede en Feltberider fra Skive, Frederich hedder ham 3 Skind af min Karl J. hans 2 af min egen, alle til af beredes. 2 Stk Tosild til at presses.

6te Jeg kørte hjem. Eftem. kørte jeg til Cr. Sallings Enke med Melet af den Td Rug, som jeg købte til hende af Tomas Dahl samt af 4 Skp af min egen Rug a 3 Rbd ialt Sum = 8 Rbd 5 Mark, som jeg først er lovet til Foraaret af, hvad de muligt kan faa tilgode for en Skolelærers Kost og Logi den $\frac{1}{2}$ Tid af Vintermaanederne, hvad jeg med føje tilkommer for Kørselen med Melet, overlod jeg til hende selv at bestemme J. og A.Jh og Knud Nielsen Almissem, de fyllede Møg, Knud kom dog først i Dag Aften fra Naboe af.

7de Var jeg i Haderup, hvor der i Skolen sammesteds afholdtes et ordinær Sogneforstanderskabs Møde hvorved Ligningen over Sognebeboerne eller Sognedistriktets Beboeres Udgifter til Skolevæsenet i Aaret 1843 blev affattet. Til Slutning blev foranstaltet Valg af en Formand for det kommende Aar, den fratrædende Valgte igen paanye og paa Grund af Medlemmernes i Forening med Valget ytrede Ønske, lod jeg mig bevæge til at modtage Valget til igen at fungere som Formand for det kommende Aar.

8de Jeg fældede sidste af de 4 Agre af, begyndte at fælde en liden 5 Ager vesten for disse med Heste. De fyllede Møge og kastede ud, den ommeldte Knud var med.

9de Jeg fældede bemeldte Ager af med Stude Fmd. Heste Eftermd. J. og Kr. plukkede lidt Tækkelyst norlig.

December 1842

10de Jeg takkede lidt paa søndre Ende af Laden paa et Sted som Vinden har beskadiget i løbet af Sommeren. J. kørte Fæmøg af Marken med Stude Fmd. Heste Eftmd. hos Nabo Aften.

11te Var jeg til Kirke. Jeg leverede Degnen de 9 Nummere af Bladene, som jeg sidste Onsdag modtog kaldet Søndags og Aftenlæsning for den danske Bonde, paa hvis Anbefaling Præsten paa Degnens, Min, Sognefogdens og S. Dahls Vegne har subscriberet. I sidste Uge har Fæet stundom været paa Marken lidt midt paa Dagen. Nota det unge Fæ og Studene.

12te Jeg og J. ryddede lidt i Grøften østlig opsøgte nogle Sten paa vores Hede til Dæmning.

13de Vi kørte et Læs Sten fra nørre Hede til Dæmning, et Læs fra norden Ende af Grøften ½ Læs fra Ulvegrav, ¾ Læs som J. kastede af store Sande paa lille Krog og L. Holm. J. tog en Fisk med en Greb vog 6¼ Pund. Vi kørte et Læs Sand hjem fra store Sande 15 Skp.

14de Kjørte vi 16 Læs Dynd paa Ager bag nørre Huset 2den fra østre Side.

15de Var jeg i Haderup Skole hvor der afholdtes et ekstra Sogneforstanderskabs Møde, hvor Ligningen over Fattigvæsenet Udgifter blev lagt for det kommende Aar. Lisitation afholdtes over de 2 hertil til Forsørgelse ankomne Fruentimmer fra 1ste Januar til 1ste April 1843 med deres Børn, den 1ste Nf. Kr. Adatter tilslages J. Vad for 8 Rbd. den anden Nf ?????? tilslagen P. Melgaard for 8 Rbd i bemeldte Tidsrum. Det vedtoges at Legestue for Fremtiden skulde aldeles hæves og afskaffes med mindre speciel Tilladelse dertil erholdes. Jeg modtog Ligningen over Udgifterne til Sognebeboerne. Udgifter til Skolevæsenet, som hos mig skal fremligge til Sognebeboernes Eftersyn i 14 Dage Ligningssummene 205 Rbd og 6 Skilling Sølv. Min Andel 3 Rbd 10 Skill. Anders Knudsen 2 Mark 10 Skill. Peder Jakobsen 5 Rd.

16de Vi kørte Dynd 16 Læs J. tærskede stundom Rivning.

17de Kjørte jeg og Karen til Skive hvor vi hos Hr. Købmand Torup købte en Del Varer for ialt Summa 11 Rd 4 Mark 7 Skill. 2 Lispund 4 Pund Blaar 2 Mark 4 Skill 2 Mark Sum 5 Mark 4 Skill betalt. 12 Rd 3 Mark 11 Skill.

18de J. var til Kirke Cr. Jepsen betalte mig et Bidrag til Skolevæsenet for hele Aaret 2 Rbd 2 Mark 8 Skill. Jeg solgte 2 Kalveskind til Peder Nielsen a 1 Rbd med Løfte om mere om de blev dyrere.

19de J. tærskede i Rugrivning Eftm. reparerede lidt ved Grøftebredden under Vadkrogsande mellem denne og Aaen.

20de J. tærskede Rugrivning, vi kørte noget Dynd.

21de Kvinderne bagede i Dag. J. kørte Dynd med Stude, jeg kørte et Læs Sten til østre Side af Dæmning, hvilke jeg delvis tog ved Gaarden, delvis ved nordøst Hjørne af Indlukke, jeg hentede et Læs Sten ved Nederskift til vestre Side af Dæmning, et Læs Grus fra vestre Bakke. Jeg skrev en Revers for Mads Hansen for 200 Rbd Sølv som Chr. Andersen er blevet ham skyldig. Jeg betalte Hr. Kirkesanger og Skolelærer P. Andersen for 4 Tdr Byg efter Kapiteltakst 12 Rbd 12 Mark ifølge Kommune Re???????? af 7de April d. Aar.

December 1842

22de Om Fmd fik vi Rug af Loen af Rivning 10½ Skp og 1 Skp forhen er 11½ Skp. Vi kom Havre ned over Hakkelseslo til at tærskede. J. tærskede lidt. Vi kørte Dynd med Stude og Eftmd. med Heste.

23de J. tærskede dette Havre af omtrent 1½ Trave. Vi kørte Dynd sidste paa denne Ager 60 til 70 Læs er kørt derpaa. J. dæmmede for Vandet ved Leergrav.

24de Vi satte Møgvognen ind i Vognporten. Fmd skar J. Hakkelse, Eftmd lagde han Sten til Dæmning østlig.

25de Juledag. Var jeg og Karen og J. til Kirke, vi kørte. Offer Præsten 14 Skill Degnen 7 Skill cour.

26de 2den Juledag. Var A.Jh til Kirke. Jeg Karen og Børnene var hos Broder Anders til Julebesøg. J. og A.Jh. hos Naboen Aften til Legstue.

27de Jeg fæstede min Karl J. Simonsen til at tjene mig et Aar fra 1ste Novbr 1843 til 1ste Novbr 1844 om Herren giver Helsen. Jeg gav ham 15 Skill cour i Faste, Lønnen blev bestemt som paa Pg. 476 findes anført for dette Aar, han forlangte ikke mere, og jeg bød ham intet mindre saaledes besluttet ..... Jeg fodrede Kreaturerne, Degne og Hustru var her Aften.

28de J. kørte Degnen og Hustru og Søn hjem, Nabo og Hustru og Børn var her til Julebesøg.

29de Regnevejr omtrent hele Dagen. Jeg skrev lidt og fodrede Kreaturerne.

30te Var Broder Anders og Hustru, Søn og Svigermoder her til Julebesøg.

31te Jeg fodrede Kreaturerne, samt skrev det sidst af Duplikaterne af Regnskabet for den Almindelige Skolekasse for d. Aar Indtægternes Beløb blev Sum = 200 " 3 " 12 Skill
Udgifterne Beløb blev = Sum 199 " " 9 Skill
Altsaa Beholdningssummen = 1 Rd 3 Mark 4 Skill

Jeg skrev et Brev til S. T. Hr. Amtsmanden ang. 24 Rbs som er til Rest hos Indsidder Cr. Laussen i Store Graasand hvilke er betalt for 1 Dags Arbejde ved Haderup Skole og Degnebolig til hvilken denne ikke mødte efter sket Tilsigelse af 24de Juni d. Aar.

Nota for Efteraaret 1842

- 1 Den 16de Novbr kom alt Fæet til Bestandighed paa Foder, formedels et lidet Lag Sne som er fal den, skøndt det siden, især det unge Fæ undtagen Kalvene samt Studene fra den 18 f. M. og af og til var paa Heden til et Par Dage før Julen en Times Tid eller 2 paa Dagen ved Middagstid. Til Novbr Maanedes Udgang fik det alt et Foder Rugrivning, Kalvene Rug og Bygrivning til Bestandighed, det øvrige har ellers faaet Rug og Byghalm undtagen de 2 Nybaarne Køer, som blev fodret med Rivning og Hø. I December fik det øvrige til 2 Foder Hug og Halm, som er Rystet sammen, og i den sidste Halvdel af Maaneden Lyng til 5te Foder, men af Aftenen da en 6 Foder omtrent Kl. 10.
- 2 De gl Faar 32 som i Almindelighed var paa Marken en Tid midt paa Dagen, fik 1ste og 4de Fo Der.

December 1842

Nota December 1842

Rughalm 2den og 3die en liden Foder Hø. Lammene og 2 Væddere i stedet for Halm Rug og Bygrivning i Slutningen stundom Lyng alle.

- 3 Den 24de Oktober kom Hestene til Bestandighed paa Foder fra den Tid til i Midten af Decbr. havde faaet i Hakkelse 2 Havre og 1 Rugtvilling for det meste toppet samt en Byghalms bryng?, stundom lidt tærsket Byg omtrent 5 Skp.

Til Vinterhold.

14 Fækreaturer, 2 Heste, 49 Faar, de 15 ere Lam, 4 af Moders 2 af J. hans, 1 af A.Jh hendes.

Er indhøstet

40 Traver Rug, 22 Traver Byg, 20 Traver Havre, 13 Læs Faarelyng.

Staulund den 9 Januarie 1843

P. Knudsen

Et Aar med flere svunden er
 I Fred for mig og mine.
 Derfor vi dig o Fader kjær!
 Vilde stedse Love og Prise
 I Haab vi beder Fader god!
 Lad dette nu begyndte Aar
 Ved Lignende Held hensvinde
 Ved Aarets Ende vi forsand
 O store Gud, og Frelsermand!
 Vor Tak vi vilde frembringe.

Januar 1843

1ste Nytårsdag 1843. Var jeg og Ane Johanne til Kirke. Jeg leverede Præsten Dubletterne af Regnskabet for den almindelige Skolekasse for Aaret 1842. Indtægterne for denne Aar har været 200 Rdl. 3 Mark 4 Skil. Sølv. Udgifterne 199 Rdl. 9 Skil Sølv. Beholdning 1 Rdl. 3 Mark 4 Skil. Jeg underskrev som Skolepatron Dubletterne af Regnskabet for den specielle Skolekasse, hvilke af Præsten optegnedes som sædvanlig. Beholdning er Dags Dato 34 Rbd = 54 Rbds Sølv er i min Værge. Kirkebypengene for 8 de Aar udgør Summen 27 Rbd. Præstens Løn er 2 Mark 14 Skil. Af Tienderne, leveret mig Dags Dato 1 Rdl 1 Mark 8 Skil. Multe for Skoleforsømmelser 30 Rd 4 Mark 6 Skil. Sølv. Altsaa er endel i Præstens Værge. 3 Rdl. 5 Mark Sølv. Kirkebypengene for 1842 er endnu ikke indbetalt til bemeldte Kasse. Naboens Folk her i Aften til Julebesøg.

2de Jens Tærskede Rug, jeg Karen og Børnene var hos Naboens til Julebesøg. Ane Johanne fodrede Kreaturerne.

3die J. tærskede A. Jh. Fodrede Kreaturerne. Jeg red til Høgild paa brune Hest for at besøge Stifmoder men traf hende ikke hjemme. Jeg havde det Vandheld, at da jeg om Aftenen red hjem og bandt Hesten ved M. Kjeldsens Vogn i hans Gaard, halede denne sig løs og løb foran mig hjem, hvor den Gud være Lovet! kom uskadt kun kort Tid før jeg kom, og J. mødte mig med ham ved vort fælles Jord lige før Damstedet, men Hesten havde tabt Dækkenet, som under Sadlen ved sit Hjemløb.

4de J. tærskede Rug, Knud og Esper gik til Egelund, for at søge efter det tabte Hestedækken. Da der var noget Sne, red jeg paa brune Hest, da Vinden tillige rørte sig, vel af frygt for Børnenes Befindende som at søge efter Dækkenet. Børnene fandt eller traf jeg i Egelund, men Dækkenet fandt jeg ikke.

5te J. tærskede, jeg fodrede Kreaturerne.

6te Ligesaa Emd var jeg og J. ved Smeden.

7de Smeden var her og slog nogle Brøjer 16 Stk. samt nogle Søm til Hestesko. Vi fik Rug af Loen af 5 Traver 3 Td. 3/8 Skp. af 3de Kjerv.

8de Kørte vi mig Karen og J. til Høgild for i Forening med Slægtninge og Naboer at ledsage Stifmoders Steddatter Birthe Marie Nielsdatters afsjælede Legeme til sit Hvilested paa Resen Kirkegaard. Vi kørte igen til Høgild, hvor Stifmoder lod os beværte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Vi kom hjem Aften Kl. 7.

9de J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

10de Ligesaa

11de Vi kørte jeg Karen og J. igen til Høgild for at bivaane en Bryllupsfest med Mathias Kjeldsen Gaardmand og Enkemand af Egelund og Stifmoders Steddatter Ane Johanne Nielsdatter, som var hjemme hos hende. Disse blev i Dag Copulerede i Resen Kirke hvortil vi og flere var Vidner. Brudevielsen Prædk. 7 Kapitel Vær ved godt mod paa en god Dag. Vore Heste stod i Møllen da vi kom fra Kirke.

Januar 1843

12te Vi forblev hos Moder om Natten og var endnu i Høgild som f. Dg. Blev beværtet med Spise og Drikkevarer efter Behag. Vi kørte hjem om Aftenen kom hjem Kl. 9 slet.

13de J. tærskede Havre, jeg fodrede Kreaturerne.

14de Ligesaa.

15de Jens til Kirke. Jeg fæstede Ane Johanne til at tjene mig til næste Aar nemlig fra 1st November c. Aa til 1st November 1844 om Herren giver Helse. Jeg gav hende 10 Skil. i Fæste lovede hende Løn som for dette Aar. er ? af 16. Maj 1842, men findes anført & 503 nemlig 8 Rdl. i Løn et Faar i Foder og Græs træsko og Offer.

16de J. tærskede Havre jeg fodrede Kreaturerne.

17de

18 de Ligesaa

19de Rensede 6 ½ Trave Havre ene tærskede J. Byg. Jeg reparerede lidt ved Gangbroens Holdetræ. J. tærskede Byg.

21de Jeg og A. Jo. i Haderup Vestergaard til Tyr med den grenede Ko. Jeg og J. red begge paa Heste til Vejen som løber fra Egelund til Baaslund. J. med Egelund Vej, og jeg som red paa sorte Hoppe med ? remme og Optøjle red i det Lave, hvor jeg engang f. Aar paa Retur har redet til Hessellund. Vi red Vejene fra Faarbæk til Baaslund, hvilken jeg fulgte formeldte Vej, vi red paa tværs og langs mellem Hessellund og Egelund fra 1st til sidstnævnte Vej og søgte efter den, den 3de tabte Hestedækken, men fandt den ikke.

22de Var jeg til Kirke.

23de Jens tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

24de J. tærskede, A Jo. fodrede Kreaturerne. End var jeg i Haderup Skole efter Anmodning af Præsten som i Forening med Medlemmerne af Sogneforstanderskabet under P. Nielsen at approbere Skole og Fattigregnskaberne samt revidere og Kvittere Regnskaberne, saavel for Skolekassen som for Fattiggassen, efter Præstens Tilskødelse og Befaling.

25de J. tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

26de Vi fik Byg af Loen af 5 Traver 5 Td. 2 Skp, 2½ Skp. Baggest

27de

28de J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

29de Var J. og A. Joh. til Kirke. A. Joh. Søster kom her.

Januar 1843

30de

31te J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

Februarius 1843

1st J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

2de Jeg kørte med Karen og Esper til Laanum, hvor vi som følge af Vejrliget og mere og mere af Anmodning maatte forandre vor Bestemmelse og forblive der om Natten. Hestene var udstaldet hos Svoger A. J. Vi logerede hos Svigerforældre.

3die Kørte vi Hjem. Jeg modtog af Svigerfader eller Moder en Tyr som egentlig var vores Ærinde, eller en sort Tyrekalv, de vilde ikke have Penge for den, men Svigermoder sagde at Børnene nemlig vore Sønner skulde have Betalingen for Kalven. Vi kom paa bemeldte Retur ad Løvig den vestre Vej da Svoger A. Jepsen og Anne Jeps Datter fulgte med og vi havde tillige nogle Stykker Tøj til Stampning. Vi kom hjem Aften Kl. 6.

4de Vi fik Rug af Loen af 5½ Traver 3 Td. 9½ Skp.

5te J. til Kirke. I dag er det streng Frost, i Gaar faldt nogen Sne.

6te J. tærskede.

7de Ligesaa. Jeg gjorde Baggest Havre ren af Skumning 1½ Skp af Baggest.

8de Ligesaa. 1½ Skp som og blev lagt paa Staldloftet.

9de Ligesaa Inddæmmede jeg og J. Udløbet Vandet har gjort under Listssande, lagde noget til Dæmningen over ? i Sanden kastede noget ved Ende af Langager. Røde Ko kælvede en sortbroget Tyrekalv.

10deJ. Tærskede Byg. Emd. var vi igen ved Grøften.

11te Kørte jeg til Sønder Mølle med 1 Td. Rug 14 Skp. Byg til Malt 6 Skp. til Svin 4 Skp. Gryn 3 Skp. Malt af Broder Anders hans, derfor nu leveret de 2 Skp. ? Byg han laante i løbet af afvigte Sommer. Jeg afhentede et Hjul hos N. Hansen som jeg bar til Møllen, han har flovet denne med Elletræ og 6 ? Jeg leverede Kirkesanger P Andersen Bekendtgørelsen ang. et Sogneforstanderskabsmøde c. 20 c. M. Avisen til No. 12 at levere Præsten.

12te Jeg var til Kirke.

13de J. tærskede Byg jeg fodrede Kreaturerne.

14de Vi fik Byg af Loen af 4 Traver 14½ Skp. Fremmost til Sædebyg. Af det øvrige 15 Skp. 1 Skp. Baggest, det Fremmeste blev lagt nordlig paa Loftet, det øvrige over Forstuen.

15de Var jeg til Smedie hos Lauge, fik 60 af 70 søm, Hestesko 8 Træskoplader og en Ring.

16de Var bemeldte Smed her og lagde alle 8 Sko op under Hestene, jeg betalte ham for dette 1 Mark 12 Skil. J. Tærskede Rug. Jeg leverede af Fattigkorn ½ Skp. Byg til J. Christensen Sunds, eller dennes Søn.

Februar 1843

17de

18de Ligesaa, jeg fodrede Kreaturer. I gaar leverede Broder N. mig til Kongetiende og Præstetiende 2 Skp. Rug næppe Maal. Jeg reparerede ved Studebinslerne, Kalvekrybben m.m.

19de Var A. Joh. ? jeg sendte ved hende Aften og Søndagsbladet No. 19. Efter Viborg Stiftstidende N: 22 er Kapittelaksten for Afgrøden af 1842 for Ringkøbing amt

Rug	5 Rbdl.	5 – 12 Skil.
Byg	2 -	5 – 12 -
Havre	1 -	5 - 14 -
Boghvede	4 -	5 - 3 -
Tør Flæsk	1 -	3 - 6 -
Smør	2 -	2 - 15 -
Honning	19 Skilling	Potten

20de J. Tærskede Rug. Jeg var i Haderup Skole hvor der efter forud Bekendtgørelse afholdtes Sogneforstanderskabsmøde, intet blev foretaget uden hvad som angaar Fattigvæsenet. De 2 Børn som ere sendte ? til Forsørgelse blev bortlodden - ældste til J. Vad for 9 Rdl. 5 Mark – den yngste til S. Dymose for 14 Rdl. Fra 1. April c. Aar til 1. Januar. Mødrene skal selv forsørge Børnene med Seng og Gangklæder imod at oppebære den Løn som de i bemeldte Tid kan tjene. J. Vad lovede at beholde hende han har endnu et Aar mod lignende betaling som forhen formoder jeg.

21de J. tærskede ? Rug.

22de Vi fik Rug af Loen af 3½ ? 17 Skp. blev maalt i Sækkene til Kongetiende, 1 Td. blev baaren paa Loftet.

23de J. tærskede Byg.

24de Ligesaa. Jeg kørte til Resen med bemeldte Kongetiende og lignende Kvantum af Naboens og dennes Søn. Vi leverede ? i alt 4 Td. 2 Skp. til Anders Pedersen der boende. Vi kørte Tur og Retur til Broen ved Høgild.

25. J. tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

26de Kørte jeg til Øster Ligaard i Estvad Sogn med Naboens Søn og 2 Døtre til Estvad Kirke i Ligfølge med disse ang. Liget af Naboens Søster Ane, der blev jordet, vi var i Kirken, jeg kørte igen til bemeldte Ligaard og leverede Selskabet som ifølge anførte paa Stedet holder ? Jeg med flere logerede en Tid af Natten i Vester Ligaard hos en Mand J. ? kaldet. Der faldt noget Sne en Tid midt på dagen. Emd. kørte jeg hjem med de 2 voksne Børn. Jeg kørte med Naboens Vogn og denne bragte med Foder til Hestene. Svoger Kjeld kom her i Aften med en Væv.

28de Gik jeg til Haderup efter Anmodning fra Præsten ang. en Klage som Poul af ? borg har indsendt til Amtet fordi han er paalignet mere Fattigkorn ? hans Nabo J. Vad, hvilket var sendt til Sogneforstanderskabet. Erklæringen har Præsten for størstedelen forfattet. Jeg underskrev samt Sognefogeden.

Martius 1843

1st J. tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

2die Ligesaa. Naboen skar vore 2 Tyrekalve en sort og en sortbroget, begge 3 Uger gl.

3de Var i Høstrup med 1 Lpund 1 Pund smør a 13 Skill. Pundet.

4de Vi slagtede en Galtsvin, Side vog 3Lpund 11½ Pund Ryg 13 ½ Pund. I Dag var Faarene atter lidt paa Heden.

5te Var Jens til Kirke.

6te J. tærskede Byg, han ved Stampen med noget ? Jeg hentede en ½ Harve hos Broder Niels. Leverede ham igen 3 Hjul til Reparation.

7de J. tærskede Byg.

8de Ligesaa. Jeg fodrede Kreaturerne og reparerede ved Hegnet.

9de J. kastede Kul af Graven, 18 Skp. kom i Vognen til Smeden 2 Skp. i Vogn. Vi begyndte at køre Gødning paa eller ad Marken 7 Læs af Staldmøddingen da Frosten ikke har verket saa meget paa denne som paa den anden

10de Jeg kørte til ? Laanum til Smedie, jeg købte 3 Pægl Brdr. i Hagebro. Jeg fik repareret ved Plovjern ½ Harve beslagen med Tand og Nagle, en ny Greb gjort, Hundelænket repareret noget Træskobeslag. Jeg logerede hos Svigerfar om Natten, Hestene stod hos Svoger A. Jeppesen. Var jeg der og til Kl. 3. Svigerfader og Svoger C. Espersen vilde ikke have betaling for deres Arbejde. Jeg fik en Filskrue? med af dennes, som jeg skal have mod at laane ham min, som er større men brøstfældig, til han formodes at skaffe sig en større. Jeg kørte hjem om Aftenen. Svoger Kjeld leverede mig 2 ? og en lang Snor? Som han har købt til mig i Sjørup a 24 Skil. Jeg gav hans Datter Karen 8 Skil. i Fæste 3 Rdl. i Løn efter Aftale af 28. f. M.

12te Jeg skrev en Bekendtgørelse til et Sogneforstanderskabsmøde som skal holdes af N. Albriksen den ældre. Jens og Ane Johane til Kirke.

13de Vi fik Byg af Loen af 4½ Trave 18 Skp. Fremmest til Sædebyg. 12 Skp. af det øvrige.

14de ? kørte 5 Læs Leer paa Agrene nordlig ved Gaarden 8 Læs Gødning ad Marken med Heste og Stude.

15de Vi kørte noget Leer paa bemeldte Ager med ? Den sorte Stud syg. 8 Ungfæ kom i Dag paa Marken.

16de C. Madsen af Egelund var her efter Anmodning i Anledning af bemeldte Stud, som jeg formoder at være tvind? paa Vandet, han skar denne saa Vandet fik Luft bagud og Studen fik Ro. End kørte vi Leer med Heste.

Marts 1843

17de Kørte Leer paa bemeldte Ager med Heste.

18de Ligesaa, Kvinderne bagede. Emd. var jeg i Haderup Skole hvor der ifølge Præstens Begæring blev holdt efter forudsket Bekendtgørelse i Anledning af en Husmand Niels Albretsen den ældre som foregiver at mangle det fornødne til Livets Ophold, men han mødte ikke i Dag ihvorfor der ogsaa kun lidet blev ham tillagt af de Sadolinske Legater.

19de Var jeg til Kirke, jeg leverede Degnen No 23 Aften og Søndagsbladet.

20de Kørte vi og Leer paa bemeldte Ager, nu er disse 3 Rader udført.

21de Kørte Gødning ad marken 10 Læs med Heste, 7 med Stude, vi kørte med en af de mindre Stude i den syges Sted. C. Madsen var her igen at ? Stedet som han skar, da den var groet sammen mest som Saar.

Her mangler der eller er aldrig skrevet tekst mellem 21. marts og 4. april 1843.

Aprilus 1843

mørke Vejrligt da jeg først fik malet om aftenen forblev jeg i Møllen om Natten.

4de April 1843. Jeg kørte hjem, men ad Løvig da jeg af Svoger J. Espersen der boende laante 21 Lpund 3 Pund Rughalm med det Løfte at levere ham igen et lignende Kvantum af bemeldte Slags senest i April 1844. Kørte Gødning 18 Læs.

5te Ligesaa 25 Læs. Svoger C. Espersen kom her om Aftenen.

6te Denne slog Sten for mig nordlig ved Indelukke, kørte Gødning 12 Læs med Heste.

7de J. var hos Smeden og fik nogle Stenkiler slagne nogle gl. reparerede, C. Espersen hug Sten. Kørte Gødning 13 Læs.

8de C. Espersen hug Sten og skillede denne der i Bløden ad i 5 Stk. nogle mindre paa Bakken mellem Kirkedal og Leergrav, J. kastede Jord fra dem. De spredte Leeret paa Ageren norden Gaarden. Jeg var i Haderup Skole hvor der efter forudsket Bestemmelse afholdtes et Sogneforstanderskabsmøde . Ved samme Lejlighed afholdtes Eksamen for de skolepligtige Børn af Enestegaardene i Feldborg samt dennes Hovedskole og Haderup Skoledistrikt.

9de Var J. til Kirke.

10de Vi kørte Gødning 25 Læs. Knud i Høstrup.

11te Ligesaa men kuns 15 Læs, da der om Formiddagen var noget ?

12te Ligesaa, kuns Læs af stor Møjdying 9 Læs Staldmøg i det lave ved Damstedet. 15 Læs af Staldmøj dyng af det blandede ved Siden af det lave blev dette sat.

13de Var jeg og Karen til Kirke og til Alters, vi kørte, Nabo og 2 Døtre, Broder N. og Hustru, T. Baaslund og Hustru paa Turen.

14de Var Ane Joh. til Kirke. Jeg var i Haderup ang. nogle som fra anden Sogn skal opholde sig i Sognet og være tilkaldt i Møde, men udeblev, nemlig en Hans Hansen og Karen Torp kaldet som er til huse i Hessellund men disse mødte ikke. J. Krævede Skolebidrag i Feldborg.

15de Vi kørte Gødning saavel den som anført for den 12te og sidstnævnte Damstedet kørte vi kuns 19 Læs, da J. om Fmd. var i Sønder Mølle efter noget Tosild ved Stau ? Og i Løvig. A. Joh. passede Fæet. Knud i Skole.

16de Paaskedag var jeg til Kirke, A. Joh. gik til Laanum.

17de 2. Paaskedag. Jens til Kirke. Svoger J. Espersen og Hustru og Børn var her at besøge os.

18de Kørte Gødning 23 Læs. Emd. begyndte jeg at pløje til Harve i Hougaard norden Ager og Grønjord.

April 1843

19de Ligesaa med Stude og Heste pløjede Grønjord.

20de Ligesaa 14 Læs jeg pløjede Grønjord med ? i det indlukke som løber mod Aen i lille Elkrog.

21de Pløjede jeg det ? begyndte jeg at pløje af lange Ager. Emd. kørte nogle slagne Sten til Damstedet med Stude 12 Læs.

22de April 1843 pløjede jeg langs Ager af noget paa ? J. ryddede i Vandløbene i lille Elkrog, kørte nogle Sten til østre Side af Damsteden med Stude 14 Læs.

23de Var J. og A. Joh. til Kirke. J. til Tyr med røde Ko.

24de Jeg pløjede lille Krog af og vendte dette til Byg i lille Elkrog, begyndte at pløje i L. Krog. J. og A. Joh. kørte Markmøg med Stude.

25de Ligesaa, jeg pløjede det lange Ager af i L. Krog. Emd. begyndte jeg at saa Havre i Hougaard 1 3/4 Skp. nordre Ager, 5 Skp. i det grønne Jord sydlig og harvede.

26de Ligesaa A. Jh. ? havde Søster Mette. Jeg harvede det af, om Emd. harvede jeg paa det underste og saaede der lidt Havre. Regnvejr den paafølgende Nat.

27de Ligesaa. Jeg saaede det af med i alt 6 Skp og harvede det af, saaede i Elkrog 1 3/4 Skp og harvede lidt.

28de Ligesaa nu er Markmøgdyngen kørt paa Agrene omtrent ? Jeg harvede Elkrog af saaede i det lange i L. Krog 1 Td. Havre og harvede dette og pløjede det korte nordvestlig.

29de J. saaede i dette 1 1/2 Skp Havre i lille ? 2 1/2 Skp og harvede dette, og det ompløjede til Byg, Emd. pløjede vi Mellemstk. i Hougaard til Byg saaede i denne 2 Skp harvede dette.

30te Ingen til Kirke da Præsten var i Estvad i Vakance.

Majus 1843

1ste Jeg pløjede til Havre med Stude i Vadkrog. J. kørte 4 Læs Faaremøg paa Hedeager med Heste til Kartoffler. Om Middagen væltede vi Stenene de slagne af Hul ?. De kørte Jord i Hullet med Stude og pløjede Ageren derved med Heste.

2den Pløjede vi til Kartoffler paa Hedemark med Stude og lagde nogle 7 Skp. Jeg harvede Havre af i Hougaard, saaede i Vadkrog og ved Aaen 2 ¼ Skp havre og harvede.

3die Pløjede vi og med Stude der lagde 3 Skp. I gaar lagde Mette af hendes Kartoffler i hendes Gødning i 5 Rader østlig. Om Middagen saaede jeg i Vadkrog ved Stenen 3 Skp Havre og harvede dette. Vi kørte 4 store Læs Faaremøg paa Ager bag nørre Huset 2den fra østre Side som er paakørt et Lag, og Leer et Lag, pløjede med de 2 sorte Stude, da den sorte nu ikke formedels sin svaghed har været brugt siden den 14de Martius sidst, og lagde Kartoffler.

4de Lagde vi 3 Skp, om Morgenen 1 Læs Møg, pløjede sønder Ager og Damstedet til Havre, de kørte noget paa de lave Steder paa den 2den med smaa Stude. Emd harvede J. Havre af i Vadkrog. Jeg saaede i denne Ager ved Damstedet 4 Skp Havre, J. harvede dette. Jeg pløjede vestre i Efteraaret, fællede der med sorte Stude, Mette lagde deri 5 Skp Kartoffler.

5te Vi begyndte i Dag at pløje til Byg paa Marken norlig. J. begyndte i Dag at grave Tørv.

6te Jeg pløjede til Byg. J. grov Tørv.

7de Var jeg til Kirke. N. Kusk betalte sin Bidrag til Skolevæsenet.

8de Jeg pløjede med Stude til Byg. J. var i Høstrup betalte Skattesognefogden 19 Rdl. 2 Mark 14 Skil. Fik 5 Pot Brdv. 1½ Pot Tjære. Emd. (eftermiddag) kørte Gødning med Heste, Mette med smaa Stude begge af hendes Gødning paa vestre Ager.

9de Pløjede vi det nordre Stykke af Fmd (formiddag) deri er saaet 8¾ Skp Byg. Emd. paa ? østre Ager sydlig. J. grov Tørv.

10de Maj. Pløjede norden Ager af, deri 2 Skp. Jeg hentede Gjordemoderen ved hendes Bolig fra Kl. 9 til 9¾. Kl. 5 Emd blev min elskede Hustru forløst med et velskabt Pigebarn Gud være Lovet. Jeg kørte Gjordemoderen hjem om Aftenen, og paa samme Tur kørte jeg ad Laanum og paa Retur fulgte Svigermoder med til mit Hjem for at blive nogle Dage og opvarte Karen i hendes Barselseng. Vi kom tilbage til Hjemmet Kl. 2 Fmd.

11te Pløjede vi nederste Ager, saaede i denne 2 Skp Byg. J. grov Tørv, A.Jh. rejste nogle Tørv. Emd.(eftermiddag) Graa Ko til Tyr i Feldborg.

12te Almindelig Bededag. J. til Kirke og til Alters. Jeg sendte P. Andersen 5 Rdl af Pengene for Kosten i Feldborg, til Rest 4 Rdl 7 Skil hvilke ere ?.

13de Vi pløjede en Ager op vester Ager saaede i denne 7/8 Skp Byg i Mettes Gødning, som vi kørte forleden Dag, kørte noget Gødning nørre Side af Damstedet omtrent til vejen. Hun har for den ½ Del at køre paa Ageren betalt 1 Rdl og 1 Mark for 7/8 Skp Byg.

Maj 1843

14de Var jeg til Kirke, jeg kørte med Broder Anders og Hustru fra deres Hjem til Feldborg, og derfra til Haderup i Ligfølge med Liget af Lars Sørensens Hustru Ane Sørensdatter.

15de Pløjede vi af til Byg neden Vej og saaede $8\frac{3}{4}$ Skp Byg. Emd. pløjede vi sønden Vejen.

16de Pløjede vi af til Byg paa Marken, saaede sønden Vejen 3 Skp Byg. Jeg ? til Høgild om Aftenen.

17de Jeg kørte med Stifmoder til Viborg hvor Skif –

Der mangler ca. en side og næste indførsel sker ca. dagen før den 23. maj 1843.

--ved enden af Havren der.

23de Var Smeden Lauge her at lægge Skoene om under Hestene, jeg betalte derfor 12 Skil, det var kun de forreste 4 Skil for Søm, 8 Skil ? Tid. J. var til Smedie ang. Stenslagerarbejde i alt 24. Skil. J. Espersen ryddede Grøft i Bløden, og den 24. gjorde han nogle smaa Grøfter i Bløden 2de. Jeg betalte ham derfor 2 Rb.

28de Kørte jeg til Løvig og derfra til Laanum med Svoger J. Espersen og Hustru og Børn, var hos Svoger A. Jepsen til Barselgilde som i Dag havde en Datter i Kirke som blev benævnt Magrete Andersdatter.

29de Vi kørte hjem om Fmd. J. grov Træk ved Haderupvej norlig.

30te ? nogle Søj til Digen at begynde nordøstsiden. Vi gjorde lidt ved Vandløbet i Kiel. Emd. grov J. Træk. Sorte Kvie til Tyr.

31te Kørte noget Dige i Staldmøddingen, hentede lidt Lyng, kørte lidt Dynd.

Junius 1843

1ste Vi lukkede et Stykke Dige. Emd. reparerede vi ved Kaalgaardsdigen norlig.

2den Jeg kørte til Viborg, Mølleren i Høgild kørte med derfra og til Viborg. Jeg solgte 2 Lispund 10 $\frac{3}{4}$ Pund Vinteruld til Hr. Købmand Sandberg a 2 Mark 6 Skil Pundet. Jeg modtog Varer for 12 Rdl 3 Mark 8 Skil af de 16 Rbd 5 Mark 8 Skil som Ulden kunde beløbe sig til. Modtog cont. 4 Rdl 2 Mark. De 6 Pund var Søster Mette hendes. 5 Pund sort vilde han ikke købe og bemeldte Varer var en Del Spencerier. 33 $\frac{1}{2}$ Pot Brdv. 1 Mark Potten, 1 Stang Jern, 2 Lispund 1 Rdl 4 Mark Lispundet, 18 Pund Tjære 3 Skil Pundet, 2 Kaduser 1 Mark 12 Skil, 100 Stk. Loftsom 1 Mark 10 Skil, 50 Lægtesten 1 Mark 2 Skil $\frac{1}{4}$ Skp. Salt 1 Mark 4 Skil, 8 Pund Fisk ????. Jeg kørte med den nordre Vej ad Hagebro Retur. Karens Søster Ane kørte med fra Sjørup. Jeg kom hjem om Aftenen Kl. 11.

3die Fmd. begyndte vi at lukke Dige for Kaaljord, hvor denne er udtagen. Vi hentede lidt Strølyng tillige.

4de Pinsedag var jeg til Kirke.

5te 2den Pinsedag. Jeg til Kirke samt Karen, som i Dag holdt hendes Kirkegang. Gud være Lovet! at hun saa kort efter Barnefødselen ser sig i Stand til at besøge Herrens Tempel. I Overværelse af Slægtninge og Naboer samt den forsamlede Kirkemenighed lod vi vores den 10de Maj fødte Pigebarn døbe i Kirken hvor hun fik sit Navn, denne blev kaldet og nævnet Magrete Pedersdatter. Karens yngste Søster Ane Maria holdt den for Daaben, Svoger Chr. Espersen, A. Jeppesen, ? Espersen, N. Pedersen, Brødre Niels og Anders, Søster Mette, Nabo Peder Jakobsen og dennes Hustru Børn og Tyende, og Svogere med deres Hustruer og Børn, undtagen N. Pedersen og Broder N. dog dennes Børn var her i vort Hjem, samt Kirkesangeren og Hustru, og de fleste til Kirke. Karen ofrede Præsten 4 Mark Degnen 2 Mark. Jeg lod opvarte med et tarveligt Maaltid, og siden Spise og Drikkevarer efter Behag.

6te naboen og Broder samt Stifmoder og Søn Mikkil Nielsen og N. Pedersen rejste hjem Kl. 2 Fmd. De øvrige Kl. 9 Fmd. Brugt 17 Pot Brdv. 1 Lispund 4 Pund Kød med m. Emd. Søvn vor meste Arbejde. Almuelm Knud Nielsen var her i Dag.

7de Fmd. lagde vi et Lag paa den begyndte Dige ved Kaalgaard. Emd. (eftermiddag) kørte vi noget Dynd paa Mødding, dette skete den 8de d. M. Jeg var i Feldborg som Værg for Birte Marie Larsdatter, da der i Anledning af Moderens Dødsfald blev restereret ? og reederet ? Gaarden med Besætning og Inventarium, alt til Beløb 600 til 700 ?. J. var i Sjørup til Marked.

8de som meldt for 7de.

9de De kørte Jord på Mødding med Stude. Emd. med heste.

10de J. kørte Jord paa Mødding med Stude. Jeg kørte et Læs smaa Sten til Feldborg til at dæmme nedden nye Bro paa Landevejen, ? Læs til Dæmning. Emd. kørte vi lidt i Engen. A. JH. gjorde sidste Eng ren. Jens kørte Dynd på Staldmødding. Jeg satte en ny Trug i en ny Udløb i lille Elkrog.

Juni 1843

11te Var jeg til Kirke. Min Pige A. Jh. har jeg betalt 1 Rdl 1 Mark af d. Aars Løn. Jeg har en Sten til en Stenslager fra Hanning som hedder Jørgen, og skal sætte Bro ved Landevejen ved Feldborg a 1 Rdl cora? Stenen ligger norlig ved Bløden i ? han ved Aftenstid lod skille ad.

12te Jeg var ved bemeldte Bro som Haandlanger, jeg var der efter Anmodning at faa Grundvoldenlagt til Broen ? ham denne Jørgen betalte mig 1 Specie for Stenen og for 2 Karles Kost og Logi. Vi blandede Gødning med Stude.

13de Fmd. blandede vi Gødning. Emd. grov J. Klynetørv. Jeg reparerede ved Vandudløbet i Lille Elkrog, kørte et Læs Sten til Dæmning Middag.

14de De grov Klynetørv Fmd. Emd. blandede de Gødning. Jeg var i Haderup Skole, hvoe der holdtes et Sogneforstanderskabsmøde. Jeg betalte Hr. Kirke og Skolelærer P. Andersen 12 Rbd som han for mig har udlagt for Aften og Søndagsbladet et ½ Aar ugentlig. Præsten leverede mig 14 Rdl. 5 Mark 12 Skil. til Skolekassen af de norlige Gaarde i N. Feldborg.

15de Fmd. blandede J. Gødning, A. Jh. vogtede Fæet. Jeg harvede Kartoffler østlig paa Hedejord. Emd. gravede de Klynetørv.

16ne Fmd. grov de Klynetørv, jeg reparerede ved Vandløbene. Emd. blandede vi Gødning.

17de Vi blandede Gødning. Emd. kørte jeg et Læs Leer til et Hus som er rejst paa Feldborg Hede hos Chr. Christensen Fisker kaldet, han lovede at betale for Kørselen.

18de Var jeg til Kirke. Emd. var jeg samt Kirkesanger Hr. P. Andersen paa Feldborg ? for at bese Grænserne ang. at bedømme om Huset som er ifølge den ? bemeldte aproberede Skoleplan, forlagte nogle til Ørre og nogle til Hodsager samt at erholde beregnet Vej til denne Skole, samt erkyndige os om Vejens ?. Begge Dele befandtes som efter Foregivelse.

19de Vi kørte sidste Jord paa Møddingen 4 Lag Møg a 20 til 25 Læs pr. Lag, 5 Lag Jord a 60 til 70 Læs pr. Lag i det hele 400 til 500 Læs. Emd. begyndte vi at køre Tørv 4 Læs.

20de A. Jh. slog lidt Lyng ? Vi kørte Tørv med Heste og 4 Stude 12 Læs.

21de Ligesaa.

22de Ligesaa. Emd. var jeg i Haderup Præstegaard ang. Præsten hans Besøg der. Jeg gik til Vormstrup, hvor jeg betalte C. Jensen de lovede Resterende af de 225 Rdl som jeg efter Obligation af 20de Juni 1837 med 9 Rdl Sølv.

23de Digejord 12 Læs.

24de Jeg kørte til Sønder Mølle med 5 Skp Rug 6 Skp Byg og 2 Skp. Malt. De kørte Tørv med Stude 4 Læs. Nu den første Stak afgjort med 53 Læs. ? kørte vi Tørv for Søster Mette 6 Læs med 3 Vogne.

Juni 1843

25de Var jeg til Kirke. Jeg sendte Sognefogeden Listen ang. Skolebidragene som resterer endnu. Bropengene af 1 Mark 14 Skil - - Jeg var i Feldborg at bese den nysatte Bro. Stenslageren Jørgen - - betalte mig 8 Skil Curant 1 Specie har han betalt mig i Forvejen samt en efter anførte 1 Rdl cont. for en Sten som han kløvede en Dag. 2 Karle ? til omtrent 18 a 20 Alen. L. Meldgaard ? Graasand i Aften.

26de Vi kørte Tørv 12 Læs.

27de Ligesaa.

28de Fmd kørte vi sidste Tørv hjem 6 Læs i alt 86 Kørelæs. Emd hentede vi 5 Læs østlig, et Læs for Mette.

29de J. kørte Træk med Stude af øster Hede. Emd kørte jeg ? Degnen Hedetørv og Klyne 183 Stk. i alt. Jeg kørte 2 Læs Klyne til Jomfru E ?.

30te Kørte vi Kultørv hjem. Ovnem tog 3 Læs. Halvbrændte dem, satte Kaalplanter.

Julius 1843

1ste Vi kørte Træk hjem af nørre Hede. J. grov disse.

2den Var jeg til Kirke. Lidt Regnvejr. Jeg og C. Vormstrup var hos Præsten, angaaende noget Retlighed, som der formodes til nogle Dages Tørvegrov i Høstrup Mose mulig ?. S. Valler har lovet mig 3 Mark af Fattigbidraget for 1 Dags Tørvegrov i min Hede 10 Læs.

3die Jeg skrev et Andragende til Herredsfogden ang. den af L. Meldgaard udtrykte ? sidste Søndag. Vi kørte til Landevejen ved Hagebro med 2 Traver Lyng som J. og A. Joh. plukkede i Morges, som vi lagde paa det laveste paa Vejlodden og kørte nogle og 20 Læs Ler og nogle Læs Grus derpaa. J. kom til der Broder Niels, Anders og Jakob Naboens Søn. J. gik til Egelund ang. den sorte Stud. C. Madsen fulgte med ham hertil, men fandt det ikke nødvendigt eller raadeligt at skære mere Aabning ved Studen, da denne var bleven bedre og havde ladet lidt Vand.

4de Vi kørte Træk. J. grov. Jeg var i O. Feldborg Hedehuset at tilsige 13 Fæstehusmænd til at arbejde ved Degneboligen som Haandlangere, men i Morgen. Jeg var i Haderup ang. Leeræltning.

5te Fmd slog A. Joh. Lyng. Emd hentede vi dette. A. Joh. var i Feldborghuset som ?. Vi kørte Træk nordfra.

6te Vi kørte Træk. Jeg var ved Haderup Degnebolig ang. Arbejderne der. I Haderis at underhandle med J. Sten og S. Jakobsen om en Kongeægt med Herredsfogden fra Skave til Løvig, jeg paatog mig at køre denne for 5 Mark 10 Skil pr. Td. Hartkorn. Jeg betalte L. Haderis hans Tilgodehavende for Stenkørsel og levering til Broen ved Feldborg, han betalte mig sin andel til den bestemte Kongekørsel.

7de Jeg kørte til Skave og til Løvig med Herredsfogden. C. Røjbæk samt Naboens kørte med dertil. Der er nogle mistænkt for Tyverier, saa Herredsfogden agter at afholde et Forhør i Løvig, over ? af Viborg Amt.

8de J. og Jo. H. slog Brændelyng. Emd kørte vi 2 Læs hjem.

11te Ligesaa.

12te Slog vi Strølyng, jeg kørte 2 Læs hjem. Emd slog Jens Aasred i Hougaard, jrg kørte til Smeden Lauge med et Læs Leer, jeg fik Skoene lagt om under Hestene og lidt mere. Det Arbejde betragtede han som Erstatning for Leeret og Kørslen, jeg var dermed tilfreds.

13de Jens kørte Sand til noget Leer om Morgenen, som var hjemkørt i Fjor, dette æltede og jævned vi. Vi æltede med smaa Stude og 2 ? sorte Ungnødder. Emd slagtede vi den sorte Stud, da denne forekom os at blive jo længere jo ringere, muligt er Virkningens Indflydelse af det varme Vejrlig paa hans Svaghed de sidste Dage. Broder Anders skar Studen efter Anmodning, da ingen af de nærværende turde, saa blodet kom godt af denne og den døde ikke alt for langsom. Anders hjalp tillige mine Folk at flaa Huden af og alt det øvrige. Om Aftenen kørte jeg Broder Anders, som ellers vilde være gaaet til Høstrup med Huden. Vog 2 Lis Pund. 1 Lis Pund 11/4 Pund Smør, som jeg solgte a 1 Mark Pundet. Jeg købte 1 Skp Salt. Da J. Knudsen ikke var hjemme, tog jeg Huden hjem igen.

Juli 1843

14de De kogte noget. Vi delte Kødet af Studen og saltede dette med Lage som er kogt Salt paagydt Vand til en Styrke at bære en nygjort Hønsæg saa en ? som en 10 Skilling kom frem oven over Lagen. Jeg solgte ½ Lis Pund til L. Meldgaard a 2 Mark betalt minus 15 Skil, senere ½ Lis Pund til Broder Anders 2 Mark resterende. Jens kastede 18 Skp. Tørvekul af Graven som kom i Vognen.

15de Jeg kørte til Laanum til Smedie. Svoger C. Espersen smedede en Jern Muldfjæl til Ploven, lidt mere. Han ville intet have til Dagløn eller for sit ?. Jeg modtog af A. Jepsen 3 Skp. Kalk hvorfor jeg betalte 2 Mark 4 Skil. De 2 Skp. leverede jeg A. Nielsen Haderis, betalingen 24 Skil. Smeden Lauge 1 Skp. 12 Skil.

16de Til Kirke

17de jeg pløjede lidt i det Indelukke. J. kørte lidt Dynd med smaa Stude. Emd pløjede jeg Hede. J. kørte Furene paa Agre at brænde til Aske.

18de Fmd kørte vi Dynd med Heste og smaa Stude. De kastede Grøfter i Bløden (der mangler nogle ord) saa de pløjede Agre den 3. fra østre Side. Ane Johanne syg.

Et Leveaar med flere svandt
 For mig, jeg stedse mærker grandt
 Guds Forsyn mig vejleder
 I stille Ro og Hjertefred
 Jeg mindes de forsvundne Fjed
 Jeg er med Tak tilrede
 Til ham som styre Hjerte Raad
 Han og min Gerning og min Daad
 Lod fremme til det bedste
 I Fyrretyve Aar og Fem
 O lad du tilkommende tid igen
 Ved dit Forsyn befæste

Underskrevet: Staulund, 18. Julius 1843

P. Knudsen
 (hans Fødselsdag)

19de Vi lagde noget Leer i Logulvet. Emd lukkede vi ved Kaalgaardsdigen.

20de Vi lukkede denne Stykke Dige formeldt af undtagen et Lag Søj at køre ?.

21de Vi lagde noget Leer i Hullerne i Rug og Byggulvet rettede nordvestlige Hjørnesten ved Laden. Emd begyndte vi at slaa paa Nederskiftet ? ved Aftenstid. Jens hentede en Høle hos Broder Niels som han har lavet et Drag til af et Stykke.

22de Vi slog Engen norden store Udløb og Engen ved Aasteden.

Juli 1843

23de Var jeg og Knud til Kirke. Jeg betalte Degnen P. Andersen 1 Specie for udført Murerarbejde paa Haderup Skole og Degnebolig. Jeg betalte Chr. Sovgaard 1 mark 14 Skil for 5 Læs Leer han har kastet og udleveret til Brug ved Degneboligens Reparation.

24de Vi slog Nederskiftet og stakkede Høet neden Aastedet.

25de Vi slog Agrene mellem Udløbene og Brinkerne sydvestlig derved. Kørte Høet hjem af Agrene og Brinkerne derved til Fæet, saa neden Aasted 1/3 Læs til Faar, stakkede lidt sønden Aasted.

26de Vi slog Kielbløde og Kiel norden Udløb. Jens slog Nederskifte Aasted og jeg rev Græsset paa det tørre, vi stakkede sidste Hø paa Nederskifte.

27de Vi ? Holmen og Gaardkrog, noget Regnvejrligt. Jeg skrev en Bekendtgørelse ang. et Sogneforstanderskabsmøde som er berammet at afholdes i Haderup Skole den 9. August førstkommende Fmd Kl. 7 Slet et Brev til Præsten desangaaende. Jeg lovede S. Degn levere begge dele, at overbringe dem til Præsten.

28de Vi slog Kiel, kørte Høet hjem af Nederskifte 10/12 Læs til Faar 2/3 af Ager til Fæet, stakkede i Kiel ved Udløb. Jeg betalte Nabo P. Jakobsen af de 3 Skp. 1 Fdk. 34/210 Album Hartkorn, som jeg ? svare til No. 23 for 4 Stenkørsler til Feldborg Bro alt til Beløb 4 Mark 14 Skil 2 Skil ? 2 Skil ?, for en Kongeægt til Skave den 7. d.M. anført 4 Rdl. Jeg købte 1 Td. Rug og betalte ham derfor 1 Rdl. Sølv, hvilke han lovede at maale og bringe til Møllen i Morgen samt 3 Skp. af vor egen 2 Skp. Byg til Gryn samt lidt Malt. Han agter at køre til Ligaard i Estvad Sogn.

29de Vi slog Kiel af og Kvinderne stakkede lidt paa Itorpholm. Emd Regnvejrligt. Vi begyndte at slaa i lille Elkrog.

30te Jeg paategnede 4 Skudsmaalsbøger som blev mig sendte fra Præsten. Modtog og besvarede et Brev fra Præsten ang. Forandring i det berammede Møde. Emd kørte jeg til Sønder Mølle efter Kornet, som Nabo i Gaar bragte til Møllen undtagen Grynene samt noget af Naboens Korn, som jeg kørte hjem. Kr. Barslund kørte med fra Haderup. Jeg laante N. Hornstrups Hypeplov.

31te Jeg slog i store Elkrog. Jeg kørte efter Ordre i Sognekørselstur til Hagebrogaard og kørte af Mosen ved Hadderistue 2 Læs Klynetørv dertil for almisselem Esper Vinter kaldet som er der til Huse. Emd hyppede vi Kartoffler med sorte Stud Bølven kaldet, nordlig ved Gaarden mig og Pigen Karen.

Augustius 1843

1ste Vi slog store Elkrog ved det lave til nord. Vi stakkede Høet paa Gaardkrog lidet paa Holmen sidst i Kiel og paa Kiels ? af Nederskift Aasted.

2den Vi bar Høet over dette Aasted af Holmen kørte dette 5/8 Læs til Fæet samt 4/5 Læs sidst af Agre og af Kiel norden Udløbet og til Fæet. J. ? i Itorpengen.

3de Vi slog i Itorpeng, kørte et Læs hjem af Holmen og nordre ? men formedels Vejrligets Ubestandighed maatte de ogsaa stakke Høet paa ? Elkrog, det hjemkørte kom som følge af Regnen ind til Faar og Hestene.

4de Vi slog i Itorps Eng, kørte Høet hjem af Gaardkrog, 1 Læs til Faar, og da det tegnede til Regn maatte vi stakke det igen sydlig Kiel og Holm, rev lidt over ved den anden Side og satte det vaade Græs bag i Vognen for at stakke ved Gaarden.

5te Vi slog Itorps Eng og stakkede Høet østlig i store Elkrog og sønden Udløbet samt lille Elkrog skønt Regnen kom før vi blev færdige med samme.

6te J. var til Kirke. Jeg var hos Broder Niels, men da han ikke var hjemme gik jeg til M. Hansen, som jeg formaaede til at aarelade mig, da jeg har det noget upasseligt i den sidste Uge omtrent. Nabo leverede mig et Par Sko som han har købt i Skive til vor mindste Datter. Jeg betalte ham for disse.

7de Vi kørte Høet hjem 1 Læs til Faar fra østlig i Store Elkrog, og lagde ? i Agre bag Laden. J. slog det meste af Elkrog Bløde. Jeg kørte til Karen ved Simmelkjær, hvorfra jeg kørte et Læs Hør til Staulund til Søster Mette a 1 Rd. Jeg kørte et Læs Hø hjem af sønden Udløbet i store Elkrog til Heste.

8de Vi slog store Elkrog Ager, kørte et Læs Hø hjem af Itorp Eng sydlig til Faar.

9de Jeg i Haderup Skole hvor der efter førnævnte Bekendtgørelse blev afholdt et Sogneforstandermøde, hvorved offentlig Lisitation over Harboøre Drengen. Denne blev tilslagen Gdr. J. Jespersen Løvig for et Aar fra 1. November for 8 Rdl. 1 Par Træsko. Vi kørte et Læs Hø hjem fra store Elkrog.

10de Vi slog Holmen af og sønder Elkrog, vi kørte et Læs Hø hjem, stakkede det øvrige.

11te Jeg kørte til Naboe O. og N. Feldborg med Hr. Kirkesanger og Skolelærer P. Andersen for i Forening med ham at modtage og til Degneboligen køre ham det ham tilkommende Hø omtrent 11 Pund pr. Td. Hartkorn. Han fik i Distriktet omtrent 5/6 Læs. J. slog Egekrog af, de stakkede Høet paa Holmen i Egekrog, begyndte at slaa Aasted ved L. Holm.

12te Vi slog ved Havren i lille Elkrog og lille Krog, stakkede sidste Hø i Egekrog, kørte et Læs hjem fra Elkrog Agre, lidt af Holmen, lidt af Egekrog til Heste.

13de Var jeg til Kirke.

August 1843

14de Vi slog noget ved Havren i L. Krog og kørte Høet hjem af Egekrog 13/4 Læs til Heste, stakkede i Lille Elkrog og Lille Krog.

15de A. Joh. i Høstrup og fik 8 Pot Brdv. 3 Pot i f. Uge deraf betalt 17 Skilling Potten ved at kvittere for 5 Pund Smør 1 Mark. Vi begyndte i Dag at høste Rug først dette Stykke ved Gaarden mellem Vejen og Digen og siden paa nordre Ende af 4de og 3de Kjerv. Vi kørte Høet hjem fra begge Aastederne Lille Elkrog og L. Krog 4/5 Læs til Fæet.

16de Vi høstede Rug nordøstlig paa øster Mark 4de og 3de Kjerv.

17de Høstede vi 4de Kjerv af og 3de Kjerv norden Vejen og 2den Kjerv norden sorte Knot.

18de Vi høstede 2den og 1ste Kjerv fra nordre Ende omtrent til sorte Knot paa skraa i sydøstlig og nordvestlig Retning. Vi kørte 80 Rugtraver hjem, 3 Kjerv som blev sat i mellemste Gulv.

19de Vi kørte Rug hjem, 4 Kjerv norden Vejen, ? Kjerv oven Vejen 5 Traver (noget usikkert) I Gaar 3 Kjerv 2 Traver. I Dag 2den Kjerv norden sorte Knot 2 Traver. 2den Kjerv fra Lukken 15 Neg Trillinger i alt 15 Traver 7 Trillinger. Vi høstede 2den og 1ste Kjerv Rug af oven Vejen samt det hvor der i Fjor var Boghvede 1ste Kjerv.

20de Var Karen og Jens til Kirke. Karen leverede Præsten Ost efter Skik og Brug omtrent 5 Pund. Jeg lod Præsten tilsende min Forordning ang. Skolestiens Anlæg for de børn af Over Feldborg Hede, som er hentet til Hodsager Skole, samt en Bro som i Skellet er nødvendig, da jeg ifølge Skolevæsenet § 6 formoder at Grundejernes Mening desangaaende i Forvejen var ønskelig.

21de Vi høstede Ruget paa Driverjorden 5½ Trave. Emd begyndte vi at tærskede Rug, vi tærskede 11/30 Trave. Pigerne rev Stub, lidt Regnvejrr.

22de Vi høstede Rug paa Hedeager 6 Traver 3die og 2den Kjerv sønden Vejen, vi havde Tomas Dahl at høste samt Broder Anders og Hustru, disse vilde ingen Dagløn have.

23de Vi kørte sidste Gøderug og 2den Kjerv hjem norden Vejen 8 Traver. Vi tærskede Emd. Pigerne rev Rugstub.

24de Vi gjorde Ruget rent, J. kastede dette. Vi høstede Rug sidste sønden Vejen Gøderug 6 16/20 Trave, 2den Kjerv der høstedes Tirsdag 4 Traver 3die Kjerv 4 12/20 Trave. Ageren i Indelukket 1 2/20. Karen rensede Ruget af 1 9/20 Trave 101/4 Skp med hvilke jeg kørte til Sønder Mølle og lidt Malt. Jeg leverede N. Hornstrup hans Hypeplov, som jeg havde laant. J. høstede Ruget ved Bækmunden 1 13/20 Trave.

25de Vi kørte Ruget hjem af ? Ager altsaa sønden Vejen og af Drivejorden. Gulvet ved Loen er fyldt med 21 Traver af 2den Kjerv oven og nedden Vejen og Driverjorden i alt 15 Traver ? Gøderug fra østlig norden Vejen 1 Trave 3die Kjerv fra sønden Vejen.

26de Vi rev Rugstub norden Vejen 4de Kjerv og det meste af 3die Kjerv Rugstub ved Bækmunden, vi kørte det sammen og kørte det hjem, kom ind i Rughuset. Ruget og Rivningen

August 1843

fra Bækmunden og Tvillingerne af det Indelukte 19 Traver altsaa 22 i ? Gulv og 1 9/30 tærskede 6 gange ? Halvruget iberegnet (usikkert).

27de Jeg og Pigen Karen til Kirke.

28de Vi rev Rugstub paa Hedeager. Pigen Karen syg.

29de Vi rev Driverjord af, kørte Rivning hjem, af dette kom ind i Byggulvet til Fæet. Emd begyndte vi at høste Byg nordlig, hvilket vi hug paa Skraa, da dette som Følge af sin korte Vækst ikke kan bindes i Neg. Pigerne rev Rugstub. C. Fisker kastede Dynd.

30te Vi høstede Bygget norden Vejen, C. Fisker høstede, hvilke 2 Dages arbejde skal være mig Erstatning for Kørslen af et Læs, som jeg kørte fra min Lergrav til hans nye Hus paa O. Feldborg Hede. A. Joh. rev. Pigen Karen syg.

31te Jens rejste til Lund Marked men han har ? Søster Mette for sig i 2 Dage. Vi rev Rugstub, hende og A. Joh. Jeg høstede Byg sønden Vejen, kørte Byg hjem af Haugaard 2 2/30 Trave. Jeg høstede lidt Havre i Haugaard. Pigen Karen syg.

September 1843

1ste Vi rev Rugstub norden Vejen, kørte det hjem, et Læs hvoraf 1/3 Gøderivning kom ind i Ruggulvet, de 2/3 paa Høet i Havregulvet.

2den Vi rev Rugstub af norden Vejen, kørte sidste Rivning hjem derfra, et Lag ind i Hakkelsesloen. Vi høstede Engbyg i Lille Elkjær, Havre i L. Krog.

3die Ingen til Kirke, da Præsten er i Sahl i Rønberg at prædike for Præsten der. Jeg betalte Søster Mette 4 Skil som jeg var hende skyldig. Jeg betalte J. 17 Skilling for en Uhrnøgle 2 Mark 8 Skil for en Spand til Brønden, som han har købt til mig i Lund Marked.

4de Vi ? lidt sønden Vejen, men da det var streng Blæst blev vi hjemkaldt for Tagets Skyld, hvilket vi maatte bevogte hele Dagen.

5te Vi rev Rugstub. Emd begyndte vi at samle af Bygget fra nørre Ende, kørte et Læs hjem til Hø?, da vi undlod Bindingen som uoverkommelig.

6te Vi høstede Havre ved Damstedet, kørte et Læs Byg hjem.

7de Vi kørte sidste Rugrivning hjem af Marken, sidste Byg 2/3 Læs fra det for neden Vejen og lidt oven Vej, kom nordlig paa Laden over Fæstalddøren.

8de Vi rev Bygstub, kørte Hø hjem af L. Krog, kom ind over Studene, af lille Krog og Elkrog paa Loftet. ? Engbyg som blev sat ovenpaa 2 Traver af Haugaard og 1½ fra Damsteden, mindre i Byggulvet.

9de vi rev sidste Bygstub og Havrestub i Engen, kørte Havre hjem af Nødkrog ind over Studene, af Hougaard kom paa Loftet.

10de Vi tog, jeg og Karen, Baret Margrete samt forrige Nabos Datter og Søn Christen til Øster Ligaard i Estvad Sogn at besøge bemeldte Nabo. Vi kørte hjem om Aftenen.

11te Vi rev sidste Bygstub paa Marken. J. tærskede Rug 1 1/3 Trave deraf 10 ¾ ? de 9 5/8 Skp blev maalt i Sække til at males, 1 1/8 Skp leverede jeg sidste Lørdag A. Jakobsen i Hostrup at yde for mig til Herredsfogeden i Dommerkorn med ?, jeg red paa brune Hest samt noget Smør, som jeg solgte til Jens Knudsen 13½ Pund a 17 Skil Pundet. Jeg købte et Par Træsko til A. Joh. 1 Mark, 1 Par til Knud 12 Skil ? til Højrodt for 24 Skil, Spenseri 1 Mark, ved opgjort Mellemregning blev han mig 2 ? 5 Mark 9 Skil skyldig, hvilke Penge han contant betalte.

12te Vi kørte Havre hjem fra Damstedet 4 Traver, sidste Bygrivning fra sønden Vej kom ind i Byggulvet. De plukkede Boghvede som vi og kørte hjem fordi C.Y.D.?? Emd begyndte de at samle Bygaks. Vi høstede Havre paa Langager. Emd slog vi Buskene i L. Krog m.M.

13de De sankede Aks 3 Fruentimmer. Vi slog lille Elkrog og noget i Vadkrog.

14de Vi slog af i Hougaard og i Vadkrog.

September 1843

15de Sankede sidste Aks og kørte disse hjem paa nye Vogn, som har staaet i Marken nogle Dage. J. tærskede lidt. Emd stakkede vi Høet eller Hugget i lille Elkrog samt L. ?.

16de Vi slog lidt Faarelyng et Læs hjem. Hentede Hug 1 1/3 Læs af L. Krog og lille Elkrog, det 1/2 til Fæet det halve i Hakkelsesloen. J. tærskede lidt, stakkede Hugget i Hougaard, hentede et Læs Faarelyng. Høstgilde i Aften Gæster Broder Anders, Hustru, Søn og Moder. A. Joh. hentede 4 Pot Brændevin i Høstrup a 1 Mark Potten, 2 ? 9 Skil skyldig for Spenserier for 12te d. M.

17de Jeg, Jens, A. Joh. og Pigen Karen til Kirke.

18de Vi slog Faarelyng ved Fold omtrent. Jeg, A. Joh. og Mette kørte et Læs Lyng et Læs Hug af Hougaard og Vadkrog, kom ind til Fæet. J. tærskede.

19de Mette slog Lyng et Læs hjem.

20de Vi skar Brinken ned i øster Sanden, med Nabo J. P. jeg kørte nogle Fladtørv i Sanden sydlig ved Gaarden. J. grov, A. Joh. kørte nogle Læs, denne slog Lyng og Mette. Emd J. tærskede, jeg hentede 1 Læs og gjorde en Mulfjæl til gl. Plov.

21de J. tærskede, vi fik Rug af Loen 4 1/2 Trave 4 Td 1 Skp, denne Skp kom paa Loftet. De 4 Td blev maalt i Sække ? Skive Marked. Mette, A. Joh. slog Lyng, vi kørte 2 Læs hjem.

22de Kørte jeg til Skive til Marked med de 4 Td Rug, som jeg leverede til Hr. Købmand Friis Skive, som betalte contant. Jeg købte Varer for 2 Rdl 13 Skil. Rugen var til Dueholm. Jeg knakkede en Svingeltræ paa Turen til Skive, men laante en ?melstok i Gammelgaard at levere igen paa Returen. Jeg kørte 1/2 Td Rug til Tomas Dahl, denne kørte med paa Returen. Jeg købte i Skive 2 Svingeltræer 8 Skil, 1 Par Træsko 20 Skil, 3 Skeer 3 Skil curant, Grout? og Løy? for 14 Skil ?Jeg betalte Skomager Værke 8 Skil for en Støvle, som der er repareret lidt. Jeg betalte Købmand Torup 11 Rdl 4 Mark 7 Skil, som jeg var ham skyldig af 17de f. Aar. Jeg fik 2 beredte Faareskind hos Frederic Feltbereder a 24 Skil cor. 3 af ?. J. tærskede Bygrivning og Aks, Mette, A. Joh. slog Faarelyng.

23de Fmd var jeg i Haderup Skole, hvor der afholdtes et ekstra Sogneforstanderskabsmøde ang. F. H. Skolegang til Hodsager Skole m.m.M. de kørte 2 Læs Faarelyng. Jeg solgte en gl. Ko til Smeden fra ? imod Contant Betaling 9 Rdl 1 Mark, hanførte denne ved Haanden.

24de Søndag var ingen af Husets Folk til Kirke. Jens var i skijholdt, hvor han i vestre Gaard købte en Væder til mig for 4 Mark 8 Skil Cour. og tog denne med hertil. Om Aftenen købte jeg en Dito af Naboens ? for 1 Rdl. Begge betalt.

25de I Dag begyndte vi at pløje til Rug med Heste og begge Stude paa Hedeager. Vi hentede et Læs Faarelyng, lidt Strølyng som A. Joh. slog i Dag. Om Aftenen trak jeg til Høgild med Studen den sorte.

26de Jeg red derfra til Viborg, hvor jeg paa Markedet solgte Studen for 29 Rdl til en Lars Buus kaldet at levere i Morgen Kl. 10 ved Porten. Jeg logerede paa Vejen ? ?.

September 1843

27de leverede jeg Studen ved Middagstid mod bemeldte Betaling Contant Sedler. Jeg købte til Karen en B. af Zink 14 Skil en liden ? til Knud 6 Skil en Almanak for det kommende Aar 8 Skil, noget Hvedebrød 8 ? i Natkvarteret 1 Mark 15 Skil for Drikkevarer i M. paa Markedet 28 Skil. Jeg red til Høgild om Aftenen. J. og A. Joh. pløjede begge Dage Hedemarksrugstub og samt noget 3die Kjerv oven Vejen.

28de Jeg gik hjem. C. Larsens Enke betalte for to Læs Leer 12 Skil. Om Fmd pløjede J. og A. Joh. De har kommen Bygget af Loen af lidt Rivning og Aksene 4 Skp. J. tærskede Rug. Emd pløjede vi vestre 3die Kjerv Ager norden Vejen.

29de Jeg pløjede 3die Kjerv af norden Vejen med Stude 1ste til 4de Kjerv sønden Vejen med heste. Emd de tog Kartoffler op paa Hedemose omtrent 13 Td. til Spisning 5 Skp smaa. J. A. Joh. Søster mette L. Johansens Pige A?

30te Vi pløjede 2den Ager til 4de Kjerv sønden Vejen 1 til 2 Kjerv nordlig til sorte ?, Søster Mettes Gøderug. Regnvejr. J. tærskede Rug.

Oktober 1843

1ste Var jeg, Karen, Jens til Kirke. J. Larsens Søn betalte mig de 20 Skil for en Kongekørsel fra Skave til Løvig den 7de sidst med Herredsfogeden.

2den J. tærskede Rug, kastede Ruget af 2 1/3 Trave. Jeg pløjede sønden Vejen. Mette og A. Joh. ved Damstedet omtrent 4 Skp. til Spisning (Kartofler?)

3die Var J. og A. Joh. til Sjørup Marked. (A. Joh. 2 Rdl af Lønningen for d. Aar). Jeg pløjede Fmd med Stude 3die Kjerv, og Emd begyndte jeg at saa Rug, saaede i 3die Kjerv 1 1/2 i 4de Kjerv omtrent 6 Skp. og harvede dette med Heste.

4de Jens maalte sidste Rug 9 Skp til 1 Td i Gaar er ? af de 2 1/2 Trave, han tærskede Rug. Jeg pløjede 1 Ager til 2den Kjerv sønden Vejen. En Del af en Ager hel igennem, jeg saaede omtrent 1 1/2 Skp. Rug i den 1 1/2 Ager ? ? sønden Vejen. Jeg pløjede denne Ager af ? i vester Ager med ?. De tog Kartofler op paa Hedeager omtrent 5 Td til Spisning 10 Skp. smaa J. A. Joh. Søster Mette, A Folke og Smeden Lauges Kone.

6te Jeg saaede i 3die Kjerv norden Vejen 6 Skp. i Søster Mettes Gødning 1 1/2 Skp. 2den Kjerv Ager, norden Vejen 2 1/2 Skp. J. harvede lidt, inden tærskede han og jeg harvede. Emd pløjede jeg Ager til sorte Krog med Stude. De tog sidste Kartofler op paa Hedeager omtrent 1 1/2 Td ved Damsteden 4 Skp. de hældte disse i det Indlukte A. Joh. Søster mette og 2 fremmede Daglejere fra i Gaar Jeg betalte disse 16 ? hver for 2 Dage.

7de J. tærskede Rug, jeg pløjede en Ager sønden Vej med Stude. Jeg saaede Emd i 3die Ager sønden Vejen og ? Ager norden for til sort Knot omtrent 7 Skp. Rug. A. Joh. slog lidt Strølyng, jeg hentede Aften.

8de Var A. Joh. til Kirke.

9de Vi tærskede Rug, tog af Loen af 7 3/4 Skp. 1 1/4 Skp. af Sæderuget 1 Skp. bagerst af Loftet. Jeg kørte til Sønder Mølle med dette og 2 Skp. ny Byg til Gryn, lidt Malt. Jeg købte et Par Træsko til 4 Skil, et Par til Karen 10 Skil cour. A. Joh. pløjede Ager norden sorte Knot med Stude.

10de Jeg pløjede denne Ager af og vestre Rugstubager. J. tærskede.

11te Jeg rev lille Rugstubager af paa Driverjorden, saaede i Ager norden sorte Knot 2 Skp. Rug i vestre Ager norden Vejen 4 Skp.

12te Vi pløjede Driverjord af, saaede i ? Ager der 4 Skp. Rug. Streng Blæst og Regnbyger.

13de Var jeg i Haderup Skole, hvor Børnene eksamineredes af Enestegaardene, Feldborg og Haderup Skoler, Sogneforstandermøde afholdtes ved samme lejlighed. Præsten betalte mig 3 ? for Andreas Vaker for 1 Dags Tørvegrøft af hans fattigbidrag. J. pløjede Rugstubager ved Søndre søndre Vej.

14de De toede Faar. Jeg pløjede Rugstub af og Kartoffelstub ved Damstederne, saaede der 2 1/2 Skp. Rug i smaa ? , paa Driverjorden 2 Skp.

Oktober 1843

15de Var jeg Karen og Jens til Kirke. En Datter af ? Salling paa Over Feldborg Hede betalte mig de 20 Rb? som jeg for ham har betalt J. Vestergaard for 1 Dags Arbejde ved Degneboligen. Naboen betalte mig 18 Skil for et Par Træske + 1 Skil hvilke hun har købt af Karen.

16de Vi pløjede Rugstub med Stude, J. med Heste, harvede lidt i østre Ager.

17de Pløjede vi og i østre Ager saaede i sidste af 2den og ½ af denne 4 Skp. Emd saaede jeg i 2den østre Bygstubager og vestre Rugstubager sønden Vejen 4½ Skp. Rug.

18de Pløjede jeg østre Ager af og saaede i denne 2½ Skp. Rug, begyndte at pløje i 4de Ager fra østre Side. J. tærskede.

19de Pløjede 4de ? af og saaede i denne 4 Skp. Emd saaede i Hedejord som har været pløjet siden den 25de og 26de f. M. 2 Skp. Rug.

20de Jeg saaede nok i dette for længe siden pløjede 2 Skp. Rug. J. pløjede 3die Ager af og saaede i denne 3 Skp. Rug. Der faldt noget Sne i Dag som endte med Regn.

21de J. pløjede og saaede vester Ager med omtrent 2 Skp. Jeg var ved Skellet mellem dette og Hodsager Sogn i Nærheden af Fæstermand J. Fleng hans Bolig at dæmme og lægge Bro og Trægger paa en Sti for Feldborghuses Børn til Hallundbæk Skole eller rettere i Forening med Sognef. J. Knudsen at have Opsyn med Arbejdet, som 10 Gaardmænd 5 med Vogn og 5 gaaende til at grave og jævne førmedte. Vi kørte med J. Østergaard paa Tur og Retur til Feldborg.

22de Søndag.

23de Regnvej. Emd pløjede vi østre Ager Kartoffelstub paa Hedejord og saaede ¾ Skp. og harvede dette.

24dejeg pløjede vester Ager og saaede der ¾ Skp. begyndte at pløje til 4de Kjerv neden Vej. J. tærskede.

25de Pløjede vi øster Ager og saaede ?. Grimet Ko kælvede en sortbroget Kviekalv.

26de Pløjede vi vester Ager og saaede denne i alt 3 – 6½ Skp. Rug.

27de Vi kørte lidt Fæmøj paa Kartoffeljord nordlig i Lukke, jeg pløjede Rugstub Ager der, saaede i denne 1½ Skp. Rug. J. var til Smedie, fik noget Træskobeslag slagen. Jeg red til Smeden fik Skoene lagt op under sorte Hoppe.

28de Vi pløjede Kartoffelstub der, og Bygstub i Hougaard, saaede i det hele 4 Skp. Rug og harvede dette. A. Joh. til Skrifte.

29de Var A. Joh. til Kirke og til Alters. Jeg kørte med Broder og Hustru og Søn til Egebjerg i

Oktober 1843

Vridsted Sogn, hvor vi bivaanede en Ligbegængelse hos C. Poulsen, der da dennes Fader Poul Pedersens afsjælede Legeme blev af hine med indbudte Slægtninge og Venner ledsaget til sit Hvilested paa Vridsted Kirkegaard. Vore Heste blev sat i Stald hos en Nabo Chr. Larsens Enke.

30te Vi forblev der ved Aftenstid og blev opvartet med Spise og Drikkevarer efter Behag. Jeg kørte med Broders hjem.

31te Vi kørte jeg og Karen og J. til Baaslund og derfra til ? hvor Pigen Ane Katrine Tyggesdatter og Ungkarl Jens Frederiksen fra Ildsgaard blev viede sammen i Haderup Kirke. Offer mig Karen 1 Mark 1 3/4 Skil til Præsten og Degnen. Paa Retur til Baaslund kørte vi ad vort Hjem for Barnets Skyld. Jens kørte Hestene og Vognen hjem. Jeg og karen gik hjem om Aftenen.

November 1843

1ste Jeg betalte J. hans Løn for det forløbne Aar 18 Rdl. Vi kørte igen til Baaslund efter Anmodning, hvor vi forblev til ved Aftenstid og opvartedes med Spise og Drikkevarer efter Behag. Stærk Blæst i Dag.

2den Jeg begyndte i Dag at fælde med Studene i Marken, med Heste i Hougaard. J. og A. Joh. plukkede lidt Tækkelyng.

3die J. var til Smedie i Vistorphuset og fik nogle Ankere slagne til Stuehuset, da Spærene har trykt Tømmeret ned. Hestene stod i Gindeskov, jeg gik til Vistorp. Jeg betalte Smeden for i dag og den 25de d. M. 24 ?.

4de Jeg fældede lidt med Heste. J. tærskede Rug. Emd var jeg i Haderup Skole hvor et ekstraordinært Sogneforstanderskabsmøde afholdtes. Præsten leverede mig 2 ? 4 Skil til Indtægterne til den specielle Skolekasse, de over blevne fra Udgifterne af de 1½ Skil pr. Td Hartkorn af Kongetienen.

5te Var J. til Kirke. Jeg betalte Skolelærer Peder Nielsen sin Løn 16 Rdl, for Kost og Stue til N. Mikkelsen 12 Rdl 5 Mark for 80 Dage a 13 Skil daglig. Rasmus har erholdt sit.

6te Jeg fældede med Stude. J. tærskede, vi fik Rug af Loen af 1 Trave 9 Skp. 1 Skp. blev bestemt til Malt, 1 Skp. bagers af Loftet og 8 Skp. blev maalt i Sække. Jeg kørte til Mølle med ? og lidt Malt, lidt af Naboens og lidt af Søster Mettes, noget af Broder Anders hans, lidt af J. Dals til Gryn.

7de J. tærskede Rug, jeg og Naboen kørte efter Ordre til vor Vejlod ved Hagebro og kørte Grus paa det Leeragtige i det Lave. A. Joh. fik 4 Rdl. 2 Mark 10 Skil + 6 Skil Resten af sin Løn.

8de Jeg fældede, de kørte Tækkelyng hjem omtrent 6 Traver. J. var i Feldborg ang. Skolebidrag.

9de Jeg fældede, om Fmd kørte jeg til Høstrup. Jeg leverede J. Knudsen Huden af Studen, som vi Slagtede i løbet af Sommeren, som han lovede at sælge for mig. Jeg betalte ham 5 Mark 2 Skil, som jeg var ham skyldig. Jeg købte en i Aften født sortbroget Tyrekalv af Andreas Vaker 1 Rdl som jeg betalte ham, han fik 6 Pund Brød a 23 Skil paa Kredit. Bragte J. 2 Rdl 1 Mark 8 Skil fra A. Høi. Jeg modtog mit Afskedspas hos Sognefogeden, som denne paa mine Vegne har modtaget paa Sessionen i Holstebro d. 19de f. M. Jeg fældede, J. A. Joh. plukkede Tækkelyng i Stingsdal omtrent 4 Traver, jeg hentede det meste af dette.

11te De møggede lidt af Faaresti, kørte dette ad Marken, A. Joh. kastede ud. Jeg fældede med Stude, de hentede noget Tækkelyng. J. grov nogle Søj mellem Stenene i Haugaard, som de kørte hjem og ? til Skillerum i bemeldte Faaresti.

12te Jeg var til Kirke.

13de Broder Niels slog de for 2den d. M. omtalte Ankere paa Loftet og Spærene paa østre Side af Stuehuset, 3 blev brydelige hvorfor J. red paa brune Hest til Smeden med disse. Chr. Jepsen kom og ? hjalp at tække, Knud i Haderup med 3 Pund Smør.

November 1843

14de Broder slog de reparerede Ankre og tækkede samt C. Jepsen.

15de De tækkede, søster Mette vartede op.

16de De tækkede de 7 nordre Fag af paa østre Side af Stuehuset. Jeg laante af Nabo 9 Kjerrer Vog 6 Lispund 13 1/3 Pund. Jeg har laant af Broder Anders C 13de 26 Kjerre ? vog 3 Lispund 6 1/2 Pund 3 1/4 gang bliver = 11 Lis Pund 1 1/8 Pund. Af Broder Niels 54 Kjerv a omtrent 8 Pund pr. Stk. J. Vad betalte mig de 4 Lis Pund 14 1/2 Pund Tag som jeg laante ham 1842 i For?, jeg betalte ham 23de April 1 Lis Pund for nogle Stenkløfter.

17de Vi kastede gl Tække ud i Gaarden, tog Stilladserne ned m.m.

18de J. tærskede, der faldt noget, saa Kreaturerne ikke kunde komme paa Marken.

19de A. Joh. til Kirke. P. Nielsen ? han fik Faareskind, kuns 6 a 20 Skil 2 a 10 Skil 6 for 20 Skil eller 36, men de 16 vilde han kalde tilgift paa 2 Kalveskind, som han har erholdt for 3 Mark pr Stk. Løfte om Tilgift om dertil fandtes Anledning. Jeg betalte Kirkeværge I. Højgaard 3 Mark 11 Skil til Kirkeskat m.m.

20de J. tærskede. Regnvejrr. Kreaturerne lidt paa Marken.

21de J. tærskede Rug. Jeg fulgte med N. Larsen fra O. Uhre til Feldborg, hvorfra jeg med deres Befordring, nemlig hans Broder Chr. til Holstebro for som Lauvæрге for hans Moder Ane Katrine OlesDatter i Morgen at møde for Ginding Herreds Forligskommission med hende.

22de Var hendes Sønner C. ? , J. Christian samt hende og mig som Lauvæрге Countra hendes Svigersøn Lars ?sen af O. Uhre angaaende nogle Pengesummer, som denne er hende skyldig efter Obligation af 6te Oktober 1833 hvilke efter Opsigelse af Novbr f. Aar skulde være udbetalt til sidste afvigte Viborg Snapseting Termin, hvilket ikke er sket, hvorfor han for Forligskommissionen er ? Forligsraaden i saaledes førmedlte ? med Lauvæрге, lod sig ved Hr Canselliraad Skonos Forslag bevæge til at tillade A. L. Andersen maa gøre et Laan paa sine Ejendele til Beløb 500 Rdl og lade samme prioritere foran hendes Aftægt, imod at han til 11te December Termin senest den 24de December udbetaler saavel de hendes 4de Børns tillagte Arvelodder saavel som den Sum han efter forud udstedt Obligation er skyldig, hvilket han lovede og forpligtede sig til at opfylde under ? Tvang. Jeg købte en Bog Skrivepapir 13 Skil 10 Pund ? 4 Skil Pundet, 1/2 Pund Kaffe 1/2 Pund Sukker 2 Cikorier 1 Mark ?. Vi kørte hjem Aften. Jeg ? fra dem i N. Feldborg. Jeg betalte min Skat Juli Oktober Quartaler med Sum 19 Rdl 5 Mark 3 Skil.

23de Jeg reparerede ved en Væg ved Svinesti, fældede med Heste. Vi mønnede for størstedelen dette Stykke som i f. Uge blev tækket paa Stuehuset.

24de J. tærskede og kastede Ruget af 4 Traver. Nogle hæftige Vindstød rasede saa vi havde Møje med at forhindre Taget i at blæse af Huset, skønt det var meget fugtigt, da det regnede stundom.

25de Fik vi Rug af Loen af 4 Traver 3 Td 5 1/4 Skp. 1 Td 4 Skp blev maalt i Sække til Aftægt, de 17 1/2 blev lagt paa Loftet.

November 1843

26de J. til Kirke, han bragte mig det resterende af I. Højgaards Skolebidrag 3 Mark 4 Skil. Jeg leverede Stifmoder hendes Aftægt 1½Td Rug 4 Skp Kartoffler, de 3 Skp Byg og 2 Skp Kartoffler formoder jeg hun vil skjænke ?.

27de J. tærskede Byg, jeg fældede med Heste nordlig.

28de Ligesaa, vi fik Byg af Loen af ½ Trave 3 Skp som blev gjort til Malt. De muggede Faaresti.

29de Jeg fældede med Stude sydlig. J. kørte Faaremøg med Heste, A. Joh. kastede ud paa Ageren.

30te Jeg fældede 3 Ager fra østre Side af med Stude. J. kørte Fæmøg med Heste. I Gaar skar Karen Livet af den den 25de Oktober sidst fødte Kviekalv af den Aarsag at hun ikke formoder at denne kunde leve til nogen Nytte. Om Aftenen var jeg og J. i Høstrup med 1 Lis Pund 13 Pund Uld som jeg solgte til I. Knudsen a 2 Mark 8 Skil Pundet 2den Sortering a 3 Mark 8 Skil Sum = 13 Rdl 1 Mark 8 Skil. Jeg købte Spenserier 11 Skil, betalte 12 Skil for et Par Træske til Esper.

December 1843

1ste Jeg fældede med Stude paa den hele Længde, lidt med Heste. J. kørte noget Fæmøg med disse.

2den J. tærskede Rug. Frostvej. Jeg kørte Fæmøg med Heste, fik Rug af Loen af 1 1/3 Trave 8 3/8 Skp. Jeg betalte S. Degn Fattigskat 1 Rdl 6 Skil.

3die Jeg og Knud til Kirke. Jeg betalte Degnen 11 Rdl 5 Mark for ham tilstaaede 4 Td. Byg hvilke han forhen har Kvitteret.

4de Jeg kørte til Sønder Mølle med 3 Tdr Rug, 1/2 Td af Søster Mettes, lidt Malt. Jeg fik det ej malet, hvorfor jeg straks kørte hjem. Emd fældede jeg med Stude. De kastede ud.

5te Jeg fældede med Stude ? kørte lidt Møg med Hestene. J. tærskede 1 1/5 Trave Rug hvoraf blev en god Skp, som vi rensede til Degnen. Jeg kørte med dette en ? 1 3/8 Pund 3 1/2 Lis Pund Halm, hvilket jeg leverede Degnens Pige i hans og Hustrus Fraværelse. Jeg kørte til Møllen og hjem igen med Melet af dette i Gaar leverede Korn.

6te I Dag fældede jeg af paa Marken med Stude, et liden Stykke i Hougaard. J. kørte Møg med heste, der faldt noget Regn og Hagl forenet med kraftige Vindstød.

7de Jeg pløjede Hedejord i Kirkedahl for at træffe Sten, som J. grov op efter Ploven, vi kørte et Læs til Dæmning og nogle Læs Jord paa Engen derved.

8de Jeg pløjede lidt der, vi kørte 4 Læs Sten til Dæmning. J. kørte nogle Læs Jord. Jeg pløjede Rugstub ved Bækmunden med Stude. Det var streng Blæst og nogle Regnbyger.

9de Jeg pløjede Rugstub. J. kørte sidste Fæmøg ad Marken. Den 5te blev mig fra I. Knudsen tilsendt 4 Rdl for Huden af Studen som han har solgt for mig.

10de J. var til Kirke, A. Joh. gik til Laanum med 7 1/2 Pund Garn til Vævning. Jeg sendte med Nabo til Møllen 2 Væder Skind mærket P højre for Bøvlæg og i Halsen. ?? J. af mig J. Kaalhauges Bidrag til Skolevæsenet.

11te Vi jævnedes Kørselen og kørte 15 Læs op paa Havrestub i Hougaard. Denne Dige som er lukket 1828 sønden Aasted og da indrettet et Stykke der til Kaalgaard, men da Aaen 1834 blev Dæmnet blev denne formedels Vandets Højde ubrugelig til samme, hvormed vi begyndte en Møgdyng.

12te Vi kørte 2 Læs Hestemøg og 6 Læs Aske og Svinemøg derpaa. Emd kørte vi noget Jord og Sten til Dæmning fra Brinken, uorden med Støvten. A. Joh. fyllede sidste Møg.

13de J. kørte 9 Læs Jord derpaa, 2 Læs Faaremøg af gl Lammehus, 4 Læs Aske og Svinemøg nok 9 Læs af bemeldte Dyng. Skjønt jeg var ubevendt til al Slags Arbejde formedels Smertehold i Lænden ved Bevægelser med Lemmerne reparerede jeg dog ved de af Vinden beskadigede Steder.

14de J. kørte 11 Læs Dynd paa bemeldte Møgdyng, men først 2 Læs Fæmøg og 4 Læs Aske og Svinemøg. I alt i dem 64 Læs. Jeg var i Haderup Skole, hvor der afholdtes et ekstraordinært Møde

December 1843

af Sogneforstanderskabet, ved hvilket Møde Ligningen blev affattet over Skoledistriktets Beboeres Udgifter til Skolevejen i Aaret 1844, hvorved efter Skat Overslag blev af de 5 Mark pr Td Hartkorn for dette Aar afdraget 12 Skil pr Tdr, altsaa paalignet 4 Mark 4 Skil pr Td Hartkorn. ? medbragte ? Jeg betalte T. Hvolbæk 4 Mark for I. Fleng mod Kvittering, S. Degn til hans Stifmoders Pension at betale 7 Rdl 5 Mark 13 minus 21 Skil.

15de Noget streng Blæst. J. kastede lidt Leer op, vi tog Overlaget af et Stykke. Gud være Lovet! At jeg er i Bedring ang. Smerterne i Lænden.

16de Jeg var i Holstebro med Enken af Over Uhre for hvem jeg er Lauværgen men desværre fik hun intet udrettet af hendes Svingersøns Mangel paa Penge til Brug. De kørte med hertil om Aftenen. J. var til Smedie hos Smeden Lauge, fik 4 nye Sko slagne til Hestene, 4 gl dannede til Bagfødderne samt Søm til disse.

17de Ingen af Husets Folk til Kirke. Jens var i Høstrup, fik 8½ Pot Brdv. 1 Pund Kaffe, 1 Pund Puddersukker, 1 Pund Sæbe, han leverede et Kalveskind a 3 Mark 8 Skil.

18de Jeg var i Forening med P. Nielsen, Høstrup paa Feldborg Hede for at undersøge Skolestiens Beskaffenhed over hvilke var ført Anke af 2 Husmænd at have ansat vejens Længde til 1 Mil. Skolestien erkendte vi upaaklagelig. Vejens Længde kunde vi ikke revidere men efter kenderes Udsagn omtrent 3/8 ? Henrik Pedersen af Vistorp betalte mig 2 Mark for 5½ Læs Leer f. Aar. Jeg betalte ham 24 Skil for anvendt Reparation paa Skolebroen derved.

19de Var jeg i Forening med de øvrige Sogneforstandere i Haderup Skole, hvor der ifølge 2 Søndage forudsket Bekendtgørelser hvorved Ligningen til Fattigvæsenets Register i Sognet blev affattet for det kommende Aar 1844. Til Slutning foranstaltedes Valg af en Formand for det kommende Aar, ved hvilke Valg alle Stemmer faldt paa den nuværende Formand, som lod sig bevæge til at modtage Valget for næste Aar. Jeg kom hjem om Natten Kl. 2 Slet.

20de De kørte 2 Læs Lyng til Møgdyngen. Jeg gik til Feldborg ang. ?maalet for L. Sørensens Datter foranlediget ved en Fejltagelse i Datoen. Jeg pløjede lidt paa Hedeager. J. og A. Joh. slog Lyng, jeg tog et Læs hjem om Aftenen.

21de Vi forkede denne Læs Lyng op over sønden Faaresti for at forhindre Kulden ud i denne. Jeg pløjede lidt, kørte et Læs Lyng hjem paa Møgdyng. Kvinderne bagede.

22de Jeg reparerede ved Skillerummene i Studehuset, J. kørte Dige paa Staldmødding med Heste. I Dag blev de 2 sorte 3 Aarige Stude først bundet i Studehuset. Om Aftenen hentede jeg Gjordemoderen for Broder Anders til dennes Hustru.

23de Smeden lauge lagde de gl Sko under sorte Hoppe, jeg betalte ham for det og for Beslag at slaa til Hestene sidste Løverdag 28 Skil. Vi hentede et lidet Læs Sand i Kielsande. Jeg kørte Gjordemoderen hjem om Aftenen. Jeg ? Præsten 3 Skil Porto af et Brev. Han betalte mig 12 Skil for

December 1843

Andreas Vaker af Fattiggassen for 6 Pund Brød, 9 Rør Sølv Multer for ulovlige Skoleforsømmelser, jeg gav ham 3 Pund Smør a 3 Mark betalt cont. Vi hentede et Læs Sand i Kielsande.

24de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg skrev et Brev til Herredsfogeden ang. udnævnelse af Ligsynsmænd.

25de Juledag. Var jeg Karen og Knud til Kirke. Jeg modtog Kvittering af N. Lausen for 24 Skil og I. Poulsen for 24 Skil betalt f. Aar. Vi kørte, Nabos Søster kørte med.

26de 2den Juledag J. til Kirke. A. Joh. gik til F. Herred at besøge Bekendte. Svoger A. Jepsen og Hustru og Svigermoder kom her om Aftenen samt J. Espersens 2 Børn, som hine har hentet paa Sygestuen i Holstebro, han betalte mig 1 Mark for Kelken i Haderis. Svoger Kjelds Søn var her med en Væv til Hestedækken, jeg betalte ham til Væveløn 28 Skil for 14 7/8 Alen Tosild.

27de Gik jeg til Feldborg ang. Værgemaalet for Lars Sørensens Datter Birthe M. Jeg kørte med ham til Holstebro. Var jeg med ham paa Herredskontoret som Værge for Datteren, hvor Skiftet blev foretaget til Slutning, han betalte Voldgift saavel som ? Tinglæsning med 21 Rdl 4 Mark 12 Skil. 1 Mark 12 Skil blev mig leveret til Sognefogeden som Taxations Gebyr for Vidnesagen. Jeg leverede Uhrmager Bøjhus mit Uhr til Reparation, jeg lod reparere ved Sølvvet paa min Pibehoved, jeg gav Guldsmeden derfor 24 Skil cour, for et Ditto Hoved for J. at gøre Skorstenen fast og 10 Skil cour. Jeg købte 8 Pot Brdv. 5 Mark cour, Lars fik de 2 Pot. 1 stor Almanak 10 Skil. ¼ Pund Kaffe, 1 Bog Skrivepapir til Broder N. men jeg beholdt ½ Bog 13 Skil.

29de Jeg fodrede Kreaturerne. J. var i F. Herred. Jeg Karen og Børnene var hos Broder Anders til Julebesøg.

30te Ligesaa, om Aftenen skrev jeg Regnskabet for den Almindelige Skolekasse for d. Aar.

Indtægterne var	204 Rdl 4 Mark
Udgifterne var	189 Rdl 1 Mark 14 Skil
Beholdning	15 Rdl 2 Mark 12 Skil
Ligningssum ? 14	172 Rdl 5 Mark 10 Skil
Summa	188 Rdl 2 Mark 6 Skil

31te Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke.

December 1843

Nota for Efteraaret 1843

Den 15de December kom alt Fæet til Bestandighed paa Foder som ? undtagen den grimede Ko, som siden kælvningen i Oktober har været paa Foder, det øvrige her, og stundom et Par Kalve været paa Foder, men i Almindelighed har det siden d. 15de Nobr. faaet et Foder Rughalm og et Foder Rugrivning og Middag til Aften været paa Marken, og da faaet et Foder Rughalm, men siden 12te December da Rugrivningen formindskedes Hø og Halm røstet til 2den Foder, den grimede Ko Rivning og Hø røstet og Kalvene skiftevis Rug og Bygrivning, da de har fulgt Fæet eller den brogede Ko paa Marken. Den 27de Oktb. Kom Hestene til Bestandighed paa Foder, da de i længere Tid saavel som Studene har erholdt det fornødne Foder, saa dog stundom været paa Marken. Hestene har siden bemeldte Tid faaet i Hakkelse 2 Havre 1 Rug Hug Havrerivning og Byg røstet om Dagen. Studene Rugrivning. Faarene har til Ende de fleste Dage været paa Marken og har faaet, de gl 1 Foder Rughalm om Morgen, en om Aftenen stundom en Foder Hø, Lammene Rug og Bygrivning og stundom lidt Hø.

Til Vinterhold.

13 Fækreaturer, 2 Heste og 48 Faar. 4 af Moders, 1 af Pigen A. Joh. 3 af Karlen Jenses.

Indhøstet

63 Traver Rug

6½ Trave Byg samt 4 Læs som ikke var bunden i Knippe

20 Traver havre

25 Læs Hø

10 Læs Faarelyng

Nogle Knipper Bagelyng

10 – 12 Tdr Kartoffler

Et Aar hensvandt og Tiden randt

I Fred for mig og mine

Thi vilde vi for Sjælen slig

O Gud! dig love og prise

Vi bede nu af Hjerte og Hu

I Haab du os bønøre

December 1843

Lad Fremtiden med lignend Held

For os stedse hensvinde.

Vor Tak vi da omskønt kun svag

Vil dig O Skaber! Bringe.

Staulund den 5te Januarius 1844

P. Knudsen

Januarius 1844

1ste Nytaarsdag. Var jeg og Karen og Esper til Kirke, vi kørte med Naboe, han og hans Folk var her om Aftenen til Julebesøg.

2den Jens var ved Sønder Mølle Stampe med Dækken Tvist som Hr Kolbye lovede at stampe inden 14 Dage. Jeg Karen og Børnene var hos Naboe til Julebesøg.

3die J. tærskede Rugrivning. Jeg fodrede Kreaturerne.

4de Ligesaa. Faarene var i Dag paa Marken. L. Uhr var her og gik til Holstebro m. fl. Jeg lod dette bero, og Enken kom om Aftenen med uforrettet Sag.

5te Ligesaa

6te Vi fik Rug af Loen af Rivning 11 Skp og 3 Fdk Baggest.

7de Var jens til Kirke, om Aftenen til Julebesøg.

8de J. tærskede lidt Havre $\frac{1}{2}$ Trave. Degnen og Hustru var her. Jeg betalte Naboe 11 Skill. For nogle spenserier.

9de J. tærskede Rug. Jeg fodrede Kreaturerne. Almissem Knud Nielsen kom i Aften i Omgang.

10de Ligesaa.

11te Ligesaa. Jeg fik ved at faa noget Rug af et Par Sække paa Loftet lidt Ondt i mine Lænder.

12te Ligesaa. Jeg fodrede Kreaturerne.

13de Smeden Lauge var og lagde Sko under Hestene, 4 under hver, som var skærpede, han vilde ingen Betaling have derfor, men var tilfreds med hvad han har erholdt forhen. Vi fik Rug af Loen af $2\frac{1}{2}$ Trave, 2 Td 2 Skp. Vor forrige Naboe var her at besøge os. M. Hansen aareladede mig da Smerterne i Lænden meget tiltog i Dag.

14de Var A. Joh. til Kirke. J. fodrede Kreaturerne.

15de J. og Cr. Fæk tærskede Rug. Kvinderne fodrede Kreaturerne, da jeg ikke kunde formedels Smerterne i Lænden.

16de Cr. F. tærskede Rug. Jens kjørte til Mølle med 10 Skp Rug af de 17 Skp som paa Løverdags kom paa Loftet, samt de $11\frac{3}{4}$ Skp Rug af Rivning og $1\frac{1}{4}$ Skp Baggest fra det forrige. Kvinderne fodrede Kreaturerne.

17de De tærskede begge Rug. Kvinder fodrede Kreaturerne.

18de J. Tærskede Havre i Hakkelsesloen, Ch. F. Rug. Jeg red til Holstebro ang. Værgemaal for A.C. OlesDatter og fik Logie hos Anders i Ø Gade.

Januar 1844

19de Jeg var med L. Uhre paa Herreds og Byskriverkontoret ang. et Laan af 500 Rbd som han vilde gøre af Overformynderiet, hvilket og om Eftermd endelig skete, da Obligationerne for disse i Dag blev Tinglæst og Pengene blev ham betalte paa Herredskontoret med 250 Rbd Specier. Han betalte de nærværende Kreditorer deres Andel deraf og Enken modtog sine 369 Rdl mod Obligation og Kvittering og Anbefaling til Udslettelse af Protokollen samt Paategning paa hendes Aftægts Kontrakt at Vedhæfte paa Grund af Forliget af 22de November f. Aar træder tilbage efter den i Dag skete Laan af 500 Rbd paa 2den Prioritet, de fire som Umyndiges Midler nødvendig maatte have første/ 1ste Prioritet. Hun betalte mig for min hafte Tidsspilde og Bekostning i denne Henseende 3 Rbd. Sølv, efter hendes og Sønnernes egen Bestemmelse. Jeg erholdt hos Hr. Købmand Vium 50 Specier for 100 Rbd Sedler, hvilke T. Baaslund lod mig tilsende til at veksle om muligt. Jeg var paa Sygestuen at besøge Svoger J. Espersen og Hustru. Jeg modtog mit Uhr hos Uhrmager Bøghuus, som han har haft siden d. 22de December f. Aar, han vilde ingen Betaling have for sin Ulejlighed dermed. Jeg købte ??? til I. Kaalhaug 6 skil courant 1 Kardus til Naboe 8 Skil. Courig 2 Skil. ½ Pund Sukker 6 Skil. Messing Traad 4 Skil. Skægsæbe 2 Skil. Jeg betalte i Logiet for Hestens Fodring 12 Skil for Seng og Stue? 4 Skil, for Drikkevarer 9 Skil. Jeg red hjem om Aftenen. Chr Uhre fra Vallerbæk og Broder I.C. fulgte med mig til N. Feldborg, da jeg for Tyngdens Skyld førte de 250 Specier paa Hesten minus 14½ som Lars fik til Brug til videre. I Dag har det været Frostvejr med Sne og Haggelbyger fra Nordvest.

20de J. tærskede Havre Cr. Fæk Rug. Jeg betalte ham om Aftenen for 6 Dages Tærskning 2 Rbm 4 Skil samt 8 Rbs i Fæste paa Akorten som vi i første Uge af d. Aar gjorde saaledes at han skal tjene mig 3 Uger næstkommende Høst fra dennes Begyndelse, hvorfor jeg lovede ham i Løn 2 Rbd 3 Mark. J. var i Feldborg Aften. Jeg betalte Tygge Baaslund 50 Specier for de 2 50 Rbd Sedler, som hans Kone den 17de d. M leverede mig at veksle. Jeg sendte ved ham Ligningen over Skolevæsenet eller Sogne Beboernes Udgifter i Aaret 1844 = 172 Rbd 5 Mark 10 Skil. Beholdningssum 1843 = 15 Rbd 2 Mark 12 Skil. Summa 188 Rbd 2 Mark 6 Skil, saavel som Dubliaterne af Regnskabet for den almindelige Skolekasse for Aaret 1843 at levere Præsten.

21de Var ingen af Husets Folk til Kirke, men en Dubliat af bemeldte Regnskab blev mig dog tilsendt at fremlægge til Contrebitions Eftersyn. Jeg og Karen var hos Mads Hansen som i et Besøg, men jeg efter Løfte. Jeg skrev en Revers for 100 Rbd Sedler som denne har tilgode hos Christen Jensen Foldager af Over Simmelkjær i Ørre Sogn hvilken han lovede derved at udbetale næste Termin.

22de J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

23de J. tærskede Rug, jeg var i Løvig ang. at jeg lovede Svoger J. Espersen i Holstebro at bestille en Tærsker til ham eller for ham. Jeg traf I. Villadsen der allerede at tærske.

24de J. tærskede Ruget af 6 Traver. Vi rensede dette og fik det paa Loftet 5 Tdr. 5 Skp og 7 Skp forhen er 6 Tdr 4 Skp men 2 Skp blev taget til at gøres til Malt.

Januar 1844

25de J. tærskede havre, jeg fodrede Kreaturerne.

26de Ligesaa. I Dag var Faarene lidt paa Marken. Præsten lod mig ved Degnen tilsende Ligningen som sidste Aar er indskrevet paa Fastelavns Søndag og Søndagen efter Mikkelsdag 3 Rbs Sølv til Indtægt for Sognets specielle Skolekasse. Jeg meddelte ham ved samme Lejlighed Underretning om Spand og Gangdagens Antal, som er forrettet ang. Skolevæsenet i Aaret 1843 hine 10 disse 8 af Gaardmændene og 10 af Husmændene og Indsiddere. Brune Hest syg jeg formoder Smitsom.

27de J. tærskede Havre i Hakkelsesloen, jeg fodrede Kreaturerne. Jeg skrev en Bekendtgørelse ang. et Sogneforstanderskabsmøde den 2den Februar næst kommende.

28de Jeg var til Kirke. Jeg betalte Naboe 12 Skil for 3 Pægl Brdv. han har laant os.

29de J. tærskede sidste havre paa Loftet omtrent 7 Traver. Eftm. Rug. Karen var hos Broder Anders at hjælpe ved Brygning. Jeg blev tilsendt et Par Børnesko fra S. Jakobsen, som han købte i Skive a 2 Rbm, betalt ved Afleveringen.

30te J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

31te Ligesaa. Karen var hos Broder Anders at hjælpe ved Bagning.

Februarius 1844

1ste J. tærskede Rug. Jeg fodrede Kreaturerne. Den røde Ko kalvede en sortbroget Tyrekalv.

2den J. tærskede Rug. Jeg var i Haderup Skole hvor et Møde af Sogneforstanderskabet afholdtes, hvorved ??? Ligningerne ang. Fattig og Skolevæsenet Reproberede Regnskaberne desangaaende blev oplæste, reviderede og ?? m.M. ang. Fattigvæsenet. Jeg betalte I. Knudsen 28 Skil for 2 Kas til mig og J.

3die J. tærskede, jeg fodrede Kreaturerne.

4de Var jeg og Karen til Kirke, vi kjørte med Naboen, da jeg ikke ”skjønnede” om at køre med af Smitte formoder jeg syge Hest, skønt denne dog Gud være Lovet! viser Tegn til Bedring de sidste 2 Dage. Vi var hos Broder Anders som lod sin Datter Christine AndersDatter i Dag publicere i Kirken, hvor vi stod som Faddere. Vi gik igen efter Hjemkomsten til Broder, samt Børn og Tyende, og blev opvartede med Spise og Drikkevarer efter Behag.

5te Vi kom hjem fra Broder omtrent Kl. 3 Fmd. Svoger N. Pedersen og Hustru fulgte med m. fl. som forblev til ved Middagstid. J. tærskede Rug. Vi blev buden til Ligfølge med P. Lad paa Løverdag. Vi rensede Ruget og bar dette af Loen paa Loftet af 4½ Trave mest 3die Kjerv 3 Tdr. 5½ Skp. til 6 Tdr 2 Skp er 10 Tdr. minus ½ Skp.

6te J. tærskede Byg. Jeg fodrede Kreaturerne. 31te f. M. rensede vi Havre i Hakkelseslo, bar det fremmeste paa Staldloftet 4 Td. 2 Skp. Løst Maal af omtrent 7 Traver.

7de Ligesaa. Sognefogeden leverede mig en Attest angaaende Brosyn til Sogneforstanderes Underskrift pro forma. Knud til Tyr med broget Ko i Feldborg.

9de Ligesaa, der faldt lidt Sne.

10de J. tærskede sidste Byg, som var i Laden i Nege og kastede lidt af Bygget. I Dag falder endnu mere Sne, og Vinden foruroliger.

11te Ingen til Kirke, da der er falden noget Sne de forrige Dage, og er endnu i Dag Snefog som foruroliget af Vinden. Det lader tilform som den sorte Hoppe ogaaa er i Begyndelsen med at blive syg, da den har nogle smaa Hoste og Æder og Drikker kuns Lidet. Hesten er nu siden i Gaar 8 Dage i god Bedring.

12te Vi fik Byg af Loen af omtrent 5½ Trave 2 Tdr 2½ Skp. fremmest 1¼ Skp Baggest.

13de J. Tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

14de Ligesaa. Jeg modtog fra Amtet Restencelisten paa Skolebidragene den 31te Januar nemlig ?? Liste det 31te Novbr. f. Aar og bortsendt den 22de f. M.

15de Ligesaa. A. Joh. var i Feldborg til Tyr med grimet Ko. Jeg skrev et Brev for Cr. Fisker til Sogneforstanderskabet for Sevel ang. hans Søster.

Februar 1844

16de Jeg sendte ved L. Melgaards Karl de ommeldte Lister til Sognefogeden. J. tærskede Rug.

17de J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne. Jeg skrev et Brev hvori berettede Vejbetjent Hr. Stilling det vigtigste af en Rentekom? sær? Skrivelse af 4de Juni 1842, samt en Amtsskrivelse af 9de f. M. med Tilhørende at Sogneforstanderskabet af anførte Grunde ikke kan indlade sig paa at undertegne (pro forma) den indlagte Attest ang. Vejsyn, hvortil jeg ikke har erholdt nogen Underretning om, at der af Sogneforstanderskabet fra Haderup er udnævnt Mænd, samt paategnede et Stykke hvori jeg lagde Indbydelsen ang. Engvandingen i det store.

18de Var jeg, A. Joh. til kirke. Jeg leverede Kirkesanger og Skolelærer Hr. P. Andersen de 2 Breve af f. D. den første at aflægge hos P. Løj? paa Holstebro Mark og den sidste nemlig Indbydelsen paa Patro? om han Lejlighedsvis kunde sende disse med et Bud til Holstebro.

19de J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne. Tørvejrligt.

20de Ligesaa. Snefog med noget Blæst. Vi slagtede en Galtsvin. 1 Side vog 3 Lis Pund 4 Pund. Ryg 12½ Pund. Svinet var liden.

21de Ligesaa.

22de Skræderen N. Bladskjer rejste i Dag, han samt hans Dreng Jesper Jørgensen har været her i Kost og Logi siden den Aftenen den 12te f. M. De har forfærdiget en hel Del Klædningstykker til eller for J. – et for A. Joh. lidt for mig til Barnet og satte mig en Beredt Skind som jeg købte af J. a 2 Mark 4 Skil (og 20 Skil til et Par Træsko for f. Aar, hvilke han selv har anskaffet Lejlighedsvis betalte jeg ham) paa et Par Bukser for Slids Skyld. Jeg betalte ham 12 Rbs. Vi fik Rug af Loen af 5 Traver 4 Tdr. 3 3/4 Skp til de paa f. ? anførte 9 Tdr 7½ Skp 14 Tdr 3¼ Skp.

23de J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne, A. Joh. syg, stræng Frostvejrlig.

24de Ligesaa.

25de J. til kirke. Karen i Feldborg paa Bjerget.

26de J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne. Snefog og Blæst.

27de

28de Ligesaa

29de Ligesaa. Sorte Kvie kalvede en rødbroget Tyrkalv. Karen syg Eftm.

Martius1844

1ste Vi fik Rug af Loen af 4 Traver 3 Tdr 4 Skp.

2den Jeg blev tilsagt til Kongeægt at gøre Befordring med den konstituerede Distriktslæge fra Løvig til Skave Kro, jeg gik i Anledning af denne Tilsigelse til Haderis at underhandle med Ejeren af det øvrige til No 24 henlagte Hartkorn. S. Jakobsen paatog sig at forrette Ægten som vi ansatte til 1 Rbd, jeg betalte ham af min Andel 3 Tdr 2 Skp 1 Fdk 1 ? Alb 2 Mark 8 Skil. Mødet skulde ske i Morgen KL. 1 Eftmd. J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

3die Var ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg fæstede en Pige AM, Anemarie til at tjene mig fra 1ste November d. Aar til Novbr. 1845 om Herren vil og vi lever og forunder Helsen! Jeg gav hende 1 Rbm i Fæste, lovede hende 8 Rbd i Løn, 2 Faar fodret og græsset, Træsko og Klæder syet samt noget Fritid om Vinteren til hendes fornødne Spinding samt Højtidsoffer og Beslag til hendes Træsko.

4de Kjørte jeg til Sønder Mølle med 1½ Td Rug og noget Malt, lidt af Naboens. Lidt af Præstens. S. Haderis kørte med paa Returen. Jeg betalte Hr. Kølbye for 12 Alen Tøj til Hestedækkener at Stampe 12 Skl. cor. Møllesvenden 9 Skil corant for 1 Kardus. Altsaa nu kuns 2 Tdr paa Loftet af Ruget, paa Søndag oplagt dertil 14 Tdr ¾ Skp er 16 Tdr ¾ Skp. Jens tærskede Rug. A. Joh. fodrede Kreaturerne.

5te Gik jeg til Feldborg Hede ang. en af 31te Januar fra Hr. Provst Gad hidkommen skrivelse, hvilken jeg forkyndte for S. Dymose, J. Simonsen og J. Fleng, samt P. Thomsens Enke paa hvis Bopæl jeg traf hine. Et Par Skovle leverede jeg A. Stenholm til Reparation. J. tærskede Rug.

6te J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne. Kvinderne bagede i Dag.

7de J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

8de Var jeg i Kirken da der holdtes Fasteprediken. Eftmd. Afholdtes et Sogneforstandermøde i Haderup Skole hvor Licitation afholdtes over et paa Sognet til Forsørgelse henvist Fruentimmer, men da ingen Liebhave indfandt sig, blev denne bestemt til Omgang i Sognet indtil videre, mere blev forhandlet Fattig og Skolevæsenet ang.

9de Det var stræng Blæst med lidt Snefog om Fmd hvorfor Knud ikke kom i Skole. Eftmd. Tørvejrsligt.

10de Jens var til Kirke. Karen var hos Broder Anders at passe deres Barn. De til Ligfølge. Et Brev fra Sevel Sogneforstanderskab til Chr. Fisker formoder jeg og desarsag lod jeg ham dette straks tilsende med N. Andersen paa Feldborg Hede, som gik her forbi paa Retur. Ved Aftenstid var vi ved Dæmning og kørte noget Lidet Jord paa nogle Lave Steder mellem Grøften og Aaen, da Vandet som Følge af blæsende Tørvejrsligt har naaet en saadan Højde at det vil løbe over Bredden mellem Grøften og Aaen.

Marts 1844

11te J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne. Vi fik Rug af Loen af 5 Traver 4 Tdr 1¼ Skp til 16 Tdr ¾ Skp er 20 Tdr. 4½ Skp. Den 15de til Fattige for f. Aar 1¼ Skp, den 13de til Malt 2 Skp.

12te

13de Ligesaa.

14de A. Joh. gik til Fjends Herred. J. tærskede Rug.

15de Ligesaa er ¾ Skp.

16de Ligesaa igen 20 Tdr ¾ Skp.

17de Jeg kørte med min Kongetiende med Naboens, med dennes heste og Vogn til Stubbergaard, hvor vi leverede Ruget, begge vore Tiender 4 Tdr 2 Skp. hos Mathias Kjeldsen Egelund. Jeg købte 1 Skp Gryn 4 mark 8 Skil. betalt cont. A. Joh. til Kirke paa Returen fra Fjends Herred.

18de Knud hentede 2 Par Træsko i Høstrup paa Credit. Vi fik sidste Rug af Loen det fremmest af 4½ Trave 3 Tdr 6 Skp dertil 17 Tdr ¾ Skp. 21 Tdr. ¾ Skp. 2 Skp til Skive den 26de – 1 Td. 2 skp til Mølle igen 20 Tdr. 1 skp ¾ ?.

19de J.spandt Svinehaar, jeg fodrede Kreaturerne.

20de Ligesaa.

21de Jeg klippede Hestene, J. gjorde Haarene af disse saavel som af Fæhalerne til Reb. Jeg kom vanheldig til at hug min ene Haand med Saksens Od, saa Blodet strømmede ud, men Gud være Lovet !! at det ikke blev værre til, jeg formoder ikke at Senerne eller Benet tog Skade.

22de Jeg hentede 3 Tdr. og 1 Skp. Rug hos Broder Niels for i Morgen at befordre samme til Skive samt 2 Skp til Konge og Præstediende leverede han mig.

23de Jeg maalte 2 Skp Rug af Loftet til de 2 Skp Tienderug af Broders, hvilket jeg tog til Skive, hvortil jeg i Dag kørte med Broder N. og hans Rug, samt en Hud af en Ko som han i Gaar maatte slagte, da denne var falden for nogle Dage siden paa Isen, var falden og derved faaet nogle haarde Stød paa Kroppen. Han solgte denne til Købmand Dige a 8 Mark 8 skil pr Lis Pund, vog 1 Lis Pund 15 Pund minus 4 Pund for Urenlighederne, som han maatte kvittere. Jeg solgte 1 Lis Pund 12 Pund Been a 12 Skil pr. Lis Pund 20 Skil. Ruget blev leveret Hr. Købmand Esman. Jeg solgte denne 4 Skp a 1 Rd 4 Mark 12 Skil imod Varer. Jeg købte 2 Pot Brdv. 2 mark nogle Spenserier (en Lægte til Broen 2 Mark) til Beløb 4 Mark 12 Skil, 1 Pund Hamp 15 Skil, ½ Skp Ærter 2 Mark 8 Skil, 50 Søm 6 Skil - - 1 Rd 4 Mark 9 Skil. Vi kørte til Øster Ligaard, hvor vi logerede om Natten hos P. Jensen derboende.

24de Vi kørte hjem havde dennes Hustru Susanne med, 1½ Td Rug for ham til Flyndersø Mølle, 1 Td Byg til Sønder Mølle.

Marts 1844

25de J. gik til Vridsted, og tog noget Vævergarn, som jeg paa Løverdage lagde der, og gik med dette til Laanum til Svoger Kjeld, han købte til os et Lod Indigo 12 Skil 1 Pund Sæbe 14 Skil. Tørvejrslig siden i Aften.

26de Jeg sendte 10 Skp Rug med Naboe til Mølle. Jeg købte ?? 8 Skil. 2 Dus. Knapper 6 2/5 Skil af vien Rejsende fra Hodsager.

27de J. Gjorde ren i Ruggulv og Byggulv, Eftmd. slog vi Lægten paa Broen, tog de gl. Stykker hjem som næsten intet duer til noget.

28de J. flettede Studepudeflætninger. Vi maalte Rug i Sække til Præstetiende 17 Skp, 4 Skp som jeg har solgt T. Dahl. 6 af Naboens.

29de Jeg kørte med Præstetiende som jeg leverede. Karen leverede Smør 2 Pund og Æg som Tiende af Smaarædsel. S. Dahl fik de 4 Skp a 10 Mark 8 ? betalt minus 4 Mark 8 Skil.

30te I Dag begyndte vi at køre Møg 17 Læs. Jeg afvejede de 21 Lis Pund 3 Pund Halm + 1/4 Pund, som jeg laante den 4de April f. Aar af Svoger J. Espersen i Løvig.

31te Karen og Knud gik til Laanum med lidt Vævergarn. Eftmd. kørte jeg til Løvig og leverede Svoger J. Espersens Hustru 21 Lis Pund 4 1/4 Pund Rughalm for de 21 Lis Pund 3 Pund som jeg den 4de April f. Aar laante samt et Par Plovhjul og Aksel til disse, det hele med Beslag, som jeg engang i Holstebro har lovet ham. Jeg kørte Karen og Knud i møde norden Hagebro, de kørte med paa Retur hjem.

Aprilis 1844

1ste Vi kørte Gødning 26 Læs.

2den Ligesaa 26 Læs.

3die Ligesaa 26 Læs. A. Joh. til Tyr med sorte Ko. T. Hvolbæk betalte 16 Rdb af Skolebidrag.

4de Var jeg, J. og A. Joh. til Kirke.

5te Kjørte jeg og Karen til Viborg, vi kørte ad Baaslund hvor vi efter Anmodning skulde modtage noget 16 a 17 Lis Pund Smør hos A. Christensen Sand. Vi kom til Viborg ved Solens Nedgang, gav 16 Skil i Consumption (afgift) af 2 Lis Pund Smør af vores 3 Skil af 12 Pund Brød. Vi fik Logi hos P. Hjerminds Enke, et godt Kvarter.

6te Vi solgte 17½ Pund smør paa Forvej? A 17 Skil Pundet, 17 Pund til A. Sand a 16 Skil 30 Æg a 14 Skil Snesen. Summa 5 Rd 4 Mark 12 Skil af A. Sand, 1 Rd for at befordre hans Smør. Sum 6 Rbd 5 Mark 12 Skil. Købt i Viborg ?? Korn baade Kringles Brød 5 Mark. 2 Mark 14 Skil for Hestepuder et Par. 8 Skilling for Træsko til Edel. 1 Rd 8 Skilling for 6½ Pund Reb. 4 Mark 6 Skil for 2 Bøger Tavle og Kort. 2 Mark 8 Skil for noget færsk Fisk. 1 Rd 3 Mark 12 Skil for Brdv. Spenserier Søm m. M. 1 Rd 8 Skil for 13 Pot Tjære. ???? 6 Skil K? til Espen. 1 Fdk Salt 1 Mark 8 ?, 1 Mark 8 Skil for Logi og 20 ?? 1 Mark 3 Skil til Consumption af Smør. 6 Rbd 4 Mark 7 Skil. Vi kom hjem om Aftenen Kl. 10 omtrent.

7de Paaskedag var jeg til Kirke. A. Hvolbæk betalte 20 Rbd af skolebidraget.

8de 2den Paaskedag. Jeg fæstede en Karl til at tjene mig fra 1ste Novbr. d. Aar til 1ste Novbr. 1845 om Herren giver Helsen og vi lever. Jeg gav 12 Skil corant og 3 Rbs i Fæste. Lovede ham 17 Rbd i Løn, et Faar i Foder og græs, formoder jeg og fornødne Træsko og Klæder syet. Niels Christian Madsen hedder denne, han tjener i Egelund og er en Søn af M. Lausen Bæk kaldet. Han var i tjeneste hos mig 1825 fra 22de Februari til 1ste November som Dreng og Hyrde, Vide § 162.

9de Jeg var i Haderup Skole, hvor der holdtes Eksamen over 14 Børn som sidste Vinter tilligemed Skolens har nydt Præstens Undervisning. De 13 blev udskevne af Skolen, og blev anset nogenlunde duelige til at Konfirmeres. 1 blev tilbage af P. Kragelunds. De kørte Gødning 30 Læs.

10de Vi kørte Gødning 34 Læs. Om Middagen vænnede vi 2 - 3Aarige Stude. Børnene hentede 2 Plovhjul hos Broder N. som han har lagt 5½ Pund Baandjern om.

11te Jeg kørte med smaa Stude 5 Læs, 35 Læs ialt kørt i Dag.

12te Ligesaa 44 Læs.

13de 48 Læs.

14de Var Karen, A. Joh. og J. til Kirke, der holdtes Konfirmation.

15de Kørte vi gødning 48 Læs.

April 1844

16de Var jeg til Smedie, Skoene blev lagt om under Hestene de forreste. Jeg fik lidt forandret ved Jernet paa begge Plove nemlig Mulpladerne og Skjerene, samt Lænken en nye Forkost gjort, samt nogen mere Smaating. Jeg betalte Smeden derfor 27 Skil. Vi hentede Hestene om Middagen. De kørte Gødning 34 Læs.

17de Jeg kørte efter Anmodning for Præsten med denne og Degnen til Daubjerg, hvor der i Præstegaarden afholdtes Auktion over adskillige Ind og Udboe. De kørte Gødning med Stude 36 Læs.

18de Vi kørte Gødning 48 Læs. J. grov Soj nordlig.

19de Kjørte jeg til Sønder Mølle med 1 Td 4 Skp Rug, 10 Skp af Broder Anders hans, 6 Skp af Naboens. Jeg var paa Stubbergaard, hvor jeg havde den sorte Hoppe ved Hingsten Jylland, men hun viste ingen Tegn paa at vilde lade sig Bedække. Jeg fik paa Returen et Hjul hos N. Martinus, som han har sat nye Fæl og 5 nye Jegere paa for 5 Mark betalt. De kørte Gødning 30 Læs. 20 Tdr $1\frac{3}{4}$ Skp Rug, d. 28de Marts 2 Td 1 Skp Rug til Præstetiende, d. 19de April 4 Skp solgt T. Dahl, 1 Td 4 Skp til Mølle, 4 Tdr 1 Skp Rug, 16 Tdr $\frac{3}{4}$ Skp April 20de.

20de Vi kjørte Gødning 38 Læs. Eftmd. Begyndte jeg at pløje til Havre i Hougaard Grønjord sydlig.

21de Var jeg til Kirke, T. Dahl betalte Ruget minus 8 Skil.

22de Pløjede jeg en Ager af i Hougaard saaede i nordre Halve omtrent 2 Skp Havre. J. Christensen Sunds begyndte i Dag at reparere paa Skeldigen mellem min og Naboens J. Pedersens Jorder.

23de Kørte Gødning 15 Læs med Stude. Fmd 4 Læs Faaremøg med Heste paa Hedeager til Kartoffler. J. muggede søndre Faaresti. Eftmd vi pløjede paa Hedeager til Kartoffler med Stude, lagde omtrent 5 Skp.

24de I Dag kom Fæet først paa Marken dette Foraar, undtagen Kalvene og broget Stude. Vi har omtrent kørt i 14 Dage med de 2 mindre sorte Stude. Vi lagde igen Kartoffler østlig i 7 Rader af Søster Mettes i hendes Gødning, men foranlediget af nogle heftige Vindstød kørte vi hjem dels fordi Flyvesandet af Ruget og Agrene samt Sandet gjorde os Arbejdet der Besværlig, og dels for at have Opsigt med Taget paa Husene, hvilket var en Nødvendighed. Eftmd. Jævnede J. en Overkørsel i Elkrog og stoppede Udløbet der, og lod Vandet gaa nordlig i Grøften, som han den 22de dennes ryddede lidt, dæmmede i Kielsanden lidet. Eftmd. Pløjede jeg til Havre i Nederhougaard. A. Joh. kørte Gødning 5 Læs.

25de Jeg pløjede disse Havrestub af i Hougaard, pløjede lille Krog med Stude. J. og A. Joh. skovlede Sand af Engen neden Bækmunden. Eftmd. Jævnede de paa en Aasted Brink i J. Torps Eng. Jeg pløjede til Havre i lille Elkrog med Heste.

April 1844

26de Jeg saaede $1\frac{1}{2}$ Skp Havre i sønder Halve i Overhougaard. J. reparerede ved Skeldigen paa vores Stykke. Over Middagen pløjede jeg til Havre i Lille og Simons Elkrog med Stude. J. kørte Faaremøg paa Agre ved Bækmunde med Heste. Eftmd. pløjede jeg der med Stude og lagde 3 Skp Kartoffler.

27de Pløjede vi af til Kartoffler paa Hedeager, af vores er der lagt omtrent 11 Skp, om Middagen saaede jeg 5 Skp Havre i Nederhougaard og lavede dette med Heste. Eftmd. pløjede vi af til Kartoffler med Stude ved Bækmunden og lagde der omtrent 10 skp Kartoffler, 5 Læs Møg. J. Christensen har arbejdet ved Skeldigen paa min og naboens Kost skiftevis.

28de Ingen prædiken da Præsten er i Sahl at prædike i Vakance.

29de Vi pløjede med Stude i Overhougaard norden Ager, hvori nogle Aar har været saaet havre, for det meste afbenyttet til Grøntfoder ved 1ste ?, vi lagde i de $\frac{3}{4}$ Dele omtrent 2 Skp kartofler, den $\frac{1}{4}$ Del nordvestlig bestemtes til Grønkaalsplanter. Vi pløjede Grønjord med Heste i J. Torps Eng. De pløjede til Kartoffler ved gl. Staulund med Stude 2 Agre fra vester af det fældede, lagde derved Faaremøg.

30te Var jeg i Haderup Skole for at bivaane Eksamen som der afholdtes for Enestegaardene Feldborg og Haderup Skoles Børn. De pløjede af med kartofler der med Stude, lagde der omtrent 7 Skp i hver 3die Fure. J. harvede med Heste Lille Krog og Lille Elkrog, hvor jeg om Morgenens saaede omtrent 6 Skp Havre. Eftmd. kørte de Gødning for Søster Mette med 4 Stude. Af de 16 Tdr og 3 Fdk Rug paa f. ? anført er tagen 1 Skp og solgt til M. Bak, 2 Skp til Malt, 3 Skp til Hestene, 6 Skp 15 Tdr $2\frac{3}{4}$ Skp. April den 30te.

Majus 1844

1ste Jeg pløjede af til Havre i J. Torps Eng en Ager Kile og Hvomager ved nye Aasted paa det første og en Ager mellem Aastederne langs med de sandede Agre. Eftmd pløjede jeg Kilen ved Skeldigen. J. og A. Joh. kørte af Søsters Gødning. Om Aftenen gik J. efter Ordre til en Hedebo?ende paa Egelund Hede.

2den Kjørte A. Joh. det sidste af Mette hendes Gødning paa Marken paa øster Ager af det fældede sydlig, jeg saaede i Kilen ved Skeldigen 2 Skp Havre og harvede dette. Eftmd. pløjede jeg til Harve ved Damsteder. Stude kørte Hestemøg paa søndre Agre især det første. Esper var i Dag først i Skole i N. Feldborg.

3die Almindelig Bededag. Jeg kørte til N. Feldborg med Broder Anders og Hustru Søn og Svigermoder og J. denne og de 2 første kørte med til Haderup, hvortil jeg kørte i Ligfølge med Liget af Lars hans Svigermoder Margrethes afsjælede Legeme, som i Dag blev jordet. Jeg kørte hjem uden at komme i Kirke. Eftmd gik jeg til Naboe, med hvem jeg kørte til Grove, hvor denne fæstede en Sommerpige (eller maaske rettere en Brud) som var Mandens Datter i Laust Christensen. Pigen hedder Ane Chatrine Laust Datter. Vi kom om Aftenen Kl. 11.

4de Fdm pløjede jeg af til Havre ved Damsteder. A. Joh. kørte Hestemøg paa det sydlige opbrudte ved Enden af Rugager. J. grov Soj. A. Joh. hentede 2 Læs med Stude. Eftmd. saaede jeg i J. Torps Eng omtrent 5 Skp Havre. J. harvede med Heste. Vi kørte nogle løse Furer af med Stude til Dæmning, pløjede lidt i Hougaard med Stude Havrestub.

5te A. Joh. til Kirke. J. var i Grove hentede mig 1 Skp Boghvede hos Cr. Sand, men denne vilde ingen Betaling have i Dag. A. Joh. hentede 20 Alen Tosild (der menes måske Tosel? RK) Tøj i sønder Mølle Stampe 20 Skil corant betalt. Søster Mette betalte mig Huslejen for det forløbne Aar med 4 Rbd. For kørsel med det halve af hendes Ageren 30 Læs 1 Rbd. For nogle Dages Arbejde som hun har forrettet ved Gødningkørsel, men hun vilde ikke opgive nogen Regning og altsaa ingen Betaling have.

6te I Dag begyndte jeg at pløje til Byg paa Marken med Stude. J. harvede i J. Torps Eng saaede 1 Skp Havre mellem Aastederne. Jeg saaede $\frac{3}{4}$ Skp Byg i østre Ager norlig.

7de Jeg pløjede til Byg saaede 2 Skp 1 Td havre ved Damstederne. Jens harvede Emd.

8de Ligesaa. J. saaede 1 Skp Havre ved Damstederne i det Lave mellem Ruget.

9de Ligesaa, men kuns Byg saaet.

10de Ligesaa. Jeg pløjede af om Fmd oven Vrodt der saaet $9\frac{1}{2}$ Skp Byg. Eftmd pløjede jeg nedent Vrodt, om Middagen harvede jeg Havren ved Skeldigen og Kartofflerne i Hougaard. J. Cr. Sunds begyndte i Gaar med et Stykke ny Skeldige sønden min Gaard.

11te Pløjede jeg de to mellemste Agre af nordent Vrodt, saaede 3 Skp Byg $1\frac{1}{2}$ Skp Havre i vester Halve (Jeg meddelte Præsten en Art? P.S. angaaende Gudstjenesteholdelse).

Maj 1844

12te Var jeg Karen og J. til Kirke og til Alters, vi kørte. Jeg betalte Brandkontingenten af Haderup Skolehus 1 Mark 13 Skil, Skatten af Degneboligen 2 Mark 15 Skil. 4 Mark 12 Skil for at betale disse 6 Skil. Summa 5 Mark 2 Skil.

13de Kjørte jeg til Sønder Mølle med 2 Td. 4 Skp Rug og noget Malt, 1 Td 5 Skp af Naboens lidt af Broder Anders hans og T. Dahl. J. og A. Joh. kørte et Lidet Møgdyngge omtrent 70 Læs paa Havrestub i Overhougaard noget Askemøg paa Husstedet? sydøstlig.

14de Noget Blæst med hæftige Orkaner som noget rystede og ruskede i Taget paa Husene og beskadigede Ruget paa enkelte Steder af 3die og 4 Kjerv betydeligt. Jeg pløjede sidste til Byg paa Marken saaede det af undtaget lidet et smal kort Hvom?. Er saaet der 14 Skp og $\frac{1}{2}$ Skp af Søsters. (Jeg betalte J. Espersen 2 Mark 10 Skil for 21 Favnd Jordvold).

15de J. harvede dette af, jeg pløjede Hussted, saaede der $\frac{7}{8}$ Skp Byg i Havrestub, saaede den østre $1\frac{1}{2}$ Skp Byg og harvede dette alt. J. grov nogle Soj i Hovgaard. Af de paa § (side ? RK) 552 anførte 15 Td $2\frac{3}{4}$ Skp Rug er opmaalt den 13de dennes til Mølle 2 Tdr 4 Skp d.D. til Hestene 1 Skp. 2 Tdr 5 Skp. Igen den 13de Maj 12 Tdr $5\frac{3}{4}$ Skp. Karen gik til Laanum Eftmd. med noget Vævergarn.

16de Cristi Himmelfartsdag. Ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg var i Høgild hos Stiftmoder som hendes Lauværge efter Anmodning for at bidrage til hendes og Stiftsønnens bedre gensidige Forhold eller udskillelse, men det første valgtes med nogenlunde Tilfredshed. De 2 - 4Aarige sortbrogede Stude kom i Dag paa Græs.

17de Jeg harvede Havre af i J. Torps Eng, og Kartofflerne derved. J. begyndte i Dag at grave Tørv. Jeg og A. Joh. jevnede Brinken ved Lange Agernes Ende.

18de J. grov Tørv. Jeg kørte Gødning med Hestene 6 Læs, og af det derude blandede Gødning 10 store Læs, nogle paa gl Havgrogu. Eftmd. pløjede jeg dette Stykke af Lange Ager kaldet, saaede der omtrent $1\frac{3}{4}$ Skp Byg sidste. 3 $\frac{5}{8}$ og $14\frac{1}{2}$ er 18 $\frac{1}{8}$ Skp Byg saaet deri.

19de Var J. til Kirke. A. Joh. gik i Gaar Eftmd til Fjends Herred og er ikke kommet i Dag Aften.

20de J. grov Tørv, om Fmd kørte A. Joh. Soj fra Stingsdal til Digen med Stude og Heste, jeg kørte disse til Digen og lagde dem. Eftmd. slæbte jeg Bygget sønden Vrodt og vester Ager til Bækken. Regnvej.

21de Fmd kørte A. Joh. Soj fra oven Leergrav. Eftmd harvede hun Byg paa Langager. Jeg grov nogle Soj ved Leergrav, hun kørte nogle hjem til Digen.

22de Grov J. Tørv. Jeg grov Soj i Stingsdahl omtrent 500 Stk. A. Joh. passede Fæet. Eftmd kørte hun Soj med Hestene til et Stk Skeldige, jeg lagde disse.

Maj 1844

23de J. grov Tørv. Jeg grov nogle Soj omtrent 200. A. Joh. kørte disse m. fl. hjem, det Stykke Skeldige aflukket og færdig til Grøften. Eftmd slog A. Joh. Strølyng paa Hedeager. Jeg grov et Læs Træk eller Fladtørv og lagde disse 55 et Lag paa Dæmning ved Vadkrogssanden for at hindre Vandets Overløb i det Store. Jeg harvede Byg af paa Lange Ager og i Hougaard. Den 20de afhentede jeg 10 Skp Kartoffler hos Broder Niels. Jeg ved ikke Prisen paa disse da min Kone har faaet Løfte paa dem.

24de J. grov sidste Tørv, 7de Dag, A. Joh. slog Strølyng paa Hedeager. Jeg pløjede der med Hestene. 24de Om For. Jeg tog det slagne Lyng hjem paa Haugevognen. Eftmd red jeg (efter at først at være hos Naboen 2den Aarig Vallak med den sorte Hoppe for at prøve hende) til Stubbegaard i Sevel Sogn hvor jeg af Hingsten der opstaldet (Jylland kaldet) lod den 7 Aarige sorte Hoppe bedække. Jeg betalte Ejeren Properitær J. Boserup straks 24 Skil corant. Jeg kom hjem om Natten ved Midnatstid.

25de Jeg pløjede til Boghvede om Fmd med Stude et Lidet Ager sønden Vrodt, saede deri omtr. ½ Skp Boghvede, harvede og slæbte dette med Heste. J. rydede Grøften m.M af østlige Vandløb fra søndre Ende og ned en 1ste Udløb. Vi jevnede Bygget i Hovgaard.

26de 1ste Pinsedag. Var jeg og Karen til Kirke, jeg ofrede Højtidsoffer til Præsten 20 Skil til Degnen 11 Skil. Købte 3 Pægl Mjød af Kr. Vestergaard a 8 Skil corant betalt efter P. Lausens Anmodning. Om Aftenen var vi med Børn og Tyende, Naboerne og Tyende forsamlede m.fl. paa Væggel Bakken, hvor Børnene og Lod os Opvarte med Spise og Drikkevarer uden Betaling hele Selskabet. Der brændtes en Del Tørv og lidt Træ til Børnene og Tyendes Fornøjelse.

27de 2den Pinsedag. J. og A. Joh. var til Kirke.

28de Vi jevnede Grøften ved Skeldigen i det Lave fra Aaen af og lagde af Grøften udi Stedet, hvor det grønne var taget til Vandets Dæmning. Eftmd kjørte vi Sand i de lave Steder ved Enden af Lange Ager med Stude.

29de De toede Faar, vi dæmmede ved Udløbet til store Elkrog. Eftmd kørte vi Jord til det Lave derved og dertil med Heste.

30te De klippede Faar 24 Stk. Jeg jevnede Pladsen norlig ved Lange Ager, der hvor Vandet med lidt Hjælp har bortskyllet Enden. J. ryddede den nordre Udløb i Elkrog I Aften lod vi Vandet gaa ud over store Elkrog for 1ste Gang dette Foraar, da Fæet har drevet Engen mellem Sanden til sidstafvigte Fredag. De toede Faar om Middagen 18 sidste. Jeg bad Søster Mette, Broder Anders, Søren Haderis til Naboens Bryllup paa Fredag 8 Dage i Grovegaard. Vi kastede Jord og Sand i og ovenfor Nederskifte Aasted.

31te J. grov Træk østlig. Jeg pløjede Grønjord til Boghvede med Studene. 16 Omfor?, med Heste 19 saede omtrent 3 Fdk Boghvede harvede og slæbte dette. Eftmd kastede jeg Jord og Sand over Bemeldte Aated.

Junius 1844

1ste J. Grov Træk. Jeg red til Stubbegaard paa sorte Hoppe for at prøve hende ved Hingsten "Jylland". Jeg kom der Kl. 8 Formid. Men da Hingsten var i Marken spændt for Ploven maatte jeg tøve til Middag, skøndt min og Karlene anvendte Bestræbelser, fjernede hun sig dog denne i nogen Afstand og ytrede ingen Tegn til at lade sig bedække denne Gang. A. Joh. gjorde Eng ren. Eftmd kastede jeg et lidet Stykke ny Udløb norlig derfra, hvor Vandet har udskyllet Sandet i Nederskifte Aated, for at faa Overfart til Holmen der.

2den Var jeg og Karen til Kirke, jeg kørte med Broder Anders og Hustru til Bjerghuset og derfra til Haderup i Ligfølge med Liget af L. Johansens Hustru derboende. Jeg betalte Jørgen Høigaard, Kirkeværgen af Hartkornet efter nye Matrikel 3 Tdr 1 Skp 1 Fdk $\frac{3}{4}$ Alb. 4 Mark pr. Tønde, 2 Rbd 11 Skil Sølv $\frac{1}{5}$ Skil.

3die Vi kørte Tørv for Søster Mette med Heste og Stude Fmd 6 Læs, 2 Læs Eftmd med Heste. De begyndte at skrue Tørv sydøstlig i Heden J. A. Joh. Søster Mette men kuns 3 Timer.

4de J. A. Joh. skruede sidste Tørv Fmd. Eftmd kørte de Tørvesmul paa Mødding med Studene, jeg harvede Kartoffler østlig med Heste.

5te Kjørte vi Tørvesmuld i Møddingstedet. J. Espersen havde begyndt at kaste nordvestlig ved Klynetørv nogle, vi kastede Fmd ved dette, nemlig en Væld at udkaste.

7de Kjørte jeg Karen og J til Naboe og med ham i Forening med fl. til Grovegaard og derfra og til Haderup, hvor Naboe blev højtidelig viet til sin Brud Ane Catrine LausDatter den yngre, som er en Datter af Laust Christensen Grove.

8de Kørte vi igen til Grove jeg Karen Broder Anders og Hustru og bevaanede med de øvrige gæster Selskabet. Kørte hjem om Aftenen. Ingen til Kirke. Vi kørte igen til Grove og Margrethe, Broder og Hustru og Søn.

10de J. og A. Joh. grov Klynetørv.

11te Ligesaa. Jeg kørte nogle Soj af Hovgaard og lagde paa Kaalgaardsdigen.

12te J. grov Soj, vi kørte hjem af disse til Kaalgaardsdigen.

13de Ligesaa Fmd. Eftmd kørte vi Dynd paa en Ager norden Gaarden med Heste og Stude. I Gaar Eftmd lod Præsten ved Kirkesanger mig tilsende Bidraget til Skolevæsenet af de nedlagte Gaarde i N. Feldborg 12 Rbd 4 Mark 4 skl Sølv.

14de Ligesaa, jeg betalte J. Espersen hans Hustru 4 Rbm eller 2 Mark 8 Skil corant for de 4 Dages Arbejde i Stingsdahl Grøft. Den 8de d. M. betalte jeg Skræderen N. Sørensen 4 Mark 8 Skil for Syning af 1 Kjole til mig, 2 Vester, 2 Kasketter noget til Barnet 2 Par Bukser til Drengene.

15de Ligesaa, vi kørte nu sidste Dynd paa Agrene omtrent i alt 100 Læs. Vi kørte Jord i et Stenhul.

Juni 1844

16de Vi kørte jeg og Karen til Broder N. og derfra til Haderup med hans Datter som i Dag blev døbt i Kirken og kaldet Ane Elsebet NielsDatter. Vi kørte igen til Broder. Børnene fulgte med. Han lod os med Naboe og Hustru, Broder Anders og Hustru opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag til ved Aftenstid, da kørte vi hjem.

18de Vi kørte Tørv 8 Læs.

19de Ligesaa 8 Læs.

20de Torsdag 8 Læs.

21de Fredag 8 Læs.

22de Løverdag 8 Læs

23de Var J. til Kirke. Jeg skrev en Hartkornsliste efter nyt Matrikel. Jeg fæstede en Pige MJ Mariane JensDatter fra Kjeldmarkhus i Borbjerg, denne har tjent mig som Hyrdepige i 3 Somre. Somrene fra 1830 til 30te Oktbr 1833. Jeg lovede hende 9 Rbd i Løn 1 Faar i Foder 2 i Græs, 2 Par Træske uden Beslag, de fornødne Klæder syet. Jeg gav hende 1 Rbm i Fæste, Tjenestetiden er fra 1ste November d. Aar til 1ste Novbr. 1845. Da jeg Søndagen d. 16de d. M. modtog Fæstepengene af hende, som jeg den 3die Martie fæstede, da hun formene sig at blive hos sin nuværende Husbonde, gjorde jeg ingen Betydelige Indvendinger mod hende saavel som hendes Husbondes Foredrag.

24de Vi kørte Tørv 8 Læs. J. grov Træk.

25de J. gik til Holstebro betalte Iv? Og April Cvartal Skatter. Vi kørte sidste Tørv hjem 6 Læs. Eftmd var jeg i Haderup Degnebolig, hvor der efter forudsket Bekendtgørelse afholdtes et Sogneforstanderskabs Møde.

26de Jeg kørte i Sognekørsel 2 Læs Tørv for Esper Winther som et Honerarium. 2 Læs Klyner for Jomfru Eggers. Betalte J. Espersen, hvor jeg var om Middagen de overblevne 8 Skil af Skolebidraget, N. Hornstrup 4 Skil. De blandede Gødning med Stude.

27de A. Joh. skruede Træk østlig ved Folden. Vi blandede Gødning i Gaarden.

28de Vi blandede Gødning med Stude. A. Joh. kørte nogle Træk med Heste Fmd. Eftmd kørte jeg med Karen og Margrethe til Haderup Degnebolig samt Broder Anders hans Hustru og Datter Christine. Vi lod begge Børnene der indpode med Koekopper af den Konstenterede (Konstituerede? RK) Doktor Glerup kaldet. Jeg modtog noget Tag, Lyng af Sognebeboerne, 6 Pund Tag 6 Pund Lyng pr. Td Hartkorn Nyt Matr. til Tækkening paa Skolehuset, samt nogle Tørv til Brændsel. Jeg leverede Fattigkorn 2 Skp Rug for d. Aar til S. Degn til S. Christensen Kølvråa.

29de Fmd A. Joh. kørte Træk med Heste. Vi blandede Gødning med Stude. Eftmd kørte vi noget i Fjor pløjet Hedejord ned paa Agre til Brændsel.. A. Joh. skruede Tørv.

Juni 1844

30te Var jeg og Knud til Kirke. D. Aars Leer, Simmelkjærbeboerne har kastet og hentet Cr.
Andersen 7 Læs betalt + 2 Læs betalt, Svend Pallesen 1 Læs betalt, Jakob Jeppesen betalt 1845
10de Juni, Peder Pallesen betalt, Cr. Nielsen 2 Læs betalt 1845 10de Juni. Laust Christensen betalt,
Mikkel Knudsen betalt, N. Henriksen 15 Læs betalt, Chr. Christensen Ilsøe 3 betalt. Egelund J.
Jensen 3 betalt, N. Nielsen 6 betalt, M. Knudsen 3 betalt, Chr. Madsen 4 betalt.

Julius 1844

1ste Vi kørte Dynd paa Møgdyng.

2den Jeg kørte til O. Feldborg med et Læs Leer til A. Stenholm som jeg havde lovet ham for noget Syning ved 1 Stover og et Par Købler. Jeg fik 3 Sætter og 2 Karter. Efrmd kørte vi Gynd paa Mødding. Røde Ko til Tyr.

3die Vi kørte Dynd paa Mødding med Heste og Stude, nu Laget fuldt og Møjdyngen færdig omtrent 400 Læs deri.

4de Kjørte jeg til Sønder Mølle med 2½Td. Rug til Gryn sidste, noget Malt. 1½ Td Rug af Naboen, m. M. J. kørte Hedejord til Brændsel. Jeg kørte 5 Skp Rug til Haderup for Cr. Fisker. 1 – 4 Lispund Ambolt for N.

5te Fmd kjørte vi Hedejord til Brændsel. Eftmd kørte jeg til Haderup Degnebolig med Karen og Margrethe, dennes indpodede Kokopper blev i Dag synet og kendt gyldig af Voluntøren kgt Doktor Glerup. Eftmd satte vi nogle Kaalplanter i Hovgaard i Kartoffelager nordvestlig.

6te Fmd kørte vi Klynetørv hjem 5 Læs. 3 Læs Kultørv som blev lagt paa Væggildbakken, en Grav fuld blev brændt om Eftmd. J. kørte Jord i Møgdynghullet. A. Joh. kørte Hedejord til Brændsel.

7de Var jeg og J. til Kirke. M. Bak betalte mig 2 Mark 6 Skil for 1 Skp Rug ved at cvitere disse i Tækkelønningen. Eftmd var jeg med Naboe og Broder N. ved Skeldigerne? Nabo og Broder for at ligne denne efter Skønsomhed og Parternes Overenskomst.

8de Vi kørte 2 Læs Leer til de 2 forhen og 5 Læs Sand. Jeg var i Haderup om Middagen. J. æltede Leeret. A. Joh. syg. Vi æltede dette om Eftmd med 4 smaa Stude Ungnødder. Kvinderne bagede Brød.

9de Vi æltede Leeret af, strøg 450 Sten deraf. Jeg J. og Kvinderne klinede i Dag.

10de Vi kørte Træk af østre Hede. Kvinderne klinede.

11te Svoger A. Jepsen kom her med Hustru med Kalk. Jeg betalte ham 6 Skp Kalk som han har leveret ved Skolen 6 Mark. Jeg købte 2 Skp og betalte derfor 24 Skil. Vi kørte sidste Træk af østre Hede 10 Læs.

12te J. grov Træk, vi kørte hjem med Heste og Stude nord fra 16 Læs.

13de Almissem Knud kom i Aften, han J. og A. Joh. slog Brændelyng ved Graamose. Jeg kørte nogle Træk Fmd. Eftmd. satte jeg en gl Dragtønde i Jorden i Kaalgaard til at komme Kalk udi. Jeg kom de 2 Skp Kalk deri m. M. gl. Karen og Mette kalkede Husene udv.

14de A. Joh. til Kirke. I Dag har vor Herre velsignet os med Regn, saa meget at Hundest? næsten er fuldt, da det ved Middagstid holdt op. Listen over Multerne for ulovlige Skoleforsømmelser som vi

Juli 1844

leverede af 25de f. M. blev mig leveret fra Sogneforstander P. Nielsen med 6 Skil af Multerne fra Stenh og P. Jensen, de øvrige havde lovet Sogdf I. Yllebjerg at betale disse med det første.

15de De slog Brænde og Strølyng, jeg pløjede Hedejord østlig med Heste, hentede 2 smaa Læs Strølyng. Jeg meddelte Erklæring paa en Ansøgning til det Kgl Danske Kollem? for J. Knudsen, om Bevilling til at holde Udsalg i Huset af Brændevin og Tobak.

16de Knud Abbelon gik. Vi kørte Træk af nørre Hede i Gaarden, nu denne fuldlagt med Træk, vi kørte lidt til Digen østlig.

17de Vi kørte Jord ned paa Agre til Markmødding og Møg derpaa.

18de Ligesaa.

Igen et Aar

fra Tiden Gaar

I Fred er lagt tilbage

Gid hvert mit Fjed

paa Jorden her

O Gud! Mon dig behage

O Fader god

19de Ligesaa.

20de Løverdags. Vi kørte 16 Læs Dynd paa denne Mødding af øster Dam i Klynemosen, er i denne omtrent 200 Læs nemlig 128 Læs Hedejord 21 Læs Fæmøg 16 Læs Dynd 35 Læs Aske, disse mest kastet paa Møgget.

21de Var jeg Karen til Kirke. Jeg betalte Sognefogden efter anmodning 2 mark 11 under Navn af nogle gl ?? af Kæmnerkassen. Der holdtes Aktion ved Degneboligen over ?? ?let fra Tækningen sidste tiloversblevne Tag og Lyng, omtrent 10 Lispund Tag blev tilslagen S. Degn for 1 Mark ??, Lyng 8 Skil. Vi kørte med Naboe paa Returen. Nota paa et gl Brev fra f. Aar finder jeg saaledes skrevet: "Broder Anders skyldig for 9¾ Pund Jern a 7 Skil 4 Mark 4 Skil, for 1 Skp Kalk 1 Mark 2 Skil, Skolebidrag 1842 2 mark 4 Skil, for Skind 2 Mark 12 Skil, for Rug 3 Rs, for Stampetøj Sum 4 – 4 – 6 Skil. Derpaa betalt for et Svin? 1 Rd 3 Mark, 1 Lis Pund 12 Pund Fisk 1 Rd 1 Mark for noget Syning ?? 2 Rd 4 Mark – 2 Rd 6 Skil, en Kalv 1843 1 Rd, 12 Pund Fisk 1844 3 Mark.

21/7 44 - 3 Mark 6 Skil. Ved opgjort Mellemregning den 3die August 1845, da jeg formoder han til at opgive Beløbet for ovennævnte Syning af 4 Mark og Stampetøjet 1 Mark 3 Skil og lod vi altsaa Regningen gaa lige op, og Summerne Qvitere hinanden ved Overenskomst.

Juli 1844

22de Vi begyndte i Dag at slaa paa Nederskifte Agre, slog det meste norden store Udløb.

23de Vi slog Agre for det meste.

24de Vi slog om med Grøften til Kielvejen og Kielbløde, begyndte i Nederskifte, stakkede noget paa Agrene, $\frac{1}{2}$ Læs hjem af Hovgaard til Hestene.

25de Vi slog Nederskifte til Midten omtrent, kørte 1 $\frac{11}{20}$ Læs hjem, som kom ind til Fæet.

26de Vi slog Nederskifte af, Kiet norden Udløbet, noget af Holmen og Gaardkrog, kørte $\frac{4}{5}$ Læs hjem af Agre, stakkede lidt.

27de slog vi Gaardkrog af, stakkede Høet i Nederskifte neden Aasted, lidt oven Aasted. Jeg kørte til Laanum med Karen og alle 4 Børn, solgte paa Turen 15 Pund Smør til Hairis Sjørup a 14 Skil Pundet, kørte til Svigerforældre hvor vi logerede om Natten. J. og A. Joh. passede Kreaturerne.

28de Søndag. A. Jepsen leverede mig efter Løfte 10 Potter Brv, som han har bragt mig fra Skive a 14 Skil Potten contant Betaling. Vi kørte hjem om Aftenen. Jeg fik et Par Plovhjul hjem fra Svoger J. Espersen, jeg havde lovet ham eller overladt ham til Brug i Løbet af Foraaret. Nabo lod en Hyrde passe Faarene Fmd. Folkene passede disse samt Fæet i Tøjrene Eftmd.

29de Vi slog Holmen af, slog lidt i Kiel. Regnvejrligt.

30te Vi slog lidt i Kiel samt Aastedet, stakkede Høet i Nederskifte, lidt i Kiel norden Udløb.

31te Kørte $\frac{1}{2}$ Læs hjem af Kielbløde m. M. som jeg kom ind til Fæet. De stakkede lidt paa Holmen og Gaardkrog, men der kom Regn. Eftmd kørte jeg til Simmelkjær og hentede etLæs Hø for Søster Mette i N. Feldborg Enge, hun betalte mig derfor 1Rbd.

Augustus 1844

1ste J. slog Kielholm af. Eftmd Regnvejr saa vi ikke kom paa Marken.

2den Fmd Regnvejr ligt. Eftmd kjørte vi en Rest Leer omtr. 30 Læs fra brinken ved Svinehovgaard paa en Ager 3die fra østre Side af det indlukte.

3die Vi kørte Leer paa bemeldte Ager 2 Rader omtr. 60 Læs med heste og Stude.

4de Var jeg til Kirke, jeg betalte Degnen 1 Specie for Murerarbejdets Udførelse ved Skole og Degneboligen. Reparation d. Aar J. Haderis 19 Skil for min Andel Hartkorn, for 2 Læs Leer at køre paa en fælles Vejlod paa Holstebro Landevej.

5te Vi kørte Høet hjem af Nederskifte 2½ Læs, stakkede paa Gaardkrog Holm noget i Kiel.

6te Kjørte 3 Læs hjem af Gaardkrog Holm og Kiel, som ogsaa kom ind til Faar, stakkede lidt i Kiel.

7de Vi slog i Egekrog til Aasted. Jeg solgte 2 - 4 Aarige Stude til Morten Christensen af Dueholm til at levere der straks efter Lund Marked imod at ?rholde udbetalt efter Arroedt? 4 Rd cou eller 32 Specier. Eftmd. slog vi i store Elkrogsanden Udløb, noget i Itorp Eftmd.

8de Vi slog i I. Torp Eng til midt paa Agre mellem Aasteder. 10 Lam kom i Dag i Tøjre for at afvænnnes.

9de Vi slog Itorp Eng af, nu holdte vi igen op som følge af det ustadige Vejrligt. Eftmd. ryddede vi lidt i vestre Grøft. Jeg skrev en Bekendtgørelse ang. at den 21 d. M. berammede Møde i Haderup Skole Kl 7 Fmd, og lod denne sende til Præsten med S. Degn.

10de Jeg kørte til Broder N. med et Læs Leer til ham efter Anmodning. Han laante mig 46 Tagkjerrer. Jeg vog 11 af disse som vog en Summa 5 Lis Pund 10 Pund. Vi kørte Høet hjem fra Nederskifte Aasted og Kielager 2/3 Læs til Fæet af nordre Egekrog, Kielholm, søndre Kiel, 1 Læs til Faar, det af Egekrog, ¼ Læs blev sat ved Laden da det var grønladende. Vi stakkede norden Udløb i store Elkrog.

11te Var Jens til Kirke, men Degnen læste, som Følge af Præstens Sygdom. Jeg købte 7 Lam af Broder, noget foranlediget ved vore Hustruers Ønsker. 5 Gimmerlam en Bederlam og en Vædder, jeg lovede ham for disse 8 Rbd at betale engang med det første. Jeg købte eller modtog 8 1/4 Pot Brv. af Nabo som han har købt til mig i Skive a 14½ Skil Potten. 1¼ Rbd og ¾ Rbd for Fisk, som han leverede min Kone sidste Onsdag. I alt betalt 2 Rigsbankdaler (Tag af Broder N. 1844 omtrent 27 Lis Pund § 537).

12te Kjørte jeg med et lidet Læs smaa Sten ?? J. og Broder N. til vor Vejlod ved Hagebro. Disse Sten lagde vi i nogle lave Steder paa Vejen, jeg kørte i Forening med Nabo mellem 30 og 40 Læs Leer i en Rade paa sydveste Side af vor Vejlod, 12 Læs paa Stenbro og Grus derpaa, og paa de 2 Læs Sten, hvilke vi tog ved Brohuset med Tilladelse. Kvinderne Stakkede Høet i Itorp Eng m.M. sønden nordvest Aasted.

August 1844

13de Vi slog store Elkrog østlig og det meste af Agrene.

14de Vi slog et kaldt store Elkrog Agre af og Holmen derved. Karen var i Gindeskov med Naboe som til Besøg. Vi hentede de 7 Lam hos Broder som jeg købte Søndag. Vi stakkede sidste Hø ved Itorp Eng.

15de J. slog Holmen af. Vi kastede lidt i søndre Ende af nye Grøft.

16de Vi havde Stakkene adsplittet nordlig i Itorp Eng men som Følge af Vejlagets Ustadighed maatte vi samle dette igen. Eftmd dæmmede vi lidt i østre side af nye Grøft ved søndre Ende af Kartoffelager.

17de Jeg leverede Hr. Kirkesanger og Skolel P. Andersen det ham tilfaldende Hø, omtrent 11½ Pund pr. Td Hartkorn nye Matr. Jeg kørte med ham til N. og Over Feldborg, og samlede det som hos Beboerne der tilfaldende Hø 4/5 Læs, med hvilket jeg kørte til Degneboligen. J. og A. Joh. ??.

18de Degnen læste i Kirken i anledning af Præstens Sygdom. Cr. Christensen Sand og Hustru med hvem jeg kørte paa Returen, forblev her om Eftmd som i Besøg.

19de J. var hos Smeden Lauge og fik skoene lagt om under Hestene, lidt M. Eftmd hvervede vi Høet omkring ved Elkrog Bløde og paa Holmen. Eftmd plukkede J. og A. Joh. lidt Lyng. Karen var i Høstrup om Fmd med 4 Pund Smør, som hun solgte a 14 Skil Pundet, købte et Par Træsko 1 Mark og betalte 3 Par til Børnene a 12 Skil Parret samt 12 Skil for noget ½ Pund Sæbe og lidt i Forvejen saavel som 5 Mark 10 Skil for 15 Pund Stangjern a 6 Skil Pundet.

20de Jeg pløjede lidt Hedejord norden Agre med Heste til Blandingsjord, J. og A. Joh. plukkede Tækkelyng ved Stingsdahl Fmd. Eftmd stakkede vi Høet østlig i store Elkrog og paa Holmen.

21de Var jeg i Haderup Skole for at bivaane den der berammede Møde, hvorved adskilligt blev forhandlet Skole og Fattigvæsenet ang. som blev tilført det Protokoller. Eftmd stakkede vi Høet paa store Elkrog Agre. Fmd kørte de noget Tækkelyng hjem. Eftmd plukkede de noget, jeg pløjede lidt, og hentede dette hjem Aften, nu i alt i Dag hjemkjørt 6 Traver.

22de J. slog lidt af Elkrog bløde. Jeg pløjede ved Leergrav. Vi kørte Høet hjem af Itorps Eng 1¾ Læs til Faar. 4/5 Læs af Elkrog til Faar, 4/5 Læs for sønden Udløb i Elkrog til Heste, 5/6 Læs af Holmen og norden Agre og til Heste.

23de Vi slog det meste af Egekrog og Aastedet, kørte ½ Læs Hø hjem fra ved grøften østlig ved store Elkrog og det med Sener blandede i Midten af Itorps Eng til Fæet. 1½ Læs til Heste af Elkrog Agre, skønt det regnede lidt siden samme var adsplittet.

24de Fmd Regnvejr. Eftmd pløjede jeg neden Leergrav af Agre og Hede, J. slog Elkrogbløde og Egekrog af om Eftmd samt Aasted derved.

August 1844

25de Var jeg og J. til Kirke. K?? Hr. J. Bøtke fra Sevel prædikede i Anledning af Præstens Sygdom. Jeg betalte Smeden 2 Mark for at lægge Skoene om under Hestene 2 Gange samt lidt mere Smaating. Jeg kørte med Naboen paa Tour og Retur.

26de I Dag begyndte vi at høste Rug nordøstlig 3die Kjerv og 4de Kjerv. Chr. Fisker og Søster Mette kom i dag og begyndte Høsttjeneste.

27de Regnvejr, vi rev om Fmd, Eftmd forkede vi Høet op i Byggulv paa Ladegulv m. M.

28de Vi høstede nordlig 1ste 2den og 3die Kjerv. Lidt sydlig forVejen.

29de Vi høstede lidt Byg norlig, stakkede Høet i Egekrog og af store Elkrog Bløde, hvilket første vi kørte hjem. Vi høstede Ruget østlig i det Indlukte 1 28/60 Trave. J. og A. Joh. var hos Broder Niels at høste.

30te Vi havde Broder Anders og Hustru at høste. Vi høstede som den var 1ste 2den 3die og 4de Kjerv, lidt blev tilbage ved Damstederne.

31te Vi høstede lidt paa Hedeager 3die og 4de Kjerv af norden vejen med lidt mere. Vi kom Høet ind af Elkrogbløde ? af Egekrog 1½ Læs til Hestene.

September 1844

1ste A. Joh. til Kirke, Iver i Høstrup med 4½ Pund Sommer Uld a 2 Mark 10 Skil Pundet, afhentede det betingede Brv 3½ Potter a 1 Mark Potten, 1 Kardus 14 Skil, betalte 20 Skil for 2 Lod Tin? Og ½ Pund Sukke.

2den Vi mig J. høstede Rug norden Vej.

3die Vi høstede sidste Rug norden Vejen, samt det paa Driverjorden til gl Staulund fra vestre Ende og Ruget vesten Gaarden 1½ Trave samt Byg derved 2 Traver.

4de Cr. Fisker kom først i Dag igen. Han gik paa Søndag Morgen og er altsaa udebleven 2 Søgndage uden min Tilladelse. Vi høstede Ruget paa Hedeager 4 7/30 Traver. J. trak til Dueholm med de 2 – 4 Aarige sortbrogede Stude og leverede disse til Morten Christensen imod contant Betaling ved Leveringen 64 Rbd Sedler efter ?? af 7de August sidste. Vi høstede det sidste paa Driverjorden og det sidste ved Damstederne 5 Traver.

5te Vi bandt Rug 27 Traver. Vi høstede Byg norden Vrodt, havde Broder N. og Datter Edel at høste Byg og hjælpe med Ruget, som vi kørte hjem Eftmd 12 Traver til Sæderug. 8½ i midterste Gulv 6½ i nørre Gulv.

6te Vi høstede sidste Byg paa Marken 20 Traver og paa Lang Ager 2 Traver. Eftmd kørte vi Rug hjem 10 Traver til Sæderug fra norden Vejen samt 4 8/30 Trave 4de Kjerv, som kom ind i Havregulvet, 4 7/30 Trave af Hedejord, 4¼ Trave 3die Kjerv fra norden Vej og vestlig af Driverjord 2 Traver østlig i det Indlukte – 22 23/30 Trave. 10 Skp Rug 1 Skp Malt til Mølle med Naboe i Dag.

7de Vi bandt 6 7/30 Trave Rug (rev noget Rugrivning sammen og kørte et Læs hjem som kom ind til Fæet) de 6 7/30 Trave Rug, 3 Traver i Sædegulv, det øvrige og 1½ Trave af Hovgaard saavel som det d. 29de f. M høstede Byg, samt dette i Søsters Gødning saae 2/3 Trave til hver. Eftmd rev vi Rugstub.

8de Var jeg og Karen til Kirke, vi kørte. Jeg betalte Smeden Cr. Hagbro 12 Skil for at jevne noget Leer, som vi har kørt paa Landevejen ved Hagebro. Jeg betalte Broder Anders 8 Rbd Sedler for 7 Lam, afhentet 14de f, M.

9de Vi rev Bygstub af Fmd. Eftmd rev vi Rugstub af norden Vej undtagen Driverjord.

10de Jeg var i Forening med Sognefogden i Neder Feldborg i Bjerghuset kaldet for at foretage et slags Vurdering over bemeldte Hus med tilhørende Ejendomme, samt Laust Johansens øvrige Ejendele, hvilke vi skønnede ansatte til Sum 700 Rbd med udestaaende 150 Rbd er 850 Rbd alt efter Amte? Ordre som følge af en forhen med ham og hans afdøde Hustru oprettet Testamente. Vi erholdt hver 1 Rbd derfor. Folkene rev Rugstub sønden vejen. Eftmd rev vi Rugstub af paa Hedeager.

September 1844

11te Kvinderne bagede Brød. Karlene tærskede Byg. Om Middagen høstede vi Havre i Hovgaard 6½ Trave. Eftmd kørte vi Rugrivning hjem af 3die Kjerv sønden Vejen, af 2den og 1ste Kjerv norden Vej, 1 Læs kom ind paa Høet i nørre Huset. Ruget sidste fra Damstedet, 2 Traver af Driverjord, omtrent 3 Traver østen gl Staulund, hvilke Vinden i Foraaret har beskadiget og som Følge deraf var meget blandet med Græs eller Spergel.

12te Byg i Hovgaard 2 Traver sat midt i Byggulvet. Vi rev Rugstub af paa Marken, kørte Rivning hjem af Hedeager, og det sidste sønden Vej, som kom ind i Ruggulvet til Tærskning samt det af Hovgaard vesten Gaarden, og af Driverjord som kom ind til Fæet. Eftmd høstede vi Havre i Lille Krog og Lille Elkrog 3 58/60 Trave. Simons Elkrog 1½ Trave, i Marken ved Bygstub 2½ Trave. Vi vendte Bygget derved. I Gaar betalte N. Henriksen af Vestorp mig 4 Mark 14 Skil for 13 Læs Leer, som han har hentet i afvigte Sommer efter Foregivende. Jeg solgte ham et Par Plovhjul og Aksel med videre Tilbehør for 5 Skp Boghvede. Hvilke 5 Skp Boghvede (da han tog Hjulene med Tilbehør med sig) han lovede at levere mig engang inden Jul d. Aar formoder jeg.

13de Karlen kjørte Byg. J. kastede dette. Jeg og Cr. Fisker høstede eller slog Boghvede. Vi høstede Havre ved Damstederne og paa søndre Enderne af Agre 8 9/20 Trave, hentede et lidet Læs Strølyng, vi kørte Langvognen sønder. Karlene slog i Lille Elkrog af det som vi til Hø sletter for Græsset, jeg pløjede lidt ved Lergrav.

14de Vi slog i lille Elkrog og L. Krog det aftøjrede. Vi kørte Byg hjem af Lange Ager 2 Traver som blev lagt i midten af Byggulv oven paa Byg af Hovgaard, men de 20 Tvillinger af Halvebygget blev lagt mellem af den Aarsag at Bygget af lang Ager er blandet mere med Havre. Vi kørte sidste Byg hjem af Marken omtrent 21 Traver, 4 Læs og Rivning, 1/3 kom ind i Byggulv og lagt nordøstlig, og de 2/3 kom ind paa Høet i Fæhuset nordlig.

15de Var J. til Kirke, men ingen Prædiken som Følge af Præstens Sygdom. Karens Søster Mette var hos Nabo, leverede mig de 4 Skp Kul, som han havde Laant, de for 13de d. M. ommeldte 2 Skp Kul var S. Dahl tilsende? (tilfreds ? RK) med, for hvad han formoder at have tilgode fra Kjærgrøften ved Landevejen omtrent 5 Skil.

16de Jeg fældede Agre af ved Leergrav. Karlene slog Spergelen som var noget i Overflødighed mellem Kartofflerne ved Bækmunde og Toppene med. Om Morgenen begyndte vi et Stykke Grundmur i nordre Faaresti. Eftmd begyndte vi at sanke Aks paa Bygstub.

17de Vi sankede Aks 4 om? Fmd 3 om? Eftmd sankede af oven Vrodt. Søster Mette kastede og rensede hendes Rug.

18de Jeg begyndte i Dag at pløje til Rug 3die Kjerv. J. tærskede Sæderug, og Cr. Fisker som endnu forbliver her som Følge af at hans Kov (? RK) der er bleven svag. A. Joh. og Mette og Knud om Eftmd sankede Aksene af neden Vrodt.

September 1844

19de Jeg pløjede lidet med 2 – 3 Aarige Stude nordøstlig, 3die Kjerv af det lange med Hestene. Eftmd rev de Hø sammen A. Joh. og Mette i L. Krog, vi kørte dette hjem, lidt mere som vi satte bag Fæhuset. Stakkede lidt. J. tærskede Rug.

20de Vi kørte Havre hjem af Hovgaard 6½ Tdr som kom paa Loftet. Det fra Skeldigen blev sat norlig og det øvrige sydvestlig, de 2 Traver af Marken ovenpaa de 4 af Itorps Eng, og de 5½ af Elkrog blev sat i Hakkelseslo, og Rivning kom paa Høet paa Rugrivning. Vi stakkede Høet i lille Elkrog.

21de Jeg betalte Cr. Fisker 15 Mark for de 18 Dages Arbejde efter Akort, han Cviterede 4 Mark 8 Skil for 2 Skp Byg. Karen betalte Søster Mette 1 Rd 5 Mark for 22 Dages Arbejde minus 5 Mark. Vi kørte Havre hjem fra Damstederne, 2 Læs med Rivning 8 9/20 Trave, Hugget af Lille Elkrog 4/5 Læs, som kom ind paa Staldloftet. Kartoffeltop og mest Spergel som er slagen eller rettere Toppen med Spergelen 4/5 Læs, dette kom ind paa Rivning og Hø i Fæhuset. Boghveden kørte vi af Marken og lagde norden Gaarden, da det var Grønladende.

22de Var jeg J. og A. Joh. til Kirke. Jeg betalte Chr. Smed 2 Mark 8 Skil for noget Dørbeslag til Degneboligen. Cr. Sovgaard for 6 Læs Leer. Dertil 2 Mark 4 Skil alt mod Cvitering.

23de J. tærskede Rug Fmd. Jeg pløjede 2 Bed med Stude 1 med Heste. Karen, J. og A. Joh. slog lidt Faarelyng Eftmd østlig.

24de Ligesaa nemlig Pløjningen, J. tærskede.

25de Ligesaa. Jeg kastede et Udløb af Grøften ved Egekrog Aasted.

26de Jeg kørte til Sønder Mølle med 1 Td 7 Skp Rug, 3 Skp Byg til Gryn, lidt Malt noget af Søster Mettes. Jeg kom hjem Kl. 12 Slet. Eftmd pløjede jeg med Stude til 2den Kjerv. J. kastede Rug af 7½ Trave, 4 Tdr blev maalt i Sække til Markedet, 1 Skp var forhen tagen til Herredsfogden. 1 1/3 Skp Baggest af det Fremmeste blev igen 7/8 Skp. I Alt 4 Tdr 3 Skp af 7½ Trave. A. Joh. og Mette tog Kartoffler op ved Bækmunde 1½ Td.

27de Kørte jeg til Skive med de 4 Tdr. Rug. Karen og Knud kørte med. Jeg solgte Ruget til nogle Sallingboere a 4 Rbd Tdr imod Contant Betaling. 3 Skp for I. Dahl havde jeg og solgt med. Hestene og Vognen stod i Købmand J. Sørensens Gaard i Vestergade. Jeg betalte ham Speserier m.M. for 1 Rbd 14 skil, 1 Lis Pund Hørblaar 3 Rbd, 7 ¼ Pund Hør 1 Rbd 4 mark 14 Skil, 2 Skp Salt 1 Rbd 8 Skil, 5¼ Pot Tjære 2 mark, 1 Tylt Brædder 2 Rbd 4 Skil Dito 1 Rbd 4 Skilling til J. Simonsen, ¼ Pund Hør Heglet 11 Skilling, dette blev ikke udleveret. 8 Potter Brv. 1 Rbd 1 Mark 8 Skil, 2 Karduser 1 mark 10 Skil – 12 Rbd 5 Skil. 4 Sæt T?? 1 Syel?? 2 Mark, ½ Pund Sæbe 7 Skil, 1 Lægte 1 Mark 8 Skil, 12 Rbd 4 Mark 4 Skil - for 2 Skind 2 Mark 8 Skil til F. Foldbjerg, men jeg fik dem ikke da ??? have disse. Brugte Kassen for en Hat til Knud 4 Mark 8 Skil, 1 Par Svelgeltræer (Svingeltræer? RK) 1 Mark, 1 Rbd 2 Mark 6 Skil – 2 Mark 10 Skil for 5½ Al Tosild ½ blaa – 15

September 1844

Rbd 5 Mark 6 Skil - ½ Pund Reb 8 Skil, til Ged?? 8 Skil – 16 Rigsbankdaler 6 Skilling. Vi kom hjem om Aftenen Kl. 11. Vi tog Hængeskab med fra Høigaard for J. Simonsen.

28de Jeg pløjede lidt J. tærskede. Eftmd hentede vi et Læs Faarelyng ved Riishøj, som kom ind i den tomme Gulv i Fæhuset. Jeg hentede et Læs Brændelyng ved Graamose.

29de Var ingen af Husets Folk til Kirke.

30te J. tærskede, jeg pløjede, Eftmd slog A. Joh. og J. Faarelyng, jeg hentede et Læs og kom derind.

Oktober 1844

1ste Vi hentede nok et Læs Faarelyng, skønt Regnen fugtede samme Lidet, vi kom dette paa Ladden over Fæet. Eftmd tærskede jeg og J. Rug.

2den Var J. og A. Joh. ved Markedet i Sjørup. Jeg pløjede da det var noget Regnvejr, og Knud var i Skole maatte jeg om ?? i Heden for at hente nogle Faar, jeg fandt kuns 14, de øvrige var nordvestlig. Jeg pløjede, betalte A. Joh. 2Rbd af Lønner.

3die Jeg pløjede lidt om Morgenen, men da J. kom i Marken dog for sildig, maatte jeg ride paa brune Hest til Pilhusene, og kom der Kl. 11 i Stedet for Kl. 9 efter Ordre, som J. fik i Sjørup men glemte til Kl. 9, men jeg og Sognefogden maatte dog tøve til Kl. 3 Eftmd da kom først Cr. Raepsdorpf som Branddirektør for ifølge Taksation at indskrive Bendt? hans vester Hus. N. Mikkelsens hele Gaard, N. Stensen hans Hus i Høstrup By og øster Hus ved ?? Cr. Vormstrup hans øster Hus og Stuehus. P. Melgaards østre Hus i Brandprotokollen til Forsikring i Brandkasse. Jeg skulde være tilstede ifølge Land kommu??ningerne § 19 for at passe at Taksationerne ikke overdrives. Jeg kom først hjem Kl. 9 Aften.

4de J. tærskede jeg pløjede 3 Berd

5te Ligesaa men kuns 2 Berd som Følge af Regnen, vi kom Havre op af Hakkelsesloen. Om Aftenen Høstgilde. Gjæster Broder Anders, Hustru og Søn, Cr. Fisker, Gjordemoderen paa Retur fra en Rejse og opholdt af Regnen.

6te Ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg betalte L. Cr. Bissekræmmer 2 Rbd 8 Skil for 3 Al Bad? 3 Mark 6 Skil for et Tørklæde 8 Mark 2 Skil.

7de Jeg pløjede, J. tærskede.

8de Ligesaa. Vi pløjede Rugstub af paa Marken.

9de Jeg pløjede Bygstub med Stude, fik Rug af Loen af 8 Traver 4 Tdr. 6 3/4 Skp og 1 1/4 Skp Baggest. Jeg begyndte i dag at saa Rug, saaede 6 Skp i 3 Agre vestlig i 2den Kjerv.

10de Jeg pløjede lidt med Stude, saaede Rug, 14 a 15 Skp i 2den og 3die Kjerv norlig. Jeg leverede Cr. Madsen af Egelund 2 Tdr Sæderug som jeg d. 17de f. M solgte ham imod contant Betaling efter Overenskomst 7 Rbd 2 Mark 8 Skil.

11te Vi tærskede om Fmd, fik Rug af Loen af 2 Traver 10 Skp 1/2 Skp Baggest. Jeg saaede 3die Kjerv af oven Vejen med 2 1/2 Skp, 2 Skp i 4de Kjerv sønden Vej.

12te Jeg pløjede østre Bygstub Ager af, saaede i de 2 østlige 5 Skp Rug Søsters iberegnet, hvilke jeg i det hele formoder at være 2 1/4 Skp 1ste 2den og 3die Kjerv. Min Dreng betalte jeg 3 Mark af Lønner. Jeg tærskede med om Middagen. Vi fik rug af Loen af 1 1/6 Trave 5 7/8 Skp og lidt Baggest. Da der kom lidt Plaskregn om Middagen pløjede jeg om Eftmd med Heste. L Grove var her paa Retur fra Haderup.

Oktober 1844

13de Jeg var til Kirke, jeg kørte hjem Retur med L. Melgaard samt et Lam af vores, som var hos Søren Faar. Jeg solgte den gl røde Ko til P. Lausen som tjener hos Nabo, han skal modtage hende den 1ste November d. Aar imod at betale 11 Rbd. Sedler. I Gaar betalte jeg I P 2 Rbm for nogle ??.

14de J. tærskede, jeg pløjede med Stude 2 Bed, saaede omtrent 1 Td. Rug i 4de og 3die Kjerv sønden Vejen. Jesper Vinter var her og fik 10 Pund Brød for ½ Skp Byg, som han foregav at skulle have som Almisse.

15de Vi pløjede, J. tærskede.

16de Ligeså. Jeg saaede Rugstub af sønden Vejen i 2 Bygstubagre 5 Skp.

17de Pløjede jeg vester Bygstubager.

18de Var jeg i Haderup Skole hvor der holdtes Eksamen for Børnene af Graasand, Feldborg og Haderup Skoler, samt et Møde om Middagen for sogneforstanderne. J. tærskede.

19de Jeg pløjede sidste Ager af Bygstub oven Vrodt, saaede deri 2 Skp Rug. De tog Kartoffler op 6 Tdr. J. A. Joh. Christine, ALD (AmsLd!) De ville igen (ingen? RK)

20de Var jeg Karen og A. Joh. til Kirke og til Alters, vi kørte. D. 17de betalt N. Blaskjær 8 Skil for Syning 1 Vest og 1 Par Ærmer til Esper. Christine 2 Skil for Arbejde.

21de Jeg pløjede 2 Agre paa Hedemark saaede og harvede disse. De tog Kartoffler op paa Hedemark omtrent 5 Tdr, 6 Folk, da vi havde AmsLd, 2 Piger af Naboens og Mette og Karlen og Pigen.

22de De bagede. Jeg pløjede og saaede 2 – 2den Kjervs Rugstubagre paa Hedemark, de tog Kartoffler op ved Bygstub omtrent ? Tdr. havde Abd jeg gav hende 2 LB (Lybsskilling) i Dagløn.

23de J. tærskede, jeg pløjede Kartoffeljord østlig, saaede og harvede dette omtrent 5 Skp Rug i disse 6 Agre paa Hedemark. A. Joh. sankede Kartoffler efter Ploven og Harven omtrent 6 Skp. 1 Td Rug havde vi med Nabo til Mølle. Jeg leverede 2 Skind.

24de Jeg betalte Stiftmoder 16 Rbd for Aftægt. Vi pløjede en Ager bag Nørrehuset og saaede i denne 1½ Skp Rug. Jeg og Naboen var i Sanderen at nedskære Brinkerne. Eftmd kørte vi Fladtørv i Sanden ved Egelundvej fra Gaarden af til Væggildbakken og i disse Sanden deromkring ved.

25de Jeg pløjede til Rug i Hovgaard, Rug og Bygstub saaede der omtrent 5 Skp Rug. Fik Rug af Loen af 2 7/30 Trave, 7 Skp og 4 er taget ukastet i Forvejen til Sæd nu 11 Skp.

26de Regnvejrr Fmd. Emd gik jeg i Forening med I. Knudsen til L. Meldgaard for at være Vidne ang. noget Eng som denne affordrede T. Gindskov, dennes Svar var saaledes, at hvis L. Meldgaard var berettiget til at erholde de affordrede Stykker Eng, agtede han ikke imod denne Fordring at gøre nogen Indvending, men hvis det modsatte var Tilfælde som formodede, var han ikke tilbøjelig til at indlede sig paa at overlade bemeldte L. Jensen Melgaard nogle Stykker af hans Jord, som han ikke

Oktober 1844

vidste hvor mange eller hvilke de vare, som hin attraaede, den han fandt sig beføjet til at passe saavel sin Egen som Posterete?? Tarv og i denne Henseende. J. tærskede Rug.

27de Var J. til Kirke (Hestene til Bestandighed paa Foder).

28de J. A. Joh. og Mette tog Kartofler op ved Bækmunde, jeg pløjede og saaede øster Ager derved 1 Skp Rug efter at jeg om Fmd med Stude havde pløjet det sidste i Hovgaard, og saaet dette deri, er saaet omtrent 5 Skp Rug og harvet dette.

Det ser ud som om der mangler indføring for nogle dage, da næste side starter midt i en sætning.

Han skifter tjenestefolk på dette tidspunkt.

November 1844

1½ Skp Rug og harvede dette. Mariane slog lidt Lyng til lidt som Karen 23de f. M. slog, hvilket alt vi kørte hjem. N.Chr kørte 7 Læs af Markmødding med Stude.

3die Jeg var til Kirke, jeg foreviste Præsten Mariane hendes Skudsmaalsbog, som denne skal tilføre Ministerialbogen. Tomas Hvolbæk sendte mig ved sin Søn Anders 25 Rbd af det indsamlede Bidrag til Skolevæsenet. Sogne og Skoleforstander Peder Nielsen lod mig i Gaar ved min Karl N.Chr tilsende 9 Rbd 2 Mark 7 Skil af de af ham indsamlede Bidrag til Skolevæsenet og Cvitering for 8 Rd 3 Mark 3 Skil fra Rasmus Andersen for Kost og Logi til en Skolelærer 57 Dage a 11 Skil og 2 Rbd i Leje af Skolestue for Sommerhalvaaret i alt Summa 17 Rd 5 Mark 10 Skil til ligemed Listen. Jeg betalte I. Poulsen Graasand 2 Rbd 3 ? til Leje af hans Skolestue minus 3 Mark, som udgør hans Andel minus 2 Skil. Jeg betalte J. Høisgaard 1 Rbd til Kirken 2 Mark pr. Td Hartkorn 12 Skil vester Skole 7 Skil ??.

4de Vi kørte Markmøj paa vester Boghvede Stubager undtagen lidet. Eftmd var jeg i Haderup med Søster Mette, da denne var hos Præsten Ang. Separationen med hendes Mand som saavidt blev fuldbyrdet at de ved Præstens Mægling ikke kunde formaaes videre at have nogen Samkvem med hinanden som Følge af deres Forbindelse, men ønskede for stedse at adskilles, men med den Betingelse at hun finder sig Berettiget til af ham at erholde en liden Del til Vederlag for hendes Ejendele, som han tilsatte (man kunde maaske sige forødte) paa en kortere Tid end man havde formodet, men da han ikke vilde bevæge sig til at love hende noget blev Separationen udsat til videre. Præsten leverede mig min Pige hendes Skudsmaalsbog.

5te Fæet fik i Dag første Foder om Aftenen.

6te Jeg pløjede ommeldte Ager og saaede i denne 1½ Skp Rug omtr. Det sidste dette Efteraar. N.Cr og Mariane kørte det sidste af Møgdyngede derpaa og spredede det hele. N.Chr. fik sidste Rug af Loen af en Trave 1¾ Skp, 3½ var taget i Forvejen. Min Kone udleverede en rødbrøget Ko til Naboens Dreng til at levere Peder Lauridsen i Hagebro Kro. Denne betalte sidst afvigte Søndag 11 Rbd til min Kone for bemeldte Ko efter Anmodning.

7de Vi Mig og N.Chr lagde nogle Trapper og et Stykke Brædde over Aaen under Sanden ved Stingsdahl, som Knud kan have nu daglig til Faarene, gaar til Haderup Skole i denne Tid. Vi kom Aks og noget Bygrivning i Loen. N.Chr tærskede. Jeg murede noget i Faarestien den 5te, det som er ansat for 4de, men denne Dag murede jeg. N.Cr var ved Landevejen fra hagebro ???.

8de Jeg murede den begyndte Mur af i Faarestien, lagde en Bjælke fra denne og til vestre side, reparerede lidt ved Tækken paa Laden.

9de Jeg fældede, N.Chr. kjørnede og kastede Bygget af Aksene og noget Rivning. Vi fik det af Loen 9 Skp, 4 Skp blev opmaalt til Jomfru Eggers, 5 Skp kom i Bryggerset til Malt. Mariane til Skrifte.

November 1844

10de Var denne til Alters, Karen til Kirke. Vi kørte med Naboe, denne befordrede og de 4 Skp Byg til Jomfru Eggers, som jeg har solgt denne a Rbm.

11te Jeg fældede, N.Cr. tærskede Byg, Mariane kastede ud paa det fældede.

12te Ligesaa. N.Cr kørte Fæmøg med Heste Fmd.

13de Ligesaa. Kvinderne bagede. Eftmd kastede N.Cr og Mariane ud. Knud var i Høstrup, han fik 1 ¼ Pund Baandjern mere til en Tøndebånd, et Par Træsko til Esper, 1 Par til Margrethe. Om Aftenen var jeg hos Præsten ang. Feldborg Hus??.

14de Frostvej. De muggede nørre Faaresti. Jeg kørte 5 Læs ad Marken paa nørre Enderne, Eftmd fældede jeg lidt.

15de Jeg kørte Faaremøg med Hestene om Fmd. N.Cr muggede Faaresti. I Dag var den brogede Ko og Kalvene ikke paa Marken, det øvrige Fæ kuns lidet, da det om Eftmd var Regnvejrligt med sydvestlige Vinde. Faarene fik først lidt Foder i Aften.

16 Det var noget Blæsevejrligt. Eftmd fældede jeg med Heste.

17de Var jeg til Kirke. Th. Hvolbæk sendte mig 15 Rbd. af Bidrageet til Skolevæsenet.

18de Jeg fældede. NC kørte Møg Fmd. Broget Ko kalvede en sortbroget Tyrekalv mest hvid.

19de Ligesaa. Mariane kastede ud og fyllede Møg.

20de Ligesaa, vi hentede lidt Strølyng som NC slog norlig.

21de Jeg fældede med Stude, N.Cr kørte Møg med Hestene. De slagtede sidste Faar af de dertil bestemte 5 Stk.

22de Jeg fældede med Stude, NCr kørte Møg. I Gaar kalvede Grimet Ko en mest sort Kviekalv.

23de Var jeg i Haderup Skole hvor der afholdtes et ekstra Møde, hvorved blandt andet ved Overenskomst bestemtes at 3 ifølge Landskommunalforeningen skulde udtræde af Sogneforstanderskabet nemlig P. Nielsen, Tomas Hvolbæk og S. Degn til førstkommende Nytaar. 2 Sterveltes fra ?? vf H § omstaaend Grad i Holstebro ang. (Jeg forstaar ikke dette) K. J. (oversætter Karen Jensen, RK) O. Feldborghedes Beboere og Drengen P. Nielsen af Vistorp. Lisitation afholdtes over Fruentimmeret A. Kr. Jensdatter. Som følge af det første bestemtes et Valgmøde til d. 9de næste M.

24de Var ingen af Husets Folk til Kirke. NCr. i Borbjerg Sogn.

25de Regnvej. om Fmd. NC tærskede Byg.

26de Vi kørte Fæmøg ad Marken, de fyllede en Del af dette saavelsom af det forrige.

November 1844

27de Vi begyndte en liden Møgdyng paa Havrestub som Krommebækken af gl Kaalgaards Digen sønden Aasted og Hestemøg med Heste og Stude.

28de Vi kørte Dige og Askelag paa bemeldte Møgdyng, samt et Lag Faaremøg af gl Lammehus.

29de Ligesaa. Vi kørte sidste af det brugbare af denne Dige, det midterste kastede vi i Grøften. Et Lag Hestemøg og et Lag Dynd ovenpaa disse 60 til 70 Læs.

30te Vi kom det plukkede Tækkelyng op over Faarene, hentede et Læs Lyng. NC slog norlig til Landevej.

December 1844

1ste Søndag. Var jeg til Kirke. Svoger J. Espersen betalte mig hans Bidrag til Skolevæsenet. Obligationen ang. Bankhæftelsen, som hvilede paa min Gaards Jorder blev mig leveret Cviteret tilbage, men Dokumentet har Vedtegning, et Aktiebrev derpaa er udstedt og ingen Aktion? rret vidre kan fordres. Prokurator Hr. Rependorph har med min Tilladelse udbetalt 1/6 af Hæftelseessummen, og som Følge deraf formodentlig erholdt Aktiebrevet der som meldt er Udstedt. Frostvejrligt.

2den Jeg samt NChr. kørte med det paa Løverdags slagne Lyng til Landevejen vor Vejlod ved Hagebro. Vi lagde Lyngen midt paa Vejen og kørte i Forening med Nabo Grus paa.

3die Vi kørte 3 Læs Lyng hjem, sidste af Brændelyng ved Gromose.

4de Var jeg i Høstrup. Jeg købte 2 Par Træsko af I. Knudsen, 1 Par til Knud 14 Skil. 1 Par til mig 20 Skil. 1 Par forhen til Margrethe 8 Skil. 1¼ Pund Baandjern til en Tøndebaand 11 Skil. I alt 3 Mark 5 Skil betalt. De slog lidt Lyng.

5te Jeg kørte til sønder Mølle med 2 Tdr 5 Skp gl Rug sidste, 3 Skp ny Baggest fra Sæderuget noget for Søster Mette.

6te Jeg kørte hjem til Kl. 11. Vi hentede et lidet Læs Lyng Eftmd.

7de NC tærskede Boghvede. Vi hentede et lidet Læs Lyng.

8de Søndag. Var Karen til Kirke, jeg fodrede Kreaturerne.

9de Var jeg ifølge Bestemmelse i Haderup, hvor der i Skolen sammesteds afholdtes et Valgmøde hvorved der valgtes 3 Mænd af Sogneboerne til at være Sogneforstandere i de afgaaendes Sted, nemlig T. Gindeskov, N. Egelund og W. Løvig med 10, 6 og 5 Stemmer, da kuns 9 af de paa Valglisten anførte Valgbare og Valgberettigede gav Møde. Jeg hentede et Læs Lyng. Boghvede af Loen 2 Skp. Vi kom Rugrivning i Loen.

10de De hentede 2 Læs Lyng. Jeg gjorde Stueuhret reen som har manglet dette længe.

11te Var jeg til Smedie, og fik nye Sko slagne til Hestene, 4 og 4 gl dannet til Bagfødderne. NC fulgte med for at bære noget.

12te Var jeg i Haderup Skole hvor ekstra Møde afholdtes ang Ligningen til Udgifterne til Skolevæsenet i det kommende Aar 1845 som blev lagt. 4 Mark 4 Skil pr. Td Hartkorn med plus og minus efter bedste skønsomhed. 173 Rbd 1 Mark 4 Skil er Ligningssummen i det hele. Fik Sko lagt under Hestene.

13de Jeg kørte med Broder Anders og Hustru til Bjerghuset i N. Feldborg som til et Bryllup og i Blakskær til Haderup Kirke hvor L. Johansen, Enkemanden der blev viet til Pigen Ane Marie Johannesdatter. Brudevielse. Teksten Glæder Eder i Herren o.s.v.

December 1844

14de Var jeg igen til Bryllup til Aften. I Dag faldt der noget Sne.

15de NChr til Kirke, jeg fodrede Kreaturerne.

16de NCr tærskede daglig Rugrivning. Knud i ?? i Haderup ang. Holstebrorejsen.

17de Jeg gik til Haderup Fmd Kl. 2½ Slet med en liden Anker m.M. som jeg fik befordret med N. Hornstrup, der kørte med Præstens Vogn til Holstebro, hvor jeg af Hr. Købmand Wium boende vestlig paa Torvet købte adskilligt mest Spenserier, Blæk og et Par Karter alt til Beløb Sum 10 Mark 14 Skil courant betalt. Af Købmand Aarup boende Nørregade sydøstlig for Raadstuen, købte jeg 20 Potter Bdv a 9½ Skil courant Potten, Sum 5 Mark 14 Skil courant betalt contant. Paa Torvet 2 Ol Flynder 1 Mark 10 Skil courant, 1 Dusin store Knapper 10 Skil, af O. Nyboe 1 Dusin smaa 4 Skil, af en Købmand 2 Skil for ½ Pægl Bdv. I alt Udgift 4 Rd 1 Mark 6 Skil courant. Det var Regnvejr og Snefog om Aftenen da vi kørte hjem. Jeg kom hjem om Natten Kl. 12.

18de Jeg kørte til Haderup Præstegaard og afhentede Bdv, Fisk, Spenserier, Karter, NCr kørte hjem med Vognen med det hele. Jeg gik til Degneboligen hvor der afholdtes et Møde, Ligningen for Fattigvæsenet blev lagt. Kornet blev i Aar først lignet efter Hartkorn ½ Skp Rug ½ Fdk Byg pr. Td. Pengene et ha?? belagt saaledes at Cvaliteten i det hele Korn og Penge paa nogle faa Undtagelser nær blev lige med Bidraget for d. Aar for at disse som i Henhold til Hartkorn skal yde mere Korn faar et Afdrag i Pengene i saadan Forhold at 1 Skp Rug blev ansat til 2 Mark 8 Skil og 1 Skp Byg til 2 Mark. Min Andel 1½ Skp Rug ½ Skp Byg 1 Mark 12 Skil. Broder Anderses Andel 1½ Fdk Rug 1 Mark 4 Skil. Broder Niels ½ Fdk Rug 1 Mark 6 Skil. J ?? 1 Skp 1½ Fdk Rug 1½ Fdk Byg 1 Rd 6 Skil? En Formand valgtes for det kommende Aar 1845. Jeg blev enstemmig valgt. Jeg betalte Cr. Vormstrup Fattig Bidraget for det løbende Aar 3 Mark, S. Degn de Penge til ???. Jeg kom hjem om Natten Kl. 2½.

19de NCr tærskede sidste Rivning. Vi tog en 16 Fods Træ ned over Faaresti og satte denne til Overstang ved Brønden i Stedet for den forrige Blingeløv som var for kort, som Følge af Vandets ulige Højde i disse Aaringer.

20de Vi fik Ruget af Loen af Rivning 10¾ Skp. Vi kørte nogle Tørv til Væg, hentede Lidet Strøsand i Kielsanden.

21de NCr tærskede Byg. Kvinderne bagede i Dag til Juul. Jeg undertegnede Ligningen for Fattigvæsenet som blev mig forevist.

22de Ingen til Kirke af Husets Folk.

23de NC kjørnte og kastede. Vi fik dette af Loen af 2 Traver, 8¾ Skp kom paa Loftet.

24de Vi gjorde Forberedelser til Julefesten ved at tillave Foderet til Kreaturerne m. M.

December 1844

25de Juledag. Jeg og Karen var til Kirke, jeg kørte. Jeg betalte A. Hvolbæk 2 Mark 2 Skil til de 14 Skil som rester af det af hans Fader indkrævede Bidrag til Skolevæsenet er = 3 Mark som I. Fleng har anmodet om at betale til ham af hans Tilgodehavende for Broens Vedligeholdelse. Nabo kørte med. NCr og Mariane var hos Nabo Aften.

26de Anden Juledag var NCr til Kirke. Mariane gik til sine Forældre.

27de NCr gik ?? Svogre A. Jeppesen og Hustru og Børn samt Svoger J. Espersen og Søn, Kr. Christensen og Datter Karen var her Aften til Besøg.

28de Disse kørte hjem om Eftermiddagen. NChr kom. N. Mikkelsen var her og skar en sortbroget Tyrkalv.

29de NChr. gik til Egelund og til Faarbæk hvor ifølge Politimesterens Tilladelse holdtes Spil og Dans af Sognets Ungdom. I. Knudsen har lovet paa Sogneforstanderskabets Vegne at Bivaane Forsamlingen.

30te Jeg Karen og Børnene var hos Nabo til Julebesøg, Nabos Tjenestefolk fulgte med og var her om Aftenen.

31te Vi gjorde Forberedelse til Nytaarsfesten m. M. Om Eftmd. begyndte jeg at skrive Regnskabet for den Almindelige Skolekasse efter en af Amtet meddelt Skema, en Liste ang. Restance til Skolevæsenet m.M. ang Aftægte??.

December 1844

Nota for 1844

Marti Den 18de sidste Rug af Loen, paa Loftet 21 Tdr 5 3/4 Skp. Den 30te begyndte at køre Gødning. Apr. Den 8de fæstede Pigen vide § 550 – Den 20de begyndte at pløje til Havre. Den 26de at saa Havre og lægge Kartoffler. Den 24de Fæet først paa Græs – Maj 02den Esper først i Skole. Den 6te begyndte at saa Byg. Den 25de Boghvede. Den 16de de 2 sortbrogede Stude paa Græs. Hestene sidst i Maaneden. Juni 23de fæstede jeg Pigen § 558. Juli 22de begyndte at slaa Eng. Aug. 26de begyndte vi at høste Rug og 29de Byg. Sept. Den 18de begyndte vi at pløje til Rug. Oktober den 9de begyndte at saa Rug.

December Nota for 1844

Den 27de November kom Hestene til Bestandighed paa Foder. Novbr. den 6te saaede det sidste Rug i vor Jord d. Aa. Den 3die Decbr kom alt Fæet til Bestandighed paa Foder, de 2 Køer midt i f. M. Novbr den 30te Blev Jordarbejde stoppet, som Følge af af Frostens der vedblev. Til Midten af Decbr fik alt Fæet et Foder Rugrivning eller Halm og Hø. Køerne de Nybæren? Rivning og Hø. Kalvene Rivning for det meste til Aarets Udgang. Lammene et Foder Rug og et Foder Bygrivning Daglig. De ældre ?? Rivning og naar de ikke kan komme paa Marken 3 Foder Hø og 2 Foder Halm. Hestene 2 Havre og 1 Rugtvilling daglig, og Byg og Hug rystet om Dagen for det meste.

Er indhøstet

67 Traver Rug, 27 Traver Byg, 26½ Trave Havre,

1/4 Læs Boghvede, Hø omtrent 20 Læs 1½ Læs Hug

Faarelyng 3 Læs

Til Vinterhold.

12 Stk Fæ 2 Heste 42 Faar

Januarius 1845

Det svundne Aar, O Fader god!

med flere Aar vi mindes

Der en og hver hen svandt med Fred

Gid vi og skjønksom findes

og takke dig for Naade slig

Du daglig os beviste

ved Fremtids Daad i næste Aar

Dig stedse Love og prise

Staulund 11 Jv 1845 P. Knudsen

1ste Nytaarsdag var jeg og Karen til Kirke, vi kørte med Naboen. Jeg erklærede paa en Andragende for Sognefogden ang. Ligsynsmændenes Udr?reldelse .

2den Jeg gik i Forening med Sogneforstander I. Knudsen til O. Feldborghuse for at bese Broen over Aaen til Skillegrøften mellem Haderup og Hodsager Ejendomme paa hvilken var klaget i Anledning af Beboernes Skolegang i bemeldte Huse. Denne befantes parabel men ikke forsvarlig. N.C. tærskede Rug.

3die Jeg fodrede Kreaturerne. N.C tærskede Rug.

4de Ligesaa. Jeg gik til M. Hansen angaaende et Stykke Træ til en Gangbro over bemeldte Aa, men traf ham ikke hjemme. Nabo og Hustru samt Kirkesangeren og dennes Hustru var her til Julebesøg. Knud i Høstrup, Spencerier 17 Skil.

5te Søndag. Jeg gik igen til M. Hansen og fulgte med ham, da han om Morgenhen hentede et Stykke 5 3/4 Alen lang Gl Egetræ, som han lovede at danne til Brug, og slaa noget paa de ujævne Steder samt Træstykker paa Enderne a 4 Rbm, et Stykke 10 Fods Fyrretræ dette til Stivere 1 Rbm 12 Skilling – 5 Mark 12 Skilling. Karen og Børnene var hos Broder Anders. Jeg gik dertil om Aftenen.

6te Jeg sendte Regnskabet for den Almindelige Skolekasse med Cviteringerne 38 Stk ved min Søn Knud til Præsten, for Knud afhentede sin Tavle i Haderup, hvor han i Efteraaret gik i Skole, skal nu i Vinter søge Feldborg Skole. Jeg fodrede Kreaturerne NC. Tærskede Rug.

7de Jeg fulgte eller rettere kørte med Nabo, som kørte for Skolekørsel til Mads Hansens Bopæl og modtog disse 2 Stk. Træer som jeg paa Søndag købte af denne, som fulgte med samt Th. Gindeskov til Aaen som løber i Skellet mellem Haderup og Hodsager Sogne, hvor vi ved eller paa Dæmningen,

Januar 1845

som J. Fleng har lagt, og som Sognets Beboere reparerede i Efteraaret 1843. Lagde dette Stykke $5\frac{3}{4}$ Alen Lang Egetræ, som til Bro var dannet og den 10 Fods Fyrre ditto blev savet midt paa og det halve af Stykkerne blev drevet i Jorden, fæstet til Træet med et Spæger, saa det halve som stod til Stiver blev Holdetræ, et Stk 12 Fod lang Lægte som jeg leverede af Rodenden af en 20 Fods Lægte paahæftet med 2 Lægtesøm ved hver Ende. Vi kørte igen til M. Hansens Bopæl med hans Redskaber. Han fik tilgode for Egetræer 4 Mark for Fyrretræet 1 Mark, 12 Skilling for 20 Loftesøm og 1 Spæger 10 Skilling i Alt 1 Rbd 2 Mark Sølv. Vi kørte derfra og hjem. NC tærskede Rug. Knud i Høstrup fik et Par Træsko til Esper $\frac{1}{4}$ Kardus Tobak paa Credit.

8de N.C. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne. P. Andersen var her med Regnskaberne ang. nogle Fejl.

9de Ligesaa. Ældste sorte Ko kælvede en sort Kvie Kalv.

10de N.C. tærskede jeg fodrede Kreaturerne.

11te Ligesaa, vi sendte 2 Skp Byg til og noget til Malt med Nabo til Mølle. Vi fik Rug af Loen af 5 Traver 2 Tdr 3 Skp.

12te Søndag. Var jeg og Mariane til Kirke. Jeg indleverede paa Grund af S. Degns Vægning Drengen P. Nielsen hos P. Pedersen Dahl, for det første en Ugestid sende Drengen til Degneboligen for at Hr. Kirkesangeren skulle prøve paa at lære denne at læse, eller i det mindste om muligt at kende Bogstaverne, for 8 Skil daglig efter mit Forslag (da jeg ikke kunde formaa P. Dahl til at sige sin Mening desangaaende lod det til som han dermed var tilfreds med mindre han skulle have lidt for at sende Drengen til skole) Drengen skulde sendes dertil i Morgen af 13de d. M. fra Høstrup, hvor han har været nogle Dage til Undervisning af Jakob Nielsen indskrevet hos I. Knudsen.

13de N.C. tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

14de N.C. tærskede Byg. Jeg kørte til Broder Anders efter Anmodning (**Der mangler nogle ord RK**) den paa Torsdag Aften fødte Kviekalv og fik igen af ham en Blegrød Tyrekalv, hvilken jeg agter at lade slagte, han agter at føde Kvien. En Pige var her? Ane Nielsdatter en Datter af Niels Mikkelsen Faarbæk. Jeg fæstede Pigen til at tjene mig et Aar fra 1ste Novbr d. Aar til 1ste Novbr. 1846 (om Herren giver Helsen). Jeg gav hende 1 Rbm i Fæste, lovede hende 8 Rigsbankdaler i Løn, et Faar i Foder og Græs, et Par Træsko med Beslag samt betale Højtidsoffer og holde eller koste Skrædderen for hende til at sy enkelte Klædningsstykker – og endelig lovede hun paa hendes Faders Vegne (da hun forhen stundom om Sommeren har været noget svagelig, at overlade mig (om Sygdommen skulde vedvare i flere Uger) en anden voksen Pige som har sit Helbred og kan arbejde efter Ordentlighed.

15de NC tærskede Byg og kastede Byg. Kvinderne slagtede Kalven. I Aften fik Fæet i Fæhuset første Lyng til 5te Foder, nu agter jeg det skal gives et lidet 6te Foder. Koen fik lidt Hø dertil. Studene har faaet et Foder Lyng om Aftenen siden Nytaar.

Januar 1845

16de Vi fik Byg af Loen af 2 Traver 1 Td 3½ Skp. Vi kom Rug i Loen. NC begyndte at tærseke Rug.

17de N.C. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne, jeg gjorde til rette i Hakkelsesloen, og kom Havre i Loen. 4 Skilling courant blev mig tilsendt fra P. Meldgaard til den specielle Skolekasse, Mult for 2 Dages Skoleforsømmelse.

18de Jeg kørte til sønder Mølle med 10¼ Skp Rivningsrug, 5 Skp af det øvrige og 1 Skp til Degnekorn, hvilket jeg saavelsom 3 Lispung 10 Pund Rughalm leverede ved Degneboligen til Hr. Kirkesanger P. Andersen det som for d. Aar tilfaldende, Ost 1¾ Pund + ¼ Pund er efter min Kones og hans Hustrus foregivende leveret i Løbet af afvigte Sommer.

19de Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg betalte P. Nielsen Skolelærer 1 Rbd Sølv for anskaffelse af en Journal til Graasand Skole, han betalte mig 3 Mark 12 Skil for en Kalveskind, skønt han ikke tog denne med, da den ikke var tør nok. I Dag er falden lidt Sne.

20de N.C. tærskede Rug. Om Aftenen var jeg i N. Feldborg, hvor der Gaardejer I. Vad var et saakaldt Ungdomsgilde, blev afholdt med Dans, hvor jeg paa Sogneforstanderskabets Vegne burde være tilstede.

21de N.C. tærskede Rug, jeg fodrede kreaturerne.

22de Ligesaa, N.C. var i Grove til Tyr med grimet Ko.

23de Ligesaa. Eftmd kørte vi et Læs Sten, sm vi sankede paa Agrene til Dæmning, et Læs fra Kielsanden.

24de Ligesaa.

25de Jeg skrev et Dubliat af den almindelige Skolekasses Regnskab, samt omskrev den mig tilsendte Regnskab for den specielle Skolekasse, dennes Beholdning er 39 Rbd 33 Skilling. I min Væрге = 35 Rbd 9 Skil. Disse fradraget Beholdning 39 Rbd 33 Skil = bliver til Rest 4 Rbd 4 Skil. Hvilke 4 Rbd 24 Rbs Præsten er pligtig til at erlægge – da (jeg? RK) ikke har modtaget flere eller større Summer end disse foranførte i den foreskrevne Orden, da den specielle Skolekasses hele Beholdning 1831, da jeg blev beskikket til Skolepatron for Haderup, var i Præstens Væрге, og han har stedse siden forbeholdt sig disse (eller denne), men da den aproberede Skoleplan for Haderup i Aaret 1835 blev sat i Kraft, og Kirkebypengene som følge deraf skulde tilfalde den Almindelige Skolekasse vedblev Kirkeværgerne som forhen at betale disse til mig, og da jeg tilbød Præsten disse undslog han sig med Føje for at modtage disse, da jeg skulde tilsvare Beholdningen, som Følge af at jeg underskrev Regnskabet desangaaende, som første Aar paa en Maade skete af ubekenskab med Tingenes rigtige Sammenhæng, og siden som Sædvane. Et Aar nemlig formaaede jeg Præsten til at meddele speciel Cvitering for dennes Beholdning, men dette er ikke siden bleven tilfældet. Han svarte naturligvis indtil 1842 hele Udgiften, da jeg hændelsesvis betalte et Dusin Blækkrukker til Sognets Skoler i 1843, og 1844 har han leveret mig de anførte Summer (?) (?) dertil er mig ikke

Januar 1845

bekendt, og jeg har hændelsesvis udbetalt det anførte med Undtagelse af 1 Rbd for Skole??nalen, som han har ladet mig anmode om at betale. I forrige Uge lod han mig tilsende et lidet Nota ang. de anførte Genstande og bad om en lignende igen maatte blive mig tilsendt, men jeg venter, og det er mig ? ej lovet at Forventningen ikke Skuffer. Vi fik Rug af Loen af 3 5/6 Trave 2 Tdr 1½ Skp.

26de Søndag. Var NC til Kirke. Almisselem Knud Nielsen kom her. N.C. og Knud Nielsen tærskede Rug, jeg passede Kreaturerne. Betalte P. Nielsen Feldborg 1 Mark 12 Skil for noget Lænke?

28de Ligesaa. Sognefogden samt de 2 største Lodsejere Henrik Pedersen, Vistorp, Niels Gravesen O. Feldborg var her for i Forening med mig at forfatte et Forslag til en nyere Ægtindeling for Haderup Sogn.

29de Ligesaa.

30te Knud Nielsen gik til Haderis, N.C. tærskede Havre i Hakkelsesloen. Jeg kastede Ruget i Loen.

31te N.C. tærskede Havre, vi fik Rug af Loen af 3 Traver 1 Td 3 Skp.

Februarius 1845

1ste N.C. tærskede Havre, jeg fodrede Kreaturerne.

2den Søndag var ingen af Husets Folk til Kirke. N.C. i Hogager.

3die Var jeg i Forening med Præsten og de valgte Sogneforstandere i Haderup Skole, hvor der afholdtes et Møde hvilken Regnskaberne for fattig og Skolevæsenet blev revideret og opproberede nemlig Ligningerne over Regnskaberne blev underskrevne af sogneforstanderskabet, som intet havde ved disse at bemærke. De den 9de Debr. forrige Aar valgte Sogneforstandere vare indvarslede at give Møde, skønt Valget ikke af Amtet var approberet, skønt Udfaldet af samme af 13de Debr. foreg. Aar er meldet.

4de N.C. tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne. Degnen var her til Folketælling Aften.

5te Ligesaa. Vi fik Byg af Loen af 2 Traver 1 Td 3 Skp, de 4 Skp blev malet til Malt.

6te N.C. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne. Mariane kom igen, hun har været hjemme i 5 Dage i Anledning af hendes Broders Begravelse.

7de Ligesaa.

8de Søndag. Var jeg og Karen til Kirke. Jeg leverede S. Degn et Brev samt 4 Rbd Sølv eller 2 Specier som han lovede Lejlighedsvis at sende til Svoger A. Jepsen Laanum. Pengene var fra Hr. Forstplantør Nerendz for noget Kalk leveret i Løbet af sidste Sommer.

9de N.C. tærskede. Jeg fodrede Kreaturerne.

10de N.C. tærskede Rug. Jeg og Karen var hos Naboens som til et Besøg, jeg og denne gik til Grove ved Aftenstid ang. et Parcel Eng som jeg agtede at købe af L. Grove. Han lovede mig saadanne ? men da det var Aften fik jeg ikke Træet at se til Pæle til Hestekrybberne. Den 3die laante Mariane 4 Rbm Sølv. Jeg skrev et Brev til Herredsfogden ang. Kommunale Regnskaber. 5te 2 Tdr 4 Skp Byg paa Loftet, nu 5 Tdr 1½ Skp paa Loftet. N.Cr. var i Skive.

11te NC tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne. Kvinderne bagede i Dag først i d. Aar.

12te

13de Ligesaa.

14de Vi fik Rug af Loen af 6 Traver af midterste Gulv 3 Tdr 3 Skp 1 Fdk baggest.

15de Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg sendte ved I. Simonsen til Kirke til Sognefogden en af 31te Debr f. Aar under 6te Fbr d. Aar avtoriseret Regnskabsliste paa nogle Bidrag til Skolevæsenet samt en Lejesum for Christen Laursen Løvig Mark 24 Skil.

16de NC tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

Februar 1845

Her mangler eller har aldrig været indførsler mellem 16. og 20. februar.

20de NC kjørnede og kastede Bygget, vi fik dette af Loen af omtr. 4 Traver men det halve kuns Toppet 1 Td 4 Skp fremmest, bestemt til Sædebyg, desforuden 4 Skp $\frac{1}{2}$ Skp baggest.

21de Knud var hos Smeden Lauge og fik nogle 12 saakaldte Brøjer slagne. Jeg slog 8 af disse i Skoene under brune Hest 2 i hver.

22de Jeg laante Naboes brune Hest, han kørte med denne og hans brune Hoppe til Holstebro, jeg kørte med. Jeg købte af Hr. Købmand Wium der boende $\frac{1}{2}$ Bl? Tvist $\frac{5}{4}$ Pund 4 Mark 6 Skil corant, blaa Tvist $\frac{1}{4}$ Pund 10 Skil. Kandis 1 Pund 14 Skil. 1 Bog Papir 13 Skil, Salt fin 1 Fdk 10 Skil. Loe? 2 Skil Skraa Tobak $\frac{1}{4}$ Pund 6 Skil. 1 Rdl 3 Mark 10 Skil Courant – af en Morten 1 Slange og Spids 10 Skil, af en Rygaard et Pibehoved 2 Skil, af samme Morten $\frac{1}{2}$ Pægl Mjød 2 Skilling. Sum – 1 Rdl 4 Mark 8 Skil Courant. Vi kom hjem om Aftenen Kl. 7. N.C. tærskede.

23de Søndag, var jeg og Mariane til Kirke. Jeg undertegnede paa Sogneforstanderskabets Vegne i Forening med Sognefogden og de 2 store Lodsejere forslaget af Ægtforholdet d. 28de f. M. samme har efter forudgaaet Bekendtgørelse paa Kirkestævne fremlagt i 14 Dage hos Søren Frandsen Haderup, hvor ingen har meldt med nogen Anke, og som Følge underskrives Forslaget til det høje Amt med underdanigst ombedring om det behøves til vi? (Skriften utydelig noget revet af K.J.). Han betalte mig det sidste resterende Bidrag til Skolevæsenet, samt en resteret Lejesum, samme betræffende fra Christen Laursen til hvis Inddrivelse jeg sidste Søndag lod ham tilsende autoriseret Restanceliste. Jeg fæstede en Karl (21 Aar gl foregav denne) til at tjene mig et Aar fra 1ste Novbr d. Aar til 1ste Novbr 1846 (om Herren sparer Helsen). Jeg betalte ham 1 Rbm eller 10 Skil Courant i Fæstepenge, lovede ham 16 Rbd siger Sexten Rigsbankdaler i Løn for bemeldte Tid, et Faar i Foder og Græs, de fornødne Træsko med Beslag, dog forsaauidt jeg er ejer af saadant, Kost til Skræderen til fornøden Klædersyning, jeg lovede tillige at betale Højtidsoffer, men Fattigskat, Sygarn eller saadan lovede jeg ikke, dog gjorde jeg ikke til Afslag paa hans Forlangende ang. Spinding af Garnet til et Par Strømpfødder eller noget lignende. Nota om han bestræber sig for at opfylde nogenlunde sine Pligter i denne sin Tjeneste. Karlen skal være en Søn af afdøde Gaardmand i Resen Thomas Pedersen ? Jens Thomsen.

24de NC tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne. Snefog med nogle Vinde som foruroligede Sulen noget Lidet.

25de Ligesaa, men smuk Vejrligt og Solskin.

26de N.C. tærskede Rugjeg fodrede Kreaturerne. I Viborg Stiftstidende No. 22 udgivet Løverdagen den 8de Februarie d. Aar er Kapitalkaksten for 1844 Aarets Afgrøde for Ribe Stift anført og for Ringkøbing Amt saaledes, Rug 3 Rbd 65 Skil pr. Td. Byg 2 Rbd 57 Skil. Havre 1 Rbd 67 Skil. Boghvede 2 Rbd 86 Skil pr Td. Tør Flæsk 1 Rbd 94 Skil pr. Lispund. Smør 2 Rbd 52 Skil pr Lispund. Honning 18 Skil Potten.

Februar 1845

27de NC tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

28de Ligesaa. Nota, jeg er skyldig laante Penge 1842. Min Søn Knud Pedersen 2 Rbd 4 Mark
??.Min Søn Esper Pedersen 2 Rbd 2 Mark ? Skil. Min Datter Edel Pedersdatter 2 Mark 11 Skil
Courant.

Martius 1845

1ste Drengen Anders Pedersen en Søn af Peder Christensen Skræder, som ogsaa denne Vinter nyder Præstens Undervisning kom her i Aften paa Omgaang her i Sognet. Eftm. Var jeg i N. Feldborg Skole, hvor jeg ved denne Besøg befandt alt i god Orden og Undervisningen Fremgang i det hele ???. Der er nu en ikke ubetydelig Lag Sne paa jevn Mark.

2den Søndag, var ingen af Husets Folk til Kirke.

3die N.C. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

4de

5te

6te Ligesaa. Fbr. 14de 8 Tdr $4\frac{3}{4}$ Skp. Marti 7de 2 Tdr $6\frac{1}{4}$ Skp er 11 Tdr 3 Skp paa Loftet og lidet baggest.

7de N.C. kastede Ruget, vi fik Ruget af Loen af 9 Traver af midterste Gulv, sidste af denne. De 17 Skp blev maalt i Sække til Kongetiende, og det øvrige 22 Skp kom paa Loftet. I alt 4 Tdr 7 Skp 1 Fdk. Jeg købte af I. Simonsen 1 Kardus a 12 Skil.

8de N.C. gjorde sidste ren i Loen. Vi kom Byg i Loen omtrent sidste Mark Byg $1\frac{1}{2}$ Trave. (Jeg købte 2 Stk Egetræ a 24 Skil af L. Grove eller hans Søn Niels).

9de Var NC til Kirke.

10de NC tærskede Byg. Jeg kørte til Skovhuset kaldet i Sevel Sogn og leverede Kongetiende 17 Skp Byg til Jens Pedersen der boende. Jeg havde 4 Skp Rug med til sønder Mølle at male til Meel, samt 7 Skp af Naboes Rug. Denne var og i Dag i Skovhuset med sin Tiende og hans Svigerfars samt N. Hornstrups. Jeg leverede $4\frac{1}{2}$ Skp Rug for S. Degn, som denne leverede mig paa Turen gennem Haderup By. Mariane gik til Holstebro i vort Ærinde.

11te N.C. tærskede Byg jeg fodrede Kreaturerne. Vi fik Byg af Loen af $1\frac{1}{2}$ Trave 4 Skp til Sædebyg + 2 Skp desforuden.

12te Ligesaa. Mariane kom hjem med 1 $\frac{7}{8}$ Pund $\frac{1}{2}$ Blaaulden Garn, Farveløn 2 Mark 6 Skil Courant, $\frac{1}{2}$ Pund Karmesinrødt Garn Farveløn 1 Mark 6 Skil Courant 2 Lod hvid Tvist a 3 Skil 1 Flk Bdv. A 8 Skil betalt Sum = 4 Mark 7 Skil Courant.

13de I Dag er det noget Snefog, og sydvestlige Vinde foruroliger saa det fyger noget ikke ubetydeligt omtrent 4 Timer midt paa Dagen. Børnene var som Følge deraf ikke i Skole.

14de Søndag var jeg til Kirke da der holdtes Fasteprediken. Efter Tjenesten afholdtes et ekstra ordinær Sogneforstanderskabs Møde, hvor der underhandlede om den formentlige vanskelige Dreng Peder Nielsen. Skolelærerne lejedes til at undervise i 3 Biskoler 2 Dage Ugentlig i hver af

Marts 1845

Sommermaanederne. Der blev foreslaaet noget Forandring i Børnenes fremtidige Skolegang i Sommermaanederne hvilke vedtoges.

15de NC. kørnte Byg, kastede dette og vi fik det af Loen 2 Tdr. 1½ Skp.

16de Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke. N.C. i Borbjerg Sogn. Bent Andersen af gl Jordhuse? Forærede os en skudt vild And fordi han stundom paa sine Jagtture skyder Vildt paa mine Ejendomme.

17de N.C. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

18de

19de Ligesaa.

20de Skjærtorsdag var jeg og Karen til Kirke, vi kørte med Nabo paa Tur og Retur.

21de Langfredag. Var N.C. og Mariane til Kirke.

22de Var jeg i Haderup Skole hvor der afholdtes Eksamen over Confirmanterne, de blev alle 12 udkrevet af Skolen. N.C. tærskede Rug.

23de Paaskedag. Jeg var til Kirke. Eftmd ved Aftenstid kørte jeg Karen og Knud og Margrethe til Laanum. Svoger J. Espersen og Hustru og 2 Børn kørte med fra deres Bopæl.

24de 2den Paaskedag, jeg og Karen var i Smollerup Kirke, hvor Svoger Chr. Espersens Datter Dorthea Christensdatters Daab blev publiceret. Eftmd var vi hos bemeldte Svoger hvor han paa sin Bopæl lod os samt øvrige indbudte Gæster opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Vi logerede hos Svigerforældre om Natten.

25de Vi var igen til Gæstebud hos Svoger til Kl. 3. Vi kørte hjem ved Aftenstid.

26de NC tærskede jeg fodrede Kreaturerne.

27de NC tærskede i Dag sidste Rug.

28de Jeg skrev noget for N. Grove ang. Naboes Hustrues Fædrearv. NC tærskede Havre.

29de Ligesaa.

30te Søndag. Var jeg og N.C. til Kirke, der holdtes Confirmation. Skoleforstander Niels Nielsen Egelund leverede mig af Bidraget til Skolevæsenet for d. Aar 27 Rbd 4 Mark 8 Skil samt Listen, da han foregiver at have gjort Fordring hos flere af de paa Listen anførte ??.

31te Chr. Jensen Vormstrup betalte mig 36 Rbd af det af ham indkrævede Bidrag til Skolevæsenet for d. Aar minus 4 Rbd 2 Mark 14 Skil, som jeg lovede at indkræve hos N. Mikkelsen og Staulund Beboere. N.C. var ved Landevejen. Eftmd slog han og Mariane Lyng til denne.

April 1845

1ste NC tærskede Havre. Jeg kørte til Landevejen med et Læs Lyng som med flere saadanne smaa Læs blev lagt i et Hul som Vandet har gjort ved Siden eller vestre Ende af Broen, mig og Naboe kørte Sand derpaa om Eftmd. Brødre N. og A. var med til Hjælp ved at læsse og jevne.

2den N.C. tærskede Havre. Vi jevnede Vejbrinkerne til under Stensdahl. Vi kastede Sand i Grøften ved Egekrog.

3die N.C. tærskede Havre. Jeg kørte igen til Landevejen ved Hagebro efter Ordre, samt Nabo og dennes Karl som læssede med os begge, da vi i Forening med Feldborg og Gindeskov Beboerne kørte Sand paa vor Vejlod, hvor de høje Vande har bortskyllet det forrige. Paa Turen kørte jeg et Læs Tørv over Haderup Bakke, som Naboens Karl leverede Jomfru Eggers som et Honorarium, da vi ogsaa havde Præstetiende, af hvilken Nabo kørte 11 Skp og hans egen Andel, og de 6 Skp som jeg kørte paa Turen til Præstegaarden, vi leverede Tienden i Præstegaarden god Maal 17 Skp hver. Vi fik sidste Rug af Loen af 5 Traver 3die Kjerv. De 17 Skp til Præstetienden og dertil $5/8$ Skp som kom paa Loftet, samt 1 Fdk baggest, forhen 10 Tdr 7 Skp. vide Pg 585 er i alt 10 Tdr $7 \frac{5}{8}$ Skp og nogle Skp baggest. 6 Stude Ungnødder var i Dag paa Marken, da Foderet betydelig har formindsket sig.

4de NC tærskede Havre om Morgen. Vi kørte Sand i Vejen, mellem Grøften og Aaen, som er gjort ubrugelig af de høje Vande.

5te NC tærskede sidste Havre om Morgen. Jeg reparerede lidt ved Møgvognen. Eftmd begyndte jeg at køre Møg i Marken med Heste 5 Læs.

6te Var ingen af Husets Folk til Kirke. Karen gik til Laanum med lidt Vævergarn.

7de Vi kørte Gødning 10 Læs med Heste, 8 med Stude.

8de Ligesaa, 18 med Heste, 7 med Stude, den ene Stud haltede paa den højre Forfod eller Ben, hvorfor de ikke blev brugt om Eftmd.

9de Ligesaa 16 Læs med Heste, 7 med Stude om Middagen. I gaar Eftmd afsendte Broder Anders af det mig f. Aar laante Tag 10 Lispund 7 Pund og afsendt forhen 10 Lispund 2 Pund. Blicher Sum = 20 Lispund 9 Pund.

10de Regnvejr. Jeg kørte til Faarbæk med 2 Lispund $12\frac{1}{2}$ Pund Smør, som jeg leverede N. Mikkelsen, hvilke dennes Søn Peder Nielsen d. 8de d. M paa min Bopæl modtog og betalte med 14 Skil Pundet. I alt 6 Rbd 2 Mark 15 Skil og 4 Skil Tilgift paa en Kalveskind, modtaget forhen. Jeg kørte til Høgild Mølle med 10 Skp Rug 1 Skp Malt, 2 Skp Byg til Gryn. Jeg var paa Stiftmoders Bopæl for at underhandle for hende med Sønnen, deraf udkom saa meget som Intet, da de ikke var enige i deres Fordring. N.C. tærskede Byg. Der faldt nogen Sne om Eftmd saa færdselen paa Retur ikke var god, det var dog Tørvejrlig.

April 1845

11te N.C. tærskede Rug, jeg kastede Havre i Hakkelsesloen, vi rensede det fremmerste. Karen var hos Naboen i Anledning af dennes Kones Barselfærd.

12te Da denne ved Midnatstid blev forløst med et velskab Drengbarn, kom Karen hjem derfra omtr. Kl. 2. Vi maalte fremmest Havre og lagde dette paa Staldloftet 5 Tdr 3½ Skp. Jeg kastede baggest og ? m.m. 2 Skp fremmest derfra 2 Skp baggest 5 Tdr 7½ Skp af 10 Traver. Eftmd kørte vi 20 Læs Gødning. Jeg kastede 2 Traver Havre i Hakkelsesloen.

13de Søndag var jeg til Kirke. Jeg betalte Jens Poulsen ved hans søn Anders for hans Skolestue og Skolebord 2 Rdl 4 Mark 8 Skil. Th. Baaslund for 70 Dages Kost 8 Rdl 2 Skil.

14de Regnvejr Fmd. Eftmd kastede vi noget Sand i Grøften ved Egekrog, kastede noget Sand af Gaardkrog i Aen af det paaskyllede.

15de Vi kørte Gødning 28 Læs.

16de Ligesaa 26 Læs. Om Aftenen var jeg og mine Folk samt Broder Anders og I. Simonsen ved Stingdahls Mose og tændte Ild i Lyngen derved, men Lyngen i halve Mose som Bestemmelsen var, kunde ikke godt brænde, hvorfor vi lod dette med Føje i Bero til en mere passende Tidspunkt. Kirkesanger P. Andersen var og med, da denne Lejlighedsvis var i Staulund i et Ærinde for Præsten ang. S. Degn m.m.

17de Vi kørte Gødning 24 Læs. Eftmd hentede jeg et Læs Sten ved Kielsanden, som jeg kørte til Dæmning ved venstre Side. N.C. slog lidt Lyng ved Ulvegrav, som vi kørte til det smalle i L. Krog, hvor det var bortskyllet og 2½ Læs Hedejord derpaa samt 2 Læs Fladtørv paa Dæmning som forhindrede Vandets Overløb og forhøjede Vandet ovenfor og op i Grøften.

18de Almindelig Bededag, var jeg og Karen til Kirke og til Alters, vi kørte. Jeg leverede og solgte til Jomfru Eggers 2 Skp Byg betalte a 2 Rbm Skp efter min Bestemmelse. Jeg betalte Skolelærer N.S. Over Feldborg sin Løn 5 Rbd, samme til H.R. Andersens Enke i Kølvråa for Skolestue 2 Rdl og for 75 Dages Kost a 11 Skil daglig 8 Rbd 3 Mark 9 Skil. Skoleskat det ½ 5 Mark 4 Skil derudi iberegnet. Efter Listen desangaende bliver mit Hartkorn Januar og April Cvartal Skatter 19 Rbd 1 Mark 8 Skil. Listen over Ægtdeilingen er kommen aproberet tilbage fra Amtmanden uden nogen Bemærkning, dog forventes at være nogle Fejler? ?ndsneget sig med hensyn til Completeringer?.

19de Vi kørte Gødning 29 Læs og 2 Læs. Mariane klappede Gødningslæssene noget sammen. D. 17de flyttede jeg Havre over Studene 55 Tvillinger. 55 i Hakkelsesloen nedkastet. D. 12te d. M. 45 Grees? 20 sat over Døren, 25 nedkastet i Hakkelsesloen. Sum 155. Om Middagen arbejdede jeg ved Grøften ved Egekrog, og lod vandet løbe ud paa store Elkrog.

20de Søndag. Jeg skrev en Bekendtgørelse ang. et Møde berammet d. 22de d. M. Mariane til kirke. Svoger Kjelds Søn P. Christian var her med 22 Alen Tosild Tøj som jeg betalte ham for til Væverløn 2 Mark 12 Skil Rb?

April 1845

21de Vi kørte Gødning 26 Læs. Om Middagen ryddede vi lidt i Grøften fra Egekrog til nordre Ende, hvor vi dæmmede denne samt Udløbet ved Egekrog, hvor Vandet siden Efteraaret har haft Udløb i Egekrog Aasted. Jeg kastede nogle et Par Tdr Tørvekul af Graven paa Væggildbakken og kom disse i Haugevognen, hvilke vi kørte ind i Vognporten.

22de De kørte Gødning 23 Læs. Jeg var i Haderup skole hvor jeg Bivaanede i Forening med C. Vormstrup og W. Løvig samt Præsten, som eksaminerede, Eksamen over Enestedgaardenes, Feldborg og Haderup Skoles skolepligtige Børn. Ved Middagstid afholdtes ved samme Lejlighed et Møde efter forudsket Bekendtgørelse, samt vedtagen Bestemmelse, hvor intet blev foredraget til Forhandling undtagen Staulund Skolebro som overdroges mig til Istandsættelse.

23de De kørte Gødning 26 Læs. Jeg kørte til smeden i Vistorphus samt N.C. Vi fik Sko lagt om under Hestene, nemlig de forreste med hvilke denne saa red hjem. Hundelænken repareret, samt nogle Træskokammer af de gamle Ringe af Lænken. Jeg gik hjem om Aftenen.

24de De kørte Gødning 36 Læs. Jeg gik igen til Smeden, fik lidt repareret ved nogle Plovjern, noget Træskobeslag slagen med lidt mere. NC kom om Aftenen med Hestene. Jeg betalte Smeden for disse dages Arbejde 3 Rbm 8 Skilling, han fik den første dag 4 den anden Dag 5 - Mellemmaden kaldet samt det fornødne Øl. Vi kørte forbi M. Hansens Bopæl hvor jeg af ham købte 2 Stk omtr. 5 Alen lange gl Egetræer og betalte ham for disse den ? Sum 1 Rdl 4 Mark Sølv, da de ere bestemte til at bruge til Pæle under Staulund Skolebro, tog vi Træerne med hjem, især da Turen staar paa mig i Skolekørsel Omgang.

25de Fmd. dæmmede vi igen Grøften i nordre Ende, hvor denne har gjort Udbrud, vi skovlede lidt Sand af Engen neden Aated. Eftmd begyndte jeg at pløje til Havre i Svinehavgaard Grønjord. Mariane kørte Gødning 10 Læs. NC grov Soj i Svinehovgaard ang. Pløjningen.

26de Jeg pløjede lidt, vi skovlede og kørte Sand af Nederskifte ved Middagstid. Eftmd kørte N.C. Gødning 10 Læs, Mariane klappede Møg. Jeg var i Forening med Sognefogden i Gindeskov ved Thomas Gindeskovs Karl, som anmodede os meget derom, da han foregav at Husbonden voldelig havde overfaldet ham. Vi stiftede paa at mægle Forlig mellem Parterne men samme var vanskelig at tilvejebringe.

27de Søndag var Mariane til Kirke og til Alters. NC til Ligbegængelse med hans Broder og til Kirke.

28de De kørte Gødning 19 Læs. Fmd. skovlede de Sand af Engen. Jeg var i Faarbæk til at bivaane Eksamen over Kølvråa og Nedersognets skolepligtige Børn i Forening med N. Nielsen Egelund, I Knudsen Høstrup og Præsten Lauberg som Eksaminerende. Jeg pløjede lidt ved Aftenstid.

29de Var jeg i Haderup Præstegaard ang. et frugtsommeligt Fruentimmers bortlisitering af Sognet, hvilket er hidkommen med nogle fra Borbjerg til O. Feldborghedehuse hendes Broder og Husbonde attraaede Ægteskabs Skilsmisse.

April 1845

30te Fomd Regnvej. N.C. kastede Byg sidste, kørte 2 Læs Sand og Støv fra Lodør østlig ved det indelukte. Jeg pløjede til Havre i Simons og lille Elkrog med Heste lidt med Stude. NC og Mariane skovlede Sand der og ved L. Krog.

Majus 1845

1ste Christihimmelfartsdag. NC var til Kirke og til Alters. Søster Mette betalte mig til Leje af det Stykke af nørre Huset, som er hende overladt til Afbenyttelse 4 Rbd Sølv.

2den Vi kørte Faardmøg paa Hedeager østlig, 4 store Læs og 2 med Stude med hvilke vi pløjede en Ager der, 40 Omfort?. De lagde Kartoffler og Faaremøg ved hver Enkelt N.C. Mariane og Søster Mette, hvilken sidste fik sin 2 a 3 Skp Kartoffler lagt i 7 Rader i østre Side af vestre Halve og sin 3 Læs Gødning. Vi lagde i det øvrige af Ageren omtr. 12 Skp.

3die Vi kørte 3 store og 2 mindre Læs Faaremøg paa Agrene oven Egekrog, hvilke vi pløjede med Stude og lagde deri 7½ Skp Kartoffler.

4de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg var i Faarbæk hos I. 22+1701822013 ang. 023 denne Lod 01815018 17021018 1702 1018 ? 16022 11023 2301 234169+ 110 013 23022 15009 men erholdt et ? 902 223201 723 Svar. Jeg bestilte en Galt Gris af N. Nielsen af Egelund. Eftmd satte vi de 2 Stykker gl Egetræer 5 Alen hver til Pælene til den østre Ende af Gangbroen over Aaen, Broder N. dannede disse noget til?? at drive i den faste Jordbund, hvilket skete med min Sto?? som vi har brugt som Møddingsgreb, samt senere siden Neddrivningen de øverste Ender til at paasætte den gl. Hammer, hvilke og skete bemeldte Aften, da vi og med en Slags Behændighed kastede Brotræet derpaa uden at denne kom i Vandet eller paa Landet. Jeg betalte Svoger Kjelds Søn L. Christian i Væverløn af 20 Alen 5 Rbm.

5te Jeg kørte til sønder Mølle med 10 Skp Rug og lidt Malt som jeg fik malet strak. Jeg tog Broder Anders hans hjem med paa Returen, med hvilket jeg kørte ad Bjørnkjær og Bjerget. Eftmd begyndte jeg at pløje til Byg paa Marken.

6te Jeg pløjede til Byg og harvede noget lidt, om Middagen kørte jeg og Naboen er Læs Jord hver til østre Ende af Gangbroen. Eftmd Regnvejr.

7de pløjede jeg og til Byg, og saaede lidt, 6½ Skp er saaet i de 4 østlige Agre af Bygget af Loen eller Havgaard.

8de Jeg pløjede til Byg og saaede lidt.

9de Jeg pløjede det sidste oven Vrodt. 5½ Skp er saaet i de 3 vestre Agre af Loftet eller fremmest af Markbyg. N.C. og Mariane fyllede eller kørte Mødding paa Havrestub i Havgaard med Stude. Jeg harvede med Heste ved Aftenstid, da jeg med disse havde pløjet vestre Ager.

10de Kvinderne bagede. N.C. kørte sidste af bemeldte Møgdyngge paa Havrestub og spredede Gødning der. Eftmd pløjede jeg disse Havrestub, men da det regnede saaede jeg ikke Bygget deri. Formidd. Skakharvede jeg Bygget paa Marken med Heste.

11te 1ste Pinsedag var jeg og Karen til Kirke, vi kørte. Jeg solgte til Chr. Jepsen 1 Td Byg a 3 Rbd at afhente naar denne behager i Contant Betaling.

Maj 1845

12te 2den Pinsedag var jeg hos Naboe til Barselgilde, jeg kørte efter dennes Anmodning til Kirke, skønt Karen ikke var til Kirke, men var hjemme at hjælpe med Moderens Tillavning til Gjesterne. Alle mine Folk var om Eftmd der (undtagen at de var hjemme lidt ang. Kreaturerne) til om Natten Kl. 2 Slet.

13de NC og Mariane kørte Gødning for Søster Mette 42 Læs. Jeg Karen og vore Døtre var igen hos Nabo til om Eftmd til Kl. 2.

14de Jeg saaede Byg i det i det pløjede ved Skeldigen omtr. 3 Skpr. og harvede dette. Eftmd saaede jeg Havre i et lidet Stykke 3 Fdk og noget i det pløjede Grønjord i Svinehovgaard, vi kørte nogle Læs Gødning paa østre Ende. Mariane vogtede Kreaturerne. NC kørte Gødning med Stude Fmd 10 Læs. Eftmd lidt Askemøg. M. Hansen fik nogle faa Tørv.

15de Jeg pløjede til Havre i I.Torps Eng. N.C. skovlede Sand. Eftmd saaede jeg sidste Havre i Svinehovgaard omtr. 3½ Skp og harvrde dette. Mariane kørte Gødning. N.C. gjorde ren i Hovgaard, jevnede ved gl Kaalgaard ved Skeldigen.

16de Var jeg og Karen til Kirke da Hs. Højerværdighed Biskoppen T. Møller fra Ribe var i Kirken at visitere den konfirmerede Ungdom fra de sidste 5 Aar. Hr. v.v. Hr Pastor Lauberg prædikede over en Tekst af Paulus Brev til Phillipenserne (Filipperne? RK) Kap ? – 12 Vers ? ” ? I ikke at jeg allerede har grebet det eller allerede er Fuldkommen, men jeg jager derefter om jeg dog kunde gribe dette”. ? – Skole hvor Hs. Højerværdighed Biskoppen visiterede Skolebørnene af hele Sognet. N.C. og Mariane kjørte Gødning om Eftmd. Jeg kørte om Morgenen et Læs Tørv til Digene ?, som har beklaget sig over Mangel paa disse i dette Foraar.

18de I Dag var ingen af Husets Folk til Kirke, da der ikke holdtes Prædiken, men Ligprædiken over L. Vistorps Datter.

19de Jeg begyndte igen at pløje til Byg paa Marken østlig sønden Vejen. N.C. begyndte i Dag at grave Tørv.

20de Ligesaa. Jeg saaede om Middagen Havre i ITorps Eng 6½ Skp omtr. Eftmd satte vi nogle Kartoffler eller begyndte dermed fra Vejen til søndre Ende, men blev forhindret derfra af den indfaldende Regnvejr. Jeg kørte nogle Læs Gødning med Stude, Mariane spredede Gødning.

21de Vi kørte det sidste af Søster Mette hendes Gødning undtagen lidet i Marken om Morgenen, lidt af vores om Middagen paa Agrene østen gl Staulund, som oven Vejen blev gødet med Askemøg, saaede 1¾ Skp Byg i de 2 østre Agre af det som sidst kom af Loen, pløjede den ommeldte Ager Eftmd.

22de Jeg pløjede vester Ager sønden Vrodt paa hvilke Søster Mettes Gødning er sat nogle og 70 Læs, saaede denne østligere med 1 Skp Byg af Loftet, østre halve af denne med ½ Skp. ½ Skp i vestre halve som Søster leverede, jeg harvede dette. Om Eftmd satte vi Kartoffler i 3 Agre fra østre Side sønden Vejen omtr. 3½ Skp, ½ Skp ved Ulvehøj i et lavt Ager paa ??, jeg saaede ¼ Skp

Maj 1845

mellem Vejen og Vrodt, harvede dette og begyndte at slæbe Byg norlig. N.C. grov daglig Tørv. Jeg lod de 2 sorte Stude gaa i Marken paa Græs, da vi spændte disse fra Ploven.

23de Jeg pløjede sidste af til Havre ved Damstedet, kørte et Læs Faaremøg paa nordre Side af søndre lange Ager østen Brinken, et Læs Hestemøg midt paa Ageren i det Lave ved vestre Ende af samme Ager. Jeg slæbte Bygget af oven Vrodt om Middagen med Heste. Eftmd saaede jeg omtr 3 Skp Havre i Gaardkrog og harvede dette. NC var i Skive til sin Broders Bryllup. H.P. Haderup leverede mig en Regning paa Tømmerarbejdet ved Degneboligen (? 3 Mark 8 Skil).

24de Jeg saaede Havre ved Damstederne saavel det før Vinteren pløjede som det øvrige med omtr. 13 Skp Havre. Mariane kastede Sand af Engen paa Gaardkrog mest. N.C. kom først i Dag Aften. C. Jeppesen 1 Tdr Byg.

25de Jeg var til Kirke. Eftmd var jeg i Forening med Sogneforstander I. Knudsen og Sognefogden paa Landevejen for at se om mangel befandtes ved Stenbroerne derpaa, kuns Stenbroen ved Hagebro fandt vi egnet til Reparation, som vi bragte i Forslag til hel Omsætning, hvilken Bekostning vi efter vor simple Indsigt anslog i Overslag til Sum 104 Rbd 4 Mark 12 Skilling. Kørsel og Haandlangerarbejde iberegnet. Sognefogden leverede mig Cviteringen for Skatterne af Degneboligen, som han har udlagt, men jeg betalte ham ikke disse af Mangel paa Smaapenge. Søster Mette betalte mig 1 Rbd for at køre hendes ½ Gødning paa Marken.

26de N.C. grov Tørv, vi kørte Hestemøg paa søndre Ager i Nederhavgaard 12 Læs, jeg saaede i de 2 nordre Agre omte. 4 Skp Havre og harvede. N.C. grov Tørv. Mariane var med Naboens Karl som grov Klynetørv for Almisselem Esper Vinter. Jeg pløjede ommeldte Ager til Byg med Stude, jeg overharvede Havre i Engen undtagen Gaardkrog. Saaede Byg der i Havgaard 1¼ Skp og harvede dette, og Markbyg.

28de NC grov Tørv, Mariane i Egelund, jeg pløjede til Boghvede en Ager østen gl Staulund sønden Vrodt omtrent 30 Omfart, saaede omtrent 1¼ Skp Boghvede der og harvede dette. Eftmd. jevnede vi et i Aaret 1842 kastet Stykke Grøft ved at kaste en lidt vestligere, og Opkastningen i den gamle i Damstederne m.m.

29de Jeg pløjede et lidet stykke Ager der ved Damsteder, kørte lidt Hestemøg 3 Læs paa nørre og søndre Ende af østre halve undtagen sydvest Hjørne. N.C. grov sidste Tørv, Mariane rejste nogle af Tørvene. Eftmd Tørvejrlig, de klippede Faar.

30te De toede sidste Faar og klippede disse. Jeg var i Haderup Skole, hvor der afholdtes ekstra Møde ang. Valget af hvilken der skal deltage i Valget af Medlemmerne til Amdsraadet d. 6te Juni. Villas Løvig valgtes, fik 2 Mark af hver, 12 Mark. Vi jevnede Byg i Hovgaard, kastede lidt Sand. NC ryddede lidt i Grøften, jeg satte Trug i lille Elkrog.

31te Vi kastede Sand paa eller af Gaardkrog, satte Trug i Egekrog og Nederskifte. Eftmd rejste de Tørv, jeg slæbte Byg og Boghvede neden Vrodt, overharvede Havre ved Damstederne. Hestene paa Græs.

Junius 1845

1ste Ingen af Husets Folk til Kirke.

2den NC grov Træk østlig. Jeg hentede lidt gl Lyng ved Riishøj, harvede Kartoffler paa Hedeager, overharvede Byg og Havre i Nederhavgaard, overharvede den Leer og Dynd f. Aar paakørte Ager neden Gaarden. ? Peder Nielsen leverede mig 10 Rbd med den Betingelse, at jeg derfor skal levere ham 1½ Lispund Vinteruld, hvilket han ikke i Dag kunde faa Tid at modtage.

3die NC grov Træk østlig. Jeg og Karen kørte til Holstebro med 4 Skp Rug 11 Skp Byg. Rugen solgte vi a 30 Skil Courant Skp. De 7 Skp Byg a 22 Skil Courant. De 4 Skp fik vi med hjem igen. Jeg betalte paa Amtsstuen 1ste ½ Aars Skatter 19 Rbd 1 Mark 8 Skilling Sedler. Købte 2 Ols Sild a 2 Mark – 4 Mark, 10 ferske Torsk a 10 Skil courant 1 Rbd 4 Mark, 9½ Snes Hvilling a 9½ Skilling courant 1 Rdl 3 Mark ¼ ? 3 Pund Riba? 1 Mark, 3 Mark ?, ½ Skp Salt, 1 Kardus, ¼ Skrivepapir, ½ Pægl Bomolie med Flaske, ½ Pund Sæbe, lidt Spenserier a 1 Rdl 2 Mark 1 6/10 Skil. Brød 8 Skil, Corn? 12 4/5 Skil, Aal 7 Skil courant 11 2/10 Skil Potten? 2 Skil courant 3 1/5 Skil 5 Rbd 5 Mark 13 1/10 Skilling for ?? Skou 1 6/10 Skil. Vi kom hjem om Aftenen Kl. 11 Slet. Noget Regn og Torden Vejrligt. Et Møde berammedes til d, 24de Juni Eftmd Kl. 3 Slet.

4de NC grov Træk, Eftmd kørte jeg et Læs Tørv af min Hede til Haderis for gl Laust Haderis.

5te Vi begyndte at kaste Leer til Simmelkjærboerne.

6te Jeg pløjede Grønjord i Damstederne med Heste, de kørte Tørvesmul i Møddingstedet med Stude. Eftmd kastede vi og Leer, Mariane kastede fra, da vi havde et Trug sat af Møgfjel i vestre Ende, da Graven er omtr. 5 Alen dyb og endnu reen Leer.

7de Jeg kørte til sønder Mølle med 2 Tdr Rug og lidt Malt, 4 Skp Byg til Gryn, 6 a 7 Skp Byg af Naboens. De kørte Tørvesmul med Stude. Jeg leverede P. Nielsen Vinteruld 1 Lispund 5¼ Pund god og 3¾ Pund af det som er vasket inden Afklipningen af de døde Faar, paa hvilke sidste ingen Pris blev bestemt, og har jeg som for 2den d. M. meldt paa det hele modtaget 10 Rigsbankdaler Sedler. Jeg betalte Hr. Kølbye 17 Skilling courant for Stampning af 17 Alen Tosild, de 14 Alen blev d. 24de f. M. sendt med P. Jakobsen til Skive til Farvning.

8de Var jeg og Mariane til Kirke. Jeg betalte Sognefogden 5 Mark 9 Skil for hvilke jeg har modtaget Cvitering, disse er Afgifter af Degneboligen. N.Christian har jeg betalt 2 Mark 13 Skil af Lønnen for d. Aar. Bortsendte Ag Av 86 ?. Den 7de d. M. leverede jeg 1 Skp Rugmel i Haderis til Mads Bak a 3 Mark betalt.

9de Kvinderne bagede i dag. Jeg pløjede sidste af Damstederne. Eftmd pløjede jeg til Boghvede med Stude, sidste med Heste, nordvestlig 3 Agre i det indelukte, hvorpaa er kørt Dynd og Leer afvigte Sommer og underharvede dette. NC slog Vejlyng.

10de Jeg saaede i denne Ager 1 Skp Boghvede af egen Avl, 3/8 Skp af N. Haderis i vestre Side af østre halve, vi harvede dette med Studene. Vi kørte til vor Vejlod ved Hagebro med et lidet Læs

Juni 1845

Lyng, nogle Sække Vinteruld af P. Nielsen Faarbæk, som vi satte i Høigaard i alt 4 Sække. Karen fulgte med, jeg kørte hende ½ Mil paa Landevejen ad Sjørup, hun gik til Laanum med noget Vævergarn. Hun laante 5 Specier af Svigerfader, 1 Specie af hendes Søster Amr.(Ane Margrethe RK) dog uden min Anmodning. Vi lagde ommeldte Lyng paa Vejen efter at vi først havde lagt det opkastede af østre Grob (Grøft) kørte Grus paa, hvilket vi delvis tog af vestre Grob delvis paa Hagebro Enge, alt af det af Vejen bortskyllede. Karen kom og fulgte med hjem om Aftenen.

11te Fmd kørte vi noget Træk i Møddingstedet med Stude, nu den nederste Lag lagt omtr. 70 Læs. Eftmd gjorde vi sidste Eng reen, gjorde et lidet Vandløb vestlig i Nederskiftet.

12te Jeg harvede kartofler ved Leergrav. NC hug Riis i M. Hansens Krat, jeg hentede 2 smaa Læs Eftmd til Dæmning. Mariane slog Lyng ved Ulvegrav.

13de De slog Lyng, jeg kørte 2 smaa Læs til Dæmning. Eftmd pløjede jeg noget vestlig oven Bakken. Vi begyndte at køre Jord til Dæmning, Svend 4 Læs Leer, N. Henriksen 3 smaa Læs, P. Sørensen 1 Læs, Aamosegaard Mand 1 Læs ekstra alt betalt.

14de Vi kørte Jord til det bortskyllede neden Dæmning ovenpaa Riis og Lyng med Stude og Heste omtr. 30 Læs. NC rejste Træk Formd. Eftmd skruede han og Mette sydvestlig i Heden.

15de NC til Kirke. Jeg hentede en Galt Gris, som jeg da samme var bestemt købt af N. Nielsen Egelund a 1 Rdb 5 Mark betalt.

16de Formd skruede vi sidste Tørv. Mette hjalp lidt i Sidstningen. Eftmd kørte vi Jord og Ris neden Dæmning i L. Krog. NC slog Lyng vestlig ved Ulvegrav, vi kørte et lidet Læs til og lagde mellem dette Jord.

17de Formd. kørte vi igen Jord til Dæmning. Mariane syg. Eftmd slog N.C. Strølyng norlig, vi gjorde reen i L. Krog, jeg kørte 2 Læs Sten til neden Dæmning.

18de Formd skruede N.C. og Mariane 30 Læs Træk i østre Hede. Eftmd kastede vi Leer.

19de Vi kørte 22 Læs i ?? Hedejord omtr. ?? Agre, og 6 Læs Møg og 16 Læs Jord, hvormed vi begyndte en Markmødding.

20de Var jeg N.C. og Mariane ved Landevejen ved Korshuset eller sydøstlig derfor af hvilke vi kastede omtr. 72 Alen 1½ Alen vid 1 Alen dyb Grøft og planerede Vejen med det opkastede Sand. Vi kørte med Naboen paa Tour og Retur.

21de Vi kørte 12 Læs Fæmøg og 22 Læs Jord paa samme Møgdyngge, denne dermed afgjort. Svoger Anders Jeppesen var her, jeg betalte ham 1 Rbd for 6 Skp Stenkalk, som han har leveret mig til Degneboligen uden Cvitering, 2 Mark for Broder Anders, 1 Mark for 1 Skp til Broder Niels betalt.

Juni 1845

22de Var jeg til Kirke, men kom for sildig hvorfor jeg lod mig nøje med med flere at høre det meste og vigtigste af en Prædiken ved at sidde i Vaabenhuset. Eftmd ved Aftenstid kørte jeg og NC 5 Læs Tørv for Søster Mette.

23de I Dag begyndte vi at køre Tørv 8 Læs.

24de Ligesaa. Eftmd. Kl. 3 var jeg i Haderup Skole, hvor efter taget Bestemmelse afholdtes et Møde hvorved adskillige Genstande blev foredragne og optaget til Behandling, dog ikke Sager af stor Betydning. Jeg modtog af Præsten de ved Ligningen i Debr. f. Aar paalignede og fra Holstebro Amtstue hidsendte Bidrag af de af Neder Feldborg nedlagte Gaarde, hvis Ejendomme for en Del til Skovanlæg er anvendte 9 Rigsbankdaler 2 Mark 4 Skil Sedler af Hartkorn efter nyt Matrikel 12 Tdr 1 Skp $1\frac{3}{4}$ Album er omtr. 4 Mark 10 Skil pr. Td Hartkorn. 2den Klas? Jeg betalte Chr. Jensen af Vormstrup 9 Rigsbankdaler Sølv, som er 4 procent eller d. Aars Renter af de 225 Rigsbankdaler, som jeg er ham skyldig efter Obligation af 20de Juni 1837. Jeg betalte Præsten 1 Rbd men 1 Skil blev forglemt, som min Andel eller $\frac{1}{5}$ af Udgifterne for Viborg Stiftstidende et Aar for hvilke Præsten paa vore Vegne har Subskriberet, da denne er ansat til 1 Rbd 8 Skil Cvartalet, er mig ikke meddelt rigtig ?? om de øvrige Udgifter samme Betræffende.

25de Ligesaa. NC grov Træk norden Studtovtmose.

26de Ligesaa. Jesper Christensen Trevad Mølle var her, han bød mig 64 Rbd for de sorte Stude. N. Nielsen Egelund hentede 4 Læs Leer betalte 2 Mark 4 skil. Chr. Madsen ? 2 Læs betalt med 1 Mark 2 Skil. den 11te d. M. betalte P. Sørensen Simmelkjær for 2 Læs leer 11 Skil courant, N. Christensen Aamosegaard for 4 Læs f. Aar 1 Mark 8 Skil for 3 Læs d. Aar er 1 Mark courant. Den 17de Svend Pallesen 4 Læs d. Aar rester 2 Mark 4 Skil. N. Henriksen 4 smaa Læs rester 1 Mark 8 Skil.

27de Vi kørte Tørv 8 Læs, Mariane slog lidt Lyng til Brændsel østlig. Vi kørte et Læs Fladtørv til Dæmning. Jeg var i Haderup om Middagen, da der blev klinet paa Degneboligen.

28de Et Stykke Stak afgjort med 32 Kørelæs. Eftmd Regnvej, vi ? 4 Læs Tørv, satte Kaalplanter omtr. de sidste.

29de Var ingen af Husets Folk til Kirke.

30te Vi kørte Tørv 8 Læs

Julius 1845

1ste Vi kørte Tørv 8 Læs.

2den Ligesaa men 10 Læs.

3die Kjørte jeg til Haderup Degnebolig med de Kirkesangeren tilfaldende Tørv omtrent 8 Snese, alt Hedetørv da vi ingen Klyne grov d. Aar. Jeg leverede disse samt en Ost paa omtr. 1½ Pund Vægt til Kirkesangeren, betalte denne 2 Rbd Sølv for anvendt Reparation paa Skole og Degneboligen hvad Murerarbejdet angaar. Eftmd kørte jeg til Vistorphuset til Smeden. Jeg fik Sko lagt om under Hestene, lidt mere Smaating slagen for hvilket alt jeg betalte Smeden Lauge 1 Rbm. N.C. Tørv 2 Læs, 3 Læs af Træk til at lægge paa Tørvestakken.

4de Kvinderne toede Klæder. NC og Drengen plukkede lidt Draggræs. Eftmd kørte jeg til Kragelund. Folkene blandede Gødning.

5te Jeg modtog der af en ? Anker Rydahl nogle 54 Stk Egetræ som var betinget for 2 Rbd, men denne vilde derfor kun overlade mig simpelt Læs, hvorfor jeg maatte give ham 14 Mark derfor, da jeg fik nogle Stykker mere end hvad Manden vilde overlade mig for 1 Specie. Jeg kørte paa Retur med den indkastede Vej til vestlig for Ravnholt omtr. 1½ Mil. Jeg fik Hestene paa Græs hos C. Ravnholt en Times Tid. Jeg kørte ad Karup, Kølvråa, Hessellund, Egelund til mit Hjem.

6te Jeg var til Kirke. Eftmd tog Ladden ned over Faarene i Ladehuset. Vi lagde dette Egetræ af Vognen 49 Stk. i Aaen 5 i Aasted. Hentede noget 1 Læs Tække og Strølyng, det første ved Agremose, det sidste paa gl Hedeager.

7de Vi tog Tækket af 3½ Fag paa østre Side af Stuehuset over Køkkenet og Bryggerset med m. C. Jeppesen tækkede derpaa, jeg lagde Lyng, NC hentede lidt Tækkelyng.

8de Vi tækkede dette Stykke af til Kl 10 Fmd. Mikkel Høgild fik et Læs Leer, da han var her om Natten, Torden og Regnvejr sidst paa Formd. Eftmd blandede vi Gødning.

9de NC og Mariane blandede Gødning med Stude, jeg kørte Træk med Heste 4 Læs af østre Hede.

10de Jeg kjørte til Haderup, hvor jeg kørte 2 Læs Klynetørv for Jomfru Eggers fra Soemose 1 fra Tomas Dahls Mose sydlig. Eftermiddag Regnvejr, de blandede Gødning.

11te Jeg kørte Træk 5 Læs, de blandede Gødning.

12te Jeg kørte 3 Læs Træk, de blandede Gødning, kjørte 2 Læs Leer af egen Grav. Eftermiddag kørte jeg noget Jord af Heden norlig paa Staldmødding.

13de Søndag ingen af Husets Folk til Kirke. Chr. Brevig afhentede 2 Læs Leer betalte med 12 Skil.

14de Jeg kørte sidste Træk 4 Læs hjem af østre Hede, de blandede Gødning.

15de Vi kørte noget Hedejord oven paa Stalmøddingen, som jeg i Dag pløjede.

Juli 1845

16de Formiddag Regnvejr. Vi æltede Leer om Morgen. Vi kørte og Hedejord, Eftermiddag æltede jeg Leeret af med Heste, foranlediget af det meget Regn som har gjort samme upassende til at ælte med Fæet rigtig. Kvinderne begyndte at kline.

17de Kvinderne klinede. NC grov Træk nordøstlig ved Høstrup Vej. Jeg kørte hjem af samme skiftevis med Heste og Stude.

18de Vi kørte Træk Formd. Eftermiddag slog vi Bløden i Nederhavgaard.

Et Leveaar med flere svandt

O Gudske Lov! at Tiden randt

I Fred for Mig og Mine

Hvad vi her neden kalde god

Til Nødtørft du os nyde Lod

Vi dig med Føie Prise!

I Syv og Fyrretyve Aar

Jeg levet har paa denne Jord

De Dage randt saa fage.

Gid at den Tid jeg leve skal

Til Dit Behag og Vores Vel

Som Strømmen maa hensvinde

Ved Banens Ende Fader god!

Naar vi ej længre her paa Jord

Som Borgere skal være

Gid da Sindsro, og Sjelefred!

Vor Del maa Vær ved sidste Fjed

Som Frugten af Din Lære

Peder Knudsen

Juli 1845

19de Jeg kørte til sønder Mølle med 2 Tdr Rug, 5 Skp Byg til Meel, 4 Skp Malt. 4 Skp Rug som jeg paa Returen leverede Tomas Dahl efter Anmodning, nemlig Melet af samme han betalte mig 2 Mark 8 skil af Købesummen igen 10 Mark, de sidste 4 Skil af de 2 Mark 4 Skil for 1 Skp Rug. N.C. slog Aasted i Hovgaard. Karen kalkede Husene udvendig omtrent. Vi slog 250 Sten Eftermiddag. Jeg købte ? Kardus af Naboen 8 Skil.

20de Var jeg og Karen til Kirke. Jeg tilsendte J. Høigaard Kirkeværgen ved hans Karl Jeppe 28 Skilling Courant til Kirkeskatten m.m. efter 12 Rbs pr Td Hartkorn gl Matrikel 3 Tdr 5 Skp 2 Fdk 1 1/6 Album. Jeg solgte et Par sorte 4 Aarige Stude til P. Christian Pedersen fra Vridsted at levere ham ved næste Lundmarkeds Tid eller efter Bestemmelsen Søndagen i Forvejen. Købesummen er 70 Rbd og 1 Rbd til om han kan faa 3 Rbd mere for dem ved Leveringstiden omtrent. Han betalte mig 10 Rbd i Fæste i Dag.

21de I Dag kastede vi Grøften ud i nedre Ende, jeg kastede noget i Sanden hvor dette skal løbe. Vi begyndte at slaa derved. Vi slog det høje og Dammen neden Aasted og oven Aasted til store Dam.

22de Vi slog Agrene norden store Udløb og Dammen derved, kørte Høet hjem af Bløden 1/2 Læs af Aasted, 2/3 Læs kom ind til Faarene, begyndte at slaa af Engen norden Aasted, tog et Læs Sten hjem med om Aftenen.

23de Vi slog Nederskifte af lidt af Ager sønden Udløb, stakkede Høet norlig paa Agre.

24de Vi slog for det meste Agrene, stakkede Høet norlig i Nederskifte, og kørte Høet hjem af Agre norden store Udløb til Fæ.

25de Vi stakkede sidste Hø i Nederskifte og paa Agrene for det meste. De skruede Træk ved Stengsdahl. Vi slog Aasted til Kiel.

26de Vi slog Kiel norden Udløb undtagen det sumpede, kørte Høet hjem fra neden Aasted, 1/2 Læs til Faarene oven Aasted, 1 5/6 Læs til Hestene, af Agre 4/5 Læs til Fæet, stakkede lidt sydlig paa Agre. De slog det halve af Nederskifte Aasted.

27de N.C. og Mariane til Kirke.

28de Vi slog Holmen og Gaardkrog og stakkede i Kiel eller mest af Holm.

29de Vi slog Kiel sønden Udløb, kørte 1/2 Læs Hø hjem af Holm og Kiel til Heste, 4/5 af Kiel og Agre til Fæet.

30te Vi slog Kielholm af, Egekrog neden Aasted og denne hvor som eller er overskyttet med Sand. Eftmd pløjede fællede jeg med Heste norligt det indlukte 4 Agre fra østre Side. NC var i Vridsted med 15 3/4 Pund Smør som han solgte Claus Christensen derboende, han købte 1/2 Pund Sukker a ? Skil.

Juli 1845

31te Kvinderne malede Boghvedegryn, jeg pløjede Agre af, NC jevnede Jord paa store Møgdyngge, nu er den afgjort omtrent 400 Læs. Vi stakkede Høet paa Holmen og Gaardkrog, kørte Høet hjem af Nederskifte Aasted, Kiel Bløde lidt mere $1/6$ Læs af Kiel Ager.

August 1845

1ste Jeg lod Stiftmoder ved Knud tilsende i Gaar for Aftægt 8 Rigsbankdaler 8 Skilling. Vi slog Ageren neden lange Ager og store Elkrog sønden store Vandoverløb, kørte Høet hjem af Gaardkrog 5/6 Læs ?? Det sydligste af den og nærmest Holmen 1 Læs til Heste. Vi stakkede Hø sydlig i Kiel og Holm og Egekrog norden Aasteds Udløb.

2den Vi slog Itorps Eng til Aasted lidt paa Agre mellem Aastederne. Regnvejr om Aftenen.

3die Jeg skrev en Bekendtgørelse ang. et Møde i Haderup Skole som efter Præstens Ønske bestemtes til d. 19de d. M.. Jeg og Karen var til Kirke, jeg betalte N. Hornstrup 2 Mark 8 Skil for nogle Gymnastik Aparater, som han har forfærdiget til Haderup Skole. Ved opgjort Mellemregning med Broder Anders, blev Summene omtrent lige, og lod vi det altsaa gaa lige op, og en Sum Cviterede den anden.

4de Vi slog Itorp Eng af undtagen nørre Aasted. Regnvejr om Middagen.

5te Vi kastede lidt Dynd om Formd. Eftmd kørte vi Høet hjem af neden Elkrog, Kielholm, 1 Læs til Faar, det øvrige af Kiel 2/3 læs til Fæet, stakkede neden lange Ager, store Elkrog sønden Udløb, Itorps Eng til sønden Aasted Udløb.

6te Vi slog i store Elkrog lidt af Ager, og det østlige undtagen det meget sumpede. Vi stakkede sidste Hø i Itorps Eng.

7de Vi slog store Elkrog Ager Formd. Eftmd slog vi Holmen og begyndte i Egekrog, stakkede lidt Hø i Elkrog.

8de Vi slog Egekrog af, fik 1 Læs Hø hjem af store Elkrog sønden Udløb og neden lange Ager til Heste, 1 Læs norlig af Itorps Eng til Faar, noget Støvregn forhindrede os i udi at køre det øvrige, vi stakkede.

9de N.C. kastede lidt Dynd, vi hvervede lidt i Elkrog og det der (Her er lidt revet af Bogen).

10de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Regnvejr.

11te Vi kørte nogle Træk. NC grov nordøstlig. Vi hvervede Høet i store Elkrog og paa Holmen, men som Følge af Regn som faldt, fik vi det ikke stakket.

12te Vi kørte Træk. NC grov nordøstlig ved Høstrup Vej.

13de Ligesaa Formd. Eftmd jevnede vi i Stangsdahl Mose en Overkørsel og kørte lidt Lyng og Sand paa det mest morasige Steder med Stude og et Læs Træk hjem med.

14de Vi kørte nogle faa Læs Sand paa bemeldte Overkørsel, kørte nogle Træk hjem fra norden Mosen 14 Læs.

August 1845

15de N.C. hentede et Læs derved og grov nogle som forhen, hvilke de om Formd kørte hjem med Stude. Jeg leverede Hr. Kirkesanger og Skoleholder P. Andersen, jeg kørte med denne til Nabo, Feldborg at samle Høet og til Haderup Degnebolig med samme 6/7 Læs. De stakkede Hø i store Elkrog og Egekrog. Jeg betalte Nabo for 2½ Pund Reb a 2 Mark 3 Skil. 1 Fdk Salt 14 Skilling som han har købt til mig i Skive, 24 Skil for 12 Alen Tøj fra Pressen. 1 Lybs Skilling for en Kongeægt af omtr. 3 Skp Hartkorn.

16de Vi kørte Dynd paa Agrene i det indlukte 4 fra østre side med Heste og Stude.

17de Jeg var til Kirke, N.C. i Resen Kirke.

18de De stakkede igen Høet i Itorps Eng, Elkrog, vi fik et Læs hjem af Itorps Eng til Faar.

19de Jeg gik til Haderup Skole, hvor der efter forud sket Bekendtgørelse afholdtes et Møde. Sogneforstanderne mødte undtagen M. Løvig. Adskilligt blev foredraget til Forhandling, som blev tilført Protokollen. NC slog ? i Elkrog Bløde. Mariane rev denne. Eftmd tog vi et Læs Hø hjem af Elkrog og Holmen til Heste, et Læs til Fæet i Mellemgulv af Egekrog Holm, og noget af Elkrog til Fæet.

20de NC og Mariane kørte Dynd Formd. Eftmd. Regnvejr, jeg reparerede ved nogle River og noget mere.

21de Regnvejr Formd. Eftmdag begyndte vi at høste Byg, noget ved Skeldigen paa det højeste som var det mest modne, da Straaene var noget saftige, og senere over Bakken samt ved Ulvehøj.

22de Vi høstede sidste Byg oven Vrodt, rev lidt Bygstub, kørte sidste Hø hjem af Elkrog Agre et Læs som vi stakkede bag Nørrehuset.

23de Vi rev disse Bygstub af undtagen lidet, gjorde Høet tørt ved nørre Huset, som kom ind til Heste og Stude. Vi kørte Høet hjem af Elkrog Bløde ½ Læs som Karen gjorde tørt bag Fæhuset, vi kom dette ind Aften. Om Eftmd begyndte vi at høste Rug østlig sønden sorte Knot.

24de Jeg var til Kirke. N. Hornstrup meddelte mig Cvitering for de 2 (lidt revet af Bogen) jeg betalte ham forleden ??? han leverede mig mit Uhr, som han har sat i Gang, hvilken jeg sendte ham i Dag ved Kirsten Bennev? Denne har staaet siden Fredag. Ved Aftenstid red jeg til Egelund paa brune Hest. Jeg solgte 4 Tønder Sæderug til Chr. Madsen der boende a 4 Rbd Tønden at levere paa hans Bopæl Dagen efter Mikkelsdag, mente han. Jeg købte 9½ Pund Flæsk af N. Nielsen ibd a 15 Rbs Pundet efter Ande? men kuns 9½ Pund med vores Bismar da Karen vog samme.

25de Vi høstede Rug østlig paa 3die Kjerv lidt sønden Vej.

26de Vi høstede 3die Kjerv af norden Vej, noget 2den Kjerv. Vi kørte 3 8/15 Trave Rug hjem af Søsters 3die Kjerv, blev sat vestlig i midterste Gulv, de høstede Byg oven Vrodt 10 Traver. Eftmd

August 1845

kørte jeg til Mølle med $9\frac{1}{2}$ Skp Rug, som er det sidste af f. Aars Avl, 2 Skp Byg til Mel og 2 Skp til Gryn, ligesaa noget Malt. Jeg kom hjem Aften Kl. 11.

27de Vi høstede 2den Kjerv af norden Vejen, havde M. Lausen Bak at høste.

28de Vi høstede Gøderug norlig undtagen lidet af det i Efteraaret gødet.

29de Vi havde Broder A og Hustru, vi høstede dette op og Sanden omtrent det halve af Hedeager Rug.

30te Vi høstede dette af 2 $19/20$ Trave, kørte hjem 1 $14/20$ omtr. og Bygrivning af Marken af det hjemkørte Byg.

Der er igen noget væk af Bogen, begynder igen September 1845.

September 1845

1ste Mandag.

2den Tirsdag.

3die Onsdag.

4de Torsdag.

5te Vi kørte sidste Byg hjem af marken og Rivning, kørte Boghvede hjem af Marken og Byg ved Skeldigen.

6te Formd. Var jeg hos Smeden og fik Skoene lagt om under Hestene lidt mere skyldig 1 Mark. De sankede Bygaks, jeg Eftmd oven Vrodt.

7de Trak jeg til Vridsted med 2 sorte 4 Aarige Stude, som jeg d. 20de f. M. solgte, og leverede disse til Peder Christian Pedersen der boende, han betalte mig Contant 60 Rbd siger Tredsintytve Rigsbankdaler Sølv, som iberegnet de 10 Rbd, som han betalte ved Købets Slutning udgør 10 Rbd Sølv, skønt jeg fik dem sat i Stalden der og lagde et Stykke Reb hvor jeg ?rak Studene i Forstuen, men han vilde dog tilegne sig samme $\frac{3}{4}$ Pund, jeg købte dette igen for 12 Skil, omsider gav han mig dog 12 Skil i 3 Terminer til Børnene og vedkommende. Han skylder endnu 1 Rbd i Vilkaar, hvis han faar 3 Rbd mere.

8de Jeg kørte til Skive for Jakob Hadderis, kørte til Hadderis om Aftenen med 2 $\frac{5}{6}$ Tylt 7 Alen eller 14 Fods Brædder og et Stykke Eg. Jeg købte i Hr. Købmand Sørensens Butik 1 Pund Kaffe 1 Mark 6 Skil. 3 3 Cikorier 8 skil. $1\frac{1}{2}$ Pund sukker 2 Mark 1 Skil. $\frac{1}{4}$ Pund hvid Sukker 6 Skil. 4 Lod The 1 Mark ?? 2 Skil. 1 Pund Sæbe 14 Skil. $\frac{1}{2}$ Pakke Knappenaale 1 Mark 14 Skil. Hægter 8 Skil. $1\frac{1}{2}$ Dus. Smaa Knapper 12 Skil. 12 Pund Jern 4 Mark 12 Skil. 3 Pund Baandjern 1 Mark 5 Skil. 1 Pund 12 Lod Skraa 3 Mark, 5 Karduser 4 Mark, 150 Søm 2 Mark 10 Skil. 50 mindre Søm 5 Skil. 2 Skp Salt 3 Mark 8 Skil. $\frac{1}{4}$ Skp finere Salt 1 Mark 4 Skilling, 8 Potter Tjære ??, 8 Potter Brændevin 1 Rdl 1 Mark 3 Skil. Alt betalt Contant med 6 Rbd 5 Mark 14 Skilling. 1 Pisk af Sadelmager Thomsen 1 Mark, 1 Bog Papir hos Svendsen 1 mark 4 Skil. I Alt Summa 7 Rbd 2 Mark 2 Skilling. I Bropenge 4 Skilling. N.C. høstede Boghvede norden Gaardens Indlukke. Eftmd. Havre i Gaardkrog og Itorps Eng.

9de N.C. høstede sidste Havre i Itorps Eng. Vi høstede Havre paa Lange Ager og lille Elkrog.

10de Slog vi L. Krog af Lavningen. Eftmd læssede vi en 3 a 4 Alen lang Sten i Vadkrog, hvilke vi kørte til Dæmning og lagde denne nogle Alen neden for at der paa denne m.fl. skulde være Over??.

11te (der er igen revet Hjørne af Bogen).

12te Jeg hentede et Læs Faarelyng for Søster Mette, som blev indlagt over Lammehuset. NC og Mariane, Karen og Mette slog Faarelyng sydøstlig for Riishøj, vi kørte 3 Læs hjem som kom ind

September 1845

over mellemste Faaresti oven paa Høet. De stakkede Hø i Elkrog, som vi kørte hjem ½ Læs. M. Bak tærskede Rug. Høet blev røstet i Halm.

13de De slog Lyng, vi kørte 2 Læs hjem som kom ind over Faar. Jeg lagde Ladd over søndre Faaresti. M. Bak tærskede Rug. Eftmd kørte vi Havre hjem af Gaardkrog, Itorps Eng omtr. 5 Traver og Høet af lille Elkrog 1 Læs, som vi stakkede bag Nørrehuset samt Havrerivning som vi tog med Tvillingerne. NC høstede Havre i Svinehovgaard. De stakkede Høet i Nederhovgaard. Ved Afregningen med Søster Mette blev jeg hende 4 Mark 8 Skil skyldig. (Nu er der igen en Hjørne revet af Bogen).

14de Var jeg og Karen til Kirke. Jeg betalte Kørsel fra Hadderis 24 Skil for 6 Læs Leer, som er leveret til Skolen i Løbet af Sommeren. Svoger og Hustru fra Løvig var her Eftmd.

15de Vi fik Rug af Loen af 2 2/3 Trave, som M. Bak har tærsket, jeg betalte ham for de 3 dage Tærskning 1 Mark 14 Skilling. Ved at betale ham de 14 Skilling 1 Mark og 2 Mark for 2 Dages Høstarbejde Cviterede han som Betaling for 1 Skp Rugmel, som jeg lod ham tilsende i Løbet af Sommeren. 1 Td 7 Skp ½ Skp baggest. Jeg kørte til sønder Mølle med 9 Skp af dette Rug, noget Rug af Søster Mettes og noget for Husfolkene i Haderup. NC høstede sidste Havre i Hovgaard.

16de Vi begyndte at pløje til Rug paa Hedeager med de 2 sortbrogede 3 Aarige Stude, som vi vænnede ved denne Lejlighed. NC og Mariane holdt hver i et Tov Reb ved Hovedet af hver, og jeg holdt Tømmene og Pisk og Ploven i Orden. Eftmd. begyndte jeg at pløje med Hestene i 3die Kjerv

17de Vi pløjede og til Rug. Eftmd. kørte vi et Læs Havre hjem fra Damstedet, og det øvrige maatte vi sætte i Stak bag nørre Huset, da der faldt noget Regn derpaa, siden det var bunden. Vi kom Hø ind 2/3 Læs paa Staldloftet, og 2/3 Læs i mellem Fæ?gulv.

18de Vi pløjede, NC lukkede ved Enden af Digen ved Aaen ved Vadkrogsanden.

19de Vi pløjede, jeg alene med Stude paa Hedeager og 3die Kjerv med Heste.

20de Jeg pløjede Hedeager Rugstub af med Stude, begyndte paa 4de Kjerv neden sorte Knot. Vi kørte sidste Havre af Hovgaard, som kom paa Staldloftet til det af Langager og Simons Elkrog, 5/6 Trave af Damstederne hvilke og alt kom ind over Studene. Vi fik Høstgilde om Aftenen.

21de Var jeg N.C. og Mariane til Kirke, der holdtes Høstprædiken. M. Lausen Bak leverede mig en hvid Væderlam, som M. Hansen paa mit forlangende købte til mig forleden Dag 7 Rbm som jeg betalte ham.

22de Jeg pløjede NC tærskede.

23de Ligesaa.

24de Ligesaa, Vi fik et Læs Faarelyng som kom ind i gl Lammehus.

September 1845

25de I Dag begyndte jeg at saa Rug, saaede i de 4 Agre paa Hedeager $3\frac{1}{4}$ Skp omtr. i 4de Kjerv og de 2 Agre vesten sorte Knot omtr. $3\frac{1}{2}$ Skp. N.C. og Mariane slog Faarelyng Formd, om Aftenen hentede jeg et Læs, som kom ind i gl Lammehus. NC kastede Rug af 6 Traver.

26de Jeg saaede i 3die Kjerv omtr. $8\frac{1}{2}$ Skp og harvede, NC i Skive til Marked. Regn om Aftenen.

27de Jeg pløjede 3die Kjerv af, 1 Ager er pløjet af 2den Kjerv, fik Rug af Loen sidste af 6 Traver 3 Tdr 7 Skp, 14 Skp baggest. Svoger A. Jepsen var her og bød til Barselgilde.

28de Ingen til Kirke.

29de Jeg pløjede N.C. tærskede.

30te Ligesaa, Løverdags den 27de var Knud i Egelund til Tyr med broget Ko 2den Gang.

Oktober 1845

1ste Jeg pløjede, N.C. tærskede Rug.

2den

3die Ligesaa

4de Ligesaa. Vi fik Rug af Loen af 5½ Trave 3 Tdr 4 Skp, dette og 4 Skpr. som vi tog af Loftet i alt 4 Tdr. kørte jeg til Egelund og leverede Chr. Madsen der boende mod Contant Betaling 4 Rbd for Tønden efter Akort af 24de August sidst.

5te Søndag Jeg kørte til Laanum med Karen, Esper, Edel og Margrete, vi var hos Svoger A. Jeppesen til Barselgilde. Han lod os opvarte med Spise og Drikkevaret efter Behag. Jeg var i Smollerup Kirke, hvor hans Datter Maren Kirstine Andersens Daab blev publiceret.

6te Vi logerede hos Svigerforældre om Natten, hvor jeg betalte 10 Rbd Sølv som Karen uden min Anmodning i Løbet af Sommeren Juni 10de laante af ham, samt 2 Rbd til Karens Søster A. Maria iligemaade ?? Vi var igen hos Svoger til ved Aftenstid. Svoger Kjeld bød os til sin Datter A. Kirstines Bryllup Fredag den 16de d. M. vi kørte hjem om Aftenen. Jeg betalte P. Andersen 10 Rbd Sedler.

7de Jeg pløjede lidt. Eftmd var jeg i Haderup, hvor der holdtes Sogneforstanderskabs Møde.

8de Jeg pløjede Bygstub.

9de

10de

11te Der er igen

Herefter mangler indføringer for resten af året 1845.

Året 1846

Der mangler indføringer for hele året 1846 med undtagelse af noter for året og det årlige digt.

Nota 1846

18de Marts Rug paa Loftet 10 Tønder
19de Begyndte at køre Møg
16de April at pløje til Havre
29de at saa Havre
28de at lægge Kartoffler
2den Maj at pløje til Byg og saa Byg
25de at pløje og saa Boghvede
5te April Det unge Fæ paa Græs
10de Kørerne
14de Maj Studene
18de Hestene
20de Juli at slaa Eng til Bestandighed.
13de August begyndte vi at høste Rug
14de Byg
15de Oktober at pløje til Rug
30te at saa Rug
2den Novbr. Saaede vi sidste Rug
3die begyndte vi at fælde Grønjord
6te kom Hestene til Bestandighed paa Foder
25de den graa Ko samt Kalvene
28de det øvrige Fæ
12te December Faarene

1846

21de Jordarbejdet standset

Hestenes fodring, 1 Havre 1 Rugtvilling og Byg og Hø røstet.

Kørerne, Rug og Bygrivning og Hø og Lyng

Lammene, 1 Foder Rivning til Jul

Til Vinterhold

12 Fækreaturer, 2 Heste, 35 Faar, de 15 er Lam, 8 Stedmoders.

Er indhøstet

68 Traver Rug, 28 Traver Byg, 16 Traver Havre, 2 smaa Læs Boghvede, 30 Læs Hø, 7 Læs Faarelyng.

Digt

Det svundne Aar o Fader god!

Med Glæde randt saa fage

Vor daglig Brød vi stedse nød

I disse Glædes Dage

Gid at vor Lid nu og altid

Dig til Behag mon være

Som hver kan se af vores Liv

Som Kristen dig til Ære

Lad Aaret som saa fave?? kom

ved Lignen Held hensvinde

O Fader! Vær os stedse nær

at vi din Godhed kende

at Enighed og Sjelefred

sit Herberg her maa finde

Vær selv vor Tolk vejled det Folk

1846

Dit Velbehag at vinde

Ved Enden da, om vi formaa

Paa Banen her at vandre

Det vi ej ved, Du grandt det seer

Dit Raad du ej forandre

Vor Pligt vi da, hvad vi formaa

Vil stræbe at opfylde

Giv Lykke til, at kan som vil

Dig yde hvad vi skylde

Staulundgaard, den 22de Januar 1827 P. Knudsen

Januarius 1847

1ste Nytaarsdag Var jeg Karen og Knud til Kirke, vi kørte med Nabo paa Tur og Retur. Nabo og Hustru og Søster og Svoger ?? var her Aften som i en Slags Julebesøg.

2den Jeg fodrede Kreaturerne i Forening med Knud. J. gik til Resen Eftmd.

3die Jens var i Resen Kirke, ingen af Husets Folk i Haderup Kirke.

4de J. tærskede Rug, Broder Anders og Hustru og Børn og Svigermoder var her til Julebesøg.

5te J. tærskede Rug, jeg Karen og Børnene var hos Broder Anders til Julebesøg.

6te J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

7de Ligesaa.

8de Ligesaa, jeg skrev lidt af Skoleregnskabet.

9de Vi fik Rug af Loen af $3 \frac{3}{5}$ Trave og $\frac{2}{5}$ toppet 1 Tønde. Jeg skrev Skoleregnskaberne af, saavel for den specielle som almindelige Skolekasse for 1846. Beholdningen i denne 49 Rbd 4 Mark 9 Skilling + 1 Mark. I den specielle 6 Rbd 5 Mark 2 Skilling + 1 Rd. Jeg skrev et Brev for Jørgen ? og Matias Kjeldsen (resten af teksten er meget utydelig og giver ingen mening RK).

10de Karen og jeg til Kirke. Jeg leverede Præsten Regnskab for begge Skolekasserne, samt de til ham hørende Cviteringer, 30 til den Almindelige og 4 til den specielle Skolekasse. Jeg betalte Sognefogden 5 Rbm til det forløbne Aars Skatter af Skolelodden og Brandpenge af Skolebygning m.M.

11te Jeg var paa Feldborghede med I. Laanum paa dennes Bopæl for at bese en sort Tyr Kalv, som jeg købte og betalte med 1 Rbd 2 Mark med Løfte om at erholde denne udleveret i Morgen til J. Christensen Vad, hvis Hustru lovede mig i hans Fraværelse at bringe mig Kalven til Broder Anders hans Bopæl.

12te Var jeg i Haderup Degnebolig, hvor der afholdtes et Møde af Sogneforstanderskabet ved hvilken Regnskabet for Skole og Fattigvæsenet blev oplæste og gennemgaaede, samt befandtes sig tillige, dog ved samt den specielle Skole? Beholdning fra f. Aar 1 Rbd ?? som anført i Skolekasse ?? for Alm? for Beholdningen d. Aar blev 1 Rbd mere nemlig 7 Rbd 5 Mark 2 Skil. Aarsagen dertil saa jeg nu igen opdaget ved et Eksempel, som jeg afskrev efter min skrevne, men som i Mangel af ?? ikke blev indsendt, hvor 1 Rbd er forglemt i Avition af Indtægterne og 1 Mark var sat til i Regnskabet for den Almindelige ved Skolebroen, men Præsten rettede det hele før den blev oplæst, og desaaarsag rigtig, i øvrigt blev intet foredraget undtagen en Skrivelse fra Provsten ang. Eftermiddags og Aftenskoler for den konfirmerede Ungdom, hvilket blev vedtaget at skulde om muligt iværksættes i Haderup Skoler.

13de J. Ane og Knud var i Aften og omtrent til Dag hos Naboen til Julebesøg. J. tærskede Byg.

Januar 1847

14de J. tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

15de Vi fik Byg af Loen af 3 Traver mest Engbyg 1 Td $7\frac{1}{2}$ Skp og til omtrent 7 Skp i Forvejen 2 Tdr $6\frac{1}{2}$ Skp. da 6 Skp af det forrige kom i Ovnene ? $\frac{1}{2}$ Skp taget til Svinene. Vi tog 2 Traver Havre af Staldloftet og bar dette i Loen for at tærskede det. J. begyndte at tærskede samme.

16de J. tærskede Havre, jeg fodrede Kreaturerne.

17de Var Karen og Esper til Kirke. J. i Sevel, Cr. Madsen og Cr. Jepsen var her med flere.

18de J. tærskede Havre, jeg fodrede Kreaturerne.

19de Ligesaa.

20de

21de Ligesaa

22de Ligesaa. Kvinderne bagede Brød i Dag, 6 Skp Byg kom i Ovnene at tørre.

23de J. rensede Havre. Vi bar det af Loen paa Staldloftet, 3 Tdr $4\frac{1}{4}$ Skp fremmest og $2\frac{3}{4}$ Skp baggest. Der kom nu Rug i Loen, J. begyndte at tærskede af dette. Vi ?ingede Svin i Gaar.

24de Var ingen af Husets Folk til Kirke, jeg var lidt upasselig og Vejrliget ikke godt.

25de J. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

26de

27de

28de

29de Ligesaa

30te Vi fik Rug af Loen $4\frac{2}{3}$ Trave 1 Td 3 Skp. Den ene Skp blev leveret Søster Mette efter Anmodning fra Moder ved Jens af den hende tilkommende Aftægt 2 Tdr 2 Skp fra 1ste Novbr. f. Aar at regne, 5 Skp blev lagt ved de forrige 13 Skp og 5 Skp blev liggende i Sækken.

31te til Kirke paa Returen fra Sønder Mølle, Aane kom for sildig, Degnen eneste foranlediget af Præstens Upasselighed. Jeg var hos Naboe hvor jeg skrev noget angaaende de Vilkaar paa hvilke han agter at overlade en Karl Jeppe Knudsen paa denne og Hustruens Leje til et Stykke ?mose sydligt i Fæste. Jeg kørte med Naboens Fader P. Jensen derfra til Haderup. Jeg var hos Degnen at underskrive ?? paa Ligningerne ang. Udgifterne til Skole og Fattigvæsenet for det løbende Aar. Til Skolevæsenet: Ligningssum 134 Rbd 2 Skil. Nota for 1847. Jeg gik til Løvig hvor jeg lejede Svoger J. Espersen til at køre Sand paa Vejen ved Hagebro, som er bortskyllet af Vandet. Nota for

Januar 1847

Sognekørsel. Jeg gik til Haderis hvor jeg hos Jens Laursen der boende Bivaanede et Danseselskab, som der ifølge Politimesterens Tilladelse afholdtes og kom hjem omtrent Kl. 6 Fmd.

Februarius 1847

1ste J. tærskede Byg. Nabo tog de 5 Skp Rug i Sække og 6 Skp Byg til Mølle.

2den J. tærskede Byg Knud fodrede Kreaturerne.

3die Ligesaa, men jeg fodrede.

4de Ligesaa. I Nat er os født en sort Gimmerlam.

5te Ligesaa.

6te Vi fik Byg af Loen af 5 Traver 3 Tdr 5 Skp og Søster Mette fik 1 Skp paa Moders Regning af det foranførte 2 Tdr $6\frac{1}{2}$ Skp ere f. Uge taget 4 til Malt, altsaa kuns 2 Tdr $2\frac{1}{2}$ Skp og nu disse ovenstaaende 3 Tdr 5 Skp = 5 Tdr $7\frac{1}{2}$ Skp.

7de Var jeg og Knud til Kirke.

8de J. tærskede, jeg fodrede Kreaturerne.

9de

10de

11te Ligesaa. Karen var i Høstrup og købte $\frac{1}{2}$ Lispund Hør m.m.

12te Ligesaa. Vi bar omtrent 2 Tdr Kartoffler af Graven i Laden ind i nørre Stue. Vi muggede ved Kalvene (Skriften utydelig af Slid og ælde KJ) Børnene var ikke i Dag i Skole, da Skolelæreren skal Bivaane en Ligbegængelse med Præstens Søn.

13de Vi fik Rug af Loen af $4\frac{1}{2}$ Trave $10\frac{1}{4}$ Skp, som blev lagt norlig paa Loftet.

14de Var J. og Esper til Kirke. Snefog.

15de J. tærskede Rug. Jeg gik til Laanum eller til Svoger Kjelds Bopæl med noget $25\frac{1}{2}$ Pund Vævergarn ?med Sækken samt et Par ?? og et Par halve Strømper ?? ?? ?? for Vejrligets Skyld. Garnet var af forskellige Slags saavel som forskellige i Løeren og skulde indrettes til forskellig Brug, og da det var i 7 Knipper, var paa hver fæstet en Seddel med Navn, hvorfor der med samme meddeltes en Fortegnelse paa i hvad Forhold Garnet ønskes brugt eller sammenvævet. Jeg logerede hos Svigerforældre om Natten.

16de Jeg købte paa en Vilkaarlig Maade (da Svoger A. Jepsen købte denne) en $\frac{3}{4}$ Aars Galt Svin af Svoger Kjelds Hustru a 8 Rigsbankdaler 2 Mark at modtage næstkmd. Fredag, men Svoger Anders lovede at modtage den indtil paa Søndag 8 Dage, til hvilken Tid jeg lovede at lade denne afhente, om jeg naar jeg ?? denne fandt at den kunde gjelde den ommeldte Sum, hvilket jeg befandt efter min skjønnende, da jeg gik hjem om Eftmd.

17de J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

Februar 1847

18de

19de Ligesaa

20de Vi fik Rug af Loen af $4\frac{1}{2}$ Trave af ?terste Gulv, $11\frac{3}{4}$ Skp som blev maalt i Sække til Præstetiende.

21de Var Knud til Kirke.

22de J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

23de Ligesaa. Jeg maalte $5\frac{1}{4}$ Skp Rug norlig paa Loftet til Præstetiende ? 17 Skp. Jeg kørte med dette og en lignende Qvantum Rug Naboens ?ede med dennes Vogn og brune Hoppe og med sorte Hoppe til Haderup Præstegaard. Vi leverede Præsten begge vore Tienderug I alt 4 Tdr 2 Skp.

24de J. tærskede Rug. Jeg red til Vistorphuset, hvor jeg hos Smeden Lauge fik Skoene lagt under den sorte Hoppes Forfødder, samt lidt Træskobeslag. Jeg betalte ham for dette arbejde 1 Rbm. Vi slagtede en omtr. $\frac{3}{4}$ Aar gl Galt Svin, hvoraf 1 Side vog 4 Lispund Hovedet $8\frac{1}{2}$ Pund.

25de J. tærskede Rug. Jeg gik til Egelund for at bese en omtr. Aar gl Studeungnød, som Chr. Madsen har talt om at vilde bortbytte med en Kvie af omtrent samme Alder. Men jeg ansaa hans Ungnød for at være for liden til at vordere lige med min Kvie med mindre han vilde lade et Par Specier følge i Købet, men det gjorde han Afslag i hvorfor Handelen kan anses for hævet. Jeg gik til Høgild. Stiftmoders Søn Mikkell Nielsen betalte mig 5 Rbd for en gl Hest, som jeg den 14de December f. Aar lod ham tilfalde og Haaret af Halen som efter Anmodning fulgte med Hesten. Han foregav at han kuns fik 4 Rbd 2 Mark for Huden, og de 4 Mark skal være Betaling for Been, Hover etc. hvormed jeg lod mig nøje, skønt han bød mig først 6 Rbd for Hesten til Slagtning, men da jeg nu fik Haar og Sko oveni lod jeg det til hans Godtbefindende omtr. at bestemme Betalingen.

26de J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne. Eftmd var jeg paa Feldborggaard hvor jeg leverede en Karl der tjenende Poul Jensen mit Uhr, hvilket han lovede at besørge leveret Uhrmager Bøjhuus i Holstebro til Reparation og Rengøring mod Bevis. Jeg leverede ham og til Hr. Planteur Nerentz en Del Eksemplarer af Ringkøbing Amtstidende, som denne paa egen Regning har ladet følge med Viborg Avis fra 1ste Juli til midt i Oktober f. Aar.

27de J. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

28de Var jeg og Karen til Kirke. J. og Esper hentede den ommeldte $\frac{3}{4}$ Aar omtr. gl Galt Gris og betalte Svoger Anders Jepsens Hustru paa mine Vegne den af ham betalte Købesum 8 Rbd 2 Mark for samme. 15 a 16 Alen Tosil Tøj hjembragte de med fra Svoger Kjeld. Broder N. leverede 2 Skp Rug til Tiende, god Maal.

Martius 1847

1ste Vi fik Rug af Loen, eller rensede Ruget af $4\frac{1}{2}$ Trave, $12\frac{1}{8}$ Skp? maalt i Sække til Kongetiende, samt $4\frac{7}{8}$ Skp af Loftet norlig.

2den J. tærskede Byg. Jeg kørte i Forening med Nabo, med min sorte Hoppe og dennes brune Hoppe med min Vogn med begge vores Rug 4 Tdr 2 Skp Kongetiende, hvilket vi leverede J. Pedersen Skovhuset kaldet i Sevel Sogn paa hans Bopæl. Jeg leverede Kølbye det ommeldte Stykke Tosild Tøj til Stampning, hvilket han lovede 14 Dage fra Dato. Leverede 2 Skp Byg i Møllen til Gryn (6 Skp Byg ? i f. Uge i Ovn).

3die J. tærskede Byg jeg fodrede Kreaturerne.

4de Ligesaa. Jeg laante Naboe 2 Tdr Tørvekul og lidt Strøsand.

5te Ligesaa. Jeg laante Nabo min sorte Hoppe for med denne og en anden at køre til Smeden ved Hvolbæk.

6te Ligesaa. Svoger Kjelds Datter Karen kom med Varen, som hun har vævet. Jeg flyttede Byg i Ruggulv $5\frac{1}{6}$ Trave. Forleden flyttede jeg Havrebrønninger i Ruggulv omtr. ? Stk.

7de Var Ane og Esper til Kirke. Jeg betalte ovenmeldte Pige til Væveløn for 16 Alen Tosild, som vi fik sidste Søndag 2 Mark 8 Skil, for ? Alen tavlet Tøj som hun bragte os 5 Mark. For 8 Alen Blaargarnlærred 1 Mark. For 10 Alen Bomulds lærred og Drættosild 1 Mark 12 Skil, i alt 1 Rbd 4 Mark 4 Skil.

8de J. tærskede Byg. Jeg fodrede Kreaturerne. Jeg fæstede Jens Abildgaard kaldet Husmand paa Høstrup Mark til at tjene mig 4 Dage i hver 2den Uge fra 1ste Maj til 1ste November d. Aar som Arbejdskarl, jeg gav ham 8 Skil courant i Fæste, lovede ham 4 Rbd 3 Mark i Løn samt et Brød og en Ost til Flyttetid. Jeg solgte ham 2 Skp Byg a 3 Mark 8 Skil Skp at levere i Løbet af Foraaret.

9de J. tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

10de Ligesaa. Vi kastede, rensede og bar Bygget af 5 Traver 4 Tdr. $10\frac{1}{2}$ Skp fremmest blev lagt norlig paa Loftet til Sædebyg. Det øvrige $21\frac{1}{2}$ Skp blev lagt sydlig ved det øvrige for at bruges til Meel. Det var Blæst ? N.N.Ø (nord nord øst? RK).

11te J. tærskede Byg. Jeg fodrede Kreaturerne.

12te Ligesaa. Snefog.

13de Ligesaa og Snefog om Fmd.

14de Var jeg og Karen til Kirke. Jeg kørte med den sorte Hoppe og Vogn og Naboens Hoppe og Naboen og Hustru. Vi leverede Fourage til Degnen af vores ?? Lispund 2 Pund Rughalm og 1 Skp Rug til Degnekorn. J. Jensen Graasand kørte med paa Retour. Karen leverede til Præsten de saakaldte Paaskeæg og noget lidt Smør som sædvanlig.

Marts 1847

15de J. tærskede Rug, jeg begyndte at reparere ved et Hjul.

16de Ligesaa.

17de J. tærskede sidste Rug og toppede omtrent 2 Traver til Hestene, som forhen var aftagen af det ringeste af nordre Gulv af Gøderug.

18de Vi sendte 6 Skp Rug, 7 Skp Byg, 2 Skp Malt omtrent ? Skp Lede? med Naboe til sønder Mølle, han kørte med sin brune og vores sorte Hoppe, bragte os Gryn af 2 Skp Byg med hjem, 1 1/8 Skp Gryn. Vi fik Rug af Loen det sidste d. eller f. Aar. ?? af 5½ Trave og de 2 Traver toppet 2 Tdr ? Skp til 1½ Tdr, som ligger over Dagligstuen m. i alt 3 Tdr 4 1/8 Skp. 1 Skp ligger norlig paa Loftet over nørre Stue. I Dag Eftmd begyndte vi at køre Møg med Stude 6 Læs.

19de Vi kørte Møg med Stude 7 Læs, med Heste ? Læs, da jeg først red en Tour ned ad Engen, for baade at vænne den Brune ? til Tømmen, og for at denne bedre derved kunde uden Skade gjøre de Bevægelser som saadanne efter en lang Hvile om Vinteren ere tilbørlige til, og som ikke er passende, naar de ere spændte for Vognen, især da denne ikke rigtig var vant til Trækketøj, hvorfor vi ogsaa først kørte en Tur til norden Enden af Agre med den tomme Vogn, og denne gik meget godt efter Omstændighederne, saa jeg med den 3die Læs Møg ene vovede at køre disse hvorfor heller intet er i Vejen. Vi vænnede og Eftmd. en mest sort og en rødbrøget Stud, med hvilken vi ligeledes kørte en Tur til norden Ende af Agre med den tomme Vogn, og saa kørte vi med ?? ?? Læs Gødning paa Marken. Disse gik efter Omstændighederne ogsaa meget Godt.

20de J. kørte Gødning med Stude 8 Læs Formd. Jeg med Heste om Middagen 3 Læs. Vi hentede lidt Strølyng med Heste paa Hedeager ?lig, som Ane slog paa Torsdag. Eftmd kørte lidt Hø som vi i Dag ?? ud i Sol og Vinde, da det var lidt Fugtig ved søndre Væg og den ?? Gab hvor dette ?? - - (teksten meget utydelig RK) - - at fodre Studene. Kvinderne bagede i Dag. 6 Skp Byg kom i Ovnen at tørres. 7 Skp er tagne til Malt. I Alt 13 Skp af de 21½ ?? ?? 6 Skp og 2 Skp til Tørring, og 2 Skp til Gryn er tagne fra de 5 Tdr 7½ Skp. I Alt 1 Td. 2 Skp – Igen 4 Tdr. 5½ Skp. Vi begyndte at blande Gødning norlig i Gaarden med Stude ved Aftenstid.

21de Var Esper til Kirke.

22de Vi begyndte eller vi kørte Jord paa den norlig i Gaarden begyndte Møgdyng og kastede Studemøg derpaa.

23de Vi begyndte en Møgdyng paa det fældede med Hedejord. Vi kørte 6 Læs Fæmøg derpaa og kastede et Lag over af det derved liggende Askedyng.

24de Jeg skrev for Christen Madsen Egelund. Vi kørte og Jord paa denne med 4 Stude omtr. ?0 Læs og igen 7 Læs Fæmøg, som jeg for en Del kørte om Middagen med Heste, og et Lag Aske blev dels kastet dels kørt derpaa og et Lag Aske blev dels kastet, dels kørt derpaa.

25de Ligesaa. Vi kørte et Lag Jord paa denne Møgdyng. J. hentede Stampetøj.

Marts 1847

26de Vi kørte ? Læs Fæmøg mest med Heste, 2 Læs Faaremøg som var kørt i Marken i Efteraaret, blev kastet paa nordvestre Hjørne, altsaa 21 Læs Møg omtrent 10 Læs Jord og 30 Læs Aske, men Læssene var i Almindelighed smaa, da Heste og mindste Stude ikke er rigtig vante. Det sidste Aske blev kastet paa og nogle Læs af Agerryggerne ovenpaa. I Aften kalvede den sorte 2 Aar og omtr. 4 Maaneder gl Kvie desværre med en saa ? det synes for nogen Tid siden død Kalv, som kun var liden da det var omtrent 10 Uger før den rigtige Tid. Gud være Lovet! at det dog gik godt for det første, og Kvien er hvad at se til som om det var paa Tiden at hun skulde Kalve og Mælken dog nogenlunde.

27de Vi kørte Hedejord af det pløjede ved Kirkevejen paa Møgdyngen norlig i Gaarden. J. kastede Markmøddingen op. Ane kastede Møg paa den i Gaarden kastede Jord derpaa. Eftmd kørte vi 8 Læs Møg i Marken. Jens Abildgaard modtog 2 Skp Byg eller i dets Sted $1\frac{3}{4}$ Skp tørret Byg, som han har købt 3 Mark 8 Skil Skp paa credit til videre.

28de Var Knud til Kirke i Resen ang. en Skrædder. Jeg var hos Nabo og købte et Spil stemplede Kort a 1 Mark 6 Skil ??.

29de Det var noget Snefog hvorfor vi ikke kørte. J. tærskede Byg. Jeg fodrede Kreaturerne og reparerede ved Hestetøjet. Kvinderne bagede lidt smaa Brød.

30te Igen lidt Snefog. J. tærskede Byg. Eftmd kørte vi Gødning med Heste og store Stude 16 Læs.

31te Jeg var i Høvisgaard, hvor der afholdtes offentlig Aktion over en Del Bohave Forpagteren Poul Christensen tilhørende. Jeg købte en gl Hedetørvespade a 3 Mark 12 Skil at betale senest d. 29de September Aar. Betalte Cr. Andersen Kølvraa 11 Rbd 3 Mark pr. N. Chr. Skolelærer.

Aprilis 1847

1ste Skjertorsdag. Var jeg, Esper, J. og Ane til Kirke. Jeg laante Tomas Christensen Dahl $\frac{1}{2}$ Specie at betale igen senest om 14 Dage.

2den Langfredag var ingen af Husets Folk til Kirke.

3die Vi kjørte Gødning 35 Læs med Stude, 10 med Heste. Skrædder N. Christian var her i Dag, han leverede 2 Par Bukser til Drengene. Jeg lod ham derfor betale 12 Rbskilling.

4de Paaskedag. Var jeg til Kirke, jeg ofrede Præsten som sædvanlig ? Skil. Degnen som sædvanlig 11 Skil.

5te Anden Paaskedag, var Karen og J. til Kirke. Jeg blev tilsendt fra Jakob Haderis, lod mig ved hans Hustru tilsende omtr. 10 $\frac{5}{8}$ Pund af et Stykke Stangjern, som jeg laante ham forleden. Vog 17 $\frac{3}{4}$ Pund og 3 Rbm for de 7 $\frac{1}{8}$ Pund, som han af samme har brugt. Jeg solgte de 2 Sten i Nederhovgaard og en paa Heden til P. Henriksen a ? Mark Stykket. Ifølge Viborg Stiftstidende No. 23 af 29de Februar 1847 er Capiteltaksten for Afgrøden af 1846 for Ringkøbing Amt: Rug 6 Rbd 2 Mark 2 Skilling, Byg 3 Rbd 4 Mark 10 Skil, Havre ? Rbd 3 Mark 15 Skilling, Boghvede 3 Rbd 4 Mark 9 Skil pr. Tdr. Tør Flæsk 1 Rbd 5 Mark 15 Skilling og Smør 2 Rbd 12 Skil pr. Lispund. Honning 1 Mark 9 Skil Potten.

6te Var jeg i Haderup Skole, hvor der afholdtes Eksamen over 26 Confirmantere, som dog var nogenledes. Der afholdtes ved samme Lejlighed et Møde, hvor adskilligt blev forhandlet. De kørte lidt Gødning, Eftmd Snefog, da tærskede J. Byg. Betalte Avisregning 24 Skilling Cvartalet.

7de Snefog og Frost. J. tærskede Byg. Eftmd ryddede vi i Grøften.

8de Vi kørte Gødning om Eftmd. J. var i Faarbæk ved en Ligbegængelse, da en 84 Aar Gl. Mand Peder Jensen afsjælede Legeme blev jordet.

9de Regnvej J. kom Fmd Kl. 10. Eftmd ryddede vi i Grøften mellem Vadkrogsande og Vejen.

10de J. ryddede i Grøften, vi kørte Gødning. Jeg kørte til sønder Mølle med $5\frac{1}{2}$ Skp Rug, 1 Tdr Byg og nogle ?? til Svin.

11te Var jeg J. Jesper og Ane til Kirke, der holdtes Confirmation, Søster Ane kom her.

12te Var jeg til Smedie, J. kørte Vognen. Jeg fik 2 Langjern hvæsset, en ny dannet 4 Grebe repareret, lidt mere Smaating slagne. Jeg betalte Smeden derfor 2 Rbm. Jeg gav ham hans Kost der til i Dag.

13de var jeg i Faarbæk Skole hvor Kølvraa og Nedersognets Børn eksamineredes. Jeg betalte Niels Mikkelsen Leje af en Skolestue og for en Skolelærers Kost og Logi, han cviterede sin Skoleskat i Betalingen. Eftmd kørte de Gødning. Fmd ryddede J. Grøft.

April 1847

14de Jeg var i Haderup Skole hvor Børnene af Enestegaardene i Feldborg og Haderup Skoler eksamineredes. Degnen Hr. P. Andersen tilbagebetalte mig 1 Specie af de Penge som jeg den 6te d. M. betalte ham som et Bevis paa Ærlighed og Uegennyttighed, da jeg mindst havde tænkt, at det var denne ærlige Mand jeg havde tiltænkt for mange men tænkte mere paa en anden, da jeg erfarede at Fejlen var begaaet ved Optælling af den øvrige Pengebeholdning.

15de J. ryddede i Grøften. Vi kørte Gødning. Eftmd slog J. Lyng sydøstlig.

16de Fmd slog J. Lyng, vi hentede et lidet Læs om Middagen og kørte til Grøften et Læs Strølyng. Eftmd ryddede J. Grøft.

17de Fmd kørte vi Gødning. Eftmd ryddede vi i Grøften ved Vadkrogsande og kastede Sand paa Lyng som vi lagde mellem Grøften og Aaen. Vi kørte et Læs Sten til Dæmning med Stude. Knud og Ane kørte Sand med disse fra Grøften.

18de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Knud leverede Jakob Haderis 1 Specie, som jeg laante Nabo til dette Brug efter Anmodning. Jeg skrev en Lejekontrakt for Nabo og Tjenestekarl Jeppe Knudsen.

19de Var jeg med Kirkevejen herfra til Haderup og derfra til Baaslund, for at have Tilsyn med Arbejderne 4 Mand, som jævner bemeldte Vej for at sikre Passagererne paa disse Køreturer. J. og Knud kørte Gødning med Stude. Sorte Kviekø til Tyr her i Gaarden hos Jens Simonsens Tyr, da denne Lejlighedsvis kom herforbi (betalt).

20de Kørte Gødning.

21de Kørte Gødning, de 3 Ungnødder og 5 Køer var i Dag paa Marken, først d. Aar paa Græs.

22de Ligesaa.

23de Vi kørte og Gødning, kørte Sten til Dæmning, et Læs af Hovgaard, et af Stingsdahl vestlig, et Læs fra Grøften norlig.

24de Fdm kørte vi Aske og Svinemøg med Heste og største Stude, Knud kørte af nordre Møgdyng. Eftmd kørte vi en huggen Sten af Vadkrog til Dæmning og kørte Sand af Vejen ved Grøften og lagde i Vejen mellem Aaen og Grøften. Ane og Knud muggede Faaresti sydligste.

25de Var jeg Karen og Esper til Kirke.

26de Vi kørte Faaremøg paa Hedemarken til Kartoffler med 4 Stude, pløjede med Heste og lagde omtr. 13 Skp Kartoffler 2 Skp af Søsters i 6 Rader østligst, smaa Stude paa Græs.

27de Vi pløjede Grønjord i Svinehovgaard med 3 Stude, J. kørte. Ane og Knud skovlede Sand af Engen. Om Middagen lagde vi omtrent 2 Skp Kartoffler i Hedemark, silende Regn. Eftmd pløjede jeg Kaaljord, begyndte østlig at pløje Rugstub til Havre i Hovgaard.

April 1847

28de Fmd pløjede jeg Rugstub af til Havre begyndte i Bygstub. J. kastede Grøft i Hovgaard og kjørnede Byg. Eftmd var jeg i Haderup Skole hvor der afholdtes et Møde, hvor de vigtigste af Forhandlingerne mest angik den betydede Mangel paa Korn til næste Høst.

29de Fmd pløjede jeg Bygstub af i Hovgaard, om Middagen kørte jeg Hestemøg 4 Læs med Heste på opbrudt Ager ved Leergrav og Lille Ager ved Kielsanden. J. kastede sidste Byg. Eftmd pløjede vi det ommeldte ved Leergrav med Stude, lagde omtrent der 3½ Skp Kartoffler.

30te Var jeg og Karen og J. til Kirke og til Alters (Almindelig Bededag).

Majus 1847

1ste Jeg kørte til sønder Mølle med 5 Skp Rug, omtr. 1 Td Byg til Meel 3 Skp til Gryn, 3 Skp af Naboes, 6 Skp Frø, jeg kom hjem Eftmd Kl. 4. J. og Knud kjørte Søster Mette hendes sidste $\frac{1}{2}$ Møg paa Marken 27 Læs som blev ?sat oven Bækken til det lave paa vestre Ager af det fældede. Karen var i Høgild hos Stiftmoder, hun betalte denne 5 Rbd Sølv af de 6 Rd som jeg efter ?? var hende skyldig for $1\frac{1}{2}$ Td Rug af den hende til 1ste Maj f. Aar tilkommende Aftægt, endnu rester 1 Rbd af bemeldte Sum. Stiftmoder lovede (saa formodes i det mindste efter hendes Udsagn) at lade os beholde imod Vederlag (hvis Qvantitet ikke bestemte) de 2 Tdr 7 Skp Rug, som hun har tilgode for Terminen 1ste Novbr f. Aar og 1ste Maj d. Aar, da Søster Mette med Tilladelse er leveret 1 Skp Rug og 1 Skp Byg, de øvrige 5 Skp Byg og 1 Lispund Flæsk ønskede hun at erholde i Naturalier ved første Lejlighed. Jeg pløjede til Havre paa Gaardkrog, begyndte paa Lange Ager. Folkene rensede Byg af $4\frac{1}{2}$ Trave sidste dette Aar og fik deraf 19 Skp Fremmost til Sædebyg og 13 Skp Baggest til Meel.

2den Ane var til Kirke og til Alters. Jeg betalte Nabo 1 Mark 6 Skil for et Spild stemplede Kort. Han betalte mig 1 Specie for denne, som jeg forleden Søndag betalte for ham til Jakob Haderis, samt 2 Mark 8 Skil. som jeg havde tilgode paa $\frac{1}{2}$ Specie, som jeg leverede ham til at købe Ærter for i Skive.

3die I Dag begyndte jeg at saa Havre i Hovgaard i Rugstub. De kørte Gødning med Stude. Eftmd Dynd, J. grov Tørv.

4de Var jeg i Haderup, hvor der efter afholdtes et Møde af Sogneforstanderskabet ang. Fattigvæsenet m.m. ang. den herskende Kornmangel. J. Abildgaard kom i Dag at begynde Tjenesten, han og J. grov Tørv. Jeg saaede Havre i det før Vinteren pløjede i Hovgaard og i det opbrudte i Svinehovgaard, saaede 9 Skp.

5te De grov begge Tørv, Fmd pløjede jeg til Havre ved Damstederne med Stude, de kørte med Dynd med smaa Stude. Eftmd saaede jeg 7 Skp Havre i Bygstub i Nederhovgaard. Kirkesanger P. Andersen var her i Anledning af at jeg lod mine Ejendele ansætte til Værdien i alt 1140 Rbd Sølv for at assurere i Brandforsikringen for Hjerm Ginding Herreder.

6te De grov Tørv. Jeg ?? før jeg ?? Havre af i Hovgaard, pløjede og lagde $2\frac{1}{2}$ Skp Kartoffler i et Stykke af den fældede Ager nordvestlig ved Gaarden, saaede $\frac{1}{2}$ Skp Havre og ? Skp Byg blandet i søndre Ende, som blev gjødet, da de lagde ved Kartoffler. Eftmd saaede jeg i Lang Ager og Elkrog omkr. 5 Skp Hvede. Stude kørte Gødning.

7de Fmd saaede jeg Havre i Gaardkrog $2\frac{1}{2}$ Skp. De kørte lidt Markmøg med 4 Stude 30 Læs. J. Abildgaard grov sidste Tørv. Eftmd begyndte jeg at pløje til Rug østre Ager.

8de Pløjede jeg 2 Agre af sydlig, saaede i begge omtr. 4 Skp Byg. J. Abildgaard kastede Dynd. J. til Marked i Viborg, J. ?? 1ste $\frac{1}{2}$ Aars Løn 8 Rbd Sølv betalte jeg ham og paategnede hans Skudsmaalsbog saaledes at han i sin Tjeneste stedse udvist god Troskab ang. Flid og med god Opførsel.

Maj 1847

9de Var jeg og Karen til Kirke. J. lod sin Kiste og Klæder samt Faar og Lam udtage af ? Bopæl før vi kom hjem fra Kirken som en Slags Ran, skøndt han havde forhen anmodet mig om at køre dette til Faarbæk.

10de Jeg pløjede til Byg med Stude 4de Ager neden Vrodt. J. udviste en Slags Vrangvillighed ved at te sig som ikke ganske tilfreds med Paategningen paa hans Skudsmaal som ovenmeldt og som Følge, saavel som af en af ham optænkt Indvending, at han ikke var fæstet længere end til 1ste Maj hvilket som anført § 619 ang. bemeldte Gjenstand er ganske ugrundet. Ligesom hans Utilfredshed med Paategningen, da denne var bedre end han som for sin Flid i Almindelighed havde fortjent, men paa Grund af disse af ham skjønt ubeføjet fremførte Ytringer forlangte han om ?? ?? af hvad han om Morgen havde hjulpet ved at spille lidt Gødning, hvilket jeg efter en kort Betænkning ogsaa tilstod ham, og betalte ham 2 Rbmark for en Uge som han har været hos mig siden 1ste Maj, skønt denne Fordring var ligesaa ubeføjet som det foranførte, da hans Faar er fodret in Vinteren over, og han har mulig de fornødne Træsko for dette Tjenestear, og han erholdte det ½ af Lønnen. Men for ikke at høre videre ubeforede Klager af ham og til mere til Ærgrelse paa hans Samvittighedsløse, dovne og ligegyldige Adfærd ved de fleste af hans Arbejder, bestemmede jeg mig til at samtykke med ham, at han maatte rejse efter hans Villie og Begjering. Jeg betalte ham 18 Rbs for 1 Fdk fin Salt, som han købte til os i Viborg Marked. Han tog da afsked og rejste ?.

11te Jeg pløjede 3die Ager. Regnvejrs Eftmd.

12te Jeg pløjede vestre Ager og saaede denne neden Vrodt. Eftmd kørte vi Markmøg med Stude 44 Læs. Vi havde Søster Mette. Jeg kørte ved Aftenstid paa Haderis Ager, hvor jeg mødte Karen, der har hentet en Galt Gris hos Svoger A. Jepsen i Laanum og betalt ham for denne 1 Rbd 12 Skil, da det var den mindste hun lod sig akodere til at modtage.

13de Christi Himmelfartsdag. Var Knud til Kirke.

14de Jeg pløjede østre Ager oven Vrodt.

15de Jeg pløjede og saaede østre og 2den Ager oven Vrodt. Eftmd kørte vi Markmøg omtr. 40 Læs.

16de Var jeg til Kirke, der holdtes Aktion paa nogen Efterladenskaber af Almissem Chr. Sællænders Enke, samt en Ko af Almissem Albert Nielsens, det blev alt solgt. Ogsaa afholdtes Lisitation over noget Rækværk ved Haderis Bro.

17de Fmd kørte vi sidste Markmøg på Agre hvorved det fældede blev afgødet. Eftmd pløjede jeg til Byg, Knud slæbte Byg neden Vrodt. J. Abgd. (Abildgaard, RK) var her, de spredede Møg Eftmd.

18de Jeg pløjede 4de og 3die Ager af. Eftmd muggede de Kalvehuset. JA (Jens Abildgaard, RK) grov nogle Fladtørv nordlig, Ane slog lidt Strølyng derved, jeg hentede dette om Aftenen med Stude.

Maj 1847

19de JAbg. rejste. Jeg pløjede vestre Ager, som Søster Mette for en Del har det lave op til oven Bækken. Eftmd kørte vi Hestemøg paa Damstederne, jeg jevnede lidt Grøftekanter der.

20de Vi kørte Møg derpaa om Morgen, jeg pløjede det korte vestre Ager, det meste af de 2 ved Siden af Grøften som løber i øster og vester. Ane spredede Møg. Knud harvede paa Bygget norlig med Heste, om Middagen saaede jeg vester Ageromtrent $\frac{3}{8}$ Skp af af Søster Mettes i vestre Halve, den østre med vores Byg, fra det nordre Lave til oven nørre Bakke.

21de Jeg pløjede Damstederne af Fmd og Middag efter at vi om Morgen havde afgødet samme. Eftmd kørte jeg Hestemøg paa Havrestub i Svinehovgaard med smaa og til sidst med større Stude. Knud harvede Byg af paa Marken med Heste. Jeg lovede Niels Pedersen fra Simmelkjær at kaste for ham 2 Læs Leer og køre disse over Aaen og oven Bakken vester Aaen inden den 13de Juni d, Aar, han betalte mig i Dag 3 Rbm Sølv for at forrette dette Arbejde og for Leeret.

22de Jeg gødede Havrestub af i Svinehovgaard med store Stude med sidste Hestemøg, og paa det høje sandige østlig med det sidste af det blandede af Staldmøgdyng. Jeg saaede Havre i Damsteder 3 $\frac{1}{4}$ Skp i det korte vester og vestre Lang Ager undtagne det sandige lige med det korte ved nordre Enden, i hvilken jeg saaede $\frac{3}{4}$ Skp baggest Havre, da der ikke var mere fremmest, jeg saaede lidt i vestre Ende af søndre Ager, jeg købte og hentede 2 Skp Havre hos Nabo J. Pedersen, som jeg saaede i et Kast sydlig paa søndre Ager og i østre Ende af begge sønden Grøften og i Ageren og Kilen norden Grøften. I det øvrige sønden Grøften og østre Ager vesten Grøften undtagen det sandige norlig saaede jeg ? Skp Byg. Knud harvede dette med Heste, og jeg harvede dette af. Jeg pløjede Havrestub i Svinehovgaard til Byg med store Stude. P. Henriksen af Vistorp betalte mig 1 Rbd Sølv for 2 Sten, som jeg har solgt ham, den ene var i Nederhovgaard, den anden norden Kirkedahl. Han har hugget disse og kørt et Læs væk af denne første og er igen 2 Læs af denne, den 2den udgør kuns et Læs. En 3die og i Nederhovgaard vil han dele med mig, saa at han erholder det Halve for Hugningen, hvor jeg samtykte, skønt denne er den ringeste paa Fason.

23de 1ste Pinsedag. Var jeg til Kirke, jeg ofrede Præsten 1 Mark, Kirkesangeren 10 Skil af 3 Personer. Eftmd var vi hos Naboens til Besøg og Pigebørnene. Jeg betalte ham 5 Rbm 8 Skil for 2 Skp Havre.

24de 2den Pinsedag. Var Karen til Kirke. Eftmd var vi hos Broder Anders som i en Slags Besøg.

25de Vi begyndte at køre Dynd paa den i det Indlukte fældede 5te Ager med Stude lidt med Heste, harvede paa Byg i Svinehovgaard.

27de Vi kørte sidste Dynd paa bemeldte Ager og hakkede Knoldene og spredede Dyndet og pløjede dette med, saaede deri et Stykke fra Brinken nord paa 1 Skp Boghvede og harvede dette.

(Den 22de Jeg laante 2 Lispund 2 Pund Hø af Søster Mette til Studene. Betalt 1848 vide § 691)

29de Jeg slæbte Boghvede med Stude. Kvinderne toede og klippede Faar. Jeg kørte til sønder Mølle med 5 Skp Rug, 1 Td tørret Byg til Meel, 6 Skp Frø, 2 Skp Malt, 3 skp Rug for N. Bruus, som han

Maj 1847

har faaet af Nabo af det til Sognets mindre bemidlede overladte. Jeg leverede til bemeldte N. Bruus 3 Skp Byg paa samme Vilkaar efter Anmodning fra Præsten.

30te Søndag var Ane til Kirke.

31te ?

Junius 1847

1ste Vi ryddede Afløbsrenderne i Nederskifte. JA (Jens Abildgaard RK) ryddede i Vandet, jeg harvede Havre f i Damstederne, om Middagen kørte et Læs Fladtørv i ? Aasted et Læs til Udløb paa Nederskift Ager.

2den Vi begyndte at grave huggen Træk østlig sønden Egelund Vej mig og J. Abildgaard 13 Læs. Moder og Søn var her og afhentede de 5 Skp Byg, som hun skulde have til Aftægt, 1 Skp har hun overladt Søster Mette samt 1 Skp Rug. Det øvrige 2 Tdr og 7 Skp Rug lod hun os beholde imod at hun for samme erholder Betaling, hvis Kvantitet hun ikke er opfordret til at bestemme.

3die Kvinderne bagede, siden slog Ane Strølyng, jeg og J. Abg. Grov Træk 25 Læs.

4de J. Abg ryddede Aflederløbene i Kiil Elkrog og store Elkrog. Jeg og karen var i Sjørup til Marked, vi havde den ældre sorte Ko med, men vi fik ikke nogen antageligt Bud paa denne, hvorfor hun ej blev solgt. N.Chr. Kusk betalte mig 5 Rbm for Leeret af 6 ? Alen efter Overenskomst, da han ikke fik den opkastet til Bunds.

5te Jeg harvede Kartoffler paa Hedeager og Lergrav om Aftenen. J. Abg grov Træk 12 Læs. Vi kørte lidt Strølyng hjem, skruede nogle omtrent en Snes Læs Tørv, jeg og Ane.

6te Var jeg til Kirke, jeg leverede en Bekendtgørelse til et berammet Møde til den 24de d. M. Eftmd Kl. 3 Slet, han betalte mig Bidraget til Skolevæsenet af de nedlagte Gaarde 6 Rbd 8 Skil Sølv, jeg lovede for samme at meddele Cvitering.

7de Vi kørte noget Tørvesmul paa Møddingstedet med Stude, om Middagen kjørte jeg et Læs Tørv af min nørre Hede for gl Laust Haderis. Eftmd kjørte jeg til Høstrup med 1 Lispund 12 Pund hvid Løuld og 6 Pund sort Dito, 1 Lispund Smør og 1 Kalveskind, hvilket alt jeg solgte til J. Knudsen mod Contant Betaling. Ulden 6 Rbd 4 Mark pr. Lispund. Sum 14 Rbd 1 Mark, Smørret 2 Rbd 4 Mark pr. Lispund, Kalveskind 4 Mark 8 Skil i alt = 17 Rbd 3 Mark. Jeg betalte 4 Par Træsko 4 Mark 2 Skil og lidt for nogle Spenserier. Paa Returen leverede jeg A. Høj 3 Tagkjerv og modtog af ham 2 Bikuber, 2 har jeg i Forvejen ladet afhente paa Credit til videre 6 Dito til Nabo.

8de Vi kørte lidt i Møddingstedet. Eftmd kørte vi lidt paa nogle opryddede Aavandløb i Nederskifte med Heste.

9de Vi kørte Dynd paa Mødding fra nogle opryddede ????? Noget Sand i Stenhullerne i N. Hovgaard.

10de Vi kørte omtrent 40 Læs Dynd paa Mødding med 4 Stude. Jeg kastede Dyndet ud over det vaade med lidt hjælp af Knud, som for en Del læssede med.

11te Jeg kastede noget Leer, vi kørte 4 Læs over Aaen og over Bakken, hvilke skudle udgøre 2 Læs, som jeg har lovet N. Pedersen i Simmelkjær af 21de f. M. vide § 658, vi hentede lidt Strølyng østlig paa Hedeager.

Juni 1847

12te Vi blandede Gødning.

13de Var jeg til Kirke. Sognefogden J. Andersen leverede mig mit Lommeuhr, som han har bragt mig fra Uhrmager J. Bøyhuus i Holstebro, hvor denne har ligget i længere Tid af Mangel paa Lejlighedsvis at faa denne afhentet. Uhrmageren var ved Afhentningen ikke hjemme, men hans Kone var af den Formening at denne sidste Reparation intet skulde koste, nemlig en ny Fjedder, da jeg nylig havde betalt 5 Mark courant for en saadan, hvilken gik i tu om Aftenen, da jeg havde modtaget Uhret fra ham samt tillige var rengjort. Samt min Cviteringsbog Cviteret for 1ste ½ Aars Skatter til Beløb 19 Rbd 5 Mark 7½ Skilling, hvilke jeg leverede af Skolelod 5 Mark 8½ Skil ham den 7de d. M. samt minus 12½ Skil til Kørepenge af begge. Jeg forventer Cvitering for de 5 Mark 2 Skil.

14de Vi blandede Gødning.

15de Ligesaa. Eftmd rejste vi nogle og 40 Læs Træk i østre Hede. Regn om Aftenen.

16de Ligesaa. Vi kørte Dynd paa Møgdyng med de 4 Stude, J. Abg kastede, nu blev Brinken hel opkastet.

17de Vi kørte og Dynd om Formiddagen, om Eftermiddagen kørte vi et Lag Fæmøg og et Lag Jord paa Mødding.

18de Vi mig og J. Abg. kørte med et lidet Læs Lyng til vor Vejlod ved Hagebro, paa hvilken vi lagde Lyng paa samt Naboen, vi kørte i Forening Sand eller Grus derpaa, som vi tog ved Brohuset med Tilladelse af Vedkommende.

19de Vi møggede Faarestien og kørte Møgget i et Lag paa Mødding, noget paa nedre halve af Kaaljord, vi satte nogle Kaalplanter, hvilke Broder N. lod bringe og hertil som et Honerarium, formoder jeg. Regnvejr. J. Christians Karl af Simmelkjær betalte 5 Mark for Leeret 5½ ? Alen Jordbund.

20de Var Karen til Kirke.

21de Jeg lejede N. Christian Skolelæreren til at hente nogle Mediciner i Holstebro til nogle syge i Sognet. ? 2 Rbm for Turen. Ane var i Haderup paa Kirkearbejde at vaske Kirken. Jeg og Knud gjorde ren ved Afledningsløbene i Kiel og Nederskifte satte Trug i Nederskifte.

22de Vi blandede Gødning. Eftmd ryddede vi lidt i Egekrog.

23de Regnvejr, satte Kaalplanter.

24de Vi kørte sidste Jord paa Møgdyng, i denne 4 a 500 Læs. 3 Lag Fæmøg og 1 Lag Faaremøg 3 Lag Træk af ?? 2 Lag Dynd. Eftmd var jeg i Haderup, hvor der afholdtes et Møde af Sogneforstanderskabet. Jeg blev valgt ifølge en Skrivelse fra Herredsfogden at møde paa Holstebro

Juni 1847

Raadhus den 8de Juli senest Formiddag Kl. 10. De øvrige Sogneforstandere bevægede sig til at meddele ? Rbm hver til Hjælp til Rejsen i alt 1 Rbd. Jeg ved ikke af hvad Aarsag. Jeg betalte Christen Vormstrup 12 Rbd i Renter af 300 Rigsbankdaler ? 4 procent p. A. Ane slog Strølyng Rftmd. Jeg betalte Thomas Gindeskov Fattigskatten for det løbende Aar 2 Rbm Sølv. Jeg modtog ?? Rbd 2 Mark for ?? Tdr Byg, som jeg har udleveret og overladt ? denne Pris til de mindre bemidlede i Sognet af Fattigkornet ved Sognepræsten. Jeg har lovet at betale 3 Rbd 2 Mark for 2 Skp Rug og ? Skp Byg, som J. Abildgaard har erholdt til Fattigkassen til 1ste Nobr. d. Aar.

25de Vi kørte af det ved Engene pløjede Jord paa Staldmøddingestedet med 4 Stude. Ane var noget syg.

26de jeg kørte til sønder Mølle med 5 Skp Rug 1 Td Byg til Meel, 2 Skp til Gryn, lidt Frø til Svin ældste.

27de Var jeg til Kirke. Jeg stod i Forening med J. Knudsen og Sognefogden Fadder til et af Fruentimmeret Ane Kirstine Jens Datter, et uægte Barns Daab, som blev kaldet Jens Jaris Andersen. Jeg betalte A. Høj 2 Rbd for 4 store Bikuber. M. Nielsen Skolelærer 1 Rbd for Reparation paa et Skolebord i Kølvråa efter meddelt Regning. Der afholdtes et Slags Aution i Degneboligen paa en hos Svoger J. Espersen afdøde Tjenestepiges Efterladenskaber. Jeg købte 2 gl Tørklæder 6 Skil 1 Par gl Træsko 2 Skil. Betalt 8 Skil.

28de Tomas Dahl grov os nogle Fladtørv, som vi for en Del kørte hjem i Gaarden.

29de Vi kørte Møg paa Staldmødding og lidt Jord. Eftmd kørte vi noget Dynd paa denne med Stude.

30te Vi kørte Dynd paa Staldmødding nogle og 20 Læs. Eftmd rejste vi Tørv. J. Abildgaard grov lidt Træk, vi kørte sidste Studemøg paa Staldgødning og lidt Jord fra Engene med smaa Stude. Den gl Bistade og 3die Sværmen fra i Fjor sværmede i Dag, den sidste blev sat paa en Sten østligst, begge lagde sig vestlig ved Kaalgaardsdigen.

Julius 1847

1ste J. Abildgaard grov Træk, vi kørte Jord paa Staldmøddingen. Førstesværmen fra i Fjor sværmede i Dag og lagde sig ved ?rdeste Hjørne i Kaalgaard, disse blev sat østlig ved de øvrige paa en liden Sten, som vi hentede i Kielsanden.

2den J. Abildgaard og Ane grov Klynetørv, jeg og Knud kørte Træk af nørre Hede østlig ved Kirkevejen og for Nederskifte omtrent.

3die Vi skruede sidste Tørv og Træk, havde Søster Mette. Om Middagen slog vi Bløden i Nederhovgaard. L. Haderis lod mig ved sin Kone tilsende 25 Rbm for 5 Læs Tørv, som denne har ladet grave og hjemføre af min Hede.

4de Var Karen til Kirke.

5te Vi begyndte at køre Tørv 2 Læs med Heste og 4 Stude.

6te Var jeg til Smedie, fik Sko lagt om under sorte Hoppe, lidt Træskobeslag. Vi kørte Tørv 10 Læs, kørte Høet hjem af Bløden ½ Læs, som kom ind til Faarene.

7de Vi kørte Tørv 12 Læs, nu er denne Stak afgjort.

8de Ligesaa, de kørte 12 Læs, Søster Mette kørte 1 Vogn. Jeg gik til Holstebro, hvor jeg paa Sogneforstanderskabets Vegne var anmodet, og af dette Valgt til at give Møde paa Raadhuset, for i Forening med Sogneforstander og deligerede af de øvrige Sogneforstanderskaber i Inviditionen (invitationen? RK) at meddele den af Amtet videre Oplysning ang. Landevejenes Deling efter den nye Matrikels Hartkorn. Jeg kørte paa Retur med en H. Clausen fra Skive til Skave. Jeg leverede nogle Anmeldelser ang. Optagelse i Brandassuranceforeningen for Hjerm Ginding Herreder for norlige Ejerdele med Præmier og Indskud fra J. JensDatter, Vistorp, V. Løvig, Elisabeth Pallesdatter. Jeg købte lidt Spenserier 12 Skil cont. Blæk 3 Skilling m.m.

9de Vi kørte Tørv 12 Læs.

10de Ligesaa. Nu er 2den Stak afgjort og 5 Læs, jeg kørte 2 Læs med Heste om Middagen, da Ane i Dag Eftmd gik i Besøg i Hammerum Herred til en Broder M. Chr?

11te Ingen af Husets Folk til Kirke, Knud i Egelund. Svoger A. Jepsen var her med Kalk, jeg købte 1 Skp a 18 Skil. betalte ham 1 Rbd 12 Skil for 6 Skp til Skolen imod Cvitering

12te Jeg kørte med min sorte Hoppe og Vogn og A. Mogensens sorte Hoppe til Skive, og kørte et Læs Tømmer for Broder Niels til hans Bopæl. Jeg købte 3 Fdk. Salt 3 Mark, 8½ Pund Jern 3 Mark 7 Skil, 10 Stk fersk Flynder 1 Mark 14 Skil. De kørte sidste Tørv 4 Læs hjem med Stude, begyndte at køre Træk af østre Hede.

13de Vi kørte Træk. Eftmd kørte jeg til Haderup med de Degnen tilfaldende Tørv, kørte 3 Læs Tørv for Præsten.

Juli 1847

14de Vi kørte Træk, J.Abgd. kastede Leer, om Middagen eller Eftmd slog vi Aasted i Nederhovgaard, hentede de 2 Læs Leer.

15de Jeg kørte 7 Læs Sand i de 2 Læs Leer og 2 Læs fra f. Aar. J.Abg og Knud æltede Leeret med smaa Stude og Ungnød og broget Kvie, vi kørte Træk, tog en Sten hjem fra Dæmning til at sætte en Bistade paa.

16de Vi kørte Træk, J.Abg. slog Strølyng Fmd. Eftmd stakkede vi Høet i Aasted m.m.

17de De hentede lidt Strølyng østlig med Stude, sidste Træk i vestre Hede, 1 Læs med Heste, nogle Læs Træk af nørre Hede. J.Abg slog i Nederskifte, vi bar Høet fra Aasted, kørte dette hjem Eftmd. 1 Læs som til det forrige kom ind til Faar.

18de Jeg var i Haderup men kom for sent i Kirke, da Tjenesten tidligere end sædvanlig var begyndt. Jeg undertegnede et Brev til Herredsfogden ang. Vejevæsenet, var hos Jordemoderen for at bese et af hende ?? Logulv m.m. et Stykke Tømmer ved Haderis Bro. Jeg fik N. Andersen Haderis til at køre 2 Læs Hedetørv for Esper Vinther, hvortil jeg var beordret for Sognekørsel for 3 Mark som jeg betalte straks. Han eller Faderen lejedes for J. Jensen Graasand til at køre 3 Læs Tørv for Kr. Bruus for 3 Mark. Jeg ?? denne 1 Rbm for 4 Læs Leer til H. ?? m.m.

Et Leveaar saa fage svandt

O Gud ske Lov at Tiden randt!

I Fred for mig og mine,

I Fyrretyve Aar og Ni

Du stedse stod mig trolig Bi

Hvor jegmon frem mon trine.

Og hvis Dit Forsyn vise Raad

Som kender alt endnu ry Aar.

At leve her paa Kloden

Har for??, da giv mig Lyst!

Af Sind, og Hjerte Sjel og Bryst

Den Maiæstæt at Love!

Lad Fremtids Skæbne Fader God!

Som Fortid falde her paa Jord

Juli 1847

At Kors ej ?? trykker,

Und mig Sindsro og Sjelefred

At jeg kan finde velberedt

Naar Skjæbnen bort mig rykker.

Staulundgaard, den 18 Juli 1847

P. Knudsen

19de Jeg reperedede ved adskillige Genstande. Vi stakkede Høet neden Aasted i Nederskiften. Klinede paa Væggen for nye Svinehus og rettede ved Brolægningen i Rystehuset, som Grisen havde omrodet.

20de Vi slog Nederskifte Ager omtrent til den store Udløb og østre og søndre Side af Nederskiftet Aasted, havde N. Ch. Nielsen Skolelæreren til Hjælp som først skal lære at slaa.

21de Vi slog Nederskiftet til nordre Side af Dæmningen midt paa Engen, tog Høet hjem af Brinken neden Aastedholmen, 2/3 Læs som sattes i Stak sydøstlig ved Gaarden.

22de Jeg kørte til Mølle med 4½ Skp Rug og 1½ Skp Rug, som er maalt i Sæk til at levere til Fattigkorn, om samme skulde blive fordret før næste Høst. Jeg lod det male til Meel for selv at bruge samme, om det ikke bliver affordret, og hvis dette sker at levere Melet, da dette er det sidste Rug af f. Aars Avl. 1 Td Byg til Meel, omtrent 4 Skp Malt. Vi havde Tomas Dahl at slaa og benævnte N.Cr, de slog Nederskifte af og noget af Ager, jeg lidt om Aftenen. Vi kørte Høet hjem fra neden Aasted med Stude ¾ Læs til Faarene, Aasted lidt paa Ager sønden Aasted.

23de Slog jeg og N.Cr og Tomas lidt om Fmd. 1 Ager af Kielbløde og Kiel omtr. til Udløb, kørte 2/3 Læs hjem af Ager, stakkede alt paa Nederskiftet. Den 25de var NC i Høstrup med 11 3/4 Pund Smør af 18 Skil Pundet, købte der 1 Pund Sukker 1 Pund Kaffe 1Pund Cikorie.

24de Vi jeg og NCr slog Holmen og Gaardkrog omtr. lige ud for Vejen vestlig Retning nord fra, tog 2/3 Læs Hø hjem med til Laden om Aftenen.

25de Var ingen til Kirke af Husets Folk.

26de Vi slog Gaarskrog og Holmen af, kørte Høet hjem af Nederskifte ¾ - 4/5 - 2/3 Læs til Faar, stakkede lidt paa Ager men foranlediget af Regn fik vi ikke det hvervede i Kiel og Holm.

27de Jeg betalte N.Cr. efter egen Tilskyndelse 3 Rbm for de 6 Dage han har arbejdet for mig. J.Abgd. slog Kiel af, kørte 5/6 af Ager 2/3 Læs af Kiel hjem til Fæet, 4/5 til Heste af Holm, de 2 sidste blev stakkede ved Gaarden. Vi stakkede Høet i Kiel, Holm og Gaardkrog.

Juli 1847

28de Vi slog Kielsanden og Egekrog til Aastedsudløb, Ager neden lange Ager og sønden Udløb, store Elkrog, lidt vestlig ITorps Eng til det brede.

29de Vi slog ITorp omtrent til nordre Aasted, kørte Høet hjem af Gaardkrog $\frac{3}{4}$ Læs til Faar, $\frac{4}{5}$ til Heste af Holm og søndre Gaardkrog, $\frac{3}{4}$ til Fæet af søndre Kiel og Ager derved.

30te Vi slog ITorp Eng af. J.Abgd. begyndte igen i stor Elkrog. Vi kørte Høet hjem sønden Kiel $\frac{2}{3}$ Læs til Heste.

31te Jeg kørte Høet hjem til Gaarden af nordre Egekrog og Kielholm $\frac{2}{3}$ Læs til Fæet, $\frac{1}{2}$ Læs af Kielsanden til Faar, $\frac{2}{3}$ Læs neden Lang Ager til Fæet i øster Gulv, $\frac{2}{3}$ af store til Heste, $\frac{2}{3}$ og $\frac{3}{4}$ af ITorp Eng til Faar. J.Abgd. slog Elkrog Ager norden Udløb og østre af Holm.

August 1847

1ste Var jeg og Ane til Kirke. Jeg modtog og leverede Sognefogden en af ??ret Restanceliste over nogle De??? Skolemult til Beløb 3 Mark 3 Skil som rester for forskellige Beboere i Sognet.

2den Jeg slog det nordre af store Elkrog neden Leergrav og Brinken ved Grøften til Udløb $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{5}$ $\frac{1}{2}$ Læs Hø hjem af ITorpEng til Faar, stakkede Høet i store Elkrog.

3die Vi havde Broder N. og Th. Dahl at slaa, vi slog Holmen af og Egekrog, kørte 2 Læs Hø hjem af store Elkrog til Heste, 1 Læs til Fæet af Midten. Vi havde Broder N. hans Datter Edel i Dag den 3die Dag at rive.

4de Jeg slog det sidste mellem Aastederne i lille Elkrog, som vi begyndte med mig og Broder i Aftes og Aasted derved, og sidste af Aasted ved store Elkrog og Elkrog Bløden 5 Læs kom med hjem Aften.

5te Vi stakkede Høet paa Holm og Egekrog og i lille Elkrog mellem Aastederne.

6te Jeg kørte 1 Læs Leer og 2 Læs Sand om Morgenens med Stude. $\frac{2}{3}$ Læs Hø af Brinken m.m. i Egekrog til Fæet, $\frac{3}{4}$ af Holm til Heste og $\frac{2}{3}$ af Egekrog til Heste. $\frac{4}{5}$ af Elkrog lavet til Fæet, hvilket saa vel som 2 af de øvrige blev sat i Stak ved Gaarden.

7de Vi æltede Leer om Morgenens eller om Fmd, men dette var i Gaar Fmd. Vi havde Broder N. hans Datter Edel i Gaar og i Dag at hjælpe os. . Kvinderne klinede lidt. Vi fik Høet de 2 Læs (eller ??) ind til Heste undtagen lidet, men Læsset bag Fæhuset maatte vi stakke igen da Regnen kom noget pludseligt. Eftmd brolagde jeg den nye Svinehus og fik Grisen derind, som nogen Tid har gaaet i Kalvehuset.

8de Var jeg og Karen til Naboens, vi kørte med til Kirken for der at bevaane hans Søns Daab, som i Dag blev døbt og kaldet Laust Jakobsen, vi kørte hjem igen og var og Eftmd med vore Børn og Tjenestepige hos Naboen, denne ? os beværte med Spise og Drikkevarer efter Behag til lidt ud paa Aftenen. Betalt P. Meldgaard 4 Mark 10 Skil til Kirkeskat m.m.

9de Var jeg Karen og Børnene igen hos Naboen for i Forening med Slægtninger og Venner til Slutning af???? om Barnedaaben. Eftmd klinede Kvinderne lidt.

10de Jeg kørte med Hr. Kirkesanger P. Andersen først til Nabo og saa til Over og Neder Feldborg, hvor han modtog det ham som Skolelærer tilfaldende Hø. I. Vad lod en Hest gaa med over Bakken, da vi fik et ordentlig Læs, som jeg befandt rigelig vægtig paa denne trange Vejstykke til min 2 Aarige Hest. Jeg kørte med Høet til Degneboligen. Jeg kørte et lidet Læs Lyng for T. Dahl. Karen fulgte med paa Returen, da hun var i Degneboligen, hun leverede Degnen en Ost a $2\frac{1}{2}$ Pund Vægt og Præsten 2 begge vægtig $3\frac{1}{2}$ Pund som et Slags gl Sædvane for begge.

11te I Dag begyndte vi at høste Byg paa Marken sydlig, mig og J.Ablg.

August 1847

12te Vi høstede sidste Byg neden Vrodt. Eftmd rev de Bygstub, vi havde Søster Mette. De bagede sidste gl Rug i Dag. Eftmd var jeg i haderup Degnebolig hvor der holdtes et Møde af Sogneforstanderskabet. W. Løvig betalte mig 3 Skil som Multpenge. Vi kom sidste Hø ind Aften.

13de Vi begyndte at høste Rug. N.Cr. Skolelæreren høstede lidt med af 4de og 3 Kjerv østlig. Der faldt noget Regn om Middagen. Jeg leverede 1 Skp Byg Fattigkorn for d. Aar til N. Albertsen den yngre.

14de Vi høstee 3die og 4de Kjerv Rug syd for det lave omtr.

15de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Her paa mit Bopæl fæstede jeg en Karl af Niels Mehlsen fra Skive til at tjene mig et Aar. Jeg gav ham 1 Rbm i Fæste lovede ham 16 siger Sexten Rigsbankdaler i Løn og lidt Tillæg, om han forretter sit Arbejde til min Tilfredshed og i øvrigt forholder sig ordentlig i sin Opførsel i denne sin Tjeneste. Han tjener for nærværende Tid Trandum i Sevel Sogn.

16de Vi mig og N.Cr høstede norlig paa 4de og 3die Kjerv til det Lave omtrent.

17de Vi høstede 4de og 3die Kjerv af, Naboes Karl og 2 Piger arbejdede med, disse kom efter egen Tilskyndelse uden Anmodning, dog tilbød jeg ingen Betaling derfor uden lignende Arbejde om muligt. Vi høstede 2den og 1ste Kjerv til neden Bakken fra nørre Enden. Jeg lod Naboe som Honorarium paa Hjem?? medbringe en i Foraaret født sort Kattekillling.

18de Vi høstede 2den og 1ste Kjerv til sønder Ende undtagen lidet, vi havde Broder Anders og Hustru Thomas Dahl og Edel N.Datter, de 2 første kom som sædvanlig uden Anmodning og fordrede ingen Betaling, de sidste bød jeg ikke nogen Betaling i Penge.

19de Vi høstede det ommeldte lidet af paa denne Plet og talte Kjervene 12 Traver 4 Kjerv paa 5 Agre, 15½ Trave 3die Kjerv paa 6 Agre 17½ Trave 2den Kjerv paa 6 Agre og 18 Traver Gødning paa 5 Agre, samt 3 8/15 Trave, som Søster Mette har ladet Gøde og hvoraf hun for Gødningen og den halve Sæd erholder det $\frac{1}{2} = 1 \frac{23}{30}$ Trave nemlig $\frac{13}{30}$ 3die Kjerv og $\frac{10}{30}$ 1/3 Trave 1ste og 2den Kjerv samt sædvanlig Rivningen naar hun selv river samme B?vendte 3die Kjerv om Morgenen. Vi høstede Ruget norlig i det Indlukte 1ste og 2den Kjerv 3 Traver, ved Leergrav 2den Kjerv 1½ Trave omtrent og i Hovgaard sydlig 2den og 3die Kjerv. Christian Fisker høstede med, denne indfandt sig og uden Anmodning, og vilde ingen Pengebetaling modtage, hvorfor min Kone meddelte ham lidt Fødevarer. Vi kørte de 3 Traver Rug hjem norlig i det Indlukte. De vendte Byg, vi gjorde Tag Baand om Aftenen.

20de Vi Baandede 2den Kjerv om Morgenen og lidt 1ste Kjerv. Vi kørte 4de, 3die og 2den Kjerv hjem omtrent 19 Traver, blev sat i nordre Gulv, omtrent 21 Traver i søndre Gulv og 23 Traver i midterste Gulv. Af det nordre af Indlukke kom 1 1/3 i Loen ? Trave blev sat først vestlig i sønder Gulv. 1 2/3 blev sat østlig i nordre Gulv, første og den næst 4de Kjerv og dertil 3die Kjerv og

August 1847

tilstoppet med Gødning. I søndre Gulv blev sat 3die og mest 2den Kjerv til Søderug og sidst det ½ af Søster Mettes. Thomas Dahl var her at gulve Ruget, han tærskede lidt. Broder N. kom og til Hjælp Eftmd. Vi kørte til om Aftenen Kl. 11 omtrent fra om Frmd Kl. 9 undtagen fra 2 til 3½.

21de Vi kørte Gødning hjem som kom i Ruggulv undtagen et Læs som kom til Byggulv vestlig, og omtrent 1 Teave som M. Bak tærskede sidste og kastede, og det ½ af Søsters der som meldt kom derind og det hende tilkommende kom vi ind paa Loftet i Aftægtskøkkenet. Vi kjørte fra 6 Formidd. Til 2 Eftmd, nu gik T. Dahl hjem, Broder blev til Aften, i samme Tid kjørte vi 10 til 11 Traver Byg hjem af Marken som blev sat i den østlige ½ Del af Byggulv, saa efter Hvilestunden fra 3½ til 4 kørte vi Bygrivning hjem af det under Vrodt høstede og hjemkørte Byg. Karen rensede Rug af (jeg ved ikke hvor meget) og maalte samme i Sække 9¾ Skp. Jeg kørte til Mølle med dette og 1¼ Skp sidste af gl Byg til Gryn ved Aftenstid, og et Par Skp Rug for T. Dahl. Jeg kom hjem om Natten omtr. Kl. 12. N. fik ingen Betaling, M. Bak ej heller. Karen harsenere betalt den sidste 12 Rbs for 1 Dags Arbejde, i Dag var Tærskning ? Rivning ?? m.m.

22de Var N.Cr til Kirke og i Høvesgaard. Han bragte os fra J. Knudsen ½ Pund Kaffe, 1 Pund Sukker, ½ Pund Cikorie alt til Beløb omtrent 2 Mark 10 Skil forhen 1 Pund Kaffe 1 Pund Sukker 1 Pund Cikorie 3 mark 8 Skil. I alt Rest omtr. 1 Rbd 2 Skil.

23de Kvinderne bagede i Dag første af dette Aars Avl, Gud være Lovet at vi har faaet Hovedsæden Ruget godt i Hus. Vi høstede Byg i Vrodt, hvoraf de i Gaar pressende kraftige Vinde har afslaaet Aksen.

24de Vi mig og N.Cr høstede sidste Byg paa Marken oven Bakken. J. Abildgaard og ?? i Svinehovgaard, Ruget paa Hedeager 1 Trave og lidt ved Damstedet ½ Trave og lidt, det først saeede Havre ved Damstedet og Bygget derved, det sydvestlige Havre i Hovgaard. 3 Dage havde Broder Ander hans Hustru at binde op. Vi høstede mig og J. Ablg. (da N.Cr ikke kunde eller vilde høste ordentlig) Havre ?? Gjødehavre 3 Traver. Jeg høstede i lille Elkrog 1 Trave og lidet, vi høstede begge paa Lang Ager 2 Traver.

26de De rev lidt Rugstub østlig, jeg repererede lidt ved Riverne. Vi kørte Ruget hjem fra Leergrav 1½ Trave, og Rivning af Hovgaard sydlig 4 7/15 Trave, som blev sat i den vestre halve Del af Byggulv.

27de Vi rev Rugstub østlig 4de Kjerv af, noget af 3die Kjerv og Hedemark, af hvilket vi saa vel som fra Damstederne kørte Rivning og Ruget hjem som og ind i Hakkelsesloen og sat paa Høet over Studene. Vi kørte et Læs Rivning hjem om Morgenen som kom ind til Fæet. Bygget norden Vrodt 2 Læs i Byggulv og Søsters 2/3 Trave vi ?? sammen Rugstub.

28de Vi kørte om Morgenen et Læs Rugrivning hjem som kom ind i Hakkelseloen. Vi rev Rugstub i 2 vester Agre Fmd, Eftmd kørte vi Havre hjem til Gaarden af Gaardkrog. Af Hovgaard 3 Traver sydøstlig, som blev sat ved sønder Side paa Loftet, 3 Traver vestlig, ½ Trave norlig, 1 Trave af Elkrog og 2 af lang Ager som og kom paa Loftet.

August 1847

Der mangler indføringer for de sidste dage i august måned, og det ser ud som om der mangler en side i materialet, da næste indføring starter 2. september midt i et andet emne.

September 1847

hvor de første vare antændte før de blev nedkastet, de blev brændte ?? nogle gl fra i Fjor til ved Aftenstid. Da dækkede jeg Kullene til med Sandet.

3die De samlede igen Aks havde Søster mette. Jeg reparerede ved Hestetøj. Jeg kørte om Morgenen 1 Læs Træk med smaa Stude, begyndte at fælde paa 5te Ager fra Bygstub fra nørre Ende til norden Bakken, Eftmd fældede jeg lidt med Heste. De toede 8 Lam.

4de Jeg fældede dette Stykke Ager af med Heste, sidste med Stude. De sankede sidste Aks. Karen klippede de 8 Lam 1ste Gang, Ane slog Strølyng østlig, som Knud om Aftenen hentede med Stude. Jeg kørte til Smeden i Vistorphus, fik Skoene lagt om under sorte Hoppe, en ny Plovskjerre gjort, en Skjerre og Langjern svedset lidt mere. Jeg betalte Smeden derfor 1 Rbmark, han fik sin Kost til.

5te Ingen til Kirke. Jeg betalte M. Bak 3 Mark 8 Skil for 5 Dages Tærskning nemlig til en ?ldte Rivning og 3 Traver Rug af disse gjort 19 Tagkjerre.

6te Vi begyndte i Dag at pløje til Rug nordøstlig til 4de Kjerv fra nørre Ende til sønden det lave med Heste og smaa Stude.

7de Vi pløjede til Rug i samme Retning.

8de Ligesaa, vi pløjede om Fmd med Heste. Jeg var efter Ordre med Amtsvejbetjenten at undersøge og bestemme Retningen af den fra Hammerum Herred til Skive anlagte Vej, nemlig fra Feldborg til Hagebro for at undersøge og bestemme Retningen af den fra Hammerum Herred til Skive anlagte Vej, nemlig fra Feldborg til Hagebro, hvilket ikke er opkastet men kuns blev paabegyndt forbi Kirken og en anden maaske mere hensigtsvarende, vestlig forbi Haderup og Løvig Mark eller Agergaard. Vi pløjede 4de Kjerv af om Eftmd. J.Abgd slog Buskene paa Græsningen, Engene i Elkrog og Nederhovgaard.

9de Jeg saaede 4de Kjerv af, $7\frac{3}{4}$ Skp er saaet i dette, jeg saaede omtrent 3 Skp, den første nordøstlig paa Tirsdag, Knud pløjede af 3die Kjerv med Stude. De stakkede Hugget paa L. Krog og Elkrog.

10de Vi pløjede med 4 Stude, først i Dag med de større. Vi kørte det stakkede Hø op til Gaarden 4/5 Læs, som blev sat i Stak bag Fæhuset. J.Ablg. kastede i Damstederne, ryddede Grøfterne m.m. Jeg kørte til sønder Mølle med de 5 Skp Rivning Rug og 4 Skp Baggest fra Sæderug, 4 Skp Byg til Meel af Aksene, hvoraf blev 9 Skp. Karen fulgte med til Løvig eller Haderup og N.Cr til Møllen.

11te Vi pløjede 3die Kjerv. Regnvejr. Ane og J.Abg slog Brændlyng.

12te Jeg var til Kirke. Jeg betalte T. Dahl 7 Skil for 20 Søm, som han har leveret til Brug ved Degneboligen. Jeg gik paa Returen ad Feldborg. Jeg leverede I.Vad mit Lommeuhr som blev beskadiget da den til Vanheld faldt paa Jorden i Forstuen, for at han ved en Uhrmager i Holstebro skulde lade denne reparere. I Gaar leverede vi Herredsfoged Korn 1 Skp Rug, som Knud bar til Høstrup og leverede samme. Sorte Ko til Tyr.

September 1847

13de Vi pløjede.

14de Ligesaa. M. Bak tærskede Rug.

15de Vi pløjede, M. Bak tærskede, jeg saaede om Eftmd omtr. 6 Skp Rug østlig i 3die Kjerv, kørte Søster Mettes Kartoffler hjem af Hedeager, som hun har optaget omtr. 2 Tdr. Karen i Høstrup med 3¾ Pund Uld, 6½ Pund Smør a 20 Skil.

16de Vi pløjede, der faldt en Del Regn midt paa Dagen. Vi pløjede 3die Kjerv af paa Tirsdag.

17de Vi pløjede til Rug Fmd. Eftmd pløjede jeg lidt Hedejord med Heste sydlig ved Trindmoseager. Jeg kørte Kartoffler hjem 3 Læs omtr. 10 Tdr Spisekartofler og 3 Tdr smaa. Ane, Søster Mette, N.Cr, Edel N.Datter, ? ? Johanne Iv. Datter og Ane Katrine Sørensdatter, Christiane og Inger Abildgaard og Knud Eftermiddag.

18de Vi pløjede til Rug, de tog sidste Kartoffler op paa Hedemark. Ane, Søster Mette, N.Cr. Edel N.D. Ane Katrine Sørensdatter og Ane Marie ? D. vi fik 2 Læs omtr. 7 Td. Spisekartofler 2 Tdr smaa. Vi lagde dem alle ind i nørre Stue.

19de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg var noget upasselig.

20de Vi pløjede til Rug med Heste og smaa Stude. M. Bak tærskede 6½ Dag, jeg betalte ham 4 Mark 8 Skil for 6 Dage.

21de Ligesaa. Jeg kastede Ruget af 6 Traver, vi bar 2 Tdr paa Loftet.

22de Knud pløjede med smaa Stude. Jeg trak til Viborg med en sort og en sortbroget Stude, hvilke jeg straks solgte til en N.J Just Johansen fra Tastum for 99 Rbd 2 Mark. Jeg trak ud paa Marken og fik Logi hos en derboende NJ Peder Christian Sørensen, herfra føres ?? ?? faaer Foder. Studene stod bunden ved en Vogn uden for Gaarden, disse blev der fodret med Rughalm og en Havreneg. Værten lod mig og fl. opvarde med Spise og Drikkevarer efter Behag. Jeg betalte for dette og Natlogi 2 Mark 2 Skil, for Havre 8 Skil, for Støvleplads 4 Skil og 14 Skil for 2 Pægl Mjød paa Toften = 3 Mark 12 Skil.

23de Jeg leverede Studene paa Toften nordvestlig ved Viborg mod at erholde den anmeldte Betaling 99 Rbd 2 Mark kontant og 4 Skil courant som Honorarium. Jeg var hos Uhrmager Top og fik Glas paa mit Uhr 12 Skil. Jeg betalte min Pige Ane som og var til Marked 2 Rbd 1 Mark af de Penge, som jeg i Gaar laante, rester 4 Mark. Jeg kørte paa Returen med Jens Knudsen for en Del til Høstrup. Jeg købte et Par Træsko som jeg satte straks paa Fødderne, da Støvlerne trykked Tærne ikke ubetydeligt. Regnvejrr.

24de Jeg Karen og Esper kørte til Skive med 3 Tdr Rug (Sæderug), som vi solgte til nogle Sallingboere fra Harre a 4 Rbd 3 Mark 12 Skil Tdr. Vi købte en Del Varer hos Hr. Købmand

September 1847

Sørensen for 17 Rbd 4 Mark 10 Skil. hvilke jeg betalte samt 10 Rbd 4 Mark som restede fra f. Aar, saaledes at jeg for en 100 Rbd Seddel kuns fik tilbage 14 Rbd 3 mark 6 Skil. Vi købte lidt ??tydeligt ude i Byen andre Steder. Vi kom hjem om Natten ved Midnat. Broget Ko til Tyr.

25de Knud pløjede med Stude. J.Ablg. tærskede Rug. Jeg betalte J. Andersen 4 Mark ? Skilling for en Spade købt ved ??.

26de Søndag. Var jeg og Karen til Kirke. Der blev efter kongelig Befaling holdt en liden Taksigelse efter Tjenesten for den vel omtr. fuldendte hensigtsvarende Høst. Jakob Jensen Graasand betalte mig 4 Rbmark for Leeret af 4 ? Alen, som han har ladet kaste i Løbet af Sommeren.

27de Jeg saaede Rug i 3die Kjerv med 10 Skp. omtrent 4 i 2den Kjerv. Knud pløjede, M. Bak tærskede.

28de Jeg saaede Rug 1½ Td i 2den Kjerv og harvede. Knud pløjede, M. Bak tærskede Rug.

29de Jeg saaede omtrent 1Skp i 2den Kjerv i vestre Halve, 2½ Ager af Bygstub. Ane var hos Broder Niels at tage Kartoffler op i Gaar og i Dag.

30te Jeg var hos Naboen vi skar Brinken ned i sønder Sande, denne kørte nogle Fladtørv i disse. Vi mig og Knud kørte Fladtørv i en Sande som var Blæst, og sydlig ved Hedeager, hvor der er pløjet til Blandingsjord med Stude. Eftmd saaede jeg østre Halve af midterste Bygstubager.

Oktober 1847

1ste Knud harvede jeg tærskede lidt og Mette og Ane begyndte at slaa Faarelyng nordvestlig. Jeg tærskede Rug 14/15 Trave og kastede dette, om Aftenen hentede jeg første Læs Faarelyng.

2den Vi hentede 2 Læs Faarelyng, et Læs Brændelyng ved Graamose. Knud pløjede med Stude. Vi tog 7 Bistader op i Forening med Kirkesangeren.

3die Var Ane til Kirke. Jeg kørte til Haderup Degnebolig med det optagne Honning. Hr. Kirkesanger Andersen som burde ene have den ældre, som han for 2 Aar siden lod begge hos mig, overlod denne til Halve med det øvrige imod, at jeg har betalt Kuberne Helt og skal besørge Sligt til næste Aar om Herren Vil! det behøves hans Kone som var her i Aften, fik 2 Pund Smør som jeg overlod hende uden Betaling. Vi solgte bemeldte Honning til A. Tomasen af hvolbæk a 18 Skil Potten i alt 12 Rbd 4 Mark 12 Skilling, hvoraf jeg for min Part fik 6 Rbd 2 Mark 6 Skil. Jeg betalte Kirkesangeren 2 Rbd for udført Murerarbejde ved Degneboligen 1 Rbd 1 Mark 2 Skil, som han har erlagt for mig til Præmie for det løbende Aar af Brandassurancesummen af min Indbo og Besætning m.m. Jeg blev paa Returen ved Haderis næsten mod min Villie Lejet af nogle hjempermitterede Soldater til at køre til Lille Hessel ved Skave for 9 Rbm og fri Kost til mig og Hestene efter Behag. Jeg kom hjem om Natten omtr. Kl. 2

4de Mandag. Jeg kørte til sønder Mølle med omtr. 10 skp Rug. Almissem Knud Nielsen kørte med til Haderis Agre, Knud pløjede 4de Ager norlig ved Gaarden med Stude.

5te Knud pløjede denne Ager af, kørte nogle Læs Møg paa Boghvedestub. Karen var i Enestegaarden Grov et Slags Besøg. Vi lukkede ved Digen norlig ved Aaen. Knud var i Haderup med Cviteringsbog.

6te Jeg saaede Bygstub af paa Marken, er saaet i disse omtr. 3 Tdr. Jeg begyndte at pløje lidt med Stude ved Skeldigen Rugstub 3die Kjerv.

7de Jeg saaede den norlige Ager i Indlukken omtr. 3 Fdk, pløjede Rugstub af ved Skeldigen saaede omtr. 7 Fdk deri, pløjede lidt af Bygstub i Svinehovgaard. Jeg hentede et stort Læs Faarelyng Aften.

8de Jeg saaede i Svinehovgaard i østre Ende, som Knud pløjede af 4½ Fdk Rug, Knud harvede dette. Jeg gik til Haderup Degnebolig hvor Børnene af søndre, vestre og norlige Distrikter af Sognet eksamineredes. Jeg betalte Præsten 6 Rbd 2 Skil, som han har tilmeldt mig at have udlagt efter Opfordring til Skolelærnehjælpekassen og Seminariefondet paa Skolekassens Vegne. Cr. Vormstrup leverede mig den gl Cvitering for de 5 Rbd, da jeg d. 19 f. M. sendte ham en ny, som kan gælde til Snapsting næste Aar, han betalte mig 2 Mark 1 Skil af nogle indleverede Skolemulter, 12 Skil for Andreas og P. Pedersen. Drengene var oppe til Eksamen. Knud hentede et Læs Faarelyng Aften.

9de Vi pløjede Kartoffeljord paa Hedeager og saaede i dette omtr. 3¼ Skp. Rug. Om Aftenen holdt vi et Slags Høstgilde, som vore frivillige Høstfolk bivaanede nemlig Nabo og Tjenestefolk og Børn, Broder Anders Hustru og Børn, Broder N. og Datter, N. Chr. hvilken sidste kom sent om Aftenen, da han var i Skive og havde Ærinde at forrette ogsaa for os. Vi kom i Seng først Kl 3 Morgen.

Oktober 1847

10de Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke.

11te Jeg pløjede Rugstub ved Leergrav med Stude saaede i dette 2 skp Rug, som vi rensede af Loen. Ane og Drengen tog Kartoffler op derved, omtr. 1½ Td og nogle smaa.

12te Jeg Karen og Knud kørte til Knudstrup til Marked, som der holdtes, for at købe nogle Bødkervarer, men ubetydeligt var der af enten dette eller andre Trævarer. Vi kørte hjem om Aftenen til omtr. Kl. 9. Haderup Kirkesangerens Kone kørte med paa Retur til Baaslund Kirkevej, ved Folden kaldet.

13de Jeg gik til Feldborg efter Tilsigelse til at køre med T. Feldbæk til Holstebro, nemlig i Forening med de 3 vestre Mænd O. Feldborg, men da samme har begæret at faa Præsten til sig, lod vi det bero til videre, disse lovede da at besøge det fornødne desangaaende, og da Præsten vægrede sig kørte N. Nielsen og Peder Meldgaard om Aftenen, men paa Grund af Patientens Vægning for at lade sig befordre, kørte disse hjem med uforrettet Sag. Jeg besøgte N. Feldborg Skole.

14de Jeg gik til Faarbæk Skole hvor jeg bivaanede Eksamen for nedre og østre Sognets Børn. Om Eftmd holdtes et Møde, hvor Sognets forskellige Genstande betræffende blev foredraget til Forhandling. Jeg laante N. Christensen 1 Specie.

15de De kørte Gødning med Stude paa Boghvede og Kartoffelstub af Staldgødning. Jeg pløjede og harvede Kartoffelstub ved Leergrav med Heste og kastede Rug af de 3 Traver som M. Bak har tærsket først i denne Uge, 1 Trave omtrent som J. Abgd Lejlighedsvis tærskede i forrige Uge. Ane kørte Gødning.

16de Vi pløjede Boghvede og Kartoffelstub som er gødet, samt det Stykke Byg og Havrestub ved søndre Ende. Jeg saaede i det hele 2 Skp Rug. Karen rensede Ruget af omtrent 4 Traver. Vi fik det af Loen 22½ Skp. 6 Skp er taget i Forvejen til Sæd.

17de Søndag. Jeg kørte med sorte Hoppe og Naboens brune og Hustru til Haderup, men da der blev foregivet at Præsten ikke kunde forrette Tjenesten eller Cominonen kørte vi hjem med uforrettet Sag. Karen Ane og Broder N. Hustru kørte med.

18de Mandag.

19de Tirsdag.

20de Onsdag.

21de Svoger A. Jepsens Hustru og Broder kom her om Natten og fik Logie.

22de Fredag.

23de Løverdag.

Oktober 1847

24de Søndag. Jeg kørte til Haderup, jeg og Karen og Ane var til Kirke og til Alters. Jeg betalte Præsten 3 Rbd 2 Mark til Fattiggassen for at erstatte denne sit gjorte Udlæg for 2 Skp Rug og 2 Skp Byg til jens Abildgaard, som er dennes Tilgodehavende for hans Tjeneste for mig ? Dage i hver anden Uge fra 1ste Maj til 1ste Novbr. D, Aar og 2 Skp Byg har han faaet i Forvejen a 7 Mark. I Alt 4 Rbd 3 Mark vide § 652. Vi var hos Naboens Eftmd til Besøg.

25de Vi begyndte at fælde med Stude.

26de Jeg med 3 Stude, nemlig den hvide jevnside med de andre, ?enne gik meget godt. Knud gik til Broder N. med nogle Plovjern at hvesse. Jeg fældede med Heste Eftmd. Ane begyndte at kaste ud.

27de Jeg fældede med Stude. Eftmd begyndte at køre Fæmøg med Heste.

28de Ligesaa. M.B. tærskede Rug, jeg købte en Trillebørshjul af ?om for 5 Mark, jeg betalte ham disse og 2 Mark for omtrent 3 Dages Tærskning. De slagtede sidste Faar 5 Stk.

29de Ligesaa.

30te jeg fældede Fmd. Eftmd kørte jeg Flyttegods og noget ?? Rug for M.Bak fra L. Melgaards Bopæl til Haderis.

31te Søndag. Var jeg og Esper til Kirke. Skoleholder MN betalte mig Skoleskat undtagen lidet for sønder Sognet, som han har udk?? for N. Nielsen, samt 4 Skp pr. Td Hartkorn til Broer og deslige. Chr. Vormstrup betalte det af ham indkrævede af Nedersognet i lignende Forhold. Jeg betalte Skoleholder H. Thomasen sin Løn 5 Rbd 3 Mark, Hr. Kirkesanger og Skoleholder P. Andersen for Kostpenge Græspenge 4 Td Byg 35 Rbd 3 Mark 14 Skil 5 Rbd som Rester. Cr. Vormstrup lovede mig paa mine vegne at Bivaane en Dansegilde i Vistorp i Aften hvortil jeg ej har Lyst og Lejlighed.

November 1847

1ste Mandag. Jeg betalte Ane hendes hos mig fortjente Løn for sidste afvigte Tjenestear 8 Rbd eller 4 Specier vide § 619. Hun rejste i dag hjem til sine Forældre. Jeg kørte til sønder Mølle med $18\frac{3}{4}$ Skp Rug ? Skp af Søster Mettes $1\frac{3}{4}$ af Broder Anders hans, 7 Skp for Th. Dahl, lidt Malt for Naboe. Jeg kørte til Trandum, hvor jeg modtog en Kiste tilhørende Karlen N. Mikkelsen, som jeg den 15de August sidste fæstede, denne ?af mig senere om Aftenen i Møllen og fulgte med hjem for at træde i Tjeneste.

2den Jeg kørte med Hestene til Naboen Husmand Jeppe Knudsen og pløjede til Rug for denne og tilsidst lidt Grønjord i Forening med flere. N. slog Lyng. Den 19de f. M. var Stiftmoder her, jeg betalte hende 5 Rbd paa de 2 Tdr 7 Skp Rug, nemlig Aftægten i Rug for f. Aar minus 1 Skp som Mette har faaet vide § 649. Hun overlod mig Ruget for 6 Rbd pr. Td. altsaa til Rest 12 Rbd 1 Mark 8 Skil + 1 Rbd forhen.

3die Jeg fældede N. kastede ud, slog Lyng Eftmd. Jeg i Forening med Thomas Gindeskov var ved Vistorp Bro for at erfare, hvad Tømmer eller Brædder der behøves for at indrette denne med Rækværk til Skolebro.

4de Jeg fældede N. muggede Faaresti Knud kørte Faaremøg i Marken.

5te Jeg fældede og muggede sidste Faaremøg ud. Eftmd kørte jeg til Jakob Haderis og pløjede Hedejord for ham.

6te Jeg fældede Knud hentede 2 smaa Læs Lyng til at lægge i Gaarden og Strølyng. Eftmd kørte Knud Faaremøg.

7de Søndag var Knud og N. til Kirke. Knud hentede 2 et Par Duer i Løvig som Svogers Søn Jesper forærede ham og hans Broder. Jens Simonsen betalte mig 1 Rbd for Foder til et Lam i det sidste for løbne Aar. En sort Tyrekalv a 8 Rbd købte og hentede jeg for Jakob ??.

8de Jeg fældede Niels begyndte at tærskes Byg. Eftmd kastede han ud paa Ager.

9de Knud og N. traf til Skive til Marked med en omtrent 2 Aar gl mest sort Kvie. Jeg og Karen kørte med 2 Tdr Rug som jeg solgte til Hr. Købmand J. Sørensen a 5 Rbd Td imod Varer, af hvilke jeg modtog til Beløb 8 Rbd, de øvrige henstaar til videre. Bemeldte Kvie solgte Karen for 19 Rbd 1 Mark imod contant Betaling. Hun købte en Øltønde a 9 Rbd. Jeg købte et Par Hestepuder a 2 Mark 8 Skil, 2 Skovle 10 Skil. Jeg betalte min Karl N. Mikkelsen ? Rbm af Lønningen for det løbende Tjenestear. Disse modtagne Varer: 8 Pot Brdv, 12 Pund Tjære, 2 Pund sukker, 2 Pund Kaffe, 2 Pund Puddersukker, $\frac{1}{4}$ Pund blaa Tvist, $\frac{1}{4}$ Pund hvid Tvist ?? , 1 Fdk Salt, 1 Flaske Sirup, 4 Kardusser, 200 Loftøm, 100 Lægtesøm. Vi kom hjem omtrent ved Midnat. Svoger J. Jepsen og I Vad kørte med paa Returen, samt Knud og N.

10de Jeg fældede N slog Lyng.

November 1847

11te Jeg fældede af paa Marken, vi hentede 2 Læs Lyng, et nordøstlig Strølyng og et sydvestlig Brændelyng, som kom ind i sønder Faaresti.

12te Jeg kørte lidt Fæmøg ad Marken paa det udkastede.

13de Jeg kørte Fæmøg med Heste, Knud Svinemøg med Studene paa de Ender til det lave. Grimet Ko kalvede en mest sort Tyrekalv, hun kom i Dag først paa Foder.

14de Søndag. Var jeg til Kirke. Nabo betalte mig Jakob Jensens Skoleskat m.m. denne betalte mig 6 Rbskil som han var ?? i Mult for ulovlig Skoleforsømmelser, men dette skete d. 12te. Jeg betalte Kirkesanger Andersen 5 Rbd af dennes Lønning hvorfor er Cviteret.

15de N. kørte Askemøg med Stude, jeg repererede adskilligt i Gaarden.

16de Jeg kørte til Haderup og derfra til Holstebro med Præsten. Vi satte Hestene hos Hr. Købmand Wium. Jeg var paa Uhrmager Bøjhuus hans Bopæl, i hans fraværelse satte dennes Hustru mig Glas paa mit Uhr for 3 Lybskskilling. Jeg købte 1 7/8 Ol ferske Flynder for 1 Mark 10 Skil courant. Stemplet Papir til en Beskikkelse til Væрге for M. NielsDatter a 2 Mark 10 Skil som Herredsfogdens Fuldmægtig eller maaske i Vakancen konstitueret Herredsfoged Møller har lovet at skrive, men da denne var i Byen om Aftenen omtrent Kl. 8 ?? kørte af samme fik jeg ?? ikke med hjem. Jeg kom hjem omtr. Kl.1 om Natten.

17de N. og H.B. tærskede Rug Formd. Eftmd fyllede N Møg. Jeg gik til ?landvildhus om Aftenen.

18de Jeg kørte med Niels Stefansen som i Forening med P. Pedersen, Jens Knudsen og Visti Andersen kørte Skolekørsel til Skive, hvor jeg af Hr. Købmand Sørensen købte 4 Stk 18 Fods, 3 Stk 16 Fods Brædder a 3 Mark 4 Skil. 4 Stk 6 Fods a 12 Skil. 2 Stk 12 Fods Brædder a 2 Mark 4 Skil. 5 Stk Eeg a 1 Mark 8 Skil. 1 a 2 Mark. Sum 8 Mark til Staulund og Vistorp Skolebroer. Alt til Beløb 6 Rbd 5 Mark 12 Skil. Paa egen Regning 1 Stk 4 Alen Brædte 24 Skil. 1 Brødkniv ? Mark, 2 Pund Hamp 2 Mark, 1½ Pund Staal 18 Skil, 1 Pund Skraa Tobak til J. Haderis ? Mark, 1 Bog Skrivepapir 1 Mark, 1 Malm Pende 2 Mark. I Alt Sum ? Rbd 2 Mark 10 Skil den 9de d. M. Varer for 8 Rbd 10 Skil. Sum = 9 Rbd 3 Mark 4 Skil. Tømmer til Skolebroerne 6 Rbd 5 Mark 12 Skil. I Alt 16 Rbd 3 Mark. For 2 Tdr Rug af 9de d. M. 10 Rbd igen Sum = 6 Rbd 3 Mark betalt og 2 Mark dertil, som jeg paa Opfordring udbetalte ved at levere ham 3 2/3 Specie, og paa Købmandens nemlig J. Sørensens udtrykkelige Befaling ??rede ???? Betjenten Opstrup mig tilbage 15 Lybskskilling. De 2 Pund Hamp modtog jeg og betalte senere før Afrejsen. Vi kørte og kom hjem ved Midnat. N. Stefansen betalte mig i Morges 10 Skil courant for at køre Tømmeret til Vistorp, som dertil brhøvedes.

19de Sidste Nat og Dag var let Frostvejrligt, Knud kørte Svinemøg med Stude N. fyllede Møg.

20de Jeg kørte Fæmøg med Heste nordlig paa det af N. udkastede, han fyllede.

21 Søndag. Var jeg til Kirke, jeg leverede de Penge hos J. Jensen, som er ommeldt for 14de d. M. og J. Kaalhaug skoleskat m.m.

November 1847

22de Jeg kørte Møg med Heste norlig. Jeg kastede lidt Rug om Eftmd. fik 2 Skp ved Naboen til Mølle.

23de Regnvejr. N. kastede Ruget, vi fik det af Loen $2\frac{1}{2}$ og $11\frac{1}{2}$ Skp af 2 Traver og toptærsket $\frac{1}{2}$ til Hestene.

24de Jeg gik til Haderup, hvor der afholdtes et ekstraordinær Møde i Haderup Skole, hvor Valglisten blev underskrevet. Til Valgbestyrer udnævntes Jens Knudsen og Thomas Gindeskov. Valget blev berammet til den 13de December Fmd Kl. 10.

25de N.tærskede Rug

26de Jeg og N. kørte til Graamose gl Bro, denne slog og samlede lidt Lyng, jeg begyndte at pløje Hedejord derved fra Mosebakken og til norden Brinken, vi tog et Læs Brændelyng hjem om Aftenen.

27de Jeg pløjede lidt der, N. Slog Lyng, vi tog lidt hjem med.

28de Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke.

29de I Dag pløjedes sydøstlig i Heden som for den 27de ?? N. sømmede ved Rækværket til Skolebroerne ved Staulund og Vistorp, om Aftenen købte jeg $4\frac{1}{2}$ Pund Jern af Naboe a 2 Mark hvilke Broder N. dannede til de ommeldte Broer til de midterste Stivere at holde fast.

30te Jeg kørte Tømmeret til Broen, hvor N. satte dette paa denne til dobbelt Rækværk. Jeg pløjede sydøstlig i Heden, N. slog Lyng, vi tog lidt hjem med.

December 1847

1ste Jeg gik til Haderup Skole hvor der afholdtes et Møde, hvor Ligningen angaaende Sognebeboernes Udgifter saavel som Tjenestetyendets blev opførte pr. Td. Hartkorn $2\frac{1}{2}$ Fdk Rug 1 Fdk Byg og 8 Rigsbankskilling i Penge nemlig for det kommende Aar 1848. Til slutning blev om Aftenen Ligningen over Skolevæsenets Udgifter for det kommende Aar affattet efter en af mig gjort Overslag og Optegnelser. Bidraget bestemt for 2den ?? til 3 Mark 8 Rbs pr Tdr Hartkorn i øvrigt efter Formue og Leilighed efter bedste Skønsomhed, hvilket Alt Præsten paatog sig at ordne til næste Møde for da at undertegnes af Vedk.

2den N. tærskede jeg gjorde lidt Tag. N. begyndte at kaste Ruget.

3die N. rensede Ruget, vi fik dette af Loen af 2 Traver $13\frac{1}{4}$ Skp, med dette eller de 13 Skp og 20 Skp, som var paa Loftet og 4 Skp Malt kørte jeg til sønder Mølle. De 4 Skp er solgt til Fattigvæsenet til Albert Nielsen, jeg forblev i Møllen om Nattn.

4de I Dag fik jeg Malt og Ruget malet undtagen 5 Skp Rug, som jeg maatte lade blive i Møllen til senere at males.

5te Søndag. Ingen til Kirke af Husets Folk, da det var Regn og Blæst.

6te Jeg kørte til Vistorp Bro med Tømmeret til Rækværket ved denne. Broder N. var allerede mødt for at ordne Tømmeret til dobbelt Rækværk ogsaa ved denne, som Skolebro betragtet for W. Vistorp Børn. Melet og de 4 Spk Rug leverede jeg C. Larsen Niensens Enke, hvor Albrekt har lovet at afhente samme. Paa Turen bragte jeg 2 Stk 12 Fods og 4 Stk 6 Fods Brædder til Broder N. hans Bopæl, hvor denne har lovet at forarbejde samme til 2 Skamler til Skolerne og en Dør til Degneboligen. N. tærskede Byg.

7de N. tærskede Byg, Karen bagede, Knud ryddede op i Høladen, hvor Faarene af Uforsigtighed har gaaet over og gjort Uorden. D. 3die solgte jeg Faareskind 12 Stk for ?? 24 Skilling Stk. Sum 2 Rd. 3 Mark 8 Skil. En liden Hareskind Espers = 8 Skil.

8de Vi pløjede østlig ved Gromose, N. slog lidt Lyng som vi tog hjem med. Det regnede Eftmd. Om Aftenen hentede jeg Gjordemoderen paa hendes Bopæl og kørte hende til Broder Andersens Bopæl, Knud fulgte med.

9de N. tærskede Byg, Karen er i Dag Fmd hos Broder A. og dennes Hustru, blev ved Middagstid forløst med et Pigebarn. Ved Aftenstid kjørte Gjordemoderen til hendes Bopæl. Jeg anmeldte Degnen og Præsten at det ovenmeldte Barn var født i Dag. Nogle sydlige Vinde og Regn gjorde mig Returen besværlig.

10de N. kastede Bygget af omtrent 4 Traver. Jeg gik til Vistorphus til Smedie. Jeg lod 4 gl Sko danne til sorte Hoppe og Søm slaa til disse og lidt Træskobeslag m.m. Jeg betalte Smeden Lauge for dette og for et Par Hestesko, som han har omlagt af 12te f. M. 9 Lybsskilling. Det var tyk og taaget Vejrligt med Regn og Blæst den hele Dag.

December 1847

11te Vi fik Byg af Loen af de ommeldte 4 Traver 4 Tdr 15 Skp. alle 4 kom i Karret til Malt, de øvrige paa Loftet. Dorthe N.Datter betalte jeg 7 Mark for 26 Alen Tvistlærred at have vævet.

12te Jeg gik til Haderup men kom for sildig til at komme i Kirke for Gudstjenesten. Jeg betalte Th. Dahl 4 Skil som jeg var ham skyldig. Paa Retur kørte jeg med Naboe. N. Mikkelsen var her i min Fraværelse og 2den mest sorte 4½ og en 5 Uger gl Tyrekalve.

13de N. var med flere paa Holstebro Landevej for at jevne Hjulsporene og Huller paa Vejen. Jeg gik til Haderup Skole, hvor der holdtes et ekstra ordinær Møde, hvorved Valg blev foranstaltet og foretaget paa 3 nye Sogneforstandere for at compatere? (kompensere? RK) Antallet af saadanne til førstkommende Nytaar ? stedet for de 3 Cr. Vormstrup, J. Knudsen og mig, som da ere beføjede til at kunde ?? efter at have fungeret som saadanne i 6 Aar. Med Plus Pliiemletet? og Stemmer valgtes J.Cr. Vad med J. Pedersen Højgaard, N. Mikkelsen Faarbæk. Jeg skrev Indberetningen til Amtet samme Dags Aften, og Drengene gik til Feldborg og dermed og leverede denne til J.Cr.Vad, som om Tirsdagen lovede at levere denne paa Posthuset til Afsendelse med næste Post, samt et Brev til den konstituerede Herredsfoged indeholdende Erklæring ang. de Friekørsler som Sognebeboerne endnu formener at være pligtige til at præstere in natura imod Betaling. Denne dat. d. 13 ? den 14de d. M. Det bemækes endvidere, at af de paa Listen anførte 54 Valgbare og Valgberettigede mødte kuns 4 Sogneforstanderne, Fattig og Skolevæsenet. Ligningen blev underskrevet bemeldte Dag, Præsten udbetalte mig 2 Rbd 3 Mark for de 4 Skp Rug som jeg lid male og levere i Vistorp til Albert Nielsen den 6te d. M. Jeg meddelte Cvitering.

14de Knud var i N. Torp i Resen ved en Skræder. N. grov og kørte nogle Fladtørv til en Væg paa sønder Ende af Laden, som var falden ind.

15de Vi kørte et Læs Sten fra nørre Ende af Grøften til Dæmning, tog et Læs Sand hjem med af Store Sande.

16de Vi slagtede en omtrent 1½ Aar gl Galt Svin. 1 Side af denne vog 4 Lispund 8 Pund, Ryg 1 Lispund 1 Pund, Hoved 15 Pund. Vor forrige Pige Ane var her at være til Hjælp. Broder N. om Morgenen og Karens Søster Mette om Eftmd. Broder N. satte et Jernbaand om et Kar. Vi jeg og Knud kørte et Læs Sten til Dæmning og tog nok et Læs Sand hjem med. N. havde en daarlig haand eller Finger saa han ikke kan arbejde.

17de Frostvejrlig. Jeg dæmmede Grøften norlig som foraarsagede at Vandet fik Udløb saavel formedels sin voksende Højde, som ved at give samme lidt mere Luft paa sine Steder.

18de Vi bar Kartoffler af nørre Stue op i Graven i Ruggulv, 4 Tdr til Spirekartofler blev lagt i vestre Ende, og 2 Tdr 3 Skp i østre Ende som er afsanket til Lægge kartofler.

19de Jeg gik til Haderup men kom igen for sildig til Kirke, da Tjenesten allerede var begyndt. Jeg betalte Kirkesangeren paa hans Bopæl 3 Mark til Chr. Christensen Hagebro, hvorfor er cviteret, og

December 1847

3 Mark for en Protokol, som han har forfærdiget til Brug for de for de mindre Vandløb udnævnte Synsmænd, han meddelte Cvitering for Pengene, lovede at paginere og gennemtrække Protokollen. Jeg leverede Præsten til Indlæg til Fattiggassen 1 Rbd Sølv som Søren Dymose, Husmand O. Feldborg Hede har leveret mig for noget Foder og Gjødninge Materiale, som han beholdte til Afbenyttelse, da Enken Kirsten LarsDatters Ejendele blev registreret af Fattigvæsenet og endelig undtagen dette Lejestykke fra, hvor hun boede i Nærheden af hans Bopæl til Chr. Fisker O. Hede, efter Anor?et (anmodning? RK) af 4de Februarie f. Aar og 29de September f. Aar, da han fik tilgode paa dennes Regning 24 Skil for 1 dags Arbejde, som han lovede at udføre, og 2 Mark for noget Træ til en Bro paa en Skolesti, de sidste nemlig 25 Skil courant lod han mig i Aften levere ved Sognefogden sine 2 Mark kviterede han i Dag.

20de Jeg fodrede Kreaturerne, N. var kuns inde. Nabo betalte mig 6 Rbd Sølv som jeg forleden Dag paa Anmodning laante ham.

21de I Dag kan N. nogenlunde bruge Haanden, som var daarlig i flere Dage. Han muggede begge Svinehuse, begyndte at tærskede Rug. Jeg og Drengene hentede lidt Lyng i søndre Hede, som vi for det meste lagde inde i Stalden. Vi tog Ploven hjem med. Vi kørte 4 Læs Hestemøg paa store Møgdyngge vestre Ende i Mangel af anden Dækning. Svend Pallesen, Jakob Jepsen og Lars Mouritsen, N. Simmelkjær er skyldig for Leeret af 9 3/4 Kubik Alen Jordemon ? Rbd ? Mark ? Skil for afvigte Sommer, de har kastet tilfælles. Mikkel Knudsen, O. Simmelkjær er skyldig for Leeret af 4 Kubik Alen 4 Rbmark, som er bortkørt. Niels Nielsen Egelund 4 Mark for Leeret af 4 Kubik Alen, som ikke endnu er bortkørt men kastet betalt.

22de N. slog Lyng østlig. Broder N. Slog et Stykke Eg paa Siden af Skolebroen som jeg leverede til dette Brug. Jeg betalte ham 1 Rbd 4 Mark af Skolekassen for dette m.m. Arbejde, som han har udført for denne og Vistorp Skolebro samt et Par Skoleskamler og en Dør til Haderup Skolehus.

23de Vi hentede dette Lyng hjem og lagde dette paa Møddingen. N. tærskede Rug. Vi satte Vognene ind i Skuret og Lejrene lagde vi ind over Hakkelsesloen..

24de Jeg fodrede Kreaturerne. Drengene var i Skole Formd. Vi fik Rug af Loen af 2/3 Trave 4 Skp.

25de Juledag. Jeg var til Kirke. Jeg ofrede Højtidsoffer Præsten 17 Skil. Degnen 9 Skil.

26de Jeg og Karen kørte til Broder Anders hans Bopæl og derfra til Haderup med hans den 9de d. M. fødte Datter, denne blev i Dag døbt i Kirken og kaldet Edel Andersen. Karen holdt denne ved Daaben, hun ofrede Præsten 4 Mark, og Degnen 2 Mark, jeg ofrede Præsten 6 Lybskskilling, Degnen 3 Lybskskil. Vi kørte igen til Broder Anders, og denne lod os med flere opvarter med Spise og Drikkevarer efter Behag. Vi forblev der til ved Midnatstid og gik hver til sit.

27de Jeg fodrede Kreaturerne.

28de Ligesaa. N. gik fra By.

December 1847

29de Jeg Karen og de 4 yngste Børn var om Eftmd hos Nabo til Besøg.

30te Jeg fodrede Kreaturerne.

31te Ligesaa. Beholdningen for det ekstraordinære Udgift 4 Skil pr TD. Hartkorn til 1848 - - - 4 Rd 3 Mark 9 Skil. Den almindelige Skolekasse Beholdning - - - 9 Rd 5 Mark 7 Skil. Den specielle Skolekasse Beholdning - - - 11 Rd 3 Mark 6 Skil. Sum 26 Rbd 6 Skilling.

Nota: Til Kirkesangeren Aarlig

Klyne 180

Tørv 250 Snese 128 Lispund Hø

192 Lispund Halm

Det svundne Aar O Fader go!

I Fred forsvandt saa fage

Thi prise vi Dig her paa Jord

For du den saa mon mage

Nu beder vi af Hjerte og Hu!

At Aaret som begynder nu

Maa de fremfaren Lige!

Giv daglig Brød og Sjelefred!

Og en uskadt Samvittighed!

Vort Idræt Du velsigne!

Ved Aarets Ende vi som Pligt

Istemme vil en Takkedigt

O Herre dig til Ære!

Om vi den Dag opleve maa

Thi Dagene er jo kuns faa

December 1847

Du Tallet ene kender
Paa Vejen vi nu vandre ud
I Ydmyghed vi dine Bud
For Øjne stedse have
Vort Svaghed du bestyrke kan
Ved Dit almægtig Ord, og Aand
Vort Haab vi dertil sætte
Og bede Dig ved Christ din Søn
Du for hans Skyld hører vor Bøn
Som du monne forjætte.

Staulundgaard den 31te December 1847

Peder Knudsen

Januarius 1848

1ste Nytaarsdag. Var jeg til Kirke, jeg kørte lidt med Nabo paa Turen.

2den Søndag Var Niels og Esper til Kirke, Svoger A. Jepsen og Hustru og Søn og Fader kom her at besøge os. I Gaar betalte jeg Tomas Dahl 8 Skil til de 15 Skil, som han forhen har erholdt er 23 Skil for noget gl Træm m. m. til Haderup Degnebolig.

3die Jeg betalte Kirkeværge P. Meldgaard til Kirkeskat m.m. 4 Mark 13 Skil og 17 Skil for Broder Anders til videre, bemeldte Kirkeværge betalte mig til Indtægt for den specielle Skolekasse 9 Rbd 9 Skil. som er Bypengene 3 Rbd 3 Skil og lignende Sum af Konge og Kirketiende mod Cvitering. Jeg betalte ham 1 Rigsbankmark for en Kørsel til Feldborghuse ang. en Patient N? Jens Feldbæk, hvortil jeg som 4de Mand var tilsagt, nemlig til Holstebro med Patienten, men da denne vilde ikke følge, blev Kørselen kortere. Svoger kørte Eftmd.

4de Jeg kørte til sønder Mølle med 4 Skp Rug som blev malet. Jeg tog Melet hjem af 5 Skp Byg, som kom til Mølle før Jul samt noget Rugmel af Naboens m.m. Kirkesangeren Hr. P. Andersen og Hustru fulgte med paa Returen hertil, for i Forening med Broder Anders, Børn og Moder, Søster Mette og Nabo og Hustru i Aften Bivaanede et Slags Julebesøg efter Sædvane. De gik hjem omtr. Kl. 4 Fmdag.

5te N. tærskede daglig Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

6te

7de

8de Ligesaa.

9de Var jeg til Kirke. Jeg betalte Cr. Madsen af Egelund 24 Skil for 3 Kørsom er bedækket ved hans Tyr f. Aar. Kirkesanger og Skolelærer P. Andersen 1 Rbd 5 Mark 10 Skil hvorfor han har meddelt Cviteringer f. Aar. Jeg leverede Præsten Regnskabet en Dublo for den specielle saavel som for Sognets almindelige Skolekasse, samt et enkelt Regnskab over den i Henhold til § 22 i Landkommuneordningen indkrævede Pengebidrag 4 Skil pr Td udsat Hartkorn, for at denne kan revidere derfor og have Ligelighed til ved samme at gøre de Bemærkninger, som med Henhold til Sognets Noter ere forsigtshavende. Til Slutning var jeg i Haderup Østergaard til at høre et Forlig som skettedes mellem S. Degn og N. Jepsen ang. en Gaardhandel som Parterne skal have haft Tale om f. Aar. Knud og Espen var i Løvig, de hjembragte derfra ½ Lispund tør Fisk som Svoger J. Espersen har købt i Skive til os a 8 Skil Pundet. Betalt ved Modtagelsen af Børnene, og er senere betalt derfor.

10de N. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

11te

12te Ligesaa.

Januar 1848

13de N. tærskede Rug. Jeg var i store Graasand ang. en Tjenestepige der, som var mig bekendt at være ledig til 1ste Maj, men ikke.

14de N. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

15de Vi fik Rug af Loen af 5 Traver 3 Tdr, og 11 Skp baggest er tilbage i Loen.

16de Søndag. Ingen af Husts Folk til Kirke. Thomas Christensen Sønder Mølle bød mig 100 Rbd for min brune 2 Aarige Hest til Modtagelse straks.

17de N. tærskede Rug. Jeg fodrede Kreaturerne.

18de Jeg gik til Haderup Skole, hvor der afholdtes et Møde af de sidst valgte, saavel som de forhenværende Sogneforstandere. 1ste valgtes en Formand – Præsten. 2den en Skolepatron – J. Vad 3die en Skoleforstander J. Højgaard 4de en Fattigforstander N. Mikkelsen. Jeg leverede den valgte Formand nemlig Præsten 1ste Sogneforstanderskabets Forhandlings Protokol 2den Valgprotokollen og 3die en ?? Autions Protokol til Brug for de udnævnte Synsmænd for de mindre Vandløb i Sognet, samt Beholdningen for de i Sognet indkrævede 4 Skil pr Td Hartkorn. Summa 4 Rbd 3 Mark 9 Skil Sølv som Regnskabet udviser imod Cvitering nemlig for Pengene. De vigtigste An?? Pla?? Cekulere m.m. blev afleveret med Protokollen. Jeg leverede den valgte Skolepatron J. Christensen Vad Beholdningen fra f. Aar af den specielle Skolekasse 11 Rbd 3 Mark 6 Skil samt Beholdningen fra f. Aar af den Almindelige Skolekasse 8 Rbd 5 Mark 13 Skil og Cviteringer for 5 Mark 7 Skil. Summa = 9 Rbd 5 Mark 4 Skil og ovenstaaende 11 Rbd 3 Mark 6 Skil. IaltSum = 21 Rbd 2 mark 10 Skil for hvilke han meddelte Cvitering. Jeg leverede ogsaa denne Anordning angaaende Almueskolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814.

19de N. tærskede Rug jeg fodrede kreaturerne.

20de

21de Ligesaa.

22de Ligesaa. Nogle Fruentimmere at karte Aften.

23de Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke, ej heller holdtes Prædiken. Præsten syg. Jeg betalte N. Christian Johansen for Forfærdigelse af nogle Klædningsstykker 4 Mark 8 Skil og 6 Mark for Niels min karl for Syning.

24de N. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

25de Ligesaa. Jeg gik til Høstrup, hvor jeg købte 6 Par Træske til mig og Børnene, a 28 Skil min, 24 Skil Drengene, 20 Skil Edel og 1 Mark for til de 2 mindste Piger. Sum 8 Mark. 1 Pund Sæbe 1

Januar 1848

Mark, 2 Pund Hamp 2 Mark og $\frac{1}{2}$ Pund gl Søm 6 Skil. I alt 2 Rbd 6 Skil. forhen skyldig 1 Rbd 3 Mark 6 Skil er Sum = 3 Rbd 3 Mark 13 Skil. Jeg betalte derpaa 1 Rbd 1 Mark 13 Skil. Igen Rest = 2 Rd 2 Mark, hvilket blev antegnet, skjøndt jeg som Følge af en af mig efter min Kone og Børns Opgivende i denne Anledning finder mig beføjet til at nære en Slags Tvivl om dets Rigtighed, da jeg i Stedet at være J, Knudsen i Forvejen efter hans Antegnelse 1 Rbd 3 Mark 6 Skil skyldig, fornemmer at have 2 Mark 2 Skil tilgode. Ulighed = 1 Rbd 5 Mark 8 Skil.

26de N. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne Eftmd slog N. lidt Brændlyng ved ??

27de N. tærskede. Jeg og Knud hentede dette Lyng med Hestene som blev lagt vestlig ved Fæhuset og kom senere ind i nye Svinehus til Brændelyng.

28de Vi fik Rug af Loen af 4 Traver 2 Tdr 7 Skp og 1 skp baggest, som blev lagt for sig selv østlig.

29de N. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

30te Søndag. Jeg var til Kirke.

31 te N. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

Februarius 1848

1ste Ligesaa. Lidt Snefog.

2den

3die

4de

5te Ligesaa.

6te Søndag. Var Karen, Knud og N. til Kirke. Knud bragte mig min Salmebog fra Mf. Niels O. Feldborg, som har repareret Indbindingen paa denne.

7de N. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne. Jeg solgte en sort 4 Aarig Stud til Chr. Olesen fra Resen for 49 Rbd 4 Mark at levere den 1ste Marts.

8de

9de Ligesaa.

10de Vi fik Rug af Loen af 4½ Trave 3 Tdr. 4½ Skp ½ Skp baggest. Vi bar Havre af Staldloftet 3 Traver.

11te N. tærskede Havre, jeg fodrede Kreaturerne.

12te Jeg kørte til sønder Mølle med 2 Tdr 4 Skp Rug, 2 Skp Byg til Mel, 4 Skp Malt, lidt Byg 1 Skp af Søster Mettes til Gryn. Paa Turen leverede jeg Kirkesangeren det ham for d. Aar tilfaldende Halm omtr. 3 Lispund 10 Pund. Jeg kom hjem Aften Kl. omtr. 10 Slet. N. tærskede Havre.

13de Søndag var jeg og Esper til Kirke, Messefald – Kirkesangeren læste en Prædiken, Præsten var i Vrou, da deres Præst var syg for nærværende Tid.

14de Vi kom 2 Traver i Loen af Staldloftet. N. tærskede Havre jeg fodrede Kreaturerne.

15de Ligesaa. N. kastede havre. Vi fik det af Loen af 5 Traver 2 Tdr 6 Skp 2 Skp baggest. Knud tærskede Byg i Byggulv.

16de Vi fik Avnerne af Loen, kastede det i Byggulvet, tærskede Byg ? Loen, N. kjørnede.

17de N. tærskede Byg og kjørnede.

18de N. kastede Byg, vi rensede lidt og fik noget paa Loftet.

19de Vi fik Byg af Loen af omtr. 4 Traver 11¾ Skp fremmest til Sædebyg, og 7½ Skp til Malt og deslige Brug. N. begyndte at tærskede Rug, Knud gik til Vridsted med 8 5/16 Pund Smør a 24 Rigsbankskillings Pundet. Han købte ¼ Pund Sukker ¼ Pund kaffe, 13 Skil. igen 11 Mark 13 Skil.

Februar 1848

20de Var ingen af Husets Folk til Kirke. Knud kom hjem som i Nat har logeret i Laanum hos Svigerforældre. Han bragte os noget Garn som Svoger A. Jepsen har besørgt farvet i Skive 3 Pund blaa a 24 Skil pr Pund, 2 Pund blaa a 28 Skil pr Pund og 1 Pund Karmesinrødt af 2 Mark pr. Pund, i alt 1 Rbd 4 Skilling som Knud betalte ved Modtagelsen. Jeg betalte ham 8 Skil. Pigen M. N.Datter var her, fik 1 Skp Kartoffler a 1 Mark, hun betalte mig de 2 Mark 10 Skil som jeg betalte for Paategning til Beskikkelse til Værge. Karens Søster Mette var her.

21de N. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

22de Ligesaa.

23de

24de Ligesaa. Sorte Ko kalvede en sortbroget Tyrekalv, det var den ældre sorte Ko.

25de Ligesaa. Jeg betalte P. Nielsen for 2 Plader til Drengenes Kasketter 12 Rbskil og 2 Mark 6 Skil for 1 Alen Lærred til Pigebørnene.

26de N. tærskede Rug. Jeg var i Haderup Kirke hvor der ifølge Kgl. Befaling af Præsten blev holdt en Ligprædiken over Hs. Majestæt den 20de f. M. afdøde Kong Christian den Ottende over den Befalede Tekst Jeremias 3 Kapitel 15de Vers: Jeg vil give Eder Hyrden efter mit Hjerte, der skal føde Eder med Forstand og Kundskab. Svoger A. jepsen og P. Røsgaard fulgte med hertil, hvor de logerede om Natten, disse drev Kreaturhandel.

27de Jeg gik til Løvig som til et Slags Besøg hos Svoger J. Espersen. Jeg bevaanede et Selskab i Haderup om Aftenen hos N. Jepsen der boende, denne lod mig m. fl. opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag uden Betaling.

28de N. tærskede Rug jegfodrede Kreaturerne.

29de Ligesaa.

Martius 1848

1ste N. tærskede Rug. Jeg trak til Resen med en sortbroget mest sort 4 Aarig Stud, som jeg solgte den 7de f. M til Christen Olesen der boende. Jeg leverede i Dag bemeldte Stud efter Anornet?. Han betalte mig i Dag contant den anornede? Købesum 49 Rbd 4 Mark eller en 50 Rbd Seddel og fik tilbage 2 Rbm. Jeg kom hjem ved Aftenstid.

2den N. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

3die Ligesaa.

4de Vi fik Rug af Loen af 6 Traver 4 Tdr 5 1/4 Skp og 3/4 Skp Baggest.

5te Søndag. Var jeg og Esper til Kirke. Jeg leverede min Karl N. M?sen 2 Rbm til at sætte overstyr ved en Dansegilde efter hans Forlangende. Jeg har laant ham 4 Mark i Skive f. Aar, 1 Kandis 10 Skil f. Aar, til en Dansegilde 10 Skil f. Aar, til en Skrædder 6 2/5 Skil d. Aar, til en Skomager 6 2/5 Skil d. Aar. Til at købe en Kasket 1 Rd 3 Mark 8 Skil d. Aar. Til Pibehandel 5 Mark d. Aar og ovenmeldte 2 Mark d. Aar. I alt Sum = 3 Rbd 4 Mark 8 4/5 Skil.

6te N. tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

7de Ligesaa.

8de N. og J. Simonsen tærskede Rug. Karen købte 2 Alen Lærred og nogle Kniplinger 2 Mark 12 Skil. et silke Tørklæde a 10 Mark, hun solgte 1 Pund Svinebørster 4 Mark 8 Skil, igen 1 Rbd 3 Mark 4 Skil til en Sangesen fra Borbjerg Sogn. Viborg Stifttidende af 8de Februar 1848 No. 24 Capiteltakst paa 1847 Aars Afgrøde, Rug 5 Rbd 3 Skil, Byg 3 Rbd 4 Mark 11 Skil, Havre 2 Rbd 2 Mark 8 Skil. Boghvede 3 Rbd 5 Mark 8 Skil Tønden. Tør Flæsk 2 Rbd 2 Mark 10 Skil Lispundet. Smør 3 Rbd 1 Mark 7 Skil Lispundet, Honning 1 Mark 8 Skil Potten.

9de N. og J. Simonsen tærskede Rug. Jeg maalte Rug i Sække til Kongetiende 17 Skp af det som laa paa Loftet.

10de Jeg kørte til Skive med de 17 Skp Rug til Kongetiende efter Ordre fra Mathias Kjeldsen i Egelund til hvem Ruget skulde leveres. Jeg leverede Ruget til Hr. Købmand P. Briks i Skive. Jeg købte af Hr. Købmand T. Sørensen 1 Lispund Hør a 4 Rbd 1 Mark. Spenserier 2 Mark 11 Skil. En Skrivebog 8 Skil. 2 Blyanter 3 Skil. 50 1 Toms 50 1 1/2 Tom Søm a 12 Skil. Sum = 4 Rbd 4 Mark 10 Skil. 1/2 Pægl Terpentinline 1 Mark 1/2 Pægl Bomolie 15 Skil. Betalt 5 Rbd 9 Skil. Paa Opfordring efter hans Sammentælling af Summene ? Prisen paa de 3 sidste antegnede ?? finder jeg mig beføjet til at nære Formodning om at være overdrevne, først at Summene paa de anførte Søm er rigtig, efter Antegnelse kan jeg erindre da jeg paatalte desangaaende, men Prisen paa disse Olie tog jeg ikke i Betænkning at paase, hvorfor jeg selv har bestemt denne som anført, for at samme kan udgøre den betalte Sum 5 Rbd 9 Skil. De 2 Mark som jeg betalte mere i Efteraaret end som Regningen udviste, hvilke jeg straks tilmeldte ham ved min Nabo, disse betalte han mig tilbage, da jeg paa 3 Specier fik 1 Rbd 2 Mark 7 Skil. Vi kørte hjem om Aftenen, der var falden et lidet Lag Sne, som

Marts 1848

gjorde Returen besværlig især for Hestene. (Laante Penge Knud 5 Mark, Esper 3 Mark og 8 Skil for Hareskind. N. købte af mig 2 Skp Rug som jeg i Dag leverede hans Moder i Skive boende 3 Mark 6 Skil Skp. 10 Skilling for en Kardus som jeg betalte).

11te N. og J. Simonsen tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

12te Søndag. Var N. og Esper til Kirke. Jeg betalte J. Simonsen 2 Mark 8 Skilling for 4 Dages Tærskning, sendte en Kalveskind med ham til Høstrup til J. Knudsen.

13de Vi fik Rug af Loen af 6 Traver 2 Tdr. 1 Skp blev maalt i Sækken til Præstetiende, 1 Skp til Degnekorn 2 Tdr 4 Skp Korn paa Loftet til de 4 Tdr 6 Skp – 9 Tdr 6 Skp er 12 Tønder 2 Skæpper.

14de N. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

15de Ligesaa.

16de Ligesaa. Jeg kørte til Haderup med 17 Skp Rug, som jeg paa Opfordring ved Kirkestævnen sidste Søndag leverede ved Kirkedøren som Præstetiende. Tomas Dahl bar det paa Kirkeloftet og leverede samme til vedkommende og bragte mig Overmaalet $1\frac{1}{2}$ Fdk. tilbage i Sækken. Jeg kørte til Degneboligen og leverede Degnen eller hans Hustru den 1 Skp Rug efter gl Vedtægt. Jeg var i Skolestuen, hvor der var et Møde, hvorved Loven for en i Sognet paatænkt Læseforening eller Sognebiblioteks Oprettelse, til hvilket allerede har meldt sig 50 Deltagere. De af Kirkesangeren og Præsten og af denne som Sogneforstander skabte Formand oplæste Love befandt efter mit Skjønnende hensigtsforsvarende. 3 Forstandere valgtes til Bestyrere, denne Gjendstand Betræffende nemlig Præsten, Kirkesangeren og mig som den 3die.

17de N. tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne. Jeg leverede Søster Mette $130\frac{3}{4}$ Pund Hør for de 8 Lispund 2 Pund som jeg laante af hende f. Aar, vide § 658.

19de Søndag. Knud og Esper var i Haderup hos Forpagteren N. Pedersen med en Tyr. Jeg var til Kirke. Jeg betalte Dorthe Nielsdatter 4 Mark 12 Skil + 9 Skilling til Væverløn. De med + betegnede 9 Mark var mere end hun forlangte, nemlig $2\frac{1}{2}$ Gange 19 er 2 Mark $15\frac{1}{2}$ Skil. 2 Gange 14 Alen er 1 Mark 12 Skil. Sum = 4 Mark $11\frac{1}{2}$ Skil.

20de

21de

22de

23de

24de

Marts 1848

25de Ligesaa. Svoger Jens Espersen Løvig leverede mig 4 Tdr Rug d. 21de og 3 Tdr den 22de d. M. til Svoger Anders Jepsen Laanum, hvilket jeg forhen har lovet denne gjemme for ham til videre, dette blev lagt nordøstlig over nørre Stue. Nota Ruget var fugtigt. Storken kom i Dag.

26de Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke. Der holdtes ingen Prædiken, da Præsten prædikede i Vrou og Resen i Anledning ad Laurbergs Sygdom. Stiftmoder var her at besøge os. Jeg betalte hende 6 Rbd eller 3 Specier af hendes Tilgodehavende for de 2 Tdr 7 Skp Rug som jeg købte af hende f. Aar d. 2den November og betalte hende 5 Rbd og disse 6 Rbd er 11 Rbd igen Rest 6 Rbd 1 Mark 8 Skil + 1 Rbd forhen vide § 676. Bygget det hende tilfaldende 6 Skp f. Aar og de hende tilfaldende 6 Skp Kartoffler overlod hun mig som et Honorarium. De hende tilfaldende 3 Tdr Rug og 1 Lispund Flæsk lovede jeg hende opbevare indtil videre eller sælge samme for hende Lejlighedsvis. Jeg kørte hende paa Returen til Bakken ved Egelund. Niels Mehlsen er skyldig vide § 689 3 Rbd 4 Mark 8¼ Skil. 1 Rbd 1 Mark 6 Skilling § 690 = 4 Rbd 5 Mark 14 4/5 Skil. Tag over Vognport 14, 13 – 6 – 13 – 21 – 6. En sort Gimmerlam er os født i Dag, den 1ste d. Aar.

27de Niels tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne. Jeg kogte nogle Tjereog satte af disse 2 Stryge og en gl reg?? til Hakkelse (Forstaar det ikke. KJ).

28de Ligesaa. J.Ch. Vad var her for at erholde nogen Underretning om Sognets Skolevæsen. Jeg leverede ham Fortegnelsen over Degneboligens Forsikring i den almindelige Brandkasse. En Skrivelse fra Amtet ang. Haandtlanger Arbejdet m.m. til Skolevæsenet.

29de Vi begyndte i Dag at køre Gødning. Jeg med Heste om Formd. 3 Læs Hestemøg norlig paa Agrene paa det fældede hvor Drengene kastede ud og fylede med. Om Eftmd kjørte vi 5 Læs blandet Gødning med en rødbrøget 4 Aarig og en mest hvid 3 Aarig Stud.

30te N. tærskede jeg fodrede Kreaturerne, jeg anrettede noget til 2 nye Møgfjæl, Børnene var i Skole. I Dag Eftmd eller Aften Kl. omtrent 9 blev der os til vor Sorg og Bedrøvelse ved en ekstra ridende Stafette fra Sognefogden berettet: ” at Fjenden var i Landet, og end mere sørgeligt og foruroligende at disse allerede kunde formodes at være paa Grænserne og i Omegnen, da denne berettede tillige saadanne som formodes at være nogle Vagabonder eller løsladte Slaver fra Rendsborg Fæstning, som allerede skal være overgivet til Tysk i Provinsen Holsten med Prins Frederik i Spidsen, hvor der efter Beretningerne allerede skal være dannet en egen provesorisk Regering. Skulle have afbrændt et til Eksempel Klode Mølle nørre Snede og flere Steder, og at jeg med de øvrige Beboere i Sognet skulde afgive en Person velbeskikket til at holde Vagt til Eks. ved Simmelkjær Vejen og andre Steder, som kunde tænkes mistænkelige, med hensyn til Coursen som Fjenderne formoder at tage efter Rygterne. Efter Løfte meldte jeg personlig først Nabo det anførte, denne lod tilsige Husmændene sydlig, denne og min Karl Ordred paa Touren Broder Anders. Jeg gik hjem, Børnene som sov havde Karen vakt og klædet paa, saavel som vi og selv iførte os festlige Klæder og svævede mellem Frygt og Haab, og vaagede vogtede mere betænkte paa Flugt om muligt end som paa Forsvar, da det sidste formoder at være spildt eller i det mindste til ingen Nytte, da de

Marts 1848

meldte formodes at være som meldt Forbrydere er eller røverske og onde Folk, med Gud være Lovet!! Natten svandt i Fred. Ængstelsen forsvandt noget med Mørket, og Dagen frembød som meget lettede Bekymringerne, som laa tungt paa Hjert??ne.

31te Jeg og Knud gik til Haderup, hvor der skulde være holdt Fasteprædiken, men ved den udbredte Frygt, som bestyrkedes ved de mange foruroligende Beretninger, som indløber fra flere Punkter? og Egne lod Præsten samme bero. Jeg gik til Høstrup i Forening med flere for at om mulig erholde nærmere Underretning ang. de foruroligende udbredt ??? Rygter hos Sognefogden eller i det mindste træffe mere hensigtsmæssige Forholdsregler, men ingen af den Svar blev tilfredsstillende skjønt stedse nye Beretninger blev meldte desangaaende.

Aprilis 1848

1ste Efter Ordre af Gaars Dato var jeg og N. i Haderup Skole, hvor nogle mellem 60 -70 af Sognets Tjenestekarle og Beboere lod sig antegne for som frivillige at indtræde et ?? som formoder oprettet til Fædrelandets eller denne Egn's Grænse Forsvar. Jeg med flere fandt dog nogen Betænkelighed ved samme, og lod os desaaarsag ikke antage. Jeg forblev om Eftmd hos Kirkesangeren for i Forening med denne at gøre en Slags Bestemmelse over de af Præsten fra Viborg hidbragte Bøger til med dennes Samtykke at ordne disse til en paatænkt Sogne og Laane Bibliotek for Haderup Sogn efter de for samme forfattede og forhen forelæste Regler eller saakaldte Love. Bestemmelsen blev denne at der valgtes saa mange og saadanne Bøger af de fremsendte som Summen 12 Rbd 56 Skil. hvilke er indkommen fra 51 Subskribenter naar 2 Rbd blev dragen fra, som tilstodes Hr. Kirkesanger P. Andersen for Indbindingen af de fleste af Bøgerne, som i alt var et Antal af 50 – 60, hvilket Antal man for Øjeblikket troede at kunde nogenlunde hjælpe sig med til Hensigtens Opnaaelse. Bemeldte Kirkesanger lovede at besørge Bøgerne færdige til Udlaan til Søndagen den 9de dennes, saavel som at besørge Bøgerne paategnede med Hensyn til Prisen og Bestemmelse for Tidens Længde hvorpaa disse Udlaanes, hvilket for det almindeligste bliver 14 Dage. Vi fik Rug af Loen af 8 Traver 6 Tdr 7 Skp og ½ Skp Rivning og ½ Skp Baggest.

2den Søndag. Var Knud til Kirke.

3die I Dag begyndte vi først igen at køre Gødning omtr. 40 Læs.

4de Ligesaa.

5te Jeg og Karen var paa Feldborggaard hvor der afholdtes Auktion over en ikke ubetydelig Del Ind og Udbo, Kreaturer, Arbejdsredskaber m.m. Vi købte intet, men jeg købte 2 Tdr Havre af en Niels Gade kaldet fra Dilde a 2 Rbd 2 Lybsskil. Tønden.

6te Vi kørte Gødning omtr. 40 Læs.

7de jeg kørte til sønder Mølle med 2 Tdr Rug 6 Skp Byg til Mel 2 Skp Malt. Jeg hentede det den 5te, købte Havre 2 Tdr 2 Skp til Broder Niels. Kornet blev først malet om Aftenen til Midnat, jeg kom hjem Kl. omtrent. 2 Fmd. Knud kørte Gødning med Stude omtr. 20 Læs.

8de Vi kørte Gødning omtrent 20 Læs, spredte Eftmd.

9de Søndag. Var jeg til Kirke, og efter Ordre i Haderup Skole ang. den frivillige Væbning til Grænsernes Forsvar. Jeg ved ikke hvad Udfaldet blev. Cr. Pedersen Grove lod afhente 5 Skp Læggekartofler, han d. 5te d. M. købte imod contant Betaling 2 Rbs pr. Skp.

10de Vi kørte Gødning omt 40 Læs.

11te Ligesaa. (Kartoflerne a 20 Skil Retur).

12te Ligesaa. Kristen Flynder hentede 2 Skp.

April 1848

13de Ligesaa, nu er i Dag Middag afgødet oven Bakken. Eftmd begyndte jeg at gøde sydlig, og satte først lidt Møg paa det udkastede et Læs til 16 a 18 og læssede det blandede af 3 Steder.

14de Ligesaa. Knud kørte af Staldmødding med Stude. Karen var til Kirke, hun leverede Præsten som Tiende af Smaarædsel efter Sædvane omt. 1 Pund Smør, et Par snese Æg.

15de Ligesaa. N. slog lidt Lyng Middag, som jeg hentede sydøstlig ved Agre.

16de Søndag. Var Knud til Kirke.

17de Kørte Gødning. Eftmd pløjede jeg til Havre paa Marken med Heste. K. Flynder spredede Møg hele Dagen.

18de Ligesaa. Jeg pløjede det af til Havre 2 Agre fra Bakken og til det Lave, jeg saaede i dette 6½ Skp Havre af det købte.

19de Ligesaa. Vi lagde nogle Kartoffler vestlig ved Gaarden i 3 Agre fra østre side i Rugstub.

20de Skærtorsdag. Var ingen til Kirke. Eftmd var jeg og Niels efter Ordre i Baaslund, hvor der af Hr. Prokurator Repsdorp opfordredes til at erlægge frivilligt Bidrag til Krigsassuransse paa Grund af den overhængende Krig med Holsten. Jeg lod mig ligne for 1 Specie, nogle for lignende, de øvrige skjønt mere formuende for mindre summer.

21de Var Knud til Kirke.

22de Vi lagde Kartoffler om Fmd. de sidste i ommeldte Ager 6½ Skp. Vi lagde Faaremøg ved hver, om Middagen kørte jeg Faaremøg, som N. og Drengene muggede op til oven Bakken, hvilke Stykke vi om Eftmd pløjede med Stude og lagde omtrent 7 Skp der, dog Søster Mettes 6 Rader østlig.

23de Paaskedag. Var jeg Karen og Esper til Kirke, vi kørte, Hestene stod i T. Dahls Stald. Jeg fok af Sognebiblioteket No. 1 i Stedet No. 2. Eftmd var jeg og N. i N. Feldborg for at øves i millitære Bevægelser i Forening med vore ?evlige, under Broder Anders og P. Melgaards Vejledning, med hensyn til Krigen med Tyskland ang. Slesvig.

24de 2den Paaskedag. Var Knud og N. til Kirke.

25de Kjørte lidt Gødning, om Middagen lagde vi omtr. 3 Skp Kartoffler paa det opbrudte ved Leergrav. Jeg pløjede til Havre i Gaardkrog Eftmd lidt i Hovgaard.

26de Jeg pløjede dette nemlig Rugstub af, Eftmd pløjede jeg Grønjord i Svinehovgaard med Heste 4 Agre fra søndre Side.

27de Jeg pløjede dette af, kørte Hestemøg paa Havrestub derved vestlig paa det vaade Aske og Svinemøg østlig paa det sandede og tørre.

28de N. og Børnene spredede Gødning, jeg pløjede dette til Byg Eftmd.

April 1848

29de Jeg saaede Havre i Rug og Havrestub i Overhovgaard omtr. 6 Skp af det købte Havre. Eftmd var vi i Feldborg til Øvelse.

30te Var jeg og Knud og N. til Kirke.

Majus 1848

1ste Vi kørte om Fmd Dynd og Sand fra Grøfterne i Damstederne. Eftmd pløjede jeg lidt Grønjord i Nederhovgaard samt nogle Bygstub derved.

2den Jeg pløjede til Havre i Damstederne. N. jevnede dem.

3die Jeg pløjede af der. Eftmd saaede jeg i det der pløjede 9 Skp Havre af egen Avl, Knud harvede. Jeg begyndte at pløje til Byg østlig fra det Lave til oven Bakken.

4de jeg pløjede øster Ager af, saaede i østre Halve i Søster Mettes Gødning omtr. 1 Skp Byg, vester Halve til Bakken egen Gødning, Knud harvede i Damstederne Fmd og bemeldte Bygager om Middagen. Jeg pløjede det Halve af to Agre. Esper og jeg spredede 2 Rader omtr. 70 Læs. N. var i Sahlhøi for i Forening med flere at vise Prøve paa sin Færdighed i militære Bevægelser.

5te Jeg pløjede bemeldte Ager af og saaede i denne omtr. 2 Skp Byg. Eftmd saaede jeg omtr. 2 Skp Byg i Svinehovgaard, og 3 Skp Havre i det pløjede Grønjord, paa hvilken vi paa det sandige kørte nogle Læs Gødning af Affaldet oven paa Plovningen, hvilket Knud af en Fejltagelse havde kørt paa det pløjede og i Forvejen gødede Havrestub, og som vi denne Aarsag maatte flytte, jeg harvede dette med Heste, Knud kørte Askemøg med Stude paa Ageren ved Enden.

6te Jeg kørte til Feldborggaard og derfra til Holstebro med et Læs Flyttegods for Madam Nerentz, hvilket bestod for Størstedelen af Sengeklæder og Sengesteder m.m. Jeg leverede samme hos en Skomager Gl. Landevej i nørre Gade. Jeg købte 1 Pund skraa Tobak, 2 Lod Ti? med lidt mere til andre. Jeg kørte hjem om Eftmd. Knud, Karen og Esper kørte Affaldet af Tørvene i Møddingstedet med Stude. N. tærskede, kjørnede og kastede Byg.

7de Søndag. Var jeg til Kirke, jeg leverede Bogen No. 1 og fik No. 8. Vi mig og N. var igen i Feldborg at øves, men P. Meldgaard mødte ikke som Befalingsmand, desaaarsag foretoges Intet med os ældre.

8de Vi begyndte at pløje til Byg sydlig, pløjede østre Ager og saaede denne. Eftmd pløjede jeg 3die Ager. Jeg saaede om Morgenen omtr. 7 Skp Havre af egen Avl i Havrestub og opbrudte i Nederhovgaard, de sidste 3½ Skp af det købte i Bygstub norlig derved.

9de jeg pløjede 2 Agre og saaede 3 og det halve af denne . Th. Iversdatter var her at sprede Gødning.

10de N. var igen i Feldborg til Øvelse om Middagen. Jeg pløjede vestre Ager, og saaede og harvede de denne, om Middagen saaede jeg 2 Skp Havre i Gaardkrog og harvede dette og Kartoffler ved Leergrav. Eftmd begyndte jeg at pløje lidt norlig. Th. Iversdatter spredede Gødning.

11te Jeg pløjede øster Ager om Fmd norlig. Eftmd 3die og lidt af vestre.

Maj 1848

12te N. var i Skive paa Kirketur for mig og Naboe for at hente Vin og Messebrød til Brug ved Communionen. Jeg betalte N. 1 Specie af Lønningen til de § 691 anførte 4 Rbd 5 Mark 14 4/5 Skil. Er Sum = 6 Rbd 5 Mark 14 4/5 Skil. Jeg pløjede vester Ager af og det 1/2 af 2den Ager og saaede Byg i det gjødede og Boghvede i det ug?dede paa Baksiden baggest i de 2 vestre Agre.

13de Jeg pløjede 3die Ager af og saaede denne samt Boghvede i Baksiden. N. har kastet Dynd nogle Dage Lejlighedsvis, Eftmd overharvede jeg Havren i Damstederne. Knud kørte nogle Soj med Stude, som var gravet i Svine og Nederhovgaard. Jeg skakharvede til sidst paa Bygget.

14de Søndag. Var Knud til kirke. Eftmd. var jeg og N. igen i N. Feldborg for at indøves i militære Gjenstande.

15de Vi kørte Dynd med Heste og Stude. Knud var om Eftmd i Høstrup, han fik 3 Pot Bdv. Hod Jens Knudsen a 3 Mark. Spensierier 5 Skil. forhen er solgt for 14 Skil 50 Tørv, 1 Kardus a 13 Skil. I alt = 5 Mark forhen skyldig 2 Rbd 2 Mark = Er 3 Rbd 1 Mark. Den 12te Marti er ved J. Simonsen tilsendt ham en Kalveskind a 4 Mark, 4 efter Bestemmelsen og Aftale i Forvejen = Disse fra 3 Rd 1 Mark bliver igen 2 Rd 2 Mark 12 Skil betalt ved Afregningen d. 18 Juni d. Aar.

16de Vi begyndte at grave Tørv, havde Broder N. Ch. Fisker og Naboens Karl at grave og mig og N. Vi grov omtr. 50 Læs, Knud harvede Byg af paa Marken.

17de Vi kjørte Dynd paa Møgdyngge med Heste og Stude, ringede Svin m.m.

18de N. grov Tørv, jeg gik til Egelund og til Høgild til Stiftmoder, denne fulgte med mig hjem. Jeg modtog hos N. Nielsen Egelund en 4 Ugers gl Galt Svin a 1 Rbd 4 Mark, han betalte mig 4 Mark for noget i Efteraaret kastet Leer a 4 Alen. Jeg og Moder kkørte med ham hertil, da han vilde hente af Leeret. Eftmd overharvede jeg Havre i Svine og Nederhovgaard med Heste.

19de Alm Bededag. N. var til kirke. De spæde eller smaa Kalve kom i Dag først paa Græs. Jeg leverede J. Cr. Vad 1 Specie, som jeg den 20de f. M. lod mig tegne for som et Honorarium til Omkostningerne ved den overhængende Krig.

20de N. grov Tørv, vi kørte Dynd paa Møgdyngge med Stude og Heste. Knud kørte jeg læssede paa. N. Jensen Revsgaard kaldet af Over Feldborg Hede undertegnede en af ham til Enken Dorthe Maria LaursDatter af Dito Hede af udstedte Aftægts eller Opholdelseskontrakt tilføjet og vedhæftet Skadesløsholdelsesbrev, som følge af Kontraktens Forældelse Tinglæsningen Angaaende.

21de Søndag. Var jeg til Kirke. Jeg leverede til Sognebiblioteket Bogen No. 8 og modtog No. 27 en Journal. Jeg red paa sorte Hoppe for Regnens Skyld paa Touren til Haderup.

22de N. slog Strølyng østlig og plukkede lidt til Sengene. Jeg hentede dette om Middagen. Jeg tromlede Byg paa Marken og i Svinehovgaard samt lidt Havre derved og i Overhovgaard. Knud kjørte Dynd paa den fældede 6te Ager med Stude, N. læssede Eftmd.

Maj 1848

23de Jeg reperedede lidt ved Tromlen, som løb mod en Sten, da jeg kørte forbi Gaarden og blev beskadiget paa Enden af en Lægte, hvorpaa jeg lagde et Stykke nyt Langjern, saa det ej blev ringere en samme forhen var. Jeg kørte denne til Naboens Gaard, som i Gaar kørte mig samme paa mine Agre i Marken, og overlod mig Tromlen til Brug, i hvilken han med flere er interesseret, da 5 nemlig Nabo, T. Gindeskov, Cr. Sand, J. Jensen, og J. Poulsen har bekostet samme i Forening og af 24de f. M. har Jakob Jensen Graasand gjort mig det Tilbud, at jeg kunde om jeg ønskede blive interesseret som 6te. Da Nabo var inde, og hvorfor jeg lettelig kunde erholde Tromlen til Brug, og da denne ikke indvendte noget dermod, blev det Tilfældet. Nabo foregav at den har kostet 7 Rbd af hvilken Sum er pligtig at erlægge min Andel med 1/6 Del.

24de Vi kørte Dynd paa den fældede Ager med Heste og Stude, N. kastede Morgen og Middag eller i Bedetiden.

25de De toede og klippede sidste Faar. J. Iversdatter var her at hjælpe med samme, de rejste og Tørv Fmd, jeg kastede lidt Dynd. Vi gjorde Sengene ryddelige i Kammeret og lille Seng i Stuen, hine bar jeg ud i Gaarden. Om Middagen kørte vi sidste Dynd paa bemeldte Ager med Heste, de spredede deraf. Jeg begyndte der at pløje til Boghvede med Studene ved Aftenstid.

26de N. spredede sidste Dynd og Gøning paa synder ende af bemeldte Ager. Jeg pløjede denne af med Stude og saaede 1 Skp. Havre i det gødede ved søndre Ende omtr. lige ved Ruget vesten for, og 1 1/8 Skp Boghvede i det øvrige. Knud harvede det med Heste. Eftmd brgyndte vi at rydde i Vandudløbene i store Elkrog. N. rydede først lidt i store Grøft sydlig.

27de Jeg reperedede ved Trillebøren eller Støvlen kaldet, som var brækket sønder. N. kjørnte Byg. Eftmd ryddede vi igen i Udløbene i store Elkrog, gjorde en ny med??.

28de Søndag. Var jeg Karen og N. til Kirke og til Alters, vi kørte Hestene stod hos T. Dahl. Jeg var hos Præsten ang. den paa modsatte § anmeldte Aftægtskontrakt, Præsten og jeg undertegnede til Vitterlighed den samme vedrørende Skadesløsholdelsesbrev dateret d. 19de d. M. Jeg overleverede Præsten samme, da han lovede at besørge det hele Tinglæst næste Tingdag, samt 1 Specie til Gebyrs Erlæggelse. Det manglende lovede han at lægge til for det første, alt paa Enkens Vegne, som til disse Udgifters Bestridelse formodes at være mindre formuende for nærværende Tid. Broder Anders og Hustru kørte med, Nabos Karl og Pige ogsaa paa Returen. Jeg lod Maren NielsDatter Hadderis levere 1 Skp Kartoffler, 1 Skp har hun faaet forhen a 1 Rbm pr Skp paa Credit. Den 21de d. M. er det mig tilkendegivet fra Sognefogden, ved er Brev fra Herredskontoret i Holstebro af 17de d. M. at Amtet under 13de dennes har tilladt at de bemeldte M. NielsDatter tilhørende under Hjerm Ginding Herreds Overformynderi indestaaende Arvelod 47 Rbd 75 3/4 Skil maa udbetales for at anvendes til hendes Fornødenheder.

29de Vi reperedede ved nordre Udløb i store Elkrog, gjorde en ny derved. Eftmd kjørte vi det af Udløbene og gravede til store Udløb i st. Elkrog med Heste lidt med Stude.

Maj 1848

30te jeg kjørte til sønder Mølle med 2 Tdr 3 Skp Rug, 5 Skp Byg (Tvillinger) til Meel, 2 til Gryn, 2 Skp Malt. N. slog Lyng østlig til Strølyng og Brændsel. Knud jevnede paa Engene

31 Knud var hos N. Christensen Faarbæk + til den yngre sorte Ko. N. begyndte i dag at grave huggen Træk norlig ved Klynetørvmose. Eftmd kjørte jeg et Læs Leer til Vistorphus for og til Jakob Nielsen der boende, denne er skyldig for en Grav 5 Kubik Alen 5 Mark. Kjørsele lod jeg være gratis.

Junius 1848

1ste Christihimmelfartsdag. Ingen af Husets Folk var i Dag til Kirke. Knud i Faarbæk med noget Vævegarn. I Høstrup og fik nogle Spenserier til Beløb 2 Mark 9 Skil som Knud betalte.

2den N. grov Træk. Vi reparerede ved Udløbene i Egekrog, kastede nogle nye og satte Trug over en Vandløb som sædvanlig.

3die Jeg harvede kartofler norlig ved Gaarden, og slæbte Boghvede derved, skønt 2 Rugagre mellem. N. grov Træk. Vi bagede. Torden og Regnvejr. Jeg flettede og syede en Studepude, fik sidste Byg af Loen 6 Skp.

4de Søndag. Var Knud til Kirke, han leverede Bogen No. 27 og modtog No. 9 om H?? B?? m.m. Eftmd kørte vi Tørv for Søster Mette med Heste 3 Læs, Knud med Stude 3 Læs samt Nabo ligesaa og Broder Anders, og J. Vad og Christian Østerager.

5te N. grov Træk, Knud og jeg reperedede ved Udløb i Kiel m.m. harvede Kartoffler paa Marken.

6te Fmd reperedede vi alle 3 ved Udløbene paa Nederskiftet Agre. Eftmd kørte vi Tørv og Sand til, og udi Udløb i lille Elkrog med Heste.

7de Vi grov Klynetørv, jeg den ½ Dag omtrent og N. hele Dagen, vi havde Jh. Ivd. at bære ud og Knud. Det meste af Eftmd reperedede jeg og Knud ved bemeldte Udløb i lille Elkrog, da Vandet vil skylle Sandet op, som vi i Gaar dæmmede i Hulningen, som Vandet har gjort ved sit friere Løb sidste Vinter og senere i Aastedet.

8de Vi begyndte at plukke Tækkelyng mig, N. Knud og Søster Mette og Jh. Ivd. Eftmd kørte vi i Marken og satte Hestene paa Heden, tog et Læs Lyng hjem med om Aftenen, et Læs straks N. og Knud rejste op i Tørvene.

9de Vi plukkede lidt Lyng mig, N. Knud og Søster Mette, vi skruede Tørvene.

10de Vi plukkede Lyng alle 4, jeg kørte 3 Læs hjem i alt omtr. 21 Traver i Dag og i Forgaars 8½ Trave bag Fæhuset, 12½ i Gaarden ved Laden.

11te Pinsedag. Var jeg Karen og N. til Kirke, vi kørte. N. Jepsen og Hustru fulgte med paa Returen m.fl. hine var hos os i et Slags Besøg om Eftmd som en Følge af deres Gjestfrihed ved enhver Lejlighed, samt vor forrige Pige Ane Nielsdatter og Søster Dorthe, hvilken bragte 2 Væve 1,16 Alen stribet a 16 Skil pr Alen i Væverløn og 2,26 Alen Lærred a 2 Skil pr Alen. Betalte hende med 1 Rbd 3 Mark 4 Skil minus 9 Skil som hun fik for meget ved en Fejltagelse ved vor Afregning den 9de Marti sidste. Jeg betalte N. 1 Specie af Lønnen til et Faar at betale § 696 6 Rd 5 Mark 14 4/5 Skil.

12te 2den Pinsedag. Jeg kørte til Laanum med Karen og vore 3 Pigebørn. Vi kørte paa Touren ad Løvig, da Svoger og Hustru og deres 2 Børn kom til at køre med paa Tour og Retur, over Hagebro. Nota. Svigerfar meddelte ifølge min Kones og Søsters Udsagn, hver af sine Børn 20 Rbd eller 10

Juni 1848

Specier eller Værdier for saadan Sum og dertil 1 Rbd til hver af disse, hvilken Rbd eller $\frac{1}{2}$ Specie modtog Karen. De 20 Rd har hun erholdt længe i Forvejen, da hun den 15de Februari 1846 § 619 laante 20 Rbd Sølv af ham, hvilke jeg dog senere samme Aar lod ham igen ved samme tilbyde, og blev dem da overladte paa længere Tid, som nok var ønskelig. Saa i Dag anser jeg disse 10 Specier eftergivet som et Honorarium ifølge de anførte Be???, men dog med den Betingelse, om disse gamle Svigerforældre nogensinde imod Formodning skulde komme til at lide Mangel paa Penge til at erholde Livets Fornødenheder, da er jeg saavel som de flere, der har modtaget lignende Sum pligtig til at betale dem tilbage.

13de N. slog Lyng østlig ved Hedeager. Vi hentede et Læs om Aftenen.

14de Jeg kørte et Læs leer til Jeppe Knudsen paa Naboens Mark, Knud kørte Hestene hjem, jeg gik til Vistorp til Christen Jeppesen ang. Tækningen til næste Mandag. N. slog Lyng, vi hentede et Læs. 15de Jeg kørte til Smedie, tog et Læs Leer med til Smeden Lauge. Han lagde Skoene om under sorte Hoppe, slog nogle ?? til Laden formoder jeg m.m. jeg betalte ham 1 Rbmark, og saa betalte jeg Leeret som jeg tog af det af J. Nielsen kastet a 10 Skil.

16de N. grov huggen Træk. Jeg kørte til A. Stenholm med et Læs Leer fra Ulvegravene, som han der har kastet uden min Tilladelse, dog havde jeg tilladt ham at kaste i de østlige Grave østen Aaen.

17de Fmd lagde vi 20 Favne Hamp Reb, 11 Favne 9 Lag, 9 Favne 6 Lag af 4 Pund Hamp. N. grov Træk til Blanding ?? norlig ved Agre, Eftmd Knud lidt. Jeg pløjede lidt norlig ved det indlukte, lidt norlig ved Agre, kørte nogle Læs paa Agre, hvorved jeg begyndte en Møgdyngde der. De skruede Klynetørv.

18de Søndag. Var jeg til Kirke. Jeg leverede ikke Bogen No. 9, da Esper fik Vanheld med denne i Gaar, og den faldt i Brønden, hvorved den blev noget beskadiget især paa et Blad Pagina 25 og 26 som sad fast paa Brøndspanen ved Opdragningen af Brønden. Jeg tilbød ifølge Selskabets Love Hr. Kirkesanger P. Andersen som Kasserer Betaling for denne, men han ville ikke modtage samme, men lade sligt i Bero til senere. Jeg modtog No. 19 en Journal. Eftmd kørte jeg til Høstrup med 1 Lispund 6 Pund Smør, som jeg solgte a 1 Mark Pundet og en Kalveskind a 2 Mark i alt 4 Rbd. Jeg købte et Pund Sukker 1 Mark 12 Skil. $\frac{1}{2}$ Pund Kaffe 12 Skil. 2 Lod The 8 Skil. 2 Cikorier 4 Skil. 3 Mark 4 Skilling. $3\frac{1}{2}$ Pot Bdv. 3 mark 12 Skil fra 4 Rd – Rest = 2 Mark 4 Skil. Betalt Contant.

19de I Dag Middag kom Hestene paa Græs først d. Aar. Vi tog Tække af 11 Fag og halve vestre Ende sydlig paa Fæhuset. Cr. Jepsen kom Kl. 10 og begyndte at tække paa dette i Forening med mig, som lagde Lyng, Knud vartede op.

20de Vi tækkede paa samme Stykke $8\frac{1}{10}$ Trave Tag, $8\frac{1}{10}$ Trave Lyng.

21de Vi tækkede dette Stykke af til omtr. Kl. 10 Fmdag og Tækkeren gik da hjem. Eftmd hentede vi et Læs Lyng, 2 Læs Tørv de 1ste.

Juni 1848

22de Vi kørte Tørv 8 Læs med Heste og Stude. De satte Kaalplanter i Gaar og i Dag, N. Karen og Søster Mette.

23de Ligesaa. N. og Mette skruede Træk 28 Læs Fmd. Eftmd ryddede N. lidt i Grøften.

24de Ligesaa Vi havde Th. Ivstd. Et Stykke Stak sydlig ved det gl blev afgjort omtr. 27 Læs a 160 Stk. i dette.

25de Søndag. Regnvejr Morgen. Ingen af Husets Folk til Kirke. Messefald da Præsten er i Ryde i vacanse. Den 23de d. M. skar J. Jakobsen Hosmosehus for os 6 Lam, og 1 af Moders, 2 lod vi gaa til Springvæddere.

26de Vi kørte Tørv og begyndte en ny Stak.

27de Ligesaa. Fra Kl. 6 til 7 ¼ Eftmd hentede jeg Gjordemoderen til Broder Niels hans Hustru, som før vi kom var lykkelig forløst med et Drengbarn. Jeg kørte hende til hendes Bolig igen, fik 2 Skp Kalk som Svoger A. Jepsen har lagt til mig, men ikke betalt.

30te Ligesaa. Eftmd kørte jeg til Haderup Degnebolig med og leverede ham de ham af mit Hartkorn tilfaldende Hede og Klynetørv. Broder N. takkede paa nørr Huset Eftmd. Jeg kørte et Læs Hedetørv og et Læs Klyne for Præsten, denne leverede mig til Cr. Sallings Enke Dorthe Maria LauriDatter 1 Specie af Legaterne samt 2 Rbd 24 Skil for en Datterbarn, af hvilke sidste jeg saavel som Præsten gjorde os erstattet for vort gjorte Udlæg til Tinglæsningen af hendes Opholdelsesretten minus 3 Skil, som blev afkortet i den første.

Julius 1848

1ste Broder N. tækkede et Stk. omtr. 3 Fag Hus paa nørre Huset nørre Side over Aftægtsstuen. Jeg kørte til Laanum til Svoger A. Jepsen med 4 Traver Tækkelyng samt 1 Otting 1 Tragt og en Garnvinder og 2 Sengesider, som denne købte ved Auktionen den 5te April paa Feldborggaard.

2den Søndag. Var jeg i Haderup men kom for sildig til Kirke. Jeg leverede den beskadigede Bog No. 9 som Hr. Andersen lovede at reparere og No. 19 og modtog No. 37 en Journal. Jeg gik til Højgaard, hvor jeg traf C. Vormstrup, jeg betalte 10 Rbd i Renter af de 300 Rbd som jeg er ham skyldig. Rest 2 Rbd.

3die Knud var i Vistorp og O. Feldborg med 1 Rd 5 Mark 13 Skil af de modtagne Legater til C. Sallings Enke. Eftmd kørte Jord paa Markmødding.

4de Chr. Jeppesen kom i Dag igen at takke paa Laden.

5te Vi tækkede.

6te Ligesaa til midt paa nordre Ende. Jeg kørte Tækkeren paa Vistorp Agre om Aftenen da han har en daarlig Fod.

7de Vi kørte noget Tørv. Om Eftmd tækkede Broder Niels dette Stykke af 11 a 12 Traver Tag, og omtrent 12 Traver Lyng. Vi laante 100 Favne Simer af Broder N. til 150 Favne forhen er 250. 100 af Nabo hvoraf faa blev brugt.

8de Vi kørte Møg og Jord paa Markmødding. Vi mønnede det tækkede paa nørre Hus om Middagen.

9de Søndag. Var Knud og N. til Kirke.

10de

11te Vi blandede Gødning paa Marken.

12te Jeg kørte til Haderup Præstegaard og derfra til Holstebro med Præsten Hr. Pastor Hansen. Jeg betalte 1ste ½ Aars Skatter paa Amtsstuen med 19 Rigsbankdaler 4 Mark 8 Skil samt Broder N. hans Dito og S. Mogensen hans Dito. Nogle Antro??penge til Rependorph for 4, Præsten, Nabo L. Haderis, M. N.Datter. Jeg modtog af Overformynderiet ved den konstituerede Herredsfoged C. Møller til M. N.Datter Renter 10 Rd 2 Mark 1 Skil af Kapital 32 Rbd 1 Mark 3 Skil. 2/3 af Summen fra Trankjær, kontant af Overfmd. 5 Rd 3 Mark 13 Skil. I alt 48 Rbd 1 Mark 1 Skil. Juli 16de udbetalt 14 Rd 1 Mark 1 Skil til Maren NielsDatter, Høstrup. Igen = 34 Rbd. Jeg købt hos Købmand V. Vium ½ Pund Skraa 10 Skil 10 Pund Fisk a 4½ Skil. 45 Skil. Mjød 2 Pægl 6 Skil. ½ Skp Havre 6 Skil er 12 Skil, ½ Skp Salt 12 Skil, Jerntraad 1 Skil. i alt 5 Mark betalt contant. Præsten betalte mig 5 Skil til det købte Havre. Jeg modtog hos Byskriveren Enken Dorthe Marie LaustDatters Opholdeskontrakt, som er Tinglæst og Protokolleret. Af de medsendte 2 Rd 1 Mark 11 Skil betaltes mig tilbage 3 Mark 3 Skil ? der blev ingen Vedtegning ved Tinglæsningen.

Juli 1848

13de Vi blandede Gødning i Gaarden. Eftmd kjørte jeg 3 Læs Leer 2 Læs Sand i Leerhullet, havde M. NielsDatter.

14de Peder Meldgaard 4 Mark 10 Skil til Kirkeskat. Vi æltede Leeret med Ungnødde. N. grov Mønnetørv, jeg pererede ved Væggen paa Laden. Pigerne klinede. Om Middagen slog vi i Hovgaard ved Aasted. Eftmd begyndte vi at mønne paa Fæhuset, Knud kørte sidste Tørv hjem. J. Iversdatter kørte Møg paa Markmødding.

15de Vi mønnede Fæhuset af Fmd. Knud kørte Jord fra under Stude?? Paa markmødding, om Middagen plukkede Pigerne lidt Lyng og slog lidt sydvestlig ved Skudtørvmose, jeg pløjede lidt til Møgdyngge paa Agre, kørte lidt derpaa, Eftmd kørte sidste paa med Stude. Vi mønnede paa Laden.

16de Søndag. Messefald ingen til Kirke. Jeg betalte Mynlingen Maren NielsDatter 14 Rbd 1 Mark 1 Skil af de Penge, som jeg den 12te modtog til hende af hendes Aarskapital ved Overformynderiet, disse Renters delvise Sum ifølge Amtet paa Ansøgning giver Tilladelse paa Grund af hendes Svagelighed. Jeg betalte hende dertil 24 Skil for 3 Dages Arbejde d. 13-14-15de d. M. Hun betalte mig 2 Mark 8 Skil for 2 Skp Kartoffler og 1 Snes Æg forhen. Om Aftenen fulgte jeg med Nabo (som jeg laante min sorte Hoppe at køre til Østergaard med) til Haderup, jeg leverede Bogen No. 37 og modtog No. 4 Holger Danskes Krønike. Betalte 18 Skil for Broder Anders til N. Jepsen for 1 Skp Kalk.

17de Vi mønnede Laden af, Eftmd kørte jeg til sønder Mølle med 2 Tdr Rug 3 Skp Byg til Mel 2 til Gryn. Knud kørte Træk med Stude. N. slog Vadkrog.

18de Vi kørte Huggen hjem norden for Skudtørvene.

Den 18de Julius 1848

For mig et Leveaar forsvandt

Tak skedig Gud! At Tiden randt

I Fred for mig og mine

Frm gange Ti er nu de Aar

Jeg levet har paa denne Jord

Saa hurtig de mon Glide

Du gav mig stedse daglig Brød

Jeg stedtes sjælden udi Nød

Alt godt du mig tilsendte

Juli 1848

I Ydmyghed O Fader God!

Jeg beder at for Christi Blod!

Du vil min Synd tilgive

Tag selv mig i din Varetægt

Med samt mit ganske Hus og Slægt

Mens vi er her i Live

Gid at de Aar jeg leve maa

Maa de fremførea Ligne saa

At jeg det Gode fremmer

Til Ære Din, og Nytten min

At Haabet ej Beskjæmmer

Peder Knudsen, Staulundgaard

19de Vi kørte og Huggen Træk med Heste og Stude.

20de Vi kørte sidste Huggen Træk hjem Fmd. Eftmd kjørte vi Klynetørv hjem, de fleste kom i en Grav og brændte til Kul. Ved Aftenstid begyndte vi at slaa Eng norlig ved Grøften.

21de Vi slog det sidste af Nederskifte Agre norden Udløb.

22de Vi slog Nederskifte Ager af og Kiel Bløde. Vi havde Tomas Dahl de $\frac{3}{4}$ af Dagen.

23de Søndag. Var N. til kirke. Jeg kørte til Høstrup med 12 Pund Smør a 1 Mark. 1 Lispund 9 Pund Vinteruld, som jeg og solgte til J. Knudsen a 30 Skil Pundet, en Kalveskind 2 Mark. Jeg købte nogle Spenserier.

24de Regnvejr.

25de Jeg var hos Smeden Lauge med sorte Hoppe og fik Forskoene lagt om under denne, jeg betalte Smeden for dette 4 Skil corant. (M.N.D (Maren NielsDatter RK) begyndte i Dag Høstarbejde). Vi havde Broder N. at slaa og M.N.Datter at rive. Vi slog Nederskift undtagen Aasted.

26de Vi stakkede Høet norden Udløb og lidt sønden for samme. Vi havde og Broder N. og M.N.Datter. Vi slog Kiel norden Udløb og Holm og Gaardkrog med lidt m.

27de Vi slog Kiel og stakkede sidste Hø paa Agre og neden Aasted.

Juli 1848

28de Vi slog Kielholm og Aasted derved. Lidt i Egekrog. Vi kørte lidt Hø hjem af Agre, stakkede paa Nederskiftet.

29de Vi slog Egekrog til Udløb af Aasted, begyndte i JTorp Eng, kørte sidste Hø hjem af Agre 4 Læs.

30te Søndag. Var jeg og Karen til Kirke, vi kørte. Karen leverede Præsten 4 Pund Ost efter vedtagen Sædvane.

31te Vi slog lidt i JTorp Eng sydlig til Dæmning. Kørte Høet hjem fra neden Aasted, stakkede i Kiel og Gaardkrog og paa Holmen, og 2den Gang sydlig i Nederskift.

Augustus 1848

1ste Vi stakkede Høet sydlig i Kiel og paa Kielholm og Egekrog og lidt i JTorpd Eng. Vi kørte hjem af Nederskiftet, af Kiel Holm og Gaardkrog, maaske d. 31te f. M. thi i Dag errindrer jeg at vi kjørte sidste til Gaarden af søndre Kiel, Kielholm og nordre Egekrog, fik en Del ind af det i Gaar, hjemkjørte 6 Læs og noget af det i Dag hjemkjørte 4 smaa Læs, skønt Vindene var temlig kraftige, og Regnen begyndte midt om Eftmd.

2den Vi slog i store Elkrog sønden Udløb. Vi havde Broder N. Vi slog JTorp Eng af norlig til Bækmunde, begyndte paa Elkrogager.

3die Vi slog Elkrogager af og store Elkrog østlig undtagen lidt ved Udløb, stakkede Høet sydlig i JTorps Eng.

4de M.N.D. rejste i Dag. Vi slog dette af og Holm og Egekrog, undtagen lidt paa Aa?angen, som ikke godt kunde faa Rum paa tør Jord.

5te N. slog Nederskifteaaasted. De stakkede Høet i Jens Torps Eng og paa Elkrogager. Jeg kørte til Feldborg med Hr. Kirkesanger Andersen, hvor denne modtog det ham tilfaldende Hø, som Skolelærer Vares af Staulund fik han ikke i Dag. Jeg kørte Høet hjem sønden Udløb, store Elkrog og satte samme paa Agre. (Jeg betalte Enken D.M. L.Datter 3 Mark 3 Skil fra Tinglæsningen).

6te Søndag. Da Søster Ane kom her i Aftes, kjørte jeg med begge vore eller mine Søstre til Broder N. hans Bopæl, hvorfra jeg kørte til Haderup med hans d. 27de Juni fødte Drengbarn. Søster Ane holdt denne for Daaben i Kirken, og den blev nævnet og kaldet Anders Nielsen, vi kørte igen til Broders Bopæl, hvor Børnene allerede vare. Han lod os med fl. indbudte Gjester opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Knud kørte hjem med Vognen og Børnene midt om Eftermiddagen. Jeg kørte derfra med Nabo om Aftenen. Jeg betalte Broder N. ½ Specie for 3 Dages Engslet, og en Dag at reparere ved en Kedel.

7de Jeg kørte til sønder Mølle med 2 Tdr Rug, 2 Skp Malt, 3 Skp Rug som jeg har solgt A. Stenholm., 3 Skp for Søster Mette, Byg til Gryn for Nabo, 5 Skp Rug for T. Dahl. Vi stakkede Høet sidste i Store Elkrog, paa Holmen og Egekrog, tog et Læs hjem om Aftenen af Jens Torps Eng, som kom ind til Faar.

8de Vi kjørte Høet hjem af JTorps Eng 2 Læs og $\frac{1}{4}$, 3 Læs af Elkrogager, 1 Læs af Holmen til Heste, 1 Læs ved Bløden til Fæet, stakkede 2den Gang i Egekrog.

9de Regnvejr næsten hele Dagen.

10de I Dag begyndte vi at høste Rug østlig ved gl Staulund 3die Kjerv. Sorte Ko til Tyr i Faarbæk.

11te Vi høstede 3die Kjerv og lidt 4de Kjerv i norlig Retning.

August 1848

12te Vi høstede 3die og 4de Kjerv i samme Retning Fmd. Eftmd kørte vi Høet hjem af Egekrog, hjem paa Agre 2 smaa Læs, fra Nederskifte Aasted $\frac{1}{2}$ Læs. Vi høstede Byg østlig ved Havre omtr. $4\frac{1}{2}$ Trave.

13de Søndag var jeg og N. til Kirke. Jeg leverede Journalen No.50 og modtog Dito 49.

14de Vi høstede 3die og 4de Kjerv i østlig Retning til oven Bakken, kom Høet ind af Holm og vestre Egekrog i nørre Huset. Af Elkrogbløde i Fæhuset, stakkede det af Bløden i Hovgaard.

15de Vi høstede 2den Kjerv det meste af Gøderug, kørte Høet hjem af Hovgaardbløde, fik dette samt af nordøstlig Egekrog og af Nederskifteasted tørret bag søndre Huset, hvor vi kom samme ind om Middagen. Vi havde Høstfolk, Broder N. og Datter, Broder Anders og Hustru, A. Stenholm og Hustru, Th. Dahl Fmd, ingen af disse meddelte mig Regning paa Daglønnen, hvorfor dem ej heller for det første blev noget udbetalt. (Røde Kvie til Tyr).

16de Vi havde Th. Dahl igen om Fmd og høstede Gøderug af paa Marken, samt det sidste norlige af 4de og 3die Kjerv af, samt lidt paa Hedeager, havde A. Stenholms Hustru at hjælpe.

17de Vi høstede Ruget af paa Hedeager 3 $\frac{5}{30}$ Trave. Eftmd kjørte vi 4de og 3die Kjerv Rug hjem 14 $\frac{16}{30}$ Trave i nørre Gulv. Knud lagde Tvillingerne i Gulvet.

18de Regnvejr Fmd. Vi havde A. Stenholms Datter Gjertrud, vi høstede nordvestlig ved Gaarden 4de og 5te Ager $2\frac{1}{4}$ Trave. Ved Leergrav 1 $\frac{1}{20}$ Trave. Ved Skeldigen 2 $\frac{1}{15}$ Trave. I Svinehovgaard $\frac{59}{60}$, Byg sammesteds 1 $\frac{59}{60}$ Trave.

19de Vi kørte Gødningsrug hjem 19 Traver, 2den Kjerv paa Marken $13\frac{1}{2}$ Trave nemlig 10 $\frac{5}{6}$ Læs a 3 Traver $32\frac{1}{2}$ Trave. Eftmd høstede vi lidt Byg norlig, men Regnen begyndte, omtr. Kl. 5 gik vi hjem.

20de Søndag. Var Knud til Kirke. Eftmd kørte jeg til omtr. O. Feldborg med bemeldte Gjertrud, samt 3 Skp Rugmel, som hendes Fader har købt nemlig Ruget a 3 Mark Skp. Han betalte mig for samme 3 Skp 84 Skil courant, og 11 Rbskil a 30 Courant Skp, men de 5 Rbs tilbød hun paa Touren. Jeg kørte til en Mose paa N. Feldborg Hede og kørte 1 Læs Klyne for Jh J.Datter til hendes Hus ved N. Feldborg. Jeg bortbyttede den saakaldte ældre sorte Ko med Smeden Lauge Pedersen fra Vestorpus, imod igen at erholde en ældre som skal kalve næst Mortensdag imod at give ham 2 Rbd 3 Mark.

21de Vi havde igen Gjertrud. Vi høstede Bygget paa Marken undtagen lidet da Regnen hindrede os noget.

22de Rev Rugstub.

23de Ligesaa. De bagede i Dag. Vi høstede sidste Byg paa Marken.

August 1848

24de Vi rev 2den Kjerv Stub af Gødestub til Vrodt. Kørte Søster Mettes Rug hjem omtr. 50 Tvillinger og Rivning 2den Kjerv. Rivningen kom i Nørrehus norden. Gøderivning kom i Laden paa vestre Side af nørre Gulv.

25de Vi rev Hedemarkstub, kørte Rug og Rivning hjem derfra, som blev sat paa nørre Gulv. 3 1/6 Trave Rug og Rivning fra Leergrav, samt Halvebygget og det høstede østen Havren i alt 6 Traver, som blev sat ved øster og sønder Side i Byggulv, og sidste Rivning paa Marken kom op i nørre Gulv, samt paa nordvestlige Ager 2 Traver hvoraf 1½ kom i sønder Gulv til 14 Traver er omtr. 15½ Trave.

26de Vi rev Bygstub af oven Vrodt, kørte Rivning hjem, som kom paa Ladden over Fæet og lidt oven paa Høgulv. Vi kørte Ruget hjem af Svinehovgaard 29/30 Trave, fra Skeldigen 2 1/15 Trave. Byg oven Bakken omtr. 7 Trave, som blev sat midt i Gulvet og Rugrivning af Hovgaard, det norlige til Fæet det øvrige til Hestene.

27de Søndag. Var N. til Kirke, han leverede Bogen No. 49 og modtog No. 158. Jeg hentede Gjordemoderen om Morgenen Tidlig, om Eftmd Kl. 1 og 2 Slet blev min inderlig elskede Hustru Gud være Lovet! Forløst med et velskabt Drengbarn, jeg betalte Gjordemoderen 2 Mark 8 Skil courant og kørte hende hjem ved Aftenstid. Jeg meldte Barnets Fødsel for Præsten og Degnekonen i hendes Mands Fraværelse. Knud som var i Høstrup, meldte samme til Lægsmænden, han købte 3½ Pot Brdv. m.m. Den brogede Ko som jeg tilbyttede mig af Smeden Lauge blev imod Formodning ovsen, og N. var i Haderup med denne ved Forpagterens Tyr.

28de Vi begyndte en liden Møgdyngge norlig ved Boghvedestub, et Lag Hede paa Bunden, som vi tog uden for Digen paa Bakken.

29de Vi blandede paa samme Møgdyngge, Hestemøg og Leer fra Svinehovgaard. Vi slog Aasted, Drengene rev.

30te Ligesaa, lidt Agerjord og Fæmøg. Eftmd høstede vi Havre paa Marken omtr. 4½ Trave minus 1 Kjerv, da Karens Søster Mette var hos hende.

31te Vi kørte lidt paa Møgdyngge, om Middagen høstede vi Havre ved Skeldigen og paa Husstedet, I alt omtr. 4½ minus 2 Kjerv.

September 1848

1ste Vi blandede Gødning. N. slog lidt af Elkrog Bløde, jeg og Knud høstede Havre i Gaardkrog omtr. $\frac{3}{4}$ Trave. Vi rev Stub og tog Havrerivning hjem med, og satte dette i Svinehovgaard. Esper var i Faarbæk til Tyr med sorte Kvieko, og den røde Kvie om Aftenen.

2den Vi blandede lidt Gødning, slog det i store Elkrog af, og rev dette, maaske d. 1ste d. M. ?? i Dag. Eftmd høstede vi Havre i Damstederne, efter at vi om Fmd havde slaet Eng i lille Elkrog og paa L. Holm. Blæsevejr.

3die Søndag. Var Esper til Kirke. Jeg kørte til Høgild med Moders Aftægtsrug 22 Skp.

4de Vi høstede sidste Havre i Damstederne omtr. 4 Traver, stakkede Høet i Elkrog Eftmd.

5te De rev Havrestub i Damstederne, vi høstede sidste Havre i Hovgaard omt. 8 Traver + 4de Kjerv, 2den Kjerv sydøstlig 3 Traver Skp, $1\frac{1}{2}$ Dito derved 1 Trave 11 ?? . Grønjord norlig 1 Trave 13 ?, 1ste Kjerv østlig 1 Trave ?? ?? Vi kørte Høet op til Gaarden af Elkrog.

6te Vi begyndte i Dag at slaa Faarelyng nordøstlig.

7de Jeg var hos Smeden Lauge og fik Skoene lagt om under sorte Hoppe. Vi slog Faarelyng, kørte 2 Læs hjem som kom ind østlig i Fæhus.

8de Vi slog og Lyng. De toede Lammene 1ste Gang. Vi kørte 2 Læs Lyng hjem, den ene kom ind i Laden over Faarene.

9de Jeg kørte til sønder Mølle med 10 Skp Rug, 2 Skp Byg til Meel, 2 til Gryn, 5 Skp Rug til A. Stenholm, som jeg solgte til ham i Løbet af Sommeren a 4 Rbd pr. Tønde. Jeg kørte ad N. Feldborg og satte Melet af de 5 Skp Rug til A. Stenholm. I Ruget som jeg leverede sidste Søndag afkortede jeg de 2 Skp som Svinding?? Paa det halve siden sidste 1ste Novbr. og det halve siden sidste 1ste Maj.

10de Søndag. Jeg og Knud gik til Løvig, hvor jeg bad Svoger og Hustru til Barselgilde og hende til at holde Barnet for Daaben paa næste Søndag. Knud gik til Laanum og bød Svigerforældre i denne Anledning, paa Returen bad jeg Degnen og Hustru. Regnvejr omtrent hele Dagen. Niels repererede igen ved Kedlen.

11te I Dag begyndte vi at pløje til Rug 4de Kjerv med Heste og Stude. N. tærskede.

12te Ligesaa. Jeg bød Anders og Nabo til Barselgilde om Middagen. N. tærskede.

13de Vi pløjede af til 4de Kjerv, det hele fra nordre Ende til midten af det Lave.

14de Vi pløjede 3die Kjerv. N. tærskede.

15de Vi fik Rug af Loen af $2\frac{2}{3}$ Trave, 2 Tdr 5 Skp fremmest, 3 Fdk Baggest. Vi saede i 4de Kjerv omt. 7 Skp Rug. Knud harvede det paa skraa i nordøstlig Retning.

September 1848

16de Vi pløjede og saaede 2 østre 3die Kjerv Agre. Vi hentede ½ Læs Faarelyng. Vi kørte sidste havre hjem af N. Hovgaard. Det sidste satte vi oven paa og bandt det ikke, da det i foranlediget ved en sildigere Sædtid ikke blev modent, eller vejjet nok.

17de Esper rev sidste Havrestub, vi kørte sidste Havrerivning hjem, som kom ind over Hakkelseoen.

18de Søndag. Var jeg til Kirke og N. Vores den 27de f. M. fødte Søn blev i Dag døbt i Kirken og kaldet Visti Peder Pedersen. Karens Søster Mette holdt denne for Daaben, Broder og Nabo var Faddere. Jegkørte paa Tur med Broder m.fl. og paa Returen med Degnen og Hustru og Nabo og Hustru. Vi lod disse opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Naboens med Børn og Tyende til omtr. Kl. 3 om Natten, da drog enhver til sit. A. Stenholm betalte mig 2 Rbd 3 Mark for de 5 Skp Meel som jeg har leveret. Jeg betalte ham 1 Mark 8 Skil for 3 Dages Kvindearbejde om Høsten. 3 Dage er gjort gratis. 2 Mark 6 Skil for 4 Pund Hvedemel, som de har forskaffet. Jeg solgte ham 2 Tdr Rug at modtage d. Aar inden Gregorie Dag 1849 a 3 Rbd 4 Mark Tønden.

19de

20de Vi pløjede.

21de Ligesaa. Jeg saaede Rug, jeg tærskede lidt om Middagen, Eftmd rensede vi Ruget af 4 Traver 4 Tdr fremmest og maalte dette i Sække.

22de Jeg kørte til Skive samt Knud og N. med de 4 Tdr Rug med hvilket vi holdt paa Skive Gade til midt paa Eftmd og var næppe buden derpaa, da jeg forlangte 2 Specier, som var Prisen i Gaar og i Dag tidlig. Jeg maatte nu sælge Ruget til Hr. Købmand Sørensen for 3 Rd 3 Mark i contant Betaling og 3 Rd 4 Mark imod Varer, af hvilke jeg kun købte 3 Skp Salt a 4 Mark 4 Skil ellers 4 Mark 8 Skil Prisen, 2 Karduser. Paa Returen købte jeg en Kiste for Søster Mette, som jeg modtog hos L. Madsen i Skive.

23de Vi pløjede og saaede 3die Kjerv af omtr. 14 Skp. er saaet i dette, N. tærskede. Om Aftenen tog vi 3 Bistader op, 2 gl og en ny Forsværm efter videre Forslag.

24de jeg kørte og fik det i Aftes optagne Honning kørt til Degneboligen med Nabo. Jeg var til Kirke. Hr Pastor Balkhave fra Sahl prædikede i Vacanse først i Dag. Eftmd leverede vi bemeldte Honning 36½ Pot af 1 Mark Potten til en Kristen Kaldesen fra Vridsted imod contant Betaling 6 Rd 8 Skil. Jeg betalte Hr. Kirkesanger P. Andersen det halve med 3 Rd 4 Skil for sin Halvdel. Sidst henvigte Søndag d. 17de d. M. betalte jeg Cr. Sand 14 Skil courant, T. Gindeskov 14 Skil for at have Lige om med disse i en Tromle. J. Jensen Graasand har forhen erholdt en lignende Cquantum udbetalt, og de 2 øvrige Naboer og J. Poulsen. Ialt 70 Skil corant multipliceret med 6 er 420 Skil som udgør 7 Rbd, som udgør dens Værdi.

25de Vi pløjede 2den Kjerv. N. tærskede.

Sepetmber 1848

26de

27de Ligesaa.

28de Ligesaa. Vi saaede 2den Kjerv af, omtr. 18 Skp er saaet i dette. Vi begyndte at pløje Bygstub.

29de Vi pløjede Bygstub og saaede.

30te Vi pløjede de 2 østre Bygstubagre af og saaede disse undtagen lidt.

Oktober 1848

1ste Var N. og Knud til Kirke. Jeg betalte N. 2 Mark af Lønnen, han har faaet et Stykke Lærred a 1 Mark, 3 Mark til de paa Pagina 700 anførte 8 Rbd 5 Mark 14 Skil bliver Sum = 9 Rbd 2 Mark 14 4/5 Skilling. Hr. Pastor Badkjær prædikede.

2den Jeg og Esper trak til Sjørup Marked med den saakaldte sortbrogede Ko. Jeg solgte denne ved Aftenstid til Simon Madsen fra Laanum for 11 Rbd 4 Mark 8 Skil. som han betalte contant ved Modtagelsen. Knud pløjede. N. tærskede.

3die Vi pløjede Bygstub og saaede Rug.

4de Ligesaa.

5te Jeg red om Natten til Bjørnkjær paa sorte Hoppe, skønt Vejrliget var med Regn, Blæst og Mørke, traf jeg dog Gud være Lovet! ?? ?? Bjørnkjær, hvor Villads Løvig mødte med en Hest, vi spendte disse for P. Bjørnkjærs Vogn og kørte med vi 3 og Degnen og Sognefogden til Holstebro, hvor der i Dag sydøstlig for Byen blev foranstaltet og foretaget Valg af et Medlem til at repræsentere Distriktet ved den forestaaende Rigsforsamling i Kjøbenhavn. Vor forhenværende Herredsfoged Hr. Justitsraad Ridder Petersen erholdt Haderup Sogns og i det hele de fleste Stemmer, skønt han var fraværende. Vi kjørte til Bjørnkjær om Aftenen, men jeg turde ikke vove mig ud paa Hjemvejen for Mørkets Skyld, hvorfor jeg bad om og fik Logi der om Natten.

6te Jeg red hjem, de tog Kartoffler op nordøstlig sidste der.

7de Jeg var hos Naboen Husmand Jeppe at pløje til Rug. De kørte Gødning paa Kartoffelstub.

8de Søndag. Kjørte jeg til Haderup med Karen, som i Dag første Gang siden hendes Nedkomst holdt sin Kirkegang. Broder N. hans Hustru fulgte med hende. Disse og Broder Anders og Hustru kørte med og N. Vi var alle til Alters. Jeg leverede Degnen Kontingentet for det kommende Aar af ?? og ?? at indbetale d. 11 ved en Generalforsamling i Holstebro til Løsesumme??. N. Jakobsen betalte mig de resterende 2 Mark 8 Skil for Leergrav d. Aar. Jeg betalte J. Knudsen Høstrup 4 Rd 5 Mark 3 Skil for nogle Varer han har leveret.

9de Jeg pløjede Kartoffelstub nordøstlig, saaede der omtr. 2 Skp Rug.

10de Vi pløjede Hedemark Rugstub, saaede i dette omtr. 3 Skp Rug.

11te Vi pløjede Rug og Kartoffelstub ved Leergrav og saaede omtr. 2¼ Skp Rug.

12te Vi kørte Dynd paa Rug og Bygstub i Svinehovgaard med Heste og Stude.

13de Vi kørte og Dynd paa samme Stub. Eftmd kørte de Gødning paa Boghvedestub. Jeg pløjede 3die Kjerv Ager og saaede 1½ Skp Rug i denne.

14de Drengene og N. kørte Gødning paa Boghvedestub med Stude. Jeg pløjede til Rug i Svinehovgaard, Rug og Bygstub paa det første, dette pløjede og saaede jeg den 13de og 3die Kjerv

Oktober 1848

Ager. Den 14de da tog de kartofler op nordlig ved Gaarden. Havde Broder N. hans 2den Datter og Broder Anders hans Svigermoder samt Jh. Ivd. og Søster Mette samt Drengene og N. Omtrent 6 Tønder Spisekartofler, 5 ved Leergrav og nordøstlig 9 Tønder. Det er omtrent 20 Tdr. De sankede omtr. 2 Tdr Lægge Kartofler af som blev lagt i vestre Ende af Graven.

15de Søndag. Var jeg og N. til Kirke. Hr. Pastor Gad fra Estvad prædikede og forrettede Tjenesten.

16de De gødede Boghvedestub af. Jeg pløjede 2den Kjerv Ager 5te Ager og saaede i denne 2 Skp Rug. De spredte Gødning der.

17de Jeg pløjede det gødede Boghvedestub 6te Ager og saaede der omtr. 2 Skp Rug. Knud pløjede Kartoffelstub med Stude 3die Ager. Jeg saaede i denne 1½ Skp Rug, sidste 9 Skp er saaet i det indlukte, 2¼ Skp ved Leergrav, 3 Skp i Hedemark, omtrent 10 Tønder 2½ Skp er saaet, 8 Tønder i det paa Marken, omtrent 10 Tønder er saaet. Gud være Lovet som gav os og Drengene Helbred og Kræfter til at fuldføre dette vidtløftige Arbejde til nogenlunde Tid.

18de Vi kørte et Lag Hestemøg paa store Møgdyngge. Eftmd Jord af sydøstlig Led.

19de Knud og N. kørte Jordlaget fuldt med Stude, N. kastede sidste paa.. Jeg optog og Brolagde Grebningen i Stalden, som har været Brystfæddig i flere Aar, for at dette som bliver til bliver lagt 3 a 4 Tommer Lavere end forhen for Rummets Skyld under Bjelkene og Loftet.

20de Vi kørte nogle Læs Fladtørv i Sanden norlig ved Trendemose, Eftmd slog Knud og N. Lyng, jeg gjodre Brolægningen af i Stalden.

21de Knud var i Høstrup, Esper og N. slog Lyng ved Graamose, jeg og Knud pløjede Hede der, de Agre af som f. Aar var paabegyndt nemlig et Stykke af Mellemageren. Vi tog Lyng hjem med om Aftenen.

22de Søndag. Var Knud og Esper til Kirke.

23de Jeg kørte til sønder Mølle med 2 Tdr Rug lidt for Søster Mette, Byg for Naboen til Gryn, skønt Børnene var i skole lukkede de dog ved Digen nordvestlig ved Aaen. N. slog Brændelyng.

24de Vi begyndte i Dag at fælde med Heste og Stude i øster Lange Ager 23 Omfart. N. slog Lyng.

25de Vi fældede med Stude, lidt om Fmd med Heste. Form. og Eftmd Børnene i Skole. Om Aftenen mellem 8 og 11 rasede en frygtelig Orkan, som meget beskadigede Taget paa Husene især paa Laden, da det hele Tække blæste af søndre Ende, og 5 Fag derved paa vestre Side, samt af 2 Steder paa østre Side, et stort næsten et helt Fag over Loen, og et mindre over nørre Faaresti eller Lyng.

26de Knud, Esper og N. plukkede Tækkelyng. Jeg gik til Broder N. og til Gindeskov, hvor jeg formaaede T. Mogensen til at lade sin Karl tække for mig de 2 næste Dage, samt til at laane mig 4 Traver Tag. Jeg hentede 4 8/10 Trave Tækkelyng, samt disse 4 Traver Tag med det Løfte at levere ham et lignende Cquantum næste Foraar. Jeg modtog paa Returen 1 Trave hos Broder Anders. Vog

Oktober 1848

14 Lispund 10 Pund efter hans Bestemmelse, de 8 Lispund 7 Pund laante han mig. De 6 Lispund 3 Pund var ham laant forhen.

27de Jeg proberede 6 af de Tagkjerrer, som jeg laante af Tomas (Gindeskov, RK) efter hans Forlangende, disse Vog 4 Lispund 3 Pund. Det er Thomas tilbagebetalt 1849. Broder N. og Jeppe Knudsen tækkede paa Laden. N. og Jh. Ivdt. plukkede Tækkelyng 6 Traver, jeg hentede 4 Traver om Aftenen.

28de De tækkede paa Laden, men fik det ikke færdig, vi havde Søster Mette. Jeppe fik ingen Dagløn for 2 Dage. Jeg betalte P. Nielsen 12 Rbs for lidt Simer. Broget Kvie til Tyr i Faarbæk.

29de Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg kørte lidt paa Touren med Cr. Grov, paa Retur med Naboe som kørte fra Mølle samme Tid.

30te Jeg betalte M. Nielsdatter Høstrup 4 Mark 8 Skil for 9 Dages Arbejde i Høslet, hun cviterede 1 Mark for 1 Pund Smør. Hun købte 8 Pund Uld a 2 Mark 6 Skil Pundet. Hun betalte mig contant 1 Rbd 1 Mark og forlangte at jeg for de øvrige 2 Rbd skal gøre mig betalt af de af hendes i mit Gemme værende Penge 34 Rbd vide Pagina 703. Disse minus 2 Rigsbankdaler bliver = Sum 32 Rbd. Broder N. og A. Stenholm tækkede i Dag paa Laden, men fik ikke Stykket færdig, jeg lod 3 Tagkjerrer hente hos Broder Anders. Vog omtr. 2 Lispund formoder jeg. Anders Stenholm bød mig Dags Arbejde gratis som stundom forhen.

31te I Dag var Knud og Esper i Haderup Skole, hvor de eksamineredes. Eksamentor er Cappelan fra Sevel som følge af Vacansen. Vi mønnede det sidste tækkede paa Laden. Regnvejrlig.

November 1848

1ste Jeg paategnede N. Mehlsen hans Skudsmaalsbog, men kuns at han har været i Tjenesten hos mig 1 Aar uden videre Tilføjelse, han forlangte ikke Paategning ang. sit udviste Flid og Opførsel, og da jeg ikke fandt mig beføjet til for samme at kunde meddele ham et fordelagtigt Vidnesbyrd, vilde jeg ikke paa Grund af hans indskrænkede Forstandsevner uopfordret tilføje samme. Jeg betalte hans Tilgodehavende eller det sidste af Tjenesteaarets Løn med 6 Rbd 3 Mark 1 6/10 Skil. eller 3 Specier og 31 Skil courant. Han rejste Skak paa Tour til Hvidbjerg i Salling. (Margrethe 2 Mark, Edel 1 Mark laant). Vi fældede med Heste og Stude. Eftmd repererede vi paa det i Sommer mønnede paa Laden, og lagde et Lag helt til nørre Ende. Knud bar de fleste Tørv paa Huset, jeg nogle I alt 1½ Læs.

2den Jeg fældede med Stude øster Ager af, lidt med Heste i 4de Ager. Broder N. tækkede et Hul paa Laden, et nordøstlig paa Nørrehuset. Manden J. Møller fra Hvidbjerg var her efter N. hans Kiste, men denne var forhen bortsendt efter Aftale. Hestene for sidste Gang paa Græs d. Aar.

3die Jeg kørte til vor gl Vejlod paa Landevejen ved Hagebro, og kørte i Forening med Nabo Grus paa samme, som vi tog nordvestlig ved Brohuset.

4de Knud gik til Høstrup med 1 Skp Rug, som blev leveret Sognefogden til til Herredsfogden i Holstebro. Jeg fældede.

5te Søndag. Jeg var til Kirke, leverede Bog No. 34 modtog No. 30.

6te I Dag var 3 Børn i skole, Edel for 1ste Gang, hun læser kuns maadelig indenad.

7de

8de

9de

10de Fredag.

11te Vi muggede norden Faaresti og lille Huset, vi kørte Faaremøg i Marken 6 Læs. Drengene kastede ud.

12te Søndag. Var Knud til Kirke, jeg lod ham betale Sognefogden til Raadhuset i Holstebro 2 Rbd 10½ Skil. Budfogden til Gjordemoderhuset 1 Mark 3 Skil. Jeg gik ud paa O. Feldborg Hede for som Lauværg for Enken Dorthe Marie LauriDatter at bese en af N. Jensen Revsgaard til Beboelse for hende indrettet Stykke Hus istedetfor det gl. hvori hun boede, som afbrændte af Uforsigtighed fra N. Jensens Side. Indretningen befandtes nogenlunde hensigtssvarende, dog mindre Rum end ønskeligt var. Jeg kørte med ?? paa Retouren til O. Feldborg.

13de Vi fik sidste Rug af Loen af de omtrent 3 Traver tærskede Rug 10½ Skp omtr. 12½ Skp er taget i Forvejen og lidt til Heste og Svin. Vi kørte Faaremøg 5 Læs. Vi tærskede Byg Fmd. Jeg leverede 27 Rbd til Broder Anders til Skat.

November 1848

14de Vi kjørnte Byg af 1 Trave, kastede det og fik det af Loen. $4\frac{1}{2}$ Skp blev maalt til Gryn, $1\frac{1}{2}$ Skp fremmest til Heste, $2\frac{1}{4}$ blev til Malt og noget er taget til Svin forhen, omtr. 1 Skp formoder jeg. Pløjede lidt med Heste norlig.

15de Jeg kørte til sønder Mølle med 11 Skp gl Rug, 2 Skp dito til Johanne Iversdatter a 1 Rbd 4 Mark, ny Rug til dito 1 Rd 4 Mark paa credit til videre. Fattigkorn til Albert Nielsen 2 Skp, 4 Skp 3 Fdk ny Rug til egen Brug og de $4\frac{1}{7}$ Skp Byg til Gryn. 6 Skp Rug for Broder Anders, 5 Skp Rug for Jeppe Knudsen. Jeg kom hjem Aften Kl. 8 omtrent. Drengene tærskede omtrent 1 Trave Byg.

16de Vi fældede med Heste og Stude. Drengene fyllede Faaremøg norlig.

17de Vi tærskede Byg mig og Knud, kjørnte af 1 Trave, toppede 2 Traver.

18de Vi kjørnte af dette, kastede noget, fik 6 Skp af Loen og i Ovnene dade bagede i Dag. Svoger A. Jepsen var her og Hustru, han modtog sidste 23 Skp af de 7 Tdr Rug, som jeg har paa Loftet forhen siden Foraaret. Nu blev kuns 6 Tdr 5 Skp.

19de Søndag. Svoger kørte hjem med Ruget, vi sendte et Stykke omtr. $7\frac{3}{4}$ Alen hvid Tosild med ham at indsætte til Farvning $\frac{1}{2}$ Blaa, samt en Kalveskind af en omtrent 4 Maaneder gl Kalv, som han enten skal sælge eller lade barke (garve) i Skive. Knud til Kirke, og efter Ordre hos Degnen for som følge af Præstevacansen at begynde med Forberedelsen til Konfirmation til næste Paaske, om Herren sparer Helsen. Broder Anders leverede mig min Cviteringsbog cviteret d. 14de d. M. for dette $\frac{1}{2}$ Aars Skatter 26 Rbd 3 Mark $7\frac{1}{2}$ Skil. Krigsskat beregnet minus 6 Rbd 5 Mark $2\frac{1}{2}$ Skil = 19 Rbd 4 Mark 5 Skil. Til Rest hos J. Knudsen for 1 Lod Indigo 11 Skil. for $3\frac{3}{4}$ Pot Brdv. 3 Mark 12 Skil. for 2 Par Træsko til Pigerne 2 Mark 8 Skil. for nogle Spenserier 2 Mark 2 Skil for $\frac{1}{2}$ Pund Tobak 1 Mark = 1 Rbd 4 Mark 1 Skil.

20de Jeg kastede sidste Rug og rensede dette, og fik det af Loen $4\frac{1}{4}$ Skp Fremmest til Heste $4\frac{3}{4}$ Skp til Malt i Alt 9 Skp. Af det paa Løverdagen rensede til Søster Mette 1 Skp for 1 Skp som vi har laant til Malt, 1 Skp blev lagt paa Loftet til J. Jakobsen. Regnvejr hele Dagen. Knud kastede Kul op.

21de Jeg og Knud kørte til Smedie hos Lauge, fik Sko slagne og lagt under sorte Hoppe. Knud kørte da hjem. Jeg lod nok et par nye Sko slaa til hende og et Par til Hesten, som senere skal bruges. Lidt mere. Jeg betalte 2 Rbm for dette og for et Par Skos Omlægning forhen fik 6 Skil tilgode.

22de Jeg fældede med Stude og med Heste. Eftmd. Knud kastede ud.

23de Jeg fældede Drengene kastede ud.

24de Vi fældede af paa Marken med Heste og Stude. Eftmd satte jeg træ paa nye Hakkelsesknive og sleb disse.

25de Var Knud til Smedie hos Lauge, fik nogle Hesteskosøm og Træskobeslag. Jeg kørte Fæmøg i Marken.

November 1848

26de Søndag. Var Knud til Kirke. Messefald. Eftmd var han ved degnen ang. Konfirmations Forberedelsen.

27de 3 Børn i Skole. P. Christensen tærskede. Jeg kørte Fæmøg.

28de bemeldte P Christensen og T. Dahl tærskede Rug. Thomas ville ikke haveDagløn for i dag, men jeg betalte ham 2 Mark for Arbejdet ved Degneboligen, og for at jevne Vejlod næste ??.

29de P. Christensen tærskede, jeg betalte ham 30 Skil for de 3 Dager + 2 Skil.

30te Jeg kastede Ruget af 3 Traver. Eftmd kørte jeg Fæmøg.

December 1848

1ste Jeg kørte Fæmøg, Knud var i Høstrup med $6\frac{3}{4}$ Pund Garn a 4 Mark 8 Skil pr Pund, 2 Pund Smør a 1 Mark Pundet I alt 5 Rbd 2 Mark 6 Skil. Spenserier for 2 Mark 2 Skil, forhen 1 Rbd 4 Mark 1 Skil. Igen tilgode hos J. Knudsen 3 Rbd 2 Mark 3 Skil. Jens Bak fra Resen købt 12 Stk. Faareskind a 1 Mark i Alt 1 Rbd 5 Mark 4 Skil minus 12 Skilling for en Almanak og en Blyant. I Dag var Fæet igen paa Marken.

2den Jeg kørte Fæmøg i Marken. Vi fik Rug af Loen om Aftenen af 3 Traver 3 Tdr. De 15 Skp blev maalt i Sække til Møllekorn 9 Skp blev lagt paa Loftet minus lidt.

3die Søndag. Var jeg og Knud i Haderup men kom for sildig til Kirketjeneste. Knud var Eftmd hos Degnen som f. Søndag. Jeg betalte C. Vormstrup det indstævrende af Renterne fra Snapsting 2 Rbd, han lovede at besørge Afregningen paa Obligationen.

4de Vi kom Byg i Loen, Jeg kørte Fæmøg. Vi tærskede Byg $1\frac{1}{2}$ Trave, kjørnte, kastede og rensede 5 Skp som kom i Sække til Svinekorn.

5te

6te Jeg kørte til sønder Mølle med de 15 Skp Rug og 3 Skp gl. Rug, disse 5 Skp Byg og 6 Skp tørret til Meel, 3 Skp Malt, noget for Søster Mette, lidt for Naboe, omtr. 1 Td for T. Dahl, jeg fik det ikke malet, men kjørte hjem Eftmd. Drengene fyllede Møg. D. 28de f. M kjørte jeg til Feldborg med de 6 Skp Meel, som jeg har solgt Johanne Iversdatter vide Pagina 115 samt 1 Skp Byg gratis.

7de Jeg og Esper, da Knud var lidt upasselig, repererede ved Tække paa nørre Huset og lagde nogle Tørv ved Skorstenen paa Stuehuset.

8de Jeg fodrede Kreaturerne, kørte lidt Fæmøg.

9de Vi repererede ved Husene mest med Leer paa de Steder paa nørre Huset, hvor Vinden har lettet Taget, samt nogle Steder paa Laden, hvor Regnvandet formoder at ville løbe igennem. Vi lagde nogle Tørv paa Mønningen paa nørre Huset.

10de Søndag. Jeg kørte til sønder Mølle og hentede Melet af Kornet, som jeg d. 6te kjørte dertil. Jeg tog noget med for T. Dahl og Kr. Vestergaard.

11te Jeg kørte et Læs Sten til Dæmning, hentede et Læs Strøsand i store Sanden vestlig.

12te

13de Jeg kørte lidt Fæmøg i Marken.

14de Jeg moggede Faaresti, Knud kørte af Møggen i Marken, Esper fyllede med.

15de Ligesaa.

16de Vi kørte nogle Læs Askemøg i Marken med Stude, lidt Fæmøg med Heste.

December 1848

17de Søndag. Var jeg og Esper til Kirke, Præste fra Sahl Hr. Bulehave prædikede i Vacanse, vor tilstundende nye Præst var i Kirken, denne kastede Muld paa et Lig og holdt en Tale der.

18de I Gaar var alt Fæet paa Marken, som har været Tilfældet i denne og sidst f. M. Stundom hver anden Dag og stundom et Par Dage Ugentlig efter Vejrligets Beskaffenhed. Vi kørte nogle Læs Fæmøg i Dag.

19de Efter Anmodning fra Degnen i Haderup Præstegaard opvarte Præsten og hans Kone, med hvilke jeg efter 2 a 3 Timers Betænkning og Tilberedelse kørte til Viborg. Hos Smeden Jeppe Sørensen paa Engedahl Mark fik et Par nye Sko lagt for under sorte Hoppe, og disse som laa under denne og har lagt en Maanedstid, blev lagt under Brune Hest. For første Gang blev han i Dag beslaet paa Forfødderne og var ganske rolig efter Omstændighederne. Jeg havde Sko og Søm til disse. Jeg betalte Smeden 8 Rbskilling for at lægge disse 4 Sko. Jeg kørte til Daubjerg Præstegaard, hvor Præsten og hans Kone vare. Jeg kørte med disse derfra til Viborg, hvor vi kom ved Aftenstid. Vognen fik jeg sat i Gaarden og Hestene indstaldet hos en Købmand Andersen sydøstlig paa Torvet, men jeg maatte opsøge Nattelogi paa et andet Sted norlig i Byen, da hele Byen var besat med Indkvartering af Krigsfolk for denne Nat, hvilke marcherede for at begive sig til sydligere Egne efter Ordre.

20de Jeg købte nogle Spenserier, 1 Pund Sukker 1 Mark 12 Skil 1 Pund Puddersukker 18 Skil 1 Pund Cikorie 13 Skil 4 Lod The 12 Skil 8 Potter Brdv a 15 Skil. 9½ Pund Tjære a 5 Skil. For Præsten modtog jeg der en liden Komode og en liden Kakkellovn, med hvilke jeg kørte til Haderup Præstegaard, hvor jeg afleverede samme ved Aftenstid og kjørte hjem derfra. Børnene og P. Christensen fik Byg af Loen af 2 Traver, som denne har tærsket 1 Td ¾ Skp. D. 16de fik de Boghvede af Loen omtr. 1 Td som han har for det meste tærsket. I Alt 4½ Dag, hvorfor han har tilgode 10 Skil daglig minus 2 Skil som han sidste Gang fik til Overskud.

21de Drengene slog Lyng østlig ved Hedeagere. Jeg hentede et lidet Læs som vi lagde ind i Stalden og Studehuset. Dels til Strøelse og Dels til Leje for Udvægge.

22de Jeg fodrede Kreaturerne da Børnene var i Skole.

23de Ligesaa. Knud hos Degnen til Konfirmationsforberedelse. Vi satte nogle Møgvogne ind m.m. Vognredskaber.

24de Søndag. Var ingen af husets Folk til Kirke.

25de Juledag. Var jeg Karen og Knud til Kirke, vi kørte, Hestene stod hos T. Dahl. Jeg ofrede Højtidsoffer Præsten 1 Mark Kirkesangeren 8 Skil. Vor nye Præst +++ Prædikede første Gang her i Kirken. Broder Anders kørte med paa Retour. P. Christensen og Hustru paa Touren. Jeg betalte N. Christensen Faarbæk 2 Rbmark for 4 Køer som hans Tyr har bedækket.

26de 2den Juledag. Var ingen af Husets Folk til Kirke. Knud og Esper gik til Løvig at besøge Svoger J. Espersen.

December 1848

27de Knud og Esper kom hjem igen, da der er falden noget Sne, opgav ifølge min Formaning Rejsen til Laanum, til hvilke de var bestemte ved deres Afrejse fra Hjemmet.

28de I Dag er det Tøvejr.

29de Jeg kørte efter Anmodning til Vridsted for T. Dahl, som er noget syg, med Huden af en Ko, som han har ladet slagte. Vog 2 Lis Pund 3 Pund. Jeg modtog af Villads Christensens Enke 2 Rbd 8 Skilling for denne, som skal regnes 1 Rbd pr. Lis Pund og de 2 Pund til Svinding efter Skik. Jeg købte til ham Sukker for 1 Mark 8 Skil og betalte ham 1 Rbd 5 Mark. Jeg købte 3 Potter Mjød a 14 Skil. Paa Retouren besøgte jeg Degnen og eftersaa Ligningerne for Skole og Fattigvæsenet. Svoger N. Pedersen og Søn var her Aften. De 4 Børn var hos Broder Anders til Julebesøg.

30te Vi fodrede Kreaturerne.

31te Ligesaa. Knud til Kirke og til Degnen ef. Tjenesten til Konfirmationsforberedelse.

Januarius 1849

1ste Nytaarsdag var jeg til Kirke.

2den Vi bar 3 Traver Havre af Staldloftet i Loen og begyndte at tærskede af dette.

3die Ligesaa. Knud var hos Præsten til Konfirmations Forberedelse 1ste Gang.

4de

5te Ligesaa.

6te Ligesaa. Vi bar igen 3 Traver Havre i Loen.

7de Søndag var Knud til Kirke.

8de Vi tærskede Havre.

9de Ligesaa.

10de Var Knud igen hos Præsten, der er falden noget Sne, hvilket Vinden foruroligede.

11te Vi tærskede Havre.

12te Vi fik sidste Havre af Staldloftet i Loen omtrent 3 Traver i Alt omtrent 9 Traver. Jeg og Poul Jensen af Graasand, som kom i Dag tærskede dette Havre.

13de P. kastede Havre, vi fik af Loen op paa Staldloftet af de 9 Traver omtr. 6 Tønder 1½ Skp fremmest 4 Skp første Bagest og noget Skumning, og mindre Afdelinger til at fodre med.

14de Var Knud til Kirke.

15de Vi kom Rug i Loen og tærskede 8 Tvillinger og 3 Udlæg Rivning.

16de P. tærskede Rug. Vi fodrede Kreaturerne med m.

17de

18de Ligesaa.

19de Jeg kørte til Haderup og købte af S. Degn en 1 Dag gl. sortbroget Tyrekalv a 1 Rbd. som han ikke fik straks af Mangel paa Smaapenge.

21de Søndag. Var Esper til Kirke.

22de P. tærskede Rug, vi fodrede Kreaturerne m.m.

23de Ligesaa.

Januar 1849

24de Ligesaa. Knud var om Eftmd da han kom fra Præsten i Faarbæk til Tyr med broget Ko hos N. Christensen.

25de P. kastede Ruget, vi rensede noget ved Aftenstid.

26de Vi rensede det sidste og fik Ruget af Loen af 8 Traver 8 Tdr 1¼ Skp som blev lagt paa Loftet over Dagligstuen. Vi kom Byg i Loen, P. begyndte at tærskede af dette.

27de P. tærskede Rug, vi fodrede Kreaturerne m.m.m..

28de Søndag var jeg til Kirke.

29de Vi kjørnede Byg m.m.

30de Vi tærskede Byg. Esper fodrede Kreaturerne.

31te Knud var ved Præsten. Jeg slog Aaen ned og kastede Sneen af Grøften for J. Vad, som kørte hans syge Pige Ane Catrine Staulund til hendes Moder (søster Mette RK).

Februarius 1849

1ste Jeg og Knud tærskede Byg. Esper fodrede Kreaturerne.

2den Jeg kastede Byg, jeg og Karen rensede dette, Knud var hos Præsten og ved Auktion efter Fat??.

3die Jeg bar Bygget af Loen af 4 26/30 Trave men 1½ Trave omtrent blev kuns toppet, til Køerne 3 Tønder 3 3/8 Skp. Anders Stenholm købte 8 Pund Flæsk a 1 Mark Pundet betalte minus 3 Mark. Den 26 f. M. købte P. Christensen Lundbye 7½ Pund a 1 Mark Pundet, som med 5 Mark og de 2 Mark 8 Skil som han havde tilgode for 4 Dages Tærskning.

4de Søndag. Var Knud til Kirke, jeg lod ved ham S. Degn tilsende ½ Specie for Kalven, som jeg d. 24de f. M. købte af ham.

5te Vi tærskede Rug jeg og Knud, Esper fodrede Kreaturerne.

6te Jeg kørte til Mølle med 2 Tdr Rug, 4 Skp Byg til Gryn 3 Skp Malt, 3 Skp Rug for N. Jepsen 4 for Degnen.

7de Vi tærskede Rug.

8de Jeg kørte til Holstebro (Knud fulgte med mig) efter Tilsigelse af Kirkeværgeren, for som Kirkekørsel (i Forening med Naboe og S. Haderis og Laust Haderis som hver betalte mig 3 Mark 8 Skil for deres Part) der at afhente 100 Tagsten, jeg modtog disse hos Købmanden Hr. Kragelund mod contant Betaling 2 Specier, som var mig leveret af Peder meldgaard. Vi kørte med disse Sten til Haderup Kirke, hvor de blev sat ind paa Kirkegaarden ved Degnens Hjælp og Forpagterens. Jeg leverede et ikke tørret Faareskind (af et Faar som paa Søndag var kommen til Vanheld i Faarestien og fik Ryggen kuuret sønder) til Magnus Vang til at Allumere. Jeg købte 1 Pund Skraatobak 2 mark, 3¼ Pund Baandjern 1 Mark 11. ¼ Pund Kaffe, ½ Pund Sukker 1 Mark ?. En Lægte a 14 Skil cour 1 Mark 6 2/5 Skil. Hos Bakmann 1 Pibehoved 12 4/5 Skil. en liden Hente Krasse 12 4/5 Skil.

9de Poul Jensen kom i Dag og tærskede Rug. Knud hos Præsten, Esper fodrede Kreaturerne.

10de Poul tærskede Rug, Esper fodrede Kreaturerne. Jeg kørte 170 Hedetørv til P. Lundbye.

12te Søndag. Esper til Kirke, han bragte mig 7 Mark fra Mændene i Haderis til den foranmeldte Kjørsel. Poul kun ved Aftenstid.

13de Børnene var i Skole, jeg fodrede, Poul tærskede Rug. Drengene tog lidt Strølyng, jeg hentede dette med lidt som var slagen før. Jeg lod optage et Svin, som kom her med nogle Dreng fra Høstrup.

14de P. tærskede, jeg fodrede Kreaturerne.

15de Ligesaa. Knud var i Høstrup, han modtog en Specie og 9 Skil af J. Knudsen, igen 5 Mark ? Skil. Pagina 716. Knud tog den anmeldte Gris med, som var J. Knudsens.

Februar 1849

16de

17de Ligesaa.

18de Søndag. Var jeg Karen og Knud til Kirke, vi kørte. Jeg leverede Hr. Kirkesanger og Skolelærer P. Andersen det ham tilkommende Fourage, og Rug med 2 Pund, 10 Pund Hør, 3 Lis Pund 14 Pund Halm, ? 6 Pund af hver Skæppe er omtr. ?? samt 1 Skp Rug. Hestene stod hos Tomas. Jeg modtog af N. Jepsen i Haderis (efter Foregivende) 3 Tdr 6 Skp Rug, som jeg m.m. har lovet ham at lægge paa min Loft i nogen Tid. Knud blev i Haderup for at følge med hine til Laanum. Jeg leverede N. Jepsen 1 Specie til at betale Farveløn af noget Tøj.

19de Børnene var alle i Skole, jeg fodrede Kreaturerne. Jeg kørte til lille Graasand, hvor jeg medtog Landsbysnedker Peder Knudsens Høvlebænk og Redskaber, som vi satte ind i nørre Stue..

20de Knud kom først hjem i Dag, men bragte intet Tøj. Han gik til Høstrup, hvor han købte 4 Lod Indigo a 12 Skil er 3 Mark og et Par Træsko til Karen a 1 Mark 6 Skil. 1 Fdk. Ærter a 1 Mark er 5 Mark 6 Skil. med hvilke 5 Mark 6 Skil de 5 Mark 9 Skil skal være betalt, men efter min Formodning mangler 3 Skil. Jeg kastede Ruget af 8 12/30 Trave. Karen og Mette rensede dette, jeg bar 5 Tdr. ind paa Loftet. P. Knudsen kom i Dag Aften.

21de De 2 Børn i Skole, jeg rensede sidste Rug, bar 5 Tdr ind paa Loftet i alt 8 Tdr 3½ Skp. Vi kom Byg i Loen og tærskede ½ Trave og 16/30 til Kørerne. P. Knudsen blev syg.

22de Poul kom i Dag, han og Knud tærskede ½ Td Byg, hine kjørnede og kastede Bygget. Vi bar dette Af Loen 7 Skp af 1 Trave og 16/30 toppet. De 4 Skp kom i et Kar og gøres til Malt, de 3 Skp kom paa Loftet til 2 Tdr 7 3/8 Skp.

23de P. tærskede Rug. Børnene i Skole. Jeg fodrede Kreaturerne.

24de P. tærskede Rug. Vi fodrede Kreaturerne m.m.

25de Søndag. Var Esper til Kirke. Om Aftenen var jeg og Knud hos P.K. Lundbye. Jeg købte et Par gl Sko til Knud a 2 Rbmark paa Credit til videre.

26de Jeg betalte Poul Jensen, som nu er indkaldt til Armeen 2 Rbd 3 Mark af 17de for 20 Dages Tærskning. I Dag 2 Mark 4 Skil for de 3 Dage i sidste Uge. Jeg kastede Rug af 2 Traver og maalte dette i Sækken til Præstetiende 1 Td 7½ Skp og dertil 1½ Skp af Loftet er 17 Skp til denne Tiende og 1½ Td. maalte vi i Sække af Loftet for at sælge i Morgen i Skive. Igen 14 Td ½ Skp. P. Knudsen begyndte i Dag at arbejde paa noget Bødkerværk gl.

27de Jeg kørte til Skive og leverede efter Ordre fra vor forrige Præst Hr. Hansen 17 Skp Rug til hr. Købmand Sørensen, samt de 1 Td 4 Skp. som jeg havde med af mit a 3 Rbd Td. imod Varer. Spenserier 4 Mark, 2 Kardus 1 Mark 10 Skil. 3 Pund Tvist a 2 Mark 6 Skil. 1 Rd 1 Mark 2 Skilling,

Februar 1849

2 Pund Hamp 2 Mark 2 Skil. 2-6 Al 3 Mark, 1 Rd 1-7 Al Træ 3 Mark 8 Skil. 4 Rbd 6 Skilling.
Leveret 1½ Td Rug 4 Rd 3 Mark. Igen 2 Mark 10 Skilling, betalt. P. Knudsen arbejdede paa noget
Bødkerarbejde. PCL tærskede Rug.

28de Ligesaa, jeg fodrede Kreaturerne.

Martius 1849

1ste PC tærskede Rug. P. Knudsen arbejdede som sædvanlig, nu har han forfærdiget en ny Brandspand og en Malkestrippe. Vi saugede en Piletræ, som har ligget i Laden først over Faarene og siden i Ruggulv siden Efteraaret 1839, da vi fældede den i Havgaard. Han begyndte at danne Stykkerne til Hjulfælg til at sløve et Par gl Møgvognsfjæl.

2den PC tærskede Rug. P. Knudsen sløvede disse Hjul.

3die Ligesaa.

4de Søndag var jeg til Kirke.

5te PC kastede Rug, ham og Hustru rensede dette, vi maalte 2 Tdr 1 Skp Rug, det øvrige 2 Tdr $7\frac{1}{2}$ Skp bar vi paa Loftet, i alt 5 Tdr $\frac{1}{2}$ Skp forhen 14 $11\frac{1}{16}$ Td. nu = 17 Tdr. P.Chr. tærskede Byg Eftmd. P. Knudsen dannede og satte nogle Skillerum mellem Hestene i Stalden af Fyrretræ.

6te Han dannede og satte det sidste Skillerum. Jeg kørte til Skovhuset i Sevel Sogn med de 17 Skp Rug, som jeg leverede Jens Pedersen der boende i Kongetiende for d. Aar af forrige Aars Afgrøde. Jeg havde 1 Td 5 Skp Rug og noget Malt med til Møllen og noget for Tomas Dahl, som blev malet. Knud fulgte med ang. nogle Klædningsstykker som N. Christensen har lovet at forfærdige, men ?? Uheld var denne ikke hjemme i Dag.

7de P. Knudsen arbejdede for mig, gjorde en Stol til Barnet. Jeg fodrede Kreaturerne. Børnene i Skole.

8de Han gjorde mig en Reol til mine Bøger m.m. (P.Chr. tærskede Byg). Den 8de. Han gjorde en Skuffe til Bordet i Kammeret m.m. f. Eks. en Ramme til en Skrivetavle til Drengene, noget smaa Bødkerværk o.a. P.Chr. tærskede.

10de Han arbejdede her til ved Middagstid, men Eftmd gjorde han en Hakkelseskiste til Søster Mette paa min Kost efter Løfte, han gik til Broder Anders, men Tøjet blev staaende her undtagen lidet.

11te Søndag. Var Knud til Kirke.

12te P.Chr. tærskede Byg. Børnene i Skole, jeg fodrede Kreaturerne.

13de Jeg betalte Snedkeren 1 Rbd 4 Mark for efter beregning 9 Dages Arbejde, 8 Skilling for en gl Saugeblad. Jeg kørte ham og hans Værktøj til Hovedsgaard.

14de PC. tærskede Byg og kastede Byg, fik af Loen af 5 Traver 4 Tdr $\frac{4}{8}$ Skp som blev lagt paa Loftet til de 2 Tdr $6\frac{3}{8}$ Skp = 6 Tdr $7\frac{1}{4}$ Skp.

15de P.Cr tærskede Rug. Vi flyttede Havre over Hakkelseloen omtr. 100 Tvillinger iberegnet noget omtr. 20 Tvillinger, som er lagt ned i Hakkelseloen. Den 14de d. M. lod A. Stenholm mig ved min

Marts 1849

Søn Knud (efter Anmodning) mig tilsende 5 Rbd Sedler, naar de 3 Mark fradrages, som han var mig skyldig for noget Flæsk d. 3die f. M. De 4 Rbd 3 Mark er som Betaling for eller paa de 2 Tdr Rug, som han afkøbte mig d. 17de September f. Aar at modtage for Gregorie Dag d. Aar, men d. 3die f. M. ombad han mig at ligge Ruget paa min Loft nogen Tid, hvilket jeg lovede, imod efter Tilbud at erholde Betalingen til den bestemte Leveranse Tid, altsaa er Rest = 2 Rbd 5 Mark.

16de Fredag. Knud til Kirke. P.Chr tærskede Rug.

17de Løvedag, PCr. Tærskede noget Rugrivning og nogle Tvillinger. Jeg reparerede ved Møgvognene, Margrethe syg, og Knud lidt upasselig.

18de Søndag. Var jeg til Kirke, der afholdtes i Haderup Skole, hvor en Hovedreparation som skal anvendes paa denne og Ladehuset derved m.m.

19de jeg reparerede ved Møgvognene og Borerne (Trillrbør), P.Chr tærskede Rug.

20de P.Chr tærskede Rug, kastede Rug, vi rensede omtr. det $\frac{1}{2}$. Vi begyndte i Dag at kjøre Gødning, Fæmøg paa det i Efteraaret udkastede 9 Læs med Heste 4 med Stude, og 3 Læs Askemøg sydlig paa det udkastede, som jeg læssede af paa 3 Steder pr. Læs.

21de P.Chr og Mette rensede det sidste af 3die og 4de Kjerv af 5 Traver og lidt Rivning. Vi bar dette paa Loftet 4 Tdr 5 Skp til 15 Tdr 3 Skp = 20 Tønder. Vi kørte 4 Læs Aske og Svinemøg paa det sidste for Vinteren udkastede.

22de P.Chr tærskede Rug. Vi kørte sidste af den sidste Sommer blandede Markgødning norlig paa Bakken, som vi læssede af paa 3 Rader østlig paa Bakkesiden a 2 Steder hver 4 a 5 Læs hver Rade med Stude. Eftmd kjørte vi noget Dige af Skeldigen op paa bemeldte Bakke pr Læs 2 Steder med Heste.

23de Fredag Knud til Kirke. P.Chr tærskede Rug. Eftmd kørte vi noget Fæmøg og noget Dige paa bemeldte Bakkeseide. Den 21de d. m. leverede Nabo mig efter Foregivende 1 Td 3 Skp Rug fra N. Jepsen Haderup til 3 Tdr 6 Skp forhen = 5 Tdr 1 Skp, som han har lovet at lade ligge paa Loftet.

24de P.Chr tærskede Rug, vi flyttede Havrebrøngninger i Byggulv 118 Stk. Rugbrønger til Stude 80 Stk. til Heste omtr. 50 formoder jeg, da han har tærsket 2 Traver 13 Tvillinger paa Halvtærskning. Vi kørte ikke for Kuldens Skyld. Den 20de d. M. betalte A. Stenholm mig contant de 2 Rbd 5 Mark, som var til Rest (vide Pagina723) paa de 2 Tdr Rug, som han har købt og lovet at betale men efter hans Ønske ikke modtaget.

25de Søndag. Var Karen og Esper til Kirke, paa Tour kørte jeg disse til Haderup Bakken. Eftmd solgte jeg min Brune 3 Aarige Valak til Svoger Anders Jepsen Laanum for 105 Rbd siger Et Hundrede og Fem Rigsbankdaler, Hesten har jeg lovet at levere paa førstkommende Torsdag i hans Bopæl ved at køre dertil og medbringe nogle Hedetørv.

Marts 1849

26de P.Chr kastede sidste Rug, som og Søster Mette rensede. Vi bar af Loen 3 Traver hel tærsket og 2 Traver og 13 Tvillinger $\frac{1}{2}$ tærsket, 4 Tdr 1 Skp til 20 Tønder forhen = 24 Tønder 1 Skp, men jeg formoder at omtr. 1 Td er taget til Foder til den solgte Hest og som vil formindske Tøndetallet til 23 omtrent. Vi kørte lidt Dige, lidt Jord fra Gaarden, nogle Læs Fæmøg med Heste, 12 Læs Svinemøg Eftmd med Stude. P.Chr begyndte at tærske Byg. Der faldt lidt Sne ved Aftenstid.

27de P.Chr og Knud tærskede Byg, da Snefog og det paa Jorden liggende lille Lag gjorde at Pasagen var mindre bekvem end ønskeligt. Jeg gjorde Stueuhret ren m.m.

28de P.Chr tærskede Byg, Esper i Skole, Edel upasselig, Knud ved Præsten. Eftmd kørte vi 3 Læs Sten til Dæmning, et Læs fra Kirkevej norlig, 1 Læs ved Søster Mettes Kaalgaard og et Læs fra Groben (Grøften) norlig.

29de P.Chr og Knud tærskede sidste Byg. Jeg betalte P.Chr 3 Rbd for 24 Dages Tærskning i denne og f. M. og 6 Skil til 26, som denne var skyldig for 1 Skp Byg som er leveret = 2 Rbmark betalte jeg ham for et Par gl. Sko, som jeg den 25de f. M. købte af ham til Knud. I anledning af at han efter Begjæring blev optaget i Brandassuranseforeningen for Hjerm og Ginding Herreder for rørlige Ejendele fra i Dag Middag, betalte han Assuransefonden 15 Skil, Indskud 2 Skil pr. 100 – 3 – Sum = 1 Mark 2 Skil. Jeg kørte til Laanum med 168 Hedetørv (det var noget Snefog). Jeg leverede min 3 Aarige brune Hest til Svoger A. Jepsen mod contant Betaling 105 Rbd Sedler, samt 2 Mark til Børnene. Jeg overlod ham de anførte Tørv.

30te Jeg logerede hos Svigerforældre om Natten. Jeg gik i Forening med Svoger til en Udflyttergaard i Laanum, Ejermanens Navn er Jens Torup, hvor der stod en sortbrun Hesteplog i 2den Aar tilhørende Peder Rørgaard, som mødte der. Jeg købte denne af ham for 67 Rbd. Sedler som jeg betalte contant og 8 Skil til Karlen, 1 Mark til Børnene. Hesten blev en Timestid efter Købet leveret hos Svoger A. Jepsen. Jeg kørte paa Retur og tog den købte Hest ved Siden af Vognen med min sorte Hoppe og den før omtalte brune 3 Aarige Hest til Løvig, hvor denne blev sat i Svoger J. Espersens Stald, af hvem A. Jepsen som fulgte med købte en aldrende Hest, som blev spendt for til Staulund. I Aften købte A. Jepsen af mig en Ko (sort) eller en Kvie (rødbroget) paa frit Valg, den første for 24 Rbd og den sidste for 19 Rbd, men han valgte at vilde have den første sorte. Jeg har lovet at fodre og græsse denne til i Midten af næstkommende Mai Maaned, da Kalvetiden falder i den 1ste Uge af Juni Maaned ifølge Formodning.

31te Vi kjørte Gødning sidste Aske og Svinemøg 20 Læs af Møgdyngge norlig med Heste og Stude. Jeg fik nye Sko lagt under sorte Hoppe foran, betalte derfor 1 Mark.

Aprilis 1849

1ste Søndag. Var Knud til Kirke.

2den Vi kørte noget Fæmøg med Stude paa Bakken, (Knud var ved Præsten) Askemøg med Heste og Stude ved Aftenstid.

3die Det som er meldt for den 31te d. M.

4de Var Knud og Esper til Eksamen i Haderup Skole. Jeg beskar Piletræerne i Kaalgaarden, jeg fodrede Kreaturerne, kørte lidt 9 Læs Møg Eftmd med Stude.

5te Skjærtorsdag var jeg i Haderup men kom for sildig til Kirke. N. Jepsen fulgte med hjem for at gøre et stykke Eg til Hjul??, men der blev ingen Lykke derved, da det ikke var saa Hensigtverende som jeg havde ventet.

6te Var Knud til Kirke. Jeg fæstede Pigen Ane Catarine Staulund (en Datter af Søster Mette) til at tjene mig et Aar fra 1ste November d. Aar at regne som Arbejdspige, 10 Skil courant gav jeg hende i Fæste og lovede hende 10 Rbd i Løn, et Faar i Foder og Græs, 1 Pund Uld til Flyttetid, de fornødne Træsko samt betale Højtidsoffer for hende, og give en Skrædder Kost medens denne syer til hende de fornødne Klædningsstykker. Hun eller Moderen talte om 14 Dages Frihed om Vinteren, som ej heller blev gjort Indvending imod. Pigen tjener for denne Aar J. Vad Feldborg. Søster Mette lovede at arbejde for os i næste Sommermaaneder i Hø og Kornhøsten. Betalingen for Arbejdet erlægges dagevis med 12 Skil Daglig efter min Bestemmelse, hvori hun samtykkede og billigede Forslaget.

7de Knud var hos Præsten. Vi kørte Gødning 27 Læs med Stude og Heste. D. 6te d. M. var Knud i Gunderuphuse hos Skrædderen L. Christian og afhentede en Kjortel, en Vest og et Par Bukser som han har syet paa sin egen Kost. Han betalte ham for dette Arbejde 1 Rbd Sølv.

8de Paaskedag. Var jeg til Kirke.

9de 2den Paaskedag var Knud til Kirke, da han ved Hjemkomsten underrettede om, at der i Haderup var Sild til salg, red jeg paa sorte Hoppe til Haderup og købte 3 Ol af disse for 1 Rbd 8 Rbskil Sølv af N. Jepsen og N. Hellerup, som havde købt Læsset og kastet Sildene i deres Vogn. Søster Mette fik 20 Stk. for 8 Skil. Knud gik til Gindeskov med ½ Ol som de lod os meddele i Fjor.

10de Var Knud ved Præsten, vi kørte Gødning 27 Læs.

11te Vi kørte Gødning 37 Læs, Esper i Skole, Edel upasselig.

12te Ligesaa 37 Læs. Knud hos Præsten, han meddelte denne ½ Specie som et Slags Erkendelse ?? under Confirmation Forberedelse.

13de Esper i Skole, Edel upasselig. Vi kørte Gødning 40 Læs. D. 12te d. M. leverede jeg Pigen Maren NielsDatter af de i mit Gemme liggende 32 Rbd Sølv (vide Pagina 713) 10 Rbd Sølv, som

April 1849

hun foregav at trænge for til hendes Fornødenheder. Igjen Sum = 22 Rbd Sølv. D. 10 d. M. laante jeg Tomas Dahl i Haderup 1 Specie efter Anmodning (betalt d.19de August Pagina 739).

14de Var jeg til Smedie hos Lauge, Knud red Hestene hjem. De kørte Gødning med Stude 26 Læs. Jeg fik en Muldplade repareret, nogle Plovjern repareret samt 2 Spader, en Stjert beslagen m.m. Jeg betalte Smeden 2 Rbmark for denne Dags Arbejde.

15de Søndag. Var jeg til Kirke, og Knud som i Dag i Kirken blev Confirmeret, og aflagde sin Bekendelse offentlig og højtideligt i en talrig Menigheds Overværelse, Lovet være Herren! som indtil denne Dag har ledet ham paa Barndomsbanen, ved det alvisse og kjerlige Forsyn, saa den begangne Tid er forsvunden for ham med blide Kaar til vedkommendes Tilfredshed! O Herre! Unddrag ikke Din Varetægt fra ham i hans fremtidige Vandel i det borgerlige Samfund, men led ham ved Hjælp af de af ham indsamlede, indskrænkede Kundskaber og disses Vedligeholdelse og mulige Udvidelse, føre sin Fremtidige Vandel paa denne Bane saaledes som Velanstændighed og Pligt fordrer, og som det en Kristent Menneske ?? og vel anstaar! Til Guds Ære, sin egen Samvittigheds Tilfredshed og Slægten til Nytte og godt Eksempel!!

16de Vi kørte Gødning 40 Læs.

17de Ligesaa 40 Læs.

18de Ligesaa 41 Læs. Esper til Skole

19de Vi kørte Gødning 50 Læs.

20de Ligesaa. 25 Læs. Esper og Edel i Skole. Nu er det udkastede og nede ?? ?? I Alt er kørt af denne Møgdyng 418 Læs, som hver er aflæsset 2 Steder.90 Læs omtr. paa nordre Bakkeside. 836 er de øverste dubleret. 926 Læs omtr. i Alt. Om Eftmd spredede mig og Knud de 2 vestre Rader nord fra til søndre Brink 88 Læs til Havre.

21de Drengene skovlede disse Rader ud. Jeg pløjede dette med Stude, saaede i dette 5 Skp Havre, og harvede dette med Heste. Knud var i Dag Eftmd til Skrifte i Kirken for 1ste Gang.

22de Søndag. Jeg kørte til Haderup med Karen og Knud, vi var i Dag til Alters. Broder N. hans Hustru og Datter kjørte med.

23de Vi grov nogle Soj mig Knud og Esper om Morgen. Vi begyndte at køre af disse, og at lukke eller lægge i et lidet stykke Dige i Skellet mod Nabo i Hjørnet og lidt syd derfor.

24de Drengene grov flere Soj, vi kørte og lukkede af Dige. Eftmd begyndte jeg at pløje Rugstub til Havre med Stude ved Skeldigen vestlig.

25de Vi lukkede bemeldte Stykke Dige af. Jeg pløjede Rugstub til Havre med Stude. Eftmd kørte Knud lidt blandet Gødning paa det sandede og østlige paa grønne Agre i Svinehovgaard, og kørte nogle Soj derfra som jeg grov i Dag Middag.

April 1849

26de Jeg pløjede disse Rug og Havrestub af i Overhovgaard. Eftmd pløjede jeg Grønjord i Svinehovgaard med Stude, lidt Gødning derpaa med Heste. Lidt Faaremøg i Marken til Kartoffler, som de muggede af nordre Faaresti. Mette hjalp disse.

27de De muggede sidste Møg af denne Faaresti, kørte dette i Marken norlig ved Væggild Bakken til Kartoffler, lagde Kartoffler der For - og Eftmd. Om Middagen pløjede jeg det Grønjord af til Havre i Svinehovgaard. Om Middagen kørte vi en Trærod gennem Vadkrog ved Slæbning og slæbte denne i Vandet til Dæmning. Mette lagde Kartoffler.

28de Vi lagde sidste Kartoffler der omtr. 12 Skp. Jeg overharvede det sidste Løverdags samt Kartofflerne, saaede Havre. Fæet første Gang paa Græs 10 Stk. Eftmd saaede jeg omtrent $10\frac{3}{4}$ Skp Havre i Rug og Havrestub i Overhovgaard, og harvede det med Heste. De kørte Gødning paa Havrestub i Svinehovgaard med Stude. Chr. Fisker og P. Chr. Lundbye gravede Tørv i Dag.

29de Søndag. Esper til Kirke, ingen Prædiken holdtes. Knud bragte et Stk. Tosild fra Iver som denne har bragt fra Skive $9\frac{3}{4}$ Alen a 10 Skil = 1 Rbd betalt Stampeløn iberegnet.

30te Vi kørte sidste paa den grønne Ager den 7de, hvorpaa denne laa af en sidste Sommer mest af Leer og Møg blandet Møgdyng, fra nordre Ende til omtr. i Linie med Groben (Grøften). Eftmd fældede jeg denne Ager. Knud kørte Hestemøg paa Havrestub i Nederhovgaard. Jeppe Knudsen grov Tørv, denne forlangte ingen Dagløn, ej heller de 2 paa Løverdags, dog skylder Chr. Fisker mig ikke noget. $\frac{1}{2}$ Td. Byg lovede jeg ham.

Majus 1849

1ste Jeg pløjede Havrestub til Havre i Damsteder med Stude, Knud kørte Hestemøg paa Havrestub i Nederhovgaard med Heste. (Nota, den ifjor opbrudte Kile blev ej gødet).

2den Jeg kørte til sønder Mølle med 10 Skp Rug, 6 Skp Byg til Meel, 3 Skp Malt, 2 Skp for Søster Mette, 1 Skp for Brdr. Anders m.m. paa Returen. Knud kørte Møg for Søster Mette med Stude, Eftmd med Heste. Jeg pløjede til Havre i Hovgaard med Stude. Nabo leverede de 2 Tdr Tørvekul, som han den 4de Marts 1847 laante.

3die Jeg pløjede til Havre i Nederhovgaard med Stude omtr. det sidste, om Middagen saaede jeg i Damsteder omtr. 9 Skp Havre og harvede dette. Esper slog lidt Lyng norlig til Bagning, som Drengene hentede med Stude om Middagen. Knud plukkede lidt om Morgenen.

4de Alm. Bededag. Kjørte jeg et Læs Flyttegods fra Hvidhøjhus til N. Feldborg for P. Christensen Lundbye. Knud var til Kirke.

5te Jeg saaede i det gødede og Kilen omtrent 10 Skp Havre og i det øvrige omt. 18 Skp og harvede dette med Heste. Fmd pløjede jeg Havrestub i Svinehovgaard til Byg med Stude. Eftmd kørte Knud sidste af Søster Mettes Møg paa Marken med disse, jeg harvede.

6te Var jeg til Kirke. Jeg modtog min Søn Knuds Skudsmaalsbog hos Præsten, som denne har anskaffet og betalte ham for Bogen 54 Skilling. for Paategningen 12 Skil. I Alt 4 Mark 2 Skil ?? . Jeg gik til Løvig, hvor jeg modtog 1 Fdk. Ærter og nogle Vikker, som dertil er sendt fra Svoger A. Jepsen. Jeg bar dette til Haderup, hvor Knud kom kørende med Studene med et Læs 160 Stk Hedetørv til N. Jepsen som Vederlag for 152 Stk. som han i Løbet af afvigte Sommer leverede for mig til Fattige.

7de Knud og Esper rejste de 30 Læs gravede Hedetørv og grov 10 Læs. Jeg saaede omtr. 3 Fdk Byg i det sandige i Svinehovgaard, og ? 2 Skp Havre i det Lave, og 1 Fdk Ærter i sydvest Hjørne og Vikker i nordvestre Hjørne eller Ende. Eftmd begyndte jeg at pløje til Byg paa Marken i vestre Ager sydlig, hvor Søster Mette har gødet, men da det ikke naaede søndre Ende, blev lagt Kartoffler i søndre Ende.

8de Jeg pløjede dette af, Mette lagde Kartoffler. Jeg saaede Byg omtr. 5/8 Skp i østre Halve, af Mettes i vestre Halve. Eftmd begyndte jeg at pløje til Byg norlig.

9de Jeg pløjede vestre Ager ved Havre og saaede og harvede dette.

10de Jeg pløjede østre Ager og saaede, omtr. 6 Skp er saaet i dette Stk.

11te Jeg pløjede østre og vestre Ager. ?? ?? ?? ?? Leveredes 44 Skil med 10 Skil et Brød vog 13¾ Pund og 1 Pund Smør a 14 Skil.

Maj 1849

12te Jeg pløjede midterste Ager, saaede og harvede dette, omtrent $5\frac{3}{4}$ Skp er saaet i dette Stykke. Jeg overharvede Havren i Nederhovgaard om Middagen. Knud og Esper rejste de paa Mandag af dem gravede 10 Læs Tørv og grov nok 10 Læs.

13de Søndag. Knud var til Kirke.

14de Jeg pløjede øster og vester Ager til sønder Ende, saaede og harvede dette, det regnede lidt.

15de Fmd. Regnvejr saa jeg spændte fra Ploven. Eftmd pløjede jeg af midterste Ager. De spredde sidste Gødning til Byg. Søster Mette har spredet Møg med den 8de 9de 10de 11te 12te 14de og 15de om Eftmd fra omtrent Kl. 3 a 4 til til Aften, til Vederlag derfor har jeg ladet køre $\frac{1}{2}$ Del af hendes Gødning, som hun selv skulde besørge kørt paa Marken omtrent 2 ?, hvilke jeg formoder at være tilstrækkelig.

16de Jeg pløjede midterste Ager af og saaede denne, i dette Stykke $4\frac{3}{4}$ Skæppe i alt $17\frac{7}{8}$ Skp. Knud harvede Eftmd paa Bygget med Heste, mig og Esper lukkede ved Digen ved Aaen. Jeg pløjede nogle Vandfurer i Havren i Hovgaard, til sidst Kaaljord.

17de Christi Himmelfartsdag. Var jeg til Kirke. Jeg var hos Præsten ang. en Fejl som er indløben i Paategningen i Knuds Skudsmaalsbog hans Daab vedkommende, men da Ministerialbogen er Genstanden for den begaaede Fejl, kunde denne ikke indlade sig paa at forandre bemeldte Dato i Bogen, hvor der i stedet for den 13de Juli 1834 er anført den 13de Juni f. Aar, men da jeg besvarede Spørgsmaalet om jeg ønskede at det anførte skulde forandres og Berigtiges Bekræftende, anmodede han mig om at meddele ham samme skriftligt, hvortil jeg lovede mig villig. Jeg var hos Kirkesangeren, der fandt samme Bestemmelse anført i sin Bog ang. bemeldte Gjenstand. Jeg erholdt Bogen "Øen i Vesterhavet".

18de Vi kørte Gødning med Stude af Staldmøddingstedet, noget gl Tække, Jord og Aske og Møg som blodt udgjorde et Lidet Lag paa Bunden 25 Læs paa østre Ager af de 3 som med søndre Ende løber mod Vægilbakken til Boghvede som $\frac{1}{2}$ Gødning betragtet.

19de Drengene spredde dette Gødning, jeg pløjede dette med Heste og saaede i dette omt. $1\frac{1}{2}$ Skp Boghvede og harvede dette. Drengene kørte noget Jord fra Lergrav med Stude i nogle sandede Steder paa Agre.

20de Søndag. Var Knud til Kirke. Han gik til Høstrup med $3\frac{7}{8}$ Pund Smør a 14 Skil Pundet. 2 Mark 7 Skil forhen skyldig for $\frac{1}{2}$ Pund Puddersukker 10 Skil. $\frac{1}{4}$ Pund Brun Sukker 7 Skilling, 1 Par Træsko til Espen 24 Skil. Ialt 2 Mark 9 Skil. Disse er betalt med de 2 Mark 7 Skil minus 2 Skil. Knud købte et Par Træsko 24 Skil. $\frac{1}{2}$ Pund Puddersukker 10 Skil. $\frac{1}{2}$ Pund Brun 12 Skil 2 Cikorier 8 Skil 2 Lod The 8 Skil 50 Loftsom 14 Skil. I alt = Sum 5 Mark 10 Skil og de resterende 2 Skil er bleven 5 Mark 12 Skil, som er hans Tilgodehavende hos mig til Dato.

Maj 1849

21de Vi kørte noget Jord fra en liden Grøft, som vi gjorde ved vestre Ende af Havre i Svinehovgaard med Stude, om Middagen slog vi Lyng norlig ved Stingsdal. Eftmd kørte vi Dynd paa den, den 30te f. M. fældede Ager hvorpaa ogsaa det i Dag. Fmd blev lagt paa sandede Ende.

22de Jeg kørte med Stude med dette Lyng, som vi i Gaar slog til Haderup Bakke, hvor dette blev lagt i den sandede Vej, i den neden Bækken omtr. 20 Skridt i Længde, 18 Læs var bestemt til dette fra Broen til det øverste af Bakken. Imedens jeg kørte dette dertil slog Drengene Lyng, som jeg tog med hjem til at bruge til Ovn til Brødbagning. Eftmd kørte vi Dynd.

23de Om Middagen eller først om Eftmd tromlede jeg paa Byg, da Naboe har ladet Tromlen køre paa min Ager. Vi kørte Dynd paa bemeldte Agre, det sidste 60 Læs er kørt paa denne i 3?. De spredede noget af Aften. Om Middagen tromlede jeg Byg og Havre af paa Marken og harvede og Byg i Hovgaard.

24de Jeg pløjede dette Stykke til Boghvede med Stude efter at Dyndet først var spredt, men da jeg om Eftmd kom til Ageren med Hestene og Harven opkom et Tordenvejr, og Regnen begyndte med Torden og Lynild, jeg maatte spænde fra uden at udrette noget, dette Vejrligt vedholdt til ved Aftenstid. Mig og Karen rensede Byg Fremmost af det som urensat er saaet. 9 Skp, de 3 blev maalt i Sækken for i Morgen at bringes til Møllen til Gryn, de 6 blev lagt paa Loftet og $6\frac{3}{4}$ Skp Baggest derfra, som blev lagt paa Loftet. Vi maalte 11 Skp Rug i Sække til at males.

25de Jeg kørte til sønder Mølle med de 11 Skp. Rug, 3 Skp Byg. Da jeg kom hjem Eftmd saaede jeg i 7de Ager i det indlukte omtr. 3 Fdk. Boghvede. Lidt Baggest i Spidsen sydlig paa Brinken, harvede og tromlede dette med Heste.

26de Vi arbejdede i Brinken ved Nederskifte Aasted, Sandet i Vandet af Grøften, som skyllede i Aastedet. Knud kastede Kartoffler af Graven. Jeg gjorde noget reen i Hakkelsesloen. Cr. Pedersen fra Grove og J. Simonsen kastede Leer en Grav omtr. $2\frac{1}{2}$ Alen lang $\frac{1}{2}$ Alen Bred = $3\frac{3}{4}$ Kubik Alen. J. Simonsen betalte mig for Leeret 2 Mark 10 Skil og 18 Skil cviterede han eller jeg for 300 Favne Simer, som han har strøget for mig, altsaa for Leeret 3 Mark 12 Skil.

27de 1ste Pinsedag. Var jeg og Karen til Kirke. Jeg kørte, jeg ofrede Præsten 1 Mark $3\frac{1}{5}$ Skil. Degnen 11 Skil.

28de Var ingen til Kirke. Knud og Esper trak til Laanum med den sorte Ko, som jeg den 29de Marti sidste solgte til Svoger A. Jepsen i Laanum. Betalingen = 24 Rbd betalte han ikke ved Modtagelsen, men lovede at betale disse med 8 Dages Varsel naar forlangende, men ønskede helst Snapstinget forbi ?? først. Studene kom i Dag Eftmd først paa Græs d. Aar. Søster Mette vogtede Fæet i Dag.

29de Vi ryddede ved Vandløbet af Grøften i Nederskifte Aasted. J. Bitzer og N. Nielsen Kusk fra Egelund kastede en Leergrav $7\frac{7}{8}$ Kubik Alen 126 Sk??.

30te Vi læssede 2 store Sten norlig ved Grøften, stemmede denne eller Udløbet, og kørte Stenen til Dæmningen med Stude.

Maj 1849

31te Knud ryddede Grøft sydlig, jeg kørte med Hestene og dæmmede ved ???? . Eftmd trillede vi den sidste af disse Sten over Dæmning, kørte et Læs Jord over til denne, 4 Læs Hedejord af Kirsdahl til et Vandudbrud i Lille Elkrog. I Forgaars d. 29de d. M. kom Hestene paa Græs. Jeg kørte de 8 i Efteraaret laante Træer til Broder Niels s. Dag.

Junius 1849

1ste Fmd ryddede Knud i Grøften. Jeg satte Trug i Egekrog, hvor Vandet igen brød igennem. Eftmd rejste Drengene op i Tørvene, og rejste de sidste 10 Læs. Jeg passede Fæet som Følge deraf.

2den Vi satte igen Vandløbstrugen i Egekrog og forsverede at en Rotte er Skyld i Udbruddet, da denne var til syne ved Ankomsten. Vi renskar Vandløbene paa Nederskifte og satte Trug der med andet mere. Jeppe Jensen af Høstrup Mark kastede en Leergrav, omtr. 2 Kubik Alen = 32 Skil betalt.

3die Søndag. Var Knud til Kirke.

4de Vi rensede Udløb paa Nederskiftager og kastede en ny norvestlig, reperedede ved Udløbet i Kiil og kørte Opkastningen fra med Stude.

5te Vi skruede Tørv 50 Læs, Mette skruede med. Cr. Nielsens Søn fra Simmelkjær kastede og bortkørte 1 Læs Leer, han betalte derfor 8 Rbskil. da han af Uvidenhed har kastet Fælledelodden for nær. Her faldt noget Regn foranlediget ved Lynild og Torden.

6te Jeg kastede Leer, Knud kørte 3 Læs hjem med Stude. Ved Aftenstid begyndte vi at grave Træk norlig ved Leergrav.

7de Vi grov lidt Træk østen Haderis Vejen i Nærheden af Stingsdahl. Kørte 4 Læs Leer hjem.

8de Vi kørte 4 Læs Leer, grov nogle Træk Fmd. Eftmd kastede jeg noget Baggest Byg fra Sædebyg og rensede dette, 2 Skp Byg. Knud rensede Sandet fra Spildningsruget i Ruggulv, Simmelkjærboerne Cr. Foldes 2 ældste Sønner og Søren Vesterager kastede Leer, jeg maalte Graven $2\frac{1}{2}$ Alen Lang og $1\frac{1}{2}$ Alen Bred = $3\frac{3}{4}$ Kubik Alen 1 Rbmark pr Al = 3 Mark 12 skil betalt, men senere om Eftmd har de Undergravet baade denne og flere Grave, saa at de ere pligtige til det anførte, at erlægge i det mindste 10 Rbskil, da de gjorde den sydvestlige Undergravning imod min udtrykkelige Befaling, saavel som om Fmd at de sløse fra den dem anviste Plads, og oven i Købet viste de (især Vesteragermanden) en meget Brutal og uanstændig Opførsel uagtet deres Lovstridige Forhold.

9de Vi grov 470 Stk Huggentræk Fmd. Den røde Kvie kalvede en sort Kviekalv. Kørte 2 Læs Leer. Blæsevejr.

10de Søndag. Var jeg til Kirke, jeg leverede Præsten min Søn Knuds Skudsmaalsbog samt Koppeattest til Berigtigelse. Jeg betalte Kirkesanger P. Andersen 1 Rbd 26 Skil April Kvartal for Viborg Stiftstidende ifølge sendt Regning fra Skive Postkontor af 23de f. M.

11te Vi kørte Jord, eller begyndte en Møgdyngge i Gaarden norlig 31 Alen Lang og 13 Alen Bred = 403 Kubik Alen.

12te Ligesaa, vi kørte og kastede Fæ og Hestemøg derpaa, da vi havde hakket det paa Bunden liggende Træk.

Juni 1849

13de Vi kørte Tørvesmul paa Møgdyngge med Stude m.m.

14de Vi kørte Sand til Leret med Stude, vandede Leeret og æltede dette først om Middagen med hjelmet Ungnød og sorte Kvie (da den sorte Ungnød blev syg, som Gud være Lovet! dog straks forsvandt, efter at vi gav ham Tobak og Urin, samt lidt Mælk) om Eftmd med Stude. Jeg kørte lidt Træk med Heste i Gaarden og til Leret.

15de Vi kørte Tørvesmul paa Møgdyngge og noget Fæmøg. Karen var i Besøg hos Naboe.

16de P. Chr. Lundbye har gravet 30 Læs Træk, jeg betalte ham derfor 60 Skilling, han betalte mig 8 Skilling for 1 Skp Kartoffler, som han senere skal afhente. Vi kørte sidste Tørvesmul paa Møgdyngge og deri 3die Lag ud? 2 Læs Træk 2 Læs Jord neden Tørvestak, eller paa Stedet.

17de Søndag. Var Knud til kirke, men der holdtes ingen Prædiken, da Kirken i den forløbne Uge er bleven beskadiget ved Ildebrand, som efter Rygtet skal være foranlediget ved et Slags Vovestykke og Uforsigtighed ved at lade indlægge i Kirken noget Kalk og paagyde samme et med Hensyn til Kvaliteten ubetydelig Del Vand.

18de Vi begyndte i Dag at køre Tørv 6 Læs. 2 Læs Træk paa Stakstedet, som vi grov om Middagen.

19de Vi kjørte Tørv 8 Læs. Mikkell Knudsen fra Simmelkjær lod ved sin Søn og Husmand en Lergrav kaste paa 4 Kubik Alen er 4 Mark, som betaltes for det hjemkjørte saavel som 4 Mark for 4 Kubik Alen 1846 = 8 Mark betalt d. 26de Juli d. Aar ved Peder Knudsen fra Snetrup, som hentede et Læs af Leeret.

20de Kjørte Tørv 8 Læs.

21de Kørte vi Tørv 10 Læs.

22de Jeg kørte med Hestene til vor Vejlod ved Hagebro og kørte i Forening med Naboe Grus paa Vejen, som vi tog med Kromandens Tilladelse ved Brohuset som sædvanlig. Vi havde Hestene i Stald i Højgaard, Broder Anders læssede med og jevnede. Jeg var hos Villads Løvig at se en Galt Gris, som jeg skal afhente Søndagen d. 1ste Juli ?? imod 2 Rbd 4 Mark. De nordvestlige Vinde vare meget hæftige. Knud kørte Tørv 2 Læs Eftmiddag.

23de Jeg kørte efter Ordre til Haderis og leverede 152 Stk Hedetørv til Almissem Laust Jensen Haderis. Vi kørte 6 Læs Tørv, og 2 Læs Træk til det øverste af Stak, men af den sidste blev ikke brugt uden omtr. $\frac{1}{2}$ Snese Stk. Søster Mette har lagt disse 50 Tørv i denne Stak, som formoder at være tilstrækkelig, da en gl Stak næsten er i Behold, og Tiden er kostbar.

24de Søndag. Var ingen til Kirke. Messefald. Søster Mette havde $10\frac{1}{2}$ Pund Smør a 12 skil formoder jeg, hun købte $\frac{1}{4}$ Pund Sukker 1 Cikorie 1 Par Træsko til Margrethe, forhen skyldig 5 Mark 14 Skil. Eftmd kørte vi Tørv hjem for Søster Mette med Heste og Stude 6 Læs.

Juni 1849

25de Knud hentede et Læs sidste af Søster Mettes Tørv med Stude. Jeg kørte til Vistorphuset Eftmd med et Læs Leer til Smeden Lauge efter Anmodning. Jeg fik nye Sko slagne og lagt under Brune Hest 1ste Gang ? mest ved at skrabe i Stalden ?? ?? . Skoene lagt om under sorte Hoppe, lidt Træskobeslag m.m. Som Dagløn var han tilfreds med leeret for ½ Dag. Knud kørte Træk. Jeg betalte P. Nielsens Enke 9½ Skilling for Chr. Madsen for et Læs Leer.

26de Knud forrettede Haandlinger Arbejde ved Haderup Skolehus. Jeg kørte nogle Træk nordvestlig fra.

27de Vi kørte Træk. Jeg red til Høstrup med 1 Lis Pund 8¾ Pund Vinteruld, som jeg leverede til J. Knudsen der boende.

28de Vi kørte huggen Træk fra norden K?gnemosen.

29de Vi kørte Træk. Eftmd kørte jeg til Chr. Fisker med et Læs Leer med Heste, tog et Læs Strøsand hjem med.

30te Vi kørte Fæmøg paa Møgdyngge med Stude. Vi kørte af det sidste Sommer gravede og i Heden norlig liggende Træk paa Møgdyngge 17 store Læs i et Lag. D. 26de d. M. vejede mig og Esper Tag 45 Lis Pund 7½ Pund. Jeg kørte med dette til Nabo, og laante af ham dertil 4 Lis Pund 13½ Pund i Alt 50 Lis Pund 5 Pund, med hvilket jeg kørte til Broder N. og leverede ham for de 50 Lis Pund, som han laante mig d. 16de Novb. 1843 og 10de August 1844 vide Pagina 537 – 562. 27de d. M. modtog jeg ved min Søn Knud de 24 Rbd, som Svoger A. Jepsen vide Pagina 725 for sorte Ko.

Julius 1849

1ste Søndag. Jeg gik til Høstrup og leverede J. Knudsen 6 Pund Smør a 13 Skilling, en Kalveskind 2 Mark = 6 Mark 14 Skilling. Den 25de f. M. 1 Lispund $8\frac{3}{4}$ Pund Uld a 28 Skil = 7 Rd 1 Mark 5 Skil minus 3 Skil – 8 Rd 2 Mark betalt contant. Jeg lovede Sognefogden at betale paa Holstebro Amtstue April og Juli Cvartaler = 27 Rbd 3 Mark 3 Skil for at levere disse 9 Skilling – 27 Rbd 3 Mark 12 Skilling. Jeg betalte Cr. Jensen Vormstrup Renterne for d. Aar af de 300 Rbd som jeg er ham skyldig i følge Obligation af 20 Januar 1837 og Revers af f. Aar med 4 Procent pr Aar minus $\frac{1}{8}$ i Afdrag til Krigsskat i følge de gældende Anordninger. Karen gik til Løvig, hun modtog en $4\frac{3}{4}$ Uge gl Galt Gris af Villads Løvig og betalte ham for denne 2 Rbd 4 Mark minus 2 Lybsk Skilling, som resterer til videre, som Følge af Optællingen. Regnvejrr.

2den Vi blandede Gødning.

3die

4de Ligesaa.

5te Jeg kjørte til Haderup Degnebolig med 160 gl Hedetørv og leverede disse som Skoletørv til Kirkesangeren i Mangel af Klynetørv. Præstekonen ønskede ikke i Dag at faa Tørv kørt.

6te Vi blandede Gødning.

7de Ligesaa.

8de Søndag. Var ingen til Kirke, da der ikke holdtes Prædiken. (Jeg leverede Pigen Maren NielsDatter af Høstrup 5 Rigsbankdaler). Siger Fem Rigsbankdaler af hendes i mit Gemme værende Arvekapitaler 22 Rbd Sølv vide Pagina 726. Igen Sum = 17 Rbd Sølv. Hun foregav at trænge til disse 5 Rbd til hendes Fornødenheder 56 Rbd 5 Mark i Renter 1849 i Juli Sum = 23 Rbd 5 Mark.

9de vi blandede Gødning.

10de Ligesaa. Om Eftmd slog vi Bløden i N. Hovgaard og Vad og Kjørestedkrog.

11te Jeg kørte til Haderup Degnebolig, hvortil jeg vestlig i Vestergaard Hede hentede 4 Læs mønne Tørv (Mønnetørv) til Degneboligen eller Skolen og Ladehuset derved. Jeg kørte til sønder Mølle med 11 Skp Rug 6 Skp Byg til Meel, 2 Skp Malt, 4 Skp Meel, som Mølleren leverede mig efter Anmodning til T. Dahl paa Credit til ubestemt Pr??. Prisen forhen var 2 Rbd corant, men nu vilde han ingen Pris bestemme da Ruget stiger. 4 Skp som var der i Forvejen tog jeg med. Knud forrettede Haandlangerarbejde ved Haderup Degnebolig eller Skolehus. Ved Aftenstid hentede jeg 2 Læs Træk norlig med Stude.

12te Vi kørte Træk med Heste og Stude.

13de Knud var i Haderup paa Kirkearbejde. Jeg kørte Træk 8 Læs med Heste og Stude.

Juli 1849

14de Knud kørte sidste Træk fra norden Mosen. Eftmd hentede vi 4 Læs gl Jord derved med hvilke vi begyndte en Markmødding sydlig.

15de Søndag. Var ingen til Kirke, da der ikke holdtes Prædiken. Eftmd kjørte jeg 3 Læs Klynetørv for Præsten med Heste. Knud var i Høstrup med 5 Pund Smør a 14 Skilling = 4 Mark 6 Skilling. 1 Fdk Salt og Spenserier for Summen. Den 14de kørte vi Høet hjem af Vadkrog og Bløden med Stude ½ Læs. Om Middagen slog mig og T. Dahl Aasted i Hovgaard og Eng derved.

16de Vi begyndte at slaa Eng i Nederskifte neden Aasted og denne med havde T. Dahl, og Søster Mette stakkede Høet i Nederhovgaard. Karen kørte til Haderup Præstegaard med Naboe, samt hendes Barn Wisti Peter, hvilken der i Dag blev vaksineret af Distriktslæge Mende.

17de Vi slog Nederskifteager til Udløbet undtagen lidet og Dammen, Engene østen Vandløb til Trug. Havde T. Dahl og Søster Mette, kjørte Hø hjem af Aasted 2/3 Læs, stakkede paa Agre og neden Aasted.

18de Vi kørte 2/3 Læs hjem af Aasted og Brink. Vi slog Nederskifte af til Udløb og lidt østen denne, kørte Høet hjem neden Aasted ½ Læs.

19de Vi slog Agre mellem Udholme undtagen lidet, stakkede Hø østlig paa Nederskifte.

20de Vi slog Agre af til Kiel og Bløde derved.

21 Kørte 2/3 Læs Hø hjem af Ager ¾ af Eng, stakkede mellem Udløb, kom det førhen hjemkørte i Husene, samt de 1ste 2 /5 i Dag.

22de Var jeg til Kirke, der holdtes Prædiken 1ste Gang siden at der var Brand i Kirken. Jeg betalte J. Højgaard Bidrag til Skolestuen og Ladehusets Forbedring 1 Rd 3 Mark 14 Skil, hvilke jeg laante af Naboe til videre.

23de Knud og Esper slog Strølyng paa Hedeager, som vi kørte hjem med Heste. Vi havde Jeppe Knudsen at slaa, slog Kiel. Eftmd slog vi Holm og Gaardkrog til Midten omtr. J. Knudsen forlangte ikke Dagløn, da jeg har gjort ham et Par ?? Kjørearbejde. Han har arbejdet nu 4 Dage 2 Dages Tækkearbejde 1848, 1 Dag Tørvegravning, 1 Dags Slet d. Aar. Karen og Wisti Peter kørte med T. Gindeskov til Haderup Degnebolig, hvor Degnen paa Doktorens Vegne eftersaa de indpodede Koekopper paa Barnet, og Kopperne befandtes at være Ægte.

24de Regnvejr om Fmd. Eftmd slog vi Gaardkrog og lidt i Kiel, havde T. Dahl ½ Dag.

25de Vi slog Kiel af og kielholm og nordre Egekrog til Udløb lidt paa Holm. Vi havde T. Dahl Fmd ½ Dag.

26de Vi kørte det stakkede Hø hjem og kørte 6 læs Møg paa Markmødding med Stude, som vi om Fmd havde afs??let med nogle Agerfurer, som vi pløjede og kørte paa med Stude. Vi stakkede Hø og ved Aftenstid kørte vi 8 Læs Træk paa Mødding med Stude.

Juli 1849

27de Vi kørte 12 Læs Træk paa Mødding med Stude nu 26 Læs Jord i dette Lag. Eftmd stakkede vi Høet paa Gaardkrog, og noget i Kiel.

28de Vi kørte Høet hjem sidste af Kiel til Gaarden, er hjemkørt af Kiel 4/5 til Fæ 4/5 til Heste, 4/5 til Faar af Gaardkrog og 4/5 af Egekrog og Holm, 4/5 til Fæet af sønder Kiel. Af Nederskifte 1/2 Læs til Faar neden Aasted. 4/5 til Fæ norlig af Agre og Kiel bløde, 2/3 vestlig af Agre og Kiel bløde, 2/3 vestlig af Agre 4/5 sydvestlig af Agre. Vi bragte noget i Husene af det forhen hjemkørte, og af dette.

29de Søndag. Var Knud til Kirke, jeg red til Høgild for at besøge Stiftmoder eller at forhøre, hvorledes hendes Forfatning for Tiden gestilerede sig, hvilket jeg desværre efter hvad hendes Udsagn og Sindsstemning viser, ikke befandt hensigtforsvarende, nærmest angaaende det gensidige Forhold, hvori hun staar til hendes Stedsøn Mikkel Nielsen. Jeg red til Broder Niels paa Returen.

30te Vi begyndte igen at slaa i store Elkrog, slog sønder og vester Udløb, JTorps Eng til som Egebusken forhen groede paa Brinken. Vi havde T. Dahl 1/2 Dag, da han kom midt paa Fmd og Regnen afbrød Arbejdet om Eftmd.

31te Vi slog til norden sønder Aasted og denne med.

August 1849

1ste Vi slog JTorps Eng af og havde T. Dahl. Vi stakkede Høet sydlig i store Elkrog og JTorps Eng paa det søndre og smalle.

2den Vejrliget var kold og tør. Jeg lagde et Stykke Reb. Vi satte Grundvolden til en Væg for Hestestald, eller mellem denne og Loen derved og lidt af Væggen. Eftmd slog vi lille Elkrog undtagen lidet.

3die Vi adsplittede Stakkene sydlig i store Elkrog og JTorps Eng, og hvervede noget førend Regnen ved Middagstid begyndte ledsaget af Torden og Lynild, som vedblev til Aftenen, og da ved Aftenstid rev vi noget Hø fra Vandet, da dette voksede saa højt at stod Fare for at bortskyllles.

4de Vi stakkede Høet i JTorps Eng forsaavidt Vandet ikke har overskyllet. Vi rev en del Hø af Vandet på det Tørre og strøede dette der - kørte Hø hjem sydlig af store Elkrog omtr. 3/5 Læs til Heste, blev stakket paa Agre.

5te Søndag. Var jeg til Kirke, jeg gik paa Retur til Høstrup efter Anmodning af Sognefogden for som Værge for dennes Moder at varetage hendes Tarv ved hendes Indflytning i Aftægtsstuen, foranlediget ved, at den gensidige Forhold mellem hende og Sønnen Niels Andersen ikke er saa ganske tilfredsstillende, som man kunde ønske sig, men sporedes ganske at være det modsatte af, hvad man kalder god.

6te Vi kørte Hø hjem af JTorps Eng 4/5 Læs til Faar 2/3 Læs til Faar ½ Læs til Fæ, af det skiden, som Vandet har overskyllet blev lagt over Kalvehuset.

7de Vi slog store Elkrog østlig, og noget af det vaade sydvestlig.

8de Vi slog Elkrog Agre, havde T. Dahl.

9de Vi, Knud mest slog Holmen og Aasted derved, stakkede lidt i store Elkrog, vi kørte det østre hjem i Aften 4/5 Læs til Fæ. Røde Ko til Tyr.

10de Vi slog Egekrog af undtagen lidt om ved Aasted. 2 Stykker Aasted som Vandet har overskyllet og fordærvet med sine medbragte Bestanddele. Vi havde T. Dahl Fmd ½ Dag.

11te Jeg kørte til sønder Mølle med 10 Skp Rug, 2 Skp Malt, 1 Td. Rug til A. Stenholm, af det som han købte af mig i Efteraaret. 4 Skp er jeg endnu skyldig til A. Stenholm, 2 Skp Rug til T. Dahl, som han har købt, men ikke forlangte Prisen opgivet. Jeg kørte ad Feldborg paa Returen. Vi stakkede Hø paa Elkrog Ager.

12te Søndag. Var Knud til Kirke, jeg betalte 1 Mark 7 Skilling for 11 a 12 Alen Tøj Præsning. Søster Ane var her at besøge os, paa Returen kørte jeg hende til og paa Egelund Agre.

13de Vi kørte Fæmøg paa Møgdyngge med Heste. Stakkede Høet i Egekrog og af Elkrog Bløde, og af Holmen, kørte 4/5 Læs af Elkrog til Heste.

August 1849

14de Vi slog det ved nye Aasted, som var overskyttet af de høje Vande. Buskene paa Laust Holm og Aasted derved, sidste af Lange Aasted og Egekrog Aasted. Sidste Høslet for denne Gang.

15de Vi grov lidt paa Gl. Høstrupvej ved Aftenstid. Knud kørte af det gravede paa Mødding med Stude Fmd. Eftmd og kørte Høet hjem til Gaarden af Egekrog 3 Gange 2/3 Læs af Egekrog og Holm til Heste, ½ Læs af Elkrog Bløde. 2 Gange 4/5 af Agre og Eng derved til Fæet. Det af Agre kom i vestre Gulv, hvor det bedste efter skønnende er indpakket. Det smudsige af JTorps Eng blev lagt over Kalvehuset, og det i Nederskifte senere sammensunkede sydlig paa Ladden derved.

16de Knud kørte Jord paa Markmødding med Stude. Jeg grov lidt ved Gl. Høstrupvej. Eftmd kørte jeg 6 Læs Fæmøg paa M.Mødding, noget Regn ved Aftenstid.

17de Knud kørte Jord fra Gaarden paa Mark Mødding med Stude. Jeg repererede lidt ved Hølemmen. Eftmd kørte jeg til Neder Feldborg, hvor Hr. Kirkesanger og Skoleholder P. Andersen fulgte til O. Feldborg, hvor han samlede det ham tilfaldende Hø, saavel som hos Gaardmændene i N. Feldborg et helt Læs. J. Vad lod en Hest spende for gennem Sanden og Bakken P??vejen. Jeg kørte til Degneboligen med Høet, og derfra og hjem ved Midnat. De stakkede sidste Hø i Egekrog og L. Holm og kørte lidt Møg paa M. Mødding.

18de Fmd kørte vi Jord paa M. Mødding. Vi kørte sidste Hø hjem af Egekrog og Holm og Elkrog og L. Krog 2/3 Læs til Fæet. Vi fik dette samt det øvrige paa Onsdag hjemkørte nogenlunde tørret til Laden og fik samme ind undtagen det som var sidst paa Vognen, som kom ind ?? til Fæet. Karens Søster Mette var her.

19de Søndag. Var jeg til Kirke. Tomas Dahl betalte mig 1 Specie, som jeg den 10de April d. Aar laante ham vide Pagina 726, hvor dette er Cviteret, de 2 Skp Meel som jeg leverede ham ved Naboe d. 12te d. M. som jeg har anført til Pris 5 Mark lod han sig nøje med til Dagløn for efter min Regning 6 Dages Arbejde ved Høsletten, hvilket jeg fandt meget billigt.

20de Vi begyndte i Dag at høste Rug 4de Kjerv fra søndre Ende til Bakken.

21de Jeg kørte med min Vogn og sorte Hoppe og en Dito af N. Knudsen til skive, denne fulgte med og T. Dahl paa Tour og Retur. Jeg købte 10½ Pund Reb a 21 Skil Pundet, 2 Tylt Fjæl Finlapper kaldet a 14 Mark pr Tylt. 4 Stk 4 Alen Finlapper a 24 Skil pr Stk. 8 Pot Brv. a 1 Mark pr Pot, ½ Skp fin Salt 2 Mark 4 Skilling, 100 – 2 Tom. Søm 1 Mark 8 Skil, ½ Lis Pund Klipfisk 2 Mark 10 Skilling, Svovl 4 Skil samt nogle Spenserier alt til Beløb (Reb undtagen) 9 Rd 1 Mark 14 Skil som blev ført til Regning til videre hos Købmand Hr. J. Sørensen og Regningen mig meddelt. N. Knudsen købte 9 Stk Egetræ m.m. Vi kørte fra Skive omtr. ved Solnedgang og kom til Staulund omtr. en Timestid efter Midnat. Drengene slog Strølyng østlig ved Hedeager, og kørte det hjem med Stude. Knud var til Tyr med broget Kvie Kov.

22de Vi høstede 4de Kjerv af omtr. 6½ Trave, begyndte at høste 3die Kjerv i Midten.

23de Vi høstede 3die Kjerv norlig.

August 1849

24de Om Morgenen kørte vi et Læs Fladtørv paa Dæmning med Stude, da Vandet har bortskyllet de midterste. Vi tog det skyllede og sammenrevne i Laust Krog med hjem. Vi høstede 3die Kjerv.

25de Vi høstede 3die Kjerv af undtagen lidet, en halv Holm sydvestlig. Eftmd høstede vi Ruget ved Egekrog 1 2/20 Trave. Havre derved 8/20. Vi tog dette alt og Rugen hjem og satte det bag nørre Huset.

26de Søndag. Var Esper til Kirke.

27de Vi høstede 1ste og 2den Kjerv norlig samt det lave. Jeppe Jensen af Høstrup Mark og Broder Anders hans Svigermoder var her at hjælpe ved Høstarbejdet. Vejrliget var ustadig med afvekslende Regnbyger og noget Blæst.

28de Vi høstede 1ste og 2den Kjerv i nordlig Retning. Vi havde samme J. Jensen og Tomas Dahls Hustru. Broder Anders og Hustru, Niels Christian Jensen og Hustru. Eftmd Kl. 4 til Aften Niels Jepsen af Haderup, Naboe og Karl samt hans 2 Piger til Høstarbejde. Jeg betalte jeppe 24 Rigsbankskilling (Rbs) for 1 Dag, den ene Dag vilde han gøre som Vederlag for en liden Kørsel.

29de Vi høstede 1ste og 2den Kjerv af paa Marken om Fmd. Om Eftmd høstede vi 1ste 2den og 3die Kjerv nordvestlig ved Gaarden. Vi Kørte Ruget hjem af 4de Kjerv 5 24/30 Trave, som blev lagt over Studehuset.

30te Vi høstede Ruget af nordøstlig ved Gaarden og i Svinehovgaard i alt 8 Traver. Eftmd høstede vi Byg norlig og Søster Mettes vestlig. Vi havde J. Abildgaard ved A. Stenholms Foranstaltning og paa dennes Vegne, som havde lovet at høste i Dag samt T. Dahls Hustru.

31te Vi høstede Ruget paa Hedeager 3½ Trave, som blev sat i nørre Gulv vestlig. ½ Trave af Søsters. 1 2/30 Trave før Lergrav over Stu??.

September 1849

1ste Vi kørte 1ste og 2den Kjerv Rug hjem 19 Læs af Marken 46 11/30 Trave, af Søsters Part 1 8/30 Trave, er 47 19/20 Trave, og 3 Trave at Lukke. 24 5/30 kom i Sædegulv, det øvrige i midterste og nørre. 54 11/30 – 10 50/60 3die Kjerv – 65 21/60 Trave. T. Dahl var her at arbejde og Broder Anders og Svigermoderen Eftmd. Søster Mette laante mig 3 Lis Pund 4 Pund Tag til Baand til Ruget. Jeg solgte en rødbroget 5 Aarig Stud til A. Pedersen fra Resen for 50 Rbd Sedler at levere d. 9de d. M.

2den Søndag gik jeg til Haderup men kom for sildig til Kirke.

3die Vi høstede Byg af paa Marken, vi havde Jeppe Knudsen at høste og Broder Anders hans Svigermoder Christiane at binde op, hien vilde ingen Dagløn have, og denne tilbød jeg ingen.

4de Vi rev Rugstub.

5te Fmd rev vi Rugstub og samlede Rivning paa 3die og 4de Kjerv, høstede Havre i Damstederne, kørte et Læs Rivning hjem, som kom ind til Fæet. Vi havde T. Dahl at arbejde for os.

6te Vi rev Rugstub, kørte et Læs Rivning som kom ind til Fæet. Eftmd høstede vi Havre nordvestlig ved Byg 4½ Trave.

7de Vi rev Rugstub, kørte et Læs Rivning, som kom ind i Nørrehuset til Studene. Eftmd høstede vi Havre 5te og 6te Kjerv ved Skeldigen i Hovgaard 8 1/4 Trave.

8de Vi høstede sidste Havre i Midten i Hovgaard omtr. 14½ Trave. Eftmd kørte vi Byg hjem norlig omtrent 10 Traver 3 Læs. T. Dahl og Johanne Iversdatters Datter arbejdede for os. Sidste Rugrivning af Marken.

9de Søndag. Var ingen til Kirke. Jeg trak til Resen med en rødbroget 5 Aarig Stud, som jeg den 1ste d. M. solgte, og leverede denne til Anders Pedersen der boende mod contant Betaling 50 Rbd Sedler. Jeg købte i Høstrup nogle Spenserier 3 Pægl Bvd. 12 Skilling, 1 Par Træsko til Edel 1 Mark. Han betalte mig for 12 Pund Smør leveret f. M. a 15 Skil Pundet. Tilgift paa 24¾ Pund Vinteruld a 2 Skil Pundet leveret Juni 27de. I Gaar Aftes betalte jeg T. Dahl 4 Mark for Arbejde her i 3 Dage, hans Kone i 2 Dage = 1 Rd 8 Skil efter min Mening til de 4 Mark. Pund Ost Skilling 1 Pund Smør 1 Mark, 1 Skp Byggryn 1 Mark m.m. i Vederlag.

10de Samme Aften betalte jeg Søster Mette for 48 Dages Arbejde i Hø og Kornhøsten 6 Rbd Sølv efter Aftale af April 6te d. Aar. Vi begyndte i Dag at slaa Faarelyng, havde Johanne Iversdatter, hende, Søster Mette og Drengene slog. Vi kørte 3 Læs hjem, kom ind i sønder Huset østlig.

11te Mette og Drengene slog Lyng, vi kørte 2 Læs, den ene kom ind som forhen, den ene paa Ladden over Faarene i Laden. Eftmd Regnvejrr.

12te Knud og Esper slog lidt Lyng til Brændsel, vi kørte dette og noget Faarelyng hjem, vi tærskede.

September 1849

13de Mette, J. Iversdatter rev Bygstub, vi tærskede, fik Rug af Loen af 21/30 Trave 4½ Skp der var og lidt Spilding. Kørte Rugrivning hjem norlig, som kom ind til Fæet.

14de T. Dahl kastede Dynd det meste af Dagen. Vi gjorde Baand og ?? til og kastede dette. Eftmd kørte vi dette hjem omtr. 30 Traver 8½ Læs, hvoraf noget maatte lægges paa Høet.

15de Vi kørte Rivning hjem af Indlukke nordvestlig ved Gaarden af 4 Agre, som kom ind i Nørrehuset til Studene. Boghvede derfra blev sat i Høgange vestlig, det af Marken paa Høet sydlig. Havren ved Skeldigen 4½ Trave kom ind i nørre Ruggulv østlig til 4½ Trave af Marken til at tærske, det øvrige omtrent 3½ Trave blev lagt paa Staldloftet sydvestlig til Julen. De rev Bygstub af paa Marken, og vi kørte Bygrivning hjem, som blev lagt paa Høet i Laden norlig, hvorfra vi først flyttede Bygget og pakkede dette i Byggulv.

16de Søndag. Var jeg til Kirke.

17de Vi kørte Soj i Skeldigen, hvor vi gjorde Overkørsel til at køre med Tørv. Eftmd slog vi lidt i Overhovgaard og ved Skeldigen.

18de Vi slog og noget der og ved Karmen og i Neder Hovgaard, desværre fik jeg saadan Bærk i mine Lænder, at jeg ikke kunde Arbejde, thi selv at gaa blev mig. Vi kørte sidste Havre hjem af Hovgaard omtr. 14 Traver, som dels kom paa Staldloftet dels i Hakkelsesloen, især da der faldt lidt Støvregn af og til. Jeg betalte Pigen Maren NielsDatter Faarbæk for Forfærdigelse af nogle Klædningsstykker, mest til Børnene paa min Kost siden om Eftmd den 10de d. M. 1 Rbd 8 Skil + 4 Skil (hun havde en Hjælper med sig til at sy).

19de Da jeg af formedels min Skrøbelighed ikke turde ride, kørte jeg og Knud med til Feldborggaard efter Ordre, hvor mine Heste med flere undersygtes af en Dyrslæge i Anledning af en paa sine Steder i Landets Provinser udbredt Smitte Syge hos Hestene. Saavidt jeg erfarede blev alle erkendte for sunde. Knud slog lidt af Buskene i Nederhovgaard. T. Dahl kastede Dynd, jeg rev lidt Havrestub. Esper rev Græsset sammen.

20de Jeg kørte tilsønder Mølle med 10 Skp Rug 3 Skp Byg til Gryn, noget 4 Skp Rug, og noget Malt for T. Dahl. Jeg leverede ham 1 Fdk Bygmalt 10 Skil. Eftmd harvede jeg med Hestene for T. Dahl med min Harve. Knud lidt syg.

21de Esper slog lidt Strølyng. Knud kørte et Læs Faarelyng hjem for Søster Mette, og et Læs Strø og Faarelyng for os. De rev Havrestub, Knud slog Buskene i Vadkrog.

22de Knud kørte 6 Læs Fæmøg og 12 Læs Agerjord paa Markmødding med Heste. Han og Esper satte Havre paa Staldloft og sidste paa Lad, som vi lagde over Hakkelsesloen. Vi begyndte at pløje til Rug nordvestlig til 4de Kjerv fra Bakken til nørre Ende med sortbroget 4 Aarig Stud og sort hjelmet 2 Aarig, som vi vænnede, denne gik efter Omstændighederne meget godt. Vi kørte Havrerivning hjem af Hovgaard og noget Hug, som alt kom ind i Hakkelselo.

September 1849

23de Søndag. Var Karen, Knud og Esper til Kirke, der holdtes Høstprædiken. Karen leverede Præsteoste 3½ Pund.

24de Vi pløjede Fmd med hvid og ?? Stud, om Middagen med Heste, Knud og Esper tærskede. Eftmd pløjede vi med hvide Stud og første Gang med sorte Ungnød.

25de Vi pløjede igen med disse om Fmd, med Heste om Middagen. Eftmd med den hvide og begge de smaa.

26de Vi pløjede.

27de

28de

29de Ligesaa.

30te Søndag. Var jeg til Kirke.

Oktober 1849

1ste Vi pløjede.

2den

3die

4de Ligesaa.

5te Vi begyndte i Dag først at saa Rug 2den Kjerv 3 Agre fra østre Side. Vi havde T. Dahl at tærskede 3die Dag. Jeg betalte ham efter min Bestemmelse (da han kuns forlangte 1 Mark daglig) 3 Mark 12 Skil og 2 Mark for de 2 Dage, som han kastede Dynd er 5 Mark 12 Skilling, som jeg laante i Skive = 1 Rbd 8 Skilling derpaa er han leveret 1 Pund Smør a 1 Mark, 1 Fdk Malt a 8 Skil 1 Mark 8 Skilling = 1 Rbd 8 Skil minus 1 Mark 8 Skil er 5 Mark betalt. De 12 Skil som i Markedet i Skive d. 28de f. M. af ham udlagtes og en liden Munk a 3 Pot Rom til 3 Mark er betalt ved, at jeg i samme Marked betalte 1 Skp Salt a 3 Mark 12 Skil.

6te Vi pløjede og saaede Rug 2den Kjerv, 14 Skp er saaet.

7de Var mig og Karen hos Naboens om Morgen, vi kørte til Kirke, hvor hans Søn Niels Jakobsens Daab blev publiceret, vi var igen om Eftmd hos Naboens samt Børnene til Barselgilde kaldet. Svoger A. Jepsen her.

8de Vi var igen hos Naboens. Knud tærskede lidt og kastede Rug for første Gang, som jeg befandt got.

9de Vi pløjede Bygstub.

10de Vi pløjede midterste Ager af og saaede i denne omtr. $7\frac{1}{2}$ Skp Rug og harvede dette.

11te Vi saaede 2den Kjerv af og lidt 3die Kjerv, Esper pløjede i Søsters $1\frac{1}{2}$ Skp begge Kjerv.

12te Vi pløjede 3die Kjerv sydlig og 4de Kjerv østlig. Esper pløjede. Tomas tærskede 2den Dag siden Afregningen.

13de Vi saaede 3die Kjerv af nordlig og Halve østre Bygstubager sydlig.

14de Søndag. Vi kørte mig, Karen og 4 yngste Børn til Laanum til Svoger A. Jepsen, hvis Datters Daab i Smollerup Kirke i Dag blev publiceret til hvilket jeg var Vidne skøndt mine Heste og Vogn ikke var i Smollerup, da Karen ikke var til Kirke. Min Offer 2 Mark + 1 Mark.

15de Vi var hos Svoger til over Middag og kørte hjem om Eftmd. Knud tærskede lidt.

16de Vi pløjede paa det vestre Bygstub.

17de Vi pløjede Bygstub af med Stude, saaede og harvede dette Eftmd. Jeg pløjede Havrestub vestlig og saaede og harvede dette.

Oktober 1849

18de Knud, Esper og Søster Mette, Christiane, A. Lauridsen, Chr. Fisker og Hustru, J. Ivds. og Datter tog Kartoffler op, som vi lagde i nørre Stue. De forlangte ingen Dagløn i Dag.

19de Knud, Esper, Karen og Søster Mette tog sidste Kartoffler op.

20de Jeg kørte til sønder Mølle med 15 Skp Rug 2 Skp Byg til Meel. Paa Returen havde jeg lidt for Tomas Dahl. Knud, Esper og Søster Mette kørte Markmøg med 3 Stude paa Boghvedestub.

21de Søndag. Var mig Karen og Knud til Kirke og til Alters. Vi kørte. Jeg laante T. Dahl 1 Specie.

22de De kørte igen Markmøg med Stude. Jeg kørte med Heste og Harve til Jeppe Knudsen og harvede for ham.

23de Regnevej Fmd. Eftmd kørte vi sidste af Markmødding med Heste, lidt Aske og Svinemøg paa søndre Ende af vestre Ager af Kartoffelstub til Møgdyngge.

24de Knud pløjede Boghvedestub med Stude. Jeg kørte sidste Aske og Svinemøg paa søndre Ende af Boghvedestub nordvestlig Indlukke omtrent til i Retning med Grøften norden Bløde.

25de Fmd kørte jeg Fæmøg paa samme Ager norlig. Knud pløjede og Kartoffelstub vestre Ager mrd Stude. Margrethe samlede Kartoffler. Eftmd pløjede vi Kartoffelstub derved med Heste og Stude undtagen lidet, Esper og Edel samlede Kartoffler efter Ploven.

26de Knud pløjede dette af. jeg kastede Rug. Jeg saaede i disse 3 Stk. omtrent 4½ Skp, k?umharvede dette med Heste, jeg pløjede i Indelukke til 3die Kjerv 5te Ager. Jeg saaede i denne omtr. 2 Skp Rug, i et lidet Ager i Svinehovgaard ½ Skp. Degnen var her i Anledning af Bistaderne, han mener at de 2 med levende Bier kunde blive staaende.

27de Knud pløjede et lidet Bygstubager i Svinehovgaard, 6te Ager 2den Kjerv ovenfor, og jeg 7de og sidste Ager Boghvedestub med Heste, jeg saaede dette og Knud harvede dette. I disse 5 Agre omtr. 1 Td Rug. Er saaet i alt d. Aar Rug 8 Tdr 7 Skp. Det første den 5te d. M. og det sidste i Dag. Knud ud med mig paa Turen til Høgild til forbi Hessellund Vejen, jeg gik til Høgild, hvor jeg logerede om Natten paa Stiftmoders Bopæl.

28de Søndag. Jeg var der efter hendes Anmodning som Værge for at underhandle angaaende hende og Sønnen Mikkell Nielsens gensidige Forhold til hinanden. Hun ønskede at et lidet Kammer nordøstlig ved Stuen maatte indrettes til Beboelse for hende alene, hvorved Sønnen lovede at være behjælpelig med, hvad som hun har overladt til hans Raadighed. Eftmd gik jeg hjem. Jeg købte et Par Træsko af Cr. Madsens Hustru a 26 Skil imod countant Betaling.

29de I Dag begyndte jeg at fælde med Stude nordøstlig ved Ruget. Drengene slog Strølyng. Jeg ??tede et Læs sidste med Hestene Eftmd.

30te Esper var til Eksamen, han leverede Degnen en Ost for det løbende Aar. Knud fældede med Stude, jeg med Heste sydlig.

Oktober 1949

31te Ligesaa.

November 1849

1ste Jeg kørte til N. Feldborg og kørte hjem med Pigen Ane Catrine Staulund, (Datter af Søster Mette, RK) som jeg den 6te April d. Aar fæstede samt hendes Gods, for at begynde sin Tjeneste hos mig. Knud fældede med Stude, Eftmd gik jeg til Høstrup, for som Værge for Enken Dorte Pedersdatter efter hendes Forlangende at paase hendes Tarv, da hun i Dag skal modtage Aftægt i Naturalier, hun modtog og enkeltdte Dele for Halvaaret til 1ste Maj 1850 til Eks. Smør, Ost. Kød, Fisk, og visse Dele foregav hun at være hende leveret i Forvejen og det øvrige troede hun sig tilfres med at blive lovet at levere hende, naar hun forlanger. Jeg købte hos J. Knudsen Farvevarer til Beløb 2 Mark 12 Skil og 1 Par Træsko 1 Mark 6 Skil. I Alt Sum = 2 Rd 5 Skil. rester 1 Mark 3 Skil. Knud red mig imøde ved Høstrup Hedemark.

2den Vi fældede med Stude og heste, T. Dahl tærskede 7de Dag paa Regning dog 2 Pund Smør.

3die Jeg kørte til Haderup og fældede for Th. Dahl. Knud fældede først lidt med Stude. De slog Brændelyng.

4de Søndag. Var Knud til Kirke. Esper i Høstrup og købte et Par Træsko.

5te Jeg fældede med Stude, Knud kørte Fæmøg med Heste paa det udkastede nordøstlig. Vi fik Rug af Loen af 2 2/3 Trave 14³/₄ Skp. 5³/₄ forhen.

6te Ligesaa, Knud og Esper tærskede Byg. Regnevejrr.

7de Ligesaa, Broget Ko kælvend, en mest hvid Tyrekalv. Knud kjørnte Bygget af 2 Traver, jeg kastede dette efter at jeg havde pløjet. Den 5te kom Hestene pa Foder til Bestandighed.

8de Ligesaa. T. Dahl tærskede Rug 1 Trave, han har forhen tærsket 40 Tvillinger daglig. Vi maalte Bygget omtr. 4 Skp god Maal, og bar det af Loen urensset.

9de Jeg fældede med Stude. Knud kørte med Smaasten til Broder N. som lagde Brolægningen ved Brøndtruget, som han i Løbet af Sommeren opgravede og bortkørte med min Tilladelse, mod Løfte at brolægge samme igen.

10de De kastede ud. Eftmd murede den i Løbet af Sommeren begyndte Væg under Hestekrybben. Knud kørte sidste Fæmøg i Marken. T. Dahl tærskede 9de Dag.

11te Søndag. Var jeg til Kirke. Jeg betalte Jørgen Bidrag til Skolevæsenet for sidste ½ Aar 5 Mark 8 Skil.

12te Knud og Esper hentede lidt sydøstlig i Heden som blev lagt i Kaal?? for Kørselens Skyld. Vi kørte Dynd paa Mødding med Heste og 3 Stude 24 Læs.

13de Vi kørte sidste af det af T. Dahl kastede Dynd paa Mødding 13 Læs, i alt 37 Læs og 14 Læs, som Knud kastede. Sum = 51 Læs, hvorved Loget blev udsat. Eftmd begyndte Knud og Ane Catrine at mugge Faaresti, T. Dahl tærskede for Søster Mette.

November 1849

14de De muggede Faaresti, Knud kørte Fmd med Stude. Jeg Eftmd med Hestene i Marken af dette Møg paa det udkastede.

15de Jeg kørte til Haderup med Heste og fældede for Præsten Hr. Rostrup i Forening med Nabo. Kuns lidt upasselig. T. Dahl fulgte med hjem Aften.

16de Knud kørte Faaremøg i Marken Fmd med 3 Stude. Eftmd med Hestene. Jeg maalte Tørvekul i en Sæk. T. Dahl tærskede. Den 7d. M. laante jeg Nabo 8 a 9 Skp Tørvekul af dem, som han i Foraaret indlagde i Vognporten.

17de Af de paa Pagina 734 anførte 17 Rd og d. Aars Renter 6 Rbd 5 bliver i alt Sum = 23 Rbd 5 Mark tilhørende Pigen Maren Nielsdatter, har jeg i Dag leveret hende 10 Rbd eller 5 Specier, hvilke hun foregav at behøve til at betale en Kakkellovn og til øvrige Fornødenheder. Igen i mit Gemme 13 Rbd 5 Mark. Hun kørte med, samt en Bede (som har gaaet her en 3 Ugers Tid) til Pindhuset kaldet ved Hagebro, hvor jeg kørte til Smedie til P. Laugesen. T. Dahl fulgte med at arbejde for mig. Jeg lod begge Hestene beslaa med nye Forsko, som blev ?? og brugte Sko under Bagfødderne, jeg fik ikke betydelig mere smedet, men C. Madsen fik en Hest beslaaet med nye Forsko om Middagen. Jeg betalte Smeden 24 Rbskil for hans Arbejde og hans Kost efter Behag. 13 Skil i Hagebro for 3 Pgl. Bærdv. til T. Dahl. Karen var i Løvig at besøge hendes Søster, hun kørte med paa Retur, paa Turen ogsaa, men maatte gaa tilbage efter det forglemte Mad til Smedefolkene.

18de Søndag. Var Esper til Kirke.

19de Regnevejr. Knud og A.Catrine kastede lidt ud Eftmd.

20de Knud tærskede Vikker og Ærter, vi fik dette aff Loen omtr. 1 Alb? af det første og 2 af det sidste. Vi bar Halm af Ruggulv og lagde dette paa Ladden over Fæet. Eftmd kjørte jeg sidste Faaremøg i Marken 2 Læs og 21 = 23, 1 Læs Fæmøg. Knud, A.Catrine slog Strølyng. Jeg hentede dette ved Aftens Tid.

21de De kastede lidt op ved Møgdyngge nordøstlig. Frostvejr. T. tærskede Rug.

22de De kastede Møgdyngge op sydlig, Knud kørte nogle Læs Sand over til Stenbro ved nørre Huset, og et Læs Sten i Kiel Sanden.

23de T. Dahl tærskede Rug 14de Dag, Smededagen iberegnet. Daglønnen for de 7 første Dage efter min Bestemmelse 20 Skil. da han tærskede daglig 1 1/3 Trave af hvilket vi omtrent har faaet 1 Td Rug og 1/2 Trave Tag, hvorfor han efter mit Tilbud kunde tilkomme 24 Skil. 1 Mark for Ruget og 8 Skil for 1/2 Trave Tag, men jeg mente at det hele da skulde gøres færdig ved samme, og han blot tærskede Tvillingerne og brøjede Taget, og vi maatte da selv besørge Ruget rengjort og færdig til Brug, og da jeg engang spurgte ham om sin Dagløn forlangte han kun 16 Skil, men da jeg befandt sligt for simpelt efter Omstændighederne, vedblev jeg min forrige Bestemmelse, men fandt det billigt at han lod sig de 4 Skil afkorte daglig for Rengørelsen af Ruget m.m. Orning som falder ved Tærskningen at gøre færdig. Altsaa 7 Gange 20 Skil = 8 Mark 12 Skil. De øvrige 6 Dage tærskede

November 1849

han kuns 1 Trave i lignende Forhold er omtrent $4\frac{1}{2}$ Tønde Rug og omtrent $2\frac{1}{2}$ Trave Tag. Bliver 7 Mark minus 4 Skilling daglig for Rengøring m.m. Bliver Sum $5\frac{1}{2}$ Mark og 1 Mark for 1 Dag ved Smeden er i Alt = 6 Mark 8 Skil. 8 Mark 12 Skilling. Altsaa Sum = 2 Rd 3 Mark 4 Skil. Derpaa er han betalt 2 Rd. 2 Pund Smør a 1 Mark - 2 Mark, 1 Ost vog omtr. $1\frac{1}{2}$ Pund a 8 Skil - 12 Skil. 3 Pægl Bdv 13 Skil minus 2 Rd 3 Mark 9 Skil. Altsaa Summen betalt + 5 Skilling. Stifmoder fra Høgild og hendes Stedsøn Mikkel var her at afhente hendes Aftægtsrug for det løbende Aar, hvilket blev hende leveret med 3 Tønder ny Rug og 1 Td gl Rug for f. Aar, da jeg har gjemt dette for hende efter hendes Forlangende. Til de 4 Skp havde hun ikke Sække, hvorfor hun ikke fik dem med. Hun modtog 3 Skp ny Byg for denne Termin, 6 Skp Byg rester for de 2 forrige, som hun ikke forlangte ej heller Kartoflerne, som tilfaldt hende. Frostvejr og lidt Sne falden, saa Faarene ikke engang kan samle Næring paa Marken.

24de Jeg gik til Pindhuset ved Hagebro til Smedie, men til Vanheld, da Smeden P.L. har faaet marsere Ordre til den staaende Hær, vilde han ikke arbejde for mig efter Løfter. Knud var lidt upasselig.

25de Søndag. Var Esper til Kirke.

26de Jeg kastede Rug, de rensede dette.

27de Knud maalte og bar Rug paa Loftet af 2 $18/30$ Trave $12\frac{1}{2}$ Skp, vi kom Boghvede i Loen. Eftmd ryddede vi Brønden, da Vandet i samme ikke vilde holde sin sædvanlige Højde, som Følge af Frost m.m. Karen i Feldborg med Vævegarn.

28de De tærskede lidt Boghvede.

29de De tærskede Boghvede. Vi lagde et Stykke Hampereb paa Vognen. J. Abildgaard bragte os 1 Lod ???? fra J. Knudsen a 26 Skil. formodentlig forhen skyldig 2 Rd 8 Skil vide Pagina 744 Sum = 2 Rd 2 Mark 2 Skil resterer.

30te De fik Boghvede af Loen $1\frac{1}{4}$ Skp Fremmost omtr. $\frac{1}{2}$ Skp Baggest, som var af det i Indlukte avlede. Jeg gik til Baaslund efter Tilsigelse af Sogneforstanderskabet, der holdtes et Slags Prøvevalg til at vælge en Folketingsmand, men der blev ikke taget nogen rigtig Bestemmelse desangaaende, da de som har stillet sig er Beboerne ubekendte. Valget skal ske næste Tirsdag i Holstebro den 4de December.

December 1849

1ste Jeg kørte til Skive med 3 Tønder Rug, som jeg solgte til Hr. Købmand J. Sørensen a 16 Rbmark Tønden foreløbig imod Varer, som bestod i 23½ Pund Hør a 4 Rd. 11 Potter Brv. a 16 Skilling, nogle Spenserier m.m. Alt til Beløb 10 Rbd 2 Mark ? Skil. Altsaa Rest 2,2,12. Karen og Esper, J. Sørensens Hustru og T.Dahl kørte med, jeg laante den sidste 3 Rbmark eller 30 Skil corant. Vi kørte hjem Aften til Kl 10 omtrent. Jeg leverede 4 Faareskind til en Feldtbereder sydlig i Byen (Esper formoder jeg denne hedder) til at berede, han lovede at gøre disse færdig til Pinsemarkedstid næste Aar. Jeg mærkede disse i Halsen, og paa venstre for Benlæg - saaledes.

2den Søndag. Var Knud til Kirke, jeg betalte Broder N. 4 Mark 1 Skil for 5 Pund Sæbe a 13 Skil, jeg solgte de 2 Pund til Søster Mette, men blev hende 3 Mark 5 Skil skyldig.

3die Jeg kørte til sønder Mølle med 3 Tdr gl Rug, 3 Skp Malt, 3 Skp Byg til Meel, 3 til Gryn, 5 Skp Rug for Søster Mette, 5 for T. Dahl, jeg logerede i Møllen om Natten mens Kornet blev malet. Frederik Tomasen lovede mig at betale noget Sækketøj til 12 Skp i 2 Sække.

4de Jeg kørte hjem til Middag. De kom Bygrivning i Loen til Tærskning.

5te De tærskede Rivning.

6te Ligesaa.

7de Vi tærskede Byg.

8de Ligesaa.

9de Søndag. Var ingen til Kirke af Husets Folk skønt Esper var paa Vejen dertil.

10de Vi tærskede lidt Byg.

11te Ligesaa. Jeg modtog af J Cr. Vad til Svoger A. Jepsen i Laanum for 5 Tønder Kalk, som han har leveret i Løbet af Sommeren til Haderup Skole og Degnebolig 6 Rbd 4 Mark imod Cvitering meddelt i Svogers Navn.

12te

13de

14de Ligesaa.

15de Knud kjørnede Byg og kastede samme m.m. Jeg gik til Høstrup med 1 Skp Rug, som jeg efter Ordre selv leverede til Sognefogden til Herredsfogden. Da jeg og Naboe Cr. Vormstrup og Viste Olesen var tilsagt at befordre det halve som blev 22 Skp til Holstebro, betalte jeg A. Laursen Vistorp for min Part 2 Mark 8 Skil, da denne blev lejet til at befordre det hele 5½ Tønde for 3 Rd 2 Mark.

December 1849

16de Søndag. Jeg og Knud var til Kirke. Der afholdtes et Slags Auktion i Præstegaarden over Vester Huset i Østergaard m.m. Præsten Hansen tilhørende fra hans Embedstid her i Sognet.

17de Vi fik Byg af Loen af 4 $\frac{1}{3}$ Trave og lidt Rivning $12\frac{3}{4}$ Skp og $1\frac{3}{4}$ Skp Fremmost til Hestene 1 Skp Baggest til Svin og Hønsene.

18de Jeg kørte til Smedie til P. Laugesen i Pindhuset kaldet, fik nye Sko slagne og lagt under brune Plag, og lidt mere, betalte derfor 20 Skil. T. Dahl var at holde ved Fødderne m.m.

19de Vi tærskede Rug. Den 21de leveret J. Knudsen 4 Pund 10 Lod Garn a 4 Mark ved Søster Mette, derpaa modtaget 1 Lod Indigo og 1 Fdk fin Salt. Alt 2 Mark formoder jeg.

20de Tærskede Rug.

21de Ligesaa. Jeg gik til Haderup, hvor et Møde af Sognets Valgberettigede for at vælge en Valgmand til for Sognet eller paa de Valgbare Beboeres Vegne at deltage i Valget af Medlemmer til at tage Sæde paa Landstinget, hvilke Valg er bestemt at afholdes i Skive den 29de d. M. Af de faa som var mødte i Dag faldt de fleste Stemmer paa Præsten Hr. Rostrup, hvilken modtog Valget og eftergav de den valgte tilstaaede Rejsepenge 48 Skil pr. Mil.

22de Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 1 Td $6\frac{1}{4}$ Skp som blev lagt paa Loftet til omtr. 2 Skp i Forvejen.

23de Søndag. Var ingen til Kirke, der holdtes ej heller nogen Prædiken.

24de Jeg skar Hakkelse og Drengene fodrede Kreaturerne.

25de 1ste Juledag var jeg Karen, Knud til Kirke. Vi kørte, Hestene var i Hus hos T. Dahl. Jeg ofrede Præsten 20 $\frac{1}{5}$ Skil. Kirkesangeren 11 $\frac{1}{5}$ Skil. T. Dahl leverede mig omtr. $1\frac{1}{4}$ Skp Boghvede til Sæd, vog det Hele 1 Lis Pund 9 $\frac{1}{8}$ Pund, men ingen Pris blev bestemt. Siden den opgjorte Regning vide Pagina 746 har jeg den 1ste d. M. laant T Dahl i Skive 3 Rbmark medberegnet 4 Skil. som han betalte i Bropenge skulde fradrages de i sidste Tilfælde kuns 2 Mark 12 Skil. Han har købt 2 Pund Smør a 14 Skil = 1 Mark 12 Skil dertil de 5 Skil bliver = Sum 4 Mark 13 Skil. $\frac{1}{2}$ Dags Arbejde ved Smeden d. 18de d. M. 13 Skil. Altsaa er T. Dahl skyldig Sum = 4 Mark samt for en Bed at fælde. Nota minus Betalingen for Boghveden som endnu er ubestemt.

26de 2den Juledag var Ane Catrine til Kirke. Knud og Esper gik til Laanum. Jeg lod ved disse Svoger A. Jepsen tilsende 6 Rbd 4 Mark som er mig d. 11 d. M. leveret af J. Vad for 5 Tdr Kalk, som er leveret til Haderup Skole. Jeg fodrede Kreaturerne.

27de Jeg fodrede Kreaturerne, Broder Anders med Familie var her om Aftenen.

28de Ligesaa.

December 1849

29de Ligesaa. Knud og Esper kom først hjem i Dag, endskønt vi har ventet paa dem efter Bestemmelsen omtr. i 2 Dage ikke uden Bekymring.

30te Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke, det fortælles at der ej holdes Prædiken.

31te Vi skar Hakkelse og fodrede Kreaturerne m.m.

Januari 1850

1ste Nytaarsdag. Jeg var til Kirke, til sidst paa Turen og helt paa Returen kørte jeg med Nabo. Jeg betalte Kirkeværgen P. Jensen Melgaard til Kirkeskat, Kirkereparation m.m. 1 Rbd 10½ Skilling efter Listerne 67/120 Skil mer end det anførte for at tilfredsstille Opkræverens Egennyttighed og maaske ??.

2den Nabo og Hustru og 2 Børn var som til en Slags Julebesøg. Knud og Esper begyndte i Dag igen at tærskede Rug, imellem at de fodrede Kreaturerne. Naboes Tjenestefolk var her om Aftenen.

3die Vi tærskede Rug, Esper fodrede Kreaturerne. J. Knudsen købte og modtog 9 Faareskind a 18 Skil, som han betalte, og en Kalveskind a 3 Mark i Alt 2 Rbd 9 Skil, da den ene Faareskind kuns kostede 9 Skil.

4de Ligesaa.

5te Ligesaa. De 4 Børn og Pigen var hos Naboen Aften. Den 7de var dette.

6te Søndag. Var Esper til Kirke. N. Mikkelsen var her og skar 2 Tyrekalve, en hvid med sort Hale m.m. omtrent 8 Uger gl. Og en sortbroget omtr. 4 Uger gl.

7de Vi tærskede Rug. Esper fodrede Kreaturerne m.m. Børnene 4 ældste og Pigen var i Aften hos Nabo som til et Slags Julebesøg, disse kom først hjem om Morgen Kl 2.

8de De tærskede, Knud kastede Rug, vi fik dette af Loen af 2 14/15 Trave 17¾ Skp omtr. ½ Skp var taget i Forvejen til brune Hest.

9de Vi tærskede Byg. Børnene i Skole.

10de Ligesaa.

11te Ligesaa.

12te Ligesaa. Knud kastede Byg. Vi fik af Loen af omt. 5 Traver 15 Skp. Vi tærskede det ikke i Roden formedels det meget Spergel som er i samme. Omtr. 1 1/3 Trave blev lagt til Side til Kørerne, af hvilket Toppen, hvor der var noget blev afdragne. Jeg købte en Lygte, som er sammensat af Blik og Glas af en Blikkenslager fra Sahl a 3 Rbmark. Vi kom Rug i Loen og begyndte at tærskede om Aftenen, da vi har Mangel for Rughalm til Kreaturerne. (Modtaget fra J. Knudsen 1 Par Træsko til Karen paa Regning).

13de Søndag. Knud var til Kirke. Om Aftenen var Knud, Esper, Edel og Margrethe hos Naboen, hvor der holdtes en af de saakaldte Ungdomsgilder med Spil og Dans. Jeg var der nogle Timer ved Midnatstid, Pigebørnene fulgte med mig hjem omtr. Kl. 2.

14de Vi tærskede lidt Rug. Jeg sendte med Johannes fra Laanum til Svoger A. Jepsen en mig fra P. Christensen i Lille Brevig under Segl d. 11te d. M. tilsendt Kort af Ørre.

15de Vi tærskede Rug, Snefog og heftige Vinde.

Januar 1850

16de Vi tærskede Rug, nu tog vi først af vestre Side af underste Gulv, 6 Traver er lagne ved østre Siden af denne Gulv.

17de Vi tærskede Rug.

18de

19de Ligesaa.

20de Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg var paa Turen, men da jeg mærkede at det var for sildig, gik jeg tilbage midtvejs, dog næppe saa langt. Th. Ivdatter var her med 12 Alen 4 ? Tøj som hendes Datter har vævet. Væveløn 8 Skil. pr Alen, hun har faaet 3 Pund Smør og ej mere. Denne vilde ingen Penge have i Væveløn.

21de Vi tærskede Rug.

22de Vi fik Rug af Loen af 5 Traver 28³/₄ Skp, 1 Skp omtrent taget til brune Hest.

23de Vi tærskede Byg.

24de Jeg kørte til sønder Mølle med 17Skp Rug, 2 Skp baggest til Svin noget Malt. Knud fulgte med for Vanskelighedernes Skyld med Iis og Sne i Vejen. Vi havde en Sæk Rug med for N. Jeppesen i Haderup. Vi kom hjem om Aftenen Kl. 8 omtr.

25de Vi tærskede Byg.

26de Ligesaa. Vi fik Byg af Loen af 2 1/3 Trave 9 Skp.

27de Søndag. Var jeg til Kirke, jeg var i Skolen hvor jeg saa fremlagt nogle Ligninger for Kommune Udgifterne for det løbende Aar, hvormed jeg fandt mig mindre tilfres end jeg havde formodet, da jeg er paalignet at betale af Formue, hvor af jeg ikke er i Besiddelse. Jeg betalte Kirkesanger P. Andersen 3 Mark 12 Skilling som Bidrag til den sidste afgivne Reperation paa Kirken i Anledning af den uheldigvis ved Uforsigtighed af Vedkommende i denne stedfundne Brand, hvilket Bidrag for de resterendes Vedkommende benævnte havde besluttet sig til at erlægge, og jeg havde bragt som i Forventning at min bestemte Andel Lejligheds? skulde blive refunderet, hvilket nu er tilfælde. Knud var i Høstrup med 8 Pund Smør a 12 Skil Pundet. Han fik et Par Træsko a 24 Skil. Spenserier 24 Skil. Sum 3 Mark, forhen skyldig 3 Skilling. Knud modtog 2 Mark 13 Skil. Altsaa Mellemlægningen Levideret.

28de Vi kom Rug i Loen af 3die Kjerv.

29de Chr. Fisker var her at tærske Rug, Knud tærskede med. Han vilde ikke have Penge i Dagløn.

30te Vi tærskede lidt, og reparerede eller syede i Tækken paa Stuehuset, som de heftige Vinde i Gaar havde lettet.

Januar 1850

31te Jeppe Knudsen tærskede Rug, han og Knud.

Februari 1850

1ste Knud tærskede lidt Rug Eftmd og Aften. Fmd Snefog og Blæst.

2den Jeppe Knudsen og Knud tærskede i Dag, jeg betalte ham 1 Rbmark for de 2 Dages Tærskning.

3die Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke, da Vandet i Aaen var vokset temmelig højt for Overfarten, og der holdtes ingen Prædiken.

4de Vi tærskede Rug. Jeg skrev et Brev til Sogneforstanderskabet.

5te Vi fik Rug af Loen af 7 Traver mest 3die Kjerv 3 Tønder omtr. et Par Skp er taget til Hestene.

6te Vi begyndte at tærskes Havre.

7de Vi tærskede Havre.

8de Ligesaa. Vi kørte til Landevejen ved Hagebro med en liden Læs Lyng, som vi laante af Søster Mette og kørte Sand derpaa.

9de Ligesaa.

10de Søndag. Var jeg til Kirke.

11te Knud og Chr. Fisker tærskede Havre, denne vilde ingen Dagløn have, han fik en Høne paa denne Regning.

12te Vi bar 3 Traver Havre af Staldloftet i Loen, flyttede 4 Traver derfra over Studene til 3 Traver og 2 i Hakkelsesloen i alt 9 Traver omtr.

13de Vi tærskede dette havre.

14de Vi fik Havre af Loen af 12 Traver 6 Tdr 1 Skp Fremmost, 6 a 7 Skp Baggest og noget Skum?ing m.m. som alt kom paa Staldloftet.

15de Vi tærskede Byg, Esper syg. Laante Nabo 25 Loftsøm, Lægtesøm, 40 – 65 er igen leveret d. Aar.

16de Vi fik Byg af Loen af 2 Traver omtr. 6½ Skp.

17de Søndag. Var Knud til Kirke, der valgtes Kirkeværger, Valget faldt paa Cr. Pedersen Grove og J. Espersen Løvig.

18de Vi tærskede Rug. Vi købte 2 trykte Forklæder af P. Nielsen a 28 Skil pr Stk. betalt med 8 Lod Svinebørster og 2 Mark 8 Skil dertil.

19de

20de

Februar 1850

21de Ligesaa.

22de Ligesaa.

23de ligesaa. Jeg var til Smedie, fik Skoene lagt om under begge Hestene og de bagerste under Brune Hest ?? ???? Betalte Smeden P. Laugesen 2 Mark. Fik $\frac{1}{2}$ Pot Brv. for T. Dahl paa Regning. $\frac{3}{4}$ i Hagebro betalt.

24de Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke.

25de Knud og Jeppe Knudsen tærskede Rug. Jeg klippede Hestene m.m.

26de De tærskede Rug. Jeg betalte Jeppe 1 Mark for de 2 Dages Tærskning. Jeg fældede et Stykke Ager af med Hestene. Ane Catrine fyllede lidt Møg, kørt i Efteraaret.

27de Vi fik Rug af Loen af $7\frac{1}{2}$ Trave mest 3die Kjerv 4 Tdr 1 $\frac{1}{8}$ Skp og dertil $\frac{4}{8}$ Skp af Loftet, blev maalt i Sække til Konge og Præstetiende, og lag i Vognen.

28de Jeg kørte til Skive med disse Tiender og leverede Kongetiende efter Ordre fra Christen Cvidsgaard i Borbjerg til Købmand P. Brise, og Præstetiende til Købmand Møller Skive. Jeg købte 69 Flynder 1 Mark 15 Skil. $1\frac{1}{2}$ Pund Reb 24 Skil. 1 Uhrnøgle 4 Skil betalt. Hos Købmand J. Sørensen 1 Lis Pund 4 $\frac{2}{4}$ Pund Jern a 1 Rb 8 Skil pr Lis Pund = 1 Rd 2 Mark 6 Skil. $5\frac{3}{4}$ Pot Tjære a 8 Skil = 2 Mark 14 Skil. $\frac{1}{2}$ Skp Ærter 2 Mark, $\frac{1}{2}$ Pund Kaffe 16 Skil = 1 Mark 8 Skil = 2 Rd 3 Mark 12 Skilling, rester 2 Rd 2 Mark 12 Skil. Pagina 747 = 5 Rd 8 Skil. Jeppe Knudsen kørte med paa Returen. Jeg kørte og 1 Tylt 3 Alen Brædder for ham og hjem ved Midnatstid. Knud tærskede Byg.

Martius 1850

1ste Vi tærskede Byg.

2den Jeg kørte til sønder Mølle med 18 Skp Rug 4 Skp Byg til Meel, 4 til Gryn 2a 3 Skp Malt, 4 Skp Rug for Søster Mette, 6 Skp for T. Dahl. Degnekorn 1 Skp Rug leverede jeg Degnen samt Fourage Hø og Halm for Aaret 1849 Aars Afgrøde. Paa Returen leverede N. Jepsen i Haderup mig et Hjul, som han har sløvet for mig med Ege Egere og Bøje Fælle, hvilket var mig lovet i Begyndelsen af afvigte Sommer, men nu først var bleven færdige. Reperationen skal koste 2 Specier. Knud tærskede Byg.

3die Søndag. Var Esper til Kirke.

4de Vi fik Byg af Loen af omtr. 4 Traver $9\frac{1}{4}$ Skp, som kom paa Loftet.

5te Vi tærskede Rug.

6te

7de

8de

9de Ligesaa. Esper var i Egelund med broget Ko til Tyr.

10de Søndag. Var jeg, Karen til Kirke, hun leverede Præstens Pige i hans Fraværelse det sædvanlige Smør og et Par Snese Æg som Tiende af Smaarædsel. Jeg betalte N. Jepsen 2 Specier for de ovenanmeldte Hjul at reparere.

11te Knud og P. Lundbye tærskede Rug.

12te Ligesaa.

13de P. Lundbye tærskede Rug. Knud var efter Ordre paa Vejarbejde ved Vistorp. Jeg reparerede ved en Sauge (Save).

14de P. Lundbye tærskede Rug. Jeg kørte i Forening med Nabo Fladtørv til Sanden vestlig ved Trindmose efter Hr. Sandflugtskommissionær Funders Anordning. Knud grov Tørvene. Eftmd satte vi den nordvestlige Hjørneste fast ved Laden, som havde gjort Udfald.

15de P. Lundbye tærskede Rug. Vi slagtede en $\frac{3}{4}$ Aar gl Galt Svin. 1 Side vog 4 Lis Pund 12 Pund, Ryg 18 Pund, Hoved 1 Lis Pund. Broder Anders var her at hjælpe ved Galten. Eftmd jevnede vi Brinken i Svinehovgaard ved Lergrav og kørte 5 Læs Fæmøg i Marken paa det udkastede, Knud fyllede dette.

16de P. Lundbye gik hjem, han vilde ikke have sin Dagløn, som vi bestemte til $\frac{1}{4}$ Skp Rug daglig. Vi fik Rug af Loen af $10\frac{1}{2}$ Trave 6 Tønder $\frac{1}{2}$ Skp, maaske omtr. et Par Skp er taget til Hestene, og maaske det Halve var 3die Kjerv.

Marts 1850

17de Søndag. Var Ane Catrine til Kirke. Karen i Løvig. Knud i Høstrup, han medtog en Sold, som Andreas Vaker har sat Bund i a 24 Skil betalt. Hos J. Knudsen til Edel og Ane Elisabeth ? a 2 Mark, ½ Pund Sukker a 14 Skilling, 2 3/8 Pund Baandjern a 10 Skilling, 1 Mark 8 Skilling Altsaa Regning = 4 Mark 6 Skilling.

18de Vi tærskede Rug.

19de

20de

21de Ligesaa.

22de Jeg og kørte til Nabo, og derfra til Haderup i Ligfølge med flere Naboer og flere Slægtninge efter Naboe, som kørte med Liget af hans 2 ¾ Aar gl afdøde Søn Laust Jakobsen, hvis hvis forgængelige Dele, han lod nedsænke paa Kirkegaarden. Jeg købte af N. Jepsen i Haderup 2 Skovlbage, 2 Skaft og 1 Grebskaft, jeg betalte ham for dette 2 Mark 10 Skil minus 2 Skilling, som jeg ikke havde, han forærede mig en ny Harveskede. Jeg tingede en Galt Gris af ham. Hestene var indstaldet hos T. Dahl. Vi kørte paa Retur hjem med Naboe, og kørte til hans Bolig med alle mine Folk undtagen Esper, som var trukken til Egelund med Grimet Ko til Tyr, men efter Hjemkomsten kom han og dertil, hvor vi alle blive opvartede med Spise og Drikkevarer efter Behag til om Natten efter Midnat, gik de hjem at sove.

23de Vi tærskede Byg.

24de Søndag. Knud var til Kirke, men der holdtes ikke Prædiken. Han betalte N. Jepsen de resterende 2 Skil af egen Penge. Jeg er Knud skyldig i ny Gæld 1 Mark 15 Skil. Ved opgjort Regning over Ruget (nemlig det tærskede) befandt, at der for Tiden skal være paa Loftet omtr. 12½ Tønder efter Fradrag af Brød og Tiendekornet 8 Tønder 5 Skp, og af Byg er tærsket omtr. 32 Traver.

25de Knud tærskede Byg, vi kjørnte og kastede sidste Byg, rensede samme og bar dette paa Loftet. Fremmet til Sædebyg 3 Tdr 2¼ Skp af det øvrige omtr. 1 Tønde 4¾ Skp. Af omtr. 13 Traver 4 Tdr 7 Skp. og nogle Traver er taget til Kørne, og nogle Tvillinger til Studene af Mangel paa Halm.

26de Knud og P. Lundbye tærskede Rug. Kvinderne bagede.

27de Ligesaa. Jeg red til Feldborggaard med Hestene efter Ordre, hvor disse blev synede af en Dyrslæge P. Johansen i Anledning af den i nogle Egne Graserende Syge, ”Snive” kaldet. Eftmd reparerede jeg ved en Dør ved Fæhuset. P. Lundbye har nu tærsket i 7 Dage, altsaa tilgode 7 Fdk Rug efter Bestemmelse, han ønskede ikke at modtage dette straks.

28de Skjærtorsdag. Var Ane Catrine til Kirke.

Marts 1850

29de Langfredag. Var Esper til Kirke. Jeg laante af Edel til Offer m.m. 1 Mark 15 Skil. Laant forhen dette og f. Aar 2 Mark 14 Skil. Pagina 584 anført 2 Mark 4 Skil cour. I Alt 4 Mark 13 skil. Af Margrethe 1 Mark 9 Skil og 1840 Novb. 29de 1 Mark 8 Skil. Sum = 3 Mark 1 Skil. Af Ane Elisabeth 2 Mark 1849 Oktber. 11te. Disse 3 Summer tilsammen 1 Rd 3 Mark 14 Skil. Pagina 714 Edel 1 Mark og ovenstaaende 3 Mark 9 $\frac{3}{5}$ Skil. Margrethe 2 Mark ----2 Rbd 1 Mark 7 $\frac{3}{5}$ Skil.

30te Løverdage. Knud tærskede Rug 1 $\frac{2}{5}$ Trave. Esper tærskede lidt. Jeg flyttede Havre 3 Traver over Studene, 1 Trave paa Loftet, 1 Trave over Hakkelsesloen, i alt 5 Traver og lidt i Hakkelsesloen, reperedede lidt ved Træsko, ved Hjul m.m.

31te Paaskedag. Var jeg Karen og Knud til Kirke, vi kørte. Hestene var indstaldet hos T. Dahl, hvem jeg foreviste Regning paa vores Mellemværende efter min Optegnelse, hvorved jeg er bleven ham skyldig 5 Rbskilling. Nota; naar ikke noget kan ventes for en Harve og en Fældebed, som jeg har gjort for ham, hvilket jeg ikke af hvad jeg ref?rerede har nogen forventende Formodning om.

Aprilis 1850

1ste 2den Paaskedag. Var Knud og Esper til Kirke.

2den Knud tærskede Rug, Esper lidt mellem Fodringen. Broder N. var her at arbejde for mig paa en ny Hjulbaare (Trillebør).

3die Ligesaa. Esper i Haderup ved Eksamen.

4de Ligesaa. N. satte Sk?? i en Harve. 3die gjorde en Hønsetrug m.m. Han vilde neppe angive Cva??? paa hans Dagløn og talte om 10 a 12 Skil daglig, men jeg foreslog at 1 Mark ikke var overdreven høj, og betalte ham 2 Mark 8 Skil og er ham de 8 Skil skyldig.

5te Knud kastede rug, vi fik dette af Loen 3 Tdr 2¼ Skp af 6 Traver omtr. maaske omtrent 2 Skp er taget til Hestene. Eftmd kastede de ud norlig ved Stenhøj, jeg kørte 5 Læs Fæmøg derpaa, Studemøg.

6te Jeg kørte 4 Læs Fæmøg og vi begyndte nu at køre blandet Gødning med Heste og hjelmet og sorte Stud.

7de Søndag Var mig Esper og Ane Catrine i Confirmation i Dag 34 Børn.

8de Ane Catrine og Esper slog lidt Lyng norlig, som jeg hentede og lagde i Vejen i nordøstre Led. Vi kørte Gødning med Heste og 3 Stude 35 Læs.

9de Ligesaa 44 Læs.

10de Ligesaa, kørte 5 Læs Fæmøg paa Brinken.

11te Ligesaa, 41 læs. T. Dahl tærskede Rug 2 Traver.

12te I Dag kom Fæet først paa Marken 11 Stk. Kørte gødning 39 Læs. Jeg modtog ved Christiane 50 Loftsum fra J. Knudsen a 14 Skil. Pagina 754 - 4 Mark 6 Skil. Sum = 5 Mark 4 Skil resterer.

13de Vi kørte Gødning. Knud Esper A. Catr. Klappede samme Middag og Aften.

14de Søndag. Var Knud og Esper til Kirke. Ved opgjort Mellemsgning blev jeg min Søn Esper skyldig 4 Rbd 5 Mark 8½ Skil.

15de Var jeg til Smedie, Knud med og tog Heste og Vogn hjem, han kørte 36 Læs Gødning og 2 Læs Fæmøg. Jeg fik Beslag lagt paa 3 Skovle, Beslag slagen til en Hjulborre (Trillebør) m.m. 1 Mark 12 Skil blev jeg Smeden Lauge Pedersen skyldig i Dagløn rester.

16de Jeg ompløjede Hedejord ved Graamose med Heste. Knud kørte Møg for Søster Mette med Stude – 36 Læs, A.Catrine slog Strølyng, som jeg tog med hjem.

17de Fmd fældede vi nordvestlig med Heste, kørte Jord og Sand af Brinken i et Dyndhul med Stude. Eftmd kørte Knud 18 Læs Møg med Heste. Jeg pløjede med Stude i Svinehovgaard.

April 1850

18de Jeg kørte til sønder Mølle med 19 Skp Rug, 3 Skp Byg til Gryn, 3 til Meel, noget af Mettes. Jeg købte en Kardus a 19 Skil corant. Knud kørte Gødning 38 Læs.

19de Jeg pløjede ved Graamose, Eftmd til Havre paa Marken, Knud kørte Gødning 37 Læs.

20de Knud pløjede til Havre med Stude, jeg med Heste. Eftmd Regnevej, Knud kastede Rug.

21de Søndag. Karen gik til Laanum, jeg kørte hende forbi Hagebro. Jeg kørte til Haderup, men kom for sildig til Kirke. Jeg modtog af T. Dahl for de 3 Lis Pund 12 Pund Rugbrøjer, som jeg paa Torsdag leverede ham og i Dag en Havretagkjerv a 11 Pund 4 Lis Pund 1 Pund Rugtag. Jeg købte 2 Ol Sild af Stefan Nastrup a 2 Mark pr Ol. Jeg kørte paa Returen med Søster Mette (som mødte mig ved Broen) til Høstrup, hvor jeg for hende modtog en Kakkellovn og kørte samme hjem. Jeg købte 3 Pægl Brdv a 12 Skil. Til 4 Mark 6 Skil vide Pagina 754 = Sum 5 Mark 2 Skil resterer. Jeg betalte J. Vad ½ Aars Skolebidrag 1 Rbd 10 Skil at betale næste Onsdag ved Esper.

22de Jeg tilsendte Svoger A. Jepsen ved Karen 30 Skil cour. for en Kalveskinds Barkning i Skive, som jeg leverede ham i Efteraaret 1848. Knud pløjede til Havre paa Marken. Esper lagde Kartoffler i sønder Ende. Eftmd saaede jeg i 2den og 3die Ager fra østre Side 5 Skp Havre. Knud harvede dette med Heste, mig Ane Catrine rensede Rug sidste dette Efteraar.

23de Fmd pløjede jeg til Havre i Hovgaard med Heste, de kørte Jord med Stude af Brinken østlig ned i gl Feldborg Vej ved Aaen, hvor de høje Vande har gjort Hul. Eftmd begyndte mig og Knud at rydde Grøft for Nederskifte Ager omk. 100 Alen. Esper, Ane Catrine slog Lyng nordøstlig. Om Morgenen bar Knud sidste Rug af Loen paa Loftet 3 Tønder 4½ Skp af 5 Traver 7/30. Eftmd ryddede vi i Groben til midt i Kielsande.

24de Vi hentede det slagne Lyng og lagde dette i gl Feldborgvej ved Aaen. Knud kørte Jord og Sand paa dette med Stude. Jeg pløjede Grønjord til Havre med Heste.

25de Knud harvede den sønder og 2den Ager i Svinehovgaard, jeg pløjede det Grønjords Ager af 6te med Heste, saaede i Havrestub ved Skeldigen 10 Skp Havre. Knud harvede dette med Heste, jeg pløjede med Stude Havrestub sydvestlig i Hovgaard. Eftmd ryddede vi Grøft til Udløb ved Leergrav.

26de Almindelig Bededag. Var jeg, Karen og Knud til Kirke og til Alters, vi kørte Hestene stod hos T. Dahl.

27de Vi kørte Jord og Sand i gl Feldborg Vej med Heste, jeg pløjede sydvestlig Ager af og de 2 korte for Ruget i Svinehovgaard med Stude. Eftmd dæmmede vi Udløbet, som Vandet har gjort ved Leergrav med Heste. Jeg begyndte at pløje til Havre derved Rug og Havrestub med Heste.

28de Søndag. Var Esper Ane Catrine til Kirke.

April 1850

29de Fmd, jeg pløjede af til Havre ved Leergrav med Heste, Knud Ane Catrine kørte Dynd med Stude af Vadkrog og paa Ager. Eftmd saaede jeg ved Leergrav 3 Skp Havre. Knud harvede med Heste. Vi ryddede Grøft til midt under Elkrogbakken.

30te Jeg saaede i det f. Aar gødede og noget opbrudt omtr. 10 Skp Havre, Knud harvede dette med Heste. Esper Ane Catrine slog Lyng, som Knud hentede og kørte i Grøften. Jeg og T. Dahl ryddede Grøft fra Vej og sydpaa. Eftmd ryddede vi alle Grøft til sønder Ende, og kastede Sand paa det kørte Lyng, som blev lagt i Aalandingen , hvor denne var gaet Grøften nærmest.

Majus 1850

1ste Vi kørte Dynd af Vadkrog og paa Agre med Stude og Heste, efter at disse har omharvet Havren paa Marken. Eftmd ryddede vi Grøft til lille Elkrog Udløb. Sorte Kvie kalvede en sort Kviekalv, som blev slagtet.

2den Knud kørte Gødning paa det f. Aar brækkede Havrestub i Svinehovgaard, Hestemøg paa det fugtige og blandet Gødning paa det sandige. Jeg pløjede dette med Stude om Middagen. Jeg saaede i de 2 Agre for Rug omtr. 5½ Skp Havre og i det grønne Jord 2½ Skp, i Alt 1 Tønde Havre. Knud harvede dette og hentede lidt Lyng til Brændsel, som Esper og Ane Catrine slog. Eftmd ryddede Knud Ane Catrine Grøft, mig og Esper kørte Sand af denne i Vejen med Stude.

3die Knud kjørte Hestemøg paa det vaade og blandet Gødning paa det sandige af de 2 søndre Agre, som jeg har pløjet i Svinehovgaard. Jeg gik til L. Melgaard og betingede nogle Egeris, som jeg gik hen og huggede i hans Krat. Knud kom et Par Timer sildigere med Vognen og Hestene, vi læssede disse og kørte dem til, som Vandet er brækket ud i søndre Ende af Grøften. Knud hentede lidt Lyng, som blev lagt paa Bakken derved. Vi kørte Sand af Grøften i nærsiden af Vejen, som vi kørte i Vejen mod Aaen til med Heste og Stude. Nu er Grøften hel ryddet undtagen lidt i nordre Ende, som jeg ej formoder at mangle.

4de Vi dæmmede det gjorte Udbrud med disse Riis, Jord som Knud gravede paa Bakken. Esper og Ane Catrine kørte dette til paa Hjulbaaren vores og Broder Anders hans, som vi laante undtagen et Læs, som vi kørte til med Heste, de væltede samme ned ad Bakken, og mig og T. Dahl kastede dette i Vandet til Dæmning samt noget Sand, som vi tog i Sanden østlig. For 4 Dage har Tomas Dagløn tilgode.

5te Søndag. Var Ane Catrine til Kirke og til Alters. Knud gik til sønder Mølle Stampe efter noget Tøj, men fik det ikke.

6te Knud kørte 4 Læs Faaremøg til Graamose med Heste. Jeg pløjede de 2 søndre Agre i Svinehovgaard med Stude. Eftmd. Lagde vi Lyng paa den paa Løverdage lagte Dæmning, vi mest Drengene kørte Sand paa samme med Hjulbaare og Broder Anders hans, som vi havde laant, mig og Ane Catrine kastede Sand dertil af Sanden.

7de Vi kørte til det ved Graamose pløjede Hede med Stude og et Læs Møg. Vi lagde i den østre Ager og det ydre af den mellemste Ager til omtr. midt paa 14½ Skp Kartoffler, men da vi ej havde flere til dette Brug, blev midten af det øvrige ubesat, vi havde Mette.

8de Vi pløjede til Byg østre Ager sydlig som Søster Mette har gjødet undtagen søndre Ende, som vi gødede med 6 Læs Fæmøg, som Knud kørte med Heste. Eftmd Regnevej.

9de Knud pløjede dette af, jeg saaede omtrent 3 Fdk i østre Halve, 3 Fdk af Søster Mettes i vestre Halve. Jeg pløjede i Svinehovgaard til Byg med Stude.

Maj 1850

10de Christihimmelfartsdag. Jeg kørte med Cr. Fisker og J. Katballe til Havredal, hvorfra jeg om Eftmd kørte paa Retur med et Læs lang Tømmer mest Grantræ til mit Hjem. Disse 2 fulgte med. Jeg købte 2 Par Træsko hos A. Madsen til Karen og Ane Catrine a 31 Skil corant betalt.

11te Vi pløjede til Byg nordøstlig paa Marken, saaede og harvede dette.

12te Søndag. Var Knud til Kirke. Jeg kørte til Cr. Fiskers Bopæl med Tømmeret, som jeg Torsdag hentede ham, efter hans Tilbud betalte mig 1 Rbd 3 Mark. Esper var i Høstrup, hvor han købte Spensierier m.m. for 5 Mark 10 Skil. leveret en Kalveskind a 3 Mark 8 Skil. Rest = 2 Mark 2 Skil. Pagina 756 – 5 Mark 4 Skil. Altsaa Summa Rest = 7 Mark 6 Skil betalt.

13de Vi pløjede til Byg og saaede i søndre Ager i Svinehovgaard 6 Skp Havre.

14de Ligesaa. Om Fmd pløjede vi det nordre af, vi saaede omtr. 10 Skp Byg i dette. Eftmd kørte jeg Askemøg paa søndre Ende af vestre Ager med Stude. Knud harvede jeg lidt ved Aftenstid i Hovgaard.

15de Vi kjørte sidste Aske og Svinegødning paa vestre Ager. Jeg pløjede i Hovgaard med Heste. Eftmd pløjede jeg til Byg i 2 Agre. Knud pløjede i Damstederne med Heste.

16de Jeg pløjede denne Ager af og det vestre af vester Ager. Fmd. muggede Esper og Ane Catrine nordre Faaresti. Eftmd kørte jeg 3 Læs Faaremøg paa det lave paa 2den omtr. 70 Alen lange og 20 Alen bredde østlig ved Damstederne. Knud pløjede med Stude til Byg.

17de Knud pløjede vestre Ager af, jeg saaede og harvede denne. Jeg saaede i midten af begge Agre i det ikke gødede omtr. $\frac{3}{4}$ Skp Boghvede om Middagen og Eftmd saaede jeg i Damstederne $5\frac{3}{4}$ Skp Havre og harvede dette. Jeg pløjede lidt Grønjord til Havre mest med Stude ved Aftenstid. Knud, Esper grov Tørv 12 Læs.

18de Disse grov igen Tørv og Cr. Fisker, J. Katballe, T. Dahl samt Jeppe Knudsen om Eftmd. De 2 første vilde ikke have Dagløn. Tomas har gjort 5 Dages Arbejde siden Afregningen er gjort, hvorved jeg blev Tomas Dahl 5 Rbskil skyldig, med mindre jeg anses berettiget til at erholde Erstatning for en Harvebed og en pløje Bed ved at fælde Grønjord, som jeg i Efteraaret gjorde for Tomas, og har erlagt ham Dagløn for hans Arbejde siden denne Tid, skøndt efter min ?? ham Forlangende d. 20de erholdt 4 Pund Smør a 14 Skil Pundet.

19de Pinsedag. Jeg kørte til Haderup og Karen og Esper, vi var til Kirke. Jeg ofrede Præsten 20 Rbskilling. Degnen 7 Skilling cour. Jeg modtog af eller ved Sognefogden til Erstatning for Foderet til de 4 Militære Heste, som Natten mellem 11te og 12te Oktbr. f. Aar vare indkvarterede hos mig 5 Mark 10 Skil og et lignende Cquantum til Naboen og 12 Skil nemlig en hel Specie af Mangel paa Smaapenge. Jeg købte en Galt Gris af N. Jepsen i Haderup for 9 Rbmark med den Betingelse, at jeg paa Opfordring lovede til næste Aar om Herren sparer Helsenet! igen at købe Grise af ham. Ved Overenskomst med Søren Dahl og Præsten byttede jeg med hine (som befandt sig beføjet til at have

Maj 1850

første og bedste Valg med vor Samtykke) for 1 Rbmark efter min Bestemmelse, Altsaa betalte jeg 1 Rbd 3 Mark 8 Skil for Galten. Svoger Kjelds Børn Esper og Margrethe var her at besøge os.

20de 2den Pinsedag. Var Ane Catrine til Kirke. Broder Anders hans Hustru og Børn var her i et Slags Besøg. M. N.Datter var her som i Besøg.

21de Knud og Esper grov Tørv, Mette rejste Tørv. Jeg kørte til Jeppe Knudsens Bopæl og harvede der i 4 Timer - Byg, Havre, Boghvede og Spergel. Paa Returen betalte jeg Naboes Hustru de 5 Mark 10 Skil for Militærhestene.

22de Knud grov sidste Tørv nu i Alt omtr. 80 Læs. Knud og Esper har gravet de 40. Ane Catrine rensede og jevnede ved Vandfurerne paa Havre i Hovgaard, jeg overharvede det sidste, saaede i Svinehovgaard. Om Eftmd omtrent Kl. 6 faldt en mere end sædvanlig mængde Regn, som foraarsagede stedlige Vandløb paa Markerne især paa Kornet, hvor Jorde??net har Sten?ed, og paa det lave, hvor ingen Fraløb er, som til Eks. det lave paa Ruget og i Damstederne, hvor der er saaet Havre. Ved Aftenstid ryddede vi i Grøften i Feldborg Vejen, som var ?? held fyldt med Sand, saa Vandet uagtet usædvanlig Højde ikke kunne løbe igennem.

23de Fmd. Knud harvede lidt paa Byg paa Marken. Om Middagen kom igen paa Jorden en ikke ubetydelig Del endnu større Hagl ned som i Gaar, men i mindre Mængde, men noget mere Regn fulgte straks paa som smeltede saavel disse som første de sidste af disse, som faldt i Gaar, hvilket foraarsagede endnu frygteligere Ødelæggelser paa Markerne og Kornet og Grøfterne. Og begge Dage ledsagedes Uvejret med Torden og Lynild Herren være Lovet!! som holdt sin beskærmende Haand over os, at vi ikke af samme blev tilføjet Skade. Vi ryddede igen i Grøften, hvor Vejen løber over, da det i Dag var værre end i Gaar, da Grøften hel var overskyttet der, saavel som paa flere Steder til Eks ved Lergrav. Jeg begyndte ved Aftenstid at tromle paa Bygget paa Marken.

24de Knud Nielsen Almissem kom her i Aften. Knud tromlede Byg af og Havre ved Skeldigen. Eftmd ryddede vi i Grøften sydlig og jevnede Vejen i Kirkedahl og fra Grøften. Broder Anders 15 Skil cour. Stempel.

25de Knud og Ane Catrine kørte Sand af Grøften med Stude. Jeg og Esper kørte Jord og nogle Riis af Ulvegrav i et Hul, som Vandet har gjort i Laust Krog. Eftmd mig og Drengene kørte Sand af Havre i Svinehovgaard med Trillebaaren. Knud Almissem gik.

26de Søndag. Knud var til Kirke. M. N.Datter rejste, som har opholdt sig her i omtr. 8 Dage at spinde. Efter Anmodning udbetalte jeg hende 2 Rbd til hendes Fornødenheder af de Penge 13 Rbd 5 Mark, vide Pagina 745 af hendes Arvecapitaler. Igen 11 Rbd 5 Mark i mit Gjemme siger Eleve Rigsbankdaler og 5 Mark.

27de Jeg og Ane Catrine kørte Sand af Grøften i Feldborgvejen med Heste. Knud og Esper kørte Sand af Havre i Svinehovgaard. Eftmd kastede vi Sand af Grøften ved Feldborgvej og lidt norlig.

Maj 1850

28de Vi kastede Sand af Grøften norden Vejen til forbi Udløbet sydlig Lange Ager. Eftmd lidt ved store Elkrog. Svoger A. Jepsen kom.

29de Jeg købte 2 Skp Kalk af Svoger a 1 Mark Skp betalt. Jeg solgte ham en sortbroget Kvie Ko, 4de Aar at levere ham 3 a 4 Dage efter Kælvningen, som formodes nær forestaaende efter Bestemmelserne og de Sædvanlige Regler desangaaende for 16 Rbd 3 Mark at betale ved Modtagelsen om forlangende, men jeg, da jeg ikke for Øjeblikket behøver Pengene, agter jeg ikke dette. Jeg kørte til sønder Mølle med 18 Skp Rug til Brød, 2 skp til Svin af Spilding i Ruggulv, 3 Skp Byg til Mel, noget Malt, noget for Søster. 4 Skp Rug tog jeg paa Møllen til T. Dahl, som Mølleren udleverede paa Credit til videre. Knud stoppede det sønden Vejen gjorde Udløb og arbejdede i Vandet paa Sandets Ud??ling. Ane Catrine Esper gjorde Eng ren norden Kiie Udløb, som Fæet ikke har drevet et Par Dage og flere Steder. (1 Kardus 8 Skilling cour).

30te Knud pløjede til Boghvede med hvide og sorte Stude (da den Hjelmede er bleven lidt Lam paa venstre Forben). Jeg saaede 1 Fdk af det af T. købte Boghvede fra den Ende ½ Skp omtr. i det øvrige. Esper og Ane Catrine kørte Sand af Havre sydvestlig derved. Vi kørte nogle Læs med Heste fra vestre Ende af Havre i Svinehovgaard og gjorde som et lidet Grøft for Vandfaldets Skyld, hvilket vi aflæssede under Brinken, hvor vi har kastet Leer og pløjede lidt derved og saaede lidt Havre deri, og lidt paa det med Sand overskyllede og harvede dette. Eftmd ryddede vi Grøft under store Elkrog Bakken.

31te Jeg saaede omtrent ? Skp Boghvede ved Graamose. A. Catrine slog Lyng som vi tog hjem med. Middag lagde vi Hestehaars Reb. Eftmd Hestene først paa Græs. Ryddede Grøft under Leergrav, stemmede Vandet i store Elkrog og løsnede det under Leergrav for at udeskylle Sandet, hvor Grøften er fyldt med Brædderne, som Vandet har skyllet Sandet oven over.

Junius 1850

1ste Løverdags. Kvinderne bagede. Vi ryddede Grøften til Nederskift Udløb og lod Vandet gaa norlig til Aasted for 1ste Gang d. Aar. Den nordre Grøft som dels er fyldt med Sand lod vi bero til videre ved Lejlighed.

2den Søndag. Var jeg til Kirke, jeg leverede min Cviteringsbog til N. Jepsen i Haderup, hvor Sognefogden har lovet at lade samme afhente og sende til Holstebro, hvilket denne ved Afleveringen gjentog, da han var nærværende.

3die Knud, Esper Ane Catrine rejste sidste Tørv og rettede og oprejste ved de forhen rejste. Eftmd gjorde de Eng ren.

4de Knud trak til Laanum og leverede Svoger A. Jepsens Hustru i hans Fraværelse en sortbroget Ko, som har kalvet sidste Løverdags 2den Gang, denne var 3 Aar gl. Knud modtog ingen Betaling. Jeg og Esper trak til Sjørup til Marked med en hvid Stud med noget sort for og bag, denne var 5 Aar gl. Jeg solgte Studen til P. Christen Pedersen fra Vridsted for 35 Rbd Sølv imod Contant Betaling og de Vilkaar, at dersom bemeldte Stud til 1ste Bartolomæi Marked kaldet, som falder i Skive kan koste 38 Rbd skulde han betale mig endnu 1 Rbd. Paa Returen kørte vi med Nabo, som var kørende til Sjørup med Gjordemoderen Lejlighedsvis.

5te Ane Catrine slog Lyng Eftmd. Jeg og Knud væltede en stor Sten, som vi tog i Brinken ved Svinehovgaard om til Dæmning m.fl. mindre, jeg satte K?? paa en Spade, Ane Catrine kjørte Sand og gjorde ren i Nederhovgaard. Vi kørte 1 Sten af Nederhovgaard og en fra Gaarden ned til Grøften, grov og kørte et Læs Tørv til Dæmning.

6te Vi væltede disse Sten til Dæmning og lagde Fladtørv paa disse. Eftmd. skjønt vi var paa Vejen til Graamose Agre, lod vi os dog afskrække ved de tykke Regnskyer i Forening med Lynild og Torden, og vendte tilbage igen. Vi begyndte at køre nogle Læs Tørvesmuld paa Møddingstedet og under Askemøg, og Knud grov Fladtørv i Kirkedal til Beklædning ved Dæmning.

7de Knud og Ane Catrine kjørte lidt Tørvesmuller paa Møddingstedet med Stude. Jeg pløjede til Boghvede i vestre Ager ved Graamose. Eftmd lagde vi Dæmning for Vandskyl nordvestlig i Kirkedahl.

8de Jeg pløjede dette af og saaede omtrent 1 Fdk. ny Boghvede i vestre Halve nord fra til over Brinken. 3 Fdk gl. Boghvede i det øvrige undtagen lidt nordøstlig. Ane Catrine slog Lyng. Eftmd kastede hun Sand fra Grøften. Knud begyndte at grave Træk nordlig. Ved Aftenstid lod vi Vandet udskylle Sandet af Grøften fra store Udløb i Nederskifte Aasted og kastede det nord??. Jeg lovede N. Cr. Nielsen fra Vistorp 24 Skil for et Stykke Eg, som han med S. Degns Tilladelse har opbrækket i Aaen, som løber i Skellet, hvorfor jeg var af den Formodning at jeg havde et Slags Ejendomsret til bemeldte Stykke Eg, og tilbød jeg efter at have hørt Fortællingen ang. Betingelserne at give for Søren Degns Aapart 24 Skil, hvorved N. Cr. Nielsen troede sig tilfres og overlod mig Træstumpen til Afbenyttelse. Mig og Knud slæbte denne ned over Aaen i JTorps Eng.

Juni 1850

9de Søndag. Karen til Kirke. Stiftmoder og Søn var her, hun modtog hendes Aftægts Korn for det løbende $\frac{1}{2}$ Aar. $1\frac{1}{2}$ Tønde Rug, 3 Skp Byg, samt 2 Skp Rug af de 4 Skp som resterede fra f. Aar samt Ulden af hendes Faar. For den hende tilfaldende Lis Pund Flæsk betalte jeg hende ved Overenskomst 1 Rbd 2 Mark eller 5 Mark courant.

10de Jeg kørte til Smedie i Vistorphus til Smeden Lauge. Knud fulgte med, vi fik Skoene lagt om under begge Hestene. Nogle Plovjern repererede. Noget Træskobeslag m.m. Knud kørte hjem midt om Eftmd. Jeg betalte Smeden 24 Skil cour. af Mangel paa Smaapenge, jeg har efter hans Bestemmelse 8 Skil tilgode.

11te Ane Catrine begyndte at skrue Tørv i Egelund. Vi skruede Tørv af, sorte Kvieko til Tyr.

12te Vi kørte lidt Jord paa Møgdyngge med Stude Eftmd. Jeg saaede omtrent $\frac{1}{8}$ Skp gl Boghvede nordøstlig i vester Ager ved Graamose og harvede Kartoffler derved. Jeg tog lidt Strølyng hjem med. Drengene grov Træk norlig. Ane Catrine slog lidt Lyng.

13de De kørte Jord paa Møgdyngge med Stude. Eftmd pløjede jeg det grønne bag Laden. Vi kørte Furerne paa vester Ende af Mødding med Heste.

14de De kørte Jord paa Mødding med Stude, gjorde Ruggulv ren, Knud brøjede Tag sidste. Vi bar Tag af Vognporten 4 Traver i Høgulv 5 i Byggulv i Ruggulv det øvrige 14 til 5 Traver minus 2 er 6 Traver 12 Stk. 2 Traver 6 Stk over Svinene i alt omtr. 17 Traver.

15de Regnevejr om Morgenen til Kl. 10 omtr. Knud, Esper, Ane Catrine og Mette plukkede Tækkelyng østlig mellem Agre og Riishøj 10 Traver. Jeg kørte til Skive. Jeg betalte for Broder N. 8 Rd til Esmon. Jeg købte af Hr. Købmand Sørensen 2 Stk Træer a 10 Alen 2 Rd. 4 Stk Lægter a 10 Alen 1 Rd. 1 Stk Træ a 9 Alen 5 Mark. 1 til en Stige 10 Alen 4 Mark. 7 Rd 3 Mark 8 Skil. 1 til en Stige 7 Alen 3 Mark. 3 til en Stige a 8 Alen 2 Rd. 2 til en Stige a 5 Alen 3 Mark 8 Skil. 7 Rbd 3 Mark 8 Skilling. Blyant til Mette 3 Skil. $\frac{1}{2}$ Skp fin Salt 2 Mark 4 Skil. Kaffe 1 Pund 1 Mark 12 Skil. Sukker 1 Pund 1 Mark 14 Skil. Pudder Sukker 1 Pund 1 Mark 4 Skil. The 2 Lod 8 Skil. Søm 100 1 Mark 8 Skil. Brdv. 8 Potter 1 Rd 2 Mark. Cikorie $\frac{1}{2}$ Pund 8 Skil. Hamp 1 Pund 1 Mark. Altsaa paa Regning 10 Rbd 4 Mark 5 Skil. Jeg betalte forrige Rest 5 Rbd 8 Skilling. Jeg solgte nogle Been 2 Lis Pund 13 Pund 24 Skil i alt. Jeg kørte hjem til omtr. ved Midnat. N. Buus kjørte med fra Hagebro.

16de Søndag, var ingen af Husets Folk til Kirke. Knud gik til Høstrup og solgte til J. Knudsen der boende 1 Lis Pund $10\frac{1}{4}$ Pund (Staar ikke hvad Knud solgte til J. Knudsen). Knud og Esper $1\frac{1}{2}$ Pund hver 3 Pund. Edel og Margrethe $\frac{3}{4}$ hver $1\frac{1}{2}$ Pund, $4\frac{1}{2}$ Pund minus 1 Lis Pund $5\frac{3}{4}$ Pund a 3 Mark 4 Skil Pundet imod contant Betaling. 9 Rd 1 Mark 11 ? Rest 3 Mark 6 ? Pagina 758 9 Rbd 5 Mark 1 Skil --- er leveret paa disses Regning 1 Kalveskind a 4 Mark. (Ikke muligt at gengive korrekt. RK) Jeg betalte Esper til Afdrag paa Regning $\frac{1}{2}$ Specie. Ligeledes Ane Elisabeth $\frac{1}{2}$ Specie til Afdrag paa Regning.

Juni 1850

17de De plukkede Tækkelyng, Knud, Esper, Ane Catrine, Søster Mette og jeg 1 Trave i Alt 10 Traver. Vi kørte om Eftmd 3 Læs hjem 17 Traver 7 Knipper. Knud, Ane Catrine og Mette slog Lyng til Fylding 1 Læs, som vi kørte hjem.

18de Vi slog Tække af østre Side af Laden, sydlig omtr. 10 Fag. Jeppe Knudsen og Chr. Jepsen begyndte at tække paa dette Stykke, jeg lagde Lyng paa Taget.

19de Ligesaa. De tækkede det ommeldte Stykke af. Vi tog Tække af hele Siden til nordre Ende, undtagen et lidet Stykke fra neden af over Loen, som blev lagt 1848 i Oktober, da Stormen havde afrevet det gamle dels Stykkevis og dels samlet. De begyndte lidt paa nørre Ende at tække dog ubetydelig.

20de Vi mig og Knud strøg Simer til Tækning. Esper og Ane Catrine slog Lyng til Fylding. Jeg hentede et Læs, de plukkede lidt Tækkelyng 1½ Trave. Knud til Smedie Dagløn 8 Skil betalt forhen.

21de Vi strøg igen nogle Simer med an. m. kørte et Læs Tækkelyng hjem.

22de Vi tækkede igen paa dette nordøstlige Stykke, Jeppe Knudsen, Chr. Jepsen og N. Chr. Nielsen. Vi fik det tækket af skøndt sildig, da nogle Hindringer indtraf, som til Eks. lang Hviletid og Mangel paa Simer som for sildig opserveredes.

23de Søndag. Jeg betalte Cr. Jepsen i Dagløn for 3 Dage 4 Mark 8 Skil. N. Christian 1 Mark 8 Skil. og 1 Mark 8 Skil for et Stykke Eg, som han uden min Tilladelse har afbrydt og opslæbt af Aaen paa min Eng i Gaardkrog, til hvilken jeg forment mig for en Del berettiget som meldt Pagina 772. Jeppe Knudsens Dagløn ubestemt, da han ønskede at erholde noget Reb.

24de Vi blandede Gødning med Heste. Knud var hos smeden og fik 16 Spegere slagne, en Langjern gjort m.m. Dagløn 8 Skil rester Beløbet.

25de Ligesaa.

26de Ligesaa. Vi kastede og kørte gl Tække fra østre Side af Laden, for største Delen til søndre Ende til Strøelse.

27de Vi kørte Spildingen fra gl Tække paa Mødding med Heste. Eftmd begyndte vi at grave Skudtørv. M. N. Datter Skrædder kom i Dag Aften.

28de Knud grov Skudtørv, jeg lidt ved Aftenstid.

29de Jeg kørte til Landevejen ved Hagebro med et lidet Læs Lyng, som Knud og Ane Catrine slog nordøstlig ved Stingsdahl. Jeg lagde i Forening med Nabo dette Lyng paa vor Vejlod vesten for ?? Bro, vi kørte 6 Læs Leer mellem Broerne og 6 Læs Sand derpaa, samt Grus af Bakken ved Hagebro, eller ved Brohuset, paa det lagte Lyng, nogle og 30dive Læs. Broder N. hans Datter Birthe

Juni 1850

Marie fulgte med. Paa Returen lod jeg mig udlevere 2 Par Bukser af Chr. Pedersens Hustru paa Haderis øster Mark, som denne har syet til Knud og Esper paa egen Kost. Jeg betalte hende 2 Rbmark for Syningen efter Forlangende. Eftmd Regnvejrligt.

30te Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke. Eftmd kørte jeg et Læs Tørv for Søster Mette. Knud kørte 2 i Gaar 1 i Dag Morgen med Stude.

Julius 1850

1ste Regnvejrs Fmd til Kl. 9 Slet. Knud kørte et Læs Tørv til Stingsdahl, hvor jeg mødte med Vogn og Hestene. Jeg tog de Tørv som Studene har hentet og Vogn og kørte med 160 Stk Hedetørv af Mangel paa Klyne, og leverede Degnen. Knud tog et Læs hjem med. De gravede. Kaaljord og satte Kaalplanter. Jeg kørte efter Ordre 3 Læs Tørv a 10 Snese for Gjordemoderen, et Læs efter Anmodning a 11 Snese for Peder Laugesens Hustru i Pindhuset ved Hagebro.

2den Eftmd begyndte vi at køre Tørv 4 Læs.

3die Vi beslog Karens Træsko og flettede en Studepude. Smeden Lauge var her efter Anmodning og lagde venstre Forsko om under brune Hest. Jeg betalte ham 8 Skil for Smedning d. 25de f. M. For i Dag forlangte han intet. Jeg betalte Skrædder M.N.Datter 4 Mark 6 Skil + 2 Skil for Syning af nogle Klædningsstykker. 1 Kjortel til Knud, 1 do til V. Peter, 1 Dito til Ane Elisabeth, 2 Trøjer til Edel og Margrethe m.m.

4de Vi kørte Tørv 8 Læs.

5te Ligesaa. Karen gik til Løvig med nogle Kaalplanter og arbejdede for hendes Søster der.

6te Vi kørte Tørv 9 Læs, nu er den 1ste Stak afgjort og 1 Læs til.

7de Søndag. Var jeg og Ane Catrine til Kirke. Jeg betalte Kirkeværgen Cr. Pedersen Grove til Kirkeskat, Kirkereparation m.m. 3 Rbd 5 Mark 4 Skil.

8de Jeg kørte til sønder Mølle med 10 Skp Rug, som jeg har solgt til Cr. Fisker, og 4 Skp som jeg har solgt til T. Dahl, dette leveredes hans Hustru paa hans Bopæl, hine lod jeg efter Anmodning blive i Møllen, hvor Vedkommende vil lade det afhente, samt 2 Skp Byg til Cr. Fisker a 2 Mark Skæppen eller 16 Mark pr Tønde og Ruget a 20 Mark pr Td. 2 Skp Rug leverede jeg i Møllen. "Fattigkorn" til Alm? Nielsen, som T. Gindeskov har lovet at køre derfra til Vistorp. 3 Fdk Byg leverede jeg til N. Bruun for nogle Dage siden som Fattigkorn. Knud kørte Hø hjem af Bløden ½ Læs, som kom ind til Faarene, og 3 Læs Tørv kørte han med Stude.

9de Vi kørte Tørv 8 Læs.

10de Ligesaa.

11te Vi kørte sidste Tørv hjem 6 Læs. Kvinderne bagede i Dag. Jeg og Knud grov nogle Træk ved Aftenstid.

12te Vi blandede Gødning.

13de Ligesaa.

14de Søndag. Var Knud til Kirke. Han modtog af Cr. Sovgaard 18 Skil til A. Jepsen for 1 Skp Kalk. 1 Mark har jeg modtaget af Jakob Haderis i Forvejen. Sum 2 Mark 2 Skilling. 2¼ Pund Reb har jeg faaet af J. Espersen paa Regning. N. Mikkelsen var her og skar en sort Tyrkalv og 4 Lam, han var

Juli 1850

kørende og fik et Læs leer ved Leergrav, som dels var kastet af Nabo til C. Grove. Knud kastede noget for at der kunde blive et Læs.

15de Knud kørte nogle Træk. Anders Vaker murede et Stykke Grundmur m.m. i Bryggerset, Dagløn 24 Skil.

16de Ligesaa Fmd. Eftmd slog Knud i det vaade Stykke Gromose. Jeg kørte 2 Læs Brændlyng.

17de Jeg hentede et Læs Brændlyng, som blev lagt paa det øvrige i en Stak. Knud slog det sidste i Gromose, jeg kørte op sønden Mosen og vi samlede Græsset paa Vognen, imidlertid faldt ikke ubetydelig Regn over Gaarden og Agrene, men vi blev ikke vaade i Gromose. Vi lagde Græs bag Fæhuset. Eftmd æltede vi Leer, som vi først kastede i Hullet og kørte 8 Læs Sand dertil med Heste.

18de De æltede Leeret op med Stude og Ungnød. Vi kastede dette sammen. Knud kørte Træk med Hestene, om Middagen grov vi nogle Træk, Knud kørte hjem senere. Ane Catrine slog lidt Lyng norlig, jeg hentede et lidet Læs ved Aftenstid til Brændsel.

Jeg levet har paa denne Jord
 I fulde To og Femti Aar
 Ved Guds Forsyn og Naade
 Skøndt vejen stundom slibrig er
 Jeg dog dig takker Fader kjær!
 Som for min Fjerd mon raade
 At jeg ej mangled daglig Brød
 Ej heller stedens udi Nød
 Var mer end jeg fortjente
 Jeg daglig haver mærket at
 Du mig har ledet Dag og Nat
 Jeg ej det Onde hendte.
 Mens jeg endnu skal leve her
 Jeg ydmyg beder Fader kjær!
 Ved Christ din Søn min Broder
 Lad lede mig ved Forsyn Din

Juli 1850

At jeg kan sikre hver min Trin

Og agte paa Dine Love.

19de Knud kørte Træk Fmd. Eftmd pløjede jeg til Vej til Leergrav og Høstrup af Blandejord. De begyndte en Mødding paa Agre nordøstlig med Stude.

20de Fmd grov vi Asketørv ved Gromose 10 Læs. Eftmd kørte paa Markmødding Møg og Træk af Gaarden.

21de Søndag. Var mig og Karen til Kirke. Hun leverede de sædvanlige Præsteoste. Vøg omtr. 3½ Pund. Jeg fulgte med Nabo og Broder Anders til Haderis. Poul Christensen paa do Mark betalte mig 7 Mark 8 Skil for 14 Traver Lyng efter eget opgivende, som med min Tilladelse har plukket i min nørre Hede. De 8 Skil hedder det skulde være for de første 4 Traver overdrevne Størrelse.

22de Vi kørte 6 Lag Møg til et Lag, og et Lag Hedejord af det til Leergrav pløjede Vej paa Markmødding med Heste og Stude. Om Middagen var Knud hos Naboe at en Skudtørvspade til at grave Mønnetørv med, samt et Stykke Brædde til at trække disse op paa. Han lod sin Karl J. Knudsen underrette ham om Gravningen af saadanne ved Damstederne. Vi slog Aasted i Hovgaard og Eng derved. Ved Aftenstid kørte vi Møg paa Markmødding med Heste 6 Læs.

23de Ane Catrine og Esper slog og plukkede Mønnelyng. Jeg kørte dette hjem. Knud grov Mønnetørv ved Damsteder 2 Alen lange og afstukket efter et Reb tværs for Enderne. Jeg kørte 2 Læs 60 Stk hjem af disse. Eftmd trak Knud disse paa Laden, og jeg mønnede fra østre Ende over Høgulv 1/3 omtr.

24de Knud grov nok nogle Tørv, jeg kørte 4 Læs 120 Stk hjem, som Knud trak paa Huset, og jeg lagde disse med det behøvende fylde og Tækkelyng. Vi mønnede Huset af undtagen lidt ubetydelig. Karen ?? og stakkede Høet i Havgaard.

25de Vi kørte noget Jord, som har lagt et Aar under Fæmøg paa Markmødding, 11 Læs og 12 Læs Hedejord fra Vej bag liden B??hus ved Stenhøj, 3 Læs af Digen ved Lukke bag Nørrehuset. Knud gik til Høstrup (da vi først havde baaret Stakke op sønden Aasted paa Gl. Kaalgaardssted) med Skattepenge, som han leverede Sognefogden 24 Rbd 2 Mark 7 Skil og 6 Skil Førepeng (Budpenge). Han købte hos J. Knudsen et Par Træsko 24 Skil. 1 Lod C??nille 26 Skil samt nogle Spenserier ½ Pund Sukker 14 Skil. ¼ Pund ?? 5 Skil. 2 Lod The 8 Skil. 1 Cikorie 3 Skil. resterer Sp??? 2 Skil. Blaatræ 2 Skil. Alt til Beløb 5 Mark 4 Skil. Vi kørte Høet hjem af Aasted og derved 2/3 Læs til Heste. Eftmd begyndte vi at slaa Eng neden Aasted i Nederskifte.

26de Vi slog af neden Aasted og lidt ved sønder Side. I Dag Eftmd faldt igen lidt Regn, da det siden den 17de har været varmt og tør Luft hos os. Vi jevnede i Bakken ved Aftenstid.

Juli 1850

27de Vi slog Ager til Udløb, Eng til Trug og vestlig til lille Damsted, havde T. Dahl, J. Sørensen lidt ved Aftenstid. Regnvejr om Middagen. I Gaar kastede jeg nordre Skel op med J. Sørensen efter hans gentagne Anmodning og T. Dahl fulgte med.

28de Søndag var Knud til Kirke, Esper ved Smeden, jeg hos Jakob Haderis.

29de Vi slog Nederskifte Eng af undtagen lidet, stakkede Hø neden Aasted og lidt paa Agre oven Aasted.

30te Vi slog lidt paa Agre, kørte Høet hjem fra neden Aasted 2/3 Læs til Faar, af Agre 1 Læs til Fæet.

31te Vi slog det meste af Agre og Brinken sydvestlig derved. Landsbytømmand P. Knudsen og Broder Jens kom i Dag midt Formiddag og begyndte at sauge 2 – 10 Alen Træer til at slaa paa Spændetræerne i vestre Side af Laden for at sætte Stivere imod fra Bjælkerne, hvormed de begyndte fra søndre Ende efter at først at presse Spændetræerne i Ligning, som Vinden og Tyngden har gjort Bugtede indad.

August 1850

1ste Disse Tømmermænd satte de ommeldte Stivere paa Bjælkerne i Laden samt en Sule i nørre Ende og lettede nordre Ur Hjørne lidt, som var sunken, under hvilke vi satte en ny Hjørnesten, hvilken vi f. M. kørte op af N. Havgaard med P. Henriksens Hjælp, som hjalp tillige ved en anden Huggen Sten. Tømmermændene blev til Middag omtr. Jeg betalte P. Knudsen i Dagløn 3 Mark 8 Skil. Om Morgenen var mig og Knud hos Smeden Lauge med begge Hestene, under hvilke vi fik Forskoene omlagt, jeg betalte ham disse 12 Rbskilling. Vi havde T. Dahl at slaa. De slog Neder Skifte Ager af og Kilbløde og Eng til Udløbet. Vi kørte Høet hjem af Neder Skifte 4/5 Læs til Fæet 2/3 til Faar, stakkede det sydlige og lidt paa Agre.

2den Vi havde igen T. Dahl. Vi slog JTorp Holm og Gaardkrog og Kilaasted med omliggende Eng og Agre, kørte et Læs 2/3 Hø hjem sydlig af Nederskifte til Faar 2/3 af Ager til Fæet, stakkede lidt paa Agre.

3die Jeg kørte Fmd Kl. 2 til sønder Mølle med 20 Skp Rug, 4 Skp Byg til ?? 4 Skp til Gryn. Til Vanheld var Kværnen oppe til at skarpes. Jeg kom hjem ved Middagstid. Vi havde Søren Nielsen Dahl at slaa, vi slog sidste af Kiel og Kielholm og lidt af Egekrog, 4/5 Læs Hø hjem af Kielbløde og Agre til Fæet.

4de Søndag. Jeg og Esper var til Kirke. Jeg gik til Christen Christiansen paa Haderis Mark og fik 2 korte Høleknage a 1 Lybsskilling, jeg betalte hans Kone den ene, den anden vilde jeg ikke have paa den Maade, men da hun overlod mig denne paa Prøve, tog jeg denne med. Jeg gik til den sindsvage Jakob Haderis efter Løfte af sidste Søndag, men da Faderen endnu ikke indfandt sig, kunde der intet udrettes ved den af førstnævnte ommeldte Skjel.

5te Vi slog nordre Egekrog af og store Elkrog sønden Udløb, kørte Hø af Gaardkrog 4/5 til Faar 2/3 og 4/5 af Kiel og Holm til Heste, vi stakkede sidste i Kiel paa Holmen og i Egekrog. Esper var i Høstrup med 9½ Pund Smør a 13 Skil Pundet. Sum 7 Mark 12 Skil nogle Spenserier til Beløb 4 Mark igen 3 Mark 12 Skilling, som afbetaltes paa Rest vide Pagina 776 = 5 Mark 4 Skil igen 1 Mark 8 Skil.

6te Vi slog JTorps Eng til norden sønden Aasted, kørte 4/5 Læs Hø hjem af Kiel og Ager til Heste, stakkede igen paa Holm og Egekrog. Regnvejrr lidt Eftermiddag. Vi havde Broder Anders og Hustru at hjælpe os efter egen Tilskyndelse.

7de Vi slog JTorps Eng af begyndte i store Elkrog.

8de Vi slog det østlige i store Elkrog og noget af Bløden og Aasted.

9de Jeg slog store Elkrog Agre undtagen 4 Skaar, som vi slog om Aftenen. Knud var i Hessellund efter Ordre for at slaa Eng for Lars Christensen, som ligger i Tjeneste ved Armeen for Tiden i Hertugdømmet Slesvig.

10de Vi slog JTorps Holm mellem Elkrog og Egekrog m.m.

August 1850

11te Søndag. Knud og Ane Catrine var til Kirke. Den 28de f. M. leverede Knud mig en alluneret Faareskind fra Mogens Vang i Holstebro, som er sendt efter skriftlig Anmodning, saaledes lydende: Jeg undertegnede tillader mig Ærb. at meddele, at jeg i min Dagbog for den 8de Februar 1849 finder saaledes anført (Jeg leverede et ikke tørret Faareskind til Mogens Vang til at allunere) med den Formodning, at jeg ventede mig bemeldte Faareskind udleveret naar denne var færdig til Brug og Afbenyttelse, men da jeg flere Gange sendt Bud og Penge med Jens Vad af Neder Feldborg for at erholde samme, tilmeldte han mig det Svar, at den ikke var færdig, dette var dog nogenlunde antageligt, skjønt De saavidt jeg erindrer lovede at den skulde kunde faas færdig til St. Hans Dags Marked, men da jeg sidste Vinter sendte Bud med min Jakob Pedersen, bragte han mig det Svar, at De ikke kunde finde samme, og nærede Tvivl om af mig at have modtaget et Faareskind til at Allunere, i hvilket især dette sidste forekom mig noget paafaldende, og da jeg ikke senere har været i Holstebro, bringer jeg dem herved samme maaske i behagelig Erindring og vover tillige at meddele, at det anførte er Sandhed, hvilket jeg saavel af anførte som maaske med Vidner kunde bevise, om Sagen var af større Betydenhed, da en friærværdig Embedsmand af Byen sad ved Deres Bord, skjøndt han er noget f??net fra Grændsen, var han dog nok at opdage, men jeg formoder at De afgør samme, om De er en respektabel Mand, da jeg ved det modsatte finder mig tilføjet et Slags U?ret. Deres Svar forventes. Staulund d. 25de Juli 1850 Venskabeligt Peder Knudsen. Ved Overbringeren J. Knudsen af Høstrup, samt et lidet Brev saalydende: Herved sendes med Jens Knudsen, Høstrup 1 Alluneret Skind for den som han melder om, men dersom den er kommen til mig før, er den bleven forglemmt af Skriveren, men det er jo en liden Bagatel Gud være Lovet! for mig en Skind fra heller til. Holstebro den 26de Juli 1850 M. Vang.

12te Knud slog Egekrog sønden Udløb, vi hvervede og stakkede Høet i store Elkrog sønden Udløb og i JTorp Eng.

13de Knud slog lidt vesten Udløb, vi hvervede Høet i store Elkrog, paa Holmen og sydlig i Egekrog og stakkede dette, samt igen i JTorp Eng. Vi kørte et $\frac{3}{4}$ Læs hjem østlig af store Elkrog til Fæet. $\frac{3}{4}$ Læs sydvestlig sønden Udløb m.m. til Heste, som vi stakkede ved Gaarden.

14de Vi slog Elkrog af, Elkrog Bløde og Agrene neden lange Ager. Vi kørte Høet hjem af JTorp Eng $2\frac{1}{2}$ Læs til Faarene. Af store Elkrog Holm og Egekrog $1\frac{1}{2}$ Læs til Heste, $1\frac{1}{2}$ Læs til Fæet, som kom ind i østre Høgulv.

15de Vi kørte Høet hjem til Gaarden sidste af Egekrog og neden Lange Ager $\frac{4}{5}$ Læs til Heste. Murede Væg paa nordvester Hjørne af Laden. Vi begyndte i Dag at høste Byg, da Christian Fisker og Hustru efter egen Tilbud kom i Dag og høstede for os. Vi høstede fra nordre Ende til sønden Stenhøj, stakkede Høet af Elkrog Bløde.

16de Vi kørte dette sidste Hø hjem til Fæet $\frac{1}{4}$ Læs i østre Fægulv, klinede lidt paa Laden, høstede sidste Byg paa Marken og i Svinehovgaard, og kom dette ind, nemlig Høet sidste denne Gang. Eftmd begyndte vi at høste Rug 4de Kjerv.

August 1850

17de Vi høstede 4de Kjerv Rug af, kørte Søster Mettes Byg hjem 2 3/5 Trave. Rev Bygstub af paa Marken. Mette rejste Asketørv ved Br??mose..

18de Søndag. Var jeg og Karen til Kirke. Jeg betalte Hr. Kirkesanger Andersen 18 Skil for 1 Bog Skrivepapir, som han har sendt mig. Esper gik til Hagebro, han købte 3 Pot Brv. a 1 Mark Potten. Sum 3 Mark betalt.

19de Vi høstede 1ste 2den og 3die Kjerv i nordøstlig Retning fra nordre Ende af de korte Agre om Fmd. Vi havde Christian Fisker, han bragte mig et Stykke Eg til en Havestoel, for hvilken han ikke vilde have nogen Betaling, ligesom han ogsaa lod Arbejdet være Gratis, og kom af egen Drift efter eget Tilbud. Jeg overlod ham nogle Kampesten i Kirkedahl, som han der opsankede, da han var kørende. Eftmd Regnevej, hvorfor vi ikke kunde høste, men lod Høstfolkene drage hjem.

20de Fmd. Regnevej. De klinede i Laden. Middag kom Christian Fisker og paa mine Vegne overtog den beordrede Vagt ved den sindsvage Jakob Sørensen, Haderis. Eftmd Høstvej, vi høstede i samme Retning 6 Skaar. Vi havde T. Dahl og som Binder Sønnen.

21de Jeg gik til Haderishus for efter Løfte at afløse Vagten Cr. Fisker. Jeg var der til Middag i Forening med Broder Anders. De høstede Rug i samme Retning Knud og T. Dahl. Eftmd høstedes dette nordre Stykke af til Kl. 6 omtr. Nu gik T. Dahl hjem. Vi høstede 2 Skaar langs paa østre side af 3die Kjerv.

22de Vi høstede om Fmd nogle skaar paa øster side af 3die Kjerv i nordøstlig Retning for sydøster Hjørnen og ligesaa om Eftmd. noget Blæsevej.

23de Vi høstede om Fmd. Eftmd Regnevej. Vi brolagde Kartoffelhullet i Laden i Bunden med Kampesten og begyndte at mure af samme med Vindtørrede Sten.

24de Vi høstede i norlig Retning fra østre Side, høstede 3die Kjerv af og 2den Kjerv undtagen lidet. Vi havde Broder Anders og Svigermoder til Hjælp som frivillige. Den 22de høstede vi Boghvede om Morgen.

25de Søndag var Esper til Kirke.

26de Fmd Regn og Blæst. Eftmd høstede vi lidt i nordvestlig Retning ved Væggilbakken.

27de Vi høstede Rug af paa Marken og begyndte i Hovgaard. Vi rejste Ruget om Aftenen i Regnevej.

28de Fmd høstede vi Ruget i Hovgaard. Eftmd Havre paa Marken og begyndte ved Skeldigen.

29de Vi høstede Havre af ved Skeldigen, Eftmd murede vi ved Kartoffelgrav og lagde Leer oventil, da de Vindtørrede Sten slap op.

August 1850

30te Vi murede eller klinede Kartoffelgraven i Laden af oven til og satte Træ Rammer i Kanten oven til. Eftmd kørte vi Rug hjem mest Gødning 9 Traver i søndre Gulv og 13 Traver i midterste Gulv.

31te Vi kørte Rug hjem af Hovgaard $4\frac{1}{2}$ Trave, hvoraf 1 Trave kom i søndre Gulv, samt 12 Traver af Marken mest 2den Kjerv fra norlig og sydlig, i Alt 22 Traver til Sæderug. $4\frac{1}{3}$ Trave 4 Kjerv, som kom ind i Hakkelsesloen. 21 Traver dertil i nordre og midterste Gulv og $3\frac{1}{2}$ af Hovgaard, 25 $\frac{1}{3}$ og $40\frac{1}{2}$. I Alt $65\frac{3}{4}$. Søster Mettes $\frac{1}{2}$, 1 $\frac{29}{30}$ iberegnet. Hendes Del kom ind i Loen. Eftmd havde vi Jeppe Knudsen at hjælpe os, han vilde ikke have Dagløn, og lod de $2\frac{1}{4}$ Pund Reb a 20 Skil Pundet være Betaling for 3 Dages Tækkeregning denne Sommer.

September 1850

1ste Søndag. Jeg kørte til Haderup og derfra til Broder Anders, som har noget, ja meget Ondt i Hoved og Tunge og Halsen, at han ikke har spist eller drukket i flere Dage, med Gjordemoderen, som Aareladede ham paa Hænderne, jeg kørte hende igen til hendes Bopæl. Kørte lidt Havre hjem for hende og kørte hjem derfra. Kr. Vestergaard kørte med.

2den Regnevej. De rev Stub.

3die I Dag var det vi kørte Bygget hjem, som er ført i Morgen, og den 4de Rugrivning og Bygrivning. Jeg og Karen var hos Broder Anders efter hans Kones Anmodning (siden vi var gaaet til Sengs) til om Morgen, da han var meget daarlig, saa at han ikke kunde tale, og Stundom næppe Aande Luften til Fornødenhed.

4de Vi kørte Byg hjem af Svinehovgaard 1 Trave og af Marken omtr. 25 Traver, som kom ind i Byggulv undtagen lidt 2/3 Trave, som kom ind over Studene. Jeg var igen efter Anmodning hos Broder Anders Eftmd. da Smerterne igen overfaldt ham i en saadan Grad, at han ikke kunde Tale, eller være i Rolighed. Dette passerede som meldte den 3die og i Dag noget Rug og Bygrivning og Havre af Marken 4 Traver og nogle Kjerve. A. L. Datter var her at hjælpe efter egen Tilskyndelse som frivillig og uden Dagløn.

5te Vi høstede Havre i Neder og Svinehovgaard, kørte Havre hjem fra ved Skeldigen 4 2/3 Trave, som blev sat paa Loftet over den nordre 1/2 Del af de 2 vestre Fag, af Marken paa den søndre 1/2 Del. Om Natten var jeg igen hos Broder Anders i Forening med S. Dahl, nu er Broder Gud være lovet i Bedring, og kan være nogenlunde rolig i Sengen, og tale nogenlunde forstaaelig, da han er befriet for Hovedpine, som han i flere Døgn har været belastet med, som formenes at hidrøre Virkningen af en fra Doktoren eller efter dennes Recept ved S. Dahl som tilbragt Spanske ??plaster, som han har faaet sat i Nakken samt nogle Iglar paa Halsen med flere Mediciner er bleven brugt efter Anvisning, ogsaa har han nu faaet bedre Luft i Halsen, saa der formodes at være gaaet Hul indvendig ved Siderne, da hvad han Opkaster har Lighed med en Slags Materie, som er noget forskelligt fra det almindelige, som i Anledning af de ejendommelige Hoste fremkom.

6te De rev Rugstub af paa Marken. Jeg red til Smeden Lauge med begge Hestene og fik Sko slagne til og Forskoene omlagt. Jeg betalte ham derfor 12 Rbskilling eller 8 Skil courant. Der faldt Regn og Hagl om Middagen. Eftmd kørte jeg til sønder Mølle med 17 skp Rug, 4 Skp Byg til Meel, 2 til Gryn lidt Malt. 4 Skp Rug til C. Fisker, men til Uheld var Kværnen adskilt til at skjærpes, og jeg maatte køre hjem fra Kornet.

7de Vi kørte sidste Rugrivning hjem af Marken og Havrerivning derved og Søsters. Jeg kørte til Mølle og hentede Melet, de 4 Skp Rugmel til Chr. Fisker lagde jeg efter Løfte hos Cr. Østerager paa Returen. Dette Rug samt 4 Skp Byg, som han har modtaget i Løbet af Sommeren, har han betalt derved, at han paanødte Karen en 5 Rigsbankdaler Seddel i Foraaret. Bygget har jeg lovet ham for 2 Mark skæppen, er 8 Mark, paa Ruget er ingen Pris rigtig bestemt, men skøndt Tønden paa flere Steder i Eggen har kostet 20 Mark berammede jeg mig dog til at overlade 1 Tdr. hvoraf jeg har ladet

September 1850

male og levere de 4 Skp i Forvejen for 3 Rbd efter Ønske, da han frivillig uden Opfordring har gjort mig flere Dages Arbejde uden Betaling f. E. Aar, den 15de og 19de f. M. han og Hustru ved Høstarbejde og den 20de f. M. overtog den mere kedsommelige Vagt for mig hos den sindsvage Jakob Haderis Eftmd til den 21de om Morgen. Altsaa lod jeg ham ved hans Pige (som vilde haft Ruget kørt til Feldborgaarden) efter dennes Anmodning de tiloversblevne 4 Mark af Mangel paa Smaapenge $\frac{1}{2}$ Specie, som jeg laante af Edel paa hvilken jeg igen venter 2 Mark ved Lejlighed. Eftmd høstede vi Havre ved Damstederne, men kuns ubetydeligt mere end det i Foraaret fældede og gødede, da det øvrige desværre blev fordærvet af den Mængde Regn og Hagl som faldt den 22de og 23de Maj sidste, hvorved Agrene blev sat under i 2 a 3 Uger, hvorved Sædekornet tabte sin Evne til at spire frem. Vi kørte sidste Rugrivning hjem af Hovgaard, som kom ind i nørre Huset samt $\frac{1}{2}$ Læs af Marken.

8de Søndag. Jeg var til Kirke. Svoger J. Espersen betalte mig 15 Mark 3 Skil. og $2\frac{1}{4}$ Pund Reb har jeg faaet forhen af ham a 20 Skil er 2 Mark 13 Skil. i Alt 3 Rbd. Fra Svoger A. Jepsen 2 Mark 2 Skil har jeg modtaget for Kalk (vide Pagina 745) i Alt 3 Rbd 2 Mark 2 Skil til at afbetale paa de 16 Rbd 3 Mark, som han er mig skyldig for en sortbroget Ko (vide Pagina 771) 16 Rbd 3 Mark minus 3 Rbd 2 Mark 2 Skilling Igen = 13 Rbd 14 Skil. Karen gik til Laanum Eftmd.

9de Vi slog Buskene m.m. paa Laustholm og mellem Aastederne.

10de Vi slog igen i lille Elkrog, L. Krog og Vadkrog, lidt i Hovgaard.

11te Jeg slog sidste Buske m.m. i Hovgaard Fmd. Knud lidt om Middagen, Knud og Ane Catrine slog Faarelyng, jeg med om Eftmd. Karen og Esper stakkede Hø paa L. Holm i Elkrog og L. Krog.

12te Vi kørte det stakkede Hø hjem bag Faarehuset, det meste af Havre i Hovgaard undtagen det mest græssede, hentede et Læs Faarelyng. Vi havde M. NielsDatter og Søster Mette at slaa Faarelyng. Et Læs Klynetørv.

13de Vi havde igen disse 2 og Joh. Iversdatter at slaa Lyng, kørte 5 Læs hjem, Hø af Vadkrog bag søndre Hus, det i Gaar kom ind sydlig i østre Gulv oven paa det forrige Hø, sidste Havre i Havgaard. Kørte 5 Læs Faarelyng.

14de Vi havde igen disse 3, de slog Lyng Fmd. Eftmd rev de Havrestub, kørte 3 Læs Faarelyng hjem og Havrerivning og Havre af Damstederne 2 Traver.

15de Søndag. Var ingen af Husets Folk til Kirke. Karens Søster Mette var her og Svoger Kjelds Datter, de samlede Tyttebær i Heden, og Børnene samlede med. Jeg betalte M. N. Datter 24 skil for 3 Dages Arbejde at slaa Lyng. Hun fik i f. M. Renter for d. Aar 5 Rbd 4 Mark 15 Skilling af hendes i Overformynderiet indestaaende Arvekapital til hendes Nødvendigheder, disse Penge er mig bragt til hænde ved Sognefogden.

16de Vi høstede Boghvede paa Gromoseager og plukkede lidt, vi tog det hele hjem med. Jeg var hos Broder N. med hans lange Stige, som jeg havde laant. De skruede Asketørv derved.

September 1850

17de Knud og Esper grov Soj norlig i det Lave ved Van?? Vi kørte disse til Kaalgaardsdigen og lagde disse paa samme i det Brøstfældige Steder mest sydlig og vestlig. Eftmd maalte jeg Søster Mettes Rug, som hun nu faar tærsket af 1 13/15 Trave og Rivning af det dobbelte 11 7/8 Skp. hvilket hun overlod mig til Sæd imod for samme at erholde et Lignende Cquantum, naar den ½ Sæd af det af hende gødede fradrages, som formoder 1¼ Skp omtr. Knud tærskede Boghvede af det fra Gromose hjemkjørte.

18de Vi fik Boghvede af Loen 2¼ Skp. Vi begyndte i Dag at pløje til Rug med Heste og Stude 4 Kjerv sydvestlig.

19de Vi pløjede mig og Esper. Knud begyndte i Da at pløje Sæderug. Jeg begyndte i Dag at saa Rug, de 2 østre og 4de Ager, vi pløjede.

20de Vi pløjede og saaede 3die Ager, Esper pløjede vestre Eftmd. Jeg kørte til Feldborg og samlede Hø for Hr. Kirkesanger og Skoleholder P. Andersen, som fulgte med i Over og Neder Feldborg, 6 Gaarde, nemlig det som tilfaldt ham med lidt O??, skønt de 2 Mænd intet leverede og frabad sig Leverancen til videre, under det Paaskud at Husene vare tilpakkede uden for Høet, fik jeg dog omtr. Karmen fyldt.

21de Vi pløjede 4de Kjerv norlig over Bakken og de 2 østre Agre. Om Middagen hentede jeg et Læs Faarelyng nordøstlig ved Stingsdahl, som kom ind i Laden over Faarene over Høet.

22de Søndag. Jeg og Karen var til Kirke. Jeg modtog fra Svoger A. Jepsen, ved dennes Broder Niels de resterende Penge for den ham den 29de Maj sidste den (vide Pagina 771) solgte Ko 13 Rbd 14 Skil.

23de Knud tærskede daglig. Vi pløjede af til 4de Kjerv og begyndte at pløje til 3die Kjerv.

24de Knud tærskede, vi pløjede.

25de Ligesaa, men Regnvejr om Fmd.

26de Vi pløjede, Knud tærskede og kastede Rug af 6 Traver. Vi rensede dette Eftmd og maalte 3½ Tdr i Sække og lagde i Vognen.

27de Jeg Karen og Knud kørte til Skive med Ruget, som jeg solgte der 10 Skp a 2 Mark 15 Skil Skæppen. 4 Rbd 5 Mark 6 Skil. 18 Skp a 2 Mark 13½ Skil. 8 Rbd 3 Mark 3 Skil = 13 Rbd 2 Mark 9 Skil. Dette til N. Pedersen Otting. 2 Skp Rug for T. Dahl a 2 Mark 10 Skil Skæppen. Jeg købte et Par Hestepuder a 3 Mark en ?? 6 Skilling. Blæk 6 Skil. Jern 2½ Lis Pund, Salt 2 Skp. Tjære 6 Potter. Bdv 3½ Pot, Tvist 2¼ Pund, nogle Spenserier, 2 – 6 Alen Fjæl 4 Mark omtr. Alt til Beløb omt. 7 Rbd 3 Mark 2 Skilling, resterer hos Hr. Købmand Sørensen, jeg betalte den forrige Rest 10 Rbd 4 Mark 3 Skil. Vi kørte hjem om Aftenen. Ane Catrine som var med til Markedet fulgte med hjem.

September 1850

28de Vi fik sidste Rug af Loen $4\frac{1}{4}$ Skp og $1\frac{1}{2}$ Skp Baggest. Eftmd pløjede vi, Knud tærskede.

29de Søndag. Var Ane Catrine til Kirke, Esper var i Høstrup og fik et Par Træsko 26 Skil. et Par til Visti Peter 13 Skil. Skyldig forhen og 17 Skil i alt 5 Mark. Han leverede J. Knudsen 2 Pund Sommeruld a 2 Mark 4 Skil. Sum = 5 Mark 3 Skil betalt ved at cvitere foranstaaende Rest og betale mig 2 Skil courant.

30te Vi pløjede, Knud tærskede. Regnvejr om Formiddagen.

Oktober 1850

1ste Vi pløjede. Knud tærskede.

2den Ligesaa.

3die Ligesaa, men om Eftmd saaede jeg 6 Skp Rug i 1½ Ager fra vester 2den Kjerv.

4de Jeg saaede 3 Skp Rug om Fmd. det sidste af Loftet. Broder N. var her at reparere Kedlen. Knud Kastede Rug, vi saaede 6 Skp i 1 Ager. Esper pløjede.

5te Vi maalte Rug til Sæd 15 Skp. 6 Skp i Gaar er 21 Skp og 1 Skp Baggest af 4 Traver 22 Skp knap Maal. Fmd saaede jeg 6 Skp i sidste 2den Kjerv. Eftmd 9 Skp i 3die Kjerv den søndre Ende til omtr. Retning med Heden ved Stenhøj vester fra. Knud tærskede, Esper pløjede, Ane Catrine slog Lyng sydøstlig.

6te Søndag. Jeg var til Kirke. Sidste Søndag lod jeg ved min Pige T. Dahl tilsende de 5 Mark 4 Skil og 3 Skil, som jeg lagde til for de 2 Skp Rug, som jeg solgte for ham i Skive d. 27de f. M.

7de Vi pløjede, Knud tærskede. Jeg var til Smedie, fik Sko lagt om under Hoppen m.m. betalte Smeden derfor 1 Mark + 1 Mark. Knud leverede Degnens Søn 7 Mark 2 Skil til Brandassurance af mine Ejendele.

8de Ligesaa.

9de Ligesaa. Jeg var i Haderup Præstegaard ang. Valget af en Valgmand til at vælge en Landstingsmedlem d. 14de i Skive.

10de Ligesaa. Eftmd saaede vi Rug i Boghvede og Bygstub fra i Fjor, men nu Rugstub.

11te Vi pløjede af og saaede Søsters Rug og Rugstub og Havre og Kartoffelstub og Bygstub i nordre Ager Retning til Heden ved Stenhøj.

12te Jeg saaede 4de og 3die Kjerv af norlig. Vi tog Kartoffler op ved Gromose omtrent 9 Tdr. Spisekartofler, 2 a 3 Tdr Smaakartofler. Vi havde som godvillige Daglejere Cr. Fisker og Hustru, Johanne Iversdatter, Christiane JensDatter, Ane LausDatter og 3 stundom 4 af vore egne Folk. Disse samt Broder Anders Hustru og Børn kom om Aftenen til et Slags Høstgilde.

13de Søndag. Var Esper og Ane Catrine til kirke og denne til Alters.

14de Karen, Esper, Ane Catrine og Mette tog sidste Kartoffler op omtr. 4 Tdr. 1 Td smaa. Jeg pløjede, Knud tærskede Rug. Knud gik til Høgild.

15de I Dag er uroligt Vejr med Blæst og lidt Regn, saa vi ikke godt kunde pløje. Vi tærskede lidt mig og Esper. Knud var i Knustrup til Marked.

Oktober 1850

16de Vi pløjede Byg og Boghvedestub af østlig, og omtr. 1 Ager med Stude vestlig Rugstub, Regnvej Eftmd. Knud kom hjem fra Marked, han har købt en Kasket a 10 Mark til sig. Fik Rug af Loen af 1 Trave 6 Skp. 1 Trave ?? ?? 4½ Skp og 4 Traver, den 10de 21 Skp 7/8 Skp Baggest.

17de Esper pløjede 1 Rug og 1 Bygstub Ager i Svinehovgaard 4de og 5te syd fra, og 1 Ager til 2den Kjerv, paa Brinken sidste Rugstub. Jeg saaede i anden vestre Ager Byg og Boghvedestub 6 Skp Rug, i de 2 Agre i Svinehovgaard de 2 paa Brinken omtr. 4 Skp.

18de Vi kørte Tørv 10 Læs af 150 Stk. paa Midten af midterste Ager fra syd omtrent til Bakken og lode disse af omtr. 80 Stk Stedet som blev tændt og brændte til Aske, tog lidt Lyng med Heste og Stude.

19de Jeg kørte til Nabo Husmand Jeppe Knudsen med Heste og havde Ruget med paa 5 Agre og et lidet Stykke. Jeg forseglede et Brev til Amtet dateret d. 17de d. M. og en dito for Cr. Grove dateret d. 11te.

20de Søndag. Var jeg Karen og Knud til Kirke og til Alters. Jeg leverede Niels Jeppesen de 2 Breve adresseret til det Kongelige Amtstue i Ringkøbing og 12 Skil til Postpenge, da han om mulig at besørge disse til Holstebro Postkontor. Den 9de d. M. tilsendte J. Knudsen paa Anmodning 2¾ Pund Klipfisk a 7 Skil Pundet = 19 1/4 Skil.

21de Vi maalte Agre nordøstlig ved Gaarden, som er bleven en Kile i nordre Ende i 8de Ager, som falder omtr. 20 Alen østen Vej. Vi pløjede Begyndelses Furerne i disse med Stude. Eftmd begyndte jeg at fælde i Vadkrog med Heste. Knud tærskede Rug.

22de Jeg fældede nordøstlig med Stude. I Vadkrog med Heste. (Fæet første Foder denne Aar og Faarene). Knud red om Morgenens paa sorte Hoppe til Vistorp efter Forlangende med 1½ Skp Rug til Albert Nielsen. Fattigkorn for denne Aar, formoder jeg, da jeg i Løbet af Sommeren har leveret 2 Skp Meel. D. 8de Juni vide Pagina 774. Vi fik Rug af Loen af 1 Trave omtr. 5 Skp. Nu er tærsket 17 11/30 Trave, nu søndre Gulv tom for Korn. Ane Catrine og Esper spredede Asken sydlig.

23de Jeg fældede med Stude, nordøstlig med Heste i Vadkrog.

24de Jeg og senere Knud fældede med Stude nordøstlig. Jeg Esper og Ane Catrine kørte til Gromose med Hestene og pløjede Kartoffelstubb der, denne slog Lyng, hin samlede Kartoffler omtr. 1 Skp efter Ploven. Jeg saaede omtrent 1¾ Skp Rug i Kartoffelstubb og lidt Boghvedestubb i Midten af mellemste Ager til Brinken syd fra. (Hestene først til Bestandighed paa Foder).

25de Vi slagtede den saakaldte grimet Ko, Broder Anders og Naboens Hustru var her hele Dagen at hjælpe ved Slagtningen. Knud red til Høstrup med Huden, Vog 2 Lis Pund 7 Pund. 1 Pund blev regnet som Svinding, altsaa 2 Lis Pund 6 Pund a 1 Rbd pr Lis Pund er 2 Rbd 2 Mark 4 Skil. 1 Lod Indigo 12 Skil og foranførte 19 1/4 Skil blev regnet til at være 2 Mark minus Jeg modtog 2 Rbd 4 Skil fra J. Knudsen. Jeg fældede med Stude. Bemeldte (Koen er fodret siden d. 13de d. M. med Kartoffler og Foderet godt.

Oktober 1850

26de Knud tærskede. Jeg gjorde Stueuret ren. Vejrliget var ikke gunstig, thi noget Blæst med Regn og Sne gjorde Markarbejdet besværligt.

27de Søndag. Esper til Kirke.

28de Knud, Esper og Ane Catrine kørte det i Foråret opkørte Mudder eller Muld paa Vadkrog Agre med Stude paa den fældede Ager, derved paa sønden Halve mest. Jeg pløjede Hedejord ved Gromose, Ane Catrine slog Lyng. Knud tærskede Eftmd.

29de Knud var i Hessellund at arbejde for Lars Christensen, som er ved Armeen i Slesvig for Tiden. Jeg fældede Fmd. med Stude nordøstlig. Esper og Ane Catrine kastede lidt ud Eftmd med Heste i Vadkrog. De jevnede ved Brink.

30te Jeg fældede, Knud tærskede Fmd. Eftmd jevnede han og Esper, som kom hjem fra Eksamen i Haderup Brinken ved Vadkrog bakken.

31te Knud Esper og Ane Catrine kørte gl Dige i L. Krog og begyndte dermed en Mødding paa Agre. Jeg fældede i Vadkrog Fmd. Eftmd ??kede jeg et Stykke Lægte til en Stjert til Hestene og kørte 2 Læs Hestemøg paa bemeldte Møgdyng.

November 1850

1ste De kørte igen Dige med Stude 25 Læs, Jeg Møg med Heste 9 Læs. T. Dahl tærskede Rug her.

2den De kørte Dige 25 Læs. Jeg fældede i Vadkrog med Hestene til oven Sandbakken.

3die Søndag. Var jeg til Kirke, jeg kørte paa Retur med J. Christensen fra Simmelkjær.

4de Kjørte jeg efter Anmodning til Faarbæk og derfra til Feldborg Plantør Bolig med Pigen Ane NielsDatter, som skal træde i Tjeneste dersteden. Jeg arbejdede m.fl. paa, og fik hendes Kiste op at staa i et Kammer paa 2den Etage vestlig i Stuehuset. Madam Funder tilbød mig Betaling, eller opfordrede mig til at opgive Beløbet, men jeg lod Turen være som Gratis, skønt Vejrliget var mindre gunstigt, da Regn og Blæst var almindelig. Jeg lovede Ane at fodre et Lam.

5te Esper ved Præsten 1ste Gang. Knud fældede med Stude nordøstlig. Jeg maalte Rug i Sække til Præstetiende 2 Tønder, 1 Skp fra Broder N. og desforuden $3\frac{3}{4}$ Skp. som kom paa Loftet. I Alt $19\frac{3}{4}$ Skp af 4 Traver af midterste Gulv.

6te Jeg Knud og Esper kjørte til Skive med de 17 Skp Rug. ? Skp af S. Nielsen Dahls, 4 Skp af T. Dahls, hvilket alt jeg leverede i Præstetiende til Hr. Købmand Digil, som personlig mødte samme efter nogen Vægning, da det var Markedsdag, men Præstens Ordre lød paa at det skulde leveres direkte inden d. 8de d. M. Jeg købte en Bibelhistorie 20 Skil og en Almanak 8 Skil. Paa Returen om Aftenen kørte T. Dahl og Søn med m.m.

7de Vi kørte 3 Læs Fæmøg i L. Krog, men maatte køre Jord til eller udi et Udbrud, som Vandet har gjort sønden Vejen ved Elkrog med Heste og Stude, men vi maatte først med Behændighed stemme Grøften mere sydlig.

8de Jeg solgte et Par Stude i 4de Aar, en sort og en sort hjelmet til Peder Christian Pedersen fra Vridsted i Viborg Amt paa den Betingelse, at jeg skal fodre dem til næstkommende 1ste April. Han betalte mig i Dag 30 siger Tredive Rigsbankdaler, og lovede mig dertil 20 Rbd ved Leveringen, I Alt 50 Rbd. Nota – om ?? ?? blive buden 1 Specie mere eller 52 Rbd, men dersom han sælger Studene for mindre Sum end 50 Rbd skal han kuns betale mig 48 Rbd eller 18 Rbd til de allerede erlagte 30 Rbd. Studene skal fodres som om disse ikke vare solgte, og bruges og omgaas i enhver Henseende i samme Forhold uden mindste Indskrækning. Eftmd dæmmede vi det gjorte Udbrud i Elkrog og løsnede Dæmningen sydlig. Kvinderne slagtede sidste Faar.

9de Vi kørte Møg og Jord af Digen derved paa Møgdyngte i L. Krog. Eftmd fældede jeg der med Heste. Jeg betalte min Pige Ane Catrine det sidste af hendes Løn 8 Rbd Sølv eller 4 Apecier.

10de Søndag. Var Esper til Kirke. T. Dahl overtog Bevogtningen af den Sindsvage Jakob Sørensen paa mine Vegne i Præstegaarden, men samme behøvedes ikke, da i Dag Eftmd ikke var ankommen. Af de Pagina 770 anførte 11 Rbd 5 Mark tilhørende Maren Nielsdatter, har jeg den 30te f. M. udbetalt hende 5 Rbd som hun foregav at behøve til hendes Fornødenheder. Igen 6 Rbd 5 Mark i min Gjemme. Nota. D. Aar Renter af de i Overformynderiet indestaaende Arvekapital 6 Rbd 4 Mark 15 Skil modtog hun straks ved Sognefogden Lejlighedsvis vide Pagina 781,782.

November 1850

11te Vi fældede med Stude nordøstlig, med Heste i L. Krog. Knud tærskede Byg første. Esper hos Præsten til Undervisning.

12te Ligesaa, jeg fældede af i L. Krog lidt nordøstlig. Knud tærskede Byg.

13de Ane Catrine jevnede gl Dige ved L. Krog. Vi kørte Fladtørv i Sanden ved Trindmose efter Hr. Plantør Funders Anvisning og ?? med Heste. Frostvejrligt.

14de Knud og Ane Catrine muggede Faarestien. Jeg kørte 8 Læs ad Vadkrog.

15de Vi kørte Dynd. Ane Catrine slog Lyng, jeg hentede 1 Læs ved Gromose, kørte 2 Læs Faaremøg.

16de Knud kjørnede Byg og kastede dette, Karen rensede af $1\frac{1}{2}$ Trave 3 Skp til Aftægt, og 1 Skp fremmest til Hestene. Eftmd kastede Knud Dynd, jeg kørte 7 Læs Faaremøg i Vadkrog, 8 Læs Dynd. Ane Catrine slog Lyng. Sorte Ko kalvede om Aftenen en sort Kvie Kalv.

17de Søndag. Var Knud til Kirke.

18de Knud gik til Høstrup med 1 Skp Rug, som han leverede Sognefogden, hvilken han paa Herredsfogdens Vegne modtog dette som Dommerkorn til denne. Han købte 100 - 3 Tom. Søm hos J. Knudsen a 26 Skil.

19de Knud og Esper tærskede Rug. Jeg fodrede Kreaturerne. Snefog i Dag.

20de Ligesaa. Snefog og Tøe, Knud kastede Rug, Ane Catrine rensede, mig Edel maalte i Sække af $1\frac{2}{3}$ Trave $9\frac{1}{2}$ Skp og $2\frac{1}{2}$ Skp af Loftet, som dette kom til er 12 Skp og 1 Skp kom i Sækken til 11 Skp gl Rug, som mig og Karen rensede og maalte i alt 12 Skp og 12 Skp er 3 Tdr i alt. Børnene var ikke i Skole som Følge af det slette Vejr.

21de Jeg kørte til sønder Mølle med de 3 Tdr Rug, lidt Malt. 4 Skp Rug for Søster, noget Rug og Byg for Naboen. Jeg købte en Kardus a 8 Skil courant. Knud var i Høstrup med noget $5\frac{3}{8}$ Pund Garn a 4 Mark 4 Skil Pundet = Sum 3 Rbd 4 Mark $13\frac{1}{2}$ Skil minus 2 Mark 1 Skil for 100 Søm m.m. Bliver Sum = 3 Rbd 2 Mark $12\frac{1}{2}$ Skilling.

22de Knud tærskede Rug. I Dag var Kreaturerne igen paa Marken, noget lidt Frostvejr. Vi hentede lidt Lyng ved Gromose.

23de Regnvejr. Knud og Esper tærskede Rug. Jeg lidt om Aftenen.

24de Søndag. Var jeg og Karen til Kirke. Regnvejr især om Eftmd med noget Blæst.

25de Vi fældede østlig ved Gaarden med Heste og Stude. Tømmermand Peder Knudsens Dreng eller Broder Jens Knudsen arbejdede for mig ved at gjøre en Stige 10 Alen.

November 1850

26de Vi fældede af paa dette Stykke med Stude, lidt paa Vadkrogbakken, jeg kørte Fæmøg ad Vadkrog med Heste, Ane Catrine kastede ud derved. J. Knudsen gjorde bemeldte Stige af om Aftenen.

27de Han gjorde et Vandtrug af 2 – 6 Alen Fjæl med en til Enderne, samt en Musefælde m.m. rejste bort. (Dagløn var til P. Knudsen). Jeg kørte Fæmøg, de kørte lidt Dynd med Stude Fmd. Eftmd fældede Knud af paa Vadkrogbakken med Stude. Frostvejr begynder.

28de Knud kastede Dynd, jeg kørte 5 Læs Jord med Heste af det pløjede til en ny Vej til Høstrup, paa vestre Ende af gl. Møddingsted i Gaarden hvorpaa var Iis, hvorpaa er kastet lidt Svinemøg.

29de Chr. Fisker kastede Dynd og Knud lidt, denne læssede med, da jeg kørte 10 Læs med Heste paa det fældede.

30te Chr. Fisker og Knud kastede Dynd, hiin betalte mig 2 Mark, som han var mig skyldig paa en ½ Specie. Knud fulgte med ham til sit Hjem, han forlangte ingen Dagløn. Rimfrost. Faarene ikke paa Marken.

December 1850

1ste Søndag. Esper var til Kirke. Knud med Cr. Fisker i Simmelkjær eller Feldborg Kjær for med Hr. Planteur Funders Tilladelse at skjære nogle Kviste til Løbbinding. Stiftmoder og Søn Mikkel var her. Hun modtog hendes d. 1ste November d. Aar tilfaldende Aftægt 1 Td 4 Skp Rug, 3 Skp Byg, 6 Skp Kartoffler. Jeg og Esper var hos Naboen om Aftenen med en ung Due som Vederlag for en, som i Forsommeren fløj fra ham og tog Bolig her hos os.

2den Esper hos Præsten, Knud tærskede Byg, Edel i Skole.

3die Knud tærskede Byg, Esper fodrede Kreaturerne. Kvinderne støbte Lys. Jeg var noget upasselig, dog skar jeg Hakkelse ved Aftenstid. Jeg betalte 3 Mark Fattigskat for d. Aar til T. Mogensen.

4de Knud tærskede Byg, vi kørte Dynd med Heste.

5te Ane Catrine og Esper læssede.

6te Knud kjørte Dynd med Stude, jeg kørte med Heste.

7de Knud kastede Dynd, Esper kørte med Stude, jeg Møg med Heste paa Vadkrogbakken.

8de Søndag. Var jeg til Kirke. Cr. Vormstrup betalte mig 4 Rbmark af Renterne for d. Aar som er 1/16 minus 8 Skil. hvilke sidste jeg gav ham tilbage, følge af at han har givet mig fri for at ?? Revers som forhen for de 75 Rbd af de 300, som jeg er ham skyldig, og som ikke er anført paa Obligationen. Betalte P. Knudsen 3 Mark for 3 Dage af hans Broder Jens. Jeg gik til Haderis, hvor jeg i Nærheden af hans Bolig nemlig Henrik Pedersen, leverede denne mit Lomme, Uhr som han lovede mig at reparere i denne Uge, saa jeg maatte afhente denne næste Søndag. Paa Returen betalte Enken Else Katrine PallesDatter mig 2 Rbmark af 3 Mark, som hun var mig skyldig for 10 Læs Tørv, som hun for nogle Aar siden har ladet grave i min Hede. Rest 1 Mark.

9de Vi kørte Dynd ? paa Bakken med Heste og Stude, Knud har kastet dette i Dag Fmd.

10de Jeg kørte til Smeden Lauge, fik nye Sko slagne til Brune Hest, disse med 2 nye fra 1848 forstaalede og skærpede blev lagt under Forfødderne. Knud kørte hjem med Vognen. Jeg lod 4 Sko skærpe til Bagfødderne, og Søm slagne til 8 Sko, lidt mere slagen, dog ubetydeligt som 1 Lyngle repareret, en liden Plade, en Hængsel til Svinestidøren. Daglønnen blev ikke bestemt. Knud kastede Dynd, de kørte med Stude. Den 9de købte jeg af Cr. Nikielborg 2 Dusin Knapper a 6 Skil courant = 12 Skil cour. 1 Tørklæde 2 Mark 12 Skil. Rbp + 6 Skil Gjeld.

11te Fik vi Byg af Loen 2½ Trave. 3 Skp til Hestene og 5½ Skp dertil er 8½ Skp. Karen leverede mig 4 Rbmark for 4 Pund Talg, som hun i Gaar solgte til M. NielsDatter. Knud kastede Dynd. Ane Catrine kørte Dynd med Stude i Vadkrog. Jeg reparerede ved en ny af N. Jepsen ?lø Hjul i hvilken en Dørling var brækket og kørte Fæmøg med Heste paa Ager mellem Vejen og Lukke Dige. Den 29de f. M. kom alt Fæet til Bestandighed paa Foder.

December 1850

12te Knud kørte Dynd med Stude. Jeg kørte Fæmøg med Heste, ved Vejen 2 Læs Fladtørv til Væg ved Stuehuset. Eftmd kastede vi Sand til Dæmning.

13de Vi hentede lidt Lyng norlig til Dæmning, hvilket vi læssede af ved Vejen. Eftmd kastede vi Sand og kørte Lyng til Dæmning.

14de Jeg pløjede med Stude i Svinehovgaard tvært og skraa over 6 Agre Havrestub. Knud kørte Aske og Svinemøg med Heste bag Laden, Esper og Ane Catrine fyllede.

16de Søndag. Var jeg til Kirke, jeg eftersaa Ligningen til Skole og Fattigvæsenet. Bidrag til Skolevæsenet 3 Mark pr Td Hartkorn, til Fattigvæsenet 1½ Skp Rug, 3 Fdk Byg 3 Rbmark efter Formue og Lejlighed.

17de De kørte et Læs Hestemøg paa Møgdyngge i L. Krog med Stude. Eftmd pløjede jeg i Svinehovgaard. Knud kørte Aske og Svinemøg bag Laden.

18de Jeg pløjede af i Svinehovgaard. Kvinderne bagede. Knud gik til Høstrup med 11 Faareskind, da de 4 ?? ?? og en Kalve Sp???? Kaldet a 1 Mark er 2 Rbd 4 Skil tilgodehavende vide Pagina 787 = 3, 2, 12½ Skilling. Sum = 5 Rd 3 Mark ½ Skilling. Brv. 8 Potter 1 Rd 2 Mark, Cvitro?? 3 Kvint 1 Mark 4 Skil. Blaatræ ¼ Pund 5 Skil. Spanskgrøn 2 Skilling, Spenserier 1 Rd 3 Mark 12 skil. Blyant 3 Skil. Sum = 3 Rd 2 Mark 12 Skilling. Contant betalt 2 Rd 4½ Skilling. Vi kom Boghvede i Loen om Aftenen og begyndte at tærskke.

19de Vi kørte et Læs Sten i L. Krog 2 Læs Jord, kastede lidt Sand.

20de Knud tærskede Boghvede. Lauge Smed var her og lagde Sko under Bagfødder af Hestene. Jeg betalte ham for dette og for en Dags Smedearbejde d. 10de 8 Skil og 1 Mark, som han var mig skyldig er = Sum 24 Rbskilling. Den 20de. Jeg og Knud dæmmede lidt ved Udløb til store Elkrog, kørte nogle Sten til Dæmning og kastede lidt Sand m.m.

21de Knud og Ane Catrine slog Lyng sydøstlig. Jeg ?? 2 smaa Læs Boghvede af Loen 2 3/8 Skp.

22de Søndag. Jeg betalte Nabo 3 Mark 10 Skil for noget Tøj Farveløn. Cr. Grov til Kirken 4 Mark 12 Skil. J.Cr. Vad Skoleskat 1 Rbd 10 Skil. I Haderup Skole, hvor jeg m.fl. afgav Stemmer til Valg af 3 Sogneforstandere, og disse valgte med Stemmer nemlig P. Jensen Meldgard, Bendt Andersen gl Jordhuset og Ole Andersen Korshuset. Da N. Nielsen Egelund, T. Mogensen Gindeskov og V. Pedersen Løvig afaar efter at har fungeret i 6 Aar. Broget Ko kalvede en sortbroget Kviekalv, alt i Velgaaende.

23de Knud tærskede Byg. Jeg fodrede Kreaturerne, Esper ved Præsten, Edel i Skole. Kvinderne bagede fien Brød til Juul.

24de Knud kjørnede Byg af 2 Traver.

December 1850

25de Juledag. Var jeg og Karen til Kirke. Jeg ofrede til Præsten 20 Skil. til Degnen 10 Skil, vi kørte med Nabo paa Tour og Retur.

26de 2den Juledag. Var Knud, Esper og Ane Catrine til Kirke, om Aftenen var jeg Karen og 2 yngste Børn hos Naboe til Julebesøg kaldet til Midnat rigelig.

27de Vi fodrede Kreaturerne, Broder Anders og de 2 ældste Børn var her til Julebesøg om Aftenen.

28de Vi fodrede Kreaturerne, Naboe og Hustru og ældste Søn var her i Dag til Julebesøg kaldet. Børnene hos Broders Aften.

29de Jeg og Karen og Ane Elisabeth var hos Broder Anders i Dag. De 4 ældste Børn hos Naboe om Aftenen.

30te Vi fodrede Kreaturerne. Om Aftenen mellem 7 og 9 hentede jeg Gjordemoderen i Haderup for broder Anders hans Hustru, Knud fulgte med.

31te Jeg kørte Jordemoderen hjem igen, men desværre der blev intet for hende at udrette denne Gang, thi Tiden var ej kommen.

Nota for 1850

Pigen er fæstet for d. Aar som for f. Aar vide Pagina 726 med 1 Rbd Tillæg og et Faar i Foder og Græs, altsaa 11 Rbd 2 Faar i Foder og Græs. April d. 5te begyndte vi at køre Gødning i Marken. D. 23de sidste Rug tærsket og af Loen. D. 12te Fæet paa Græs 11 Stk. D. 20de at pløje til Havre, d. 22de at saa. Maj 8de at saa Byg første d. Aar. 22 og 23de usædvanligt megen Hagl og Regnbyger. D. 17de at saa Boghvede og 30te, Juni 1ste Hestene paa Græs. Studene midt i f. M. Juli 25de at slaa Eng. August 15de at høste Byg. 16de at høste Rug. September 18de begyndte vi at pløje til Rug, 20de at saa Rug. Oktober 21de at fælde, 24de saaede sidste Rug. 24de Hestene til Bestandighed paa Foder. Novbr. 10de sorte Ko paa Foder, broget lidt senere. 29de Alt Fæet paa Foder til Bestandighed, det har siden 1ste Novbr. faaet i Almindelighed 2 Foder Rughalm og 1 Foder Rugrivning til 2den Foder, som varede til midt i Decbr. med 3 Foder Rughalm 1 Foder Byghalm og senere Hø og Rughalm rystet til 2den Foder, eller Foderet før Vandingen. De 2 Stude som pløjede er fodret med Rugrivning hele Pløjetiden Morgen og Aften. De 2 Køer er fodret mest med Rivning og Hø rystet. Kalvene med Rivning mens det varede. Lammene og ?? er fodret med Rug og Bygrivning og lidt Hø, de ældre med Rughalm, stundom Byghalm og lidt Hø. Heste i Hakkelse 2 Rugtvillinger og 1 Havretvilling, og rystet 2 Bygtvillinger lidt Havrerivning og Hø daglig til Juul, senere 2 Havretvillinger 1 Rugtvilling og Hø. Er indhøstet 66 Traver Rug 26 Traver Byg, 25 Traver Havre, 1 liden Læs Boghvede hentet 3 Gange, omtrent 23 Læs Hø, 12 Læs Faarelyng.

Staulund, den 9de Januarie 1851

December 1850

Peder Knudsen

Det svundne Aar, O Fader god!

For os forsvandt saa fage,

Thi Forsyn Din, paa hvert vort Trin

Os stedse mon ledsage.

Derfor som Pligt, Vi ville der

Vor Tak derfor Dig yde,

Vi har dit Ord som Borgen for

Du den ej vil forskyde.

Vi bede Dig, nu hjertelig

O milde Gud og Fader.

Ved Christ Din Søn Du hør vor Bøn

Paa Dig vi os Forlader.

At Aaret som begynder nu

Ved Ligum Held maa svinde

Dit Forsyns Raad, ved al vor Daad

Sig stedse lader kjende.

At vores Gavn, udi Det Navn

Til Ære Din maa fremmes

Vær selv vor Tolk, vejled Dit Folk

At Haabet ej Beskemmer.

Januarius 1851

1ste Nytaarsdag. Var jeg og Karen til Kirke, Nabo og Hustru kørte med paa Tour og Retur. Lidt Støvregn. Leverede Sognefogden 27 Rbd til Skat. Naboens Piger og Dreng var her om Aftenen, og Ane Nielsdatter og T. Dahl og 2 Børn. Jeg kørte om Aftenen mellem 9 og 11 til Haderup Gjordemoderhus og kjørte Jordemoderen til Broder Anders hans Bopæl ang. hans Hustru. Knud fulgte med. Karen var der desangaaende hans Hustru.

2den Knud tærskede Byg, Esper fodrede Kreaturerne. Broders Hustru blev Eftmd forløst og her en Søn.

3die

4de Ligesaa.

5te Søndag. Jeg paategnede efter Anmodning af P. Meldgaards Hustru, Pigen Ane NielsDatters Skudsmaal for hendes Tjenestetid hos mig fra 1ste November 1835 til 1ste November 1837 og meddelte hende med Føje et fordelagtigt Vidnesbyrd. Jeg kørte med Karen og de 4 yngste Børn til Laanum. Vi tøvede lidt i Sjørup og vilde købe Fælle af Øserboerne paa Tour til Skive, men jeg købte kuns 3 Slavler, 2 a 4 Skil courant og 1 a 8 Rbskil. Vi logerede hos Svigerforældre om Natten. Hestene stod hos Svoger A. Jepsen, som gav dem Foder.

6te Vi kørte hjem ved Aftenstid, N. Jepsen i Haderup kørte med og havde nogle Fælle og flere Stykker Træ i Vognen. Jeg havde fra Sjørup til Hagebro 4 nye Hjul for P. Bjørnkjær. Knud kastede Rug, Ane Catrine rensede.

7de Snefog i Dag. Knud maalte Byg og bar paa Loftet af 4 Traver 13 Skp og fik Rug i Loen og begndte at tærske Rug.

8de Knud tærskede Rug, Esper lidt imellem Fodringen.

9de Knud tærskede, Esper lidt, mig og Knud hentede en sort hjelmet næsten 2 Aar gl Tyr Kalv hos Naboe med den Betingelse, at jeg til Vederlag for denne leverer ham en Kalv af samme alder.

10de Knud tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne, Esper til skole, Karen sender lidt 4½ Pund Smør med Naboe til Vridsted, hvortil han kørte.

11te Ligesaa. Nabo betalte mig 3 Mark 5 Skil og ½ Pund Puddersukker a 10 Skil, er 3 Mark og 15 Skil for 4½ Pund Smør a 14 Skil Pundet.

12te Søndag. Var Knud til Kirke, om Aftenen var jeg og de 4 ældste Børn hos Naboe, hvor der holdtes et Ungdomsgilde med Spil og Dans. Jeg betalte 8 Skil for 2 Kgs. Mjød til Børnene, 1 Mark 12 Skil for 1¾ Pot Brv. til Brug, da Svoger A. Jepsen og Broder Jeppe var her om Aftenen og næste Morgen.

13de Knud tærskede lidt, Esper ved Præsten. Jeg fodrede Kreaturerne.

Januar 1851

14de Knud tærskede Rug.

15de Ligesaa.

16de Ligesaa, vi tærskede $\frac{1}{2}$ Trave om Aftenen.

17de Knud tærskede, kastede, vi rensede og fik af Loen af 4 Traver og nogle toppet til Hestene, 18 Skp. som vi maalte i Sække til at males.

18de Knud tærskede Byg. Jeg kjørte til sønder Mølle med de 18 skp Rug, 5 Skp Byg til Meel, 2 til Gryn, 2 Skp til Malt, 7 Skp for Naboen, lidt for Søster Mette, 5 Skp for M.L. Haderis, 2 Skp Byg for N. Jepsen i Haderup, 2 Skp Rug for T. Dahl. Paa Turen leverede jeg N. Jepsen i Haderup et Par Hjul uden Fælle til Reparation. Jeg kom hjem Aften omtr. Kl. 8.

19de Søndag. Var jeg til Kirke. Et Svar fra Amtet paa min Skrivelse af 17de Oktober f. Aar blev mig af Kirkesangeren paa Kirkestævne overladt til Gennemlæsning, dette var saalydende, saavidt jeg erindrer, at Amtet ifølge Sogneforstanderskabets Erklæring ikke kunde inlde sig med mindre jeg vilde opgive flere Beboeres Bidrag, Gaardens Størrelse og øvrige Lejlighed, hvorpaa jeg for det første ikke agter at inlde mig, da jeg allerede har ytret, at flere af mine Jevnlige har erholdt et lignende Paalæg, uden at vide Aarsagen, hvilken jeg forgjæves hidtil har søgt at opdage, og agter om muligt Fremtidig derpaa at gjøre et Forsøg. Jeg var i Degneboligen for at se Skole og Fattigregnskaberne, hvorved jeg i Dag ikke gjorde nogen Bemærkning, da jeg blev alene og ingen Mand var til Stede, som jeg kunde underrette om min Mening. Jeg gik til Henrik Pedersen paa Haderis Mark angaaende mit Uhr, men jeg lod ham beholde den til videre.

20de Knud tærskede Byg, Edel i Skole, Esper ved Præsten, jeg fodrede Kreaturerne.

21de Ligesaa. Regnvejr, Børnene hjemme.

22de De fik Byg af Loen af 2 Traver 1 Td. de 4 Skp blev tagen til Malt straks, det øvrige 4 Skp kom paa Loftet til omtr. 6 Skp forhen. Knud tærskede Rug. Eftmd kørte jeg til Henrik Pedersen paa Haderis Mark med 8 Snese Hedetørv. Jeg modtog mit Lommeuhr, som jeg leverede ham d. 8de December f. Aar til Reparation, han vilde ingen Betaling have derfor, hvorfor jeg leverede ham disse Tørv. Børnene i skole.

23de Knud tærskede Rug.

24de Ligesaa. Jeg var i Egelund, købte 3 Par Træsko a 28, 22. 16 Skil Parret. $\frac{1}{2}$ Pund Søm 6 Skil betalt som og 2 Mark for 4 Køer ved hans Tyr f. Aar. 26 Skil for et Par Træsko, som Pigen har faaet forhen, blev forglemt ved Udregningen.

25de Ligesaa. Knud fik Rug af Loen af 4 Traver $17\frac{1}{2}$ Skp.

26de Var Esper til Kirke.

Januar 1851

27de Knud tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

28de De kjørnte Byg, Knud tærskede.

29de Vi fik Byg af Loen af 2 Traver $7 \frac{7}{8}$ Skp. de $3 \frac{7}{8}$ Skp blev slagne til Malt straks, de 4 Skp kom paa Loftet til omtr. 10 Skp fra 22de Decbr. Vi begyndte at tærske Rug.

30te Tærskede Knud Rug.

31te Ligesaa.

Februari 1851

1ste Se 25de f. M.

2den Søndag. Var Knud til Kirke.

3die Se 27de f.M. Paa de anmeldte Dage f. M. er tærsket Rug, som kom af Loen Løverdage d. 1ste d. M.

4de Se 28de f. M.

5te Se 29de f. M. Vi sendte 4 Skp Rug med Naboen til Mølle, han og 1 Skp Gryn derfra.

6te Se 30te f. M.

7de Knud tærskede Rug. En Person fra Hjerm logerede her, vi solgte Svinebørster 12 Skil cour. 8 Skil cour. for Logi = 2 Mark. Vi fik Varer derfor.

8de Ligesaa.

9de Søndag. Var jeg til Kirke. Jeg betalte Præsten Hr. Pastor Rostrup 4 Rbmark eller 2 Mark 8 Skil coutant for at have læst de fleste No af Viborg Stifttidende Aaret 1850. Han bekvemmede sig ikke til paa Opfordring at opgive Cvantiteten, som jeg efter hans Formening kunde erlægge, men da jeg som 6te Interessent, og næst den sidste fandt at omtrent 1/6 af Afgifterne Postpengene undtagen kunde være passende, lode han sig hermed tilfreds, for det første indtil videre, og lovede tillige at sørge for at Orden ved Afsendelsen efter Mulighed fremtidig finder Sted. (Laante af Knud $\frac{1}{2}$ Specie). Jeg betalte Svoger Kjelds Datter Karen 1 Rbd 2 Mark for Vævningen af 16 Alen Dynevaar, som hun bragte i Gaar Aftes og logerede her i Nat. Væveren Ane Katrine Feldborg 1 Mark for 8 Alen Graae Tosild, som hun bragte i Dag. Esper var i Høstrup med 5 $\frac{7}{8}$ Pund Smør a 13 skil Pundet. Sum = 4 Mark 12 Skil. forhen skyldig 1 Mark 13 Skil for Spenserier og 1 Kardus i Dag 2 Skil. Betalt contant 15 Skil Sum = 4 Mark 12 Skil. Almissem Knud Nielsen gik herfra til Haderis i Dag Aften.

10de Knud tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

11te

12te

13de

14de Ligesaa. (De bagede).

15de Vi fik Rug af Loen af 5 Traver 3die Kjerv (maaske 2 a 3 Traver toppet til Hestene og til Koen) 2 Tdr 5 $\frac{1}{2}$ Skp 1 $\frac{1}{4}$ Skp Baggest. Vi bar Havre i Loen af Staldloftet 5 Traver.

Februar 1851

16de Søndag. Var jeg og Karen til Kirke, vi kørte med Nabo paa Tour og Retur. (Karen leverede Præstekonen som et Honerar omtr. 3 Pund Smør 2 Snese Æg). Jeg modtog af N. Jepsen i Haderup et Par Hjul, som han har sat Fælle paa og 1 Egere a 2 Rbd. En Ege Kepstok 3 Mark, 2 Grebeskafter a 6 Skil Stk formodes (Betalingen resterer).

17de Knud tærskede Havre, jeg fodrede Kreaturerne og tærskede lidt Stundom.

18de

19de

20de

21de Ligesaa.

22de Knud kastede Havre, vi fik af Loen af 11 Traver 4 Tdr 4½ Skp. Fremmost og 4½ Skp Fremmost fra det Baggeste og Skumring, som tilligemed det øvrige blev lagt paa Staldloftet, det første vestlig, og dette over sorte Hoppe omtrent 3 Skp Baggest og Skumring over brune Hest, det sidste Baggest over den sortes Hoved. Vi fik Rug i Loen.

23de Søndag. Var Esper til Kirke.

24de Vi tærskede Rug og fik af Loen af 1 1/15 Trave, 5¾ Skp og fik Byg i Loen.

25de Vi tærskede Byg.

26de Vi kjørnte Byg og fik af Loen af 1 1/3 Trave og omtrent 2/3 toppet 3 skp fremmost til Sæd og 1 7/8 Skp derforuden. Vi kom Rug i Loen. Knud var i Pindehuset ang. Hestebeslag.

27de Knud tærskede Rug. Jeg betalte Landsbyskrædderpige Maren NielsDatter for Syning i denne Uge af 1 Par Læderbukser til mig, og 1 Par do uldne Underbukser, 1 Vest og 1 Trøje til Knud og Ærmer til Esper. 3 Rbmark. Hun med ??do gik til Naboen. De syede for Ane Catrine i f. Uge, de sidste Dage paa min Kost.

28de Knud tærskede Rug. Jeg flyttede 100 Havrebrønner om i nørre Ruggulv, nogle omtrent 20 ligger paa Kartoffelgraven. Jeg vejede Furage til Kirkesangeren 3 Lis Pund 6 Pund Halm, 2 Lis Pund 5 Pund Hø, dette 11? Pund hine 16½ Pund pr Td Hartkorn nyt Matrikel.

Marti 1851

1ste Knud tærskede Rug. Jeg kørte til Haderup med det omtalte Fourage samt 1 Skp Rug, som Kirkesangerens Søn og Pige i hans fraværelse modtog. Jeg kørte til Pindehuset til Smeden P. Laugesen, skønt jeg var forsynet med brugte, slog han dog 4 nye Sko af hans eget Jern, som han lagde under brune Hest. T. Dahl fulgte med og arbejdede og holdt Fødderne op og forskaffede ½ Pot Brdv. til Brug der. Der faldt meget Sne i Dag Eftmd. Jeg kørte dog hjem om Aftenen.

2den Søndag. Var Knud til Kirke, han betalte Hr. Kirkesanger P. Andersen for Maren NielsDatter Høstrup efter Anmodning fra hende 1 Rbd 5 Mark 8 Skilling. Naar disse fradrages de Pagina 787 6 Rd 5 Mark, sees at være Beholdning 4 Rbd 5 Mark 8 Skil.

3die Knud tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

4de Knud tærskede, jeg kørte til sønder Mølle med 1 Td. 3 Skp Rug, 6 Skp Byg til Meel. 4 Skp Byg for Naboe, 6 Skp Rug for Broder Anders, 3 Skp Rug for Søster Mette, hvoraf jeg leverede de 2½ Skp af de 10½ Skp. som jeg laante i Efteraaret. Igen = 1 Td. Rug resterer. 1 Td Rug for T. Dahl. Jeg betalte Niels Jeppesen i Haderup for Fælle og Egere til et Par Hjul 2 Rd 6 Skil. for en Ege Kjepstok 3 Mark, for 2 Grebskaft 10 Skil. I Alt 2 Rd 4 Mark 2 Skil. Søster Mette laante mig 2 Specier eller Betaling forud den til ?? 1ste Maj forfaldende Husleje.

5te Knud tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

6te Knud kastede Rug, vi fik af Loen af 3½ Trave, 1 Td 7 Skp. maaske 1 Skp Baggest til Svin, maalt 2 Skp af Loftet alt 17 Skp. som vi lagde i Vognen til Kongetiende.

7de Jeg kørte paa Vejen og fik 1 Td Rug for J. Haderis til hans Kongetiende. Jeg kørte med dette og hin til Skive og leverede min Kongetiende 2 Tdr 1 Skp Rug. Søren Jakobsens Kongetiende 1 Td Rug (efter Ordre fra Anders Pedersen af Resen i Viborg Amt ved min Søn Esper d. 23de f. M.) til hr Købmand P. Brix, som personlig modtog Ruget og var tilstede ved dets Maaling i Skive. T. Christensen Dahl var til Hjælp, da han har kørt med paa Turen. Jeg købte hos Hr. Købmand J. Sørensen 1 Lis Pund Hør 3 Rd 4 Mark, 1 Skp Salt 3 Mark 4 Skil. ¼ finere Do 1 Mark 4 Skil. 1 Pund Kaffe 2 Mark, 1 Pund Sukker 1 Mark 10 Skil. 1 Pund Cikorie 12 Skil. Messing Traad 1 Mark, Spanskgrøn 6 Skil, men dette sidste fik jeg ikke hjem, jeg formoder dette blev liggende i Butikken. Alt til Beløb 5 Rd 2 Mark 4 Skil. Rest forhen 7 Rd 3 Mark 2 Skil. Rest = 12 Rd 5 Mark 6 Skil. Alt til Hr. Købmand J. Sørensen. Jeg købte til Christen Christensen Store Graasand og paa dennes Regning 1 Lis Pund Hør a 3 Rd 4 Mark, 2 Lis Pund 7 Pund Jern 2 Rd 2 Mark 10 Skil. 1 Skp Salt 3 Mark 4 Skil. 1 Fdk fin Salt 1 Mark 4 Skil. Sum Rest 6 Rbd 5 Mark 2 Skil. hvorpaa jeg modtog Regning, som blev ham overleveret tilligemed Varene d. 9de d. M. Og paa Turen betalte jeg Smeden P. Laugesen 3 Rbmark for 4 nye Hestesko, og at slaa Søm og fæste disse under Hestene d. 10 d. M. Ligesom jeg og paa Returen havde T. Dahl og en Del Bagage for ham og noget for S. Haderis, denne betalte 2 Mark.

8de Knud tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne.

Marts 1851

9de Søndag. Var jeg og Karen til Kirke. Stiftmoder som og var til Kirke skænkede mig de Penge, som hun hos mig har tilgode paa noget Rug, som jeg købte op, hvad jeg skulde levere til hendes Aftægt.

10de Vi fik Byg af Loen 1 Trave og $\frac{2}{3}$ toppet. $2\frac{1}{2}$ Skp til Sædebyg og $1\frac{1}{4}$ Skp derforuden samt lidt Baggest.

11te Knud tærskede Rug. Jeg gik til Høstrup, hvor jeg købte 5 Par Træsko 5 Mark 4 Skil. 1 Pund Hamp 1 Mark, 1 Lod Indigo 12 Skil. Rest 1 Rbd 12 Skil + 4 Skilling paa Træsko. Alt betalt Maj 21de.

12te Knud tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

13de Ligesaa.

14de Fredag. Ligesaa. Esper til Kirke.

15de Ligesaa. Jeg begyndte at reparere ved en Vognrade.

16de Søndag. Ane Catrine var til Kirke. Det var Regn og Snevejr i Dag Eftmd.

17de Knud tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

18de Ligesaa.

19de Ligesaa. Jeg reparerede ved Vognraden. Esper i Høstrup, fik et Par Træsko byttet.

20de Ligesaa. Eftmd begyndte vi at køre Møg med Heste paa Ager ved Vejen 12 Læs.

21de Knud tærskede og kastede Rug, vi rensede og fik af Loen af 5 Traver og lidt Rivning, 3 Tdr $3\frac{1}{2}$ Skp. 3 Fdk Baggest. Derfaldt i Dag noget Sne.

22de Knud og Esper tærskede Byg. Jeg flyttede Havre over Studene og Hakkelsesloen $4\frac{1}{2}$ Traver. Rug i Ruggulv 5 $11\frac{1}{30}$ Trave, reparerede ved en Stjert m.m..

23de Søndag. Var jeg og Karen til Kirke. Jeg kørte til Broder Anders og dennes Hustru fulgte med, som i Dag holder sin Kirkegang først siden Barnefødsel. Karen fulgte med hende i Kirke, ofrede 1 Mark 8 Skil til Præsten, 1 Mark til Kirkesangeren. Jeg betalte T. Dahl 8 Skil for $\frac{1}{2}$ Pot Bdrv. forskaffet d. 1ste d. M til Smedn. Paa Returen kørte jeg igen til Broders Bopæl og spiste Middagsspise.

24de Knud tærskede Byg. Jeg kørte til sønder Mølle med 2 Tdr 4 Skp Rug, 4 Skp Byg til Meel samt lidt Malt. Der faldt Sne om Eftmd og jeg blev ikke færdig før i Tasmørket at køre fra Møllen, hvorfor Knud og Esper kom mig imøde ved Præstegaarden af Frygt for at jeg skulde vildledes af Sneens Jevnhed, som gjorde Vejen (var om Aftenen) ukjendelig. Vi kom Gud være Lovet! lykkelig hjem.

Marts 1851

25de Knud kjørnte Byg og kastede dette. Vi fik det af Loen af 2 Traver lidt toppet, 4 Skp fremmest til Sædebyg $2\frac{1}{4}$ Skp til Malt.

26de Knud tærskede Rug.

27de Ligesaa. I Dag kørte vi igen Møg med Heste 12 Læs.

28de Ligesaa, vi kørte lidt Møg.

29de Knud tærskede Rug, vi kørte Møg.

30te Søndag. Var Knud til Kirke.

31te Knud tærskede Rug. Vi kørte Møg med Heste.

April 1851

1ste Knud trak til Vridsted med en sort og en sorthjelmet Stud 4 Aar gl. hvilket jeg den 8de November f. Aar solgte til Peder Cr. Pedersen Vridsted (vide Pagina 786). Jeg leverede eller lod ham levere disse 2 Stude imod kontant Betaling 20 Rigsbankdaler og 30 Rbd forhen er 50 Rigsbankdaler. Jeg kørte til Flye, og paa Turen solgte jeg 7 4/9 Pund Smør a 18 Skil Pundet til Christen Christensen Egeberg. Jeg kørte et Læs Tømmer fra Flye til L. Meldgaard.

2den Knud tærskede Rug, vi kørte lidt Møg.

3die Ligesaa. Vi vænnede 2 mest sorte 3Aarige Stude for Ploven norlig i Heden og kørte lidt Gødning med Heste.

4de Knud tærskede Rug, jeg kørte lidt Gødning med Heste. Esper til Kirke.

5te Ligesaa. Jeg kørte Gødning med Heste. Vi pløjede igen med smaa Stude i Heden.

6te Søndag. Var jeg til Kirke. Smeden P. Laugesen viste sig lidt uhøflig i sin Tale og Adfærd, maaske for en Del som en Virkning af Brændevins overdrevne Nydelse og Forstandens Svækkelse i Forening med mindre god Villie. Jeg var hos Søren Haderis og Søn paa Returen af Anmodning af dennes Hustru angaaende deres gensidige Forhold, nemlig Fader og Søn.

7de Jeg kørte Gødning paa Vadkrog Bakken med Heste med 20 Læs, Knud tærskede.

8de Ligesaa. Om Middagen begyndte vi at køre Møg nordøstlig med Stude, disse gik nogenlunde godt. Knud kastede sidste Rug. Vi bar dette af Loen af 5 11/30 Trave 3 Tdr 3/4 Skp omtrent 7 Tdr paa Loftet i det hele. Esper og Edel til Eksamen.

9de Jeg kørte Gødning med Heste i Vadkrog. Knud kørte med Stude nordøstlig, tærskede Byg.

10de Vi slagtede en omtr. 3/4 Aar gl Galt Svin, denne var ikke rigtig fedet, da der ikke hos os er Forraad paa Korn eller Kartoffler eller Penge til at købe for. Vi kørte Gødning.

11te Vi kørte Gødning med heste og Stude.

12te ?? 124 Læs i Vadkrog. Om Middagen dæmmede vi Vandløb under store Elkrog Bakken. 6 Stk Ungfæ paa Græs først.

13de Søndag. Jeg kørte med min Tjenestepige Ane Catrine Staulund til Broder Anders hans Bopæl og derfra til Haderup med hans den 2den Januarie d. Aar fødte Søn, hvis Daab i Dag blev publiceret i Kirken og blev paa Navn nævnt Knud Andersen. Min Pige holdt Barnet for Daaben, min Broder N. og Nabo m.? vare Faddere. Offer 1 Mark til Præsten 11 1/5 Skil til Kirkesangeren. Vi kørte igen til Broder Anders, han lod mig Karen og Børnene opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag til om Natten ved Midnatstid. Jeg betalte Chr. Madsen Egelund 10 Skil for Træsko til Pigen.

14de Jeg og Karen var igen hos Broder Anders i denne Anledning. De kørte Gødning med Stude. Eftmd med Heste.

April 1851

15de Vi kørte Gødning. Eftmd kørte jeg Tørvesmul paa Møddingstedet med Heste og begyndte Mødding til næste Aar. Knud kørte Gødning for Søster Mette med Stude i Gaar og i Dag paa 2 Ager østlig fra Vejen fra nørre Ende.

16de Knud kørte det sidste af Søster Mettes Gødning paa bemeldte Ager om Formd. i alt 81 Læs. Jeg kørte Fæmøg paa Boghvedestub nordvestlig og satte Blandet Gødning derpaa. Om Middagen dæmmede vi et Udløb i store Elkrog, hvor Vandet har haft Udløb en Tid af Vinteren. Eftmd kørte Esper Gødning med Stude. Knud tærskede Byg. Nabo Jakob Pedersen betalte mig 20 Rbd, som jeg laante ham d. 4de d. M. Jeg betalte ham 1 Rbd 12 Skil som han betalte i Skive d. 5te d. M. til Uhrmager P. Rønne for Rengøring og Reperation samt ny Glas paa mit Uhr, som han bragte mig den 6te efter Anmodning. Jeg har endnu tilgode hos Nabo 1 Td Tørvekul og 3 Stk 4 Alen Fjæl, de 2 9 Tommer Brede, den 3die mindre Bred.

17de Skjærtorsdag. Var jeg og Karen til Kirke. Jeg betalte Broder N. 2 Rbmark for en Solde, som han har gjort for mig af 2 Fjæl og 8 Skil. som jeg var ham skyldig forhen efter min Bestemmelse.

18de Langfredag. Var Esper til Kirke. Søkendebarn N. Andersen fra Høgild var her at besøge os.

19de De kørte Gødning med Stude. Jeg kørte til Laanum med Karen til Svoger Kjelds Bopæl og medbragte efter Anmodning 6 a 7 Snese Hedetørv til Brug ved Brylluppets Tillavning med hans Datter Karen. Karen blev der for at hjælpe med Tilberedelserne. Paa Turen fik jeg 3 Sko lagt under Hestene, 2 under Hoppen og en under Hesten hvortil en $\frac{1}{4}$ blev smedet, da dette var tabt. P. Laugesen slog Sømmene af eget jern, men ikke efter Løfte i Forvejen. Karens Søster Mette kørte med. Jeg kørte hjem om Aftenen. Jeg betalte Smeden P. Laugesen for det ommeldte Hestebeslag og Søm dertil og for et Par Træskoplader efter en ham for nogen Tid siden lavet Model, til hvilke, jeg leverede ham Jern 24 Skil + 3 Skil sidste af Mangel paa Delingspenge. 4 Køer kom først i Dag paa Græs d. Aar.

20de Paaskedag. Var jeg til Kirke. Jeg kørte med Nabo paa Tur og Retur. Jeg ofrede Præsten 20 Skilling, Kirkesangeren 11 $\frac{1}{5}$ Skil.

21de 2den Paaskedag. Var ingen af Huset Folk til Kirke som følge af Regnvejrligt om Formd. Jeg betalte P. Meldgaard 3 Mark Fattigpenge.

22de Jeg og Knud kørte til Laanum til Svoger Kjelds Bopæl og derfra til Smollerup Kirke med hans Datter Karen, hvilken blev ført som Brud og i bemeldte Kirke Ægteviet til sin Brudgom Ungkarl og Gaardmand Anders Christensen fra Engedal i Daubjerg Sogn. Jeg kørte igen til Svogers Bopæl m.fl. som jeg kørte til Kirken foruden Bruden, som paa Returen kørte paa Brudgommens Vogn tillige med denne. Knud var og til Kirke, og var som Følge af en saakaldet Føres udeblivelse u??medentlig en saadan. Han ofrede 2 Mark til Præsten og 24 Skil til Kirkesangeren. Jeg kørte Hestene til Svigerfaders, hvor disse blev indstaldet. Jeg gik igen til Svoger Kjeld, som lod mig og øvrige Gjester beværte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Karen gjorde daglig opvartning i Huset.

April 1851

23de Vi var igen med øvrige Gjester hos Svogers til Bryllup som forhen.

24de Vi var igen hos Svoger Kjeld, som lod os endnu i Dag med nærmeldte Slægtninger og Naboer beværte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Om Eftmd kørte vi hjem, nu fulgte Karen med og Svoger J. Espersen og Hustru og Datter, med hvilke vi kørte til deres Bopæl, disse var ogsaa med paa Turen, Mette og Datteren d. 19de og Svoger d. 22de. Vi kom hjem omtrent kl. 9 Aften. Esper har daglig kørt noget Gødning med Stude. Udgift 5 Mark 4 Skil og Knud 6 2/5 Skil.

25de De spredde Gødning nordøstlig paa det fældede. Vi begyndte at pløje til Havre der med Heste og Stude.

26de Vi pløjede af til Havre der og saaede omtr. 8 Skp Havre i omtrent 200 læs Gødning a omtrent 49 Kubik Alen pr Læs. Mig og Esper dæmmede et Udløb paa Nederskiftager og noget ved store Elkrog.

27de Søndag. Var jeg Karen og Esper til Kirke. Esper blev i Dag i Kirken Confirmeret af Hr. Pastor Rostrup i sit Daabes Løfte og lovede at holde samme ubrødelig, Gud styrke ham! i denne hans Forsæt og Bestemmelse! at han maa fremdrage sit Levned og gennemvandre dette Liv, som et skikkeligt og ordentlig Menneske, og som en god Stridsmand vinde Sejr over de onde Lyster og Tilbøjeligheder, som muligt kunde indfinde sig, saavel som over Virkningerne af slette Eksempler, som alt for tydeligt vilde spores hos ham paa Livets slibrige Bane. Svoger Chr. Espersen fra Laanum var her til Kirke og fulgte med hjem at besøge os, og Broder Anders og Hustru og Nabo og Hustru var efter Anmodning hos os i Anledning af Dagens Højtidelighed eller egentlig vor næstældste Søns Confirmation. Jeg betalte Nabo 14½ Skil for en Kardus.

28de Formd. Regnevej med lidt Snefog. Jeg var med Svoger hos Naboes til Besøg. Eftmd kørte vi Faaremøg med Heste, 5 Læs med Stude, 4 Læs paa Boghvedestub ved Gromose, vi lagde 1 Fdk tidligmodne Kartoffler i Svinehovgaard, som L. Meldgaard har foræret os. Broget og sorte Ko begge til Tyr i Dag i Faarbæk. Esper trak disse.

29de Vi kørte 3 Læs Faaremøg, som vi tog med til Gromose og lagde omtrent 2 Tdr. Kartoffler der, vi havde Søster Mette at hjælpe.

30te Vi kørte med lidt Møg til Graamose med Heste og pløjede sidste og lagde omtr. 1 Skp Kartoffler. Eftmd ?løvfede vi paa Brinken ved gl Feldborg Vej med Heste.

Maj 1851

1ste Knud harvede lidt med Heste paa det i Svinehovgaard før Vinteren pløjede. Esper kørte lidt Gødning med Stude. Senere og om Eftmd al??fede vi paa Brinken nordøstlig ved gl. Feldborg Vejen med Hestene med en Slæbeblok, som dertil var indrettet, nu dette færdig.

2den Knud kørte Hestemøg med Heste paa Havrestub i Svinehovgaard. Esper kørte nogle Læs Møg i Marken i Nederhovgaard med Stude. Jeg betalte J. IversDatter 1 Rbmark for 16¾ Alen Tosild i Væverløn, hun har faaet et lidet Brød forhen m.m.

3die Knud kørte Møg med Heste. Jeg pløjede til Havre med Stude i Nederhovgaard.

4de Søndag. Var jeg Karen og Esper til Kirke og til Alters. Hestene var indstaldet hos T. Dahl da vi kørte. Paa Returen kørte M. Grov, Johanne Grov, Broder N. hans Hustru, T. Gindeskovs Hustru, en liden Pige, P. Meldgaards Søn Anton. Eftmd. Var mig Karen og vore 2 mindste Børn hos Naboe som til et Slags Be?tg. Nota. D. 2den om Aftenen hentede vi hos Nabo 6 Ol Sild a 18 Skil pr Ol (Indkøbsprisen), hvilke han i Dag har hentet i Skive.

5te Jeg pløjede til Havre i Svinehovgaard med Studene Fmd. Knud kørte sidste Gødning med Heste. Eftmd pløjede Knud til Havre i Svinehovgaard med Heste, jeg begyndte at pløje til Byg med Stude østlig. Svigerfader var her og bød os til Ligfølge og Begravelsesgilde i Laanum hos Svoger Anders Jepsen paa førstkommende Søndag, da han agter at lade sin afdøde Hustrus afsjælede Legeme ledsage til sit Hvilested paa Smollerup Kirkegaard.

6te Jeg kørte til L. Melgaards Bopæl og pløjede derved i Engen til Havre for P. Lausen, som har købt Huset. Knud pløjede til Byg med Stude.

7de Vi pløjede til Byg med Stude lidt med Heste og saaede Byg. Margrethe først i Skole i Dag.

8de Fmd pløjede vi Ager vesten Vejen og saaede og harvede denne. 3? Skp Byg er saaet i dette østlige og omtr. ½ Skp i Midten i østre Halve. Eftmd pløjede vi vestlig paa Bakken af det Halve og Boghvedestub derved med Stude. Knud kørte lidt Møg. Jeg pløjede den ?lbofede Bakke med Heste og lagde Kartoffler der og lidt i Boghvedestub omtrent 3 Skp.

9de Jeg pløjede til Byg paa Bakken og lidt neden for, om Middagen pløjede jeg det i Fjor til Havre fældede i Svinehovgaard.

10de Jeg saaede Havre i det sandige i Svinehovgaard omt. 6 Skp. 4 Potter Ærter er saaet derved den 3die og nedpløjet. Knud harvede med Heste. Jeg pløjede til Byg med Stude. 7 Skp Byg blev i Loen til Sæd som er saaet og 1 Skp tagen af Loftet i Dag Middag.

11te Søndag. Jeg kørte med Karen, Esper samt N. Jepsen i Haderup og en liden 5 Aarig Pige, en Datter af Svoger A. Jepsen, og Svoger J. Espersen til Laanum til Svoger Anders Jepsens Bopæl for efter sket Indbydelse i Forening med øvrige Familie og Naboe at ledsage hans afdøde Hustru Mette Maria Espersdatters afsjælede Legeme til sit Hvilested paa Smollerup Kirkegaard, vi fulgte igen med Svoger hhjem, som lod os beværte med Spise og Drikkevarer efter Behag.

Maj 1851

12te Vi forblev hos Svoger efter dennes gentagne Anmodning.

13de Vi forblev der endnu til over Middag og kørte da hjem med de for Turen ommeldte og N. Jepsens Hustru tillige. Ved vor Hjemkomst var Stiftmoder og hendes Søn Mikkel i vort Hjem. Stiftmoder modtog den hende 1ste Maj tilfaldende Aftægt 1 Td 4 Skp Rug, 3 Skp Byg minus 1 som hun lod mig beholde, 1 1/32 Lis Pund saltet Flæsk.

14de Jeg saaede i Vadkrog omtr. 2½ Skp Byg, omtrent 7 Skp i Vadkrog er saaet og harvede dermed Heste. Knud Esper og Ane Catrine kørte Markmøg med Stude i L. Krog. De 3 Kalve paa Græs.

15de Jeg kørte til sønder Mølle med 20 Skp Rug, 2 Skp Malt, 2 Skp Byg til Gryn. Lidt for Søster, lidt for Broder Anders, lidt for Nabo, 4 Skp Rug for J. Haderis. 3 Rbmark 5 Mark 15 Skil for T. Dahl, som jeg leverede Mølleren for ½ Td Rug med Anmodning om nok 1 Td. men denne vilde han ikke overlade T. Dahl uden imod contant Betaling, altsaa bragte jeg igen de tomme Sække. De kørte Markmøg i L. Krog med Stude. Jeg leverede Hr. Kolby et Stykke Tosild til Stampning.

16de Var jeg og Karen til Kirke (Bededag). Jeg betalte Smeden Peder Laugesen 12 Rbskilling for den 12te d. M at hvæsse et Par Plovjern, som dog ej manglede meget. Jeg betalte Sognefogden Jakob Andersen paa Opfordring 1 Rbd 3 Mark 8 Skil til Afdrag paa et Laan, som er gjort ved Holstebro Raadhus (uden Cvitering).

17de Jeg saaede i det pløjede i Svine og Nederhovgaard 15 Skp Havre og harvede dette med Heste, skønt det for en Del (manglede 8 Dages tør vejrligt) endnu var temlig fugtigt og Vaadt. De kørte sidste Markmøg i L. Krog Fmd med Stude. Eftmd overharvede Knud Byg østlig med disse med gl Harve. Ane Catrine slog Strølyng østlig.

18de Var Knud og Ane Catrine til Kirke og til Alters. Knud betalte Smeden Lauge 1 Rbmark for at slaa lidt Træskobeslag i Januarie Maaned d. Aar. Karen gik til Feldborg med noget Blaaagarn til Vævning ved A?? LaursDatter.

19de De spredede Møg i L. Krog. Jeg pløjede de 3 vestre Agre der til Byg, og saaede der omtrent 2½ Skp Byg og harvede dette lidet.

20de I Dag kom Studene paa Græs først d. Aar. Fdm harvede jeg paa Bygget, og harvede dette af i L. Krog. Ane Catrine gjorde ren paa Engen derved. Eftmd pløjede jeg til Havre ved Damstederne, det f. Aar gjødede. Ane Catrine slog Strølyng, jeg kastede lidt Aften. Knud og Esper begyndte i Dag at grave Tørv denne 6 hien 8 Læs.

21de Fmd. Jeg harvede Bygget af i Vadkrog og oven Bakken og lidt Havre i Svinehovgaard paa det tørre. Esper grov Tørv og Knud noget lidt, men da en Spade blev brøstfældig, kom denne hjem ved Middagstid, og da han var mindre end ønskeligt skikket til især dette Slags Arbejde formedels et ømfindelig Tilfælde paa det venstre Laar, kørte han Fæmøg om Eftmd paa en Ager ved Damstederne 8 Læs. Jeg slog Plader under mine gl Træsko, Karen var i Høstrup, hun solgte ??? ???

Maj 1851

??? Pund ? 7 Par Sokker kaldet, eller korte Strømper a 1 Mark Parret. I Alt = Sum 1 Rbd 3 Mark forhen skyldig vide Pagina 800 1 Rbd 3 Mark 5 Skilling. Hun købte nogle Spenserier. Rest 5 Skil. med andet var alt til Beløb = Sum 5 Mark 6 Skil. Altsaa Rest 5 Mark 11 Skilling.

22de Ane Catrine spredede Møgget, Knud jevnede lidt ved Knoldene i Hovgaard. Esper grov Tørv. Jeg pløjede den gødede grønne Ager ved Damsteder m.m. til Havre med Hestene. Om Middagen satte vi Hestene paa Græs først d. Aar. Eftmd gik jeg til Løvig og med Svoger der til Laanum efter Anmodning og Løfte til Svoger A. Jepsen for i Forening med øvrige Svogere og Svigerfader at underhandle angaaende Svoger A. Jepsens gensidige Forhold til hans Børn som Enkemand betragtet, hvilken foreløbig opgav sin Bør??lod til Værdi 2000 Rbd. hvorimod ikke blev gjort Indvending, da han tillige erklærede at vilde lade Børnene tillægge i det mindste 300 Rbd og nogle Naturalier. Den afdødes Broder blev ikke uden Grund pligtig mest Faderen at overtage Værgemaalet for Børnene, da Svigerfar som Følge af sin Alder ønskede sig derfor befriet. Men da der mod samme blev gjort Indvending især fra Svigerforældrenes Side, og Faderen var tilbøjelig til at tage lignende Bestemmelse en pro forma og Indvendingen kunde ikke i Ordets egentlige Forstand anses for ganske ubeføjende, og som Følge deraf lod jeg mig overtale til at overtage Værgemaalet, for det første ifølge Vedkommendes enstemmige Ønske, og forblev desaa hos Svoger A. Jepsen om Natten.

23de Jeg kørte med Svoger A. Jepsen til Viborg, hvor Skiftet blev foretaget til Slutning efter dennes afdøde Hustru Mette Marie EspersDatter. Opgivelse af det hele Boes Lod og Ejendele, som blev ansat til 2000 Rbd. Blev efter Fradrag af Gælden, nemlig de Prioriterende og Aftægten ansat til 800 minus 200 og Omkostninger m.m. I Alt 1000, og 100 og 140 blev Delingen gjort og blev for en Broderlod omtr. 66 Rbd og paa en Søsterlod omtr. 33 Rbd, men Faderen bekvemmede sig til af Kærlighed til sine Børn, og maaske af flere Aarsager at forhøje de 4 Døtres Lodder til 50 Rbd hver, og de 2 Sønners Lodder til 70 Rbd hver = 340 Rbd samt at lade hver af Døtrene tillægge en Dragkiste ansat til Værdi 12 Rbd. Sønnernes Penge skal henstaa i Gaarden nemlig Fødegaarden med Prioritet næst efter Aftægten og 800 Rbd til de har fyldt det 18de Aar og Døtrene til disses 20de Aars Fylde og til samme Tid kan tillige gøre Fordring paa Kisterne. Jeg lod og antegne mig som Værge for disse 6 Umyndige, og Skiftet blev nu sluttet paa anførte Vilkaar og Gebyr betalt med 45? Rb og lidet og Boet, Enkemanden som Følge deraf overdraget til Friraadighed. Jeg købte 7½ Pund Hampereb a 19 Skil Pundet Sum = 1 Rd 2 Mark 13 Skil betalt til Hauberg. Vi kørte til Laanum om Aftenen.

24de Jeg gik hjem. jeg leverede N. Jepsens Hustru et Stykke Reb efter Løfte, som skal være købt i Viborg. Eftmd saaede jeg omtr. 3½ Skp Havre i 2 Agre ved Damstederne, som f. Aar blev gødet. Knud, Esper, Jeppe Knudsen og Chr. Fisker, disse 2 fremmede bød jeg ikke noget Dagløn i Penge og de forlangte ej heller noget, de var efter disses egen Tilbud.

25de Søndag. Var ?? til Kirke. Mikkell Knudsen betalte 3 Mark for ??.

Maj 1851

26de Esper grov Tørv sidste 180 Læs, formoder jeg. Jeg saaede i den norlige paa Grønjord gødede med Fæmøg og pløjede Ager ?? ?? vestlig omtr. 2½ Skp Havre og harvede dette med Heste. Knud var paa Kirkearbejde ved Kirkegaardsdigen m. fl. Ane Catrine jevnede lidt Gødning nordøstlig. Eftmd begyndte jeg at pløje til Boghvede der med Stude.

27de Knud pløjede af til Boghvede der med Stude, 3 Agre eller Kilen kaldet med sønder Ender omtrent til Brinken ved Hestegrav eller nordvestlig derved. Jeg saaede og harvede de 2 Agre og harvede Havren paa det fugtige i Neder og Svinehovgaard. Ved Aftenstid hentede jeg Tromlen ved ? Gindeskov og satte i L. Krog, tog lidt Strøsand med hjem om Aftenen.

28de Jeg tromlede Bygget i L. Krog, i Vadkrog, Havre i Havgaard, og Byg, Havre og Boghvede paa Marken. Jeg saaede det sidste Boghvede i 3die og vestre Ager samt 2 Skp er saaet. Fmd arbejdede Drengene i Engen. Eftmd rejste de og Ane Catrine Tørv, samt Søster Mettes Tørv.

29de Christihimmelfartsdag. Var ingen af Husets Folk til Kirke, der ej holdtes Prædiken. Knud hentede 12 Alen Tosild hos Kølbye ved sønder Mølle, stampet der for 12 Skil courant. Jeg var med J. Haderis hos hans Søn Jakob.

30te Vi begyndte at grave Klynetørv. Fæet kom først i Dag paa Agrene Fmd.

31te Knud kørte et Læs Fladtørv paa gl Dæmning. Vi grov senere Klynetørv.

Juni 1851

1ste Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke. Esper var i Faarbæk ved N. Mikkelsens Tyr med røde Ko. Eftmd var jeg ved Graamoseager at bese Ruget der.

2den Knud og Esper grov Soj. Fmd pløjede jeg til Havre med Stude.. Eftmd pløjede jeg af til Havre med Heste, kørte først 2 Læs Gødning paa søndre lille Ager, det øvrige nær det sydlige fik Hestemøg dog ubetydelig. Jeg begyndte at pløje lille Ager ved Trindmose. Knud og Esper grov Træk derved.

3die Vi reparerede ved Elkrog Udløb m.m.

4de Fmd ryddede vi Udløbet paa L. Krog. Eftmd saaede jeg i Damsteder omtr. 3 Skp Havre, pløjede lidt i lille Ager ved Trindmose. Knud og Esper grov Træk østlig derved.

5te Vi reparerede eller udvidede Udløb i lille Elkrog. Eftmd harvede jeg Kartoffler ved Gromose. Knud og Esper grov Træk.

6te Vi ryddede Udløb paa L. Holm og satte Trug derved. Kvinderne klinede paa Stuehuset og kalkede paa denne.

7de Vi gjorde et nyt Udløb i lille Elkrog, som jeg lejlighedsvis for et Par Aar siden har begyndt at kaste og lagde Dæmning ?? med Feldborg Vejen m.m. nordøstlig derved. 3 Døtre af Svoger A. Jepsen kom her at besøge os.

8de Pinsedag. Var jeg til Kirke. Eftmd kørte Knud til Haderup med Karen og vore 3 Døttre og yngste Søn samt de 3 Døttre af Svoger A. Jepsens. Knud gik Hjem. 2 Døttre af Søskendebørn Chr. Andersen i Høgild Overbye var i vort Hjem i en Slags Besøg efter Indbydelse. Jeg kørte til Løvig med Karen og de øvrige smaa for at besøge Svoger der boende. Paa Returen modtog jeg en 4 Ugers gl galt Gris af N. Jepsen i Haderup a 1 Rd 2 Mark 8 Skil betalt.

9de 2den Pinsedag var Esper og Ane Catrine til Kirke.

10de Vi dæmmede i Elkrog Udløb, som har gjort Udbrud og sløffede Brinken eller og kastningerne derved. De 4 Køer blev først tøjrede i Eftmd.

11te Vi arbejdede vestlig i lille Elkrog og lagde Dæmning over det Lave.

12te Fmd kørte vi ? til en Dige nordøstlig. Eftmd kørte jeg 5 Læs Sand til Kir?? fra neden Bakken. Drengene lagde For?? Paa Grøftebred under Elkrog Bakken. Jeg betalte J. Vad 2 Mark til et Soldaterbal, Nota.

13de Esper var i Høgild med Foræring, Knud grov Soj. Eftmd var jeg til Smedie i Pindehuset og fik Sko lagt om under Hestene, nogle Læg?? slagne m.m. betalte derfor 24 Skil.

14de Knud og Esper grov Soj, pløjede ?? af ved Trindmose, hentede et Læs Strølyng. Vi kørte Jord og Sand i store Elkrog Udløb med Stude.

Juni 1851

15de Jeg kørte med Karen, Broder Anders og Hustru og Broder N. mødte os paa ?? til Høgild til den Sl afdøde Niels Pedersens Bopæl, et Fæstehus paa Høgild Mark paa Stiftmoders Jorde?? for ifølge sket Anmodning af Enken efter den afdøde, vor Søster Ane i Forening med den afdødes Slægtninge og Naboer, at ledsage hans afsjælede Legeme til sit Hvilested paa Resen Kirkegaard. Hr. Pastor Laurberg holdt en rørende Tale efter Jordpaakastelsen saavel som Prædiken i Kirken desangaaende. Vi kørte igen til bemeldte Hus, hvor Søster lod os opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Vi kørte og kom hjem ved Midnatstid, da var det Regnvejr.

16de Vi begyndte en Møgdyngge vestlig ved Stenhøj ved Enderne af Boghvede med pløjede Furer med Stude og kørte Fæmøg paa samme med Heste, og tog Soj med tilbage til Digen ved Gaarden. Ane Catrine plukkede Tækkelyng.

17de Blæsevejr. Knud Esper strøg Simer, Ane Catrine plukkede Tækkelyng. Jeg kørte 5 Traver hjem ved Aftenstid. De kørte Jord paa Møgdyngge med Stude.

18?

19de De kørte lidt Jord paa Møgdyngge og slog Lyng. Ane Catrine plukkede Lyng. Jeg kørte til Gindeskov og modtog af Tomas Mogensen derboende 4 1/5 Trave Tag, som han laante mig paa ubestemt Tid, men jeg lovede igen at levere ham et lignende Cquantum, naar han behøvede dette eller ønskede at erholde samme ved at gøre Vægt paa enkelte Kjerne, vedtagen at de vog pr Kjerne 10 Pund eller 200 Pund pr Trave omtr. Jeg hentede 2 Læs Smaalyng, et Læs Tække eller Plukkelyng 5 1/2 Trave. Vi tog Tække af omtr. 10 Fag paa sønder Side af Nørrehuset fra Vognporten dog lidt over denne og til lidt hen over Aftægtsstuen.

20de Vi tækkede paa den ommeldte Stykke, havde Jeppe Knudsen at tække.

21de Vi tækkede nemlig samme Jeppe, og jeg meget lidet. Knud lagde noget Lyng. Esper og Ane Catrine plukkede og Karen passede op, og Mette hjalp noget ved dette. Vi tækkede Stykket af, Jeppe Knudsen vilde ikke have nogen Dagløn, og han har forhen gravet en Dags Tørvegravning uden Betaling.

22de Søndag. Var jeg Karen Ane Catrine til Kirke. Jeppe i Laanum, hans Datter og Sønne Datter fulgte med paa Returen. N. Mikkelsen var her.

23de Vi kørte Fæmøg paa Markmødding og Jord fra Leergrav med Spildingen af det kastede Leer og kørte nogle Soj til Digen.

24de Regnvejrlig Fmd med Blæst saa Kreaturerne ikke var paa Marken. Eftmd kørte vi Jord og Møg paa Markmødding, nu denne for saavidt afgjort. 4 Lag Jord a 25 Læs og 4 Lag Fæmøg a 6 større Læs og lidt ovenpaa, omtr. 140 Læs.

Juni 1851

25de Jeg kørte til sønder Mølle med 17 Skp Rug, 2 Skp Byg til Gryn, 2 til Meel, de 6 Skp af Ruget for Mette overladt os til Brug som et Laan. Jeg havde og 2 Skp Malt, 2 Skp Rug for Mette, lidt for Naboe. De kørte Møg paa Mødding med Stude, 2 Lag 17 Læs. Jord Eftmd med Stude.

26de Vi kørte Jord og Møg paa Mødding med Stude. Møgget muggede vi ud af Kalvehuset. Vi kørte Soj med Heste til Digen.

27de Vi kørte sidsteTræk paa Møgdyngge med Stude, derpaa 3 Lag Fæmøg a omtr. 20 Læs, 4 Lag Jord er omtr. 50 mindre Læs, kørte med Stude. I Alt omtrent 260 Læs Gødning. Anders Jepsen her.

28de Vi kørte Soj og lukkede Digen norlig for Gaarden. Eftmd kørte vi 6 Læs Tørv for Mette med Heste og Stude, hendes Stak blev sat nordligere end forhen.

29de Jeg gik til Faarbæk og laante 10 Siger Ti Specier af Pigen Dorte NielsDatter paa ubestemt Tid. Jeg gik til Søster Ane og til Stiftmoder, men fik kuns lidet udrettet desværre.

30te Vi kørte Tørv 8 Læs. Esper grov Asketørv Ane Catrine slog Lyng.

Julius 1851

1ste Vi kørte Tørv 8 Læs. Knud grov Asketørv, Ane Catrine slog Brændelyng.

2den Ligesaa.

3die Ligesaa. Jeg gik til Høstrup med 1 Lis Pund 7 Pund Vinteruld a 2 Mark 8 Skil Pundet. Sum 9 Rbd 3 Mark 8 Skil. Forhen skyldig 1 Rbd 14 Skil. For en Høle 2 Rbd, for en Kardus 1 Mark, for 1 Pund Hamp 1 Mark, for Spenserier 1 Mark 5 Skil = 3 Rbd 4 Mark 3 Skil = 5 Rbd 5 Mark 5 Skil betalt minus 2 Skil.

4de Esper kørte 4 Læs Tørv med Stude. Ane Catrine slog Lyng. Jeg kørte til Haderup med 6½ Snese Hedetørv 4 Snese Skudtørv af pr Td Hartkorn 40 Stk af Hedetørvene af hvilke der er gjort et Tillæg af 20 Læs af Distriktet og 20 Stk af de sidste. Tørvene leverede jeg Kirkesangeren med dennes givne Tilladelse forhen og personlige Modtagelse i Dag. Knud fulgte med og Broder N. hans Datter Birte Marie. Vi kørte til vor Vejlod ved Hagebro og kørte i Forening med Nabo Leer og Grus paa Vejen omtr. i det hele.

5te Vi kørte Tørv 8 Læs. I vestre Stak 34 Læs.

6te Var jeg til Kirke. Jeg betalte Præsten for en Skudsmaalsbog til Esper (sende ham paa Fredag) 3 Mark 6 Skil og for Paategning 12 Skil+ 1 1/5 Skil Gratis. Kirkesanger P. Andersen betalte mig 2 Mark for 2 Pund Smør af 12te Maj. Jeg betalte Cr. Pedersen Grove 1 Rbd 1 Mark 6 2/5 Skil til Kirken.

7de Vi kørte Tørv 8 Læs Esper grov Tørv, Ane Catrine slog Lyng.

8de Ligesaa. T. Gindeskov lod mig melde ved Naboes Dreng Povel, at han ifølge Anmodning vil levere 1 Skp Rug til Almissemlem Albert Nielsen efter dennes Opfordring til mig. Jeg leverede Nabo Jakob Pedersen 28 Rbd. Han betalte min 1ste Halve Aars Skatter paa Holstebro Amtsstue med Sum = 25 Rbd 2 Mark 6 Skil ifølge Cviteringsbogens Udvisende. Han købte en Pibe til Knud a 3 Mark corant, en Tobakspung 8 Skil cour ??? og ??? dertil 3 Skil cour.

9de Ligesaa men kuns 4 Læs, da det var streng Blæst, saa vi ikke kørte om Eftmd.

10de Ligesaa men 10 Læs.

11te Vi hentede de 2 sidste Læs Tørv og med den 1ste blev østre Stak afgjort. Knud begyndte en Mødding med Stude paa Trimmoseager. Jeg pløjede lidt Hede med Heste ved Kartoffelmark til Brændsel. Eftmd kørte vi Skudtørv paa Vægildbakken 4 Læs. 1 Læs Fust, som blev lagt over Svinene. De plukkede Draggræs om Middagen.

12te Esper grov Træk norlig. Knud gjorde Grav til Skudtørv, vi kastede disse i Graven, hvor de brændtes til Kul og ?? i gl Grav. Eftmd, Knud kastede Leer, jeg kørte 4 Læs hjem med Heste og 2 Læs Sand. Esper kørte 8 Læs Træk med Stude.

Juli 1851

13de Søndag. Ane Catrine til Kirke. Jeg kørte et Læs Tørv af Præstens Hede til Pindehuset til Smeden P. Laugesen efter sket Anmodning. Knud gik til Egeberg med 8½ Pund Smør, som han solgte a 1 Mark Pundet betalt. Esper fik dem som Karen havde laant. Ane NielsDatter lod mig sende ved sin Madmoder 3 Mark 12 Skil som Foderløn for et Faar for d. Aar.

14de Jeg kørte Sand til og paa Leer 6 Læs og 2 Læs forhen er 8 Læs. De æltede Leer med 2 – 2Aaringer og 2 – 1Aaringer Ungnødder og en 2 Aarig Kvie. Drengene grov Træk.

15de Jeg kørte med Karen og Knud til Laanum til Svoger A. Jepsen ifølge dennes skete Indbydelse og fulgte med til Søvsøe, hvor Bruden har hjemme og kørte igen til Dauberg, hvor Anders Jepsen i Kirken blev viet til din Brud Pigen Inger Pallesdatter af Hr. Pastor Stougaard. Karen var Brudekone, hendes Offer 2 Mark og 1 Mark, min 1 Mark og 9 3/5 Skil, vi kørte igen til Søvsøe med øvrige Familie og Naboer, saavel i Laanum som der bleve vi opvartede med Spise og Drikkevarer efter Behag.

16de Vi forblev i Søvsøe til Bryllup til omtr. ved Midnatstid og kørte endelig igen til Laanum.

17de Vi kom til Laanum omtr. Kl. 2 Fmd. hvor vi forblev til omtr. Kl. 6. Svoger A. Jepsen lod os opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag, og vores Heste blev ikke der forglemte som anden steder. Vi kørte da hjem. Esper har kørt Træk med Studene begge Dage. I Dag kørte han og Træk, Knud grov Eftmd.

18de De grov Træk, jeg kørte Træk med Stude og Heste Skiftevis.

For mig et Leveaar nu svandt

Tak ske dig Gud at Tiden randt!

I Fred for mig og mine

Vort daglig Brød o Fader god!

Du til Behag os nyde lod

For alt godt vi dig priser.

O Fader God hør nu min Bøn

Du Fremtids Held os skænke

Saavel til Sjæls, som Ligenes Gavn

Ud i vor Frelsers Jesu Navn

Frier os fraa Syndens Lænker

Gid at jeg nufremdrage maa!

Juli 1851

Det Fjerde og Femti Aar ret sad

Som rette Christne sømmer

Din Aand lad lede mine Fjed!

Efter dit Ord at vandre her

Med Naade Du selv dømmet.

19de Drengene grov Træk, jeg kørte med Stude og Heste Skiftevis. Kvinderne bagede sidste Meel af f. Aa. Avl. De klinede Udhusene af Udvendig.

20de Søndag. Jeg og Ane Catrine var til Kirke, vi kørte med Nabo, jeg paa Retur.

21de Vi kørte Træk med Heste og Stude.

22de Fmd. Regnvejr og Blæst. Eftmd reparerede vi lidt ved Digen nordøstlig og kørte nogle Soj.

23de Knud grov Mønnetørv bag Nørre Huset. Esper grov nogle Soj nordøstlig ved Vænnevejen. Eftmd mønnede vi 10 a 12 Fag paa midten af Nørrehuset, vi hentede et lidet Læs Lyng østlig, som blev lagt vestlig i Gaarden og dels brugt til at lægge under Mønningen.

24de Knud slog Aastedet og det sydvestlige i Nederhavgaard. Jeg hentede 2 Læs Brændlyng østlig, som blev lagt i Stak vestlig for søndre Huset. Regnvejr om Middagen. Eftmd vandede og æltede vi Leer (gl. Gulv) i Byggulv med Ungnødder 4de og kørte 2 Læs dertil som blev lagt ved Siderne. Vi begyndte at slaa paa Nederskifteager.

25?

26de Vi kørte et Læs Leer til og lagde i Hullerne i Ruggulv, vi slog Nederskifte neden Aasted og Agre til store Udløb.

27de Var Knud til Kirke, han hentede en Høle hos Smeden P. Laugesen, som denne har repareret gratis.

28de Vi slog Nederskifte til Truget (undtagen Aasted), Regnvejr Eftmd. Esper begyndte at slaa lidet.

29de Vi slog Nederskifte af og Agre mellem Udløbene, stakkede Høet neden Aasted og Agre til store Udløb.

30te Knud slog Agre østen søndre Udløb. Vi kørte Høet hjem fra neden Aasted $\frac{1}{2}$, af Agre $\frac{5}{6}$, slog lidt af Kielbløde.

31te Vi slog Kiel norden Udløb, Holm lige derved i vestlig Retning og lidt af Gaardkrog. $\frac{5}{6}$ Læs Hø af Nederskifte.

Augustus 1851

1ste Vi slog Gaardkrog af og Holm derved, kørte Hø hjem af Nederskifte 5/6 Læs lagt norden Gaarden, ½ Læs af det sønden og 5/6 af Agre, ½ af Kiel blev lagt bag søndre Huset. Knud slog Nederskifte Aasted Eftmd.

2den Vi slog Kiel sønden Udløb og Kielholm og det nordre af Egekrog, stakkede lidt Hø paa Gaardkrog, kørte et ½ Læs norden Kielvejen til Fæet.

3die Søndag. Var jeg til Kirke. Knud i Høgild at slaa Eng for Søster Ane.

4de Jeg kørte til Sønder Mølle med 11 Skp Rug af Naboes. Jeg købte 1 Td Rug af Søren Frandsen i Haderup a 4 Rbd 4 Mark og betalte straks 3 Rbd. De 1 Rbd 4 Mark lod han henstaa til siden. Jeg lod saavel dette som Naboen's male. Jeg købte et Stykke Eg af N. Jepsen a 3 Mark betalt (til en Plove Aase). Vi slog i store Elkrog sønden Udløb og det søndre af JTorp Eng. Regnvejrr om Fmdag.

5te Vi slog JTorp Eng til søndre Aasted og lidet. Stakkede Høet sidste paa Gaardkrog og Holm, Kiel, Kielholm og Egekrog. 2/3 Læs Hø af Gaardkrog.

6te Vi slog sønden Aasted og Agre derimellem, kørte det stakkede Hø hjem, 2 Læs til Heste og 2 Læs til Fæet. Det af Nederskifteasted og Kielagre kom ind i østre Gulv. Stakkede lidt sydlig i JTorp Eng og Elkrog.

7de Vi slog JTorp Eng af og begyndte paa Elkrogagre. Eftmd, stakkede lidt i JTorp Eng, kørte ¾ Læs hjem af Elkrog til Heste.

8de Vi slog det østlige af Agre og Bløde om under Leergrav 1 Læs Hø hjem af JTorp Eng og stakkede det øvrige.

9de Vi slog Elkrog af og Holmen og Egekrog til midten af Aasted, som var tilbage. Kjørte Høet hjem af JTorp Eng 1 2/3 Læs til Faar, stakkede paa Elkrog Ager.

10de Søndag. Var Esper til Kirke.

11te Vi pløjede lidt til Brændsel, og østlig de rejste nogle Asketørv, vi ryddede lidt i Afledningsløbene i Nederskifte, stakkede Høet i Elkrog Holm og Egekrog, kørte 2 Læs hjem af Elkrogager.

12te Vi pløjede lidt, Esper og Ane Catrine skruede Asketørv. Esper kørte først Jord med Stude, Vi kørte Høet hjem fra Egekrog Holm og østre Elkrog omtr. 4 Læs det sidste denne Gang.

13de Vi blandede Gødning ved Trinmose. Knud syg.

14de Ane Catrine og Esper slog Faarelyng norlig, jeg hentede et Læs for Søster Mette, et Læs af vores Aften. Jeg blev syg.

August 1851

15de Vi slog lidt Faarelyng, Ane Catrine syg Eftmd. Vi blandede Gødning, slog lidt Lyng 2 Læs hjem

16de Vi blandede Gødning sydøstlig.

17de Søndag. Var jeg Karen og Knud til Kirke, denne var først i Pindehuset ved Smeden, og efter dennes Bestemmelse hentede Knud Hestene, vi fik Skoene lagt om under disse, betalte derfor 1 Rbmark 1 Lybsskil. for Bdv. Karen leverede Præsten de ham tilfaldende Ost omtr. 3½ Pund og Degnen sin Andel.

18de Vi blandede Gødning og slog Faarelyng.

19de Jeg kørte til O. Feldborg og derfra og til Vroue med Chr. Fisker og Hustru m.fl. hvor P. Laursen og Brud Pigen Ane Christensdatter, en Steddatter af J. Vistisen i Vroue Kirke, hvortil Bryllupsfolkene gik til fods højtideligholdte deres Bryllupsfest. Brudens Stedfar lod sine Gjæster opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Jeg med fl. fik Natlogi hos O. Vestergaard der i Byen.

20de Jeg besøgte ifølge sket Indbydelse Stedets Præst Hr. Pastor Laurberg, og var ellers i Bryllupsgaarden til efter Solens Nedgang, og kørte hjem med P. Laursen og en Spillemand Povel fra Simmelkjær. De slog og kørte 5 Læs Faarelyng med Stude.

21de De blandede Møgdyng af ved Trindmose omt. 150 Læs i denne. Knud pløjede. Eftmd begyndte vi en Møgdyng ved Egelund Vejen med Heste og Stude. De slog Faarelyng.

22de De blandede Gødning med Stude. Jeg kørte 2 Læs Faaremøg med Heste. Eftmd kørte jeg til Feldborg, hvor jeg samlede Hø for Degnen, det ham tilfaldende i Over og Neder Feldborg Gaardene, og kørte med samme til Haderup Aften.

23de Fmd blandede de Markmøg. Eftmd begyndte vi at høste Byg paa Vadkrog Bakken, men Regnen afbrød Arbejdet.

24de Søndag. Esper til Kirke. Jeg kørte til Simmelkjær Kjær, hvor jeg lod læsse et Læs Hø og kørte med samme til Feldborg Planteurbolig for Hr. Plantør Funder ifølge Anmodning.

25de Fmd høstede vi Byg nordøstlig ved Gaarden. Eftmd begyndte vi at høste Rug sydøstlig 3die og 4de Kjerv.

26de Vi høstede 4de Kjerv af 4 a 5 Traver omtr.

27de Vi høstede 3die Kjerv nordøstlig (Søster Ane var her). Broget Kvie til Tyr i Faarbæk.

28de Knud høstede dette nordøstlig 3die Kjerv af. De høstede Agre paa det Høje i Hovgaard og Byg derved. Jeg kørte til Løvig, hvor jeg af Svoger laante 1 Td Rug, da han ikke vilde sælge dette at betale igen med 1 Td næste Sommer eller naar han forlanger dette leveret. Jeg kørte til sønder Mølle

August 1851

med Ruget og lod det male til Meel. Jeg kørte paa Retur til Løvig med 1Td Meel, som var kørt til Mølle i Gaar, og kørte hjem derfra. Vi høstede Byg i Vadkrog.

29de Vi høstede lidt Byg i Vadkrog, senere Gøderug østlig fra søndre Ende. Hentede lidt Strølyng eller rettere Faarelyng til Strøelse norlig Aften.

30 Kvinderne bagede, vi rev Bygstub i Vadkrog om Morgenen, senere Rugstub i Marken. Regnvejr. Eftmd høstede vi Gøderug ved Stenhøj. Vi kørte Rug hjem for Søster Mette $1\frac{1}{2}$ Trave minus $\frac{1}{60}$ samt Byg $\frac{5}{6}$ Trave og min Halvdel et lignende Cvantum.

31te Søndag. Knud var til Kirke, d. 25de var Esper i Høstrup med $8\frac{1}{2}$ Pund Smør a 18 Skil Pundet. 9 Mark 9 Skil. Købte Spenserier for 3 Mark 3 Skil. Staal 10 Skil. Salt 10 Skil. Bdv. 2 Mark, Fisk 2. Mark. 9 Mark 9 Skil – 8 Mark 7 Skil – 1 Mark 2 + 2 Skil betalt contant.

September 1851

1ste Vi høstede Gøderug af og 2den Kjerv for Midten omtr. fra nordre Ende.

2den Regnvejrs Fmd. Pigerne rev Stub, Drengene tærskede Rug for at gøre T?g til Baand. Eftmd høstede vi 2den og 3die Kjerv sydlig.

3die Vi høstede 3die og 2den Kjerv af paa Marken og i Svinehovgaard.

4de Vi kørte Gøderug hjem 6 Læs 541 Stk i midterste Gulv = 114 Stk 4de Kjerv sydlig i nordre Gulv, 120 Stk 4de og 3die Kjerv ind i Hakkelselo til Heste, 89 3die og 80 2den Kjerv norlig. De 104 Stk kom i midterste Gulv til 541 er $645 + 116 = 761$ og 179 i nordre Gulv.

5te Vi kørte 6 Læs 2den og 3die Kjerv fra Midten til søndre Ende 493 Stk. som kom i søndre Gulv til Sæderug. 1 læs Rivelse som kom ind vestlig i Fæhuset og 27 Stk fra norlig i det indlukte. I Gaar Eftmd kjørte vi Byg hjem nordvestlig omtr. 135 Stk og 30 af Vadkrogbakken. H. Pedersen var her. Jeg paategnede en Subskriptions Liste. Vi kørte og Bygrivning hjem af det nordøstlige, som kom i Fæhuset.

6te Vi høstede Rug ved Gromose 59 Stk. rev Stub der og tog det hele med hjem. Eftmd høstede vi Byg i L. Krog 99 Stk. i Vadkrog 120. Kjørte Byg hjem af Vadkrog omtr. 240 Stk. Rug af Svinehovgaard $29\frac{1}{2}$ i nørre Gulv = $294 - 761 - 493 - 120 = 1668$ Stk.

7de Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg solgte 4 Td Rug til Svoger A. Jepsen a 6 Rbd Tønden at levere først i næste Maaned paa hans Bopæl.

8de De rev Stub, vi høstede Havre ved Stenhøj omtr. 5 Traver. Eftmd begyndte vi at slaa neden lange Ager af det noget afgræssede til i Juli.

9de Vi slog Boghvede, de rev Stub. Eftmd slog vi Laust Holm m.m. hentede lidt Rugrivning, som kom ind i nørre Huset.

10de Vi slog lille Elkrog og Vadkrog.

11te Vi slog L. Krog, stakkede Høet neden lange Ager og mellem Aastederne, hentede lidt Rivning, som dels kom ind til Tærskning.

12te Knud tærskede lidt Rivning, vi hentede sidste Rugrivning paa Marken, slog lidt i Hovgaard og kørte Hug hjem af L. Holm neden Langeager og senere af lille Elkrog og lagde dette norden Gaarden. I Gaar kørte vi Byg og Rugrivning hjem af Vadkrog og Svinehovgaard, som kom ind til Fæet. Yngste sorte Ko ved Tyr i Faarbæk hos N. M.

13de Knud, Esper tærskede Rivning. Vi stakkede Høet i Vadkrog og L. Krog. Kørte Byg hjem af L. Krog og Vadkrog – sidste Boghvede og Havre 153 f Marken, Havre kom i Ruggulv, Boghvede Faarhus og Hugget over Studene, det var i Gaar hjemkjørt.

14de Søndag. Var Knud til Kirke.

September 1851

15de Knud kastede Rug, de rensede dette og maalte dette 5 Skp af 2 Lag Rivning. Vi kørte Hug og Hø hjem til Gaarden af L. Krog bag nørre Huset, af Vadkrog $\frac{3}{4}$ Læs bag Fæhuset. Vi høstede havre i og ved Damstederne $3\frac{1}{2}$ Trave omtr. og begyndte i Svinehovgaard.

16de Jeg kørte til sønder Mølle med de 10 Skp Rug, 2 Skp ny Byg til Gryn, som Esper tærskede i Gaar af 10 Tvillinger og Aks. Lidt Rug og Byg for Broder Anders. Lidt Rug og Malt for T. Dahl. Høstede lidt Havre. Eftmd. Esper tærskede Byg, Knud kastede Dynd ved den forhen saakaldte Gjerde i nordre Side.

17de Vi høstede Havre i Svine og Nederhavgaard. Esper var i Gindeskov efter Ordre fra Sfst. P. Melgaard med 3 Fdkr. ny Byg Fattigkorn, hvilket Tomas Mogensen modtog. Eftmd. Knud kastede Dynd, Esper tærskede Byg. Vi begyndte at køre Fæmøg og Dynd paa Mødding med Heste.

18de Vi kørte Dynd paa Møgdyng med Heste og Stude, kørte Havre hjem det sydøstlige af Svinehavgaard, 43 Stk til Sæd i Ruggulv, 39 paa Loftet. Knud kastede Kul af lille Grav og maalte 20 Skp i Vognen til at bruge i Morgen.

19de Jeg kørte til Smedie til Pindehuset, Knud fulgte med og red hjem med Hestene og kastede senere lidt Dynd. Esper kørte Jord og Møg paa Markmødding, saavel som Knud med Heste om Eftmd. Jeg forblev ved Smeden P. Laugesen og fik en ny Skjære Langjern og Jern?? smedet til en ny Plovaas m.m.

20de De kørte 1ste Lag Fæmøg og anden Lag pløjet Hedejord paa Markmødding ved Egelund Vejen. Jeg logerede hos Smeden om Natten og satte i Dag Beslag paa Plov Aasen og skønt Knud mødte med Hestene ved Solens Nedgang, maatte han dog smede Fortøjet ved Lys og vedblev til omt. Kl. 11 og fik dette færdig, men dog ikke Langjernet, Muldpladen og sligt paasat. Jeg betalte Smeden for hans Arbejde 4 Mark 8 Skilling, 8 Skil for Staal til Langjernet, 8 Skil samt omtr. hel Kost og omtr. $1\frac{7}{8}$ Pot Bdv. Da jeg lod $2\frac{1}{2}$ Pot afhente i Hagebrohuus og fik kun $\frac{5}{8}$ Potte med hjem, men jeg fik gratis Natlogie og en Skaal Thevand om Morgenens samt Mad om Aftenen mig og Knud. Vi kom hjem Fmd Kl. 2 omtr. Karen og Pigen, Esper og Edel var ikke gaaet rigtig til Sengs, og vi holdt nu efter Bestemmelsen et Slags Høstgilde med Spise og Drikkevarer efter Behag.

21de Søndag. Jeg Knud og Ane Catrine var til Kirke (Høstprædiken). N. L.sen Feldborg bragte vor Gryn til Haderup.

22de Vi blandede Gødning østlig i Marken. Eftmd kastede Knud Dynd.

23de Vi kørte 2 Lag Møg og 3 Lag Jord paa bemeldte Markmøgdyng. Eftmd kørte vi Møg og Dynd i Gaarden.

24de Vi kørte lidt Dynd paa Mødding og dermed et Lag udsat Tørvesmuller under Fæmøg. Og et Læs Fladtørv til en Overgang i søndre Kiel. Jeg reparerede ved Ploven. Eftmd begyndte vi at pløje til Rug med Heste og Stude. Knud begyndte at tærske Sæderug.

September 1851

25de Knud tærskede Rug. Vi pløjede 3die Kjerv Stub sydlig til oven Vrodt. Karen trak til Vistrup med en omtr. 2 $\frac{3}{4}$ Aar gl sortbroget Kvie, hvilke jeg den 22de d. M. solgte til Peder Jeppesen fra Laanum for 6 Specier eller 12 Rbd at betale til næste Sjørup Marked. Hun gik paa Returen til Løvig at besøge sin Søster der boende.

26de Knud tærskede Rug. Vi pløjede 3die Kjerv Stub af i denne Retning og begyndte med 2den Kjerv Stub (Regnvejrligt).

27de Knud tærskede Rug, Esper lidt om Middagen, Ane Catrine rev Havrestub i og ved Damsteder. (Broder Anders bragte os i Huset 2 Skp Salt a 3 Mark, 4 Skp som han tilfældigvis har faaet til overs fra Skive Marked).

28de Søndag. Knud til Kirke. Modtog Bogen No. 15 og nu Læseforeningen begyndte.

29de Vi pløjede, Knud tærskede.

30te Ligesaa.

Oktober 1851

1ste Vi pløjede, Knud tærskede, Eftmd kørte vi Havre og Rivning hjem af eller fra Damstederne og det sidste og meste af Nederhovgaard, som alt blev lagt paa Staldloftet, det var ikke saa godt tørret som ønskeligt formedels Vejrligets Raahed.

2den Vi pløjede. Knud, Esper, Ane Catrine var til Marked i Sjørup. Vi fik Havrerivning tørret, som vi i Aften kørte op paa ??? og kom dette ind i Hakkelseloen. De kom først fra Marked ved Midnatstid. Vi rensede og maalte Rug i Sække af 5 Traver 3 Tdr. 3 Skp. 1½ Skp Baggest.

3die Vi pløjede, Knud tærskede.

4de Ligesaa. Vi fik Rug kastet og maalt op 1 1/3 Td. 5 Skp. De 5 Skp blev maalt i Sække til det forrige er = 4 Tdr og 2 Skp paa Loftet. Ane Catrine slog lidt Strølyng østlig og tog nogle Kartoffler op, som vi alt hentede om Aftenen.

5te Søndag. Jeg og Karen kørte til Laanum med de 4 Tdr. Rug, som jeg den 7de f. M. solgte til Svoger A. Jepsen, han modtog Ruget og betalte mig den anordnede Sum 6 Rbd pr Tønde og dertil 4 Mark som et Honorarium efter Løfte, naar Ruget som Tilfældet er blevet betydeligt dyrere i Skive Markedet. Svoger C. Espersen betalte mig 1 Rbd for at fodre et Faar for næste Vinter for hans Datter Margrethe. Vi kørte paa Retur i Besøg hos A. Christensen ??? og kørte hjem om Aftenen. Knud Ane Catrine til Alters i Kirken.

6te Vi pløjede, Knud tærskede.

7de Ligesaa.

8de Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 11 Skp. 1 Skp Baggest og 9 Skp blev maalte til Brødmeel og 2 Skp til Søster Mette for det f. Aa laante, igen 4 Skp som jeg nu er hende skyldig. Jeg kørte med dette hele og lidt af Naboens til sønder Mølle, men da Mølleren og Søn m.fl. vare rejst til Holstebro Marked, kunde jeg ikke faa Kornet malet. Jeg tog et Faar med til Bjørnkjær for A.N?.

9de De kørte Markmøg paa Boghvedestub. Jeg begyndte at pløje af Agre ved Digen. Eftmd kørte jeg til Møllen efter Melet, Karen fulgte med til Haderis, hvorfra hun gik til Wormstrup og betalte Christen Jensen der boende Renterne af de 300 Rbd, som jeg er ham skyldig med 12 Rbd, han leverede hende tilbage af disse 4 Mark 8 Skil i Afdrag som Krigsskat (8 Læs gl Tække paa Ager ved Digen vestlig).

10de Knud tærskede, Esper og Ane Catrine kørte Møg paa Boghvedestub. Jeg pløjede Ager af ved Digen med Heste. Regnvejr ved Aftenstid.

11te De kørte sidste Markmøg paa Boghvedestub omtr. 130 Læs. Jeg pløjede til Rug i Lauskrog. Saaede omtr. 4/8 Skp Rug ved Digen det første d. Aar.

12te Søndag. Var jeg Karen og Esper til Kirke og til Alters, vi kørte, Hestene var indstallede hos T. Dahl. Jeg var i Haderup Østergaard, hvor Bøgerne til den begyndte Læseforening var opstablede, og

Oktober 1851

der siges at jeg som 4de er Valgt til Bestyrer af denne, og da Henrik Pedersen Haderis har tilvejebragt Bøgerne, blev han som 4de Mand af Bestyrelsen i Dag valgt til Regnskabsfører for Udgift og Indtægt i denne Anledning ifølge Vedtægterne desangaaende, men da Subskribenternes Antal kuns er 26 og 1 Mark er Bestemmelsen af Erlæggelsen straks, hvilket Knud den 28de f. M. betalte ham, saa berammede vi 3 mig, Sognefogden og S. Dahl os til at betale 2 Mark 8 Skil hver i Dag for nogenlunde at kan samle Summen 6 Rbd til 1ste Novbr. som Henrik lovede at indsende til Boghandleren i København en Detlefsen, med hvem han har korresponderet og blevet Bøgerne tilsendte.

13de Jeg pløjede af i L. Krog med heste, Esper pløjede Boghvedestub med Stude. Knud tærskede Rug.

14de Esper pløjede Boghvedestub, Knud tærskede Jeg kørte nogle Læs Svinemøg og Aske paa Brinken ved gl Feldborg Vej.

15de Jeg saaede omtr. 3 Skp Rug i L. Krog og harvede dette med Heste. Esper pløjede Boghvedestub og begyndte i Bygstub derved med Stude. Knud tærskede og kastede Rug.

16de Knud var ved Kirkegaardsdigen m.fl. De rensede Ruget, vi maalte dette af 4 Traver 2 Tdr 6 Skp. med hvad som er taget i Forvejen og 1 skp Baggest. Vi pløjede Agre af, som Mette har gødet og saaede i dette omtr. 1¼ Skp Rug.

17de Knud tærskede Rug. Jeg saaede Kilen østen Vejen noget vestlig i Boghvedestub og nordvestlig Rug og Bygstub, som Esper har pløjet i Dag.

18de Jeg saaede lidt Rug nordvestlig paa Bakken en liden Kile vestlig af Havrestub. De tog Kartofler op omtr. 12 Tdr formoder jeg og omtrent 3 Tdr smaa til Svin. Arbejdsfolk derved, Broder Anders og Svigermoder, Søster Mette, Johanne Iversdatter og Datter, Cr. Fisker, A. Laursdatter og Esper, Ane Catrine og Edel. Regnevej om Eftmd. Vi fik 2 Læs paa gl og 1 Læs paa nye Vogn. Knud kastede sidste Rug af søndre Gulv 3 Traver, omtrent 16 1/3 Trave. Han kastede lidt.

19de Søndag Var Knud til Kirke. Jeg betalte ham 2 Mark af hans Tilgodehavende.

20de Knud tærskede, vi pløjede i Vadkrog med Stude, paa Bakken med Heste sydvestlig.

21de Ligesaa. Jeg saaede korte Agre ved Grøften og Bakken.

22de Vi pløjede af i Vadkrog og saaede sidste der. Knud tærskede.

23de Vi fik Rug af Loen af 4 Traver 1 Td 6 Skp og 1 Skp Baggest. Vi saaede sidste Havrestub ved Stenhøj og 2den Kjerv i alt 11 Skp.

24de Vi saaede igen i 2den og noget af 3die Kjerv 11 Skp iberegnet omtr. 3 Skp i Søster Mettes hendes Gødning der og i Bygstub. Eftmd. Brøjede vi Tag 2 Traver minus 4/60 + 8/60 til Baand.

Oktober 1851

25de Knud tærskede, Esper begyndte at fælde Grønjord paa Trindmoseager med Stude. Ane Catrine slog Strølyng. Jeg kørte til Naboen Husmand Jeppe Knudsen, hvor jeg harvede hans i Dag saaede Rug.

26de Regnevejr og desaarsag ingen til Kirke. Knud var Eftmd i Haderup med Bogen No. 16 og modtog No. 17 og nogle Aviser til No. 157. Betalte 1 Mark 10 Skil til Gjordemoderhuset til Sognefogden.

27de Knud tærskede Rug, Esper fældede med Stude paa Trindmoseager, jeg med Heste fra syd til lidt over Bakken, tog Møg til Møgdyngge, Strølyng hjem med.

28de Ligesaa. Ane Catrine fyrede igen ved Asketørv men næsten unyttig, da disse er temlig Fugtige.

29de Ligesaa, omtr. nu pløjet nordlig søndre Vej.

30te Regn og Blæst saa Kreaturerne kun lidt var paa Marken. Knud og Esper tærskede, vi pløjede ikke.

31te Vi saaede i 3die Kjerv og det meste 4de Kjerv omtr. 15 Skp Rug, Stude harvede dette, først med Broder Anders hans Harve ved Esper. Knud efter Sæden med Heste.

November 1851

1ste Vi kørte de faa Aske, som var blevet ved Brændingen nordlig paa vestre Halve, og pløjede Kartoffelstub vestre Ager, og Rugstub med paa underste Ager fra Bakken til søndre Ende og et lidet kartoffelstub norlig paa østre Ager, og saaede i det hele omtr. 3 Skp Rug. Knud tærskede Byg $\frac{1}{2}$ Trave, som han kastede og maalte 3 Skp. og Fmd i Gaar 23 Skp og 1 Skp Baggest af 4 Traver Gøderug, de 18 Skp saaet og forhen 5 Tdr 6 Skp = 8 Tdr.

2den Søndag. Esper til Kirke. Jeg betalte ham 2 Mark 8 Skil. Jeg betalte min Tjenestepige Ane Catrine Staulund hendes fortjente Løn for et Aar med 11 Rbd. 1 Mark betalte hun mig tilbage, som skal være hende betalt Lejlighedvis.

3die Vi kørte til Pindehuset ved Hagebro. Knud kørte til Møllen med $7\frac{1}{2}$ Skp Rug, $\frac{1}{2}$ tog vi fra i Aftes med hvilket Almisselem Knud Nielsen, som er her i Omgang gik til Vistorp og leverede samme til P. Meldgaard til Albert Nielsen som Fattigkorn, det sidste da Tomas Gindeskov forhen har leveret 1 Skp Rug for mig, og til Vederlag derfor har jeg lovet at levere 1 Skp Rug for ham til Degnen, naar jeg leverer min Degnekorn for d. Aar, saavel Knud som den ældre Knud havde noget med for Naboe og for Broder Anders. Jeg var til Smedie hos P. Laugesen og fik Søm slagne til at beslaa Hestene, da Knud kom fra Møllen og Skoene vare dannede, fik vi beslaaet for (Hesten før Møllekørslen) og bag med forhen brugte Sko. Han slog om Aftenen nogle Træskosøm og Ringe. Jeg betalte ham 2 Mark i Dagløn og 14 Skil for 3 Pægl Brv. i Hagebro. Karen kom og fulgte med hjem.

4de Vi kørte Fladtørv i Sanden sydvestlig. Eftmd saaede jeg sidste Rug omtr. 1 Skp østlig i 4de Kjerv. Knud gik til Høstrup og købte 5 Par Træsko, men de 2 Par største er sendte tilbage, altsaa 3 Par til Edel 20 Skil. Margrethe 20 Skil. Visti Peter 12 Skil. Alt 3 Mark 4 Skil. D. 17de f. M. 2 Pot Brv. 1 Kardus, $\frac{1}{4}$?? 3 Mark 7 Skil. Først i Oktober for omtr. 3 Mark, forhen omtr. 3 Mark 8 Skil. 2 Rbd 1 Mark 3 Skil rester.

5te Jeg kørte til Løvig, hvor jeg satte Vognen og laante en Møgvogn af Svoger, hvormed jeg i Forening med J. Højgaard, som kørte for Naboe, kørte Grus paa vor Vejlod ved Hagebro, Esper fulgte med og læssede og jevnede. Jeg kørte til Løvig om Aftenen og logerede hos Svoger, hvor Karen og Knud kom med Studene om Aftenen.

6te Knud trak med Studene og jeg kørte til Skive med Karen, hendes Søster Mette og Naboens Pige, som kom dertil om Natten, samt et Par Ungnødder af Naboens, som Knud lod sig forlede til at tage med til Skive. Jeg betalte Hr. Købmand J. Sørensen i Skive 10 Rbd af de Penge 12 ?, som jeg var ham skyldig, købte Varer paa ny Regning til Beløb 9 Rbd. Købte et Par Hestepuder 3 Mark, Karen lidt Kronvarer? omtr. for 1 Rbd. Jeg solgte den største sorte Stud til Villads Løvig for 15 Rbd og den mindre til Peder Kolkuur for 19 Rbd 4 Mark, men han overlod denne efter Forlangende til N. Jeppesen fra Haderup, som modtog Studen og betalte mig straks 14 Rbd 4 Mark, Rest 5 Rbd. Vi kørte hjem om Natten til omt. Kl. $1\frac{1}{2}$ over Midnat.

7de De tærskede lidt.

November 1851

8de Jeg harvede det pløjede Rugstub ved Gromose og pløjede et Stykke Hede derved med Heste, tog et lidet Læs Strølyng hjem med.

9de Søndag. Var jeg til Kirke. Jeg betalte Cr. Rosgaard 24 Skil for et Par Træsko til Knud, som denne har modtaget sidste Onsdag. N. Jepsen betalte de 5 Rbd.

10de Knud og Esper tærskede Rug. Jeg et Stykke i Foraaret ompløjet Hedeager sydlig ved Trinmoseager og fældede senere.

11te De tærskede Rug, jeg fældede med Heste.

12te De tærskede Rug, jeg fældede sydøstlig ved Damstedet.

13de Ligesaa. Knud kastede Rug, vi maalte i Sække 1 Td 4 Skp til Aftægt og nok 1 Skp af 2 5/6 Trave 3die Kjerv.

14de Jeg kørte til Egelund med 1 Td 4 Skp Rug, 3 Skp Byg, 6 Skp Kartoffler som Aftægt til afvigte Novbr. Termin til Stiftmoder, hvilket jeg efter Anmodning leverede Mathias Kjeldsen, som modtog samme paa hendes Vegne. Eftmd fældede jeg. Esper kastede lidt ud, Knud tærskede Byg.

15de Frostvejr. De tærskede Byg. Eftmd kørte jeg og Esper nogle Læs Jord i et Hul i L. Krog, som Vandet har gjort.

16de Søndag. Var Knud til Kirke. Sidste Søndag betalte N. Jepsen mig de resterende 5 Rbd for Studen.

17de I denne Nat er falden noget Sne. Knud var efter Ordre ved en Vej, som løber sydøstlig i sydlig Retning igennem Sognet fra Viborg og til Hammerum Herred og benævnes Landevej, skøndt den ikke er opkastet. Hvor et Stykke m.fl. er afmaalt omtr. 57 2/3 Alen pr Tdr Hartkorn. Knud medbragte en Pind, der blev sat til Mærke ved søndre Ende af den tilmaalte Vejstykke med Bogstaverne P Kn SSL udskaarne og i Skæringen overstrøget med Blæk, saavel som en Pæl for Broder Anders og Naboe med disses Navnebogstaver udskaarne, der blev sat ved deres Lodder sydlig, og Lodden søndre vores medbragte Knud tilligemed. Jeg og Esper fodrede Kreaturerne, som ikke kunde græsse paa Marken for Sneslaget.

18de De tærskede Byg, jeg i Forening med disse fodrede Kreaturerne.

19de

20de

21de Ligesaa. Jeg betalte sidste 1/2 Aars Skoleskat til Skolelærer N.Cr. O. Feldborg med 1 Rbd 4 Skil. senere til Kirken 1 Rbd 1 Mark 6 2/5 Skil. dette sidste for Cr P? Grove.

22de Vi fik Rug af Loen af 3 Traver 14 Skp og 1 Skp. Skumning, og lidt Baggest til Svin. Knud tærskede Ærterne.

November 1851

23de Søndag. Var jeg til Kirke, modtog Bogen No. 19.

24de Knud og Esper tærskede Rug, vi fodrede Kreaturerne.

25de Ligesaa.

26de Ligesaa. Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 1 Td 4 Skp god Maal og lidt Baggest, som kom i Sække og blev sat ved K???

27de Ligesaa. De tærskede Rug.

28de Ligesaa.

29de Ligesaa. Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 1 Tdr 4 Skp. som blev maalt i Sække til Møllen. Knud tærskede Ærter, som blev omt. 4 Ptr.

30te Søndag. Var Knud til Kirke. Jeg gik til Faarbæk ang. de 20 Rbd. som jeg den 30te Juni d. Aar laante af Pigen Dorthe NielsDatter paa ubestemt Tid. Hun var villig til at lade mig beholde disse nogen Tid, og laante uden min Anmodning desforuden i Dag 10 Rbd Sølv eller 5 Specier ligeledes den paa ubestemt Tid og tilbød mig flere, men jeg turde ikke modtage det gjorte gode Tilbud, da jeg ikke for nærværende Tid just trængte til flere at bruge. Af de paa Pagina 787 anførte 6 Rbd 5 Mark tilhørende Pigen Maren NielsDatter har jeg ? d. Aa betalt for hende til Kirkesangeren for et Stueuhr købt paa Auktion efter Almissem H. Laust Jensen af Haderis 1 Rbd 5 Mark 8 Skil. Igen 4 Rbd 5 Mark 8 Skil. Hvilke 4 Rbd 5 Mark 8 Skil i Dag er hende leveret, hvilke hun foregav at behøve nemlig 3 Rbd til Husleje og de øvrige til 4 Skp Rug til Brød. D. Aars Renter af de endnu i Overformynderiet indestaaende , blev hende leveret straks efter Modtagelsen i Juli d. Aar.

December 1851

1ste Jeg kørte til sønder Mølle med 3 Tdr Rug, 3Skp Byg til Meel 2 til Gryn. Karen gik til Høstrup, hvor hun købte 1 Par Karter 3 Mark 8 Skil. 2 Pot Mjød 2 Mark, 3 Bdv. 12 Skil er i alt til Beløb Sum = 11 Mark, forrige Rest = 13 Mark, Resterer Sum = 4 Rbd betalt (1 Kardus 1 Mark betalt). De brøjede noget Tag.

2den De tærskede Boghvede. Jeg fodrede Kreaturerne da jeg om Eftmd kom hjem.

3die Ligesaa. Skræderen ?? Johansen kom i Dag for at sy.

4de Ligesaa.

5te Ligesaa. Skræderen gik i Dag, jeg betalte ham 3 Rbm for at sy en Kjortel til Knud og en Kasket til Visti Peter..

6te Knud kastede Boghvede, vi fik dette af Loen. Fremmost 2 7/8 Skp dernæst 2¼ Skp. men blandet med Spergelfrø, som havde Overhaand paa Agnene.

7de Søndag. Var jeg til Kirke. Jeg leverede Bogen No. 19 og modtog No. 20 i Haderup.

8de Vi gjorde Affaldet fra Boghveden i Orden m.m. og bar dette af Loen. Regn og Blæsevejrligt.

9de Vi kom Havrerivning i Loen. I Dag begyndte vi igen at køre Fæmøg paa Markmødding 3 Læs. Knud kastede denne op ved Siderne. Jeg fældede med Heste vestre Ager af og Ageren derved. Esper kastede lidt ud sydlig.

10de Var jeg i Forening med Naboe m.fl. efter egen Tilskyndelse (undtagen at Cr. Grov anmodede derom) i Graasand hvor Landvæsenskommissionen mødte hos ?? Jakob Jensen ang. et Cr. Pedersen Grove tilhørende Vandløb til Engvanding, hvilket hin ønsker at overlades til Brug og Afbenyttelse, skønt denne ikke har Jorder jevnsiden med samme, men i nogen Frastand neden til. Kommissionens Kendelse blev ikke publiceret. Vi kørte paa Turen med Cr. Grove hans Vogn til Grove og paa Retur derfra med O. Korshuus. Knud fældede en kort Ager østlig ved Hedeager med Heste.

11te Vejrliget var noget uroligt, hvorfor vi ikke kørte. Knud Esper kastede Træk op i sydøster ?iden. Jeg satte ny Skaft paa min Greb.

12te De muggede nordre Faaresti og kørte 5 Læs paa Marken sydøstlig.

13de De muggede søndre Faaresti, jeg kørte 6 Læs paa Marken med Heste.

14de Knud kastede ud, jeg kørte sidste Faaremøg paa Marken 5½ Læs, ½ Læs Fæmøg.

15?

16de De fyllede Faaremøg i Marken, jeg kørte Fæmøg 5 Læs fra Studehuset. Karen var i Løvig.

17de Jeg kørte Fæmøg paa søndre Ende og Hestemøg paa det manglende paa Tværagrene sydlig.

December 1851

De fyllede det udkørte, plukkede lidt Tækkelyng.

18de De kastede ud oven Bakken. Knud kørte lidt Fæmøg, vi reparerede lidt ved Tækken paa Fæhuset nordøstlig med gl. Tag og lidt Lyng, kørte Sand til Stenbro ved Nørrehuset.

19de Knud kjørte Fæmøg. Vi hentede et Læs Sten norlig ved Grøften. Esper kørte nogle om til Brinken med Trillebøren.

20de Jeg begyndte med ny Brolægning østlig ved Studehuset fra de gl omtr. 10 Kubik Alen.

21de Søndag. Var Esper til Kirke. Jeg kørte til Høstrup med Faareskind 16 Stk. men Betalingen blev kuns for 11 a 24 Skil. da 5 var fra Sommeren eller Selvdøde, 1 jordslagen og en liden Skind. Altsaa Sum = 2 Rbd 4 Mark 8 Skil. Jeg købte 8 Pot Brdv. 1 Kardus, 1 Par Træsko til Ane Elisabeth og nogle Spenserier, Alt til Beløb Sum = 3 Rbd 4 Skil. ovenstaaende for Skind og 1 Mark 12 Skil bliver = 3 Rd 4 Skil betalt contant. De paa f. Pagina anførte 4 Rd resterer t. v. A. Stenholm kørte med paa Returen.

22de Karen bagede fint Brød. Jeg brolagde et Stykke ved nørre Huset omtr. 10 Kubik Alen. Drengene fyllede sidste Møg oven Bakken omtr. der 136 Udkast, neden Bakken omtr. 220, Tveragre omtr. 90 I Alt = 446 Udkast. Jeg brolagde enden til Slutning ved Nørrehuset omtr. 10 Kubik Alen. I Alt omtr. 30 Kubik Alen. Vi kørte 13 Læs Agerfurer oven paa Markmødding. De kastede denne op og hentede et Læs Sand til Brolægning.

23de Jeg brolagde Vandløbsrenden mellem vester og nørre Huset. Karen hentede et Læs Sand og et Læs Sten dertil, et Læs Sten til vestre og et Læs til østre Side ved Dæmning. De hentede et lidet Læs Strøsand vestlig. Broder Anders syede her en Vest til Knud.

24de Knud skar Hakkelse. Vi flyttede Havre i Ruggulv, satte Møgvognen ind.

25de 1ste Juledag. Jeg Karen og Knud var til Kirke. Vi kørte, J. Vad tilbagebetalte mig 2 Mark, som jeg den 13de Juni d. Aar paa Opfordring leverede ham til Indretning af et Bal for de hjemvendte Krigere i Haderup Sogn, men Sagen nød ingen fremme som Følge (han formoder) af Sogneforstanderskabets Ligegyldighed desangaaende. Jeg ofrede Præsten 20 Skil. Kirkesangeren 11 Skil.

26de 2den Juledag. Vi gik efter sket Indbydelse til Naboes Bopæl og kørte, jeg og Karen m.fl. til Haderup, hvor vi var til Kirke. Vi ofrede begge hver 12 Skil til Præsten, 8 Skil til Kirkesangeren i Anledning af Naboes Søn Laust Jakobsens Daabs Publikation, vi kørte hjem og gik igen til Naboen saavel som vore Børn. Han lod os med flere Naboe og Familien opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag til over Midnat.

27de Jeg og Karen igen ifølge Anmodning hos Naboe i samme Anledning og blev beværtede paa samme Maade. Om Aftenen kom Svoger Kjelds Søn og Datter at besøge os, samt Svogers Børn fra Løvig.

December 1851

28de Disse forblev her til ved Aftenstid, og da fulgte de 4 ældste af vore Børn med disse til Løvig, hvor de forblev om Natten. Om Aftenen kom Svoger Cr. Espersen samt Svoger A. Jepsen med Hustruer og 4 Børn Jeppe, Esper, Ane Maria og Margrethe.

29de Disse forblev her til om Eftmd. og vore Børn kom hjem før hines Afrejse. Jeg fodrede Kreaturerne.

30te Naboes Folk her i Julebesøg og Mikkel Nielsen fra Høgild. Knud og Esper gik til Høgild for efter Løfte at besøge for 1ste Gang Søskendebarn Cr. Andersen der boende i Overbue.

31te Jeg red til Egelund paa sorte Hoppe, men fik denne indstaldet hos Mathias Kjeldsen. Vi gik til Høgild efter Anmodning, hvor Stiftmoder med mig som Værge udstedte en Obligation paa 250 Rbd ?? til Mathias Kjeldsen fra Egelund samt en L???? til Svoger Cr. Christensen , ligelydende med den forrige, som kun gjelte Konens Livstid.

Nota for 1851

Marts den 19de begyndte vi at køre Gødning. April den 8de vi fik sidste Rug af Loen. Den 12te kom 6 Ungfæ først paa Græs. Den 25de Vi begyndte at pløje til Havre. Den 26de at saa Havre paa Marken ved Stenhøj. Den 28de At lægge Kartoffler. Maj den 5te Vi begyndte at pløje til Byg. D. 7de at saa Byg. Den 27de At saa Boghvede. D. 20de Studene paa Græs. Juni 22de Hestene paa Græs først d. Aar. Juli 24de Begyndte at slaa Eng. August 25de At høste Byg samme Dag at høste Rug.

Januarius 1852

1ste Var jeg, Karen og Esper til Kirke, vi kørte, paa Turen kørte Naboens Karl og Pige med. Jeg betalte 3 Mark 4 Skil for ½ Skp Ærter, som jeg modtog 26de Decbr. f. Aar. Vi fik nogle Gryn som Mølleren har bragt hertil sidste Søndag. Om Aftenen var vore fire ældste Børn hos Broder Anders til Julebesøg.

2den De begyndte at tærskede Havrerivning, N.Cr. Johansen var her med 2 Mand P. Olsen fra Resen og N. Christensen fra Faarbæk for at underhandle om et Stykke Hede og Mose, som den førstnævnte attraaer at Leje, og hvorom vi omtrent blev enige. Vi var paa Hedelodden og besaa dette for en Del ved Aftenstid.

3die I Dag begyndte de først at tærskede. Jeg var i Feldborg ang. at jeg i Løbet af Sommeren havde paa en Maade lovet hende, at lade et Hus opføre paa bemeldte Hede, naar hun gav mig Penge til Bygning Forskudsvis, men da hun i Dag erklærede, saa foregav hun paa Forespørgsel, at hun ikke kunde fuldføre det gjorde Tilbud desangaaende, at hun intet havde at indvende imod, at jeg bort lejede bemeldte Hedelod til en anden om ske kan. Jeg og Karen var hos Broder Anders om Aftenen til Julebesøg. Hun betalte mig 1 Mark for Tørv gl Gæld sidste.

4de Søndag. Var Knud til Kirke. Han spurgte Creditor i Ejendommen Cr. Vormstrup ang. bemeldte Hedelod, om han mod dets Bortleje agtede at gøre nogen Indvending, men han svarede Nej. Broder Anders og 2 Børn var her til Julebesøg.

5te De tærskede Havrerivning. Eftmd dæmmede vi Udløbet ved store Elkrog.

6te Vi slagtede en 2/3 Aar gl alt Gris eller Svin. 1 Side vog omt. 3 Lis Pund 5 Pund, Ryg 12 Pund. Broder Anders var her at hjælpe ved Slagtningen.

7de Vi fik Havre af Loen af Rivning omtr. 2 Skp og lidt Baggest.

8de De tærskede Havre.

9de Ligesaa, jeg satte Plovskruer i Hakkelsekisten.

10de Ligesaa, jeg gjorde noget Spilding reen i Hakkelselo. Den 7de d. M. betalte Søster Mette mig uden Anmodning tilfældigvis Husleje for det løbende Aar til 1ste Maj at regne med 4 Rbd Sedler + 3 Mark desforuden til videre.

11te Var Esper til Kirke. Knud var i Høstrup, hvor han købte 2 Pot Brd. a 18 Skil Pot. 1 Kardus 1 Mark. Spenserier for 2 Mark 2 Skil betalt af Knud. Eftmd noget Snefog.

12te De tærskede Havre.

13de Ligesaa. Vi hentede Lyng østlig og lagde i Gaarden.

14de Vi tærskede havre. Vi flyttede Havre af Staldloftet hen over Hakkelselo og Studehus 8 7/30 Trave.

Januar 1852

15de Knud kastede havre. Naboes var her som i en Slags Julebesøg.

16de Vi fik Havre af Loen af $6\frac{1}{2}$ Trave 4 Tdr. $5\frac{1}{2}$ Skp Fremmost og omtr. 4 Skp Baggest. Vi kom Byg i Loen.

17de De tærskede Byg. Vi hentede et lidet Læs Lyng i østre Hede, Knud kørte hjem med dette. Jeg gik langs med østre og vestre Side af dette Stykke Hede og Mose, som jeg agter at overlade eller bortleje til Skræderen, som det skete den 13de, men i Dag mødte han her og frasagde sig eller gjorde afslag paa den gjorte Betingelse, hvilket jeg paa Grund af Omstændighederne var villig.

18de Søndag. Jeg og Knud var til Kirke. Jeg leverede Sognefogden J. Andersen de forløbne sidste $\frac{1}{2}$ Aars Skatter med 26 Rbd 2 Mark $5\frac{1}{2}$ Skil + $5\frac{1}{2}$ Skil. de sidste for at betale de første paa Holstebro Amtsstue. Jeg leverede Præsten de læste Aviser midt i Maj til Aarets Udgang og betalte ham $\frac{1}{2}$ Specie for Læsningen af disse for hele det forløbne Aar 1851. P. Laugesen var her for at underhandle ang. ommeldte Hedeparcel.

19de De tærskede Byg. Vi kastede lidt op ved Møgdyng i Gaarden.

20de Ligesaa. Vi kastede lidt Jord og Aske, Svine og Faaremøg sammen sydvestlig i Gaarden.

21de Vi fik Byg af Loen af $1\frac{1}{2}$ Trave og lidt toppet $7\frac{3}{8}$ Skp og lidt baggest. Karen var i Feldborg ved Væveren.

22de De tærskede Rug.

23de Ligesaa. Vi hentede 2 smaa Læs Lyng østlig, som Esper rev sammen til Møgdyng.

24de Ligesaa.

25de Søndag. Esper var til Kirke. Smeden P. Laugesen kom her og leverede mig en Hakkelskniv, som han har smedet til mig. Pris 8 Mark som resterer af Mangel paa Smaapenge. Han samt Lars Olsen Kolkuur var med mig paa Heden ved Gromose, som den første foregav at vilde leje af mig, men vi blev ikke enige om Betingelserne især ang. det med Rug besaaede Jorder, som hvis Afgrøde han ikke engang vilde erstatte mig Kjernerens Værdi, for Foderet forlangte jeg intet.

26de De tærskede Rug.

27de Ligesaa.

28de Ligesaa, ogsaa fik vi Rug af Loen af 2 Traver midterste Gulv alt = 4 4 Traver 2 Tdr $5\frac{5}{8}$ Skp. hvoraf de $17\frac{5}{8}$ Skp blev maalt i Sække til Mølle. 2 Skp til degnen og 2 Skp til Søster Mette af det laante f. Aar, igen $\frac{1}{2}$ Skp skyldig.

29de Jeg vog Forrage til Kirkesangeren, Hø 2 Lis Pund $6\frac{1}{2}$ Pund, Halm 3 Lispund $7\frac{1}{2}$ Pund. Jeg kørte med dette, Kornet og leverede Kirkesangeren dette samt de 2 Skp Rug, 1 Skp for mig og 1

Januar 1852

Skp for Tomas Gindeskov til Erstatning for 1 Skp. som jeg formaaede denne til at yde for mig som Fattigkorn vide Pagina 812 Juli 8de f. Aar. Med det øvrige 17 5/8 Skp Rug, 2 Skp for Søster Mette, 3 for Nabo, Byg for Broder Anders, Byg for os selv til Meel 3 Skp. til Gryn 2 Skp. Lidt af J. Vestergaards. Paa Returen leverede jeg N. Jepsens Hustru omtr. 16 Al 4 sils Tøj til Stampning og Farvning i Holstebro. Jeg kom hjem omtr. Kl. 6 Aften.

30te De tærskede Byg. Snefog Eftm og Blæst. Jeg solgte 2 Skp Kartoffler til Cr. Lausen Feldborg a 15 Skil cour, 11 Skil rester.

31te Ligesaa. Vi fik Byg af Loen af 1¼ Trave 7 11/12 Skp.

Februarius 1852

1ste Søndag. I Dag var ingen af Husets Folk til Kirke, da det regnede og Passagen var mindre god, formedels det i Forgaars faldne Sne. Eftmd gik Knud til Haderup for Læseselskabets Skyld. Den 31te f. M. betalte jeg Johanne IversDatter til Væveløn af 23 Alen 4 sils Tøj med Tvist i Trendingen a 6 Skil pr. Alen Sum = 1 Rbd 2 Mark 10 Skil betalt med 5 Mark og 1 Pund Smør 1 Mark 1 Pund Uld. 2 Mark 10 Skil som er forhen leveret. Jeg fæstede hende til at tjene mig i Dagleje nestflg. Høst a 9 Rbskil. daglig. 8 Skil gav jeg hende i Fæste.

2den Knud var til Smedie i Pindehuset hos Peder Laugesen og fik noget Træskobeslag smedet m.m. Han betalte denne i Dagløn 2 mark 8 Skil 1 Rbd 2 Mark for den, den 25de f. M. leverede Hakkelsekniv. Søster Mette tærskede hendes Rug i Loen. Jeg og Esper kørte Hestemøg paa Møgdyngen i Gaarden eller kastede.

3die Mette tærskede og Rug i Dag. Vi forandrede Brolægningen i en Hestestade, som vi lagde nogle Tommer lavere, for at brune Hest bedre kan gaa under Bjælken, vi satte gl Træ under Forfødderne i stedet for Sten.

4de Knud tærskede Rug, Esper stundom især om Eftmd. da jeg fodrede.

5te Ligesaa. Jeg kørte til Gindeskov og leverede Tomas Mogensen der boende 4 Traver Rugtag og 2 Kjerne, som jeg laante af Søster Mette. Vog omtr. 15 Pund, det øvrige vog fra 7 a 8 Pund til 13 a 14 Pund pr. Kjerne, og jeg formoder, da jeg prøvede nogle, at de fleste vog over 12 Pund, hvilke jeg formoder at valedere som god Vederlag for de 4 Traver og 4 Kjerv, som han den 19de Juni f. Aa. Godhedsfuld overlod mig til Laans, og ved Prøve vedtagne (vide Pagina 810) at samme vog omtr. 10 Pund pr Kjerv. Modtageren troede sig tilfreds med det af mig leverede Cquantum, saavidt som jeg kunde erfare af hans Ytringer desangaaende.

6te Ligesaa.

7de Ligesaa. Jeg købte 2 Dus. Hornknapper og en Kam alt Sum = 12 Skil cour af en Bissekræmmer.

8de Søndag. Jeg var til Kirke, Karens Søster Mette her.

9de Knud tærskede Rug og Esper mellem Fodringerne, som jeg om Eftmd forrettede. Sorte Ko kalvede ved Midnatstid en sort Tyr Kalv.

10de Ligesaa.

11te Ligesaa.

12te Ligesaa. Søster Mette købte til os i Høstrup 1 Kardus 1 Mark, ¼ Pund Sukker 7 Skil i alt = 1 Mark 7 Skil betalt contant.

13de De tærskede Rug.

Februar 1852

14de Vi fik Rug af Loen af 7 Traver mest af nørre Gulv 4 Tdr 2 3/8 Skp. som blev lagt over Forstuen.

15de Søndag. Var Knud til Kirke. Jeg lod ham paa sket Opkrævning betale til J. Vad 3 Mark 2 Skil til Sognefogden m.m. hedder det efter Angivelse.

16de De begyndte at tærskede Byg.

17de De tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne Eftmd.

18de

19de

20de Ligesaa.

21de Ligesaa. Jeg købte 2 Dusin Hornknapper 8 Skil courant, en Kam 4 Skil cour.

22de Søndag. Jeg og Knud var til Kirke. Jeg gik til Degneboligen for at se Kommunens Regnskaber for f. Aa. Men da disse skøndt ubeføjet vare tilsendt Præsten, traf jeg disse ifølge dennes Underretning dersteds, og erfarede ved et flygtig Blik, at de samme vedkommende Gjenstande for Størstedelen har været under Behandling, men hvorvidt Udfaldet i det hele hensigtsvarende, overlader jeg som Følge af Omstændighederne til Vedkommende at bedømme. Knud gik til Egebjerg med 10 Pund Smør, som han solgte a 1 Mark Pundet imod contant Betaling. 8 Mark og Spenserier for de 2 Mark. Knud betalte de 8 Mark (14 Skil den 15de d. M. er = 1 Rbd 2 Mark 14 Skil). Om Aftenen var de 4 Ældste af vore Børn hos Naboens, hvor der holdtes Spil for Ungdommen, hvorved opfordredes til Dans m.m. Jeg var og ved Forsamlingen nogen Tid ved Midnat, mine Piger fulgte mig hjem omtr. Kl. 4 om Morgenen. 1 Mark i Udgift.

23de Svoger Christen Christensen fra Høgild var her at besøge os. Drengene tærskede ikke.

24de Knud og Esper tærskede Byg. Jeg fodrede Kreaturerne Eftmd og skar Hakkelse.

25de Ligesaa. Karen solgte 3¼ Pund Smør a 1 Mark Pundet 2 Snese Æg a 1 Mark Snesen til et omrejsende Fruentimmer.

26de Ligesaa. Jeg flyttede Havrebrøjer 66 Stk.

27de Ligesaa, vi flyttede Havre over Hakkelselo omtr. 5½ Trave.

28de Knud kastede Byg, vi fik af Loen 3 Tdr 5¾ Skp Fremmost til Sædebyg, og 1 Td 1 Skp dernæst. Jeg betalte Broder Niels 8 Skil cour, som han foregav at have (jeg formoder sidstafvigte Onsdag) udbetalt som Arbejds løn til M. Vang i Holstebro for at Allumnere en mig endelig efter gentagne Anmodninger den 28de Juli 1850 ved Jens Knudsen Høstrup tilsendt Faareskind.

29de Søndag. Knud var til Kirke.

Martius 1852

1ste Vi fik sidste Byg af Loen 5½ Skp.

2den De tærskede Rug jeg fodrede Kreaturerne.

3die Ligesaa.

4de Ligesaa. Jeg kørte med Naboe til Egelund, hvor jeg leverede min Kongetiende til Mathias Kjeldsen. Nabo befordrede denne dertil.

5te Ligesaa.

6te Vi fik Byg af Loen 3½ Trave 2 Tdr 2½ Skp.

7de Var Knud til Kirke

8de De tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

9de

10de Ligesaa.

11te De tærskede. Jeg fulgte med Peder Christensen, mit Søskendebarn til Haderup, hvor han købte et Par Stude af Poul Christensen 4de Aar a 52 Rbd at levere paa Søndag 14 Dage i Hjelm Mølle, og til Haderup og til Løvig. Jeg købte 1 Kardus af N. Jepsen 1 Mark.

12te De tærskede Rug. Jeg begyndte i Dag at køre Gødning i Marken med heste 5 æs. Sorte Ko til Tyr.

13de De tærskede Rug. Jeg kørte Gødning 3 læs. Vi fik Rug af Loen af 4 Traver 3 Tdr ¼ Skp.

14de Søndag. Var jeg og Knud til Kirke. Jeg fik et Stykke 4 Sils Tøj, som en Farver Lomann fra Holstebro bragte. Farvet ¼ Blaa 8 Mark courant, omtrent 16 Alen. Knud købte et Uhr af Jakob Conradsen, som tjener hos Nabo for 6 Rbd Sølv eller Sedler, betalt 4 Rbd.

15de Vi kørte Gødning med heste 10 Læs. Vi vænnede 2 – 3 Aarige Stude, en mest sort og en sortbroget og pløjede med disse nordvestlig i nogle Rugstub til Kartoffler.

16de Vi kjørte Gødning 5 Læs, pløjede med Stude om Middagen. Eftmd kørte jeg Stiftmoder (som var her at besøge os), hun lovede at vi for det første maa beholde den hendes til dette Aars 1ste Maj tilfaldende Aftægt 1 Td 4 Skp Rug, 3 Skp Byg imod Betaling, som hun ikke bestemte. Esper var i Faarbæk til Tyr med gl broget Ko.

17de Vi kørte Gødning med Heste 10 Læs.

18de Ligesaa.

19de Ligesaa 7 med Stude. Esper klappede om Emd.

Marts 1852

20de Ligesaa 5 med Stude. Røde Ko kalvede den 16de d. M. en rødbrøget Tyrekalv.

21de Søndag. Var Knud til Kirke. Smeden P. Laugesen leverede ham en gl Ø?? Som denne har lagt Staal paa. Knud betalte ham derfor 20 Skil.

22de Vi kørte Gødning 10 Læs med Heste 8 Stude.

23de Ligesaa.

24de Var Knud hos Smeden P. Laugesen med brune Hest og fik Forskoene lagt om under denne. Han betalte Smeden derfor 8 Rbskilling. Vi kørte Gødning Efmnd 11 Læs.

25de Vi kørte Gødning 22 Læs.

26de Ligesaa 13 Læs. Sne Fmd.

27de Ligesaa 11 Læs. Eftmd Snefog. Vi flyttede Havre 4 1/6 Trave. 2 Pund Smør blev leveret Kirkesangerens Søn a 1 Mark resterende.

28de Søndag var Esper til Kirke.

29de Jeg kørte til sønder Mølle med 2½ Td Rug 5 Skp tørret Byg til Meel, 3 til Gryn, noget for Nabo til D?. 6 Skp Rug 3 Skp Byg for Broder Anders. Jeg bortbyttede mit gl Piberør og 18 Skil courant imod en nyere med Frederik Tomasen, Møllerens Søn.

30te Vi kørte Gødning 22 Læs.

31te Ligesaa.

April 1852

1ste Vi kørte Gødning 22 Læs.

2den Knud tærskede Rug. Esper kørte Gødning 9 Læs. Jeg kørte til Smedie til Smeden i Pindehuset ved Hagebro og fik Skoene lagt om foran under sorte Hoppe, en ny Spade gjort a 10½ Pund Jern, en ny Greb a omtr. 7 Pund Jern, det vil sige uarbejdet ubetydeligt mere. Jeg købte 2 Stk. Jern af Smeden til 2 Nagler a 1 Mark begge. Resten betalt for Dagarbejde 2 mark 4 Skil og Kost samt 3 Pgl Brv. hvilke sidste jeg købte i Haderup a 15 Skil.

3die Vi kørte Gødning sidste af Møgdyng 13 Læs. Fik sidste Rug af Loen 2 Tdr. 4¾ Skp.

4de Søndag. Var Knud til Kirke. Jeg og Karen kørte til Løvig, og Svoger der og Hustru fulgte med til Laanum, og da Svigerforældre Esper Christensen og Hustru Margrethe Christensdatter formedels Alderdom og Svagelighed ikke kan overkomme at bestyre deres iboende Gaard og Tilbehør, tilkendegav disse for deres Børn og tilstedeværende Svogere deres sidste Villie og paa en Maade dikterede deres Testamente saaledes, at de overlader til deres 4 Børn og en afdød Datters Børn deres Ejendele til Deling i 5 Lige Dele undtagen Smedeværktøjet, som Sønnen beholder for sig Allene, og Faderens Klæder og Kiste imod at vi en for alle og alle for en tilpligter os at levere dem deres nødtørftige Ophold in Natura i Kornvarer og øvrige Naturalier, som blev bestemt til 4½ Tdr Rug, 2½ Tdr Byg, 2½ Tdr Kartoffler, 2½ Lis Pund saltet Flæsk, ?? 10 Snese Æg, 1¼ Lis Pund Ost, 5 Faar fodret og græsset nemlig 1 Faar hver, hvilket blev dem lovet med den Betingelse, om den afdøde Datters Børns Fader (som formodes) paa sine Børns vegne vil overtage sit 5te Del af Leverancien af anførte Genstande, imod til sine Børn at erholde i Forvejen 1/10 af den Sum, hvortil disse gamle ved Salg kan bringe Deres Ejendele, som disse vil og kan undvære udbetalt og efter den længstlevendes Død, at erholde 1/5 af, hvad disse efterlader sig, naar deres anstændige Jorddefærd forud er besørget og bekostet af Vedkommende. Løfte om Opfyldelse af deres Ønske desangaaende blev givet af Deres tilstedeværende Børn og Svogre i Vidners Overværelse. Vi kom først hjem i Daggrødet.

5te Vi kørte Gødning Aske og Svinegødning. Den 3die d. M. fik vi sidste Rug af Loen af 3½ Trave 2 Tdr 4¾ Skp. 2 Skp blev leveret Søster Mette, som var det sidste af de 6 Skp som vi laante f. Aa.

6te Vi kørte Aske og Svinegødning.

7de Esper kørte Gødning med Stude. Jeg red til Feldborggaard med Hestene efter Ordre, hvor disse blev efterseet af en Dyrslæge. Eftmd pløjede jeg Hedejord om ved Gromose og tog Strølyng hjem med.

8de Skjærtorsdag. Var jeg til Kirke. Jeg købte 2 Ol Sild a 2 Mark 8 Skil. en Kardus 1 Mark. Knud betalte Jakob Conradsen 1 Specie som resterede for Lommeuhret vide Pagina 833.

9de Langfredag. Var Esper til Kirke, og N. Andersen fra Høgild, som i Besøg var her. N. Bruus betalte 1 Specie for 1Td. Kartoffler, som jeg lovede at køre til N. Feldborg i Morgen.

April 1852

10de J. Laanum betalte mig 3 Mark cour for 3 Skp Kartoffler. Jeg kørte med disse og 1 Td til N. Bruus til J. Vad, hvor de blev indsat. Esper grov og jeg kjørte et Læs Fladtørv til og lagde paa Dæmning for noget at standse Vandets Overløb. Eftmd pløjede vi til Havre nordlig paa Agre med Heste og Stude. Knud kastede Dynd i Nederhavgaard.

11te Paaskedag. Jeg kørte til Haderup med Karen og Esper og Broder Anders og Hustru. Vi lod 1 Td Kartoffler indsætte hos S. Degn til Svoger J. Espersen, som denne har købt og modtog disse i sine Sække (men betalte dem ikke). Jeg betalte Smeden P. Laugesen 1 Rbmark, som jeg var ham skyldig for 2 Jern Vognnagler. Vi var til Kirke, ofrede Præsten 20 Skil. Kirkesangeren 11 Skil. Hesten var indstaldet hos Tomas Dahl. Nabo og Jeppe Knudsen kørte med paa Returen, saavel som Broder og Hustru og Svoger A. Jepsen, 6Aarige Datter M.K. hine som besøgte os.

12te 2den Paaskedag. Var Knud til Kirke. Den 4de d. M. betalte Knud Farveløn til Farveren Lomann fra Holstebro for en med Tvist Trendegarn Ulden Klæde Brun 1 Mark 9 Skil for $5\frac{3}{4}$ Pund Garn mørkeblaa a 24 Rbskil Pundet, 8 Mark 10 Skil. for $\frac{1}{4}$ Pund Garn Brun 8 Skil. I alt 10 Mark 11 Skil.

13de Knud harvede lidt ompløjet ved Gromose. (6 Ungfæ paa Græs først d. Aar). Jeg saaede de 2 Skp Havre af Rivning i øster Ager og sydlig i østre halve af vester Ager og 1 Skp i det øvrige af vestre Ager nordlig paa Agre. De 2 østre Agre af 3die Kjerv Rugstub til Bakken, Esper kørte Hestemøg med Stude paa Havrestub neden Svinehovgaard. Eftmd begyndte jeg at pløje til Havre derved med Stude. Knud kørte Dynd med Heste paa den i Fjor slø?fede Bak??.

14de Jeg pløjede i og neden Svinehovgaard til Havre med Stude, lagde nogle omtr. $1\frac{1}{2}$ Fdk tidlig modne Kartoffler i en Tverager ved Ruget.

15de Knud kørte Dynd med Heste. Om Aftenen Kl. mellem 10 og 11 vækkedes vi, og jeg og Knud kørte til Haderup, hvorfra Gjordemoderen kørte med til Haderuplundhus, men som Følge af det taagede Vejrligt m.m. traf vi ikke den rigtige Vej, men kørte med en vestligere Vej, som fik Ende, men nu traf vi nok en mere vestlig, som førte til den saakaldte Prinsvej ved Plantagen, nu kørte vi tilbage til Haderup Bakke og traf derfra nu Vejen til Huset. Til Lykke blev den spildte Tid ikke til videre Skade end for Heste og Vogn samt lidt Bekymring, da Genstanden for det hele var P. Christian Nielsens unge Hustru der boende, som reder til Barsel, men Tiden til Fødselen syntes endnu ikke saa nær, da denne sad oppe i Stuen nogenlunde rolig. Vi kørte ad Feldborg paa Retur og kom hjem mellem 2 og 3 Slet. Fmd ompløjede jeg en Ager sydvestlig i hver nordvestre Hjørne, jeg saaede 3 Pot Ærter. Knud kørte Dynd med Heste. Eftmd ryddede vi i lille Elkrog Aasted.

16de Knud kørte lidt Dynd til Digen. Jeg skrev paa Opfordring af Svoger J. Espersen et lidet Brev til Svoger Kjeld ang. Salget af vore Svigerforældres Jorder med fl Ejendele, hvori vi tilfalder os de af 4de d. M. tage Bestemmelser desang. og underskrev begge vore Navne. Jeg pløjede til Havre med Stude, ved Aftenstid med Heste. Knud ryddede i store Elkrog Vandløb i Siden af det fugtige.

April 1852

17de Esper kørte nogle Søj til Digen nordvestlig ved gaarden med Stude, Knud harvede. Jeg pløjede med Heste af til Havre i Svine og Nederhovgaard. Eftmd kørte nogle grønne Tørv og pløjede Grønjord til Havre i L. Krog med Heste. Esper kørte 5 Læs Gødning med Stude for Søster Mette. Knud satte Vandtrug ved L. Holm. D. 13de flyttede vi Havrebrøjer 16 Stk. Rugbrøjer 32 Stk. Rugbrønner 35 Stk og 13 Stk over Fæet omtr. 10 i nørre Huset, 44 Stk. Tagkjerrer. D. 16de Havretvillinger 110 Stk.

18de Søndag. Var Knud til Kirke. Frostvejr og lidt Snefog, dog kuns ubetydeligt.

19de Jeg pløjede Grønjord af i L. krog og kørte nogle Tørv, som Knud grov og noget Jord. Esper kørte Gødning for Søster Mette.

20de Jeg kørte Gødning, 1 Læs Hestemøg i det Laveste og forresten Fæmøg 12 Læs paa en kort bred Ager østlig for Brinken. Esper kørte noget Jord paa Havrestub, hvor vi Fjor grov 2 Alen lange Mønnetørv. Knud kastede lidt i Sandbrinken som et Slags Kulekastning eller Jevning.

21de Jeg kørte 5 Læs Fæmøg paa en liden Ager i det lave mere sydøstlig. De kørte Markmøg paa Trindmoseagre med Stude. Eftmd begyndte jeg at pløje Grønjord.

22de Jeg pløjede Grønjord nemlig det Gødede sydlig. De kørte Markmøg. Eftmd saaede jeg 4 Skp Havre i de 2 nordre Agre i Svinehovgaard m.m. ???????? Jeg saaede 4 Skp i det sandige i Svinehovgaard og harvede dette.

23de Jeg pløjede Havrestub ved Damstederne. De kørte sidste Markmøg paa Trindmoseagre. Jeg saaede lidt Havre.

24de Knud og Esper spredte Gødning paa Trindmoseagre omtr. 150 Læs. Vi pløjede dette med Heste og Stude, saaede i samme $6\frac{3}{4}$ Skp Havre og harvede dette med Heste. De begyndte at køre Markmøg norlig med Stude.

25de Søndag. Var jeg til Kirke.

26de Jeg harvede Havrepløjning sydlig i Hovgaard, kørte 2 Læs Faaremøg paa et Stykke Ager ved Trindmoseager, saaede omtr. 4 Skp Havre i 3die, 4de, 6te Ager, et Læs Faaremøg og omtr. 2 Skp Havre i 5te Ager og harvede dette om Middagen. Eftmd pløjede vi Ager ved Trindmose med Stude og lagde i denne omtr. $4\frac{3}{4}$ Skp Kartoffler.

27de De muggede Faaresti, vi kørte 5 Læs Faaremøg, de 4 i Haugevogn til Graamose, og pløjede Rugstubagre Fmd. med Stude og lagde omtr. $6\frac{1}{2}$ Skp. Eftmd en ???? opbrudt i Agre østligere med Heste, der $5\frac{1}{2}$ Skp. Jeg harvede med Heste om Middagen i Hovgaard.

28de Jeg saaede havre i L. Krog omtr. 6 Skp og harvede dette, Drengene kørte Markmøg med Stude.

April 1852

29de Fmd. Regnvejr. Eftmd lagde vi Kartoffler i den ved gl Feldborg Vej sløjfede Brink m.m. omtr. 3½ Skp. og pløjede med Heste.

30te Vi lagde Kartoffler i en Ager i Rugstub omtr. 3½ Skp og pløjede med Heste og lagde Fæmøg ved disse. De kørte Markmøg med Stude. Eftmd saaede jeg omtr. 6 Skp Havre 4¼ i den brede grønne Ager og 1¾ i Havrestub.

Majus 1852

1ste Jeg saaede omtr. $1\frac{3}{4}$ Skp Havre i lille grønne Ager og harvede dette og det øvrige af. De kørte sidste Markmøg. Lidt Regn og Blæst samt Snefog. Eftmd. Almissem Knud Nielsen kom.

2den Søndag. Knud var til Kirke. Han købte en Kardus 1 Mark, 1 Par Træsko 1 Mark 7 Skil af Cr. Rosgaard.

3die Vi begyndte i Dag at pløje til Byg, pløjede 2 Agre fra østre Side af, de længste sønden Vejen med Stude og saaede omtr. 1 Skp Byg.

4de Vi pløjede østre Ager undtagen lidet og saaede den forrige og det halve af denne.

5te Vi pløjede 4de Ager og saaede 1ste af og det halve af denne.

6te Vi pløjede 3die Ager og saaede 4de af og denne, omtrent $9\frac{3}{4}$ Skp Byg er saaet.

7de Bededag, var jeg Karen og Esper til Kirke og til Alters. Vi kørte. Degnen lod mig tilsende 2 Mark for Smør.

8de Vi pløjede vestre Ager til Byg og saaede og harvede dette samt øster Ager, hvori Søster Mettes blev saaet i østre $\frac{1}{2}$, da de begge er gødet med hendes Gødning fra nordre Ende til lidt længere end Midten, hun lagde nogle Kartoffler i nørre Ende.

9de Søndag. Knud var til Kirke. Købte hos Rosgaard 1 Par Træsko 19 Skil til Edel.

10de Vi pløjede de 3 Tværagre sydlig med Stude og harvede med Heste, skønt den sorte Hoppe var lidt upasselig. Jeg overharvede Havre i L. Krog.

11te Tirsdag. Var Knud, Esper og Edel og Margrethe efter Ordre i Kirken ved Bispe Visitats. Jeg var og i Kirken. ?? ?? Hr. Pastor Rostrup holdte Prædiken og Hans Højævdh. Hr. Biskop Daugaard holdt 2den opbyggelige Taler og Kateriserede med Menighedens Ungdom, nemlig øverste Klasse Skolebørn og de 5 sidste Aars Confirmander i saavel inden som udenad. Eftmd kom Studene først paa Græs d. Aa. Hestene kom først i Dag paa Græs d. Aa. Den sorte Hoppe er noget bedre, men dog for hendes Skyld, satte vi disse paa Græs for om muligt at forebygge videre ulempe desangaaende. Vi lagde Planken over Grøften ved Vejen.

12te Knud og Esper begyndte i Dag at grave Tørv, jeg arbejdede lidt hjemme og i Engen.

13de De grov Tørv, jeg Skakharvede paa Byg med Heste, kørte nogle Læs Hestemøg.

14de Vi kørte 11 Læs HSkil. estemøg paa 2 smaa Agre Havrestub ved Damsteder og 4 Læs forhen er 15 Læs. Jeg pløjede disse 2 Agre 1 med Heste 1 med Stude til Byg. Lidt Regnvejrr. Drengene gjorde nedre Eng ren Eftmd.

15de Jeg kørte til søndre Mølle med 20 Skp Rug, 3 Skp Byg til Meel, 2 til Gryn, noget for Nabo og for Broder Anders og Mette.

Maj 1852

16de Søndag. Knud var til Kirke og til Alters. Den 7de d. M. købte Esper 1 Par Træske til Margrethe i Høstrup a18 Skil. forhen 2 Mark 10 Skil er = 3 Mark 12 Skil gl 2 Rd ?5 Skil.

17de De grov Tørv. Jeg kørte til Jeppe Knudsen paa Naboes Mark og pløjede en Ager Hedejord som brækkedes.

18de De grov sidste Tørv I Alt 80 Læs. Jeg saaede Byg i det paa ??ager pløjede Havrestub omtr. 1½ Skp. Jeg formoder er saadet omte. 15 Skp i Alt. Jeg harvede dette og øvrige Byg af.

19de Jeg pløjede til Boghvede østlig med Heste og Stude, saaede i dette fældede og lidt forhen pløjet omtr. 1½ Skp ½ Spergel. Om Middagen ryddede vi i Engen.

20de Christihimmelfartsdag. Jeg var til Kirke. Knud gik til Vistorp med 1½ Skp Rug, Fattigkorn til Albert N.

21de Vi gjorde Afledesudløb i Engen, i Egekrog, store Elkrog og Kiel, havde Jeppe Knudsen til at hjælpe.

22 Knud og Esper rejste Tørv. Eftmd ryddede vi lidt i Engen.

23de Søndag. Var Esper til Kirke, Knud gik til Laanum. Jeg skrev et Andragende til Overformynderiet ang.maren NielsDatter af Høstrup, med hvilken jeg om Eftmd var hos Præsten og formaaede denne til at paategne Andragendet. Jeg købte en Kardus hos N. Jepsen.

24de Jeg kørte til Graasand og hentede Tromlen. Eftmd tromlede vi Havre i Neder og Svinehovgaard.

25de Esper pløjede paa Hedeager Fmd. Eftmd ryddede vi Udløb i Engene. Jeg tromlede Byg og Havre paa Marken og kørte Tromlen til Naboes Agre.

26de Vi pløjede paa Hedeager og saaede noget Spergel fra, som er samlet fra Kornet i Vintertiden i østre Ager. Eftmd i Engene.

27de Vi pløjede vestre Ager af og saaede Spergel i denne, og i nordre Ende af vestre Halve lidt Boghvede. Esper saaede denne og Knud østre Ager. Eftmd kørte vi fra Aflederudløbene med Stude.

28de De slog lidt Lyng norlig, jeg hentede et lidet Læs og kørte til det gjorde Udbrud ved store Elkrog Udløb. Eftmd kørte de Sand derpaa med Stude. Jeg gik til Løvig og i Forening med Svoger til Laanum til Svigerforældre. Svigerfader overlod os og øvrige 3 Svogere 50 Rbd Sølv til Deling i 5 lige Dele = 10 Rbd til hver. Vi logerede der om Natten.

29de Vi fulgte alle 5 Svogere med Svigerfader til Viborg, hvor denne Bortskødede efter Salg og Aftale af 23de d. M. sin ejende og iboende Boel?ted i Laanum Bye af Hartkorn i alt omtrent 1 Td. til Gaardmændene Niels Christensen og Jens Christensen Torup af bemeldte Bye for den bestemte

Maj 1852

Købesum 1000 Rbd Sølv – siger Ettusinde Rigsbankdaler Sølv af hvilke 50 Rbd ere betalte ved Kjøbets Slutning, og for 450 Rbd blev en Revers meddelt at udbetales contant til 11te December Termin d. Aa og for de øvrige 500 Rbd udstedes Obligation med 1ste Prioritet i det solgte at henstaa uopsagt, saalænge Sælgeren beboer de 7 Fag af det solgte Huus og Kjøberens forskaffer ham Ildebrændsel, 2 Potter nymalket Mælk daglig om Sommeren og 1 Pot daglig om Vinteren m.v. Præstationer som anført i Documenterne. Vi tilstedeværende 5 Svogere udstedte hver for sin 5 Deel et Slags Opholdscontract ved hvilken vi forpligtede os til imod Pant i vore Ejendele at levere hver: 7 Skp Rug, 4 Skp Byg, 4 Skp Kartoffler, ½ Lis Pund Flæsk saltet Midtesiden, ½ Lis Pund Smør, 2 Snese Hønsæg, 3 Rbmark, et Faar fodret og græsset. Til Vederlag for de anførte Præstationer tilfalder os saavel den anførte Kjøbsum, som disse vore Svigerforældres øvrige Efterladenskaber efter den Længstlevendes Død til Deling i 5 lige store Dele, undtagen at Sønnen Christen Espersen udtager allene Faderens Kiste og Gangklæder og de øvrige 4 deler Moderens Kister og Gangklæder. Anders Jeppesen afgav Befordring til og fra Viborg imod 24 Rbskil fra hver, som han dog vægrede sig ved at modtage. Jeg købte 1 Hat 10 Mark, 4 Pund Reb a 18 Skil.

30te Søndag. Pinsedag. Vi delte nogle nye og gl Fjæl 25 Stk. 5 til hver, som Svigerfader forærede os, hvilke blev staaende i Loen til videre. Vi gik hjem ved Aftenstid. Esper hentede det ommeldte Faar i Løvig, hvortil den var bragt med sit Lam en D? at græsse og en Bede som Foræring. Delingen paa Faarene har de 3 nordlige Svogre gjort, og C. Espersen betalte mig 3 Rbmark, da de øvrige maaske havde Lam hver, alt efter frivillig Overenskomst. Ingen til Kirke. Regnvejrr Fmd.

31te 2den Pinsedag. Var jeg til Kirke. Jeg kørte til Haderuplundhuus og derfra og til Haderup med Peder Chr. Nielsens Hustru og Barn, en Datter hvis Daab i Dag publiceredes i Kirken. Jeg lod ved Søren Nielsen Præsten og Degnen levere deres Højtidsoffer, et Cvantum som sædvanlig. Jeg leverede Degnen, min og Svoger J. Espersens af 29de d. M. udstedte Opholdercontract at bortsende derfra til Holstebro til Tinglæsning om muligt. 2 Rbd 3 Mark til Gebyr medfulgte. Jeg kørte samme Vej hjem, men tøvede i Lundhede. 3 Børn af Søskendebørnene fra Høgild var her til Besøg.

Junius 1852

1ste Vi dæmmede af ved store Elkrog Udløb og lod Vandet deri. Eftmd ryddede vi Aflandreudløb m.m. i Engen.

2den Vi ryddede i Engen. Eftmd var jeg i Haderup, hvor jeg af N. Jepsen købte en 4 Ugers omtr. gl Galt Svin a 9 Rbmark.

3die Vi ryddede Udløbene i Nederskifte og satte Trug der og lod Vandet gaa derud. Eftmd i Kiel eller paa Holmen.

4de Knud og Esper slog Strølyng. Jeg var i Forening med Nabo ved Skjel fra Drift til Broders Skjel og kastede denne og samt rettede samme sydligt, hvilken siden 1832 har haft forkert Retning. Knud fulgte med. Eftmd pløjede vi Hedejord ved Gromose med Heste og Stude. Tog Lyng hjem med.

5te Vi ryddede Udløb i lille Elkrog, Eftmd pløjede vi de 2 begyndte Agre af ved Gromose med Heste og Stude. Edel i Høstrup købte for 2 Rbmark 4 Mark 3 Skil.

6te Søndag. Var Esper til Kirke. Messefald. Karens Moster fra Viborg var her.

7de Jeg harvede Kartofler, de grov Træk østlig. Vi reparerede ved Diger østlig ved det Indlukte og begyndte at grave Soj og kørte til at lægge øverst Lag paa.

8de

9de Ligesaa.

10de Vi begyndte en Møgdyng nordvestlig paa Agre med Hedejord.

11te Vi kørte Møg og Jord fra bag Husene paa bemeldte Møgdyng.

12te Ligesaa. Vi blandede denne Møgdyng af 73 Læs i denne. De satte nogle Kaalplanter.

13de Søndag. Jeg var til Kirke. Eftmd kørte vi Tørv for Søster Mette med Heste og Stude 6 Læs.

14de Vi blandede Gødning i Gaarden.

15de Ligesaa. Knud var ved Smeden Lauge, fik Spade sat sammen og hug Riis i Krat, som jeg hentede Emd for P. Lausen.

16de

17de

18de Ligesaa.

19de Var jeg ved Smeden P. Laugesen og fik Sko lagt om foran under Hestene, betalte derfor 1 Rbmark.

Juni 1852

20de Søndag. Jeg kørte til Laanum og derfra til Smollerup Kirke med Karen hendes Søster Mette og Svoger Cr. Espersen med deres Barn, som blev døbt i Kirken og kaldet Søren Christian Christensen. Karen holdt denne ved Daaben. Jeg ej i Kirken. Offer Præsten 3 Mark, Degnen 2 Mark. Vi kørte tilbage til Svoger med Barnet. Hun lod os opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Vi kørte hjem om Natten Kl. 2 omtr. Ved vort Besøg hos Svigerforældre modtog jeg 4 Stk af ommeldte 5 Fjæl, som disse overlod os, tilligemed Svoger J. Espersen, men 6 Stk til denne, som jeg kørte til hans Gaard, men den 5te til mig var ikke tilstede i Dag, og de tilstedeværende kunne ikke give Oplysning desang. Sorte Ko kalvede en rødbrøget Kvie Kalv.

21de Jeg kørte Grus paa Landevejen norlig paa Fælleloden kaldet. Knud og Esper slog Strølyng og grov Træk.

22de Knud kørte Sand til Leer, og de æltede dette Eftmd. Jeg kørte til Mølle med sidste Rug 8½ Skp og 2 Skp som vi tog af Aftægtsruget. 6 Skp Byg til Meel, 2 til Gryn, 2 Skp Boghvede til Meel noget af Broder Anders hans.

23de Fmd strøg Knud nogle Sten. Eftmd begyndte han at grave Klyne, Esper kørte disse bort. Svoger A. Jepsens Søn Jeppe kom her med Kalk, fik Logi. Jeg købte 2 Skp a 1 Mark Skp betalt.

24de Knud grov Klydetørv. Jeg kørte til Høstrup med 1 Lis Pund 6½ Pund Vinteruld af min og Børnens, som jeg solgte a 2 Mark 4 Skil Pundet mod Varer og 1 Rbd 4 Mark 14 Skil contant. Købte Varer i Dag 6 Pot Tjære a 10 Skil Potten, 1 Kardus 14 Skil. Kaffe 1 Pund 1 Mark 10 Skil. Sukker 1 Mark 10 Skil, Cikorie 8 Skil. 1/8 Pund Skraatobak 5 Skil.

25de Vi blandede Gødning, de rejste Tørv. Vi overlod Peder Landmaaler kaldet, nu i Haderis en rødbrøget Kviekalv til Slagtning ifølge Anmodning imod derfor at levere en Tyrekalv næste Efteraar, om ske kan.

26de Vi blandede Gødning i Gaarden.

27de Søndag. Jeg Karen og Knud kørte til Haderis efter Indbydelse til P. Landmaaler. Denne lod os opvarte med Spise og Drikkevarer og vi kørte derfra til Haderup i Ligfølge, da Liget af Søren Jakobsen i Dag blev nedsænket i Kirkegaarden og begravet. Hr. Pastor Rostrup holdt en Tale ved Graven. Vi kørte igen til Haderis, hvor vi forblev til ved Aftenstid tilligemed øvrige Gjæster.

28de Jeg kørte til Haderup Præstegaard med Præstetiende 17 Skp Rug ved Opmaalingen i Marts d. Aa. men da samme ved Svindingen omtr. i 4 Maaneder næppe udgør 16 Skp. hvilket jeg, skøndt Ruget ikke der blev maalt undtagen 4 Skp ikke lagde Dølgmaal paa, da jeg ikke fandt at Præsten, naar han var rettænkende med Føje kunde finde sig forurettet ved en saadan Fremgangsmaade, at jeg har gemt og opbevaret Ruget for ham 4 Maaneder over den bestemte Tid efter hans Forlangende af 29de Januarie sidste, men det modsatte fandt Sted, han teede sig utilfreds med at jeg sagde ham, at Ruget i Dag ikke kunde udgøre dettes fulde Maal 17 Skp og indvendte som Skengrund for sin Paastand, at han havde akorderet med mig sidst meldte Dag om at gemme Ruget for ham til

Juni 1852

Vederlag for at fritages for at køre til Købstaden, hvorom han ikke har sagt et eneste Ord, men sagde at han agtede at modtage min Tiende i sit Hjem, og paa min Forespørgsel, at han vilde lade mig vide naar. Dette paastaar jeg at være Sandhed. Der faldt meget Regn i Dag. Eftmd grov vi nogle Træk.

29de Knud kastede i Forening med Naboens Karl en Grøft paa 2 Alen Bred i Skellet i Gromose ifølge dennes nemlig Naboens Anmodning. Esper slog Strølyng, jeg kørte dette hjem.

30te Jeg gik til Løvig ang. vor Svigermoders Dødsfald og til Vormstrup ang. Renternes Henstand. Knud kastede i Grøften, vi kørte Træk.

Julius 1852

1ste Vi kørte Træk og grov Træk. Skrædderen her i Dag.

2den Vi kørte Møg og Træk af Gaarden paa Mødding og kastede en Del paa, begyndte at kaste op ved Møddingen, nogle Regnebyger.

3die De kastede det sidste af Møddingen op m.m.

4de Søndag. Vi kørte jeg Karen og vore 3 Døttre til Løvig, Svoger Hustru og Datter kørte med. Vi kørte derfra til Laanum, hvor vi blev opvartet med Spise og Drikkevarer. Vi kørte i Ligfølge til Smollerup Kirke, hvor vor H. afdøde Svigermoder Margrethe Christensdatters afsjælede Legeme blev nedsænket i sit Hvilested i en Grav paa Smollerup Kirkegaard. Hr. Pastor Stougaard holdte en rørende Tale ved Graven. Vi kørte igen til Laanum til Svigerforældres Bopæl, hvor vi blev opvartet med Spise og Drikkevarer efter Behag. Hestene var paa Græs hos Svoger A. Jepsen.

5te Vi var igen der forsamlede men kuns Svogrene. Svigerfader Esper Christensen Smed overlod os som en Gave til Deling 100 Rbd Sølv altsaa 20 Rbd til hver af 4 Svogere og Sønnen Christen Espersen med Føje modtager en saadan Gave med Taknemmelighed. Ligesaa overlod han den afdødes Klæder og Kister til Deling mellem Døttrene 3 og Datterbørnene 4 Partier. Kisterne blev ansatte til Penge og overladt den højst bydende. Min Kone blev Dragkisten overladt for 8 Rbd, og en Kiste Sønnen for 3 Rbd 3 Mark 4 Skil. En Sengs Klæder blev ligeledes Delt, men i 5 Dele mellem Arvingerne, da disse som forhen bestemt overtog Bekostningerne ved den afdødes Jordefærd, som ifølge de fremlagte Regninger med videre Opgivelse udgjorde et Beløb af omtr. 30 Rbd. Kiste 4 Rd. Præsten 4 Rd. Degnen 2, den med iberegnet faaet 1 Td Rug a 7½ Rbd, som Svigerfar har leveret. Vi kørte hjem om Aftenen. Bev????? blive og for ??? ??det skull?? ved Bortrejsen.

6te S. Nielsen og Svoger (Søster Mettes fraseparerede mand. RK) af Haderuplundhuus traf jeg i Stengsdahlslose, hvor disse havde plukket Draggræs uberettigede, hvorfor jeg gjorde det Forslag at de skulde overlade mig de 2/3 og beholde 1/3 for Plukningen, hvorpaa disse omsider indlod sig.

7de Fmd kørte de nogle Træk hjem med Stude. Eftmd begyndte vi at skrue Tørv. Om Middagen slog Knud Bløden i Nederhovgaard.

8de Vi skruede sidste Tørv.

9de Jeg betalte Skrædderpigen M. N.Datter af Faarbæk 5 Rbmark for Syning af nogle Klædningsstykker til Pigerne og et Par Bukser til vor lille Søn og leverede hende ½ Specie og 1 Lybskil til at levere hendes Søster Dorte som Renter 4 Procent pr. A. af de Penge, jeg er hende skyldig til sidst afvigte Juni Maanedes Udgang. Knud paa Vejarbejde, Esper slog Strølyng. Jeg hentede et lidet Læs ved Gromoseagre. Høet hjem af Bløde til Faar ½ Læs.

10de Knud og Esper plukkede Tækkelyng Formd. norlig Eftms østlig. Jeg kørte dette hjem.

Juli 1852

11te Søndag. Vi kørte, jeg Karen og Esper til Haderup, hvor vi var til Kirke og efter Tjenesten til Laanum til Svigerfader, som overlod os til lige Deling noget gl Inventarium, som han ikke i Fremtiden venter at behøve, samt nok en Sengs Klæder. Han flyttede i Dag fra sin forhen i flere Aar iboende Gaard, og overlod hele dens Bygninger m.v. til Køberne N. Christensen og Jens Christensen Torup kaldet, samt da disse fra Dato fritages for tilligemed Huuslighed at levere ham Mælk og Ildebrændsel m.v. teede sig villig til ogsaa fra Dato at svare Renterne af de 500 Rbd, som er bestemt til at blive indestaaende i den solgte Ejendom til videre. Svigerfader flyttede som meldt til Svoger Kjeld Christensen, hvor han venter at tilbringe sine sidste Leveaar i nogenlunde Rolighed, da han allerede er træt af dette Livs Møje og Besværlighed og 78 Aar gl.

12te Vi kom hjem omtr. Kl. 3 Fmd, Knud gik til Høstrup med noget Smør. Vi mig og Esper tog Tække af omtr. 3 Fag over Aftægtshuset. Jeppe Knudsen tækkede dette med 33 Tagbrøjer a 10 Pund og 56 Lyngknipper. Jeg bød ham ingen Dagløn, da jeg ved hans bortgang havde lagt mig til at sove.

13de Vi begyndte i Dag at køre Tørv 8 Læs. Knud slog Vadkrog.

14de Ligesaa. 9 Læs.

15de Ligesaa. 11 Læs.

16de Ligesaa 10 Læs.

17de Ligesaa. 9 Læs. Kørte Hø hjem af Vadkrog omtr. 1 Læs til Heste. Jeg kørte til Haderup Degnebolig med de Kirkesangeren tilfaldende Tørv 130 Hedetørv, 64 Stk.

Klyne. Nu midterste Stak afgjort og 6 Læs dertil.

18de Søndag. Var Knud til Kirke. Esper i Løvig med en Høne med Kyllinger. P. Landmaalers og Hustru var her at besøge os. Regnvejrr.

For mig det Fjerde og Femti Aar

Henrandt omtrent som bliden Vaar

Lig de hen svundne Dage

Jeg er O Gud! Med Tak bered

Og beder udi Ydmyghed

Du naadig den modtager

Med Barnligt Haab jeg beder Dig

Din gode Aand lad lede mig

Juli 1852

Lad Fremtid Fortid Ligne

For mig til Legem og til Sjæl

Lad fremmes min og Mines Vel

Vort Idræt Du velsigner!

19de Eftmd kørte vi Tørv 4 Læs. De begyndte en ny Stak østlig, skønt det regnede omtr. hele Eftmd.

20de Vi kørte Tørv 8 Læs.

21de Vi kørte sidste Tørv hjem 6 Læs, nu denne Stak afgjort og 1 Læs. Eftmd begyndte vi at slaa ved Nederskifte nordlig.

22de Vi slog paa Nederskifte Ager omtr. til store Udløb, kørte Høet hjem af Aasted $\frac{1}{2}$ Læs, som kom ind til Fæet østlig.

23de Vi slog Nederskift syd fra til norden Damstederne.

24de Vi slog Nederskifte af undtagen Aastedet, stakkede Høet paa Agre norden store Udløb.

25de Søndag. Var jeg til Kirke, jeg gik paa Returen ad Haderis, men traf ikke Henrik hjemme.

26de Vi slog lidet paa Nederskifte Ager, kørte Høet hjem af Agre norden Udløb 2 Læs til Fæet, stakkede paa Nederskift det hele.

27de Vi slog Nederskifte af. Svigerfader kom her at besøge os. Vi kørte Høet hjem af Nederskifte 2 $\frac{4}{5}$ Læs til Faar.

28de Vi slog Kiel norden Udløb og Holmen vestlig derved, 3 Læs Hø hjem af Agre, stakkede lidet. Slog Aasted i Nederskifte.

29de Vi slog Gaardkrog og noget sydlig Kiel, stakkede sidste Hø paa Agre og i Kiel norden Udløb og norlig paa Holmen, $\frac{3}{4}$ Læs hjem af Agre.

30te Vi slog Kiel og Kielholm og nordre Egekrog, et Læs af Kiel og nordre Holm til Heste.

31te Knud slog nordre Egekrog af, og lidt i JTorpe Eng og noget i store Elkrog, kørte Hø hjem af Nederskifte Aasted $\frac{1}{2}$ Læs til Fæ østlig, 1 Læs af Gaardkrog til Faar, 1 Læs til Heste. De stakkede det øvrige sydlig i Kiel.

Augustus 1852

1ste Søndag. Var Knud til Kirke. Jeg sendte med ham 20 Rbd 2 Mark 6 Skil Sølv, som han leverede Sognefogden til at betale d. Aars Januar og April Cvartal Skatter paa Holstebro Amtsstue, derfor betalt 6 Skil.

2den Vi slog paa store Elkrogagre, kørte Hø hjem af Kiel og Ager 1 Læs til Heste, stakkede paa Holm og i Egekrog $\frac{3}{4}$ Læs til Faar.

3die 1 Læs til Fæet om Morgenen, slog Agre af og det lave under Bakken $\frac{4}{5}$ Læs af Elkrog til Heste.

4de Vi slog neden Leergrav og Holmen og nordre Ager af.

5te Vi begyndte i Dag at høste Byg sydvestlig ved Sanden. Esper var i Faarbæk til Tyr med den yngre sorte Ko. Johanne IversDatter kom i Dag i Høsttjeneste.

6te Vi høstede Byg af undtagen Lidet, som ikke var modent.

7de Vi rev Bygstub, slog Spergel, fik Hø ind af Kielbløde m.m.

8de Søndag Var Esper til Kirke. Jeg i Høgild men traf ikke Stiftmoder hjemme, skøndt hun vidste min Tilkomst. Knud var i Trabjerg med mit og hans Lommeuhr.

9de Vi begyndte i Dag at høste Rug 4de Kjerv østlig, hvervede Hø paa Elkrog Agre.

10de Vi høstede Rug 4de og 3die Kjerv. Stakkede Hø i store Elkrog.

11te Vi høstede Gøderug nordøstlig, Eftmd kørte jeg til Mølle med omtr. 1 Td Rug af Aftægtsruget, som Moder har overladt os til Afbenyttelse.

12te Vi høstede dette af og det meste af Vadkrog, kørte et Læs Hø hjem af Elkrogager.

13de Vi høstede Rug nordøstlig. Blæsevejrligt og Regn. Eftmd høstede lidt Byg.

14de Vi høstede 3die og 4de Kjerv østlig sidste i Vadkrog.

15de Søndag. Var jeg til Kirke. Knud i Traberg og fik mit Lommeuhr, som en Martin Boyhuus har repareret, men skønt denne dog har gaaet i Lommen paa Returen, holdt den dog op dermed straks efter, da jeg hængte denne paa sin Plads i den lille Skab, og vedblev sin Rolighed, endog de jeg næste Dag bar denne i Lommen. 1 Mark cour betalt for Reparationen, Kjæden og Fjederen sønder.

16de Vi kørte 2 Læs Hø af store Elkrog og Holm op til Gaarden, hvor vi adsplittede dette, og 1 Læs gjorde vi tør paa Engen og kørte dette hjem, og kom det hele ind østlig i Fæhuset. Vi høstede sidste 3die Kjerv og noget 2den Kjerv nordøstlig. Broder N. og Datter arbejdede med os efter Egen Tilskyndelse. Jeg bød disse ingen Dagløn.

August 1852

17de Vi kørte Gøderug ind nordøstlig $13\frac{1}{2}$ Trave, som kom i søndre Gulv til Sæderug og $8\frac{1}{2}$ Trave 4de Kjerv østlig, $3\frac{4}{6}$ Trave 3die Kjerv sydlig, samt $2\frac{1}{2}$ Trave af Vadkrog Bakken Sæderug.

18de Vi høstede 2den Kjerv Rug af ved Stenhøj og i L. Krog, kørte Byg hjem $6\frac{1}{2}$ Trave 4 Læs, og Rug af Vadkrog $9\frac{1}{2}$ Trave om Aftenen.

19de Vi høstede Ruget paa Gromoseager og Havre paa Trindmoseagre, havde Broder Anders hans Hustru om Fmd. Vi samlede Bygrivning om Aftenen.

20de Vi kørte Bygrivning hjem, høstede Havre nordøstlig og kørte 3die Kjerv Rug hjem $2\frac{5}{5}$, 17 Traver, 8 Traver 2den Kjerv kørte vi hjem paa Tirsdag.

21de Vi høstede Havre ved Damstederne omtr. 3 Traver sidste Byg derved. Eftmd høstede vi Havre i L. Krog 3 Traver, lidt i Svinehovgaard. Kjørte Rug hjem af L. Krog $3\frac{1}{2}$ Trave 2den Kjerv, af Marken $11\frac{1}{3}$.

22de Søndag. Var Knud til Kirke, han leverede Præstekonen $4\frac{1}{4}$ Pund Ost efter gl. vedtagne Vedtægt.

23de De rev Rugstub af ved Gromose og kørte Rug hjem derfra vist $3\frac{1}{2}$ Trave, hvoraf 1 Trave blev lagt i Loen til Tærskning, det øvrige kom oven paa midterste Ruggulv minus $\frac{1}{2}$ Trave, som blev sat over Stuehuset. De $11\frac{1}{3}$ i Forgaars kom vestlig i Byggulv. Vi høstede sidste Havre i Hovgaard. Eftmd begyndte vi igen at slaa i Egekrog. Karen gik til Løvig at besøge sin Søster.

24de Knud slog Eng, jeg Middag, slog Egekrog af. Esper til Tyr med sorte Kvie hos N. Christensen Faarbæk. Vi høstede Boghvede østlig jeg og Esper. Eftmd kørte vi Havre hjem af Trindmoseager $4\frac{1}{2}$ Trave, østlig af Svinehovgaard 3 Traver vestlig paa Loftet, lidt sydlig til Tærskning. Fra Damstederne 3 Traver, af L. Krog 3 Traver, af Svinehovgaard $5\frac{1}{3}$ Trave, Bygrivning, Havrerivning og $1\frac{1}{2}$ Trave Byg af Marken.

25de Vi slog i JTorp Eng. Eftmd. Regnevejr. Knud Esper begyndte at tærse Rug. Jeg slog Skillerum i Stalden for at lægge Havre norlig der.

26de De tærskede, vi rev, fik Rug af Loen af 1 Trave $7\frac{1}{4}$ Skp. $1\frac{1}{6}$ Trave $1\frac{1}{8}$ Skp.

27de Jeg kørte til Smeden fik, fik 3 Sko lagt om betalte derfor 1 Rbmark af Mangel paa Smaapenge. Jeg kørte derfra til Møllen med Ruget og 2 Skp Byg. De slog i JTorp Eng. 1 Læs Hø af Egekrog til Heste.

28de De slog JTorp Eng af. 1 Læs Hø af Egekrog til Fæet. Kørte Boghvede, sidste Byg og sidste Havre hjem af Svinehovgaard. Boghvede kom i Sm??gen ved Faardhusgulv, sidste Bygrivning og Bagget fra Damsteder kom ind i Hakkelselo vestlig.

August 1852

29de Søndag. Var jeg til Kirke. Knud i Trabjerg ved Uhrmageren med mit Lommeuhr, som ikke har gaaet i de 14 Dage, jeg snart har haft denne siden dennes sidste Reparation. Han rettede noget ved denne, og den kan nu gaa taalelig.

30te Knud begyndte at slaa i L. Krog. Vi stakkede Høet i JTorp Eng.

31te Regnvejr Fmd. Jeg kørte til Almissem Albert Nielsen med Tørv omtr. 10 Snese, 60 Stk. pr. Tdr Hartkorn, da jeg ingen blev affordret f. Aar. Vi slog L. Krog af og Ulvegrav m.m.

September 1852

1ste Vi slog L. Holm Ager neden lange Ager og ned mellem Aastederne og lille Krog m.m.

2den De slog lille Elkrog Siver? af, nemlig Buskene, da dette og det meste af, hvad vi har slagen i denne Uge til 8 Dage efter Høslettens Begyndelse. Vi kørte Rug og Havrerivning hjem af L. Krog, af Vadkrog og sidste Havrerivning af Svinehovgaard, som alt kom ind i Hakkelselo. Hø af JTorp Eng 3 Læs, hvoraf de 2 første kom ind til Faarene og den sidste fra neden Aasted og Bækmunde til Fæ i østre eller Endegulvet. De stakkede Høet i L. Krog.

3die Knud og Esper slog Trindmose og Gromose, kørte Høet hjem deraf 2/7 kom ind over Studene og 3/4 ind til Fæet i østre Endegulv, vi stakkede paa L. Holm og mellem Aastederne.

4de Knud begyndte at pløje i Spørgelstub paa Hedeagre. Jeg kørte Høet op til Gaarden fra Agre mellem Aastederne 4/5 Læs, som jeg om Aftenen kom ind mellem Studene, rev for en Del og kørte Græs hjem af Gromose omt. 1/2 Læs, stakkede i Trindmose, kørte Hø hjem af L. Holm og neden lang Ager, 4/5 Læs ind i østre Fægulv, af Ulvegrav, lille Krog, lille Elkrog, 3/4 Læs i Stak bag Fæhuset.

5te Søndag. Var Esper til Kirke, han købte et Par Træsko til sig a 22 Skil. 1/4 Pund Skraatobak paa Credit til Afkortning af de 1 Rbd 3 Mark, som han er mig skyldig for Sten nemlig Cr. Rosgaard. Johanne Iversdatter rejste i Dag, som siden den 5te f. M. har været her i Høsttjeneste a 9 Rbskil daglig. Altsaa 27 Søgnedage. 2 Rbd blev hende betalt ?? Skil er 2 Rbd 3 Mark 3 Skil sidste Søndag, og 2 Pund Smør i Dag er 1 Mark Pundet m.m. hvormed hun var ganske tilfreds for sit Arbejde. Børnene overlod os Deres Lam a 4 Mark for hver, disse klippedes.

6te De kørte med Stude nogle gl Asketørv sammen til at brændes ved Gromose.

7de De slog sidste Buske i Hovgaard, mønnede det Tækte paa Aftægtshuset. Eftmd kørte vi igen Asketørv med Stude.

8de De slog Faarelyng norlig 2 Læs.

9de Ligesaa, havde Mette, fik 2 Læs over Faar.

10de Fmd kørte Knud et Par Læs Leer til AlbertNielsen, Esper muggede. Eftmd reparerede vi ved en Sule i Fæhuset, som Enden var raadnet af.

11te Vi fik først denne gjort fast ved med en Jernspegger at gøre den fast til en Egestolpe og nagle et Stykke Eg til neder Enden. Vi begyndte en liden Møgdyng paa Trindmoseagre med Dynd af Dammen og Fæmøg. Jeg har været lidt upasselig hele Ugen.

12te Søndag. Var Knud til Kirke.

13de De blandede denne Møgdyng af omtrent 50 Læs. Pløjede Spørgelstub østlig med Heste og Stude.

September 1852

14de De pløjede og Spergelstub.

15de De pløjede disse af med Heste om Morgen. Esper begyndte i Dag at pløje til Rug med Stude, Knud med Heste. Eftmd pløjede jeg med Heste, Knud begyndte at tærse Sæderug.

16de Drengene pløjede Fmd. Jeg Eftmd med Heste. Drengene tærskede om Middagen Knud Eftmd.

17de Vi pløjede. De tærskede Rug. Eftmd fik de Rug af Loen af 2 Traver 10½ Skp Fremmost til Sæderug, omtr. 2 Skp Bagest.

18de Esper pløjede med Stude. Knud hentede lidt Strølyng om Morgen norlig, som Mette slog i Gaar Eftmd. Eftmd saaede vi omtrent 9 Skp Rug i 4de Kjerv og harvede med Heste 4½ Ager.

19de Søndag, var Knud til Kirke. Høstprædiken.

20de Vi pløjede, de tærskede om Middagen, Knud Eftmd.

21de Ligesaa.

22de De tærskede, Esper pløjede om Middagen med Stude. Knud kastede Rug, fik af Loen af 2 Traver 10¼ Skp Fremmost omtr. 2 Skp Bagest, med dette og 2 Skp fra forrige Gang og 4 Skp Fremmost i Alt 1 Td kørte jeg til sønder Mølle, lidt af Søster Mette, 4 Skp for T. Dahl og lidt fra N. Jepsen Haderup. Jeg kom hjem omtr. Kl. 10 Eftmd.

23de Knud tærskede, vi pløjede, jeg saaede omtr. 4 Skp Rug i 4de og 3die Kjerv sydlig til det lave og harvede.

24de Vi pløjede, jeg saaede omtr. 3 Skp Rug i 3die Kjerv sidste sydlig. Degnen kom her, vi tog 2 Bistader op og et mindre betydeligt. Om Aften hændtes desværre et Vanheld (Gud være Lovet! at den ikke blev større) ved at Studene, som ene 2 gik paa Engen formodes at have prøvet Styrke ved at stanges, og den største en sortbroget havde faaet det venstre Horn helt af, og skønt Drengene med Lygten søgte efter denne paa Engen og ved Gaarden, men fandt den ikke, og skøndt vi desaarsag bandt ham ene i Stalden, havde han dog bestandigt det tilbageblevne imod Loftet, maaske for Fluernes Skyld.

25de Vi pløjede ikke desaarsag. De fik Rug af Loen af 2 Traver 8¼ Skp Fremmost, omtr. 1¾ Skp Bagest. Jeg saaede i 3die Kjerv nordlig omtr. 5 Skp. lidt i 2den Kjerv, hentede et Læs Faarelyng for Mette og lidt Strølyng. Vi bandt Studene i Vognporten for den beskadigede Horns Skyld, at den ikke skulde stødes.

26de Søndag. Jeg solgte disse 2 3Aaringer Stude en mest sort, og denne sortbroget, som Hornet er afstanget til Peder Christian Pedersen Vridsted, (som logerede her sidste Nat) for 59 Rbd. betalte contant, og 1 Rbd om han med Fordel kan sælge eller afhende disse Stude. Knud trak til Hagebro med Studene Eftmd, hvor han Køberen modtog disse. Jeg gik til Haderup, det optagne Honning fik

September 1852

jeg sendt ved Niels Jepsens Befordring og solgte dette 17½ Pot til Cr. Clausen Vridsted a 1 Mark Potten af 2 Rbd 5 Mark 8 Skil. leverede jeg Degnen 1 Rd 3 Mark 4 Skil som ½ Del og jeg kuns 1 Rd 2 Mark 2 Skil. ved en Fejltagelse i Beregningen. Jeg betalte Sognefogden 3 Mark pr Td. Hartkorn, 1 Rd 3 Mark 8 Skil og 2 Mark 3 Skil for Broder Anders til Holstebro Raadhuus m.m.

27de Jeg pløjede 5te af Kielagre af med Heste. Eftmd saaede jeg i disse omtr. 5 Skp Rug, er saaet omtr. 3 Tdr 1 Skp Rug i det pløjede. De tærsker, Cr. Henriksen kom ved Middagstid og tærsker med Knud.

28de Vi kørte lidt Markmøg paa Bakken ved Svinehovgaard og Vadkrog, havde Mette. Vi vænnede 2 – 2Aarige Stude i Ploven, en hvid med sort Hale og en mest sort Stud, de teede sig meget godt. Knud, Cr. Henriksen tærskede Rug.

29de Vi kørte Møg den Fmd. Eftmd fik vi Rug af Loen af 6½ Trave 4 Tdr 1 5/8 Skp Fremmost. De 4 Tdr blev maalt i Sække og lagt i Vognen og 1 5/8 Skp paa Loftet. Jeg betalte Cr. Henriksen for 2½ Dags Tærskning 2 Rbmark.

30te Jeg kørte med de 4 Tdr Rug og Karen og Knud og Esper til Skive. Svoger J. Espersen og Hustru kom til ved Hagebro. Jeg solgte Ruget til Naalmager Tørslef for 6 Rbd Tønden imod contant Betaling. Hestene blev indstaldet hos Kjøbmand P. Briks, af hvem jeg købte nogle Varer. 4 Skp Salt a 3 Mark 4 Skil. 2 Lis Pund 6½ Pund Jern a 5 Mark 12 Skil. 1 Pakke hvid Tvist 3 Rd 3 Mark, 1 Fdk fin Salt 1 Mark, nogle Spenserier. Alt til Beløb 10 Rbd. Staal 1 Mark, en Slibesten 1 Rbd hos Sørensen, ½ M?? Tobak til N. Jepsen 3 Rd 3 Mark. 1 Bog Skrivepapir 18 Skil. 2 Karduser 1 Mark 12 Skil. Alt betalt contant saavel det som hien hos Købmand Briks. Jeg betalte Hr. Købmand Sørensen efter Regning af 10de Januarie d. Aar 11 Rbd 3 Mark 6 Skil mod Cvetering paa Regningen. Jeg betalte for Reperation paa mine Støvler til Skomager Verner 8 Skil. Betingede 1 Par nye Støvler til næste Skive Marked a 5 Rbd. Knud købte en Kasket a 11 Mark, Esper en Pibe 4 Mark 8 Skil. Jeg leverede Knud 1 Specie, Esper ½. Regnvejr hele Fmd. m.m. Vi kom hjem omtr. Kl. 10 Aften. Svoger og Hustru kørte med til forbi Hagbro Kro. Jeg leverede N. Jepsen Tobak og 6 Flk. Viin til Kirken efter Ordre.

Oktober 1852

1ste Vi arbejdede kun lidet og jeg var mest i Sengen men ej syg.

2den Vi pløjede Agre af ved Digen med Stude. Esper var hos Broder Anders at grave Kartoffler op og Eftmd Regnevejr. Vi rensede det bageste Rug fra Ruget til Skive 4 Skp ?

3die Søndag. Knud var hos Smeden med sorte Hoppe og fik Sko lagt for under hende a 6 Skil betalt, fik et Par Træsko hos Cr. Rosgaard a 14 Skil. igen 4 Mark 10 Skil.

4de Fmd Regnevejr. Eftmd pløjede vi i Vadkrog med Heste, Knud pløjede østlig med Stude af de saakaldte Kileagre, som for en Del hel taber sig i søndre Ende, men holder en ordentlig Agers bredde i nordre Ende.

5te Jeg saaede lidt i Vadkrog.

6te Ligesaa, jeg pløjede store Ager af og saaede og harvede denne m.m.

7de Ligesaa, kørte sidste af Møgdyngge paa Bakken.

8de De spredede Møg paa Kartoffelstub paa Bakken, jeg pløjede dette med m. og saaede og harvede dette.

9de Knud og Cr. Henriksen tærskede, Fmd Regnevejr. Eftmd pløjede jeg med Heste i L. Krog de 2 østre Agre og saaede og harvede disse, Knud og Esper tærskede.

10de Søndag. Var jeg Karen og Esper til Kirke og til Alters. Hestene var paa Græs hos T. Dahl. Jeg betalte N. Jepsen 1 Rbd 2 Mark 2 Skil for et Stykke Tosild mørkeblaa Tøj, som han har bragt fra Farveren Lomann i Holstebro, et lidet Stykke til Presning iberegnet. N. Jepsen modtog 2 Lis Pund 14 Pund Rugavner. Jeg har betalt Knud 4 Mark for et Gimmerlam.

11te Jeg forrettede dette, som er anført for den 9de. De tog Kartoffler op den 7de 8de og 9de ved Trindmoseagre, Karen Pigerne og Esper, de 2 sidste Dage omtrent 5 Tdr Spisekartofler, 1 Td smaa.

12te Vi fik Byg af Loen 1 Td 4 Skp. Jeg kørte til sønder Mølle med $8\frac{3}{4}$ Skp Rug, 2 Skp Byg til Gryn, lidt for T. Dahl.

13de Jeg pløjede vestre Ager i L. krog, saaede og harvede denne. Esper og Edel kørte Markmøg paa Kartoffelstub ved Trindmose med Stude disse 3 Dage om Fmd.

14de De pløjede en Ager 4de Kjerv nordvestlig og 1 Ager Kartoffelstub. Jeg saaede og harvede dette m.m. og det sidste nordøstlig. De klippede Faar.

15de Drengene spredede Gødning ved Trindmose. De tog Kartoffler op ved Gromose Knud, Esper, Margrethe, Joha. Iversdatter og Datter og Broder Anders Svigermoder. Jeg pløjede Kartoffelstub og Havrestub ved Trindmose.

Oktober 1852

16de De tog sidste Kartoffler op omtr. 9 Tdr. der og 2 a 3 Tdr. mindre. Vi pløjede Havrestub af ved Trindmose, og saaede i dette 4 Skp Rug omtrent. Høstgilde Aften. Fremmede Søster Mette, J. Iversdatter og flere.

17de Søndag.

18de Vi pløjede østre Ager, som løber igennem sønden Vejen og saaede i denne 2½ Skp Rug. Knud tærskede.

19de Vi pløjede 3die Ager der og saaede i denne omtr. 2½ Skp Rug.

20de Vi pløjede og saaede 2den Ager der og saaede omtr. 3 Skp Rug der.

21de Jeg pløjede de 2 Agre sydvestlig som løber i Vester til Damstederne. Esper en Ager østlig, hvor Søsters Gødning er lagt og saaede og harvede dette 2½ Skp i det første, og 1 Skp i det sidste omtr. 1½ Skp af Søsters.

22de Vi pløjede 4de og 5te Ager af og saaede omtr. der 3½ Skp og harvede dette, 19 Skp Rug foruden Søster Mettes er saaet i dette Stykke Byg, Havre og Boghvedestub.

23de Jeg kørte til Naboen Husmand Jeppe Knudsen, hvor jeg pløjede hele Eftmd m.m.

24de Søndag. Var Knud til Kirke og til Alters. Han købte af Cr. Rosgaard Træske til Ane Elisabeth, Margrethe, Edel og mig 4 Par, Alt til Beløb 5 Mark 2 Skil. Altsaa er de 4 Mark 10 Skil betalt, og jeg er igen 8 Skil skyldig.

25de Vi hentede lidt Strølyng norlig, kørte Aske ved Gromose paa østre Ager m.m. nordre Bakke m.m. og lidt sydlig paa østre Halve af midterste Ager.

26de Vi pløjede Rugstub østre og midterste Ager undtagen lidt, saaede østre Ager. Esper begyndte at fælde norlig.

27de Vi kørte 120 Fladtørvi i Sønden ? ¼ ?? og Naboer et lignende Antal ved Overenskomst mellem ? i alt 240 efter Ordre fra Sognefogden 6 Læs, som jeg synes at være = 1/3 af 18 Læs, skønt de ¾ foregives at skulde Borth??teres. Jeg pløjede Rugstub af ved Gromose, og saaede og harvede i dette, omtr. 3 Skp er saaet der. Sidste d. Aa. omtr. 8 Tdr er saaet.

28de Regnvejr med Blæst. Drengene tærskede. Snefog. Edel til Eksamen i Haderup Skole.

29de Ligesaa. Drengene tærskede.

30te Regnevejr Fmd. Eftmd pløjede jeg Hedejord og Kartoffelstub ved Gromose og harvede dette noget. Edel sankede Kartoffler.

31te Søndag. Var jeg til Kirke. Betalte Fattigskat 4 Mark, Skoleskat ½ 1 Rd 12 Skil.

November 1852

1ste Jeg kørte med Karen til Laanum med Aftægt til Svigerfader, som nu har forladt sit forrige Bopæl i Laanum By og har Ophold hos Svoger Kjeld Christensen i bd?. Jeg leverede Svoger den 3½ Skp Rug, 2 Skp Byg, 2 Skp Kartoffler, 4 Pund Smør, 2 Pund Ost, 1 Snese Æg, 24 Rbskil contant, til Rest 4 Pund Flæsk, som næsten ikke har været at erholde. Svoger J. Espersen kørte med med sin Andel. Vi kørte hjem om Aftenen. P. Laugesen hvædsede en Langjern.

2den Vi begyndte i Dag at fælde Grønjord til Byg. Esper nordøstlig med 3 Stude, jeg sønden Vejen med Heste, Knud tærskede.

3die Vi forrettede det for Tirsdag anførte, da det bemeldte Dag var Regn og Blæst til hinder.

4de Jeg kørte til sønder Mølle med 2 Tdr 2 Skp Byg til Gryn, 4 Skp Rug for Søster Mette.

5te Jeg fældede sønden Vejen med Heste, Esper norlig.

6te Jeg fældede af sønden Vejen med Heste, Esper de korte Agre af med Stude. Knud til Marked i Skive, han modtog et Par Støvler, som var betinget a 5 Rbd betalt hos Skomageren ? Verner. ½ Pund Skraatobak 20 Skil. 3½ Pund Reb a 19 Skil. Lidt mere. Alt til Beløb 6 Rbd 2 Mark. Knud erholdt Betaling for Ulden af hans Faar, noget i Forvejen.

7de Søndag, Var ingen til Kirke. P. Landmaaler og Hustru og 3 Børn var her Eftmd at besøge os. Regnvejr næsten hele Dagen.

8de Esper fældede. Vi kørte en Sten fra Stingsdahl og hjem, nogle til Dæmning eller i Nærhed, Regn Eftmd.

9de Blæsevejrligt, vi sankede Læggekartofler fra de øvrige 22 Skp, blev lagt i vestre Ende i lille Rum, 9 Skp i Bunden, de tidlig modne kom ved Fejltagelse over mellem disse. (Knud Nielsen rejste Aften).

10de Esper fældede med Stude. Jeg kørte et Læs Tørv for Hr. Planteur Funder fra en Stak paa Heden og tog et Læs Strøsand hjem med.

11te Stiftmoder logerede her i Nat for 1½ Td. 7½ Rbd. 3 Skp Byg, 1 Rd, 1 Væder Aar gl. 1 Rd 3 Mark, 1 Lis Pund Flæsk 2 ??, 1 Faar og Lam 2 Rd i Alt 14 Rd eller 13, da hun har faaet 1 Rd i Forvejen til Broder N. som ?. Jeg satte Skillerum mellem Køerne. Drengene slog Lyng Eftmd. jeg hentede et lidet Læs. Kvinderne slagtede 5 Faar. Frostvejrligt.

12te Drengene tærskede. Frostvejr. Fæet ikke paa Marken.

13de Ligesaa. Jeg skrev et Andragende til Herredsfogden ang. Maren NielsDatter, som var her og anmodede mig derom, skøndt jeg i Maj d. Aa. skrev et Lignende, men har ingen Svar faaet, og ifølge hendes Udsagn, da hun har talt med Herredsfogden, er man beføjet til at nære Formodning om, at denne ikke har naaet Bestemmelsesstedet (Hjerm- Ginding Herreds Overformynderi), den

November 1852

blev leveret Cr. Fisker, men denne kunde ikke gøre rigtig rede for Bortsendelsen, da Drengene Torsdag Aften anmodede ham derom.

14de Var Knud til Kirke.

15de Drengene tærskede, Knud kastede, vi rensede Ruget af 2 $\frac{2}{3}$ Trave, 1 Td $3\frac{1}{2}$ Skp. som blev maalt i Sække til Aftægt, de 2 $\frac{1}{6}$ var af Byggulv, $\frac{1}{2}$ Trave var falden ned af midterste Ruggulv.

16de Drengene tærskede Rug.

17de Moder var her og modtog de hende af 1ste d. M. tilfaldende Aftægt. 1 Td 4 Skp. Rug, 3 Skp. Byg, 6 Skp Kartoffler eller $5\frac{1}{2}$, da Sækken ikke kunde rumme flere, hendes Datter Ane Johanne befordrede hende personlig. Drengene kastede lidt ud sønden Vej. Jeg begyndte at køre Fæmøg i Marken paa det udkastede.

18de Jeg kørte Fæmøg i Marken. Ved Aftenstid begyndte vi at reparere ved Tække ved søndre Skorsten, hvor nogle Lægter vare brækkede. Esper fældede.

19de Vi satte et Pa? ved vestre Side af Skorstenen, satte en Stillads norden for til at bære de tilstødende Lægter, som var spun???, da disse ikke naaede Skorstenen. Eftmd tækkede jeg derved, og Esper og Knud kørte Fæmøg i Marken.

20de Vi kørte Møg, Esper fældede med Stude, vi satte nok en Lægte ind over Bryggerset. Eftmd lagde vi nogle grønne Tørv ved Skorstenen og ryddede noget inden i denne.

21de Søndag. Var jeg til Kirke. Jeg leverede Præstekonen omtr. 160 No. af Avisen for d. Aa. til Oktober. Paa Retur kjørte jeg med Cr. Grove efter hvem eller hans Følge, jeg maatte tøve. Jeg skrev et lidet Brev ang. 50 Rd for T. Dahl, N. Jepsen og paategnede samme den 31te f. M. Betalte jeg Fattigskat til P. Meldgaard 4 Mark, Skoleskat til N. Christensen OF 1 Rd 12 Skil.

22de Vi kørte Møg, reparerede lidt ved Tækken ved nordre Skorsten.

23de Ligesaa. Esper fældede vestre og sidste Agre. Jeg pløjede en Vej tværs over Agre, Knud hentede et Læs leeret Sand, som han kastede i Vadkrogsanden. (Regnevej).r).

24de Drengene muggede nordre Faaresti, jeg kørte Møgget i Marken sønden Vejen. Om Aftenen bar vi noget af det lerede Sand op paa Stuehuset for Vandets Skyld.

25de De muggede søndre Faaresti og kastede Furrer af Vejen tværsover Agre nordøstlig. Jeg kørte Furer og Tørv paa Fæhuset omtr. paa Midten.

26de Knud tærskede Esper ogsaa. Frostvej.

27de De tærskede. Tøe og Regnevej, kørte et Læs Faaremøg.

28de Søndag. Var Knud til Kirke, han kørte med Naboe lidt paa Tour og helt paa Retur.

November 1852

29de Jeg kørte Gødning i Marken, Knud tærskede Byg, Esper kastede ud.

30te Jeg kørte til Husmand peder Laursen og pløjede lidt Hedejord for ham, kørte min Plov Brøstfældig i en Egerod, som man ikke kunde se oven Jorden, lignende blev tilfældet med hans Plov som afbenyttedes. Esper hug nogle Egeris, som jeg tog hjem med. Knud fik Byg af Loen af 1 2/3 Trave 9 Skp. Karen bagede Brød.

December 1852

1ste Knud tærskede Rug. Jeg kørte Møg nordøstlig, Esper kastede ud.

2den

3die Ligesaa.

4de Frostvejrligt. Drengene tærskede. Jeg var langs med gl Grøft.

5te Søndag. Jeg var til Kirke. Det blev mig tilkendegivet at Amtet ifølge Herredsfogdens Skrivelse af 17de f. M. Grundede paa min Skrivelse til denne af 13de f. M. maaske en ældre af 22de Maj d. Aa. med Præstens Paategning har bevilget at en Sum af 30 Rbd maa af Overformynderiet udbetales mig af Myndlingen Maren NielsDatters Arvekapitaler for at meddeles hende til hendes Fornødenheder.

6te Vi kørte i Forening med Naboens Karle 720 Fladtørv, 9 Læs hver i Sanden nordøstlig ved Trindmose som N. Jepsen har ladet sig tilslaa d. 30te f. M. paa vore Vegne i Holstebro.

7de

7de Kørte jeg og Knud til Smedie til Pindehuset til P. Laugesen. Vi fik noget Træskobeslag ubetydeligt andet. Jeg blev Smeden 24 Skil skyldig for hans Dagsarbejde.

8de Drengene tærskede Rug.

9de Ligesaa. Vi fik Rug af Loen af 3 Traver 1Td 4 Skp. Jeg kørte til sønder Mølle med dette og 4¼ Skp. som har ligget paa Loftet nogen Tid, og omtr. 6 Skp som er tørret i Ovn og Kakkelovnen i alt omtr. 22 Skp. 6 Skp Byg til Mel, 3 Skp Malt noget af Søster Mettes, 1 Td omtr. for N. Jepsen, 4 Skp for T. Dahl. Jeg fik det ikke malet men maatte køre hjem om Aftenen og til næste Torsdag at afhente Melet.

10de Vi kørte et Læs Sten til over Simons Elkrog at bruge til Dæmning og et Læs fra nordre Ende af gl Grøft.

11te Jeg kørte nogle Læs Fæmøg ad østre Mark nordlig.

12te Søndag. Jeg gik til Laanum til Svoger Kjeld, hvor jeg logerede om Natten. Svigerfar (som der har Opholdssted) leverede mig af de for hans solgte Gaard eller Gods i Dag ham betalte Penge 90 Rbd S. 10 Rbd d. 28de Maj d. Aa. vide Pagina 839 I Alt = 100 Rbd. efter Løfte af 4de April d. Aa. vide Pagina 834. Han overlod og udbetalte mig endvidere som et Honorarium 16 Rbd siger Sexten Rigsbankdaler S. og 4 Rbd eller 2 Specier til min Søn Esper som Følge af, at denne er kaldt saaledes efter bemeldte Svigerfader. Sønnen Cr. Espersen og de øvrige Svogere modtog dels i Dag Aften Contant eller dels blev paa anden Maade fyldestgjort med Værdier til en lignende Sum, saavel som et lignende Honorarium for dem selv, saavel som for deres Sønner, de der er kaldt Navnet Esper.

December 1852

13de Jeg var hos Svoger A. Jepsen og gik hjem Eftmd. Knud kørte Møg med Heste.

14de Jeg kørte Møg med Heste. Drengene plukkede noget Lyng, som jeg hentede hjem og begyndte at pløje Hedejord paa Hedeager.

15de Jeg kørte Møg, Esper pløjede Hedejord paa Hedeager. Knud fyllede Møg og kastede ud.

16de Esper pløjede med Stude, Knud fyllede Møg. Jeg kørte til sønder Mølle og modtog der Melet af det den 9de d. M. leverede. Karen modtog 1 Skp tørret Boghvede af P. Landmaaler eller Hustru til ubestemt Pris. (Sorte Ko kælvend en sort Kviekalv).

17de Regnvejr. Vi reparerede ved Stenkistesydvestlig i Gaarden, lagde Stenene til rette og nogle flere. Vi murede nogle Huller, som er gjort paa nogle Vægge m.m.

18de Vi kørte Møg. Broder N. var her at hugge Hul i en ny Slibesten og satte den gl Drag fast i denne. Han vilde ingen Penge have til Dagløn, skøndt jeg bød ham disse. Cr. Grove og hans Broder N. var her at bese brune Hest, han gjorde mig ikke just et Bud men 105 Rbd var hans Anmodig??. Naboe lod mig levere i Gaar Aften nogle Spenserier 8 Pot Bdv. 1 Fdk. Salt, som han har købt til mig i Skive. Alt til Beløb Sum = 2 Rbd 4 Mark 7 Skil betalt. D. 16de d. M. betalte N. Jepsen 10 Rbskil eller Mark? For et Skovblad, som jeg modtog d. 7de d. M. betalt. Karens Vævepige A i t L D. her 36 Alen Tvistlærred a 1½ Skil cour. pr Al, i Væveløn 5 Mark 4 Rbskil. Til bemeldte Stykke er brugt 1 Pakke og 1 Pund Tvist og lidt Ulden paa i Enden.

19de Søndag. Esper var til Kirke. Knud i Egelund ang. noget Flæsk at erholde, men Svinet var ikke slagtet. Jeg red paa sorte Hoppe til Faarbæk og betalte Pigen Dorthe NielsDatter 30 Rdb Sølv, som jeg vare hende Skyldig med Renter fra 30te Juni sidste, 36 Skil cour. Jeg red ad Høstrup, hvor jeg købte lidt og derfra til Wormstrup, hvor jeg betalte Christen Jensen derboende 50 Rbd siger Halvtredsindstyve Rigsbankdaler Sedler til Afbetaling paa de 75 Rbd, som han den 3die September 1846 laante mig vide Pagina 633. Igen 25 Rbd dertil 225 ifølge Obligation = 250 Rbd i Sølv. Vejrliget var regnfuldt med Sne om Aftenen.

20de Jeg solgte en brun 5 Aar gl Hest (Vallak) til en Mand fra Rønbjerg Sogn og By, Peder Larsen var Mandens Navn. Købesummen 108 Rbd. Hesten lovede jeg at fodre og at bruge denne som mit Ejendom til Kyndelmisse 1853, og da levere denne paa hans Bopæl imod contant Betaling i Sedler eller Dansk Courant til samme Værdier.

21de Vi kørte til Smedie mig og Knud til Pindhuset, fik 4 nye Hestesko slagne, 4 repareret, 4 lagt under brune Hest, 2 under Hoppen. Jeg betalte Smeden P. Laugesen 24 Skil i Dagløn, 15 Skil for 3 Pægle Bdv. 24 Skil for den 7de d. M. + 2 Mark + ?? ??.

22de Frostvejr. Knud grov nogle Fladtør, som jeg kørte til Væggene for Stude og Hestestalden sydlig. De slog lidt Lyng, jeg kørte 2 smaa Læs i Gaarden.

December 1852

23de Knud gik til Høstrup med 11 Stk. Faareskind, han kuns betalte for 10 Stk a 24 Skil. = Sum 15 Mark forhen skyldig omtr. 7 Mark. Han købte 4 Pund Flæsk a 1 Mark Pundet 4 Mark, de øvrige modtagne Contant nu ingen Mellemsgning. Vi kørte nogle Sten til Dæmning, som var lagt paa Sandet norlig derved. Kørte nogle Rugbrøjer af Vognporten op i Loen.

24de De skar Hakkelse og tillavede til Kreaturerne. Vi satte Harve, Vogne og en Plov ind i Vognporten.

25de Juledag. Regnvejr. Knud var til Kirke. Jeg sendte med ham Højtidsoffer, som han ved N. Jepsen af Haderup lod levere paa Alteret, Præsten 20 Skil som sædvanlig 11 Rbskil til Kirkesangeren. Vindene blev ved Aftenstid meget heftige, saa det syntes af forurolige Taget paa Husene uden at gøre videre Skade end Frygtsomhed, vi bandt som Følge deraf noget Reb over sydvestre Hjørne af Laden og søndre Ende af Stuehuset.

26de 2den Juledag var Edel til Kirke. Knud og Esper gik til Laanum, jeg lod ved disse Svigerfader levere de 4 Pund Flæsk, som til Aftægt var forfalden 1ste November sidste. Regnvejr. Eftmd. P. Jeppesen kom her og bad os til Ligbegængelse til d. 2den Januarie næste Aar, da den den 23de d. M. afdøde Svoger Anders Jeppesens afsjælede Legeme formoder befordret til Smollerup Kirkegaard og der begrades. (Vi lovede det ikke).

27de Regnevejr Fmd, Blæst og Regn Eftmd. Jeg fodrede Kreaturerne. Drengene kom hjem Fmd. Kl. 5 omtrent. Esper Kjeldsen med.

28de Jeg karende de 2 mindste Børn var hos Nabo til Julebesøg om Eftmd. Svogers Børn af Løvig kom her.

29de Disse gik hjem. Broget Ko kalvede en mest hvid Tyrekalv.

30te Jeg red paa brune Hest til Haderis, hvor Peder Landmaaler kaldet spændte en sort Hoppe for hans Vogn. Vi kørte til Holstebro (Nota Pagina 823), hvor af Herredsfogdens Fuldmægtig ifølge Bevilling fra Amtet af 20de November d. Aa. blev mig af Pigen Maren NielsDatters i Overformynderiet indestaende Midler udbetalt 30 Rbd (siger Trediver Rigsbankdaler S) for at anvendes til bemeldtes ???? Fornødenheder. Jeg betalte sidste ½ Aars Skatter paa Amtstuen til Beløb 20 Rbd 2 Mark 11 Skil. Vi kørte hjem til Kl. 8 omtr. De 4 ældste af Børnene hos Naboes i Besøg.

31te P. Laugesen lagde Bagsko under sorte Hoppe, lagde 1 Forsko om. Jeg betalte ham 1 Mark til 2 Mark for en Strigle. P. Landmaaler leverede mig en mest sort Tyr Kalv for den, som jeg laante ham af 25de Juni d. Aa.

Nota for 1852

Marts 12te Begyndte vi at køre Gødning. April d. 3die Sidste Rug af Loen dette Foraar. D. 21de Fæet paa Græs først. D.10de Vi pløjede til Havre. D. 13de at saa Havre. D.14de At lægge Kartoffler. Maj d. 3die At pløje til Byg. 3die at saa Byg. D.19de At saa Boghvede. 12te Studene paa Græs først. D. 12te Hestene paa Græs først. Juni 21de At slaa Eng. Aug. 5te At høste Byg. D. 9de At høste Rug. D. 19de Havre. D. 21de Boghvede. September 15de At pløje til Rug. D 18de At saa Rug. Okt. 26de At fælde Grønjord til Byg. D 25de Hestene paa Foder til Bestandighed. Nov. 12te Fæet. Decb. 18de sidste Gødning kørt d Aar.

Er indhøstet d. Aar: 82 Traver Rug, omtr. 20 Traver Byg, 20 Traver Havre. Hø omtr. 30 Læs Faarelyng 4 Læs.

Et Aar svandt rolig hen i fred
 Vi sikkert gik paa hver vor Fjed
 Og Fjenden sig Bortfjernet
 Derfor o Fader! Vi Dig Priser
 Udtale vil hver paa sin Viies
 Du naadig os Beskjermed
 Du Lykke gav til vor Idræt
 Og daglig Brød saa vi blev mæt
 Gid vi sligt maa paaskjønne
 Med Fremtids Vandel paa vor Vej
 Saa den Dag Gud mishager ej
 Med Naade Du os dømmes
 Giv at vi nu til Sjælens Gavn
 Udi vor Frelzers Jesu Navn
 Det nye Aar vel begynder
 At Evighed og Sjælefred
 Maa følge os paa hvert vor Fjed
 Alt godt du os tilskynde
 Vi vilde da udi Det Navn

December 1852

Til Æren Din vores Gavn

Dig prise Allenstunde

Vejled os hvor ved Aandens ?ris

At vi ej snubler paa vort Trin

Vi kan af alt Begrunden

Staulund den 18de Januar 1853

P. Knudsen

Januarie 1853

1ste Nytaarsdag. Var jeg Karen og Knud til Kirke, vi kørte. Jeg betalte Kirkeskat med m. 3 Mark 11½ Skil til Skolelærer N.C. O. Feldborg, som krævede disse for Cr. Grove, Christen Larsen kaldet for: Min Myndling M. N.Datter 2 Rbd 4 Mark 8 Skil som hun foregav at være skyldig til Jens Pedersen i Vistorp for en Bede. Børnene var i Dag Aften hos Broder Anders.

2den Søndag. Jeg lod bemeldte Pige ifølge hendes Anmodning levere 7 Rbd 1 Mark 8 Skil. deri tillagt de 2 Rbd 4 Mark 8 Skil. bliver Sum = 10 Rbd. som hun foregav at trænge til til hendes Gjelds Afbetaling og til de fornødne Fødevarer, senere efter min Bortrejse købte hun og modtog af min Hustru 8 Pund Uld a 2 Mark 10 Skil Pundet = Sum 3 Rbd 3 Mark tillagt 10 Rbd. I Alt = 13 Rbd 3 Mark siger Tretten Rigsdaler og Tre Mark, som hun har modtaget af de 30 Rbd. Igen Sum = 16 Rbd 3 Mark. Jeg kørte til Haderup, hvor ? N. Jepsen og Hustru og Pige bor, kørte med og Svoger J. Espersen fra Pindehuset til Laanum og derfra til Smollerup Kirkegaard, hvor vor H. afdøde Svoger Anders Jepsens afsjælede Legeme blev nedsat og begravet. Præsten Hr. Pastor Stougaard holdt en rørende Tale, saavel ved Graven som senere paa Prædikestolen ang. saavel den H afdøde som hans Efterladte Børn og Enken, denne lod os opvarte ved Hjemkomsten dertil med Spise og Drikkevarer efter Behag.

3die Vi jeg og J. Espersen logerede sidst paa Natten hos Svoger Kjeld. Vi i Dag igen hos Enken til omtr. ved Midnat og blev opvartet med Spise og Drikkevarer. Hestene var indestaldede der i Gaarden, jeg gav Karlen 1 Mark Enken 3 Mark, da jeg ikke bragte videre Fodring.

4de Vi kørte hjem, jeg kom hjem omtr. Kl. 5 Fmd. Drengene gjorde Tag af Brøjerne. Broder Anders og Hustru og Børn var her i Julebesøg.

5te De gjorde Tag og fodrede Kreaturerne.

6te Ligesaa.

7de Ligesaa. Om Aftenen var jeg i Haderup i Forening med Nabo m.fl. disse til Julebesøg. Jeg for at tale med Jeppe Andersen om adskilligt ang. de umyndige Børn af Sønnens, som ere Fader og Moderløse, men dette kunde næppe ansees at være hensigts forsvarende.

8de Hr. Planteur Funder var her at bese det førte Klitarbejde i Sanden og bød mig udgive Regning desangaaende. Drengene gjorde Tag og fodrede Kreaturerne som sædvanlig.

9de Søndag. Var Naboes Tjenestefolk, Broder Anders hans Svigermoder samt 4 Børn af P. Landmaalers her som til et Slags Julebesøg til Kl. 3 næste Morgen.

10de Drengene gjorde Tag og fodrede Kreaturerne. Jeg gik til Grove og hjem Aften.

11te Drengene Ligesaa.

Januar 1853

12te Knud og Esper tærskede Rug, Cr. Pedersen fra Grove fulgte med mig til Wormstrup for at bese en sort Vallak i 3die Aar, men vi befandt den ikke at kunde gjelde den forlangte Pris. Regnvej Aften.

13de De tærskede Rug.

14de Frostvej, de tærskede Rug.

15de Ligesaa.

16de Søndag. Jeg kørte til Broder Anders og kørte med dennes Heste til den H afdøde L. Melgaards Bopæl og i hans Ligfølge derfra og til Haderup, hvor hans afsjælede Legeme blev nedsænket i Jorden til sit Hvilested for Tiden. Fra ved Feldborg med Broder Anders og Hustru, Knud som var til Kirke, fulgte med og kørte Hestene hjem. Jeg gik ifølge Anmodning til den afdødes Bopæl, hvor dennes Enke lod mig med øvrige Gæster opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag til omtr. Kl. 8 om Aftenen, da jeg i Forening med Nabo (som holdte Spil og Dans for Ungdommen) gik hjem, dog først et lidet Besøg hos ham, hvor vore 2 ældste Sønner var hele Natten.

17de Esper fodrede Kreaturerne, Knud kom hjem Eftmd og skar dog nogle Hakkelse.

18de Knud og Esper tærskede Rug og fodrede Kreaturerne.

19de Ligesaa, fik Rug af Loen af 1 1/3 Trave sidste af Byggulv 10 Skp Rug.

20de Drengene tærskede Byg og fodrede Kreaturerne, jeg var til Hjælp og skar Hakkelse m.m.

21de Ligesaa.

22de De kastede og fik Byg af Loen af 2 Traver 10½ Skp. 4 Skp til Malt, 4 til Meel, 2½ til Gryn. Jeg gik til Laanum for i Forening med Svoger Kjeld og de 7 umyndiges 3 Farbrødre og Farfader at underhandle om, til hvad Værdie Skifteboet faste og Løsøre i det hele burde ansættes. 4000 Rdb blev af Værgen Ebbe Peder Jeppesen, saavel som hans Fader Brødre og mig og Kjeld bragt i Forslag. Nota: naar de 6 Børn af første Ægteskab maatte erholde forlods den Gave, som af disses Bedstefader Esper Christensen dels er betalt, Børnenes Fader den afdøde Anders Jeppesen sidste afvigte Sommer og Efteraar contant 136 Rbd Sølv samt in natura flere Gjenstande og 100 Rbd Prioritet til fremtidig Udbetaling alt til Beløb omt. 250 Rbd Sølv, men da Enken Inger PallesDatter med Væрге hendes Fader m.fl. ikke vilde tilstaa disse Børn nogen Godtgørelse for disse Penge, blev meldet om 4500 Rbd. og da Modparten Enken med Lavvæрге talte om 2000 Rbd kunde ingen Enighed opnaas. Vi gik hjem Aften mig og N. Jepsen til Haderup til Kl. 5 Fmd. Jeg forblev der for at gaa i Kirke.

23de Søndag. Jeg var til Kirke og Knud, Esper var i Høstrup med 3 Pund Smør, købte en Kardus.

Januar 1853

24de De tærskede Rug. Jeg lidt upasselig.

25de Ligesaa, jeg fodrede lidt.

26de Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 9¼ Skp. 6 Skp blev lagt paa Loftet, 1 Skp maalt til Degnen, 2 til Mølle.

27de Jeg kørte til sønder Mølle med 1 Td 4 Skp Rug, 4 Skp Byg til Meel, 2½ til Gryn, 1 Td Rug for Nabo, 2 Skp for Søster, for Broder Anders lidt Byg. Jeg kørte til Kirkesangeren og leverede ham 1 Skp Rug, 2½ Lis Pund Hø og 3½ Lis Pund Halm og paa samme Tur til Møllen. Jeg kørte paa Retur til Haderup Aften Kl. 8, hvor Knud modtog Vognen og kørte samme hjem. Jeg gik til Laanum til 11½ Slet, hvor jeg hos Ebbe logerede lidt.

28de Omtr. Kl. 4 Fmd kørte jeg m.fl. med Enken Inger PallesDatter til Viborg, hvor der igen paa Herredskontoret blev underhandlet ang. Værdier Ansættelse af Skifteboet. Men skøndt der kun af den fødte Værg m.fl. blev gjort Paastand paa 4000 Rbd den ommeldte Gave iberegnet, hvilket den afdøde havde lovet disse 6 Børn for Lods Prioritet, men dog kunde Parterne ikke blive enige ang. Skifteboets Værdiers Ansættelse, hvorfor der ifølge ?? af 21de Maj 1845 Pagina 19 blev vedtaget, at uvildige Mænd paa 1ste eller næste Retsdag udnævnes til at ansætte Skifteboets Værdier, som Herredsfogden bragte i Forslag. Sognefogden af Smollerup og Daubjerg Sogne denne Klaus Olesen hin Christian Pedersen udmeldtes at ske? næste Tirsdag, disse møder paa Ejendommen, hvor Børnenes fødte Værg, Enken med Lauværg giver Møde. Skiftets Slutning bestemtes til den 11te Marti d. Aa. Jeg kørte paa Retur med Enken til Laanum.

29de Jeg gik hjem. Drengene tærskede Rug.

30te Søndag. Var Knud til Kirke, jeg i Haderis at bese en 2 Aarig Vallak, men Prisen 100 Rbd ansaas for at være temmelig stor.

31te Knud og Esper tærskede Rug og fodrede Kreaturerne, jeg noget.

Februarius 1853

1ste Vi kørte paa Turen til Østerligaard i Estvad med vor Brune Hest og Naboens røde Hoppe, Naboes og Cr. Groves Hustruer fulgte med. Min sorte Hoppe var med.

2den Vi logerede i Ligaard. Jeg red med brune Hest til Rønberg og leverede Hesten til Peder Larsen der boende ifølge anor?? af 20de December f. Aa. imod contant Betaling 108 Rbd Sedler og Sølv. Jeg gik til N. Christensen paa Estvadgaard Mark, mit Søkendebarn for at besøge denne og til Ligaard om Aftenen.

3die Vi kørte paa Returen med Naboes Vogn og røde Hoppe og min sorte Hoppe og kom hjem ved Aftenstid. ½ Matte Tobak som Nabo har købt i Skive i Gaar blev indlagt her, da jeg ønsker at erholde det Halve.

4de Knud og Esper tærskede Rug.

5te De tærskede, Knud kastede, vi fik Rug af Loen af 4 Traver mest 3die Kjerv 2 Tdr foruden Bagest. Karen købte af en Bissekræmmer fra ?? 3 tavlet en mest rød 4 Mark. 2 mest brune pr Stk. 2 Mark. (Det staar ikke, men jeg tænker det er Silketørklæder, Bedstemor har købt. KJ). Sirts 12 Skil. 3 Dusin Hornknapper 20 Skil. 3 Dusin mindre 3 Lybskilling, Synaale 2 Skil. I alt Sum = 1 Rd 4 Mark 12 Skil betalt. Jeg betalte Naboe = 1 Rd 3 Mark 8 Skil for ¼ Matte Tobak eller 12½ Kardus, jeg betalte 13 Karduser for denne Gang af Mangel paa ½.

6te Søndag. Var Knud til Kirke. Karen solgte 2 Pund Smør a 1 Mark Pundet til Cr. Laursen.

7de Vi bar Havre i Loen af Staldloftet 3 Traver. De tærskede og fodrede Kreaturerne.

8de Ligesaa.

9de De tærskede Havre. Eftmd var Esper til Tyr med den ældre sorte Ko hos Niels Christensen i Faarbæk.

10de De tærskede Havre, streng Frostvejrligt.

11te Streng Frostvejrligt og lidt Snefog med streng Blæst, som foruroligede det faldne Sne, saa vi ikke kunde faa Havre i Loen og desaarsag tærskede vi ikke, men fodrede Kreaturerne m.m.

12te Vi bar sidste Havre af Staldloftet i Loen i Alt 8½ Trave, de tærskede lidt.

13de Søndag. Var Esper til Kirke, Knud ved Smeden Lauge med lidt Jern af Brønd??, som var beskadiget. Denne sammensatte dette gratis.

14de De tærskede Havre, jeg fodrede Kreaturerne for en del..

15de De bagede Brød. Vi fik Havre af Loen af 8½ Trave, 4 Tdr 4¾ Skp, Fremmost, 2 Skp Bagest, rengjort, de øvrige Dele Bagest blev lagt paa Staldloftet, saavel som det Fremmoste, men hien særskildt østlig. Jeg flyttede Havrebrøjer af søndre Gulv i østere St?? ved nordre = 110 Stk. Fik Rug i Loen.

Februar 1853

16de Knud og Esper tærskede Rug og fodrede. Jeg stundom.

17de

18de Ligesaa.

19de Vi fik Rug af Loen af 4 Traver 19 Skp og noget Bagest, som kom ind til Svin. Rengjort = $\frac{3}{4}$ Skp.

20de Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke. Knud i Høstrup, købte et Par Træsko til sig 22 Skil. til Karen 20 Skil. Spenserier for 37 Skil. i Alt Sum = 87 Skil.

21de Jeg og Knud kørte med Naboe til Viborg, hvor vi fik Logi, en Mand Nf. J. Lausen i Mathiasgaden, en nogenlunde god men kostbar Logie omtr. 3 Mark uden Mad.

22de Jeg og Knud var paa Hestemarkedet og gennemsøgte denne flere Gange og traf en sort brun (Wallaf) i 2den Aar, som jeg købte af en Mand Nf. Niels Andersen fra Skals for 77 Rbd Sedler. Manden lovede mig denne fri for usynlige Fejler i hver Henseende. Paa Returen kørte vi med J. Knudsen og Visti Olesen Høstrup, da Nabo solgte begge hans Hopper for 184 Rbd. dog særskilt 91, 93.

23de Vi kom hjem omtr. Kl. 7 Fmd. De tærskede Byg, jeg var mest i Sengen.

24de De tærskede Byg. Vi vænnede vor unge Hest og kørte norlig og sydlig til Naboens Gaard, og derigennem med N. Jepsen. Hesten gik dog godt efter Omstændighederne.

25de De tærskede Byg. Aften gik mig og Nabo til Haderup, hvor vi logerede hos N. Jepsen der boende.

26de Vi kørte med Visti Olesen til Holstebro for at overvære Valgforhandlingerne til Folketingsvalget, min og fl. Stemmer faldt paa en Bonde Nf. A. Vestergaard, men Hr. Birkedommer C.N. Pedersen fik de fleste Stemmer ved Afstemningen og blev desaarsag Valgt. Vi betalte hver 2 Mark for Befordring paa Tur og Retur. Omtrent 12 Skil courant for Drikkevarer, 12 Skil cour. for $\frac{1}{2}$ Ol Flynder Fisk, 8 Skil cour for Stjerneannas til Børnene. Jeg og Naboen kom hjem omtrent ved Midnat. De fik Byg af Loen 9 Skp af 2 Traver.

27de Søndag. Var Knud til Kirke.

28de De tærskede Rug. Jeg red til Høstrup paa sorte Hoppe med 2 Par Støvler, som jeg og Naboen laante paa Returen fra Viborg Marked m.m. og tog vore Træsko hjem med, og fik et Par nye til Karen byttet og købte et Par til Ane Elisabeth a 15 Skil. 1 Lis Pund $1\frac{1}{2}$ Pund Hør a 25 Skil pr. Pund. Jeg betalte ham dette og forrige Rest, 81 Skil. vide Pagina 888 med i Alt Sum = 5 Rbd 3 Mark 5 Skilling.

Martius 1853

1ste Drengene tærskede Rug. I Aftes gik jeg til Højgaard med hvem jeg, P. Meldgaard og J. Andersen, Sognefogden kørte til Holstebro ifølge sket Tilsigelse fra Herredsfogden, skøndt jeg ingen videre Forklaring blev affordret undtagen hvorledes Forholdene ere med den Pige Maren NielsDatter tillagte Kiste, Seng, Bryllup m.v. til hvilken jeg ikke kjender det allerminde, men formoder at Overformynderriet maa kjende samme og være i Besiddelse af Dukomenterne desangaaende. Jeg betalte bemeldte Pige Maren NielsDatter i Gaar Eftmd til Gjælde Afbetaling Fødevarer m.v. af de paa Pagina 863 anførte i min Værge værende 16 Rbd 3 Mark paa hendes Forlangende 4 Rbd 3 Mark + 3 Mark for Fødevarer. Igen Sum = 12 Rbd minus 3 Mark siger Tolv Rigsbankdaler minus 3 Mark. Hun købte 1 Pund Smør a 18 Skil. 1 Fdk Malt 12 Skil Sum = 1 Mark 14 Skil betalt. Jeg betalte Jørgen Højgaard for afgivet Befordring 2 Mark 8 Rbskil. 4 skilling cour til Drikkevarer, 2 Skil for en Uhrnøgle, 18 Skil for ¼ Pund The til N. Jepsen Haderup. Jeg kom hjem ved Midnatstid. 100 Tom Søm 5 Skil cour. Knud og Esper tærskede Rug.

2den De tærskede Rug.

3die Ligesaa. Snefog og lidt Blæst Fmd især.

4de Ligesaa. Vi kørte til Naboens Gaard og hentede noget Korn til at males. Vi maalte 12 Skp Rug i samme Hensigt. Broder N. leverede mig 2 Skp Rug til Konge og Præstetiende.

5te Naboe kørte med min Vogn og sorte Hoppe og hans brune Hoppe med det i Gaar maalte Korn og lidt for Broder Anders og for P. Laursen. Han kom hjem Aften Kl. 10 omtr. Drengene tærskede Rug.

6te Søndag. Vi kørte Naboes Meel hjem til ham. Knud gik til Kirke. Jeg sendte med ham Villads Løvig's Cviteringsbog 3 Rd 3 Mark 4 Skil betalt i Viborg d. 21de f. M. Capiteltakst for 1852 Aars Afgrøde for Ringkøbing Amt. Rug 5 Rbd 61 Skil. Byg 3 Rbd 66 Skil. Havre 2 Rbd 17 Skil. Boghvede 3 Rbd 74 Skil pr Tønne, Tør Flæsk 2 Rbd 38 Skil. Smør 2 Rbd 93 Skil pr Lis Pund, Honning 17 Skil pr Pot. Drengene tærskede Rug, jeg skar Hakkelse og fodrede stundom Kreaturerne. (Broget Kvie til Tyr hos N. Christian Kusk i O. Feldborg).

Ingen indføringer den 7. og 8. marts.

9de Ligesaa.

10de Ligesaa. Knud kastede Rug. Vi maalte 17 Skp i Sække til Kongetiende, og 6 Skp blev lagt paa Loftet til 2 Tønder og 5 Skp er = 27 Skp. omtrent 1 Skp ved Skumning som kom til Hestene og Bagest til Svin af 6 Traver og 2/3 Trave toppet.

11te Jeg kørte med Nabo til Skive med min og dennes Kongetiende 17 Skp hver med vor sorte Hoppe og hans brune Hoppe og Vogn. Vi leverede Ruget til Hr. Købmand J. Sørensen i Skive Vestergade, købte en Jerngryde 5 Mark, ½ Pund Tobak 18 Skil. ¼ Lakris 10 Skil. 2 Pund Hvedemel 14 Skil. 8½ Pund Fisk a 9 Skil = 4 Mark 11 Skil. ¼ Skp Salt 14 Skil. til Søster Mette Spenserier for

Marts 1853

4 Mark 15 Skil. I Alt = Sum 3 Rbd 2 Skil. Betalt contant . 10 Pund Ost hos Tørslev a 10 Skil Pundet = 1 Rd 4 Skil. Frostsalve 4 Skil. Bropenge 2 Skil. Drengene tærskede Rug.

12te Vi kørte til Østergaard om Aftenen. Vi kørte hjem til ved Aftenstid. Den yngre Christen Pedersen derfra fulgte med for at tage en Hoppe hjem, da Naboe solgte hans brune Hoppe til Faderen.

13de Søndag. Esper var til Kirke. Jeg skrev et lidet Brev for Nabo til Hr. Købmand Sørensen ang. ½ Motte Tobak, som hien glemte i Skive.

14de Knud var ved Smeden Lauge og fik Træskobeslag. Drengene tærskede Rug, jeg skar Hakkelse og fodrede Kreaturerne lidt.

15de

16de

17de Ligesaa. Jeg flyttede Havre 4½ Trave.

18de Ligesaa.

19de Ligesaa. Vi sendte 4 Skp Rug med Nabo til søndre Mølle, han kørte med Stude, men fik det ej malet i Dag.

20de Søndag. Esper til Kirke.

21de Knud og Esper tærskede Rug, jeg fodrede Kreaturerne.

22de Ligesaa. Knud kastede Rug af 8 Traver 1 1/3 toppet.

23e Knud rensede sidste omtrent 15 Skp og 20 Skp I Alt = 4 Tdr 3 Skp. 1½ Skp Bagest og Underh?? til Svin, omtr. 1 Skp. Skumring til Hestene af 8 Traver og 1 1/3 Toppet. Vi gjorde Avner ren omtr. 3 Lis Pund. Drengene bar disse til Naboen. Den 20de d. M. byttede jeg med Naboe med et Par sortbroget 3 Aarige Stude og en Hvid 3 Aarig med sort Hale og lidt paa Bagdelen og en sorthjelmet 2 Aarig Stud, jeg lovede ham 14 Rbd i Skifte om samme at ske d. 21de d. M. paa hvilken Dag vi, mig og Knud trak til Naboe med Vores. Jeg betalte ham de 7 Specier (14 Rbd Sølv) og tog de sortbroget med hjem. Han betalte Knud som et Honorarium 1 Rbmark.

24de Skjertorsdag. Knud var til Kirke. Jeg betalte N. Christensen O. Feldborg paa Forlangende Skoleskat 1 Rbd 12 Skil.

25de Langfredag. Esper var til Kirke.

26de De tærskede Byg. De 4 ældste af H. afdøde Anders Jepsens Børn kom her som til Besøg. Jeg købte af Jeppe 4 Staalpenne 3 1/5 Skil.

Marts 1853

27de 1ste Paaskedag. Jeg var til Kirke. Ofrede 21 Skil til Præsten, 12 Skil til Degnen, betalte N. Mikkelsen 1 Mark for 2 Køer bedækket f. Aa. Af T. Dahl 12 4/5 Skil for 1 Pund Smør.

28de 2den Paaskedag. Knud var til Kirke.

29de Knud og Esper tærskede Byg. Broder N. var her og arbejdede for mig paa en ?? til en Plov Aasen dannede 1851.

30te De tærskede, jeg gjorde ren i Ruggulv, fik 1½ Skp mest Rug til Svin, en stor Løb fuld Aks og Skumring til Stude. Jeg flyttede Havrebrønnier af østre Smuge i nordre Gulv 88 Stk. Væveren kom med en Væv Tosild 12 Alen.

31te De tærskede Byg, om Middagen prøvede vi paa at faa Hul i Mødding, men det fik ingen Held, da Trosten har naaet godt 3 Cvarter ned fra oven og Hjørnet dertil haardere. Vi kørte med Hestene for at prøve eller vænne den 2 Aarige i Nord, Øster, Nord og Øster.

Aprilis 1853

1ste De tærskede Byg, jeg fodrede Kreaturerne og skar Hakkelse som sædvanlig. D. 29de f. M. var N. Jepsen af Haderup her. Jeg betalte ham 4 Mark 8 Skil for 2 Stykker Eg til Plovehandel, som jeg f. Aa. købte i et helt Stykke m.m. men dette ?? har han senere fraskillet og solgt for en Betaling som anført 4 Mark 8 Skil. Han betalte mig 18 cour. som jeg den 1ste f. M. betalte for ¼ Pund The.

2den De tærskede sidste Byg 6 1/3 Trave. Knud kastede Bygget. Jeg kørte 3 Læs Hestemøg paa en Ager østlig ved Damstederne, ogsaa for at vænne unge Hest til Arbejde. Broder N. var her og 2 Sving arbejdede for mig. Vi savede et Stykke Egetræ, hvoraf han dannede 2 Hammelstokke, 2 Svingeltræer og en Studekoblestok m.m. Nota: Væven som Ane Catrine L.Datter d. 30te f. M. var 12 Alen Tosild a 2 Skil. 21 Alen dito har hun under Arbejde og 4 Pund Blaar modtog til Spinding. Karen har f. M. fæstet hendes Moder Johanne i Hø og Kornhøsten, 1 Mark i Fæste i Løn 9 Rbskilling daglig. Disse har modtaget derpaa 1 Pund Smør a 1 Mark, 28 Pund Brød a 2½ Rbskil Pundet samt et lidet fien Brød a 3 Pund = Sum 5 Mark 8 Skil.

3die Søndag. Var Karen, Knud og Edel til Kirke. Eftmd lagde jeg Jernet tilrette til Smeden.

4de Jeg kørte til Smedie til Pindehuset, fik Sko lagt om under sorte Hoppe. Knud red hjem med Hesten. Jeg fik lidt repareret ved Ploven, da en ny Haledel forandrede dens Balance og Jernet paa Midten af Aasen, hvor Langjernet skal sidde. Gl. Jern paa en Hammelstok og Svingler. Lidt mere smaat Eks. Stangen Kiil svejsede.

5te Jeg logerede hos Svoger J.Espersen om Natten. Jeg var igen til Smedie, fik en Studekoblestok beslagen lidt mere. Knud var i Feldborggaarden med Hestene efter Ordre for at efterses af en Dyr læge og blev erklæret sunde. Han kom til Smedien før Aften. Jeg betalte P. Laugesen 4 Rbmark for de 2 Dages Arbejde, skønt dette ikke var betydeligt med Hensyn til Tiden, 1½ Potte Brdv. og en Del Mad blev og fortæret til Værdi omtr. 3 Mark. Vi kørte hjem i Tasmørket.

6te De fik Byg af Loen af 6 1/3 Trave, fremmest til Sæd m.v. 3 Tdr god Maal. Bagest 5 Skp. Videre Bagest og Skumring 3½ Skp 4 Tdr ½ Skp. Drengene tærskede Rug. Broder N. var her og arbejdede og dannede nok en Plovhandel, en liden Stige til Bryggersloftet, nogle Møgfjæl, en Svingeltræ, Soltræer til en Stud m.v.

7de De tærskede Rug. N. arbejdede paa det anførte, han afslog mit Tilbud ang. Daglønnen og vilde ingen have, skønt imod Formodning.

8de Jeg kørte til søndre Mølle med 10 Skp Rug 2 Skp Byg for Naboe. Jeg kom hjem lidt før Aften. Knud og Esper tærskede Rug.

9de De tærskede Rug. Vi slægtede en omtr. 11 Maaneder gl Galtsvin. Siderne vog 7 Lis Pund 9 Pund, Ryg 1 Lis Pund, Isterstykke 7 Pund, Hoved 11½ Pund. Sum = 9 Lis Pund 11½ Pund.

10de Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg solgte en Td Rug til Søren Eskildsen af O. Feldborghede at modtage inden 1ste Maj d. Aa. han betalte mig derpaa 2 Rbd. 4 Mark (siger To Rigsbankdaler og

April 1853

fire Mark). N. Christian O. Feldborg betalte mig 1 Rbd 1 Mark for 11 9/10 Snes Hedetørv, som J. Vad sidste Søndag modtog til A. Høi i Høvesgaard. Af de paa Pagina 869 anførte 12 Rbd minus 3 Mark er hende i Dag betalt 4 Rbd Sølv. Igen 7 Rbd 3 Mark (Betalt 23 Juni 1857) – siger Syv Rigsbankdaler og 3 Mark, hvilke hun foregav at behøve dels til Husleje dels til Fødevarer m.v. Hun købte en Pund Smør a 20 Skil, som hun betalte. Christian Østergaard bragte mig 50 Søm fra Høstrup 13 Skil. betalt, 1 Cikorie 2 Skil betalt. T. Dahl betalte mig de sidste 8 Skil for 1 Pund Smør.

11te Knud og Esper tærskede Rug, jeg skar Hakkelse som sædvanlig og reparerede lidt ved Møgvognsredskab.

12te Ligesaa.

13de Ligesaa. Esper i O. Feldborg til Tyr med gl broget Ko hos N. Christian Kusk. Jeg blev tilsendt 4 No. af den Berlingske Tidende og 5 Tillægsblade fra 31. f. M. og 2den og 4de d. M. sidste fra ?.

14de Ligesaa. N. Jepsen fra Haderup betalte mig 4 Mark 8 Skil. for udført Klitarbejde af 6te Decebr. F. Aa. som blev ham tilslagene.

15de Ligesaa.

16de De tærskede sidste Rug af 1852 Aars Afgrøde. Knud tærskede Ruget, vi rensede dette af og fik Ruget af Loen af 14½ Trave 5 Tdr. og 5 Skp paa Loftet, og 2 Tdr 1 Skp blev maalt i Sække til Præstetiende i Alt 7 Tdr 6 Skp. Skumringen omt. 1 Skp kom ned til Hestene, og lidt Bagest kom ind til Hestene og lidt Bagest kom ind til Hønsene m.v. Søren Eskildsen af Feldborghede modtog d. 4de d. M. 4 Skp af en Td Rug, som jeg d. 10de solgte ham, jeg solgte ham endnu 4 Skp. altsaa hele Moders Aftægtsrug for dette Halvaar a 5 Rbd Td. betalt 2 Rbd 4 Mark. 5 Tdr 4 Skp paa Loftet forhen, dertil 5 Tdr 5 Skp i Dag er = 11 Tdr 1 Skp derfra 1 Td 3½ Skp til Aftægten = 9 Tdr 5½ Skp til Brødkorn m.v. Vi begyndte at køre Gødning 6 Læs med 4 Stude.

17de Søndag. Esper var til Kirke. Knud købte og hentede 1¼ Ol Flynder for 2 Mark 8 Skil Rbm af N. Martinus fra Nautrup, som var i Bjerghuset i N. Feldborg.

18de Vi kørte Gødning 29 Læs med Heste og 4 Stude.

19de Ligesaa 27. Jeg kørte til Haderup Præstegaard med Præstetienden 17 Skp Rug, som jeg leverede Præsten personlig. Skøndt jeg havde maalt som sædvanlig meget godt Maal. Jeg leverede N. Jepsens Hustru 50 Rbd for Naboe. Overleverede Jakob Sørensen Haderup 10 Lis Pund 4 Pund Rughalm til Laans + 5 Lis Pund 12 Pund d. 28de. Broder Niels 20 Lis Pund Rughalm til Laans ifølge sket Anmodning.

20de Ligesaa 30 Læs.

21de Ligesaa 30 Læs.

April 1853

22de Almindelig Bededag. Var jeg og Karen til Kirke og til Alters. P. Laugesen lod mig tilsende et Par Plov?? til en Tomme?? a 2 Mark 8 Skil. Karen solgte 2 Pund Smør til L. Jensen 20 Skil Pundet. D. 9de d. M. 2 Pund Smør til F. Dahl a 20 Skil Pundet, de 20 Skil resterer.

23de Kjørte Gødning 25 Læs, nu alt 138 Læs.

24de Søndag. Var Knud og Esper til Kirke og til Alters, jeg fodrede Kreaturerne.

25de Vi kørte Gødning 30 Læs.

26de Ligesaa.

27de De kørte Gødning med Stude 20 Læs, slog lidt Lyng til Baging og kørte dette hjem med broget Stude. Jeg kørte til sønder Mølle med 18 Skp Rug, 2 Skp Byg til Gryn. Jeg modtog omtr. 10 Alen Tosild fra Stampning hos Hr. Kolbye a 10 Skil cour.

28de Jeg kørte hjem fra Møllen om Morgenen, da jeg først fik malet efter Midnat. Vi kørte Gødning 25 Læs.

29de Ligesaa 30 Læs.

30te Ligesaa 30 Læs. Af 28de d. M. J. Haderis 5 Lis Pund 12 Pund Halm til Laans.

Majus 1853

1ste Søndag. Knud til Kirke. Jeg kørte med Karen og Visti Peter med Underholdning til Svigerfader, til Svoger J. Espersen i Løvig, denne laante en Hoppe og spændte for til min sorte Hoppe og lagde mine Varer paa hans Vogn og en lignende Andel af hans Korn og Varer, samt 1 Td Byg til en P. Sørensen. Vi kørte med alt dette og Svoger og Hustru til Laanum og leverede Svoger Kjeld til Svigerfaders Underholdning det til denne Termin forfalden, nemlig 3½ Skp Rug, 2 Skp Byg, 2 Skp Kartoffler, 4 Pund Smør, 2 Snese Hønseæg, 24 Rbskil. disse 24 gav Svigerfader os tilbage og vilde eftergive os disse. Vi kørte hjem om Aftenen. Den brune Plag af vores stod i Løvig, medens vi kørte til Laanum.

2den Kjørte Gødning 15 Læs, de spredte korte Ager østlig. Eftmd begyndte vi at pløje til Havre der med sortbroget Stude.

3die Vi pløjede til Havre der med broget Stude og lidt med Heste, saaede i de 2 korte Agre omtr. 3 Skp Havre og harvede disse med Heste. Eftmd pløjede Esper i østre lange Ager med Stude. Edel kørte Gødning med sorte Stude. Knud var paa Kirkearbejde ved Kirkegaardsdigen.

4de Esper pløjede af til Havre der, jeg saaede omtr. 2 Skp Havre i denne østre Ager lige med korte Ager fra nordre Ende, de kørte Gødning med Stude. Eftmd begyndte jeg at pløje til Havre i Laustes Krog med Heste. Jeg gik til Høgild.

5te Christihimmelfarts Dag. Jeg logerede i Høgild hos Stiftmoder sidste Nat, da jeg ifølge sket Anmodning, var i Aftes didkommen for om muligt at stifte Enighed mellem Parterne. Jeg gik derfra til Høvisgaard, hvor jeg efter sket Anmodning var til Overværelse af en af Aftægtsyderne Ole Olesen der boende og Aftægtstageren Anders Jensen Høi. Foreløbig indgaaet A?kort, efter hvilken den sidste i Dag fraflyttede sin (nordvestlig Beliggende) hidtil beboede Aftægtshus med samtlige Ejendele, som ere ham overladt til Brug og Afbenyttelse, hvilke Ejendele bleve antegnede paa et Stykke Papir, som blev mig overleveret til at gemme til Gaarden og Gaardens Ejer lovede imod at frigives for at svare den af 21de Juli 1836 Tinglæste d. 3die Marts 1843 bestemte Aftægt og i det Sted levere ham forsvarlig Kost, Vask, Opvartning og Husleje samt det fornødne Linned og Gangklæder, samt i stedet for Pengeafgift 8 Rbd at levere ham Anders Jensen 1 Flk. Brændevin a 3 Pægl ugentlig og 1 Kardustobak hver 14de Dag, hvorimod Skoleh. N. Christian Nielsen lovede at forskaffe ham de fornødne Strømper og Penge til Brug som Vederlag for nogle Faars Fodring m.m. Men hvis Anders Jensen imod Formodning senere i Tiden skulde blive tilsinde at flytte i Aftægtshuset, maa dette ikke nægtes, ligesom da erholde sine forhen overladte Ejendele ubeskadiget.

6te Jeg pløjede af til Havre i L. Krog med Heste Fmd. De kastede sidste af Mødding i Marken med Stude, 4 Læs Fæmøg blev sat paa nordre Ende af de 4 vestre Rader, hver paa 6 af det dækkede for Vinteren som det øvrige. Eftmd kørte vi 6 Læs Faaremøg paa Hedeager ved Gromose til Kartoffler.

Maj 1853

7de Regnvejr Fmd. De kørte 4 Læs Faaremøg, 2 med Heste 2 med Stude. Eftmd satte omtr. 3 Fdk. tidligmodne Kartoffler i Svinehovgaard, som vi pløjede med sorte Stude, vi pløjede og satte omtr 6 Skp. Kartoffler i Gromoseagre, pløjede med Stude + Cr. Henriksen har faaet Kost i 5 Dage.

8de Søndag. Knud til Kirke. Jeg lod Præsten tilsende gl Aalborgske Aviser.

9de Vi lagde Kartoffler ved Gromose i alt omtr. 15 Skp i 1 Ager Kartoffelstub sydøstlig 1 opbrudtagen derved 1 Ager Rugstub vestlig. Eftmd lagde vi nogle Kartoffler østlig sønden Egelund Vej.

10de Jeg pløjede denne Ager af og lagde der omtr. 6 Skp Kartoffler Spergelstub. Vi pløjede 1 Ager til det korte norden Vejen og lagde der omtr. 4 Skp Kartoffler. Edel kørte Gødning for Søster Mette med Stude de sorte.

11te Vi begyndte at pløje til Byg nordøstlig med broget Stude, saaede omtr. 1 Skp.

12te Vi pløjede og til Byg og saaede og harvede, Edel kørte Gødning. Fæet kom først i Marken.

13de Vi pløjede til Havre med sorte Stude i Svinehovgaard Morgen og Aften. Pløjede til Byg med de brogede oven Vrotten og harvede med Heste paa Bygget. Esper var i Høstrup og købte 3 Pot Bdv a 1 Mark Potten og nogle Spenserier. Alt til Beløb 1 Rbd 6 Skil betalt med Valuta minus 1 Mark ved Fejltagelse.

14de Esper pløjede af til Havre i Svinehovgaard med sorte Stude, jeg pløjede med brogede neden Vrodt 1 Ager vestlig og en Ager, som er gødet med Søster Mettes Gødning. Knud harvede med Heste. Drengene kørte nogle Fladtørv til Dæmning om Middagen med sorte Stude og lidt Grus i Vejen. D. 9de d. M. betalt Cr. Henriksen 1 Rbd 4 Skil for 5 Dages Kost i forrige Uge + Nota: denne – Cr. Henriksen og Johan W. har i denne Uge faaet Kost i 6 Dage og er begge skyldig 2 Rbd 3 Mark.

15de Pinsedag. Var jeg Karen og Ane Elisabeth til Kirke. Jeg modtog 20 Skil af T. Dahl for 1 Pund Smør. Stiftmoder var her, jeg lod hende levere 1 Lis Pund Flæsk til Aftægt, betalte hende 1 Rbd for de 3 Skp Byg, 5 Rbd for 1 Td Rug, som jeg ifølge Anmodning har solgt for hende til S. Eskildsen.

16de 2den Pinsedag var Knud og Esper til Kirke.

17de Vi pløjede til Byg og saaede noget sønden Vejen. Knud harvede med Heste paa Byg norlig. Eftmd paa Hedeager til Spergel.

18de Jeg pløjede det fældede af til Byg. Esper til Havre ved Damstederne med sorte Stude. Fmd harvede han med disse Spergel paa Hedeager, som Knud saaede. Eftmd saaede jeg Havre i L. Krog omtr. 6½ Skp og harvede dette. Drengene vare i østre Grøft at reparere.

Maj 1853

19de Esper pløjede lidt til Havre i Damstederne, kørte lidt Staldmøg paa Havrestub til Byg. Eftmd begge paa Grønjord til Havre. Jeg saaede omtr. 10 Skp Havre i og ved Svinehovgaard og harvede dette med Heste, om Fmd kørte Knud Jord ved Nederskifte med Stude.

20de Knud begyndte i Dag at grave Hedetørv, vi pløjede sidste til Byg ved Damstederne, en Ager Havrestub, samt det gødede Grønjord norlig derved til Havre med 4 Stude for en Plov. Eftmd begyndte vi at pløje Grønjord mellem Aasterne i JTorps Eng.

21de Esper grov Tørv, vi pløjede til Havre i JTorp Eng med 4 Stude, jeg saaede omtr. 1 Skp Byg i den nordligste lange Ager ved Damstederne, omtr. 4 Skp Havre i 2 sydligere, Knud harvede dette med Heste. (Laant Broder Anders 10 Rbd betalt 12te Juni). Eftmd. Jeg pløjede til Byg hos Naboen Husmand Jeppe Knudsen med broget Stude. Johan W. leverede Karen 5 Rbd, han har i denne Uge faaet Kost i 4 Dage, Cr. Henriksen i 5 Dage.

22de Søndag. Knud til Kirke. Jeg var i Baaslund, købte en Galt Gris 4 ? gl for 3 Rbd. Knud gik til Haderis og modtog 1 Skp Boghvede a 4 Mark 8 Rbskil betalt contant.

23de Jeg saaede Havre ved Damstederne omtr. 4 Skp i 1 Ager Havrestub og den gødede Grønjordsager og harvede dette. Eftmd pløjede jeg Grønjord paa Hedeager med Stude. Drengene grov Tørv.

24de Jeg saaede i JTorp Eng omtr. 5 Skp Havre, i store Ager og Hjørne og harvede med Heste der, Eftmd pløjede vi en liden Ager ved nordre Side og denne med 4 Stude for Plov. De grov Tørv men Eftmd kørte Esper.

25de Jeg saaede i denne lille nordre Ager omtr. 1 $\frac{3}{4}$ Skp Havre og harvede dette. Eftmd rensede jeg og i Hakkelseoen. Blæsevej. Drengene grov Tørv.

26de Jeg pløjede til Boghvede norden Vej 2 smaa Agre og saaede der omtr. $\frac{1}{2}$ Skp Boghvede. Knud harvede paa Byg neden Vej og Boghvede. Esper kørte noget fra Grob neden Havre i Svinehovgaard og senere Fladtørv til Mødding østlig norden Vej. Eftmd grov de sidste Tørv 5 Læs nu 80 og rejste nogle. Jeg pløjede lidt med broget Stude paa Gromoseager til Boghvede formoder jeg. Regnevej.

27de Knud pløjede der med broget Stude. Esper kørte Fladtørv med sorte. Jeg var ved Teglværket med sorte Hoppe, som der trak Æltemaskinen 1 $\frac{1}{2}$ Time. Knud hentede Tromlen i Gindeskov Aften med Heste.

28de Jeg kørte til Mølle med 18 Skp Rug (2 Skp af Søster Mettes) 2 Skp Malt, 2 Skp Byg til Gryn, fik 2 Skp hjem som Nabo havde med, og disse 2 Skp. Knud tromlede med Stude Byg og lidt Havre. Johan W. og Cr. Henriksen har faaet Kost her 7 Dage minus 1/7, A. Murer i 4 Dage. 22 Mark 23 gange.

29de Søndag. Ingen af Husets Folk var til Kirke. Regnevej om Fmd. T. Dahl betalte mig 2 Lybskskilling for 2 Ol Skaller, som jeg tog til ham i Møllen, Nabo 1 Lybskskil.

Maj 1853

30te Knud tromlede det saaede Spørgel med broget Stude. Esper kørte lidt fra søndre Grøft i Havgaard. Knud harvede en Hedeager ved Gromose og saaede omtr. $\frac{1}{2}$ Skp Boghvede der. Vi pløjede med 4 Stude Grønjord paa Hedeager og saaede noget Spørgel der og harvede dette med Heste og tromlede med Stude. Eftmd reparerede vi ved Udløbene paa Nederskifteager.

31te Knud sammensatte Tøjrer til Fæet. 3 Kalve 1 hvid og en sort Studekalv og 1 sort Kviekalv satte vi i Dag paa Græs samt de 4 Stude. Køer og Ungfæ blev i Dag Eftmd tøjret. Den sorte 2 Aarige Kvie kalved i Dag Eftmd en mest sort Tyrekalv. Den røde Ko kalvede sidste Søndag en mest hvid Kvie Kalv. Vi muggede Kalvehuset Eftmd. Den 24de betalte Søster Mette mig Huslejen 4 Rbd. samme Dag til J. Knudsen 3 Mark 3 Skilling.

Junius 1853

1ste Vi lagde et Stykke omtr. 8 Favne Reb af Hestehaar og sammensatte Hestetøjrer. Eftmd satte vi Hesten paa Græs. Drengene ryddede i østre Grøft mest Grøden angaaende. Eftmd reparerede vi ved Udløbet til L. Holm. Knud ryddede lidt i Storekrog Udløb. Vi kørte et lidet Læs Sten til Dæmning med sorte Stude samt et Læs Fladtørv dertil.

2den Vi satte Trug i Egekrog, Knud ryddede lidt i Kieludløb. De hentede lidt Lyng om Morgenen med Stude. Eftmd rejste Knud og Esper sidste Tørv.

3die De ryddede Udløb af gl Aasteder i JTorp Eng m.m. Eftmd var det de rejste Tørv. Vi kørte omtr. 20 Læs Sand i store Elkrog Udløb og derved. Esper reparerede lidt paa Udløb paa Nederskifteager. Knud gik til Skive og fik Glasset sat paa hans Lommeuhr. Han købte 8 Pund Hampereb a 19 Skil Pundet. 1 Speger Bore Od 1 Lybsskilling, $\frac{1}{4}$ brun Sukker 6 Skil. en Lombarts Uhrkæde 24 Skil i alt 1 Rbd 5 Mark 9 Skil. Johan W. og Cr. Henriksen har begge faaet Kost i 6 Dage, derfor skyldig 15 Mark.

Ingen indføring 4. juni.

5te Søndag. Var Karen til Kirke og Esper, hiin leverede Præstekonen den sædvanlige Afgift som Tiende af Smaarædsel 1 a 2 Pund Smør, 2 Snese Høuseæg. Johan W. modtog 2 Lispund 10 Pund Rughalm a 10 Skil. pr Lis Pund at skære til Hakkelse til en Hest. Nabo har købt 8 Pund Fisk til os i Skive a 9 Skil Pundet, betalt N. Jepsen 1 Mark 11 Skil til Farve og Bdv.

6te Knud og Esper grov Klyntørv, jeg lidt upasselig, jeg flettede noget til Studepuder.

7de Knud var hos Broder Anders at plukke Tækkelyng, mig og Esper reparerede lidt ved Vandudløbene i Eng mest paa Nederskifteager og kørte Sand.

8de Drengene gjorde og brøjede Tag Fmd. de klippede sidste Faar. Eftmd skruede vi Tørv, de $\frac{1}{2}$ omtr. vi var 4 Mette iberegnet.

9de De brøjer Tag, vi lagde nogle Egeris i en Grøft i Nederhovgaard og dækkede disse med grønne Tørv, som vi grov ved Siden. Eftmd kørte vi Fæmøg paa Markmødding og pløjede lidt norden Egelund Vejen med broget Stude til at køre paa Markmødding.

10de De kørte Møg og Jord paa Markmødding med Stude. Jeg red til Faarbæk paa sorte Hoppe, hvorfra N. Christensen der lod en Hest og Vogn gaa til Skive, hvor vi modtog hos Hr. Købmand Brix 2 Tylt 8 Alen Fjel og en 9 Alen Træ hos Torup for og til Niels Jepsen i Haderup. Vi kom der omtr. ved Solnedgang, og jeg red da hjem. Han bød os Betaling derfor. Jeg solgte 2 Kalveskind a 5 Mark 1 Skil = 10 Mark. Jeg købte $3\frac{1}{2}$ Pund Baandjern a 8 Skil Pundet, $9\frac{1}{2}$ Pund Reb a 19 Skil Pundet = 11 Mark 5 Skil.

11te Knud og Esper grov Klynetørv, jeg passede Kreaturerne og flettede af til 2 Studepuder m.m. Cr. Grove kastede Leer, en Grav paa omtr. $5\frac{1}{4}$ Kubik Alen a 1 Mark pr Al = 5 Mark 4 Skil betalt

Juni 1853

med 5 Rbmark contant. J. Simonsen kastede lidt omtr. 2 Læs. Johan W. og Cr. Henriksen har begge faaet Kost i 7 Dage minus $\frac{1}{4}$ Cr. Om Aftenen og minus $\frac{1}{2}$. Den 5te Eftmd 16 Mark 9 Skil.

12te Søndag. Jeg var til Kirke. Vi kørte Tørv for Søster Mette 8 Læs og nogle Læs Træk. Broder Anders betalte mig de 10 Rbd som jeg laante ham d. 21de f. M. Pagina 877.

13de De skruede sidste Tørv Fmd. Drengene og Søster Mette Eftmd. Regnevejr.

14de Jeg gik til Haderup til Degneboligen, hvor der afholdtes et Møde af Sogneforstanderskabet. Jeg med flere Beboere anmodede Forstanderskabet om at indsende et Andragende til Amtsraadet ang. sket Tilsigelse til i d. M. ?? ?? et Slags Grundforbedring af Sognets Landevej, hvortil man ifølge Lovgivningen ikke finder at være pligtigt 1 Læs Sand pr Favn. Det første blev lovet.

15de Blandede Markmødding af med Stude, kørte lidt Møg med Heste 11 Læs, de kastede denne og nordre Egelund Vej. Jeg harvede Kartoffler med Heste sydvestlig. Karen bagede Brød i Dag.

16de Drengene blandede Gødning i Gaarden med Stude, Tørvesmul og Fæmøg. Eftmd var jeg i Engen. Jeg satte Trug i Nederskifte m.m. Sidste Mandag d. 13de d. M. kørte Knud Klyne for Teglbrænderen med broget Stude omtr. 4 Timer.

17de Fmd kastede Knud Leer. Esper kastede dette fra Graven. Jeg satte Trug igen i Egekrog. Middag skruede vi Klynetørv. Eftmd kørte vi 6 Læs Leer med Stude, kastede lidt.

18de Vi kørte Sand paa Leeret med Heste 10 Læs og æltede Leeret med 4 Stude. Jeg lagde 2 Baand om et lidet Kar i Bryggerset. 15 Mark 10 Skil. Johan W. og Cr. Henriksen for erholdt Kost og Logi denne i 6 Dage minus $\frac{1}{4}$ og hien i 7 minus $\frac{1}{4}$.

19de Søndag. Nabo betalte mig 9 $\frac{1}{3}$ Skil for 1 Læs Leer til ?? paa Heden. Esper til Kirke. Knud var ved Smeden med sorte Hoppe og fik Forsko lagt om 8 Skil betalt. D. 17de blev solgt 5 Pund Smør til Enken A. Maria fra Løvig a 18 Skil Pundet betalt. Knud gik til Høstrup med Vinteruld 2 Lis Pund minus $\frac{1}{2}$ Pund a 2 Mark 12 Skil Pundet betalt med 14 Rd 2 Mark 10 Skil minus 20 Skil. for 1 Par Træsko til Esper. Af Børnenes Faar. Knud $\frac{1}{4}$ Pund betalt med 3 Mark 7 Skil. Esper $\frac{1}{4}$ Pund, Edel $1\frac{5}{8}$ Pund, Ane Elisabeth 1 Pund, Visti Peter 1 Pund. I Alt $7\frac{3}{8}$ Pund. Knud betalte de 2 Mark jeg laante ham d. 16de Januar d. Aar minus 12 Skil for Tour.

20de Vi begyndte i Dag at køre Tørv 12 Læs og 4? Stude 4 hver Par.

21de Ligesaa.

22de Ligesaa. Det blev ved Midnatstid meddelt at Jakob Jensens Gaard i lille Graasand var lagt i Aske med samtlige Inventarium, hvorfor jeg (da kun er Medlem af Brandassuranceforeningen for Varer og Effekter for Grundejendomsbesiddere i Hjerm Ginding Herreder), da jeg ved min Søn Knud lod Hr. Andersen underrette derom. Først ved Solens Opgang forføjede jeg mig til Brandstedet ifølge Loven Paragraf 10 til Brandstedet og traf der Brandlidte, som dog allerede havde

Juni 1853

flyttet en Del af de reddede Genstande, nemlig Seng og Gangklæder m.m. til A. Jensens Bopæl. Andersen kom først Eftmd mellem 12 – 1. Vi lejede nu et Bud til Dirrektøren ved Holstebro Hr. Cr. Repsdorf Distrikt, som den nærmest boende og tillige Formand. J. Simonsen for 2 Mark 8 Skil = Nota??. Vi gjorde lidt Overslag over de fra Branden reddede Gjenstandes Værdier og gik hjem Aften.

23de Ligesaa. Jeg gik igen til Brandstedet og var tilstede ved den optagne Forhør som afholdtes i store Graasand af Byherreds Skriver Kynel, som Konstitueret Herredsfoged i Overværelse af Branddirektøren, som er den ommeldte fungerende Dirrektør. Jeg foranstaltede og ledede den optagne Taksationsforretning over den Skade, Branden havde anrettet paa den Brandlidtes Ejendele. Det reddede blev ansat til Værdi 299 Rbd, det forbrugte Korn og Fourage 401 Rd. Altsaa Brandskaden 310 Rd = Sum 1010 Rbd. Skøndt Assuransen 1000 Rbd blev forsat med 10 Rbd mere Værdier af det reddede Gangklæder skøndt flere Dele var beskadiget. Hr. Andersen var ikke tilstede.

24de Jeg gik til Haderup og leverede Hr. Kirkesanger P. Andersen Protokollen ang. bemeldte Brandassuranceforsikring, denne tog en Kopi af Forretnings Dokumentet. Jeg gik til Landevejen, hvor jeg kom til at køre til Holstebro med Kromandens Befordring af Hagebro, som S. Degn har anskaffet, da jeg i hans Ærinde var paa Turen og i Forening med Peiter Nielsen aflagde redelig Vidnesbyrd ang. en Parcel Eng og Hedejord, som hans Fader Degnen Møller og samme Søren Degn har afbenyttet i over 20 Aar uden Tiltale forsaavidt os var bekendt. Jeg leverede den fungerende Dirrektør Cr. Repsdorf den optagne Taksationsforretning over det fra Branden reddede i lille Graasand. D. 21de d. M. Jeg betalte min Skat 21Rbd 3 mark ½ Skil. Købte 7 Pund Fisk 38 Skil cour 1¼ Pund Tobak a 24 Skil cour pr Pund. M. NielsDatters Renter hævede jeg 6 Rbd 1 Mark. Vi kørte paa Retur til Haderup. De kørte Tørv 15 Læs.

25de Vi kørte sidste Tørv hjem 14 Læs. J. W. og Cr. Henriksen har begge erholdt Kost og Logi i denne Uge begge i 6 Dage + 15 Mark og 2 Mark for Tobak betalt.

26de Søndag. Jeg gik til Vormstrup, hvor jeg betalte Renter af 250 Rbd med 10 Rbd. de 4 Mark for de 50 i 4 Maaneder fik jeg gratis. (Smør 6¼ Pund a 20 Skil 7 Mark 13. Spenserier for 1 Rd 13 Skil – 1 Mark Esper 8 Skil for ??). Jeg gik til Haderup og betalte Smeden P. Laugesen 2 Mark 8 Skil. for et Par Platanger til Hestetømmer. N. Cr. O. Feldborg til N. Nielsen Egelund 5 Mark 8 Skil til Kirkeskat m.m. Kirken vedkommende. Leverede Cr, Sovgaard Haderup 2 Mark 6 Skil til Enken A. Maria Løvig tilbage paa 1 ?? ??.

27de Drengene gjorde Tag. Jeg kørte 2 Læs Tørv for Hr. Planteur Funder. Drengene kørte et Læs Klynetørv hjem og brændte til Kul. Jeg købte 1 Dusin røde Fade af en Rejsende, som jeg mødte ved N. Feldborg a 4 og 5 Skil courant = 54 Skil cour eller 5 Mark 6 2/5 Rbskilling.

28de Knud kørte til Haderup Degnebolig med de Kirkesangeren tilfaldende Tørv 130 Hedetørv og 66 Klynetørv. Eftmd satte vi Kaalplanter. Jeg kørte til sønder Mølle med 18 Skp Rug, lidt for

Juni 1853

Naboe, lidt for Broder Anders. Jeg købte 1 Kardus 1 Mark af Mølleren, leverede et Stk. Tosils til Hr. Kolbye til Stampe.

29de Fmd. satte vi nogle Kaalplanter. Eftmd begyndte vi at plukke Tækkelyng, Drengene og Søster Mette.

30te Fmd. plukkede de og Tækkelyng. Eftmd kørte Drengene Klynetørv hjem eller til Graven paa Bakken. Jeg tog Skinnerne af et Par Hjul og repererede ved disse. Knud kastede Kultørv i Graven, hvor dette brændte til Kul.

Julius 1853

1ste Vi kørte til Smedie til Smeden Lauge. Knud red hjem med Hestene. Jeg fik Ringene slagne og omlagt paa 7 Hjul og de gamle Skinner igen lagt paa et Par Forhjul, ubetydeligt mere. Jeg betalte Smeden Lauge derfor 2 Rbmark til Kost og Bdv. Drengene gjorde sidste Taf af, slog lidt Lyng og kørte lidt hjem til Bagning.

2den Chr. Nielsens Søn fra Simmelkjær betalte 8 Skil corant for 2 Læs Leer, Mikkels Svoger 3 Læs.

3die Søndag. Jh. W. har i denne Uge erholdt Kost og Logi $6\frac{1}{4}$ og Cr. Henriksen i $3\frac{1}{4}$ Dag. Esper var til Kirke. Om Morgenen var Broder N. her, vi satte en ny Spærretræ i nordøstre Hjørne af Nørrehuset i stedet for den gl som var brækket. Cr. Henriksen bragte mig fra J. Knudsen 50 – 3 Tom. og 50 – 4 Tom. Søm a 13 og 18 Skil = 1 Mark 15 Skil fra 3 Mark, som jeg har betalt hos ham for 3 Potter Bdv. Igen 17 Skil til 5 Mark 8 Skil for $3\frac{1}{4}$ Pund Reb a 19 Skil og 2 Lis Pund 10 Pund Rughalm a 10 Skil pr Lis Pund = 1 Rd 9 Skil.

4de Vi tog Tække af østre Ende af nørre Huset, og Jeppe Knudsen begyndte at tække derpaa, jeg passede lidt op og reparerede lidt ved Aftægtshusets Yderdør, mens Mette vartede op ved Tækningen.

5te De tog Tække af 6 a 7 Fag paa nørre Side over Hø og Havregulv og Hakkelselo, og Jeppe tækkede dette undtagen lidet, Knud lagde Lyng.

6te Han tækkede Stykket af til Kl. 8 Fmd. Vi blandede Gødning i Gaarden med Stude.

7de Ligesaa. Eftmd kørte vi gl Tække til østre Ende af sønder Huset.

8de Knud var til Smedie Fmd hos Smeden Lauge, fik liden Træskobeslag, en Rist m.m. smedet. Vi blandede Gødning

9de Ligesaa. Eftmd slog Knud Eng ved Skeldigen i Nederhovgaard.

10de Jeg gik og traf Nabo paa Turen til Feldborggaard, jeg kørte med denne dertil og til Haderup i Ligfølge med den afdøde Hr. Planteur og Klit?? Funders afsjælede Legeme, som i Dag blev nedsænket i Graven paa Haderup Kirkegaard. Hs. Velærværdighed Hr. Pastor Rostrup holdt en rørende Tale ved Graven. Hans efterlevende Enke lod os med øvrige Gæster omtr. 16 Mand opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag, baade først og da vi Eftmd kom tilbage til omtr. ved Aftenstid. Knud var og til Kirke og Edel og Margrethe, hien modtog et Vindue af Peder Knudsen, 2 Ruder i Træ hver omtr. 9 Tom. høj og 11 Tom. Bred 99 Kubik Tom. Han betalte ham derfor 2 Mark 8 Skil.

11te Vi blandede Gødning med Stude. Ebbe Jepsen logerede her, købte 4 Skp Kalk betalt, samt 4 Rbmark 8 Skil for $\frac{1}{2}$ Skp til Anders.

12te Ligesaa. Vi kørte 36 Læs Dynd paa Mødding i Gaarden med Stude.

Juli 1853

13de Vi kørte noget Stald og Fæmøg paa Mødding i sidste Lag. Knud slog Aasted i Nederhovgaard og det ikke græssede af Vadkrog. Esper rev, vi stakkede Høet ved Skeldigen. Edel strøede Græsset af Aasted. Den 12te d. M. betalte Chresten Henriksen mig 11 Rbd Sølv i Kostpenge dertil 5 Rbd betalt f. M. Sum = 16 Rbd betalt. Rest 6 Rbd 4 Mark 11 Skil for 3½ Pund Reb a 19 Skil 3 Mark 14 Skil. for 2 Lis Pund 10 Pund Halm a 10 Skil 1 Mark 10 Skil = 7 Rbd 4 Mark 3 Skil. D. 16de f. M. Kjørsel 3 Mark + 2 Skil. 2den f. M. for Bdv. 3 Mark 1 Skil.

14de Vi kørte sidste Jord paa Mødding. Knud var hos Broder Anders og plukkede Tækkelyng. I Dag faldt der Gud være Lovet! noget Regn af Betydelighed, gjorde Ruggulv ren m.m.

15de De kastede Mødding op i Gaarden omtr. 350 Læs i denne af Jord og Møg. Vi bar Halm af Byggulv i øster Ende af Fæhuset, de grov nogle Træk ved Aftenstid. Jeg gjorde Byggulv ren m.m. Regnvejrr.

16de Jeg kastede i Loen Spildingen af Gulvet og rensede dette omtr. 2 Skp Rug, Byg, Havre. De grov Træk norlig, vi kørte 16 Læs Eftmd med Stude. J.W. og Cr. Henriksen har i denne Uge faaet Kost begge i 5 Dage minus ovenmeldte Afdrag = 24 Skil.

17de Søndag. Var Knud til Kirke og hos Smeden P.L. Esper i Høstrup med 13¼ Pund Smør a 20 Skil Pundet 2 Rbd 4 Mark 9 Skil. Han købte nogle Spenserier og 1 Fdk fin Salt, 3 Pægl Bdv. Alt til beløb 5 Mark 2 Skil.

18de De grov Træk, vi kørte Træk med Studene.

For mig igen et leveaar
 Hensvandt omtrent som bliden Vaar
 O Fader jeg dig priser!
 Af Hjerte og Hu i Sjel og Sind
 Jeg stedse og vil lægge Vind
 Dig Ærefrygt at vise
 Det Fem og Femti Aar nu randt
 Dig Gud ske Lov! at Tiden Svandt
 I Fred for mig og mine
 Gid Fremtid Fortid ligne maa
 Og Dit Forsyn, os lede saa
 Vi ikke Fejl skal Trine

Juli 1853

Vi vilde da O Fader vies!

Til Æren Din med Lov og Pris

En Takkedigt nedskrive

Hvis Liv og Helbred skaanet blier

I denne farefulde Tid

Det du af Naade give!

19de Knud grov Mønnetørv Hug Logulv. Esper kørte lidt Træk. Eftmd mønnede vi paa Nørrehuset de 6 Fag, som var Tækket paa nordre Side og østre Ende. Om Middagen kørte vi Høet af Vadkrog, som vi bar over i Knoldet og paa Ager norlig. Hentede lidt Lyng østlig.

20de Vi rensede Udløbet nordlig i Sanden, satte de nedhugne Brinker vesten denne og lod Vandet gaa ud i Aaen derved. Eftmd kørte de Leer til og lagde i Logulv og Stuegulv. Jeg kilede Hjul.

21de Vi kørte til Pindehuset til Smedie og fik Ringe hugne og sat om Hjul af nye Vogn, men ved Smedens Ubesindighed blev de 3 af Hjulene spolerede, da han gjorde Ringene uskikket til Hjulenes Dannelselse ved at banke paa disse især de forreste med en Forhammer paa Ydre Siden, blev derved ujævne og Ringen indvendig højest i Midten. Den som jeg i Dag modtog med nye Fælle, blev dog ubeskadiget. Jeg betalte N. Jepsen for den 6½ Mark og 2 Mark paa 2 Fælle paa en Forhjul = 1.2. 8. Knud red hjem med Hestene. Jeg blev Smeden skyldig til Dagløn af Mangel paa Smaapenge.

22de Drengene begyndte i Dag at slaa i Nederskifte. Vi slog sidste neden Aasted og Agre til store Udløb undtagen lidet. Ved opgjort Mellemsgning med Christen Henriksen blev denne skyldig for Kost og Logi til sig og Medarbejder Johan W. 10 Rbd 7 Skil. Dertil de Pagina 883 anførte = 1 Rbd 3 Mark 11 Skil. Betalt contant 11 Rbd 4 Mark 2 Skil. Altsaa til i Dag Aften ikke videre skyldig undtagen for G??. Altsaa til Dato betalt for begge Kost og Logi en 27 Rbd 1 Mark 11 Skil. og de anførte 1 Rbd 3 Mark 11 Skil. Bliver = 28 Rbd 4 Mark 6 Skil.

23de Vi slog Nederskifte af undtagen Aasted.

24de Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg betalte Sognefogden til Gjordemoderhuset 1 Mark 10 Skil. Nabo for noget Tosild, som han tog hjem fra Stampning. Jeg leverede Pigen Maren NielsDatter d. Aa. Renter af hendes i Over Formynderiet indestaende Arvekapitler, som jeg d. 24de f. M. modtog paa Herredskontoret vide Pagina 881 = 6 Rbd 1 Mark, hvilken hun foregav at hun behøvede. I Dag Fmd kørte Knud til Almisselem Albert Nielsen med Fattigrug 1½ Skp og Tørv 20 Stk. pr Td. Hartkorn omtr. 70 Stk efter Ordre. Eftmd var mig Karen og Visti Peter i Marken at bese kornet.

25de De slog lidt paa Nederskifte Agre. Vi stakkede Høet i Nederskift og paa Agre norden Udløb.

26de De slog Nederskifte Agre af, jeg gjorde lidt ved noget Bøgetræ.

Juli 1853

27de De slog lidt i Kiel og paa Holm, kørte 4/5 Læs hjem af Agre og 4/5 fra Brinken under Aasted, som blev sat i Stak bag Sønderhus.

28de De slog Gaardkrog af og slog i Kiel sønden Udløb. Der faldt megen Regn, saa Vandet voksede højt og gik paa Græsset, saa vi maatte rive det af paa Gaardkrog og Holmen.

29de De slog Kiel af og sønden Holm, vi stakkede noget Hø paa Agre.

30te De begyndte at slaa lidt i store Elkrog. Vi kørte Høet af Nederskifte og satte sammen i Stak paa Agre norden Gaarden $4 = 3 \frac{3}{5}$ Læs.

31te Søndag. Var Esper til Kirke. Eftmd i Høstrup med $5 \frac{1}{4}$ Pund Smør a 20 Skil = 1 Rbd 9 Skil. Han betalte J. Knudsen for 1 Lis Pund tør Fisk, som denne har købt til os i Skive = 1 Rbd 4 Mark. Jeg betalte Esper 9 Skil. for hans Ruse. Knud kørte til Mølle og hentede Melet, som jeg paa Fredag kørte dertil.

August 1853

1ste De slog i JTorp Eng, kørte 4/5 Læs hjem af Agre, stakkede i Gaardkrog, paa Holm og i Kiel.

2den Vi slog i ITorp Eng. Jeg satte ny Drag paa Knuds Høle, da den gl var brækket. Jeg paategnede en Dreng S. Conradsens Skudsmaalsbog for Naboe som Husbonde.

3die Vi kørte sidste Hø hjem af Nederskifte Ager $2 = 1 \frac{1}{3}$ Læs forhen $3 = 2 \frac{2}{5}$. 4/5 af Holm norlig til Fæet. 4/5 af Gaardkrog og $3 \frac{2}{5}$ af norden Gaarden til Faar, $\frac{3}{4}$ forhen derfra til Faar. $3 = 2 \frac{1}{4}$ til Heste af Gaardkrog, Holmen og Kiel.

4de Vi slog JTorp Eng af, kørte Hø hjem sydlig af Kiel, af Holm norden Egekrog 475 til Faar, $2 = 1 \frac{1}{2}$ til Fæet, stakkede lidt i JTorp Eng. De slog Nederskifte Aasted og Kiel Bløde.

5te De slog paa Elkrog Ager. Jeg gik til Høgild at besøge vor syge Stiftmoder i følge sket Anmodning. De kørte 4/5 Læs Hø hjem af store Elkrog til Heste. Jeg lovede Moder at betale A. Ch?? de 15 Mark for 4 Skp Rug ved hendes Død.

6te De slog sidste af Egekrog. Vi kørte Hø hjem af JTorp Eng til Faar $3 = 2 \frac{1}{4}$ Læs, stakkede sidste der og lidt paa Elkrog Agre. Vi kørte Høet hjem af Nederskifte Aasted og Kiel Bløde, 4/5 Læs sat bag Fæhuset.

7de Søndag. Var jeg Knud og Esper til Kirke. Anders Mogensen betalte mig 4 Mark 8 Skilling for Leret af $4 \frac{1}{2}$ Kubik Alen Jordemon. Cr. Henriksen 6 Skil for Cr. Ielsøe 1 Læs.

8de De slog lille Elkrog mellem Aatederne, stakkede Høet i store Elkrog og paa Holmen, kørte sidste hjem af JTorp Eng norden Havre $2 = 1 \frac{1}{2}$ Læs til Faar. 4/5 Læs af Elkrog Agre hjem og $\frac{1}{4}$ Læs med det forrige lagt paa Agre. De slog Ulvegrav.

9de De slog de ikke aftøjrede i L. Krog, stakkede i Egekrog, kørte hjem om Morgenen paa Agre $3 = 2 \frac{1}{4}$ Læs + $\frac{1}{2}$ til Fæ, $\frac{3}{4}$ til Heste, som blev lagt paa Agre Eftmd $3 = 2 \frac{2}{5} - 4/5$ til Heste. Det øvrige $1 \frac{3}{5}$ til Fæet.

10de De kørte om Morgenen $2 = 1 \frac{3}{5}$ Læs hjem af Egekrog det 4/5 til Heste 4/5 til Fæet. Drengene slog Gromose, Jh. I.Datter rev. Jeg kørte til Feldborg at samle Hø for Kirkesangeren, et helt Læs. J. Vad lod sin Hoppe gaa op ad Bakken. Jeg kom hjem efter Midnat omtr. Kl. 2.

11te Stakkede Høet i Ulvegrav og L. Krog. De kørte Høet hjem fra lille Elkrog 4/5 og af L. Krog, og Ulvegrav $\frac{3}{4}$ Læs til Fæ, og af Gromose omt. $\frac{1}{3}$ Læs lagt paa Agre. De slog og hjemkørte $\frac{1}{2}$ Læs Faarelyng, som blev lagt under Høet sønder Husets østre Ende.

12te De slog Spergel paa Hedeager. Eftmd reparerede jeg lidt ved Hjul som Smeden P. Laugesen spolerede. Kørte Tørv til Dæmning.

13de Vi begyndte i Dag at høste Rug, og da Rugstraaene vare kuns enkelte omhug ? vi dette tilligemed det mellem senere opvoksede Spergel med den blotte Høle uden at binde dette i Nege. Jh.

August 1853

I. Datter var i Gaar Efterm og i Dag borte, hun har været her i 15½ Dag i Høsletten a 7 Skil Sum 8 Mark 11½ Skil.

14de Søndag. Var Esper til Kirke. N. Jepsen sendte mig et Stykke til 2 Rivehoveder. Knud var i Trabjerg med sit Uhr ved en Uhrmager Malte Bøyhuus, som i Dag rettede en Fejl, som Uhret havde. Knud betalte ham derfor 2 Lybsk Skilling. Jeg betalte disse og 3 Lybsskilling for ????. Cr. Henriksen gik til Høstrup og købte nogle Spenserier 4 Mark 2 Skil. Sæbe 8 Skil. Bdv. 2¾ Pot a 18 Skil = 3 Mark 1 Skil. Alt 8 Mark 3 Skil betalt 8 Mark 13 Skil.

15de Vi slog og høstede noget 3die og 4de Kjerv.

16de Ligesaa. Jeg købte af en kørende Kræmmer 4 Alen Kniplinger a 24 Skil Alen = 1 Rbd betalt.

17de Ligesaa, sidste Eftmd lidt 2den Kjerv. Vi rev Spergel sammen paa Hedeager og kørte dette hjem ½ Læs.

18de Vi høstede 2den Kjerv af nordøstlig paa Kilen og begyndte i Vadkrog.

19de Vi høstede Ruget paa Vadkrog Bakken og i Svinehavgaard. Eftmd kørte vi Rivning og nogle Nege hjem sydøstlig ved Væggildbakken.

20de De høstede lidt Gøderug sønden Egelund Vejen Fmd. Eftmd høstede vi 4de og 3die Kjerv Rug hjem omtr. 6 Traver ????? 2den Kjerv bag Laden, Rivning 2 Læs = 1¼, de ¾ til Fæet og 1 i Gaar ½ til Stude og ¾ i Gaar. De bagede i Dag omtr. det sidste af f. Aa. Avl.

21de Søndag. Var jeg Karen og Ane Elisabeth til Kirke, vi kørte. Hestene var paa Græs hos T. Dahl. Karen leverede Præsten 3½ Pund Ost som sædvanlig, hun leverede Degnen 1 Ost omtrent 1½ Pund. Vi kørte paa Retur ad P. Landmaalers. Røde Ko til Tyr.

22de De høstede Gøderug østlig. Jeg høstede Rug i Vadkrog.

23de Fmd høstede de Gøderug. Eftmd Regnvej. De gjorde nogle Tagbaand. Jeg gjorde nye Lukke til Brøggersdøren.

24de De høstede Gøderug. Jeg var i Forening med Sognefogden i Feldborg Planteurbolig paa Vedkommendes Forlangende ifølge Skrivelse af 13de dennes fra Forstraad Bang om, at Madam Funder og Cr. Fisker hver skulde udnævne en for begge i Forening at afholde et Slags Tagcion over Driftsomkostningerne ved Vinter og Vaarsæden, som er nedlagt dersteder, da M. Funder tilkommer Erstatning for det halve af samme i Alt med Højbjergning, Tørvebjergning, Kornhøst med videre, blev ansat til Beløb 238 Rbd 12 Skil. som in dublo blev beskrevet og underskrevet.

25de De høstede Ruget ved gromose. Vi høstede Eftmd L. Krog og lidt Byg nordøstlig.

August 1853

26de De høstede Boghvede. Vi kørte 2den Kjerv Rug og Rivning hjem 6 Traver paa Kilen og 7 af Vadkrog. De 6 blev lagt i Sædegulv og østre Side af midterste, og 3 a 4 Traver af Trindmoseagre og Søsters $\frac{1}{2}$ Del 13/30 omtr. 2den Kjerv = samme Tal, altsaa 13 i det $\frac{1}{2}$ 3die Kjerv Gulv. (En Comet lod sig Tilsyne nordøstlig i Dag Aften).

27de Var jeg Knud og Esper i Plantørboligen, hvor der afholdtes offentlig Aution over Hr. Planteur Funders Efterladenskaber ved Enkens Foranstaltning. Jeg købte 2 Flasker 10 Skil. 3 gl Spader 1 Mark. Af Anders Cr. Jensen af Graasand et Par Trindser til en Hestetømme 1 Mark 6 Skil betalt contant.

28de Søndag. Knud var til Kirke. Karen i Løvig at besøge sin Søster og Svoger der boende. Regnbyger af og til i Dagens Løb.

29de Lignende Vejrlig, de rev Hedemarkstub. Vi købte af N. Ch. Nielsborg en sort med hvid Ram silke Tørklæde 1 Rbd 4 Skil. D????tøj til en Kjortel $2\frac{1}{4}$ Alen 3 Mark 15 Skil til Bagstykke til 2 Veste $1\frac{1}{2}$ Alen 3 Mark, Knappenaale 4 Skil. K??? 4 Stang 6 Skil. Veste Knapper $2\frac{1}{2}$ Dusin 1 Mark 8 Skil. Kjolsknapper $1\frac{1}{2}$ Dusin 1 Mark, smaa dels $\frac{1}{2}$ Dus. 3 Skil. Betalt. Sum = 2 Rbd 4 Mark 8 Skil. Eftmd høstede vi Byg oven Vrodt undtagen lidet.

30te De rev Bygstub. Eftmd høstede vi Byg af oven Vejen til Egelund.

31te Svoger Christens Datter Margrethe var her. Fmd høstede vi Byg sønden Vej 2 Agre. Eftmd Havre nordøstlig paa Marken og lidt Byg ved Damstederne.

September 1853

1ste Vi rev Bygstub af sønden Vej. Eftmd Rugstub i L. Krog Karen og Jh. I.Datter, Pigerne Havrestub nordøstlig. Jeg og Esper maalte 3 Agre omtr. 84 Alen bred norden Vej og begyndte at fælde Grønjord der med 4 Stude. Knud tærskede.

2den Regnvejr, de tærskede. Eftmd fældede vi med Stude. Jeg betalte Johanne Iversdatter for 31½ Dags Arbejde a 9 Skil daglig 2 Rbd 5 Mark 8 Skil. Hun betalte for 1 Pund Smør 24 Skil.

3die Vi fik Rug af Loen af noget Rivning og 1 Trave 7½ Skp, men formedels det fugtige Vejrligt turde jeg ikke tage dette med til Møllen denne Gang. Jeg kørte til Vormstrup og modtog 1 Td Rug, som jeg den 27de f. M. købte af Cr. Jensen der boende a 8 Rbd. som jeg i Dag betalte ham efter Modtagelsen af Ruget. Jeg kørte igen til Haderis formedels Vandets Højde i Aæn og til Trevad Mølle, hvor jeg lod Ruget male. Paa Turen solgte jeg i Vridsted 8 5/8 Pund Smør a 24 Skil Pundet betalt med 1 Specie og en Kardus a 14 Skil formoder jeg. Drengene fældede med 4 Stude.

4de Søndag. Jeg var til Kirke.

5te Jeg kørte 300 Teglsten for Jakob Jensen der boende med Heste 2 Læs. De fældede med Stude. Jeg tog lidt Lyng hjem til Bagning. Vi vendte Rug og Byg. Amtmandens Fuldmægtig besøgte Sanderne her.

6te Vi kørte Rug hjem sidste sønden vejen af Hedemark og af L. Krog og Rivning fra alle Steder. Ruget omtr. 9 Traver blev sat i midterste Gulv og Rivningen ovenpaa.

7de Knud høstede Havre ved Damstederne, mig og Esper fældede. Vi kørte Havre hjem af Marken 5 Traver, som blev sat i nordre Ruggulv, 2 Læs Byg norlig omtr. 8 Traver og Søsters 22/30 = 1 14/30 Trave og Boghvede.

8de Vi fældede, Knud høstede sidste Havre ved Damstederne 5 6/20 Trave. Vi kørte sidste Byg hjem omtr. 12 Traver og Rivning af det hele.

9de Vi fældede mest sønden Vejen, Knud høstede Havre i JTorp Eng. Eftmd høstede vi i L. Krog og det meste i Hovgaard.

10de Vi fældede sønden Vejen med Stude. Knud tærskede Boghvede, plukkede lidt Draggræs om Middagen nemlig Børnene og Esper. Eftmd samlede de Bygaks.

11 te Søndag. Knud var til Kirke.

12te Vi fældede af sønden Vejen Fmd. Eftmd fældede vi norden Vejen, Esper hentede sidste Spørgel om Aftenen. De kørte Havre hjem af Damstederne.

13de Vi fældede norden Vejen med 4 Stude og 2 Plove, 1 Par for hver Plov. Karen og de større Piger plukkede Boghvede paa Gromoseager. Eftmd. Drengene begyndte at slaa Faarelyng. Vi kørte Havre hjem af JTorp Eng, omtr. 4 Traver, som kom ind paa Staldloftet og af L. Krog omtr. 4 Traver, som kom ind i Ruggulv nordøstlig til 5 Traver Markhavre.

September 1853

14de Esper fældede af norden Vej med sorte Stude. Drengene og Mette slog Faarelyng norlig paa Sojbakkerne. Jeg pløjede Spergelstub med brogede Stude.

15de Vi begyndte at pløje Grønjord ved Bækmunde med 4 Stude. De slog Faarelyng. Vi kørte Havre hjem af N. Havgaard omtr. 5 Traver, som kom paa Staldloftet, hentede et Læs Faarelyng til Faar.

16de Vi pløjede igen ved Bækmunde østre Ager. Knud slog i L. Krog. Vi kørte Faarelyng hjem 4 Læs.

17de Vi kørte 1 Læs Faarelyng hjem, hentede Boghvede ved Gromose og satte ind i Byggulv. Drengene slog i Elkrog og Vadkrog, jeg lidt Eftmd.

18de Søndag. Jeg kørte til Feldborg Planteurbolig og derfra til Feldingberg med Flyttegods for Md. G. Funder. Hun betalte mig 2 Mark cour for d. 24de f. M. afholdte Taktion. Jeg kørte hjem om Aftenen. Esper var til Kirke.

19de Vi pløjede af ved Bækmundingen. Eftmd pløjede vi Lange Ager. Knud tærskede Rug.

20de Knud tærskede Rug, Esper begyndte at pløje til Rug østlig ved Gaarden med sorte Stude. Jeg pløjede Spergelstub østlig med Heste.

21de Esper pløjede, jeg kørte til Trøvad Mølle med de $6\frac{1}{4}$ Skp Rug af Loftet, som var svunden 1 Skp. ved Tørringen siden 3die d. M. i Ovn og Loft og $3\frac{3}{4}$ Skp af Loen. De slog Faarelyng og stakkede Hugget, jeg kørte $\frac{4}{5}$ Læs hjem af L. Holm og lille Elkrog og 1 Læs Faarelyng, som kom ind i Stald til 1 Læs forhen.

22de Esper pløjede, vi kørte Hugget hjem til Gaarden af L. Krog og satte det bag Fæhuset og $\frac{1}{4}$ Læs af Vadkrog samt 2 Læs Faarelyng, som kom ind dels oven Faarene dels over Fæet. $3\frac{1}{2}$ Læs er kommen paa hver af disse Ladder.

23de Vi kørte med Vogn Tøj og sorte Hoppe og Naboens brune Hoppe til Skive og satte Vognen hos Hr. Købmand J. Sørensen og købte Varer af denne for 11 Rbd 1 Mark nemlig Spenserier for 2 Rd 1 Mark 2 Skil. 1 Bog Papir 1 Mark 4 Skil. $4\frac{1}{2}$ Skp Salt 2 Rd 5 Mark 4 Skil. $\frac{1}{2}$ Motte Tobak 3 Rd 3 Mark 14 Skil. $19\frac{3}{4}$ Pund Jern 1 Rd 1 Mark 6 Skil. 8 Pund Fisk 4 Mark 8 Skil = 10 Rbd 5 Mark 6 Skil. Sirup 1 Mark 10 Skil. Karen købte forskellige Gjenstande for 1 Rbd 3 Mark blandt andet 15 Pund Ost a 8 Skil Pundet. Jeg købte 10 Slagle for 3 Rbmark. Knud købte for 3 Mark deriblandt 1 P??lhelde 12 Skil. cour, 1 Kniv til Edel og til Margrethe begge 18 Rbskilling, Knud og Edel var med der. Nabo betalte Broders Salt 8 Mark og det $\frac{1}{2}$ Tobak, som han modtog ved Hjemkomsten, i Alt 3 Rbd 15 Skil minus 15 Skil. Vi kørte hjem Aften.

24de Mette har leveret 1 Mark til Salt. Esper pløjede med Stude, Knud tærskede lidt Boghvede. Svigerfar kom her at besøge os. Han forærede Karen 2 Specier og 2 Faar.

September 1853

25de Søndag. Knud var til Kirke.

26de Knud tærskede Rug, jeg pløjede Spørgelstub til Rug. Esper pløjede paa Vadkrogbakken.

27de Jeg pløjede Spørgelstub østlig af det i Foraaret fældede. Esper paa Vadkrogbakken med Stude.

28de Jeg pløjede i Vadkrog med Heste. Esper i L. Krog med sorte Stude og lidt med brogede.

29de Blæst og Regn, Knud tærskede, vi reparerede ved Seletøjet.

30te Vi pløjede Trindmoseager undtagen lidet med Heste og Stude. Esper var i Høgild med Foræring til Stiftmoders Jordefærd. Knud tærsker daglig Rug.

Oktober 1853

1ste Esper pløjede østlig med Stude. Knud kørte til Smeden P. Laugesen med et Læs Leer, fik Sko lagt under sorte Hoppe, jeg kastede Rug, vi fik af Loen af 4 Traver 22 Skp. 1¼ Skp Baggest.

2den Søndag. Vi kørte mig, Karen, Knud og Ane Elisabeth til Høgild og derfra til Resen Kirke i Ligfølge. H. Stiftmoder Ane Elisabeth Bertelsdatters afsjælede Legeme blev i Dag der nedsænket og begravet paa Kirke Gaarden. Vi kørte igen til Høgild, hvor hendes Stedsøn Mikkel Nielsen lod os opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Vi kørte hjem om Aftenen. Anders og Hustru kørte med paa Tur og Retur.

3die Vi pløjede sønden Vej, Esper slog lidt Strølyng, som vi tog hjem med.

4de Vi pløjede, Knud tærskede. Vi begyndte i dag at saa Rug 1½ Ager sønden Vej, 2den og ½ første Ager.

5te Vi gik mig Esper, Knud til Sjørup Marked og trak broget Stud og sorte Ko, men solgte dem ikke. Studen var saa løselig buden 40 Rbd for, for den sorte Ko var jeg intet rimelig til Buden. Svoger Kjelds Hustru Ane købte 1 Pund Humle til mig, som hun tog hjem med, kostede 2 Mark betalt. Trak hjem Aften.

6te Vi pløjede og saaede lidt Rug.

7de Ligesaa.

8de Ligesaa, sidste Rugstub pløjet, det lange saaet med omtr. 10 Skp Rug. De tog sidste Kartoffler derved omtr. 5 Tdr foruden smaa og en Del norden Vej.

9de Søndag. Var mig Karen, Knud, Esper til Kirke og til Alters, Margrethe og til Kirke. Jeg leverede Cr. Fisker Auktionregningen 1 Mark 14 Skil for de Spader den 27de August indstaldet hos N. Jepsen. Og Broder N. Autionspenge 2 Mark med Regningerne, som han lovede at betale i Holstebro. Edel var i Høstrup, hun købte 3 Pægl Bdv. betalt.

10de Vi havde Jh. IversDatter, Christiane, Edel NielsDatter, disse Mette og de 4 ældste af vore Børn tog Kartoffler op ved Gromose 12 a 13 Tdr. 3 Læs, de 2 i nye Vogn, den første denne helt topmaalt. 1 i gamle, jeg kørte hin hjem med Heste. De tog gl Vogn ud med Stude. Kartofflerne kom ind i søndre Ruggulv, omtr. 2 Tdr smaa kom ind i Brøggeret.

11te Vi havde Jh. IversDatter, Christiane og Mette og vore 4 Børn, men Knud kuns om Fmd, da han dog saaede omtr. 2 Skp Rug i Spergelstub paa Hedeager, som jeg harvede med Stude. Knud trak paa Vejen til Knudstrup Marked med broget Stude. Jeg saaede i Trindmoseager omtr. 3 Skp Rug og harvede dette med Heste. 1 Læs Kartoffler med Stude, 2½ Td. med Heste. Aften 5½ Td. omtr. 1½ Td. smaa.

12te Vi pløjede Bygstub sønden Vej og vestre Ager og saaede omtr. 3 Skp Rug og harvede dette med Heste.

Oktober 1853

13de Knud kom hjem fra Markedet Kl. mellem 2 og 3 Fmd. han havde solgt Studene til en Nf. Jakob Lindhard fra Wium for Sum = 67 Rbd 3 Mark, som jeg modtog. Vi havde Mette, hende og Børnene tog sidste Kartoffler op ved Gromose omtr. 4½ Tdr. 1 Td smaa. Jeg pløjede midterste Ager sønden Vejen og saaede 1½ Skp Rug og 1½ Skp nordøstlig ved Stenhøj og harvede dette. Knud tærskede, jeg saaede 3die Kjerv Rug af nordøstlig ved Gaarden omtr. 5 Skp er saet der. Eftmd saaede og harvede jeg lidt paa Vadkrogbakken. Esper pløjede korte Agre Havrestub østlig med Stude.

15de Jeg saaede og harvede sidste i Vadkrog omtr. 6 Skp Rug er saet der og 1½ i L. Krog, som jeg harvede og omtr. 3 Skp i korte Agre og 2 Agre lige med søndre Ende af korte Agre. Af de 3 Tdr 7½ Skp blev kun af Loftet 3 Tdr 6 Skp. af Loen blev rensset 3 Skp. De hvervede Hugget, som har lagt ved Gaarden østlig siden den 3die d. M. og stakkede dette igen i Dag.

16de Søndag. Knud var til Kirke.

17de Vi kørte mig og Knud til den os tildelte Vejlod sydøstlig ved Korshuset paa Vejen fra Viborg til Hammerum Herred efter Ordre af Sognefogden, og da denne ikke mødte, sløffede vi Sporene og kørte nogle Læs Grus i de lave Steder med undtagelse af det Lave ved n??den, hvorpaa var omtr. 3 Cvarter Vand i Dybde, hvilket var mindre Hensigtsforvarende til Opdæmning paa denne Aarstid. Vi kørte fra Vejlodet Kl. 1 Eftmd og kørte til Kølvråa, hvor Esper slog Lyng, hvilket Cr. Andersen Kølvråa lovede mig at køre paa Fælledelodderne paa Vejen næste Onsdag, hvortil jeg var beordret som Sognekørsel. Esper og Jeppe Knudsen kørte med paa Tour og Retour.

18de Esper pløjede Bygstub østlig. Jeg kørte til Haderup og pløjede, saaede og harvede for Gjordemoderen om Eftmd.

19de Vi pløjede 4de Ager hvori Søsters er sydlig og østre Agre norlig saaede og harvede disse omtr. 4 Tdr Rug.

20de Vi pløjede vestre og 3die Ager med Heste og Stude og saaede i disse omtr. 3¾ Skp Rug.

21de Jeg og Karen gik til Haderup, hvor vi bivaanede en Ligbegængelse med den den 14de d. M. ?? at drukne Forulykkede 7 Aars og nogle Maaneder gamle Pigebarn, en Datter af Anders Jepsen af Laanum og Hustru, min Kones Søster Mette Marie Espersdatter, begge forhen hensovede. Barnet havde Faderbroderen Niels Jeppesen i Haderup efter Moderens Død antaget som Plejedatter, og desaaarsag trykker Sorgen ham meget ved denne Ulykkelige Hændelse som formodentlig indtraf, da Barnet vogtede Kvæg nordlig ved Aaen. Han lod os med flere Gæster opvarte med Spise og Drikkevarer efter Behag indtil Midnat omtr. Vi gik da hjem. Drengene og Mette kørte Markmøg med Stude.

22de Regnevej, de kørte lidt Markmøg, jeg pløjede lidt Kartoffelstub ved Gromose om Eftmd.

23de Søndag. Knud var til Kirke. Jeg betalte ham 27 Rbskilling for hans gjorde Tour eller Bekostningerne derved denne Markedet i Knudstrup og Retour fra samme d. 12te d. M.

Oktober 1853

24de De kørte sidste Markmøg paa Boghvede og Kartoffelstub. Jeg pløjede veste Ager af ved Gromose og saaede og harvede denne, begyndte paa Kartoffelstub østlig.

25de Jeg pløjede de 2 østre Kartoffelagre af og saaede disse og Kartoffelstub østlig norden Egelund Vej, som Esper har pløjet med Stude.

26de Esper pløjede Boghvedestub af derved og Kartoffelstub sønden Vejen, som nu er gødet med Fæmøg, som Esper har taget med med Studene om Morgen. Jeg pløjede 2 korte Agre Rugstub paa Gromose Agre og saaede og harvede disse og det paa Agrene, som Esper pløjede. Den sidste Rug er saaet d. Aa. ved Gromose 3 Skp omtrent sønden Vej, 16 Skp norden Vej, 17 Skp østlig ved Gaarden 5 Skp. I Vadkrog, 6 Skp 1½ i L. Krog. I alt = 6 Tdr 1 Skp omtr. som er det mindste Cvantum, som jeg i nogle og 20 Aar har besaaet min Rugjord med. Gud Ved! alene hvortider Udfaldet kan Blive.

27de Jeg kørte med Heste til Naboe Husmand Jeppe Knudsen og pløjede til Rug, fældede, pløjede Hedejord om og brækkede lidt Hede i Forening med 5 andre. De tærskede.

28de Knud tærskede Rug. Jeg fældede lidt med Stude ved Damsteder, Grønjord og Havrestub. Esper plukkede lidt Lyng til Bagning. Eftmd fik vi Hugget rigtig tørret og i Hus om Aftenen, som har lagt ved Gaarden siden d. 22de September dels stakket, men i 14 Dage siden 3die Oktb. adsplittet i bestandig Regnevejr.

29de Drengene tærskede Rug, jeg reparerede ved Træsko, min og de store Pigers og Karens. Jeg kørte til Mølle med 9 Skp Rug, købte Tienderuget af Præsten a 9 Rbd Tønden.

30te Søndag. Jeg var til Kirke og Karen. Jeg betalte Præsten 19 Rbd 12 Skil for Tienderug 17 Skp. Jeg modtog et Stykke Tosild $\frac{3}{4}$ blaa farvet og stampet 15½ Alen af Farver Lomann fra Holstebro og betalte ham derfor 3 Rbd 3 Mark. Vi kørte med Nabo paa Retour.

31te Vi fik Rug af Loen af 1½ Trave 4 $\frac{1}{3}$ Skp. de 3½ blev maalt til Aftægt. Jeg reparerede ved Træsko som meldt for Løverdag. Drengene tærskede Byg.

November 1853

1ste Jeg og Karen kørte til Laanum med Aftægtsvarer til Svigerfader. Svoger J. Espersen mødte i Hagebrohus, vi befordrede derfra disse, ham og Hustru og deres Aftægtsvarer. Jeg leverede 3½ Skp Rug, 2 Skp Byg, 2 Skp Kartoffler, 4 Pund Smør, 4 Pund Flæsk, 1 Snese Æg. Pengene de 24 Skil vilde han ikke modtage, men forærede disse, og forærede mig samt de øvrige Svogere hver 10 Rbd eller 5 Specier. Anders Jepsens Andel forærede han hans 5 Børn, men lagde disse i en Pung for selv at opbevare disse efter Vedkommendes Ønske indtil videre, de 2 Børn Margrethe og Espers var i hans Gemme fra Fortiden efter Børnenes og Forældrenes Begjering, medens disse endnu levede. Esper fældede af ved Damstederne med Stude Fmd.

2den Vi logerede om Natten hos Svoger Kjeld og kørte hjem til ved Middagstid, men til mindre Fornøelse end ønskeligt erfarede vi ved Hjemkomsten, at Knud uberettiget havde forladt Gaarden i vor Fraværelse for at bivaane et Spille og Drikkeselskab paa Feldborggaard siden i Gaar Aften til denne Time. Vi lukkede ved Kaalgaardsdigen om Eftmd.

3die Vi kørte nogle Hedesoj til denne Dige og lagde ovenpaa. De slog lidt Strølyng nordlig, som jeg kørte hjem.

4de Jeg pløjede eller vendte Hedejord ved Gromose til Kartoffler. Drengene slog lidt Lyng, som jeg tog hjem med Aften. De antændte lidt Hede og Lyngen brændte for Plovningens Skyld.

5te Jeg harvede det i Gaar ompløjede Hede m.m. som blev ompløjet Foraaret og besaaet med lidt Boghvede. Drengene slog lidt Brændelyng, som jeg kørte hjem til Gaarden 2 smaa Læs. De afbrændte lidt Hede.

6te Søndag. Var Knud til Kirke. Jeg betalte ved Skoleholder N.C. O. Feldborg Ole Andersen Korshuset sidste ½ Aars Skoleskat med 1 Rbd 12 Skil.

7de Drengene slog Strølyng. Jeg kørte 3 store Læs hjem og lagde til Stak sydvestlig ved Mødding i Gaarden. Søster Mette købte og modtog ½ Lis Pund Lammeuld a 3 Mark Pundet = 4 Rbd paa credit til videre.

8de De slog Lyng, jeg kørte 2 smaa Læs, som jeg lagde i Gaarden, hvor der ikke er lagt Træk.

9de De muggede nørre Faaresti. Hestene kom i Dag først paa Foder til Bestendighed.

10de Vi kørte Faaremøg 8 Læs, sydlig sønden Vejen 4 Læs. Knud muggede søndre Faaresti.

11te De kørte Faaremøg 11 Læs 5 ?? 6 ??. Vi lagde Ladden over søndre Faaresti af Høkar?? og Lejere og forkede Brændelyngen op derpaa.

12te Vi kørte Fæmøg 12 Læs.

13de Søndag. Var Esper til Kirke.

November 1853

14de Jeg og Knud kørte til Smedie til Peder Laugesen, nu boende paa Faarbæk Hede. Vi fik nye Sko slagne til og lagt under brune Plag 1ste Gang. Gl Sko lagt under den sorte, dertil Søm til nok et Par og lidt Træskobeslag. Betalte ham for Arbejdet 28 Skil + 2 Skil. Han fik noget Øl og Mad, som jeg bragte, men ingen Bdv. Jeg betalte ham 2 Mark for den 21de Juli sidst. Mindre sorte Ko kalvede i Dag Morgen en stor Kvie Kalv, alt vel Gud være Lovet!

15de Broder Anders og Søster Mette var her at arbejde. Vi slagtede den omtr. ? gl broget Ko. Knud red paa sorte Hoppe til Høstrup med Huden, som han solgte til J. Knudsen. Vog 2 Lis Pund a 9 Mark pr Lis Pund = 3 Rbd 9 Skil. ? som han afkortede som Svinding.

16de Drengene tærskede Byg. Ved Aftenstid var jeg paa Jakob Haderis hans Bopæl for at tale med Branddirektøren for at erholde Underretning ang. Aftægtskontraktens Udslettelse af Pantebogen, men intet tilfredsstillende Resultat.

17de Vi kørte Fæmøg 11 Læs. Knud tærskede.

18de Vi kørte Fæmøg 10 Læs og 5 Læs Jord ved Damsteder med Heste.

19de Drengene fyllede Møgsønden Vejen omtr. ??. Jeg kastede Byg, Pigerne skildte Kartoffler i Ruggulv.

20de Søndag. Knud til Kirke.

21de De fyllede Møg norlig.

22 DE fyllede sidste, vi kørte Jord af Grøfterne mellem Agre paa Brinken med Stude.

23de Knud tærskede Rugrivning. Vi kørte Jord ved Damstederne med Stude og pløjede 2 Furer i Midten af 2 Agre af hvilke vi kørte med Heste.

24de De tærskede begge Rivning.

25de Ligesaa. Karen gik til Feldborg og købte 1 Ol Flynder a ? Mark 12 Skil cour af Cr. Fisker. Broder Anders tog dem til sig, jeg red efter dem paa sorte Hoppe.

26de De tærskede Rivning sidste og kastede dette.

27de Søndag. Cr. Jensen fra Vridsted var her og afhentede Faareskind 12 Stk. a 2 Mark 3 Skil = 4 Rbd 2 Mark 4 Skil betalt. Jeg lovede ham Faareskind til næste Aar. (1 Mark til Cr. Niklenborg). Jeg var til Kirke. Jeg betalte Jens Simonsen fra Grove 2 Mark 8 Skil for en Rejse til Holstebro til Branddirektøren ang. Branden i Lille Graasand af 20de sidste. Han betalte mig 12 Skil for 2 Læs Leer. Nabo anholdt om Vejen over Gromoseagre som jeg d. 13de d. M. kastede af, men jeg tilsted ham ikke længere denne, men en saadan mere sydlig om han saa behage, dog paa ubestemt Tid. Gl sorte Ko kalvede en sort Tyr.

November 1853

28de Jeg kørte til søndre Mølle med $4\frac{3}{4}$ Skp ? ? i Aar. Eftmd maalte i Loen, dette er tærsket af Rivning og $\frac{1}{2}$ Skp af Loftet = $8\frac{1}{4}$ Skp. Drengene tærskede Rug.

29de De tærskede Rug. Af J. Knudsen 2 Rd 2 Mark 1,0 Skil for $10\frac{3}{4}$ Pund Smør.

30te Vi bagede. De tærskede. Vi fik Rug af Loen af 3 Traver $9\frac{1}{2}$ Skp af hvilket 7 Skp blev lagt i Ovn i Sække og $2\frac{1}{2}$ Skp blev lagt paa Loftet. Betalt ?? til J. Knudsen for 2 Par Træsko m.m.

December 1853

1ste Drengene tærskede Rug. Jeg betalte P. Meldgaard Fattigskat 4 Rbm.

2den Ligesaa, vi fik Rug af Loen af 2 1/3 Trave 7 1/2 Skp til 2 1/2 = 10 Skp paa Loftet.

3die De tærskede Rug.

4de Søndag. Var Knud til Kirke.

5te Drengene tærskede Rug og fik af Loen af 2 1/2 Trave 6 1/2 Skp.

6te Jeg kørte til sønder Mølle med 2 Td. 1 Skp Rug, 1. de 6 Skp. af Loen 2.de 7 Skp af Ovn
maalte kun 6 1/2 tørret og 3,7 Skp af Loftet. Igen denne 3 1/2 Skp. Ruget blev malet til Meel til ved Aftenstid. Jeg kørte hjem.

7de Vi hentede et Læs Strøsand med Hestene i store Sanden, kørte et Læs Sten til Dæmning fra nordre Ende af Grøften, om Fmd kørte Esper 8 Læs Jord ved Damstederne. Knud i Vistorp med 3/4 Skp Byg Fattigkorn.

8de Vi kørte Engjord paa brinken østlig ved Havrestub paa Agre ved Bækmunden 28 Læs.

9de Drengene kørte med Stude ved store Elkrog Sand af nordre Ende af lange Ager ovre i det lave nordlig ved Udløb og af Bunden af Udløb paa det sandige paa lange Ager.

10de Frostvej. Drengene tærskede. Jeg kørte 4 læs Hestemøg paa Agre ved Bækmunde.

11te Søndag. Knud i Trabjerg. Jeg var til Kirke. Esper ved Skrædder og først i Høstrup med 11 1/4 Pund Smør a 20 Skil = 14 Mark 1 Skil og købte 1 Par Træsko til ham 26 Skil. et Par til Ane Elisabeth a 1 Mark, 100 Stk 3 Tom. Søm 26 Skil. Spenserier for 3 Mark 10 Skil. Alt = 1 Rbd 14 Skil. Esper for Tr??. 6 1/2 Skil.

12te Frostvejrligt. Drengene tærskede lidt og vi lagde Grundvold til, og vi begyndte at mure et Aflukke til Springvæderen i sydøstlige Hjørne af søndre Faaresti bag Døren.

13de Vi, Knud og jeg murede denne af, jeg reparerede ved en Dør i saavel til denne som til Lammehuset østlig ved søndre Faaresti.

14de Drengene tærskede Bygrivning.

15de Ligesaa.

16de Ligesaa. Et Vandheld indtraf ved Uforsigtighed ved en Kalve Slagtning af G??? ???.

17de Ligesaa. Jeg betalte 5 Mark 9 Skil til Kirkeskat m.m. til N. Nielsen af Egelund, Kirkeværge. Almissem Knud Nielsen kom i Dag Aften.

18de Søndag. Knud var til Kirke. (J. Knudsen 22 Skil for 1 Pund Smør, 2 Rd for 4 Pund Uld).

December 1853

19de De fik Byg af Loen af Rivning og 1 Trave Byg toppet 5 Skp. K. Nielsen gik Aften.

20de Jeg gjorde en Trug til Kalvekrybben. Vi bagede syrlig Brød.

21de De bagede smaa Brød. Knud var i Høstrup med 11¼ Pund Smør, som han solgte a 22 Skil pr Pund = Sum 15 Mark 7 Skil. han købte 7¼ Pot Bdv. a 22 Skil = 11 Mark, Søm 13 Skil. Mjød 12 Skil. Melis 7 Skil og 4 Skil cont 1 Mark 12 Skil. 6? Skil for T??ren , 6? Skil for Uhr d. 11te d. M. til M. Boyhus.

22de De bagede Smaabrød, jeg reparerede ved Vognportdøren. Studene som foranlediget ved Brøndens mindre Vandholdighed, blev vandede ved Grøften, gik for langt og længere norlig paa Heden, at Drengene maatte lede efter disse til Kl. 3 om Morgen, da traf de dem ved Hjemkomsten ved Gaarden. Gud være Lovet! ubeskadigede. Frostvejrligt.

23de Var lidt Snefog. Vi flyttede Havre af Staldloft op over Hakkelseloen 9 a 10 Traver. Jeg reparerede ved Vognportdøren m.m.

24de Drengene ordnede Foderet til Kreaturerne til Højtiden m.m. Vognene satte de ind i Gaar nemlig Møgvognene.

25de Søndag Juledag. Jeg var til Kirke. Jeg ofrede Præsten 22 Skil. Degnen 12 Skil. Jeg modtog 6 Beredte Faareskind af N. Jepsen i Haderup a 1 Rbd Stykket, de er sendte fra hans Broder P. Jepsen efter Løfte. Jeg betalte dem ikke.

26de 2den Juledag. Knud var til Kirke.

27de De 4 ældste Børn gik til Løvig i Besøg hos Svoger der, de kom hjem sidst i Tasmørket. Søster Ane hendes 2 Sønner kom her og Broder N. hans Datter Edel fra BreinDahl. Naboes Fader P. Jakobsen var hos mig og cretiserede ang. Vejen over Gromoseager, men hans sædvanlige suridige Indvendinger kunde ikke gøre nogen videre Forandring i min retlige Bestemmelse, hvorfor jeg ganske afslog hans Fordring med stærkere Motiver end denne maaske havde afvent, til hvilket hans Opfordring (skøndt Venskabelig) bevægede mig. Jeg kunde i den fjerne Fortid have meddelt ham disse, dog ikke ubeføjet, dertil har kuns manglet Speciel Opfordring. Nabo her i Tasmørket.

28de Jeg Karen og de 2 yngste Børn var hos Nabo i Julebesøg efter dennes Specielle Opfordring i Aftes. De øvrige 4 Børn var hos Broder Anders om Aftenen.

29de Vi mig og Karen og 2 yngste Børn var hos Broder Anders, de øvrige 4 var hos Naboes. Gl afdøde Svoger A. Jepsens 3 ældste Børn kom her i Dag.

30te Disse forblev her i Dag. Degnens Søn Anton og L. Andersen kom om Aftenen og blev her om Natten, dog kuns den første.

December 1853

31te Disse gik til Haderup. Broder Anders og Hustru og Børn og Naboe og Hustru og Børn og Søster Mette var her til Julebesøg i Dag. Den 24de d. M. betalte J. IvDatter 2 Rbd for 4 Pund Uld og 22 Skil for 1 Pund Smør. Jeg betalte Børnene for deres Sommeruld og Lam m.m. Knud for 2 Pund a 3 Mark 1 Lam 4 Mark 1 Rbd 4 Mark. Esper 1¼ Pund 3 Mark 12 Skil. Edel 1¼ Pund 3 Mark 12 Skil. Margrethe 2 Pund og 1 Faar 1 Rd = 2 Rbd. Ane Elisabeth 1 Pund 3 Mark, Visti Peter 1¼ Pund 1 Lam 2 Mark 8 Skil = 1 Rd 4 Skil. Sum = 6 Rbd 2 Mark 12 Skil.

Nota for 1853

April d.2den begyndte vi at køre Gødning. D. 16de fik vi sidste Rug af Loen. Maj d. 2den at pløje til Havre. 2den at saa Havre, 9de at lægge Kartoffler. 11te at pløje til Byg, 11te at saa Byg. 12te Fæet paa Græs første. 26de at saa Boghvede. d. 31te Studene paa Græs og alt tøjret. Juni 31te Hestene først paa Græs d. Aa. Juli d. 22de Vi begyndte at slaa Eng. August d. 25de at høste Byg, 13de at høste Rug. 31te at høste Havre. 26de Boghvede. September 20de at pløje til Rug. 1 Nov. at fælde Grønjord til Byg. 9de Hestene paa Foder til Bestandighed. D. 12te Dcb. Fæet. 9de sidste Gødning kørt ?.

Er indhøstet 36 Traver Rug, 20 Traver Byg 23 Traver Havre. Hø omtr. 28 Læs Faarelyng 9 Læs.

Et Aar igen

svandt rolig hen

Dit Forsyn Os Ledsaged

Vi derfor vil

Af Sind og Sjel

Dig takke alle Dage!

Tilgiv O Gud!

H?d mod Dit Bud

I Aarets Løb vi øved

Gid Fremtids Iid

Ved ærlig Flid

Ej nogen Sjel Bedrøver

Med frejdigt Haab

Vi nu et Aar

December 1853

I Jesu Navn begynder

Gid at vort lid

Til hver en Tid

I Fred Dit Navn forkynder

Januarius 1854

1ste Nytaarsdag. Knud var til Kirke.

2den Knud var ved Skræderen i Baaslundhus men traf ham ikke. Naboens Karl og Pige og 2 Børn af P. Landmaalers var her til Julebesøg om Aftenen men til Kl. 2 omtr.

3die De begyndte igen at tærskede Havre og fodrede Kreaturerne.

4de Ligesaa. I Dag Aften gik de 4 af vore ældste Børn til Haderis hos P. Landmaaler som til Julebesøg til Kl. 11 Eftmd.

5te Gik jeg til Haderup Præstegaard, hvor der ifølge Bekendtgørelse af 1ste d. M. blev afholdt et Valg af 3 Sogneforstandere for Haderup Sogn (skøndt ??) i Stedet for de 3 afgaaende N. Mikkelsen, J. Vad, J. Højgaard, med Pluveletet af Stemmer valgtes P. Knudsen med 19 Stemmer, Cr. Pedersen med 17 Stemmer, P. Pedersen med 10 Stemmer. Endvidere valgtes en Formand, Præsten, en Skolepatron P. Knudsen, en Skoleforstander Cr. Pedersen, en Dito O. Andersen. Fattigforstander P. Andersen, Dito B. Andersen, Dito P. Jensen. Senere blev foredraget til Forhandling Skrædder Daubjergs Giftemaal, hvorpaa blev gjort Afslag. Lars Hessellunds Udpasselering, hvilket blev givet medhold. Noget Snefog i Dag og lidt Blæst.

6te De tærskede Havre og fodrede Kreaturerne.

7de Ligesaa.

8de Søndag. Ingen til Kirke. Snefog og Blæst.

9de Ligesaa. Esper lidt upasselig. Knud og jeg fodrede Kreaturerne.

10de Ligesaa men mindre Snefog.

11te Knud tærskede igen lidt Havre. Jeg købte nogle 100 Smaabrød/Pebernødder af Visti Peter for 6 Skil.

12te Knud gik til Høstrup med 19 $\frac{5}{8}$ Pund Smør, som han solgte a 20 Skil Pundet = 4 Rd 8 Skil. 2 Kalveskind a 84 og 20 Skil = Sum 1 Rd 8 Skil = Sum 5 Rd 1 Mark. Han købte 1 Fdk Salt 20 Skil. 2 Pund Puddersukker a 18 Skil = 36 Skil. 3 Mark 8 Skil. Knud for Touren 1 Mark. Han gik paa Retour ad Haderup og tog 1 Skp Gryn hjem derfra. Vog 1 Lis Pund 11 $\frac{1}{2}$ Pund Sækken iberegnet.

13de Knud tærskede Havre.

14de Ligesaa.

15de Søndag. Knud gik til Kirke, men kom for sildig m.o. fl.

16de Drengene tærskede Havre og fodrede.

17de

Januar 1854

18de

19de

20de Ligesaa.

21de Knud kastede Havre, vi rensede dette og fik det af Loen af 9 Traver, 4 Tdr fremmest, som blev lagt paa Staldloftet over vestre Fag No.1.

22de Søndag. Var jeg til Kirke. Jeg leverede N. Jepsen 6 Pund hvid Uldgarn, hvilken eller senere Hustruen lovede at levere samme til en Farver fra Holstebro til at Farve mørke blaa til 20 Rbskil Pundet, hvilket en paasat Seddel udviste. Dette indeholder 27 Klauser. Jeg købte af Præsten Naboens Præstetiende for d.Aa. 17 Skp Rug a 9½ Rbd Tønden = 20 Rbd 2 Skil paa Credit. Betalt d. 26d. M.Contant.

23de Af de Pagina 872 antegnede 7 Rbd 3 Mark er hende ifølge Anmodning i Dag leveret hele Summen = 7 Rbd 3 Mark, som hun foregav at behøve til hendes Nødvendigheder, da hun føler Dyrtidens Trykkende Omstændigheder, nemlig Pigen Maren Nielsdatter. Hun købte 1 Pund Uld a 3 Mark. 1 Pund ?? a 26 Skil. 1 Skp Kartoffler a 20 Skil Alt Sum = 5 Rbmark 14 Skil betalt. Fik baggest Havre af Loen. 4 Skp fremmest No. 2, 2 Skp lagt østlig ved det forrige.

24de havre af lidt Rivning og No. 5 Spilding, 2 Skp fremmest lagt sydøstlig i Hjørnet No. 3. ½ Skp Skumring lagt nordøstlig No. 4.

25de Drengene tærskede Byg, jeg reparerede ved Dyndtrugen i Hjørnene.

26de Jeg gik til Haderup, hvor der i Præstegaarden afholdtes et Møde af samtlige Sogneforstandere, hvor adskilligt blev forhandlet især ang. Fattigvæsenet med Hensyn til Dyrtidens Tryk, men da der endnu ikke fandtes tilstrækkelig Anledning til at affatte den ved Lov tilladte Paategning af fordoblet Udgift til Fattigvæsenet, blev den vedtagne Bestemmelse forandret saaledes, at Præsten blev overdraget at købe og lade meddele de sig meldende 3 Husmænd Erik, J. Nielsen, J. Fleng de første indtil 1½ Td Rug og den sidste indtil 1 Td. indtil videre. Erklæring blev meddelt ang.

Omkostningerne ved Høgild Bro som Amtsbro betragtet efter Herredsfogdens Fordring. Jeg betalte Præsten 20 Rbd 1 Mark for Naboens Tienderug (Præstetiende) 17 Skp Rug a 9 Rbd 3 Mark Tønden. Den afgaaende Skolepatron J. Christensen Vad af Neder Feldborg leverede mig Beholdningen fra f. Aa. af Haderup Sogns Specielle Skolekasse med Sum = 2 Rbd 5 Mark 9 Skil. de 5 Mark 14½ Skil som Tavlepenge betragtet. Ifølge den Almindelige Skolekasses Regnskabsudseende har denne en Underbalance af 16 Rbd 3 Mark 8 Skil. hvilket er antegnet skyldig til Præsten. Jeg modtog igen Skoleanordringerne.

27de Drengene tærskede Byg. I Gaar den 26de var Esper hos N. Christensen i Faarbæk ved hans Tyr med den yngre sorte Ko 2den Gang, 1ste Gang d. 25de Novbr. f. Aa. betalt d. 25de Decbr. f. Aa.

28de Ligesaa.

Januar 1854

29de Søndag. Knud var til Kirke.

30te Knud kastede Byg og fik dette af Loen $7\frac{3}{4}$ Skp fremmest til Sædebyg lagt over Forstuen og $2\frac{1}{4}$ Skp baggest, som blev tilligemed 1 Skp af det omtr. 6 Skp paa Loftet slagen til Malt. Skrædder N. Cr. Kom her.

31te De tærskede Rug af nørre Gulv.

Februarius 1854

1ste Vi kørte 2 Sten fra Gaarden til Dæmning ved Vadkrogsanden paa Trilleboerne. 2 Læs dertil fra oven Kielsanden med Hestene, hvilke de dels kørte paa Baaren (Trillebør) dels trillede ned paa den over Grøften liggende Snedrive, da Isen og Vandet har slaaget noget ind nordøstlig ved Groben (Grøften). Karen købte et Stykke Flæsk eller Svinekød af Naboen.

2den De tærskede Rug. Jeg gik til Naboen Jakob Pedersens Bopæl og modtog af dennes Hustru det købte Flæsk 1 Lis Pund 13 Pund a 1 Rbmark Pundet = 4 Rbd 5 Mark. Jeg leverede hende 5 Rbd Seddel.

3die Drengene tærskede Rug. Faarene var i Dag først i Marken d. Aa.

4de Ligesaa. Vi bar Kartoffler ind af Laden i Kammeret i nørre Stue, i alt omtr. 3 Tønder, nu er Graven omtr. fyldt lige til Gulvet, vi dækkede denne til igen med Tørv og Halm.

5te Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg an?derede med Skolelærerne Pallesen og N. Chr. om at holde Sommerskolerne efter Præstens Anmodning, men da de forlangte højere Løn, vilde jeg ikke inklade mig paa allene at afgjøre, men lod det i Bero til videre. Jeg leverede til Sognefogden J. Andersen til at betale paa Holstebro Amtstue for f. Aa. 2den sidste Cvartaler 21 Rbd 3 Mark 1 Skil og 6 Skil til F??penge kaldet, alt Sum = 21 Rbd 3 Mark 7 Skil. samt Skatterne af Skolelodden i Haderup iberegnet, Brandpenge af Bygninger 1 Rbd. hvorfor forventes Cvitering meddelt. Jeg betalte N. Jeppesen i Haderup 5 Rbd 3 Mark for 6 beredte Faareskind, hvilke jeg modtog den 25de Decbr. f. Aa. og er ført til Udgift for f. Aa. med 6 Rbd. Pagina 911, hvorimod en lignende anden resterende Sum er ført til Indtægt Pagina 910. Denne betalte mig for 2½ Pund Smør a 24 skil Pundet 3 mark 12 Skil. Knud var i Høstrup og solgte og leverede 1 Lis Pund 8¾ Pund Smør a 20 Skil Pundet = Sum 5 Rbd 15 Skil betalt. Han købte 1 Fdk Salt 20 Skil Pundet, Sæbe 8 Skil. Spenserier 2 Mark Sum = 3 Mark 12 Skil. 8 Skil for Tour og Retour, 8 Skil for 1 Kepstok. Jeg betalte Esper 5 Mark 12 Skil, som han har udlagt for noget sort Lærred, og en sort Tørklæde til en Bissekræmmer H. Christen fra ?ureberg.

6te Drengene tærskede Rug, Broder N. leverede mig 2 Skp Rug til Konge og Præstetiende.

7de Ligesaa. J. Iversdaatter betalte 8 Mark af de 2 Rbd for Uld, igen 4 Mark skyldig. Jeg købte 4 Dus. Hornknapper af P. Nielsen Faarbæk a 3 Skil 5 Skil pr Dusin = 1 Mark.

8de

9de Ligesaa.

10de Ligesaa. Søster Mette 1 Pund Smør 1 Mark betalt.

11te Knud kastede Rug af 9 Traver 3die og 2den Kjerv. Vi fik dette af Loen. 9 Skp blev maalt i Sække til Mølle, 1 Skp til Kirkesangeren, 6 Skp kom paa Loftet alt = 2 Tdr. N. Revsgaard købte nogle Klude til beløb 22 Skil. vi købte af ham nogle Knappenaale, Synaale, Fingering, Bændler, 2 Knive m.m. alt til Beløb = 2 Mark 12 Skil.

Februar 1854

12te Søndag. Knud og Esper var til Kirke. Knud indkrævede Kommunalregninger i Haderup, Vistorp, Løvig, Haderis og Staulund alt 10 Rbd 2 Mark 6 Skil. Rest 2 Rbd 4 Mark 14 Skil. P. Christensen fra Egebjerg, Søkendebarn var her, jeg fulgte med ham til Broder Anders, af hvem han købte et Par Stude a 78 Rbd, en sort og en graabroget.

13de Jeg kørte til søndre Mølle med de 9 Skp Rug. Jeg leverede Kirkesangerens Hustru 1 Skp Rug Degnekorn. Fourage 3½ Lis Pund Halm og 2½ Lis Pund Hø, havde 4 Skp Rug for denne til og fra Møllen, noget for P. Dahl, Kr. Vestergaard, N. Jepsen, T. Dahl og en Del for Præsten til Møllen. Jeg købte 4 Skp Rug til Søster Mette a 4 Rbd 3 Mark af Mølleren betalt contant. Drengene tærskede Rug.

14de Ligesaa, jeg betalte Skræderen N. Cr. Johansen, som har syet for os siden d. 30te f. M. 1 Kjortel til Esper, et Par Læder og et Par uldne Bukser til Knud, 2 Par uldne Bukser til Esper, Læderærmer og Brystdupper til begge, 1 Vest til Knud, 1 til Esper blaa, 1 Dito og 1 Tavlet til mig. Bukser Vest og Kasket til Visti Peter, til den sidste satte han sin egen Skygge a 8 Skil, han reparerede mine gl Kjoleærmer, som var for snævre og noget brystfældige. Jeg betalte ham for det hele Skyggen iberegnet 1 Specie = 2 Rbd.

15de Ligesaa.

16de Ligesaa. Vi mig og Esper muggede noget Møg fra Lammene, som var for høj og kørte dette ned paa Askemødding med Trillebaaren. Jeg betalte Kommunalafgiften 4 Mark 11 Skil til de indkrævede.

17de

18de Ligesaa.

19de Søndag. Jeg var til Kirke, jeg modtog Kommunalpenge af enkelte Beboere i Haderup og Haderis. Jeg leverede Præsten den paa den mig han denne tilsendte Liste 10 Rbd 2 Mark 6 Skil med Undtagelse af Cr. Rosgaard og N. Andersens Bidrag, som resterer, denne efter Foregivende som følge af en mindre god Evne, og hien efter mindre god Villie ved Optrædningen af Knud d. 12te d. M. Præsten leverede mig til Indtægt for Sognets Almindelige Skolekasse Bidraget af de i Neder Feldborg til Plantage nedlagte Gaarde af Hartkorn = 12Td. 1 Skp 1 Fdk 1¼ Album 7 Rbd 10 Skil som et Slags Honorar eftergav Præsten mig som den til 1ste April udstedede lovede Afgift af 1 Rbd for at overlade mig nogle Aviser, nemlig Berlingske Tidende til Læsning et Aar, skøndt disse ikke i den forønskede Orden er mig tilhændekommet som noget H??. Honoraret skulde hidrøre fra, at jeg 22de f. M. købte af ham Naboens Præstetiende 17 Skp Rug, som han med fl. forledte mig til at love ham 9 Rbd 3 Mark for Tønde, betalt d. 26de f. M. med 20 Rbd 1 Mark. Altsaa 1 Rbd 4 Skil mere end 9 Rbd for Tønden, for hvilken sidste man i almindelighed kan købe 1 Td Rug saavel hos Mølleren som andre, hvilket man maa formode, at Præsten senere er blevet gjort opmærksom paa, og saadant at have været Motiverne til den betegnede Fremgangsmaade, for hvilket jeg med Føje

Februar 1854

teede mig taknemlig. Jeg betalte N. Jepsen i Haderup for 6 Pund Uldgarn, som denne har besørget farvet mørkeblodt (men dette blev kun lyseblaa) 1 Rbd 1 Mark 4 Skil for Farver Lomand Holstebro. Smeden P. Laugesen var her i Dag Fmd. og lagde Skoene om under begge Hestene (jeg havde Søm). Jeg betalte ham derfor 12 Rbskil.

20de Vi fik sidste Rug af Loen af $4\frac{1}{2}$ Trave, 1 Tønde som blev lagt paa Loftet til 6 Skp er 14 Skp og 3 Skp og 2 Skp fra Niels er = 5 Skp. I Alt = 2 Tdr. 3 Skp.

21de De tærskede Byg. Jeg gik til Neder Feldborg Eftm. ang. at Karen har faaet et saadan Værk i hendes venstre Ben, at hun desaarsag er nødsaget til a være i Sengen og har dog Uroe. Jeg talte med Cr. Jepsens Datter, denne som har haft lignende Tilfælde, men denne kunde ikke give antagelige Raad desangaende undtagen noget sort Vinteruld istrøet brændt Allun at gøre Omslag af, dette prøberedes og Smerterne hævede sig dog noget lidet.

22de De tærskede Byg.

23de Ligesaa, sidste Byg d. Aa. kastede af, fik dette af Loen af $4\frac{1}{2}$ Trave $6\frac{1}{2}$ Skp fremmest mest til Sædebyg, $2\frac{1}{2}$ Skp Bagest = 9 Skp.

24de Knud var hos Smeden Lauge og fik et Fiskejern smedet, han betalte Smeden 8 Skil derfor. Drengene ved Aaen at fiske efter Ørreder, men traf ingen. Jeg reparerede Træsko.

25de Knud gjorde lidt ved en Skovleskaft m.m.

26de Søndag. Knud var til Kirke. Jeg sendte 10 Spcier med Naboen til Haderup for at købe min Kongetiende, da han berettede, at Tienderevisøren i Dag forhandlede der, men da Ruget ikke kunne købes for 9 Rbd Tønden, sendte han mig Pengene igen ved Knud, der holdtes ingen Prædiken i Dag i vor Kirke.

27de Jeg reparerede lidt ved Ploven m.m. Børnene var ikke i Skole, da der ikke var nogen Lærer (da denne varetoget en Børnebal).

28de Regnvejr. Karens Søster Mette var her paa Besøg.

Martius 1854

1ste Som sædvanligt, Esper var i Faarbæk hos N. Christensens Tyr med næststingste sorte Ko. Børnene i Skole

2den Ligesaa, ingen bestemt Arbejde undtagen at Esper fodrede og jeg reparerede ved adskilligt. Vi kørte 4 Læs Fæmøg til Damstederne.

3die Jeg kørte i Forening med Nabo med min sorte Hoppe og dennes brune og Vogn til Qvisgaard i Borbjerg Sogn med vores Kongetiende 17 Skp Rug for hver. Nabo leverede det hele, da jeg har købt hans Præstetiende (vide Pagina 905) og lod altsaa denne levere til Kongetiende. Vi kom hjem i Tasmørket om Aftenen. Drengene begyndte at køre Gødning med Stude nordøstlig 5 Læs.

4de De kørte Gødning 2 Læs Fæmøg til Damstederne med Heste, og 2 Læs af Møgdyng og 5 Læs med Stude nordøstlig.

5te Søndag. Jeg var til Kirke, der holdtes Liigprædiken over Cr. Madsen af Egelund, hvis afsjælede Legeme i Dag blev begravet. Jeg betalte Tømmermand P. Knudsen Feldborg 5 Mark 5 Skil for udført Reparation paa Degneboligens Vinduer paa Skolekassens Regning. Jeg paategnede M. Cr.Datters Skudsmaalsbog for Naboe m.fl. Husbønder.

6te Vi kørte Gødning 16 Læs. Eftmd var Knud i Høstrup med og solgte der 1 Lis Pund og 10 Pund Smør a 22 Skil Pundet = 5 Rbd 5 Mark 12 Skil betalt for købte 1 Pakke Tvist a 22 Mark, Spenserier og Farve for 4 Mark 12 Skil contant, 1 Rbd 3 Mark. Jeg gav Knud for Touren 8 Skil. Knud og Esper for 2 Lis Pund Fisk a 3 Skil Pundet, 1 Rbd efter min Bestemmelse som den ½ Værdi for Fiskeriet. Den 3die d. M. betalte Søster Mette de 4 Rbd, som hun var skyldig for ½ Lis Pund Uld, som hun købte f. Aa. 5 Ungfæ i Marken.

7de Vi kørte Gødning 20 Læs.

8de Vi kørte Gødning 20 Læs.

9de Regnevej, vi kørte ikke, jeg reparerede ved Ploven m.m.

10de Vi kørte Gødning Fmd 10 Læs. Eftmd Regnevej.

11te Vi kørte Gødning 22 Læs nu kørt 100 Læs. Jeg leverede P. Christen Fisker paa hans Anmodning 1 Lybsskil ved Karen, som han foregav at forestille et Slags Indsats i en ny Silke Tørklæde til Værdi 10 Rbmark, som han foregav skal bortspilles førstkom. 2den Paaskedag paa hans Bopæl paa N. Feldborg Hede, til hvis Deltagelse han i Dag gjorde Indbydelse.

12te Søndag. I Dag var smaa Stude og 3 Aars gamle Kalve paa Marken, da Vejrliget siden den 6te ikke har været godt. Esper var til Kirke. Om Eftmd var han i Faarbæk hos N. Christensen med den ældste sorte Ko ved hans Tyr.

13de De kørte Gødning 22 Læs nordøstlig.

Marts 1854

14de Vi kørte Gødning 22 Læs. Knud klappede sammen af det udkørte. I Gaar Eftmd aflagde jeg tilfældigvis et Besøg hos Broder Anders, saavel som hos Naboe i Forening med Svoger Cr. Christensen fra Høgild, som i Dag kom hertil.

15de Vi kørte 6 Læs nordøstlig, Knud klappede det sidste og dette sammen der. I Alt 50 Læs = 300 da dette er aflæsset 2 Steder. Knud begyndte at kaste ud sydlig paa samme Agre, vi læssede Fæmøg 1 Læs 8 Steder og kom derpaa 2 Steder hvert Læs.

16de Ligesaa. Drengene slog lidt Lyng norlig, som vi kørte hjem Aften til Fæet.

17de Knud begyndte at kaste Dynd. Vi kørte Gødning 24 Læs. Eftmd var Esper i Faarbæk hos N. Christensen med broget Kvieko ved hans Tyr.

18de Vi kørte Gødning. Karen hos Væveren med 8 $\frac{7}{8}$ Pund Tvistgarn. Jeg købte en Kjepstok af A. Pedersen 1 Rbd 24 Skil. Betalte Væver A. Cr. Ld for 24 Al Tosild 3 Mark. I Anledning af mig d. 15de d. M. fra Hr. Købmand J. Sørensen i Skive tilsendt Regning dateret 17de Jan sidste No?? af fra 23de Maj 1853 stor til Beløb 1 Mark 10 Skil. indlagt jeg i et lidet Brev saalydende ?? ?? Købmand Sørensen i Skive. Den mig fra Dem den 15de d.M. tilhændekommen Regning sendes herved indlagt, de vilde ?? undskylde sligt som Følger af Omstændighederne, da jeg ikke kender Motiverne til dens Tilværelse. Altsaa er Genstanden hvad mig angaar en Gaade, hvis Opløsning jeg ikke kan indlade mig paa, men overlade samme med Føje til Udstederen.

Staulund d. 18de Marts 1854. Med Agtelse Ærb. P. Knudsen.

Capitaltakst for 1853 for Ringkøbing Amt.

Rug pr Tønde 28 Rbd 24 Skil. Byg pr Td 5 Rbd 13 Skil. Havre 3 Rbd 19 Skil. Boghvede 4 Rbd 68 Skil. tør Flæsk pr Lis Pund 2 Rbd 80 Skil. Smør Lis Pund 4 Rbd 6 Skil. Honning Pot a 19 Skil. Ifølge Cekulere sat i Ribe d. 1ste Febr 1854.

Rigsdagen har vedtaget og Regeringen stadfæstet følgende Lov.

1. Kongen skal kunde meddele Consesion til en fra Hertugdømmet Slesvig med og uden Sidebaner igjennem Nørrejylland i saadan Retning, som maatte findes tjenlig for det Offentlige Tarv fortsat Jernbane til Frederikshavn med en Bro ved Aalborg over Limfjorden.

2. Saavidt det til Øjemedet Opnaaelse udfordres, skal Statskassen i Anledning af saadant Jernbane Anlæg kunde forpligtes for et Aarligt 4 Procent Rentebeløb af indtil 646 Lft. i det Højeste for hver Dansk Miel, den hele Jernbane kommer til at udgøre d. 31. Juli 1853 Frederik R. W g C Spo?? ??.

19de Jeg var til Kirke, jeg leverede Præsten en Del af Holbergs Comedier. Knud i Høstrup med Tosild til Stampning.

20de De kjørte Gødning, Knud kastede Dynd.

Marts 1854

21de De kørte Gødning. Jeg pløjede ved Damstederne + solgte $\frac{1}{2}$ Td Kartoffler til Gjordemodermanden. Knud kørte disse til Haderis.

22de De kørte Gødning. Jeg gik til Haderup Præstegaard ifølge Bekendtgørelse, hvor der afholdtes et Møde af samtlige Sogneforstandere, hvor adskilligt blev Forhandlet, nemlig Angaaende L. Daubjerg Skræderens Giftemaal m.m. Præsten vægrede sig ved at udstede Listerne til Skoleforstanderen for Skoleskatternes Indkrævelse for 1ste $\frac{1}{2}$ Aar, hvorfor jeg maatte paatage mig (som ??) dette Arbejde, da det er nær paa Tiden, og desaarsag opsøge Skoleprotokollen, som ingen af de tilstedeværende vidste, hvor samme opbevaredes. Denne fandtes i Degneboligen, i Kirkesangerens Fraværelse hvis Søn Anton leverede mig samme til Afbenyttelse.

23de De kørte kun lidt, da det var streng Blæst. Jeg lignede paa Skoleskatten ved at uddrage det halve af Hartkorns og Formueskatten for hver enkelt Yder af begge Summer.

24de Ligesaa. De kørte Gødning. Edel til Kirke. Knud pløjede Havrestub ved Damstederne for igen at ompløje til Havre.

25de Blæst og lidt RegnJeg skrev de ommeldte Lister til Skoleforstanderne til at indkræve Skoleskat af 1ste April d. Aa det $\frac{1}{2}$. Øster Distrikt O. Andersen 54 Rbd 2 Mark 6 Skil. Vestre Distrikt B. Andersen 51 Rbd 2 Mark 7 Skil. Sum = 106 Rbd 4 Mark 13 Skil samt et Brev med hver desangaaende.

26de Søndag. Var Knud til Kirke, han leverede Præsten nogle Anordninger, som han laante mig d. 22de d.M. ?? ? ?? Breve med m. med Listerne til Skoleforstanderne. Han købte en Kardus af N. Jepsen. 18 Rbskil. betalt forleden Dag A. Ktr. Laursdatter i Væverløn for et Stykke 24 Al Tosild Tøj 3 Mark, sendt til J. Knudsen for $\frac{1}{2}$ Lod ?? 13 Skil. Jeg gik til Vrou Præstegaard og talte med Hr. Laurberg om en Attest ang. Stedmoders Dødsfald, men jeg fik den ikke i Mangel af Stempletpapir dertil. Jeg gik til Svoger Kjeld om Aftenen.

27de Jeg logerede der om Natten, solgte $3\frac{1}{2}$ Skp Rug og 2 Skp Byg, nemlig Aftægt til 1ste Maj til Svigerfader for 4 Rbd eller 2 Specier betalt contant. Jeg gik hjem Eftmd. De kørte Gødning. Knud harvede Eftmd ved Damstederne.

28de De kørte Gødning. Eftmd harvede jeg med Heste ved Damstederne. Knud kastede Dynd.

29de De kørte Gødning, slog Lyng om Middagen. Eftmd reparerede jeg ved Studestader? i Stuehuset. Jh. IversDatter kom med 35 Alen Tvistlærred a 3 Skil Alen, hun vilde ikke have mere Betaling contant end de 4 Mark cveteret, som hun var skyldig for Uld fra f. Aar. Rest = 2 Mark 9 Skil.

30te Vi kørte Gødning og kørte det slagne Lyng hjem til Fæets Fodring. 2 Lam er født i Dag.

31te De kørte Gødning sidste af Møgdyng, i denne omtr. 350 Læs. Eftmd kørte vi 3 Læs Hestemøg til Bækmunde og kørte noget Jord derpaa af Brinkerne.

April 1854

1ste Fmd kørte de Hestemøg dertil. Eftmd kørte vi Jord af Brinkerne derpaa. Esper var i Faarbæk til Tyr med gl sorte Ko 2den Gang.

2den Søndag, var jeg og Karen til Kirke. Vi kørte. Karen leverede Præsten 1 a 2 Pund Smør, 2 Snese Æg som Tiende af Smaarædsel. Jeg købte en Skovlskaft af N. Jepsen 8 Skil betalt. Bent Andersen Gl Jordhuset betalte af det i Vestersognet indkrævede Bidrag for 1ste Halve Aar 36 Rbd 1 Mark 15 Skil. 15 Rbd 8 Skil resterer = 51 Rbd 2 Mark 7 Skil. Han leverede mig Cviteringen for Præstens det Hele Aars Bidrag 4 Rd 2 Mark 6 Skil. Jeg betalte mit $\frac{1}{2}$ Bidrag 1 Rd 2 Mark 9 Skil til Skolevæsenet d. Aa.

3die Fmd kørte de i JTorp Eng med Stude. Eftmd Streng Blæst. De begyndte at rydde lidt i gl Grøft.

4de Blæst og Regnvejr, hvorfor vi ikke var paa Marken. Eftmd kørte vi Møg med Heste, Esper kørte lidt Jord med Stude i JTorp Eng. Knud var til Smedie hos Smeden Lauge og fik en gl Grøftespade repareret og lidt mere smaat. Dagløn 1 Rbmark betalt. Jeg gik til Cr. Fisker paa O. Feldborg Hede i Anledning den, hans Stuehus i Dag overgaaede Brand med deriværende assorede Gjenstande for at erfare det reddedes Beskaffenhed.

5te Jeg gik igen til bemeldte Hus eller Brandsted, hvor den 2den Distriktsforstander Hr. Kirk?? Andersen mødte. Vi lod de fra Branden reddede Gjenstande taksere af Sognefogden og Jakob Simonsen, som var nærværende og fandtes dertil villige. Det reddedes Værdi blev efter bedste Skønnende ansat til Værdie mellem 2 og 300 Rd og Taktionsforretningerne blev skrevne og underskrevet af Vedkommende Forstandere og Taksationsmænd, men Branddirektøren ej heller Herredsfogden indfandt sig endnu i Dag paa Brandstedet. Om Fmd kørte Drengene lidt i JTorp Eng. Eftmd kørte de af Søster Mette hendes Gødning. I Dag Fmd var Knud i Høstrup med 13 $\frac{3}{8}$ Pund Smør a 20 Skil Pundet = 2 Rd 4 Mark 11 Skil. han købte Spenserier, Farver og 1 Fdk. Salt minus 1 Rd 6 Skil = 1 Rd 4 Mark 5 Skil. 5 Mark betalt Esper for Udlæg. 2 mark 2 Skil betalt Knud for gjort Udlæg. 3 Skil for Tour. 1 Mark 8 Skil har jeg modtaget = 1 Rd 2 Mark 13 Skil.

6te Jeg gik til Faarbæk, hvor der afholdtes Eksamen for østre og Nedersognets Børn. Skoleforstander Ole Andersen betalte mig det af ham indsamlede $\frac{1}{2}$ Aars Bidrag til Skolevæsenet 53 Rbd 2 Mark. Rest = 1 Rbd 6 Skil. Sum = 54 Rbd 2 Mark 6 Skil. jeg betalte Skolelærer Cr. Pallesen i Løn 7 Rbd 3 Mark. Kostpenge 15 Rd 3 Mark 12 Skil. til Blæk 12 Skil. Sum = 23 Rd 1 Mark 8 Skil. Faarbæk Skolestue 2 Rd 3 Mark. Kølvråa 2 Rd 3 Mark. Graasand 2 Rd 3 Mark. Sum = 30 Rd 4 Mark 8 Skil. Betalte Skolelærer N.Chr. Nielsen Vinterhalvaar 15 Rd. Kostpenge 11 Rd 3 Mark 8 Skil. til Blæk 12 Skil. Sum = 26 Rd 4 Mark 4 Skil. Eftmd begyndte jeg at pløje til Havre i Svinehovgaard med Stude. Drengene ryddede i Grøften østlig.

7de Jeg pløjede lidt i Svinehovgaard med Stude. Om Middagen kørte jeg til Søndre Mølle og modtog Melet af 1 Td Rug, som jeg forhen havde købt og sendt Sækkene med Naboen forleden Dag. Jeg betalte Møllerens Søn derfor 9 Rbd contant. Drengene ryddede i Grøften (Jeg leverede Gjerdemoderen 4 Skp Kartoffler).

April 1854

8de Jeg gik til Haderup Skole, hvor der afholdtes Eksamen for søndre, vestre og nordvestlige Skoledistrikters Skolepligtige Børn af 2den Klasse. Jeg betalte Skoleholder N.Cr. Nielsen resterende Kostpenge 20 Rbd. Hr. Skoleholder Andersen 9 Rbd 2 Mark 1 Skil. dito Kirkegerløn 10 Rbd = 39 Rbd 2 Mark 1 Skil. denne sidste betalte mig 2 Mark 8 Skil for 2 Pund Smør a 20 Skil Pundet. Den 6te d. M. betalte Mette 2 Mark 8 Skil for 2 Pund. Degnen overlod mig en Bistade, som jeg og Mf. N.Chr. tog hjem med for at ligge hos mig til Halve. De ryddede Grøft af, Eftmd kørte de nogle smaa Sten til Dæmning med Heste. Mette havde Studene at køre hendes Gødning.

9de Søndag. Esper var til Kirke, jeg betalte Nabo 2 Mark, som han ifølge min Anmodning har betalt N.Cr. Christensen Kusk for 4 Køer ved hans Tyr f. Aa. Knud var i Høgild efter 12 Alen Tosild, som der var stampet a $1\frac{1}{2}$ Rbskil = 18 Skil. Han red paa sorte Hoppe og fik Sko lagt under denne ved Peder Laugesen, betalte derfor 8 Rbskil.

10de Fmd pløjede Knud til Havre med Heste i Vadkrog. Esper kørte Dynd paa søndre Ager 4de fra søndre Side i Svinehovgaard, nogle Læs paa Brinken i Vadkrog. Eftmd kørte de Sten til Dæmning med Heste. Jeg pløjede en Ager til Havre med Stude. Børnene lagde omtr. 1 Skp tidligmodne Kartoffler i Brinken, 7 Rader i hver Side og nogle røde i Midten.

11te Knud pløjede i L. Krog med Heste til Havre og Middagen gjorde en ny Pile Muldfjel til Ploven. Esper pløjede i Svinehovgaard med Stude, om Middagen lagde de Sten paa Dæmning. De hentede lidt Lyng til Kvier og Stude, som de slog i Gaar Middag.

12te Knud kørte Fladtørv paa Dæmning, pløjede i JTorp Eng til Havre. Esper kørte nogle Fladtørv og lidt Dynd paa nogle Steder paa ny Agre, hvor Vindens Hastighed har begyndt at gøre Sandhuller i de senere Tidens Storme. Eftmd pløjede vi af til Havre i JTorp Eng med Stude og tilsidst en Ager Grønjord ved vestre Ende, de jevnede lidt ved Brinken derved.

13de Skjertorsdag. Var jeg og Karen og Knud til Kirke, mig og Karen var til Alters. Hestene var indstaldet hos T. Dahl. Ole Korshus betalte mig 4 Mark 1 Skil af det resterende Skolebidrag fra T. Sørensen og N. Andersen Haderis. Vi lod de 2 – 4 Aarige Stude gaa paa Marken for at græsse i Dag først d. Aa.

14de Langfredag. Esper var til Kirke. Knud gik til Høgild og modtog der $8\frac{2}{3}$ Alen Tosild a $1\frac{1}{2}$ Skil pr Alen = 13 Skil.

15de Jeg saaede i Elkrog omtr. $5\frac{1}{2}$ Skp Havre, harvede det med Heste og kørte nogen Læs Fladtørv oven til Dæmning. Jeg og Esper jevnede i JTorp Eng de Huller, vi har gravet der for at køre paa de sandige Agre ved Bækmundten. Eftmd arbejdede vi paa Nederskifteagre.

16de Søndag. Paaskedag. Jeg var til Kirke. Ofrede Præsten 22 Skil Degnen 13 Rbskil. Jeg betalte Sognefogden 10 Rbskil for et Stykke stemplet Papir, som han har anskaffet mig til en Præsteatest ang. Stiftsmoders Dødsfald. Planteuren betalte mig $\frac{1}{2}$ Skolebidrag 4 Mark 8 Rbskil.

April 1854

17de 2den Paaskedag. Knud og Esper var til Kirke. Villads Løvig modtog ved sin Søn her 1½ Tdr Kartoffler a 2 Rd Tønden = 3 Rd betalt, disse var betinget d. 13de d. M.

18de Jeg saaede Havre i JTorp Eng omtr. 5½ Skp. Esper kørte lidt smaa Gødning med Stude paa halve af det Grønne og Kilen nordlig. Eftmd skovlede Drengene Sand af Eng neden Kielsanden. Jeg saaede omtrent 2 Skp Havre i søndre Ager i Svinehovgaard og harvede dette med Heste.

19de Jeg saede det øvrige i Svinehovgaard og Vadkrog omtr. 8½ Skp. Alt = 10½ Skp og harvede der med Heste. Esper kørte lidt ved Damstederne med Stude. Eftmd spredede de Gødning til Havre nordøstlig paa det fældede. Ved Aftenstid begyndte vi at pløje der med Heste og Stude.

20de Vi pløjede denne Ager omtr. 40 Omfart fra nordre Ende til neden Bækken samt 115 Læs Gødning med Stude og Heste og saaede i dette 5½ Skp Havre og harvede dette med Heste. Eftmd slog Drengene lidt Strølyng østlig ved Hedeagre. Jeg harvede dette Havre af, begyndte at pløje til Havre ved Damsteder.

21de Knud begyndte i Dag at grave Tørv. Esper kørte Hestemøg paa Havre og Rugstub østlig ved Damsteder paa de 2 smalle Agre tværs for det fældede, den norden østligere. Jeg pløjede Rugstub der med Heste. Eftmd jevnede Esper ved Grøfterne mellem Agrene derved.

22de Drengene grov begge Tørv, jeg pløjede Havrestub ved Damstederne. Eftmd harvede jeg Havre af i Svinehovgaard og Vadkrog.

23de Søndag. Var Knud, Esper og Edel til Kirke. Knud var først i Feldborg. Esper var i Høstrup med 8 Pund Smør a 22 Skil = 1 Rbd 5 Mark. Han betalte 22 Skil for 2 Pægl Tjære, for 1 Fdk Salt 20 Skil. for 1 Kardus 18 Skil. for 1 Pund Puddersukker 18 Skil. 1 Cikorie 3 Skil. Sum = 5 Mark 1 Skil.

24de Jeg saaede i det pløjede Rug og Havrestub 5½ Skp Havre omtr. Eftmd pløjede jeg Havrestub nordlig derved og saaede nordre Halve af Bygstubagre og harvede dette med Heste. Drengene grov Tørv.

25de Jeg harvede Havre af ved Damstederne, saaede i nordre Ager norden Brinken omtr. 2 Skp Havre af No. 2. Knud og Esper grov Tørv, noget Blæsevej. Jeg skrev et Brev med en Liste over Restencen af Skoleskatten for 1ste Halvaar. I Alt Sum 9 Rbd 5 Skil med Anmodning til Amtet om at foranstalte Restencen indrevet til Indtægt for Sognets Almindelige Skolekasse.

26de Knud overharvede Havre i JTorp Eng og L. Krog. Esper grov sidste Tørv 80 Læs. Eftmd muggede Knud søndre Faaresti. Jeg gik til Haderup Præstegaard, hvor der ifølge forudsket Bekendtgørelse afholdtes et Sogneforstanderskabsmøde, hvor adskillige Sager af Præsten blev foredraget, 1 eks. Feldborg Østergaards Udstykningskoster fremlagdes, hvilke anbefalede. Ang. Høgild Broe gjort Indvending. Ang. den Dauberske Sogn givet Afslag som forhen, skøndt Præsten ivrede mere en ønskeligt eller lovligt for at fremme samme Fraværelse af Vedkommende. Brevet til Amtet ang. Restancerne nægtede han at modtage til Afsendelse med Trods og til Slutning ang.

April 1854

Slesvigernes Separation m.m. modbydeligt. Jeg leverede N. Jepsen Brevet til Afsendelse med Posten paa Løverdage, denne modtog den med Velvillie til Besørgelse. Ole Andersen betalte mig det resterende af hans Distrikt 2 Mark 5 Skil. Bendt Andersen 4 Mark 5 Skil. Cr. Rosgaard Sum = 1 Rd 10 Skil. Eftmd kjørte jeg 4 Læs Faaremøg til Gromoseager med Heste.

27de Vi pløjede den østre Ager og lagde i denne omt. 9½ Skp Kartoffler. Eftmd kjørte jeg 3 Læs Faaremøg paa vestre Ager derved, de gl Harvere var sat paa og desaarsag Læssene store.

28de Vi pløjede bemeldte vestre Ager med Stude og lagde der omtr. 11 Skp Kartoffler. Eftmd kørte Knud 4 Læs mest Hestemøg paa en liden grøn Ager norlig ved Damstedet. Esper jevnede ved et Udløb ved Simons Elkrog, som de begge dæmmede i Gaar. Eftmd. Jeg rettede lidt ved Vandet paa Nederskifteager og Elkrog.

29de Jeg kørte til Vormstrup og købte af Chr. Jensen der 1 Td. Rug, som jeg modtog og betalte med 8 Rbd og 3 Mark. Jeg kørte til Hagebrogaard. M. N.Datter leverede mig 2 Rbd 24 Skil, som jeg betalte søndre Møller Th. Christensen for 2 Skp. som hun har modtaget. Jeg kørte til Løvig og leverede Svoger der 2 Skp Kartoffler, 4 Pund Smør, 4 Pund Flæsk, 2 Pund Ost, 1 Snes Æg, som han i Morgen lovede at befordre til Svoger Kjeld i Laanum, som det resterende af Svigerfaders Aftægt for 1ste Halvaar. Jeg kørte til Møllen og fik Ruget og 2 Skp Malt malet og 2 Skp Rug til M. N.Datter, som jeg kørte til Jens Villadsens. Knud og Esper pløjede den grønne Ager norlig ved Damsteder med Stude. Eftmd jevnede de Havre i Eng m.m.

30te Jeg var til Kirke. Esper gik til Løvig og fulgte med Svoger J. Espersen til Laanum og leverede Svoger Kjeld ovenanførte Aftægt til Svigerfader. Pengene eftergav denne.

Maj 1854

1ste Vi begyndte i Dag at pløje til Byg sydøstlig norden Vejen. Eftmd pløjede vi i Vestre Ager, hvor Søster Mettes Gødning er lagt. Hun lagde nogle Kartoffler nordlig, vi lagde Kartoffler i det ikke gødet fra dette og til nordre Vej og lagde Faardnøg ved disse.

2den Vi pløjede denne Ager af, omtrent $1\frac{1}{2}$ Td Kartoffler er lagt deri, 4 store læs Faaremøg lagt deri.

3die Vi pløjede midterste Ager sydlig, saaede i denne østre og vestre omtr. 3 Skp Byg, af Mettes i vestre Halve af vestre. Eftmd pløjede vi vester Ager norlig, Knud fældede Grønjord sydvestlig til Spergel for Søster Mette.

4de Vi pløjede vestre Ager af og midterste undtagen Lidet og det grønne Jord sydvestlig. Knud kørte nogle Læs Hestemøg til Damstederne eller Havrestub nordvestlig derved.

5te Vi pløjede dette af og saaede der omtr. $3\frac{3}{4}$ Skp Byg, Knud harvede dette. Vi pløjede sønden Vejen og ved søndre Ende, saaede i østre Ager omtr. $2\frac{1}{4}$ Skp Byg og Spergel for Mette.

6te Vi pløjede vestre Ager sønden Vej og saaede der omtr. $1\frac{1}{2}$ Skp Byg. Knud saaede Spergel paa Hedeager og harvede Alt med Heste. Eftmd pløjede vi det fældede paa Brinken og det ompløjede Havrestub derved, Alt med Stude og saaede deri omtr. 2 Skp Byg, samt $1\frac{1}{2}$ Skp Havre i det sidste Løverdags og pløjede grønne Jord derved. Er saaet i Alt = $1\frac{1}{2}$ Td Byg.

7de Søndag. Knud var i Høstrup og købte $8\frac{1}{2}$ Pund Hampreb a 22 Skil Pundet = 11 Mark 11 Skil. 1 Kardus 1 Mark, i alt 2 Rd 11 Skil. betalt. Knud og til Kirke. Knud og Margrethe var i Høstrup den 4de om Morgenen, denne fik et Par Træsko a 20 Skil. hien købte Spenserier for 49 Skil. 50 Søm 19 Skil. 3 Pot Bdv. 72 Skil. 1 Pægl Ædike 6 Skil. Sum = 1 Rbd 4 Mark, han solgte $5\frac{3}{8}$ Pund Smør a 22 Skil = 1 Rbd 1 Mark 6 Skil. Jeg laante 2 Rb af Margrethe betalt. D. 29de f. M. laante jeg 2 Rd af Esper betalt til Cr. Vormstrup. 31 f. M. betalte Søster Mette 4 Rbd Husleje.

8de Jeg harvede Byg og Havre af sønden Vejen Fmd. Eftmd harvede jeg lidt norlig oven Vejen og Kartoffler der. Drengene jevnede ved Brinken ved Bækmunde.

9de Drengene jevnede igen ved disse Brinker. Vi kørte lidet Møg paa lange Ager og saaede i denne, som var brækket f. Aa. uden videre Pløjning 2 Skp Havre minus $\frac{1}{2}$ og harvede dette med Heste, de spredede Møg ved Bækmunde.

10de Vi pløjede der med Stude. Disse var igen paa Græs i Gaar og Forgaars, efter at de i forrige Uge bestandig var paa Foder og pløjede daglig 2 Beed. Vi kørte 3 Læs Fæmøg paa østre Side af Agre.

11te Vi pløjede disse af med Stude og saaede i Alt der omtr. $1\frac{1}{2}$ Skp Byg og harvede dette med Heste. Eftmd jevnede vi Brinken af derved /nemlig sløjfede denne.

12te Almindelig Bededag. Var Knud og Esper til Kirke og til Alters. Sidste Onsdag den 10de d. M. kom Hestene først paa Græs om Eftmd og den 11te for Bestandig.

Maj 1854

13de Knud saæde lidt Spergel i Brinken og harvede dette. Vi kastede en liden Grøft gennem en Odde midt for JTorp Eng og lader Vandet gaa der igennem ved at dæmme det gl Aaløb og rydde i det nye.

14de Søndag. Var jeg til Kirke. Drengene grov nogle Tørv for Johanne Iversdatter.

15de Drengene jevnede lidt i JTorp Eng Fmd. Eftmd. Chr. Rosgaard købte 3 Sten i Svinehovgaard a 1 Rd. 1 i S. Elkrog a 1 Mark betalt til Esper. Eftmd rejste vi Tørv, mig og Drengene sydøstlig 80 Læs.

16de Var jeg i Haderup Degnebolig, hvor der afholdtes et Møde ang. 1 Bak, 2 Slesvigeren, 3 Albert, 4 Kirsten Flynder, 5 Bivejene. Vi reparerede ved lille Elkrog Udløb m.m.

17de Vi grov nogle ???? Render tværs over store Elkrog Agre og de rensede nør??tre Udløb Fmd.

18de Vi reparerede ved Udløbene, Knud satte Egekrog Trug, Esper grov i store Elkrog.

19de Vi rensede lidt i nye Grøft søndre Ende, jeg og Esper begyndte en ny sønden Ulvegrav. Knud hentede Tromlen i Gindeskov, betalte Tomas derboende 18 Skil minus 2 Skil paa udført Reparation paa Jernet ved denne? Løb 1/6 Sum. Vi tromlede Byg og Havre i JTorp Eng. Den 17de d. M. betalte Karen Væveren Ane Chatrine LaursDatter ved Birthe Marie Nielsdatter 5 Mark 6 Skil for 13 Alen 4 sils Tøj a 6 Skil pr Alen og 4 Alen 2 sils Tøj a 2 Skil pr Alen.

20de Knud tromlede Havre i Svinehovgaard og Vadkrog med Stude om Morgenen. Jeg tromlede Havre og Byg og Spergel norden Egelund Vej og lidt Byg sydlig Fmd med Heste. Drengene kastede lidt Grøft sønden Ulvegrav. Eftmd tromlede jeg sidste Havre og Byg sønden Vejen og ved Damstederne med Stude og lidt Spergel paa Hedeager. Drengene skruede nogle Tørv sydøstlig.

21de Søndag. Knud var til Kirke. Jeg modtog ved ham Restanselisten tilsendt med Amtets Paategning til Inddrivelse.

22de Jeg var igen med fl. i Degneboligen, hvor der afholdtes et Møde ang. 1 Mads Bak, 2 Chr. Fisker, 3 Kirsten Flynder, 4 Adskilligt ang. Amsraadvalg og Skoleundervisning. Drengene og Mette skruede sidste Tørv. Eftmd kørte Knud Dynd med Heste østlig ved sorte Knot til Boghvede. Esper rev Grøde af Engen under Kiel Sanden og kørte nogen Tørv paa Nederskifte Agre. Mikkil Simmelkjærs Svoger betalte mig 5 Mark for i Dag kastet Leer af omtr. 5 Kubik Alen og 12 Skil for 2 Læs fra f. Aa. Cr. Foldes Søn kastede med og tog Del i Leeret.

23de Jeg gik til Feldborg og derfra i Forening med N. Jepsen, T. Dahls Søn, Chr. Laursen for Cr. Rosgaard med Brogaard Vejen til Hodsager Skel for at jevne denne, og i lignende Hensigt med 2 Veje fra Feldborg til Haderup. Drengene kørte Dynd Fmd. malede Boghvede om Middagen. Om Eftmd kastede en Grøft sydlig ved Ulvegrav.

Maj 1854

24de Fmd kjørte de Dynd, det sidste af det kastede i Alt 24 Læs. Eftmd kastede vi bemeldte Grøft af og lod Vandet i denne, idet vi dæmmede den gl Aaløb med Jord.

25de Christi Himmelfartsdag. Esper var til Kirke i Dag. Eftmd satte vi først Kalvene, en sort Kvie og en sort Studekalv paa Græs.

26de Fmd ryddede Drengene Afløbsrenden i Egekrog og store Elkrog. Eftmd begyndte at grave Klyne. Jeg reparerede lidt ved Vandløbene i Engene. Koen og de 5 Ungfæ blev i Dag først tøjret d. Aa.

27de Lidt Regnvejr Fmd. Jeg kørte til søndre Mølle med 1 Td Rug, 2 Skp Byg til Meel, lidt af Cr. Laursens, købte 1 Skp Rug til Mette a 1 Rd 6 Skil betalt. Eftmd grov Drengene Klyne, jeg reparerede ved Engen.

28de Søndag. Knud var til Kirke, han var først i Høstrup med $8\frac{3}{4}$ Pund Smør a 22 Skil = 2 Rd. købte 1 Fdk Salt 20 Skil. Cou?? 3 Kvint 20 Skil. Hør $\frac{1}{2}$ Pund 14 Skil. 2 Karduser a 1 Mark = 5 Mark 6 Skil. Eftmd Kl. omtr. 6 kjørte jeg til Haderup Gjordemoderbolig, men traf hende ikke hjemme men maatte køre til Laust Haderis Bopæl, til hvis Kone denne var hentet men ikke afbenyttet. Jeg kørte med hende til mit Hjem. I Aften omtrent 10 blev min inderlig elskede Hustru Gud være Lovet! Lykkelig forløst med en velskabt Drengbarn, vog $9\frac{1}{2}$ Pund.

29de Jeg betalte Gjordemoderen 4 Mark ved at ?igvidere disse i 1 Rbd, som hun var mig skyldig for 7 Skp Kartoffler, som jeg den 7de April sidste leverede hende paa en Mølletour, hun betalte mig de 2 Mark. Et Brød vog omtr 10 Pund og et Faarelaar fik hun til Tilgift m.m. Omtr. ved Midnat kørte jeg hende hjem igen til L. Haderis, og da han erklærede at han ikke formodede hendes Nærværelse nødvendig pro Primo, kørte jeg hende til hendes Bolig. Om Fmd omtr. Kl. 9 gik jeg til Haderup Degnebolig, hvor et Møde var berammet, og blev forhandlet 1, angaaende en Vej paa Feldborg Hede for Fæstehusmænd 2, en Skolesti der 3, ang. Albert. Eftmd kørte jeg samt Kirkesangeren med Stephan Jensen fra Sevel ifølge Anmodning gennem denne som Direktør for Formanden Chr. Repsdorph paa Hjerm Ginding Herreds Brandassuranseforenings Vegne. Distriktsforstandere ved bemeldte Forening for Haderup Sogn til den, den 3die f. M. Brandlidte Cr. Fisker paa O. Feldborg Hede for at undersøge ??modede nemlig siden ved Taksationsforretningen over de reddede Ejendele nærmest ang. Sengeklæderne. Vi formaaede i denne Anledning J. Chr. Vad og Chr. Østergaard af Feldborg til at følge med og afbenyttede disse 2 som Taktionsmænd ved en afholdt i Dag gentagne Taktionsforretning, som blev = den forrige, undtagen at det reddede Sengeklæder ansattes til Værdi 30 Rd i stedet for 25 Rd ved forrige Taktision den 4de f. M. J. Vad bragte os vor Vugge hjem, som var ham laant. Drengene kørte nogle Læs Dynd og pløjede til Boghvede østlig ved sorte Knot.

30te De pløjede af til Boghvede, Knud saaede omtr. $\frac{3}{4}$ Skp og harvede dette. Eftmd pløjede vi til Boghvede paa Hedeager Grønjord med heste og Stude. Knud slog Strølyng, vi tog dette hjem med.

31te Knud saaede vestre Ager. Esper pløjede. Knud tromlede Boghvede ved sorte Knot. Eftmd pløjede vi østre Agre der med Heste og Stude. Knud slog Strølyng. Vi kørte dette hjem.

Juni 1854

1ste Knud og Esper grov Klynetørv, jeg saaede Boghvede i østre Ager paa Hedeagre og harvede dette med Heste, 1 $\frac{1}{4}$ Skp saaet der omtr.

2den Drengene gjorde Eng ren Fmd. Eftmd ryddede Knud Vandløb i Nederskifte, de grov lidt Træk først d. Aa. Jeg sløffede paa Brinken ved Nederskifte.

3die Knud slæbte Boghvede østlig. Eftmd grov de Træk nordlig. De klippede sidste Faar dette Foraar, Søster Mette og Broder Anders Hustru. Karen nogle faa, som de trak hend i Stuen, Gud være Lovet!! at hendes Helbred efter Omstændighederne er god.

4de Pinsedag. Jeg var til Kirke, jeg ofrede Præsten 22 Skil. Kirkesangeren 14 Skil. Vi var ifølge Anmodning i Præstegaarden som til et Slags Møde. A. Hvolbæk i Udstykningsdokumenter anbefaledes. Alberts Flytning vedtoges. Haderishus kaldet lejedes af Jørgen Højgaard til bemeldte Albert og Hustru med Stue, Kammer, Køkken samt en Jern Kakkellovn til Brug og Brødbagning for 4 Rbd et Aar. Akorten sluttedes hos N. Jepsen. Præsten blev underrettet derom ved Skoleh. N.Chr. Nielsen. Sognefogden leverede mig af det resterende Skolebidrag 3 Rbd 4 Mark 3 Skil.

5te 2den Pinsedag. Knud og Esper var til Kirke. Jeg hos Broder Anders i Besøg.

6te Drengene ryddede Afledningsudløb i Engen. Eftmd skruede vi Klynetørv.

7de Vi pløjede lidt og kørte lidt ind til sorte Knot at brænde. Eftmd kørte de Opkastning fra Afledningsløb, jeg satte Trug i Nederskifte Udløb.

8de Vi tog en Del af Brønden op, da nogle af Stenene var gaaet frem nogle tilbage, og Broder N. begyndte at lægge nogle igen. Eftmd kørte jeg til Høstrup med 1 Lis Pund 14 Pund Vinteruld og 7 Pund af Børnens betalt = 2 Lis Pund 5 Pund a 3 Mark Pundet = 18 Rbd 3 Mark betalt. 20 Pund af Broder Anders betalt minus 18 Pund altsaa betalt 1 Rd. 1 Kalveskind a 5 Mark 8 Skil betalt. Jeg købte 3 Potter Bdv. a 22 Skil. 4 Mark 2 Skil. Spenserier 3 Mark 10 Skil. Træsko 2 Par 12, 14 Skil. 1 Mark 10 Skil. $\frac{1}{2}$ Pund Tobak 1 Mark 4 Skil. = 1 Rd 4 Mark 10 Skil. Jeg solgte 9 Pund Smør a 22 Skil Pundet = 2 Rd 6 Skil. 5 Mark 8 Skil. for Kalveskind. 18 Rbd 3 Mark for Ulden. 21 Rbd 2 Mark 14 Skil. minus 1 Rd 4 Mark 10 Skil. for Varer = 19 Rbd 4 Mark 4 Skil. contant.

9de Broder Niels og Drengene satte sidste Sten paa Brønden. N. vilde ikke have noget til Dagløn. Vi reparerede lidt ved Rammen.

10de Jeg red til Gedhuset paa sorte Hoppe for ifølge Rettens Udmeldelse 2den d. M. at syne og taksere Ole Andersens Ejendele, da han paa samme agter at gjøre et Laan i Overformynderiet indtil 900 Rd. Bemeldte Ejendele blev efter vor bedste skønnende Takseret for i alt 2.700 Rd. under Ledelse af Bye og Herredsskriveren Kynel fra Holstebro. Ole Andersen (gav) os begge hver 1 Specie efter Sognefogdens Bestemmelse, med hvilken jeg i Forening udførte bemeldte Fortegning i det hele. Jeg leverede Kynel Aftægtskontrakten med Attest at være at Udslette, Gebyr 7 Mark 3 Skil + 2 Skilling. Drengene kørte lidt Jord og Leer og lagde ved Brønden.

Juni 1854

11te Søndag. Regnvejr Fmd. Eftmd gik jeg til Haderup for at gøre bekendt med nogle Sogneforstanderskabet vedkommende Gjenstande. Jeg sendte ved Cr. Sovgaard de 6 Rd 3 Mark 13 Skil. som Hr. Købmand P. Brise i Skive har sendt Regning paa til Haderup Skole dat. 31te December f. Aar. Jeg betalte N. Jepsen for 10 Skp Kalk a 18 Skil. 1Rd 5 Mark 4 Skil til Haderup Degnebolig.

12te Jeg gik til Haderup, hvor der holdtes et Møde ang. 1, Skolestierne ?? 2, Slesvigeren 3, Feldborg Vejevæsen 4, Tiendevæsenet 5, Valget af en Forligsmægler og en Suplant i Anledning af den nye Tyendelov. Valget faldt paa mig og Sognefogden som Supleant. S. Dahl betalte 22 Skilling for 1 Pund Smør. Drengene kørte til Smedie paa Faarbæk Hede til P. Laugesen og fik Hestene Forskoede. Esper red hjem med disse. Knud blev hos Smeden. Vi kørte nogle Træk Eftmd og lagde under Tørvestak.

13de Fmd Regnvejr. Eftmd begyndte vi at køre Tørv med Heste og Stude 6 Læs. Ved Aftenstid red jeg til Faarbækhus til Smeden, jeg betalte ham for 20½ Pund Jern 1 Rd 2 Mark 5 Skil. for 2 Dages Arbejde 5 Mark 11 Skil = 2 Rd 2 Mark. Arbejdet var en nye Jern Muldplade, Langjern og Skjerre og Sule. Reparation paa en gl Muldplade og Skjerre og Heste at sko, 2 nye Sko slagne.

14de Knud var igen ved Smeden Fmd. derfor betalt Dagløn 20 Skil. for Skovlen 4 Skil. for Kul 8 Skil = 2 Mark. Vi kørte Tørv + 8 Læs.

15de Vi kørte Tørv 10 Læs.

16de Ligesaa.

17de Ligesaa (Kvien af Naboe a 3 Rd betalt ved Knud) Nu 1 Stak afgjort. Jeg gik efter Anmodning til Høvisgaard i Anledning af A. Høi kaldet, som er bleven utilfreds med sig selv og Opviser ifølge hans Attraa efter Tykke??, han flyttede til Klaus paa Høstrup Mark for efter Overenskomst hos denne at nyde Husly, Varme, Pleje og Opvartning efter Behag.

18de Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg betalte Degnen 8 Skil for Børnepulver bragt ved Posten fra skive. Betalte Cr. Sovgaard for Leer til Degneboligen. Eftmd kørte Drengene Tørv for Søster Mette 5 Læs og nogle Træk.

19de Jeg kørte til Haderup med Tørv til Skolelæreren 70 og 60 Klyner. Jeg kørte til Møllen med 1 Td 1/3 Skp Rug, det sidste. 2 Skp Byg til Meel. Lidt Malt og 1 Skp blev mig leveret af N. Jepsen for en, som han laante i Efteraaret. Esper hentede et Læs Tørv samt et Læs Klyne Fus. Drengene ryddede i Grøften sydlig fra oven.

20de De kørte Klynetørv hjem Formd. med Stude 3 Læs. Eftmd kastede Knud disse i Graven at brænde til Kul. Vi kørte Tørv 4 Læs.

21de Vi kørte Tørv 8 Læs Jeg betalte Skræderpigen Maren N.Datter 2 Mark for Syning et Par Dage selv??.

Juni 1854

22de Vi kørte sidste Tørv 7 Læs, nogle Træk. Knud grov Træk.

23de De kørte nogle Træk nordfra for dermed at lægge Stak af lidt Leer og Sand. Eftmd æltede de Leer med 4 Stude. Jeg reparerede lidt ved Hjul.

24de Drengene grov Træk norlig. Jeg kørte Fattigtørv af Heden til Haderuphus, hvor Almisselem Albert Nielsen skal tilflytte 80 stk og 50 oven i Købet, som var afdækket for mange, jeg lod disse følge, for at complete Antallet, om nogen skulle udeblive og forsømme Leverensen.

25de Søndag. Var Esper til Kirke. Knud var i Høstrup med 13½ Pund Smør, som han solgte a 20 Skil Pundet = 2 Rd 4 Mark 14 Skil. Betalte 1 Lis Pund ½ Pund Jern leveret til Smeden 1 Rd 10 Skil. 1 Fdk fin Salt 1 Mark 4 Skil. 1 Par Træsko 1 Mark 10 Skil. 1 Kardus 1 Mark = 1 Rd 4 Mark 8 Skil . Betalt contat 1 Rd 6 Skil.

26de Drengene blandede Gødning i Gaarden.

27de

28de

29de

30te Ligesaa.

Julius 1854

1ste De blandede Gødning, jeg hentede lidt Træk. Esper var i Grove ang. et Møde i Feldborg Planteurbolig ifølge Herredsfogdens Anmodning. Jeg gik dertil og denne, som var der i Forretning ang. et Slags Engaution, anmodede om Tillæg til Almissem Hjulmand Jørgen H. Sørensen og Families Underholdning, over hvis Legitimation der afholdtes Forhør. Kirkesanger Andersen paa Præstens Vegne, Cr. Grove, P. Meldgaard og mig, som udgjorde Forsamlingen. Lod disse foreløbig tilstaa et Tillæg af 1 Rd 4 Mark til de forhen bestemte 6 Skp Rug for d. M. in prim?.

2den Søndag. Jeg var til Kirke. Degnen læste, i Præstens fraværelse paa en Rejse. Jeg gik til Laanum og bad Svoger Kjeld og Chr. Espersen til at overvære vort Barns Daab næste Søndag. Hiens Hustru Ane lovede at holde Barnet ved Daaben og dennes Datter Margrethe at følge med hende ved denne Lejlighed. Jeg gik til Løvig og bad Svoger J. Espersen i samme Anledning. (Svigerfader gav mig 2 Specier).

3die Jeg kørte til Vormstrup og modtog af Chr.Jensens Hustru i hans Fraværelse 2 Td. Rug paa credit til videre. Ruget var forhen betinget, men til ubestemt Pris. Jeg kørte med dette til søndre Mølle og lod dette male. Betalte 1½ Skp Rug, som Mølleren har udleveret for mig efter Anmodning til Fruentimmeret Johanne Salling, som Almissem ?? Fattigrug d.Aa. Jeg købte 1 Skp Byggryn 1 Rd 2 Mark. Jeg havde 2 Skp Rug for A. Nielsens Hustru. Jeg solgte 2 mest sorte Stude til Nabo J. Pedersen a 119 Rd 5 Mark at levere til næstkommende Viborg Toftmarked kaldet i September d.Aa. Drengene grov Træk.

4de Vi kørte Træk.

5te Vi kørte mig og Knud til vor Vejlod sydøstlig ved Gjedhuset og kørte 10 a 20 Læs Grus i det Lave og sløjfede det øvrige. S. Andersen kørte med, Regnvejr om Fmd.(4 Pund Hvedemel).

6te Regnvejr Fmd. Eftmd ryddede Drengene i ny Grøft.

7de De blandede Gødning. Jeg red til Holstebro paa sorte Hoppe for i Forening med Sognefogden at afhjelme Syns og Taksetionsforretningen af 10de f. M. af Ole Andersens Gaard og øvrige Ejendele i Gjedhuset, hvilket skete. Jeg betalte min Skat paa Amtstuen for 1ste Halvaar med 21 Rd 3 Mark 7 Skil. Jeg var paa Herredskontoret ang. Renterne af Maren NielsDatters Renter af hendes i Overformynderriet indestaaende Arvekapitaler, men Vedkommende Kontorbetjent foregav, at hun personlig har modtaget disse sidste Markedsdag. Dog helt uden mit Vidende og ladet mit Navn skrive desangaaende. Jeg købte Barnepulver for 8 Skil. Betalte T. Christensen for Havrefoder og Drikkevarer 2 Mark, en Rom af Skou 5 Skil og Drikkevarer paa Retur = 3 Mark 3 Skil.

8de Jeg bad Broder Anders og hans Hustru, denne til at følge min Kone i Kirke paa Søndag. Nabo om Eftmd. da dennes hustru i Dag har redet til Barsel, som først blev forløst om Aftenen. Broder N. bad jeg paa Onsdag d. 5te. Jeg kørte Ane og Margrethe i Møde norden Hagebrohus, vi kørte ad Løvig, hvor vi spændte fra. Drengene blandede Gødning.

Juli 1854

9de Søndag. De indbudte indfandt sig ifølge Bestemmelsen, Svoger J. Espersen kørte med vort Barn til Haderup. Vi lod Barnet døbe i Kirken og denne blev kaldet Lars Christian Pedersen. Jeg kørte med Karen, som i dag holdt sin Kirkegang. Amarie fulgte hende i Kirke, Karens Søster Ane holdt Barnet ved Daaben, Faddere J. Espersen, N. Knudsen, Anders Knudsen, J. Pedersen. Svoger Chr. Espersens Datter Margrethe fulgte med Barnet. Hr. Pastor Reinholdt fra Vristed forrettede saavel Daabsakten som de øvrige Gudstjenesten Vedkommende Forretninger, da Sognepræsten var borte paa en Rejse. Disse ommeldte saavelsom Kirkesanger P. Andersen fulgte med paa Retouren. Jeg lod disse opvarte ved et tarveligt Maaltid med Spise og Drikkevarer til ved Aftens Tid, da rejste de hjem undtagen de 2 Fruentimmer fra Laanum. Vi ofrede 3 Mark Præsten 2 Mark Kirkesangeren = 5 Mark.

10de Drengene blandede Gødning i Marken. Jeg kørte disse 2 Fruentimmer Vrou Præstevej. Paa Returen modtog jeg en Galt Gris af N. Jepsen ved dennes Hustru a 3 Rd betalt.

11te De kørte Jord paa Markmødding. Jeg Fæmøg med Heste. (Knud kastede Dynd i Engen, kastede Markmødding op Eftmd. Blandede Gødning d. 13de).

12te Ligesaa.

13de Ligesaa. Nu denne Markmødding afgjort 100 a 120 Læs i denne.

14de Knud kørte 40 Læs Dynd paa Møgdyng i Gaarden med Heste og Stude. Knud grov Træk. Eftmd købte et Stykke Bomuldstøj a 4 Mark, en Kam 6 Skil = 4 Mark 6 Skil af Cr. Nielbon.

15de De blandede Mødding af i Gaarden og kastede denne op. Jeg kørte Træk Eftmd. Søster Mette skar Lammene 6 af vore m.fl.

16de Søndag. Edel var til Kirke.

17deDe grov og vi kørte Træk nordfra.

18deLigesaa. Eftmd var jeg i Haderup Degnebolig og Bivaanede et Møde. Forhandlet 1, Skrædder Dauberg 2, I Pott 3, A. Lauzen m.m.

Igen et Aar, O Fader god!
 For mig henrandt saa fage
 Ved Forsyn Din paa hver en Trin
 Jeg trygt fandt mig Ledsaget.
 Det Seks og Femti, som nu randt
 De forbigangen Ligned

Juli 1854

Og Fortids Iid til hver en Tid

Du godhedsfuld Velsigned!

Lad Fremtid Fortid Ligne

Alt i Dit Navn Du til vort Gavn

Vort Idræt mon velsigner!

Jeg Hus og Slægt Din Varetægt

I Jesu Navn Befaler!

Lad Sjælefred og Enighed!

Dit hele her Ledsage!

19de Drengene slog Strølyng. Jeg pløjede eller brækkede Hedejord med Stude og Heste hver for sig, vi kørte 2 smaa Læs hjem.

20de Knud gik til Høstrup med 1 Lis Pund $\frac{3}{4}$ Pund Smør a 20 Skil Pundet, betalte 4 Pund Hvedemel, som J. Knudsen købte til os i Holstebro a 11 Skil Pundet. 75 Søm 1 Mark 6 Skil. 1 Kardus 1 Mark m.m. Alt til Beløb 1 Rd 15 Skil. jeg pløjede 2 Agre af i heden med Stude og Heste. Knud slog Aasted i Hovgaard, Vadkrog og ved Aftenstid begyndte vi at slaa paa Nederskifteager.

21de Vi kørte til Smeden P. Laugesen, vi fik en ny for Gaffel smedet til nyeste Plov og en Stiver til Muldpladen paa denne. Staal lagt paa en Langjern mere. Jeg betalte ham for Arbejdet 2 Mark 8 Skil for omtr. $\frac{1}{4}$ Staal 4 Skil. Kost og 1 Flaske Bdv. (Det hele forarbejdede Jern kan næppe gjelde Omkostningerne i det Hele, som kun regnes til omtr. 2 Rd). Esper kørte Hedejord i Hullet ved Stalden og Dynge. De plukkede Draggræs om Middagen. Eftmd slog han paa Nederskifteagre, Edel rev.

22de Drengene slog Brinken neden Aasted, jeg lidt, vi slog Agre af til Udløb.

23de Søndag. Jeg og Knud var til Kirke. Jeg betalte Sognefogden til Skat Brandpenge m.m. af Degneboligen 1 Rd siger én Rigsdaler uden Cvitering. Cr. Sovgaard tilbagebetalte de 5 Skil. som jeg betalte ham for mange for Leer.

24de De slog Nederskifte neden Aasted og tilmed mellem Aasted og Dammen, stakkede det paa Løverdagslagne. Høet hjem af Hovgaard og Vadkrog $\frac{3}{4}$ Læs.

25de De slog Nederskift af, kørte Høet hjem af Agre norden Udløb 1 $\frac{4}{5}$ Læs til Fæet, stakkede neden Aasted og lidt oven for.

Juli 1854

26de De slog Nederskifteager sønden Udløb, stakkede Høet paa Nederskifte, kørte hjem fra neden Aasted 4/5 Læs til Faar.

27de De slog Kiel norden Udløb, den søndre Holm og Gaardkrog, kørte Høet hjem oven Aasted 2 Læs til Faar.

28de De slog Holm og Gaardkrog af, Knud i Kiel Eftmd. kørte Høet hjem af Nederskifte Aasted 4/5 Læs af Agre, 1 Læs til Fæet. Stakkede i Kiel.

29de De slog Kiel af og Kiel Holm og Egekrog til Brinken, stakkede Høet paa Gaardkrog og Holmen, kørte et Læs hjem af Kiel, som kom ind til Heste.

30te Søndag. Esper var til Kirke, Knud i Graasand at slaa Eng for Mølleren.

31te Knud kørte 2 Læs Hø hjem paa Agre norden Gaarden, af Gaardkrog og Holmen. Esper slog i Lille Elkrog neden lange Ager. Vi stakkede Hø af Kiel bløde sønden Kiel, Kiel Holm og norden Egekroge.

August 1854

1ste De slog lille Elkrog af og store Elkrog sønden Udløb og begyndte i JTorp Eng, Regnevej.

2den De slog JTorp Eng undtagen lidet, ogsaa Regnevej.

3die De slog store Elkrog Agre og om under Bakken.

4de De slog Holmen og Egekrog undtagen nordre Brink.

5te De slog Egekrog af. Vi stakkede Hø i lille og store Elkrog og i JTorp Eng sønden Havre.

6te Søndag. Jeg var til Kirke.

7de Vi begyndte at fælde paa Driverager med Studene. Knud kørte $1\frac{3}{4}$ Læs Hø hjem af Kiel til bag Fæhuset og af norden Egekrog og 1 Læs af Egekrog, Kielholm og sønden Kiel om Aftenen til Faar, samt et Læs, som sidste Mandag blev sat paa nordre Agre ved Gaarden, hvilket saavel som 1 Læs der sat til Hestene, og de 2 Læs til Fæet, der tørret den var i østre Gulv. Vi hvervede og stakkede Høet i store Elkrog og Egekrog og i JTorp Eng norden Havre, saavel som det paa Løverdags stakkede, hvilket blev udskilt og hvervet og stakket igen i store Stakke for det meste. Vi havde Søster Mette at hjælpe.

8de Vi kørte Hø hjem af lille Elkrog norden Udløb og mellem Aastederne, 1 Læs til Fæet af store Elkrog sønden Udløb, 1 Læs til Heste som udstrøedes hjemme, 3 Læs af JTorp Eng til Faar Fmd. Vi udsprede det stakkede i store Elkrog norden Udløb, paa Holmen og i Egekrog og kørte dette hjem Eftmd 6 Læs, 3 til Heste og 3 til Fæet, 2 i østre Gulv. Knud, Edel og Margrethe læssede. Jeg og Esper og Mette bragte dette i Hus.

9de Vi begyndte at høste Byg norlig ved Egelund Vej. A. Catrine LaursDatter kom i Dag at begynde Høstarbejde. Eftmd kørte jeg til ? at samle Hø for Kirkesangeren, et helt Læs, hjem KL. 12 Nat.

10de Vi høstede Byg sønden Vej Fmd. Eftmd Regnevej.

11te Vi fældede lidt paa Drivejord med Stude og med Heste 2 Plove. Vi begyndte at høste Rug østlig ved Gaarden 3die Kjerv omtr. 4 Traver og begyndte i Vadkrog.

12te Vi fældede lidt mig og Esper, Knud slog lidt Spergel østlig. Vi høstede Rug paa Vadkrog Bakken i Elkrog, Byg ved Bækmunde, Rug paa Hedeager, Byg ved Damstederne paa Brinken.

13de Søndag. Knud var til Kirke, han betalte N. Jepsen 12 Skil for et Stykke Bøgetræ til en Høleedrag, og gik til Høstrup Eftmd med $10\frac{1}{2}$ Pund Smør a 22 Skil Pundet = 14 Mark 7 Skil minus 8 Mark 5 Skil = 6 Mark 2 Skil betalt cont. Han købte 1 Fdk Salt 20 Skil. 2 Par Træsko 3 Mark, $\frac{1}{4}$ Pund Tobak 10 Skil. Spenserier 2 Mark 7 Skil = 1 Rd 1 Mark 5 Skil. 1 Kardus 1 Mark = 1 Rd 2 Mark 5 Skil.

August 1854

14de Vi høstede Gøderug norden Vej undtagen Lidet, kørte 1½ Trave hjem af dette til Tærskning, kørte 3die Kjerv hjem nordøstlig omtr. 3 a 4 Traver, Søsters Andel 1/3 Trave. Af Vadkrog 4 a 5 Traver, af L. Krog 1 4/80 Trave, i Alt 10 Traver. Røde Ko til Tyr.

15de Lidt Regnvejr Fmd. mere Eftmd. Knud Esper tærskede Rug til Brød. Jeg sammensatte en Rive m.m.

16de Vi rensede Ruget af 1½ Trave, maalte dette om Middagen og bar dette paa Loftet 13 Skp. ½ Skp til Bagest. Vi høstede 2den Kjerv sønden Vej omtr. 6 Traver.

17de Vi høstede lidt Fmd paa nordre Ende, om Middagen faldt der megen Regn, Tordenvejr, men Gud være Lovet! at os ingen Skade tilføjedes, vi rev Stub.

18de Vi fældede med Heste og Stude Driverjord af, begyndte Eftmd østlig ved sorte Knot. De rev Rugstub.

19de Jeg kørte til søndre Mølle med omtr. 10 Skp Rug, de 4 Skp var tørret lidt paa Kakkelovnen, det øvrige blev taget af Loftet. De høstede 2den Kjerv undtagen Trindmoseager. Om Eftmd høstede vi sidste Gøderug sønden Vej og sidste Byg sydlig paa det Lave ved Damstedet omtr. 4½ Trave. Vi lettede Rug og Byg om Aftenen, kørte Rivning hjem nordøstlig.

20de Søndag. Drengene kørte til Faarbæk Smedebolig, men traf ikke Smeden hjemme for at sko Hestene. Esper var til Kirke, han betalte Kirkesangeren P. Andersen de 27 Skil, som jeg blev skyldig d. 9de f. M. for nogle Stykker Fjæl, som jeg lod mig tilslaa ved et Slags Aution paa Kirkegaarden af de fra Kirken tilovers blevne Materiale.

21de Vi kørte Rug hjem fra sønden Vej 1ste og 2den Kjerv, 12½ Trave i søndre Gulv og 3 Traver i mellemste Gulv, omtr. 11 Traver Gjøderug fra norden Vej. Vi baandede Ruget om Morgen, høstede lidt paa Trindmoseager Fmd.

22de Regn om Morgen. Vi høstede Rug paa Gromoseager omtr. 3 Traver. Esper slog lidt Strølyng, som vi kørte hjem.

23de Vi høstede Trindmoseager af 2½ Trave. Eftmd kørte vi Byg hjem norden Vej omtr. 10 Traver, sønden Vej 5 Traver, fra Bækmunde 2½ Trave.

24de Knud og Esper var hos P. Laugesen og fik Sko lagt om under Hestene, betalte derfor 1 Mark.

25de Vi høstede Havre norlig paa Agre omtr. 7½ Trave, i JTorp Eng Drengene Fmd. Eftmd høstede de Havre i L. Krog, lidt i Vadkrog. Jeg var i Haderup Degnebolig, hvor der afholdtes et Møde. Jeg solgte en gl Plov Aas til P. Meldgaard a 2 Mark maaske 8 Skil.

26de De høstede sidste Havre i Vadkrog og Svinehovgaard omtr. 7 Traver. Eftmd høstede vi Havre ved Damsteder omtr. 5 Traver. Kørte Rug hjem af Gromoseagre omtr. 3 Traver, af Trindmoseagre 2½ Trave, blev sat vestlig i nørre Gulv.

August 1854

27de Søndag. Jeg og Esper var til Kirke. Der holdtes Brudevielse, Brudgom Chr. Henriksen, Brud Marie Nielsdatter fra Faarbæk.

28de Vi fældede om Morgen. De rev Rugstub ved Gromose, kørte Byg hjem af det Lave ved Damstederne. Knud høstede Havre paa Lange Ager 1 14/20, 2den Kjerv Rugrivning og fra Gromose. Vi rev Bygstub af og kørte Bygrivning hjem. Knud begyndte at slaa af det i Forsommeren aftøjrede i L. Krog.

29de Knud slog Eng, vi rev Rugstub sydlig og kørte Rivning hjem, som kom i Loen til Tærskning, Havre af Marken 7 2/3 Trave, dette kom ind i Ruggulvet nordøstlig til Tærskning.

30te Knud slog, vi rev Byg og Havrestub ved Damstederne, kørte dette og Havre hjem, og Havre af JTorp Eng og det meste af Vadkrog og Svinehovgaard, vi høstede Boghvede.

31te Vi kørte Havre hjem af L. Krog omtr. 3 Traver og sidste af Vadkrog. Lidt Regn ved Aftenstid. Vi fældede Morgen.

September 1854

1ste Knud slog. Vi høstede Boghvede paa Hedeager, fældede lidt sydlig. Vi kørte Havrerivning og Høet hjem af L. Krog $\frac{1}{2}$ Læs til Nørrehuset, hvor det blev sat i Stak.

2den 1 Læs til østre Fægulv og sidste Havre af lange Ager 1 $\frac{14}{20}$ Trave, og Rivning af dette og Vadkrog og Svinehovgaard . Det i Gaar hjemkørte Hø kom i Hus af L. Krog hjemkørt.

3die Søndag. Knud var til Kirke. Esper i Høstrup med $6\frac{1}{4}$ Pund Smør a 22 Skil = 1 Rd 2 Mark 9 Skil. købte et Par Træsko 1 Mark 10 Skil. 4 Pund Fisk 3 Mark, 1 Pund Puddersukker 1 Mark 2 Skil. $\frac{1}{4}$ brunt Sukker 1 Rm 3 Skil = Contant 2 Mark 6 Skil.

4de Drengene slog Vadkrog af, Pigerne rev lidt, hien slog Buskene i Hovgaard, lidt i Bløden og ved Skeldigen m.m. Eftmd begyndte de at slaa Faarelyng nordvestlig, mig og Edel rev Høet sammen af Buskene m.m. Lille Krog, Lille Elkrog, Simons Krog, vi kørte dette hjem til Gaarden nordlig. 1 Læs af L. Holm kom ind over Studene.

5te De slog Faarelyng, fik 2 Læs hjem ind østlig i Fæhuset. Vi samlede Høet i Vadkrog Eftmd.

6te Fik vi 1 Læs Faarelyng. Kørte Høet eller Hugget hjem til Gaarden sydlig af Vadkrog, som vi adskillede og kom ind. Vi kørte Boghvede hjem af Hedeager omtr. $1\frac{1}{2}$ Trave, af østlig ved sorte Knot omtr. $1\frac{1}{2}$ Trave, hvilket Alt blev lagt ind paa Ladden over norden Faaresti. Om Morgen betalte jeg Ane Catrine Laursdatter af Feldborg for Høstarbejde med m. siden 9de f. M. ifølge sket an?? 3 Rbd. og 1 Mark som Fæstepenge betragtet. Lidt Regn Eftmd. Vi rev først lidt Hø sammen i Hovgaard, Knud tærskede Rivning.

7de Vi fældede af sønden Vejen Fmd. Knud tærskede. Eftmd slog de Faarelyng. Jeg begyndte at pløje til Rug med Stude paa Hedeager. 1 Læs Lyng.

8de Vi pløjede med Heste og Stude paa Hedeager, Spergel og Boghvedestub, 2 Læs Faarelyng. Jeg pløjede Eftmd med Stude.

9de Vi pløjede Boghvedestub af paa Hedeager med Heste og Stude, pløjede korte Agre norden Vej m.m. kørte Hugget hjem af Hovgaard $\frac{2}{5}$ Læs. Knud tærskede Rugrivning.

10de Søndag. Knud leverede mit Lommeuhr til Knud Christian Pedersen O. Feldborg til Reparation. Esper til Kirke.

11te Jeg kørte til søndre Mølle med $6\frac{1}{2}$ Skp Rug af Rivning og $2\frac{1}{2}$ Skp. som var paa Loftet. Jeg leverede Md. Rostrup 2 Oste, vog omtr. $3\frac{3}{4}$ Pund ifølge gl Vedtægt. En Del No. af Berlingske Tidende fra 1ste April d. Aa. til midten af August, hvilke jeg har læst som sidste Mand. Esper pløjede med Stude.

12te Vi pløjede norden Vejen, Knud tærskede Rug.

September 1854

13de Vi pløjede Rugstub af norden Vej, begyndte sønden Vej. Eftmd pløjede de Trindmoseager. Jeg var i Haderup, hvor der holdtes et Møde ang. Valg af en Valgmand til at vælge 2 Landstingsmænd den 27de d. M. i Skive.

14de Vi pløjede. Eftmd begyndte vi at saa Rug i Trindmoseager omtr. 3 Skp.

15de Vi pløjede sønden Vej, saaede Rug østlig $1\frac{1}{2}$ Fdk. Mettes i 3die.

16de Vi saaede de midterste Agre sønden Vej.

17de Søndag. Var jeg og Karen til Kirke. Vi kørte i Anledning af Naboens Barselfærd og hans Datters Daabs Publikation, ofrede jeg til Præsten 1 Mark Degnen 11 Skil. Vi samt alle vore Børn til Naboens til over Midnat som til Barselgilde. Jeg betalte Kirkeværgen N. Nielsen 5 Mark 8 Skil til Kirkeskat m.m. til Kirken. Knud Chr. Pedersen 3 Mark for at have sat nye Fjeder i mit Lommeuhr. Chr. Groves Hustru 3 Mark 8 Skil for et Par Børnestøvler.

18de Knud saaede sidste 3die Kjerv sønden Vej 2den vestre Agre omtr. 3 Skp Rug. Mig Karen og L. Chr. var hos Nabo efter Indbydelse, denne beværtede Gjæsterne med Spise og Drikkevarer. Chr. Grove betalte 18 Skil for 3 Læs Leer, jeg betalte ham 9 Skil for 1 Læs, som f. Aa. blev solgt, af hvad han har kastet og betalt.

19de De pløjede Bygstub sønden Vej Fmd. Eftmd lidt norden Vej, saaede 2den Kjerv sønden Vej omtr. 3 Skp.

20de Vi pløjede midterste Ager norlig lidt i østre, saaede i Bygstub sønden Vej omtrent 4 Skp Eftmd.

21de Vi pløjede østre Bygstub Ager af og vestre Ager norlig og saaede og harvede denne.

22de Jeg pløjede Bygstub af norden Vej. Eftmd i Vadkrog 3die Kjerv Stub med Stude. Knud og Esper var i Skive til Marked. De købte 1 Par Hestegrimer 2 Mark, Fr??bor 8 Skil. Naptange 12 Skil m.m.

23de Jeg saaede sidste Bygstub norden Vej omtr. $10\frac{1}{2}$ Skp. i 2den Kjerv omtr. 1 Tdr. Søsters $\frac{1}{2}$ Del iberegnet + $\frac{3}{8}$ = $1\frac{1}{2}$ Skp i alt hendes Andel.

24de Søndag. Esper var til Kirke. Vi optog vor yngste Bistade, som blev anset for ikke proveanteret til Vinteren. Knud gik til Haderishus og leverede Udbyttet til Chr. Klausen fra Vridsted $6\frac{1}{2}$ Pot a 18 Skil Potten. Jeg lod levere Naboens Karl Jakob Conradsen 1 Par mest sorte Stude ifølge sket Anmodning, hvilke denne trak til Vridsted.

25de Jeg pløjede af i Vadkrog med Heste. Naboen betalte mig 119 Rd 5 Mark for Studene, som jeg i Gaar lod levere hans Karl. Han gav 5 Mark til Drengene. Knud og Esper tærskede Rug.

26de Jeg pløjede Bygstub ved Damstederne. De tærskede.

September 1854

27de Vi saaede Rug østlig norden Vejen omtr. 6 Skp. Hedeager omtr. $3\frac{1}{2}$ Skp. ved Damsteder omtr. $1\frac{1}{2}$ Skp. Esper slog Strølyng, som de tog hjem med.

28de Jeg saaede Rug i Vadkrog omtr. $4\frac{1}{2}$ Skp og harvede dette. Knud tærskede, Esper var ved Broder Anders at grave Kartoffler op.

29de Jeg pløjede ved Bækmunde, Drengene tærskede Rug.

30te Jeg pløjede af ved Bækmunde, saaede der omtr. $3\frac{1}{4}$ Skp. men fik det næppe harvet, da Mørket faldt paa. Drengene tærskede Byg $\frac{2}{3}$ Trave $4\frac{1}{2}$ Skp.

Oktober 1854

1ste Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg leverede Degnen Hr. P. Andersen de 3 Mark 2 Skil for det Halve af 6½ Pot Honning. Jeg betalte Christen Jensen af Vormstrup i Haderup i N. Jepsens Tømmerstue 10 Rd. som udgør de til sidste afvigte Snapsting forfaldne Renter af de 250 Rbd, som jeg er ham skyldig. For 2 Tdr Rug d. 3die Juli d. Aa. 15 Rd og endelig de sidste af de 75 Rd. som han underhaande laante mig den 3die September 1846 vide Pagina 633 og 627 med 25 Rd. de 3 Summer bliver = 50 Rd, hvilke han modtog contant og lovede at cvitere paa Obligationen for Renterne af de 225 Rbd. hvorpaa denne lyder og udgør for Tiden Gjelden eller hans Tilgodehavende hos mig.

2den Knud harvede af ved Bækmunde. Vi tog Kartoffler op ved sorte Knot omtr. 3 Tdr store, havde Søster Mette, de kom i nørre Stue.

3die Vi tog Kartoffler op paa Gromoseager omtr. 3 Tdr. store, havde Søster Mette. Jeg pløjede lidt Eftmd. kørte et Læs Fæmøg paa de korte Agre midterste nordlig.

4de Jeg kørte til søndre Mølle med 10 Skp Rug, 1 Skp til Søster Mette, 2 Skp Byg til Meel. Jeg kørte ad Høigaard, de 4 ældste Børn kørte med for at gaa til Sjørup Marked. Jeg kørte og dertil paa Retour, hvor Edel og Margrethe igen vare ankomne og kjørte med hjem. Drengene kom et Par Timer senere til Hjemmet.

5te Vi kørte nogle af de Gl Asketørv paa Gromoseagre paa 4de Ager sydlig 2den nordlig med Heste.

6te Vi kørte Gødning af Markmødding paa Boghvedestub 58 Læs. Esper var i Høstrup, solgte 5 Pund Smør a 22 skil Pundet = 1 Rd 14 Skil. købte 3 Potter Bdv. a 20 Skil nogle Spenserier alt til Beløb Sum 1 Rd 1 Mark 12 Skil.

7de Vi tog Kartoffler op ved Gromose, havde Jh. Iversdatter og Datter og Christiane. 4 Agre sydlig saaede disse og østre omtr. 1½ Skp Rug, 2den nordlig 1½ Fdk Rug. Af de optagne Kartoffler blev Vognen omtr. topmaal fuldt samt 6 Sække smaa, omtr. 3 Tdr. I Vognen 6 a 7 Tdr efter Formodning. De kom ind i Laden.

8de Søndag. Knud var til Kirke. Karen og L. Chr. var paa Naboens Bopæl for disses Børns Skyld, da disse var til Alters.

9de De tog sidste Kartoffler op paa Gromoseagre, omtr. 3 Tdr og en Del smaa. Jeg pløjede østre Kartoffelager og saaede i denne omtr. 1 Skp Rug. De sidste Kartoffler op ved sorte Knot og sankede nogle Læggekartofler af, havde Jh. Iversdatter og Datter og Søster Mette. Sorte Kvie til Tyr i Faarbæk.

10de Vi kørte noget af det til Aske forhen gravede, pløjede og lidt, brændte Jord paa midterste eller 2den Ager nordlig, pløjede østre Kartoffelager og vestre korte, saaede i disse 1 1/8 Skp Rug, Knud tærskede og bar Ruget i Marken, da intet var tærsket.

11te Knud pløjede og saaede omtr. 5 Skp Havre. 3die korte Ager norlig (ikke gødet).

Oktober 1854

Vi kørte senere Markgødning paa Kartoffelstub ved sorte Knot omtr. 68 Læs med Heste.

12te Jeg pløjede Boghvedestub og saaede i dette omtr. 1½ Skp Rug. De toede Faar og Lam, Johanne Iversdatter var her at hjælpe.

13de Jeg pløjede Kartoffelstub og saaede i dette omtr. 1½ Skp. Altsaa omtr. 3 Skp i disse Agre, det meste d. Aa. i Alt 8 a 9 Tdr.

14de Esper ryddede i GI Grøft noget Sand, som var nedskyllet af Regnvandet m.m. Jeg syede lidt i Tækken paa Lade og Fæhus og nordvestlig paa Stuehuset, hvor de heftige Vinde d. 3die d. M. omtr. ved Solnedgang foruroligede, Knud var til Hjælp.

15de Søndag. Var jeg Karen, Knud og Esper til Kirke og til Alters. Hestene var indstaldet hos N. Jepsen. Naboens Hustru var paa vor Bopæl for at passe Barnets Tarv.

16de Vi kørte Sand fra Grøften i Vejen mellem denne og Aaen og kastede af dels den, dels nordlig til Leergravagre, lidt i Kantten.

17de De toede sidste Levefaar. I Alt i Antal = 39, de 2 Lam koster 1 af Espers 4 Mark, af V. Peters 7 Mark og en af Espers til Slagtning 4 Mark og 4 Mark for Edels Lam til Slagtning. Og til Foder 6 af Børnenes, 1 af Svigerfaders og 1 af Margrete ChristensDatter af Laanum. Vi kørte nogle store Sten til Dæmning til eks. en fra norlig Knolde og nogle sydlig, først den som stod ved store Elkrog Udløb, 1 fra Kiel og Kielagre nordlig m.fl.

18de Vi kørte nogle Sten til Dæmning østlig, Regnvejrligt.

19de Jeg kørte til Naboen Huusmand Jeppe Knudsen og pløjede for denne til Rug, Grønjord, Hedejord m.m.

20de Jeg gik i Forening med P. Meldgaard til et Hus paa Vistorp Hede, hvor en i Slesvig hjemmehørende fattig Familie, som har erholdt Understøttelse. Degnen mødte paa Præstens Vegne. Der afholdtes et Slags Registrering over de Ejendele, som bemeldte Familie foregiver at være i Besiddelse af og som befandtes ved og i Huset i højest selve Huset, alt til Beløb omtr. 164 Rd Regnvejr. Drengene tærskede Byg.

21de Drengene tærskede Byg, jeg reparerede lidt ved Staderne i Fæhuset.

22de Søndag. Var Knud til Kirke.

23de Jeg pløjede og vendte noget paa Hedeagre, Esper slog Lyng, vi tog lidt hjem med til Strøelse. Knud tærskede og sankede Sten. Fik Byg af Loen af 2 Traver 15½ Skp. kom paa Loftet. 2 Skp til Hestene.

24de De tærskede Rug. Regnvejr.

Oktober 1854

25de Jens Knudsen bragte os 1 Tdk Salt, 2 Potter Bdv. 1 Par Træsko til Margrethe paa Regning. Jeg pløjede den i 1852 i midten af December pløjede og begyndte at pløje Hedejord mere østlig derved. Drengene plukkede Tækkelyng, som vi tog hjem med.

26de Regnvejr Fmd. Eftmd kørte de nogle Sten til Dæmning vestlig. Knud pløjede lidt Hedeager, Esper slog lidt Strølyng, som kørtes hjem Aften.

27de Jeppe Knudsen begyndte at tække paa østre Side og sydøstre Hjørne af Stuehuset. Vi opvartede og lagde lidt Lyng.

28de Vi laante 14 Tagkjerne af Nabo til Tækning. Jeppe takkede dette Stykke af til omtr. ved Middagstid. Jeg var i Haderup Degnebolig ved et Møde mest ang. J.H. Sørensen, men Resultatet blev lidt tvetydig paa Grund af de forviklede Omstændigheder.

29de Søndag. Var Knud og Esper til Kirke.

30te Jeg gik eller rettere kørte med Knud, som kørte til Mølle med 11 Skp Rug, de 6 af Loftet 5 af Loen. 1 Skp for Søster Mette, som vi laante hende, 2 Skp Byg til Meel, 4 Skp til Gryn. Jeg var i Haderup Skole til Eksamen for at overvære samme Enestegaardene Feldborg og Haderup Skolers Børn Eksamineredes. Bendt Andersen leverede mig det indsamlede Bidrag ?? 1½ Skil. Jeg betalte Skoleholder N.Chr. 38 Rd mod Cvitering.

31te Jeg gik til Faarbæk, hvor der afholdtes Eksamen for østre og Nedersognets skolepligtige Børn af 2den Klasse. O Andersen betalte Bidraget 2 Rd 5 Skil af østre Distrikt. Betalte N.Chr. for Løn 18 Rd. C. Pallesen hans Løn 9 Rd og Kostpenge 11 Rd 5 Mark 4 Skil samt Leje af Skolestuer til N. ?? dennes Fader. Jeg gik paa Retour til Høstrup og købte af J. Knudsen et Par Træsko til Edel a 24 Skil. 1 Par forhen 24 Skil. 2 Pot Bdv. 2 Mark 8 Skil. 1 Skp Salt a 5 Mark, i Alt 1 Rd 4 Mark betalt. Drengene tærskede Rug.

November 1854

1ste Jeg kørte med Karen og de 3 yngste Børn med Aftægt til Svigerfader 3½ Skp Rug, 2 Skp Byg, 2 Skp Kartoffler, 1 Snes Æg, 4 Pund Smør, de 4 Pund Flæsk er eftergivet, en Bedelam. Vi kørte ad Løvig, hvor vi fik paalæsset et lignende Cquantum, og Svoger og Hustru og Datter og kørte derfra til Laanum og leverede Svoger Kjeld til Svigerfaders Underholdning de ovennævnte Gjenstande. Svigerfader leverede mig som et Honnoriarium 10 Rd siger ti Rigsdaler eller 5 Specier, vi forblev der om Natten.

2den Karen købte den ommeldte Lam af Svoger a 7 Mark, jeg betalte disse. Vi kørte hjem Eftermiddag.

3die Jeg købte 1 Kardus i Sjørup a 1 Mark. Drengene tærskede Rug. Regnvej.

4de Efter Ordre fra Præsten red jeg paa sorte Hoppe til et Hus paa vester Vistorp Hede for at overvære Bortførelsen af Hjulmanden der eller den saakaldte Slesvigske Familie i Forening med Peder Meldgaard Sogneforstander. 2 bespændte Vogne mødte samme Tid og Sted, men Tildragelsen var mindre Hensigtsvarende, da Manden ikke var tilstede ved Huset, vi rejste da alle hjem med uforrettet Sag. Jeg red paa Retouren ad N. Feldborg og betalte J. Vad 2 Rd 3 Mark i Leje af en Skolestue ½ Aar og formaaede Degnen til at underrette Præsten om det Passerede. Vi fik Rug af Loen af 4 Traver 3 Tdr 1 Skp. 17 Skp blev maalt til Præstetiende, 1 Td paa Loftet til 3 Skp forhen = 11 Skp.

5te Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg leverede Kirkesanger P. Andersen 20 Rd af hans Tilgodehavende som Skolelærer m.v.

6te Jeg og Knud kørte til Skive med Præstetiende 17 Skp. Rug, som vi leverede til Hr. Købmand Brise. Jeg købte Varer af ham til Beløb 16 Rd 5 Mark 11 Skil betalt contant. 5 Rd til Værner for et Par Støvler til Esper betinget. 2 Mark for en Pisk, 3 Mark for et Par Hestepuder. 3 Rd 3 Mark 1 Skil for Farvning af alb Tøj og Garn til K??? 1 Rd 2 Mark 12 Skil til Fris for ½ Dus. Smaaskrift, Skole Tabel 5 Mark 8 Skil. 5 Mark 8 Skil til Boghandler Eia for Almanak ?? og 1 Lærebog, 1 Bibelhistorie. 8 Skil til Bropenge og for Mjød = 28 Rd 4 Mark 8 Skil. De af Hr. Købmand Brise købte Varer var Jern, Staal, Hør, Hamp, Tvist, Tobak ¼ Matte m.m. Broder N. og Søn kjørte med paa Retour.

7de De muggede Faaresti, den nordre.

8de Esper kastede ud, Knud kjørte Faaremøg paa Marken sønden Vej.

9de Knud og Esper kørte til Smeden Lauge med Jern og 2 Td. Kul, Esper kørte Vognen hjem og kørte Faaremøg med Hestene. Knud blev hos Smeden og fik omtr. 7 Alen Lænke til Brønden til at drage Vand ved.

10de De muggede søndre Faaresti, Esper kastede lidt ud Eftmd norlig. Vi hentede lidt Strössand i store Sande.

November 1854

11te Knud gik igen til Smeden og fik noget Træskobeslag smedet. Han betalte Smeden 4 Mark for begge Dages Arbejde, denne fik og Kost.

12te Søndag. Esper var til Kirke. Frostvej. Kvæget var ikke paa Marken, da der er faldet lidt Sne.

13de De tærskede Byg, Esper fodrede Kreaturerne.

14de Ligesaa.

15de De rensede omtr. 40 Tvillinger, blev sat til Heste. De fik af Loen af 2 Traver 12½ Skp, som kom paa Loftet til 14½ Skp. i alt 27 Skp.

16de De tærskede Byg.

17de Ligesaa. De fik Byg af Loen af 2 Traver 1 Td. Bygget var af det Spergelagtige sydlig norden Vejen, som kun blev toppet og Spergelen afrystet til Køernes Fodring. Vi kom Boghvede i Loen.

18de De tærskede Boghvede. Karen købte af Chr. Nielsborg 4 Tørklæder, 2 a 24 Skil. 2 a 2 Mark 6 Skil Stykket, et Stykke 6 Alen Tvist Tavl a 2 Mark pr Alen. Den 14de d. M. leverede Chr. Jensen Svogaard mig Kirkebypengene 3 Rd 2 Mark samt 1½ Skil pr Td af Kirketiende 3 Rd 3 Skil = 6 Rd 2 Mark 3 Skil Cviteret d. 15de November.

19de Søndag. Knud var til Kirke.

20de De tærskede Boghvede.

21de De tærskede sidste Boghvede og fik dette af Loen, 1 Td og noget Bagest.

22de Knud kørte til søndre Mølle med 3 Td 2 Skp Rug, 5 Skp Byg til Meel, omtr. ? Skp af Søster Mettes m.m. Fik ikke malet og kørte hjem Aften.

23de De begyndte at tærske Havre.

24de De tærskede Boghvede.

25de Ligesaa. Esper fodrer daglig Kreaturerne, jeg reparerede ved forskelligt.

26de Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg kørte paa Tour og Retour med Knud, som kørte til Møllen og hentede Melet af det paa Onsdag sidste der leverede Korn. Knud hentede mit Uhr i Feldborg, som skal være rengjort af Knud Chr. Pedersen, betalt derfor 24 Skil.

27de De tærskede Boghvede.

28de Jeg kørte med Chr. Grove til Haderup paa Tour og Retour. Der afholdtes et Møde i Haderup Degnebolig. 1, ang. Valget til Folketinget, Ole Korshuus valgtes til at fungere ved Valgbestyrelsen paa Fredag. 2, noget forskelligt ang. Fattigvæsenet, da den paalignede Pengebidrag ikke kan dække

November 1854

Udgifterne, gjorde de tilstedeværende Sogneforstandere Præsten Rostrup, P. Pedersen, Chr. Pedersen, Ole Andersen et Tilskud af 5 Rd hver, og mit Tilskud 1 Rd 1 Mark 7 Skil. Sum = 21 Rd 1 Mark 7 Skil. betalt forhen 20 Rd Sum = 41 Rd 1 Mark 7 Skil. dermed den større Cvitering fra Kirkesangeren fyldestgjort. Den mindre ved denne mig i Aften tilsendte for Murerarbejde 3 Rd. for 2 Dages Arbejde 4 Mark, betalte jeg af Skolekassen med 3 Rd 4 Mark samt 4 Mark for Stenmateriale af den Specielle Skolekasse. Af den Almindelige Skolekasses Underbalance for f. Aar er af Præstens Tilgodehavende betalt ved Ligvedation af det paalignende Bidrag 4 Rd 2 Mark 6 Skil fradraget 16 Rd 16 Rd 2 Mark 8 Skil. Rest 12 Rd 2 Skil. hvilke Præsten gav henstand paa til videre eller til næste Aar. Drengene tærskede Havre.

29de Drengene tærskede Havre.

30te Ligesaa. Jeg skrev en Liste til Amtet over det resterende Skolebidrag 7 Rd 5 Mark 4½ Skil. samt 2den L???? i alt 4 Mark, hvilken jeg fik sendt ved P.Ch. Nielsen Haderuplundhuus til Holstebro.

December 1854

1ste Drengene tærskede Havre og fodrede Kreaturerne.

2den Ligesaa, jeg læste med Børnene.

3die Søndag, var Esper til Kirke. Jeg gik til Feldborg om Aftenen.

4de Drengene tærskede Havre. Jeg kørte med Chr. Nielsen til Skive og købte af Købmand P. Brise 14 Stk. Dr Brætter a 4 Mark, en Planke 5 Mark, 2 Stk. Eg a 3 Mark i Alt 11 Rd 1 Mark, alt paa Regning til videre. Dette blev kørt til O. Feldborg, hvor Jens Kaalhaug har lovet at forfærdige 1 Skolebord til Feldborg Skole og 1 Do til Haderup Skole af de anførte Materialer. Jeg købte ½ Pakke hvid Tvist 1 Rd 4 Mark 8 Skil. 1½ Pund Skraa 2 Mark 4 Skil. Kønrog 4 Skil = 2 Rd 1 Mark, Lakris 12 Skil. Hos Købmand Friis 1 Brødkniv 1 Mark, 1 Stang Lak 8 Skil. 2 Lægter hos Torup a 3 Mark 8 Skil = 7 Mark, disse slæbte jeg saavel derfra ned over Torvet, som paa Retour fra Broen til Chr. Østerager, hvor Drengene hentede disse en Aften senere, da disse er bestemte til Holdetræer ved Staulund Skolebroe. Jeg kom hjem om Natten Kl. omtr. 4.

5te De tærskede sidste Havre, kastede dette, jeg var mest i Sengen.

6te Vi flyttede Havre af Loftet for en Del og lagde dette op over Studehuset og Smøgen. Vi fik Havre af Loen af 10 26/30 Trave 4 Td 2 Skp fremmest. Vi lagde det Alt paa de vestre Fag paa Staldloftet og satte noget Havre paa de østlige.

7de De begyndte at tærskes Byg.

8de Regnvejr, de tærskede Byg.

9de Vi lagde ommeldte Lægter paa Broen til Holdetræer, mig Knud og Naboen. Jeg brugte 12 Stk. 4 Tom Søm til at slaa disse fast, 2 a 3 Alen fra Togs Enderne fik jeg til Vederlag.

10de Søndag. Knud var til Kirke. Den 6te d. M. bragte J. Kaalhaug os et Par Karter fra J. Knudsen a 3 Mark 8 Skil paa Credit til videre. D. 7de Eftmd blandede vi lidt Gødning i Gaarden.

11te De tærskede Byg og fodrede Kreaturerne, jeg læste med Børnene.

12te Ligesaa. De fangede lidt Fisk 7 a 8 Pund. Jeg skrev Overslag til Skoleligningen for næste Aar efter Anmodning af Degnen.

13de Ligesaa. Jeg skrev ydermere Navne og Hartkorn paa Ligningslisten. Drengene kørte lidt Fæmøg sønden Vejen.

14de Jeg gik til Haderup Præstegaard, hvor var et Møde berammet for Sogneforstandere. Ligningen blev lagt til Fattigvæsenets Udgifter i Sognet for næste Aar ½ Skp Rug og 1 Fdk. Byg pr Td Hartkorn og 1 Mark Penge samt Formueskat omtr. 150 Rd formoder jeg. Ligningen til Skolevæsenet blev lagt hvad Formueskat ang. efter samme Maalestok til et Beløb omtr. 137 Rd Hartkornskat omtr. 146 nemlig 4 Mark 8 Skil pr Td Hartkorn. Ligningerne blev undertegnede

December 1854

saavel som Forhandlings og Fattigprotokollen af de Tilstedeværende undtagen P. Meldgaard uden at lade Protokollerne tilføje Aarsagen. Summerne blev ikke anført undtagen Formueskat til Fattigvæsenet og blev vedtaget, at jeg skal tilføje Skoleligningen en lignende Formueskat og Præsten tilføje Fattigligningen Hartkornsafgiften samt Kommunalafgiften 2 Mark pr Td Hartkorn. Præsten lovede at lade d 12 Rd 2 Skil. som han har tilgode hos Skolekassen henstaa til næste Aar. Drengene fyllede lidt Møg, kørte noget Faaremøg i Marken.

15de Drengene tærskede Byg og fodrede Kreaturerne.

16de Ligesaa.

17de Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg leverede Præsten Fattigligningen, som jeg havde laant for efter samme at anføre Formueskatten paa Skoleligningen.

18de De tærskede Byg og fodrede Kreaturerne. Karens Søster Mette købte 3 Pund Smør a 24 Skil Pundet.

19de Ligesaa.

20de Jeg gik til Høstrup og solgte J. Knudsen 9 Pund Uld a 3 Mark = 4 Rd 3 Mark, 3 Pund Smør a 22 Skil = 4 Mark 2 Skil = 5 Rd 1 Mark 2 Skil betalt. Jeg købte 8 Potter Bdv. a 22 Skil = 1 Rd 5 Mark, 1 Pund Sukker, 1 Pund Kaffe, 1 Pund Cikorie = 4 Mark. 3 Pund Puddersukker 18 Skil = 3 Mark 6 Skil. 2 Par Træsko 2 Mark 28 = 3 Mark 12 Skil. 2 Lod The 4 Skil = 8 Skil. 3 Kvint ?? 14 Skil. 1 Par Karter forhen 3 Mark 8 Skil = 3 Mark 8 Skil betalt Sum = 4 Rd 3 Mark .

21de Jeg kørte med Naboe Retour. Drengene tærskede Byg og fodrede.

22de Ligesaa. Vi købte af Chr. Nielsborg 1 Stk Rød Tørklæde 1 Rd. 1 Dusin Knapper 12 Skil. 3 Dusin Horn Dito 12 Skil. Vi lagde nogle Rii af Ulvegrav østlig ved Dæmning og lagde de derværende Sten paa disse Eftmd.

23de De fik Byg af Loen af 2 Traver 15 Skp paa Loftet, 1¼ Skp til. Jeg reparerede ved Vognportdøren, satte Møgvogn ind m.m.

24de Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke. Jeg sendte ved Thomas Dahl Skoleligningen til Præsten efter Anmodning fra denne af 22de d.M.

25de Juledag. Knud var til Kirke, ofrede til Præsten 22 Skil. til Degnen 14 Skil. Jeg og Karen var færdige til Kirke og vilde kjørt, men da det var Regn og Blæst lod vi det i Beroe. Broder Anders og Familie samt Naboen Folk var her om Aftenen til Kl. 3 næste Morgen.

26de Anden Juledag. Knud, Esper og Edel var til Kirke. Afdøde Svoger A. Jepsens 4 Børn kom her med vore Børn fra Haderup og forblev om Natten.

December 1854

27de Disse forblev her i Dag, om Aftenen fulgte Knud og Esper med disse til Svoger i Løvig, der Spil og Dans for Ungdommen.

28de De kom hjem om Morgenens omtr. ved Sol Opgang. Eftmd begyndte jeg at indrette og skrive Regnskab for Sognets Almindelige Skolekasse for det forløbne Aar. Edel ved Præsten.

29de Jeg skrev bemeldte Regnskab omtrent færdig undtagen lidet. Jeg befandt at Udgifterne udgør for d. Aa. et Beløb = 237 Rd 1 Mark 13 Skil. Indtægt 218 Rd 4 Mark 3 Skil. Underbalance 18 Rd 3 Mark 10 Skil. Rest fra f. Aa. 12 Rd 2 Skil. Altsaa Underbalance 30 Rd 3 Mark 12 Skil. resterende Bidrag 7 Rd 5 Mark $4\frac{1}{2}$ Skil = 38 Rd 3 Mark $\frac{1}{2}$ Skil. De 4 Børn hos Broder Anders Aften. Foruden Rest fra f. Aa. 12 Rd 2 Skil. som Præsten lader henstaa til næste Aar, gjorde denne et Tilskud af 5 Rd. Chr. Grove ligeledes 5 Rd. Peder Pedersen 5 Rd. Ole Andersen 5 Rd. Jeg som Skolepatron 5 Rd 3 Mark 6 Skil = 37 Rd 3 Mark 8 Skil. Alt som et Laan for derved at dække de løbende Udgifter og nogenlunde completere Regnskabet ved Aarets Udgang.

30te Vi var hos Broder Anders til Julebesøg mig, Karen, Ane Elisabeth og V. Peder. Regnvejrr. Om Aftenen var mig og disse 2 Børn samt Edel hos Naboe i lignende Anledning. Om Morgenens var Esper hos Skræderen N. Chr. Johansen paa Baaslund Mark, afhentede noget Klæder til V. Peder, et Par Bukser og et Par Ærmer og 2 Par Ærmer forhen til de store Drengene paa egen Kost, Esper betalte ham for Syningen 4 Mark 8 Skil.

31te Søndag. Ingen til Kirke. Karen og Margrethe var hos Naboen til Besøg. Jeg skrev et Eksemplr af den Almindelige Skolekasses Regnskab færdig og begyndte at skrive Regnskabet for den Specielle Skolekasse, men da Tavle?? Manglede, kunde jeg ikke completere samme. Børnenes tilgodehavende for Vinteruld 1854. 7 Pund a 3 Mark, Knud $1\frac{1}{2}$ Pund, Esper $1\frac{1}{4}$ Pund, Lam $\frac{3}{8}$ Pund. Margrethe 1 Pund. Edel $1\frac{1}{4}$ Pund Lam $\frac{1}{8}$ Pund. Ane Elisabeth 1 Pund. Visti Peder 1 Pund, Lam $\frac{3}{8}$ Pund. For Sommeruld, Edel 1 Pund, Margrethe $1\frac{3}{8}$ Pund, Ane Elisabeth 1 Pund, Visti Peder 1 Pund, dette = $4\frac{3}{8}$ Pund.

Nota for 1854

Dato Maaned

2	Marts	Begyndte at køre Gødning
12	do	Fæet første paa Græs
20	Febr.	sidste Rug af Loen
7	April	at pløje til Havre
10	do	at lægge Kartoffler
1	Maj	at pløje til Byg

December 1854

Dato Maaned

3	Mai	at saa Byg
30	do	at saa Boghvede
13	April	Studene paa Græs
12	Marts	Det øvrige unge Fæ
10	Mai	Hestene
21	Juli	at slaa Eng til Bestandighed
9	August	at høste Byg
11	do	at høste Rug
24	do	Havre
30	do	Boghvede
7	Septbr.	at pløje til Rug
14	do	at saa Rug
13	Oktb.	Det sidste Rug saaet
11	August	at fælde Grønjord til Byg
23	Oktb.	Hestene paa Foder
12	Novbr.	det øvrige Fæ

Er Indhøstet

Omtr. 47 Traver Rug, 25 Traver Byg, 28 Traver Havre, 1 Læs Boghvede, omtrent 28 Læs Hø, 7 Læs Faarelyng.

Til Vinterhold:

2 Heste, 12 Stk Fæ, 39 Faar, 2 Galtsvin

Vide Pagina 938

December 1854
Et Aar nu svandt
Og Tiden randt
I fred for mig og mine
Gid at vi paaskønne ret
Vort Idræt du velsigned
Vi nu som Pligt, for Naade sligt
I Ydmyghed os Bøje
I stadig Tro og Sjelero
Dig Prise i det Høje
Lad Fremtids Iid til hver en Tid
Ved Dit Forsyn vejledes
At i Dit Navn, vi til vort Gavn
Paa Vejen forberedes
Til Samfund Din
Med Engle Lien
Det du af Naade give!
Ved Christ Din Søn
Du hør vor Bøn
Hans Værdskyld os oplive!

Staulund den 18de Januari 1855

P. Knudsen

Januari 1855

1ste Nytaarsdag. Knud var til Kirke, da Vejrliget forhindrede mig og Karen fra Touren, hvorpaa vi dog vare forberedte, det var Regn og Blæst, Vinden blev dog heftigere om Aftenen, men Gud være Lovet! at dette ikke gjorde os Skade af Betydelighed.

2den Drengene tærskede Rug. Broder Niels 5 Børn her til Julebesøg.

3die Ligesaa. Naboe og Hustru og Børn var her til Julebesøg.

4de De slog lidt Strølyng, jeg hentede et lidet Læs. De 5 ældste var hos Broder N. til Julebesøg.

5te De tærskede. Løvig Børn her til Julebesøg. Gl. sorte Ko kælvede.

6te De kørte Fæmøg paa det fældede med Heste, Esper kastede ud og fylede.

7de Søndag. Var jeg, Karen og Esper til Kirke. Til Niels Christensen Faarbæk for 5 Køer ved hans Tyr f. Aa. a 12 Skil hver 3 Mark 12 Skil. Vi kørte. Jeg betalte Kirkeskat m.m. Sum 5 Mark 8 Skil. 12 Skil for Broder Anders til Kirkeskat m.m.

8de De kørte Gødning. Jeg gik til og besøgte Skolen og til O. Feldborg for at erfare Skolebordenes Beskaffenhed m.v. 2 ældste Piger til Løvig.

9de Pigerne kom hjem. Broder N. 5 Børn her om Aftenen til Julebesøg. Frostvejrr.

10de Børnene i Skole. Et Møde i Præstegaarden, Fattig og Skoleregnskaberne blev reviderede og befandtes rigtige, undertegnede og henlagt hos Cr. Pedersen Fehl til Kontroløernes Eftersyn i 14 Dage. Det blev vedtaget, at Medlemmerne vedbliver sine Funktioner som f. Aa. men ingen rigtig Stemmevalg foregik ved denne Lejlighed. Jeg leverede 24 Skil. til Jeppe Egeberg, da denne har mistet en Stud og ønsker Bidrag til Hjælp i denne Anledning. 12 Skil til en Stiftelse i København til en Helbredelses Anstalt for Idiotiske og Elystake (Epileptiske? RK) Børn efter Anmodning fra Vedkommende, samt m.m.

11te Drengene fiskede omtr. 22 Pund 2den Fisk.

12te De tærskede Rug, hentede et lidet Læs Strølyng, som blev lagt ind i Stalden.

13de Jeg gik til Graasand, hvor jeg besøgte Skolen der.

14de Søndag. Knud var til Kirke.

15de Snefog med lidt Blæst. De tærskede Rug.

16de Jeg gik til O. Feldborg, hvor jeg modtog de af Jens Pedersen Kaalhaug forfærdigede Skoleborde. Jeg betalte ham for hans Arbejde ved disses Forfærdigelse 3 Rd (siger Tre Rigsdaler), hvorfor han lovede at meddele Ccitering ved første Lejlighed. Knud Pedersen O. Feldborg befordre disse 1 a 6 Alen til N. Feldborg, og 1 4½ Alen til Haderup Skole for Skolekørsel. Det gl

Januar 1855

Bord blev bragt til Haderup for at sælges med lignende derværende gl Bord. Jeg gik paa Retour ad Haderis og hjem.

17de Drengene kastede og fik Rug af Loen af 3 Traver 15 Skp samt lidt Baggest.

18de De tærskede Byg.

19de Ligesaa. Skræder N.Cr. Johansen kom her at sy.

20de Ligesaa.

21de Søndag. Esper til Kirke. Han leverede 2 Pund Uldgarn til N. Jepsens Hustru, for at levere til Farver Lomann fra Holstebro til $\frac{1}{2}$ Blaa undtagen lidt Karmoisinrød. Sognefogden leverede mig det af ham ved Amtets Foranstaltning indrevne Restance af Skolebidraget for f.Aa. med 6 Rd 4 Mark og 2 Mark for 1 Dags Arbejde lejet for Esper Teglbænder. De 2 Mark for Enken i Egelund Karen Jens Datter resterer endnu.

22de De tærskede Byg. Knud gik til Høstrup med 7 Pund Smør, som han solgte a 22 Skil Pundet. = Sum 9 Mark 10 Skil. Han købte 4 Pund Baandjern a 10 Skil = 2 Mark 8 Skil. 3 Pægl Bdv 1 Mark, Spenserier 2 Mark, lidt Farve 3 Skil contant modtaget 2 Mark 15 Skil.

23de De tærskede Byg og fodrede Kreaturerne.

24de Ligesaa. Knud kjørnede Bygget.

25de Drengene rensede Byg af 3 Traver 2 Tdr 4 Skp. De 2 Tdr kom paa Loftet til 15 Skp forhen = 3 Td 7 Skp. 4 Skp til Malt. De tærskede Rug Eftmd.

26de De tærskede Rug. Jeg betalte Skræder N. Chr. for Syning, 1 Par Underbenklæder til Esper samt en firesels Vest, 1 hvid Undervest og til Knud 1 Par Lange Bukser, 1 Par Læderærmer til mig. 1 Kjortel til Visti Peder. 1 Rd 12 Skilling contant. Esper var i Faarbæk ved N. Chr. Tyr med yngste sorte Ko. Snefog.

27de Skrædderen gik hjem. Drengene tærskede Rug. Vi købte af Chr. Nielsborg til Knud 2 $\frac{1}{4}$ Alen Tvisttøj til Fader a 2 Mark = 4 Mark 8 Skil. ???? 3 Cvarter 1 Mark 2 Skil. Knapper 16 a 2 Mark, 12 a 24 Skil. 14 a 1 Mark = 5 Mark 5 Skil. Til Edel, 2 Tørklæder a 1 Rd 8 Skil a 2 Mark 2 Skil = 1 Rd 3 Mark 4 Skil. Forklæde, 1 Rd. Baand 1 Mark 14 Skil = 1 Rd 1 Mark 14 Skil = 4 Rd 4 Mark 3 Skil.

28de Søndag. Søndag. Knud til Kirke, streng Frostvejr. Ligbegængelse, Henrik Pedersen af Vester Vistorp blev jordet. Jeg solgte $\frac{1}{2}$ Lis Pund Uld til Søster Mette a 3 Mark Pundet = 4 Rd betalt contant. Fra Præsten blev mig ved Degnen ved Knud mig tilsendt Skoleregnskaberne samt d. Aa. Ligning, hvilket har været fremlagt i 14 Dage hos Cr. Pedersen Fihl i Haderup efter forudsket Bekendtgørelse til Vedkommendes Eftersyn, men disse har ingen Paategning desangaaende, hvorfor jeg anførte en saadan uden Underskrift.

Januar 1855

29de Jeg tilføjede Skoleprotokollen saavel den specielle som almindelige Skolekasses Regnskaber, denne har en Underbalance af 30 Rd 3 Mark 12 Skil. Tilgodehavende deraf Præsten 17 Rd 2 Skil. Cr. Grove 5 Rd. P. Pedersen 5 Rd. O. Gedhuus 5 Rd = 32 Rd 2 Skil minus til Præsten f. Aa. 12 Rd 2 Skil = 20 Rd + min Tilskud 6 Rd 2 Mark 14½ Skil = Sum 26 Rd 2 Mark 14½ Skil. Det 1854 betalte Bidrag 210 Rd 4 Mark 14½ Skil. Altsaa Udgift 1854 237 Rd 1 Mark 13 Skil. D. 21de d. M. betalte Sognefogden det resterende af de 7 RD 5 Mark 4½ Skil. derpaa min Tilskud = 6 Rd 2 Mark 14½ Skil. Igen = 1 Rd 2 Mark 6 Skilling. Den 28de d.M. nu den sidste af de paa Listen anførte Lejesummer mig tilhændekommet fra Sognefogden ved Knud, nemlig de 2 Mark fra Enken. D. 21de modtog jeg de 2 Mark fra Teglbrænderen, Sum = 4 Mark, hvilke Fire Mark, der bliver i næste Aars Skoleregnskab til Indtægt at bruges. Efter gentagne Anmodninger lod jeg i Dag Aften Præsten ved Knud Skoleligningen for 1854 samt Regnskabet for den specielle Skolekasse og et Eksemplar af Regnskabet for den Almindelige, og da dette er optegnet in Duplo forblev det 2 (andet) Eksemplar hos Præsten. Den 10de d.Md. d.Aa. Ligning blev mig tilbagesendt.

30te De tærskede Rug og fodrede Kreaturerne. D. 14de d.M. betalte Esper 2 Rd 14 Skil for 2 Lam Pagina 938 og 1 5/8 Pund Uld og Lammeuld.

31te Ligesaa. Knud tærskede Ruget. Eftmd streng Frostvejr.

Februari 1855

1ste Vi fik Rug af Loen af 5 Traver omtr. mest 3die Kjerv 2 Tdr 5½ Skp omtr. ½ Skp Bagest, forhen 1 Td 7 Skp = 4 Tønder 4½ Skæppe. Jeg reparerede ved Spinderokken.

2den De tærskede Byg.

3die Ligesaa.

4de Søndag. Esper til Kirke. Om Aftenen var de 4 ældste Børn hos Naboe, hvor der holdtes Spil og Dans.

5te Edel kom hjem Fmd Kl. 11, Esper Fmd Kl. 8, Knud og Fmd Kl. 12. Edel ved Præsten, jeg sendte ham Antallet af Spand og Gangdage til Skolevæsenet. Jeg indførte Ligningen i Protokollen hele Sum 284 Rd 2 Mark 11 Skil. som meddeles Præsten efter Anmodning i Dag. Knud var hos Smeden. De 2 mindre Børn hos Naboe ang. Spil og Dansen.

6te De tærskede Byg.

7de Ligesaa. Jeg skrev et Brev til Chr. Nielsen Kjærgaard i Ryde ang. J.H. Sørensen Bort?? m.v.

8de Ligesaa. Knud kastede Byg og rensede dette. Streng Frost.

9de De fik Byg af Loen af 4 Traver 3 Tdr 1 Skp og Bagest.

10de De tærskede Rug. Esper i Baaslund med Melk. Smeden Lauge har købt 3 Pund Uld a 3 Mark = 9 Mark.

11te Søndag. Vi kjørte, jeg og Knud og Edel til Baaslund og beværtedes der og kørte i Ligfølge forbi vort Hjem Staulund til Haderup, hvor Liget af Kirsten Jensdatter blev jordet paa Kirkegaarden. Jeg betalte Sognefogden f.Aa. sidste Halvaars Skatter 22 Rd ? Skilling. Til Sognefogden for leveringen 8 Skil = Sum 1 Rd 1 Mark 3 Skil. Vi kørte hjem og gik til Barslund, nemlig mig og Knud, Edel kørte med Chr. Sand, hvor vi forblev om Aftenen.

12te Vi kørte hjem om Morgenens mellem 4 og 5. Vi kørte mig, Karen og Knud igen til Baaslund, hvor vi forblev til ved Aftenstid, blev af Vedkommende beværtet med Spise og Drikkevarer efter Behag. Naboen Hustru og Barn kørte med paa Retouren.

13de Knud kørte til Mølle med 10 Skp Rug, 4 Skp Byg til Meel, 3 til Gryn, 5 til Svin, lidt af Jeppe hans, lidt for Søster Mette.

14de De tærskede Rug.

15de Ligesaa, streng Frost daglig. (For den 10de Smeden Lauge har købt 3 Pund Uld a 3 Mark = 9 Mark, var her og skoede Hestene, betalte derfor 1 Mark, de 4 Mark 8 Skil betalt. Et Fiskegarn lovede han at bringe for de øvrige).

16de De tærskede Rug.

Februar 1855

17de Vi fik Rug af Loen af 4 Traver, af midterste Gulv 3 Tdr 2 Skp. 3 Tdr 3 Skp forhen = 6 Tdr 4 Skp.

18de Søndag. Esper var til Kirke, han købte en Skovleblad og Skaft dertil af Niels Jepsen a 1 Mark 10 Skil betalt og betalte Esper disse den 22de d.M.

19de Edel ved Præsten som viste hende m.fl. til Degnen til Danse og Spilleselskab, som holdtes der steds. Knud kørte til sønder Mølle, mest for Broder Anders med 5 Skp Rug, 4 Skp Byg, lidt for Søster Mette, 7 Skp Rug, 5 Skp Byg af vores.

20de Knud kom først hjem omtr. Kl. 11 i Forening med Naboe, men Kornet blev liggende i Møllen, da Kværnen blev brystfældig. De tærskede Byg, jeg satte paa en Dørtærskel.

21de De tærskede Byg.

22de Christen Grove var her ang. et i Haderup berammet Møde, men det tætte Snefog, Frost og voldsomme Vejrligt afskrækkede os fra at gaa til Haderup. Drengene tærskede Byg.

23de De tærskede Byg, Esper paa Bjerget med lidt Vævergarn, tæt Rimtaage.

24de De rensede Byg og bar dette paa Loftet af 4 Traver 3 Tdr 2 Skp.

25de Søndag. Knud var i Haderup for at gå i Kirke, men der holdtes ingen Prædiken i Anledning af det ringe Antal tilhørere, der havde indfundet sig ved Præstens Ankomst til Kirken.

26de De tærskede Rug og fodrede Kreaturerne.

27de

28de Ligesaa.

Martius 1855

1ste Esper tærskede og fodrede, Knud kørte til Møllen og hentede det d. 19de f.M. didkørte Korn, og lidt for Jakob Haderis og noget for L. Bjerg paa Retour. Leverede Mølleren Foder for gjort Tilskud af 19de og 20de f.M. han kom først hjem om Aftenen mellem 7 og 8 i Forening med Naboen i samme Forhold. Tørvejrligt.

2denDe tærskede Rug og kastede Rug. Tørvejrligt.

3die Vi fik Rug af Loen af 4 Traver 3 Tdr 2 Skp. 5 Tdr 5 Skp = 8 Tdr 7 Skp.

4de Søndag. Knud til Kirke. D. 25de f.M. leverede Esper Væveren paa Bjerget 1 Brød 13 Pund og 1 Specie af hans Egne.

5te Drengene tærskede Byg.

6te

7de Ligesaa.

8de Ligesaa. Om Aftenen mellem 6 og 7 bragtes os desværre det sørgelige Budskab ved Simon Andersen, at dennes Fader, vor uforglemlige Broder Anders Knudsen var falden omkuld, ved at bære noget Lyng, og end mere at Han allerede var død. Esper og Knud ilede i Forening med Sønnen til deres Bopæl, hvor det anmeldte endmere bekræftedes, disse fandt ham liggende død sydøstlig ved hans søndre Hus. I Forening med Husets Folk bar disse Liget ind paa Sengen i Sovekammeret, hvor jeg, som ogsaa ilede dertil med Vemodstaarer fandt hans Lig liggende. De bestræbelser som anvendtes for om muligt at spore Livstegn blev desværre frugtesløse. Gud være hans arme Sjæl naadig! For Jesu vor Forlørsers Skyld! Af Vedkommende sporedes ikke uden Føie vemodige Klager over en saavel sørgelige som pludselige Tab, men vi maa jo med et godt Haab og Taalmodighed være fornøjet med det alvise Forsyns Tilskikkelser og sige med Job, Herren gav Herren tog, Herrens Navn være Lovet! Søster Mette, Naboe, Broder Niels kom senere i Huset ifølge Anmodning for at trøste Hustruen og Børn. Niels og Mette forblev der om Natten.

9de Esper gik til Haderup og underrettede Præsten om det passerede. Knud gik til Holstebro for at anmelde det skete Dødsfald samt købe forskelligt til Ligklæderne m.m. Esper kastede Byg første.

10de Jeg kørte til Broder N. hans Bopæl med 6 Stk. Bredder som han, Mette og Esper bar hertil fra Nygaard i Gaar, og 2 af mine, som vi tog fra over Studene, for at hien skal af disse indrette en Ligkiste til Broders afsjælede Legeme. Knud kom hjem fra Holstebro. Hans paa Rejsen til Drikkevarer og Logie 21 Skil betalte vi ham. Væveren Ane Catrine Lausdatter var her med 56 Alen Tvistlærred a 3 Skil = 1 – 4 ? 8 ?, 11 Alen Stribet Tøj a 4 Skilling = 2 – 12 = 2 Rd 1 Mark 4 Skil. Leveret 13 Pund Brød a 3 Skil = 2 Mark 7 Skil = 1 Rd 4 Mark 13 Skil. Esper betalt 2 Rd minus 2. Jeg tilgode Rest 1 Mark 13 Skil. De 11 Alen Tosild blaa sendt til Skive til Presning ved Cr. Povelsen Egeberg i Vridsted.

Marts 1855

11te Søndag. Knud til Kirke. Han leverede Præsten Atesten fra Skifteforvalteren. Betingede Begravelsen næste Søndag, saavel som de ??? eller Forretninger samme Gjenstand. Betræffende for Præsten og Kirkesangeren, hvilke teede sig villige og moderate. Han gik til N. Jepsen og betalte denne 4 Mark 6 Skil. som han har udlagt i Farverløn af noget Garn til Farver Lomann fra Holstebro. Han gik til Høstrup, hvor Esper mødte ham, denne fik et Par Træsko a 2 Mark 6 Skil. skyldig forhen for Søm, dertil 3 Mark 8 Skil for Spenserier m.m. 5 Mark 14 Skil. Resten til videre. De købte 17 Potter Bdv til Broders Enke a 22 Skil. Potten og bar dette til hendes Bolig.

12te Knud kørte til søndre Mølle med 1 Td Rug for Broder N. 1 Td for Enken og fik dertil 1 Td Meel hjem, som var sigtet, hvilket Nabo kørte dertil paa Fredag Lejlighedsvis, de bar dette. De bar dette over Broen og derop. Esper var paa Bjerget og leverede Jh. Iv.Datter 13 Pund Brød til Føden og 7 Pund Uld til Spinding.

13de Esper var i Faarbæk ved N. Christensen med broget Ko til Tyr. Knud syede ved Sko af ??.

14de Knud i Forening med Naboe kastede Sne i Kørestedbakken vestlig. Jeg kørte til Broder N. med 1 Td. Rugmel og kørte med en Ligkiste derfra til Nygaard. Til Kisten har jeg leveret 50 Søm. Vi rensede Byg fremmest, som Esper bar dette paa Loftet 2 Td $7\frac{1}{4}$ Skp til Sædebyg norlig, 1 Td $3\frac{3}{4}$ = 4 Td. 3 Skp. Fik det øvrige af Loen af omtr. $4\frac{1}{2}$ Trave, det sidste Byg tærsket d.Aa.

15de Karen var i Nygaard at Klæde Liget i Forening med flere og lægge dette i Kisten med Jordeklæderne.

16de De tærskede, muggede Svin og slog lidt Lyng norlig, som vi kørte hjem dels til Strølyng dels til Fodring. Edel til Kirke, hun leverede Præsten Ligsyns Attesterne. Jeg gjorde Listerne færdige ang. Skoleskatternes Opkrævning. Summer 72 Rd 4 Skilling østlig, 65 Rd 3 Mark $11\frac{1}{2}$ Skil vestlig – 137 Rd 3 Mark $15\frac{1}{2}$ Skil. Pl??? 9 Rd 12 Skil. Ligningssum 284 Rd 1 Mark 11 Skil. Margrethe hos Broders Enke med Foræring.

17de Drengene tærskede Rug. Jeg kørte Boed og Skammel til Nygaard for at bruges ved Ligbegængelsen i Morgen til Gjesterne.

18de Søndag. Regn og Blæst. Eftmd. Sne, mig og Knud kørte til Nygaard, hvorfra jeg kørte til Haderup med Liget af den saa pludselig bortdøde Broder Anders Knudsen, andre 3 Vogne kørte med med Gjesterne samt Enken og 2 Børn. Liget blev nedsat i en Grav paa Haderup Kirkegaard, efter at Hr. Pastor Rostrup havde forrettet Muld paakastelsen holdt denne (ifølge Anmodning ved Knud) en rørende Tale i denne Anledning, hvori han som formoden udtrykte meget hensigtssvarende efter Omstændighederne. Vedkommende tildækkede derefter Kisten og Graven og vi var til Kirke. Mig Knud og Esper kørte senere til Enken, som lod hin beværte med Spise og Drikkevarer efter Behag til Kl. 3 om Natten. Broder N. og Hustru og Svoger fra Høgild og Hustru, Søster Ane fulgte med og Logerede her til Morgendag.

Marts 1855

19de Knud kørte disse sidste paa Vejen til Egelund til Bakken derved. Jeg og Karen gik igen til Nygaard og Knud og Esper senere. Jeg betalte Christen Poulsen fra Egeberg 1 Mark 6 Skil for præsnings af noget Tøj, som han har bragt til Skive og paa Retour til Haderup. Broders Enke 18 Skil for 3 Pgl. Bdv.

20de Jeg gik til Haderup Præstegaard, hvor der afholdtes et Møde, hvor forskellige Gjenstande blev foredraget til Forhandling, hvor nogle blev uden Resultat. 1, ang. Andreas Murer uden Resultat. 2, Chr. Fisker omtr. ligeledes. 3, Slesvigens Hø og Kartofler bestemtes anskønnet i næste Uge. 4, Vejevæsenet Vedtaget paa ubestemt Tid, som dels blev overladt til Sognefogden m.m. forskellige Gjenstandes Betræffende.

21de Knud gik til O. Feldborg med Fattigkorn til Niels Chr. Jensen Pig?g kaldet, 1 Skp. 2 Fdk. Rug 3 Fdk. Byg, hvilket Chr. Fisker har lovet at besørge malet og ham tilskikket. D. 20de d.M. accorderedes med Skoleholder Niels Chr. Nielsen at undervise i 2 Skoler i de 7 Sommermaaneder. Løn 26 Rd Kostpenge 24 Skil daglig 2 Dage om Ugen i hver Skole. Kapitaltakst for 1854 Aars Afgrøde vide Berlingske Tidende No. 45 for Ringkjøbing Amt, som anført findes Rug 6 Rd 2 Skil. Byg 4 Rd 29 Skil. Havre 3 Rd 31 Skil. Boghvede 4 Rd 5 Skil pr Tønde, Tør Flæsk 3 Rd 6 Skil. Smør 4 Rd 5 Skil pr Lis Pund, Honning 19 Skil pr Pot.

22de De tærskede sidste Rug d. Aa.

23de Lidt Snefog og Blæst som foruroligede, Sneen ikke lidet. Vi Bo???? erfarede at af 11 Tdr 5³/₄ Skp Byg d.Aa. 3 Td 3 Skp brugt til Malt, Meel, Gryn osv. 8 Td 2³/₄ Skp paa Loftet og 2 Td 7¹/₄ Skp Sædebyg.

24de Drengene fodrede Kreaturerne med mere.

25de Søndag. Jeg kørte til Haderup med Karen og Sl. Broder Anders Enke og Søn. Vi var til Kirke. Jeg leverede Kirkesangeren 1 Skp Rug, 2¹/₂ Lis Pund Hø, 3¹/₂ Lis Pund Halm. Jeg leverede Præsten en ikke ubetydelig Antal Aviser, saavel fra f.Aa. som d. Aa. til 5 ? denne iberegnet dato 1ste Marti. Jeg betalte ham for disse nemlig Berlingske Tidende Læsning fra 1ste April f.Aa. for et Aar 1 Rd 1/2 Specie efter Anor?? at jeg ikke har erholdt ethvert No. er maaske ikke Præstens Skyld. Jeg ved ikke hvor Fejlen (som er Efterladenhed eller Ligeegyldighed for Orden) ligger i mit Hjem. Betalte det 1/2 Skoleskat 1 Rd 5 Mark 10 Skil til Bendt ved Skoleh. N. Christensen.

26de Jeg lod udlevere til Nabo til Thomas Dahl 160 Stk. Hedetørv, som hien kørte did. Af mit nye Tilskud til den Almindelige Skolekasse laante jeg 2 Rd 4 Mark 13 Skil. af den Specielle 2 Rd 4 Mark 5 Skil. igen Resten 8 Skil. Studene og Ungfæ var i Dag paa Marken i Heden.

27de Jeg kørte til Skive med Kongetiende 17 Skp Rug, som jeg leverede til Hr. Købmand P. Brise efter Ordre fra Anders Pedersen Resen. Jeg solgte en Kalveskind a 1 Rd. 2 Lis Pund 10³/₄ Pund Been a 1 Mark = 2 Mark 11 Skil. Jeg købte 1 Skp Salt 4 Mark 8 Skil. 1 Fdk. Ærter 2 Mark, 2 Fjel 3

Marts 1855

Mark, $\frac{1}{2}$ Pund Humle 1 Mark 8 Skil = 1 Rd 5 Mark, købte til Chr Meldgaard 1 Fdk. Ærter 2 Mark, $\frac{1}{2}$ Pund Tobak 1 Mark 4 Skil = 3 Mark 4 Skil. Til Sl. Broders Enke $\frac{1}{2}$ Skp Salt 2 Mark 4 Skil. Solgt Been for hende 1 Lis Pund 12 Pund 1 Mark 12 Skil. Dito for Søster Mette 14 $\frac{3}{4}$ Pund 14 Skil. Hos Esman 100 Søm 24 Skil til Broders Enke. $\frac{1}{2}$ Pund Tobak til Chr. Melgaard 20 Skil $\frac{1}{2}$ Pund, dito til Jens Espersen 20 Skil. Alt betalt Contant. Knud fulgte med og kørte mest. Vi solgte i Vridsted for Sl. Broders Enke 10 $\frac{1}{2}$ Pund Smør a 22 Skil = 14 Mark 1 $\frac{1}{2}$ Skil. hvormed Enken ved Ligvedation betalte saavel Knud for hans gjorte Indkøb til hende i Holstebro d. 9de d.M. Mit Tilgodehavende 2 Mark 4 Skil. for $\frac{1}{2}$ Skp Salt 3 Mark, 2 Fjel 1 Mark 4 Skil. for 100 Søm = 1 Rd 8 Skil. Jeg købte et Par Sko til Karen a 8 Mark af Skomager Værner, noget Krave og Brystnaal til Edel, for en Klæde?? 20,8 = 1 Mark 12 Skil. 1 Kasket til Knud hos B???? 10 Mark 8 Skil. Hvedebrød 8 Skil. Dette betalte Knud, 2 Rd 12 Skil. Jeg havde en Del for T. Dahl, som jeg modtog hos Hr. Købmand Sørensen. Jeg tog 10 Spændetræer med hjem for Naboe paa Retur. Vi kom hjem omtr. Kl. 1 om Natten.

28de De 3 Køer var i Dag paa Marken. Børnene var i skole.

29de Jeg kørte til søndre Mølle med 18 Skp Rug, 6 Skp. Byg til Meel 3 til Gryn, lidt for Broders Enke, lidt for Søster Mette. Kuns 1 Td Rug blev malet i Dag, dog som Følge af Nødvendighed efter gjentagne Anmodninger, det øvrige blev liggende i Møllen paa Betingelse at være malet næste Torsdag. Jeg kørte paa Retour til Løvig, hvor Karen var gaaet hen at besøge hendes Søster, men hun var gaaet paa Retour, før jeg kom. Jeg havde 1 $\frac{1}{2}$ Td Meel med til Præstegaarden efter Anmodning af Møllersvenden.

30te Drengene slog Lyng østlig til Brændsel og Strøelse. Jeg hentede et lidet Læs ved Aftenstid. Karen var hos Sl. Broders Enke at rense Rug m.m.

31te De slog lidt Lyng til Fodring nordlig. Knud kørte Gjordemoderen og Barn til Haderis, paa Returen tog han det slagne Lyng hjem med.

April 1855

1ste Søndag. Knud var til Kirke. Jeg gik til Høstrup og til Høvesgaard og til Claus Bopæl, hvor Anders Høj for Tiden er tilhuse, efter Anmodning ang. denne, som er misfornøjet med saavel sine indre som ydre Omgivelser, og vedtagen at han næstkommende 1ste Maj igen skal efter Begjærring flytte i hans Aftægtshus nordvestlig ved Høvisgaard, hvilken Ejeren Ole Olesen lovede at indrette til Beboelse som følge af forhen vedtagen Forening, saavel af 17de Juni f.Aa. som af 5te Maj 1853 hvilket sidste, eller af 5 Maj antegnede med Vedkommendes Underskrift hvilken Fortegnelse d. 17de Juni f.Aa. blev overleveret Sognefogden til Opbevaring og Afbenyttelse i paakommende Tilfælde. Aftægtskontrakten beholder jeg efter Vedkommendes Anmodning.

2den I Nat er falden Sne saa Kreaturerne ikke kan græsse paa Marken. Skrædderpigen Ane Jensdatter Tusholdt var her samt en anden Pige og syede en Kjortel til Edel, jeg betalte hende derfor 1 Mark. 10 Skil til en ? Mads fra Børsting for Bændler m.m. 1ste April sorte Ko kalvede en sort Tyrkalv om Morgen.

3die Vi slagtede en omtr. 10½ Maaned gl Galt Svin.

4de Jeg gik til Haderup, hvor der i Præstegaarden opholdtes et Møde. Forhandlingen angik mest Gl Albert, som har brækket et Ben i forrige Uge ubetydelig mere.

5te Skjærtorsdag. Esper til Kirke. Jeg kørte til Møllen efter Melet af d. 29de f.M. didkørte Korn.

6te Edel var til Kirke.

7de Drengene muggede Svinesti, slog lidt Lyng som de kørte hjem til Fodring.

8de Søndag. Paaskedag. Var jeg og Karen og Knud til Kirke, vi kørte. Vejrliget lidt Regn og Snefog. Jeg ofrede Præsten 22, Degnen 14 Skil. Om Aftenen 11½ kørte jeg eller Knud, som var med til Haderup Gjordemoderhus og kørte Gjordemoderen derfra til Naboen Husmand Jeppe Knudsen, hvis Kone reder til Barsel.

9de Vi kom hjem Kl. 2½. Knud og Esper var til Kirke. Jeg kørte Jordemoderen til hendes Bopæl Eftmd herfra. Jeg betalte ved Knud til Møllerens Datter M. Katrine for anskaffelse af 1 Fruentimmerkappe 1 Rd 3 Mark 10 Skil. for en Æske dertil 12 Skil. til ?? for gjort Udlæg. Til Barne Støvler 2 mark 6 Skil. Karen betalte 1 Mark 10 = 4 Mark paa Torsdag til en Glarmester. D.5te betalte mette de 4 Rd til Huslejeforholdene til næstk. 1 Maj d.Aa.

10de Jeg gik til Faarbæk, hvor der holdtes Eksamen for østre og Nedersognets Børn. Jeg betalte Skolelæreren Kostpenge m.m. Ole Gedhus 5 Rd. som han havde til gode hos Skolekassen for f.Aa.

11te Jeg gik til Haderup, hvor der holdtes Eksamen for Enestegaardene Feldborg og Haderup Skoles Børn. Jeg betalte Skoleh. N.Chr. Nielsen sin Løn m.m. Cviterede. Drengene begyndte i Dag at køre Gødning med Heste. Røde Ko først paa Marken.

April 1855

12te De kørte Gødning paa Driverjord. Edel var hos Præsten, ofrede denne 1 Rd for Konfirmationsundervisningen efter Sædvane. Jeg flettede Studepuder.

13de De kørte Gødning, jeg syede Studepuderne. Eftmd var jeg paa Engene ved Vandløbene.

14de Knud og Esper var ved Smeden P. Laugesen og fik nye Sko slagne og lagt under Hestene. Betalte derfor 2 Mark. Esper gik til Høstrup og købte Spenserier for 3 Mark. 1 Lod Indigo 12 Skil. = 3 Mark 12 Skil. 1 Kardus 1 Mark, Alt = 4 Mark 12 Skil og 5 Mark 14 Skil = 10 Mark 10 Skil som resterer til videre. Betalt.

15de Søndag. Vi kørte til Haderup, Karen, Knud og Edel, Sl. Broders Enke og Søn kørte med ?? til Kirken. Sønnen Simon Andersen og vores ældste Datter Edel bleve i Dag confirmerede i Kirken og modtog eller aflagde selv deres Daabsløfte at forsage Djævelen og al Ugudelighed og tro paa den treenige Gud. Gid de stedse i deres levetid maa mindes et saadant Løfte til Erindring om den Troskab de ere Gud skyldige, at ikke deres Tro og Dyd skal tabes ved kødelig Letsindighed!! Søster Anes 2 Sønner Peder og Knud fulgte med til vort Hjem og logerede her om Natten.

16de Vi kørte Gødning med Heste paa Driverjord, hentede Strølyng.

17de Ligesaa. Vi vænnede 1 sort og 1 rødbrøget 3 Aar gl Stude ved at pløje Hede ved Ulvehøj, hentede lidt Foderlyng Aften. Jeg var hos Sl. Broders Enke ifølge Anmodning. Vi underhandlede ang. Skifte med hendes med den Sl. afdøde avlede Børn 2 Sønner 2 Døtre, hun antog mit nu som tidligere gjorde Forslag uden for saa vidt, at hun ønskede Boets Ansættelse til en mindre Sum end de 1500 Rd med den Betingelse, at Børnene bliver tillagt som Fædrearv 400 Rd og i stedet for de 20 Rd, som jeg foreslog nemlig 420 Rd. vilde hun levere hver af Børnene en ny Kiste, naar de forlod Hjemmet, og de 400 Rd som deles mellem de 4 Børn paa lovlige Maade, saaledes at en Broderlod bliver = 2 Søsterlodder undtagen hvad de 2 Kister angaar, saaledes vedtaget af Enken og øvrige (som formoden) Vedkommende.

18de Vi kørte Gødning med heste lidt med Stude, vi laante Enken Møgvogn. Jens Pedersen Baaslund modtog et Læs Tørv af vor Stak, som et Honorar formoder jeg. Vi hentede lidt Foderlyng.

19de Vi kørte Gødning 4 Læs med Stude, flere med Heste.

20de Vi kørte Gødning med Heste.

21de Ligesaa. Edel var ved Præsten. Jeg betalte Skræderpigen Ane JensDatter for Syning af en Kjortel til Edel m.m. 1 Mark R.M.

22de Var jeg, Karen og Edel til Kirke og til Alters, Edel for første Gang. Vi kørte, Esper var og til Kirke, han gik til Løvig, modtog en Hundehvalp af Svoger der boende 3 a 4 Uger gl efter Anmodning som et Honorar overlades den.

April 1855

23de Vi kørte Gødning med Heste og Stude. Edel i Høstrup med 4½ Pund Smør a 22 Skil = 3 Mark 13 Skil. købte 1 Par Træsko 20 Skil = 2 Mark 1 Skil. ½ Pund Sukker 13 Skil = 3 Mark 12 Skil.

24de Ligesaa.

25de Ligesaa. Jeg var i Haderup, der afholdtes et Møde.

26de Ligesaa.

27de Ligesaa.

28de Betalte Skræderpigen 2 Mark for Syning. Knud og Jeppe Knudsen kastede Grøft fra Damstederne over Naboens Jorde?? med dennes Tilladelse. Esper var hos Smeden og fik en Skovl beslagen.

29de Vi kørte til Laanum med Aftægt til Svigerfader tilligemed Svoger og hans Andel.

30te De muggede Faaresti og kørte dette paa Hedeager til Kartoffler. Jeg pløjede lidt Havre i Hovgaard og ved Vadkrog.

Maj 1855

1ste De lagde Kartoffler 2 Tdr omtr. i en Ager østlig paa Hedeager. Studene gik igen paa Marken med Fæet.

2den Jeg gik til Feldborg for at have Opsyn ved Vejarbejde til Brogaard Skjel (hvor jeg ikke kom med) og fra Feldborg til Haderup 2den Vej. Knud pløjede i Svinehovgaard og Eftmd i JTorp Eng med Heste, Esper kørte lidt Gødning med Stude Fmd, Eftmd skovlede han Sand af Engen.

3die Jeg kørte til Holstebro med Sl. Broders Enke og hendes Værge Sognefogden. Skiftet blev foretaget og sluttet efter den Sl. Afdøde. Jeg mødte som Værge for de umyndige 2 Sønner og 2 Døttre, disses Arvelodder blev som Pagina 560 anført in Summa 400 Rd og en Kiste hver til 5 Rd i det mindste. Altsaa en Broderlod 133 Rd 2 Mark og en Søsterlod 66 Rd 4 Mark Sum = 400 Rd at henstaa uden Rente til Børnenes 18de Aars Fylde i Stervboet. Jeg købte en Skudsmaalsbog til Edel a 22 Skil. Lovbog for Landmanden udarbejdet af Rasmussen a 10 Mark, forskellige Genstande hos Købmand Skou i Østergade til eget Brug for 1 Rd 3 Mark 12 Skil. Til Knud, P. Dahl, J. Bli? 5 Mark og Nabo ½ Pund Krudt 2 Mark, resten 1 Mark til Gaardkarlen. Vi kørte hjem om Aftenen til ved Midnatstid.

4de Almindelig Bededag. Knud var til Kirke.

5te Knud pløjede af i JTorp Eng og kørte Møg paa lange Ager og pløjede denne. Jeg saaede 6 Skp Havre i Svinehovgaard og Vadkrog og harvede Kartoffeljord østlig.

6te Var Esper til Kirke, Knud i Laanum.

7de Esper kørte Gødning med Stude Fmd. Eftmd græssede de paa Marken, Knud kørte først i Dag Gødning dog lidet paa lange Ager og pløjede denne. Ved Aftenstid saaede jeg 6 Skp Havre i Vadkrog og sidste af Svinehovgaard, hentede lidt Brændelyng, som Esper slog i Dag.

8de Regnvejr. Kreaturerne var ikke paa Marken desaarsag.

9de Jeg kørte til søndre Mølle med 17 Skp Rug 6 Skp Byg til Meel. 6 Skp Rug 2 Skp Byg for Sl. Broders Enke. Lidt for Søster. Snefog Eftmd.

10de Vi kørte Gødning med Heste og Stude. Om Middagen lagde vi 2 Skp. Kartoffler sydlig ved Gl Staulund, hvilket er pløjet med Stude.

11te Knud kørte Gødning med Heste. Esper pløjede til Byg sydøstlig norden Vej, hvor Søsters Gødning er lagt paa hendes Spergelager.

12te Vi kørte Gødning, Esper kjørte lidt Markmøg, som stod fra Aftenen. Jeg pløjede lidt Grønjord i Damstederne, saaede omtr. 1 Skp Byg, Søsters ½ Del iberegnet.

13de Søndag. Knud og Esper til Kirke og til Alters. Jeg betalte Skrædder N. Cr. 4 Mark 8 Skil. for en Kjortel og Vest til Knud at forfærdige.

Maj 1855

14de Vi begyndte i Dag at sprede Gødning og pløje til Byg nordøstlig med Stude, kørte Hestemøg i Damstederne og pløjede der Eftmd. De spredede Gødning.

15de Esper pløjede til Byg med Stude, Knud saaede i østre Ager omtr. 2 Skp Byg og pløjede Grønjord i Damstederne. Eftmd harvede jeg Havre af i Svinehovgaard og Vadkrog, saaede omtr. 1½ Pund Timothe Frø i det vaade i vestre Ende af de 2 nordre Agre i Svinehovgaard. Disse Frø er mig efter Anmodning d. 6te d.M. sendt ved Knud af Svoger Chr. Espersen af Laanum a 12 Skil Pundet, resterer til videre.

16de Esper pløjede til Byg vestre Ager norden sorte Knot med Stude Fmd. heste Eftmd og saaede de midterste Kast, undtagen den vestre fra Vej til Brinken omtr. i alt 1 5/8 Skp Byg. Knud upasselig.

17de Christihimmelfartsdag. Jeg var til Kirke, jeg leverede Præsten en Skudsmaalsbog til Edel, som han lovede at paategne. Den 6te d.M. betalte Mads Jensen for sort til en Vest 5 Mark 3 Kvt. Ol?? til en Bagstykke 2 Mark 4 Skil. Knapper 1 Mark 2 Skil. 4 smaa Tørklæder (eller Forklæder) 2 Mark 8 Skil = 1 Rd 5 Mark 2 Skil.

18de Esper pløjede til Byg paa Driverjord.

19de Ligesaa, saaede der omtr. 3 Skp Byg, jeg harvede, Knud grov, Esper Eftmd.

20de Søndag. Esper til Kirke.

21de Vi pløjede til Byg sønden Vejen.

22de Knud grov Tørv, Esper pløjede.

23de Ligesaa. Vi pløjede af til Byg sønden Vejen. Esper grov Tørv Eftmd, jeg pløjede til Havre ved og i Damstederne.

24de Jeg kørte Hestemøg paa Damsteder og pløjede sidste Grønjord der.

25de De muggede nordre Faaresti, som jeg kørte paa Havrestub i L. Krog og begyndte at pløje der til Byg. Drengene grov Tørv Eftmd.

26de De grov sidste Tørv Fmd med 80 Læs. Jeg pløjede til Byg i L. Krog. Eftmd saaede jeg Havre ved og i Damstederne omtr. 10 Skp. saaede omtr. 2 Skp. Byg for Nabo østlig. Esper slog Lyng. Edel købte i Høstrup for 5 Mark 8 Skil Spenserier og Bdv.

27de Søndag. Pinsedag. Hestene først paa Græs d.Aa. Jeg og Karen til Kirke, jeg ofrede til Præsten 24 Skil. til Degnen 16 Skil. R.M. Jeg kørte paa Tour med Anders Tomasen Hvolbæk til Degneboligen, hvor der af Kirkesangeren blev antegnet Betingelserne for en mellem bemeldte A. Tomasen og Nabo Jakob Pedersen afsluttet Handel ang. Mageskifte af disses Gaardene paastaaende Bygninger

Maj 1855

og tilliggende og tilhørende Ejendomme, Herligheder og Rettigheder, Pligter og Byrder, mod at denne til hien erlægges eller udbetaler 1600 Rd. R.M. for at Skifte og Flyttetiden bestemmes til Næstkommende 1ste Juni d.Aa.

28de 2den Pinsedag. Knud i Løvig. Esper og Edel var til Kirke. Efter Anmodning fulgte jeg med Nabo til Hvolbæk for end videre at bese Ejendommen og Dokumenterne ang. forholdene.

29de Jeg fulgte og kørte med Naboe og bemeldte A. Tomasen efter Anmodning til Holstebro for i Forening med Hr. Kirkesanger P. Andersen som Vidner at overvære og underskrive en Købekontrakt ang. bemeldte Handel. Det var Snefog om Fmd. og Regn om Eftmd. Jeg købte $5\frac{1}{2}$ Pund Reb a 2 Mark = 11 Mark, $\frac{1}{4}$ Pund $\frac{1}{2}$ Tom. og 16 Tom. Søm 10 Skil. $\frac{1}{4}$ Stoppe 6 Skil Alt = 2 Rd. Vi kørte hjem Aften Kl. 11 omtr. De kørte Tour og Retour ad Haderup.

30te Røde Ko kalvede en mest sort. 3 Køer paa Græs. Drengene begyndte at pløje til Boghvede sydøstlig ved Gl Staulund. Jeg saaede omtrent $2\frac{1}{2}$ Skp Byg i L. Krog.

31te Esper pløjede med Stude. Eftmd saaede vi sidste Byg omtr. $\frac{3}{4}$ Skp og Havre omtr. 6 Skp ved Damstederne og harvede dette.

Juni 1855

1ste Jeg kørte til Naboe og derfra og til Hvolbæk med omtr. 5 Tdr Rug. Jeg tog nogle Materialer med paa Returen fra Anders Tomasen. Jeg lod Vognen efter Forlangende blive staaende ved Naboens Gaard og red hjem med Hestene. Eftmd gik jeg til Haderup, hvor der holdtes Møde ang. M. Bak, Lars Pindhus, ? LausDatter. Til at overvære Landstingvalget d. 14de d.M. i Holstebro P. Meldgaard som Valgmand. Til Landstingvalg i Skive d. 20de Cr. Grove. Regnbyger af og til om Fmd og Eftmd. Knud var hos Nabo til Hjælper.

2den Knud var igen der og i Hvolbæk. Esper pløjede til Boghvede med Stude, han hentede først Tromlen i Gindeskov. Esper tromlede Bygget med Hestene.

3die Søndag. Jeg var til Kirke. Drengene var hos Jh. Iversdatter at grave Tørv. Eftmd var nye Nabo og Hustru her at besøge os 1ste Gang.

4de De pløjede til Boghvede paa Hedeager med Heste. Og Stude. Regnvejr om Fmd.

5te Eftmd saaede Knud Boghvede østlig ved Gl Staulund og neden sorte Knot ? Fdk.

6te Knud tromlede dette Boghvede og kørte Tromlen paa Naboens Mark østlig. Esper pløjede. D. 31te f.M. kom de 3 Kalve paa Græs først.

7de De pløjede til Boghvede paa Hedeager med Heste og Stude og saaede lidt.

8de Ligesaa. Jeg bad til Bryllup i Staulund senere Feldborg.

9de Vi pløjede sidste Grønjord af, Hedeager til Boghvede og saaede dette og tromlede dette, er saaet der omtr. 3 Skp med Bagest, som er saaet i 2 Agre vestlig, og vester østerlige Agre m.m. Vi overharvede Havre og Byg i og ved Damstederne. Knud slog Strølyng, som vi tog med hjem. Drengene rejste Tørv Fmd. De klippede sidste Faar i Dag.

10de Søndag. Knud var til Kirke, han købte en Kardus hos N. Jepsen a 1 Mark, rester. Mads Jensen Nygaard fik et lidet Læs Hedetørv.

11te Knud saaede noget Spergel for Søster Mette i det f.Aa. pløjede i Hedeager (brækket), vi pløjede Vandfurer i Damstederne i Havre og Byg med Heste, som og harvede og tromlede Sperglet østlig. Om Morgenen kørte de 16 Læs gl Tørv og Spilding i Møddingstedet med Stude. Eftmd kastede vi Sand til Dæmning ved L. Holm, med Stude kørte Esper nogle grønne Tørv paa denne fra store Elkrog, hvor han og flyttede det f.Aa. eller maaske 1853 opkastede Jord af Udløbet norlig. En Skrædderlærling, en Skomagerdatter fa Sevel bragte Karen ifølge Anmodning 2 Fingerbøller og 1 Brev Knappenaale alt 12 Skil.

12te Esper gik til Haderup Kirke for ved denne at opvarte Murerne med Sten. Karen bryggede Øl i Dag. Jeg laante 2 Rd af min Datter Margrethe til Brug. Jeg maalte i Sække til Mølle 2 Tdr Rug 4 Skp Byg til Gryn 6 Skp til Meel.

Juni 1855

13de Jeg kørte til Mølle med dette Korn. Lidt for Naboe, 4 Skp for N. Jepsen. Regnvejr Fmd. De grov Træk. Eftmd dæmmede i ITorp Eng og satte Egekrogtrug m.m.

14de Fmd. de kørte lidt Tørvespildning i Møddingen . Eftmd arbejdede i Gaarden, slog lidt Lyng, som vi kørte hjem Aften.

15de Jeg kørte til Nygaard paa Feldborg Mark til Bryllup efter sket Anmodning. Edel og Knud fulgte med. Jeg kørte derfra og til Haderup med Mads Jensen og Sl. Broders Enke Ane Marie SimonsDatter (Brudeparret) samt hines Broder og dennes Datter Christine Andersen. Knud og Edel var i Kirken medens Vielsen foregik og ofrede 2 Mark hver til Præsten, 1 Mark hver til Kirkesangeren. Jeg kørte derefter med Brudeparret m.fl. til deres Hjem, hvor de lod os med samtlige Indbudte Gjæster opvarte med Spise og Drikkevare efter Behag til næste Morgen. Vi var hjemme nogle Timer.

16de Vi var igen til Bryllup til Aften og gik da hjem. Børnene lidt tidligere for Kreaturerens Skyld. Der faldt noget Regn især om Eftmd.

17de Søndag. Esper var til Kirke men kom for sildig. Knud gik til Laanum. Vi var igen mig og Karen efter Anmodning hos de nygifte nogle Timer ved Middagstid.

18de Fmd plukkede Drengene Lyng og kørte hjem til Bagning. Eftmd grov de Træk norlig, Svoger C. Espersens Datter Margrethe var her i Besøg. Jeg var med Nabo A. Tomasen at vejpkaste Skellet mellem vore Jorder fra Gaarden med den vestre Skel, og fra Broders sydøstlig den østre Skel til den Graa Sten kaldet ved Haderis og Høstrup Jorderne norlig ved Høstrup Vejen.

19de Vi brækkede Hede østlig ved Hedeager og paa Graamoseager med Heste og Stude. Nabo bragte mig et Par Hjul fra N. Jepsen, som denne dels har repareret, den ene sløvet med Fælle og 3 nye Eegere samt Gryn fra Møllen. Jeg tog Skinnerne af Baghjulene af Hovvognen.

20de Knud kørte til Smedie til Smeden L. Pedersen. Esper kørte Vognen hjem. Der blev Søm slagne til 4 Hjul m.m. Eftmd pløjede jeg Hedejord ved Gromose, brændte lidt Lyng derpaa. Esper og Edel rejste op i Tørv.

21de Knud var igen til Smedie, fik Skinnerne slagne paa de 4 Hjul, en Klynetørvspade slagen, en Kjepstok beslagen m.a.m. Vi pløjede Hedejord ved Gromose med Heste og Stude og pløjede de 2 Agre 6te og 7de af. Esper slog lidt Strølyng, som vi tog hjem med om Middagen. Ved Aftenstid kørte jeg til Smeden Lauge med et Læs Leer, som Esper har kastet op, tog Knud og Hjul med videre Materiale med hjem. Jeg betalte Smeden for 2 Dages Arbejde 5 Mark, denne betalte mig for Leeret og Kørselen 1 Mark.

22de Knud begyndte at grave Klyne, Edel bar ud, Esper kørte Fladtørv til østlig ved Gl Staulund til at begynde en Møgdyngge, men vi prøvede paa at brænde Tørvene, skøndt de ikke var tørre.

Juni 1855

23de Knud grov Klynetørv, Esper kørte Fladtørv Fmd. Vi leverede N.Chr. Overfeldborg 2 Lis Pund 13 Pund Vinteruld, 6½ Pund var Børnenes, Sækken og Reb en Dækkengjord iberegnet, samt 7 Pund af Søster Mette hendes. Han betalte derpaa 12 Rd 3 Mark. Altsaa 9 Rd og 3 Rd 3 Mark for Søsters a 3 Mark Pundet. Rest efter Formodning 11 Rd omtr. Knud, Esper og Edel gik hen at skrue Tørv. Den 16de d.M. betalte Esper til B??? N. Chr. 1 Rd 1 Mark 6 Skil til Kirkeskat m.m. Jeg betalte ham d. 24de det gjorde Udlæg.

24de Søndag. Esper gik til Høstrup (eller maaske han kørte med J. Vad paa Tour til Høvesgaard til Ligfølge af A. Jensen Høj) med 13 3/8 Pund Smør, som han solgte a 24 Skil Pundet = Sum 3 Rd 2 Mark 1 Skil. Han købte varer for 4 Mark 2 Skil modtog Contant 2 Mark 6 Skil.

1 Rd 8 Skilling

Fortids Gjæld betalt = 2 Rd 1 Mark 9 Skil

Pag. 959 10 Mark 10 Skil

Pag. 961 3 Mark 12 Skil betalt 2 Rd 6 Skil

Rest = 1 Rd 14 Skil Forskel 1 Mark 3 Skil

Pag. 963 5 Mark 8 Skil.

Sum = 2 Rd 6 Skil.

24de fortsat. Søndag. Knud var til Kirke, han modtog 11 Rd af N.Chr. Overfeldborg for i Gaar leveret 22 Pund Vinteruld a 3 Mark Pundet. Han betalte til Chr. Vormstrup de til Dato forfaldne Renter af 225 Rd = 4 Procent pro Anno med Sum 9 Rd vide Obligation af 20de Juni 1837. Han betalte N. Jepsen Haderup 2 Rd for 7 Fælle og 3 Egere sat paa 2 Hjul til Beslag. Nota, sidstafvigte Onsdag leverede jeg ifølge Anmodning den nu Sl. afdøde Anders Jensen Høj af Høvisgaard hans Aftægtskontrakt til N.Christian O. Feldborg, for at forevise Skifteforvalteren ved Dødsfaldets Anmeldelse.

25de Knud, Esper og Edel skruede sidste Tørv. Nabo Anders Tomasen skar en 4 Uger gl Tyr Kalv. Jeg betalte ham 1 Mark for 3 Pægl Bdv. Eftmd satte de Kaalplanter.

26de Vi kørte Jord og Møg paa en Markmødding ved sorte Knot.

27de

28de Ligesaa.

29de Knud og Esper trak til Knudstrup med gl sorte Ko.

Juni 1855

30te Esper kom igen hjem med samme Ko, da de ikke fik denne solgt, 22 Rd var de buden flere Gange. (næstældste sorte Ko ved Tyr i Faarbæk). Jeg kørte til en Vejlod sydøstlig ved Gjedhuset, hvor Knud mødte mig. Vi sløjfede Sporene og kørte 10 Læs Grus paa det Lave. Jeg købte 2¼ Pund Vognsmørelse a 12 ? og ½ Otting 5 Skil. 2 Mark af Ole Gjedhus.

Juli 1855

1ste Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg modtog af Sognefogden det resterende Bidrag til Skolevæsenet minus 8 Skil, hvilke er paalignede Lejeren af Pindhuset, som er bortflyttet. Jeg leverede Degnen P. Andersen Kontingenten 10 Skil pr 100 af Forsikringssummen paa mine Varer og Efekter 1140 Rd = 1 Rd 1 Mark 2 Skil til Bortsendelse til Foreningens Formand Hr. Kammerraad Chr. Repesdorf i Holstebro til videre Forsendelser til Kassererne. Jeg betalte N. Jepsen af Skolekassen 2 Rd 1 Mark 12 Skil for 10 Skp Kalk leveret til Degneboligen a 22 Skil pr Skp. 1 Rd for noget Tømmerarbejde, alt mod Cvitering. Eftmd var jeg og Karen hos Naboen efter Indbydelse som et Slags Besøg m.fl.

2den Vi blandede Gødning i Marken.

3die Ligesaa, jeg var hos Jeppe.

4de Ligesaa, jeg var i Feldborg, købte 11 Lis Pund 10 Pund Tag af Poul Jensen der a 1 Mark pr Lis Pund.

5te Vi blandede Gødning i Gaarden, Middag plukkede vi 3 Traver Tækkelyng nordlig, Eftmd grov Knud Træk.

6te Knud kastede Leer, Esper læssede dette Tækkelyng 2½ Trave med J. Vad, som købte dette til Degneboligen med 3 Lis Pund 6 Pund Tag, som jeg leverede, 11 Lis Pund 10 Pund fra Poul bliver = 15 Lis Pund. (150 Favne Simer leveret til Degneboligen). Esper slog lidt Lyng til Bagning, som jeg kørte hjem. Eftmd kørte jeg 4 Læs Leer hjem. Esper kastede Markmødding og J. Betzer betalte for 4 Læs Leer a 12 Skil pr Læs = 3 Mark, Niels Christen 2 Læs 1 Mark 8 Skil. Chr. Grove 3 Læs 2 Mark.

7de Mikkel Simmelkjær for 6 Al 1 Rd. N. Folde skyldig for 8 Al 1 Rd 2 Mark. Sum = 3 Rd 2 Mark 8 Skil. Drengene slog lidt Strølyng, som de kørte hjem med Stude og lidt lagde ved Gromose Brokørsel. Eftmd kørte vi Tørv for Søster Mette 6 Læs.

8de Søndag. Jeg til Kirke, men kom for sildig. Jeg betalte J. Knudsen 5 Mark for 1 Dags Tækkening paa Degneboligen. Eftmd kørte Knud Tørv for Jonanne Iv.Datter. Materialer af gl Skoleborde bortsolgte til i Alt 1 Rd 2 Mark 14 Skil. 6 Ugers Credit.

9de Vi begyndte at køre Tørv 8 Læs. Eftmd kastede Knud Leer til N. Mikkelsen.

10de Ligesaa. Eftmd ryddede Knud i Grøften ved Bløden i Hovgaard og slog Græs derude.

11te Ligesaa. Jeg sendte ved Margrethe 1 Rd 5 Mark 10 Skil til Poul Feldborg for 11 Lis Pund 10 Pund Tag til Degneboligen, Knud ryddede lidt i Vandgrøft nordlig i Stingsdahl Mose.

12te Jeg kjørte til Haderup og leverede til Kirkesangeren tilfaldende Tørv 130 Hedetørv og 70 Klyne, disse hentede Knud hjem paa Hjulbaaren (Trillebør). Mads Nygaard tog jeg med. Jeg ? 4 Læs Mønnetørv fra N. Jepsens Jordemon sønden Byen til Degneboligen for Skolekørsel, kørte Tørv 6 Læs.

Juli 1855

13de Vi kørte Tørv 8 Læs.

14de Knud kørte Sand paa Leer 5 Læs paa 3 Læs Leer. De æltede Leeret med 4 Stude. Jeg hentede et Læs Tørv med Heste, nu denne Stak afgjort 39 Læs omtr. = 8240 Stk. Hedetørv. Eftmd kørte vi Klynnetørv hjem 2½ Læs, 1½ Læs Oventørv. Klynen brændte til Kul Aften.

15de Søndag. Ingen til Kirke. Regnvejr Fmd. Karen og jeg gik til Haderup. Hun leverede Præstekonen som sædvanlig Smør 1 a 2 Pund, Æg 1 a 2 Snese, Ost 3 a 4 Pund. Til Kirkesangeren en Ost. Jeg modtog af N. Jepsen eller Hustru en 4 Uger gl Galt Gris, betalte derfor 2 Rd 3 Mark. Børnene var til Dans hos Nabo om Eftermiddagen. Sort Kvie kalvede en sort Tyrekalv.

16de Vi kørte Tørv 8 Læs.

17de Drengene blandede Gødning i Gaarden med Stude. Jeg kørte ifølge Anmodning til Gl Jordhuset med Præsten for at døbe der et Barn, som foregives at være Syg. Karen kørte med til Haderup paa Tour og Retour, da hun var hos Gjordemoderen at aarelades og i Løvig paa samme Tour.

18de De blandede Gødning i Gaarden. Jeg hentede 3 Læs Tørv, de sidste med Hestene, 1 Læs Træk norlig. Jeg solgte en sort gl Ko til Chr. Pedersen Fiihl Haderup a 23 Rd at levere næste Morgen.

Igjen et Aar, O Fader god!

For mig henrandt saa fage

Ved Forsyn Din, paa hver min Trin

Jeg trygt fandt mig Ledsaged.

Det Syv og Femti, som nu randt

De forbigangne Ligned.

Og Fortids Iid, til hver en Tid

Du godhedsfuld Velsigned.

Vi bede dig saa hjertelig!

Lad Fremtid Fortid Ligne

At i Dit Navn, Du til vort Gavn

Jeg Hus ogSlægt, Din Varetægt

I Jesu Navn Befaler!

Juli 1855

Lad Sjælefred og Enighed

Det hele her Ledsage!

19de Drengene blandede Gødning. Jeg hentede de 3 Læs Tørv, som er tegnet for i Gaar og de 8 Læs. Edel trak sorte Ko til Haderup og leverede den til Chr. Pedersen Fiuhl.

20de De blandede Gødning i Gaarden. Kvinderne klinede paa Væggene.

21de De blandede Gødning i Gaarden og kastede Møgdyngen op.

22de Søndag. Knud var til Kirke. Chr. Fiuhl leverede denne Pengene 23 Rd for den den 19de leverede sorte Ko ifølge Overenskomst.

23de Vi kørte Træk i Gaarden med Heste og Studene.

24de Ligesaa. Den 22de d.M. var Karen i Hvolbæk til Besøg. Knud var hos Smeden P. Laugesen og fik Sko omlagt under Hestene, derfor betalt 1 Mark.

25de Jeg var i Haderup, hvor var berammet Møde i Degneboligen, hvor omtr. Intet blev forebragt til Forhandling. Jeg betalte Præsten hans Tilgodehavende for Skolekassen 12 Rd 2 Skil. Chr. Grove og P. Pedersen 5 og Præsten 5 Rd hver = 15 Rd. Ole Andersen 5 Rd = 20 Rd imod Cvitering men kuns for 18 Rd 3 Mark 10 Skil paa Grund af Omstændighederne. Eftmd begyndte Drengene at slaa Engen paa Nederskifte Agre. Regnvejr.

26de Regnvejr, de slog lidt. Jeg kørte til søndre Mølle med 15 Skp Rug, 6 Skp Byg til Meel, 4 til Gryn. Jeg betalte M. Katrine der 2 Mark 8 Skil for noget Kappesyning og 1 Kasse dertil.

27de Jeg gik til Haderup, Edel og Margrethe var der, da Hr. Højerværdighed Biskoppen Daugaard fra Ribe visiterede. Jeg betalte T. Dahl 2 Mark for ½ Dags Arbejde ved Mønningen paa Haderup Skole og N. Jepsen 24 Skil for Jordesmonnet til 3 a 400 Mønnetørv d. 12te d.M. Regnvejr næsten hele Dagen, de var ikke i Engen at slaa.

28de Drengene slog paa Nederskifteager. Den gl Bistade sværmede i Dag.

29de Søndag. Esper til Kirke. Knud i Høstrup og solgte 14 Pund Smør a 24 Skil = 3 Rd 3 Mark betalt ved Spenserier for 3 Mark 8 Skil. Bdv 17 Skil. 1 Kardus 1 Mark = 5 Mark 9 Skil. Contant 2 Rd 3 Mark 7 Skil + 1 Skil. Knud i O. Feldborg Eftmd ved Aftenstid.

30te Den 28de købte Fruentimmerne Varer af Chr. N. Nielsborg, 4 Tørklæder, et Stykke tavlet Tvistlærred og noget Baand alt til Beløb 3 Rd 1 Mark 4 Skil betalt contant. Han betalte for Logi 1 Mark. Af 27de betalte N.Chr. O. Feldborg mit Tilgodehavende for 7/8 Pund Vinteruld og 1 Pund Sommeruld 1 Rd. Karen denne aareladt som et Honorar. Vi stakkede Hø paa Agre neden Udløb.

31te De slog Nederskifte sydfra til norden Dammene. Vi stakkede Hø sønden Udløb, kørte 1 Læs hjem.

August 1855

1ste De slog Nederskifte af Fmd. Eftmd slog Kiel norden Udløb, lidt af Holm og Gaardkrog. Regnvejr, jeg reparerede en Rive Eftmd.

2den De slog Gaardkrog og Holm af, og en Del af det sydlige Kiel, stakkede Hø norden Kirkevejen.

3die De slog Kiel af og Holm og lidt af Egekrog. Vi stakkede Høet paa Nederskifte oven Aasted undtagen lidet. Kørte 2 Læs hjem af Agre, som kom ind til Fæet.

4de Regnvejr Fmd. Eftmd slog de i store Elkrog sønden Udløb. Broder N. gjorde en ny Dør til et lidet Kalvehus sydvestlig i Fæhuset. Han afslog at modtage Betaling for Arbejdet. Jeg kørte ham hjem om Aftenen. Jeg betalte Hr. Kirkesanger P. Andersen 19 Rd 2 Mark 1 Skilling Kirkesangerløn og Kostpenge imod Cvitering. Jeg modtog en Cvitering for 4 Rd. som denne har tilgode for udført Murearbejde ved Haderup Skole og Degnebolig, men disse 4 Rd blev ikke betalt, da Kassebeholdningen ikke kan strække til at dække alle Udgifterne for det første.

5te Søndag. Knud til Kirke. Jeg sendte ved denne 1ste $\frac{1}{2}$ Aars Skatter at levere Sognefogden, denne modtog disse in Summa 22 Rd 4 Skil og til $\frac{1}{2}$ ovepenge kaldet 8 Skil. samt Skatter af Skolelodden, Skolepenge m.m. 1 Rd 12 Skil til Forepenge, derfor 12 Skil. = 1 Rd 1 Mark 8 Skil. Knud var i Feldborg Eftmd og gjorde Fortegnelse over Beboernes Heste for paa næstkommende Tirsdag at møde i Haderup efter højere Ordre med disse, for at besigtiges af en Dyrlæge ang. smitsom Syge.

6te Blæsevejr. De slog lidt i JTorp Eng. Vi stakkede lidt Hø paa Nederskifte nordlig. .

7de Vi hvervede det øvrige paa Nederskifte, kørte det hele hjem paa Agre østlig ved Gaarden. Stakkede lidt i Kiel og paa Holm.

8de Vi stakkede Hø paa Gaardkrog og søndre Kiel Holm og nordre Egekrog. Den 7de Knud i Haderup med Hestene.

9de De slog lidt Fmd. Regnvejr saa Vandet gik op paa Engene for en Del.

10de De slog Strølyng Fmd. Eftmd grov de Træk norlig.

11te Knud kørte Høet hjem af Gaardkrog, Kiel og Holmen, 2 Læs til Faar, disse og de 3 forhen af Nederskifte blev tørret og kom ind til Faar. 1 Læs kom ind til Heste, det øvrige $\frac{1}{2}$ Læs blev lagt bag Fæhuset.

12te Søndag. Esper var til Kirke, han bragte mig Cvitering fra Sognefogden for Skoleskat 1 Rd 12 Skil + 12 Skil. Knud var Eftmd hos Maren Larsen at slaa Eng. Jeg og Karen var med fl. i Nygaard som til et Slags Besøg efter Anmodning af Dags Dato.

13de De slog JTorp Eng af, lidt af Elkrogbløde, kørte Hø hjem af JTorp Eng $1\frac{1}{2}$ Læs til Faar, $\frac{1}{2}$ Læs af store Elkrog sønden Udløb, som kom ind til Hestene. Vi stakkede lidt i JTorp Eng og paa Elkrog Agre 2 Læs omtr.

August 1855

14de Vi kørte 1 Læs hjem af store Elkrog, som vi satte bag Fæhuset. Nabo A. Tomasen var her og skar en 30 Dage gl Tyrkalv. Blæsevejr. De slog store Elkrog af, Holm og Egekrog undtagen lidt paa Brinken. Blæsevejr.

15de De slog Nederskifte og begge Damstederne samt Kielbløde og Aasted, og Aasted i Hovgaard. Jeg kørte til Feldborg, hvor jeg samlede Hø for Hr. Kirkesanger P. Andersen og kørte med samme til Haderup Degnebolig.

16de De slog Bløde i Nederhovgaard. De begyndte at høste Byg nordøstlig, havde Søster Mette at hjælpe os. De stakkede Hø norlig i store Elkrog og paa Holmen, kørte 1 Læs hjem af JTorp Eng til Faar, 1 af store Elkrog til Heste. (Jeg i Haderup vide d. 19de d.M.).

17de Vi stakkede Høet i Egekrog og af Aastederne, Bløderne kaldet, i Nederskifte Kiel, Hovgaard og kørte hjem af Elkrog og Holmen til Hestene 2 Læs, 1 Læs af Elkrog østlig til Fæet, som i Stakke blev baaren over Grøften. De høstede sidste Byg oven Vejen.

18de Vi kørte Hø hjem af Egekrog til Heste, af Nederskifte og Hovgaard 2 Læs til Fæet. (Røde Ko til Tyr).

19de Søndag. Esper var til Kirke. Knud og Edel var hos den for Tiden bortfjernede Sindssvage Jakob Sørensens Hustru at høste. Karen i Høstrup Eftmd og solgte 6 Pund Smør a 24 Skil = 9 Mark, købte Spensier for 1 Rd. Salt og Søm 2 Mark cont. 1 Mark. Den 16de d.M. var jeg Eftmd i Haderup Degnebolig, hvor et Møde var berammet, men der mødte ikke flere Sogneforstandere, ikke engang Formanden som boede en kaldte Bøsseskud derfra.

20de De høstede Byg paa Driverjorden. Eftmd høstede vi Byg sønden Vej og Rug paa Brinken ved Damstederne.

21de De rev Bygstub norden Vej og høstede lidt Rug norden Vej, skønt Vejrliget var ustadig med Regn og Blæst.

22de Vi høstede Rug norden Vej til nederste Brink og Ende nordøstlig.

23de De høstede sidste nordlig. Eftmd høstede vi sønden Vej og Trindmoseager.

24de Vi høstede og sønden Vej 1ste, 2den, og 3die Kjerv.

25de Vi kørte Byg norden Vej omtr. ? omtr. 2 Traver Rug som kom ind i Loen. Høstede sidste Rug neden Vej. Eftmd kørte vi Rug hjem fra neden Vejen, omtr. 11 Traver til Sæderug og omtr. 8 Traver i midterste Gulv.

26de Søndag. Edel til Kirke.

August 1855

27de Vi kørte Rug hjem sønden Vejen 2 1/3 Trave, i søndre Gulv omtr. 13 Traver i denne. 3die Kjerv i nordre Gulv, det øvrige i midterste Gulv. De begyndte at høste paa Hedeager, kørte Bygrivning hjem oven Vejen.

28de Vi høstede Ruget af paa Hedeager omtr. 2 Traver, ved Gromose 2½. Eftmd ved Bækmunde 3 Traver. Byg i L. Krog omtr. 3 Traver.

29de De kørte Rug hjem fra Gromose og Hedeager, Bygget sønden Vej og paa Driverjorden, der 5 og hien 6 Traver. Middag Regnvejr. Eftmd rev vi Bygstub ved Gromose og tog Rivning hjem med skønt vaad af Regnen.

30te De rev Rugstub norden Vej. Eftmd begyndte jeg at fælde Grønjord med Heste, kørte et Læs Rivning hjem, som kom ind i Rystehuset.

31te Esper fældede lidt med Stude om Morgen, jeg lidt senere, kørte Bygrivning hjem sønden Vej af Driverjord. Eftmd ryddede Drengene lidt i Grøft og slog Lyngris ved Brink.

September 1855

1ste Esper fældede lidt med Stude. De rev Rugstub, vi kørte Rugrivning hjem 1ste og 2den Kjerv sønden Vej, som kom ind paa midterste Ruggulv. Vi kørte Rug hjem fra Bækmunde, som kom ind paa midterste Gulv. Rugrivning lagt nordlig paa Agre fra Gromose, og sidste Rugrivning af Hedeager og sønden Vejen, som kom i nørre Huset paa Høgulv. Jeg var i Haderup Degnebolig efter Tilsigelse men senere i Præstegaarden, hvor der afholdtes et Møde, hvorved adskillige Gjenstande blev forbragt til Forhandling. 1ste, ang. Almissem Albert uden Resultat. 2den, Stierne ved ?? Udmeldelse Ole Høvesgaard og Peder Landmaaler Haderis. 3die, En Ansøgning fra P.Chr. Graasand som anbefales. 4de, Fattigtørvt at levere d. 19de d.M. 20 Stk. pr Td Hartkorn i Feldborg, 15 Læs til M. Overgaard og 6 Læs til Ane Laursdatter. Næste Møde berammet til 24de d.M. Fmd. Kl. 10, hvortil nogle Husmænd skulde indvarsles ang. disses Gjeld til Fattiggassen fra f. Aar.

2den Søndag. Knud var til Kirke.

3die Knud slog i Vadkrog. Vi kørte Boghvede sydlig ved sorte Knot. De slog i Vadkrog. De slog i Vadkrog. Jeg kørte til Broder Niels Bopæl efter Anmodning og derfra og til Herning med denne og hans Datter Edel Nielsdatter, som har et daarligt Ben, og er maaske desaarsag bleven syg, saa hun maatte ligge i Vognen i Sengeklæder. Vi kom der ved Aftenstid. Vi traf en Doktor paa sit Bopæl, som brummede intet mindre end ønskeligt over Pigenes Sygdom, men lod dog Faderen bære Pigen ind og tog Benet for et Øjeblik i Besigtigelse og skrev en Recept til at købe Mediciner hos Apotekereren til Brug saavel for Sygdommen som for Benet. Vi kørte hjem om Natten, men traf en forkert Vej, som førte os ad Nybro Mølle, og derfra til Simmelkjær i Ørre.

4de De høstede Boghvede paa Driverjorden sydøstlig ved Gl Staulund. Middag slog de i Elkrog. Eftmd tærskede de Rug til Maling.

5te De tærskede Rug og fik det af Loen af 1 1/3 Trave 9 Skp. Jeg kørte med dette og 2 Skp Byg til Gryn, 4 til Meel, 1 Skp Malt, 6 Skp Rug fra Møllen for Mads Jensen.

6te De høstede sidste Havre i Svinehovgaard. Hø af Vadkrog 1 Læs. De begyndte at slaa Faarelyng, kørte 1 Læs hjem, 1 til Søster Mette.

7de De slog Faarelyng. Kørte 2 Læs Rugrivning fra Bækmunde og Bygrivning af L. Krog og Høet eller Hugget af L. Krog til sønden Gaarden til Stak. Høstede sidste Boghvede Fmd.

8de De slog Faarelyng, 2 Læs hjem. Kom Høet ind af Vadkrog over Studene, radede og vendte Boghvede paa Marken, lidt Regnvej.

9de Søndag. Esper var til Kirke. Knud i Høstrup med 10½ Pund Smør a 26 Skil Pundet = 2. 5? 1 ??, købte 2 Par Træsko til A. Elisabeth og Visti Peder a 20 Skil. 1 Mark = 2 Mark 4 Skil. Kardus 1 Mark, Alun 2 Skil. Spenserier 1 Mark 8 Skil. contant, 2 Rd 3 Skil.

10de Jeg og Knud kørte til Smeden P. Laugesen og fik en ny Langjern gjort til Ploven, hvortil jeg laante Jernet af Mads Jensen 6 Pund til videre, samt Staal lagt paa, 2 Skjerrer, et Stykke Langjern

September 1855

sat, en Dragstang forandret. Jeg betalte Smeden derfor 3 Mark. Esper kørte Træk med Stude. Han høstede Havre paa Langager om Middagen omtr. 3 Traver.

11te De slog i L. Krog og Elkrog. Jeg begyndte igen at fælde ved Aftenstid. De høstede Havre i JTorp Eng. Vi kørte Havre og Rivning hjem af Vadkrog omtr. 2½ Trave i Ruggulv af Svinehovgaard 2½ paa Loftet.

12te Vi fældede. De slog i Lille Elkrog Eftmd. Børnene i Skole, jeg vogtede Fæet Eftmd.

13de Vi fældede. De slog L. Holm m.m. Eftmd høstede vi Havre ved og paa Damstederne, kørte Boghvede hjem fra sorte Knot 3½ Trave omtr. og af Driverjord 3½ Trave omtr. som kom ind oven paa Bygget i Byggulv.

14de Vi fældede, Knud slog lidt i Hovgaard og i Kaalhauge det sidste d.Aa. Vi høstede sidste Havre i Damstederne f. ? Aar.

15de Vi fældede østre og 2den Ager af, kørte Høet eller Hugget hjem til Gaarden af nordre L. Krog og af søndre Lille Elkrog 1½ Læs, som blev lagt norden Gaarden.

16de Søndag. Jeg og Karen var til Kirke. Knud var i Høgild Mølle med et Stykke Tosild Tøj til Stampning. Regnvej, Eftmd Jeppe Knudsen betalte 24 Skil Autionsregning.

17de I Dag begyndte vi at pløje til Rug østlig paa det korte norden Vej. Knud begyndte at tærsk Boghvede. De hvervede og samlede Høet paa L. Krog og mellem Aasterne, kørte dette hjem paa Agrene nordlig. Vi kørte Boghvede hjem af Hedeager 4 a 5 Traver.

18de Vi pløjede, kørte Havre hjem af JTorp Eng, 3 Traver af Langager, 3 Traver som kom ind i Ruggulv til Tærskning. Høet af L. Krog samt Elkrog kom ind til Stude.

19de Vi pløjede med Stude. Jeg kørte til Feldborg med Fattigtørv 20 pr Td. Hartkorn for mig og Nabo Cr. Andersen Ko??? Omtr. 8½ Snes, hvilke jeg leverede til Almissem Maren Overgaard kaldet. De slog og kørte 2 Læs Faarelyng.

20de Vi pløjede i Lynghus.

21de Vi pløjede, kørte 1 Læs fra østlig ved Stingsdahl, 1 Læs Havre østlig ved Damsteder, som kom paa Staldloftet.

22de Stude pløjede, kørte 2 Læs sidste Havre og Rivning hjem fra Damstederne, kom paa Staldloftet omtr. 10½ Trave derfra.

23de Søndag. Knud, Esper og Edel var til Kirke, der holdtes Høstprædiken.

24de Esper pløjede, Knud var i Høstrup med 5 Pund Smør a 26 Skil Pundet. Købte et Par Træske til sig 2 Mark 4 Skil. 1 Par til Edel 2 Mark, nogle Spenserier til Beløb 8 Mark 12 Skil. Jeg var i

September 1855

Haderup Præstegaard, hvor der holdtes et Møde. 1, Niels Knudsen tilstodes fri Tour for hans Datter Edel ang. hendes Benskade, 2, Nogle Husmænd, som var indvarslet lovede til en vis Tid at betale det dem forundte Korn f.Aa. efter Bestemmelsen. 3, Skolelæreren lejedes til næste Vinter, N.Chr. Nielsen til Kølvråa Løn 16 Rd. Kostpenge 24 eller 28 Skil. daglig. En ny Chr. Jensen fra Faarbæk til Faarbæk og Graasand Skoler, Løn 26 Rd Kostpenge som ovenfor. 4, Almissem Albert indlejedes til Nytaar fra 1ste Oktober for 6 Skp Rug 3 Skp Byg og 6 Rd 24 Skil. Jeg betalte 2 Rd 2 ? til Fattigskat.

25de Knud tærskede, vi pløjede.

26de Knud kastede og rensede og fik af Loen af 1½ Trave 9 Skp Rug. Jeg kørte til Møllen med dette og 4 Skp. Byg til Meel. 5 Skp Meel tog jeg hjem for Mads Nygaard.

27de Knud tærskede, vi pløjede, Pigerne tog Kartoffler op østlig.

28de Ligesaa.

29de Ligesaa, vi pløjede Rugstub af østlig.

30te Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke. Karen i Løvig.

Oktober 1855

1ste Vi pløjede Bygstub ved sorte Knot, korte Ager nordlig, saaede deri omtr. 2 Skp Rug som en Begyndelse d.Aa med Rugsæden. Jeg gik til Feldborg ang. Bestemmelsen med Flytningen af Gl. Albert, som skete til Vogns fra Over til Neder Feldborg. Knud fik Rug af Loen af 3 Traver, 15 Skp fremmest, omtr. 2 Skp bagest. Esper var i Høstrup Middag med 4 Pund Smør a 26 Skil = 1 Rd. 8 Skil. købte et Par Træsko 30 Skil. Salt 20 Skil. Søm 6 Skil contant 3 Mark mere for ?.

2den Esper var hos Chr. Fisker, købte 1 Par Træsko 2 Mark 4 Skil. 1 Par til Margrethe 1 Mark 12 Skil. 1 Skp Salt fra Skive 4 Mark, Chr. Østerager har købt os samme efter Anmodning. Vi pløjede Bygstub af oven Vej, pløjede lidt neden Vej, da Regnbygerne forhindrede os, at vi ikke turde saa, Pigerne og Knud tog Kartoffler op østlig.

3die Pløjede lidt, saaede lange Bygstubager norden Vej med omtr. 4 Skp Rug, Søsters iberegnet i østre Halve. Jeg saaede hendes Vestre 2den ? Halve omtr. $2\frac{1}{2}$ Skp sønden Vej i en ?? Ager. De 4 ældste Børn gik til Sjørup Marked. De købte Løg 12 Skil. Legetøj 1 Mark, Sukker 14 Skil = 2 Mark 10 Skil. Pigerne kom hjem Kl. 8 omtr. Drengene omtr. Kl. 11 Aften.

4de Vi pløjede Bygstub af sønden Vej, saaede i dette omtr. $2\frac{3}{4}$ Skp Rug, saaet = $10\frac{3}{4}$ Skp Rug i Bygstub. Esper slog lidt Strølyng. Knud tærskede, Fruentimmerne toede Faar, Regnvejr, Støvregn mest men om Aftenen mere Regn.

5te Esper pløjede paa Driverjord Bygstub, endnu Regnbyger og Blæst. Knud tærskede, Edel købte 2 Pund Sæbe a 1 Mark = 2 Mark, som hun betalte og er igen hende betalt.

6te Vi saaede Rug i det pløjede paa Driverjorden omtr. 3 Skp Rug. Eftmd saaede jeg i Gøderugstub norden Vej $3\frac{1}{2}$ Ager 6 Skp. Esper pløjede ved Bækmunde med Stude.

7de Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg betalte Sognefogden Afgift til Gjordemoderboligen 8 Skil pr Td = 1 Mark 10 Skil. Anders Mogensen betalte mig 3 Mark 8 Skil for Leeret af $3\frac{1}{2}$ Kvadrat Alen. Den Aften var vi hos Nabo A. Tomasen efter Indbydelse til Høstgilde.

8de Esper pløjede af ved Bækmunde.

9de De begyndte at køre Markmøg østlig paa Driverjord med smaa Stude.

10de Ligesaa, Lidt om Morgen, Knud tærskede. Regnvejr, vi pløjede paa Hedemark Boghvedestub.

11te Ligesaa.

12te Ligesaa. Knud fik Rug af Loen af 5 Traver 3 Tdr 3 Skp fremmest og 3 Skp Bagest, saaede neden Bækken norden Vej.

13de Jeg kørte med Heste til Jeppe Knudsen, Nabo Husmand og pløjede for denne til Rug og fældede lidt i Forening med 4 andre.

Oktober 1855

14de Søndag. Vi kørte til Haderup mig, Karen, Knud, Esper og Edel, vi var alle 5 til Kirke og til Alters. Broders Hustru kørte med paa Retouren.

15de De kørte lidt Markmøg paa pløjede Boghvedestub paa Hedeager. De tog Kartoffler op østlig. Saaede lidt Rug nordlig.

16de Ligesaa. De tog sidste Kartoffler op Fmd. Eftmd saaede vi sidste Rug norden Vejen og lidt paa Hedeager omtr. 1 Skp. men den 17de, da jeg den 16de var til Mølle med 1 Skp Rug 3 Skp gl Byg og 3 Skp ny Boghvede til Svin, lidt 6 Skp for M. Nygaard.

17de Ligesaa. De købte af Chr. Nielsborg 1 Tørklæde 2 Mark 8 ?. Et Stykke Tøj 24 Skil og for 14 Skil Sum = 4 Mark 14 Skil. Edel betalte 3 Mark 6 Skil. Knud 8 Skil. for Logi 1 Mark Alt = omnævnte Sum.

18de Ligesaa, vi saaede sidste Rugsønden Vej omtr. 7 Skp. Knud harvede.

19de Vi saaede Rug ved Bækmunde omtr. $2\frac{3}{4}$ Skp. Jeg og Esper kastede noget i Brinken vestlig ved nye Grøft, hvor Vandets Løb har gjort Indbrud i østre Brinken mere end ønskeligt.

20de Vi pløjede og saaede sidste Rug i Boghvedestub paa Hedeager vestlig omtr. $3\frac{3}{4}$ Skp. der saet i Alt = 6 Tdr 2 Skp.

21de Søndag. Der var ingen til Kirke. Knud samlede Kommunalpenge i Sognets nordvestre Distrikt. Om Aftenen holdt vi Høstgilde, indbudte Gjester, Nabo A. Tomasen og Hustru og Plejedatter, M. Nygaard, Hustru og Søn, Søster Mette. De gik hjem mellem 3 og 4.

22de Knud til Smeden P. Laugesen med hestene og fik Sko lagt om under disse, derfor betalt 1 Mark. Esper og Edel spredede Møg paa Driverjorden østlig.

23de Knud og Esper trak til Viborg med en sort og en rødbrøget 3 Aarige Stude.

24de De solgte dem ikke paa Markedet, men den sorte paa Retour i Frederikshøj til Laust Haderis mod Contant Betaling 53 Rd 3 Mark at levere Studen i Egelund. De kom hjem om Natten omtr. Kl. 3. Jeg pløjede paa Driverjorden.

25de Jeg pløjede af paa Driverjord, Knud tærskede, Esper kørte Markmøg sydlig ved sorte Knot med smaa Stude.

26de Regnvejr hele Dagen. Kreaturerne var ikke engang paa Marken.

27de Jeg var i Haderup ved Eksamen, jeg betalte Præsten af de indkrævede Kommunalpenge 11 Rd 2 Mark 4 Skil. (N.C. Skoleh. her om Natten). Den 7de d.M. solgte Karen til Broders Datter 5 Pund Uld a 3 Mark = 15 Mark. Den 16de købte Edel i Høstrup Bdv. og Spenserier, 1 Par Træsko til Barnet 20 Skil. betalte selv 2 Mark 14 + 12 Skil. Alt Sum = 2 Rd 2 Mark 10 Skil. D.22de betalte

Oktober 1855

Drengene 5 Mark 13 Skil Tilsæt i Viborg, Foder til Studene iberegnet 2 Mark 3 Skil til disse, og 1 Mark til Edel for Lyngplukning til Degneboligen. Den 27de 1 Rd 4 Skil til Kommunalpenge Skoleskat.

28de Søndag. Knud til Kirke.

29de Jeg gik til Faarbæk, hvor der holdtes Eksamen for østre og Nedersognets 2den Classe Børn. Knud pløjede Kartoffelstub af og saaede der omtr. $1\frac{3}{4}$ og paa Driverjord $2\frac{3}{4}$ og harvede dette. Esper tærskede.

30te Knud pløjee 2 Agre fra nordre Ende til Bakken paa Gromoseager. Esper og Edel kørte sidste Gødning sønden sorte Knot med smaa Stude og spredde dette Gødning.

31te Vi pløjede den gødede Ager der og saaede der omtr. $1\frac{3}{4}$ Skp Rug sidste d.Aa. saaet omtr. 7 Td 3 Skp. Esper tærskede Rug, Knud Byg i Hakkelseloen til Svigerfaders Aftægt.

November 1855

1ste Jeg og Karen kørte med Aftægt til Svigerfader til Løvig og modtog Svogers Andel til Leverance, dennes Hustru kørte med paa Tour og Retour. Vi leverede 3½ Skp Rug, 2 Skp Byg, 2 Skp Kartoffler, 4 Pund Smør, ? Snese Æg, 4 Pund Flæsk resterer til videre. Vi kørte hjem om Aftenen.

2den De tærskede.

3die Ligesaa men kuns Esper. Jeg kørte til Smeden Lauge, hvor Knud forblev og fik lidt Træskobeslag smedet, betalte Smeden derfor 24 Skil og for Dørbeslag 1 Mark til Brug ved Haderup Skole og Degnebolig. Jeg kørte derfra til Baaslund Hede, hvor jeg pløjede Hedejord for Skrædderen N.Chr. Johansen, dels vestlig og dels ved Huset. (Sorte Ko kalvede en rød Tyr Kalv, som blev slagtet senere).

4de Søndag. Var Knud til Kirke og Pigerne Edel og Margrethe.

5te De tærskede Byg. Jeg begyndte igen at fælde Grønjord, Esper slog Lyng og hentede et lidet Læs om Aftenen.

6te Vi kørte til Skive til Marked, havde rødbrøget 3Aarige Stud med, Knud solgte denne til en Mand fra Harre i Salling for 46 Rd. R.M. contant betalt. Jeg fik Hestene og Vognen sat i en Købmands Gaard nemlig Knoth, af hvem vi købte 1 Stang Jern a 8½ Mark pr Lis Pund Vog. 2 Skp Salt a 4 Mark Skp. 1 Pakke Tvist 21 Mark, 1 Bog Skrivepapir 18 Skil. Terpentin ½ Pægl, Bomolie ½ Pægl. Alt Udgift 20 Rd 12 Skil. Vi kom hjem Aften Kl. 7 omtr.

7de De tærskede.

8de Esper kørte til Mølle med 3 Skp Byg til Gryn (af 2 Traver 11 Skp) 9 Skp Rug, 1 Td Byg til Svin men fik ej malet. Knud slog Lyng.

9de Knud var til Mejrup paa brune Hest og gik til Holstebro for Broder Niels, som var meget syg for hos Doktoren at søge Raad for Sygdommen som meddelte. Han betalte 24 Skil for Foder til Hesten i Mejrup og kom hjem Aften. Esper slog Lyng.

10de Knud hentede Kornet i Møllen Fmd. Eftmd hentede han lidt Strølyng.

11te Søndag. Esper til Kirke.

12te De muggede Faaresti og kørte Faaremøg i Marken og kastede ud dertil nordlig.

13de Ligesaa, de muggede nordre Faaresti og Lammehuset derved.

14de De kørte Faaremøg og fyllede ned.

15de De kørte Fæmøg, Esper tærskede Byg.

16de De tærskede Byg og kastede, jeg fældede med Heste vestre Ager.

November 1855

17de De fik Byg af Loen af 2 Traver 1 Td 2½ Skp.

18de Søndag. Knud til Kirke.

19de Fmd var Knud paa Nygaard og hjælpe ved Svineslagting. Esper fældede med Heste. Eftmd tærskede Knud Rug. Jeg skrev Listen færdig ang. det resterende Skolebidrag. Sum = 13 Rd 1 Mark 15½ Skil.

20de Esper fældede vester Ager af, Knud tærskede Rug, jeg reparerede ved Bryggersdøren. Her kom en Blikenslager.

21de Knud kørte Staldmøg nordlig. Esper tærskede Rug.

22de Knud kørte Fæmøg, Esper fyllede og slog Lyng.

23de Ligesaa. Jeg forsynede den Specielle (Skolekasse?) med sit Cvantum 14de 3 Mark 2 Skil. Jeg betalte Præsten de 6 Rd 3 Mark 2 Skil som E?prent kaldet imod Cvitering i Haderup Præstegaard, hvor der holdtes Møde af Forstanderskabet, hvor Valglisterne Underskrevet. Valget bestemtes, den Almindelige til den 5te December og den ???? til d. 14de s.M. og sidstmeldte Dag blev tillige bestemt til Affattelse af Ligningerne for Fattig og Skolevæsenet for næste Aar om ?ueligt. Jeg leverede Degnen 3 Mark for en Lejede ved Skolearbejdet og 3 betalt forhen, og for 2 skal Betalingen 1 Rd være tilsendt Jens Baaslund. Chr. Grove betalte J. Jakobsens Skolebidrag m. 1 Mark 10 Skil. M.C. Lausen 1 Mark 12 Skil. N. Laursen 3 Rd 1 Mark. Resterer 4½ Skil. Ved Esper den 25de denne M. = 3 Rd 4 Mark 6 Skil. For bortsolgte Skolematerialer af Chr. Grove 14 Skil. af P. Chr. Smed 4 Mark ved den 1ste. Degnen 2 Mark 8 Skil resterer. Jeppe 1 Mark 8 Skil betalt = 1 Rd 2 Mark 14 Skil. Esper slog Lyng, de kørte 2 Læs hjem.

24de

25de Esper til Kirke. N. Lausen sendte ved denne sin Skoleskat minus 4½ Skil.

26de De tærskede Rug og kastede. De sankede Læggekartofler af 20 Skp og lagde disse og de øvrige i Graven.

27de De fik Rug af Loen af 3 Traver 18 minus ¼ Skp. De blandede lidt Jord i Svine og Kalvegødning sydvestlig, lidt i Gaarden. Jeg gik til Høstrup, jeg solgte 5 Pund Smør a 24 Skil = 7 Mark 8 Skil. Købte 2 Par Træsko 5 Mark 4 Skil. 50 Søm 13 Skil contant 1 Mark 7 Skil. Jeg laante Mads Jensen Nygaard 2 Rd 4 Mark paa ubestemt Tid. (betalt 1856 i Januarie).

28de De kastede lidt paa denne Møgdyng og begyndte at tærske Rug.

29de Jeg kørte til Husmand Peder Laursen og pløjede for denne Hedejord i Forening med Naboe. Knud og P.L?? hug noget Krat, hvoraf vi fik noget hjem med til Gaarden, Esper slog Lyng.

November 1855

30te De tærskede, vi reparerede lidt ved Mønningen paa Fæhuset m.m. De fik af Loen af 1 Trave 6¼ Skp. Knud kørte til Møllen med dette og 17 ¾ Skp af Loftet, men fik det ikke malet, kom hjem om Aftenen.

December 1855

1ste (Fæet paa Foder til Bestandighed). For den 1ste her allerede anført, hvad der er Genstand for min Opmærksomhed af Tildragelserne.

2den Søndag. Knud var til Kirke, Esper i Høstrup, denne købte 3 Potter Mjødskum kaldet a 6 Skil Potten, Sum 18 Skil betalt. Snefog Eftmd. Knud hentede et Stykke Tavlet vævet Tøj 12 Alen. Væveren Ane Katrine Laursdatter cviterede i Væveløn 6 Skil pr Al = 72 Skil. fra f. Aa betalt contant 40 Skil ved Knud.

3die Vi sendte ved Nabo bemeldte Stykke Tøj til Holstebro til Præsning hos Lomann. De tærskede Byg.

4de Streng Blæst om Aftenen ved Midnatstid med lidt Snefog.

5te Ligesaa næmlig tærskede Byg. Jeg gik til Haderup, hvor der i Præstegaarden holdtes et Valgmøde (af 22de Marts d.Aa. befalet ved Lov) for ved Almindelig Valg valgtes 3 Sogneforstandere, som den mindre Halvdel af samme til 1856. Prulaveteten (pluraliteten? RK) af Stemmerne af de mødte Vælgere 23 Mænd Sogneforstanderne iberegnet. Chr. Fihl i Haderup 17 Stemmer, Chr. Grove 17 Stemmer, P. Knudsen 19 Stemmer, de 2 sidste var Valgbestyrere tilligemed Præsten. Et Pigebarn, som gaar til Konfirmations Undervisning blev overladt Ole Høvisgaard fra næste Nytaar til næste 1ste November som Tyende imod at betale for denne som Løn 10 Rd 3 Mark. J. Vestergaard lod mig ved sin Søn udbetale sin Kommuneskat 4 Mark, Skoleskat $\frac{1}{2}$ 5 Mark 4 Skil. Ole Gedhus betalte af resterende Skolebidrag, J. Søberg Skolebidrag 4 Mark 3 Skil. Chr. Nørgaard 1 Rd 2 Mark 15 Skil. Mikkell Uhre 1 Mark. Sum 2 Rd 2 Mark 2 Skil. 25de f. M. N. Laursen 3 Rd 1 Mark. 27de f. M. 3 Mark 6 Skil. 5te d.M. J.V. ? 5 Mark 4 Skil = 6 Rd 5 Mark 12 Skil. (Jeg betalte Degnen 1 Rd for 2 Dages Arbejde det sidste Sum = 3 Rd disse sidste sendte J. Baaslund i f. Uge. Overladt Chr. Grove 50 Rd).

6te De tærskede Byg. Vi solgte 11 Stk. Faareskind a 2 Mark 3 Skil. 3 mindre gik med i Købet uden Betaling og en rød Kalveskind a 1 Rd. Sum = 5 Rd 1 Skil contant Betaling. Jeg betalte Knud for Udlæg til Væveløn d. 2den d.M. 4 Mark 8 Skil. for Udlæg til Tobak m.m. 2 Mark 8 Skil. Sum = 7 Mark. Knud kørte til Møllen for at hente Melet af det d. 1ste.d.M. didkørte Rug. Jeg sendte ved denne en Del Aviser af Berlingske Tidende, som har været mig overladt til Læsning (dette Cquantum vog 10 Pund) af Præsten, denne modtog disse med Taknemlighed.

7de

8de Drengene tærskede Byg. Kvinderne bagede i Dag Eftmd.

9de Søndag. Esper var til Kirke. Knud skød Hare.

10de De tærskede Byg.

11te Vi slagtede en omtr. 18 Maaneder gl Galtsvin. Siderne vog 11 a 12 Lis Pund Ister Nota ????? 12 Pund.

December 1855

12te Snefog. Drengene tærskede Byg, fik af Loen af 3 Traver 2 Tdr.

13de De tærskede Boghvede, Knud paa Jagt med Naboe, de skød en Hare. Jeg skrev Overslag og Lignings ??? til Skoleligningen.

14de Jeg gik til Haderup, hvor i Præstegaarden afholdtes Valg til den større Halvdel af Sogneforstander? ved indkrævet Valg, de mødte Vælgere kuns 10 lod de fleste Stemmer falde paa Planteur L. Jensen 6, N. Christensen 6, T. Gindeskov 5, Esper Pedersen 5. Ved Valgets Slutning mødte flere Vælgere, men disse kunde ikke tilstedes Adgang, da Stemmerne var sammenlagte og Protokollen sluttet. Der blev senere lagt Ligning for Fattigvæsenet, Korn $\frac{1}{2}$ Skp Rug, 1 Fdk. Byg og 4 Mark pr Td Hartkorn og en ikke ubetydelig Sum paalignet Formue og Lejlighed mere end f. Aar. Da Præsten ingen bestemt Overslag forelagde til Udgangspunkt, hvad Skoleligningen angik, da blev det vedtaget, at de Lignede 5 Mark 8 Skil pr Td Hartkorn Formue og lejlighed som f. Aar. Da den af mig gjorde Overslag fordrede omtr. 23 Rd Tillæg = 307 Rd for 1856, hvilke Ligning jeg paatog mig at forfærdige.

15de Jeg skrev og repaterede de 5 Mark 8 Skil paa Hartkornet pr Td og Formueskatten som f. Aar. De fik Boghvede af Loen af 3 Traver omtr. $4\frac{1}{2}$ Skp.

16de Søndag. Jeg sendte ved Knud bemeldte Ligning til Præsten for at henligge til Eftersyn i 14 Dage. Betalte Ane Simonsdatter 22 Skil. for Spenserier Allehaande og Kanel.

17de De tærskede Rug. Restanselisten for Skoleskat til Sognefogden, Rest 3 Rd 2 Mark 5 Skil.

18de Ligesaa. Jeg betalte Naboe 4 Mark 8 Skil. 2 Mark 8 Skil for 1 Pund Skraatobak og 2 Mark for Knuds Støvlers reparation.

19de Ligesaa. Den 16de betalte jeg Børnene deres Tilgodehavende, Margrethe 6 Rd laant, for Aks 3 Mark, Edel 4 Rd laant, A. Elisabeth 1 Rd laant, for Aks 10 Skil. Visti Peder for Aks 10 Skil.

20de Ligesaa. Kvinderne bagede i Dag syret og usyret Brød.

21de Rug af Loen 2 Tdr af 3 Traver. Knud gik til Høstrup og købte $8\frac{1}{4}$ Pot Bvd. a 26 Skil = 2 Rd 1 Mark 6 Skil. 3 Pund Puddersukker a 1 Mark 8 Skil = 4 Mark 8 Skil. 1 Pund brun Sukker 2 Mark, 1 Pund Kaffe 2 Mark, 3 Kvint Cos?? 1 Mark 8 Skil. 4 Lod The 12 Skil. 1 Pund Cikorie 1 Mark 12 Skil. 1 Kardus 1 Mark, 3 Pot Mjød a 14 Skil = 2 Mark 10 Skil. Blyant 3 Skil = 4 Rd 4 Mark 15 Skil. Broget Ko kalvede en sort Kvie Kalv. Mads, 4 Pund Smør a 24 Skil betalt.

22de De tærskede Havre, jeg sendte efter Anmodning til Sognefogden ved min Søn Beretning ang. Tyendelov af f.Aa. ?ndberetning om de til Forligs??? fordrede Sager til Udgangen af 1854.

23de Søndag. Ingen til Kirke af Husets Folk, da det var Snevejr.

24de De tærskede Havre, de slagtede Kalv og tillavede til Julen.

December 1855

25de Juledag. Knud var til Kirke, han ofrede til Præsten 24 Skil. til Degnen 16 Skilling, Højtidsoffer til Begge. Ved opgjort Mellemlægning med Søn Esper betalte jeg denne contant 6 Rd 4 Mark 14 Skil, hvilke han dels har udlagt og dels Tilgodehavende for Uld, Lam m.m. vide 31. Han har en Del tilgode 4 Rd.

26de 2den Juledag var Knud, Esper og Edel til Kirke. Esper gik til Laanum, han medbragte de 4 Pund Flæsk, som Svoger Kjeld har tilgode af Svigerfaders Aftægt.

27de Knud fodrede Kreaturerne, Esper kom hjem Aften. Christiane var her om Natten.

28de Naboe og Hustru og Plejedatter her Eftmd, disses øvrige Folk tillige Aften, samt 3 Børn af Broder Niels, 2 ?? af Broder Anders til Kl. 2 om Natten.

29de Gik mig Karen og A. Elisabeth og Visti Peder til Nygaard som Julebesøg. De 4 store Børn var dersteds om Aftenen til over Midnat.

30te Søndag. Ingen til Kirke. Jeg skrev af Skoleregnskabet for den Almindeligekasse.

31te Jeg skrev Dubliat af samme. Drengene fodrede Kreaturerne. Betalte Søn Esper 2 Rd af Laan.

Nota for 1855

Dato	Maaned	
11	April	Begyndte at køre Gødning
26	Maj	Fæet paa Græs først
20	?	Køerne undtagen røde Ko
22	?	Sidste Rug af Loen
30	?	at pløje til Havre
?	?	at lægge Kartoffler
12	Maj	at saa Byg
5	Maj	at saa Havre
5	Juni	at saa Boghvede
26	Ma?	Studene paa Græs
?	?	øvrige Fæ
25	Maj	Hestene

December 1855

Dato	Maaned	
9	Juli	at køre Tørv
25	Juli	at slaa Eng
16	August	at høste Byg
20	do	Rug
6	Sept.	Havre
3	do	Boghvede
11	do	Fælde
17	do	at pløje til Rug
1	Oktb.	at saa Rug
31	do	det sidste Rug saaet
25	do	Hestene paa Foder
30	Novbr.	Fæet til Bestandighed

Er Indhøstet

Rug 50 Traver, Byg 20 Traver omtr. Havre 25 Traver omtr. Boghvede 8 Traver omtr. Hø 25 Læs omtr. Lyng 9 Læs.

Vinterhold

2 Heste, 14 Stk. Fæ, 47 Stk. Faar.

December 1855
Af Tider nu et Aar
Igjen som bliden Vaar
For os hingled saa fage
Du Gud vor faste Borg!
Det Forsyn hver en Sorg
Som dyb Bekymring vilde foraarsage
Bortfjernet fra vort Kreds
Hvor glade og tilfreds
Vi stedsemonne os saa vel befinde
Giv, at i Haab og Tro! Vi i vor stille Ro
Dig Gud af Hjertet Tak derfor tilkender
Vi bede nu af Hjerte og Hu
Lad Fremtid Fortid Ligne!
For Jesu vor Forløseres Skyld
Det nye Aar Du Velsigner!
At fælde Gavn, udi Dit Navn
Til Æren Din maa fremmes
Ved Enighed og Sjelefred
Lad Bønnen ej forglemmes

Staulund, den 17de Januar 1856

P. Knudsen

Januarius 1856

1ste Nytaarsdag. Jeg Karen og Knud var til Kirke, vi kørte, Hestene hos N. Jepsen. Jeg betalte Kirkeværgen Niels Nielsen til Kirkeskat m.m. 5 Mark 9 Skil. 5 Børn fra Laanum fulgte med paa Retour.

2den Disse Børn var her til om Eftmd. lidt Snefog.

3die Knud kørte til Mølle med de 2 Tdr Rug, som d. 20de f.M. kom paa Loftet, og 1 Td tørret Byg til Meel. Karen fulgte med til Haderup og gik til Løvig at besøge hendes syge Søster. Karen og Mads hans Hustru kørte med paa Retour.

4de Jeg, Karen, Ane Elisabeth og Visti Peder gik til Naboe til Julebesøg, hvor vi forblev over Midnat. Skrædder N.O. Baslund kom her i Aften og syede en Vest og Kasket til Visti Peder, en vest til Esper. Han undsløg sig for Dagløn at modtage.

5te Drengene fodrede som sædvanligt. Om Aftenen gik de 4 store Børn til Broder Niels til Julebesøg og forblev der til efter Midnat.

6te Søndag. Esper var til Kirke.

7de De tærskede Havre og fodrede.

8de Ligesaa.

9de Ligesaa. Jeg gik til Haderup Præstegaard, hvor der var berammet Møde, men de fleste Medlemmer udeblev, hvorfor intet synderligt blev foretaget til Behandling. Paa Præstens Fordring 16 Rd 3 Mark hvorfor Cvitering nedlagdes Regnskabet for den specielle Skolekasse, leverede jeg ham paa Opfordring Kassens Beholdning 5 Rd 4 Mark 6½ Skil. Rest = 10 Rd 4 Mark 9½ Skil. hvilke anførte paa Regnskabet som Underbalance og skyldes Sognefogden. Beholdningen indenfor ??? 1Rd 3 Mark 4½ Skil. respekteredes og forblev ubeskaaren til at anvendes til hien Bestemmelse i det mindste. Jeg leverede Præsten til Opbevaring efter eget Tilbud til næste Onsdag. Regnskaberne for den specielle ved denne 8 Cviteringer og ved hien 38 Do. Et Møde berammedes til næste Onsdag.

10de De tærskede Havre.

11te Knud var paa Jagt. Esper fodrede som sædvanlig.

12te Knud igen paa Jagt Fmd. Esper fodrede og rensede Havre. Knud gik til Høstrup Eftmd med 12¼ Pund Smør a 24 Skil = 3 Rd 6 Skil. købte 3 Pgl. Bvd. 20 Skil. 1 Pund Hør 2 Mark minus 2 Skil. Spenserier 4 Mark 1 Skil = 1.1.11. contant 1Rd 4 Mark 11 Skil. Betalte Knud 1 Mark for Udlæg, 1 Mark for Hareskind, som blev foræret Præsten.

13de Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke. Esper i Feldborg med Fattigkorn for Chr. Grove til Albert.

Januar 1856

14de De bar Havre af Loen og paa Staldloftet 2 Td 4 Skp Frammest omtr. 3 Skp fremmest Bagest m.m. De kom Rug i Loen og begyndte at tærskke.

15de De tærskede Rug. Esper i Faarbæk til Tyr med sorte Kvie ved Aftenstid. Knud i Feldborg Aften med hans og mit Lommeuhr til Reparation.

16de Jeg var i Haderup Præstegaard, hvor f. Aa Regnskaber blev reviderede og underskrevne og leveret til Chr. Fihl for i 14 Dage at henlægge til Contribunternes Eftersyn nemlig Fattig, Skole og Kommunalregnskaberne. Til Slutning blev af de nye Sogneforstandere foretaget Valg af en Formand for det løbende Aar. Stemmerne faldt paa mig som saadan, og Planteur L. Jensen til Skolepatron, jeg leverede ham den indenfor Linien anførte Beholdning af den specielle Skolekasse 1 Rd 3 Mark 4½ Skil uden Cvitering. Til Tattigforstander Chr. Grove, Chr. Fihl og T. Gindeskov. Skoleholder N.Chr. og Esper. Præsten beholdte Cviteringerne for Skoleudgifterne, han leverede mig Kommunalregningerne. Et Andragende fra Degnen fremlagdes og paategnedes.

17de De tærskede Rug.

18de

19de Ligesaa.

20de Søndag. Knud var til Kirke, han bragte mig fra Sognefogden det sidste Rest af Bidraget til Skolevæsenet undtagen 16 Skil. som var paalignet Lejeren af Pinhuset, hvilket jeg har bettalt, da den paagældende bortflyttede, og de for Tiden værende Lejere ikke ville betale.

21de De fik Rug af Loen af 4 Traver 2 Tdr 3½ Skp. som kom paa den for Rug tomme Loft og dertil lidt Skumring til Heste. Jeg var paa Engen at bese Vandløbene. Om Aftenen skar vi Udløb ved Lange Ager ud til nord for at løbe i Aasted. Ved Sengetid indtraf desværre det Uheld, at en omtr. ½ Aar gl (født 15de Juli f.Aar) Studkalv havde lagt sig i et lavt Sted bag de øvrige i Studehuset, hvor denne gik løst og kom omtr. paa Ryggen og kunne ikke rejse sig men var død, om sygdom eller sligt har bidraget dertil vides ikke, men vi maa med Føje udbryde Herren gav Herren tog, Herrens Navn være Lovet! blodt det øvrige maa spares for lignende Uheld under Forsynets Styrelse.

22de De tærskede Boghvede.

23de

24de Ligesaa.

25de Ligesaa. Knud kastede Boghvede. Esper var i Høstrup med 3 7/8 Pund Smør a 24 Skil = 11 Mark 13 Skil og en Kalveskind 1 Rd. Købte Spenserier og Farve 3 Mark 12 Skil. Contant = 8 Mark 1 Skil.

26de De fik Boghvede af Loen af 5 Traver 1 Td 4 Skp omtr. 2 Skp Bagest, som blev lagt til omtr. 5 Skp forhen paa Loftet.

Januar 1856

27de Søndag. Jeg gik til Haderup, men kom for sildig til Kirken, da Præsten allerede prædikede. Jeg gik med min Myndling Pigen Maren Nielsdatter til Haderup Hedegaard for at bese et Hus, som hun vilde købe til Beboelse, hvilket er beliggende i Skellet mellem Jens Villadsens og Jørgen Højgaards, og da hien falholdte Huset paa sin Bedstemoders Vegne, som foregaves at være Ejer af samme for 26 Rigsdaler og Pigen bød 25 i Forening med mig. Nu blev Betingelsen denne, at Pigen skulde afgøre Sagen med Vedkommende Gl. Enke som Husets Ejer. Jeg gik til Degnen og betalte denne de resterende 10 Rd og 4 Mark. De 2 Mark 8 Skil leverede han for de af denne købte Materialer fra Skolebordene. Han leverede mig 4 Mark 6 Skil for Honning af den til mig af ham d. 8de April henlagte Bistade, som sidste Efteraar blev optaget og dettes Indhold solgt for 8 Mark 12 Skil a 18 Skil Potten. Jeg gik til præsten, denne leverede mig Forstanderskabets Valgprotokol samt nogle Love Bestemmelser. 1, Lov ang. Valget til Rigsdagen af 16de Juni 1849 med Tilæg af Decbr. 1852. 2, Lov om Sogneforstanderskabet og Amtsraadenes Sammensætning og Valg, dette 22de Marts 1855. 3, ang. udredning af Distrikter ?? m.m. af 16de Marts 1851. 4, Danmarks Riges Grundlov af 5te Juni 1849. 5, Anordning ang. Landkommunevæsenet af 13de August 1841. Knud i Gindeskov om Aftenen. (Den mellemste sorte Ko til Tyr i Faarbæk).

28de De tærskede Rug, en Skrædderpige kom og syede Klæder til Børnene.

29de Ligesaa. Knud gik til Smedie til Smeden i Vistorp. 24de d.M. leverede Mette Hinge kaldet mig x Mark, som hun ikke har erholdt – betalt Moder. Knud betalte Smeden 1 Mark 8 Skil for lidt Træskobeslag.

30te De tærskede Rug. Skrædder syede, Drengene hentede lidt Lyng østlig.

31te Ligesaa.

Februar 1856

1ste De tærskede Rug. Jeg betalte Knud 1 Mark 8 Skil for Udlæg til Smeden den 29de f.M. 1 Mark for Udlæg til 1 Kardus, 4 Mark til Skræderpige Bodil Maren Nielsdatter fra Bladskjer i Sevel for Syning af 1 Kjortel til Barnet, 1 til Margrethe, 1 til A. Elisabeth, 4 Snøreliv til Karen og Pigerne, de 4 Skil for Hægterne.

2den De fik Rug af Loen af 4 Traver 2 Tdr 3 Skp til 2 Tdr 3½ Skp Alt = 4 Traver 6½ Skp. Knud hentede mit Lommeuhr, som var rengjort og betalte for dette 40 Skil til Knud Cr. Pedersen, jeg betalte ham disse.

3die Søndag. Jeg, Knud og Pigerne var til Kirke. Jeg leverede Sognefogden f.Aa Juli og Oktbr. Cvartaler Skatter at betale paa Holstebro Amtstue. Sum 21 Rd 3 Mark 7 Skil og 8 Skil Forepenge Alt Sum = 21 Rd 3 Mark 15 Skil. Jeg blev tilsagt paa Touren at levere Præstetiende i Skive i løbet af 14 Dage.

4de De tærskede Byg. Knud og Esper gik om Aftenen til Moesgaard til Spille og Dansegilde.

5te Kvinderne købte af Chr. Nielsborg 3 Tørklæder a 5 Mark, 5 Mark 8 Skil. 5 Mark 8 Skil. og Kniplinger 1 Rd 4 Alen. Alt Sum 3 Rd 4 Mark betalt. Han betalte 1 Mark for Logi. Drengene kom først hjem ved Aftenstid.

6te De fik Byg af Loen af 2 Traver 9½ Skp. (Da jeg afslog Erstatning lagde han 3 Mark til Drengene for Opvartning – antager det hører under den 5te, KJ).

7de De tærskede Rug, Regnevej. Knud kørte Gjordemoderen hertil for Chr. Grove med dennes Vogn.

8de Knud kørte til Smedie til P. Laugesen, fik Sko slagne og under Hestene. Dagløn 28 Skil betalt.

9de De tærskede Rug. Solgte for 24 Skil 1 Pund Smør til Søster Mette.

10de Søndag. Esper var til Kirke. Jeg lod ved denne levere til Degnen en Bekentgørelse ang. et Valgmøde den 19de d.M. og Chr. Fihl en Fortegnelse over Valgberettigede til det specielle Valg at henligge til Valgdagen.

11te De tærskede Rug.

12te Ligesaa. P. Landmaalers Søn hentede dennes Vogn, som har staaet i Vognporten siden 29de Decbr. f.Aa.

13de Snefog hele Dagen men ingen Frostvej. Vi fik Rug af Loen af 6 Traver 29 7/8 + 5/8 Skp dette af Skumring til det forrige 4 Tdr 6½ = 4 Tdr 7 1/8 Skp. hient blev maalt i Sække til Præstetiende, men da Sneens Mængde har gjort Vejene ufremkommelige, kan Transporten til Skive næppe ske disse Dage.

14de Lidt Snefog og noget Blæst, som foruroligede Sneen. De tærskede Byg.

Februar 1856

15de De tærskede Byg. Frostvej.

16de Ligesaa.

17de Søndag. Esper til Kirke, men der holdtes ingen Prædiken. Jeg købte 2 Grebskafter af Nabo a 12 Skil = 24 Skil. I. f. M. købte og modtog Væveren Ane Katrine Lausdatter 3 Pund Uld a 3 Mark 8 Skil Pundet. Sum = 1 Rd 1 Mark 8 Skil paa Credit til videre.

18de De tærskede Byg.

19de Jeg gik til Haderup Skole, hvor der var Berammet og afholdtes et Valgmøde for i stedet for den ifølge Amtets Bestemmelse af 26de f.M. ud af Kraft slettede Valg paa T. Gindeskov at foretage nyt Valg, de fleste Stemmer faldt paa Gmd. Philip Conradsen i Vistorp, som desaaarsag erklæredes Sogneforstander. Jeg købte en Kardus af N. Jepsen a 1 Mark, J. Østergaard i Compagni m.fl. betalte jeg 20 Skil for Drikkevarer. Vi kom først hjem omtr. Kl. 11 om Aftenen. Flere Sager blev ved Mødet forelagt til Forhandling 1, Et Andragende fra Gjordemoderen om at fritages for Tiende Afgift, anbefalede. 2, Anmodning fra J. Møller Graasand om at erlediges fra et Væрге?? for Niels Chr. Hessellund, og som følge deraf bragtes i Forslag den i Dag fra Valgprotokollen valgte Sogneforstander Philip Conradsen, Vistorp. 3, Envidere et Andragende fra bemeldte J. Jensen Møller til Hs. Maidestæt Kongen om at et 2den Mark?? med Græs og Landbovarer maatte bestemmes til Aarlig Afholdelse ved hans Bopæl, som paa en Maade anbefalede.

20de De tærskede Byg. Jeg skrev af Listerne over de Valgberettigede til Rigsdagen 1856 -57.

21de De tærskede sidste Byg og kastede dette af 7½ Trave.

22de De fik Byg af Loen 22½ Skp Fremmost til Sædebyg og 11 Skp desforuden.

23de De tærskede Byg. Esper var i Høstrup, solgte 9 Pund Smør a 24 = 2 Rd 1 Mark 8 Skil. Købte de betingede Støvletræske 3 Mark, et Par Karter 3 Mark 8 Skilling. Spenserier 3 Mark 7 Skil. et Par Træske til Visti Peder 1 Mark 12 Skil. Sum = 1 Rd 5 Mark 11 Skil contant 1 Mark 13 Skil betalt.

24de Søndag. Var Knud til Kirke, han leverede Degnen til Afsendelse med Posten et Brev til Amtet ang. det nye specielle Valg. Den 20de d.M. en do med Andragendet fra Gjordemoderen til Herredsfogden.

25de Esper tærskede Rug. Knud upasselig.

26de Ligesaa.

27de Jeg gik til Haderup, hvor der ifølge Præstens Anmodning var berammet Møde ang. et hidsendt Fruentimmer Birgitte Madsdatter til Forsørgelse. Chr. Nielsen O. Feldborg overdragedes hende til Forsørgelse, dog kun paa Prøve til 1ste April nærkommende. Den Anderkende Andragende var igen fra Skole ?? tronen hidsendt og blev vedtaget at Resultatet over samme ifølge Opfordring meddeles. Et Brev fra Landstingets Valgbestyrelses Formand fra Tisted Amthus blev mig leveret af Præsten.

Februar 1856

28de Jeg skrev en Attest som Svar paa bemeldte Brev ifølge Valgloven § 53 og 57 at ingen Personer i Haderup Sogn var Qvalisserede til Valgbarhed til Landstinget, samt Resolution forfattet i Indhold overensstemmende med de tilstedeværende Forstanderes Bestemmelse, som anført paa et Stykke Papir (i Mangel af Protokol) med disses Underskrift. Esper tærskede Rug.

29de Jeg sendte de 2 Breve med Esper Nielsen til at levere Degnen. De tærskede Rug.

Marts 1856

1ste De fik Rug af Loen af af $4\frac{1}{2}$ Trave 2 Tdr $5\frac{1}{2}$ Skp i Sække til Kirketiende.

2den Søndag. Jeg var til Kirke. Jeg med øvrige Sogneforstandere var efter Tjenesten forsamlede i Skolen, hvor Skolelærerne lejedes for Sommeren. Chr. Jensen for Faarbæk og Graasand for Løn 26 Rd. Niels Chr. Nielsen for Kølvråa for Løn 16 Rd. begge forlangte 24 Skil daglig i Kostpenge, men dette blev sat i Bero til videre. Endvidere blev vedtaget ifølge Flertallets Anmodning og min Tilladelse, at Møderne nu fremtidig for det første afholdes paa mit Bopæl. Skoleholder N. Chr. var her i Aften og fulgte med hertil for at slaa nogle Gl Støvleskafter paa et Par nye Træsko til Brug i fugtigt Vejrligt. Han undslog sig Daglønnen. Jeg betalte ham 100 Søm, som brugtes de flestes dertil. De maalte $10\frac{1}{2}$ Skp Rug af Loftet i Sække til $21\frac{1}{2} = 32$.

3die Jeg og Knud kørte til Skive med de 4 Tdr Rug, som vi leverede Hr. Købmand Dige i Skive. Min Præstetiende 2 Tdr 1 Skp. N. Christensen Egelunds Præstetiende 1 Td 7 Skp I Alt = 4 Tdr. Denne har altsaa lovet at levere min Kongetiende 2 Tdr 1 Skp Rug i Viborg efter hans egen Ordre, da han er Ejer af samme, og de manglende 2 Skp har jeg lovet at bringe til Egelund. Broder Niels har nu lovet at disse 2 Skp Rug skal blive af ham leveret der. Jeg købte i Diges Butik $\frac{1}{4}$ Pund Indigo 3 Mark 8 Skil. Potaske 4 Skil. Messingtraad 10 Skil. Staaltraad 3 Skil. Allun 2 Skil. Blæk 4 Skil. 1 Bog Papir 1 Mark 2 Skil. Kaffe 1 Mark 12 Skil. Sukker 3 Mark 8 Skil. Cikorie 8 Skil. Kaffe 1 Mark 12 Skil. 15 Pund Jern a 9 Skil. Harvetænderjern. 1 Flk. Gl Vin 2 Mark 4 Skil. $\frac{1}{2}$ Pund lyseblaa Tvist 2 Mark 2 Skil. 4 Pund hvid 1 Rd 4 Mark, 2 Kamme 1 Skygge 1 Mark 4 Skil. til Karlen 1 Mark, Bropenge 4 Skil. Kasket 1 Rd 4 Mark 8 Skil. Alt Sum 7 Rd 5 Mark 10 Skil. For Nabo 1 Mark 7 Skil for Mads 2 Mark 14 Skil. Vi satte en Skind Skomager C?? Væres at Bar??, en Hundeskind til Esper Falkenberg at allumere. T. Dahl og Ma?? Haderis kørte med til deres Hjem.

4de De tærskede Rug, jeg upasselig.

5te De tærskede Rug, jeg ordnede de i Skive købte Varer med hensyn til Udgifterne desang.

6te De tærskede sidste Rug, fik af Loen af $3\frac{2}{3}$ Trave 2 Tdr 1 Skp til 7 Tdr $2\frac{1}{2}$ Skp = 9 Tdr $3\frac{1}{2}$ Skp. Karen i Løvig.

7de Knud var til Kirke.

8de De ???? en ???? Knud gik til Feldborg, han købte af Chr. Fisker et Par Træsko til Margrethe 2 Mark 4 Skil. 1 Par til Ane Elisabeth 1 Mark 8 Skil Sum = 3 Mark 12 Skil. Efter Berlingske Tidende af 8de Februarie 1856 Aars Afgrøde fastsatte saaledes for Ringkøbing Amt: Rug 9 Rd 53 Skil. Byg 5 Rd 60 Skil. Havre 4 Rd 16 Skil. Boghvede 6 Rd 20 Skil pr Td. Tør Flæsk 2 Rd 89 Skil. Smør 4 Rd 44 Skil pr Lis Pund, Honning 20 Skil pr Pot.

9de Søndag. Esper var til Kirke, han leverede Degnen en Bekendtgørelse til et Møde her næstkom. Torsdag efter Præstens Anmodning gennem Kirkesangeren med Hensyn til Fattigvæsenet. Han bragte mig Fortegnelse over Sognets Valgberettigede til Rigsdagen for 1856-57, som har været

Marts 1856

henlagt den Lovbefalede Tid til Almindelig Eftersyn for Grund og Sognelister Chr. Fihl i Haderup. Han købte en Kardus a 1 Mark.

10de De fodrede Kreaturerne og ordnede noget ved Foderet i Husene.

11te Ligesaa. Esper arbejdede lidt ved nye Grøft i ITorp Eng. Lidt Snefog Eftmd.

12te Ligesaa. Knud var i Høstrup, han solgte 4 Pund Smør a 24 Skil Pundet = 1 Rd. Købte 3 Potter Bdv. a 26 Skil. = 4 Mark 11 Skil. købte Spenserier for 30 ? Alt = 1 Rd 12 Skil. betalt contant 12 Skil. Karen sendte 2 Pund Uldgarn med Mads til Skive til Farvning ½ Blaa.

13de Her paa mit Bopæl afholdtes et Møde af Sogneforstanderne og Præsten. 1, Forhandlede noget ang. Fattigvæsenet ang. en Familie opholdende sig i Elsborg formoden her Forsørgelsesberettiget, blev vedtaget at forblive hvor den er imod Reg?? af Haderup for tarveligt Underholdning, om behøves et Andragende fra Jens Nielsen af Ørre Sogn om Tilskud eller Laan afvigte. 2, I Anledning af en Skrivelse fra Hr. Provst A. Damgaard blev ifølge dennes Anmodning udnævnt 2 Voldgiftmænd. Planteur L. Jensen og Chr. Grove til at fungere ved Afløsningen af det Pligtarbejde, som forhen paahvilte Huse og Boliger paa Landet. 3, Et Forslag blev vedtaget til Opførelse af et Fattighus i Nærheden af Feldborg, som og tilførtes Fattigprotokollen, og Planteuren paatog sig at lade indrette et Forslag over Indretningen og Størrelsen. Eftmd fulgte jeg med Planteur L. Jensen, Chr. Fihl, Pilip Conradsen at bese Pladsen, som tilhører Chr. Fihl i Haderup, som godvilligt har tilbudt til Afstaaelse omtr. 5 a 6 Tdr Land Gro??? Maal for 30 Rd R.M. i mod A???? bekostes af Kommunen. Præsten leverede mig Kommunal Bidrag af Plantagen 3 Rd 3 Skil. som denne har tilhændebragt fra Vedkommende Autioner. Rest 1 Skil.

14de Jeg skrev en Afskrift af Fortegnelse over Valgningen til Rigsdagen m.m.

15de Jeg skrev et Brev til Hr. H v h Hr. Provst Damgaard til Kellerup, Formand for Afløsningsvæsenet ang. de den 13de udnævnte Voldgiftmænd adresseret den igaar skrevne Afskrift til Herredsfogden, et Brev adresseret til samme ang. Birgitte Madsdatters Bortfjernelse fra Sognet.

16de Søndag. Knud til Kirke, jeg sendte ved denne de ommeldte 3 Breve, som blev leveret Kirkesangeren til Afsendelse med Posten. Præsten tilsendte mig den nye af Amtet Autiserede F?? Ligningsprotokol, samt Amtets Meddelelse af 4de d.M. ang. den, den 19de f.M. valgte Sogneforstander Philip Conradsen i Vistorp. Den 14de d.M. lod jeg Almissem M. Overgaard levere 1 Skp Rug Fattigkorn.

17de De fodrede Kreaturerne, slog lidt Lyng nordlig og lagde dette i østre Gulv i Fæhuset.

18de Jeg fodrede Kreaturerne, Knud og Esper slog Lyng, Margrethe var i Haderup Skole ved eller til Eksamen.

19de Ligesaa, nemlig de slog Lyng og jeg fodrede Kreaturerne.

Marts 1856

20de Skærtorsdag, var Knud, Esper og Edel til Kirke. Jeppe Andersen fulgte med hertil paa Retour.

21de Langfredag var jeg til Kirke.

22de Drengene fiskede. Esper dæmmede Grøften ved Elkrog, hvor den havde gjort Udbrud. Edel og Visti Peder var i Baaslund med Foræring.

23de Paaskedag. Karen og Esper var til Kirke, denne ofrede til Præsten 24 Skil. Kirkesangeren 1 Mark.

24de 2den Paaskedag. Jeg, Karen og Knud kørte til Baaslund og derfra og til Haderup i Ligfølge med øvrige Familie og Naboer med Liget af den afdøde Tyge Christensen af Baaslund, hvis afsjælede Legeme i Dag blev nedsat i Haderup Kirkegaard. Vi kørte hjem og gik til Baaslund og kom hjem om Natten Kl. 2.

25de Vi gik igen til Baaslund mig og Karen efter Anmodning og blev opvartet med Spise og Drikkevarer efter Behag til ved Aftenstid.

26de Karen var i Grove. Knud kørte til Mølle med 2 Tdr Rug 3 Skp Byg 2 Skp Boghvede til Meel, 2 Skp Byg til Gryn. Paa Touren leverede han ved Degneboligen 1 Skp Rug og det Kirkesangeren tilfaldende Fourage 2½ Lis Pund Hø og 3½ Lispund Halm, kom hjem Kl. 5.

27de Vi reparerede ved Møgvognen, købte af Nielsborg et sort Tørklæde 13 Mark, Lærred 3 Mark til Forklæder 9 Mark, Bomuldstøj 3 Mark, et Par Brilller 1½ Mark = 29½ Mark betalt. Han betalte 1 Mark for Logi. Ane Katrine L.D. her med 36 Alen Tvistlærred a 3 Skil pr Alen Væveløn = 1 Rd 12 Skil contant 2 Mark. Leveret 12 Pund Brød a 4 Skil. 3 Mark 4 Skil. et Faarelaar 1 Mark 8 Skil = 1 Rd 12 Skil. Tilgode hos denne 10 Mark 8 Skil for 3 Pund Uld.

28de De fodrede Kreaturerne o.a.m. P. Jepsen P. E??

29de Karen var ved B. Marie NielsDatter med noget Vævegarn. Esper slog lidt Lyng til Foderlyng, plukkede lidt Tækkelyng, hvormed vi reparerede nordøster Hjørne af Fæhuset, som Vinden i Gaar beskadigede lidt. Vi begyndte at køre blandet Gødning med Heste og Stude nordlig paa det fældede.

30te Søndag. Var Knud, Esper, Edel og Margrethe til Kirke.

31te Vi kørte Gødning paa Marken. Esper gik til Skive og hentede noget Garn hos Farveren Konderup og Nielsen alt til Beløb i Farveløn = 2 Rd 2 Mark 5 Skil betalt og 8 Skil for Frø.

April 1856

1ste Vi kørte Gødning. Esper var i Høstrup og købte 2¼ Pund Vogns mørelse a 12 Skil = 27. Jeg betalte ham gjort Udlæg for 1 Kardus 1 Mark og 1 Mark til Kirsten Hinge til hendes Datter Mette, som denne overlod mig d. 29de Januar sidste til Tørv, men hentede ????

2den De kørte Gødning.

3die Ligesaa.

4de I Dag kom det unge Fæ først paa Marken 9 Stk. Eftmd lidt Regnvejr efter langvarig tørt Vejrligt. Ældste sorte Ko kalvede i Dag eller i Nat, da Kalven en sort Tyrekalv laa for Døren om Morgenen og Skarnet var svunden fra Koen. Alt dette har Gud være Lovet! gaaet meget godt uden videre menneskelig Hjælp. En Skudsmaalsbog fra Præsten i Nørre Felding blev mig sendt fra Præsten, sendt med Anmodning om Erklæring ang. en Fattig og med Hensyn til en i hien Pastorat født uægte Drengbarn, hvis Moder anses Forsørgelsesberettiget i Haderup og trænger til Understøttelse.

5te De kørte Gødning. Jeg gik en Tour omkring paa Marken og bese Ruget, som er slemt medtaget af Vinden, men Herren gav Herren tog! og Herrens Navn være Lovet!!

6te Søndag. Jeg Karen og Knud var til Kirke. Vi vare 5 Sogneforstandere forsamlede i Degneboligen (Præsten nægtede at deltage) ang. den ommeldte i Tvis tjenende Fruentimmer for ifølge Præstens Anmodning at afgive Erklæring desangaaende, hvilket skete paa den hidsendte Skrivelse omtr. saaledes: at det ikke kan skjønnes rettere, end at hun bliver Forsørgelsesberettiget i Haderup, med mindre det kan have noget Indflydelse at hun fra 1ste til 8de November 1847 ikke findes anført som opholdende sig i Haderup Sogn, og det formodes at Tvis Pastorat paa egen Regning vil have at udrede Omkostningerne til hendes Forsørgelse i 6 Uger fra hendes Nedkomst at regne, og hvis de ommeldte 8 Dage ikke ifølge Lovgivningen kan have Indflydelse paa hendes Forsørgelsesret, at hun da bliver at hidsende til Forsørgelsesstedet. Haderup Sogneforstanderskab af 6te April 1856 P. Knudsen, L. Jensen, Chr. Pedersen, Chr. Fihl, N. Christensen. Jeg betalte Skoleforstander N. Christensen Faarbæk 1ste ? 2den Skoleskat med 2 Rd 1 Mark 3 Skil. Præsten 1 Rd for Læsning af Berlingske Tidende et Aar. Vi laante Jens Poulsen Haderis vore Børns Gangvogn paa ubestemt Tid.

7de Vi kørte Gødning. Knud var i Faarbæk og Egelund ang. Hestesynet, og ved Smeden P. Laugesen og fik Stevne til den 22de og 23de d.M. Regnvejr Eftmd. Et Faar lammede i nørre Hede, en hvid Vædderlam, den 1ste d.Aa. De hentede denne ved Aftenstid, da Faaret med Lammet var bleven tilbage paa Heden.

8de Regnvejr om Morgenen, de kørte Gødning. Jeg skrev Fortegnelse over Sognets Heste i Anledning af den til den 12te berammede Syn.

9de De kørte Gødning.

April 1856

10de Ligesaa.

11te Ligesaa, Esper var i Faarbæk med broget Ko ved N. Christensens Tyr.

12te Esper kørte Gødning. Jeg og Knud red til Feldborg med Hestene, hvor disse blev synet af Dyr læge Hofman fra Holstebro. Jeg leverede denne Fortegnelsen over samtlige Sognets Heste Antal. Hesteejerne mødte efter Ordre og pressenterede Hestene undtagen N. Hellerup og N.Chr. Egelund.

13de Søndag. Esper til Kirke.

14de Jeg gik til Haderup, hvor der i Degneboligen afholdtes et Møde ang. et Fattighus, som agtes opført ved N. Feldborg paa J. Vads Jordemon. 1 Td Land for 8 Rd R.M.. De kørte Gødning.

15de Ligesaa.

16de

17de Ligesaa.

18de Almindelig Bededag. Vi kørte til Haderup. Jeg, Karen, Edel og Knud. Vi 3 var til Alters og Knud til Kirke.

19de De kørte Gødning.

20de Søndag. Knud og Esper til Kirke og til Alters.

21de Edel i Høstrup, købte for 1 Rd 13 Skil. Vi kørte Gødning, Esper var paa Skolearbejde ved Degnens Havedige.

22de Knud kørte til Smedie, Esper tog Vognen hjem, tog lidt Strølyng med hjem. Jeg begyndte at pløje til Havre i Damstederne. Esper jevnede eller Kulkastede i Brinken derved. Edel kørte Gødning for Søster Mette.

23de Knud forblev ved Smeden, fik en ny Plovskjerre gjort, en Spade lagt paa, nogle Harvetænder dannet, 1 Par Hestesko lagt om, en Lyngle for 5½ Pund Jern og 3 Skp Kul lidt mere. Jeg kørte efter det smedede, betalte Smeden i Dagløn 8 Mark. Esper var i Feldborg i Vistorp i Grove at tilsige Sogneforstanderne ang. den til den 29de berammede Amdraadsvalg, hvortil Dokumenterne først ankom i Dag ved Jakob Møller.

24de I Dag mødte Sogneforstanderne herstede undtagen Planteuren og blev vedtaget med fleste Stemmer, at det paa Grund af Omstændighederne ikke fandt sig beføjet til at udnævne et Medlem til at deltage i Amdraadsvalget paa Grund Dokumenternes senere Ankomst til Sognet end som Bestemmelsen desangaaende, fastsætte og Forberedelserne desaarsag ikke kan bringes i Udførelse. 2, blev underhandlet ang. Landevejenes Pløjning fremtidig, hvilke Sognefogden paatog sig at besørge udført fremtidig et Aar fra 1ste Maj d.Aa. at regne for 5 Rd. Jeg betalte denne 2 Rd af

April 1856

Kommunalkassen for den fortidige udført Plovning uden Cvitering, han betalte 7 Skil Kommunalpenge af Gjordemoderboligen, hvilke jeg overlod Chr. Fihl. 3, Endvidere blev gjort Forslag til Bivejenes Pløjning og Jevning, som blev bestemt til at bringes til Udførelse Mandagen d. 19de Maj, hvorover Sognefogden blev meddelt et Slags Fortegnelse for at besørge Tilsigelserne udført til Arbejdet, hvormed Forstanderskabets Medlemmer skulde udføre Tilsynet. Knud pløjede til Havre i Damsteder, Esper kulekastede i Brinken derved, reparerede ved Harven. Edel kørte Gødning for Mette.

25de Jeg pløjede til Havre, Kartofler ved Damstederne. Pigerne lagde der omtr. 4½ Skp. Esper kørte noget Dynd i Marken, Knud jevnede Knolde, Eftmd grov han Træk østlig.

26de Knud og Esper kørte med Heste og Stude med 2 Læs Leer til Nabo Husmand Jeppe Knudsen og kørte noget Gødning paa Marken for denne. Jeg slog nye Tand i ½ gl Harve, neddrev Tænderne i en nyere, Eftmd Regnvej. Under Bevogtning ankom hertil af Viborg Forbedringshus løsladt Forbryder Nf. Chr. Jensen Tærsker eller Hessellund, som det hedder med Transporten fra Herredsfogden med Anmodning til Sogneforstanderskabet om at forskaffe Personen Erhverv, da denne paa Grund af selve Fødsel hjemmehørende her i Sognet, denne foregav at kunde faa Ophold i Løvig til videre, hvorfor jeg lod Knud ledsage ham dertil, men da dette slog Fejl, gik de til Præsten, hvilken paa Grund af hans Udsagn bag paa Passet skrev ham til Afgang til Dollerup, men da Personen senere ikke fandtes villig til at rejse dertil.

27de Søndag. Lod Knud senere paa Søndag Morgen gaa med ham til Feldborg til Planteur L. Jensen, bragte i Forslag at leje en Karl med ham til Dollerup Mølle, om han efter Ønske der kunde blive antaget ved et Strømpevæveri. Jeg gik ind paa Forslaget og lod straks Knud følge Personen dertil og meddelte denne anbefaling efter Omstændighederne, men dette fik ingen Held, thi Mølleren Cr. Jensen tilmeldte mig paa anbefalingen, at han ikke havde nogen Brug for Personen. Jeg var til Kirke.

28de Jeg lod endnu engang følge ham til Feldborg, da Planteuren havde lovet i Gaar om muligt at forskaffe ham Erhverv og beholde saavel Personen som hans Dokumenter ang. denne Gjenstand. Chr. J. Tærsker betalte Karen for 2 Dages Kost 3 Mark og Knud for Tour og paa Løverdags og Søndag 1 Rd af egen Tilskyndelse, da jeg ikke fik rigtig Svar paa mit Spørgsmaal ang. bemeldte Gjenstand ved mit Bortrejse, da jeg kørte til søndre Mølle med 17 Skp Rug 5 Skp Byg til Meel, 2 til Gryn, 2 Skp Malt. 1 Td Rug og noget Malt for Degnen. Esper og Edel kørte lidt Jord med Stude paa Gromoseager Fmd. Eftmd pløjede de vestre Ager til Kartofler sønden, lagde omtr. 5½ Skp Kartofler. Jeg kom hjem Kl. 5 og pløjede lidt med Stude.

29de Fmd pløjede Esper til Kartofler paa Hedeager med Stude, de kørte først Faaremøg dertil med Hestene. Eftmd Regnvejrligt.

30te I Dag er der falden Sne, og dette vedblev at falde hele Dagen med noget Blæsevejrligt af nordøst.

Mai 1856

1ste. Christihimmelfartsdag. Ingen af Husets Folk til Kirke, Knud i Feldborg. Jeg betalte Visti Peder 4 Mark for et Lam som er købt i Efteraaret, samt og Ane Elisabeth 5 Skil for $1\frac{1}{4}$ Pt. Boghvede, og Margrethe 6 Skil for $1\frac{1}{2}$ Pot opsamlet paa Agre. Jeg laante 2 Rd af Espers Kasse paa ubestemt Tid. Søster Mette betalte 4 Rd i Husleje for det forløbne Aar. Der faldt endnu i Dag lidt Sne Fmd.

2den Sne og Regnvejrligt Fmd. Eftmd var Kreaturerne paa Marken et Par Timer. Knud pløjede lidt til Havre i Damstederne, men kunde ikke pløje det af for Sneen, som ligger der. Han tog et Læs Faaremøg med til Kartoffler paa Hedeager, Esper kørte lidt Gødning med Stude, fyllede sidste af Markmødding fra Efteraaret. Regnvejrligt ved Aftenstid.

3die Snefog og Regn hele Dagen, Faar eller Fæet var ikke paa Marken.

4de Søndag. Ligesaa desaarsag ingen af Husets Folk til Kirke.

5te De pløjede til Kartoffler med Stude paa Hedeager og lagde sidste Kartoffler der omtr. 11 Skp. Eftmd pløjede Esper til Havre nordvestlig paa Gromoseager. Knud grov lidt Blandingsjord nordøstlig ved Agre. Jeg og Karen kørte til Haderup med Aftægtskornet til Svigerfader, fik der 3 Stavre hos N. Jepsen og til Løvig, hvorfra vi kørte med Svogers Aftægt og denne til Laanum. Vi leverede Svoger Kjeld der de $\frac{1}{2}$ Aars Aftægt med $3\frac{1}{2}$ Skp Rug, 2 Skp Byg, 2 Skp Kartoffler, 4 Pund Smør, 4 Pund Flæsk, 2 Snese Æg og 24 Skil. gav han efter og Svogre en lignende Cquantum. Der blev os overladt til Deling i 5 Lige Dele nogle Genstande af Svigerfaders til eks. Kar, Ballier, Strippe, Øltønde, Halmløbe, Ildklemmer, Høvle, Sauge, 1 Kasse med Laag, 1 Fork, 1 Hølee, 1 Spade, 2 Kornsække, 1 Munk, 1 omtr. 4 Skp Kobberkedel m.m. som paa en Maade for avtioneredes, det sidste Kedlen, som J. Espersen fik kosted 9 Rd 8 Skil alt til Beløb 16 Rd 3 Mark 1 Skil. Jeg lod mig tilslaa 1 gl Høle 12 Skil. 1 gl Spade 24 Skil. en Sæk m.m. 2 Mark 12 Skil. I Alt Sum = 5 Mark modtog contant 2 Rd 2 Mark 13 Skil - 3 Rd 1 Mark 13 Skil. Jeg købte 2 Td. 4 Skp Havre af Svoger Kjeld, som jeg modtog a 4 Rd pr Td. betalt contant 6 Rd 12 Skil Bredmaal. Vi kørte hjem om Aftenen og ad Svogers med hans Materialer. Kom hjem omte. Kl. 1.

6te De pløjede til Havre paa Marken sydvestlig ved sorte Knot. Eftmd saaede jeg omtr. 3 Skp. Havre nordvestlig i Gromoseager. Edel var i Høstrup og købte $1\frac{1}{2}$ Pot a 24 Skil. 50 Søm 14 Skil, Spenserier for 3 Mark 1 Skil. Sum = 5 Mark 7 Skil.

7de Esper pløjede til Byg. Jeg saaede i den ikke fældede Ager og østre Ager omtr. $7\frac{1}{2}$ Bredskæppe Havre. Eftmd begyndte jeg at saa Byg, omtr. 1 Skp i Søster Mettes Gødning. Esper pløjede til Byg med Stude.

8de Regnvejrligt, de pløjede til Byg med Heste og Stude. I Gaar betalte jeg Birthe Maria 3 Mark 10 Skil i Væverløn af 23 $\frac{5}{8}$ Alen Tosild Tøj, som hun leverede her.

9de Vi pløjede til Byg og saaede i midterste Ager sydlig og øster og vester Ager nordlig omtr. 6 Skp Byg og harvede dette med Heste.

Maj 1856

10de De pløjede midterste Ager norlig og saaede og harvede denne, omtr. 2 Skp.

11te Søndag. Pinsedag. Knud til Kirke, han ofrede til Præsten 24 Skil til Kirkesangeren 16 Skil. Svoger Chr. Christensens Datter kom her med 6 Faar og 3 Lam til at græsse, denne har solgt sin Ejendom og er syg.

12te 2den Pinsedag. Esper og Edel var til Kirke, den sorte Stud var noget syg, Naboe tappede noget Blod af denne og gav den nogle Mediciner, eks. 6 Lod Glanbørsalt, 1 Lod Alon m.m. da det formodes at Forstoppelse er Aarsag i Sygdommen (Esper ???? fik ½ Pot Linolie til ?? Stud, denne fik 1 Pægl af disse, 22 Skil betalt). Svoger Chr. Christensen og Søster Ane var her at besøge os i Gaar og i Dag, saavel som M. Nygaard og Sl. A. Jepsens Datter Ane Maria. Skrædderpigen Jh. Maria fra Bladskjær kom.

13de Jh. Iversdatter var her efter Anmodning at anvende en Operation paa Studen, der som det formodes gjorde god Virkning, skøndt Nabo havde i Gaar sat denne et Slags Clistere. Drengene muggede Faaresti, vi kørte nogle Læs ad JTort Eng. Jeg var efter Præstens Anmodning i Haderup Skole, hvor der blev holdt et Møde ang. nogle Spørgsmaals Besvarelse med Hensyn til Skoleloven af 8de Marti d.Aa. Chr. Fihl leverede mig 6 Rd af Kommunalbidraget for d.Aa.

14de Esper begyndte i Dag at grave Hedetørv. Sorte og hvide Stud kom i Dag paa Græs først d.Aa. hien har nu Gud være Lovet! forvunden sin Sygdom og æder Græs. Knud Kørte Møg Fmd. Eftmd arbejdede han lidt i Kiel og pløjede til Havre i L. Krog. Vi kørte et Læs Strøsand hjem fra Store Sande.

15de Jeg pløjede af til Havre i L. Krog. Eftmd til Byg i JTorp Eng. Knud og Esper grov Tørv. Pigerne spredede Møgget mest Faaremøg i JTorp Eng.

16de De grov Tørv. Den sorte Hoppe var desværre noget upasselig og havde tabt Æde og Drikkelysten, saa jeg som følge deraf som af det Bygeagtige Vejrligt ikke spændte for til Arbejde.

17de Knud og Esper var hos Mads at grave Tørv. Hoppen var omtr. i lignende Tilstand. Jeg gik til Naboe, denne fulgte med mig og tappede lidt Blod af Hoppen paa begge Sider, og kom Ifølge Anmodning igen om Aftenen og gav hende nogle Mediciner, som denne var i Besiddelse af f. eks. i et nygjort Æg, nogle Hjo?tesalt Draaber ???? som vi fik hos Cr. Meldgaard, Terpentinline, lidt grøn Sæbe m.m samt ½ Pægt Brdv. og vaskede hende med kold, og siden med salt Vand og tildækkede hende med 2 Dækkener om Natten.

18de Søndag. Hoppens Stilling var desværre næsten uforandret, ingen Æde eller Drikkelyst indfinder sig, hun er som sædvanlig lidt urolig og skraber, naar hun vil lægge sig til Bevis for at hun føler Smerter, men hun æder dog noget lidt helst Havre. Ingen til Kirke af Husets Folk.

19de Den synes lidt bedre Ædelyst mellem Symptomerne af Sygdommen. Esper tromlede Bygget med Stude. Knud var med saavel at jævne og pløje Landevejen, som for i mit Forfald at fungere som Opsynsmand og lede Arbejdet.

Maj 1856

20de Hoppen har Gudske Lov! dog Tegn til bedre Ædelyst, skønt i det mindre, men hun drak dog lidt Vand, hvoraf hun intet har drukket uden d. 15de Torsdag Aften. Esper pløjede til Byg i JTorp Eng med Stude. Knud grov lidt Træk nordlig.

21de Hoppen viser i Dag Gud være Lovet! bedre Æde og Drikkelyst, men desuagtet tilkendegiver hun kendelige Symptomer paa at Sygdommen ikke er hævet eller ophørt, da hun stundom viser foruroligende Bevægelser med at skrabe med Forbenene og et Slags Lyd i Indvoldene, som kan høres, hvorfor jeg lod Knud ride paa brune Hest til Dyrlægen P. Johansen i Hesselholdt, om denne muligt kunde skaffe Raad for slig Ulempe, men Gud være Lovet! Hoppen viser mindre Spor af Sygdom. Hin kom ikke hjem Aften. Esper pløjede til Havre paa lange Ager.

22de Knud kom hjem Fmd. han erholdt noget Medicin fra Dyrlægen, dette og hans Logi kostede 3 Mark, han købte paa Returen i Sevel 4 Lod Alon og ? Lod Svovl alt 22 Skil. Vi leverede Naboen de 2 Lod Alon, som denne havde laant os til Brug, 6 Lod Glanbersalt rester, da det ikke kunde købes i Sevel. Vi brugte ikke Medicinerne, da det formodes at Sygdommen er ophørt, i det mindste viser den sig ikke saa kendelig som forhen. Knud og Esper grov Tørv Eftmd.

23de De grov Tørv sidste nu 80 Læs. Hoppen var i Dag lidt paa Græs. Regnvejr Eftmd.

24de I Dag kom denne og Hesten begge paa Græs. De kørte lidt i Elkrog med Stude. Jeg betalte Skrædder pige Johanne Marie fra Blaskjær 4 Mark for Syning med Brodering.

25de Søndag. Jeg var til Kirke. Liste over Valgbare til Landstinget 8de Valgkreds blev fremlagt til almindelig Eftersyn i 8 Dage hos Cr. Fihl i Haderup. Jeg betalte Knud 7 Mark 15 Skil for gjort Udlæg til Dyrlægen, for Logi, Mediciner m.m. og for Tobak. Karen var hos Broder Niels eller hans Datter med Vævegarn. Jeg sendte Kommunallisten til Phillip Conradsen ved Christen Iilsøe Vistorp og til Esper Hessellund ved Lars Christensen Egelund. Esper i Feldborg og bragte mig aabent Amtets Resolution ang. Fattighusets Forslag og Tegning.

26de Esper begyndte i Dag at pløje til Boghvede ved sorte Knot. Knud satte Trug ved L. Krog. Eftmd kørte vi nogle Fladtørv til Skeldigen med Heste, da lidt Regn forhindrede os fra at saa Havre, skøndt vi var paa Vejen.

27de Esper pløjede til Boghvede. Vi saaede Havre i Damsteder omtr. 1 Td. og harvede dette. Gud være Lovet! at vi nu igen kan arbejde med Hoppen.

28de Knud saaede Boghvede i 3 Stk. Agre vestlig ved sorte Knot omtr. 1 $\frac{3}{8}$ Skp. sønden Vej $\frac{1}{2}$ Skp. Vi saaede omtr. 1 Td Havre ved Damstederne og harvede dette. Vi hentede lidt Brændelyng østlig med Stude. Esper begyndte at pløje til Boghvede paa Hedeager. N. Christensen Folde betalte de 8 Mark for 8 Alen Lergrav f.Aa. denne og Bent og Mikkel Knudsen kastede i Dag en Grav 11 Alen. Jeg betalte Sognefogden ved ?in Søn 1 Rd 6 Skil til Raadhuset, hedder det 2 Mark pr Td Hartkorn (1 Mark 7 Skil for Mads).

Maj 1856

29de Esper pløjede, jeg saaede i JTorp Eng omtr. $2 \frac{7}{8}$ Skp Byg. Knud harvede. Jeg skrev et Brev til Amtet ang. Pigen Maren NielsDatter, som har anmodet mig om at faa 30 Rd af sine Arvekapitaler. Eftmd saaede omtr. 6 Skp Havre i L. Krog. Esper pløjede til Boghvede paa Hedeager.

30te Han pløjede igen til Boghvede der med Stude. Jeg saaede omtr. $2 \frac{1}{4}$ Skp Havre i Langager og harvede dette. Knud grov Blandingsjord.

31te Knud saaede Boghvede omtr. $1 \frac{1}{2}$ Skp Bagest. Esper pløjede ved Gromose. Eftmd pløjede de begge dette af og saaede omtr. $\frac{1}{2}$ Skp Boghvede i 2 Stk Agre sydlig, tog lidt Lyng med hjem med Studene.

Juni 1856

1ste Søndag. Knud til Kirke, han leverede Kirkesangeren en Bekendtgørelse ang. et Møde den 12te denne M. Et Brev til Afsendelse med Posten til Formanden for 8de Landtingskreds i Tisted dateret 2den Juni. Han leverede Præsten Andragenet ang. M. Nielsdatter af 29de f.M. til Paategning, denne tilbød sig at besørge sammes Bortsendelse, men modtog ikke Postpengene, som jeg lod tilbyde.

2den De grov Træk eller Blandingsjord østlig. Eftmd arbejdede vi i Engen.

3die Ligesaa.

4de De grov ved Ulvehøj. Edel i Høstrup, købte Spenserier for 5 Mark 5 Skil minus 1 Skil.

5te De grov Fmd. Eftmd kørte vi Jord i Egelund Vej. Lidt til Brænding.

6te De kørte Jord til Brænding. Eftmd skruede de Tørv. Jeg overharvede Havre i Damstederne.

7de Esper var i Høstrup og solgte 12½ Pund Smør a 28 Skil = 3 Rd 3 Mark 3 Skil. købte 2¾ Pund Vogns mørelse a 12 Skil = 2 Mark contant 3 Rd 1 Mark 3 Skil.

8de Søndag. Edel var til Kirke. Knud var ved Smeden P. Laugesen og fik Sko lagt om under brune Hest, betalte derfor 6 Skil. betalte Knud 1 Mark for 1 Kardus. Sorte Kvie Ko til Tyr hos N. Christensen Faarbæk. D. 7de skruede Esper og Edel sidste Tørv, jeg overharvede Bygget i JTorp Eng og Havre paa lange Ager og i Laustkrog. Esper ryddede lidt i østre Vandgrøft sydlig, vi kørte Fladtørv paa Dæmning. Knud kastede Leer for Mads Nygaard. (Vej i Hede 12 a 1300 Alen syder Age line 180 omtr. derfra til Hjørne omtr. 30 Alen. Hele vestre Linie omtr. 56 nordre Linie omtr. 70 nordøstre Linie omtr. 70 nordvestre omtr. 74 derfra til vestre Linie omtr. 18 Alen. Gromose vestre Linie omtr. 90 sydlig omtr. 230 nordre omtr. 130.)

9de Knud kastede igen Leer for Mads. Esper grov Træk og kørte lidt Jord.

10de Esper kørte noget Jord til Markmødding, Knud fulgte med Nabo til Skive Marked, han købte 10½ Pund Reb a 30 Skil = 19 Mark, for Reparation af en Skovl 24 Skil. for ½ Pund ??? 8 Skil. Hundeskind 8 Skil. Skrivebog 8 Skil. Glanbærsalt til Naboe, som denne har tilgode 8 Skil. Betalt Farveløn for 17¾ Al blaa Tosild 5 Rd 4 Mark 14 Skil Alt = 9 Rd 3 Mark 4 Skil. de 5 laant af Esper.

11te De grov Træk nordlig, Eftmd kørte de lidt Jord til Brænding. Jeg købte en galt Gris af Nabo a 15 Mark.

12te Jeg var i Haderup, hvor der afholdtes et Møde, hvor forskellige Genstande blev fremlagte og forhandlede 1, Valg til Bestyrere af de ifølge Lov af 8de Marts d.Aa. tilvejebragte Midler til en for Fattigforsørgelse, Kirkesanger P. Andersen, Sognefoged J. Andersen, Gaardmand Chr. Jensen Vormstrup. 2, ang. Fattighusets Opførelse. 3, ang. en Andragende fra O. Feldborg Huusmand, om Vejen til O. Feldborg af Kommunalbidrag, Philip 3 Rd 3 Mark 9 Skil. N. Christensen 10 Rd 5 Mark 12 Skilling Alt. Chr. Fihl forhen 6 Rd. af Plantagen 3 Rd 4 Skil Alt, af Mads 1 Mark 1 Skil Sum =

Juni 1856

23 Rd 4 Mark 10 Skil. Betalt for Vej 5 Rd til Sognefogden igen = 18 Rd 4 Mark 10 Skil. De grov Træk nordlig Fmd. Eftmd kørte de Jord til Brænding.

13de Ligesaa. Knud harvede Kartoffler, jeg reparerede lidt ved Vandfurer i Damsteder.

14de De grov Træk nordlig. Eftmd kørte de Tørv for Mette 6 Læs. Chr. Grove lod kaste en Leergrav paa 9 a 10 Kvadrat Alen.

15de Søndag. Esper til Kirke, jeg sendte ved denne en Bekendtgørelse til Kirkesangeren ang. Licitation afholdelse d. 24de d.M. over Mure, Tømmer og Snedkerarbejde ved Opbyggelsen af et Fattighus ved N. Feldborg, samt et Brev til Herredsfogden af 12te d.M. med Erklæring paa Husmændenes Vejandragende til Forsendelse med Posten.

16de Knud arbejdede for Mads Nygaard. Esper kørte lidt Jord. Eftmd ryddede han i Grøften for lille Elkrog nemlig Grøde og Sand, vi kørte et Læs Fladtørv til Dæmning.

17de Knud grov Klynetørv, Edel bar ud. Esper kørte Jord til Markmødding. Jeg gik til Haderup ifølge tagen Bestemmelse med Planteuren, men denne mødte ikke. Provst Bøthker var der paa Kirkesyn, men denne foregav, at han ikke kunde meddele nogen Underretning, der kunde have væsentlig Indflydelse paa den ved Feldborg paatænkte Fattighusbygning.

18de Knud kastede Leer, Esper kørte Jord. Eftmd kørte jeg 4 Læs Leer med Hestene. N. Christensen og Th. Christensen af Faarbæk betalte mig 1 Rd for 6 Kvadrat Alen Jord til Leerkastning.

19de Esper og Edel grov Klyne, Knud kørte 6 Læs Sand paa de 4 Læs Leer og æltede dette med Stude og sorte Ungnød. Jeg hentede et Læs Fladtørv østlig i Stingsdahl til Leer. Jeg pløjede en Vej m.m. nordlig ved Ulvehøj og hentede et Læs Fladtørv Aften. Knud kastede Leer til P. Laugesen.

20de De kørte Jord til Markmødding. Jeg skrev en Slags Conditioner til Licitationen den 24de over Fattighusbygningen.

21de Ligesaa. Vi pløjede lidt Hede nordlig til Blandingsjord. Chr. Grove betalte mig 9 Mark for Leeret af 9 Kvadrat Alen.

22de Søndag. Knud kørte til P. Laugesen med et Læs Leer med Heste. Esper hentede 2 Skp Kalk i Feldborg hos J. Vad. Jeg var til Kirke. Jeg betalte N. Jepsen 2 Mark for de 2 Skp Kalk. Planteuren leverede mig de af ham forfattede Conditioner til Fattighus Bygningernes Licitation, hvilket dels var overensstemmende med den af mig forfattede dels udførlig?? i visse Poster, skøndt andre mindre, men for at respektere Manden for hans Beredvillige F??kommenhed, lod jeg alt kalde godt med en liden Tilføjning, som denne bekvemmede sig til ved Overenskomst. Jeg gik til Vormstrup og betalte Chr. Jensen der boende Renterne af de 225 Rd for d.Aa. med 9 Rd R.M. nemlig 4 Procent pr Aa. Cvitering meddelt paa Obligationen. Jeg leverede tillige denne som en af Bestyrerne for den

Juni 1856

fri Fattigunderstøttelse Lov af 8de Marts d.Aa. ang. denne Genstand. Jeg modtog en Skrivelse ang. J. Henrik Sørensen hans Understøttelse ang. den Slesviske erlæggelse eller Refussion af samme ??? ang. et i 1854 for ??nt indkommen Beretning over de Valgbare til Landstinget i 8de Landstingskreds. Den første leverede jeg Præsten i Dag. Jeg hjemtog fra Chr. Fihl den tilsendte Liste over de Valgbare til Landstinget, som der laa til Eftersyn fra 24de Maj til 2den Juni d.Aa. denne først 21de Maj d.Aa.

23de De kørte Møg i Markmødding og Jord paa denne.

24de De begyndte i Dag at køre Tørv, kørte 6 Læs. Jeg gik til Haderup, hvor der afholdtes Bortlicitering af Mure, Tømmer og Snedkerarbejdet ved det i N. Feldborg til Opførelse bestemte Fattighus efter fremlagte Tegning og oplæste Konditioner, Alle disse 3 Slags Arbejde blev under et tilstaaet Tømmermand Peder Knudsen fra Resen Sogn og By i Viborg Amt for 129 Rd R.M. Arbejdet skulde efter Conditionerne være færdig til næstkommende St. Mikkelsdag, men samme blev ved Aftale modereret lidet til inden 1ste November. Til Tækkearbejdet meldte sig ingen Libhavere. Degnetørv bestemtes til Levering 1ste og 2den Juli ved Degneboligen. Tømmeret til Fattighuset bestemtes til at købes og afhentes af Sognebeboerne i Skive Løverdagen den 5te Juli næstkommende, hvilket bestemtes til 14 Læs.

25de De kørte Tørv 6 Læs. Jeg reparerede ved Dørstolpen ved Stalddøren Eftmd.

26de De kørte Tørv Fmd 4 Læs. Eftmd reparerede de lidt ved Svinevæg, da det var streng Blæst af Vester, saa Tørvekørselen var mindre bekvemmeligt.

27de Kørte Tørv 8 Læs.

28de De kørte Tørv, Eftmd kastede Knud Leer til N. Larsen gl ??.

29de Søndag. Jeg var til Kirke. Knud kørte Tørv Eftmd for J. Iversdatter.

30te Vi kørte Tørv, Knud kasted Dynd Eftmd.

Juli 1856

1ste Vi kørte Tørv, Knud kastede Dynf Eftmd.

2den De kørte sidste Tørv hjem. Eftmd kørte jeg til Haderup Degnebolig med de Kirkesangeren tilfaldende Tørv 20 Klyne pr Td Hartkorn, som vi hentede i Mosen og kørte med disse ad Heden og omtr. 70 Hedetørv 40 pr Td Hartkorn. Om Fmd var jeg hos Jakob Sørensen Haderis i Forening med Sogneforstander Chr. Pedersen Fihl, som kørte for at udtage det i hiens Sindsvaghed dertil bragte Bredder, Tømmer og Jern som Fattiggkassens Ejendom, men da denne saavel som Hustruen især vægrede sig ved at udlevere, dog kuns Leveringerne af disse Marerialer, da en stor Del af samme dels var brugt og dels bortkommet, lod de sig bekvemme til at love at betale til Fattiggkassen 20 Rd for saavel det, det beholdne, brugte og bortkomne saavel som i Afdrag paa øvrige paa Manden gjorde Bekostninger i hans sindsvage Tilstand, som det halve af, hvad han er skyldig og at betale 10 Rd ved Slutningen af d.Aa og de øvrige i 1857 og i næste Møde paa Opfordring møde eller ?? ??? for et Rest?? else kan blive end mere Bekræftet, og lovede vi om muligt at formaa Forstanderskabet i sin Helhed til at frigive ham for videre Krav og eftergive ham det resterende paa ham anvendt Bekostning. Jeg modtog et Brev eller Amtsskrivelse fra Herredsfogden ang. en Broes Opførelse ved Høgild Mølle af Haderup og Resen.

3die Jeg skrev et Brev til Resen Sogneforstanderskab ang bemeldte Gjenstand, som jeg sendte ved Karen til Høstrup, en do til Herredsfogden med Tilstaaelse for Modtagelsen af den i Gaar ankommen. L. Dauberg var her med Kone og foregav at mangle Brød med videre Fornødenheder samt Arbejde. Det sidste anviste jeg ham flere Steder, og saa lod jeg ham meddele et Brød vog 14 Pund med en god Villie samt noget Mælk m.m. Fødevarer. Han overlog mig 5 Stk Revling Reeb for 1 Mark, men da jeg ikke forlangte at købe dette, foreslog jeg at jeg ikke lod mig være magtpaaliggende, om jeg fik nogen Betaling for Brødet til en større Værdie, altsaa mente jeg at denne var beføjet til at være af lignende Mening, uden videre Indvending overlod han mig disse Stykker Reb, men efter hans Gebærder at slutte vist med ond Villie, hvilket hans Afsked udviste. Konen var mere taknemlig. De kørte Træk fra Stingsdahl. Eftmd var Knud ved Smeden P. Laugesen og fik Sko lagt under sorte Hoppe. Karen var i Høstrup og solgte 10 3/4 Pund Smør a 28 Skil Pundet = 3 Rd 13 Skil. købte 1 Kardus 1 Mark, 4 Pot Tjære a 12 Skil. 3 Mark, lidt Hør, Spenserier og Farvevarer alt til Beløb 1 Rd 5 Mark 10 Skil. contant 1 Rd 1 Mark 3 Skil.

4de Knud kørte Træk, Esper lidt blandede lidt i Gaarden med Studene.

5te De blandede Gødning i Marken med Heste og Stude. Jeg gik til Feldborg Eftmd for at møde de med Træ til Fattighuset ankomne Vogne fra Skive, jeg traf nogle i Forening med Skolelæreren som fulgte med, med vores Vinteruld, som han i Dag har købt. 7 Pund af Søster Mette hendes, 7 Pund af de 6 ældste Børns. 2 Lis Pund 2 Pund af vores = 3 Lis Pund a 9 Rd 2 Mark = 28 Rd og 2 Mark betalte jeg for som for Mads Nygaard alt paa credit af Mangel paa Smaapenge. Betalt d.16de d.M.

6te Søndag. Vi mig, Karen og Knud kørte til Løvig. Svoger der lod en Hest gaa i Stedet for Hoppen, og fulgte med til Laanum, hvortil vi kørte og derfra til Smollerup Kirke i Ligfølge med

Juli 1856

Liget af Karens Broder Christen Espersens afsjælede Legeme, som i Dag blev nedsat i Smollerup Kirkegaard. Hr. Pastor Stougaard holdt en rørende Tale ved Graven. Vi kørte hjem til deres Bopæl og blev beværtet med Spise og Drikkevarer efter Behag og kørte derfra omtr. Kl. 5 Slet. Paa Retur ad Svoger Kjelds. Svigerfar der opholder sig meddelte mig 4 Rd som et Honorar, J. Espersen ligesaa, hvilket formodentlig skal forestille Renter af 100 Rd, som denne oppebærer, men som aldeles er os uvedkommende uden forsaavidt at Hovedstolens Sum tilfalder os efter hans Død. Vi kørte ad Løvig og skiftede Heste og ad Haderup og modtog noget tavlet Tøj fra Presning, noget $\frac{1}{4}$ blaa Farvet noget blaa Trande samt noget mellemgrøn Garn, det 1ste 2 Mark 8 Skil. 6 Alen $\frac{1}{4}$ Blaa 4 Mark $\frac{1}{4}$ Traad 8 Skil. $\frac{1}{2}$ Pund Garn 12 Skil = 7 Mark 12 Skil som Chr. Fihl i Gaar har bragt os hjem fra Farver Nielsen Skive og betalte til videre.

7de De blandede Gødning i Marken.

8de Ligesaa, Jeg gik til Høstrup, hvor der ifølge den af mig gjorte Forslag af 3die denne M. af Resen Sogneforstanderskab var berammet et Møde, disse saavelsom Haderup Sogneforstanderskab gav Møde og ifølge Amtets Skrivelse af 17de f.M. sendt fra Herredsfogden af 21de f.M. ankommen hertil den 2den d.M. at træde i Forbindelse ang. den i Skrivelsen paabudte Opførelse af en ny Bro ved Høgild Mølle, som nærmest er bestemt til at forbinde Gjordemoderrejsen, og i hvis Opførelse begge Sogne skulle deltage. 1, Der sluttedes Overenskomst med Møller Christen Frederiksen fra Høgild Mølle, ifølge hvilken han paatager sig: at opføre forsvarligen den paabudte Bro med Afbenyttelse af de paa Stedet fra en tidligere Broe forefundne Materialer: for den Sum 100 Rd. samt deri iberegnet forpligter sig eller hans Ejendom Høgild Mølle til i et Tidsrum af 20 Aar: at indestaar for Broen forsaavidt Slid og Vejrligt maatte fordre dens Reparation, men ikke for hvad Skade Isgang maatte volde paa denne i bemeldte Tidsrum. 2, Chr. Frederiksen tilpligtes at paabegynde Broarbejdet i indeværende Maaned og fuldføre dette inden September Maanedes Udgang. 3. Den anonerede Sum udbetales Christen Frederiksen saafremt Arbejdet er forsvarlig udført til den fastsatte Tid af begge Sogneforstanderskaber, det halve af hver til 11te December Termin d.Aa. 4, Efter Udløbet af de 20 Aar, i hvilken det paahviler Høgild Mølle at holde bemeldte Bro vedlige overtages og ejes den af begge Sogne i Forening. Det blev undertegnet af 6 Sogneforstandere af Haderup og 4 af Resen og Mølleren, som ses i Protokollen ??.

9de De blandede Gødning i Marken. Sorte Ko til Tyr 2den Gang i Faarbæk. Jeg overlod L. Daubjerg et Brød 14 Pund d. 3 d.M. Leverede $\frac{1}{2}$ Skp Rug 3 Fdk Byg til M. Overgaard sidste.

10de Ligesaa. Vi pløjede lidt til at slaa oven paa Markmødding.

11te De kørte sidste paa disse Markmøddinger og kastede noget paa og kastede dem op. Eftmd kastede Knud Dynd. Vi kørte 16 Læs paa Mødding i Gaarden. Jeg skrev en anbefaling for L. Dauberg for at erholde nogle Levnedsmidler, som efter dennes Foregivende forlangtes af Præsten.

12te Fmd Regnvej. Eftmd blandede vi Gødning i Gaarden.

Juli 1856

13de Søndag. Var mig Karen og Knud til Kirke, vi kørte. Jeg modtog Skrivelse fra Herredsfogden ang. Amters Forhandlinger 1, ang. Almisselemmer Edel Nielsen og Av. Nielsen Kur og Pleje, af hvilket Amtet overtager det Halve. 2, ang. Maren Nielsdatter Arvekapitaler af hvilke det bevilges hende at erholde 30 Rd til hendes Fornødenheder.

14de Jeg og Chr. Grove kørte til Skive med dennes Vogn og Hoppe og min brune Hest. Jeg købte hos Hr. Købmand Kloch i Vestergade 1, 9 Alen Træ 1 Rd 8 Skil. 9,5 Alen Brædder a 26 Mark pr Tylt = 3 Rd 1 Mark 8 Skil. 200 Søm 4 Mark, ? 4 Skil. 10 Pund tør Fisk a 11 Skil Pundet = 1 Rd 14 Skil. 1 Pund Kridt 2 Skil = 6. 1 – 4. 1 Pund Bleghvidt til Henrik P.sen 1 Mark betalt alt contant . Chr. Grove købte 2 Tylt Lægter ½ Tylt Boed m.m. Vi kom hjem omtr. Kl. 7. Jeg leverede Præstens Søster i hans Fraværelse Resolution fra Herredsfogden fra Amtet ang. de ommeldte Almisselemmers Kur, Pleje og Opvartning m.m. Esper og Edel blandede Gødning med Stude.

15de De blandede Gødning med Stude, kørte Træk med Heste, om Aftenen hentede vi Broder N. hans Redskab hos Naboe, dette skete først den 16de.

16de Ligesaa.

17de De blandede Gødning. Knud grov Træk. Broder N. kom her for at arbejde paa Vindueskarmene. Jeg kørte til Mølle med 14½ Skp Rug 2½ Skp Byg til Gryn, 3 til Meel det sidste af f.Aa Avl.

18de De blandede Gødning og kørte Træk. Vi lagde en ny B??? ind Fæhuset med lidt mere Reparation ved denne, da Overtømmeret trykker det ned mere end ønskeligt.

Dette otte og Femti Leveaar
 Igjen for mig som bliden Vaar
 Saa hurtig bort mon skride
 Til Dig min Gud! jeg Tak frembær
 Dit Forsyn styred hver min Fjed
 At det ej vranget skul glide
 Lad Fremtid Fortid ligne saa
 At Forsyn Din mig lede maa!
 Saa at jeg ej vildledes!
 I Jesu min Forløser's Navn
 Jeg beder at til fælles Gavn

Juli 1856

Din Ære maa udbredes!

Jeg mig og al min hele Slægt

I Din Almægtig Varetægt

I Jesu Navn Befaler!

Lad Enighed og Sjelefred

Fremvise sig ved hvert vor Fjed

Vi Dig os anbefaler!

Den 5te d.M. købte N.Chr. Nielsen vor Vinteruld 2 Lis Pund 2 Pund a 4 Mark 8. 7 Pund af Søsters, 7 Pund af Børnenes. Han betalte dette d. 16de alt med 28 Rd 2 Mark. Den 17de var Esper i Høstrup med 4 Pund Smør a 26 Skil Pundet = 11 Mark 6 Skil. købte a 26 Skil 3 Pt. Bdv. 1 Par Træsko til L. Chr. 24 Skil 1 Pund Puddersukker 22 Skil + 2 Skil = 7 Mark 14 Skil contant 3 Mark 8 Skil Alt = 11 Mark 6, betalt Esper 20 Skil for gjort Udlæg Maj 12te. Jeg paategnede et Andragende for Chr. Fisker ang. Høkerhandel. Anbefaledes P. Knudsen, Chr. Grove.

19de De kørte og kastede sidste paa Møgdyng i Gaarden og kastede denne op. Eftmd Niels arbejdede ved Vinduerne.

20de Søndag. Knud, Edel og Margrethe var til Kirke. Knud leverede Præsten et Brev fra Skolelærer N.Chr. Nielsen og dermed 4 Mark et Slags Offerpenge. Denne gik til Resen og til Faarbæk, hvor han paa sidste Sted købte af P. Knudsen 27 Vindusruder a 8 Skil = 2 Rd 1 Mark 8 Skil, som denne betalte til videre.

21de Knud æltede lidt gl Leer. De kørte Klybetørv hjem og brændte Kultørvene i en ny Grav om Eftmd. Esper kørte lidt Sand med Stude til Forstue, da denne skal brolægges.

22de Esper kørte Sten og Sand. Knud begyndte at brolægge Forstue. Jeg og Esper reparerede lidt ved Grøftens nordre Udløb fra Enden til Aaen om i Sanden m.m.

23de Knud brolagde det sidste af Forstuen. De slog Strølyng østlig, vi kørte et lidet Læs hjem Middag med Heste, Brændelyng med Stude. Eftmd begyndte de at Slaa Eng nordlig ved Nederskifteager.

24de De slog i og ved Nederskifte. Eftmd satte vi nye Vinduer ind for nørre Stue. Knud blev hentet hjem at mure ved disse.

25de Vi satte 2 Karme nye Vinduer ind for daglig Stue, Knud murede derved om Fmd. De slog Eng.

Juli 1856

26de De slog Nederskifte Ager sønden Udløb. N. reparerede ved Pønslen ved Vinduerne i Stuen, forfærdigede en Vindue til Forstuen, som han indsatte der i stedet for den Gl, men Karm af gl Stuevinduer og ny Slagbur og Glas.

27de Søndag. Esper var i Feldborg ved Chr. Fisker ang. M. N.Datters Renter og Penge, men han har ikke bragt nogen af disse Dele tilveje. Jeg var til Kirke, jeg leverede Sognefogden Jakob Andersen Høstrup 1ste ½ Aars April og Juli Cvartaler Skatter 22 Rd 3 Mark 12 Skil + 8 Skil for at bringe til og betale disse paa Holstebro Amtstue. Jeg betalte Knud 2 Rd 1 Mark 8 Skil Udlæg sidste Søndag til P. Knudsen for 27 Vindusruder a 8 Skil pr Stk. Karen var i Løvig at besøge hendes syge Søster.

28de De slog Kiel norden Udløb. N. reparerede tvende smaa Kar. Ved Afregningen for 9 Dages Arbejde ved en Bjælke i Fæhuset 4½ Fag. Vinduer og disse Kar, vilde han ikke opgive mig Daglønnen, men overlod det til mig. Jeg bød ham 4 Rd, men han modtog kun 2 Rd. de øvrige 15 Mark efter Formodning eftergav han som Erstatning for noget som gjort Tjeneste Eks. Kørsel til Doktor, lidt Græsning, Klyne m.m. Jeg kørte med ham og hans Redskab til hans Bopæl Eftmd. Jeg reparerede lidt ved Høkarm, der kom nogle Regnbyger i Dag.

29de De slog paa Holm og Gaardkrog, kørte 2 Læs Hø hjem til Gaarden østlig af Nederskifte, 1 af Ager sydlig ved Gaarden.

30te De slog paa Gaardkrog og Holm af og Nederskifte Aasted m.m. Jeg reparerede ved Høkarm og gjorde Gulv ren. De slog det sydlige af Kiel, kørte Høet hjem af Nederskiftager og Kiel norden Udløb 3 Læs til Fæet, som kom ind saavel som de 3 Læs forhen hjemkørte. Vi stakkede paa Holm Gaardkrog, Nederskifteaaasted. Ældre sorte Ko i Faarbæk til Tyr 3die Gang, Knud trak med den om Aftenen.

August 1856

1ste De slog Kielholm og norden Egekrog Fmd. Eftmd kørte de Høet hjem af Holm 1 Læs til Heste af Gaardkrog, 1 Læs til Faar, stakkede sydlig i Kiel.

2den De slog Elkrog sønden Udløb og lidt sydlig i JTorp Eng. 1 Læs Hø hjem sydlig af Kiel til Fæet. Stakkede paa Kielholm og nordre Egekrog.

3die Søndag. Esper til Kirke. Knud ved Smeden P. Laugesen og fik nye Sko slagne og lagt under brune Hest.

4de Efter Anmodning af Sognefogden, da jeg havde meddelt ham min Mening, at jeg om Føje Tid skulde til Herredskontoret ang. M. N.Datter, kørte jeg med denne og Søn med omtr. 1000 og nogle Rigsdaler af Sogne Skatter og andre Afgifter til Holstebro. Jeg modtog af Overformynderiet ved Hr. Fuldmægtig Faber Renter af 170 Rd. 6 Rd 1 Mark og 30 Rd af Hovedsummen, som med Amtets Tilladelse blev udbetalt for at anvendes til hendes Fornødenheder efter forudsket Anmodning. Jeg bad om at fritages for Værgemaalet for bemeldte Pige som vedtoges, og Sognefogden J. Andersen bekvemmede sig til at overtage bemeldte Værgemaal men erholdt ingen Beskikkelse, skønt jeg renderede Vedkommende derom, men denne foregav sligt at være mindre nødvendigt, naar Sognefogden personlig modtog Udnævnelser, men ikke de af mig modtagne 36 Rd 1 Mark, skøndt jeg tilbød eller foreslog at jeg fandt mig beføjet til at overlade ham disse, men han undslog sig derfor til videre. Jeg var paa Sygehuset, hvor Broders Datter Edel er indlagt for at erfare hendes Befindende, denne var for nærværende Tid efter Omstændighederne nogenlunde taaleligt. Efter Faderens Anmodning bragte jeg Sygevogtersken 2 Tagkjerv til Afbenyttelse. Jeg købte hos Hr. Købmand Skov Beslag til 2 Vinduer 3 Mark, 1 Kardus 1 Mark, ½ Pund Hagel 10 Skil. ¼ Krudt 1 Mark, Tobak 2 Ruller 6 Skil. ½ Pund Kaffe, ½ Pund Sukker 1 Mark 12 Skil. = alt 1 Rd 1 Mark 12 Skil. 8 Stk. Hon?brød 14 Skil. 1 Rd 1 Mark, 15 Pund Jern a 7 Skil 1 Rd 5 Skil. I Alt Sum = 3 Rd 3 Mark 1 Skil. Vi kom hjem omtr. Kl. 10. Da Sognefogden ved Sønnen i Gaar tilbød at betale ½ Vognleje, betalte han en saadan med 1 Rbd efter egen Bestemmelse og 2 Mark 10 Skil har han udlagt mere end til Drikkevarer m.m. De slog JTorp Eng undtagen lidet, stakkede sydlig derpaa.

5te De slog JTorp Eng af og slog store Elkrog Ager, kørte Høet hjem af nordre Egekrog og Kielholm m.m. 1 Læs til Faar, 1 Læs af JTorp Eng og sønden Elkrog Udløb, det sidste til Heste, det meste til Faar.

6te De slog paa Holm og derved. J. Espersen var her og bad til Ligbegængelse med Liget af hans d. 3die d.M. afdøde Hustru.

7de De slog Egekrog og stakkede norlig i store Elkrog, kørte et Læs hjem til Fæ.

8de Karen i Løvig. De kørte Høet hjem af nordre Elkrog og Holm til Gaarden. Eftmd stakkede de på Egekrog og Edel i Løvig med Foræring.

9de Vi kørte sidste Hø hjem af Egekrog til Hestene.

August 1856

10de Søndag. Vi kørte, mig Karen og Knud til Løvig og derfra til Kirken i Ligfølge med Liget af J. Espersens afdøde Hustru Mette Espersdatter, hvis afsjælede Legeme blev nedsat i en Grav paa Haderup Kirkegaard. Vi kørte igen til Løvig, hvor Svoger derboende lod os beværte med Spise og Drikkevarer efter Behag. Vi kørte hjem Aften og Svoger Kjelds Hustru og Søn fulgte med.

11te Vi kørte igen til Løvig, hvor vi nød lignende Beværtning og kørte hjem om Aftenen. Esper og Edel slog Faarelyng nordvestlig.

12te Knud og edel gik til Løvig for at slaa Eng og rive for Svoger J. Espersen. Esper slog Faarelyng nordøstlig. Eftmd kørte de 2 Læs hjem, 1 Læs i Lynghus og 1 over Faarene.

13de Disse 2 forblev i Løvig. Esper slog lidt Strølyng, som han kørte hjem med Stude. Eftmd kastede han Grøft vestlig ved Bløde i Hovgaard. Jeg kørte til Feldborg og der med Kirkesangeren for at samle det denne ved Planen tilstaaende Hø. Dette blev et helt Læs hos 7 Beboere. Jeg kørte med dette til Haderup Degnebolig og derfra og hjem. Paa Retouren var jeg mindre Heldig, thi da jeg kørte fra Vejen i Stingsdahl paa Grund af Vejens Dybde for Karmens Skyld, traf jeg ikke Vejen, men vedblev mere i vestlig Retning og traf omsider, ved Raadslagning med mig selv Engvejen nordlig ved Kiel og ?? . Denne kendte jeg endelig, da jeg først bandt Hestene og undersøgte Terrænet, det var en tæt Taage men ikke videre mørkt. Jeg blev da Vandgrøften vaer og i Retning derfra en Vej, som ved nøje Betragtning med Føje af mig blev anset for Kielvejen, jeg kørte ned til og med denne eller maaske først Nederskiftevejen og kørte nogle maaske omtr. 20 Favne med denne, løb forreste Hjul paa højre Side ud af Akselen, da Enden med Lundstokken var gaaet af denne, jeg spændte nu Hestene fra og vilde køre disse hjem, men oven Lergrav traf jeg Knud paa Retour fra Løvig, og da jeg foregav Omstændighederne, fandt han paa den Formodning, at vi kunde hjembringe Vognen. Vi kørte tilbage og spændte Hestene, satte Hjulen paa den afbrudte Aksel og fik denne med Besværlighed (især for Knud) hjem til Gaarden.

14de De ryddede lidt i Grøften i Bløde, kørte lidt Staldmøg.

15de De grov et Træ op i Bløden m.m.

16de De var i Gaardkrog ved et Træ uden Held, gjorde lidt ved en Grøft. Eftmd slog de Strølyng, som de kørte hjem. Edel i Høstrup med $8\frac{3}{4}$ Pund Smør a 28 Skil = 15 Mark 5 Skil. Varer for 6 Mark 11 Skil contant 8 Mark 10 Skil.

17de Søndag. Ingen til Kirke, da Præsten var paa en Rejse. Jeg leverede Myndlingen Maren NielsDatter Hagebrogaard Renterne af hendes i Overformynderiet indestaaende Kapitaler 6 Rd 1 Mark og 16 Rigsdaler af de 30 Rd, som jeg den 4de d.M. modtog. 2 Rd betalte hun , som hun i f.M. laante af Visti Peter, igen 14 Rd af de 30 Rd i mit Gemme. Hun gav mig af egen Tilskyndelse 2 Mark for min Ulejlighed. Jeg paategnede en Ansøgning for Laust Jensen Haderis paa Forstanderskabets Vegne ifølge Anmodning af Laust Chr. Jensen, som efter foregivende har købt en liden Engparcel af i hien Parcel No. 2 o, hvorimod jeg ikke havde mig beføjet til at gøre Indvending, Haderup Sogneforstanderskab ??? den 18de August 1856 Peder Knudsen Formand.

August 1856

Jeg modtog en Skrivelse fra Amtet 24de fra Herredsfogden af 25de d.M. angaaende Udredning af **Drifts????** Løbe No. 674 hvilket Forstanderskabet ved bemeldte Skrivelse i Henhold til Lov af 16de Marts 1851 tilpligter at foranstalte afleveret paa Koldinghuus Slots Ridebane Onsdagen den 27de d.M. jeg sendte Brevet om Aftenen til Niels Mikkelsen Faarbæk, da Tiden temmelig kort i Henhold til Udstedelse, dog sendt ved Sognebud.

18de Vi kørte til P. Laugesen til Smedie, fik Sko lagt under sorte Hoppe. Den den 13de afbrudte Akseljern repareret 1 Mark for dette, 2 Mark for Sko lagt forhen, Hoppen 3die Juli blot lagt, Hesten den 3die August nye Sko slagne, disse 3 Mark **ligvilde ??** med 4 Mark, som han vilde erlægge for 4 Læs kastet Leer Rest 1 Mark. Jeg gik til Niels Mikkelsen, som holder bemeldte **Drift??** for at erfare, om han fandt sig pligtig til og vilde besørge Afleveringen, til dette teede han sig saavel pligtig som villig, frigav vedkommende Forstanderskab for videre Ansvar. De begyndte i Dag at høste ved Egelund Vej m.m.

19de De høstede Bygget af oven Vejen, slog lidt Rug mest Græs paa Hedeager sønden Vej.

20de De høstede 3die Kjervnorden Vej, som desværre ogsaa er beskadiget af Foraarsstormen, men vi maa Udbryde med rette Herren gav! Herren tog! Herrens Navn være Lovet!! Noget er dog god, Guds Forsyn styrer Alt.

21de De høstede 3die Kjerv. Eftmd Regnvej. Den 19de d.M. kom en sort og rødbrøget Sommerkalv først paa Græs d.Aa.

22de De høstede 3die Kjerv nordlig.

23de De høstede 2den Kjerv nordlig til Bakken.

24de Søndag. Var jeg, Karen, Knud og Margrethe til Kirke, vi kørte. Jeg betalte Chr. Pedersen Fihl 7 Mark 12 Skil for Farvning af noget Tøj, Garn m.m. som han d. 5te f.M. bragte hjem fra Skive dels **????** ved Kommunalpengene 4 Mark 10 cont. 3 Mark 2 Skil = Sum 7 Mark 12 Skil. sidste Kommunalpenge (8 Rd 4 Mark 10 Skil.) for Haderup Distrikt er betalt .

25de De høstede 2den Kjerv, lidt Gøderug nordlig, som de tærskede Eftmd til Brød. Jeg solgte sort Kvie i 3die Aar, der skulde kalve sidst i Oktober d.Aar for 32 Rd og 1 Rd dertil, om han ved Salg erholder 35 Rd for denne, han modtog straks og tilbød Pengene, men disse lod jeg ham, hvortil han ikke var uvillig beholde til ved senere Sammentræf minus 2 Mark 8 Skil. Pigerne rev Stub.

26de De fik Rug af Loen af omtr. 1 9/20 Trave 6½ Skp. som blev lagt i Ovn for at tørres, da det næppe var moddent. De høstede lidt Eftmd. Regnvej med Byger fra Vesten.

27de De fik Rug af Ovn nu kun 5½ Skp omtr. Jeg kørte til Mølle med dette og købte af Mølleren 2 Skp gl Rug a 8 Mark 4 Skil pr Skp = 11 Rd pr Td. ½ Skp Byggryn a 5 Mark 4 Skil pr ½ Skp = 14 Rd pr Td. Alt betalt contant 3 Rd 3 Mark 12 Skil. De høstede Fmd nordlig, Eftmd paa Driverjord.

August 1856

28de De høstede østlig og rev Stub.

29de Ligesaa.

30te De høstede Rug paa Hedeagre og ved Gromose og rev lidt.

31te Søndag. Esper ved Kirken, men der holdtes ingen Prædiken af Mangel paa Folk. Regnvejr. Jeg gik til Feldborg for at bese Pladsen til Fattighuset i Forening med Plantør L. Jensen og Tømmermand Peder Knudsen.

September 1856

1ste De høstede Rug østlig ved gl Staulund. Eftmd kørte vi Byg hjem over Vejen omtr. 15 a 16 Traver.

2den Vi kjørte 3die Kjerv Rug hjem og noget 2den og 1ste Kjerv.

3die De rev Rugstub og høstede lidt.

4de Knud kørte med mig til Haderis Agre, jeg gik til Haderup, hvor der i Skolen afholdtes et Møde, hvor forskellige Genstande blev fremlagt til Forhandling. 1, Forslag til Regulativet ang. Bivejenes Regulering. 2, Jakob Sørensen Haderis Tilstaaelse at betale 20 ? til Fattigvæsenet ???? han frigaves for Kassens ???? 3, Ang. Fattighusbygningernes Tækkemateriale 20 Pund Tag og 4 Lyngknipper pr Td Hartkorn. 4, Sognefogden tilstodes 6 Rd Aarlig for at udføre de her ikke forhen tilfaldne Tilsigelser til Sognets Offentlige Arbejde.

5te De slog Faarelyng, kjørte et Læs hjem, men høstede Boghvede Fmd.

6te Ligesaa, høstede Boghvede Fmd. fik 2 Læs Faarelyng.

7de Søndag. Knud var til Kirke, han bragte en Skrivelse ang. Lægdets Re(gi) mentegodtgørelse for Aar 1855-1856 samt et Andragende fra Feldborg Husmænd ang. den forhenommeldte Vej til O. Feldborg fra disse Huse med Anmodning fra Herredsfogden at fremlægge denne ved Forslaget over Bivejene, men da denne Gjenstand blev behandlet og ordnet ved Mødet den 4de d.M. og Resultatet af Forslaget overført ifølge Protokollen i det Brev til Herredsfogden d.6te d.M. saa kan dens Fremlæggelse ikke derved ske. Nota, den 6te var Karen i Høstrup med 7½ Pund Smør a 28 Skil = 14 Mark 2 Skil. købte Spenserier 6 Mark 11 Skil contant 7 Mark 7 Skil.

8de De tærskede Rugrivning.

9de Jeg var i Feldborg ang. Tilsynet med nogle smaa Grundstens tilkørsel til Fattighusets Begyndelse. Jeg bragte ved Thomas Christensen, som jeg kørte med, disse 2 Træer som har ligget her og 2 Spande til Brug ved Husbygningen, som Mads Nygaard har bragt a 9 Mark fra Lundmarked. De tærskede og fik af Loen af noget Rivning og omtr. 40 Tvillinger toppet af noget Græsrug omtr. 9½ Skp. Jeg kørte til Mølle med dette, de slog Farelyng Eftmd.

10de Jeg var ved Nygaard Teglværk, hvor der til Fattighusets Opførelse ved Feldborg blev udleveret og modtaget af Sogneforstanderskabet for Haderup og Bortkørsel til Byggepladsen 7000 saakaldte helbrændte Mursten a 13 Rd pr. 1000 og 3000 saakaldte halvbrændte a 8 Rd pr 1000 efter Ejerens Mads Jensens senere tagne Bestemmelse, hvilket man nødsagedes til at indrømme denne, nemlig den anførte af ham forlangte Betaling = 115 Rd. men disses Betaling lovede han dog at maatte henstaa til i Løbet af næste Vinter, om saadant skulde behøves. Murstenene er efter Hr. Planteur L. Jensens foregivende af denne Betinget for 10 Rd pr 1000 helbrændte og 6 Rd 4 Mark pr 1000 halvbrændte, hvis Adkomst ved den senere Kjøb er forbeholdt denne om muligt at gøre gjældende, hvilket for det første bliver en privat Sag mellem denne og Mads Jensen Nygaard. 250

September 1856

halvbrændte Mursten blev ikke udleveret og mangler i det foranførte Cquantum, da en Vogn kjørte lidt ved Pladsen, som Huset bygges paa. Jeg betalte N. Christensen Egelund Kirkeskat m.m. 3 Mark 11 Skil. Jeg betalte Mads Nygaard 1 Rd 3 Mark for de 2 Spand, som denne bragte til Fattighuset imod at erholde **Reg??** af Fattigkassen. Jeg fulgte med til Feldborg. Knud kørte 500 Mursten med Heste til Byggepladsen, 20 Vogne bragte de 10000 minus $\frac{1}{4}$. Eftmd kørte de Havre hjem af Marken som jeg og Margrethe satte ind i nordre Ruggulv. De hentede et Læs Faarelyng.

11te Jeg var lidt upasselig og var mest i Sengen. Pigerne **????** Boghvede. De hentede 3 Læs Faarelyng.

12te De **Tørv østlig til Laddet**. Eftmd begyndte de at slaa Efterslet i L. Krog.

13de De slog i Elkrog, kørte Boghvede hjem af Hedemark og af Agre, dog kuns 1 Læs, som kom ind i Byggulv og lidt Havre og Havrerivning af Marken.

14de Søndag. Var jeg, Karen, Knud og Ane Elisabeth til Kirke. Jeg modtog Listen over de Valgbare til Landstinget i 8de Landstingskreds, som har været lagt i 8 Dage til Vedkommendes Eftersyn hos Chr. Fihl i Haderup.

15de De slog L. Holm m.m. og høstede Byg i JTorp Eng. Regnvejrr Eftmd.

16de Efter Anmodning fra Byggemester af Fattighuset og Planteuren ved L. Dauberg gik Knud til Daubjerg og betingede 5 Td **Sten??** Kalk a 2 Rd Tønden af en Mand Jakob Sørensen at afhente i Morgen, hvilket han meddelte til Sognefogden ang. Tilsigelsen og Sogneforstander Chr. Fihl til Modtagelse og Betaling.

17de Jeg gik til Feldborg og Anmodede Planteur L. Jensen om ved sin Ankomst i Morgen til Holstebro paa Herredskontoret at hæve den Lægdte tilkommende **Remontre** i Godtgørelse imod Sogneforstanderskabets Cvitering, som jeg leverede denne, tilligemed den hidsendte Ordre eller Anvisning 5 Td Kalk blev leveret ved Fattighus Byggepladsen.

18de Vi fik Rug af Loen af 2 Traver 6 Skp. De tærskede. Eftmd begyndte vi at pløje Hedejord med Stude ved Ulvehøj, med Heste ved Gromose for at rengjøre Plovjernene for Rust. Jeg gik til Broder N. ang. en Harve at tildanne og sammensætte.

19de Niels kom at arbejde ved ommeldte Harve. Eftmd begyndte vi at pløje til Rug paa Driverjorden med Heste og Stude. Jeg pløjede lidt med Heste.

20de De pløjede dette af. Høstede Havre paa lange Ager og i JTorp Eng. N. gjorde Harven færdig, men han vilde ikke opgive, hvor stor hans Dagløn skal være, altsaa dette henstaar til videre. Jeg skrev en Bekendtgørelse ang. Tækkematerialernes Levering til Fattighuset 20 Pund Tag og 4 Knipper Lyng pr Td Hartkorn af Sognets Hartkornsbrugere at levere Løverdagen d. 27de d.M. Kl. 10 samt en Anmodning til alle Sogneforstandere om at tilsige i sin Distrikt og om mulig passe

September 1856

Leveransen præsterer bemeldte Dag Tid og Sted. Edel var i Høstrup og købte 1½ Pot Bdv. a 26 Skil = 2 Mark 7 Skil. 1 Kardus 1 Mark for = 3 Mark 7 Skil.

21de Søndag. Var Karen, Knud, Esper og Edel til Kirke. Chr. Grove leverede mig et Brev fra Præsten ang. Skolevæsenet. Knud et fra Herredsfogden ang. Feldborg Husmænds Vejvæsen. (Anders Christensen Engedal og Hustru og Børn her at besøge os).

22de Esper pløjede med Stude og høstede Havre ved Damsteder. Jeg høstede et Lidet Skaar - Gud være Lovet!! at jeg nogenlunde kunde bruge Leen uagtet det Meen jeg har i venstre Aksel og Arm. Knud var til Smedie hos Lauge og fik Tand sat i en 8 **Bolles** Harve = 40 og lidt Beslag paa denne samt Skeder dannet m.m. Dagløn 2 Mark.

23de Knud var hos Smed P. Laugesen og fik Sko omlagte under brune Hest a 8 Skil. De pløjede. Jeg kastede Rug af 1½ Trave.

24de De høstede sidste Havre i Damstederne og derved omtr. Alt der = 10 Traver, som saavel som de 5 Traver i Eng endnu var meget Grøn i Straa og Kærner. Eftmd begyndte vi at saa Rug paa Driverjord, omtr. 4½ Skp og harvede dette med Heste. Ruget af Loen 5¼ Skp 3 Fdk Bagest af 1½ Trave.

25de De pløjede 3die Kjerv nordlig. Den 20de betalte N.Chr. Nielsen mig 24 Rd 3 Mark 8 Skil for sorte Kvie, Rest 8 Rd RM.

26de De kørte til Skive til Marked Karen, Knud, Esper og Edel. Jeg turde ikke rejse for Skulderens Skyld om Natten. Karen købte 3 Skp. Salt a 4 Mark = 2 Rd. nogle Kramvarer noget Spenserisager, 1 Bog Papir m.m. Alt til Beløb omt. 9 Rd. Jeg leverede hende ved Afrejsen 8 Rd og hun solgte 3½ Pund Smør a 2 Mark = 7 Mark. Knud bragte mig hos Chr. Værners til Barkning i Foraaret indsatte lille Hud a 5 Mark, skønt han ved Leveringen kuns forlangte 4 Mark, 2 Skavler, 28 ? Tyrkisk **Balaum** 4 Skil. 1 Kardus alt 8 Mark. De kom hjem Kl. 8½ Aften. De havde 1 Td Rug 2 Skp Byg og 1 Skp Rug for Mette og fik malet i Trevad Mølle.

27de De pløjede. Knud kørte med til fattighuset ved Feldborg med Tækkematerialer 20 Pund Tag og 4 Lyngknipper pr Td Hartkorn og Jakob **????** Jeg forblev der at passe den øvrige Leveranse af Sognebeboerne. Eftmd pløjede jeg 2den Kjerv ved sorte Knot med Heste.

28de Søndag. De optog 3 Bistader og kørtemed Honningen til Haderup Degnebolig med samme og solgte dette til Chr. Klausen fra Vridsted for 18 Skil Potten 27 Potter = 5 Rd 6 Skil. Degnen ½ Port. 15 Mark 3 Skil. **Varen** ligesaa 15 Mark 3 Skil. Betalt. Knud kørte hjem igen. Jeg var til Kirke, der blev varslet til Møde næste Fredag.

29de Esper pløjede, Knud tærskede. Eftmd hvervede vi og stakkede Hø eller Hug i L. Krog og Elkrog, kørte Engbyg af JTorp Eng og paa Agre ved Gaarden og Havre af Langager.

30te Vi kørte Hø af L. Krog og Elkrog 3 smaa Læs op til Gaarden og Havre af L. Krog 4½ Trave.

Oktober 1856

1ste Esper pløjede Fmd. Eftmd kørte jeg Markmøg med Heste 38 Læs paa Boghvedestub ved sorte Knot. Edel kørte med Stude 26 Læs. Esper læssede alene af Møgdyng. Knud gik til Sjørup til Marked.

2den Jeg var ved Nygaard Teglværk, derfra skulde beforders 150 Vindtørre Sten til de 400 paa Mandag = 550 og 200 saakaldte Blegesten a 2 Mark = 750 a 2 Mark Sum = 15 Mark og 150 halvbrændte a 4 Mark 8 Skil = 6 Mark 12 Skil. Sum 21 Mark 12 Skil. foruden de 250 som blev staaende af de 10000 forhen. Jeg gik til Feldborg for at se Tilstanden ved Husbygningen. 1000 halvbrændte Mursten a 6 Rd skulde være ankommen fra Høigaard Teglværk, men kom ikke før senere paa Dagen. Chr. Fihl skulde passe Modtagelsen Kl. 8 Fmd. De kørte Markmøg Fmd med Stude, Eftmd saaede jeg Rug, som vi fik af Loen i Gaar af 3 Traver 12 Skp og noget Bagest nordvestlig i 3die Kjerv i 3 Agre omtr. 9½ Skp. Markmøg med Stude.

3die De kørte Markmøg med Stude. Jeg saaede i østre Ager 2den Kjerv omtr. 2½ Skp. Rug, Esper harvede dette. De fik Høet tørret og kom dette ind over Studene paa Ladden der. Jeg gik til Haderup Eftmd. hvor i Degneboligen holdtes et Møde, hvor forskellige Gjenstande bleve forbragte og forhandlede 1, ang. Skolepengenes **Staa??** overdrages Skolepatronen at indsende Forslag til Skoleraadet 2, Ang. Tilsigelse til Offentlig Arbejde i Sognet 3, Ang. Andragenet fra Husmænd paa Feldborghede ang. en Vej 4, bedre Skolestuer 5, Ang. Udgifterne til Høgild Bro.

4de De kørte Markmøg Fmd. Eftmd. Vi fik Rug af Loen af 1½ Trave omtr. 6½ Skp. Jeg saaede sidste 2den Kjerv norden Vej og Kilen sønden Knot med 4 7/8 Skp Rug. De kørte Engbyg hjem af Agre nordlig med Stude (da Hestene harvede) som kom ind i Loen at ligge paa det øvrige Byg og noget Havre derfra, som kom paa Staldloftet.

5te Søndag. Knud til Kirke. Jeg skrev en til at bekendtgøre paa Kirkestævne tagen Bestemmelse ang. at Sognefogden ifølge Post 2 alene er berettiget til at gøre Tilsigelse til alt Offentlige Arbejde i Sognet. P. Koldkjær bød 38 Rd for sorte Stud. D. 3die Esper betalte Kommunalpenge Chr. Grove minus 5 Skil.

6te Jeg var ved Nygaard Teglværk, hvorfra blev kørt 800 Mursten. Vi kørte Havre hjem af Damstederne og derved omtr. 10 Traver, det sidste Enghavre af Agre omtr. 5 Traver, som alle kom paa Stald Loftet, og Rivning kørte vi hjem til Gaarden. Esper begyndte at pløje Bygstub med Stude.

7de De pløjede Bygstub. Jeg Eftmd. Knud tærskede Rug.

8de Ligesaa. Jeg gik til Naboe og betalte denne som Valgt Driftsforstander for Brandassuransevæsenet for **?? lige** Ejendele i Sognet. Afgiften af Sum 1140 Rd 10 Skil pr **H???** = 7 Mark 2 Skil til at indbetale ved Generalforsamlingen i Holstebro d. 10de d.M. Jeg gik til Broder N. og Smed Lauge ang. **Bor** ingen af Kakkellovne til fattighuset, men dette fik ikke rigtig Held.

9de Vi fik Rug af Loen og saaede de 2 østre Bygstubagre omtr. 9 Skp Rug, 4 i den østre og 5 i den mellemste.

Oktober 1856

10de Vi pløjede vester Ager undtagen lidt.

11te Jeg var ved Feldborg Leergrav, hvor Jens Knudsen og Niels Christensen fra Hessellund kastede Leer til Fattighuset. 1 Mand manglede som disse paatog sig at udføre Arbejdet for imod at erholde Erstatning af denne efter Billighed. Jeg gik til Feldborg for at passe Ordenen ved at lægge Leeret til Gulv i Fattighusets Stuer m.m. Philip Frederik Conradsen var der at have Opsyn med 4 Arbejdere.

12te Søndag. Jeg, Karen, Knud, Esper og Edel var til Kirke og til Alters. Hestene indstaldedes hos N. Jepsen. Planteuren leverede mig en Skrivelse fra Provsten ang. Kirkesangerens Lønningstillæg.

13de Jeg kørte 3 Læs Leer til Fattighuset for Esper Pedersen Hessellund, denne betalte mig derfor 1 Rd R.K. han førte i Dag Tilsynet med Huset. Esper trak sorte Stud til Resen og leverede denne til Peder Kolkær, til hvem jeg d. 11te d.M. solgte denne for 38 RdR.K. mod contant Betaling.

14de Esper gik til Knudstrup, hvor der holdtes Marked i Dag. Vi pløjede sønden Vejen og saaede.

15de Ligesaa. De tærskede og tog Kartoffler op østlig omtr. 3 Td til 2 Tdr = 5 Tønder.

16de Ligesaa. De tærskede Rug.

17de De tærskede og fik Rug af Loen sidste af søndre Gulv omtr. 1 Td og 2 Skp forhen af 2 2/3 Trave. Vi kørte 2 smaa Læs Lyng hjem til Brændsel og Strøelse.

18de Fik igen Rug af Loen af 1½ Trave og noget Bagest fra Sæderug omtr. 9 Skp. jeg kørte til sønder Mølle med dette. Karen fulgte med og gik til Løvig at besøge Svoger Jens Espersen. De vænnede sorte 2 Aarige Stud ved den hvide og kørte Markmøg paa Boghvedestub sønden Vejen.

19de Søndag. Knud var til Kirke.

20de De kørte Markmøg med Stude. Vi pløjede til 4deKjerv østlig sønden Vej og saaede omtr. 2 Skp. De bagede og ryddede Sengene. Esper tærskede Byg.

21de Knud pløjede sidste 4de Kjerv østlig, saaede 1 Skp Rug i østre Ager, kørte sidste Markmøg med Studene. Jeg pløjede sidste Boghvedestub Eftmd.

22de Jeg kørte til Feldborg og kørte 4 Læs 210 Mønnetørv til Fattighuset der, som Chr. Jepsen mønnede. Drengene slog lidt Faarelyng nordlig.

23de Esper pløjede Rugstub paa Hedeager med Stude, Knud Kartoffelstub ved Damsteder med Heste og saaede og harvede dette.

24de Knud gik ved Midnatstid til Haderup for at køre med J. Højgaards Søn til Holstebro m.fl. derfra, da han i Forening med disse i Dag Kl. 8 skal møde paa Sessionen. Vi pløjede Kartoffelstub østlig paa Hedeager med Heste og Stude, saaede omtr. 1 1/4 Skp Rug ¾ i Rugstub.

Oktober 1856

25de Knud kom hjem i Nat noget efter Midnat, ved Lodtrækning paa Sessionen trak han No. 164 og blev erkendt tjenlig til Infanterist. Han gik til Høstrup med Bud til Sognefogden. Han købte hos J. Knudsen 2½ Pund Baandjern a 10 Skil = 1 Mark 14 Skil i Holstebro, en Almanak 8 Skil smaa Søm 8 Skil. lidt mere i Høstrup 18 Skil Alt = 4 Mark. Nota.: Jeg kørte til Naboen Husmand med Heste og harvede dersteds. Esper tærskede Rug.

26de Søndag. Knud og Esper var til Kirke. Eftmd var jeg i Feldborg for i Forening med Ch. Grove, Chr. Fihl, L. Jensen samt Præsten ifølge Anmodning for at bese Fattighuset, som ved for saavidt de i Conditionerne desangaaende bestemte Mur og Tømmerarbejde er færdig, vi fandt intet med Føje at udsætte paa Arbejdet. Af de tilstaaede 129 Rd for Arbejdet betalte Præsten Peder Knudsen cont. 29 Rd. de øvrige gav denne Henstand paa til videre for det første til 11te December uden Renter. Esper betalte Knud Chr. Pedersen O. Feldborg for en ny Kjede i mit Lommeuhr 3 Mark og Esper betalte jeg 3 Mark for 3 Karduser Sum 1 Rd. Af 2 Rd som jeg leverede Knud d. 23de d.M. har han som foranført udlagt for mig i Holstebro og Høstrup, og de øvrige 8 Mark blev anset som passende Betaling for hans Lam, naar han selv beholder Ulden eller Klipningen, som han foregav at være omtr. 1 Pund Uld.

27de De tærskede. Knud pløjede ved Bækmunde og saaede det pløjede.

28de Ligesaa. Han pløjede og saaede det sidste der omtr. 2 Skp.

29de Esper pløjede Rugstub paa Hedeager med Stude. Knud pløjede paa Gromoseager med Heste og sidste Rugstub paa Hedeager og saaede og harvede dette det sidste d.Aa. omtr. 7 Td. er saaet formoder jeg. De kørte lidt Strølyng hjem, som Esper og Edel slog, dels var slagen forhen.

30te De kastede Leer til Peder Laugesen, en Grav paa 7 Kvadrat Alen. Jeg begyndte at fælde østlig paa grønne Agre med Heste.

31 Jeg gik til Haderup, hvor der i Skolen afholdtes et Møde af samtlige Sogneforstandere vare tilstede. Adskillige Gjenstande blev forebragte og forehandlede. 1, Skolelærer N,Chr. lejedes til Faarbæk Kølvråa hele Aaret for 52 Rd samt 28 Skil daglig i Kostpenge i Skoletiden m.v. Chr. Jensen lejedes til Graasand Skole for 26 Rd og 28 Skil daglig i Kostpenge ligeledes for hele Aaret fra Dato at regne. 2, En Skrivelse fra Skoledirektionen af 5te d.M. overlades Skolepatronen at besvare. 3, fra Skoleraadet overlades Skolepatronen. 4, Fattigtørvt 40 Stk pr Td Hartkorn at levere den 7de November næstk. 5, Ligningen til Kommunalvæsenet ang. Udgifterne til Opførelse af Høgild Bro. 6, P. Nielsen indtingede hos N. Christensen Faarbæk for 2 Td Rug og 16 Rd som f.Aar. 7, Patienten paa Holstebro Sygehus, Præsten foregav at have tilskrevet Amtet med Spørgsmaal om Raad desang. Jeg betalte N. Christensen sidst ½ Skoleskat med 2 Rd 19 Skil. A.Fr. Conradsen betalte mig 1 Rd nemlig de sidste af de Kommunalpenge, som han har Liste paa. Ligningen over Udgifterne til Høgild Bro blev leveret Chr. Fihl at ligge til Eftersyn i 8 Dage.

November 1856

1ste Jeg og Karen kørte til Laanum med Afgift til Svigerfader $3\frac{1}{2}$ skp Rug, som jeg købte af svoger Kjeld a 5 Mark skp. Sum 2 Rd 5 Mark 8 Skil betalt, 2 Skp Byg, 2 Skp Kartoffler, 4 Pund Smør, 1 Snes Hønsæg. De 4 Pund Flæsk blev ikke leveret af Mangel paa denne Slags. De gav Henstand derpaa til senere. Paa Turen kørte vi som sædvanlig ad Løvig, hvor vi leverede et Faar til Chr. Espersens Enke der og bragte Svogers Aftægt og denne til Laanum. Vi kørte hjem om Aftenen, Svoger med til Hagebro med nogle Kartoffler og Jeppe Andersen til Haderup.

2den Søndag Esper til Kirke. Jeg lod Bekendtgørelse ang. Fattigtørv Leverance, Ang. Auktionsholdelsen. Ang. Kommunalligningen at henligge.

3die De tærskede Boghvede, vi fældede.

4de Fik Boghvede af Loen $3\frac{1}{2}$ Skp. Fremmet, Knud fældede, Karen i Baaslund. Esper kom Byg i Loen og tærskede.

5te Frostvejr Fmd. Eftmd Regnvejr. De tærskede, fik Byg af Loen og tærskede Rug.

6te De fik Rug af Loen af 1 Trave 3 Skp. Jeg kørte til Mølle med 9 Skp Rug 3 a 4 Skp Byg til Mel, 2 a 3 til Gryn, 3 a 4 Skp Boghvede til Svin. Knud tærskede, Esper og Edel kastede ud i Marken.

7de Jeg gik til Fattighuset ved Feldborg for at passe leverancen af Fattigtørvene. Knud kørte dertil med vor Andel 40 Stk pr Td Hartkorn for for Broder N. og Esper i Hessellund, Knud fældede, Eftmd, de kastede ud nordlig.

8de De bagede i Dag, Edel i Høstrup og købte 3 Pgl. Bdv. 18 Skil og Spenserier for i Alt = 5 Mark 13 Skil. Lidt Høstgilde Aften.

9de Søndag. Jeg Knud, Margrethe og Ane Elisabeth var til Kirke.

10de Knud fældede af paa Marken 2 Agre eller østre næst Ruget, de kastede lidt ud paa det fældede.

11te De begyndte at mugge Faaresti, Knud kørte 10 Læs Faaremøg i Marken, noget Regnvejr Eftmd. sorte Ko kalvede en sort Tyr Kalv.

12te Frostvejr med Snefog og Blæst. De tærskede Rug. Kvæget maatte i det hele paa Foder. Dette fik først Foder om Morgenen den 4de d.M. og Hestene kom først til Bestandighed paa Foder den 5te d.M.

13de Frostvejr og lidt Snefog. De tærskede Rug. Jeg skrev Lister til Sogneforstanderne ang. Udgifterne til Høgild Bro. (Skoleholder N. Chr. købte $12\frac{5}{8}$ Pund Uld a 3 Mark 10 Skil. dels Børnenes betalt contant med sum = 7 Rd 4 Mark).

14de Ligesaa Snefog og Blæst.

15de Ligesaa, Esper tærskede, Knud paa Jagt og skød en Hare. Jeg skrev de ommeldte Lister færdige til Beløb =

November 1856

9,2,15

11,5,1

6,3,15

5,2,10

4,5,8

7, , 11

1,5,15

3,1,12

50,4,7

16de Søndag. Esper til Kirke, han sendte Communallisterne ang. Udgifter til Broen til Høgild til Chr. Fihl, N, Christensen, Esper Hessellund ved Lars Egelund til Chr. Grove ved Jens Homose. Jeg levered Naboe And. Thomasen Den ifølge Lov af 20de Juni 1850 bestemte Bidrag med 31 Rd 5 Mark 14 Skil at betale paa Holstebro Amtstue ifølge Anmodning dersteds fra af 15de f.M. da han i Morgen agter sig til bemeldte Købstad. Knud var i Haderis ved et Slags Ungdomsgilde.

17de Knud gik igen til Haderup, hvor han paa mine Vegne af Peder Jepsen fra Laanum købte 4 Td Rug for 7 Rd 1 Mark pr Tønde at modtage i Løbet af Efteraaret og Vinteren i Haderup, om samme dertil blev besøgt og ellers et Sted i Fjends Herred, da det er Tienderug, der skal levere af Smollerup. Den 16de betalte jeg Børnene for deres Uld. Edel for 1 1/8 Pund 4 Mark 2 Skil. Margrethe 1 3/4 Pund 1 Rd 6 Skil. A. Elisabeth 1 1/8 Pund 4 Mark 2 Skil. Visti Peder 1 Pund 3 Mark 10 Skil og do for et Lam 4 Mark, Knud d.17de 2 Pund 1 Rd 1 Mark 4 Skil betalt, Esper 3/4 Pund 2 Mark 12 Skil rester Sum = 5 Rd 2 Mark 4 Skil. Tørvejr, Eftmd Regn. Sneen er i Almindelighed noget bortsvunden, Faarene og det unge Fæ var i Dag igen paa Marken. Knud kørte nogle Læs Faarelyng med Heste.

18de Karen var paa Broder Niels Bopæl med noget Vævegarn. Esper muggede Studehus. Jeg lagde et Jernbaand 4de om Øltønden.

19de Frostvejr. Pigen Maren Nielsdatter Høstrup, der er til Huse i Hagebrogaard og modtog den sidste Rest af de til hendes Fornødenheder 4de August d.Aa. overladte Arvekapitaler 30 Rd. hvoraf de 16 Rd blev hende leveret den 6te August og 14 Rd i Dag = Sum 30 Rd. Renterne modtog hun førrommeldte Dag den 6te August, nu formoder jeg at være helt færdig ang. dette Værgemaal. Der blev ved Skolebørnene fra Præsten ved Degnen tilsendt mig skriftlig Anmodning om at bivaane et Sogneforstanderskabsmøde i næste Uge mest med Hensyn til Fattigvæsenet m.m.

November 1856

20de De tærskede Byg. Nabo leverede mig Cvitering for de 31 Rd 5 Mark 14 Skil. som han den 17de d.M. betalte paa Amtstuen i Holstebro efter ? 20de Juni 1850 ? 16de.

21de Ligesaa. Børnene i Skole.

22de Ligesaa. Regnvejr sidste Nat og Tørvejr i Dag. De muggede sidste Møg af nordre Faaresti, kørte nogle Læs i Marken. Faar paa Marken.

23de Søndag. Var jeg Knud, Edel og Margrethe til Kirke. Jeg lod varsle til Møde næste Torsdag ifølge Anmodning fra Præsten ang. Fattigvæsenet.

24de Esper tærskede Rug. Knud kørte Fæmøg med Heste, Edel fulgte med Børnene i Skole. Jeg lod fra Sognefogden L. Dauberg sige, at han tilstodes af Feldborg Gaardmænd, som holder Heste dertil nogenlunde passende, at hente Gjordemoderen, naar han behøver saadant.

25de Snefog og Frost, de tærskede Rug.

26de De tærskede Rug og fik af Loen. Jeg solgte 19 Faareskind ansat til 15 Stk ang. Betalingen a 2 Mark 8 Skil pr Stk og en Kalveskind a 7 Mark, Alt Sum = 7 Rd 2 Mark 8 Skil. (de 2 Mark 8 Skil betalte jeg Margrethe for hendes Faareskind) til Cr. Jensen fra Vridsted imod contant Betaling. Jeg lovede ham vore Faareskind til næste Aar.

27de Knud kørte til Mølle med 1 Td 7 Skp Rug, 6 Skp Byg til Meel, lidt for Søster Mette. Jeg kørte med til Haderup, hvor der afholdtes et Møde, hvor adskilligt blev forhandlet. Blandt andet blev af Præsten meddelt Svar paa en Skrivelse fra Niels ?? i Hallundbæk ang. et Fruentimmer. Christian Nielsen O. feldborg og Jakob Jensen Graasand bragtes i Forslag til Hegnsynsmænd. Chr. Rosgaards Ansøgning ang. Halve??? paategnedes. Chr. Møllers Udstykningsansøgning paategnedes. N. Christensen betalte Bidraget til Høgild Bro med 11 Rd 5 Mark 1 Skil. Jeg betalte ham 5 Mark for 5 Køer, som ere bdækkede ved hans Tyr. Vi kørte paa Retour med Knud, men Kornet blev liggende i Møllen til næste Torsdag.

28de Sne og Frostvejr. De tærskede Byg.

29de Ligesaa. Jeg skrev et Brev til Herredsfogden angaaende Hegnsynsmændene.

30te Søndag. Esper til Kirke. Kvinder købte af en Bissekræmmer for 21.

December 1856

1ste Sne og Frost. Knud i Feldborg. Esper tærskede.

2den Ligesaa.

3die De fik Byg af Loen.

4de Knud kørte til søndre Mølle efter Melet og Kornet, som han sidste Torsdag kørte dertil. Tørvejr.

5te Ligesaa. De kom Boghvede i Loen m.m.

6te Esper fodrede, Knud reparerede ved adskilligt. I Gaar var han hos Chr. Fisker et Par Træske til Margrethe og Edel a 2 Mark 12 Skil = 5 Mark 8 Skil. et Par til Visti Peder a 26 Skil. 1 Gryde 1 Mark. For Forstanderskabets Breve til Skive fra 1ste April til 1ste November d.Aa. i Alt 6 Breve 16 Skilling RM. N.Chr. Nielsen kom her om Aftenen og i Forening med Knud syede og slog mig noget Kalveskind af $\frac{1}{2}$ Aar gl Kalv (barket a 5 ??) paa et Par **Træske** og forblev her om Natten.

7de Søndag. Knud var til Kirke. Regnvejr.

8de Vi kørte nogle Læs Fæmøg i Marken. De fyllede noget.

9de Esper kørte nogle Læs Fæmøg. Jeg solgte den brune 5Aarige Hest til en Mand fra Sevel Peder Christian Nielsen, lod han sig kalde for Sum 174 Rd at betale ved Leverensen d. 1ste Marts 1857. David Toftegaard fulgte med Manden og tilbød at være Cautionist om sligt mod Formodning skulle behøves. Knud hentede nogle Ris i Krattet, som blev lagt ved Broen og Naboens Karl ligeledes, disse kørte Jord paa disse ved østre Ende, Mads vestlig. Vi Nabo slog 2 Stk. Lægter paa af Levningen fra Fattighusbygningen, vi lade en Ring om søndre Ende af vester Hammeren vog omtr. 2 Pund, som Nabo forskaffede, en Do om nordre Ende vog omtr. 1 Pund som jeg forskaffede, samt 12 Stk 4 Tom. og 5 Stk. 3 Tom. Søm. Knud og Naboes Karl kørte noget Jord til østre Ende paa Hjulbaaren.

10de Knud pløjede en Ager østlig i det indlukte.

11te Han fældede nogle Agre derved, Esper og Edel slog Lyng sydøstlig.

12te Knud pløjede Grønjord ved Skeldigen til Havre næste Foraar.

13de Esper kørte Møg. Knud i Løvig med et Læs Tørv til Enken der

14de Søndag. Esper til Kirke, ingen Prædiken da Præsten var upasselig.

15de Jeg gik til Haderup, hvor der i Præstegaarden efter dennes Anmodning blev afholdt et Møde. Ligningen til Fattig og Skolevæsenet blev lagt til eller for det kommende Aar, hien 3 Mark og den 1 Rd 1 Mark pr Td Hartkorn og dertil Formueskat. Alt til begge omtr. 1200 Rd. 3 Børn blev paa Fattigvæsenets Regning bortliciteret paa 2 Maaneder til P. Lausen Phillip og J. Vad. Jeg betalte til Chr. Fihl min Fattigskat for det løbende Aar med 4 Rd 2 Mark 10 Skil. denne betalte det ???

December 1856

Comunalbidrag til Høgild Bro, til Slutning blev valgt en Formand og en Skolepatron for det kommende Aar. De forhenværende mig og L. Jensen valgtes paa ny. Envidere blev af 7 Sogneforstandere, samt Præst. Degn og Sognefoged en pro forma af hver udlagt 1 Rd for at meddeles Jens Nielsen Pot for Tiden i Ørre Sogn, men henhøre ang. Fattigvæsenet til Haderup. De hentede Strøsand og kørte Sten til Dæmning.

16de De hentede nok et Læs Sand og kørte Møg Eftmd.

17de De kørte Møg.

18de Jeg og Knud kørte til Haderup og modtog der af Peder Jepsen Laanum købt og af N. Vestergaard og Peder Andersen af Laanum 4 Td 4½ Skp Rug, den første 17½ Skp god Maal efter Bestemmelse, den sidste 19¼ minus ½ Skp. Resten efter Bestemmelsen. Jeg betalte P. Jensen for de 4 Td 28 Rd 4 Mark og for de 4½ Skp 3 Rd 5 Mark 10 Skil Sum 32 Rd 3 Mark 10 Skil. Knud gik til Løvig til J. Espersens Hustru med noget Garn til Bukser. Han betalte Gjordemodermanden 2 Mark som Porto af Forhandlingsprotokollen til Ringkøbing.

19de Esper kørte Møg, Knud fulgte med Mads til Skive, hvor han købte 1 Pakke Tvist 3 Rd 4 Mark, 1 Kasket til denne 1 Rd 4 Mark, 1 Do til Esper 1 Rd 5 Mark, Sirup 12 Skil. 1 Hestegrime 1 Mark, ¼ Pund Indigo 3 Mark 8 Skil. 1 Par Seler 1 Mark 8 Skil. ¼ Mat Tobak 1 Rd 5 Mark 4 Skil = 9 Rd 5 Mark. Jeg leverede ham 3 Rd. Esper betalte de 6 Rd 5 Mark.

20de Regnvejr og Blæst.

21de Søndag. Ligesaa. Knud til Kirke. Skrædder har været her fra Torsdag Morgen til i Dag Eftmd og syet 1 Kjortel, et Par Bukser og en Vest Esper. Jeg betalte ham derfor 7 Mark cont. Et Brev af 14de dennes fra Jagtforeningens Formand i Ringkøbing ankom.

22de Blæst og Kulde. Chr. Jensen fra **Mogens??** i Faarbæk var her i Forening med sin Plejefader A. Mogensen og Smed P. Laugesen for at leje et Stykke Hede og Mose sydøstlig omtr. 67½ Td Land hel udyrket, det blev saa løselig bestemt. Han agter at modtage Ejendommen til næstkommende 1ste Maj og at betale Leje 1ste Maj 58 4 Rd. 1859 6 Rd. 1860 8 Rd. 1861 10 Rd og 1862 12 Rd. som bliver at betale for hver af de følgende Aar i hans og unævnedes Hustrus Livstid. Almissem Knud Nielsen gik i Aften til Haderis.

23de Frostvejr, jeg var i Mark og Eng. Knud var hos Smeden P. Laugesen og fik Sko slagne og lagt under Hestene paa Regning med Leer.

24de Frostvejr.

25de Juledag. Knud var til Kirke, da vi jeg og Karen ikke turde vove os ud i Kulden for Helbredets Skyld. Han ofrede 24 Skil til Præsten og 16 Skil til Degnen.

December 1856

26de Var Knud og Esper til Kirke. 4 Folk var her fra Naboens, var her Aften, 4 fra Broders 1 fra Nygaard til Kl 3 omtr. Esper Løvig og Esper, Christian fra Laanum var her ogsaa tilfældigvis om Natten.

27de Esper fodrede. Aften var de 6 ældste Børn hos Broder N. til Besøg.

28de Søndag Ligesaa, disse var hos Nabo Aften.

29de Ligesaa, disse var i Nygaard Aften.

30te Ligesaa.

31 Ligesaa.

Et Aar igen svandt rolig hen
 Dit Forsyn os vejledte
 O Fader god, Du dette Aar!
 Til vores Vel Beviste!
 Vi takker Dig for Naaden slig
 Du daglig os beviste!
 Vor Fremtids Vel, Til Liv og Sjel
 Du styrer til det bedste!
 Derom vor Bøn, ved Christ Din Søn
 Vi i Ydmyghed fremføre
 Dit Forsyns Raad ved hvert vort Daad
 Lad stedse naa vort Ære!
 Vort Hus og Slægt, Din Varetægt
 O Fader vi Befaler!
 I Jesu Navn, til Vores Gavn
 Vi Æren Din udtaler.

Peder Knudsen, Staulund

December 1856

Nota 1856

Den 26 Marts begyndte at køre Gødning

Den 6 Marts sidste Rug af Loen

Den 4 April Ungfæ 9 Stk. paa Græs

Den 25 April at pløje til Havre

Den 6 Maj at saa Havre

Den 7 Maj Byg

Den 31 Maj Boghvede

Den 24 Maj Hestene paa Græs

Den 24 Juni at køre Tørv

Den 23 Juli at slaa Eng

Den 18 August at høste Byg

Den 19 August Rug

Den 9 September Havre

Den 5 September Boghvede

Den 18 September at pløje til Rug

Den 24 September at saa Rug

Den 29 Oktober sidste Rug saaet

Den 27 Oktober Hestene paa Foder

Den 30 Oktober at fælde

Den 12 November Fæet paa Foder

Er indhøstet omtr.

36 Traver Rug, 20 Traver Byg

23 Traver Havre, 2 smaa Læs Boghvede

20 Læs Hø, 9 Læs Lyng

December 1856

Til Vinterhold

2 Heste, 13 Fækreatureer

32 + 9 Faar = 41 Stk

Vide de 9 Fremmede

Staulund d. 28 - 1 -1857

Januarius 1857

1ste Nytaarsdag. Jeg Karen, Knud og Edel var til Kirke, vi kørte.

2den Esper fodrede Kreaturerne, Knud til Laanum, han leverede Svoger Kjeld det Cquantum Flæsk, som resterede fra 1ste November d.Aar af Svigerfaders Aftægt. Aften var mig og Karen hos Naboe til Besøg.

3die Jeg kørte til Haderup, da jeg var lidt upasselig, især hvad mine Ben angaar. Der afholdtes et Møde i Præstegaarden, hvor forskellige Genstande blev forhandlede. Jeg betalte til Fattiggassen f. Aa. et af Kommunekassen optagne Laan 3 Rd imod Cvitering, til Do 1 Rd 2 Mark for gjort Udlæg for en Forhandlingsprotokol. En nyeste Salmebog a 7 Mark blev mig leveret af Præsten paa Credit til videre. Chr. Grove og Rasmus Gindeskov blev leveret en Do Salmebog, hvilke Præsten ????? til at modtage i den Hensigt, at disse bliver kendte i Sognet og ved vores Medvirkning (paa Grund af en af ham sidste Nytaarsdag paa Kirkegulvet skedt Udnævnelse til et Slags Menighedsraad, som i de offentlige Blade ommeldt men ikke ved nogen kendt Lov videre Bestemt).

4de Søndag. Ingen til Kirke af Husets Folk. Jeg skrev et Brev til Formanden for Jagtafløsningen i Ringkjøbing Amt ang. J. Vad og Poul Feldborgs Udnævnelse til Voldgiftsmænd og en Do til Herredsfogden ang. Tyendelov af 10de maj 1854. Disse leverede jeg Nabo som lovede at besørge dem leveret Posten. Denne og Hustru og Mads og Hustru og Søster Mette var her Aften til Julebesøg. Nota, Degnen kom ikke efter Løfte. Knud i Høstrup købte Bdv. og Spenserier.

5te

6te Esper tærskede Havre og fodrede Kreaturerne.

7de

8de Ligesaa.

9de Ligesaa. Jeg og Karen hos Mads Aften.

10de Ligesaa.

11te Søndag. Esper til Kirke.

12te De tærskede Havre og fodrede Kreaturerne.

13de

14de

15de

16de Ligesaa.

Januar 1857

17de Ligesaa. Jeg gik til Haderup Præstegaard, hvor der ifølge Præsten Indvarsling afholdtes et Møde, hvor en Minnesteriel ????? af 3die f.M. ang. Fattighusets Indretning blev forelagt og læst. Fattig og Skoleregnskaberne saavelsom Communalregnskaberne blev reviderede og befunden rigtig. Ved et Slags Forespørgsel til Præsten ang. omtalen af 4de December f. Aa. ang. Forholdene med Tienderuget af f. Aars Afgrøde, som denne først lovede mig ikke at sælge til andre og senere anmodede mig om at købe straks, hvortil jeg ikke var villig, men paa Opfordring i Dag spurgte om Prisen, hvortil han svarte 10 Rd pr Td. Jeg svarte ikke synderlig dertil, da Prisen i disse Dage var en saadan Sum, men foregav, at jeg ikke havde Penge til Betaling, nu vidste jeg ikke om Præsten ansaa dette som et Salg af Ruget, hvorfor jeg forespurgte mig desangaaende, over denne Spørgsmaal teede han sig Mal??? og udlod sig med Lovtaler og **Bebrydelse** mest over sine udviste Velvillie og formentlige gode Gjerninger imod mig i den senere Tid dette iberegnet, at han paa en Maade tog mig med i Udnævnelser af Menighedsraad sidste Nytaarsdag i Kirken med 2 andre til hvilken Udnævnelse han dog ikke har forevist nogen gyldig Grund enten før eller senere, hvorfor man fristes til at anse bemeldte Udnævnelse før Tiden ubeføjet, da jeg ikke fandt det Umagen værd at gøre videre Modbemærkninger, bevægede han sig til at eftergive 1 Rd paa Tønden af de 10 Td, som han formoder at have Krav paa. Jeg betalte ham nemlig Præsten 18 Rd med Løfte om de ? paa Søndag 8 Dage. Sogneforstander Plantør L. Jensen betalte første Kommunalbidraget for f.Aa. saavel ifølge den ordinære Ligning af Feldborg 6 Rd 3 Mark 8 Skil og af Do ????? 7 Rd 11 Skil. til Høgild Bro = 13 Rd 4 Mark 3 Skil minus Kr. Pedersens Bidrag 1 Rd 1 Mark 1 Skil = 12 Rd 3 Mark 2 Skil contant.

18de Søndag. Var Knud, Esper og Edel til Kirke. Knud betalte Præsten veddennes Hustru 1 Rd 12 Skil. det resterende for de 17 Skp Tienderug a Alt 19 Rd 12 Skil og 1 Rd 1 Mark for et Eksemplar af nyere Salmebog, som han paa Nytaarsdag formaaede mig og Chr. Grove til at modtage som Medlemmer af det udnævnte Menighedsraad, som han foregav. Tørvejrligt.

19de Førvejr, de fyllede lidt Møg. Esper kastede Havre.

20de Knud kørte til Mølle med 2 Tdr. Rug. Leverede degnen den ham tilfaldende Skæpper Rug samt det denne tilfaldende Fourage er 2 Lis Pund 4 Pund Hø, 3 Lis Pund 5 Pund Halm. Jeg og Edel fulgte med til Haderup, denne fulgte med og gik til Løvig. Jeg gik til Haderup til Chr. Fihl og derfra og til Vormstrup, hvor jeg af Chr. Jensen derboende laante 100 Rd R.M. eller 50 Specier. Denne overleverede mig disse uden videre Bevis end mundtlig Aftale, hvorved disse overlodes mig paa ubestemt Tid. Jeg gik til Høstrup og betalte Sognefogden de for 1856 sidste ½ Aars Kongelige Skatter med 22 Rd 3 Mark 12 Skil og 8 Skil til Førepeng og for at betale Skatter paa Holstebro Amtstue. Jeg laante nogle Regnelister m.v. Sogneregnskaberne for 1855 kom her tilbage med enkelte Bemærkninger dat. 14de Novbr. f. Aar samt et Brev ang. Bidrag til Amtfattiggassen dat. 14de d.M. en do fra J. Pot.

21de Efter længere Søgen efter et ældre Brev ang. de omspurgte Gjenstande, gik jeg til Feldborg og leverede Skoleh. P. Andersen til at levere Præsten de i Gaar ankomne Dokumenter, hvis Indhold for største Delen angaar Fattig og Skolevæsenet.

Januar 1857

22de Skrædderen kom. De tærskede Byg og fodrede. 24 Skil for Væveløn og 12 Al Tosild jeg betalte Birthe Marie.

23de Ligesaa.

24de Esper kastede Byg, fik samme af Loen af 2 Traver 6 Skp. hvoraf de 4 blev slagen til Malt. Knud gik til Høgild med de 12 Alen Tosild til Stampning. Hertil ankom et Brevfra Ørre Sogneforstanderskab ang. Jens Nielsen Pot, som mangler Fødevarer m.m.

25de Søndag. Knus, Esper og Edel var til Kirke, Knud leverede Degnen det ommeldte Brev, samt en bekendtgørelse ang. et Møde berammet Tirsdag 3die Februari. Børnene forblev om Aftenen. Lidt Snefog. Jeg betalte Esper 6 Rd af de Penge, som han har Udlagt for mig ved Paragraf 1065.

26de De kom først hjem fra Haderup om Morgen. Lidt Snefog

27de Ligesaa. Broget Ko kælvede en sortbroget Kviekalv. Ved opgjort Mellemregning med Søn Esper, er jeg ham skyldig 6 Rd = 3 Mark, Kassepengene de 4 Rd iberegnet.

28de De slagtede den i Gaar fødte Kviekalv for Foderets Skyld mest. Knud gik paa Jagt og skød en Hare + en Do.

29de Knud gik igen paa Jagt men fangede intet. Esper tærskede Havre.

30te Ligesaa. Jeg betalte Skræderpige Margrethe Christensdatter 3 Mark 8 Skil for Syning af Klædningsstykker til Edel, til L. Chr. til Esper, til Karen, til Knud m.m. Esper i Faarbæk til Tyr med røde Ko. Af de 100 Rd som jeg d. 19de d.M. laante af Chr. Vormstrup, har jeg udgivet 30 Rd. 60 Rd lagde i søndre Skuffe og 10 Rd lagde jeg i Pungen til Brug. Nota. De 1 Rd 2 Mark som ligger løse i nordre Skuffe tilhører vor yngste Søn Lars Christian Pedersen.

31 Ligesaa.

Februari 1857

1ste Søndag. Ingen af Husets Folk til Kirke, da det var lidt Snefog og Blæst og ingen Prædiken i Anledning af Vacanse.

2den Knud gik paa Jagt. Esper fodrede Kreaturerne og tærskede Havre.

3die Jeg gik til Haderup Degnebolig, hvor der afholdes et Møde ang. Fattig og Skoleregnskaberne samt den ordinære Kommunalregnskabs Ordning til Bortsendelse til vedkommende Auroriteter, hvilke Kirkesanger P. Andersen paa vedkommende Præsts Vegne lovede at besørge. Om Aftenen skrev jeg Communalregnskabet i Forhandlingsprotokollen. 2, Et Brev fra Ørre Sogneforstanderskab ang. Jens Nielsen Pot, hvilken saavel han som senere har anholdt om Understøttelse, som dels er nægtet dels senere har meddelt Privat 10 Rd vide Pagina 1065. Svaret saaledes at denne bliver at hidsende, om han som meldt anses som virkelig trængende. 3, Endvidere blev forelagt en Skrivelse fra Hr. w v h Hr Provst Bøtcter af 27de f.M. i Henhold til Ministerial Skrivelse af 17de Decmb. F.Aa. ang. at der tilstaaes Skolelærerembedet i Haderup 2 Tdr Byg betalt efter Capitelskat som en Ligningsforhøjelse for d.Aa. 1 Januari at regne. Jeg betalte 2 Rd og Chr. Grove 1 Rd til Fattigkassen til Betaling af Regningen fra Amtsfattigkassen paa 2 Rd 5 Mark 2 Skil. som Degnen stiltiende paatog sig at indsendte paa Præstens Vegne.

4de Jeg sendte ved Naboes Dreng Lars Nielsen Communalregnskabet til Kirkesanger P. Andersen til Bortsendelse med Posten. I Gaar flyttede Drengene Foderet, det vil sige Rughalm men kuns 28 Halmbrønger 100 Brøjer.

5te Knud gik til Løvig, Esper tærskede Havre og fodrede som sædvanlig. Lidt Snefog og Blæst Eftmd.

6te Ligesaa. Tørvejr. De fik Havre af Loen af omtr. 4 Traver 17 Skp. Fremmest 4 Skp Baggest forhen af 4 Traver 18 Skp Fremmest = 35 Skp.

7de Ligesaa. De tærskede Byg m.m. Fl. Selskabsbrødre indfandt sig her den Pagina 1064 ommeldte Peder Christian Nygaard for igen at bese den af ham d. 9de Decbr. f.Aar købte Hest, hvilke jeg efter Løfte skulde holde til næste 1ste Marts og da det for Foderet usædvanlige mindre Cvantum var mig magtpaaliggende at blive Hesten Kvit noget før, tilbød han at modtage denne straks mod Vederlag af 1 Mark pr Dag til 1ste Marts fra Dato 21 Mark i 21 Dage, og da jeg ansaa Fordringen eller Tilbudet grundet paa Billighed gjorde jeg ingen Modbemærkninger men lovede at tilsende ham Hesten i Morgen til hans Bopæl.

8de Søndag. Esper til Kirke, Præsten fra Estvad prædikede i Præstens Vakance. Knud red til Sevel med og paa brune 5 Aars Hest efter Aftale af i Gaar og leverede denne til P. Christensen Nygaard boende i Damgaard i Sevel imod Contant Betaling 170 Rd 3 Mark er dertil de betingede = 3 Rd 3 Mark for Foderet i 21 Dage bliver = 174 Rd, hvilket er den Anornede Købesum af 9de Decbr. f.Aa. De 160 Rd lagde jeg i Kassen til de 60 Rd = 220 vide 29de f.M.

Februar 1857

9de Børnene i Skole. Esper i Feldborg og købte hos Chr. Fisker 1 Par Træsko lidt Spencerier 3 Mark 4 Skil.

10de De tærskede Byg. Knud Pedersen Feldborg betalte ekstraordinær Communeskat 7 Mark 4 Skil.

11te De tærskede Byg og fodrede Kreaturerne. Jeg laante Nabo Anders Thomsen 50 Rd paa ubestemt Tid ifølge Anmodning.

12te De tærskede sidste Byg.

13de De fik Byg af Loen af omtrent ? Traver omtr. 14 Skp.

14de Knud var i Faarbæk til Tyr med broget 2 Aars Kvie.

15de Søndag. Jeg Karen, Knud, Esper og Margrethe var til Kirke. Hr. Provst Bøtzher Sevel prædikede i Vakance. Jens Nielsen Pot leverede mig egenhændig et Brev med Anmodning om Understyttelse i Korn og Penge og dog blive i Ørre, men jeg kunde ikke inclade mig for nogen Forandring i den af Forstanderskabet af 3die d.M. tage og Ørre Sogneforstanderskab meddelte Bestemmelse.

16de Esper fodrede Kreaturerne, han var i Faarbæk med mellemste sorte Ko til Tyr.

17de Knud gik til Skive. Jeg laante Mads Jensen Nygaard 20 Rd paa ubestemt Tid.

18de Jeg skrev et lidet Brev til Herredsfogden ang. Foreningspenge for Distrikts Posten, hvilket jeg ikke kunde inclade mig paa at bestemme af flere Aarsager dels med Hensyn til Vejens bestemte Længde og Dels af Tour og Retour, hvilket Loven desangaaende ikke ommelder. Mads Jensen Nygaard betalte mig igen de 20 Rd. som jeg i Gaar Morges laante ham paa Touren til Høgild. Knud kom hjem om Aftenen. Han har paa Touren til Skive i Gaar med min givne Tilladelse som følge af Bekente?? Tilskyndelse købt en omtrent 1 5/6 Aar Gl Hingsteføl af Kuløer Lysebrun af en sig i Kærholm opholdende Person Nf. Jens Peder kaldet at levere her næstkommende 1ste Marts d. Aa imod contant Betaling efter A???? 123 Rd K.M. Han indsatte noget Tosild og Garn til Farver Nielsen i Skive, købte Tvist **Trand gore** Indigo, Tobak ½ Pund m.m. Han logerede sidste Nat hos Svoger Kjeld og købte af denne de til 1ste Maj d. Aar forfaldne Aftægt i Kornvarer 3½ Skp Rug, 2 Skp Byg, 2 Skp. Kartoffler til ubestemte Priser.

19de Jeg lagde i Dag 180 Rd i søndre Skuffe. De begyndte i dag at blande Gødning vestlig ved Gaarden, de tog et stykke af Skeldigen, hvorimellem de blandede Svinegødning og Aske. Jeg var Eftmd i Engen at bese Vandløbene med m.

20de De blandede og Gødning der med Stude. Vi var hos P. Laussen som i et Slags Besøg. Naboe Anders Thomsen lod mig ved Knud tilfældigvis tilsende mig 50 Rd til Betaling for de 50 Rd. som

Februar 1857

jeg den 11te d.M. laante ham paa ubestemt Tid, (ledsagede med nogle dels uforskyldte dels intetsigende Trudslers, maaske til Tak for bevist Velvillie og betalt godt med Ondt).

21de De blandede igen Gødning med Stude. Jeg slog et gl Baand om et Kar. Edel var i Høstrup solgte en Kalveskind a 8 Mark, 2 Pund Smør a 28 Skil Sum 11½ Mark betalt contant 6½ Mark og cviteret for Varer som hun købte, 3 Pgl. Bdv. 18 Skil. ½ Pund gl Søm 6 Skil. Sæbe 14 Skil. Spensierier 2 Mark 10 Skil. Sum 5 Mark. Jeg lagde de i Aften 50 Rd til 80 i søndre Skuffe Sum = 130 og 100 Rd Sedler = 230 Rd.

22de Søndag. Knud, Esper og Edel var til Kirke. Præsten fra Ryde prædikede. Jeg lod Bekendtgørelse Henlæggelsen af Fortegnelsen af Sognets Valgberettigede til Rigsdagen 1857 fra 1ste til 8de Marts d.Aa. begge Dage indbefattede.

23de Drengene tærskede Rug 2/3 Trave. Jeg gik til Feldborg med Hensyn til den i Gaar hos mig til Ankomst i Morgen hos mig til Forsørgelse af Fattigvæsenet sig meldende Jens Nielsen Pot og i Forening med Chr. Grove og Planteuren. Blev der til denne Familie bestemt Stue ????? ryddeliggjorte for nogle af **Elsborgens** Materialer, som bragtes paa Skoleloftet. Eftmd kom et frugtsommeligt Fruentimmer fra Hodsager og meldte sig ang. Huslejlighed m.m. under Nedkomsten. Hun blev formaaet til at følge hendes Befordring tilbage til Hodsager under Betingelse at besørge Gjordemoderen hentet, om hine ikke vilde. De 3 ældste Børn gik til Grove Aften som til Dansegilde. Esper først i Haderup med mellemste sorte Ko til Tyr, for omkr. 8 Dage siden var denne i Faarbæk ved Tyr, men da Aftenen faldt paa, foretrak man den korteste Vej.

24de Jeg gik til Feldborg hvor efter Anmodning var der Fihl Plantøren og Phillip mødte for at være tilstede ved Modtagelsen af den ommeldte Almissem, som denne selv har bestemt til i Dag Fmd Kl. 10 – 11 og foranstalte ham forskaffet nogle Fødevarer. 13½ Brød blev straks leveret Familien ved sin senere Ankomst, som jeg var saa heldig eller som man med rette kunde sige det modsatte, men de øvrige Sogneforstandere havde Lejlighed til at bortfjerne sig. De kom til fods og medbragte 5 Børn men intet videre enten Fødevarer eller Klæder uden hvad de bar paa Kroppen. Jeg maatte betinge Natteleje til 3 Børn hos J. Vad og til Konen og 2 Børn hos Chr. Jepsen, da Manden bortfjernede sig.

25de Rug af Loen af 2/3 Trave 2½ Skp. de 1½ Skp blev maalt til Fattigkorn. Knud gik med dette 1½ Skp Rug og ¾ Skp Rug til Fattighuset og leverede samme til Maren Overgaard kaldet. ? fodrede Kreaturerne m.m.

26de I Dag var Fæet paa Heden undtagen Studene 11 Stk. De slog lidt Lyng til Fodring. Jens Pot var her, ifølge Planteurens Forslag lod jeg Knud gaa til Sognefogden og anmode ham om at lade tilsige en Vogn for i Morgen at hente Jens Pots Ejendele i Ørre, men denne fandt ikke at kunde indlade sig derpaa, da det (hvori jeg med ham er ganske enig) er stridende mod Lovgivningen at afhente de Fattige fra andre Sogne.

Februar 1857

27de Jeg underrettede skriftlig Sogneforstander Planteur L. Jensen det passerede og overlod til ham ved Hjælp af Degnen om muligt at træffe Foranstaltning denne Gjenstand Bekræftende, da jeg ikke kan drive samme videre for det første. De hentede Lyng med Stude østlig af noget Chr. Jensen slagen med hans Tilladelse. Lidt Foderlyng nordlig, alt med Stude. Drengene bar 1 Td Rug til Mads at tage med til Møllen.

28de Chr. N. Nelborg logerede her. Vi købte et Tørklæde $5\frac{1}{2}$ Mark, et Stykke $1\frac{1}{2}$ Alen mørk tavlet Tøj til et Forklæde 1 Rd. 1 Dusin Vesteknapper 12 Skil = 2 Rd betalt. Vi kørte Hestemøg og Jord paa Askemødding med Stude.

Marts 1857

1ste Søndag. Esper til Kirke. En Person Nf. Jens Peder Andersen fra Steenholm i Sevel Sogn leverede her den, den 18de f.M. af Knud paa Tour til Skive af ham købte lysebrune Hingstefole omtr. 1 $\frac{3}{4}$ Aar gl. Jeg betalte ved Leverancen cont. Den anordrede Købesum 123 Rd R.M. og 2 Mark i Fouragepenge. Chr. Bæk fra Sevel kom her og logerede om Natten.

2den I Dag begyndte de at køre Gødning i Marken med Heste og

Det ser ud til at der her mangler en side, da fortsættelsen ikke hænger sammen. Førstkommende fortsættelse lyder sådan:

et Brød og 1 Pund Smør til Underholdning. Han meldte sig her ved Mødet i Dag, og han blev endvidere tilstaaet 2 Skp Rug og 1 Skp Byg samt 2 Rd. hvilket sidste udbetaltes ham contant imod at han efter gjentagen ytret Ønske lovede at bortfjerne sig til sit Bopæl i Ørre Sogn paa egen Regning samt med Løfte om ikke at forlange videre Understøttelse af Forsørgelseskommunen Haderup for det løbende Aar, hvilket blev indført Protokollerne og i Fattigprotokollen af ham undertegnet. 2, Blev underhandlet med Broder Niels Knudsen om at modtage sin Datter Edel, om saa ske at denne kan anses skikket til Hjemsendelse. 3, Blev fremlagt nogle Udstyknings Dokumenter fra 6 Beboere nemlig Anders Thomasen, Jens Andersen Kølvraa, Jens Baaslund, Chr. Nørgaard, Hessellund, Chr. Grove, Lars Christensen Hessellund. Ved disse 6 Ansøgninger med vedlagte Udstykningsdokumenter fandt Sogneforstanderskabet intet at erindre. Knud afhentede ifølge Anmodning af Nabo 15 Skp Rug Kongetienden hos denne, hvilket jeg agter at købe for Jens Pedersens Enke i Skovhuset i Sevel Sogn. Jeg betalte Chr. Fihl det $\frac{1}{2}$ af d. Aa. Fattigskat med 6 Rd 1 Mark 1 Skil. Jeg modtog af samme Chr. Fihl 101 Rd til Tømmermand P. Knudsen i Resen Sogn som dennes Tilgodehavende for Murer – Tømmer og Snedkerarbejdets Udførelse ved Fattighuset ved Feldborg, hvilke jeg lovede at besørge betalt. Samt 114 Rd til at betale Mads Jensen Nygaard for leveret Mursten til bemeldte Hus. Denne kom her om Aftenen, men vægrede sig ved at modtage bemeldte Pengesum, saaledes modereret omt. 3 Rd 3 Mark for det af ham forhen bestemt gjorte Afslag paa Sum 125 Rd 3 Mark efter hans viste Paastand. Kirkesanger P. Andersen leverede mig de Plantagen paalignede communalbidrag til Høgild Bro 3 Rd 1 Mark 12 Skil. samt de for Fattigkassen d. 3die f.M. til Amtfattigkassen udlagte 2 Rd.

5te Ovennævnte Mads Jensen indfandt sig i Dag Bekvemmende til at modtage som Betaling for de af ham leverede Mursten med 1 Marks Tillæg, som han dog forhen havde givet Afslag paa, men ved nærværende Moderation fandt jeg dog at være overensstemmende med Billighed, at denne blev ham Betalt 7500 helbrændte a 12 Rd (pr 1000) 3500 halvbrændte a 6 Rd. 950 vindtørre a 3 Rd 2 Mark Sum = 114 Rd 1 Mark for hvilken Sum han meddelte Cvitering med paaholden Pen. Han leverede mig af hans Fattigskat 1 Rd 4 Mark 9 Skil. Rest 9 Mark. 1 Rd 5 Mark 4 Skil til at betale for 2 Skp Rug Kongetiende. 1 Rd til at betale Thomas Møller for ? Skp. Knud gik til Mølgaard i Resen Sogn og betalte Tømmermand Peder Knudsen der opholdende sig, og da han ikke var hjemme modtog hans Hustru de 100 Rd med $\frac{1}{4}$ Aars Renter 1 Rd 4 Procent p.a. og meddelte Cvitering paa hendes Mands Vegne for Modtagelsen. Knud købte paa Retour i Høstrup 2 Pund Vognsføre a 10 Skil Pundet = 20 Skil. Det var Blæstvejrligt. Fæet ikke paa Marken.

Marts 1857

6te Ligesaa, vi kørte ikke og Fæet ikke paa Marken. Børnene i Skole.

7de Fæet var igen paa Marken. De kørte Gødning omtr. 16 Læs. Jeg slog Brædder paa Væggen i Stalden sydlig ved Hingst, da Hingstefolen har udtrykket den tykke Væg, som den stod.

8de Søndag. Knud var til Kirke. Regnevejr, han bragte mig Fortegnelsen over de Valgberettigede til Rigsdagen i Sognet, som har henligget til Eftersyn i den befalede Tid hos Sogneforstander Chr. Pedersen Fihl.

9de Snefog og Blæst. Kreaturerne kan ikke komme paa Marken og næppe komme ud til Vandet, da Frostentiltager strengt.

10de Igen Frostvejr, saa Kreaturerne ikke kan komme paa Marken.

11te Ligesaa. Knud og Esper hentede hos Broder N. 2 Skp Rug Konge og Præstetiende.

12te Knud gik til Skovhuset i Sevel, han betalte Tiendelagerinden J. Pedersens Enke der boende for min Kongetiende og Broder N. i alt 17 Skp Rug 15 Rd 5 Mark 10 Skil a 7 Rd 3 Mark pr Td samt for Naboes Tiende Rug, som jeg d. 4de d.M. lod afhente hos denne 14 Rd 6 Skil Sum = 30 Rd samt for Mads Nygaards Tienderug 2 Skp 1 Rd 5 Mark 12 Skil af denne leveret. Leverede nogle Fruentimmerkopper til et Fruentimmer i Bedeholm nf Maren JørgensDatter. Han logerede om Natten hos vor Søkendebarn Niels Christensen boende paa Estvadgaardmark.

13de Knud gik til Skive, modtog et Stykke Tosild Tøj 7 Alen a 24 Skil pr. Alen 1 Rd 4 Mark 8 Skil. 1 Mark 11 Skil for Garn at farve, 8 Skil for en Skrivebog til Ane Elisabeth = 2 Rd 11 Skil. 2 Rd 2 Mark 3 Skil blev ham leveret. Forskel 1 Mark 8 Skil betalt contant. Han kom hjem Aften KL. 10 omtr. Vi kørte lidt Gødning.

14de Knud kørte til søndre Mølle med 9 Skp Rug, lidt for Mads, Esper fulgte med for Hingstfolens Skyld, som ikke bevandt med slig Kørsel, de kom hjem om Aftenen Kl. 11 omtr. Snefog og Blæst. Almissem M. Overgaard var her d. 14de fik ½ Pund Smør og betalte 2 Pund a 28 Skil pr Pund til senere at erholde.

15de Søndag. Knud og Esper var til Kirke, Tørvejr. Hr. Pastor Provst Bøtker prædikede i Vakance. Knud modtog Pas at møde 30te Maj.

16de Knud gik til Vroue Præstegaard, hvor der afholdtes Aution paa nogle Tdr. Rug, han blev intet tilstaaet, men købte senere af N. Jepsen 2 Tdr Rug, som denne godhedsfuldt overlod ham for Indkøbssummen 6 Rd 1 Mark 12 Skil med Sallær 12 Skil. pr Rd. De kørte lidt Gødning.

17de Knud kørte til Vroue Præstegaard og modtog ommeldte 2 Tdr Rug, i Dusør 1 Mark til Karlen som maalte og bar det ud, kørte ½ Td for Th. Dahl til Haderup. De kørte lidt Gødning med Stude. Jeg var i Marken i Stingsdahl og i Engen Eftmd.

Marts 1857

18de De kørte Gødning, Esper slog lidt Strølyng Eftmd.

19de De kørte Gødning Fmd. Esper slog lidt Foderlyng, da hentede dette samt Strølyng Eftmd med Studene, Blæsevej.

20de De kørte Gødning.

21de Ligesaa.

22de Søndag. Knud var til Kirke, Ryde Præsten prædikede, hien var i Løvig paa Retour. Jeg sendte ved ham 14 Rd 1 Mark til at betale N. Jepsen for de 2 Td Rug, som den 17de d.M. blev afhentet, men denne vilde ikke modtage Pengene for (før?) Autionsregningen blev ham tilsendt.

23de Snefog, Kreaturerne ikke paa Marken.

24de Ligesaa.

25de Knud var i Høstrup og solgte 9 Par $\frac{1}{2}$ Strømper a 22 Skil pr Par = 2 Mark 6 Skil. Han købte 1 Par Træsko til Karen 2 Mark 8 Skil. 1 Kardus 17 Skil. Farve og Spencerier for 8 Mark 2 Skil Sum = 11 Mark 11 Skil cont 11 Skil. De kørte Gødning om Eftmd.

26de De kørte Gødning.

27de Knud gik til Sevel Sogn ang. Militærvæsenet og Touren til Kiel, han kom hjem sildig om Aftenen.

28de Kørte Gødning.

29de Søndag, var jeg Knud og Edel til Kirke. Præsten fra Sahl prædikede i Vacanse, der blev i Følge Kirkesangerens Anmodning varslet til Møde næstk. Torsdag i Haderup.

30te De kørte Gødning.

31te Ligesaa.

April 1857

1ste Vi kørte til Gromoseagre og pløjede lidt om til Kartofler og harvede dette med Heste. Edel kørte Gødning med Stude af Mettes.

2den Knud kørte til søndre Mølle med 18 Skp Rug, fik kuns 7 Skp malet. Jeg fulgte med til Haderup og leverede en Pakke læste Aviser samt 1 Rd for at overlades disse med fl. for 1 Aar Berlingske Tidende til vor forrige Præsts Søster Jomfru Rostrup, som modtog samme paa hans Vegne i Forening med Moderen. Jeg gik til Degneboligen, hvor der afholdtes et Møde, hvor nogle forskellige Genstande blev foredraget til Forhandling 1, et Andragende fra P.Chr. Sand Graasand 2, en Besværing fra Gjordemoderen 3, angaaende nogle Almissemembers Forglemning m.m. Degnen betalte mig 1 Mark af Fattiggassen, som jeg maatte tillægge de 114 Rd. som ved sidste Møde blev leveret til Mads Jensen.

3die De kørte Gødning for Søster Mette. Jeg gik til Feldborg med den fra Eltborg hidsendte Fruentimmer for at forhøre hos Knud Pedersen, om han vil overlade hende en Stue i Gaarden til Beboelse. Da Niels Kusk Bjørnkjær i Gaar har lovet hende samme for hans Vedkommende, dette lovede han nemlig Knud og lade Vinduerne reparere.

4de De kørte sidste af Søsters Gødning. Eftmd kørte de i det indlukte Askemødding. Jeg skrev Ansøgning ang. Gjordemoderens Besværing til Bortsendelse. Den 2den leverede jeg Chr. Grove og N. Christensen Communallisterne til Opkrævning.

5te Søndag. Ingen til Kirke Messefald. Knud var i Borbjerg ang. Rejsen til Kiel, han med 4 andre lejede en Vogn til at befordre dem paa Turen med deres Bagage. Karen solgte 2 Par ½ Strømper til Jakob Skyt a 22 Skil Parret.

6te De kørte Gødning i Lukke.

7de De kørte sidste af Askedyngen og noget af store Møgdyng i det Indlukte, nu dette afgødet, de kørte nogle Læs i Marken sydlig.

8de Regnvej. De kørte noget Rydning fra Bløden i Hovgaard sydlig paa Marken. Eftmd kørte Knud til Haderup og hentede omtr. 11 Skp Rugmel og 1 Skp til Mette, som Jakob Hvolbæk godhedsfuld har bragt dertil fra Møllen med sin egen Meel efter Anmodning d. 2den d.M.

9de Skjærtorsdag. Knud, Esper og Edel var til Kirke, Præsten fra Estvad prædikede i Vacanse. Studene kom i Dag paa Græs.

10de Langfredag var Messefald i Kirken. Regnvejrligt.

11te Pigerne skovlede Sand af Engen. Drengene kørte til Gromoseagre for at køre lidt Jord paa disse og pløje lidt til Havre nordlig.

12te Søndag. Paaskedag Messefald ingen til Kirke.

April 1857

13de Paaskedag var jeg Karen, Knud, Esper og Edel til Kirke. Vi kørte. Hestene var indstaldet hos N. Jepsen, denne leverede eller lod mig levere dersteds af en Mand fra Smollerup L. Plovgaards Søn 4 Td. Rug a 7 Rd 1 Mark Td. = 28 Rd 4 Mark, som jeg betalte contant ved Modtagelsen. Jeg købte Ruget d. 2den d.M. Knud kørte hjem med de 2 Td. de 2 Td blev staaende der i Sækkene til videre. Jeg betalte til Skoleforstander Esper Pedersen ved Skoleh. N.Chr. Nielsen den $\frac{1}{2}$ Skoleskat 2 Rd 4 Mark 1 Skil = 8 $\frac{5}{48}$ Skil mere end den $\frac{1}{2}$ paategnede Sum. Jeg gik til Løvig ifølge Anmodning af Jens Espersen for i Forening med hans 2 Svogere Cr. Vormstrup og P. Bjørnkjær at underhandle og overvære hans Vurdering af hans Ejendele, da han agter at lade afholde lovlige Skifte med hans 2 Børn, en mindreaarig Søn Nf. Esper 19 Aar og en umyndig Datter Dorthe Kirstine 16 Aar gl. Han ansatte sine Ejendele nemlig Gaardens Bygninger, Ejendomme og Besætning ind og Udboe til Sum 5000 Rd og tilbød af sin egen Lod at tillægge Datteren, at dennes Lod kan blive omtr. lige med Sønnens, som ikke derved maa lide nogen Indskrænkning, idetmindste at begge Lodder kan udgøre 2000 og tillige af sin Lod at betale Skifteomkostningerne og den Afdødes saavel som sin egen Begravelsesomkostninger **???? ?????? ??????** ikke formodes iberegnet Vurderingssummen 5000 Rd. Jeg gik hjem ved Midnatstid.

14de Knud begyndte at pløje til Havre i L. Krog med Heste. Eftmd kørte han til Haderup, hvor jeg kørte med, han kørte hjem med de derstaaende 2 Tdr Rug. Jeg gik til Løvig efter Løfte og logerede der om Natten.

15de Jeg kørte med Svoger J. Espersen til Holstebro for som Værg for hans Børn at overvære Skiftet, men af Manget paa de behørigte Dokumenter blev denne ikke foretaget til Slutning. Regnvejr og Blæst af Sydvest hele Dagen. Jeg modtog Marspenge til Knud til Touren til Kiel 3 Rd 1 Mark 4 Skil. Købte et Par Skrinhængsler 8 Skil. Skruer dertil 5 Skil = 11 Skil. Bomolie 3 Skil. Hos Apotekeren modtog jeg paa Haderup Fattiggasses Regning Mediciner til Edel, Niels Knudsens Datter til hendes Benskade efter de medfølgende Recepter, da Doktor Glerup ikke var at træffe hjemme. Paa Retouren maatte vi for Regnens Skyld tage Logie i Skave Kro.

16de Jeg kørte med til Løvig og gik derfra og hjem. Knud har pløjet til Havre i JTorps Eng og begyndte i Damstederne eller derved.

17de Jeg gik til Haderup, hvor der i Skolen der holdtes et Møde, der valgtes en Sogneforstander Thomas Christensen Faarbæk i den entledigede Christen Pedersen Fihls Sted til at completere Sogneforstanderskabets mindre Halvdel, 2 Hegnsynsmænd udnævntes. Chr. Nielsen Traberg og L. Henriksen, i den afledige Chr. Nielsen Møllers Sted valgtes den første og den sidste som 3die Mand med Hensyn til Sognets Vidtstrakthed. L. Daubjerg tilstodes 3 Pund Brød daglig som J. Vad leverer. Planteur L. Jensen betalte mig 8 Skil paa Skoleskat det $\frac{1}{2}$. Jeg betalte N. Jepsen Haderup 14 Rd 15 Skil for de 2 Tdr Rug, som han overlod til Knud ved Autionen i Vrou Præstegaard d. 16de f.M.

April 1857

18de Jeg skrev et Brev til Amtet ang. Th. Christensens Valg i Gaar, en Do til Herredsfogden ang. Valget eller Udnævnelse af Hegnsynsmænd. Knud pløjede ved Damstederne, Esper grov Asketørv ved Gromoseagre. Karen gik til Laanum og leverede noget af Aftægten til Svigerfar, betalte Kornet, Rug 5 Mark pr Skp = 2 Rd 1 Mark 8 Skil. Byg 3 Mark 8 Skil pr Skp = 1 Rd 1 Mark, Kartofler 2 Mark pr Skp = 4 Mark. Sum = 4 Rd 4 Mark 8 Skil.

19de Søndag. Karen kom hjem, hun leverede mig et Honorar fra Svigerfar 5 Rd. jeg leverede hende 24 Skil Honorar. Jeg gik til Feldborg for at passe Bortflyttelsen fra Fattighuset, og J. Vad den fra Eelsborg ankommende Fruentimmer Sidsel Marie Laursdatter med hendes Tøj til Brug for hende i O. Feldborg, hvor hun har lejet en Stue indtil videre, hun modtog hendes 2 mindste Børn. Knud og Esper var i Sevel Kirke.

20de Knud gik til Skive. Esper kørte Gødning i Marken med Heste lidt med Stude om Morgen. Knud kom hjem i Tasmørket Aften. Jeg sendte ved Knud til Degnen til Forsendelse med Posten de 2 den 18de d.M. skrevne Breve.

21de De kørte lidt Gødning med Stude, de spredede Møg sønden Vej. Knud pløjede der til Havre med Heste og saaede lidt omtr. 2 Skp i østre Ager, som er gødet, især den østre Halvdel alene med Fæmøg, den vestre lidt Dynd og Jord dertil. Esper grov Asketørv.

22de Esper grov Hedetørv sydøstlig. Knud pløjede vestre Ager til Havre og saaede omtr. 2 Skp. Han pløjede Eftmd til Havre ved Damstederne.

23de Der faldt Sne i Aften og mere er falden i Nat. Kreaturerne kom ikke paa Marken i Dag.

24de Knud kørte Fæmøg paa det korte vestlig ved Damsteder og pløjede og saaede og harvede dette omtr. 2 Skp Havre. Knud gik til Skive, han fik sine Støvler fra Skomager Cr. Værner som denne har sat nye Saaler paa. Betalte derfor 1 Rd 4 Mark, en Skrinlaas 1 Mark, Vat 1 Mark, Knapper og mere til Trøje og Vest for 3 Mark 9 Skil. Alt 15 Mark 9 Skil. De muggede Faaresti, Esper kørte 6 Læs Faaremøg paa 5te Gromoseager til Kartofler.

25de

26de Søndag. Var jeg Knud, Esper, Edel og Margrethe til Kirke. Provst Bøtcker holdt en rørende Tale i Kordøren ang. vor nye Præst G T V Halds Indsættelse, læste derefter Kaldsbrevet med Biskoppens Anbefaling. Præsten forrettede selv Gudstjenesten, holdt Prædiken over Dagens Evangelium m.v. som dertil henhørende. Jeg underhandlede lidt med Svoger J. Espersen ang. Værgemaalet for hans Datter.

27de De lagde Kartofler i den ommeldte 5te Ager ved Gromose omtr. 11 Skp. Jeg var upasselig.

28de Knud kørte til søndre Mølle med 17 Skp Rug. Han købte 1 Skp. Rug til Mette a 1 Rd. 1 Fdk. Gryn til os 2 Mark betalt.

April 1857

29de De pløjede til Kartoffler og Byg i det Indlukkede nordlig ved Gaarden, lagde Kartoffler i omtr. de 2/3 af vester Ager fra søndre Ende 4 Skp og omtr. ½ Skp Byg i ½ nordlig.

30te Knud pløjede østre Ager ved Dige lagde omtr. 1 Skp Kartoffler i Midten af vestre Halve og Byg i det øvrige. Esper grov Tørv. Jeg gik til Haderup, hvor jeg bevaanede Eksamen i Mangel af Sogneforstanderen for Feldborg og Haderup Skolers 2den Klasses Børn. Jeg bragte i Forslag at jeg ønskede Margrethe meddelt Confirmationsundervisning næste Sommer, men Præsten undslog sig for at meddele samme, men indrømmede mig, at han ikke fandt sig beføjet til at gøre Indvending imod om hun forberedes andre Steder.

Mai 1857

1ste Knud pløjede lidt til Rug med Stude østlig norden Egelund Vejen, hvor Søster Mettes Gødning er paakørt, da hun lagde Kartoffler ved Enden. Jeg skrev et lidet Brev til Planteuren ang. dennes Underhandling med Karen i Gaar Eftmd, hvorved denne lovede at forhøre i det mindste hos Præsten i Vroue, om denne agter at holde Forelæsning for Børn til næste Sommer til Confirmationsforberedelse, og om han da vil modtage vor Datter Margrethe til saadan Forberedelse og til Slutning Confirmation om hun dertil anses Bekvem. Brevet sendte jeg ham ved vor Datter Margrethe. Jeg saaede 3 Skp Havre ved Skeldigen, Knud harvede Esper grov Tørv. Eftmd saaede jeg 7 Skp Havre i JTort Eng.

2den Pløjede dette af og saaede dette, Eftmd saaede jeg 5½ Skp Havre i JTorp Eng.

3die Søndag. Smeden P. Laugesen var her og lagde Sko om under sorte Hoppe paa Regning 8 Skil formodes og forhen af 23de Debr. f.Aa 3 Mark for 4 Hestesko at slaa og ligge = 3½ Mark. Envidere for 7 Kvadratalen Jord Leer 7 Mark 3½ Mark. Esper var til Kirke. Jeg skrev et Udkast af et fra hans Højerværdighed Provst Bøtker hidsendt Sk????? vedlagt Skrivelse ang. Sognets Skoler, af hvilke Præsten GFV. Hald har taget Afskrift og tilsendt mig til ?????ning af det anførte nemlig Skolebygningernes Beskaffenhed Længde, Bredde og Højde m.m. i Henhold til Lov af 8de Marts f.Aa § 1,2. Jeg gik til Feldborg og leverede Skolepatronen Skif??? samt medfølgende Skrivelse, og denne lovede at foranstalte det forlangte udført inden midt i Maj. Vi var senere i Fattighuset og orkede lidt ved de Fattiges Sager.

4de Knud saaede Havre ved Damstederne omtr. 1½ Td og harvede der med Heste.

5te Knud pløjede til Byg norden Vej og harvede lidt. Esper grov Tørv. Jeg gik til Løvig.

6te Jeg kørte med Svoger J. Espersen til Holstebro for ved Skiftet at være Værge for hans umyndige Datter, men det fik endnu denne Gang ingen Held, da han manglede nogle Dokumenter. Jeg modtog paa Amtstuen et lidet Kort til Naboe over Parcellen No. 2 af hans Gaard Matr. No. 2. Levere 4 Cviteringsbog, købte paa Apoteket Natrium 8 Skil Kræ???? Tar??? 8 Skil = 1 Mark. Hos Købmand Sifor 1 Bog Papir 1 Mark, 1/6 Pund Skraatobak 28 Skil. Træskruer 4 Skil = 3 Mark. Hos Amtsforvalterens Fuldmægtig Stempelpapir 64 Skil til Fæstekontrakt formoder jeg. Jeg gik fra Bjørnkjær og hjem om Aftenen. De pløjede og saaede Byg.

7de De pløjede og saaede østre Ager nordlig.

8de Almindelig Bededag. Jeg Karen og Knud var til Kirke og til Alters. Esper mødte os paa Retouren, da jeg ikke godt kan udholde at gaa formedels mine Bens Ubekvemthed dertil med videre Svaghed for Brystet.

9de De pløjede og saadevestre Ager nordlig.

10de Søndag. Edel til Kirke. Knud til Kirke i Karup.

Maj 1857

11te Knud kørte til Vormstrup og modtog der af Chr. Jensen der boende 13 Lis Pund 6 Pund Rughalm til Laans paa ubestemt Tid. Esper kørte Gødning i Damstederne.

12te Esper til Smedie Lauge med en Spade 24 Skil. Pløjede til Byg og saaede lidt, Knud harvede med Heste.

13de Knud gik til Flye med brune 2 Aarige Hingsteføl, denne lod han skjere af Dyrslæge og Grovsmed Poulsen fra Salling 1 Rd R.K. erlagdes straks. Klemmerne ??? siddende paa Valacken hjem, hvor Knud tog disse af, og har lovet at levere disse til bemeldte Dyrslæge næstk. 3die Juni i Sjørup Marked. Jeg kørte med Naboe, som kørte desaarsag der til Mølle i Høgild, dertil for i Forening med Sogneforstander Thomas Christensen af Faarbæk og Sogneforstander Knud Espersen af Resen Sogn at syne den af Mølleren opførte Bro, denne befandtes nogenlunde forsvarligt opført og jeg betalte ham Følge deraf Møller Chr. Frederiksen Halvdelen af den betingede Sum 50 Rd R.M. samt leverede et Stykke Papir a 64 Skil. som blev beskrevet ang. ommeldte Gjenstand af mig med de 2 øvrige Forstanderes Samtykke. Knud Espersen betalte for Resen Sogn en lignende Sum af 50 Rd. R.M. og lovede at besørge det skrevne Dokument Tinglæst i Viborg. Jeg kørte hjem med Naboe paa Retour.

14de Jeg red paa sorte Hoppe til Haderis, da jeg var lidt upasselig, og gik til Haderup Degnebolig, hvor der afholdtes et Møde, hvorved forskellige Gjenstande blev forhandlede, mest ang. Fattigvæsenet og Skolevæsenet. Præsten Hr. GTV Hald var i Dag mødt og tog Sæde i Forstanderskabet som saadan, samt en ny Sogneforstander Nf. Thomas Christensen gav i Dag Møde, hans Valg er af 11te d.M. af Amtet gyldig, et fremtidig Møde berammedes til den 3die næste Maaned.

15de De kørte Gødning i Damstederne og pløjede der og saaede lidt Byg.

16de Ligesaa. Knud pløjede jeg saaede sidste Byg dersteds, Knud harvede med begge Hestene. Vi har brugt hvide Stud og sorte Hoppe nogle Dage til det strengeste Arbejde.

17de Søndag. Var Knud, Esper og Edel til Kirke, de 2 sidste til Alters. Jeg gik til Løvig om Aftenen.

18de Jeg kørte med Svoger J. Espersen til Holstebro for at være tilstede ved Skifteslutningen efter hans afdøde Hustru Mette EspersDatter som Værge for den umyndige Datter og Curator for den mindreaarige Søn. Faderen lod udstede Obligation til denne for sin Mødrene arv = 1250 Rd.R.M. med Pant i Fødegaarden Løvig i Haderup Sogn næst efter Aftægterne og den umyndige Søsters Arvelod 625 Rd ved en Gave af Faderen forføjet til = 750 Rd R.M. hvorfor denne har 1ste Prioritet i alle hans Ejendele næst efter Aftægt til hans Søster og Svigerfader. Hele Boet ansattes til Værdi 5000 Rd til Deling mellem Faderen og hans 2 Børn hvorved de anførte Arvelodder udkom, da Faderen lod denne Sum være til Deling uden at indskrænkes ved de paahvilende Aftægter, Begravelsesomkostninger eller Skifteomkostningerne, hvilket denne erlagde Cont. Med omtr. 159

Maj 1857

Rd R.M. **????** Obligation og dette Tinglæst omtr. 13 Rd 2 Mark 5 Skil. samt de forhen for at sidde i uskiftet Bo erlagte 24 Rd omtr. Summen, han har endvidere tilstaaet en Kiste og et Sølvbæger med dennes Navnebogstaver paasat, Renter svares af Sønnens Arvelod fra næstk. Snapsting at regne og svares Halvaardvis. Datterens Arvekapital optrædes ligeledes til at hun hver Renterne af Summen fra hendes 18de Aar fyldte og fremtidig til begge Terminer med 4 Procent p.a. Denne har Faderen ogsaa lovet et Sølvbæger og hendes Afdøde Moders Klæder til Deling mellem hende og Sønnen efter Overenskomst. Dokumenterne ang. Skiftet forbeholdte Skifteforvalteren sig, og Sønnens Obligation lovede denne at besørge Tinglæst saavel som en Obligation paa 100 Rd udstedt til Faderen af Jens **????** af Røjbæk. Jeg købte af J. Espersen **??** Skp Byg a 4 Mark 8 pr Skp = 4 Rd 3 Mark som jeg, da Knud var mødt med min Vogn for at befordre dette og mig hjem. Vi kom hjem ved Midnat. Esper kørte Faaremøg paa lange Agre.

19de Esper pløjede lange Ager til Byg. Eftmd saade jeg der omtr. 1½ Skp Byg og harvede dette med Heste.

20de Esper tromlede Byg og Havre paa Marken og i Damstederne med Stude. Edel i Høstrup med Kalveskind.

21de Christi Himmelfartsdag. Var Knud, Esper og Edel til Kirke. Nabo og Hustru og Plejedatter var her som i et Slags Besøg samt Myndlingen Dorte Kirstine fra Løvig. Jens Jensens Kone overlod os 7 Pund Smør a 2 Mark Pundet, Thomas Gindeskovs Datter 4 Pund a 2 Mark Pundet betalt. P. Lausen betalte 1 Pund som denne havde laant forhen. Da Knud skal have lidt indpakket til hans i Morgen forestaaende Afrejse fra Hjemmet til Staden Kiel for der ved 8de Battallion tjene som Soldat, han fik 4 Pund Smør og lidt Suuel indpakket hos J. Andersen Kølvråa til en omtr. 19½ Pund Smør i Kassen i øvrigt Ost og lidt Flæsk og gl Kød indpakket i en liden Skrin, som Broder Niels har sammensat for ham samt hans Linned og dens **????** indpakket. **J????** hans **????** til Rejsen og 10 dertil var ham tiltænkt overladt, men han undslog sig at modtage disse, da hans Moder overlod ham 2 Rd og Peder Jensen af Samgaard i Faarbæk lod ham udbetale 5 Rd efter anornet paa Sessionsdagen f.Aa. men en Kammerat Mikkell Jensen vilde ikke eller han foregav kunde ikke erlægge det ham tilfaldende lignende Cquantum, skøndt de begge som trak højere Nummere dertil efter Aftale vare pligtige, men flere udvedkommende Bekendte og gavmilde Folk har ikke unddraget sig fra at meddele som et lidet Bidrag til Hjælp til Rejsen, hvorfor saavel Ham som jeg er disse Tak skyldig samt Fremtidig Gjengældelse.

22de En for mig og Familien mindeværdig Dag, da vor ældste Søn Knud i Dag forlader Fædrene hjemmet og rejser til en fjernere Landsdel, for i Hs. Majestæts Tjeneste at tjene som Soldat blandt et noget fremmed Folkeslag (det Tyske) og nu rigtig først træder ud i en ond og Syndig Verden, en Verden hvor man hører og ser saa megen Synd og Ugudelighed at gaa i Svang endogsaa blandt de bedste Kristne. O Gud! forlen ham Styrke og Kraft til at modstaa Fristelserne og ikke at forarges eller give Forargelse, men ved Taalmodighed overvinde det Onde med det Gode, at han ved din Almægtige Forsyns Bistand kan bevare en uskadt Samvittighed for Gud og Mennesker, meddel

Maj 1857

ham dertil O naadige Fader! Din Naade og Bistand for din Søn Jesus vor Forløseres Skyld! Bemeldte vor Søn Knud rejste fra Hjemmet i Dag Fmd. omtr. Kl. 11. Nabo Anders Thomsen gjorde efter eget Tilbud Befordring med ham Heste Tøj og Bagage til Hedegaard i og ved Borbjerg, hvor han m.fl. har lejet en Mand Nf. Villads til at gøre Befordring med dem og deres Bagage til Kiel i Hertugdømmet Holsten, hvor de bør møde den 30te d. Maaned, og hvor 8de Infanteri Batallion, hvortil de er udskrevet, ligger i Garnision. Vi lagde lidt Jord til Dæmning, hvor Vandet har Gennemgang.

23de Fmd skruede de 20 Læs Tørv som Chr. Vormstrup har ladet grave i min Hede sydøstlig. Eftmd kørte han nogle Læs Soj fra Stingsdahl til Skeldigen med Stude, lidt Dynd med Heste og paa Agre til Boghvede. Den 22de d.M. sendte jeg ved Margrethe til Poul Feldborg 26 Skil for 33 Tørv, som denne har leveret til Fattighuset for Jakob Degn, denne betalte Pengene. Esper grov Tørv for Jh. Iversdatter.

24de Søndag. Karen til Kirke, jeg sendte ved hende en Bekendtgørelse ang. et Møde d. 3die Juni.

25de Esper kørte nogle Soj til Skeldigen af Stingsdal. Vi kørte lidt Jord i Møddingsted med Heste Eftmd.

26de Ligesaa. De klippede Faar.

27de Ligesaa.

28de De kørte nogle Træk sydvestlig i Gaarden med Stude.

29de Karen var hos Nabo med noget Tøj, som hun formaaede Nabo til at sende ved sin Svoger J. Baaslund til Viborg til Presning ????? omkring i østre Mark og senere hos Nabo for at formaa denne til at købe ½ Lis Pund Reb i Viborg, men da Nabo ??????. Touren maatte ??? lade Esper løbe til Baaslund, skøndt denne først har været saavel i Feldborg som i Haderup hos Præsten med en Person Nf. Lars Pindhus, som er hidsendt fra Forbedringshuset i Viborg, og her hjemmehørende.

30te Esper kørte til søndre Mølle med 10 Skp. Rug. Jeg kørte med til Sepstrup for hos en gl Mand at søge Raad for en Slags opsvulmen i Benene m.m. hvilket befrygtes at kunde udarte til et Slags Vattersot. Han meddelte mig nogle Mediciner med Anvisning paa disses Brug. Jeg betalte derfor 4 Mark.

31te Pinsedag. Esper var til Kirke, han ofrede til Præsten 24 Skil til Degnen 16 Skil som sædvanlig. Jeg brugte først Medicinerne i Dag.

Juni 1857

1ste 2den Pinsedag. Esper, Edel og Margrethe til Kirke. Esper fra Løvig her paa Besøg. Esper leverede Klemmerne fra Hingstefolen til N. Christensen i Faarbæk at levere Dyr læge Povelsen i Sjørup Marked.

2den Esper kørte nogle Soj til Digen nordøstlig, noget pløjet Hede ned paa Agre østlig fra Ulvehøj.

3die Ligesaa. Margrethe og Ane Elisabeth blev begge syge om Natten.

Den ene af Pigerne kom sig igen, den yngste døde som var Ane Elisabeth efter 14 Dages Sygeleje den 20de Juni. Og min Fader døde ogsaa den 23de samme Maaned og der blev stor Sorg tilstede for mig og flere.

Esper Pedersen